368.

N. Inv. 368

II° 4

[illegible]

[illegible]

D D. XIV. 1

Lectura super secundum librum Decretalium

Lectura super secundum librum decretalium Magistri
Johannis de Ravenna ~~est liber~~ decretorum doctoris
l & a o pro domo Carthusiensium legatus per eius
manu ipsa scripserunt 1 7 6 7

Dicto uolt de [illegible] iudicum expeditus / restat uidere de iudiciis
[illegible] iunctio [illegible] de iudiciis [illegible] quia iudiciorum a[lia] [illegible]
[illegible] et [illegible] absolutione / a[lia] [illegible] et [illegible]
Aliud ordinarium [illegible] dicta et [illegible] / a[lia] [illegible] a[lia] spirituale
uel spirituali annexum [illegible] et [illegible] / a[lia] [illegible] [illegible] Item
iudiciorum a[lia] [illegible] a[lia] [illegible] a[lia] [illegible] de quibus dicetur [illegible] de [illegible]
[illegible] / De [illegible] ij q. i. [illegible] q. iiij / xiiij q. i. xv q. vij / [illegible] q. vj.
et xxx / Repeticionis [illegible] et [illegible] / [illegible] de [illegible] legis [illegible] qui
[illegible] legitur [illegible] iudicium [illegible] si non [illegible] / [illegible]
[illegible] [illegible] non [illegible] iudicium [illegible] / [illegible] ponit
[illegible] [illegible] iusta repellitur [illegible] iusta petitio [illegible]
[illegible] diuidit in tres [illegible] ponit [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] incidentia / [illegible] [illegible] ibi [illegible] sibi [illegible]
[illegible] promisit [illegible] non declinare [illegible] non potest / [illegible] [illegible]
antiqua [illegible] tamen [illegible] [illegible] faciebat [illegible]
[illegible] [illegible] prouinciale / [illegible] episcopus [illegible] eligebat [illegible] episcopos [illegible]
tamen sua tractabat [illegible] [illegible] remittebant [illegible] ut ipse
[illegible] [illegible] prouinciarum / v. q. iij [illegible] et c. duodecim / potuit [illegible]
etiam [illegible] [illegible] remitti [illegible] [illegible] ij q. vij si quis
et [illegible] episcopus / ad [illegible] [illegible] / [illegible] remitti ad [illegible]
[illegible] uidetur [illegible].

¶ [illegible] uolens [illegible] / quo uolt [illegible] episcopus [illegible] ad [illegible] et ante
quam offerret [illegible] / petit ut [illegible] [illegible] [illegible]
et ipse [illegible] promisit / postea sequenti die [illegible] promissi / dicebat quod non
placet sibi [illegible] litigare / et [illegible] recessit / [illegible]
et statuit ut [illegible] sibi [illegible] absoluit. ¶ [illegible] ad [illegible]
[illegible] [illegible] / [illegible] episcopus de [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] non est [illegible] solam
[illegible] non [illegible] sibi [illegible] ¶ Nota [illegible] non
declinanda non [illegible] [illegible] / quia [illegible] iste episcopus promisit [illegible]
[illegible] / [illegible] [illegible] est [illegible] ¶ [illegible] plures
iudices / ut [illegible] [illegible] [illegible] episcopum [illegible] / et
[illegible] apostolo [illegible] [illegible] eligere [illegible] declinandi / Postquam
apostolus elegit [illegible] declinare non potest esto quod non sit [illegible] / [illegible]
¶ [illegible] iste episcopus apostolo [illegible] plures [illegible] ut [illegible] c. 6.
q. iiij [illegible] et c. duodecim ij q. vij si quis xxj q. i [illegible] [illegible]
[illegible] litigare / [illegible] [illegible] non potest / [illegible] qui agit de [illegible]
[illegible] [illegible] possit [illegible] [illegible]
et [illegible] est [illegible] de [illegible] non declinandum [illegible] / quia [illegible] non de-
clinanda non est locus [illegible] / [illegible] sit / et [illegible]

Decisi(?) uolt de [illegible]

Casus

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] xxj q. iij [illegible]

¶ [illegible] non debet [illegible] [illegible] [illegible] iudex die [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

diuiſitatis q̄ i no declinada agitur) diſſolidacoe in ſors līte ¶ In prorogacone
agit derriuacioe in ſors no līte reſpectu temp. ut pſonaꝝ ꝑ adiquas ſt prorogato
ſꝫ facultas ſolidat līte quā no līte inducat ¶ Ideo ſtā ſolidat pſonā ꝑrimo
et ā līteſ ſtā no in plitis ¶ Secūdo no citat) oppetis ꝛ illiciat) recedes
reputat ſtē ipo conuas voc. cūq cruats ſt coquat qꝫ eſt huiꝫ qui oppendo
no obꝫ actū adque tytabat ſꝫ qꝛ uolꝫ in t. gſulunt de of deleg. et
t gṅauis de appel. i cle. iſto ſup ubo ut petatur bīt ſola eius parcio
no ſufficit iglo ſeqo ẞt ibi
¶ Tercio no qꝛ ſpt conuas qs coquuit abſolucōe qꝛ in ueniu de ſen ex ſacrū
de ſen ꝛ re iudicat t. tenor i. ꝑdit ¶ Quarto no qꝛ ꝑſſet uba illo
et quinꝗ ferat coquā ꝛ hs ubet hmōi qui iudex itendit ſtot ꝛ ſit tal qui
ſtat ptatem cenſure ſꝫ qꝛ nōt [illegible] termo laud. in cle ſtepco de exceſſ
pla ſup ubo deſtitute) ibi quat ſi iudex dicat / pcipio ſubpena exqꝰ in
diuine maleſtois aut ſimet quinnacoꝫ ut ſimiꝫ et dt ſi ſt plata arance
no ſenat in hui ſtale ꝛo di ꝑtotu delotato agdutto ꝑcepto / ſi abſtine
qꝛ aio ſulminand eſt exqꝰ / ſi dubitat ei eſt iuꝑtai de ſen ex iut
qꝛ itus cenſure ecclie no geubis ſꝫ abſolute in tenece pſentis depetet
de ſen ex t. ẏ uno ꝑdat de cle quam inſtructe tatoes ¶ Secus ſi ex
quinꝗ no poſſit ſtet cū uba tali plata no ligat ut dei iuūte et roſi
li ꝫ ubi dū tpales pſolebant ne qs quitet clicꝰ ſꝫ Jo an et iſta uba
exſui ſigūe no coquant undo tal quitando alios no ꝑtat ut tunc
efficit celebrando ſꝫ Jo an ¶ Quinto ne conuas abſolute i cauſa
criminale no ꝑt cōndis appt ſtc exqꝰ ſtati huiꝰ quo ad tacula ꝑmaut
liꝫ ſuctibꝫ ſt de app paſtoꝫ niſi i exqꝰ ſtetit p annū quo tūc et ſi
no ipo iuris ꝑſaluz poſſꝫ ꝑuari ſine contraria adhibita ſit in ea crimali
criminalit ſine tuulit nota ſcāis ſi ta eſſꝫ nēte tuulis ſꝫ glo. ſtc et
xꝰ q in uerſus et quinꝗ ꝑ de etate q̄lite bone et de ſo ꝛ gtu gtigt
ſtc hui ſt eſt tale crimen ꝑ ꝗ al huiꝰ eſſꝫ puandꝫ ¶ Sexto allegat
qꝛ clici poſſit pue ſuo ſepec puiſi de eo declinada in ſee liꝫ no
deprorogancia ꝫ ti ꝑ ꝑꝰ ſcgti ¶ Iudex ſtc tencꝫ dt ullus ei quet
dout ſatiſfactoe ꝑmiſſa ſiut abſolutꝫ pe ꝛ ab dicut qꝛ ꝑſi uba
ferat exqꝰ ſuia qꝰ an dt ſtc hui ſi pſeruit ab hute ptatem
cenſure ꝛ aucꝫ exquinandi ꝛ ſic no obſtat de iuūte et ꝛ ſi li eꝫ
ubi talia uba ſerunt audicabꝫ tpabꝫ no ſtucbꝫ ptateꝫ cenſure ¶ Idem
tenuit in cle ſtepco de exceſſ pla ſuciand ſtc puus ꝓ eis an iſta
uba illos quinat ꝑudet ſtete ptatꝫ exqꝰ dt plata i ducat exqꝰ ꝫ
et hoc ꝑmo qꝛ exqꝰ excludit aniꝰ ſtcꝫ xꝰ q in ſiat de exceſſ pla
li eꝫ / et appreſtoc ſacroꝫ actiue ꝛ paſſiue de cle ex. iui c. ſi

¶ Sed licet verba concilij ei convenit non important exclusionem sacerdotes licet generis
fundare (Ideo predicta verba non tenentur exequi et verba premittunt quod significat sed capitulo
de sponsalibus clandestinis et concilio lateranense sextum quod talis celebracio ipso iure non est
nulla cum non sit exclusus aptitudo sacerdotes sed solum tunc est ...ius ... al
quibus contra celebracio est nulla de ... in c. si ... Preterea verba
ex ... principaliter ... quorum verbi apostoli tradidi
in ... satane in interitum carnis ut spiritus eius salvus fiat
in die domini sed licet verba non ... sed ... ei ... in
... dispositione cum verba dispositiva ... in qua sit dispositio disposicione
non ... verba ... sat ... non potest libero

3º ¶ Preterea ... est eterne mortis dampnacio ... quod in nemo ... que tunc
... est in ... ut leo ... ... sed ... preterea
verba in ei ... non ... mortem eternam sed ... ... concludit in ...
... alij sibi ... est ... prohibicio ... ... nisi
... sit ... ... est ... licita
... separacio ut ... in ... sit ... fuit
... ... lignum vite ... sit ... ... quia ...
¶ Postea ... est separacio ... eterne ... ...
... in ... sed ... verba ... eterne
¶ Cum ... concludat ... ... ut in ... ...
verba ... ... ut ... ... tradatur morti eterne ... satane ... in ...
... eterne ut in ... et verba ... ei ... non ...
... ... dispositive ... sed alios non significat ... mortis eterne
... ... eterne ... ...

¶ Magis ... ... preterea ... ... verba ... ...
in est ... ... verba ... ... de ap ... ...
de ... intelligencia ... glo ... ...
... ... de ... ... ubi ... ...
¶ Preterea si ... ... eterne ut sub pena
... ... sua ... ... ut ... et ...
... sue ... ut ... ... de ... ... in c. ...
de ... ... est ...
... ut ... in ... ... talia verba ... ...
sat ... ...
... ... et ... ...
ut in ... sed ... ... et in ... ... de ap ... ...
aut talia verba ... ... dico quod talis
est ... ...
... et ... eius effectum suspendere ... ... ut ... ...
... c. ... de ap ... ... suspend... ... sit ... ...

corporis quia trahit secum effectum. Circa pastor num ipse potest in mutare naturam rei de qua dicit venena et intelligo verum de a[illegible] qui dicit quod talia verba inducunt
coniunctionem si proferuntur absolute propter eorum censuram quia ipse habet propter censuram
censure etiam nomen eius inmutandi [illegible] aliquid faciendi ut dictum est
supra ¶ ¶ Sed cum proferuntur a sumpserat ore ista verba non est totum tamen proferet
verba non tradatur [illegible] ut producerent fatuitas non separat agrenio ecclesie
sed tamen aliquis [illegible] non est contra [illegible] alios tres effectus inducente
¶ Non obstat quod iste volebat [illegible] verba voluit non tamen fecit / et
ad alium transeundo requiritur posse velle [illegible] / intelligo debere de officio delegati
cum supra et quod dictum est va [illegible] debere bene est ut potest cogitationes
suas in alteri notitiam proferat ut in [illegible] intelligere quod ora[illegible] in talia [illegible]
[illegible] exprimunt intentionem
¶ Non obstat item generaliter quia ista verba extra ore proprio ut submittantur
[illegible] iudicium ut maledictionis et [illegible] proferunt ista tamen quod imperat
[illegible] [illegible] efficiatur [illegible] [illegible] fratres [illegible] et separatoris agrenio
ecclesie sed quia dubitatur an quamvis ut dispositive sunt lata in retinuit
in mente eius an voluit quamvis ut dispositive ea protulit / et si
sunt dispositive prolata contra est et intelligo quod [illegible] non [illegible]
de equipollentibus fiat hoc in [illegible] [illegible] super verbo [illegible]
[illegible] sententia [illegible] quod [illegible] de eo qui fuit [illegible] suspectus et
quod [illegible] [illegible] non obstat [illegible] textus qui dicit [illegible] fuerit
absolutus quod [illegible] [illegible] verba quia [illegible] super verbo
[illegible] [illegible] quod [illegible] Io. [illegible] si aliquis
[illegible] [illegible] quod illa verba non [illegible] verborum [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] / si separatorem [illegible] [illegible]
[illegible] ¶ [illegible] mutat suam rei de quo dicit venena an
facit quod [illegible] de eo qui fuit [illegible] suspectus [illegible] quod [illegible] [illegible]
[illegible] contra ¶ ¶ [illegible] ad glo[ssam] in [illegible] est textualis ¶ [illegible]
quod super verbo interrogatus [illegible] [illegible] interrogabat ¶ [illegible]
[illegible] fecit [illegible] interrogavi an vellet [illegible]
¶ [illegible] glo[ssa] [illegible] [illegible] interrogatio facta fuit ut [illegible] obiciens dicit
[illegible] dicit quod [illegible] per quam [illegible] in iudicem [illegible] solum [illegible] replicat
sibi [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] delegatus super [illegible] semel in [illegible] [illegible] officiatus
et interrogatus ¶ Sed quod [illegible] interrogavit [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] interrogatio [illegible]
fuit / [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] non videtur [illegible] [illegible]
capituli [illegible] quia [illegible] non potest recusare. ¶ [illegible] glo[ssa] attendit
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] potest recusari ut
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Sp gl ¶ Dicunt doctores quod non pt recusari qui maior est suspecti vel metropolitani
in q b. quia suspecti est c. cap. de so. q lig. ¶ ubi ipsi possint ut
suspecti recusari ¶ no sunt vtil interrogato ut no poss ge recusari ut
suspecto et posito quod no sunt suspecti ut ca. suspicionis allegata / potest
se pti remitte ad par. in g. si quis / et io ne declinavit minorum
pos sunt interrogati ut dixi est ¶ ¶ secus glo sup verbo exprimi
mereret designato quod sufficit hic ex expri
¶ Glo sup verbo plata in maior si notet sit locus pure est hoc si no
sunt clare in textu ¶ videtur iste casus posuisse in qq o vbi textus
dicit potentes dixit. sic hic no placet ¶ 2o sit pure locus no est
grauatur ¶ ff q dicit si quenit ff de iuris omn iudicu ubi aut lite
gtf pt penite io quia quet statuis iudicio iudicis no fuit pt ceflibus
in patio tacito qui putato bud pt penite et putes se deuenit patrio
ad tacti ¶ glo dicit ibi pt penite sed no qz no pt penite a pindacu
altitu ff de iuris in fi. reo ¶ Si iste penite poss esse pindacu atque
¶ Apte penite no pt qz indicium reddit i ture dix si posse reinquire apte
redderetur ex solutam ¶ glo in tribus male sentit io quod nisi
pt c. ad tacti deuenit patrio sed patrio posset penite / qz no penitet
variando recedendo ap sed pt ac inde fuit i no ¶ ff io i co
qz dicit no ee locum pure in pindacione aduersarii qui pt penite quo pindacum
aduersarii si no est lis contestata ut in l. si quenit ff de iuris om iudicu
¶ Et insit quod dicit locum esse pure ubi no pindacu aduersario na i caus c in
ca. si no pindacu aduersario no est locum pure / dic ergo ad l. si quenit
sed agitur de iure no declinanda in eo cum postquam semel consensit pe
nite no pt c ante lit gtf in l. si quenit loquitur de iure prorogandi
et insit tam lit gtf licet penite
¶ Dicatis tres sunt casus principales primus est de iure prorogando sed de iure
no declinanda tertius de iure auferenda si de iure prorogando tunc
duplex est forma prorogationis una qz quis permittit iudex cuius iudici
no suo de qua primus expedit de off deleg p. z q. i tunc an lit gtf
pt penite ut i l. si quenit i q al. qz no dat dar iurisdicta nisi an
lit gtf io penite pt et sic tunc q quando de iure gerunda iudicii
tunc an lit gtf pt penite ¶ ¶ Si aut de obligatione ex stipulatione gesta
pti ut qz permisit ubi iudex et solue aut fuit penal aget ad pena
q fuit apposita in stipulatione ¶ ¶ Si nulla pena fuit apposita aget ad interesse
cuius pro iudice sed ptise gpelli no poterit ut ibi iudicat qz lex permittit
sibi pmite an lit gtf ut ff de iuris om iudicis l. si quenit eff
de re iudi l. si ab alio ¶ ¶ Secundus casus qui agit de iure non
declinandi tt postquam permisit eius eo iudex no est locus pure et an
lit gtf ut hic quia ptate permissorum remittunt competenti declinare
ergo no posse redire ad eam na semel remissa sua no datur regressus ad ea

ut prorogandum ... prorogandam

ista non vetita per platz

Hinc colligitur ut hic et C. de pact. l. si quis in scribendo sine tante ut ... contineret aliquem actum cons... vel in delictis ... significantibus decem quod ... preditur ... judice ... et ... et pt impugnari ... ut pt ... in pt impugnari ... sed ... quoniam ... ... l. si ... et l. si ... contestat ... non est fundata ... fundat ... ut ut l. ... de ... judicis ... dispo... ... declinandi judice ... non ... sed ... non dat ... ... puto ... ut ... et debitores ... ... prorogandi ... ... excepcioni declinatorie et ... est introductum ... diligentem

Tertius casus quo agitur ... sed ... non est ... et tunc ... ubi ... actione. Concludas quod ... est locus ... ut ... sine ... prorogatio ... via ... ut l. si convenerit. Est ... declinanda ... non declinat ... exceptionem que est in favorem ... non datur ... adeo. ... manifestandi ... possit ... ... non ... de judi. l. ... descript.

Sequitur glosa super verbo docet quod incipit loquitur ... antiqua ... quod ... ut ... satisfactione ... fuit ... absoluto ... et ... ... sed ... vero ... videtur ... ... quod ... debet ... [illegible] ... ubi ... et ... ... vel ... quod ... glosa dicit quod ... ... antiq ... antiqua

obiit ...

liuy istg capli iqua dicebat ujei qrect dant ea eius quale potit tim^{us}
stuiat hoc eo deuiz distigue aut e qq̄ prinata offesa no absol^z ii ptis
factoe pmissa de v sig qept/ i ¶ 2 i eali c ptnat desey qo ii no ab
solut ay qquitez tue vz ad dt se qq appz ltima qquintio | ut i tol
terabilem eudoicmy eoqui oe qepsso ¶ ¶ Si aut est offensa dubia ay
omna absolut pstita caucoe iudicia respecieds ijadilus etiic
2^{t} istud qq dr ijlia dout satisfactoe pmissa fuit absolut intelligit
dout pstita cauctoe iudi^{cii} fuit absolutus

¶ Queste in aa ay absolutoy possit ea ad qoto tractai aut loqui dei
pub^{ti} aut de ea qtuiac | pntq est qotus seu uelo qo^{ts} Et de ea pub^{le}
seu psencoe eae putapalis | si qotus iufuerit ut veut ijt eidco
ea pub^{t} agitari | put ut actor no ijt intellexi ij c ua sic proles
geo no i pedit qq possit qotq qui z eu eo ca tt li sicut sequet co co
uento | Cruz de qoto qui volt psequi articulu qots pmi justiciam
ut i iustitia ipius tuc icetrg ad t eu qtiugat | aut dt uaz a i iusta
| si uaz po deulle e qquestit si i iusta si i iusta quia est iusta ligat
| ideo ay omna absolut^{z} recepta i caucoe iuda^{d} desey qo imp ijst dicet^{a}
pmanifesta qsensu qotq tuc requit^{z} ay omna bea satisfacto de v sig
qepte po

se^{z} ¶ Glosa sup v^{bo} adiuui epatai q incipit Plurib liue tacite obiectoi videt/
iste epe pt titul ijcta elmale tsuit qtuay petebat ut remouetur
ab epatu | qtilum dt qq ii dz ei epatq adiuui an eae qqnitoy q c
vimss 2 c sequeti xv q iij ubi qius pp qtuaciay pena^{z} elo vinsi y
| dt vy est qq qtuay ijcta elmali stetit ijqtua^{d} pam ¶ Sic z sit
eag pmg qq de eime elmal^{b} agi^{z} fiq qq qualit vtq eau qtuax sit p
uauet ij qtua^{d} pam pnat^{z} velo ut ito c vnicus 2 c septi lo. q iij
de dolo qtingit vq est qq tle eiue est qo pcato dud^{o} pnai debet | 2q
qq est ea ue eiuit si ess qtuax et pmulte anos no pnat ut ple
uat qq c eu boue de ea iquali ¶ 2 dt psinaz liz ijt viuss videt
valle qq ijo ius pplapsu aiui | 2 qq dupi qo pstat^{t} aiui intellige qq
eiue est notoriu de eius euidentia si lgsss st qq no agi^{z} desedet f
iuiroy ut liis no qt/ qq ¶ Consuetudiais partu facitu de no declinanda
iuisde no vnctiu^{z} est/ ay liis qt/ ut i po ucle z li est eag ¶ fatuo de
progada iuisde iuneta ay liis qt/ pq no ut ij l si quenit ff de iuisde
oi^{m} iudi^{m} i glo l^{a} q i incipt si noue sup vbo no plac ¶ De auffeuda
stia valet l ij de iuise oi^{m} iud 2 i^{d} c uo i telligi deiuse no declinanda
l st li iudicigu^{o} ay eu eo vallet qqpui no st pupstua ist ay renuntiacoz
potuit forz geli declirare ut i glo sup v^{o} ueuegat ¶ ¶ Quo tutarius
2 dilecturat/ recedes qtuay reputat^{d} ipt qo^{u} ut li i teo^{n} pla^{t} ut ij
ei quect alz discessit vq qq no sat eiu adque est eiuit/ dele qius dap
¶ 3° q ay pli ulia ij ei quet fer qo^{ols} sua 2 dt plutez pturez consuc

cio qd' plata sit z intelligo prelatorum tesure sitez hic q cui naz unitate
pt scz spam ut in c. dilectis de app. i glo or a ¶ Sio vo in c. qntuat ad habite
in ca. ecclesiali no pt qntua[illegible] xxv° prt hic status saud° quo ad talia pnai n
dari de titulo susfictis i intelligo d tue est notorium de acta eiusdem ut agere
ul agere deserve nuro iu prefecit i absentia ut lit n pt / cui

D

¶ Ecclesiis i ¶ Sed contra [illegible] hic tuncl dicta sit ibi et epi za ibi ut ippt ¶ Re-
latum fuit in sinodo tunc Eugenii ppe quo laici tractabat negotia
ecclesiastica ¶ Sed q plati ecclesiarum disponebant de spiritualibus causis ¶ Judiciali laicorum
¶ Certio quia plati ppter pfectionem eorum no peterbant ecclesiastica inferioribus io petebat
sta ea puderi / z galia deruit ne talia de cetero fiant ¶ Sic laici
ecclesiastica negotia tractare no possunt intellige suo noie tanquam ius habentes i ill
coordinaria ul arbitraria ptate / de arbitris contingit ¶ Et dicat hic negotia
ecclesiastica sunt cause ecclesiastice cause spirituales ul annexe spiritualibus / ul cause
complexe clericorum ¶ H tit° i c. pl. / et pn° loquitur qui ut ordinarii suo iure
solebat cognoscere ¶ ¶ Sed no q plati laicorum judicio de spiritualibus
no pnt et vo q laici in suo noie ut alieno spiritualia tractare pnt / debent
satirosta z c. massa ¶ 3° ppt pfectorum laicorum plati no dimittat quod
ecclesiastica censura in ira dei pvocat qui mag tiet hoies qua deum
pi q in illa z si phibetet ti qz phibendo turbat inferiorum ecclesiastica / io posset
eos ecce de off del qz qstt / z c. fame / et de of or c. fo z medio ecce pt
derivent et cum libe ¶ ¶ Supra in pp° noli q laici tractare ecclesiastica negotia
no possunt q de ar p tuas vl laicus, incaus etiam pt esse arbitri ¶ Iste
dicit in fo noli q clia no est tractare ecclesiastica negotia plicos q d judicio
c. duo / z depentur c. fo li. ubi laici in causis spiritualibus pnnt ydonei
reputarz ¶ ¶ Ditas ecclesiae quedam sunt tpales zhas laici gubernare expert
ut de iudicio c. uno lit. p[illegible] dari no posset lxxiiij a. di. i[illegible]
¶ ¶ Ceterus in spiritualibus quas no pt tractare ex judiciali / ut suo noie
ut alieno ut satirosta z c. massa de elect ¶ Nunquid aut causis
spiritualibus pt tractari ut pnnt deprius c. fo li / ut arbitri no n tlig
adiungat z superior auctoriset / z de arbitris c. exposita z c. p tuas ut
judex ex auctore epi no / ppe sic fat qnot in qsit de elect ibi intelligas
de ecca tumali clia q spuali ¶ ¶ Quid de ca tpali in clericos ut
puta pecuniaria cum laici / de ca ex delegatione epi pt cognoscere q ben
z sup eis pt iuces qpmitti de arbitris exposita spanter ecce eius cas
pt delegari / 3 z di c. licet / z in q lxj mensa lxviij di in sinodo z c.
adriang ex q qd dictum est de cau tac pecuniarie clericorum pnt qmitti
laicis / quida i tellexerunt quod clia no reputur ydonei ad iudicandum delega
do inter quatuor ne cli ut mo relata ¶ Sed videtur ex q qtra in c.
tpal inter clicos no posset laico delegari / qz si no pt ppe spuales
in huiuscemodi causis / ca spualis / i q quanto delegari / eadem ratione

Tractare suo noie qt ius
habentes de arbitris contingit
Maxime statt ppe q in
laicis no cadit ius spuale
de elect. sacrosancta
Et abbas hic est figura
hysterou proteron
Non presumat suo noie
tanquam ius habentes i ab [illegible]
noie ecclesie tanquam procurator
ul sindici pnt quia supra de sin-
c. uno ymo laicus pt esse
procurator in ca spuali / de procura-
tor li. 6
No i seleccz abbreviat ista
ordo p & ut c. tu abbas /
de elect.
No psumat dotaut-
tum quam ad ampliandum
dots de off. or c. fo
Judicio i. auctoritate qstitu-
tum requiritur pt. ut et
cos assessores habere suspecte
contingit
Justitia q si expediat
qui pnt dessa c. fo
de off del c. fo et
medio pt ex de iumte
ecclesiarum lib. 6

no potest quis tamen committere clerico laico committi potest spiritualitate persone tamen
non sit maior spiritualitas persone quam tanta / ymo maior / nam spiritualitas persone
personam superioris tolli non potest / tamen tanta infirma mala deponens degradando
k. b. / sed bene quod licet tamen spiritualem potest facultate de gesti tamen accessisset ¶ Item
petitio non solvit ¶ dicit spiritualis tamen non potest tractari placitum quia commissio
tamen est spiritualis non potest quia et tamen tenet spirituale quod est laico prohibitum sed
ita et in massana de electis in expresse ... et tamen iudicialis ut dicitur
est suo nomine / sed licet ut iudex spiritualitas insit clerico et persona clerici / non
tamen illa spiritualitas ... seu cavatur insit tamen nuntius / ut beneficiatis ut
clericos facte / quia tamen sit ut temporales ¶ Item illa secundo iudex laicus tractat
tamen ille temporale non spirituale / licet illa sit tamen clerici nam duobus committi
non possessionem ... sed probatione quod licet revocavit ... nam secundum apparet
ut ... committitur quanta dimitti non possessionem sed proponit licet dimittas
sit impassibilis ... sunt possessiones et mortem / de sed ...
et sub tacita finit ¶ ... licet ista tamen ... sit tamen clerici et
duo vinita / stat tamen clerico esse de spirituali et tamen petitiones clerici
tamen temporalem ¶ ymo quis laicus ... temporali clerico committat ¶ Item
solum delegatos sed etiam suo ut dementia et solutione vel si clerici sunt temporalia
assumpta maior est et / Item si tenet feodum ... feodi ut eos committit
et tamen committo ad dominum feodi pertinet et cetera ¶ Item ... expedite
... laici ... se intromittere non debet / ... est
... attributa partibus de gesti ... maior / sed quod ... ante
sua sed delta ... possit ... arbitrio de
arbitris ... / et ... potest ... delegare ... que predicta
ante ... ut notatur ... / ... collitur ... omnes
prelatos ... intelligere qui ... assumitur de officio ...
...tiarum ubi debet

Quanto non ... ut ... rescripta et potest ... antecedentem
... laicos ... supra ... patronus
... quis ... dicebat se tamen esse patronum nulla ecclesia
... illa tamen possit ... placita ... ¶ ... iubet
quod non / instabat ... potest ... ¶ ... est
ista spiritualis tamen non potest tractari placitum ... / ergo in patronatu
tamen sit ... spirituali ¶ ... est ... de gesti tamen ... / non
... patronus non est ... spiritualis / sed spirituali annexa ¶ Item
patronus non est ut spirituale / quia possidet placitum / et ... insit ...
... pater ... potest ... / et ... et ...
iudicari ... licet ... non possit ... pater ... / spirituale
non possidet placitum de electis massana / et ... / ... possit
... de ... / ergo ut ... super
tamen est spiritualis sed annexa spirituali ¶ ... quod tamen ... medietatem
spiritualem ut quasi / ut temporalem ... ad ... si illud

Dissenciatur ... penitentia ... et ... illud ... tamen et ...

est qd tpale p'fertur
qz spent laico ius ptro'n
demus pat° etc ut 2° mo
est p'fertur

qz pt vendi et emi etc
demus pat° cu laici
dare sunt ad vltima

Ita ius ptro'n no
est in se spual
est qd spuale obtinet
ita quasi quo ptro'n
ecce demus pat° laud
et gsltatons

Dispo... seu s° ptate
... disponi qz laicus
... ut ... ut incidens
disponit pt quasi filus sit
lum... lator deor gignu
tua rvo quare non
rdemus ... i deo et
lator.

sit spuale vel tpale || Sed cum ius electois est spual ita || sed ius electo sit
spual deri' indi' approband || Sed dicere qd si index laicus | ubi ita dr spual
p'z ad paz ex qua pcedit | et sic licet ita pur tangit paz | et qr
attend qui fuit ca illud || Sed ius patronatus respicit sbiectu' iquantu'
et transit pcendictorum temporal est quod tpale || Sed quia possidet a laico tunc sit pcessio
qz omni abertia pfundatione | ut dotatione est spuali annexu' demus pa
ex | et sit puet ex pluribus cum gsetitate ecce collat xvj q sed filys
ac nepotibus || Item includit in se actu' pusioy ecce qd ius patron laicus
insto mec q qd patron laicus | ec no qd | demus patro id et gsltatons
xvj q sed dcemus et sic est adherens ecce ideo est qualitas ecce || et cu
ecca sit spuale ita ius patrono qua includit pusiony adherente ecce
adheret ecce io ceset spualis fa' deprotectis ... sup eo || et si obicit ecca
ius pat qui includat ius pusiony ecce laicus hunc depusione ecce co
gnosce no pt | ideo ut dicta ius patrono || et sic includit ius patrono pro
sbietti | est tpale qz tendet laico sbire respicit ec demus pat° et tuo
tusit ius ... laici deo et qui ipt vendi et emisse deo et pluris
lig pe no ut et cu sectis vendi patrono || Sed resp tu obiectu ita qr
cre qz ita pusiony ecce ut et id demus patrono est qualitas
ut ... sppuali ... ideo no sed ptate disponi de ipso ut pricipat
ut incidens | qui filus sit lum lator deor gignu tua || Secundo
no ip laicus no pt indicat ... ius patrono qua est annexa con
spualis | et de quibus idem est indicare dem sit tuslato | et que vlis ad.
tient relisa sit fa' deprotectis sup eo | et si abeo pt possidere qz
no est ius spuale depsp cam qz || Decimas sit qdaz que p laicu
ut indicantur ut possident ut sit iure spualia | in quibus no indicat
et ... decresti pps ad decimas ... || Quedam indicat et possident
ut iure tpalia xvj q sed pie mentis || Quaeda possidet sed no indicat
ut ius patrono possidet ut ... gsltat demus pato || qz no indicat
pz lice || qz secus ip laicus spualia ut annexa spualis | indicare no pt
qz no sed meus ius ut est capax deor quia tua | et pt sic videtur
ad sic quotiens C de iudicys ubi index incidenter gnoscit | sed no
potest pn qz ibi est no habebat pur iurez eut tu capax ad illa
tendam || Sed licet ip ius patrono no est spuali | dicitur tamen est
... spuali || Sed est annexu spuali sic dicere vendi q religiosi | ubi dicit
sit no vendi monumenta ita ut lapides qui monumento
adherent || Sed si ius patrono pe vendi u pt | sed pe cu vniuersitate
sit | et no pt pro vendi qz dum ... ius ... sed lig posse tenet
sibi et ius suucedendi vel laico pt possidere || Sed no dum ... tenere
qz nullus ius sit res fatte ... dicere ... nullius | ... dum
ius est i nullius bonis est || Colligitur ius patrono est pt tpale sic...
subiti i laici possidentur ... qua tusit ... demus patrono

c. 3º ibendi in ultimo istud demum patre lata || est autem quod penali ob
iectione tua quod obstat quia tua persistor et demum patro consultatoribus || dis
positive quod de eo laicus non disponit cum filius sit translator || originali
quod dicitur quod fundatore donatore vel dotatore et de aliis consecration xliij q.
de filiis ac nepotibus || sed laicus de tali iure non cognoscit ut patet
vel intendenti quod non capite iuris de decimis quod tua || contraria patet per primo
obiectionis assumendo ibi laicus vel primo quod de eo.

At si clericus conuictus uel confessus de crimine coram iudice laico coram
non ponit episcopus | contra si conuictus uel confessus punit | pena debita
nisi ad illo dispenset | quod patet in adulterio et infamia | depositio vero non sta
tuendi contra sectari || Uinde ei innotescat ut sit quatuor dicta scilicet 1ª
de non 2ª ibi de adulteris || 3ª ibi sed non de nepotibus et ut si continuatione po
nit estimat ad c. porro de testibus eadem quare decreto | et de sponsa
duorum | olim erat vita clericali et improbabat et si clerica de ea ponit
ca. usque ad c. de adulteriis || Quando clericus sit accusatus de crimine coram
iudice seculari | obtenta sunt crimine vel protestes vel professionem | quiebat
adhuc presumuntur quod illa confessione vel probatione posset eum punire episcopus punire
|| Uidetur quod non | sed quod est iuratores || Et hoc quod de re sua aut suo iudice lata
non tenet || sed in confessio vel probatio facta coram iudice non || Quare posset
quod clericus accuset coram iudice extra suo resistit vel cognitit nunquam patet
eum punire eadem pena || Respondeo quod patet eum punire | et vero quod clerici
iudex ideo confessio vel probatio a iure coram eo facta est || qui quis quod pena
sit de punire | sed qualitate criminis non de consideracione qualitatis criminis in iudi
ce dum non sit electi crimen quod de potestatem a ducet depositionem est si ibi
suspensionem suspendendum || Nota hoc esse singularem confessionem vel
alia probationem quo adhuc ut ubi in iudice est instabilitas nullus sic
teneat || sed ubi est stabilitas tunc tenetur sed differunt quod si est actus
iudicis de se et de iudicata eum esse | et c. alio e tu libello | sic episcopus pos
set eam pelluit facere veritatem ut etiam || Ideo non est actus patet et sic actor
non probat vere dicitur in si ut postulavit absolui demum iure contumacie etc.
|| Secundo sententia lata a non suo iudice non tenet sed ut confessio vel probatio
facta coram eo et valet contra apud c. de testibus vel temporalia || 3º explicatur
facta coram iudice laico quod clerico ut confessione || Iudex ecclesiasticus clericum
de crimine non dicitur | vero quod et non constitit probatio non est locus quod rep
ratio demum iure c. significasti e tu clericum pastorali sed talis probatio vel confessio
est vel ut in nostra | Contra videtur pro aliis in inquisitionem dicitur
vel dicit confessio clerica coram seculari iudice facta nisi excusat quod si est eius
iudex suus vellet de illo crimine inquirere non posset negare quod sunt
confessio coram seculari prior et de prohibitis vel ante quod dicebat non iudicem
suum secundum cuiusdam suscepit cogi in eadem confessione manente in iudici
ne lima facere ut quod confessio facta bono valenti prestatum est

Coram seculari dicit quo forte
fuerunt ducti de facto ratione
alicuius maleficii
Et per hoc a. propter tale confessionem
vel probationem
Nisi episcopo cui constat aliud dicen
sit fuisse confessio vel convictum
licet quod iudex commisit clericum
accusatus ut supra solet sic fo.
Et ne suspendi de fornicatio
de crimina de clericis clericos
Vel deponi deponunt vel
suspendi | de accusatis secretis
potest versus et hic lege ibidem
sed non de de ... hostis
Sicut sumat hic post glosse
Ut bene quod clerici accusati coram
suo episcopo hostes coram episcopo sed
non alias quod de vero ipso
hic.
Talia crimina et ratione
crimini est statute ... pene
quod dicit ut per deos ad
respondendum ... titulo
Deponi licita deficit
de non agendi et presa
actor dilectus sic.

mandatum casuale igitur talis confessio aut non sic iudicialiter facta est aliqualiter facta quod ad personam
Sed opinio non videtur vera quia dicit dominus Innocentius quod ista confessio non valet seu non tenet
sed non possit de confessione bene est confessionem valere ff. de [illegible] super [illegible]
sed ergo confessio [illegible] ergo potest queri sicut ipse [illegible] ff. [illegible]
Item vero confessio sit depressa de plano expressa sit in ergo ut ibi [illegible]
alibi certum [illegible] sed licet [illegible] sufficiat ad torturam seu ut [illegible]
sic ponat ad quos ad extorquendam confessionem ff. [illegible] l. capite quidam
non autem passe compellere [illegible] in confessione Et vero qui [illegible]
quod [illegible] iuste et confessio vera ut [illegible] si [illegible] quia sic expresse
quasi in ordine de electione [illegible] Ubi bona [illegible] expresse [illegible]
agendi tenuatur confessio sua de electione [illegible] vel quod sic expresse
quod ipsi [illegible] de [illegible] pro [illegible]
[illegible] de [illegible] de [illegible] et ibi non solum ait confessio
seu notatio sed etiam [illegible] quod notat [illegible]
[illegible] intelligo [illegible] confessio emanavit et [illegible] ita sunt [illegible]
Sed an episcopus possit contra talem confessionem etiam [illegible] facto ita sunt
licet eam [illegible] et non [illegible] quod nulla [illegible] quoniam
non potest [illegible] non sua [illegible] quod non est facta [illegible]
[illegible] non sit de [illegible] et sic talis confessio est vera ut operatur
ut debeat [illegible] ut [illegible] si [illegible] indicat quod eum
quod possit torqueri ut l. capite quidam ff. de [illegible] potest
[illegible] et deliberari [illegible] l. [illegible] [illegible] ut in [illegible] et
[illegible] sit [illegible] non [illegible] quod [illegible] et sic in [illegible] expectat repulsionem [illegible]
[illegible] [illegible] Item dixi in [illegible] non [illegible] sua coram non suo
iudice non tenet Contra [illegible] ad [illegible] facta cor.
non suo iudice [illegible] in [illegible] ibi [illegible] sunt [illegible] episcopo [illegible]
[illegible] et [illegible] et [illegible] se [illegible]
transmitte
et [illegible] legatos [illegible] expresse
[illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] ibi [illegible]
[illegible] valere expresse et suam [illegible] qui [illegible] potest facere
aliquid ut [illegible]
Quarto non [illegible] ut confessus in iure coram suo iudice puniatur
qualiter [illegible] si sit clericus [illegible] suspendi debeat suspendatur si
deponi deponatur Sed possit dubitari quae causa inducat depositionem
[illegible] [illegible] quod [illegible] et [illegible] antiquos canones [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] de [illegible] [illegible]
manifesti inducit depositio [illegible] de [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] et [illegible]
Sed dubitabitur quae dicantur causa maior in quo cognoscat maio-
ritas [illegible] ut [illegible] quidam [illegible] [illegible] maiore
[illegible] [illegible] quod ille [illegible] plus [illegible] et [illegible] ergo
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] fidei
[illegible] [illegible] dicens fides tua te salvam fecit [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] fidei [illegible] non [illegible] tu es Christus filius dei
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] maior [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] petrus pastor [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] tu es petrus

[illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

alibi dicatur penes ordinatorem vel publicatione peti tamen quanto manifestius
committitur transgressio tanto durior pena imponenda debetur c. quod dot. li. ex.
Alibi dicitur penes maioritatem pene
Alios facit c. ammone 33 q 2 et c. latore ubi exponenda secundum penitentiam
qua materia de hoc in g dicto c. ammone.
Alii dicunt et melius quod penes defectum qui adeo graviter peccator
committitur adeo de pe di y tantas per qui cum remittitur c. di. quia satis
est nec quo utitur utitur sed aliquem qui sunt obiectum immediate deum
sicut sunt tres virtutes theologice scilicet fides spes caritas confide credimus ca-
ritate diligimus esse sperarum non credens ergo videmus non diligens
deum directe recedit adeo desperans non directe recedit ab obiecto divino
sed participatione eius infidelitas seu heresis obtinet principatum quia est
in maiestate divina cum dei sed non dilectio
sed gradu sed desperatio tertium
Obiectum virtutem magnitudine est bonum infinitum que sunt caritate et fide
spes non potest efficiatur per bonum q. 1 s. contra hoc opponi non vocatur sepa-
adeo sed abundant ordinato videtur et istarum que dicitur sunt cardinales a quibus
non quacumque dicuntur vide institutum p. 3o dist. doctrina tertia
ad constitutes non cardinales ut principales et contra opponi eis non sunt
principalia
Videatur primam glosam super verbo condempnati vidit vero confessiones vel
peccatores cum judicet seculare sive clerici non sunt casu epo condempnati et
sic confessio non prejudicat. q. d. c. testimonium y de testi ubi condempnati
de crimine non admittitur ad testimonium est quod modo condempnati sunt casus c. gravata
opus sed tamen gravatur aliquam opus est ei inducenda purgatio propter infamiam
deferet ego tamen desidero quia si deficit punietur q. iusta quamvis
de penitentia ad p. de pena infamati et sit constare confessione vel
quamvis inducetur in fama repugnante purgatio et prejudicat
falsa quia ad infamiam et purgationem inducenda et d. lex est si
esset gravata opus actuali ei confessione et glo. dicit duos casus
aliquando iudex secularis probatum fuerit in fama et tunc d. indicit
purgationem et tamen desidero aliquis non infingit et tunc non d. indici
ut in ff. propter clericum condempnatum indicitur purgatio cum laici clerici sunt
opus manifesti sed inferiores hoc pendet arbitrio de p. cum in inducte
ite ubi opponit d. c. inter y q 1 ubi d. quod non d. quis removeri
a dote nisi sponte confessus aut convictus in seculari iudicio sive
ecclesiastico sive seculari et convictus in seculari iudicio et canonice probato
aut dicitur quod non d. propter hoc aliqua condempnari quod per solam remittitur ibi
Dicitur ergo prima questionis contra laicum et non prejudicat
Secundum est prima responsionis ut ibi verior est solo et in ideo inter
intelligitur respondendo singula singulis scilicet sive ecclesiastico clerici sive
seculari laici et sic loquitur dicitur ut laici aut laico seculari clerici

ponit casus exceptionis
hoc q. 1 d. c. inter

all. tres glo. ab. z solucionem de sententialibus s. diligenti o querit similiter de sententia q. clericus lata p. modo et uocationis frio querit c. sic adempnato sentencie apud in famat

Glosa sup verbo non tenet videtur quod sentencia a non suo iudice lata non tenet
glo. dat tres gardatias s. sta q. i. in primis de gsue ad audiciam l. b. lata
l. si a non competenti iudice ubi est iurantis pinatorum ut sinat quod si a non
suo iudice dicta non stringit dum ut ibi c. eo. E. q. de c. si diligenti
de fo. competenti ubi si sponte transit videtur valere iudicium q. i. criminali
locum pdit in ciuili. ciui. s. at inuitus non d. ut q. h. fuerint. Sed dicitur
quod glo. ff. inditum est nulla si agimus de verbo hoc iudicium quia sua
est a non suo iudice lata. h. si agimus de pena i paue h. sobrum
illiget. tt si sponte ibi litigat punit si coacte non. et quo ad
penam distinguntur voles abmouito. quo ad naturalem processionem quia
utraque causa est ut h. so. ay. Ex pdtis p. q. processus fiunt q. clericum
parte sua reclamaturum pro iudice seculari est ipso iure nullus. Nec
obstat ff. de iudi. l. s. si suscepit quia ibi i laico qui pt. prorogare
iurisdictionem set i clerico h. ti. h. si diligenti

Cum i q. si clericus querit

Sed querit q. an clericus agens coram iudice seculari possit ibidem
reconueniri. Et po. tres casus. Primus sup ca. iure ciuili precedit reconuentio
hic sup ca. criminali ciuiliter mota simili fit reconuentio. Et ro. quia sit eius
iudex preuentionem de iure pe. c. i. z in q. bus f. ti. i agendo z C.
defen. z nullo cum iudi. l. in pasnay z aut. aquit. Tercius
causa qua agit de crimine criminaliter non fit reconuentio quia non placet cumin
h. i. notoria re q. pura ff. de publicis iudicijs l. si qui zh. s. hic
bu. dz cl. si xi q. i. c. c. Au. h. ti. ppo. c. h. et hostis.

Contra q. q. uidetur quod bu. dz sequitur tenet quod clericus pt reconueniri coram laico iudice

Nota ista sit. quia textus quando loquitur quod quis appellet iudice
ipse eundem q. appellare q. se ut in q. bus f. tamen vulsfacio z est lex C.
de sen. z int. lo. iudi. de lau. pe. c. i et ii. ste qui non pt cognoscere
principaliter pt incidenter. Iste iura prohibent clericum trahi hic reconuenit
non trahit h. retrahit z ipse causam dedit sue retractioni
Arg. de elec. qui c. Bumo li. b. q. s. et quilibet de tuco mant ut
qui c. quo nunc iudex idem tamen petrus z iacobus burg. Contra
i. o. quia seculares et incidentur non cognoscit de re spirituali de ordine c.
q. sto tua h. clericus est res spiritualis. Raco p. est eadem est raco
tam z ipse q. in maiori depetuis qui adiugendis li. b. li. b. et
clericus non pt e ti. h. clericus non pt esse expresse consentire i iudice laicum
j de fo. q. si diligenti ergo nec tacite. Raco burgus quia
reconuentio est fomentum aprorogatione h. iura prohibent clericum prorogare iurisdictionem
in laicum q. de fo. q. sigt. Archi. de ele. qui c. i li. b. dicebat
p. i. d. c. quod de iure tamen cognoscit secularis q. clericus sine principaliter querens
sine reconuentus sine principaliter sine incidenter deducatur lupus clerico obiiciat
crimen tamen coram iudice seculari fiet remissio ad iudicem ecclesiasticum de sen. ex
si iudex li. b. ut sup ca. ciuili possit reconueniri q. c. qualiter idem
tenebat hugucio

Sunt bu. h. ti. i

dicebat si 10 crimi in iudicium deducti civilis pena pecuniaria etiam fieri
beneficio priuendi. Sed non conuincitur si una pena imponatur compositio
ut de crimine obiecto clerico in teste producto quod idem magis tangit propter quam
teste de teste compte et puniri et testem de compte c. pe. Sed hic non
est bene quia probato crimine contra teste debet compelli puniendi de confessis ad legem
sup. maxime cum se super crimine defendit ut non in desidenuisse consuet
glo. Sed quod fiat requisitio preter quam est casus in de satisfactionibus epis. sic
uentissime al glo. in ti. in de iure pe. c. pro. et q. i. multi in q. leg.
eius inagendo xi. q. i. in si. Sed de compte c. i. li. ex. Non ob. xi. q. i. c. i. q. i.
puniendi actus agebatur. Non ob. c. qualiter quia ibi in ta quietationis
Non ob. vo. compositio et tantum quia tacita procedit quasi dispositio quando tenet
iurisdictionem competentem propter quam compositio. Et ius sunt clerico libere lauto de ser excom
mandata sed confessus per iudicem non. Sed sicut clericus agendo confessatur
fatetur eo iudice suo tamen sic requisitio ut producit vitio iudiciali
requisitio. Pro qua forma sedare certo admittatur hic solutione pe.
Prima tamen opinio est fauorabilior clericis. Ad aut quod de ser et
uitio oi in iudicio et loquitur quando ut lex dispositione distinguit per clericos
pro de leg. quando in de iure pe. loquitur videlicet ipse et sit in
iudice ecclesiastico. Lex quotiens de iudiciis loquitur ubi non est repugnantia
compte tamen ut persone. Idem dico ut hic tam in agendo in q. leg. sed ve
uentissimi in de satisfactionibus epis. est contrarium pa. aut eius statuunt
confessiones tamen glose fundat super quia alia adque tamen est
exclusio in glo. sicut cap. de sed iura sed quod se fundant hic solutione po. cal.
et quod delictum dicebat sim dum est sit tenuisse

Sequitur in glo. ubi sed pone quod compensatur de furto ut alio crimine quod
infamet et quaerit pone clericum egit ipso seculari quod lauare quod requirit
eo ciuiliter de foro compensatur est an iudex ecclesiasticus per principium ciuiliter tali
sua infamie est quod sit quia iudex non potest facere quin condempnatum
furti sequitur infamia sed de furto non potest. Sed non de depositione quod non est
actio ad hoc. Et quod propterea sententia super furto ciuiliter lata non efficitur
infamis si tamen compositio renuntiata sit eius opinio poterit ad suscipiendi de se
actiones quod non procedit quia non deponuntur ad usu ex sic lata per sententiam
sed ubi in fine sententie compositio et tamen venit in quaerit. Nec procedit quod
et quod compositio super furto ciuiliter lata non infungit infamia non est leg.
ff. de his qui notantur infamia l. i. et l. furti in q. i. aula. Ex qua infamia potest ab officio
suspendi. Non aut propter crimine eius probat non sit ad penam et tamen
imponenda. Sed ad quod appareat quod compositio ciuiliter est actio
dictam tenendo opinionem quod est quod hic non possit non efficitur infamis quod
sic est ultima ratio vera. non sequitur infamia quasi liberum sit

Sequitur quod super vero confessi quod dicit confessus in iure pronuntio tenetur
quod est cum sit in criminibus sola confessio sufficit ad sententiam etiam

si crimen agatur de capitali, vel contra aliquem libri presbyteri respondebit quod non C. cum ab non recipiunt vel observare

Videtur pro quo quod sit fama probata et solvit dicere considerandum personas et modum

¶ Sequitur in super verbo fama probata videtur confessus, licet pro quanto idem quod fama probata sit quanti sit quod dicitur fama probato et plurimos testes vel excepte maiores et eis esse probatores licet mediana clariores ideo per supra non licet locum / et sit non supplebat an sit fama considerandum personas et modum // Ista vero ipsa criminali sunt committe iudex alii recepti testium dicat quod non ipsa iudicis et recipi testes de iudicii intus libri a coisto [illegible] appetit quod sit procedendi secundum qualitatem et quantitatem criminis // Ita tamen quod in modo agendi sequatur studium de suo alioquin et [illegible] de causa qualiter sed

¶ Collige sed sunt duo per iudicem lata non tenet sit in confessio habet vim de sua vel [illegible] potest validetur ab eo cum sit [illegible] facere aliquid de acta ad petitionem non obstante de excep. in quadam libri ubi res iudicata contestatio satisfacit confessatam. Regula quod vel dicitur meam in quo ad eum pertinet

2o quod vero vim solvit ¶ Ite non tamen confessio coram suo iudice ut extra sunt sua actio ut liber dicitur tamen vel ut per nam rogatur / quod hoc est vale confessio ff de [illegible] per pro [illegible] // sed est indicium ad torturam ff de adulteriis l. capite quinto ¶ An sufficit ad famam inducendam ut confessio indicatur purgatio est in arbitrio iudicis // quod confessio dicitur infamatum et non

3o recipiatur tamen in [illegible] ¶ Item quicumque confessus coram suo iudice punitur secundum qualitatem criminis sit tamen / et modum agendi ut sit quod facit qualiter de certa si requirit suspendi suspendetur ut fornicatio de coh. cle. clericos // Si deponi deponitur ut homicidium spontanea de etatu in quinque vel ipso // et non propter hoc morti deponitur cum sit pro sue [illegible] manifeste et enormiter de tempore ordinandi capite ¶ Item colligas quod si an requisitio

De adulteriis non videtur quod adiuncta ad superiora quod supra dictum est declarare / actum licet de sponte confessum. Vel episcopus licet clericum amovere non velit eum punire sed vult cum eo dispensare / an possit post peractam sententiam depositionis quod cum deposito non dispenset in quibus ideo

tenet consultatio de clerico sicut quod sic in mera mente civili vel criminali civiliter non per ide [illegible] // quod potest crimine deducta non sequitur aliqua pena deponitur // sed criminali crimine mota actio quod in criminibus non datur requisitio dicit quod quod est in pro in opinione sit // In est verum ad Iohannem ¶ In quo sit an civiliter contingit petere et Iacobus vult recipi sequitur quod est dicitur quod clericus requisitus criminaliter de crimine furti condempnatur placet an sit in foro quod sed parte et alia alia

Depositio dicitur vim est verbalis sed qui sit realis quia tamen exemplo est contrarium in punitio clericali depositus degradatio libera quod realis degradatio seu depositio dicitur et in punitur iudiciis secularis et per quam relictio iudicio seculari de v pecunia nominatum ubi dicitur

¶ De adulteriis vero quidam dubitatur coram diocesano de adulterio vel alio crimine maiori // unde potest cum eo dispensare // et si potest quando potest dicitur pro peractam penitentiam // P. 6 iudex ecclesie possit quod clericum convictus et obligatus cum deponitur verbaliter / unde ultra ista depositionem tradetur cum curie seculari // dicitur quod non // quia cum esse quod iudex ecclesiasticus primo dicendo penam verbalem depositus // functus est officio suo ideo ultra suum officium se plus extendere non dicit // Item non est quod non dicitur eum punire dupliciter pena sed deponendo eum puniet cum semel / sed tradit curie primus sed // et dupliciter eum puniret

quod esse no dz ¶ Nota adulti in qpu' mt cuia mora delso i glo sup
vo morte q incipit ar' q cay depoitom y q bz ideo / ho epus dispesat
in adultio 2 in monbz / 3o dispe dz fieri post pacta pniaz / qo depoit
v' no dz trade tuc seclari curiatz nl'z dupp io po q facta est offitio
suo / ho no dz cu dupla pena qterue 2 dt nouellatoi trade i relinque
de v hug nouiuz / 2 phe dt petr degradatz adhuc gaude piulio de
pcto or li bz i sie / Sz hic loqut de v lit deposito 2 i c tu no ab
hoie ¶ Videtur hic q epus dispesat in adulterio 2 in monbz / ca i quibz
eps pt dispesare 2 in qbz no vide insse ti de off leg / s' uut
de epoz / tenc ne eps dispe'i dio qu no subest ca no // Si aut
subest ca potest 2 est ca qn quis p piue satisfactoz nouit ppa de
lita desle / tut tenet dispesare qmete leg / // Sz no qcclebito ar' de
s. di duo sco 2 c quinq / si tu uolunt supplicabit' supioi / ua sicut
meus leg est ut q neglgt luge q qessit / 2 lugendo sz vllo tiore
dim iudicij quite // dz i aliu vigor iur / qteur // sic ca' meo leg /
vult // q fiat relaxatio rigor / extra ut deo c duo sco . 2 i q bz velatu
¶ Dero aij dispesatio sit debita iure sz . q bz exigut 2 c dispesacoes
2 i di ut qstituctio // Exquocuq exigit dz fieri dispesacio // qn sbest
ca piue uip i d Iohes evan te in apokalipsi angelo ephesij erat
memor esto bn tedet tendis 2 pa opa sac // aliq venia adte et
moueo candelabru tuu / et tu supe i deo ca' duo sco qz pot
fi i di ¶ Item phe q dt alioqu moueo candelabru tuu pz qu
dz fieri qt an qdempnatoy / nam post qdepnatoy 2 tu deposito no
dispesat de cle qmu c y 2 c ij ubi glo fit bnij u su depois ess ia
poss ca reuoire no c i de cle qmi ¶ Potest ne i vito actore
dispesare cu actato pua ul pte eius parta / 2 vo q fit // qz hat
ptatez dispe'di lz alege ideo ei tolli no pt de i s iur in dulto pxbiij
di delrys // ste est bnij go late interpraudu de vobis cu dilcus // dicas
si actatoi ius sit quesitu vo c eius sep quo lis pendet . pu si lusi ty
actat defuncte ppt q meruit depoui 2 impet ui bnij illig sbicere
p' tle cuic pbant q met depoi // tuc epus cu co dispe'e no
posset impuditij acta' / fat decipt / quius // sciue si no est ius qsitu
qz actaus qdactatoe at no lgt ius pudaw // qz psesit ius pubu
pbrys vide q dou fit de clea / dud po i sho 2 ppe scandalu impedi
dispeo de temp or qteniote / inus tu eo q actue no pbat / pt dispe
no / qz pmt psupe calupe de calup c. po iho // tu qz pniaz no
egit ut i sspe de leg c uut de epoz d s' nuq // Item scias q
psimplice dispe'z epo i telligit' dispesatio in agmisit / laciendo
ordibz / 2 bnsiciys quo admia que dispesaus qferre potest ....
et assi q dilectio et ideo p dispensationem epo adcepatum quo
no tolitatum de clea / in notuit etc /

In quibus eps possit dispensare de quibus non

quando sit contra qdep'

Pt ne i vito actore vel dispensare

Et an epus sine caplo dispensare possit vide q de cleri egro c. ex parte li. ii. Item clericus
non conservatus dispensare potest in sponsa qua in ponere potest de sponsal. c. ex tuo illa sunt
quod ubi glo de cleri egro suspensus ut Sed quid est dispensatio. Respondeo est
prudens iuris communis relaxatio utilitate seu necessitate pensata. Vel est relaxatio
rigoris iuris per eum ad quem spectat. Utraque diffinitio colligitur i. q. vii. c. nisi
in dispensationibus precedentibus de rescriptis c. si. Nam prudens deliberatione est
dispensatio est dicenda. Et deus non vult simul effundi opes. Si dispensatio
statutis relaxat dispensans videtur, iuxta eius ex officio suo facere potest
in q. ii. c. nonne. Et hic supposit originem dispensatio. Unde origo et inventio
dispensationis trahit originem adeo. Ut ex in ex sola misericordia et dis-
cretione inpertiendum. Et q. ii. c. quod autem. Item ipse dispensavit cum adam et
eva transgressoribus et post primam dixit ille peccatum de pena dei in sperans
filium suum ut nos redimeret. Unde q. i. c. iustitia. Item deus dispensavit cum toto genere humano qui misit
in terras cum terris dispensent. Hoc est genus dei actio est una institutio.
in q. i. c. exempla. Item dispensationum est alia debita scilicet ubi multorum
stragem nata et destundalo timet. l. di. ut constituet. de temp.
et alia est prohibita que non potest fieri sine detrimento ecclesie et statuti
utilitas. Sic est tempore persone vel pietatis. i. q. vii. et si illa. et de cleri
legit. Et ut breviter et sine ulla conscientia de corpore
prohibentur ut peius eveniet facit dispenso c. pro et sit ut intelligi l.
di. si quis presbiter. Puta si quis aliquo accidente ... est sacra vasa
dispensare. Potest episcopus et forte credulario condite
civitates ad plenum ... non possumus ex malas vel
sine tolleditua ex ... cum ea dubia ... Videat et sup illo aliis
tuibus que sit que ... ar. ... q. a. quod in omnibus ut ab de
dispensavit in minoribus adulterio uti non sit expresse ... dicens
quod licet est opinio quorumdam ad ... i. dicit duas decretales et rivam
legens. Notando in ... dixi ... adulterii ... ut minora
cum alias vide q. ut minora ... q. a. quod in omnibus adulterio
... glo solvit ... pro dicit quod illa ut ... non implicat quod
adulterium sit alius ... sed ... est alia ...
fuit ... ille ... dicit i. si ... pro dicit est ... et illud
... est ... quam ... quittit. Item in detestationem ...

ut magis vitaretur mala cum sit alia gravior puta in textu xxxiii q. i. ad
ultimum malum. ¶ Et ne tamen dicatur maiora et quod concessum est [illegible]
dicunt quod ubi minor pena et quod non offenderunt via penitentie debet esse
commensurabilis delicto ut hic. Sed alia [illegible] dicunt quod circumstancias
inequalibus ff. de penis l. aut facta. ¶ Alii ponunt maiorem contemptum quod
[illegible] de [illegible] in quodam. ¶ Alii ponunt plus dissensio adeo quod
propterea hoc accidit adeo de pe. di. i. [illegible] ¶ Et hec sunt bona
¶ Sequitur in quibus istis queritur an generalis post episcopi dispensatione
ubi non prohibent videtur quod sic c. nuper de sen. ex. ¶ Sed lex et quibus casibus
maiores non [illegible] ¶ Ubi dicit non est [illegible] prohibetur absque
deliberatione [illegible] an ei subveniri debeat puta studiorum causa forte
pauperis suo defuncto ¶ ne decipiatur permissionem alienatione [illegible] dicit
[illegible] non obstat quod loquitur [illegible] contra ea que est contra permissa
¶ Alii quod de consanguinitate [illegible] per dilecto. ¶ ¶ Glosa ponit opiniones una est
quod in istis [illegible] possit dispensare de temporibus ordinationum c. dilectus ¶ Secunda quod [illegible]
[illegible] non reperitur prohibitum ¶ Tertia quod in adulterio et minoribus [illegible]
[illegible] in maioribus non [illegible] permissum ¶ Item est [illegible]
non obstat c. nuper de sen. ex. quia loquitur in [illegible] est favorabilis
nec quis in [illegible] decedat ¶ de [illegible] fronte ¶ Ideo [illegible] intelligi per-
missa nisi [illegible] prohibita ¶ [illegible] dispensatione que est [illegible]
relaxatio ad casum dispensatum ¶ immo tollit [illegible] ¶ quod est prohibitum
inferiori [illegible] et di. inferiorum [illegible] inferior ¶ Ideo
opinio illa quod dicit non potest [illegible] permissum ¶ non [illegible]
differt ab opinione [illegible] ¶ in adulterio et minoribus [illegible] permissum de-
[illegible] est casus in quo tunc ¶ Glosa tamen videtur velle adherere opinioni
Hugonis presbiteri et [illegible] di. minor quod est in maioribus adulterio di-
spenset nisi [illegible] prohibitum et [illegible] archidiaconus [illegible] ¶ et placet
ego video quod dispensat in [illegible] l. di. [illegible] sacrilegio l. di. [illegible]
¶ Item in capitalibus criminibus [illegible] capitali crimine [illegible] l. di. [illegible]
[illegible] furto atque fornicatione ¶ [illegible] criminibus ¶ Item in
[illegible] in [illegible] in ordine [illegible] ¶ Et non tamen dispensat
in adulterio incestuoso ut dicit [illegible] ¶ Et dicit ista non obstat quia
[illegible] permissum ut [illegible] alia ¶ Cum [illegible]
et [illegible] non prohibetur dispensatio intelligitur esse permissa [illegible] de
sen. ex. nuper et [illegible] opinione fuit Hugonis [illegible] dicere quod
[illegible] de dispensando est prohibitorium ¶ Dicit [illegible] immo est permissorium
[illegible] ad casum dispensatum est ¶ est tollere ius commune ¶ [illegible]
tollere non potest [illegible] inferior ut fiat [illegible] superior ¶ et
dispensatio est odiosa c. quod dilectio de consanguinitate ¶ et est [illegible]
in c. dilectus de temporibus ordinationum ¶ Et hoc quod dicit est intelligi in [illegible]
[illegible] in [illegible] quibus sacerdos [illegible] potentiam mitigandi [illegible]

pa opinio
ista est 2a opinio
ista est 3a opinio
[illegible]
[illegible] dispensat
[illegible]

[illegible] adulterio
permissum est dispensatio

[illegible]

pu̅iales d(e) pe(niten)t(ia) di. i. in e(st) m(ihi) am(or) [illegible] in tp(or)a penitudis d(e) cui(us) istius glose
ple nisi pe ti. q(uod) i(n) nte. refert d(e)st(ri)ct(i)o(n)e | p(er) que modo iudiciu(m) tu(n)c
fore mi(n)ora ut ni(m)ora q(uam) adult(er)i(um) | ut | est c(ontr)a ca(n)o(n)es q(ui) i. dicu(n)t
pena depo(s)ic(i)o(n)is ut suspe(n)sio(n)is me(n)tionabilis [illegible] ut dispensari
no(n) poss(it) b. di. in(ter) | [illegible] a(n)tiq(ui)t(us) op(ini)o i c(asi)b(us) disp(e)n(sa)re
poss(it). S(e)c(un)da op(ini)o est q(uod) glo(sa) po(n)it [illegible] dicit q(uod) dispe(n)sari
poss(it) i(n) [illegible] an(n)i de temporib(us) or(dinationum) dilect(us) a [illegible]
dispe(n)sa(t)io(n)e [illegible] sit p(ro)missa alibi no(n) | ff(?)a. q(uod) glo
[illegible] h(ic) no(n) est [illegible] tollit(ur) ius co(mmun)e [illegible]
[illegible] tolle(re) no(n) p(otes)t de iure [illegible] i(n)ferior nisi i(n)ve(n)iat(ur)
p(er)missu(m) [illegible] ta(m)e(n) [illegible] | [illegible] opio q(uod) q(uod) po(n)it
p(ri)ma (et) media opi(ni)o. [illegible] qz [illegible] pt disp(e)n(sa)re
[illegible] p(er)missu(m) [illegible] pt [illegible] p(ro)hibit(um) | (et) [illegible] i(n) adult(er)io (et) [illegible]
[illegible] pt [illegible] i(n)ve(n)iat(ur) p(ro)hibit(um) i maioribus no(n) nisi i(n)ve(n)iat(ur) p(er)-
missu(m) (et) h(ic) [illegible] i(n) foro [illegible] s(ed) in for(o) p(er)iurii [illegible]
sacerdot(es) [illegible] c(ri)m(i)nes d(e) pe(niten)t(ia) di. i. in e(st)
h(ic) [illegible] h(ostiensis) i(n) su(m)m(a) [illegible] fecit i(n) public(o)

¶ Sequit(ur) q(uod) sup(er) illo post pacta p(e)n(itentia)m [illegible] no(n) q(uod)
dispe(n)sato [illegible] post p(e)n(itenti)a(m) p(er)act(am) | q(uod) q(ue) req(ui)rit(ur)
p(ost) pacta p(e)n(itenti)a(m) | q(uod) [illegible] no(n) [illegible] | (et) i(n) [illegible]
[illegible] te esse co(n)uersu(m) nisi doleas te fuisse p(er)u(er)su(m) | 23 q. [illegible]
c. [illegible] fiat i(n) [illegible] pe(n)a [illegible] (et) sufficit p(er)egisse p(ar)te(m) p(e)n(itenti)e
¶ Seq(ui)t(ur) glo(sa) sup(er) [illegible] dupli(ci) pena depo(n)i [illegible] no(n) [illegible]
[illegible] seculari (et) [illegible] cu(m) duplici pena p(uni)r(e) no(n) [illegible] | [illegible]
delictu(m) q(uod) xxi q. v. c. [illegible] et xlvi q. iii [illegible] et c.
si quis deinceps | de rapto [illegible] (et) vi q. vi [illegible] iuxta.
de [illegible] cu(m) fratri de [illegible] | [illegible] aut est [illegible] suffi(cienter) [illegible]
[illegible] pe [illegible] plus p(un)iri [illegible] si no(n) est suffi(cienter) p(un)it(ur)
ut i c(ontr)a | ¶ [illegible] q. [illegible] sup(er) [illegible] tradi obi(cit) cu(m) no(n) [illegible]
c. ubi tradit(ur) curie seculari depo(n)it | | [illegible] depo(n)it(ur) aliq(ui)s [illegible]
se no(n) [illegible] plus | no(n) tradit(ur) | si aut(em) se no(n) [illegible] s(ed) [illegible]
facit pe(n)a(m) tradi ut i c(ontr)a (et) intellige de [illegible] deposito | na(m)
actual(iter) depo(s)itu(m) statim est ei p(ri)uilegio clericali p(ri)uat(um) (et) traditu(m) de
[illegible] degradato (et) ibi [illegible] q(u)alit(er) [illegible] degradatio fiat ut de c(?)
[illegible] c. no(m)i(n)e

Ceterum (si) vasallus paratus cor(am) d(omi)no feodi i(n) iudic(io) cor(am) alio sup(er) | Intellige [illegible] de feodo [illegible] petito
feodo co(n)ueniri no(n) d(ebet) | [illegible] facit narrat exhibet (et) no(n) | [illegible]
deueniatur (et) a(liis) [illegible] (et) a(liis) [illegible] | | [illegible] duos vasallos [illegible]
orat sup(er) feodo quorum unus i(n) petunt [illegible] (et) [illegible] feodi
[illegible] p(ar)tes [illegible] p(ar)te [illegible] petitos [illegible]
[illegible] sit [illegible] sup(er) [illegible] si [illegible] plene
Fuerit | [illegible] tenentes t(er)ras i(n) feodum

[illegible] no(n) solu(m) feodo [illegible] alias [illegible] | Co(n)stat [illegible] vasallus [illegible] feodi [illegible] p(ro)uincialis est [illegible] de ordine [illegible] co(ntr)a de feodi [illegible] no(n) [illegible]

adse ptinc / vero excepit se no debe pillas lras ufere / q̄ tu ipse tenat
dnm feodi cors quo pat est ufide no debet ad tribunal trahi / tenat
exceptione no obste judex delegatus tollit forum q̄ ius in psona eius ul in rsa
intra / quid coram / ff de ht fieri no debet / tenat tn modificatio
adiecta quadiu vasallus patus fuit cor dno feodi cu adusario expi
et sic ertus pt poni casus in ordinario / qn dissensio dno feodi / cuius sup feodo
po vasallu trahet ad ordinarium / Nota q dns feodi qui est eius
esse dnm sine secularis sine eccliasticus sz ordinaria ut vasallos sine
feodali et inter qui est / q̄ si alta ps neget feodum / tenet eo tamq
iudicialis est cor ordinario tunc audiri / de eo coq tua / sz tn qui
negat feodum si quita ipso pdit ius q in feodo habet dum di q in
2o Item no q pris iuso derogat ordinarie qualis / ut ex foeste ut
3o tenet / 3o ubi quadiu dns feodi patus est sine iusticia int vasallos
2 ipi petit ff forsa ufide alius dolla iusto se intromitte no debet
sine ordinarius sine delegatus / 2 istud est no te glose / sz glo quit quod
po si dns feodi est negligens in reddenda iustitia int vasallos no tol-
ufide coram eo / dt tn ten negligens transfert iusta ad alium c lig
et c exte / de fo q / sz illi si nolit fore co ufide potius ea prime
2 toge ut ufideat q̄ iudicio reddit in iniuria / q appella
nondo / ubi sz iudicio possessorio / dicebat qnn no agnoscit dnm feodo
alius quia dns feodi / int vasallos dom d t. copte b ti i
ut queient cor ao qua dno feodi / dt q si agit iudicio possessio
pt aliq adi ut iudico c copte / In petitione tut dno se tag
si est ea int dnm 2 vasallum / no dns sz pares feodi cognoscunt
2 ht buy ipz vasallus qtendit 2 recognoscit eu dnm feodi / no
pares sz ordinariis vei cognoscet / tr i tu fit
Si no int vasallos / tut aut recognoscunt eu dnm et ipe cognoscat
ut th 2 mgisti fuidti tenat eidli / si aut no recognoscunt eu dnm
ambo ut alta ps / tut no ipe / q̄ fit cet iudex in ppa ca q
id C ne quis i sua ca l buia / sz ordinarius ul delegatus cognoscet / ti
Qo q i tu sit / Item scias q ad ptes tunc dicunt vasalli eiusd dnic
2 v̄ apellat ab ipis ut ad dno feodi / no ad dnm ut ad pares sz ad
proprium supriorem est apd de ip roma li iy c kz 2 iy c. solite de
ma 2 ob de delict pu c y / hic in ponit magna q si dns
spoliet vasallum qua rone no aget 2 dt si vasallus fuit laicus quot
dns cor / paribus tunc in dicto bn vi ut potius ppt honorem dni
aget actoe in factum ff de bi 2 bi ar l i / Si aut clericus fuit spoliat
indicanty eccliastica est restituendus / ti pprio cgstus in dubio / ff q q fort
eccliastica de ppo c xxxiii q iii si quis / Ali dicunt 2 forte no male

Yra Unca tenet glo
Dns a ptes 2 qualibz
illa sz ten dicat sz
distingues sic 2 no

Dno inclis burgensi
i terum q no est in
posse aget noie ecce

q̄ quicumq̄ agit de feudo ut dei nasyb vo͡c feodi i dn̄y ut alii quiss
Si agat̄ de re feodali ut ꝓponat̄ ꝗd᷒ ꝯ lege feodoꝝ ff agend͡ est
cor͡ dn̄o ut parib; / Si aut̄ sit tag q̄ no pt agi ꝗd᷒ ꝯ l. feodoꝝ
ff cor͡ or͡rio est agend͡ 2 vo ꝗ dns feodi no h̄t̄ iur͡ dz sup vasallu
Ultra h̄ lex feodoꝝ ꝯcedit h̄ ho / Et ubi agit̄ ꝯdone ꝯ l. feodoꝝ
nunq̄ ut raro imponit̄ nisi pena amissiois feodi ut alia sup re
feodali / Si aut̄ cor͡ ordinario iure tc̄ agit et imponit̄ h̄
pena legalis corꝑis ut alia / Iste ubicumq̄ de re feodali agit̄
sive rei vendicatione sive iudicio ut alia ꝗus actione int̄
duos recognoscentes feodum 2 tantu illi inter inuicem agit̄
tm̄ cor͡ dn̄o feodi ut h̄it̄ nec ob̄ ꝗ ti ꝑx᷒ ꝯpte ꝗ illa dua
potuit iure dotali qu̅a alio iuratur
Dilecti sufficit actori factu ꝓpone / nec cogit̄ nomē ꝯ primē
actois / primo quia sa puisio ibi ꝓvideat ꝑ h̄ q̄ de ap dicta
Nomē ꝑo puittat͡ q̄ ubi celebrat̄ aliq͡s ꝯtractꝯ ꝯ illo ꝗtū oritur
obligatio / ex obligatōe actio / nā obligatio / ex obligatōe actio / ita
obligatio est mat̄ actois ꝗ pat / sed mat̄ filia insti facti in pu͡o.
verbi gr̄a emo a te librꝯ ꝑ x / trado tibi ꝑciu ex ꝯtractꝯ emptois
ꝯ q̄ tu es m̄ obligatꝯ ad tradēd͡ libri / ex ista obligatōe oritur
m̄ actio ex empto ꝯ te ut tradas m̄ libri / modo aliq̄ sic formabit̄
libellus ago q̄ tu a qua emi decretales ꝑ x / et ꝗus illa x
sibi numerando tradiderim / tu m̄ dc̄as decretales trade ꝗd᷒ quare
peto dc̄as decretales / ago ex empto / Item i mutuo i sic ꝯcludēdo
2 ago ut 2 peto actio m̄ ꝯ mutuo / sic in venditor͡ h̄ actoꝝ ad
ꝑciu actōe ex vendito ꝗ ꝯ ꝯpinebat̄ ꝯtractꝯ / ut ea obligatōis
et eā actio
Pone sit tanz prior eccl̄ia de ꝗscherm / agebat cor͡ arch͡ep᷒ eboracen
apr̄e sedis legato / et narratoꝝ sic ponebat in libello / h̄ no nomē
actois / Andro arch͡epus libellu eoꝝ admitte nolebat / Isti ꝯquesti
sūt dn̄o ꝑp̄e / q̄ui mādat rescribendo iudicib; delegat͡ in rescripto / q̄tꝯ
no reqrant ꝯpmi actom in li͡lo / sicut quida subtilisando requit
h̄ sufficit s̄m cautos sanctores quod facti veritas pure 2 simpl͡r ꝓponat̄
Allegat̄ h̄ canꝰ no dz quis ꝓponē actom in libello / Item capitulus
capitula amplecti pur͡te 2 simplicē ꝯ vitez ꝗ demus nisi ut i et s̄m
canes subtilitas reꝓbat̄ debz m̄g / Item in ca ecc͡a ꝑho reꝯtasio
dz fieri s̄m formā canois 2 no legis / ꝗ cu esses 2 c. iclētu detestat͡
2 c. p᷒ d nam . o . m᷒ / Facio dubiꝯ ꝗ nomē sive actōe ꝯpi͡
ff de admistra. tuto quotiens 2 pa᷒s leges in ꝗ alletas no de
h̄ leges ꝓponend͡ h̄ ille leges no ꝓbant nec i telligunt̄ / nomē
sive actoe n̄ ꝯpitur i . au no ꝯpetit actio ut i l. si pupilli
ff de neg͡ gest͡ ꝯ m̄ i ipsse de dari ꝯpeti ꝗ i

Legatum est de rto que
legat̄ s̄ m̄ ꝯ de off deleg͡
c. ꝑo et i fe q̄ eos co
gebat ꝓpone actōz a
mult͡ advocat͡ cavillosi
peritib; iuris ꝗ admod͡
iudicoꝝ simplices tenat̄
capt̄ i ꝑmoe i aut de
ꝯpedend͡ 2 i introducēdis
reis ꝗ illud ꝗz aliquas
h̄ꝑ aut dz actū ꝗ cū
iudicoꝝ sep q̄ vid sep q̄
no depaus ꝑci h̄ost
Auspicatus bos iudices
ꝗn h; ꝑ quesit tam
illoꝝ ꝗtꝯ q̄ h̄recat
cor͡ arch͡ep᷒ negua coge
bat eos ꝓpone actom
Sunt in q. ꝑ pura
2 simpl͡ 2 ꝗ demus m̄
veritas / Item
q. no s̄m rigore legu
h̄ost

p. actio

Dixi in 3° notabili subtilitas actionis reprobatur, glossa dicit contra in 3 de iure cal. lbros de 5° 2 q. t. 1. describit sic persone. tertio quod subtilitates ille ad primariae quaestiones l. ult. C. ad trebellianum via et scita juris vero quibus absumi solet ff. ad l. aquiliam. ita voluntas ubi dicitur in apparitiis ideo saepius ita voluntas l. ff. ut non apparet tunc actionem perpetuam omnes leges aquiliae tenere judicio ut et sic eius legis in plures aliquam tribus furandi tamen successu lerunt. quod singuli sic non possent furti actionem omnes tenere constituantur quamvis subtili voce dicta posset ueteribus corum tenere quod veterum exempla eam subtilitasse 2 q. 1 super sic legis dicit tot cum maleficia sunt quot personae ff. de iniuriis si plures et omnes in solidum tenentur ff. de furtis l. vulgaris § pretio et to quod maleficia absolute proposito distinguntur de se cum ex in volunte vide glossa xv q. iij nolite et super ea dicatur.

Illa subtilitas perniciosa reprobatur sed vide 2 adbonum inter fa. ... non referens capellanus

Sequitur quod super vero incepta que in capitulo sit per dixi in p° vero si l. qui si tamen non tenetur quare proponere actionem teneantur infra ibi pro indicat satenus ... 6 q. 3 de causa pertinet c. p° ubi mandat quod actio actoris proponi et infuse scriptura appellatur actoris infra re super sua infuse sit in comparata 2 c. contrarius de deposito ... ibi 80. subtilitas quod multis appellatur in actu simul cum plures opiniones ponunt prima est quod sint tenentes non tenentur nec appellatur proponere actionem sed ... pt ... proponit incepta scribit ut sic in processu condicta. Secunda opinio est lanciatum ... contracto proposito insurgunt plures actiones tunc tenentur eligere unam actionem quam velit intendere et tunc tenentur exprimere actionem. Si vero contracto proposito in surgit tantum una actio non est actio exprimenda quod ex eo quo sola illa insurgit ex illo facto satis apparet quod illa fuit incepta ff. si certum petatur l. certi cum ibi causa vero petendi ff. exprimenda est. Tertia opinio aut pactionum intelligimus tamen petendi tunc subdistinguere ad ... ff. exprimenda est causa petendi. vel non audietur de l. ... ult. Sed in reali non tenetur exprimere tamen nisi velit de l. ob t. ij sufficit quod dicat vendito ... rem ad me iure dominii pertinere et dicit quod si ... sed cum leges est actio proponenda quia nemo sine actione experitur ff. de negotiis gestis si pupilli. sed istud non concludit quia ista iura non intendunt ut actio exprimatur sed volunt cum non competit ius agendi non debet agere quod actio est ius persequendi in iudicio quod sibi debetur inst. de act. in principio. Sed Jacobus de Ra. et Petrus ... in l. edita tenent quod ... sufficit sine proponere ex quo sola oritur actio. Quarta opinio si pactionum intelligimus formulas actionum iste sunt sublatae C. de formulis sublatis l. una si nomine actionis exprimendae tunc ... illud non est necessarie exprimendum sed ... ubi contracto narrato insurgit una actio licet Jacobus ... ex quibus de ... in l. edita C. de edendo tenent opinionem ... ut ... l.

alt. in q. ... iura. solvit scilicet dictum ... et ... persequendum

Opinio ... sup.

ff. oppinenda esset actio si tale nomen nisi qui concedit facto plebi i sequitur actiones
¶ Cinas aut quecumque dici sit ea petenda oppineda aut actio vel dicta
impli ff. est oppineda de lib. ob. t. y in specali non ii belit ut not. idem
t. ff. ¶ Et ratione actionis aut ex facto narrato tantum sola et
una resultat actio. Vel quod de judicio beneficii sibi liberum p. p. et tradidi
ipse inculpato in illa p. dicere retusat quare peto in illa p. dari non ex
dicere et ago actione ex vendito. Et aut concedit facto narrato plures
oriuntur actiones addiuersa tendentes ut ff. de min. in p. l. duobus si
narrato i surgunt plures actiones. Actio vi bonorum raptorum. Iste actio
ex l. xii tabularum. actio ex l. aquilia. actio arborum furtim cesarum ut i dicto
solomo et iste actiones tendunt addiuersa. nam si ago interdicto unde
omnia ergo spoliatus debeo restitui. ¶ Et actione legis aquilie ago adulterasse
et si negat tenetur ad duplum. Si furti cesarum si furtum est occultum tenetur
ad duplum. ¶ Ad exemplum ponebat dominus petrus locatum scolari domum
quibussit in hostia et fenestris possum agere contra eum locati adiutore isto
aquilia quia lex sentit plus habet adulterasse et si negat ut det duplum
ut est ff. ix. in t. ad dilectis de con. contra eum et hoc bene quod sunt plures actiones
et electo unum tollitur alia. Unde quod si fuerit meus subtraxit in pecuniam
eunt rem ac te ago actione concessum ut adperiat furtum substracta
fr. ut quod duas declarauit hic b. Si vero electo unum non tollitur alia una
intentata potest utroque alia intentari. sed i posteriori deducetur quod i prior
est consecutum l. i ff. arborum furtim cesarum.

adulterasse

Intelleximus. Peroratus quenuit potest i iudicio non quenuit et istud
si tollitur agrio ssu. ¶ Dominus paduanus querebat qualiter aduo ipia-
truis concertatis excolatione minori in iudicio stare possit. Ipa ha bet
quod potest quenuiri et debet palam unde que vero est sunt hic ut nec de sua
malitia tedium reportet. ¶ Vero contus illagenudo repellitur ut hic agro
ssu. indefensi et postea l. b. de excep. prua licede. Fetus insuspenso. quia
lege potest ex excep. duob. et aplice et hic tangit i luxuri potest ergo sequitur non
Sue ante agrio ssu t. publico declarauit. Debetur quod sunt explicita an aplicitam
¶ Secundo quenuit potest et contus ut reus potest stare i iudicio. de excep. tu
uit. vero quod non nisi voce grauatie gr. e ti c p. et voce delicti ergo si
non poss. quenuiri reputatur tedium de suo delicto quod esse non debet. Quod derelegato
al damnato i metallum unque post quenuir gr. non est hic pene
et mortum in stitione. ¶ Sed ageret quod possessores bonorum olim suorum
ff. debetur poss. l. i. quod de nudsso unde defensus cum dilata de re iudi cu
si et a. poit. Item contus quenus est palam i iudicio i fide sit
bene debito honestatis non narratur. quia periculosum est ipsi contio non vitari
quod non vitari quod i p. tam agit i sopati de cle conn illud.

Etiam maiori redepcit
petrum quod sit intelligenda
de pupillo et sim eum
oetus in iudicio esse
potest et valet que sunt
in ipso et intelligi de
excep. piali b. tu de
ut not. defenst i lib.
Debet debito honestatis
s. glosam

sunt actio
sed i ea a
ista duo
ambo que

ista duo
de palam i sui

Tho. sequitur
[illegible]

¶ Postillo sequitur q. in nota / q. contumax ut reus pt procur. constitue secus ut actor depaus consulti ut contumax consti. pt depb post cessionem / sz nunc quero tunc re est notare de hijs que nota ca. ve. sunt c. satis / quo ille procur. q. consti. ut est potius pt. de re et constitue dupsois u psit. sz queritur q. cum mandant q. q. ns qm. indictos ut dt. ex quo sibi pulc prmittit f. palam in iudicio g. o z a ante quibus et ferend no fit z ualet tam ante istis cau. et cst tabt. illis procur. et ideo pticipans no cit. exemp. ex pticipat iure procur. de re dese. q. nt alia

¶ Venio ad q. Bos videt / q. contumax q. pt q. pa. alt. gcor. debet excom. q. pcedentes et uo est ne exqso dolo quodo reports sfset q. q. dz pubu. vsu. re causam ibi sz quod si voluerit palam consti tuere procuratorem sz quid erit faciend. si nolit iudic. nunq est actor. appel lantibus et q. no depaus querelam z no est quare no est appellatio ex forte no i pcurz aliq. qui tam sicut ita fidelit. tuaz / Sed i pticipat persona de talibus sz iurare ¶ Sz video q. iste pt. pse stare in iudicio ut constitue procur. nuq iste procur. ptici pando ei in sfuis istis tac / ut alij si pse i itat tam et i iudicio pticipantes sunt consti et q. no / uo ex auctorisante ure pticipat de se q. si ve ¶ Item q. habet pticipato est tm. adda ps. caes. ideo plus pati quam age videnturz de excomi dd ¶ Sz quo vu. xxx potiit requirere et no / na licz omnia possit q. ptinet ad defensio nem tm ea que ad o pugnas de excep. uo uic z i sequentibus

¶ Video q. iste sz p. procur. i iudicio stare / ¶ Item consti. procur. / no valeat agente a iudicio qz licz constituat procur. n. dz pe esse in iudicio, tn pulbs pe debeant pc. mandato talique pstare / ut valeat ez est procur. indat de talibus a ubi habet spale mandato de iura talis t nulla lis est ridicbat q. de iura talis ¶ Et ceteris q. duo absente si no sit procur. pque illud iurato pstet dabit tunator bons z spc mabt. mato talique ¶ Vide ex ista q. q. contumax ut reus pt procur. consti. sz no pt requie / z sit contumax sit aliqui actu pmissi aliqui no pnunt. rei q. pplicaut contumax ut no dt dicis

¶ Generalis contumax p. contumax i iudicio quedam q. iudicium et in iudicio est tnc aut contumax ut iudex si est pubes contumax no valeat dere iudi adprobandum ¶ Idem si ut arbit ut arbitrator sz jo in va dolo in inte / uec ut aduocatus de se q. deu li ez / n. ut procur. de pb. p. cessione / uec ut testis de testibus licens de hijs tuis in deo t decimus

Aut ut ps. sz ut actor z reglaurt repellit de excep. p. a suo sit origiobs actor ut habet sicut reus z appellat abunt lo. a tue uistifica uelo a no procedet uppu. li gm. lv. c. e. sig. uic de excep. ubi dicat

q. dicit yeu. ho gre de duobus z sol. tt.

ex

Sed i. pticipatis ei ucadem

Sed ibi pticipatis ei i ead cadem

Sed i sz nunquam pt requirere

nota

nisi aliquis lata sit in iudicio et tamen non obstat iudicium tamen super qua ibi loquitur
non contra ¶ Sententia autem in qua sunt plures de excep. et sic/ etiam si sit ordinaria
actor non solum ab interlocutoria potest appellare sed etiam a diffinitiva de exceptione sigillatim
¶ Secundo probatur in ultimis potest incidenter sed tamen debet ad impediendam exceptionem dilatoriam
sententiam ultimam de penis contumacie in glo. prima super verbo canonice et
est quod prima ibi ubi sed intelligitur in contumacia quando autem egit in libello ut
esse i. quod quando agitur in libello impugnando obstat exceptio generalis potest exceptio de presbitero
dilectus pro causa de eius fine adversus sed autem intelligitur quando actor egit prima
ultimis sive diffinitivam sententiam nunc quia lata tamen solo penitus sunt quod est ubi contra
ibi rationem apertione ultimis sive legis possit appellare et apparere prosequi de excep.
tamen dilata tamen non potest super ultimam sive agere et sic bene probatur agendi/ sed
nobis contrapiendi quia precipit ne sententia iudicet exceptionem sed/ delicti
in integrum restituta et ideo permittit appellatio hic penis omnium iussorum sententia
in iure iudicii tamen nisi ¶ Tertio probatur restitutionis consuetudinem et est non potest quia
tunc contrario proventus ex quo desinit actio dolosus inde officium ¶ Secundo principales
et officium in t. significat de excep. et ut petit contra spoliatum ut minor non audit
quia contra nullus favor debet ¶ Secus si contra generalem in iure lata
quod damnavit innocens non data restitutione ¶ Sexto probatur supplet se
deesse in et potius decreti in integrum delicti prima et tamen nisi consuetudinem de
excep. et supra de his que fiunt in iudicio ¶ Queritur quotiens precipitur
quod iudicium aut sunt actus temporales aut spirituales si temporales et licet
contra legem potest quod de penis feliciter libri ubi tamen et non alibi consuetudinem obligationem
princeps de eo regi nisi de penis quod sed hoc/ item potest donans de donationibus
luet/ item potest testari instituta essent et quod decimus de penis quod libri sic talis
necesse contra publice et cum satisfacto exceperit tunc postea c. i. de stabilis
delicti contra quod arcedente ¶ An reptio possit impetrare est tamen quod
non debet c. i. li. vi/ exceptio duobus tamen vel actum i perpetuum de pre-
dilectis ¶ Si autem super actum spiritualem an sunt voce publica officium et valent
dic. sed quod contra cum/ et in contra contra potest fieri ibi tamen illos de gestis
de electis tamen beneficiorum et electione consuetudine solum quod dicere non potest de ordine
ab episcopo et sic quia tamen sit quod contra aliud tamen non potest in q. i. licentia est
¶ Si vero non sunt ex publico officio non valent ex sed quod sit contra dico possit
probari tamen quia ex publicato unus sit electus vel eligere vel eligi potest de electis
illa/ et ibi in de gestis dilectus/ licet ten. ei essent de ele. quod postulasti
in ordinari ¶ Ordinatus tamen recipit tamen super non exceptionem de eo qui fuit
c. i. ¶ Aut potest in contrario legem tamen est et significat de eo qui dupliciter qua polluit per
adulterium quod si fit dicitur potest prosequi tamen est et tamen illorum de penis quod sed de
unus sit quod nec fuit in iudicio et tamen dilectus et illa de penis consulti
de dolo ultimis de penis quod sit bene de ele. quod sed celebrat sit de sententia
¶ Si sunt actus civiles sicut sententias prelatorum et omnium aliorum tamen electos contra
non tenet quia contra omne beneficium collegialibus descendens denegatur in aut

desponit dot. hic ubi non posita q. electo. Si aut parte aium generum ul ue-
lis sorum aium civili ut est testamenti facto q. quis disponit de rebus suis
quid fieri debeat ff. de testa. l. i. tales coter [illegible] ut d[icitu]r in eo ay [illegible]
deciuiud

Quesiti clericus de quibus causis de eis etiam coram iudice conveniri
An valet contra consuetudo cum non sit legem probat in consuetudinem
improbat per [illegible] sedem apostolice ut patet in quinta [illegible] ¶ Strigoniensis archiepiscopus
retulit domino pape quod tum clerici in hungaria trahebant de criminibus coram
rege vel alio iudice seculari unde hic licet et an saltem consuetudo super
hoc inducta valeret ¶ Ipsa videt ad primam quod dicens quod nullus clericus
debet iudicari de crimine coram iudice seculari sed de omni crimine coram ecclesiastico
iudice debet conveniri. Racio quia leges respiciunt quod non esset sufficiens
quod esset contra canones quos imperator non voluit contrariari canonibus sed potius
canones sequi ¶ Ad secundam an saltem consuetudo super hoc inducta
valet dicit non quia est in preiudicium canonibus ideo est nulla

¶ Leges non dedignantur sacros canones imitari [illegible] augustinus [illegible]
doctor decretorum preclarus de doctore legum ¶ Nam imperator voluit sequi sacras
regulas in aut. quo oportet episcopos et i. coll. ¶ Augustalibus [illegible] ¶ [illegible] in
in quibuslibet personalibus et quolibet ¶ Consuetudine cat [illegible] regia omnes
suos [illegible] ut patet in antiqua ¶ Prudenciam ac si diceret si canonibus tam [illegible]
scripta et canones sorum [illegible] non scripta et particularibus vel localem

¶ Nec leges non dedignantur canones imitari [illegible]
[illegible] augustinus [illegible] doctor decretorum preclarus doctor legum [illegible]
[illegible] fratrum [illegible] sicut [illegible] qualiter [illegible] platus de [illegible]
[illegible] subditorum processus [illegible]
colligit [illegible] ¶ [illegible]
[illegible] seculari [illegible] de crimine [illegible] de pe. c. i. li. [illegible]
consuetudo non preiudicat iuri scripto [illegible] consuetudo [illegible] aut
valere non potest [illegible] ecclesie de consuetudine ad audiam

Quesiti prudenter [illegible] collegii [illegible] ante sui
prelati [illegible] istud intelligit [illegible] fuit [illegible] ecclesie
[illegible] ¶ [illegible] fuit [illegible] est [illegible]
et [illegible] reddit prudencias ¶ [illegible] dulmensis [illegible]
[illegible] abbatis [illegible] delegato
[illegible] dulmensis [illegible] abbas [illegible] ante sui episcopi [illegible] prelati
illius collegii immediate [illegible] esset admittendi dicit non [illegible]
[illegible] abbati [illegible] non preiudicare episcopo [illegible] ¶ Ideo [illegible]
[illegible] illius collegii possit lite sopita de novo suscitare

¶ Dulmensis dicit dicat [illegible] est ecclesia [illegible] in anglia in qua morantur monachi
nigri ordinis sancti Benedicti sicut in multis aliis ecclesiis in anglia [illegible]
archiepiscopus lugdunensis est abbas sancti iusti lugdunensis et archiepiscopus [illegible]
est abbas ecclesie rothomagensis [illegible]

¶ Nec [illegible] opposito [illegible] non [illegible] partem [illegible] in iudicio
[illegible] ff. [illegible] providebas inter cetera ut [illegible] dulmensis [illegible]

et sit hic persona inhabilem ab agendo repellit / sic etiam peccans non licitus mandat / licitum quoque officio repellit de electione / Innocentius depositus etc.

Item allegatur collegium non potest agere sine prelato de hoc dicitur est in c. edoceri ... si litigat et obtinet inutiliter valet sine preiudicio sed quod fert pro minore litigante sine auctoritate tutoris / ut infra nota eo minus ff. de pactis / Oppone de c. tu nobis de concessione prebende vel dicas / quod non potest quis obtinere ecclesiam cum alia dignitate / licet aut dicas quod episcopus scilicet abbatia cum dicitur non episcopus abbatem sibi apponere / sicut abbatia cathedralis cum ecclesia habitis de statu ... ut sunt multe in Anglia.

Cum non absolvimus clericus depositus in eodem loco communiter pretermittere confiteri etiam sine tonsura / quamvis habeat privilegium fori gaudent de eccllesia non contingat / et hic clericus largo sumitur ut patet ... duo sunt / comprehendit etiam personas ecclesie de hoc non dubium / et facta cum de ... archi ... suffraganeos clericos ... multus / ... eos ... de vi tota vel dicitur / Reuchebatur ... si clericus in sacris ut in minoribus dicitur commisisse homicidium furtum ... ut ad ... vel ... in eo ... de eo possum cognoscere ut laicus ... et non ... si clericus sive in sacris sive in minoribus in furto ... sunt ... ut laicus de mandato ... glo / et etiam iudici ... cognitio reservari cum sequitur ... fuit ... eo debet ab eo deponi ...

[illegible] Remi sit depositus / ... dicit ... clericus sit ... depositus non emen- datur sed semper peior sit incorrigibilis est / qua pena punit dominus papa ... vel ... contra de ... maiori sive solempni de qua ... debent

3 Deinde contumacia crescente / ... pone dicit papa quod ... clericus ... non emendat qua pena debeat puniendum / ... contumacia eius et ... pena ... est anathematis / ... est ... solempni de qua ... debent / postmodum ... vero / ...

4 Iste maledictus clericus non vult emendari si incorrigibilis ... malicia sed ... / qua pena fuit ... puniendus dominus papa vidit ... non ... quid faciat ... ideo ... esse ... pluriorum ... puniendus est / potestate ... deputatur ... ut ... pena ... infligat

Primo probat ... clericus ... sit ... tonsura / ... ordo clericalis ... eo tangit / ... tangitur ... ordine constitutus ... depositus ... actualiter degradatio ... ... de ... sig...

[illegible] Secundo ... clericus ... quocumque ordine constitutus deponi potest ab ordine ... in minoribus constitutus degradari potest ... tangitur ... in quocumque ordine constitutus in furto vel homicidio ... ab ... iudice deponendus est dicitur c. ... de cle. ...

[illegible] Tertio quod ... tota ... que ... quis deponitur ab ordine ... faciat de ... / ...

Cum non absolvimus ... non absolvimus ... in quocumque ordine etiam ... de eccllesia ... contingat

Sive in furto ... est ... in homicidio ... deponi ...

Ab ecclesia ... non ...

... non ... sunt ... depositus ... solempniter

Anathematizat / ... solempniter ... sacerdotibus ... et lucernas ardentes in manibus tenentibus quas ... anathemate ... debent ...

Quid ecclesia non ... faciat ... non ... multum est ... temporali gladio ... spirituali ...

Pro ... ... non ... faciat ut ... ...

... plurimorum ... exemplum ... ... officio ...

co

prius deponatur vide e. i. di. aplus. ¶ Nota quod sola deprehensio non sufficit
ad condempnationem seu depositionem nisi tunc conuincatur. ibi sunt deprehensi
atque conuicti. ¶ Nota hic tria in summa. i. ducitur ff. de ritu nup. l. palam et in
alii. ¶ Et tria clericus deprehenditur adulter ab episcopo missis et tota vicinia publice
efficitur tunc notorium. ¶ et tamen talis deprehensio ad depositionem sufficit de cohabitatione
clericorum et mulierum tua nos. ¶ Secundo si deprehendatur aliter tamen non possunt quod clerici
testificari dicto capitulo tua nos et l. di. de eis et c. diacon. lxxxi di. presbiter de eo
qui duxit coniuges de desponsatione impuberum capitulo tertio l. desponsatione etc.
¶ Dixi in co. nota quod sola deprehensio non sufficit ad petitionem nisi
tunc conuincatur. Res manifesta non egent aduc probatione in quanto manifesta
et demanifesta sed deprehensio facit tunc notorium.
Dicit hostiensis quod deprehensio inducit tunc notorium et tunc statim conuictio si non
inducit notorietatem requiritur probatio ut hic dicitur ¶ Sed quando deprehensio inducit
notorietatem ¶ Respondeo glossa dicit quando aliquis clericus adulter missis a prelato missis
deprehensioni detinentur per xx horas extra tunc ut sic efficiatur tunc
notorium ff. ad l. iul. de adul. l. capite

¶ Vel prelatos adulter a prelato destinatos et cum mandato ipsius videtur hic. xxi
q. glossa tertia dicit quod quando clericus adulter missis a prelato missis deprehensionis clericum
in tunc nec tenetur per xx horas tunc primas detentionem efficiatur notorium
2o quatuor requiruntur ut efficiatur notorium quod deprehendatur in tunc.
2o quod clerici missi sunt. 3o quod sunt adulteri missi. 4o quod teneatur per xx horas
respiciunt in tunc deprehensio posse in loco priuato detineri ultra
xx horas. ¶ Videtur quod sic ubi dicitur quod etiam laicus potest detinere clericum cum
mandato prelati. Sed non clericum non posse detinere prelatum sine pena
canonis nisi captiua fiat de prelati mandato. ¶ Dicit hic Jo. an. in de
se. ex. ut fame quod ubicumque clericus potest capiti sine canonis pena potest
et capi ut patet in c. in de se. ex. ¶ Item quod laicus clericum debitorem fugitiuum
potest sine mandato superioris auctoritate propria capere ut l. aut pretor § si debitore
que in fraudem creditorum dicto quod patet de appellationibus ne dicitur vltimo c. ii
¶ Item glossa dicit quod codicto laicus cum mandato prelati tunc efficiatur notorium
dicatur quod non est verum quia laici quod clericum in tunc testificari non possunt sine
maculositas de actu in non efficitur notorium in quod verum laicis sed cum clericum
uiso sit quia alii possunt contra eum testificari. ¶ Singulo super verbo conuicti
queritur quo capitur hic verum conuicti dicitur per ipsum ut differat a sequenti
si anathematizati et intelligendo ut hic intelligitur et dicitur suspendi ab ingressu
ecclesie quia in depositione suspensio abundans non cadit sed dicitur in conuicti capitur
communiter quando non tamen dicitur capitur communiter sed sic solo capto ut dixi
¶ Nemo ad hoc super verbo postmodum que in capitur vocem glossa videtur
uocem istorum tamen quod ponitur hic pro et depositioni vbaliter sed sic est in conuicti
conuicti 3o anathematizati ¶ Quod communi presertim prelatorum est hic sic
modo qualiter procedit in tunc. ¶ Quod de t. forte xxx in quanto in

compilatio de deprehensionibus efficitur tunc notorium
quanto tempore potest detineri in loco priuato

quando laicus potest detinere clericum sine timore canonis

ubi potest capere sine pena fugitiuum

Incipit non glossa et cum dictis potest procedendo potest conuicti conuicti hic alii in conuicti 3o ponitur oblatorum distinguendum

ubi dicitur quod mali tollerandi sunt ab omnibus in ecclesia | vel compellendi
hic autem dicitur quod sunt compellendi quia si depositus propter crimen est in tolerabilis
coniunctim debet ¶ Hic opponitur de c. quorundam xxxij di. ubi laurencius
epus dementi[illegible] est de duobus / primo quod princeps erat in moribus et
beatorum se iuste in misterbat non adulterus quod beatus iero(nimus) dicat benedicte
nunc hunc sum | hoc quod tua filia sua in monasterio tebat fuerat et
ob illud [illegible] in suspecta erat fama exorta et propter mandat ut in predo
precio mocatur ubi ab omnibus volunt [illegible] bestias benedicte et facialiter in mo
derata feliciter alieni constat quod si pare contempserit debet [illegible] ¶ Hic autem di
quod primo debet deponi / Item c. ij in c. [illegible] ulclutus a q. di. ubi ipso suspenditur fo
cohimitatur ecclesio deponitur ¶ Hic autem fit in q. [illegible] male glo. [illegible]
[illegible] distinguit aut pena incipit agitatoria aut animo [illegible] Si
agitur ipso suspendit est deinde cum dicto deponitur ut in c. honorantes
¶ Si autem pena incipit actum tunc in [illegible] qualiter crimen ut in c.
at si clia c. | si tale est crimen propter quod suspendi debeat suspendetur ut
in fornicatio | si deponi verbaliter deponetur ut in c. [illegible] fructo
[illegible] primo quia si corrigibilis apparuerit non prodicitur amplius
quod cum al[illegible] producetur ut hic [illegible] dicit | et sic intelligitur c. dictum [illegible]
di in tundit [illegible] depositus in monasterio | Et postea si est incorrigibilis est
sit deponitur tunc et in q. uj clericus ¶ Ubi clericus qui crimen [illegible] se
attaint [illegible] est in deponitur postea si incorrigibilis est traditur
curie secularis et xi q. i. si quis sacerdotum idem vult quamvis quidam
volunt intelligere illa c. in talibus criminibus propter enormitatem delicti [illegible]
parum | tu dic intelligas generaliter ut hic dicitur qui est tale crimen quod re
quirit depositionem verbalem deponitur verbaliter | Si autem sit tale crimen propter quod
debet deponi actualiter sicut est in heretico de here. excommunicamus ¶ In falsario
literarum apostolicarum de falsariis ad falsariorum | in quinta q. de crimine falsi in istis
tribus casibus statim actualiter deponitur | et duo sunt capitula contra glosulas
in quibus loquitur de pena criminis in ponenda de quo constat consideratur
qualitas criminis et sic quod qualitas criminis exigit primum ut hic ex gratia
tunc primo suspenditur ab officio vel beneficio postmodum si contumax primo
deponitur et loquitur c. forte in ea in [illegible] inducta. ¶ Ubi etiam videtur
hic quod in [illegible] actum | [illegible] c. duas penarum quas imponit etiam
ipso si qualitas criminis exigit deponitur ipso [illegible] co. corali ex
[illegible] | hoc si adhuc incorrigibilis est anathematizatur | primo cum ea non [illegible]
[illegible] vult quod faciat [illegible] committitur potestatem et [illegible] non [illegible]
vult propter rei potestatem | [illegible] autem penas possit imponere vide de homicidio
[illegible] quod est ultra istas penas est pena [illegible] carceris
[illegible] deponi [illegible] quod [illegible] prelatum committitur potestatem apostolicam quod [illegible]
loquitur in [illegible] deposito quod actualiter degradatus est statim de foro
seculari [illegible] non [illegible] in incorrigibiles deponi degradari [illegible] nominum

[illegible] non quod ad [illegible]
[illegible] esset propter [illegible]
male [illegible] [illegible]
[illegible] constat et
ponebat capitulo [illegible]
in [illegible] non sunt et idem
purgatio

[illegible]
[illegible] est
ad penam

quis li. b. s; hic loquit de potentibus qui ppt potentia no possunt
inauterini | Et z q tur etia i ducete imponet pena sagib uc
cle ul ino si maz dito q lit. in ducete sequat mors no i t irt
irretey quia ino tas est qstic ett. desey tic iudi tu etin
et ideo fatens ppmisime ett e no i tidit pht tay despoladio
pstuai li. b. st epus tradedo tuic sedair no i adit i irre tez de
peins degradacio li. b. z o uc cle ul ino t eps ubi pt delegari
cam fagt | Et qui otiaz dampni dat tes eiqs seli qui otiaz
mors de iurys iudicio dato o st culpa by est ut pateudo casu.
a ini pmissis idat attoz bestez ppinqui | Secundo clicus
quinpt maleficiu idetinet abalivis ul officialis ing st qoti
d paii ap no qroarci peubite hic sacut by si illiu no capisset
euasisset z i sua malicia pduasset alt pau desu qo ut facie
ff si quis i fraudz credit l. aut ptor ubi creditor debitor fugi
sel aute cape pt dt laud no pt sic metu ghi i clicus ite ing
uisi i uenuat pmissis ut dt hostis i fame desey ep i t bos de so. q.

Quamvis pro spoliato impetrantur q uiolentu queunt tiys q fuerit
sucessit inunctum

Quidam clericus noie petrus tenebat ecclesiam sua qua eu billhelmus
spoliauit uiolentr eam occupando | ppt q ille petrus accessit ad papa
z impetrauit rsptu q illu bo. sup | Aud medio ly bidicas se puolicas
spoliatu eaudem an rsptu iudiciabi pntatu accidit q ille bo decessit
intelligas ueniens post hec quida noie Rogerus bidens q ille bo.
decessit stati fuerit so i truset i illa etiaz occupando eam q sedebat
illiu p fore qda pillu bo defuctu spoliatu | Quodo quebatur a duo
ppa utru durute illius rspti impetrati ab illo p otra illu bo spoliatore
defunctum | Possit queunie ille R qui illi bo. sufficit succesit fuerit
occupando etiaz illa | Dns pp mdat iudiciabi quib rspti dirigebat
qtuis ipi debeat auctoritate illius rspti i petrati q illu bo. prim spoliatore
procede q illu R qui successit in spoliatore illi bo se intrudendo
i illa etia | et mediante iusticia pout iuris illu p z illu bo. prim
spoliatore si biuet nego ii debeant terminare | Uno fuit occupator
hei spoliate fuerit queunie p rspti q spoliatore impetratum z hoc
ppt odiu spoliauit z occupator fiat dealie inu | iud ca fit o p rsi
idcircu spo sepe qr melius iu est ut hic tangit i lia cu de sequestro
iudicaly | Item q no solu durute primi rspti queunt sz eq is foris
ipm procedit | z intelliget i foris ut si d tuo procedunt uti si ibi fuit
apo rspti z ita ut si ibi est ut si possorio i petitorio procedant
z tunc procedunt mediante iusticia si ea iuris procedat i exhit sequit
qquist b. by si no sugat h' oida sibiz fat de sua tui dampnay

Defuncto z optimato erat
i rspti quo adillu quia
mors oia soluit si hostis
i aut beneficiis petito
ubi q de incepto collo
ditcebat ab ipo p ipm
i pertineat q ipm
Dispositio dt hostis diat
i spiat opiat p morte
i petiit q delegatus
| Et nos bolum q aute
ipm procedat gistum p
q successit z rubr hostis
q oolt si rspti preceit
debet tanga | Ad by
propiung dt ult p no
sola esti sz ea fuerit spec
bo z procede possit ea
si hib noibz pse et no
dicatur ca esse gmissa ut
tanga sup glo.
Forum alias tenore hostis
Decretalis z poss ri stare ss ppt
iudicialiter eat i aug
Sicut no inot oimoda
tibi neez sit b. de sua
tui dapnay d ordanzo.
z ibi dedi ytor

v cum go no cum queriet in dicto ca. ri. sed ille qui dicitur deiecisse spo
cum adsedam sed quod istis casibus quia b qui adducit litem contra eos c sepe
deiecisse spo q si impetravit rescriptum contra dictos preto predictorum rescriptum contra detin
patorem stante eorum eiusdem delicti ibi aut dicit simpliciter quod posset
conveniri eo aut dicat v. ubi rescriptum possit teneri ibi sicut recipies
rem a detentore sed aut non recipiens a detentore sed ipsa ante occupas
Debet scire tota difficultas istius casus est v. iste successor sub- i. bitio
conveniri possit contra precium mandati ita quod primum mandatum det contra cum predictis
primis et cumque conventa procedendi ut ylo et go ubi ut ps quod omnino
tenent quod sit et iuxta omnem fiat lis ad dicendum sub eius iudicatis
mediante ve sed ut eum p. r. spatio b. s. bmet negetur tunc
sed ut apud b. s. b. et ipum q possessa sunt quo ad forum et ius
tanto primarum litis de offi. del. p. et q. delictis statutis lib. vi. ideo
et ut apud ve. succedente in rem ipi b. cum iudices eorum non
predecessor delicatum item tiare ¶ Quicumque gof ostensum respondus
dicitur p. quod hic dicit papinum quod predecit vere rescripti al. dixisse respondes
et est hic de of. del. cum esset hostis eius ideo dicit ut tiet ante punitum
litis non conveniat tunc et tunc persona non faciat mentionem postea cum dicit
quod predicit ante pacis modum rapinae rescientem succedentis i. bitio de
alio mundi iudicijs ff. c. si et i. et dicit quod litis obiecti rescripto conveniuntur
eo iusta non transit in successorem sed si in ea cepta contra spoliatore
lis sit contestata et cum iusta confessio ex fide esset ad ius sua sunt ut
aprimo optabit eorum i. thesauri in successorem et ro quod pacta possit contradicto
lis bi et hoc ut negatur est personale ut transit ad successorem singularem
~~et ro quod pacta possit~~ ff. de bi. et bi. ar. l. i. q. plus uno si reali actore
agetur optima quod nova actio incepte sic non dicimus seu possessore ff. de pe
her. l. plus ut tertia lex bum uolis ideo dicit ipsi sunt determinatale intelligeres
quod vz ex accipite incipe contra successorem non cum transferet possessio lis
de persona ad personam u. i. theodis vilibz c. de possessione et apparatu l. bitio
3¶ et opio quozeda modernorum quod ppp rescriptum dat forma procedendi
p. si dat auctoritas seu iurisdictio. pps probat p. bm si intendunt p.
rescripta b. sed p. bm papinum ut patet infra quod quevit de ista materia
bemag adhere ¶ Ho videt quod rescriptum contra impetratum contra b.
spoliatorem et impetus sit eo ut contra ex non occupatione ut contra
aliquid quod rescriptum transit ad non successorem vetere et singularem
all. c. t. apposuit de quod pbende et c. i. de alie mundi iudicijs sed contra
iura volunt successorem posse conveniri ex rescripto impetrato contra predecessorem
¶ Ho pbz prez non est dubium istud in eis dentet epla ut cor.
ut quos quaelibet ut non supra ista de rescriptis post gof et go Am.

Ho aut quod successor est
all. p. ar. 30 sol. c.
adhuc de vo b. sunt
30 dat alia solez
Go
Quicumque aut ad. dicit ibi
predicit quod successor ex
v. de de quod aut i rescripto
anuoto in eis illicito
detentores.

Si aut sit mandatu tue costringit morte ut de off del gtu z xxiij
q1 quis qs ppt v q qz madata fuit morte madator, pcept
no ut ibi ¶ Ad vltim forma pini ispti cat ut pcedet sup incto
by bi dt ispt ay h sicut fuit ut mediante iusticia pcedant ut si
i pto ispto fuit dca ap ie spt ccs ap ie pcedant ut si tcioy cs
dictu pcedant z h foru i tcioru iudicab dat / Ly sr possono
ut petitorio / Isto aut quo admod agendi seu petendi tam ¶ Sicut
est inis si mittet petendi ca / expcio vel / sit de alic iuri t pro
tibi si i petro q aliqua ispta ipe mutat vey i aliu / ego q cu
admitesse gti ut est mea ie no fuisse tuslata i aliu / et etiam
pto posse qre vel bedi ue pcd ispt / Vbi tn ay alia alienatz
q cu admitesse age no potuisset / zt aut ca petendi expcio v.
de iu ispq q bide p so ay ui ia so qui i ius i uctu zi ispgut
deispt /

¶ Aliqui pone sit cauz iste b. thebat dig tez adq diabat ptine cez
q p detinebat q ecl ipm p pdaut p. ipetraut lras q. dny
b. tacito pro noie ut haute dig te mortuo b succesisset z. indig te
qui i festabat dny p.

des pinlis
loquitur ¶ Cu nis venisset breue est ps hmg de iesti i integri / cu venisset
et si illa z intelligi ista / ly q si eca benediceat abepo ut subdita
z ipa allegat pinly exceptois sup pinlio isto / an valeat ut no
valeat / an potiet qcedi ut no potiet / ut deuo ptacoe dubiozy ibi co
tentozy / aliud qua ppa qgnoste potit / no ob t. po depostul pla v
ut valet / vt tar ut ptat mandat / ppe / qz sit migrat q nosat ymo
cut i telligit de pinlo adeo vone catie qcesso quale est illud de
tag tusla oe t. po ¶ thus ppa gcesset pinly exceptois alicui mostero
illud pinly diccbat dotesans no vale / nec dicebat ip tlc pinly pcedi
no potat ut erant uba dubia que i digebant ut ptacoe ideo thebat
ut no potuisse qcedi ut ineptum ut ptacoe iudiciali / que sat ius
ut ptcs ut not depostul pla t. i / qcebat nuq ht licet inferiori
app q videt q no / h qd pu dictis pinlys agit p ppam tu dcs
dcis iudicari ¶ Nota sup pinlys aptice sedi i. abaptica sed qcess
tcs qu disputat cest dubiy de pinlio ppe / ferue si depinlegiato
ut qz dr no es pinlegiaty doceas de pinlio de off or t ordinarij
h. ly / Et q reddet hq vom qua cuis est ut ptar cuiq est
qde desey ex ut alia / expquo sequit h note / pinly ppe aliud
app no ut ptat vy est ut ptarue iudiciali ut mdex xx q.
sequit ius ut ptcs / ut auctorisatiua depostula t. pinio.

Pinlys sz cu qritur
an pinla valeat ut
no / ut deuo ptacoe
dubiozy aliud qtentozy
aptice sedi i. ab aptica
sede qcess ipa sedi ut
dicit glosa

si magistrali sit [illegible] p q ex [illegible] [illegible] q [illegible] bona
sunt [illegible] cartis depositac [illegible] c. p° ¶ Verbigratia aliquis modus
licet tibi principum vos in filios speciales [illegible] vestre ecclesie recipimus
si alii sic pretendunt se esse exemptos // potest aliquis [illegible] dicere
dum non est exempti [illegible] verba et non [illegible] [illegible] filius [illegible]
pt esse subiectus alteri // et [illegible] verba solum amore [illegible] exemptionem
[illegible] // [illegible] tum illa verba quia [illegible] qua [illegible] pontifice
vel legatorum [illegible] [illegible] [illegible] vel media non possunt [illegible] [illegible]
li b, v° cap ¶ Si aut diceret in principio vos [illegible] [illegible] subiectos
recipimus ista verba sonant exemptionem // quia subiectus specialis [illegible]
non pt esse subiectus alteri [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] non [illegible]
ad nouum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod sit in [illegible] [illegible]

¶ Nemo ad q // p° [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] solut obiectionem
videtur quod nemo pt cognoscere de principio apte [illegible] pt [illegible] ut eius
delectus [illegible] est [illegible] // quia cuius est interpretari eius est cognoscere [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] // pt [illegible] delectus l. [illegible] // [illegible]
[illegible] l. [illegible] ¶ Sed quero [illegible] incidentur de eo aliquid quia ipsa
cognoscere possit // [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non potest //
quia sic exemptus // [illegible] duo [illegible] [illegible] [illegible] sic pt [illegible]
[illegible] // [illegible] [illegible] est [illegible] ut sit ut sit [illegible] [illegible]
ut non possit [illegible] [illegible] [illegible] loco [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ad quosdam delectos [illegible] illum locum // [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dicat [illegible] non potest // [illegible] [illegible] sic [illegible]
ne possit [illegible] [illegible] locum // [illegible] [illegible] [illegible] cognoscere an post
[illegible] // Nam ille qui non pt principaliter cognoscere de aliqua causa
pt incidenter cognoscere [illegible] de [illegible] [illegible] quotiens v. g. peto a te [illegible] tu
[illegible] de statu meo dicens tu es [illegible] non potes petere // [illegible] de ista
[illegible] incidenter cognoscit [illegible] [illegible] [illegible] c. [illegible] [illegible]
[illegible] causa ubi [illegible] qui non pt [illegible] cognoscere [illegible] [illegible]
pt incidenter // [illegible] arguit [illegible] c. [illegible] [illegible] [illegible] non posse
inferiorem [illegible] cognoscere // non distinguendo [illegible] vel incidenter facit
[illegible] [illegible] [illegible] // ut [illegible] [illegible] et q c. [illegible] [illegible] [illegible]
¶ Solvendo q [illegible] duo [illegible] [illegible] [illegible] verba principum sunt clara pt inferior
[illegible] principum [illegible] vel non [illegible] obstat [illegible] [illegible] [illegible] // [illegible]
[illegible] verba principum sunt obscura // inferior de principio cognoscere non pt
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sunt clara verba [illegible] [illegible] non [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] li b, // et in isto [illegible] [illegible] [illegible] ordinarius qua
[illegible] cognoscere pt ex parte [illegible] [illegible] // concludo si q sunt verba principum
sunt clara pt incidenter aliquis [illegible] [illegible] principum obstat vel non obstat
[illegible] non obscura [illegible] [illegible] ad [illegible] quia eius [illegible] est interpretari et

In ea [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] obiectionem quandam solvit

[illegible] [illegible] [illegible] incidenter

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] principum

id si dicat potuit papa cognoscere vel non potuit. Si non obviat privilegio vo-
imperetur vel obviat privilegio puta quia est surrepticium vel statuto
inferior de illo cognoscit arto c. attestationem de ped. i? sic sed si de omnibus
privilegiis privilegiis tum ut hic

Sequitur in textu qualiter potest esse iudex videtur hic de quo tum papa de
privilegiis suis iudicat etc. quod papa in causa sua possit iudicare est casus hic
ubi imperator in causa fiscali ff. ne quis in loco publico l. i. et in inferior
prelatus in causa ecclesie sue est casus de quo sicut

Deinde arguitur quod non possit iuridice esse pro his differentia inter
actore reum et iudice c. forum de verborum significatione et quod est c. i. et ii. Sed papa in causa sua
cognoscit tunc cessat dicta ista quia et idem esset actor et iudex. Sed
nemo iudex in causa sua. C. ne quis iure suo in causa dicat l. una.

3o licet sibi suspecte procedere debet in quo si generaliter suspecti sed si papa in causa
ipsa cognoscit videtur suspectus tunc ergo dicere dicta inter actorem et reum
cum nemo iure suo in sibi dicere posset cum lites sibi suspecte procedere debeat

Sequitur quod aut princeps vel alius in causa iudex debeat esse et dicit
primus textus cognoscit in causa fiscali et est papa in causa ipsa eligat primum
dispensare utili tum dilata vel vice ecclesie ut vel ipse sicut vel fiscus ff.
imperator ff. ne quis in loco publico l. i. quod hic mediatum. Glosa. Et
princeps potest esse in causa papa iudex non prelatus potest esse testis in causa ecclesie
sue xxiii q. v. super prudentia et est iudex xxxiii q. v. quilibet
appellatum est tamen delegavi prout ii q. vi. ... sed et hic quod non videt
absurda dicit quod locutum in inferioribus qui stringuntur legibus non stringuntur
de hoc de ista causa ... Johannis calderini ita ista inter ... causa sua
iudex esse possit ... post eum sit distinguendum secundum
sed quod non cognoscitur superiore ut papa et imperator. Illi possunt iudicare
in causa papa sive sit causa sive criminalis sive iniuria inferat pro se sive
dicit sive sit occulta sive manifesta xxiii q. iii. quelibet Glosa sibi silvester
papa anathematizavit eos qui eum manus iniecerunt et in decretis quod imperator
maledixerunt etc.

ff. de hijs que in testamento delentur l. ... ex parte causa si non cognoscit pro se non faceret
superiorem quod adiuvare et depone iustitia quod ecce non dicit ... noluit facere qui
filius sit et lumi pro hoc

Secundum autem vero cognoscitur superiorem tunc distingue inter causam civilem
et criminalem vel criminalis aut iniuria est illata persone tunc
sit est notoria in illa procedit ut potest vel suspectus recusari eum tunc procedit
ut executor iustitie secundum in de obsequiis ... Si vero sit iniuria occulta
eo casu quo non cognoscit iusti licet secundum consuetudo de patrie c. in l. ... et tum
ff. de suis ... requisierunt hec in pro se etc.

Quod quis dicit quod papa potest esse iudex

¶ Si aut(em) dig(nita)ti infertur i(n)iuria p(otes)t d(e) eo cui(us) (con)gnosc(er)e etiam si sit ordi(naria) ii q(uestio) vii si q(ui)s ergo ¶ Cu(m)q(ue) agit(ur) de causa civili tu(n)c aut illa iu(r)a seu res p(er)tinet ad p(er)sona(m) p(re)lati iure p(ro)p(ri)o r(ati)o(n)e p(er)sone no(n) r(ati)o(n)e p(re)lature sicut su(n)t bona patrimonialia de (e)is no(n) (con)gnoscit quia nemo ydoneus iudex i(n) re sua. Et ne quis i(n) re sua ius sibi dicat l. Gene(ra)lit(er) c(um) [illegible] ¶ Si aut(em) ius illud seu illa res p(er)tinet ad eccl(es)iam | et tu(n)c aut i(n)tento eccl(es)ie quo ad illa iura fundat(ur) de iure co(mmun)i | sicut est quo ad p(otes)tate(m) [illegible] [illegible] pe(n)dat (con)gnoscit de p(re)p(osito) [illegible] | et si [illegible] ad ip(s)am remittit(ur) de e(x)cus(atione) sup(ra) ¶ Si v(er)o i(n)tento i(n)iure eccl(es)ie no(n) fundat i(n)tentione(m) sua(m) de iure co(mmun)i s(ed) sp(eci)ali ut (con)sti(tu)tam | ut legat | q(ui)a testator aliquid dicat(ur) legasse eccl(es)ie [illegible] ep(iscop)us no(n) (con)gnoscat || [illegible] nisi sit notori(um) ei deberi quia notorietas su(pp)let i(n)te(n)tionem fundari d(e) iure co(mmun)i | [illegible] sunt p(otes)t iudic(are) | i(n) (con)gnoscendo [illegible] [illegible] i(n) c(apitulo) (con)p(er)te de v(er)bo sig(nificatione) |

¶ Re(s)p(on)sa [illegible] [illegible] i(n) d(ic)to c(apitulo) (con)p(er)te et c(apitulo) dilectus de v(er)bo sig(nificatione) | [illegible] [illegible] c(apitulo) i et c(apitulo) [illegible] | de s(ente)n(tia) ex(communicationis) || et [illegible] de [illegible] ergo et c(apitulo) si quis ab ep(iscop)o et [illegible] [illegible] [illegible] || de [illegible] c(apitulo) [illegible] || de off(icio) or(dinarii) [illegible] de [illegible] ||| Ex p(re)dictis p(atet) q(uod) esse notori(um) aliquid sup(er)iori deberi | dat ei [illegible] i(n) iudicando [illegible] [illegible] est sup(er)ior [illegible] alias [illegible] ut d(ic)to c(apitulo) p(rimo) de p(re)p(osi)tis et de iure [illegible] || [illegible] [illegible] p(re)lati [illegible] (con)gnoscunt [illegible] eccl(es)ie p(ro) s(e) i(n)tento fundet(ur) eccl(es)ie de iure co(mmun)i [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] (con)gnoscendo [illegible] ¶ Seq(ui)t(ur) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] i(n)telligit(ur) de p(ri)vilegiis [illegible] [illegible] p(ri)vilegiis i(n)telligit(ur) [illegible] [illegible] p(ri)vileg(ium) ap(osto)lice sedis p(otes)t i(n)telligi dupliciter [illegible] i(n) ap(osto)lice sedi (con)cessis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dubi(um) q(ui)a [illegible] (con)gnoscit [illegible] i(n)telligit(ur) de p(ri)vilegiis ab ap(osto)lica sede (con)cessis [illegible] [illegible] [illegible] q(uia) [illegible] (con)gnoscat ut ibi [illegible] est [illegible] no(n) (con)gnoscit [illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible] ¶ Collige (con)tra glo(sam) [illegible] p(ri)v(ilegi)u(m) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] p(ri)vilegiu(m) p(otes)t [illegible] [illegible] [illegible] iudic(are) no(n) [illegible] [illegible] [illegible] ||| [illegible] p(otes)t [illegible] (con)gnosc(er)e [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quis p(otes)t esse iudex i(n) ca(usa) [illegible] no(n) [illegible] ut executor [illegible] ||| Item [illegible] p(ri)vilegiis [illegible] i(n)telligatur [illegible] [illegible] r(ati)o(n)e eccl(es)ie (con)cesso [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ab ap(osto)lica sede [illegible] (con)cessi[s]

Nemo [illegible] r(ati)o(n)e [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] c(on)t(ra)ctato iudic(e) [illegible] ¶ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ¶ [illegible] i(n) tres p(ar)tes i(n) p(ri)ma [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] iudic(e) [illegible] [illegible] ¶ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ||| [illegible] no(n) [illegible]

[illegible] [illegible] ut [illegible] no(n) [illegible] publicanu(s) i(d est) publice peccans

scripturam. ¶ Intencio ibi nec intendimus totam discordiam probat quod ipse papa non debet
dissimulare concludit sub triplici vel ¶ Primo ponit casum satis clare
et dicit capitulum [illegible] postremo quasi in fine decretalis.
¶ Secundo [illegible] sic ponatur casus. ¶ Inter regem francie et regem
anglie super quadam discordia que inter se habebant orta de feodo [illegible]
[illegible] facta et iuramento [illegible] firmata ¶ Sed cum rex francie
iuramento illo non obstante venit contra compositionem ¶ Et cum ipse adpresse
[illegible] non [illegible] comparando [illegible] predictus rex anglie [illegible]
[illegible] regem francie. Et compositionem [illegible] et pacta [illegible] inter
[illegible] ¶ Sed quia [illegible] non [illegible] ecclesie [illegible] ¶ Et audita [illegible]
regis anglie contra regem francie primo excusat se quod non intendit iudicare
defeudo ¶ Sed per [illegible] regis francie [illegible] peccato
[illegible] congregare [illegible] depositato qui [illegible] co
[illegible] clericorum ¶ Si peccaverit in te frater tuus corripe eum
inter te et ipsum solum ¶ Si te audierit lucratus eris fratrem tuum ¶ Si te
non audierit adhibe tecum unum vel duos ut in ore duorum vel trium
stet omne verbum ¶ Quod si non audierit dic ecclesie [illegible] rex anglie [illegible]
[illegible] dicit ecclesie quo [illegible] est [illegible] precepto [illegible]
audire non debet ¶ Cum ibi nos igitur postquam [illegible] probant [illegible]
clericorum quod [illegible] sunt non [illegible] reputat ¶ [illegible]
[illegible] tenet [illegible] ¶ Item probat [illegible]
valentinianum [illegible] imperatorem [illegible] mediolanensi [illegible]
sede constitui [illegible] ad suffraganeos ipsius ecclesie [illegible] in pontificali
[illegible] privatim ¶ Cum enim nos qui gubernamus imperium [illegible]
capita submittamus ¶ Ideo si imperator vult se submittere [illegible] non
solum [illegible] archiepiscopo [illegible] rex [illegible] submittere [illegible]
¶ Item probat per legem theodosij qui [illegible] ¶ [illegible]
[illegible] petitor [illegible] secundo [illegible]
post [illegible] debet [illegible]
[illegible] eligerit [illegible] antistes [illegible] iudicium [illegible]
remitti [illegible]
[illegible] ¶ Cum enim nos igitur [illegible] ut in nego
vel [illegible] tradita sibi forma ¶ [illegible] rex vel [illegible] reformet
[illegible] archiepiscopus [illegible] ut [illegible]
[illegible] rex anglie ¶ Vel eius [illegible]
¶ Novit ille qui nihil ignorat scilicet deus cui omnia sunt patentia [illegible]
[illegible] ¶ [illegible] est [illegible] in arabia
[illegible] sicut dicitur [illegible] in sicilia [illegible]
et ibi [illegible] ignis ¶ Unde dicitur [illegible] ¶ [illegible] ignis
ille [illegible] ¶ [illegible]
[illegible] ¶ [illegible] est [illegible]

i. ¶ Nota quod deo omnia sunt patencia ubi tangitur ibi cui dicitur nouit ille qui
nil ignorat / ipse enim est conditor secretorum et dicitur erubescant / et dicitur
secretorum omnia declarans sunt etiam et quod quidquid quod scit est ipse paucula uolauerit
mortuus verbo ...

ii ¶ Item allegatur quod ipsa non intromittit se de temporali nisi ... quod nisi
illustris regis ... / ... de clericis ... dicit
dicitur ut in conclusione dicitur ...

iii ¶ Item quod mortuo debet precedere denunciatorum / non quod sit peccauit / et hic tangitur
ibi cui dicitur si peccauit in te frater tuus / aliquis intelligit in te i. te sciente
est / aut intelligit i. in dampnacionem tui si hic clamabis sed non monita
si mortuos non presciente esse non denunciabis uel dicit in te quod offendit
et ledit te ut in vinii sequencia

iiii ¶ Item non autem ecclesie quia hic textus mathei xviii. debet si peccauit in te
in qua autem textus forma denunciacionis euangelice

v. ¶ Item ipsa non constringitur ad seruandam legem dei ubi quis in famatus dicitur
possit non comprehendere ut non perdamus fines fori nostri

vi ¶ Item ipsa non uult mittere falcem in messem alienam ibi non omni in tendimus
de secreto iudicare cum ad nos conuersatur quod quia hic si mittere falcem in
messem alienam non licet de clericis ... ...

vii ¶ Item hic est captus ... ... forte ...
... ... detestatur

viii ¶ Item ad solum iudicem ... ...
... cum ... ...
... ... de iudicis ... ...

ix ¶ Item neuam sat in ... qui ... iure suo ibi ... in ... plus
debet regia dignitas ... sat de clericis ... ecclesia

x ¶ Item est metropolitanus sit ... ... suffraganeos ... ... ut deposuit
... ... et hic tangitur in ... ... super suffraganeis mediolanen-
... ... legatur ... ...

xi ¶ Item ... ... metropolitano in forma ... ibi ... ... gubernandi
... ... capita submittamus i. ... ...
... ...
... ... medicamenta

xii ¶ Item ... ... lege est sublata per imperatore qui ... ... quod
theodosius statuit ... ... quod lex est abrogata

xiii ¶ Item ... ... non est ... ... codice ... ... petro ...
... ... / ... ...
... ...

xiiii ¶ Item apud iudicem non debet esse acceptacio personarum ... ...
in lege ita ... iudicabis magnum ... ...

xv ¶ Item ad papam pertinet facere ... / pace / ... ... ibi ... ad iudi-

no est dubiu ptinet q̄ videt quod ... solu deu sit vltore C.
de iniuriis l. si 2 ly q. 1 si omnia ¶ Preterea tres sunt ... quibus agimus
de usurpatione ad obsoluta ... et sic competit no solu ad ecclesia iudice
sed etiam ad secularem de feo q. certum C. laicus ... ¶ Tercium agit ad penam
privatam sicut est ipsa et agit ad eam sicut ... potest secularis ff. de crimine stel-
lionatus l. de p̄sumo 23 q. 2 c. rex debet ¶ Et ... penalis sicut solum ecclesia
in potest ut hic ¶ Tercio quod agit an posset ... ut
no tunc ad solum ecclesiam pertinet de electionibus veylem ¶ et istud licet loci
qui ... ut cuius sanctio aliis nocet ¶ Qui no ulli nocet
nisi ipsi sibi tunc solu deu habet vltorem ut C. de iniuriis l. si ... glo
¶ ... lex si timores no habet locu tunc ... sit deponendus ... c.
tunc no aliter nisi intelligamus cum de officio ... tunc solu deum
habet vltorem ... q. 1 si omnia ... est ad hoc quod no potest tolli
xlvj [illegible] pena lex loquitur ¶ Ultimo no ... tollat propter ...
actuatum ut hic i fine ... in fine
q. ¶ Videtur contra quod ... ¶ quod tenebat rex anglie in
feodo ... francie et rex francie ... ipsam ... feodi causa
... est quod ... ad eum feodi ¶ et ... ipse rex
... sed rex anglie no ... hic ... et
... ¶ ... rex anglie ... tunc ... parens ...
... tota terra regis francie ... suppositos ... tunc
... ¶ ... rex anglie ...
... ¶ no ... feodi ... rex ... pacis violate ...
... in ... possimo ... de ... potest ad eum
de electionibus veylem ¶ Sed ... potest ad ecclesiam ...
ergo etiam potest absorbe totum iudicium seculare ¶ quod est ... veylez
... te ... detentore ... iudico
... ad ecclesiam ... restituas ... restituere ... 2c.
¶ Solo dicit ... quod hic no sequitur quod licet iste dicat ... ergo ... etiam
... possum excipere quod illa rem teneo tunc ... ¶ et ponis
... ¶ Et si velit adversarius ... iudice ... rem ...
... iste excipe ... cu sit ... de feo ... ¶ Et si adversarius
... illam retinere ... audietur ¶ Et si vellet
... ¶ Et si ... possidere ...
sufficienter probet ... possidere ... possides
rem meam agit ... possessio sit ad esse bona fide ...
... ¶ ... non ... ¶ non ... excepcio sufficiens ...
actor obtinebit ... et ... ¶ Iudicium est rem quod agit

ducere ¶ Sed qui agit in modum denunciacionis et possessor debeat pro-
nere probabilem excusacionem ¶ Quia ubi est res iudicata vel pignori
obligata sufficit quod possit satisfacere; nisi esset persona publica
tunc enim de peccato constat sed et de satisfactione constat / glo. in c. i. de iu-
dicijs ¶ Item tutius est ut contra eum agatur cum ab eo petitur satisfactio et rex
dixit petit agere contra platum ut deficiente tunc vel non ad eos denun-
ciacio est ita contra de pena agebatur contra ipsa
¶ Videtur hic quod si quis petit malum morte per te ut in ps. 26 ut lug
eius deploratur, sed denunciare ecclesie quod ad ecclesiam spectat quicquid peccator
corpore deputato ut eum renovet ad penitenciam ut ibi in lug. Ista est denunc-
ciacio de qua tractat et in iure per intellectum vere denunciacionis sciendum
quod quadruplex est denunciatio: evangelica, iudicialis, canonica et regularis.

dicitur autem evangelica quia de ea in evangelio traditur, quibus in eo preceptis tenemur placari
¶ Evangelica est que tendit ad penitenciam peccati de qua hic et in de testibus
in eo negocio secunda q. i de paenitencia ¶ Sed si quis tenetur ad istam denunc-
placio tenetur ex debito quia denunciare eius sanguinis subditorum cogitur
quod de eo requiratur et hoc intellige de illo vere officio ut curatus est princi-
palium quod in suo. Alij autem non tenentur nisi sicut ad alia opera pietatis

cui tenetur ad denunciacionem

cui admittitur ad denunciacionem
¶ Cui admittitur ad penitenciam dicitur quibus est in fama et ubi denunciacio non presu-
meret in eum nisi quod enim in se ponit toxica tolle de oculo tuo et quod nulli
ut ceteri preceptores et consiliatores sunt compellendi non enim refert quis
denunciet dum tamen anima salvetur denuncians nisi quemadmodum in fine de qua
officij tua.

causa quando debet procedere denunciacio
¶ Causa quando debet procedere hanc denunciacionem dicas duplex monicio prima premonicio
tum sola prima monicione. Aliam uero placet premonicionem tum sola premonicione
aliam de testi et in uoi

causa effectus ipsius
¶ Causa est effectus evangelice denunciacionis dicit ut peccator agit penitenciam
non autem ut officio vel beneficio privetur nisi sit talis peccatum quod retento
ducere se periculum quam cum ceteras penas agere non posset tunc non fuerit
peccato sed totum in quo foro dicitur in foro cenae ¶ Sed in peccato non sunt
ordo ¶ ex probari potest quia enim actio sit iudici iudicio sed quod in sola

iudicialis privata
¶ Iudicialis recipit denunciacio iudicialis et hoc duplex iudicialis publica
et iudicialis privata ¶ Iudicialis publica est que tendit ad penam
impositam ubi iudex ex officio suo penam et inter ceteros premunitiones
sicut officialium seu refendarum ad inquisitorem procedit ¶ Et sicut
hanc de forme causa non sit inquisicio / ut de causa ea quibus est sat
de testi coniungitur procedit xxxij q. v et iuris in fondo ¶ Sed pro dicta denunciacio
si est separatoria in quisitonis ¶ In quibus causis locum habet / dic in victorijs
tum ut l. ea quidem de accusatione c. 3 q. 5 l. accusatore et inimicatores
et l. divi de custodia reorum ¶ In quo differt ab accusacione et primo
differt in pena quia non requirit inscriptionem sed denunciacionem refendariorum
Item differt in effectu quia tendit ad penam

Iudicialis priuata

¶ Repetitur iudicialis priuata et est que competit lesis vbique sine inter
vallo et ea debet procedere monitio | et in eo ciuili non sic expedit de plano
¶ Secunda competit et cui oppressus non potest agere | et puta quia est subditus vel alii
subditus et impotens oppressus sic decet personam vel ut communia et de plano
pupilli et huiusmodi similes ut hic qui non auditur in forma ciuili ut
puta quia obligatio naturalis tum est super quo videndum quod notatur de pactis c. ii.
¶ In foro vero tertio requiritur monitio et de plano competit ut supra et
decreta lite scilicet | ¶ Nunquam in districte admittitur dic non nisi in defectu iustitie
vel cum crimine commissum est extra ut pacis violatio ut supra vel iuramenti
vel cum crimine est notorium | vel cum hec appareat iniusta et de persona persona
vel cum actio ciuili non datur | vel in obligatione ex nudo pacto
de pactis c. licet . de procuratione | vel si in districte admittitur inuenit iuris
temporalis | et omnes ea plena denunciationis deserere adeat | ¶ Hec autem
minimam passo competit qui conqueratur ab illo qui subest immediate superiori
sit in curia ut differentia iudex quod si tum collige | ¶ Effectus istius est ut res
restituatur | vel lesus indempnis fiat. Requiritur de plano et priuata
monitio | et requiritur tertia monitio ... debet esse probate duarum ... plena
plena decreta in delictis et qualiter sic ... ubi de probationibus licet scilicet
quando ... et in tertia monitio tangitur ... auctoritate ... ibi
primo solum ... non adhibetur testis probari non potest in priuata ...
quod probatur ... monetur ... testium modo | ut duos et
hec est tertia que plene probatur ... duos qui fuerunt in delicto ut
sit ... non ... quia si potuit ... ubi ...
bis probato admonitione facte ad priuatam peragenda de testium modo
differt autem ab ... quia ... non admitti nisi lesus | Item
illa ad priuatam ... adquid interesse
¶ Alia est canonica et est duplex alia est specialis et hec competit illi
soli tamquam interest sicut bonum prelatum ut bonum ecclesiasticum subditum
et est ut male administrans ab administratione remoueatur ...
filius ... de offi. custo. c. i. in fine ubi requiritur triplex monitio sed
in iudicio procedendum ...
¶ Alia est cau... generalis ... qui ... demum ... impedito ut
dissoluendo ut de ... impedito desponsatione ... de ... desponsatione
... et hec ... ex officio ... ... si denunciauit causam
ibi ... in ... ... ista possit fieri licet
¶ Repetitur et quarta que est regularis que est ad regule obseruantiam
et ... religiosorum institutiones | et obseruancias eorum
expeditur ... et de plano | ut ... apostolicam ... de ap. ad ...
et reprehensibilis | et in speciali ... licet non ... quo hec
notat ... de ... c. i. ... | ... ista ... in speciali ... vel ut
...

probatur papam non habere utrumque gladium aliter ipsa tenens qui [illegible]

Videatur glosa super verbo cum ipse utramque manum restituit hanc videtur papa non intendit tribuere utramque regiam potestatem quod augetur quod papa non habet utramque unde cum alia sit unius regia et ad ipsum ut habetur per capitulum de appellationibus si duobus qui filii sunt tamen causam contra utramque potestatem possit adeo et abeo in principio adeo hoc etiam efficaciter sint due potestates distincte in aucto quod aptat eos in primo colle i(n) fi(ne) sed per quas in ipsa non est temporalis potestas dubius quod non abeo sed adeo processit de iurisdictione se intromittere non debet glosa primo solvit aliter sic scilicet quod iste due potestates adeo processerunt papa est maior imperatore nam iura terreni et celestis imperii petro sunt commissa xxii di. c. i Iste petrus utrumque gladium habuit ut patet in [illegible] luce xxii xxii di. ecce duo gladii temporales imperatori [illegible] committit quod cum ipse concedere non potest oportet eum cum esse non [illegible] i. ad [illegible] quedam eum potest al[illegible] committere quos non possum intuere sicut prelati [illegible] alii beneficium [illegible] tibi [illegible] non potest [illegible] c. [illegible] ut ibi [illegible] etc. di. cum [illegible] dei [illegible] ibi [illegible] quod papa habet utrumque [illegible] ut est [illegible] dei in [illegible] disputandi [illegible] quia [illegible] glosa sunt textuales

Videtur glosa super verbo iudicare de feodo videtur habet papa non intendit iudicare de feodo et ideo quod spectat habet ad ipsum regem [illegible] qui dominus erat feodi vel pares curie [illegible] habet dominus directe spectat ad dominum feodi sed in directe sed ex demum hoc pro [illegible] ad primam et [illegible] vel alie [illegible] spectat ad papam [illegible] quod in [illegible] [illegible] vestiture feodi [illegible] res aliena [illegible] glosarum qualis fuit [illegible] in capitulo [illegible] quod [illegible] [illegible] videtur etc. quod fuit iudicialis [illegible] [illegible] super feodo et hoc [illegible] [illegible] quod fuit [illegible] ut patet [illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible] tu que [illegible] in vestito ut patet glosa quod [illegible] non posset [illegible] vel alie [illegible] tenendo [illegible] res aliena.

Potuisset tamen demum etiam iudicialiter [illegible] quod fuit [illegible] quolibet [illegible] quod rex francie non potuit [illegible] papa et forte noluit [illegible] rex francie per pares curie ut rex anglie [illegible] nisi [illegible] rex francie [illegible] et potuisset demum etc. [illegible] [illegible] ut [illegible] iudices [illegible] sequitur glosa super verbo [illegible] videtur papa non [illegible] iudicare de feodo tamen ad ipsum regem francie spectat iudicium [illegible] qui dominus feodi [illegible] iudicare [illegible] pares [illegible] de feodo [illegible] vasallos [illegible] ad dominum ut [illegible]

[illegible] glosa super verbo [illegible] et [illegible]

parificat[z] quo addandam intus . C. de emancipatione l. i. z ultia ubi sit
emancipatio l. i. z ultia ubi sit emancipa[o] ptgo[u] ꝯsue[uis] cor[t] illo cor[t]
quo ab dominus fieri non posset ¶ Glo sup vbo quantumque — pot alicatoz ymo solum
lz lite tius incipit ff cu[m] hec lex abrogata pena sustinet videt[e] ꝯgda auctio.
ipsa auguit ꝑ l. theodosij qd licat pratorum incauis etia ipa[e] via
theodos statuit z karolus ꝯfirmauit q[uod] ꝯuenitur ptin sine actor
siue reus ingratitur ꝑte lites ymo et an lites si vellet adhuc
hoc ꝯtie lzt ei liceret no obto[e] qd[t] c. altiq ps adeo hc licuit
regi anglorum adhuc etiam et ꝯtie licuit ꝑ ista l. ꝯgnoscere
de illa causa ¶ Qz qua leges abrogate allegari no debent alios
tam allegauit qua audens pun[t] pena l. ult[e] § h[ec] omnia C. de
heret[ici] iure ꝯuiele rest pena sit ¶ si ipa lzt allegat legem
abrogatam quare male ¶ Iuxta lex semel repulsa seu
constitutio hactenus inefficax lz[t] ut debz lucubranas occupare
ꝑtis di si tonorz sed ista est sublata ꝑ iustinianum cu no sit
in sua ꝯpilatione inserta igitur inefficax lzt glo[a] dicit lz sit
sublata tyrocitia eius est vetita ba[m] di faciunt ut ondatur
ꝑ maiorum affectoz fuerunt ꝑmulgatores legis circa sacerdotum
¶ Vel dicas aliter lz lex sit sublata vo tn eius durat q est nat
et vo ciuilis naturalia iura non tollit ff de capit[e] diminutione
l. eos ut d[t] zo soluendo aliquam aliq no pt abrogata l. alle
gare z etia hic na ipa bn pt induce leges cu ꝑpos sat
sed ꝯtra sc. deam verpe no tenet ꝑ di. c. l. imperator z septi
q incipit lex ꝑ imperato ¶ Ammos dt ipsi paliqua l. ꝯcedere
similiter cathe ty postea imperatori renotauit non pt facit dei
ius deberet liby sit sicut lzt et etia by pt ubi l. imperatori sed in
fauorꝭ uo etia si ei sit fauorabilis de ꝯsti si etia
¶ Sequitur glo corripe quibz q incipit falsum induete videt qd
ꝑ dt q adipis offi[m] ꝯtinet ꝯplibz corripe depto q[uod] i. q[ui] uita
sibi videt qd aliqs corripco ad eoz no ꝑtat dt bm est ducte z
i ducete sit ut i ꝑs q st. qo etiaz de decis petis z divi i bm noli
¶ Ite opponitur q quis quis ꝑ malo no punit ff ad l. aqlia l. si funis
fund § si oliua ubi colliges oliua matura ut deponens sepelem
matura no tenet aqlia secus si immatura ¶ Glo i[n] dicit qz facit
codex duo cu qsit inpensis ei donauit que i colloc fructus fructura
appendit ¶ Sequitur ultia. glo videt lzt ipse mādari ꝑpe
q ꝯtinet ꝯtinere distinctione ut si rex francie vellet resoluere pte ut
treugas i lzuc ut salti patim iudices de plano ꝯgsat sup de unt.

sta p lege anglie ul ipe pti iaz ꝯcepez deuuc[?] excludat legat[?] tra
eius subiect medio z ꝯsta bl'a pt disiu^ts bl' bez eiꝯ ꝯcepto st
lima argiut glo qꝫ deuuco pt repelli ꝯcepz / Et dicet glis hoc posse esse
ista ꝯcepo eius in ꝑseuctia z hc siue ꝑsequat pr' hic esse siue no
eu i mod deuuc^ts ꝯ et q' ut st i tellgit age ut ꝯmat tu deuuciat ad
pmaz peti z ergo uiat z mosꝯ est q'oo pt bo zelo adultiy i teude
torretez mp i^o eite ꝑo ypocita Ricy decretalo tuo tit i q i multi
Et i telligas ista qꝫ ꝯ repellit^z aduuc ꝯcepz eius sit bey qu
ꝑsequit^z deuuc zelbiu az / St aut ꝑsequit deuuc z iudiciale ꝓpaley
ut no repellit^z cuiusqꝫ u st ꝯcepo qꝫ de ꝯcep ꝯcepez ut ꝯcepto
p'o^ts deor qꝫ eu deltus z t. st ut a^a ꝯcepo iudicial / Et iugꝫ hec
deuuco sit iustcpt/ pouingeda zlis i ca deat ꝯtestari puto qꝫ st pay

P[astoralis] pastoralis breue est decisa fuit i hac decret pastol de ꝯcep.
potes eu st fuie pricip^es hc saz ꝑse dꝫ iudico ꝓpone ꝑo statut
ꝑo asta^o bum casu ꝯcept ibi nisi forte / Cepe ꝯtingebat qꝫ i iudio cag
agitabat ca aliqua i qua debebant fieri rogatores z aut ut iut
rogatores tuuc ꝑ pallas qua ꝑ ꝑricipales ꝑsonas poss^t fey ꝓpom
dt qꝫ no ꝑ ꝑricipales pc adeo esset iudisticte ut defectus eoz ꝯcitey
iudicu ꝑ a^bs supliet^z dequibꝫ t. ꝑo destia^to aliqua ꝑsl poicoiꝫ et
remissionibꝫ no fiebat i q^o ꝑricipales ꝑsonas ꝑ ꝑ aduocatos qui
omez negabat ueritate / ymo ut deu timentes ut tenentes hores e utebat
tacentulos appalaunda ueritate sed no sustinentes qꝫ eludat a^d fey ipis
deseo ꝓpouunt st host / sic ueritas occultabat ut potuit hic / ideo ꝑcltesey
epey petitu fuit appo ꝯtus ita hic diguaret^z unde quisia^t hc hic locu
ut adeo esset i distincte ut defectey eoz ꝯcitey iudicu / pallos supleatur
Pone ꝑos no icendit ꝯcluduc bey pour / ꝑgs et hic lic ꝯtestari qꝫ st
iuuade et eu^de delit / ꝯt / i bu ꝑ sh i tedet qꝫ de chaz ꝑsez fuie st
ꝑilis dus sic ei ꝑou / sz stey uarione ꝑ iuuoc / et host
Pro ꝑricipale fey ꝑpule p az no ꝑ aduocandꝫ ꝓpou / po qꝫ ꝑilla dey
ꝓpou stey q melius sz ueritate notoy ua ueritas abus i queuenda est
qui melius saut de clet / septu q in actar / post uidet / i de test
pricipalibꝫ sz ꝑricipales ꝑso h. meliꝯ ꝑsunt stie stey sua deꝑt / ab.
deto ad grandiores io ꝑ ꝑ pone dꝫ ettuce eius hc ꝑse loquit^z de ꝑse di in
eu ꝑuncti / Et ꝯ quone ꝑus aduocatory e cum / ꝑmissi eius ꝓ ꝓpostlando
ꝑtoiu ꝓcas queda st / q ꝯsistut iusto ut lit ꝯtesti / unde sunt / decalupa
illa dꝫ ꝑricipales ꝑsone ꝑse ꝯpedire ut hic / queda no ꝯsistut
i iust illa ꝯpedire ꝑ aduocator bey scribi lic / z apte als repellet^z
i ꝯpa^o rat los ꝯcepti ꝑpoui eꝯ ut esse eu sua ꝑs poicaciꝫ uidet
ne ꝯtingat eius ꝑuidos decipiz sz ꝑpoicone obscura ul duplici ua
ulle st tles ꝯh uide no tene^z de ꝯfessh ca et ꝑo libꝫ ideo ne ꝑs
decipiat^z pt dicere ad sum no tenetur tu bere qua capciosa.

qui multiplex genera iurisdictionis qui possessoris de quibus ibi satis.
Item quod usus contrarius est permissus de prescriptione ... et in tali casu
non potest per contrarium ... Solue quia hic non concludit usus contrarius
sed intendit quod ... quod tam ... sive sit dominus sive contrarius ipse dicat
iudex non ... et ... naturalis ... est ... contrarius
... mandat ... ipse facere ... valeat ... qui palam
... est iuste ad legem non solum ff. de ... et ...
... regulare est quod ... debent ipse ...
... ... qui ... vult ...
... ut ... non solum ff. de ... Sed regula ... loco
quod agit in ... singulari ... et ... collegii et universitatis quod agit
... quod ... contestatur ... universitas ... de ...
... ut ... ff. de ...
Item in casu ... Item ...
... Item ... et ...
... Nota ... non ... aliqui
... ut ... ut ... ut ... ut
... ut ... ut ... delicti ut in ... Et ...
... semper ... ut ... sive ... sive
alio modo ... palam iudex de ... et ... et
... delictum ... audientia ...
in ... ut ... palam audit ...
Sed dices ... contrarius ... est permissus ... quibus ... contrarius
iudex ut ... est quod ... personas ...
in glossa ... dicas in aliis ... posse ... contrarium ... si ...
... dominus est legalior ... potest ... appelli ut ipse iudex
... ... Sed ... appellare ... possit ... non possit appelli
Item ... est ... actum ... potestate sit ...
adversarius non potest ... ut dominus personaliter videat quod non possit ...
... contrarium ... sit ... sit ...
... et ...

Clamata sit actor in ... actorum ... absolutus
et si postea actor ... prout ... cogitur iudex ...
... de ... ... et ... ut ... contra
... ... intentionem
... ita ... ... qui ... vult agere vel vendicare
... ... possidere. Item ... non
... ... et
... ... erat ... super
... ... vendicabat ...

... dicebat
qui non est ... in
... ... actionis dummodo
intentio sit apta

vel super iure patronatus onguduy ecclesie quod dicebat ille quod sibi deberi
sive sibi illud adiudicari, et sic ad ipsius restitui petebat ecclesie libello
precedente ista hoc tota iudicibus delegatis, quibus ea causa commissa dependente
coluntur illa ecclesia fuit data ... / sed alius qui est reus, illa ecclesia
opio ad illud ius patronatus super quo litigabatur litigium / causa deposita
in sequestrum, apud quendam venerabilem dominum episcopum sabinensem. Hec fuit depositione
sed delegati producentes iure receperunt testes utrum in attestationibus
vererunt ad ipsam / que vero attestationes / Reperit per testes esse probatum quod
tunc quod illa ecclesia fuerat in sequestrum deposita apud illum ... ille
nobilis in patriarcha illius ecclesie possidebat / ideo quod ille nobilis non
probavit se dominum sed possessorem illius iuris / Sed quod possessio illius iuris
ap. cum ap. cum ... vendicabat et causa sed apud ipsum met / ut probabat
per suos testes ut verbi videlicet ut testibus quibus iuris patronatus vendicavi
... ipsa permittat ... tenere non tenere / quod erat ut sibi daret
possessio quod apud eum erat ab ipso ad illos milites concedendum / protestatur
... dare ... et ille nobilis apta annos tenere
voluit / ut ille milites indigerent ei vestite tenerentur.

Nota laudum primum vendicari etiam vere iuris patronatus de vetere de 1o
istius / et dicta doctores si sunt patronus vendicare etiam non possessor
quod vendicare vere iuris patronatus predicit videlicet / quod vere iuris patronatus
vendicare intelligitur. Subdit si laicus petit etiam cum suis pertinentiis
commodum non prodit libellus quia patronus laico dicitur non iubet
sed prodest si est clericus patronus ut notatur in ... de electione de ... et
episcopo in titulo de statu monachorum / Et hic quod dixi laicum posse vendicare
etiam vere iuris patronatus tangitur sed una lectura infra / que dicit
actionem quam super iuris patronatus / que intelligit duplicatur / Vendicando
in vendicando etiam vere iuris patronatus ... quod intelligit quod
tenebat etiam defendendo coordinandum ad presentationem eorum / certa
non contentione ipsa ecclesia sequestrata fuit. Aliud intellectum actionem
quod super iuris patronatus in vendicando iuris patronatus ... intellectum.
Quarto / quod sequestrum potest fieri tam de re spirituali et re in ... / ... certa
est intersit nobilem de Ruaria et milites ... super iuris
patronatus et iuris fuit sequestratum in ... dominum sabinensem ...
... / fuit idem quod prefatus ... etiam ... tamquam sequestratum
accepit / Ipsa facit fuit in ... quod dicit actorum quod super iuris patronatus
sit sequestrum de re ... seu spirituali. Sicut et ... in possessio
... in possessio ... talis sequestrum / petit putare ad etiam
vacante / et hic ... si constituit quod possessor iuris patronatus / ...
si est tunc custos rei sequestrate ... dicit ... pro disgestione
possessionis
3o Tertio. Nota realem iudicandum dat possidenti et non possidentem

Nota quod laicus potest petere
...ut in ... ut
ut in ... debet
... non
... constitutus
vendicando etiam vere
iuris patronatus ... constitui
... etiam de
... coordinandum
ad presentationem ...
Aliud intellectum vendicando
iuris patronatus
2o

na iste nobilis agebat reali re quia res fuit sequestrata dicebat se possedisse
lo per principium eius in termino inepta s. Vo que si sequestratio commisit cu
stodiam tunc ergo adhuc possidet cum nomine possidetur 2 p q.
re sibi reddi petere non potest quia in tali s. de ea possessione ... pastoralis
Si non volens desinere possidere constituit se possessorem / scilicet
non competit vendicatio quia nullus / qui nec possidet / ut patet de alie
nandi iudicii mutandi causa facta nec rubrica sequestri / et cum reale iudicium
competat / Duo requiruntur dum competere agenti possessio competere rei
ff de rei vendi l. non alias s. p. / C. de alie iudicii l. i. / Primus est
non tenet tamen primus qui agens possidet civiliter naturaliter reus detinet
et tunc vendicatio inepta ut hic / Secundus quia reus possidet solo
civiliter vel naturaliter vel detinet competit iudicium reale ut in l. officium
ff de rei vendi et ubi in rem actio l. ij vel lite non contestata ... penulti
Tertius casus est quando possessio non est apud actorem nec apud reum
tunc non procedit iudicium si reus hoc excepit / sed si se liti offert tunc
procedit iudicium vel absolvitur eo quia non possidet de hoc in c. ad ... de
de eo [illegible]
in Quarto non ubi receptio libelli est dubia iure aperio non recitat
libellus ut hic sicut ubi apertio constat in receptione / Secus tamen ubi
est dubia apertio probata ineptitudine reus ab instantia absolvitur / et
actor succumbit ut hic / ibi tenetur in termino ... et idem cum incepta
est exceptio ut in c. idem / de exceptione / An autem teneat processus
vel confessio super incepto libello vide ... singularium quod sit in c. idem
de elect / Et dicit quidam inspice de officio iudicis quod definit quid libello
est incepto et reus simpliciter absolvitur / videtur in dubio propter inceptum
libelli absolutio / Item dicit ubi libellus ineptus admittitur reprobo
super eo fit non potest super eo ... decisio ... ad absolutionem ...
casus de emptione ... confessio super incepto libello facta de elect
... in c. idem ... comperit ... de ap. c. i. li. vi / Item
dicit quod processus incepti libelli propter quemcumque ...
7ᵉ Item non obstante ... propter receptam actionem / non obstat processus rei indicate
... inceptam ... / ... non est absolutio facta super principali
... super instantia ... non ... [illegible]
6 ... est ... est ... ad ... de ... in pub.
Sexto iudex ... reus absolvit et sicut nobis
... ubi plane de hoc
a Exceptio non ... reus absolvitur propter receptam actionem
... instantia ut non ... / ... delicti ...
& principium ... de of delicti
Octavo ... iudex ... sit de elect ... quidam
... de diligentia de ea possessione ... .

¶ Videtur dixi in principio notabili quod iste f. primum inter [illegible] vendicabat etiam
ratione iuris patronatus quod etiam fuit sequestrata in bonis dictum et sic in parte
agebat vendicando annualibus quo non possidebant ¶ Sed
quia laici etiam possidere non possunt quia est res spiritualis [illegible] tamen quia
[illegible] quos ut vendicabant ¶ Solo laicus licet non possit detinere etiam
ut in titulo nec ut in presentatione, potest tamen vendicare ad putationem sua
[illegible] ordinarium [illegible] quod constitutus [illegible] filiis ¶ Item dixi in secundo
notabili quod [illegible] alium [illegible] iste vendicabat ius patronatus [illegible] in iure
spirituali seu in temporali datum sequestratio ¶ Item sequestratio est est rei
de qua agitur depositio nam sequester est depositarius rei in iudicium
deducte ff. de v. sig. l. sequester, ff depositi l. licet ¶ Sed ius patronatus
non est possibile ut depositum [illegible] quia est spirituale ut est [illegible]
[illegible] sequestrari non potest [illegible] ¶ Solo spiritualia licet non possideantur
tamen quasi possidentur et ideo illa quasi possessio ut detentio potest quasi deponi
et sic quasi possessio [illegible] [illegible] ut [illegible] de sequestratione
possessionis [illegible] custodire [illegible] et non potest [illegible] quia tamen possessio
remaneat apud possidentem l. licet ff depositi ¶ Unde requiritur quod sequestratio
[illegible] in quasi possessione [illegible] computatis [illegible] patronus
¶ Item iste [illegible] repellitur quia proponebat actionem ineptam [illegible]
non est [illegible] debite proponatur [illegible] [illegible]
pelli non debebat ¶ Ideo dicitur iniuste non repellebatur propter inepta actione
sed propter [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
in [illegible] [illegible] non [illegible] et [illegible] [illegible]
peto [illegible] [illegible] et ago actione [illegible] [illegible]
[illegible] l. licet [illegible] depositi [illegible] ¶ [illegible] est
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] sufficiat ¶ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut dicitur
[illegible] ¶ Sed non [illegible] non [illegible] tamquam superflua et non [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] restitui peto et ago actione [illegible]
[illegible] est [illegible] [illegible] non [illegible] quia [illegible] post [illegible] non [illegible]
[illegible] [illegible] est superflua [illegible] [illegible] ante.

De sequestro apud plures, de positum apud unum.

¶ Venio ad [illegible] quod [illegible] fit mentio de sequestro [illegible] quis
[illegible] sequestro [illegible] res litigiosa deponitur et dicitur [illegible] de se
[illegible] depositio fit apud plures licet depositum fiat apud unum [illegible] ff de
posita l. licet [illegible] de deposito bona fides [illegible] [illegible] sequestratio
non fit nisi apud plures [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ut lite finita res [illegible] ff de agnoscenda possessione l. interesse, puto
[illegible] [illegible] fit apud unum [illegible] ut [illegible] [illegible] de sequestratione

t i. et dt. q of in eo. c. ti. q sequestratio est uel pphita sequestrac. l. vna.
ty est causa lit. pmissa et enuat. nove mos i quib est pmissa
ti desequestratoe poss. i eo.

¶ Vidatur hoc q pup ubo possidebas. q quolt quare fuit inepta actio sequalit apte age potuisset. videt iste agebat rei vendicatoe benefic. etiam tone iur patron. h bum intentione. ul ipm ius patronatus h aliu abipis militib. / Et i pgressu cae i dupt testes adpbandu qd tpe sequestrationis erat i possone ideo restitucoe pete no potat quare ff. iuunctat i tendeni sua no tenere. ¶ Ih gut hy bent ista i cptido sequa ff. h. gut .s. q videt iste dicebat se possidere animo deponet etia ad sequestrum / et ex pnt deposicione ideo adhuc possidet i a mente de posuisset q sequestr. gstituisset possore / et no custode tm ff deacq vel amitt. poss. l. interesse. Puto et ff depositi l. licz q ploc tu q apud agente erat possio no pt age rei vendicatoe eo q i no ht q petit / Et sit i cepte agebat qz rei vendicatio no dat possidenti insti de acti. q i. ¶ Si no sequestr gstituit possessore q milites age rei vendicatoe no potuit ut pote qui no possidebant ut dolo desierant possidere. ¶ Et ex q h bum intentione i i cptido erat roe actois quia actio erat i cepta / et dt host. q iste aduocat fatuus fuit q actoe opposuit forte ut videt valuisset pho fuisset h ead ff aliud qui est i roe intentois erat inepta. et hic intet glosam Innocentii ¶ Tone rei q vendicabat rem iuram et q no dat rei vendicatio ff de rei vendi. l. e.
¶ Aly dicant q erat i cptitudo rone rei q vendicabat qz vendicabat ius patron. q est spuale cui tempale ideo vendicari no pt / sh hic est falsum quia tale ius patron. possideri et vendicari pt plaut e. e quanto et hic i imit. ltra q pnib oppetit rei vendicatio licz hic inepte pponetur. ¶ Aly dicebant actio no erat i cepta / sh i texto qz iste agebat gssessoria dicens se hre ius patronatus et hec actio dat possidenti ff si servitus petat l. ultima / sh i tenco fuit inepta qz petebat i se custodio posse q hebat apud se agente iste erat est betus. ¶ Ego i tribus est qn qh no cuiq aufert actio apta ut inepta / qz in caso no cavat de actoe e. e. dilati / sh h fuit intencio inepta qz petebat sibi restitui possessionem quam hebat / ul ab illo q no possidebat / / na si no fuit translata possio i sequestr. sz sola custodia / remanet adhuc possessor / io no pt pete resti. et aut fuit translata male egit q milites ab eis vendicando qui no possidebat ut dolo desierant possidere ff de rei vendi. l. si aut et ita gcludas cu glo cu Inno. rec cu textu q h. dt. i. i tencoz tua

Marginal notes:

dat duplice causam quare ueniq concludit g actore / deinde ponit duplex remedium quod est petit actori sz deposit gssessorum ul negatoria gtin causa

quod vero dicit i cptido roe actionis

ex q

Roe inepte actois rone rei petite i cpido rone i tencoins qr no cuiq de actoe aufert apta ul inepta

roe i tencoins

qp

in hac pte pnunctias no tenere / ¶ et opposita q no q i sequestru no tiiisit
possio nisi h° agat ut i eu tnsfat qd est bez i sequestra oc uta / que
sit admanatu iudicis eo casu quo ipt ff. bz qd est actio de re mobili
/ et psona est suspecta ne effugiat cu re ff de os psi s senatus q
ultio ul de re i mobili ut psona possidens est suspecta qd fructus
depopletur ul rei sit dissipatu ff soluto mo l. si cu dote ¶ ¶ sibi
/ de acquirenda possio l. interesse puto de sequestr poss t a. ¶ eo tu cau
quo tnsit possio no pot pz pastor eod possio quo ad alia / et
io sibi ouiq pbandi no i cubit itle sequestro reuoc satisfatione
opposita. ff de os psi s scia p cy i s p a de sequestratione opposita
¶ ¶ Sequitur ung sed cum sequestru potat agere depoiti / dices videtur
quare istq i tenuo sit inepta quia vendicabat rem quam possidebat
ul alteris q no possidebat ¶ queris qualiter iste apte agere potuisset et
q sibi remedia competebat ¶ glo distinguit aut ipse voluit agere q
sequestro / aut q milites / si q sequestro competebat ei actio depoiti l.
ei ap d ipse q i ff depetulio depoiti vbi d q pat i duo quatr
depetulio noie depoiti / ut etia re vendicatione nam licz ipse
sit possessor tn roue detentationis potuisset rem vendicare / ad depoitario
ff de rei vendicatione l. officiu ¶ ¶ Si aut contra milites agere vellet datur
ei confessoria que datur ei qui se asserit servitutem here i aliqua re
/ et competit etia possidenti ne i quietetur sicut si aliquis est in
q possessione servitutis / ne viciniq sua edificia altiq tollat / si vult
altiq tollere pt cu confessoria prohibere ¶ Negatoria aut datur duo
qui asserit rem libera ab omni servitute / seu q negat aliud here servitutem
ut i l. si forte ff si servitus vendicetur ¶ et si iste nobilis / aut voluit
q istos milites agere asserendo se possidere potuit agere confessoria ne
inquietetur ff si servitus vendicetur l. si forte ¶ ¶ aut si ille contra eu
agere voluissent potuisset se defendere negatoria dicens eu no
here aliq ius in ea tua p ea rem etc pretendendo se dnm nisi po
tuisset agere negatoria implorando officiu iudicis ne i quietetur
r s vult q i fine ¶ concludat z i t vs que sit inepta petitio
primo ro actionis / qz possessori no datur vendicatio / sco ro r petite qz
vendicabat in patrocinio qd est speciale in d ro e inactis ¶ qz
petebat restitui possessionem quam tenebat ¶ ¶ pte e sequestro potuisset
agere depoiti et rei vendicare / sz q milites negatoria si
erat q dus potuit agere negatoria / si ti fuit i possessione nisi patrocini
tur ¶ ¶ Opposita q no q p p iudicibus incompetentibus est repente

duplicem actionem scilicet confessoriam et negatoriam. Negatoria datur
dicenti rem esse liberam ab omni servitute ut in [illegible] si forte ff. si servitus
vendicetur et non solum domino competit sed et omni habenti ius in re ff. de publi-
ciana l. si ego et de usufructu. Confessoria vero datur asserenti se habere
servitutem iure. Verbi gratia si ego ago [illegible] ius habere immittendi tignum
in parietem tuum ago confessoria. Dominus domus vel etiam ipse cui domus
est locata potest agere negatoria. Circa que nota tria tempora: primo
quo servitus est constituenda. Secundo quo est constituta et possidetur.
Tertio quo est constituta sed eius possessio est deperdita. Ubi loquitur
de servitute constituenda verbi gratia quia tu promisisti michi in domo tua servitutem
stillicidii tunc non agitur confessoria sed ex stipulatu ff. si servitus vendi-
cetur l. [illegible] et hoc cum quando servitus est tradita per patientiam. Secundo
tempore verbi gratia quando servitus est constituta et tradita per patientiam verbi gratia quia pateris
me mittere tignum in pariete tuo vel stillicidium tuum super domum tuam
tunc si turbatur [illegible] agit confessoria ut non turbetur et admittatur libere
uti sua possessione et ut adversarius caveat in futurum non impedire ut l.
harum et l. [illegible] si servitus vendicetur et hoc est quod dicit glossa quod confessoria
quandoque competit possidenti. Tertium tempus est quo quis habuit servitutem
et cecidit a quasi possessione servitutis tunc agit confessoria ut in quasi possessione
reponatur et declaretur servitutem sibi competere ut ff. si servitus vendi-
cetur l. [illegible] et hoc est quod dicit [illegible] confessoria etiam datur ei qui non possidet
sed contendit sibi servitutem deberi. In confessoria ergo iudicis iubet [illegible] (quod est iudicis officium in confessoria)
[illegible] patientiam actori [illegible] actio cautio proponitur. In negatoria
est iudicis officium ne dominus inquietetur ab eo qui dicit se habere servitutem
cum tamen illam non habeat et [illegible] cautio opponitur adversus [illegible] dicitur
confessoria negatoria. Ita si dominus rei inquietetur ab alio qui dicit sibi
in ea re deberi servitutem agit negatoria et implorabit officium iudicis.
Si autem dominus vel si habens possessionem servitutis in aliena re inquietetur in ea
quasi possessione agit confessoria ut non turbetur et admittatur uti libere sua
possessione et [illegible] nobis si erat quod dominus quo ad [illegible] quia dominus
illius [illegible] in qua sita erat illa [illegible] poterat agere negatoria
[illegible] libera quo ad [illegible] patronum nec [illegible] multum [illegible]
eius competere.
Si non erat in possessione [illegible] patronus poterat agere confessoria quod eosdem
ut dicit [illegible]. Sed quod actio negatoria competeret domino [illegible] ff.
si servitus vendicetur l. [illegible] quod habet autem actio. Patronus autem dominus est
non est [illegible] ei habet non competit [illegible] est in actore [illegible] directa
filius non competit non domino vel conductori ut ff. de servi[illegible] l. ei qui
[illegible] licet non habeat dominium tamen habet dominium illius [illegible] patronum
[illegible] est [illegible]

d f

Hec duo dicta per desti-
guit contra sed tria ar-
guit / duos opponens
pot assumitur

Sequitur glosa super verbo non tenetur / videtur iste in extra proponit actorem et
Judex eum non repulit apud / sed admisit libellum / quia inepte libellus
dicitur apud eum / identitatis laurum sed Jus ff de assessoribus l i de dessio
impub ad dissoluendum / glosa dicit duo / sed cap / quia inepto apart
supple desectos sed denuo / an apta sit petitio vel non ut dicit ostensio talis
est non apud est dubia tunc non dicitur recitari et ideo quod apud tunc facile
est actori ff de iudi si quis sed / Item quod eadem arguit quod
canonice actio sit proponenda / aliqui dicunt quod in spiritualibus causis
actio non est proponenda sed in ciuilibus sit / decreta in · vos ergo contra
et dicit quod non tenetur in ciuilibus ea proponere actionem / sed tamen
ponit inepta scribit

non recta — Pro quod ineptitudo libelli consideratur propterea ut narratio in qui
in quem prelatus vel ubi conformia libelli pariter est de sensu eo
de ser ... ut ad libellus non contradicit · in foro.
Vel ad actio est inepta et sit bene quando narrata non includit sufficientem
tam absque possessione actionis aliter / ideo si petitio quod mutuam
ad quem propono actionem conditio predicti libellus quod contrarie surgit ...
contrario contrario / ut adiectio narrationis in ipse libellum deduat
ut l ... ff de oblig / nisi explicationibus appareat quod ... ad
ineptam actionem se retulit ut hic fuit / Sed quod non dicitur quod admitti
posset volunt possessorem ne res adiudicare aduersario nisi probato ipsum
dominio et debito ut extra de ... vel aliter sequitur / Iste non capitulanti
super possessione sed super dominio tractatum in rogatum fuit / super possessione compositio-
nes ... absque probandi se dominum

Non admittitur et male
dominum contra exceptio-
nes religiosos in claustralibus
non spiritualibus administrationem
predicit contra ... depostulat
in textu / Preceptoribus
non quod abagenda negotia
constituti sunt ideo agere
et defendere possunt ut deputati
l. petitur ut dilatione ... bude
... sit l de ... ...
Hinc dicit aliter aut hunc
preceptores admittuntur ut
faciunt ... de mandato
... ... ut ...
... in primo ...

Cum deputati preceptores templi prioribus suis agere et defendere
possunt / ut obstat ... religiosos / ut quod ... sit origo
et primo post in glosa quod in fine preceptoribus templi hoc prohibet
consueuit de ... Tunc queritur

Casus — Ordo templariorum habebat multa membra / in quibus preceptores constitue-
bant / Modo contingebat quod isti preceptores coram ecclesia vel secularibus
iudicibus volebant agere pro iuribus preceptoriarum suarum / Sed contra habebant
aliquam actionem / Reus proponebat quod eos duas exceptiones / Prima
quas repellere volebat eos abagendo / Prima fuisset religiosi
... obsequia deputati non debebant super religiosis
... cum agere et sit eis agere non licebat / Secunda illi preceptores
erat ... presbiteri ideo non debebant abagendo admitti

quia contra quatio non erit nota ¶ querebat aduocatus an contra istos
procuratores debent ab agendo repelli ¶ primi considerat primo, quod
utrique ueniunt aliqua gratia diuina dotati, quia uniuersaliter laudabiliter
gerant officium ipsius ordinis ¶ contra supersedendum quantum eorum noto natoris
uideo prospiciendo mandat ¶ ne illi procuratores occasione illarum procurationum
ab agendo uel defendendo in causis suarum procuratorum aliquem repellant
¶ Ideo quod religiosus considerans administrationem etiam si sit obedientiarius
in omnibus illius obedientie agere et defendere potest, absque superioris licentia
habet enim liberam administrationem, unde sicut in tutore et deponitur uergit
tutores ¶ sed de dispensatione dicitur ¶ Item non quod procuratores similes
sunt remouendi ut dicto sicut ut capitulo similes est defendi ¶ de ap-
pellationibus libro ¶ Sed quod primum nolle opponit de in duo desunt ubi
religiosus agit contra iudicium non potest esse in iudicio depostulando [illegible]
ergo uidebatur ista esse bona exceptio, tu es religiosus ideo non debes esse
in iudicio, dicit lex de religioso claustrali administratione carenti
qui non potest esse in iudicio in duo generant utilitatem certe in mandatis
abbatis deputatus religiosus in clericum hic quod hic aliqua certaque ut
procuratorum tunc non administrationis sed liberam personam in iudicio standi
a lege dispensatur, dicitur inter ¶ Aliud autem non posset abbas concedere
monacho quod habet possessionem alterius uille uel aliquarum possessionum ¶ quia tunc
non possit agere ... ut nomine proprio non nomine prebende ¶ quia non licet
in hac prebenda secularis uel clerico licet hic prebenda ¶ in priuilegiis illius
agere de proprio et contra ... licet monachus in uilla ut possessionibus posset
constitui procurator ¶ et pupillus rebus nominatis agere non uidetur [illegible]
[illegible]

¶ Item uides hic contra istos procuratores ¶ non potest repelli contra quia est religiosus
et deputatus ad diuinum obsequium ¶ obiciendo enim ut quod eius natura
est iniusta ¶ Sed quid si dicatur ... non es procurator ¶ an
teneatur se tunc dicere procuratorem ¶ ... si prelato uoluerit agere
obiciatur non es prelatus ¶ an teneatur alia omnia se dicere prelatum unde
proposito de electione ... est in ipse initi ... de electione et electione ...
... quidam dicitur se ... hic ... nota ... questiones

¶ Item scias non solum isti procuratores agere possunt pro quibus procuratores ... | primo quod agere ... maiorum ...
et superior agere potest, de dispensatione abbas ... uel casus.
Secundus ... alii in agendo uel defendendo, sed ... aliquo mediante | quo ... quod ala ...
prelatus sed obedientiarius remouetur administratione superioris ¶ Et ...
superior quod ... posset subditum remouere ab administratione ...
... cum ... dispensatione in causa ... hic ...
in ... agendo ¶ Sed in ... in ... contra agentes
quia eorum ... ¶ In alio istorum ... contra non sit

missio in possessionem || nisi omnibus requiruntur ad quos defensa spectat ecclesie ut in de re li domibus cum religiosis rest glo in dicto clericorum abbates

|| Aliquando talis preceptor seu immediatus prelatus est perpetuus et tamen aliquando agitur de statu illius preceptorie seu ecclesie vel subiectione vel exemptione || et tunc superior presertur de rel domibus cum religiosis

|| Sed si agatur de bonis inferioris domus petitorio vel possessorio presertur immediatus || nisi in defectu preceptoris inferioris ut nota de rel in pro olim et de testi. tum olim || Quia totum lucrum vel dampnum ad ipsum spectat || Este quia bona istorum sunt distincta ab aliis maioris loci et sunt ita separata quod etiam non possent portari ad maiorem aliqui dicunt non curo hic de administratione non sit discussa s. quia bona domus possunt habere plures administratores sicut plures tutores de his de rep coherenti. v. et bis an ab eo post libere administrare quis sit maior

3° an ex facto eorum ecclesia teneatur q° — in administrando ff de exerci l. i ut in cau. ipso ut nota de pe. exceptis

|| Teneb
it nec ecclesia ex dolo istorum administratorum nisi tantum ad ius suorum nisi in quantum sit locupletior facta in tantum ex facto istorum teneatur de his non

Ad in ex facto administratoris teneatur ecclesia et de dolo non culpa sit — et de deposito grauis || Sed ecclesia tenetur ubi quod fuari sit in depositum

de prauis — progressum administratione ff de administrato tu l. si i pu || De ante bona fide gessit tenetur in solidum de depravati v. ij. sed si est lesa sit de resti inte o. i. || et t audit || de his dicit ut hic pro in || Et hic est quod dicunt quidam prelatus non facit ecclesiam suam deteriorem quittando quod intellige ut nota de resti inte o. t audit || Unde ego lego litteram est intelligendum quia si gestus sit a lege depravatus non facit deteriorem aliter sit si restituatur in integrum dicit ut ibi

4° qualiter talis preceptor compensatur et facit possessorio — Item quando talis preceptor compromittat ille facit oportunio de iis in eo ex q° seu preceptoriam ff de re iud. l. si se || Item mortuo tali preceptore vel amoto quo tamen ecclesia preceptoria non vacat ut dicit in de rel in pro

7° cui isti preceptores equiparantur. — olim || Quesivit Jo. quibus comparantur isti preceptores || dicit in titulis quo que ponunt alium rectorem quam ff de institoria acti proto || Et hoc est rebus ubi platea prior sit dum primo non solum ecclesie in fructus sed ecclesiarum comp || al non comparantur vere institoribus ff de institoria l. iij et ideo bene comparantur custodi vel commendatario vel vicario vel rectori quia curam loci gerunt depravorum officio licet || bene dicit obitu

|| Colliges i. quod Jo. quis agit principaliter maiorum d. sed quod alii resuruat s. 3° an ex facto eorum ecclesia teneatur || 4° qualiter talis preceptor

ut fundus pro quo fit ad quem lia — comparatur uni sit exemptio || 7° cui isti preceptores equiparantur

|| Nemo adhuc frater vides quod istos duplices opponebat exceptio primo

rectoris dat duplicem rationem — quia essent religiosi et medio cum iusti non possent || de ista

cibilibus in fudet — diri in nobilibus || secunda quod istorum natio esset ignota reprobat illas exceptiones || Sed quod videtur quod exceptio de ignota

origine sunt brevia || Item i famuls convenit bona fugere sive natois
xix q ii due / de cleri(cis) pergimus tue / Sz i famus no pt esse pou
ul iudex / ut q by c. i. io tles e i famules repelli debent || Item
possibile esset q tles essent fini / cu nesciat unde sunt Sz si immo
i iudicio stat non pt C. de iudi l. fino io cles no cavit adve. di
q dt pol do q ino psunt ipsz dig y nisi pbet i duqua destint
i bus || sed psunt quelz liber / ex quo est i posse libtat ut q.
by q. tua || et ex quo st pfessi z se deputavit obseqio Ihu xpi
tollit ois irregularitas / xix q ultra no licz / bui est ex defectu
scius ex delicto Item / q dt q infans pruni esse no pt / bui
si ius cautu fat de pua cabz c iupatorz i fine / si imo
civile sed iusti de exp q. si / ul dt q i famia iur repellit
secus i famia facti ut cauta z intelligat q. si

Qualiter iudices ecclastici bz de cleri(cis) facere iusticiam
laicis tria facit pcipit / impedimentu removet contrariu
suspitatur q pfibet || ista ibi nō obstantiby za ibi ne pfectu.
Ascertatum sunt pp q sepe laici agebant i foro eccia(stico) q clicos
et nec optebant iusticiam sibi q eos || et sic ptinuebat ex duplici
ca — ul qua supiores nolebant facere iustitia q eos || ul
qua clici p laicos tuis eccia(stici) / iudicibus quieti i gruerti apllacs
frustratorias ad ecclam interponebant || ut laici desisterent a ca
luctu ex pensarum . ideo pp pcipit ut oms plati exhibeat iusticiam
laicis de cleri(cis) sibi subiectis / || Item obstantibus appllacionibus frivolis
qs tuc i gravame laicorum opponunt || ne xpi hic ptingat
clicos trahi ad iudicium secularem quod dicit ppa ex pfitu omino
|| Nota q iudices eccia(stici) debent facere iusticiam laicis q quantibus
de cleri(cis) z intellige si jo an ex pluribus plurium agendi || q plura
requirendi tenent eccia i fo seclari unde de quo dicitur est c. c.
at si clica / nisi dolus dederit cam requisicioni || Sz cum laicis
aufert clico bone ut queat eu cor seclari iudice / ut ibi
eu possit requirere agentem || q dt ut si dcum pa rlatu fi supo.
Item apllacionibus frivol no est deferend sz eo no obstantiby iudex
si iusticia procedit de apploiby eu apploiby li by z dt eo sit frustrarie
Item clica ad iudicium sclare trahi no dz || z xpi sic bui tralit i telli
gunt doctores sic o i questione || fat c. dcrpst nonulli q ibi
dcit jo an / sup ubone quod || at ex videtur ad c. secund
xi q i q i capt clicu / ubi dz || clicu nunquam nullus abqz ponti
ficis sui pmissu / nullus pstimat ad seclare iudicium attrahe
re i dbm attrahere i telligunt quieti do || tu no est dubiu quod

Iudex no asse
nat pbalicam
de ap ut dbit

pbenda et cebun pra
beniis dilata potisse
ppunt hoc / pchibeti
salv palios si voluit
ul no post Bacavo
xi. q. i. te quid
dno i omi cau d u
ul volunte i bito ul to
seruitio epo z ti pro
si diligeti ac. pgiti

Carnotensium i. carnotensis et tu plures
sunt i. archidiaconi i. religiosi
de maiori decano & de off.
deleg. quam off.

Poene vel dicitur quia leges
filius i. benedictus qui bona
fit plus bonique dicitur arbitrio
ubique Ju. cogitat
fiat quod dixi de phis non
habet elisio sup. glo. poene
habentis.

Non obstantibus innuit
quod non valuisset subrogatio
nisi dicta fuisset
mentio quod innuat quod
est dicitur quod subrogatio
fiat de facili non enim
datur quod causa indigeat
vel nisi quod subrogatio facta
fuit pro sua suo dubitatur
litigatores quod decretum
dicitur debeat interpretari
et pretor.

requirendo attraxit || et hic omnino id fieri prohibetur

Nemo ad q. bellaz. || Sortificat textum || videtur ipsa prohibet omnino
ne clerici trahantur ad iudicium seculare || Set quero nunquid ecclesiis
poterit prohibere secularium iudicium dicitur q. non || ti. pro. si diligenti
ut istud consuetudine posse fieri posset || ti. pro. si gl. ti. || opinio antiqua
apud quos enim cum coll. b. a. || licet laici trahantur ad forum ecclesiasticum et
defensio iudicis secularis || non tamen secularis supplet defectum ecclesiastice
de q. lig. z. c. cotusnissa. || Set dicitur videtur contra q. quod
istud dictum est ista enim res de facili vertitur ad scire nam
57 di. absurdum ff. de pact. l. si unus || si apud omnes dicitur tractabat
cum iudice ecclesiastico et velat xi. q. i. || q. si sit tamen presbyter || ergo
si videat laicum ad ecclesiasticum || videtur ad scire contra forum vedit
sic qz minor secularis est minor ecclesiasticus demum et forte || sed
minor non supplet defectum maioris ff. eo. xv. q. iii. tu fuerit || sicut
et tu i. seculo demum et ob.

Cum iudices huiusmodi questionum tam a iudicio removent et alium
subrogant primo vetitat delegatorum tac. || sic tam vincens
unus delegati valida subrogat ibi quia vos || committitur quod nisi
archidiaconorum plus pendet causa alios archidiaconos || quod a in
eod. de off. archid. c. si || et sit eis nisi de qua hic contendit
Jnter archidiaconum Carnotensium parte ex una et abbatem conventum
vindicem ex altera cat. ytronsa. sup. iure visitandi ecclesiam in
qz ordinarii dicebat se hic ius visitandi in eodem monasterio rationem
visitationis ecclesiam debebat || Ista fuit commissa archidiacono Parisiensi
et quibusdam iudicibus || Dictus abbas opposuit dum ipse || quod dictus prefatus
archidiaconus questionum tamen tractat causa sibi commisse nos sancto calice pro
altera videtur || quare supplicavit ut dignaretur eum removere et
alium subrogare ipsa concedentes quod silido tac. facit illum archidiaconum nos
famulo alia parte non ei archidiaconus removent || et loco eius quendam
decanum subrogavit || mandamus eis ut non obstantibus prioribus
litis || una cum aliis delegatis || in eo ipsa vobis primo procedant
Non silido tac. repellit a iudicio dicto dispositio est nimis
famulus i. surgens consilii eius || Sic su. dicitur quod est quadruplex
silido tac. fori ut qz in defensio ecclesiastico nulla causa || Rei ut
quamvis sup. fundo || actionis 2 qz ubique rei vendicatoris
ratione tac. ut qz ubique contra emptorem || et dicitur hic velaz sufficit
ß vel uite veniat sufficiat || ß dicitur ilis silido suff. quam sua sua.

i alio iudicio lata // fortificaret ius suum i alio iudicio quo iste delega-
tus ut ps ptendit // et sic fuit hic // Nam hic dominus se archiepiscopi Carnotensis
agebatur / que iuris ad(?) consuetudine dependet de of-
ficii ... et ideo si iudex sup illo iure iudicis / contra suam con-
suetudo inducit / quod iudicium potest i alio iudicio // sicut ut ps
sup iuris archiepiscopi contendit // Sed iudicium pro consuetudine eam
fortificabit suum ius / tunc potest posset probare consuetudinem fuisse obtentam
in contradictorio iudicio // Secus ubi non fortificatur ius suum contra sua
et ideo si peto pro actione contra mutui potero dari iudicem seu
contra ... seu ius pro contra mutui ... suam
non fundatur ius meum in instrumentis quam tenor quod ego agebam // Item
non tamen quod impetrat subrogatorem aliquem iudicem sufficit i supplicatione
inserere causam subrogationis ut hic patet // Sed quod talis qui impetrat
revocatorem post literas de facere confessionem mentionem de eo et etiam
de statuto de dolo ... quod ... de of. del.
lib. // quod mentio ... sit facta ... de causa subrogationis et revocationis
generali // ... loquitur i revocatione // hic non i subrogatione
et ideo dubitatur / quod revocatio iurisdictionis tollitur ... iudicium
et est ... de ... // Sed i subrogatione
non tollitur iurisdictio ... virtute ... mandati procedunt // ideo ...
... sicut fatetur subrogatio quod revocatio tacite
Sed quod est ... inter ... subrogationis
... esse sufficiens ... ...
... iudice ... et eligunt arbitri per quos ... delecti
suspitionis // Sed subrogationis causa petitio non proponitur ... iudice
subrogato // Sed sit plura supplicationis ad superiorem ut hic ... antiqua
... dilecto filio abbati ... dilectum filium ... eiusdem
... ad sedem apostolicam ... // supplicantes ... filii
... loco ... archiepiscopi sup ... subrogari ad discussionem
istius negotii dignaremur.

// Venio ad quod not. probet ... filii ... // videtur / quod ille ... qui
delegatus ... cum ... archiepiscopi Carnotensis / ideo fuit
remotus ... subrogatus // et not. quod ... filium tamen re-
pellit. ... si ego ... exemptum ab episcopo / et impetro iudicem
... ab episcopo ille potest removere
et ... fuit ... // ... probat ... filii
... filii ... filii ... repellit ... testis
et etiam ab ... filii ... repellet ... primo

facit c personas de testibus 24 libri testes in q in || presumendo s. quod sub[stitu]to
morbi quod ab excipiendo spectat facit c ad etiam de except. se
cum pt. suppr. dua r de monet. a iud. de of del cum quod iste
nitatis iudicis i teste cum remouet de testi dicta
Queritur utrum cum substituto est sufficiens subrogacioni || et quod non na
est substituto i gnue nec est substituto i spe || Vers. si est substituto i gnue licet quia
repellit et licet sunt plures ingue non tn i se Vbi si index licet cum
tho || substituto erit sufficiens patrono ul electoris non est
Vel est ut dixit sufficiens ad petendam subrogacionem || Sed in quod ibi
aut de subrogatione aut est aut nos quomodo de recusatione
non est sufficiens ad recusandum licet uero est sufficiens ad petendum
|| ymo in quibus tamen sufficiens ut ipsi quod plures sunt dati iudices
ad petitionem alterius partis pt. peti ut unus remoueatur et alter
subrogetur || Dicas quod prius dixi quod index licet uero cum gsl
mee || quod confirmati petitioni mee lata fortificabit meis pun || tlus
substituto nec est sufficiens ad remotionem ipsius ita quod debeat remoueri
ut si non aut substituto misc || quod sn lata p iudice fortius ius
sua . ut substituto uero vel || ut hic ergo presumendo i ypc sr sendo
licet servi nec tac nec attonis deo gratias
Exposita est iudices de pluralitate resc. p. iudiciali || sit
cognoscerent ut lis non ad i negocio pub[lico] predant abeis
licite appellat. in spa appellant quella in sua appellacionis commissio i ce vo
Vacante etiam videlicet appellacionem processit ad electionem et elegit ipsa
R. ad regimine eiusdem illius || Verbi aut illius eiusdem quidam
canonici ipsius provocabant || electionem ad eam dicentes electionem eius
non tamen debere cassari et ob hoc contra sibi archidiaconi cum quorumda
videlicet accesserunt ad papam proponentes eas dictus ppt
quas electio ipsius r non debet sortiri effectum et obtinuerunt cum
quidam committi episcopo cum eius collegis sub ista forma ut vocatis
qui fuerint euocandi || super proponitis et aliis negociis negotium
contingentibus i quiuent unitate || Vtre forma commissionis || putato
processu iudiciali || delegati iudices ad instantiam provocantium citarunt
electum ad eam || Ipse quibus ipse electus comparuit || Excipiendo
proponitis || istos provocantes ad eam non debere admitti
duabus de causis || tum quia aliqui corum essent conspiratores || aliqui
non maiores excommunicationis vinculo innodati || Ideo i iudicio persona
formida sua de teste venientis de vi qz cum dilectus et.

Sin autem non ostendas
qua iste substituto adversus sp[eci]
tas

Vendantes non plures personas
bi igitur posse admitti ad ... dic
ho. ut ... dic ... p duo
libus || Item quas ... dati
partes impetrauit
Inquirient quod omnibus
iudicibus est tue iudicis
iudices ... in
sedante dari || Vel gui
sitores dato quod ... gui
sitores debebat cum dico
capitulis conspiratores
in capitulo ... unde
dicebat in rescripto quod iste
... de ... declinatoria
vel perempcione fortitur
ingresso negocii ... sp.
nec et de exceptionibus sit.
Nota licet quod ... pro ...
cerum dispendiosam de ...
... et ... clericis
denarios et ... pro ...
et deplano || Nota et nota non
in quisitoris ... modo proponendi ut agendi

fpt
Excep
oppo

ut actores stando non haberent sed debebant ab agendo repelli adi
ciens quod istas exceptiones erat paratus incontinenti probare et se ad
probationem paratum offerebat paratum ut ille exceptiones essent reus se offerebat eas
probaturum

Iudices delegati credentes quod non iudices sed inquisitores essent deputati (delegati processerunt apostolicis)
super inquisitione facienda et quod inquirerent ulterius nullo modo procurauerunt
quod de istis exceptionibus et etiam de publici negotio fama vellent cognoscere vi
tamquam inquisitores et ideo credentes se tamquam inquisitores processisse
posse procedere receperunt testes lite non contestata super negotio publice ante inter
locutoria iudicium processerunt

Iste electus videns se grauari in duobus primo quod preiudices inius ordinem
de exceptionibus preiudicialibus de quibus ante omnia erat cognoscendum debebat
ante de publici negotio fama cognoscere secundo quod lite non contestata re
cipiebant testes super negotio principali ideo ad sedem apostolicam appellauit
prohibitis appellacionibus licet omnia predictis exceptis et ante duo ipse declarauit
esse appellacio electi

Dominus papa appellatione recepta primo vertit se ad formam rescripti in qua di (publice mandat)
cebatur vobis committimus quod non solum poni in literis inquisitores
sed solum dici iudicentes ad locum generalibus ideo dicit quod in ipsa forma
delegacionis rescripti fuit ductum in viam commissionis non autem inquisitionis

Secundo vertit se ad aplorum istius electi considerans quod ipse racione quod
lite non contestata testes super publici recipiebant et quod super preiudicialibus exceptionibus
principali fuit cognoscere vellent ideo papa mandat iudicibus apostolicis
quod cum seu constiterit eis quod post contestationem ut aliquo ipsorum fuit lite
appellatum debeant in irritum reuocare et inane quod est contra gestum
fuit post apellationem tamquam et tamquam in publici hoc est in ea electoris predicat
negotio post contestacionem literarum

p° Quoniam plures persone possunt dari ad eam ubi personas et admiras
praetorem accessissent quod dicit nobis hoc de pro ea supra duobus libris
y Iterum non omnibus rescripti cognosca an inquisitio que intitulatur ubi modus
iudicium et commissionis ut inquisitionis delegatur nota contra papa mandat
vocari quos res tangit ut hic contra dicit vocatis hic qui fuerint euocandi
vel vocatorum inquiri ibi inquirent vitetis Item capit racione contra
et ideo in iudicio pro tribunali sedendo procedet et ideo si dicat
cum constiterit de facto quod consistit ut si dicat si est ita de istis solum
tunc de inquisitione inquisitio super infamia precedat ut in qualibet Item
et quod de crimine uel ut in negocio ad locum accedat inquirunt ut de
istis contra alteratur est inquisitio de mandato et dato quod isti
fuissent inquisitores ad hoc de exceptionibus preiudicalibus cognoscere debebat
de casu contra operatur et dicit quod in res et sibi ipse exceptiones

q. declinatorie vel peremptorie fori || cum in ingressu negotii sint proponende
proponuntur cum ut adversarius repellatur. C. de except. l. si || sine promissa
exceptio est in de quo fit inquisitio de primis tamen tu dilectis, ubi ille
clericus dicebat se purgasse super illo super quo debebat inquiri, sine
quod persona iudicis inhibent || sine quod persona prosequens inquisitionem
ut in ideo et c. ad optant, et c. ti. et veniens ff. quod est pred. sine exceptionibus
et ideo male isti faciebant intendentes, sicut predicere sine exceptionibus
et negotio principali || causam suam si delegato mandatur inquisitio et per
professio constitutio iniustas inquisitionis vult procedere ad iudicium inquisitionis
tum iniustio opponitur luna exceptio || eo remoto potest procedere de licitis
ad inquisitionem processio de quo habe post in pro cum in c. ad optant
dentia infat de actu vlum et hoc bene quod tunc iniust. non est notarum
in ipso ut pz. ut antecedentibus prosequitur. In. c. ii. tamen necessariis constitutus
al. sit dehet tuo despice. c. i. li. vi.
iii ¶ Item non iudex non potest de exceptione principali in principali sunt cognoscere
debet in dubio et in non liti procedenti
iiii ¶ Certo non generatores excommunicati || non post || prima agendi procurat
clerum ad causam ut supra || ibi si constituit cum cordis gratis ut sine prima
exceptionis sit o dila a tu dilate de except. ¶ sit suas quod quod generatores
cogendi || et deu sig. c. i. ubi est sit exceptio de re sua cum in a. de
ff. proponitur seu iuvantes || modice originaliter est in potentia vel qua
licita quod est ne plates bona eius dilapidet || vel ne contracto dec
vi. q. i. si quis clericus ... in pluribus prius allegatis
v. Item volebant de principali cum exceptionibus istis dilatoriis sicut cognoscere
cum non possint ut supra patet ¶ et dehet non argumentum quod dilatoria non potest prodiciare
potest reservari post initiatam processum in principali, tunc quod inventum arma,
vi. q. bene exc. o. i.
¶ Item in ista electionibus non potest procedi lite non contestata procedentes ea sine ad re
ceptionem testium lite non contestata bene est de iure antiquo ut habetur et in c. cum
quod prout ut lite non contestata sed de iure novo ut clem. dispendiosam
de iudic. et in tali inviolatis bene finalis de re eius et inpraesens procedit super
de plano sine strepitu et figura et non potest lite contestata obmitti ut debet
vii sig. sepe eadem
¶ Item non expositionem istorum verborum pro voto universitatis et iudex ubi
iudex aquo || admissa exceptione procedit in principali || tunc est iudex

absque appellatione iustificata impugnari procedit / quia succedit in locum iudicis
a quo de appellatione debitum // ubi autem iudex a quo admissa exceptione
non procedit impugnari ut tamen de suspicione opponitur quod respondetur quod tunc iudex
absque iustitia appellatione in principali non procedit / sicut dicitur supra significante
et cum dilectus et significaverunt / ¶ Videtur isti presentaverunt literas non
contra admittere testium et probationem in ordine de publici et exceptione predicti
sic cognoscebant propter quas tamen ille electus appellavit sed quod presentes
sunt ergo quia in ordine non servato non erat necesse tamen a quo
appellare ut quod de dictum est diffinitiva ¶ Ideo dicitur est verum sed iste appellavit ut plus
ad impediendum processum sed ¶ Item apparet quia non in modo inquisitionis
sicut tamen quia unusquisque sed inquisitionis non isti de exceptione predicti et nego publici
non poterant sic cognoscere / ergo a quo sicut sufficienter predicti inquisitionis
potuissent cognoscere de exceptione predicti ipsi ¶ Sed contra quia inqui-
sitores sicut iudices debent legitimas exceptiones admittere videlicet an
omnia cognoscere de cetera venientes et cetera tamen optimat / ¶ Ideo quod est verum
et ideo supplebam in textum maxime videlicet dixi in secundo nota / sed iste
appellavit ad impediendum processum sed quia forte de facto aggravasset sicut
ut literas in contra et accidens in quarto se // et quod sunt dicitur sicut ad gravatorum
facultatis istorum iudicium sed abbatem quia post erraverant an esset
iudices tamen ut inquisitores et supposito quod fuissent inquisitores
nihilominus exceptiones admittere debuissent ut in dicto et venientes et cetera
tamen optimat
¶ Venio ad quod insistit et debemus prosequi conditionem ordine glossarum quatuor
vide sub speciali delegatione sub exceptione oppositionem tamen presentes
delegatores / secundo speciale mandatum ¶ Et non absque isti dicebat quod et
non erat legitime electus non petebat eius electionem cassari / et
speciali iubet iudicibus delegatis ut vocent qui fuerint evocandi sicut
contingentibus negotium in quantum vitatem quod supra quesivit
videbatur sed qui debent vocari vocandi ¶ Ideo quia aliter non pro-
cedit actio iudicialis nisi vocatis vocandis ut et sic aliquis de exceptione et
¶ Sic et in confirmatione adoptionis vocandi sicut quod liberi sicut de adoptionibus
et dicitur / sic et in tutela pupilli tutela dispositionis ut in arrogatione
pupilli // omnium tutorum cogitur et sicut C. de auctoritate prestanda l. ultima
sicut de re iudicata et quod omnes liberi dicitur de electione et ultima et li et in speciali
sicut vocatis qui fuerint evocandi ¶ Item videtur sub in speciali delegatione
continebatur quod tamen super propositis quia negotium contingentibus in quantum vitate
¶ Et non intelligit per contingentia negotium / sicut contingentia electorum et
sicut illa que respiciunt studia et merita eligentium / et quia aliqui eorum
indigne potius alii simplices cayti // et zelo quia alii eligerunt
virum magne scientie et potentie // qui multum potest prodesse ecclesie

Vocatis qui fuerint evocandi

¶ sicut in speciali rescripto continebatur et negotium contingentibus sicut contingentibus in quantum vitatem

sit et sibi debet

Alii vero verum simpliciter. Item quod contingunt ipsam electionem scilicet an
teriorate ut non sit electio celebrata, et an sit facta contra quod propter in ca
nonica. Videatur quod supra verbo inquirent.

Licet non est inquisitio communi officio iudicis, ut sit lite non contestata, quia facta est delegatio cum clausula quod de veritate inquireretur et idcirco non videbatur contestata. Aliqui sunt ad dicendum aliter et ad afferendum alia pro contrario, ut procedatur lite non contestata, sicut ut dictum est cum [illegible].

Item videtur dicebatur in delegatione quod isti inquirent veritatem et videre
batur quod isti erant inquisitores. Et propter contrarium aliter potest potuisset
procedere lite non contestata. Vel lite non contestata cum [illegible]. Quod sit ratio sed isti cum erant
et vero quia inquisitio non committitur in tali causa quod per dicitur
indicia opponendum votando quod res tangit. Si alias apparet, si
non tunc contra procedendum quale de electione et vel [illegible] libro [illegible]. Ideo quod cum manda
inquisitio tunc precipit delegatus ut ad solum attendat personam
quam Deus omnipotens de sorte [illegible]. Sed isti non erant ibi mandatum
vero non erant inquisitores et hoc [illegible] ad [illegible] delegationem.

Quod non comparentes [illegible] esse repellendos.

Sequitur quod supra verbo conspiratorum sunt consequenti videndum est de so
[illegible] istius capituli. Sed de contemptu opponendo quae erat duplex: primo
quod provocantes erant conspiratores. Secundo quia nimium non erat abagendo
repellendi sunt repellunt admittit [illegible] tu optat et [illegible]
nomine et attestatio de sorte [illegible] conspiratio cum est [illegible]
sed conspiratores ab ordine deponuntur [illegible] quod vero conventionum. Sequitur

Obiectio et solutio.

supra quod supra verbo [illegible]. Secunda contemptio quod provocantes erant [illegible]
non erant audiendi sed abagendo repelli debebant [illegible] in [illegible]
de sorte [illegible] proximas et si ve. Sed quod [illegible] se [illegible] sua defende
[illegible] ut [illegible] de [illegible] capitulis ultimis non isti quod istum electum in defensa
sue causae admitti debebant. Ideo duo sunt [illegible] quibus [illegible] venit
[illegible] agendi quod provocat electum [illegible] ut hic. Et [illegible]
audit ut hic et [illegible] de [illegible] libro [illegible] quibus venit ut [illegible]
quod electum petentem confirmationem et tunc audit ut in [illegible]
poterit repelli [illegible] [illegible] quia venit ut [illegible] et
tunc [illegible] persona standi in iudicio [illegible] et cetera. [illegible] qui
venit non solum ut [illegible]. Sed quia [illegible]
ut voluntarii qui [illegible] omnes [illegible] quorum interest. [illegible]
[illegible] de electione libro [illegible]. Ideo de [illegible] dilata [illegible] in aliter videtur [illegible] sentencie.

Confort [illegible] obiectio et solutio.

Sequitur quod supra verbo [illegible] proponendo [illegible] videndum est [illegible]
[illegible] delegatus [illegible] quod duplicat impugnatur primo quod [illegible]
[illegible] ordinem supra [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et non [illegible] [illegible] non est si [illegible] essent quod ordinem [illegible]
non [illegible] est ab ordine [illegible] [illegible] et [illegible]
isti [illegible] ordinem [illegible] [illegible] erat [illegible] quod isti
lite non contestata supra [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non
debet ut lite non contestata pro toto et videtur [illegible] et quod lite non contestata

sup electoi pcedi no pt ¶ Itez q ut lite no gte qm ꝑ ponio / dt ꝟba
est pte no gtuate no pt pcedi lite n gte / / si pte gtuate ꝑ
ꝯtente sit ut i gtio / Thes vbi si iura antiqua / si hoc incens
busibꝫ inicꝭ vsurar ꝯdictar / no resipit lite gtsa ut ora clericꝭ
dispendiosum c. ti

¶ Sequit' q sup vbo dic̄s gtinatiꝫ vbi est vide de gto pulí sꝫ
mandato aplico / Itez ꝙ pbat ꝯtinuatiꝫ ut alter ipoꝫ renouat' qm sit
pmappꝫ atemptm / / ut not glo i ubi apla geplurib' ꝯtinuatiꝫ
no oꝫ vtraqꝫ pbare / / vbi alterq sufficit alteꝫ pbari / ¶ Et
si plura narrauit ad quedꝫ diuersos effectus / oꝫ oia pbari ad
eos effectus quedos / Si vo ad vnu effectu quod / / ipsꝫ cuiꝫ est
pe sufficiens sufficit vnu pbare ut hic / / hic tn est q gtrie ꝫ
tuire dicit q pbo ait / de ap cu tam sup vlt glo / deo gtias

Venerabilibꝫ instantia iudicii no perit plapsu temporis
de eod fco loquit' / de testi cogendis vcylic / / istis due
ptes i pia pt gtsto in sacpe puiso sa ibi mandamꝰ.
¶ Nut archiepm Rauennate Bona ptelagente / / z Vonatam
Veruic cos gpulca / / vbiebat gtrousia sup iure illꝫ Vonat q
ad se Rauen archiepus dicebat ptinere i quibusdam alijs articulis
ista causa erat delegata tantiudo antiquo doctori vayr' boz
qua tam ꝑ subtfugia cauillacōes illi Veruicenses ultra adtri
enniu' prorogauit ¶ Et cu delegatꝰ postmo' vellet in ca
pcede / ipo cors eo cpepi' pponebant / / q cu ꝑ curssum triennij
instancia pempta esset / ideo cors eo pcede no debebant / et
hic si vim intellexam / ut hic glo dt q cu ca ꝑ subtfugia cauil
lacōes illoꝫ Veruicensiu sust ptriennu' ꝑrogata / cors ipa cors
quo fuit lis gtsta / ipa decisio tu ne quisit isti delecto / / ꝯtra
delegatꝫ cu vellet pcede illi Veruicenses opponebant / q cu instantia
ꝑ cursu triennij puiss ipe pcede ultra no debet / ipo q tam
delegatꝫ ultra no pcedet ¶ Archiepꝰ Rauen hec in sinuauit dno
pape ¶ Qui no audito madat illi delegato q tus illa exceptione
no obstante i ca ipa pcedat iuxta tradita sibi formam
¶ Nota hic q ducit est in dubio vꝫ i istam no perit ꝑ lapsum
temporis / / Satiuum primo' quodlis an perit i stantia lapsu
temporis Et vide' quod sic C. de iudicijs l. properandum ubi dt q
i stantia plapso tpis perit / nisi finita sit z termino alio
gtsa muniendu ¶ Hic tra videt' q nouo spacio tac deat
tiari C. ut oes ca triuiles ipa dinales tra l. vna
¶ Hic tra vide q si cayes ꝑ biennu' ut mag temporis eūt

Puiss gl. hic gtsa alt
a suss tu allegato post
Vt q hic est de casum
ꝑ possit iugi l vbiuiq
ꝯss sta / de casu causa
tolle ꝑrogata go lꝫ
fuit gtsa ꝑ dictu no
poss lite no gt fuit lite
no gt i vbo z iuigo
Et hic dū allegatoꝫ
ut no vcnu z mag
annitu lic q ꝑ delegatꝫ
no pcedebat archiepꝰ gqsto
est pape plen cp̄mo

Glo not l ꝑperandū in
cōtrario sꝫ nolo re lvnu
dices q vsꝫ leges ligi
peat iustia no perit
puiso delegati / dicat
deinde i plexo no videtur
ꝑ sit c. ꝯtingit z no allega
tio q lis fuit gtsa adhuc
nullꝫ

tc pse de apls ¶ In contrarium est tam capli istius 2 q licet q tenet q
tuo pit ſ canones 2 quil i ſpe e ti ʒ testat 2 sit videt q lex
illa ſpeciandi pristinam decretale colligit ¶ Secunda opinio est de q
mg ii [illegible] decretali non videt q lex illa ſperandi colligat
volt dicere q tam ſi leges q ſi canones pit i ſtancia plapsu
tenij ¶ Et adiſtud c dicitur q licet non dicit q plapsu
non pereat instancia ¶ qz tenij q datur i ſtancie tenij
currere ante at litis gtſe ut in dca l. ſperandi ¶ incipit
¶ ergo non currebat ts i ſtancie ideo non potat perire ut non pure
q non erat tunc vei q non est inchoa ¶ Si non cat lis gtsa
ad audienciam ¶ ſat q or a qz non ulli de ipſis ſup vo adſutas
cuiſſet ¶ Videatis dud iſta vo aſſut ſtam pſudanto qz et q licet
lis non eſſe gtſa ¶ ſz licet est ſam ſpiud lite ſut de ipſo cae pro
vocata lit pz intexto ¶ i ipſo decisio cae iſ ſz decisio cauſe
non potuiſſ fieri lite non gtſ ut lite non gtſ in ſubio h imingro q p
totum igit licet ſut lis gtſa et dixi i cau q ſam duo i tam
lis cat gtſa coraſ ſpa ſi aliud coram delto ¶ Item et q ipſa pact
inantiqua lite gtſ ſuiſſe ¶ Et iſti ſerviencijs dicebat perijſſe
instanciam iudicij plapsu tenij ¶ qz pceſſa ſut i negocio pnli
¶ Ita iudicij est actus tam pſonarum ſup ca i iure gtendencium
tum est pmi lite gtſ deo ſug ppte ſo q q et ¶ Et ipſo gtſ
non eſſe lis gtſa adhuc iſta vo non gcludit ¶ Vlterius non e lis
gtſa lapſo instancie tenij non currit qz est dare cas i quibus
lis non gteſtat ut lite non gtſ ſam ſtabularijs et inata l. plis et
tm currit tps iſtancie ut not ibi inde l. ſperandi ſz qui tuc
i capit cur tempus i ſtancie ¶ Refut doctores in ſtuli abc
quo vero q et peticioni ¶ qz licet loco lite gtſ inſ Cunli in
not cum inde l. ſpandi ¶ Sed dt glo est non lis declar oi
lib ſup ubo abſencia ¶ que i capit ubi cum agit de ſpuali
in ſoc q dō ¶ Et i cas i quibus non gteſtat lis tenet gteſtata
celebrato actu qui ſolet fieri poſt lite gtſ c po declarat lib
¶ Licet de prima opinione que dicebat etiam ſi canones pire insta ſi licet
non pereat quia non cat lis gtſa non i ozſ gcap non obſtat
¶ Secundum opinio tangit ibi mg cta pncipi ſit cum iſti vſude
volebant ¶ Et ne cu ſentit q ſi canones pit instancia ſed et ſi
leges ¶ non obſtat iſtud. c qz iſti Cerviencijs non repellebant
exco q ſi canones instancia non pireret ¶ ſz quia incepte cpta
pcebant ¶ Dicebat cum iſti due indices pempta e i ſtancia
plapſo tenij in pcede non debet ¶ qz inſ tua est gtuttta
ſi licet eſt ſam qz ipſta ſit ppetua ¶ ergo 2 in ſo data pta

Sed opinio q non cat lis gtſa go non currit tps
iſta ſi licet est ſam plura
decisio cae procuta

Sed opio q et dt q ſi canones
pit insta plapsu tenij ſi
i cpto ſcperunt pempta
e iſtancia go inde pcede
non ſt non valet ſcapo
ſi debuerunt dice go non
tenent vſude niſi novum
libellus offeratur

c. de iudiciis, properandum, l. filio ff. de questione per l. si, et C. de praescriptione xxx vel xl annorum
Sed debuissent computare duo iudices perempta est instantia, non potest
procedere ulterius, et iudices tenentur nisi novum detur litis,
contestatio, et omnia iterum procedat ab initio, per l. properandum. Sed contra dicitur
quod omnia illa non habent locum quo adhuc causa perpetuantur, declarate quia propter
obviandum maliciis hominum, quia eas maliciose volunt prorogare. Et
iste due opiniones inter se conveniunt, quia utraque dicit quod tam huius quam illius, quia
utraque perit instantia lapsu temporis, sed in iudicio adiuvatur contra dicunt, quia
prima dicit non, secunda dicit quod haec non privat instantia, quod hic non erat conatur
tam male computabant isti Cornienses [?] dicentes perisse instantiam
quod non privat, ideo repelluntur per ipsam constitutionem. Sed aliter
opinio fatetur quod hoc privat instantiam et non obstat ius, et quod isti re-
pellebant per recepta computare, quod dicebant perisse instantiam, ergo
principium iudicii erat non tenentur iudices novo libello et oblato et nova litis
contestatio fiet quod non sequitur. Et licet perit instantia iudicii tamen durat
et tenentur iudices, et sic perit agens inepte repellitur et succumbit ff. et C.
et comparata sit et computareus inepte de capta vel absolutione
melioris. Tertia opinio etiam dicit quod instantia perit, non
obstat istud, quia ista opinio non colligit ex hoc loquitur instantiam
computo, nam in causis fiscalibus non perit ut in dicta l. properandum, sic etiam
in ista causa ut habetur, et sic sicut lex properandum excipit causas fiscales,
sic ista declarat excipit causas etiam. Sed iurisconsulti non autem personas clericorum.
Sed hoc non videtur valere, quod etiam valet inter minores ff. de restitutione integrum
et ideo quod minore videtur perit instantia, licet restituatur ut dicta
l. properandum, quod ideo videtur inepta esse. Quarta opinio
et vera est ista quod hic in his causis perit instantia per lapsum temporis ut
in l. properandum. Sed non de iure nostro ut habetur. Et non disputat si
ius positivum est ista, quod si leges non possunt abundantia opinio vel an differe
sic de C. quorum appellationes non recipiuntur.
Et in publicis causis perit in tempore iuris Romani. Sed quia si canones agunt
in illa perit appellatio si gravatur de appellatione super eo, ideo per mutationes appellationum
non possunt causae in tempore servari debite de appellatione causa cessante.
Pro intellectu istius materie dicas quod conveniunt de lapsu temporis
ipsius causae, quod de lapsu temporis instantiae sive instantiae tunc
dicas quod instantia perit, quia propter absolutionem ab instantia iudicii
ut ff. et C. comparata, quod propter lapsum temporis et si canones non perit
instantia ut habetur, si leges sic ut C. de iudiciis l. properandum, et utroque
tamen iure perit instantia per absolutionem ut in C. comparata sive lapsu temporis
ut in l. properandum. Remanet iudicii apud delictum. Quod autem
perit instantia quia publicum negotium est per sententiam diffinitivam tunc

Margin notes:

Tertio lex properandum excipit causas fiscales, sic decretalis causas etiam

Quarta opinio quod lex properandum non habet locum in causis etiam, et per hoc maliciis hominum obviat

Instantia perit per absolutionem ab instantia, ff. et C. comparata, quod per lapsum temporis l. properandum

Quod per absolutionem in publicis decretalis vel quaestionibus.

Left margin: ... ibi ... non ve... ... locum.

perit mso delcti quo ad prunc ꝯ ꝯgnicionẽ / quia semel prunc do
fuctus est officio suo siue bñ siue male / licz duret potestas quo ad
coercitionẽ de of delcti quemti / ꝯ hic qñ tc apoi istancie licet
ille tps q apponit instancie no pt progari de pcm ꝯsensu
v e l pcurand / letanz tps apponit tac tnt plapsu illius
perit mso delcti nisi ꝯ id tpus ad pcm ꝯsensu fuit progata
de off del decreto / Intra no ap. est tps ad prosequend aug
c ti ꝯvoc usqd tpus pt de pcm ꝯsensu progari d ap. h. dun
ut ꝯ supplementum / Concludas ꝯ tc apponit tac ꝯ hic duplicat
progata de of del decretis / ꝯ lapsu perit mso delcti u. fuit ꝯ tps id
tpus fatat apprez desta c ti sit ꝯ c ꝯvoce de ap / Si aut apponit tac appis / lapso
tc apponit istancie ꝯ tnt si ius ciuile pdisposu tenẽ pt istanti
si ius tacitu no perit pdicto tenẽ ut hic / si by pt pabsoꝯ
ab istanti / ut i ꝯ ꝯdiata h e ut pabsoꝯ i puli ut c quemti
de of delcti / Ad vones i oppoitu ad h pcurand c ꝯdictos
sit logt? sius tuicte / b pt istancia sed si ey tanoꝯ vo dupsi
sit dca / Ad tam tu sit ꝯ c ꝯvoce ubi plapso bienẽ ut
ꝯta tenẽ pt tc pse bc ap. / Aut no loqut de instancia
lic? h de tc tac ap. ꝯ c i apponit tc tac ap. h istancie
ad b l. c ut ꝯ ita tc ciuali qo tunc loqtur i ta ciuali
ad l ut ꝯius iudices
Solo ille sple in iudicatione officialiu bl dt ibi no pt istancie
si iudicandi lapsis ꝯpti diebus pt recedere
Sequit ꝯ sup. bo preceptu tenẽ c tnc i capt h qre q lig
hut aliqui lio / ꝯ glo dicit si istancia iudicij perat an atesta
sto i uno iudicio valent una ꝯ i sudt aut si testes sit
mortui ꝯ valet si viuut dz itaui / Dicas duplicia sit acta
de talibꝯ a ꝯ ꝯdictu tac iudicij sed lili oblato lite ꝯ sunt
ꝯ perit perempta instancia / Romana repeti debent
si acta tac pbacoꝯ ꝯfessiones instruo pducꝯ / ꝯ oia gesta
formaz publica autte iudici in publicatu forẽ redacta non
perint / Dicto iudi b gesta fatit detesti sigsicauit desc
i sibi c blt ꝯ sy ꝯ so ay detesti tam ꝯ glo c l pcurand ty
lit gt so licz perat ad alios effectus durat ty quo ad illa
q vt effictat litigiosa fatiut vo ut lit pey cu lite pey
mclory Itē ꝯ ꝯ dt q testes vincteꝯ iterz vapui
no c va ꝯ lz h c bcz de testibꝯ recepꝯ tun arbitro ut i c putata de
testi recepti ty tot iudice durant deo gras

no(ta) ꝯstita ꝯ

Significavit Alij textus sunt significavit Alij significavit

Significavit

Propositio exceptio temporis servati patet videas man-
danda est sua executioni / ut si abbas tunc actor venis sibi dubi-
tari / causa spectat ad possessoris pro eius dubii iudiciis agitatur
et sibi due partes / prima ponit factum secunda pro eius provisione ibi mandamus
prima ponit facit tria primo ponit formam venie delegacionis / secundo ibi verum
verum exceptionem / tercia ibi instituente replicacionem actoris / et vides
quod fuit in suspectione dicti domini quinquaginta / unde videtur quod si
illa tempora sufficiebat / quod tamen non quintitatem ultra duas dietas / licet
quantitas contrahantur / debet in quibus venit / ubi dicitur quod primum
quis citari non debet / et ibi et quod ordo debet / et ad istud et tercia sua sup
sequentia posset dici quod sunt factum dicta sua presente / ut non sint debite exceptiones
sic gestas / quia tunc sua voce propos tenent ipsas vale eadem demum
iuris obiicere unde est in eodem debet / et in omnia ponit et testio

Aliter abbas et conventus sancte marie de florentia agentes ex
una parte / et civitatem castri de signa convectos ex altera / erant
controversia super possessione iuris eligendi rectorem eiusdem castri / cum
potestate florentie / dicebat enim abbas conventus beate marie de
florentia / quod cum ipsi fuissent in possessione iuris eligendi ut quasi
rectorem castri de signa / et illa possessione ut quasi fuisset spoliati
potestate castri de signa / ideo se petebat restitui ad possessionem
iuris eligendi ut quasi rectorem ibidem quo fuerant spoliati / eandem probata
possessione / et spoliatione illius iuris coram dicto potestate ipse tulit sententiam
in possessorio predicto abbate / et conventu restituendos eos ad possessionem ut
quasi iuris eligendi rectorem castri de signa quo fuerant prius spo-
liati / propter quod idem abbas et conventus statim elegit ibidem rectorem
castri signe / videns quam in possessorio premissio lata / coram
eodem potestate coram abbate conventu super proprietate iuris eligendi
rectorem illius castri / dicens licet abbas et conventus sancte marie
essent in quasi possessione iuris eligendi rectorem ibidem / et civitatem
tamen demum spectaret electio ipsius / abbas autem illo exceptione proponebat
quod super proprietate illius iuris eligendi ut quasi coram eo sentencie minime tenerent
sed quia proprietate tangebat coram suo tribunali litigari / tunc sunt
rescripta ad papam / dominus papa mandat delegatis dicens in prima parte sub ista
forma / ut si ess... ita ut dictum est / quod et delicti exequi sententiam lata
super possessorio ab illo potestate / cogendo civitate electum libere abbate
recipere in rectorem / audiens postea quod partes vellent proponere super
proprietate iuris eligendi / iudices recepti / libere / volebant procedere

ad executionem sententie late super possessorio et adhuc citaverunt partes. Ad petitionem
autem executionis opponebat comitas illius castri excipiendo quod a iure et a sindicis
ipsius minime tenerentur, tum quia pertinet sententias erant fecisse. Et insuper
iniustum replicabat quod electos habet exceptionem maliciose proponebat, ut tamen illum
electum in utilitate haberet, ita non obstante hac exceptione sententia deberet
executioni mandari. Set quia iudices in causa non probabat quod sunt
volita ducentis apostolicis, eorum mandat ut illa exceptione de te sciat non obstante
i. in negotio unice sententia procedere debent. Item quod sit tabula quod possi-
dent ibi super possessione, ut quia iuris ibidem eligendi rectorem de ca-
possessionis cum etiam sententia. In petitorio possessorio agi potest ut hic, et ibi
ii. quando sit super possessorio lata est diffinitiva ibi super possessione diffinitiva sententiam
promulgavit. Si in aut a tali sententia possit appellari, vide de testibus ipso tunc
adscriptum et item ad possessiones dotes restitutionis possessionis ubi causam est quod sit
et hoc de iure si pro eo. Item sententia lata super possessione iuris eligendi
iii. hoc sit executionem que iudicis consistit ut electus admittatur ad eiusdem
locum, ex quo super quod possessione iuris eligendi est iudicatum. Propter hoc isti
petebant executionem sue cum iudicibus delegatis predictis latam in possessorio
sunt eis ipsa mandavit, hoc huius usurpatis si esset ita cogeret eundem
contra electum eundem aberesse in illos admittere in rectore, et ipsi opponebant
quod non tenentur ipsi de pertinet tamen sociatum pertinet sententias. Ipsa non
obstante exceptione item mandat. Delegatus in causa non sententia probabat iste
iiii. Nota primo quod non obstante tamen sociato ordinario hominem unico sive capitulo causa
in iure representimus ut in omnibus obligatione dei pertinet fieri executio
sive maioribus tum deiectione vel publice agit ut l. publica c. de servis.
Sicut quidem mera executio quod sit principium fieri potest quolibet te
quia est actus cum iudicialis. Mandatum non de exceptione te sociato non
sit quia est actus iudicialis iuris quod supra c. de servis l. libera. Ut nam
tum deiectione vel publice agitur l. publica et etiam l. filia c. de servis
est glossa dicit. Et hoc in causa. Vel aut in criminali potest fieri quod
tamen vide quod sit de pe. di. i. adam ubi statim post culpam adam deus
de paradiso eiecit, constituti tunc in omni peccato non sed causa ut ageret
penitentiam, non quod in prudentes et bestie sed causa si in ductis et contrario tunc
tunc penitentiam agere debent de ista in antestata in criminali executio est
facienda hoc xxi q. i. cum apud et vide l. privatis c. de servis
v. Item non quod etiam iudex executur sententiam latam a iudice seculari, ut
ipsa hic mandat ut deleti rogat contra vita electum amovat in
rectorem. Propter hoc super iuris possessio ut quia pertas florentia tulit
vi. sententiam diffinitivam factum de eo in tempore. Item tenet electio quod sit
a quia possessionem iuris eligendi licet non spectat de iure illum iuris quia
causa fuit solum in possessorio pronunciatum et ipsi elegerunt et ipsa

mādat delegato ut faciat recapi eiusdem delicti declarationem quedam distri
spo olim ferio de ea possessione tunc olim de iure spirituali consultacionibus
viij ¶ Item prima ecclesia non potest trahi ad iudicium seculare in tempore quo fit di
ligenti et si trahitur et cogitur in iudice non valet processus nec possit fieri lis
contestatio quia inter ea abbas et cetera ad audiendum et sic tangitur ibi in seculari
iudicio iudice videtur hic abbas unomodo egerit contra de qua
pro iure eligendi rectore contra potestate florentia contra ius putandi est ius
patronatus de quo non cognoscit secularis ut c. quanto
¶ Secundo videtur dicebat quod agitur de iure spirituali ut de spiritualite et seculari
non cognoscat ut in glossa quamvis ut de spoliatione simpliciter illum iuste et
tunc cognoscit ut hic sic deinde forte continet veritate iuste simile curavit
iusto quia hic agebat de electione rectoris et parti castrice non contra
ut patet in fine ibi ut ea presenta electi predicti in utilie clabasi(?) cito
egerit contra iudicem secularem ut dicitur contra papa
¶ Item videtur hic abbas non poterat cogi in iudice in seculari iudicio / Sed
que est ea istius dicit ut dixi in septio nolunt quia erat concordia ecclesia ea
io non poterat trahi ad iudicium seculare in tempore quo est deliti xxi q. i.
molita et c. placuit ¶ Sed quia abbas reconventus erat actor / et
civitas erat prima rea / Ideo contra rationem dicitur quod actor debet sequi forum rei in
tempore quo cum sit / Ideo abbas reconventus super possessionem egerit contra raz(?) coram
forum iudice seculari si potestate florentia alias volt papa contra ipsi aut civitate
super spiritualite contra potestate coram iudice non tenebant et more ut quoniam
contra que minori dicitur obiecit responsum satis clare ¶ Sed contra iudex secularis
ut hic possit cognovit de possessorio quoniam et debuit cognoscere de spiritualite quia
ea possessionis spectat ad iudicium non dicitur in dicta possessione c. i.
¶ Item isti milites petentes quinti eam spectat alia quidem de possessione
cognovit / volebant scindere causam possessionis spectat in eadem proprias non
erant / quia nolentes scindere causam eadem non est c. de iudicii l. ulti
¶ Quare mandatum pleberii ce in iustitia mea contra aliis eam spectat quamvis
¶ Item cum illa civitas eam petitoria in bonis reconventionis in iudicium
deducat quia poterat idem iudex qui de conventionis ea cognovit etiam
de reconventionibus cognoscere ut. ex. et contra quis iudicium in agendo ob
servat ipsum in eodem negotio iudice habere non dedignetur in quibus tunc
in agendo se conventionis reconventionis eo quod in negotium cepit dictum
de c. i.
¶ Adhuc idem iudex poterat cognoscere de possessorio spectate dicitur vere est quia actor
et reus sunt eiusdem fori / ut loquitur de ea possessionis c. i. / Si aut sunt
diversi et ne repugnet ratio iuris hoc quod actor debeat sequi forum rei
ut contra in tempore quo cum sit contrahitur coram diversis ut hic in i. c. / et
idem est in bonis consti(?) contra scindas ipsum si ablez / et io isti milites [quia i est locus(?)]

querendo coi cois sup possessorio secuti sit sep ipoz sic et ciuitas si
volt querere mochos sup pprietate ds sequi fore mothos cois et eo-
cos querendo

Sz[?] in mg. l. et si aliquis postulauit alium iudicem sup petitorio alium sup possessorio non e audiendus ut s. infer

Ad ffaz vom isti mochi petebat tam semdi co no erat audiendi
dic q no petebant tam semdi | q possessorium iam erat diffinitum ut
iam volebant age possessorio ff soli qquerres impetiebat s si
possois z tuc si petes vellent | pponere ad sup pprietate poterat etia
audire | lex aut illa C de pedi loquit qn aliquis volens
age sup possessoe pprietate petit vnu judice in possessorio z aliu
in petitorio tunc no est audiendus | Isti aut mochi ia sup pos
possessorio age no itendebant | ut judices i petiuanant super
possessorio q ia erat diffinitum | et sic isti mochi no i petiebat
pprietate ut cos sup possessorio adalium q no lz p l. pdictam

Sz[?] in mg. ibi alia in cq magendo

Ad ttiam vom illa ciuitas tam petitoria i vim reque(n)cois de
duxerat q ei licebat in q vim cq tagendo | dic q hic causa
petitoria no erat i vim requencois deducta | ut deduci potat
duplici de ca pmo q ca quencois z requencois ds sil tractari
de uni peti C i decor cog cu diletus | ff hic ca possois ia
erat pfinaz diffinita | io tn ca ca pdictats pmodu requencois
no potat tractari | Itca ca spoliacois est puilegiata ut
ca intentas no pt petitorio requeri decor yos C sup spoliacoe
Ideo tn q ca quencois sup possessorio erat diffinita | tn ppt uam
tac spoliacois moti no poterat requiri | et poss xx q
ex ca vo spualitas pe | Nam si spualitas tac no patitur
cgmcom fieri plenam S C ista ergo et spualitas pe no paciet
et requencionem | dehic tn etiam possent cois liueo vsqui dein
est S C c acu si etia

Sed vltra q videt q mochi poterat cois ptate florentia ad pprietate
dici q castrz de signa dr esse de feodo ciuitat florentie Ideo mochi
tamq cois duo feodi cois ptate florentie pfude tebant cu ca
feodi cois duo feodi sit trtanda S C ceteros z ti ppoi vez | Dico
sit q no erat castrz de feodo ciuitat florentie na no sequit est
de iure cez go est feodu | q poss esse alodiu z multa sit alodia
subiecta vincto quisl no tn feodali pro pt dici lz est castrz
feodale no tn in eligendi est feodale de quo cab hic go | sedute
qd Imperator vn suudat intencoz sua in toto orbe de iure
coi vy q i in mapibz yo q vltra cura porbey C de quadriem
pscp vn azone alii no inferiores no | Ima aut sit officiales
pncipis z tuc ut pncipes censentur

Sunt ut vasalli et tnt cum ppli q lex feode est lex pplio

Aut ut presubentes et clarum est quod tunc presumptio quantum possessorum et
contra patet in glo. etiam egit possessionem coram iudice seculari quod actor
de sequi forum rei sub lite contestant secularis in possessorio / tunc etiam perdit
in petitorio quod actor iste queciendo indoctos de sequi forum eorum et sic non
poterat esse reque(n)s sed potest quod ea spoliatus / quod iam vulgata est etiam et
iam possessio ea diffinita erat // Liciam adtunc compulsus et quod non
obstante tempore feriato sit exercitio et tunc intro

Ultimam glo. contra tempore feriato nulla sit exercitio ut potest perdi ab
sed potest consensu / et si ferat aliqua sua in absente in tempore et ut
l. ff de feriis / et hoc quod dicitur est quod tempore feriato non potest perdi in de
persona consensu hoc tamen tempore feriato ~~non potest perdi~~ propter favorem hominum dei
et observatione dei ex ista causa excusat hic de tempore feriato in potest ex
necessitate nullo potat fieri processus dicit glo. est dare secundum et casus
exceptos. Prima est tempore feriato quod non cogitur litigare fallit quod res
de qua agitur est tempore peritura ut hic / quod agebatur de regimine civitatis
quod forte durabat per annum vel per menses sed est // Sed casus quod in iis
est tempore peritura potest perdi tempore feriato sed quod in festo dictum est tempus
aperitur de off. delti. de talibus iudicum in aliis in festo celebriter deputatum
et incipiunt nova predicatione inducit ff de feriis l. i. Vel dic ut glosa
sed secundum in eam // Aut agendum de possessione causa publicis et sic tempore feriato id
persona consensu fieri non potest // Aut de exercitione causa publicis et sic fieri
potest ut hic et de. l. / et in lectura sunt de po. si vadium in q.
in statut // et id est aliis pluribus feriis exceptis C. de feriis l. i.
Swulsheling nasso qui dicit se advocatum fuisse in hac causa dicit non sunt
opposite quod tota civitas circa vindicias non potat occupari / et primo
sudit litigat ff quod tempore suum l. i. // In dicitur quod de regimine rei
publice agebatur in feriis causa publice tractantur C. de feriis. l.
sepe de istam in quibus tempore feriato potest perdi est contra nobis in clerici

// Videtis in q. ista dicitur ea causa ius tempore peritura quia de regimine temporali non
ne. de tempore in valide elabatur possessio sunt tempore feriato / et sic rectores civitatis
interdicto sunt temporales non sunt // Sed ut isti civitas potest se elige dum
imperium / et dicitur quod non quod leges loquitur de officiis volunt ea esse
perpetua ff de off. pro co. l. unica in ad sue ff de off. propter l. incisse
et plura alia iura vide in nota nota est ne si privati adverguntur
rei publice ea ipso occupant ac sic diuturnius et vetitis coeterum
delinqui ff de of. l. fin. de dom // Et hoc in pluribus causis officio
esse potest et inpellato biennio stetit potest assistere si plus communiter ac
non in aut de defensoribus civitatum et si collec causa / alie appuntem

que tractat de feriis favore hominum introducuntur / quo non alii sunt tractat aliis non sunt quo contra non est cogitur litigare et /

et desiderare prinom inadit i l. julia ambitus ff. ad l. julia am l. bna / hic bm infectanb inferiorib / sicut regib ducab et quot. v ut illud de voto lig / qui de antiqua rapina gsuetudine sitz[?] fuit pri impatore de eleccon bayloz ff. fi / cum tn no succedit heres sit ex de ducc bendtoz

Sextus inbettorib extrastes etia si bicari sit desi istm q pretium deos bicarius o p° i blao qui quadiu regit no soluit ii pmote deo gens :

> Forum est expendicus litum locum a fando dictis sine a foro ancorum regis i q° g° queo rege dedit deo sigs forum.

Posito competenti rubrica · · i · dem est de judicijs / et extra ad judicia ubi frequet pripit exponendo declinatoria fori i deo vendendi est ipm est admittenda / et quis esset judex fori sp actus sequi de / ij o cu sit / et reus no valeat declinare si gos habere in pte h dr / in q bz / i bz q in / i in q i / i i q b. ptotum et repetis in sexto c. cleri aggerunt rubrice deu sigs forus a ti c. nominum ff. si / depuit e l. i li bz desen ex p i iudic larem c li. et clerum pastor ten iudi / Ostendi dr facto mueut que pont pretorio angz iudex / q° pt in futuriosos aiadulte ff de s sigs l. pupillus q tutor / et tota dicit dr tutari epi xb q i ous basilice ex q inpune no pau segsti c ij° li bz / forus aut i mastlino que est loc vi ius reddit de u sigs forum i. deo dictz forz loc i quo fuit iudic iudiciis adsora quequnt ig s bum credet amor delit plenius q so ay i novella

> Negoc i c. cum sine eo deo sigs forus
> Ab epm reg rei pi q i expensas ihe sed plus pub h° dt expp poss admctpolitanu devolui est ul p epu neglium petitus
> Capitulo episcopi no ay hic cau pff cplud i. deo c i vota hoff ratiot deoff deleg bey

Si quis clericus cum suo epo quenmi dz / Congregato Valdoniesi ypalio fuit velat m co q quez bm clicos hebat tam q alim clicu / et delicto ipo epo tam cor hono iudice tractabant / querebat an sit licet ypalum statuit q queq ta int clicos ntrium no deseruit ipm epm sz p q aput ipm actio ventillet / vel de gsilio epi cuiqsm potebit elige iudices cor quib quidam obtinebunt / Ipo si clici h tam adips clicu p dz adire ipm epm ut cor eo ca bentilet / si grauat ut neglig potit adnnctpolitan ca pepm deuolui c ti bona liby i.
ihs inuuit v p q si ost et desens epm pnit peti c molita xi q i. r o placuit ei c si illigenti z i d tangit q sa qz tam quetis qsa qz tam p d t i ratione effect quecq ut i dto c. molita

> Sic clici ex q gsfn abaz ptim i spu eodpat ut uinsz iudic ff extraci no pni pior parf.

Secundo no q clici de gsilio sui epi z i tellige textu et ij
no gssu qz no sufficet solu gslu ptis vona p ti li bz / post prorogatoz adire iustez altis iudices / et i tellid bbaz / de prorogatione iur vestit gssu vtisq ptis / ut hut dt / quos vt h

volunt et etiam episcopi ut iudices ordinarii / et quod talis index non sit
rogatus sit etiam sicut ... potest intelligi istud de ... et c. significasti
quia sic intelligeres capitulum de delegatione tunc in multis partibus posset negotium
delegari de hoc tangere ... quod plenarie de verborum significatione ... Item non sunt
negotium sint sicut in pluribus tamen seu littere et intellige similiter ut dicit quod prima
quia committitur non delegatur et negotium ipse ... // negotiatio in
~~negotiis~~ quibus ... quod non ordinarii ut iudices ordinarii sicut // tunc negotium que
sunt pro qualibet gestione sive quibus sive in aliis terminis deputatis
quod quantum ... // et includit etiam tamen que agere potuit et hoc in illa
gestione / ... quod de mala gestione tenere dico ut in decreto et qui quantum
ij Accusatio ad quam super verbo questio eiusdem videtur ... agitari apud
suum diocesanum ut ... tamen conqueritur / Sed quid quod
potest ... coram seculari iudice agitari dicit non esse de episcopi consensu
... c. significasti / Sed quid ... persona quam de consensu episcopi potuit adire
... tamen ... dicit etiam alias ... volentes ut ...
deserere ... est ... c. si diligenti
Finale Vide ... glossam super verbo utriusque partis videtur tamen velle quod utriusque partis eliget
iudices de consensu episcopi ... est ... de honestate Sed quid de
delegati ... ubi tamen actori datur electio iudicis ideo non ... consensu partis
utriusque consensu // Item contra ... quod in iudices ubi datur iu-
dices alii esse non debent nisi quos ipse qui impetrat eligit / Secundum
quos sine consensu ... sedes aut ... pervenit ... ipse sed
delegaverit ut ... quod non de consensu ... iudices dantur
Item iudicium reddit ... obligatio ... non requiritur
... consensus quia sic non ... // Item quia volens eligere
iudicium ... consentiret / et est ... quod sive loquitur in delegato
principis ... sive in ordinario et ... delegatus ... sive publice
... est quod // glossa ... // ... ambe partes ... presentes ... concordat
datur iudex de consensu utriusque partis // Si vero discordat datur absolute
actoris // Si vero altera est absens datur absolute presenti et intelligit
... ille ... absens // ... et
iudices ... quod in ... loquitur ... non ... tenet
... est ... absolute vel ...
... // ... aut loquitur ... civili // ...
... commissio sit ... delegatus ... solo in statu
salvo ... recusandi ut ... delegato // Si tamen utrique parti
sit in ... iudice ... ille datur // Alias datur ...

... ubi ... quod dicit ... quod utriusque
partis eligit iudices
... actor ...
... etc.

actori sed reo nunquam compositio tamen de offic. deleg. cum olim vero debet. Inferior
vero appellatur cum vult etiam si prima commissione delegat de offic. deleg. si pro debito
debet et c. si quis et de ap. cum speciali. ¶ Secundo fit quinto prima
prorogationis et tunc utriusque partis requiritur consensus de iudi. l. i. et ij. et ita debet
intelligi istud c. in libro sexto.

Nullus iudex secularis clericum presbiterum distringat vel condempnat contra
dictum et sunt quidam hic in palea prima pars c. sexto et prima ponitur per se
secundo consenciunt unius

Relatum nostris pervenit auditibus depromo in suprascripto | quod iudices seculares
condempnabat ad distringebant clericos non solum in minoribus ordinibus constitutos
sed etiam in sacris | ideo quod sunt petitum ut super hoc provideretur | dicitis presbiteris
statuit ut nullus iudex secularis presumat condempnare vel distringere
clericos non solum in sacris sed etiam in minoribus constitutos | immo ut minores
etiam | sic habetur de prima sine consensu summi pontificis | sed verum intellectum
sed alium ergo | quod habetur primo in capitulis | Et si hoc fecerint de prima abscisa de
cum in sumas facite duorum tamen deu sunt sequestrati donec veniam
ipsorum cognoscentes emendent

¶ Nota quod iudex secularis nullam potestatem habet super clericum ipso
quod de aut clericum vel | intellige etiam coniugatum non bigamum si tamen
habitum et tonsuram defert clericalem c. uno li. vi. hoc habere si caste et minoribus
etiam tamen etiam tamen nota | secus in aliis ubi tamen | et ita
intellige id c. in hoc libro | et habetur nisi de licencia pontificis
i. pape qui solus habet potestatem generaliter concedere | ut non contra deu obviente
contingat | vel episcopi qui habet posse concedere in multis | ut habetur de sen. ex. ut
fame et laici | sic habetur quo ad distinctionem | sed quo ad suas pro-
cedendam etiam de consensu episcopi laicus clericum condempnare non potest et c. cogi-
nis habet ubi condempnare referamus admonitis et c. si iudices
sed est | ¶ Item non innotescit delinquenti | nisi se correxit remedet
de re sig. propter. et hic c. allegatur pro domino nisi ut si clericus | propterea
illa quod clericus contra laicum res... non potest | quare hic dicit illo iudicem distringere
aut condempnare presumat clericum contra generalem

¶ Item in summa facta dico est in ma. etc. | ubi abscisa dicitur tamen in mirum
prorogari duorum | ymo in una clericorum ad quod pertinet cum legatione
fungitur in quibus actio in se

¶ Lectura hic de privilegio clericorum agitur videndum est quod simplex
est privilegium clericorum pertinentiis in dubium eorum personam utantur quia privilegio
in quibus muniti per aliud privilegium fori possunt | et in minimis vero | pro-
mittitur quod triplex est privilegium pertinentiis clericorum in dubium
privilegium fori ut coram ecclesiastico iudice conveniatur ut habetur io

Clericum ecclesie si prima ro-
mana tenetur deficit contra ti-
tulo cum non absolutionem

Clericum coniugatum non
bigamum si incedit in
habitu et tonsura de cle-
rici coniugato c. uno li. vi.

Minores ut ianitores
lectores iste minores
senioribus sponsorum quie-
bant in hi. ab etate.

Pontifices i. pape qui
solus habet potestatem generaliter concedere
licet non de cause contingit
vel episcopi qui habet potest
in causis concedere ...
ut fame | Distringere
clericos vel loco aliquo
ipsos ... ipsos in vincula deti-
nere de sen. ex. ... sou

Condempnare id est minores vel
iudices ut clericum coram
de permissione episcopi condempnare
non potest ... potest si in-
telliges de casibus tunc dicit
condempnare in consequens
... episcopo in vita ...
... ponitur contra ti. tempore
cum non absolutionem

Quia in mirum in summa
in clericorum ad quod pertinet
cum legatione fungitur
in quibus actio in se dominii

ti p(ro)prio ut si cl(er)ic(us) r(e)c(eptus) ... no(n) absolu(er)e ¶ Ite(m) pone ut (com)ssatorem interat
qui tres manus violentas inicit ... q(uod) in(de) si quis suadente
et eis qui eos detinet iniustos p(ro)bata vel p(ro)uata p(er)sone non
possunt defend(ere) ... ¶ Quo ad bona ut
no(n) teneant(ur) ad (con)tributiones cl(er)icorum bona / ultro debita clericorum
...
...
...
... obligata ... p(ri)uata administratione cl(er)icorum
de pig(noribus) ...
Uenio ad p(ri)uilegium fori ... ut ... cl(er)ici sub ecc(les)iastico iudice
... ¶ Non (con)iugati ... sunt p(ri)uilegio fori
... spirituali / ... ecc(les)iastica ... ciuili ...
... ciuili ... iudice ... ¶ De spirituali
... / ... ciuili ...
... ciuili ... diligenti / ... qualiter
... ubi debet / ¶ Etiam si ...
... tonsure / quia ... ordo cl(er)icalis ... et
... absolu(er)e ¶ Etiam si sit ...
no(n) deferant ... ubi ... / etiam si ...
... uel ut venditor se offerat ... emptore i(n) foro seculari
... remissio ... ubi debet
¶ Sunt tamen quidam casus in quibus cl(er)ici subiciuntur iudici seculari / p(ri)mo
... post ... depositionem sequitur i(n)corrigibilitas / ... non
non desistat / ... privilegio ... defend(ere) ...
debita ... ¶ Tertio ... ¶ Quarto
... actualiter est depositus ... degradatio ... ¶ Quinto ...
... non ... cl(er)icum / ut si cl(er)ico i(n) ... iniuriam
... iudice seculari opponit(ur) ... ibi ...
est in d(ic)to c(apitulo) ... ¶ Sexto si quosdam ... re...tionis de quo ...
¶ Coniugati bigami cl(er)ici omni sunt p(ri)uilegio cl(er)icali p(ri)uati ... bigamis
c(apitulo) vnico lib(ro) vj / ... lib(ro) vj ... c(apitulo) vnico de bigamis
lib(ro) vj / cum bigamus ... assumens ... reponit
... ciuili ... ¶ Coniugati no(n) bigami si deferunt ... tonsura
no(n) ... c(apitulo) vnico lib(ro) vj ¶ ... p(ri)uilegio fori ciuili
tonsura ... dimittit ... p(ri)uilegii ... ut
no(ta)t ... in d(ic)to c(apitulo) vnico

¶ Decoucissis aut cetera[rum] seculariu[m] et regularium si fuerunt plene tonsurati gaudent h[ec] privilegio et etiam alie persone religiose ut vult ostiensis in d[ic]to c[apitulo] cum non ab homine sunt de sen[tentia] exc[ommunicationis] non dubium / xvij q. i ut lex / secus si non sunt plene tonsurati de spiritu[alibus] c[apitulo] cum et plantare et de sepulturis et ut privilegia q[ue] h[abe]nt aut ¶ Heremite etiam h[abe]nt h[oc] privilegium secundum xvij q. i. cum vide / Item de religiosis etiam non confessi ut vult dominus de sen[tentia] exc[ommunicationis] c[apitulo] religioso li[bro] vj ¶ Familiares clericorum sicut ita fructus una cum uxores clericorum gaudent etiam h[oc] privilegio secundum h[oc] q. i clericorum ubi dicit et et dicit iudicium al[iud] b[onum]
iudicium c[ontra] vult ¶ Rusticus etiam si sup[er] virtutibus etiam queciat conuel ipse de ipse uxores adi v[ers]um za. et ius c[apitulo] dicit dicit suffres etiam de off[icio] deleg[ati] significasti de officio sepius / ¶ Filii clericorum etiam au[c]toritatem nati / et etiam patrie vincte e[t] de e[x]cepcionibus ecclesie l[ibro] y v[ers]u h p q
¶ Et non q[uod] sit quedam persone q[ui] privilegio sit de foro etiam quedam q[ue] fuero de quo plene p[ro]p[ter] in de off[icio] del[egati] significasti q[ui] de privilegio fori
secundum privilegium ¶ De privilegio persone f[acit] ut inuaret manum violenta indicio in tradit uxor si clericus est bigamus et non competit debiti in vico li[bro] vj ¶ Si coniugatus et non bigamus h[abe]t privilegium persone si h[abi]tu defecerit tonsuram si autem illa dimittit perdit / recuperat tamen eo resumpto / ut c[apitulo] unico de cle[ricis] coniug[atis] li[bro] vj ¶ Alena non coniugati h[abe]nt privilegium persone ut c[apitulo] si quis suadente xvij q. iiij / etiam si sit sine tonsure & t[ame]n prout tamen non ab homine / et etiam co[n]tra de sen[tentia] exc[ommunicationis] c[apitulo] i. et c[apitulo] contingit vel vnalit de poenis de penis degradatio li[bro] vj ¶ Sunt tamen casus quibus clericus perdit privilegium persone
¶ Primo tamen deponitur v[e]l r[e]tur in coniugalibus / vel potest morari sine conuersationibus in inisto / ut dicitur c[apitulo] contingit et c[apitulo] mandata de sen[tentia] exc[ommunicationis]
¶ Secundo cum conuersationibus se immiscet et in ipsa conuersatione occidetur alio non ut in c[apitulo] perpendimus de sen[tentia] exc[ommunicationis] ¶ Tercio in casibus de sen[tentia] exc[ommunicationis] c[apitulo] o y et iy et deni de c[apitulo] i v[ers]u utilitate / Quarto tamen capitulo demandato plat[e] de sen[tentia] exc[ommunicationis] ut fame c[apitulo] t[ame]n si clericus li[bro] vj vel in crimine ut cum est in fuga dicit & tamen prout tamen non absolutione ¶ Quinto mat[eri]aliter depositus ut dicto c[apitulo] degradatio de penis li[bro] vj / Heremite etiam h[abe]nt gaudent privilegio ut dicto c[apitulo] q[ui] vide xvij q. i et etiam religiosi non professi ut dicto c[apitulo] religioso de sen[tentia] exc[ommunicationis] li[bro] vj ¶ Decoucissi vero vide q[uod] non de sen[tentia] exc[ommunicationis] non dubium p[ro]pter de privilegio persone
3[m] privilegium ¶ Item datur privilegium ad bona p[er]mittatur quod privilegio gaudent bona clericorum / primo et bona ecclesiarum xvij q. i de vi cle[ricorum] c[apitulo] v d[icitur] si clericus 3o contra aucgoribus non desistit non gaudet privilegio ita bona c[apitulo] si depositus ex ebris
¶ Sunt aut datur quadruplex privilegium quo ad bona primo quo ad prescriptionem ut non prescribantur minori tempore xl annorum de prescriptione de certa ipsud non datur clericus in bonis suis xvij q. iiij c[apitulo] i v[ers]u dicit regula pauci de eis q[ui] li[bro] vj
Secundum privilegium et bona ecclesie non possunt alienari in suata forma

de qua p(ar)ti q(uod) y sine co(m)p(ar)atione uel istud competit cl(er)ico i(n) bonis suis de plus
c(ontra) suis ibi p(er) glo(ssam) ¶ Tertio ut raptores bo(norum) eccl(es)ie accusat(ur) sacrilegi
possit cora(m) quocumq(ue) iudice conveniri c(on)s(tat) p(ro)p(ter) xvij q(uestio) i. silicet ubi
dicit ¶ Quartum p(ri)vilegium est quo ad datias collectas decimas et(cetera)
c(etera) no(n) ten(etur) istud d(icitu)r cl(er)ico quo ad bona que no(n) fert t(ame)n nego-
ciacionis decausa c(ontra) ... i(n) cle(ricis) ubi est glo(ssa) q(uod) emptores reddituu(m)
cl(er)icor(um) et bonor(um) no(n) gaudent s(ed) i(n) immunitate p(re)dicta locum h(abe)t i(n) cl(er)icis
no(n) coniugatis ¶ Clerici no(n) coniugati sive sunt bigami sive no(n)
no(n) h(abe)nt p(ri)vilegium quo ad bona de bigamis c(ontra) unico li(bro) vi de cle(ricis) coniug(atis)
c(ontra) unico e(odem) ti(tulo) dicebat Jo(hannes) c(ontra) ... de iudi(ciis) q(uod) lic(et) ... d(icitu)r ut ma(ior)
ta(men) no(n) p(ro)cedat iusta textum sed tu(m) est i(n) ta(ntum) cl(er)icor(um) ¶ Sed si
monitio p(ri)vat cl(er)icos monitos ¶ ... p(ri)vilegio fori ... et ...
videndum est qu(omo)d(o) h(oc) p(ro)cedat et an p(er) p(ri)mam monicione(m) ipso iure p(ri)vilegium
p(er)dat ¶ Circa h(oc) p(re)mittas quedam sup(er) quibus fit monicio
¶ Primo cu(m) h(ab)itum et tonsura(m) dimittet et moue(t) q(uod) illa reassumat
tunc si no(n) paret monicioni p(er)dit p(ri)vilegium p(er)sone et fori sive post
monicione(m) i(n)miscat se enormitatib(us) uel no(n) de apostat(is) c(ontra) i.
de sen(tentia) ex(communicationis) c(ontra) no(n) absolute et c(ontra) i(n) audiencia et c(ontra) c(on)tinget et c(ontra) p(er)pendimus
et ipso iure monicio cu(m) p(ri)vat h(oc) p(ri)vilegio de vi cle(ricis) c(ontra) i. ¶ Sed videt(ur)
q(uod) talis no(n) recup(er)et p(ri)vilegium reassumendo h(ab)itum de cle(ricis) coniug(atis) c(ontra) p(ar)te
vbi videtur oc(cul)ta(?) quia de monicione reassumente h(ab)itum loq(ui)tur
¶ Sz videt(ur) q(uod) recup(er)et p(ri)vilegium reassumendo p(ri)vilegium debita cle(ricis) co(n)-
tra et ibi ... ¶ P(ar)ter sicut i(n) coniugato i(n)ducit(ur) p(ro)bacio p(ri)vilegium cu(m)
dimittit h(ab)itum et tonsura(m) lic(et) n(ost)ra p(re)cedit monicio de cle(ricis) coniug(atis)
c(ontra) i. li(bro) vi(to) sic i(n) no(n) coniugatis i(n)ducit(ur) p(ri)vacio p(er)dit omnis disposi-
¶ Sz coniugati reassumpto h(ab)itu recup(er)at p(ri)vilegium ut n(ot)at arg(umentum) i(n) d(i)c(t)o
c(ontra) i(n) et p(er) Jo(hannem) de cle(ricis) coniug(atis) Joh(ann)es ... ut i(n) no(n) coniugato adicite
q(uod) no(n) no(tat) i(n) c(ontra) i. de vi(ta) cle(ricorum) ... ¶ Nec obstat c(ontra) ... qu(i)a
ibi reassumebat h(ab)itum i(n) fraude(m) et ita i(n)tellig(itur) auth(entica) illa de cle-
ricis c(ontra) i. de cle(ricis) coniug(atis) li(bro) vi ¶ Secundo fit monicio cle(ricis) no(n)
dimittentib(us) h(ab)itu(m) et tonsura(m) s(ed) exercentib(us) negocia secularia et
mo(n)ent(ur) ne illa exerceant tu(n)c monicioni no(n) parentes p(er)dit p(ri)vilegium
de vi(ta) cle(ricorum) c(ontra) si ... recup(er)at t(ame)n si p(ost)mo(dum) desistit a negociis secularib(us)
ut d(i)c(t)o c(ontra) si de vi(ta) cle(ricorum) ¶ Tercio fit monicio cu(m) cl(er)icus publice
p(er)sona(liter) macellaria uel tab(er)na exerceat et mo(n)et(ur) ut desistat
tunc cl(er)icus coniugatus monicioni no(n) parens p(er)dit p(ri)vilegium i(n) rebus
p(er)sone et fori no(n) coniugatus p(er)dit p(ri)vilegium ...
mercedit ut l(e)c(tione) p(er)dit ... p(ri)vilegium ... ¶ Et si p(ost) monicione(m)
durat ... sic ... implicat ¶ Sed vero p(ri)vacio no(n) est p(er)petua s(ed)
¶ Postqua(m) no(n) desistit recup(er)at
p(ri)vilegium de vi(ta) cle(ricorum) c(ontra) i. i(n) cle(ricis)

Ubi aut clericus habitum deponit vel negotia secularia exercet vel utitur vestimentis prohibitis / licet exeat privilegium debi cle c ij z c clerici et e ti c y nulloy ne cle vel uno c y liby no ty ph̄t privilegium perdit / nisi monitio precedat debi cle c. si de cle conjug coppte rdeo c inanda / Concludatur quod clericus gaudet triplici privilegio scilicet fori persone et immunitatis bonorum sol / quo post zri u tor certo judice s de judi ar. si / pe de quo ybj q in si quis suadente / immunitas bonorum ipsorum bona non tenetur ad prestationes / debita cle c trico Ideo quod clericus non conjugati nota ea gaudet privilegio fori / sive civili sive criminali et e si diligentia / Conjugati aut non bigami / si habitum deferunt et tonsuram / gaudent privilegio fori in criminali tantum vel civili mota / immunitatis non de cle conjug c. binco li by / Ite de privilegio persone si conjugatus defert habitum et tonsuram si aut dimittit perdit sed recuperat eo reassumente ut i deo c. binco de cle conjug li by / sed bigami carent et omni privilegio clericali de bigamis c. binco li by / Et privilegio quo ad bona clerici conjugati non gaudent de cle conjug c. binco li by

Glose sunt etiam quod pro dicta expedite tu videatur ens hic dr ng judicium dz pe su premissa potest distinguere ullu clericum sive inmovet et a quit q prima quod votant innovet st scolares sive famites ecclie deputatos ad obsequium quod illi eorum privilegio resent xvij q ij ettiaz / et dt ng nullam seclaria dt ut ex ettiaz q adclicos alicuos ingd no dz mitte salte by q ey sept si binc / secunda g. dt quod hic vacat ar. j agno ssu / quia y inpst aim / pristinis oppsse i e sigti sit i qi si gstitue eu suus geor dyi debz delegar publicato / Glo sr ubo gdepnac hic dr quis judicio pt gdepnare aut inagendo v. desen e nello o gudi cum paspiay ubi apps quod laic gdepnat clericum dt. q. bez est in ea usurpationis delit s ti ppo / at si clericus i qua ea pt scrivi sequendo dt inmunili si i criminali no / Glo sup vo tm i inviam quo pena pecuniaz infligitur ecclie in iniuria irrogatam dt dz xvi xby q ny sicut antiquitus / immo qui sacrilegium committit supplicans ut excommunica ecclie no est audiendus s. ay satisfaciat e ea et q. c frater nove xvj q ij debuo nepharia sz q sic punit dt q ut meo puniat i quo deliquit. ultra. g. Deponat vel sequestratur

Sane Cedule rei de qua agitur portitur quis sexq Cum tepus
Suspensum clerum colonia pte regni bratislaviensis florentis
opulentia / utebatur strenuissima super quadam possessione que erat i diocesis
luthomislensi / Et utebas adiro ppa / quis nudeps de ra debet

Resat i dispensat pe et ab ordinario si vy cet cuisq ulla es dubio ps h deabi t. i. / Eunas i arcepus no est vis i notibz dei ssor suo

cognoscere | Excludit quod si convincat vel cum ... est vel de qua contendit
cognoscet | vel si non vult vel non potest iudicem dabit qui cognoscat
vel impediatur ... ista ta quod subditi suffraganeorum vel archiepiscopi nollent
de eis ut pastor ... vult paratus ... sua adire | Et est hic
in ipse proprie non vult vel non potest | si non potest ipse ideo ut patet per
non potest | Et si non potest potestate ... ut ff. de off. deleg. c.
suppetens secus si constitueretur de cap. ad spali | Et quod ff. de off. presid.
l. servat | et l. si fideiussor § si | Ideo si huius textus intelligitur
de rebus immobilibus secus de mobilibus ad hoc facit ... tempus | locus de
quo agitur | pone exemplum aliquis tenet ... ipsum cum equo
meo an possim ibi vendicare huius textus quod non ... facit lex
hec quod unus ff. de iudi. et ... in ... compeciet | Iudices
actione vel quid si quis ... per ... placuisse
autem et ubi in rem actio ut l. ... non est ... mobilibus et
in mobilibus sit diversa ... in foro sortiendo in ... sunt diversa
... temporis | ... honore ... differt | differt possessor immobilium
a possessione mobilium ff. si ... cogitur l. ... | ... malicia
... vel in ... ubi ... vere
... contra ... t. ... et si ... post ... hoc est
huius | et hic est ... est magna ... distinguit ...
t. si | ... non potest ... territorium ... ut ... | ...
quia non potest ipse | ... citatio est ... qui ...
... de se ... contentes ... hoc est ... et si ...
... quod iudex ... vel ut ... iudice ... ubi ...
... ut faciat ... se ... spe ... iud. ...
... quo iudex ... ... absens ... in ...
e ... ... placet ... non ... iudice contractus ubi citatur ex
territorium ... contentes ... ... de citatione ... pro si ...
... citari facit ... non ... ... citatio ...
... ... alibi non ... ut ... aliud non
... superiore nisi iudice ... quia sola ... ut ...
non faciunt ... subditum facit ... quod ... ... hostis ideo
... ordinarie citari potest iudices ... delicti contractus vel rei citatio
... potest citari subditum ... territorium ut ... paulus ... vult paulus quod iudex
ordinarius loci ubi degit ... est quod citatio ... non ... contractus
... ordinarium ... sit nisi ... ... regula
ut omnibus ... ... contendi ... | Ideo ... dicitur quod citatio
hic duo extrema ... est ... decretum ... hic est
... ut ... et ... ... non ... territorium degit

ut arap medium est / actus seu contractus primum vel tercium de cap.
tu pati de dolo contu cu vilia / aliqu p ptione et desc l. vltia
z est relato de pb qui q r fi pt fieri no z / Sz dices isti
post / titur / negare gtuatos ss pena gtua est sti cone roi qu
nemo et quis [illegible] territori possit contrap fieri no pt pt ut arap
ubi gsto fecto statz cone no ligat subditu territori / Sed
dicit q iudex pro sbstu gtuacon territori no pt gtrar / qz
sua gtuacon territori no pt vitari quia sua r lex cpellet
ff de manumiss l. fiunt / ss iudex psua lege territori lig no
pt degsti c y li h. ergo lit psuaz gtuacon si no pt realie conqui
territori ergo ut suas sulmarie que fecit tenut contractus / Et
tu pati q si iudex puniat sup delicto cotz gtue pena stata
auponitur psona offenens ligat territori cu illa i ponitur
active seu lege que omes ligat degsti o po / Et omia puta q
phibent contractum fieri territori / vtut de contractu gtuente
locum z occupante / ss in respue no occupat locum qz psc gtuit
circuy ut est etiue / licet / dap roi q u nemo epoz / Possem
dice cu colla q omi conductes medrad titactoes stagnut arparens
cysti tunc no parcute gtuacon pp h contr posse q est zpa pena
gtuatie roi q u nemo stem illa pena ~~[illegible]~~
q mag tiet est ipouenda ut lit / no gt / qu sic pena no
maior i cetia fatiunt no roi q u cpm roi q u steps no ob.
cognientes quia iudex derchs alibi gsti / ut lz hic must ergo no pt
fate contractus ss h lz must sup psona / Item no ob q ibi dicitur
cor / sc no dz i vitos tralie quia loquitur i causa reali no ob t.
ut arap qz loquitur qu fert in spalem psona cogtuacoz gloss
qu fertur pmodo statuti vest no dumst / qz hic disponit tunc
i psona subiectam ss ibi disponitur cet de qualitate loci ergo ut legit
requiritur q fiat actus gtrpuat in loco p statutum no ob q statuat
illa pena tm vult mite in psona hic h qu afficit illa pena
tm psona sic alio actu preous ubi adit sioz pene requiritur
actus gtuens must / Sed de c statu li h derpt / ubi no dz
tralii ultra dicta hic possz plus vo i md elec ff orc
Nota q si volo q aliq agere reali debeo sequi forum iudicis maior
territorio est res sita / de qua gtendit z hic est q dt textus ille
pmas det iudices maior pntia est locum de quo gtendit / Sed
gtra videtur ret / q illo i tm dicitur reus domiciliu hic possit
cognoscere c ubi i rem actio b si hoste / stat q / Et idem dt in
l c dispendia c li / q si pa hic voluiss facile expressiss de dicta
ad audiaz ergo videt ff de gtend / sub quo sita est res

Nota no vocacni paritur quo
licz in p est rei vel in mobilis
z hic vult lex q dt i c pmas
det judices i cappauia est
z hic cu locum cupucadi
de sto q proposuit / locum ergo
gtedi / ss de rei mobilis
pnta cgli / sicut qu res
mobilis est ubi magna
qz no reddit vam rat
dno plia cep i ee cqquo
o i tipru ar si ibi cmagna
vocacni pariz sicut no p am
i o t si v i gua vos veru

Sed dices video quod istam opinionem quod iudex rei et domicilii potest cognoscere
cum agitur reali / erit ne aliqua differentia inter personam [illegible] dicit [illegible] quod sit illa
iudex domicilii si reus est contumax / potest enim [illegible] iudex mittere in possessionem
iudex autem [illegible] rei de qua agitur si contumax eius se mittere non [illegible]
et [illegible] non compareret non potest [illegible] [illegible] [illegible] potestate in possessionem [illegible]
[illegible] missione in [illegible] facere potest [illegible] [illegible] contra [illegible] libro ¶ [illegible]
[illegible] misit ei qui missus est violenciam contumax [illegible] [illegible] [illegible]
ad [illegible] possit [illegible] de quo [illegible] c. i.

¶ Dices video quod [illegible] [illegible] agitur reali potest iudicium instaurari coram iudice
domicilii / et etiam rei ubi res est sita / [illegible] cum [illegible] actor vel
rei coram quo iudice [illegible] [illegible] / [illegible] tenet quod actor / [illegible] rei
[illegible] [illegible] [illegible] ubi [illegible] actio [illegible] debeat [illegible] [illegible]
[illegible] coram [illegible] / [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] / [illegible] est actoris electio [illegible] ubi [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

¶ Sed pone dubitatur [illegible] [illegible] [illegible] dubitatur [illegible] quia [illegible]
est res / quid erit faciendum [illegible] quidam quod ambo [illegible] [illegible]
mittent [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] / [illegible] [illegible] [illegible]
de officio delegati [illegible] placet [illegible] non sunt iudices in ipsa causa

¶ Prima [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] videtur / ille primus [illegible]
iudices [illegible] territorio seu [illegible] res est sita / [illegible] actor [illegible] iudice
[illegible] territorio res est sita de qua sit [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible]
[illegible] ¶ [illegible] [illegible] in solvendis tributis / [illegible] agrorum tributa sol-
vuntur [illegible] territorio [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non / et non
[illegible] [illegible] / [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] alienationem
[illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] auctorisat iudex [illegible]
domicilii [illegible] / ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] iudice
et [illegible] ubi [illegible] actio ¶ Concludendo agens reali potest agere coram [illegible]
ubi res est sita [illegible] / [illegible] si [illegible] potest coram [illegible] domicilii [illegible]
[illegible] ¶ [illegible] [illegible] delegatus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in loco non [illegible]
[illegible] [illegible] alicui domicilii / [illegible] statuta [illegible] [illegible] libro
[illegible] non est [illegible] / [illegible] postea [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] non potest committere
[illegible] [illegible] iudex de officio delegati libro

Si pro [illegible] [illegible] episcopo suo quemcumque est [illegible] / qui
[illegible] dabit delegatum [illegible] non [illegible] / et duo facit
primo [illegible] [illegible] / [illegible] actor [illegible] aut [illegible] / et [illegible] duplicat [illegible]
ita delegacionem / [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] / [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] partes / [illegible] quatuor [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible] recusat [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] / ¶ [illegible] actor [illegible]
ab episcopo deputatum [illegible] recusat [illegible] actore recusante [illegible] [illegible] [illegible] recusabat [illegible] [illegible] [illegible] de
actore [illegible] [illegible] recusabat episcopum / [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] / Actor [illegible] [illegible]
episcopus delegatum [illegible] [illegible] [illegible] / [illegible] / Actor [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] potest recusare iudicem
[illegible] [illegible] [illegible] recusabat episcopum / potest recusare ab episcopo deputatum

[illegible] [illegible] [illegible]
Recusatus [illegible] actore
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
suspectum [illegible] iudicem [illegible]
[illegible] ad [illegible] et si [illegible]
ad arbitros [illegible] ad

¶ Ego volebam movere questionem quod clericus questionem adversus ipsa quae judice
deberem adire ¶ Videtur quod debet adire ordinarium suum hoc probo ¶ Secundo
contra dicere ipsa contra eius recusat ut suspectum / ab isto clerico quaesito si dominum
nuntium / vel eos ab actore habere alium / quid erit in hoc casu dicat quod
competitor debet ab episcopo deputari hoc est subdelegabit causam alteri / ¶ Secundo
ponamus dicere ipsa / velis fuit episcopum suspectum eius delegavit
causam / immo actor eum delegat a be postulat suspectum / quid erit
faciendum / dicitur deputabit unum alium / quem partes compellet ad eligendum
judicem sibi mutuo consensu hoc tertio / ¶ Sed dicere ipsa quomodo mandabit
competitori aliud quod diffinitum erit per illos judices a partibus electos.
Respondet dicitur quod ipse episcopus / super dicit summa lege vi ser
tibus alege responderet / hoc est primum id est tempus quod datur exceptione ad absolvendum
de quo sumpsit et quaeritur de eo delegato / est quadrimestre
1ᵃ ¶ Nota hic quatuor dicta per istud capitulum / primo quod clericus est quaerendus
coram episcopo suo de eo ti t primo et secundo
2ᵒ ¶ Secundo si vero hic suspectum / dicitur si fuerit idem ut / ideo si actor
habere alium debet causam alteri delegare / et contra dicitur secundo consentit secundo quod
ordinarium potest recusari per causas ut hic / de appellatione secundum speciali / licet si leges
non / sed potest peti ut alius judex sibi adjungatur secundum domino hoc
vel aptissimus / tertio quod judex ordinarius recusatus subdelegat hic vero de or
dinario ut hic ¶ Delegatus vero ante recusationem potest / post recu
sationem propositam non potest nisi de partium consensu / sed post recusationem pro
positam premittitur si suspicione fuerit non potest subdelegare etiam de partium
consensu / vero quod quod pronuntiatum desistit esse judex hoc non est quod inde possit
subdelegare ut vero judex a capitulo de officio delegati libro / sed judex
vero nullus fiet probata suspicione vel secundum capitulo primum ita remanet judex.
sicut contra videtur ab eo vero ex post pronuntiatum subdelegare potest
¶ Tertium dicitur si delegatus ab ordinario datus recusetur ab actore
deputetur / unus qui partes sibi mutuo consensu / judices eligere compellat
¶ Et iste textus cum si hoc actor suspicientur intelligitur duplex
unus de actore recusante delegatum quem vero recusandum est / secundo
de actore qui apud recusabat episcopum / sed dicitur quo recusabit
episcopum apud eum agendo coram eo acceptat personam ipsius.
¶ Post sit quod actor dicat dicere ipse habens causam contra titium coram
eo / salva reverentia est mihi suspectus contra talem causam peto delegari
alteri causam / et citabit reus quam si eum recusat ut ad dubitatis
de appellatione cum speciali pro qua in principio / probata suspicione eius subdelegabit
causam et si illo iterum recuset dabit unum qui compellet partes
ad judices eligendum / quo electo non est locus recusationi ut contra
de officio delegati in principio.

¶ ¶ Item dicit quod ordinarius exequitur sententiam delegati sui secundum Innocentium [illegible]
et alii ut dicitur exequitur sententiam iudicis electi a partibus / secundum dictum
hic exequitur iam sententiam dicit per quod patet solutio allegationis contrarie adsol
vendum / de quo de offic. del. c. quoniam. ¶ Videtur hic quod primo dicto
si clericus est conveniendus debet adiri suus episcopus / et solus episcopus potest
cognoscere de eius clericis / contra quod videtur quod non debet solus excommunicare
eos clericos xb. q. iiij. sicut et c. si aut. ¶ Solo tamen criminaliter solus non
excommunicat ut in c. quero secundum similiter hoc nisi disponat consuetudo hic
ut dicitur ut probata est consuetudo de consuetudine non est licet
¶ Item quod de ap. romana c. ij. li. vj. ubi superior potest cognoscere puta archi
episcopus ut in c. de c. primo licet est contraria ap. ¶ Iste quod de c. licet c. ti
ubi ca. appelli si adeundum cammentiarum relinquitur epo. Alioquin
imperiali beneplacito statui instituerit relinquatur. Sed hic spirituale
in feodali c. ti. ex tua transmissa de off. del. per hoc non in hic tamen premiss
superior est dominus temporalis de una cum solita ¶ Item videtur quod episcopus
recusatus potest tamen alii delegare et similiter subdelegare potest in causa
sua in qua non potest esse iudex ut per quod in si ij. ow dicto c. re quis
in causa sua pro toto / ostendit in ipso c. ti / tenetur quod sit idem in apostolatu
¶ Sed dico quod ponendo si episcopus in tali causa sua non actu ut hic
est iudex quod non potest in ipso malum bussiboc vel dat quod non hic
in hoc dabertur hoc habet nisi in tantum in quo ipse in causa sua posset
esse iudex de quo in c. cum venisset de iudi. tunc etiam alii delegare potest
¶ Nemo ad glosam c. una. secundum dicit si episcopus fuit recusatus ut suspectus
debet ab eo executor deputari / et qualiter procedat in causa suspicionis
ista prima remittit ut in c. cum spirituali de ap. quod videtur hoc detrahere
secundum dictus quod iste c. a se non construxit prima dii disponitur quod sicut
in dubium venerat an ordinarius sit suspectus vel non secundum hoc propter
pontificem ipsum suspectus disponitur quod tunc exsis debet committi secundum Gof. / Imolat.
doctorum et autem adhuc est appellandum ad delegato exequi
episcopus sit ut suspectus recusatus / videtur si ordinarius fuit recusatus ab eo
executor secundum quod in telligit per hoc istud executor debet ydoneus adest
delegatus ¶ Sed pone quod iste delegatus ab episcopo recusato deputatus
gravaret aliquem pone adhuc erit appellandum ¶ In ad dioecesanum
recusati vel metropolitanum vel ad papam aquavane ut c. scilicet
cum / videtur quod ad episcopum et apostolorum debet gradatim exponi de appellationibus
delicti secundum si ad metropolitanum appellaverit obmisso episcopo non
appellaverit gradatim. etc.

¶ Si episcopus recusatus ipse delegat alii adhuc erit appellandum debet episcopus ex re. alioquin nec non ut cognoscat secundum ut de legitimis.

Item alegato quod appellavi a delegante de eius delicto super quo iure quod hic episcopus est delegatus deputatus ab eo delegatus etc.
et hoc quod tenet glossa quod a delegato potest appellari non ut ipse cognoscat sed ut propone alij non suspecte committat
Sed quod non tenet, quia tunc suspecto iudice litigare quod quibus placuit et sicut in casu p̄ui non tollet ita ut in eo aptatus de ex͡cep ad ut
Quod episcopus fuit suspectus iuxta p̄uli ergo fiat iuxta aptatus. Nec obstat
i tollent glose quod haec est non tenet adhuc ut cognoscat sed ut subdeleget
sed est primo ista iura reprobat esse. Quia per delegatorem quod
facit non tollitur suspectio. Item quam possum tamen committere duobus quorum si fuerit
ceus suus et romanus delegatus tamen suspecti utrique pendet
de re iudicata c. si etc. ideo sequitur absurdum si quod tunc suspecto cogeretur litigare
Idem si episcopus delegaverit de actore et non liceret ei aptare super eodem
articulo de appellatione direct etc. cogeret tunc suspecto litigare, tenet ergo contra
eius contra quod in hoc de appellatione quod aut tractatum quod ad metropolitanum
est appellatum. Et hoc opinionem sequentes respondet ad textus in primo fraus
Apostolo gradatim interposit etc. ut est appellatus ad archiepiscopum obmisso episcopo
cum est episcopus qui est in medio facere gradum sed hic episcopus est
ut suspectus recusatus ideo quod recusatorum remotus est de medio et ideo
non transit gradatim per gradum qui non est de eius delicti si ipse tunc, et
c. si a subdelegato sibi, sic etiam ad hanc ad delegante est appellatus cum
est ipsius in eo manet iurisdictio sed hic propter suspicionem est sublata de eius
delicti iurisdictio ab apostolica
Nolo ut hic aditus hic opinio non valet quod suspicio tollat episcopum de
medio, quod videtur quod glossa de re iudicata fuerunt maius est recusato non
tollit originaliter iurisdictio episcopi quod probat textus in capitulo. Dans episcopo
recusato potestatem subdelegandi ibi quorum si ut suspectus fuit recusatus
sed ubi recusato dirigitur tollet iurisdictionem subdelegans non posset in modo
ista ergo ponit gradum. Et non ad metropolitanum sed ad episcopum erit
appellatus de appellatione delicti. Non obstat una possit altera de eius deleg c. si
ibi cum etc. c. si a subdelegato etc. in modo ab apostolica quod locum quod delegatum
totaliter post iurisdictio vacatum et adeo non appellat. hic vero manet
iurisdictio in episcopo ut patet per litteram in textu eo quod subdelegat
Nec obstant rationes primus prima possit dele etc. duobus quod fuerit suas
quas capitate eius pendebit cum est ipse non est recusatus sed qui
est recusatus, sed qui est recusatus compulit pressus impedit concepta
delegatione que hic mandat per fieri de lite debeat arbitrari
arbitrii tunc ut bonum vir aut potius ab eo appellari de iurisdictione spiritualiter
et c. benivens

Item quod deinde cum sua pali dicit
si dicit p̄hic iudice suspecto cum
eadem cum suspicionibus assignet, et
ipse ad adversario vel si ad
alteram non sed in iudices arbi-
tros tunc eligat sic ut
si concordavit non possit alterius
non eligere quod de suspicione
cognoscat. Item non concordaverunt
adversarij tamen quod si probata fuerit
suspicio tunc iudices de recusatione
assignetur ergo committet pro
iudice. hic tenet dicit quod stat
pena ut suspectus sine re-
cusatione exceditur ab eo
deputetur dicit haec si delictum
quod de causa cognoscat et
si hic actor refugerit similiter
per de causa cognoscat

Non de ob lite c. tunc ubi
locum ex quo probata suspicione
non committit clericus. Sed eo
similiter iustis vel alias sed re-
cusavit ad certum hic hoc
loco denuntiatione quoniam de eo
suspectude
Et in olite non committitur nec
secundo ordinarius recusato quod non
tradit ad aliud iudicem sed
illa loquitur si contradicitur
loci tunc quod committit

Ad paz quia possz dare dictione dicas no obstat q iniect factus recusandi, ut obstat q t'tio no liz ap'e deap diuertere | hoc bz s'p cod arlo sed si sup susp'tis arlo cors epo no admissa apes et tt. cors delts in dato ta pnuntiat epus no esse suspectum tam a apnt sup cod arlo 3o apte no possent s3 suspitio delti ab epo dati est alia a suspne epi to liz apellassem bis a suspne epi ulterius poteo a suspne q apte quia est alius articulus

Sequitur q sup vo si hoc actor q incipit s dyst | d. q. idem est s i toptu s. contrarius pt recusare epm | et actor etiam ut hic et et epus quittet alteri qui appellet ptes s' iudices elige sup illa ca | quibus tunc sit electus | epus tam quittet | s3 noue epo ab s3 electione tm poss alteri ul aliquibus quitte' tam d' q. q sed hoc tobitande susp'tis facit | zhc qui ulez recusat ordinarium q si alt tm putans vers ul actor recusat | d' quid est quia pot delegare ul quitte ut ptes eligant sui q. i. pncio v' dehc ut dit si epus recusat pncio | et coactor ab eo datus pactore tunc pro epus dabit bum qui appellet ptes sibi iudices elige zhc ideo nec postea abeis habeant recusari deof del sup qo q s. i.

Sequitur q sup vo ipius solliciudine q incipit hic io d' vide hic q ordinarium coquitur suaz qui delti et bidet q delti iferiore apu' pe sua suaz cognoscit no pt s3 delegas ff de ve indi l admo pro i. Et also q loquitur assue dicas iudicum asc datos ut arbitros suaz coquiuit hij qui eos dederunt nam tales delegati posso mitte no pt eo q hic est magis supi quia inst ff de inof s' indi l iubet go q dic

In q l bi casus c ontra pinarchi deof delegati ubi delegatus inferior cognoscitur suaz bz subdelegatus delegati ipe | Sz pba hic procez gapuo ii ca demadat toto sed quibz ca expedita no pt demadata bident t. i. et ptea deof delti | s3 si suaz cognosci no poss suspitione ca expedita no ect i zhc id tenet glo q d' no credo q h subtilitas sit suanda. s. q coqui no poss | et h dicat et lex admo pro no obstat q liz dicat delegans coquitur no tm negaunt qui ex babeat cogni delegatus q psedanda distordia q sc distig zest nolis distictio aut delegans est pns a' absens si pns est ipe coquitur | si bo absens tunc delegatus cognoscitur nec impediatur coactio qpe eius absentia | In isto pncto fr opinet i delegato pncipis no dubitatur ipe suaz sed de of de offi epi et h ordinarium hoc ea q noue de offi bicary liz li bj | Cz de delegato i feriar apn iape c subi

Item q deap ve spalis Sz bidet q si inde delegatus assuno potit delc ad. super re remittet z no decipiat aliquc q ptes sibi inuicem assu appellat elige Do s3 ho et ipe d' apt ne spali deap. ibi loquitur q inde expedit gesseco q bia ptein tt sicet gesso de recusatore assu q si q sentirent no balet ad su purore remittet | tunc aut quamvbz ptibus pnt.

Videt p qo si iudelegatus ordiary suaz sua ope qui posset at q no tet qd q postea modificat Iudelegatus inferior apud cognoscitur sua suaz dico si deleg ds est absens sub do suaz hot aut no nit do u possessione.

Innocencius in har. in barie sunt locutus dicit cum ic innotuit
dubitatur quod delegatus principis cognoscit super sua inferiorem non
idem philippus dicit c. et hostiensis potestatem vel admo. procuratio et bar. lunys
videtur, c. sane conclusio impossibilem in fine infra. Sed nec tamen libertatem
de officio ordinarii idem in s. postea cognosci per ordinarium rebellem non autem dando
actualem possessionem idem gofredus de officio delegati. c. solicite.

Alia opinio ubi ordinarius est temporalis ut est legatus facto cuius officio
finis delegatus cognoscit si autem perpetuus non cum quod est in ma.
et c. ij et hic quis quis. Dicebat dictus petrus et dominus Io. cal. dicebat
in solidum delegatus principis cognoscit inferiorem non nisi delegatus
esset mortuus vel absens et tunc cognoscit sed non dando possessionem quia
hoc est meri imperii quod dicimus ordinarius competere et iube, sed fulminando penas
ypho. ... c. de officio delegati et dominus In ic tamen libertatem de officio
ordinarii ipso iure cardinalis episcopus. Sequitur quod ultra dictos ego videre
quis dicitur cognosci quia ordinarius eo absente delegatus fulminando penas
sed quod fecit licet contracto sed aut loquitur in ipso aut in reali si pli
fuit post quatuor menses si reali status debet in eo cujusvis de officio

Si clericus contra laicus agens clericus ut circa rem ecclesie delegatus
vendicat, sed coram iudice laico convenire, et ponit dictum
et rem dicti ac circa eam observancia localem.
Quidam clericus agebat contra laicum reali iudicio super fundo vel aliqua
alia re, dicens pertinere ad ecclesiam suam vel ad se racione patrimonii sui ut
generalia ... et laicus ad ecclesiam iudicem traxit laicum comparens coram
ecclesiastico iudice comparendo omnino declinandi forum, dicebat dictus iudex
iste res quas iste clericus petit non sunt ecclesie nec sue, sed sunt mee et in
remitti et iudicabat adiuncta mea licet coram esse bona etc. quod
quod licet debeat ad forum laicale remitti. Contra considerabat quod in
actor forum rei sequi debet, ideo talis est ad iudicem ... veniendum nisi con-
suetudo ... disponat.

forum

Ideo si laicus reali conventus actione negat rem esse ecclesie vel clericum non ad iudicem
ordinarium sed non declinandi forum, sed ad iudicem laicum remitti et
ideo quia actor debet sequi forum rei. Sed quod si laicus negat rem clerici
vel ecclesie seu abiacente contencione pertinet ... est ... se
delictum ... et sit declinatoria fori postea proponi non potest cum sit ante
litem contestatam proponenda de officio delegati in principio et c. ...
Ideo dixi in casu nostro negabat rem esse ecclesie sed non ... licere
sed ad forum ecclesiasticum. Contra dicebat laicus super non tenetur coram ecclesiastico
iudice quia ista res non est ecclesie et non ad ordinarium iudicium sed ad forum
ecclesiasticum negabat. Et dixit gofredus negabat coram iudicem

Assumit ... ad iudicem
ordinarium sed ad forum ecclesiasticum
quo ... clamabitur super re
... sit ecclesie ...
... sine per
iudicio ...
... sibi ...
proprius. Quod i. quas
dicit esse suas ... pat
... peculiares ...
... clericorum
Vel ecclesie sibi ...
...
Declinare i. ...
...
... v ti
...
... nisi agat ...
...
... iudi
ca facta ...
...
consuetudo ...
...

uel in iudicio sed protestabatur quod propter uerba non intendebat consentire
in iudicem. Vel lite contestata aut lis esset contesta ut competenter postea
declinatoria fori de off. deleg. in iudicante. ¶ Item no. quod contrario capi
fundetur quod laicus super re ecclesie possit coram ecclesiastico iudice conueniri
¶ Qui dicit hic tenet bene Alanus dicit quod constat rem esse ecclesie de qua agitur sed
ecclesiastici iudex adiri. Si autem dubitatur utrum sit res ecclesie
tunc secundum Host. debet tamquam preiudiciali cause cognoscere sed preiudicio
tunc prius ¶ si an sit [illegible] res ecclesie ff. de liber. causa ingenuorum cognit. l. si
quis a liberis et si ut parentes. Et si per huiusmodi cognitionem apparebit
esse rem ecclesie ecclesiasticus de principali cognoscet alias cognoscet
secularis. ¶ Contrarium est opinio si agitur petitorio contra laicum ¶ non potest laicus
coram ecclesiastico conueniri sed debet actor sequi forum rei ut hic. Et tunc ad sit qualis
¶ Si non agitur possessorio ut si obiicitur uiolentia ecclesie tunc differt quod
secundum Host. si clericus allegat in ratione oppressorum spoliatus potest coram
ecclesiastico laicus conueniri ¶ Et secundum idem si allegat solum ut fraude
[illegible] in communem multis et in apertos tamen nullo allegato male
ficio ¶ Iudex ecclesiasticus non cognoscit ¶ Et dicit Innocentius in hoc casu
quod si laicus negat raptum uel in hoc casu intellige promissa exceptionis
[illegible] declinatorie fori ¶ Iudex ecclesiasticus debet cause cognoscere
quod non est pena iniusta et tunc dupplicem clericus incompetens remittet
laicum ad iudicem suum de cap. ut debitum et c. ad ipsi
¶ Similiter dicit quod hic dicitur actor sequi debet forum rei est generale fallit tamen
tamen in ubi notatur in c. cum contingat. Et in hoc casu consuetudo dat iurisdictionem
in c. cum contingat. Vel in hoc casu consuetudo et in iura que dicunt actor
sequi forum rei debet intelligi. Videtur non ualere dispositio c. ultimo. Dicit quod hec
consuetudo est introducta contra negligentiam laicorum qui negligunt redde
re clericis iustitiam et minus fuerit ut puniantur in quo delinquunt

Ex transmissa ergo feudi debet possessorium feudi tractari quod si negligens
fuit ecclesiasticus uel alius superior dominus cognoscet et possessorium petitur
consto ¶ Hoc dicit prima pars ¶ secunda Fogerius de casabili mouit
questionem super quadam possessione q. h. e. t. militibus coram Ricotensi episcopo qui
uolunt cognoscere propter deleg. sed tamen in letteris ut ordinarius salua
iusti causa uasalli ecclesie uicecomes ¶ iure mediante duo de Tampis uel
tamen de iure ecclesie sed Ioncellinus possessionis causam uasalli duo
de Tampis ¶ quod tamen possessionis illo nobilis tunc de Tampis s[illegible] precepit
illis militibus sub debita fidelitatis ne de feudo sed iudice ecclesiastico
tenderent ¶ ut contra ipsi milites noluerunt comparere coram episcopo competentes
quod coram domino feudi conueniri debent ¶ et ideo in summam ipsi uel forte

Subdelicto. Sicut episcopus potest propter delictum et ab obedientia fidelitatis uasallo suo debito fidelitatis sic adeo hic propter ad feudum. Sic et econuerso nam cum fidelitas quod post dominum fuit in et tenet quod tamen non possit de obedientia de iure ad obligatur

quia interim non abstinebat impediendo iste nobilis vel forte isti milites
intimavit hic dominus papa sed ipsa mandat ut episcopo feodi per primum petitum
feodi fruatur | et merito tamen in quo dominus feodi secularis maliciose
distulerit investituram conferre | episcopus illi tunc potest imponere debitum
1. finem | ¶ Nota hic quod ostenditur quod sicut episcopus pro papa clerico in virtute
obedientie sic dominus vasallo pro debito fidelitatis | quo ad ea que
spectant ad feodum faciat hoc contra ceteros | Immo cum fidelitas de
iure ... et ... vi. Et hic tangitur in littera et debito
fidelitatis eis inhibuit | Secundo vero quod feodi de decadi ... domini feodi
2o ... in veteres et novum ... hic tangitur in mandamus quod primum
3o feodi etc. | ¶ Tercio vero si dominus feodi est negligens ad ...
... et ... in ... | Vel alius superior ut dicit hic ...
hic tangitur et si ipse maliciose distulerit tunc superior ... episcopus tamen
ordinarius superior ... | vel tamen delegatus et ... alium ...
debitum finem imponat | ¶ Videtur quod iste episcopus ... erat dominus
corporis militum quia tenebant bona possessiones ab isto domino de campis
in feodum quo ad alia erant ... | et ipsa mandat
episcopo ut faciat tamen feodi per primum feodi fruatur | ¶ ...
fuit episcopus cognoscens ... ut delegatus ... et non ... dominus
potest dari delegatus inter subditos | ¶ ... pro ... non ... possit
recusari ut littera non ... accedentibus ... in delegatis tamen
dari non ... est ... | In solo ... quod dominus ... de
legari salvo ... recusandi | Et licet ipsa duo ... concurrant
... sua ... recusari ... | In non ... videtur
... aufferre ... recusacionis ... non
obstante ... recusacionis | Nam hoc ... est ...
vel tamen ... ut ... delegatus tamen ... ut ... delegati
... et dominus hic ... tunc ...
quia ... et sic isti ... tenere unum feodum ab ...
ab isto nobili ut tenebat feodum ... de campis licet esset ...
... | ¶ Vel dic ... aliud ... quod iste non ... tamen
delegatus sed ut superior ... quia erant vasalli ...
mediate domino de campis et ideo ut in defectu medii ...
... ipso ... debebat ... etiam ...
... quod dicebat milites ... et ...
sic iste de campis ... feodat et forte ... ultra ad ...
sua in feodum quod poterat ... de ... et ... sic intelligit

alamque binos item. Et cognoscebat etiam ut ordinarius et
qualis erat consuetudo in loco judice etiam adiri inter laicos
secundum consuetudinem gallicanam ut ostensum est. Iste recipiebat per certa feodalia
Alii intelligunt quod istud castrum burgio archiepiscopo remonensi non episcopo
tirrenensi cui dicat cum tercio episcopo alias dicit cum te. Et
mandat ius dari per prelatum archiepiscopum prelatis obnegliaz dum dicatur
quod archiepiscopus erat dominus feodi mediante domino decampis hoc tamen pertinet
ad eam cognitionem in negligentiam. Ego autem intelligo quod iste archiepiscopus parti-
bat ut delegato sed quod intelligit quod sit ipse delegatus in causa
subditorum quod esse non sed decoff delegati etc.
Venio ad glossam super verbo tam R. decapamille. Videtur supra quinque
etiam inter R. et terminum et h. e. t. b. milites. Iudici etiam super negligens
erat nobilis decampis in justitia reddenda. Et quod ad petitionem laici
contra alium laicum supra eos delegavit non competit. De ti. e. lig. Ut isti R.
litteras delegationis dare non debebat quod solum dicit bene est laico contra
laicum dans non convenit nisi de consuetudine vel sponte se subiceret
jurisdictioni ecclesie ut dicebitur in notis. Sed dico quod laicus sit. Et iste R.
erat clericus et ei litteras concessit. Et videtur bene quod iste tercius
ut delegatus cognoverat sed hic non apparet contrarium. Sed dicit hostiensis
quod cognovit ut ordinarius qualis nihil sed quale consuetudinis gallicanae.
Et hic respondeo non ad secundum tirrenensis episcopi sed ad secundum remensis archiepi-
scopi in negligentia illius nobilis et dicit non mandat ut delegato sed ut or-
dinario superiori.
Verum dominus feodi ecclesiasticus sit vel secularis de causa feodi cognoscit.
R. in dominum proprium suum bene inter secularis. Sed aliud ecclesiasticus
tenebat quaedam feoda qui volebat quidam movere quod feodalis sed
quod ipse esset vassallus vel feodi eius proprius. Et dubitatur coram quo
iudice debet illum proprium convenire coram episcopo vel imperatore.
Et respondeo distinguit aut illud feodum est ecclesiasticum ita quod ecclesia sit domina
aut seculare quod imperator est dominus. Si episcopus est dominus, episcopus cognoscit
de illo feodo. Et in uno casu in quo ecclesia vacavit debet capitulum
donec episcopus consecretur vel confirmetur. Et tunc coram eo causa feodalis
tractaretur. Si autem est feodum seculare imperator ad imperatorem tamquam ad dominum
spectat tunc sicut iustum est ea quae tamquam sed imperiali iudicio relinqui
Nota intellige quod iste proprius fuit ecclesiasticus sed hoc intelligit quod in est
feodum tenet. Secundo non contra feodi spectans ad ecclesiam non
devolvitur vacante sede ad capitulum sed expectatur donec episcopus confirmetur
vel confirmetur. De loco tue misisse. et h. e. d. et quo episcopus fuit in etiam contrarietas.

Feodis quibus dominus
ecclesiasticus vel etiam
iustitiam super rebus feoda
libus inter hic per se
dictum ut non c. de iudi-
cio competentibus.
Feodi ecclesiasticus dominus
vel et ecclesiasticus super
rebus feodalibus inter
hic per se dictum ut non
de iudicio competentibus.

Sed q(uod) p(ri)mo uolebat obiicit ff c ti t. i. 2 c ff 2 c si quis contra clericum contra
capitula uoluit q(uod) clericus in quantum talis conueniendus est coram suo ep(iscop)o / dicas
t(ame)n illis capitulis continetur regula generalis / Sed est ff. excepta ab illa q(uia) u(e)
ne dominus puniet iniuste sua qua lz (licet) in re feodali / ff ti p(ri)mo cetera / nec
etiam dominus in bono dicit contra iuramentum fidelitatis / q(uia) vasalli d(omi)no p(ro)
mittunt de iure suo iuratis / subtractis fidelitatis debito / sicut eis in liberare
ne subalio de ta feodali litigent ff c contentiosis / Alios au(tem)
excepto(s) ibi xi q. i. in pri(n)c(ipio) ubi eos iste ponit inter eos / Preterea
c(on)tinuo li(bro) / ut lex ciuili sed uidi potuit artare clericos / quia
uolt q(uod) qualiscumque uel ciuil(is) iustitia sup(er) rebus feodalibus sic iniusta
ut uidetur de iud(ic)i cetera / et h(oc) dicit cetera uidetur t(ame)n Hugo xi q. x
t. i. ubi dicit nemo uirum clericos aput seculares iudices in aliqua
causa attrahere p(rae)sumat / ecce ponit attrahe large in impetere / ut dicit
in aliqua causa largo ut feodi adiu(n)c(tam) / et est ipsis secularibus uulgare
gallicorum qui officiales uocat ipsos de u(e)ris / excepto in x° / ipso
ob. q. ff. c. nona de ap. li(bro) / equaloq(ue)t(ur) lucra ap(osto)l(u)s c(on)uenit de
iudicijs loquitur inter laicos dicas uerum est in quantum lex ciuilis
non stringit clericos / sed in quantum canon(ibus) constitucionibus approbata sit ut
sic ff ff c contentiosis ff ti. i. t. cetera / et conuenit q(uod) contra iura
uoluit cessio feodi prima feodi tamen
/ Preterea si illud c(apitulum) non loquitur
de ipsis clericis / nisi sumpsi dubium ut sumpsi sic t(ame)n uerum / ita q(uod) laicus
dominus inter vasallos laicos iudicat diffinito est p(er) conuenit de iudicijs
Et quod iudex ecclesiasticus iudicat inter vasallos suos diffinitum est in c
cetera de iudicijs / sed quia ille ipsius clericus erat dubium fuit an
laicus dominus posset esse iudex contra vasallos
qui vasalli ambo inter quos ipso uertitur / ut videtur sit / et sic uerum
laicum / et agit ciuiliter q(uia) agit q(uod) sit feodales seu vasallus
inter illos inter quos est questio / Sed aut agit criminaliter agit de crimine
uel cum ille clericus sed p(otes)t feodum / tunc siue ciuiliter siue criminaliter
agit solus ecclesiasticus cognoscit / de hoc quere c(ontra) uerum li(bro) / lata
in sua q(uod) clericus per statuta ecclesiastica sup(er) crimine uel cum sed puniri
feodo / dominus feodi sicut est uerum ut Innoc(entius)
Item q(uod) dixi iudex secularis non cognoscat de crimine contra clericum sicut
uerum qui crimine punit(ur) ulterius nec stringit clericum / de illo seculari
uerum cognoscit / uerum si produco clericum in testem et adu(er)sarius opponit
ei crimen / uerum cognoscit iudex laicus de tali crimine / quia testem ad
repellendum clericum oppositum / Non aut puniendum / et illis excepto
contra testem stringit producentem / de testibus excepte ad uerdi

gen(eraliter) agit(ur) inter ciuiliter
de feodo vasallus clericus
cum d(omi)no feodi laico q(uia)
si ta(men) est criminaliter licet crimine
questionat feodi uel agat
ciuiliter non excepto stringit
clericum

Sic uerum qui clericus tenet feod(um)
a laico patrimonium sit aut
tenet uel etiam ecclesia
non est conuenienda feodo
ppter delictum clerici / quia
si exceperunt ecclesia delictum
eius cedere uel ppterea dicit
tat sed mortuo ad
ecclesiam uenit sed est /

qquatorum eorum delictum. ¶ Et dicunt doctores quod si clericus testis bacillavit coram laico non potest cum aliqua pena puniri per ordinarium licet teste laicum bacillantem possit et detestari et multum facit quod non de ti pro c at si

Item dicit hic Innocencius unum illum quod contra repellat ad octonis ego quilibet dominus sit iudex ordinarius quo ad vasallos suas sicud ego equi potest et si sit laicus et clericos licet tamen ipsorum si clericos resistentes repellat arma et devestit pro olim. ¶ Doctores hic repre hendunt ista licet hic Innocencius in curia feodali. ¶ Non tamen vassallum alia hebet aliqua iurisdictione privatum ¶ Nono potest stringere vel capere clericum vasallum punire pena corporis tamquam rebellem

Item dicit Innocencius ad et si ecclesia habet a laico domino aliqua castellaniam vel comitatum vel aliqua terram in feodo ¶ et si coram vasallo clerico vel subditos illius comitatus vel terre agitur ¶ si sunt appellandum non ad papam set illum laicum dominum feodi erunt appellandum de more et obe solite ut dicit si est et vel de op rona et debet lib. ¶ Idem si sit actio inter extraneos qui tenent rem aliqua in feodo vel extraneum et laicum sit et hic bis ut tites baronie sit expresse casus in feodum ¶ Si aut baronie sedet non conceduntur casus in feodum sed sunt tunc in ullo tenentur donatori etiam de aliis iurisdictionibus quod prius spectabat baronia sed de dona ad dilecta ad decretum c. i. ubi dicitur. Si aut non sunt sunt baronia donata ¶ Sed donator aliqua sibi nimia reservauit illa p stabunt dummodo sint honesta. ¶ Ut nota de c. inter ceteros nisi ceterum

Item dicit Innocencius ad et ipsi si aliqua bona donantur ecclesie sub condicione vel eo modo vel tenore ¶ quod si ecclesia non subierit onera imposita liceat donatori ipsa auferre vendere retinere vel capere dato quod ecclesia non fuerit modum ¶ ut loco ea non implente modum non licebit donatori rem sua capere vel retinere ¶ ubi sed cum tu istarum rerum dominium ecclesie sit quesitum sicut sicut sic te dominus est et ideo quilibet potest capi sed auctoritate iudicis ¶ et q. facte quoniam quod reus et nisi ubi locat ¶ Idem est quod dicit apostolus recepit de donacionibus cum dilectus v. cum ¶ Ubi est sufficiens pro tanto pater iuris ¶ sicut quoniam dixit contra casus

Intelligas ergo dominium sit de re dona et postea quesita quia ubi sicut sic dominus est. ¶ Item sciendum quod dixi in prima nota quod clericus in curia feodali quemuntur coram laico domino feodi hic est bis si clericus vel patres adversa reconuenit rem feodalem esse a laico ¶ si clericus negaret licet rem se a laico tenere in feodo sed est ¶ et re cognoscendo feodum alterius vel negando posset parere iudicium domino in ad possessionem ¶ non tamen quo ad proprietate sed hec ipsum hostiensis ff de tarbo.

Non iudex laicus potest stringere clericum vasallum rebellem

Dominus si baronia vel comitatu in quo de clericis feodo sed donatur

edito l. q̄ habeo / 2 6ª duob3 c. p̄bis ¶ Cz q̄ sic inpitate eſſ vaſalli
obtinuiſſe ſe dño q̄d vellet ¶ oſt dt lr̄t erit q̄ſidanda fama loci ar-
detesti p̄tea / et io unde p̄latoni vaſalli ſeu negoci no ſtabit / n
et fama amittel̄ v. deprava l. no iudicis ¶ et ſi negabit̄ eſſe
feod3 h3 q̄o tamq̄ p̄iudicial p̄o corſ ordinario revelabit̄ ar
ff. delibcali ca l. liberſ q̄ ſi quis coſuitc ¶ et h̄ no min̄ eſt equū
uiſtu ¶ Nam qui auffert poſſeſſionē quaſi auffert rē ipſā / v. de rei
vendi. l. ſi i̅ deiesti ſpo ſc̄pe ſz q̄ ꝯgnito feodi vaſ̄ caria no de-
bolut ad cap̄ⁱⁱ vacante ſed cap̄ⁱⁱ no ꝯgnoſcit de ca feodali ¶ Item
dixi infra uoli ¶ ſō ea q̄ ſi iuſtis viſerit i cap̄ⁱⁱ ſede va. de ma.
2 obe tu olim ¶ ¶ Co dt oſt iſtud feod3 erat demeſa epi io no viſit
in c. ſede va. / ſi t3 eſſ3 ac viſitet / ſid eſt i viſitatorē talloc illa q̄
tud ſpectat ad collat̄oñ epi cap̄ⁱⁱ ſe. va. ꝯferre no pt / ſi tout pt ue
ſed va. c. bino li. bj / 2 io q̄z inteſt forte p̄lati no h̄c illa vaſallu
de quo p. t. p̄iudicet̄ q̄o au dt iſtud ubi illud q̄ eſt ip̄e ep̄alis
iuſtis / ſicut eſt ecclia reſtura viſit i cap̄ⁱⁱ ſede vac̄ / ut c. cu
olim de ma. 2 obeª ſz feodi q̄ñe no eſt ip̄e ep̄ale q̄z ulli ſi epi
qui no h̄nt feoda licet b̄na ꝯferre / io h̄et no viſitare ca no ſunt
2 p̄h̄t eſt expedita ra q̄ q̄ volt q̄ q̄o feod ſed vac̄ dz diffiri diffīr
ad t6 ſuti p̄lati ¶ De collone viſitatorē au 2 q̄ viſit i caplin
h̄et ſ uc ſe va. c. bino li. bj de recepti nuncios de in. ſi ad ſolida bj
¶ Gloſa ſup ubo ſi ad eccliam ꝯgnicioni p̄tineat / Cz quare ip̄ h̄et madat
ſba ꝯditc ſi p̄tineat ad ecclam q̄gtiony / tt ecclia ꝯgnoſcz / dt quia
forte pt aduerſa negabat feod3 eſſe eccl / ſz dicebat ad impatore ſpectare
io dt ꝯditioc ad ecclam p̄tinet ecclia ꝯgnoſcz ſi ad impatore
ipn̄ vel placito iſlinqua ¶ Cz ponc q̄ ad ep̄m p̄tinet ꝯgtio feodi et
ip̄e eſt negligens i reddenda iuſticia nūq̄d iudex laicꝯ potit ſupple
deffcu iudicis ecclie / ſid q̄ ecclia ſupplet negliaz ſeclarꝯ de c.
c. 2 videt̄ q̄ ſic / q̄z no ſp̄. q̄ñe eccliaſtici feodi ſpectat ad ecclam ad iudice
ut no. 6 ti p̄x tatez / ſz q̄ tz q̄ny q̄z ip̄ ſupplebit negliaz epi
ua dz negliā iudicis ecclia ti ul ad lauta / etia ſi vaſalli ecce q̄
litigant laici ꝯſtat / et io q̄z maior ſupplet negliaz minoris no
ego de ma. 2 ob cu i ſcior / ſz eliq eſt maior laico de ma c ti ſolite
¶ Et ius ſi laic eſt ſupior dūs illius feodi ita q̄ illi ſint vaſalli ecclie
epo / et epus negligit face iuſticiam iſte dūs ſupior potit adiri p
ap̄z ipi negliaz ſupior ſ inferior / 2 ip̄e ub p̄iudicū neglic ſz
ap̄is adiet tamq̄ eleuabit / etia ſi iſti ſint clici de ap. iona q̄. dz liby
¶ No obſtat c. qualit̄ ſz ti p̄oro q̄ p̄ſidz oino ne clici trahant̄

Nō ca q̄ ſ ip̄e ep̄al
iuſtis requirit epo ti-
ſarit inc. va ſe 2 i eſt
io q̄ie collo viſitator lic̄
ſit iuſtis no viſit ine
¶ Nūd3 p̄qo q̄ ſi ad ep̄m
p̄tinet ꝯgtio feodi 2 ip̄e
eſt negligēs in reddenda
iuſtia

xx glo.

ad iudicium laicorum quia id est quid et id est verum demum cum sit e simplex
mera feodi | Vel id loquitur in casibus probabilibus sit feodalibus | et non est mirum
si non tunc multiplicat quod ad agnitionem iurisdictionis quod dicere spirituali in
laicis committi non potest | dicere tamen temporali bene dicentibus contingit | et e contra
expositum | vel dicit in causa feodali quo ad ista neutrum supplet quia quo
ad hoc est maior et vero feodi | non autem eo vero in qualitate clerici | et
videtur bene notanda contra de iudicio ceterum | et quod sit maior et fortior vero tamen
feodalis iurisdictio tamen per per t vonia de appellatione per ubi libere ubi ad eum est appellandum
scilicet apud est ab inferiori ad superiorem iudicem primo non ab inferiori
vel pari de quibus non putandum c li deo gratias.

Quarum sit quale malefactores ecclesiarum possunt conveniri in quocumque
foro ecclesiastico vel seculari primo ponit regulam secundum tamen exceptionem
et triplicem ipsius causam | prima negligentia iudicum secularium | secunda favor ecclesie
tertia qualitas criminis quod sacrilegium | secunda laici iniuste per occupavit
res ecclesie vel abstulerint quibus adiri conveniri quo iudice illi laici debeant
conveniri | dicitur per dicit quod regulariter est sit verum | quod actor debet sequi forum rei
considerat tamen quod quandoque accidit | secundum negligentiam laicorum in faciendo
iustitia ecclesiasticis personis | secundo crimine occupantium res ecclesie | quia tales
occupatores sacrilegi conveniuntur | et favorem ecclesie cui multus favor
debetur inclusus sunt io per t ias voces per statum | quo non obstante regulam
dispone secundum quod actor debet sequi forum rei per favorem ecclesiarum et eodem iudice
seculari negligente iudice iustitiam clericis et personis ecclesiasticis ut
non adiri delinquentium qui committunt sacrilegium occupando res ecclesie
statuit per | ut ecclesiarum rectores possunt occupatores rerum ecclesiarum coram
quo voluerunt iudice convenire | de hoc sit regula quod actor debet sequi forum rei
c e ti c si quis clericus xi q i experientie

Quod non exceptionem abstat ratio qui bona ecclesie occupant quia rector ecclesie
potest tales occupatores coram quo voluerit iudice convenire | Et spaliter
est ratio criminis sacrilegii quod est ecclesiasticum quia ecclesiarum rerum ecclesiarum committitur
xvii q i in canonibus | et favor ecclesie et iste sit tunc finales ut sic tunc
plurali est tertia ratio hec specialitas imputatur secundum negligentiam iudicum
secularium in faciendo iustitia ecclesiastica personis et ideo licet ista ratio in prima
cessat secundum quia laici parati essent facere iustitia clericis | unde rectores
ecclesiarum poterunt malefactores eorum coram ecclesiastico iudice convenire | quia
licet cesset impulsiva tamen non cessat effectus ff de postulando l. i
f. fori | et non demum unus acsi | Sit ergo ecclesia cognoscet
de rapina ecclesie et laicos | ut dicit hic in dicto quod dubium sit, puta
quia neget rapinam tamen conquestus xvi q i decimas per totum q iii
si quis depotentibus | ubi etiam dicitur quod non solum de rapina

forum rei est ad debeat
vel suga sint spiritualis et de
finis non ex c fi.
Sacrilegi delicto conquestus
ecclesiastico iudice primo est
ut dicit hic in dicto quod
dubium sit puta est rege
rapina sit conquestus ecclesiam
xvi q i in canonibus.
malverint plerumque et
plenum reppedientium
secularem iudicem consentire
est felis ellecto in fisco
eff. f. pe.

Iudice ecclesiastico
vel civili coram.
Qu. c aliqui laici in pa
dunge occupat res ecclesie
coram quo iudice possit conve
niri | et dicitur quod possibile
quod seculares iudices sunt
negligentes in faciendo
iustitia ecclesiastice personis
Ideo quamvis regulariter
actor debeat sequi forum
rei, in favore ecclesiarum
est inductum et rectores
ecclesiarum malefactores
eorum possunt coram quo
voluerunt iudice
convenire

v armen

sed etiam de qualibet oppressione non solum clericos / sed et omnes pauperes [illegible]
xxiii q. iii [illegible] unde est non habet ius [illegible] vestitos esse.
Item ponit hic duas singulares / dicas hic [illegible] quod raptor bonorum
esse potest coram utroque iudice conveniri / Sed pone esse non augetur de
rapina sed vult agere de dolo vel contra [illegible] contractum ad probato esse ipse
dolus dedit causam contractui / quod est nullus / vel vult dicere contractum
nullum quia obmissa est sollempnitas in eo debita [illegible] esse non alie
[illegible] ut dicit circa lesionem ideo vult petere restitucionem et contractum
vel dolo [illegible] vel obmisse sollempnitatis / vel lesionis potest ne [illegible]
tamen coram iudice convenire dicit sic per c. apostolicas xvi q. vi / dicit hic libello
faciat mencionem de dolo sollempnitate obmissa vel lesione in contractu adhibita
est non plenam fraudem [illegible] dolum [illegible] contractum ut puta quia
sollempnitas debita fuit obmissa vel lesionem / ad petitionem vestitum ab-
solvit in [illegible] sed [illegible] potest agere [illegible] de re [illegible] et aliis
alterum / Secus si non allegetur fraus ulterius vel lesio in contractu.
ut quod agit vel venditione vel deposito [illegible] ulterius / [illegible]
[illegible] agit [illegible] vel [illegible] sed [illegible] quod actor / [illegible]
[illegible] de [illegible] et c. si clericus / Item videtur hic dicit favore ecclesiarum est
introductum quod raptores rerum ipsarum possunt quos utroque iudice conveniri.
Sed quid dicemus de rapiente bona clericorum [illegible] raptor / potest coram
utroque iudice conveniri / [illegible] quod non quod id non est in dicta favore esse
ad bona esse / [illegible] non potest ad alia extendi [illegible] petisti / de deci-
mis [illegible] supradicta potest [illegible] coram iudice agere [illegible] / possessio non obstante
[illegible] c. [illegible] / Non obstat istud [illegible] est
favore esse quod non sed extendi dico quod non extenditur [illegible] bona [illegible]
[illegible] gaudent eodem [illegible] de [illegible] cum [illegible]
[illegible] / Item hic videtur quod [illegible] relinquunt [illegible] hic
quorum [illegible] malefactores esse [illegible] / sed quare [illegible]
[illegible] statuit [illegible] / coram quo conveniatur [illegible] hic est non
quia plerumque plerique [illegible] secularium iudice [illegible] / et est
[illegible] in [illegible] / [illegible] et [illegible]
[illegible] filii [illegible] secularium

[illegible] Item notandum ad glosam [illegible] videtur hic quod propter negligentiam iudicum secularium est statutum
ut possint malefactores esse [illegible] iudice conveniri / quid
si [illegible] iudex negligens [illegible] iustitia posset [illegible]
ecclesiastice administrationis faciendum / et est [illegible] appellet
[illegible] q. i. administratores / Item [illegible] iudex negligens faciat [illegible]
[illegible] ut [illegible] iudices [illegible] hic
[illegible] / ubi dicitur quod si [illegible] iudex [illegible] conquerantur episcopo.

qui iubet eum satisfacere quod si iussus non fecerit subdatur supplicio. non tamen debet opprimere qui vindicat se oppressum. Et ideo sicut male iudicat per odio grandi vel inimicicia facit litem suam, et debet condempnari iudicium contumatorum licet ff de iudi. si filius familias. de re iudicata. cum eterni sit causa iniusticia negligens exhibere.

Glosa super verbo malefactores videtur arguere tale quod actor forum rei sequi debeat. exprimuntur malefactores ecclesiarum sed et alii raptores et invasores rerum ecclesiasticarum xvi q. i. decrevimus. Ibi queritur que pena eorum videndo quod post consilium ... ad condignam satisfactionem ... q. n. illi liceat. et est expressum c. conquestus. quamquam tamen sacrilegi puniuntur per iudicem secularem et habetur ... qui agit de pena coram ... de episcopis et clericis si quis iubet ... de quo vide ii q. i. primus ... de persona ianuarii. Tercio queritur quando isti post ... ecclesiasticum iudicem conveniri ... et hic facit qualitas criminis quod isti committunt sacrilegium quod est crimen ecclesiasticum ... omnes tamen raptores et quod sacrilegium committunt ... et primo quod ... sit sacrilegium quod committitur quando rapitur sacrum de sacro quando non sacrum de sacro quando sacrum de non sacro vide et ... de pena sacrilegii. Quarto queritur an sunt alia crimina ecclesiastica. quia crimen sacrilegii ... crimen usurarum ... et vide ... ad abolendam et c. vergentis. Item crimen simonie de simonia per totum. Item crimen heresis de hereticis ... de clericis ... Item adulterium ... agitur ad separationem thori ... Quinto istud quod crimen dicatur mere ecclesiasticum ... quod crimen ecclesiasticum dicitur duobus modis. aut quia committitur contra ... ecclesiasticam vel quia tamen lex ecclesiastica hoc prohibet. Crimen heresis est contra fidem que est mere ecclesiastica. Crimen simonie ... spiritualia. Crimen usurarum prohibetur sola ecclesiastica lege ... per totum et plus ... cognoscit ... qui ut de precio agitur ... novit ... indebite soluti cognoscit ... secularis ... Similiter crimen concubinatus est ecclesiasticum quia sola lex canonica prohibet ... et non ... ff de concubinis ... concubina ... c. de concubinis per totum ... intelligens concubinam ... sed ... ut ... c. ... concubinatus ... etiam si canones permittunt de ... c. ... intelligendo de concubina ut 32 q. 2 ... ergo ubi dicitur concubinatus ... est ... concubinatus est ... Crimen periurii quia committitur ... est ... de periurio ... est ... ut non solus ecclesiasticus ... cognoscit de clericis ... de pena periurii ad forum ... iudici novit. Sed ad penam legalem infligendam secularis cognoscit

Tractat de pena et foro sacrilegorum ... tamen ecclesiastica ... agiro.

Ubi dicitur ... non ... pluralitas ... simul ... licitum est ... vel ... non ... est ...

xxiii q. v. eos debent ¶ Cum illic adipis obseruancia obseruacio ex
ut materia obseruare compellat c. cum c. laico de fo. c. li. vi.
Crimine adulterii est etiam ecclesiasticum quia est c. lxii ¶ quod est verum saltem
de hoc cum agitur actione separacionis ecclesie cognoscit de crimine tunc ut licet
no ext c. primo ¶ Vezaleum vero penam secularem imponit ut dicto c.
tunc de crimine i. alias ergo stat ratio quod actor debet sequi forum rei
¶ Sed dices vbi quod omne crimen sit ecclesiasticum de iudi. nouit ergo ut
valet ista distinctio ¶ Dicas verum est quo ad forum penitencie et ipsum modum
agendi illius c. sed denuncio euangelico ¶ Et quid de crimine falsi in litteris
apostolicis an sit ecclesiasticum non videtur pro ut ad falsarios c. de crimine falsi.
¶ Sequitur in q. c. 2 quod dicit hic excreuit quito ff. et quid in propterea
bonorum laicorum ¶ et aliis malefactoribus laicorum iniquis etiam potentia
coram quo maluerint iudice conueniri ¶ Dicit quod non sed sed reos suo iudice
conueniri dicit quod hic verum duo possunt eos coram consequi iuste complementum
ut dicitur c. c. extuluimus et ratio est quia quod de crimine creditur de alio videtur
esse prohibitum xxvii di. qualis sed in fauore ecclesiarum est hic statutum ut hic
ple quo ad bona clericorum ipso uidere te puniri et iniuste quia eorum in sequandi
xxiii q. iii c. si quid ubi de hoc fat uiro cum sui de pau. xcclus non
tulerimus hic ad bona laicorum ¶ Dicit tu extra de foro competenti quia et
appellationibus et aliis legatus quod omnes raptores indistincte lic. i petentia
quod hic consonat iuri c. t. i. nouit de treuga et pace c. i. ¶ de rapto
extotum dicto capitulo

Quod clerici ¶ Canse clericorum secundum iura canonica non secundum consuetudines tractantur
Io an in nouella ponit sit casum in tribus ¶ Contigit sit duo pre
stolares parisienses quod quod conueniebat ~~canonice non reprehebant~~
aliquos uel conueniebant et ipsi allegabat canones non recipiebant
canones allegati sed secundum consuetudinem tunc laicorum eius de eadem iudicans volebat
ipsos iudicare quod cause clericorum iure canonico decidi debent
¶ Pro cause clericorum debent terminari iure canonico ¶ Dicas et est simili iure canonico
non reprobato pro di. c. i. de no o amt. c. i. ¶ et de solut c. si. Item non vi
quod dicit cause spirituales clericorum debent secundum ius canonicum terminari exceptis in realibus
et feodalibus que secundum consuetudinem terre et tunc ipsius regis et longis dn
feodal tractatur c. c. extuluimus et c. verum et c. ti ipso ceterorum ¶ Idem
si agatur de patrii hereditate qui filius sit ex lecte lator et c. causam ex frequenti ¶ et
hic intelligo quam consuetudo uel lex terre disponit circa causam ut casu
tunc ¶ sed si disponit circa personam tunc talis lex non potest stringere personam
clericalem ut consuetudo c. de consti. c. extra ¶ Bartulus ut l. cunctos ff.
de summa trinitate dicebat constituto laicorum ligat clericos si non nominat ipsos
sed bonum est in contrarium ut licet pro extra sancte marie ubi consuetudo sanctorum
rebelles recipere. in c. consti. de vesti i integrum et odiosam non ut in subs
pus allegatur.

¶ Actiones a re et actionibus et feodalibus que secundum consuetudinem terre
et tunc regis terminantur c. c. ex
tuluimus i. ff. Commorantes
eis quod statutis de regio dixi sicut
i in tegrum tu queritis et appellans
opponi tu quaestionis i. ca.
modo fame de beneficiis quo ius
statim veniens et videre oportet
modo fortiter quod forum ¶ clericorum et
miles ibi dicat hic dicere lun
ubi i hic ff. ad municipales
l. municipes quod miles et clerici
est miles celestis sine Christi
xi q. i. romanos de summo non
ordi ec liberum de hic tanga
¶ Iure canonico et similiter pius
canonica non reprobato p. di.
c. i. et si.

Item textus hic facit mentionem de clericis | quia dicit clerici parisius commorantes
etc. unde ergo dicimus de scolaribus laicis | unde quod clerici tenebuntur sequi consuetudines
laicorum constitutas | quia verbo prohibendo de alio intelligere non videtur ff. de [illegible] pro
et forte ideo sic dixit quia sicut non volunt ius regium usurpare ita
[illegible] nomine sit ut ipse dicit ut hic | consequenter dicit quod clerici includuntur
quia licet non sint clerici etc. [illegible] | quasi dicat
scolares eo animo veniunt ad studium ut promoveantur ad clericatum
[illegible] dicit parisius clerici commorantes si conveniant vel etiam si conveniantur
aliquos [illegible] | [illegible] clerici [illegible] non pro iudice
conveniri non possunt [illegible] | et etiam volentes [illegible] licet [illegible]
[illegible] | quod ergo clerici parisius commorantes ibi poterit [illegible] studio
potest intelligi de illis qui steterunt ibi per decem annos | quia tunc lapso
decennio censentur ibi [illegible] domicilium vel intelligitur de consuetudine clericorum vo-
delictorum vel quasi | vel [illegible] vel [illegible] ibi initorum in studio
parisiensi | quia [illegible] istorum sortitur quis forum [illegible] | et clerici
licet prelatorum suorum ibi morentur | quia si non possent [illegible] vel
vel delictorum inibi initorum [illegible] attendentes [illegible] licet [illegible] conditionis
essent quam attendentes [illegible] licet [illegible] qui [illegible]

Attendas tamen quod clericis attendens [illegible] licet non sortitur ibi forum [illegible] de quo
[illegible] omnes de [illegible] et [illegible] | Vides hic [illegible] quod [illegible] clericorum [illegible]
[illegible] tantum | et non consuetudinem | [illegible] quae non [illegible] consuetudines
[illegible] | [illegible] tamen non tollat consuetudines locorum singularium de consti. libro
[illegible] hic sit quia [illegible] consuetudines [illegible] facit lex.
unde [illegible] violato | Videtur [illegible] capitulum [illegible]
capituli et vult [illegible] quod capitulum intelligatur duobus modis | Uno quando clericus
agebat contra clericum [illegible] tamen [illegible] non consuetudines | et hic vult quando
dicit textus si quas [illegible] clerici parisius commorantes
contra aliquos scilicet clericos | Si autem [illegible] istud aliquos scilicet laicos [illegible]
[illegible] quando clericus agebat contra laicum coram episcopo parisiensi [illegible]
[illegible] iura [illegible] et non consuetudines [illegible] actor debet
sequi forum rei | et [illegible] laicus [illegible] clericus [illegible] coram iudice laico non
[illegible] ff. de [illegible] pro | [illegible] quod hic est spirituale parisius [illegible] temporale
[illegible] in laicos | et [illegible] ibi [illegible]
[illegible] et etiam [illegible] dicit hic spirituale [illegible] parisius [illegible]
dicit [illegible] est spiritualitas [illegible] clericorum [illegible] tamen vel [illegible]
[illegible] non [illegible] | [illegible] est spiritualitas [illegible] clericus
laicum trahat coram episcopo [illegible] est parisius spiritualitas [illegible] debet [illegible] forum
suum ff. de [illegible] pro | Unde [illegible] glo [illegible] alias [illegible] peticiones.
[illegible] coram suo iudice conveniri | [illegible] clericus agit contra laicum coram
iudice laico qualiter [illegible] tamen dicit [illegible] quod non [illegible] trahit

s. l. ciuilem uel municipalem / q est uolis [illegible] xxi q clerici agit petens petens legatum / s leges no valet nisi hēat septe testes / aliq pbet pduos et laicos / clericus nis no hec qr no pbauit psepte s ysta q. videtur repelli / Item qo vm qstitucio municipalis ligat clericos inf̄o seclari litigantes disputauit dns Jo. calds ut dicebat dns Jo cepi dicebat aut qstio dispoit aut circa lites ordinacoz z ligat clericos ff de ysti. l. iij. insti. ¶ Secus si disponit circa decisione lit / p cy͡m in l. cunctos populos facit q not Jn. in rubrica de qsuetudine pbat p c. qstitus derysti i integ͡r de eo q mittitur inposs ca venisset

Nicolaus laicus laicum sup re ciuili coram eo qo judice quemire no pt nisi indefectum iusticie seclar sut ul nisi qsuetudo hēc hēat / et po ponit dcas ul sua modificatoe / zo pendet circa grauamina qsulto ibi licecat zo i. s. vbo / pendet circa recusaciones / ul dt ponit v. dca s i. dns totum ibi licecat / qz ibi s. vbo ¶ Ponce z qsules Bocllon qqsti fut dno ppe / quo laici Beralloy sup causis q no erant de fo ore q alios laicos impetrabat ypsta a sede aplica / ita qr ptlon i peticiaoni impediebat z turbabat qurs̄o qsulis Bocllonyn / quamvis ipi no essent negligētes i iusticia p'da / quare petebant sibi sup hoc puideri Ideo pp mādat epo ut tales lras an negliaz qsulu impetratas decornat viritas z i aucs res sit sic uc qst i telligit q deruet peas pcdi no posse. hic nisi adysiciu dno / inquo ponce st tamen p. c. qsules st negligētes i redd. iusticia / tunc merito negle ipoz / licz laico q laicis recurre ad judice ecclīam / et lras impetrare. dt qsit hec nisi adysicim / licz inquo ponce sit casum ¶ Ducc ipa esto qd cosules q gnouit i ca ridebant suaz disfmā ul gnuent ptem i pcessu. pos vult appre adhuc appellabit. dt sic est qsuetudo aplabit adepm / cessante qsuetudine adppaz maiore vacante Jmpio go tc adppaz deuolvitur jurisd inpial hic nisi vsitum. s. i vo ¶ licz dnc ipa consules volebat int ptes qgnosce̅ vnus aut recusabat qsules ut suspctos / electi st arbitri qui pnunciauit eos suspctos / quis qgscet de pñli ca dt dnoqq si qsuetudo disponat qr qsulibus recusat / dioc͡s qgnoscat / alioqn ad nos recurrat pncipali͡a sicut supius e qp͡ssim ¶ Allegat resp impetrantis alanco qui no est inpsōnalis psona qtra laicum est ivg et intelligas hic pñm qu secular no cat negligens i iusticia exhibenda / et vo qt pp icos nisi no hic nisi i casibus quo adtpalia qdco pbiat cum dare no pt c. ne desta defuncti. l. pc. Jo an i nouella na pno qccpso hic qr qredit alco q ius no hic de jure pato qr aut / i. q. by dubcento / et hic vole lra pbato op obsta decuna aute tua viritas et i aucs ¶ Secundo no qr ppt negliaz iudicis sclar devoluitur iurisd adjudice ecclesiastica

Archiepiscopi tam qtingit ecca hario z diocese al' bn aditur judex s. ti pyonomi s. goss

Aute tua suppl'es lras no posse pcedi sicut pcedi no poss si qstaret ipas viritas z ecs al' no bn pcedet̄a segr ul hic i telligitur qu impetras suggessit nysto qr qsules negligentes erant cu tu pp hoc no fuissent requisiti s. dessis sup lras

Viritas et i aucs vn cu ff. ancos nisi no tenebat iursd ul lite q cos date no valent nec qr pcas fit c. ne desta. defuncti bplt

Agrauari ij q. bi qaes et ad roma phi ad tua hic nis hz epus intra si adpzaz nisi impij appla

Ju decis postea tangam

Recusati recusat ergo ordinarius s tanc es qui no recusat si leges qtem est ar̅ qosi qr vi in dro ecclesiasticis hz nisi qpalem iudicat sm tanc es et no s leges z decap. s. duobus mis. / Justa s. et vera

1

ij

debet cognoscere unus / et hoc voluit versiculus dummodo consules etc. tamen / et intelligas
istum versiculum quando loquatur seculari iudice negligente quia alias versiculus non est
necessarius sed validum quod est impetratum post negligentiam iudicis secularis / et ideo
hoc modificato dummodo non vult quod licet invite per negligentiam secularis iudicis
qualescumque quia apud eum non qualescumque tamen tempus ad data respiciatur
in presenti decretali cum te / sed in modificando dummodo vult quod licet impetrate alias
sit non / hoc non sit tamen impetratus erat negligentes et non sit necesse sed valet
ideo quia alias in causa negligentie per hoc iure / ideo ea plures inaniter diffunderunt
ut prima argumenta contra in presenti notabili allegata / et etiam tamen posui casum
licet ostendit videatur sentire rationes literas esse impeditum / et posuit civitas
in pelles literas procedi non posse nisi moneret negligentie et quod est verum inspectione
in textu primo et verius est / Tertio non apud iudicis secularis ut apud ad-
certam concludit ex hoc dispositione ubi licet tu ipsis ad tuam sententiam archi-
episcopatu est audiam apice sed ad papam inter imperii vacante [illegible] / tamen tu
quando demum ad eum vellent appellare non de [illegible] quia est duos illius
civitatis et eam in [illegible] ab imperatore / et ideo vacante imperio
non appellabitur ad papam obmisso episcopo medio / sicut non ad imperatorem
appellaretur [illegible] antiquorum / Quarto non vacante imperio imperialis iurisdictio
devolvitur ad papam ut hic ubi dicitur / proprie hic tamen / secus si alius rector scilicet
alii quam imperatori esset mortuus / vel negligens non devolvitur ad papam
iurisdictio / sed ad proximum superiorem / nam spiritualis est coniunctio inter papam et imperatorem
sicut dicit in fine de testamentis requisisti / quia papa eum consecrat et coronat de
electione vestra / et est advocatus eius et iurat ei / ideo tamen imperium de electione
vestra et iurat ei [illegible] dicit ego [illegible] et c. tamen duo / et ideo cognoscitur
quod tamen imperium nullo papa succedit imperio vacante / Quinto quod si imperatori
non est negligens / sed subditi sunt inobedientes et rebelles quod non potest facere
iustitiam / tunc non credo quod succedat papa in iurisdictionem eius / sed tamen in compellendo
ad demandandum rebelles scilicet dicit eum adversus / cognoscit tamen vel ubi locus
est de temporali iurisdictione papa cognoscat / licet secularis non negligat de iudi-
ciis notat de appellationibus si duobus in / Sexto collige ut recusari ut suspectum
in sententia consules iustitie tamen nullo suspecti fuerit recusati / et sic colligitur
consulum recusatur prohibet reprobatur de iudiciis c. i / Septimo colligitur ut recusari
sed canones licet non sed leges de c. si quis contra clericum et est hic arbitrium quod ubi [illegible]
[illegible] iudices temporales sed canones continuat non sed leges ad [illegible]
si duobus ubi dicitur alias hic sed aliquo papa succedit vel alius [illegible] in iure.
[illegible] donatis et talis efficitur [illegible] contra deinde [illegible] libro / Si
autem iurisdictio secularis negligit [illegible] et modus subrogatus tamen non / ar. de electione
in nunc [illegible] et gradatim appellabitur non ob id c. quia hic habuit concedendo
~~Videlicet dixi [illegible] in quarto notabili quod vacante imperio imperialis iurisdictio de-~~
~~volvitur ad papam et hoc propter coniunctionem que est inter papam et imperatorem~~

vij Vijo arbit(ri) qui eligunt(ur) sup(er) ea sup(er)ius expoi q(uod) ordi(narium) sup(er)i(us) n(on) p(ro)bata no(n)
cognoscitur de p(ro)p(ri)o negocio / Vel h(oc) i c. suspicionis de off(icio) delegati § ad allega(n)-
dum expressi(us) s(ecundu)m ordi(nem) co(n)venio devoluit(ur) quia nec h(ic) disposit(io) ex se vult ven(ire)
ad te sicut p(ri)us i(n) s(ub)s(e)cuendo dispo(nit) alias alt(er)i subdelegat b c t si qo
contra. ¶ Videt(ur) dixi i(n) qo noli q(uod) vacante imp(er)io imp(er)ial(is) iur(isdicti)o devolvit(ur)
ad papam ut h(oc) [illegible] quia est aut(em) papa(m) imp(er)ante / Sed querit(ur) In-
quid si alius rex est negligens vel alius princeps mort(uus) qui superiore(m)
no(n) h(abe)t tunc eo neglig(ent)e vel mo(rie)nte succedit p(apa) i(n) iure / d(icitu)r sic §
h(abe)t no(n) [illegible] q(uod) ab eo teneat regime(n) / sicut imp(er)ator imp(er)ium sed ex ple-
nitudine potestat(is) qua h(abe)t / q(uia) est vicarius Christi [illegible] ti [illegible] novit / v(ide)
no(n) [illegible] / et q(uod) supplet reg(is) s(ecundu)m no(n) recognosceret / negligentiam est ca(pitulum)
de supplenda negligentia p(re)la(torum) [illegible] li. vj / ubi papa supplet negligentiam reg(is)
Portugalie dando sibi coadiutorem / Immo no(n) solum de plenitudine
potestat(is) s(ed) de iure [illegible] h(abe)t papa posset / ut h(abe)t ca(pitulum) s(upra) neglig(enti)e rali(s) omnib(us)
ep(iscop)is in civitatib(us) suis [illegible] / sicut aut(em) ut dissolutes
iudices tolle(re) ix q. h(abe)t aut(em) q(uod) [illegible] b c ti c [illegible] sit [illegible].

Cuiusmodo non supperna sacri Regis qui sibi summi pontifices statuerunt [illegible] no(n) est [illegible] tanta fides adhibenda [illegible] de [illegible] acti de etate [illegible] xxiij q. iij §

¶ Item In tractat(u) [illegible] quo iure p(apa) statuit ut possit cognosce(re) i(n) p(ro)fes-
sionib(us) decimis laicor(um) / et ponit multa v(er)ba / In [illegible] concludens q(uod) iure
vicariatus Christi quem imp(er)atores receperit qui rex sunt et rex regum
et d(omin)us d(omi)na(n)ciu(m) / Unde d(icitu)r In principio est q(uod) deus a p(rinci)pio utru(m)q(ue)
creavit na(tur)am spiritualem et corporalem / angelicam sc(ilicet) et humana(m) et ipsam
p(ro)p(ter) [illegible] et gubernavit / sicut factor re(m) sua(m) gubernare solet et [illegible]
[illegible] p(ro)p(ter) precepta dedit / et transgredienti pena(m) inposuit gen(esis) ij°
[illegible] ligno vite et / Caym etiam et Lamech p(ro) [illegible] gen(esis) iiij° et b°
et [illegible] mundo p(ro)p(ri)um deum usq(ue) ad tempus Noe contemp(or)e Noe [illegible] humana
creatura rege p(ro)miseros quor(um) p(ri)mus fuit Noe [illegible] sibi deus gubernacio(n)em
arche [illegible] etiam [illegible] gen(esis) v. c. lij c. lxij Noe no(n) legat(ur)
fuisse sacerdos offic(ium) tu(m) sacerdot(is) [illegible] gen(esis) viij ibi / Edificavit aut(em) Noe
[illegible] ergo vicaria successerunt patriarche sacerdotes et reges i(n) regno [illegible]
iudeor(um) / Et duravit usq(ue) ad [illegible] qui est [illegible] mundi d(omi)n(u)s et rex [illegible]
de quo d(icitu)r p(salmo) Deus iudicium tuum regi da / et ysaie 33 d(omi)n(u)s iudex [illegible]
d(omi)n(u)s legif(er) [illegible] d(omi)n(u)s rex [illegible] / [illegible] vicarium suum constituit petrum et suc-
cessores suos qui et dedit claves regni celor(um) / et dixit ei pasce oves
meas / et [illegible] iudices no(n) possit [illegible] suas [illegible]
[illegible] [illegible] vicariu(m) [illegible] mundi est [illegible] / qui filij
sit [illegible] / sic eni(m) lex divinitat(is) est docente b(ea)to dionysio infima p(er)
media in supprema reduci ut [illegible] una sta(tu)m / [illegible]
una est [illegible] fuit [illegible] Noe gubernator eius [illegible]
[illegible] que est [illegible] fides [illegible] / [illegible] ovile et [illegible]
pastor [illegible] pastor d(ic)i est i(n) [illegible] gentes et regna

Glo. venio ad q. p^m glo. dt unum adhuc q. q. ponis & proponis ju. re-
ptat videt(ur) hic dr in textu q. eps. litas pluries q. laicos in causis q. spectat
ad forum seclare impetratas, tz de tua civitas & manes, et hec q.
hic sit u^c q. p. c. contius in isto s. c. ti. ubi h. dictum q. sit impendenti
& hic tz q. jur. q. q. iudicis in spiritu. de date de hiis casu te, io
si apud sit u^c ut h. dicit q. lra de tuas civitas. tertium tempus no co-
valescit dictas c. continuissa. q. ti. q. ppo. no contigit istud casum, q.
ille i. no cognoscit ut delegatus negligentie duo feodi immediato sed
ut ordinarius superior de quo ibi est dtum, sz quo adiunct nuaz hcenu
hic tua cupla q. bare lotur. t. istud 2 t. contenere, p. pnr
2t compte q. dt duo sit cas principales. Contingit sup. eni q. stante
ad forum seclaie impetrat laicus qui no est miserabilis persona an ne-
gligentiam iudicis seclaris tunc statu apte est iu^s ut hic i. p^o etia
si postea sit negligens q. in istis impetrat de date de hiis casu si pt.
negligentiam impetrat compressa negligentia valet ut i. v. dn. uo. Secun-
dus cas est q. persona miserabilis impetrat puta q. vidua impetrat
tunc subdistingue aut i. petitorio etiam nulla negligentia tunc c. i. pedenti
seclaris seclari velit facere iusticiam delegatus no procedit alias sic
ut i. t. pp^o ū. d. c. Si aut i. possessorio impetrat apud est validum
etiamsi q. seclaris no sit negligens i. c. ti. compte. b.

Secunda glo. emuat cas in quibus ecclesia iudex intromittit se
de causis laicorum a^l cas sic vlt q. te consuetudo hic dispon. q. c. st.
Iste preguntioni in q. bis cum iniquenda ad loc. c. detali
ecc. de ap. si duob. 2 hinc etia pot q. publico cum seclaris
est recusat(us) ut supplet ut hic i. fe. 2 hic bis consuetudine hic dispo te.
ut seclari vetustito ecclesia cognoscat inant ut deffen. judices
si 1. et cessat q. h. mg. vltra fex. lz q. ordinarius recusatus
a^l subdelegare debet q. c. si quis q. clericum ul dt sup. ju. competent
consuetudine cessante recusato or^o laico ecclesia cognoscet no obstat
c. si quis q. loquitur in epo vetustato qui pt. subdelegare hic i. inferiori
ut hic faciat favor epal in istis ceptam distat, sz p. ut vs
plus innuat lue iq capli i. sicut sup. est compressa que tua refert
se ad illa sicut acteq. fuit est 2° se ad consuetudinem refert dco quilibet

Exstenore vidua laicum no pt conse ecclesia iudice quere ul ca-
sit certa ul nisi iudicem, iuste iudicis seclaris. Supra cont q.
ipse punisio i. nos igitur que tua facit cam reddit supsedere illus
duos casus continet.

Raoda nobilis mulier vidua uxore francisca successerat ab intestato
in hereditate cuida filio suo et nunc hereditas detinebat p. quedam nobilez

bez Johem de medunano quodo illa mlr impetravit iudices sup i a hedite
avepm cthesaurau m turonesem Consequib pecit illa hedrtate sibi ad
iudicari fites cam adse ptine 2 agebat petitorio sup petitorio litas
impetruit Cum aut hic benisse adnoticia comitis britanie cum soro
tam illa quam ille nobilis fuerat madauit illi mlieri ut illa cam
cor eo tractaret puttens ei plenam iusticiam exhiberi vidua hic no
obstante psequebatur cam cor iudicibus delegatis Ideo comes significauit
hic duo pe Pus pa offendunt q iudex eccliasticus no est vidus ita de
bitor insatienda iustitia ut plt alios i sua iustitia offendat Ideo madat
delegatis ut illi cae debeant supsedere hic bez iusti esse talis ea q desin
nia adforum ecclia tui ptinet ut iust comes esse negligens i iusticia coh
pedat Allegatur cae viduarum f. petitoire sed possessoire copte b
no ptinet principalit adforum ecclie Sz secundario si i cau neglie
sen addefensionem ibi du mo pindice secularem sua possit iusticiam
obtine Vn si iudex secularis puniet licz male delegati se no itro
mittent tu solam negligentiam supple valeant si pe 2 egi adhf s c
cotusunissa.
ij Secundo no hic inferz pt inhibe pti ne cam p
sequatur cor no suo iudice ibi cum tam ipa q ptutos n. essent
de foro ep cide mlieri madauit ut cam deferret adipm Sicut
decem q si iudex laicus li by ymo si essent eius vasalli possz eis sbdebito
fidelitatis inhibe s c cotusunissa Tertio no si miserabilis psona
iij sup petito. vstu impetrauit q laicus an iudex secularis negligens no
est apiuo nullu sz i pendentia ut si secularis negligat delegat cop
iiij sto pcede possit Quarto no q eccla est sit debitris i rsdenda iu
sticia miserabilibus psonis ut plt alys i iusticia no fiat ne inde
nascatur i iure vide inra nasti dz dcatta qualiter po Quinto
v eccliasticus iudex tam adforum ecclia tu no ptinentem dz relinquere iudicio
iudicis sui secularis s c nouit de iudicys de cleri beg te ubi dz q
no dz mitte falcem i messem alienam Quam licz sit vica ecclia in cap d
est pt i ipa tu i stinunt duas esse ptates ciuile dicente ecce duo
gladij hic et no dixit pmus uis est sz pos est 2 licz utroque sit in
ptate ecce spualis 2 mlis mlis tu qui subest spuali mau vestra
2 militu adnutu spatiam regis sacerdotis incognagati vina stat
2 hoc tangitur ibi tu dz iusti sit talis que adecctia tu iudice ptinere
nostat f dcuum ul gsueme deinuic ut cae spuales ul eis anepe
vjo decindi comuato de gsue s c ti lig Sz vides hic q ista mlr quoniat
istu sup hereditate sua quo ergo ista cae possz spectare ad forum
ecce de iure dt ost forte ista heditas erat ei data i dote ul
legata ul cosummacessione sibi delata 2 si hic pt ul no pt cor ecciastico
iudice tractari Sz de dote ba ecctia cognoscit qt est adhe ns seu accessoria

rei spiritualis s. matrimonii | de dona. inter virum et uxorem de prudentia et maxime qui vidua repetit dotem e. ti. imp. ¶ Si dices si causa tamen dotis dicatur tantum super dote et non super hereditate ¶ Verum est quod dos bene potest intelligi hereditas mulieris | sic enim proprie aptatur ff. de rem. vir. l. iij § fi. Item
¶ Item ratione testamenti possunt spectare ad ecclesiam i. de testamentis. tua nobis de quo dicit ut ibi s. quod est obprobrium eius | alias ecclesia non tenet se intromittere de hereditate secularium qui filii sunt tamen tantum ... ideo dicit iuste sit causa ecclesie.
¶ Videatis quod super verbo iniustitia videtur textus velle dicere quod papa vel ecclesia iudex sit de facere iustitiam viduis quod alii non faciant iustitiam | et non de causis viduarum que non spectant cognitionem ut dicit in ad hec et e. ad iustitiam viduarum cognoscere non debet nisi sit facere alius iniustitiam aliorum iurisdictio exercere usurpando | et expresse infert glossa quod dicatur in puncto noli | quod cause viduarum non pertinent pure ad ecclesiam s. foro s. tamen negligentie et quanta ad defensionem et protectionem | lxxxvij di. c. i. et c. ij | ymmo ad iudicem secularem pure spectant cause viduarum pupillorum et horum quod regum. ubi dicitur regum est proprium facere iustitiam et iudicium liberare de manu calumpniantium vi oppressos peregrinos pupillos et viduas qui facilius opprimuntur a potestatibus et malos opprimere et bonos sublevare. regum officium est ut ibi in rubro et C. quando imperator inter pupillum l. una. ubi imperatur quod illos non trahit eos quod puniant et eos principe ipse vero sit precipuus tamen tantum potentia adversarii | Subdit in quod ubi in quinta invocatur miserabilium personarum | hec pure spectat ad forum ecclesie et intelligitur c. quoniam b. et c. ubi quod queritur tamen vidue super violentia invocata. ¶ Secundum ergo est speciale inter miserabiles personas et non miserabilium | cum dicitur iudex in ea causa ecclesiastica aut negligentiam secularis iudicis adeo non petere se non intromittit ut de miserabili persona est casus hic quia de vidua loquitur de non miserabili e. c. po. Quod dicit de officio delegati c. significantibus | quod persona miserabilis ad ecclesiam cum venerit secularis negligentia non sit licentia primo | videre quod non possit persona non miserabilis videri glossa lxxxvij di. c. i. | Vel dicit diversa est inter miserabiles personas quod si scilicet de iure civili de ipsorum alias causa ad negligentiam imperatoris non petitio valet tenendum negligentie ut hic | non miserabilis ante ad negligentiam ut scilicet ut actum est de iure s. intelligi in causis secularibus in ipsorum alias cum negligentiam non valet super e. de po. subdit quod precipue cum dote spectat ea ad ecclesiam ecclesia penitentiam hec sponte adulterii ad sponsionem matrimonii et inducere hoc petere omnis causa ad ecclesiam spectat de ti. ex parte c. nouit ¶ ¶ Sequens quod super verbo ad ecclesiam iudice exponit licentiam proprie hic inducit nisi esset causa ecclesie quod pertinet cognitionem ad ecclesiasticum iudicem ipsis supersedere debent hoc quod esset ea de causa iurisdictionis de decimis usurarum talis causa de quibus dictum est e. c. ti. tamen sit § i. c. xx. q. i. non coaptatur hic quia hic dicebat de hereditate

que mulier sit de dona. inter virum et uxorem imp. ff.

Vtrum causa viduarum pertinet ad ecclesiam

Quid de causa viduarum et aliarum miserabilium personarum

Ex glo.

Secundum ...

ideo d[icitu]r ut d[icit]ur i q[ue]sto uoli ſ. qualit[er] h[er]editas ei forte cat i dotem
uluta et voc dot[is] ad[...] ptinet s[ecun]dum ut bird. z bpoten
depnidentia / ¶ Glo[sa] vltia sup[er] v[erb]o fict[us] p mad[a]t ſi ea ptat
ad ſo[r]p ſeclare q[uod] iudices delti ſz iſta ſſede ſit bin ii iudex ſeclar[is]
eſſe negliges et no obst[ant]e q[uo]d it[er]e ipius tam voc p[ri]ma rimac[...]lt

glo ſudet q[uo]d pqo an coite negl[ig]itc ipſi delti padent ſtiute ſunias ut ſcoz lit[er]a[rum] ſy

¶ Sz v[er]te quas litas iſti iudices poder[e] mig[ra]ri p[ar]az ut ſpaiz dt.
v[er]te p[ar]az / z vo q[uo]d tles lre litz apu[d] ccſſoz no ſunt / tu pſutuaz
negliaz iudic[um] ſeclar[ium] qualeſcut / ¶ Gile budes l. i. § i. ff de leg
iij. ubi fidei q[uo]miſſo filij faltias ut ſui q[uo]d apu[d] no valuit
q[uo]ſumat[ur] ſi poſtea manuiſſ[us] incadē volute dcedat ¶ Gile
ff de af[finibus] p[ro] ſpuilis l. iij. / ubi ſi poſtul i q[ui]eſſio q[uo]niae dedit legatu
eo incadē volute macute q[uo]ſumat[ur] p[ro]urgreſſio / z t cam te d
vſpt[is] v ſi madat[ur] ad caplo eps. poſtea clett[us] adiuple tenet / qui
tu tc date lras adiuple no poterat / tu adh[uc] eps no eſſ / et
adeu colo no ptinet q[uo]d ora litz apu[d] no valent penetu futuz
qualeſcunt / ſit cc[sis] iſte lrc, i q[ui]bus ea ſbydc br q[uo]muti / vz ſi toy
iudice ſeclari iuſticia no poſſit ſtu / intca cu quiſd decui
d[e] vſpt[is] paſtor uiſi br cu ea q[uo]uti ſub[...]dicvc ſi iuſticia cor[am] ſe
tlam ſiue no poſſ[et] / ſile deuuf iur q[uo]d admo / v[e]l ſi q[ui]us inuanit
alig[ua]z ſe ductor[um] intelligit[ur] ſbydc inuaſſe / vz ſi q[uo]d vaz deſpoſitois
no bcuit / ſile i ca ap[ud] libiſta ap[ud] quuiſſa i teligit[ur] z p[ri]ncipal
ta quuiſſa / tu ſbydc vz ſi apo iuſtificata ſuit i ca p[ri]nli p[ro]cedao.
/ dcap ut debit / ſcu i. / z q[uo]d nc lre ante qualeſcant bo cay d[e] vſpt[is]
ſi aut / v[e]l ſi vſpt[is] no ſacicus menoy dcpo qualeſcit / ſi adiupaui
po pdolu ut negliaz vſus no ſuit / ſz dt ille ſe no ſit ipo iur
nc ſz ope oorep[...] aulande / al no[n] qualeſcunt p[ar]az u ſimat[ur]
ou ſuus grou[...] / ſit cc[sis] ſut lre no ſit ne ymo valet ſz q[uo]d[...]
ypoz pendet i euentu q[uo]d[...]tois / ſ. ſi ſeclar[is] negligeus ſuit
et vo ſz iu q[ui]a ſſ lz iur[...] i iuſtabiles q[uo]ſonas ſaltem ſtitu
ideo illa delegare pt ſz no i iuſtab[i]li no iuſi neglia deſcat ad.
ipu ſ t ip[s]o litz ſcu iug i. et i. degil quuz placet ubi i q[ui]eſſ[us]
ulicr vlicte marito eſt iuſ / tu eo mortuo q[ua]leſcit / dt ibi
votu cat iulli q[uo]d ad no exeimdi de moſtio / ſz adno q[uo]ngendi
debitu tam[en] ſcu tonet ut i. dt textus / z ff de iuſt[itia] rupto teſto
ad iuſto dt q[ui]a ay iſta lex no pbat adq[ue] i ducit[ur] ff de libet[is] et
poſtumis l. ſi qs poſtumos uqpu[d] ſut cc[sis] lex no pbat adq[ue] i ducit
ſz ſo au cum no pbz adq[ue] i ducit[ur] ff de pguodaucia. cca ſi iy vc
ſ de elect[ione] q[uo]d ſicut ubi cleto bno q[uo]ntepto no valet u poſtea q[uo]ceaat
arg. q. ſ de elect[ione] duc[e] ubi dclt z j de pb. p[ro]p[...] ceſſionz ubi ſut[...]
q[uo]d i. iqd apu[d] eſt nij no qualeſcit dt co. gl[osa] z iſtud eſt bin

xx ꝯ

non obstantibus legibus in contrarium allegatis, quia non qualescumque illi actus ut
[illegible] est contractu [illegible] ut [illegible] contractu. Venditor [illegible]. Et tamen
[illegible] prodit [illegible] glo[ssa] quod [illegible] prodit [illegible] de off[icio]
delegati, prudentia in [illegible] de off[icio] or[dinarii] significavit. Et sic [illegible] in precedenti
quoque appellatione negligentia iudicis secularis [illegible] et [illegible]. Statuit in precedenti
est ubi senatus consultum Macedonianum [illegible] ff. de Macedonianis l. i. § si pe-
[illegible] cum filius qui mutuum recepit [illegible] apud hostes. Et [illegible]
quod non [illegible] contractu tacita et [illegible]
est debiti [illegible] ante [illegible] conditionis i. [illegible] secularis negligat [illegible]
[illegible] non obstantibus legibus [illegible] non qualescumque
[illegible] contractu [illegible] ut [illegible] contractu et valido

Si diligenti. Clericus non potest sibi laicum iudicem constituere etiam si [illegible]
[illegible] et adversarii voluntas accedat [illegible] super [illegible] diligentia
[illegible] et videtur [illegible] partes. In prima ponitur [illegible] opinio archiepiscopi Pisani
[illegible] in [illegible] tertio [illegible]. Secunda ibi in memoria. Tertia ibi manifeste.
[illegible] fuit casus quidam clericus recepit pecuniam mutuo a quodam laico
et promisit eam restituere [illegible] adiungens in promisso quod si non solveret
[illegible] constituit [illegible] debet laico [illegible] coram iudice seculari, et hoc fuit
servatum [illegible] [illegible] creditore [illegible] non soluto
creditor [illegible] clericum coram iudice seculari [illegible] quaestionis [illegible]
[illegible] opponebat declinatoriam fori. Actor replicabat quod non
poterat declinare forum quia licitum est [illegible] iuri suo. Sed
iste clericus [illegible] [illegible] quo ad ista causa temporale [illegible]
[illegible] coram laico iudice et [illegible] promissionem [illegible]
isto dubio consultus fuit archiepiscopus Pisanus qui erat doctor legum qui
[illegible] quod in [illegible] temporali [illegible] clerico [illegible] iuri suo [illegible]
sibi iudicem laicum [illegible] adversarii [illegible] assensus [illegible]
[illegible] constitutum et [illegible] opinionem [illegible] ad ista tempora asseruit tenuisse
[illegible] opinione fuisse. Circa primam partem quam ponit opinio archiepiscopi [illegible]
Et licet archiepiscopus sic [illegible] fuit tamen [illegible] in qua consultatione [illegible]
[illegible] opinio archiepiscopi sic ut dictum est [illegible] ad ista [illegible]
[illegible] archiepiscopum in sua [illegible] dicentes quod non fuit [illegible] dicentes
quod iuri publico pacto privatorum derogari non potest. Et hoc est ius publicum
statutum in concilio Milevitano. Nec clericus clericum trahat ad iudicium saeculare
aliquem [illegible] et [illegible] non potest. Dicit etiam voluntarium
[illegible] concilio Carthaginensi dicitur. Si clericus quicumque in civili vel etiam
criminali negotio [illegible] seculari iudicio se purgare voluerit, etiam si pro illo lata est
[illegible] in criminali locum suum amittet. Hoc est [illegible]. Sed quod [illegible] alioquin
deponet ab ordine [illegible]. Si vero in civili perdet quod evicerit si locum
suum [illegible] obtinere. Hoc est si noluerit illa pati poena, poterit

Leges si quis [illegible] non [illegible]
[illegible] et dicit
[illegible] testium [illegible]
[illegible]
[illegible] postumum
[illegible] non posset [illegible]
[illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] si in iudicio [illegible]
[illegible]
[illegible]

Tenuisse i. [illegible] fuisse [illegible] et est modus [illegible]
[illegible]. Quia hoc
publico [illegible] quod
clericus non possit sibi laicum
iudicem constituere. Negotio
i. causa de [illegible]
publicis [illegible].
[illegible] h. [illegible] de off[icio]
Voluntarium [illegible] quod videtur quod si
clericus [illegible] coram iudice seculari
non veniat non [illegible]
[illegible] ubi [illegible]
[illegible] l. i. [illegible]
ut obstat quod [illegible] iuri
suo [illegible]
[illegible] non tollitur [illegible]
Valeat non obstante [illegible].
quia illud fuit [illegible]
non ut collegio sed ut singulis
[illegible] ad [illegible]
[illegible] quae non potest
[illegible] non
[illegible]
[illegible] potius de-
formet [illegible] de
[illegible] non [illegible]

bufitio puari qz hic eis optio no dat sz est toia ut dicat q | Ghost
ptilys ocludit ff. | q clici uez i uiti uez bolebo uz i cuali | uez
tiuli ea post plaros iudices iudicari | qz hic puly no est ple cui
singlari psona retinere poss sz est toti collegio ettia to i dultu cui singlari
de illo collegio renuncie no pt | Iuet illa questio pt fnai mato qz
i. hec questio est q. tantas sit uos | No q clicus p parte etiam
mato fnatio no pt s iudice laico qsti ve etia epi renueiente
ij. ossu i c. si gti | Ite pacto puatorz iuri publio derogari no pt et
i tellige puatorz i singlarii psonaz al puat dr qui no est i digite
iij. pson q qui q pace | Item puily cleri | q dat clerici i dulgetur
ut collegio no ut singlaribz z ideo singlari ci renucie no pt dels
iiij. que sint amaiol pte ca c. p. z ultio | Item quilibz pt renunciare
v. sua puato dcinsta adaplicaz | Item singlares de collegio no post
vj. renuncie puilio indlto eis ut collegio seclus si i dulget ut singlaribz
i c dilti | Item pena clicorz qui agunt ul defendunt cam ciuilem
ul cuialem cor iudice selari qz i cuiali st bolutaire cor selari
litigat loco suo cuiet hoc est pdit bufi si q hic aloqu depout
ab ordine iudiciali pdit q cuntit si loco suo bolut obticere.
Item mato no fnat questionu qu lex questiod resistit hic bui
qu questio rephat fauore publico ut hic | secus si fauoc purauit
tui depact apius pactu li b | Item si pp tpitudem est uplata
questio qz pluz dcos or li b | Et ideo si quis queiut cu plato
ut i quisitori no reuelet oorressuo suos | et puauit | puat no
ualet | i hic bui quod id q matiu est i illicet ut pc | cte utus
fcet si altig tui ut c. debitores | demuz iurando zc v no ualet
puilegiu nec accessoriu | Videt pulis pueto istig capli est qtlig
no pt sibi laicu iudice qstit etia si questionu mato fuass | Ideo
quia istud ius est totius collei clericali in singlaris psonar q id leuie
puilio foci renuncie pt | Solo lex illa loquit i laico psidente
digti qui opiilio potat | laicu renunce et loquit desectorio
selari ut ibi no. glo | q mris pti dicebant sacdotes sed dicit
de abbe Jannuesi ipoutz flore | i cui dignitas clu reessulcat ut
sit bono tui iudicis sz redeat si qd quo puisit eos | excape u potat
kptugau illu dig | ptexpu | hic vo loquit declari ut lex
impiat sacdotem etia cu stuge potuiss ul i legt i mr no de
olanda h protanda z i clico q hic face no pt i laici ets de qssu epi
i c si gti | Item q i c dilect ubi puiliat q no teneat i fude nisi
ij. ito loco | sz si mao puisit i fude ut solue ibi potit queuui
dit ibi loquit de soro sorti do | vec qty cor ettia to | q clicy bu
sortitu | hic cobi questionis cor selan seu laico q no pt ro puily

gessit anglicis ut sup(er) eis p(ri)marijs quemvis non possit eos jnvitos
poterat | q(uia) lic(et) id p(ri)vil(egiu)m sit tunc utilitate omnibus anglicis | eo quo tamen non
est p(ro)hibitum q(uod) non gessit invitis sacerdotibus cunctis principal(ite)r. i. de iure
publ(ico) ei hoc poterat quilibet p(re)vari quo ad se renu(n)ciare | sed i(n) p(ri)vilegio
favor(e) clericor(um) ut hic q(uia) est ius publicum ¶ Sed dicatis q(uod) d(e) e(o) t. sig(nificasti) i(n) ti. c.
v(e)l sup(ra) p(er)missa ep(iscop)i non pot(est) quis eo facere pactum et i(n) ceteris p(er)sona
de iure s(er)vanda seu p(ro)roganda dic(endu)m est q(uod) de iure non declinanda
sic ut in c. dil(ecti) | q(uia) tunc g(e)n(er)al(is) sunt de iure effectus remisit
non declinare in(iu)r(iam) q(uod) i(n) t(itul)o de q(uo) al(ias) potuisset d(e)ducere p(ri)vil(egiu)m anglicis
iij gessi ¶ Item opponi ff. l. ij de iudicijs dic(itur) p(ro)ponit ta(men) di(ss)o non q(uod)
quam ibi loquit(ur) i(n) laico qui p(ro)rogat i(n) non suu(m) iudice(m) invit(us) | sed
iiij i(n) cl(er)ico q(uod) o(mnino) c. sig(nificasti) ¶ Item q(uia) de c. c(on)tingit dubitat(ur) v(e)l cl(er)icus
pot(est) p(ro)rogare in p(er)sonam l(aic)i ut i(n) arbitrum | sicut ut i(n) iudice ut
v. hic | s(ed) c(ontra) opp(onitur) de l(oc)o a(rbitri) de ep(iscop)is relig(iosis) v(e)l dispo(n)it c(ontra) illa c(on)stitutio pa
litum post q(ue)m cum c(on)tra c(on)cedit ut p(er)s(ecut)os | et erat i(n) op(p)o(sitio)ne c(on)t(ra) | dic(endum) q(uod)
cat de iure civili v(ete)ri q(uod) hodie correctu(m) est p(er) q(uod) cl(er)ic(us) manet de s(an)ctissi(m)is
ep(iscop)is qui hodie etia(m) est correctu(m) p(er) a(u)t(henti)cam statuimus q(ue) sunt secundum
p(ro)pa(ri)s omnium (de) l(ib)ri(s) ubi disponit(ur) | q(uod) actor t(enetu)r clericu(m) adire ad
seculare(m) | erat q(uod) si sec(u)lar(is) s(ecundu)m p(re)dict(a) | q(uia) lic(et) h(abe)t ibi erat inhibitu(m) ne
aliquis | traheret cl(er)icum non t(ame)n h(ab)et i(n) h(oc) q(uod) c(on)cludebat renu(n)ciat(i)o p(ar)tis
ut quemcu(m)q(ue) auctoritate m(ateri)a(m) | ideo i(n) c(on)s(ecutio)ne hic inst(ituti)o c(ontra) t(itulum) non
p(ro)p(ter) ista omnia c(on)cluditur ¶ Sed tu(n)c opponit(ur) de a(u)t(henti)ca h(ab)ita
vj. c. ne filius p(ro) p(at)re ubi dicit(ur) q(uod) clericus possit elig(e)re sibi iudice(m) secularem
alias q(uod) c(on)fessat(ur) p(ri)vil(egiu)m scolar(ium) de pluribus iudicibus ad eu(n)d(em) a(u)t(henti)cam
p(er)tinens ¶ Sed h(ab)et hic et i(n)ter istu(m) t(itu)l(u)m q(uod) subitat(ur) d(e)b(e)t s(e)c(un)d(u)m q(ue)ro
q(uod) non h(ab)et locu(m) i(n) a(u)t(henti)ca i(n) scolaribus clericis | vel si h(ab)et non tu(n)c intelligit(ur)
qui sunt p(ro)p(ri)e cl(er)ici lic(et) sunt scolares q(uia) alicuius scolaribus credit h(ab)e(n)tibus
| quo admittit clericos et si verior est cl(er)icus est q(uod) d(e) decr(etis)
delicti significantibus | ex pl(er)isq(ue) in c. c. ti. q. cui(us) c(on)trarie v(e)l q(uia) tu(n)c illa
ubi et(iam) c(on)t(ra) i(n) alicuius cl(er)icis l(a)icis non h(ab)ere ¶ Notandum u(n)de m(u)l(tu)m
pr(emissi)s q(uod) i. t. q(uod) possit cl(er)icus scolaris adire iudice(m) l(a)icum ex p(ri)vilegio
a(u)t(henti)ce illius C. ne filius p(ro) p(at)re a(u)t(henti)ca h(ab)ita et p(ote)st tacite i(n) iure s(ecundu)m p(ro)
q(uod) non c(on)p(ro)p(ri)e et vo(lu)ntas nulla possu(n)t tacite que non possunt c(on)p(ro)p(ri)e
na(m) posset aliq(ui)s invitu(m) h(ab)e(n)t non h(ab)et pacto me astringere
a(d) h(ab)e(n)t possu(n)t c. de pact(is) l. l(ibe)rtas ... tacite posset remittere ex c(on)(tra)(ctu) p(ro)
p(ro)p(ri)e q(uia) militie q(uia) non c(on)p(ro)p(ri)e | ff. de p(ro)cur(atoribus) l. filius familias ¶ Veteran(i)
iste tacite renunciat p(re)stare talibus q(uia) non c(on)p(ro)p(ri)e de sua ca(usa) talibus e(n)i(m) p(ri)vi(legii)s
l(i)b(er)is ff. de s(ente)ntia ea l. ij nisi et nulla posset facere sponte ad que
me non posset astringere pacto

Possz ista opinio de sit coadiuuari Certum est imperatorem de clericis et cetera
statuere non posse sine ipsorum consensu, tamen si ipsa statuta fauorabilia dat
clericis vel clericis et cetera illa statuta tenent ut nota per d. c. i. i prin. Tunc
ergo illa questio limitata sit generalibus studentium, ergo in modum generalibus illa
manus statuta tz ceteros ad illos facit quod dicunt doctores de iudicio ut v.
ut d. Ista opinio confirmatur et probat quod ista generaliter genit toto collegio
clericale. Et est ius publicum i. d. ig publicum, quod non pendet in potestate
priuatorum ff de pactis iure publicum, et ut pacto priuatorum non potest
communitate priuatorum ei poterit derogari et non obstat, ubi textus
qui loquitur in his que non sunt publici iuris. Ad hanc uero ca. q. imperator
pertinet in modum generalibus statutum, hic est si sit fauorabilia de consti-
tutione sancte marie si hoc pastam aut cum si competet clericis ledetur
diocesanorum quarto. Ideo sit imperator facere non potest diebus et cetera t si G
ran abea aplet radixque lade i ipse de seu corpus y b q de sic
doctores et v se eodem ad priorem probe et ille consequitur tunc liberi i t
de vesti i ulterius e ca vesti b tet q scolares clericus utitur priuilegio clericorum
autem si doctor uel rector sit clericus. Sit hic de ipsum sed quod
vij Opponens hic sit lusitanus est in dicto collegio et omni clericorum
ergo tunc clerici quecumque realibus non procedit, et tunc in de possessorio
de h. c. sane et c. ubi in rem actio l. finali. Opinio stat de e videtur
generaliter detineo nil si quis magistro s. de episcopis clericis et intelliget
hoc c. statute solum in agere personaliter, sed si realiter. De hoc opinio contra re
cetera i realibus actionibus. Sed huius i dicto clericos ponderat solum tractatu
personalem, tunc potest dicere aut clericus quecumque reale i ca feodalis tt
petit tunc duo feodi in vi b c. hic et pt i telligi opinio contra generali
detineo, si reali in d. clericis ad se ptinet tunc coram iudice cetero
dz qui eo q actor dz sequi forum rei b. c. tunc sit civis clericorum gaudet
priuilegio fori ut coram clerico est b. c. nullus.
viij Primo possz oppo q si eius ca de c. cum contingat de iure iuris
et c. ti leg. li bz sumus de pactis c. li. et quibus modis per pacto
in pactis a lege validatur per sua ipsis de e q. quare male si cum
q hoc tenuit in ea proponendum. Videatur g. p. a. ista quod primo
ponit regulam generalem quod pactis priuatorum iuri publico non derogatur
sequitur confirmanda alia per ij contra. Secundo in ca. allatas b. de ipsa ibi
argumentum q. Tertio glosa soluit distinguendo inter ius publicum
fauorabile tamen, et ius publicum fauorabile odiosum, de hoc ponens exempla
ibi super hac questione. Quarto ponit infra rationes, quare clerici

i no sim iudice gsentire no pt ibi ¶ Item talia vo gsueuit asig
navi ¶ Sexto querit uniq ide i laico et q no ibi laud bona
¶ Septo querit an clici laicos post assumere i arbitros ibi clici tu
¶ Septimo lez clici no possit renuntiare puilio fori sui si quis puidente
aut pt renuntiare tamen quia quando gueuit sua psona ibi gte q dispo q
illi puilio ¶ Videtur in c. si diligenti qui gste sunt abarepo psumo
an clici poss renuntiare puilio fori z sibi laicum iudice gstitue sterys
dicebat q i casib tpalib pt ff ne redargunt ex decrete q dicet tu es inest
cpt z tu ignoravis | tu sis doctor legu quod est i incor gstituons
q taure pacto puatorum iuri publico mic derogari ff de pactis l.
ius publicum et exst sunt Regula qualis q pacto puatorum iuri
publico derogari no pt | so tu istud tu clici no trahant ad fora
laicorum sit in publico qr est ius sacdotum rordinis colci i. di. in publ
ipe clerici pso pacto illi iuri renuntiare no pt facit ff de pact l.
ius publicum | Ubi sequitur puatorum pactis iuri no pt | z ideo qs
renuntiare gsag ul affti no pt s de arbitris cu te v except puilio
exceptionis i pnditum quae renuntiare no pt si belit defen eo qtingit
v clici no pt renuntiare puilio psone | z no i satisffactio si q offerat
no pt fibre si sponte prussionib | qu puiact eu ft exty i ipe
clici est exds | nec aliquib pactionib pt quis i iuite fory cuti
quit institutum | ideo si quis dando tutore intesto voluit eu atoribus
esse solutum | tho tu tutor u log tenebit de dolosa administratione
ff de administra tu quibus decedens | nec pt facere testator qu leges
i testo suo locu habeant detestos requisisse ff de leg i l. nemo | et ideo
plegis dispositionem falcidia detraxhit heres est i beto testatore ff ad l.
falcidia q debebit g i | Unde no pt facere testator q heredes a l.
iuste intesto suo i telligant z ideo tanto q et heres no pmittitur
pura testator | C. de qdi instit l. ij | nec edificator et pt facere
q ora pen edificata bria tu dote sua sit i ptate ei q i i sit
pndam | nec quarta talique expsse quis renuntiare pt | C. de quarta
talique l. vlt gen e ti c. i lib | et quos ptor phibet i totu phibet
ff de postul l. quos phibet | exquib omnib quib gcludit q publice
dispoui iuris quis renuntiare no pt Eu ing i. an q ff de pact
¶ Sz q ff de pact l. pacisci | ubi quis iuri sibi gpetenti renunciat ff de pact l. pacisci
pt | qua ibi valet pactum ne agat actor de bitio | ul morbo rei
empte | z l. pactum inter heredes ubi valet pactum qo legatarius vitur
satisfacionem heredi ¶ Preterea ego video q ptes p pact post renuntiare
appellacioni future ff a quib app no lic l. i § p° adibe C. de temp

ap l. ultia ¶ Item ptes renunciant suis favoribus hom i dictis ff de feriis l. i. ¶ Item qs renunciat iuri suo ipo facto volendo uti restitucione sibi concessa ff de minori l. si minor videlicet de sibi in ipso illa pte de restitucione sibi concessa et qualitercumque sit ¶ Item renunciat qs duo privatis i favorem sui inducto. | de regulis iuris ad aplica ¶ Item privilegio dedicio non solvendo dummodo simul si debita exquibus omnibus apparet qd quis suo iuri renunciare pt ¶ Item dicit iuri suo s. ut no teneatur alibi quam coram suo iudice ordinario sive suo iudice ordinario renunciare potuerit | quia v.s. d. l. si quis ingrediendo de c. dilecti et ti. de exo cum oppedim i puo qz i illa lege dicatur qd qs privilegio fori renunciare pt si loquitur i laico c. dilecti loquitur i privilegiato qui non

-Go | teneat ... i ... loco sive iudice tali privilegio renunciavit pt

cum ing alii sup hat conctate dicas ¶ Ad pmo pbloc istorum quo sit distinguit | aut ius aliqd est i troductum micro favore aliqui tm ut velleianum qd favore mco mulierum introductum ne fideiubendo teneatur ff ad velleia l. ultia et ultio | nam dicte mulieres vel aliqui ulpt sui facilitate de facili fideiubent | et bona sua pderent possent io favore meo mulierum est i ductum ne intercedendo teneantur tali iuri renunciare pt ¶ Si aut est i troductum i favorem aliquorum et odium aliorum et renunciari no pt sicut macedoniani qd est inductum modum creditorum | et favore filiorum ff ad mace l. et si patris qd dictum est aquodam creditore qui vocabatur macedo | qui mutuabat filiis familias | dicens se eis plus mutuaturum | si cederent sui iuris pp inducebantur filii ad intempore patrum suorum | et plures tunc temporis reperti sunt hat de ta mortui | ideo i ductum sunt macedonia | quo tenetur qd mutuas filiis familias | mutuum qd eis agere non pt | ita qd filium familias fore sui iuris | exceptis talibus | vel si sic patre sciente dixit | et pt medietatem eius qd eam agere potest c. ad iudicado l. i ¶ Item si pubes pat familias factus est | vel patris volunte cont | vel i utilitate patris convertit ¶ postquam fecit pat familias debet quandocumque agnovit ut l. h. c. c. ti ¶ Item si mutuavit ta studiorum | vel i ta legatis cum ambassiator sunt ut l. macedoniani c. ti c. | ut si expost facto pat ratum habuerit | ut si filius miles petivit mutuo accepta i cam militare convertit | ut l. ultia c. ti c. | in his et cum talibus macedonia locum non habet et nomine filiorum nepotes et pronepotes i telligun l. pltis

ff ad macedonia | Et nota verbo respectis renunciare non pt qz tam i favorem quam i odium i troductum est licz sit av. ff. de minori si

quarta tertia ... licz ille actorum non sit

minor ex g. ¶ Et licz si filius familias mutuas creditore agente repellit per exceptionem macedoniani | tu si solvit non potest repetere tamquam indebite solutum | ut l. qui exceptionem de ... indebiti c. v. de ... exceptionem ... si solvit pervocem repetit qd est verum si i favorem ipsius tm est i ducta ut est i velleiano | Si aut modum illius qui exceptio est i ducta | tunc qz odium de restitugi solutum pervocem

no repetit ut nota l. qui contrapponi / et ideo tu privileg. clericorum est in
favorem clericorum et modum laicorum i. dicitur / quia ipsi sunt clerici opido i. festi
in q. d. laicos sicut filius fa. no pt renun. intercedat sicut u. clericus
privilegio clericali / Secus in Velleiano quod favore mulierum tam est i. dicta
tu mulier pt renunciare / et valet renun. dicto sicut debito velleian
innovata et sic i. iusto renun. si continet de quo ergo summa mulier
innovata de beneficio velleiani quo tamen mulier consuetudine non tenere
sicut sumitur tali bo velleiani ut ibi nota doctores / Iacobus tu
competens tenet quod no posset renun. / quia q. facilitate inducitur ad fidem
benef. / eadem fragilitate inducitur ad renunciand. / et ad q. ubi ff ad velleian.
i. videtur quod ibi inveniunt bina sum. / contra tu apbat paopio / nec
apet ibi quod inveniunt bina sum. / et si venit post ade. oct. ibina
quia eade fatalite inducitur ad bina venia ez adtollend. tu dubiu.
istis opiniones fatias tu privat. demum invenit tu contingat / Intellectu
istis iuris an quis posset sum. qui pro. sit dicas ex ista est ius
privat. quodam est ius publicum / Ius scilicet privatum quod favore privati q. convenit
ut q. nec q. trahat ultra duas dietas de dispensatione ubi hodie bina c.
statu / Et est obs. favore alicuius tum illi renunciare pt ut i. si dectra
de privat. / Sed obs. alicuius lex sive d. spat. favor alicuius illi renun. no
pt dispensare statu libri. si quid. aut / ubi iudex delectus si. quid
dicta est. ex recept. ad q. testes tenet ob unum pro illorum quibus
restitutio facienda est ullatenus pfusa / Item est ius publicum et sic
dicitur quodam est publicum autem tu / Sed privato utilitate / est autem pu.
quia cedat ad publica autem / puta ubi quod pt ius quod sup omnibus ut
est princeps de gesti c. i. et sic / Sed privatum utilitate / quia est i. favorem
et utilitatem publicam tum et illi pt quis sum. quia favor renunciantis
tu. d. ut i. Velleiano ut sup. / et i. privilegio de decimis no solvendis
de privat. si dectra / Et aut est etia favore alterius et renunciare no
pt de arbitris ad c. tal. i. de. por. cete i. privilegium ppe delibitur con
permitte no potest / Secunda est publica autem et utilitate autem
quia absolute pertinet gendi lege edic / pu ap. / et utilite qua
oms convenit et omnium utilitas d. spat. sicut est i. privilegio clericorum nec ad
forensem extraneo iudice / nisi cum d. spat. utilitas quia pfusas oroutes
deleret pura ptli i. q. ij pastor in q. i. ulti / Unde nemo de eos mo.
lestare xi q. i. sacerdotibus / ipi tum sunt sors dei xii q. i. cleri si go
tali privilegio no pt renun. privat. est pfusa tu u. forte quia sanz qui. de
privat. excepte de sex q. c. ppendium mandeticia et c. contingit vide plenius
i. novella et in spe. de renunciatione regula intra colup. / Sequitur
in. sum. ex a. vo. continet assignari / Queritur quare est hic
quod clericus in no sub iudice contineri no pt q. quo assignat rones.

i pa quia p hr pinditat epo sed eg lucu quarsi no pt / Secunda talib t. po
s judicand sit quato salte talib e procede no pt / qr oppsso cuiti no pt
e ti c. po li ex. // Item qui no pt ab alio ordinari de pro / ni s ab alico
ii epo or ri no pt de tep or tu ii li bo // Item equipas foro scientiasu
iii r pmale s quo suo epo no pt recipe iudicari pmale / de pe r re
iiii ois igit ut individuale / iiio sit clicus hic possit s. in alium iudicem qsetie
poss intotu eximi quisd epos qr ess no de / et omnib dica i alio co
sentiret / h. q. poni q deribo quo adistas iouet ut inclita pri q.
Sequit ige lord bo. bii pt sibi aliud iudice elige i simili necesse est ut
q. eximi iplaico uuq salte ipe pt qsentire i aliu iudice no pri
dt qt ipba l. ii ff de iudiciis / Ez uuqi i qualz ta pt proga fca
q dt i simili sit incivile u ide vet q in c. inclita pri q. iii
// Olo inl. i crimali c. decim s o ind dt qp predit progaco est i crimali
tu subdubio forte duo indoc i q unsd progat lit metad pupis / pl.
c. ubi decimi agi oz l. i. Idem sit q e sigti r speci ita de ppe ind
adic q. i. d s uuqi i iudice / r so on de of del q p r q sup q.
/ l. qd eximo velet progaus inser adi petitom de cta ubi predt proga i ca crimali
Sequit clica tu / Ez auq cliq pt i laic sive qsu epi ut i alicz
qsentire / dt qp sit de albi c. i. r ii r c. cu dilcti / de c. i o c. dilcti fori
t q / ff. / Sumitur iii ca quis pt qsentire i iudice no sm / dt sit
duo ca / p[illegible] i laic r ibi post qsentiat i simili ca crimali ut d.
dix est / Secundu i cleric r tn aut i laic no post / est de qsse
su epi / i eod sigti ut oppsse ut hic uet tacite ut si volunt no
opponit declinatoria fori ut hic i textu / ubi si prugac voluit
r hic vero qd sectaris vult ut ordinarii qgnosce qacleriatur bo
epi pt de pudi c. de uiuc de pactis si quis i qscribendo r pm i c.
suffitiantib de of dlti / / Aut i clericu i alius no declinanda
pt est i qsulto diocesno de iudi c. po // Si remisse danda seu pro
roganda r hic dt. aut oppsse no pt i qsulto diocesno ut e sigti
Aut tacite r hic dt ppt uus dispositoz bz vo ca ut delicti et
pt ut i c t. si / / Aut ppt excep declinatorie no oppois qua
tacit r no qcept ut hic ius q uirp est go h argutu alij hut
pz ergo hic argutu / / Sequit in q c. fre qp dixi quod illi
pruilio si quis suadente / estuit q uuq clerici pt renunciare
illi pruilio si quis suadente / q distiguit aut velit renunciare
i iuurie sue ppe vlate qgruente persona sua / et pt a qgruente
xx q offensa vel e iudicio illo stare vero pt hoy q. iii si Jo qui
bexy dr salauitae de scy qp tu desidct tcio loco / et si clericus
ti s sibi pt satisffiti satisffactoe etiam renunciare non pt

ut dco q net cria / qui ptinens ad st cptq ut c ti gtingt / Et
ft bii cpppsse pfon tt qui laps tpis / st ut c ti s. de for cp
mandia / ubi st tha dimittut fere thaloy, tho moti no te
assumit pdut puly / Sim fact de sumis cppte de foy cp pon
dung / sict pt venit simlis coss i libtate ecce pbz q ing
ptoris dei imite cat no mig / Et viet phibeti iualoy stat ce
i unive pxos q q c i a ij / fict indicto obsvery dei de forys c bto
ht forato dims pcept ul indito galys gn ul pincials ul alys
pubz quory tusgressio induct modie de gsue c. fi / Simlis que
st i favore ecce puglar alis venire st cpppsse / ppp part et
plapsu tpis de gstitu atessisset fict tu venire no obstet pjon
dig decarbi at tpe denisti cu venisset / Concludas aut quis 9o
pt venire uni suo de jur pruato st i favore cpig tuc pt desist no
imli st adiu alti ppie no desist statut li b / Et quid aut jur
pubto h gloaz st gcint favore alioz vodii a oz no st favoray
aliquoz tm st / ul h dictores qui pubto autte vtilit no ut dicto
dicoz h pubto autte tu / Utilite tu pruato ul toi / h no pubto cp
liz dicoz st ptinciatorz est otilitas / no tu a oz ut velleias st maxie
st appoint qua de ins ins cu gtingat / Ite sicet q tas quare
ti ou no pt gsentire i no suu judice sine gssu epi sui st vo cas pdat
Venio ad glosas que tractat de gelys / Primi gelas est intellectum
q tangit dec ne dia dicos cglo sup vbo st spa dt ubi ponit istud
indectet / z istud q lectur pn gelus pi c i molita h est tertagmese
q ponit i lra ipio i tit epi c het indecret pi q i placuit
Videt pm gelus phibet ne dia trahat dicos ad iudicia secularia.
z loquit i actore q facienti duas penas ipont pro q caz pdat
ho q acoe hoat conuetis / Ponit pc pene q thens dicos ad seclare
iudiciu pdat cam / glosa sup vbo cam pdat q icipit st unqud
glo pro queuit unq i c sit trahens cam pdat ipo iure ita q no sit
opus ferre suaz alioy sup ista pdicione ul p suaz / Secundo queritur
quo iste dicat trahens q pt ista tracte subiciat istis penis / Sz q pdat
cam ratoe hoat conuec / Iugh q sola queciony dicat trahens
ul pgtestaciony lit ul cppsoncadicia ingr ad suaz / Sia c si iugh
intelligendo / z pa qo est an ipo iure i cadit pena / Sia qo ipo iure
cadit / Et queuit go q an ipo iure pdat cam vest cppencen acone hugo
dicebat q ipo iure / Sz glo dt psuaz / z hic pbz pt. molita / ubi
dr cam pdant q est bis fut tpis / vigo psentenciam
Ipsupplet pr intec s de jur o indicio ubi dr actor amissone
cae intec q bis iustie iudex loquit / fact de gcessily platorii
yine / ubi ppa madat iudicabis st i bene aveppi ambianesem

Queuit an trahes cle-
ricu ad judicium seculare p-
dat cam ipo iure an p
suaz / ponit ap hugenis
q ipo iure sz sedt gn pol.
q psuaz / sa qo du cp
sola queciconc ul gtso.
ul psencancia ipz ad.
suaz debeat pena et co-
dnate augut alij tra-
dentu vitatt opi hug q
cppencioe et tenet q
bing h psaliz cpntestre
inst i cant i gravem

q[uod] ep[iscopu]m i[n] seculari iudicio deposuisse q[uod] ip[su]m tamq[uam] membru[m] putridu[m] p[er]petuo
abhominarent si etia[m] abscindatur / et sic hic b[e]n[e] absciditur s[ed] tu[n]c no[n] d[icitu]r
cu[m] eo ip[s]o esse absc[i]su[m] / s[ed] p[re]sumi[tur] abscidend[us] et hic [et] ho l[ic]et hugo q[uod] ut
impu[gnand]o dixi ¶ ¶ Sequit[ur] ut s[ed] ut q[uo]d intelligimus dicte verbo
qualit[er] p[er]dit trahe[n]s cl[er]icu[m] ad seculare iudiciu[m] tam q[uod] p[er]dit p[er] se[n]tentiam
¶ Et q[uo]d dicit[ur] trahens ut sit loc[us] impositio[n]i pene in d[ic]to c[apitulo] tunc p[ri]mo opinio
prima q[uod] sola citatione a[liquis] h[oc] p[ro]bat p[er] v[erbum] p[ro]trahat in q[uo] i[n] molita ubi
dicit q[uod] molita p[re]sump[tio] cl[er]icor[um] amplius adeo patefecit / ut etia[m] cl[er]icos suos
relicto pontifice ad iudicia publica p[ro]trahant / p[ro]pter statuim[us] ut clerici
decetero no[n] p[re]sumant[ur] si qui [con]t[ra] fecerint tam p[ro]bant / s[ed] tu[n]c dicat[ur] trahi cu[m]
citat[ur] / ide[m] videt[ur] p[ro]bari p[er] v[erbum] amplius posituru[m] c[apitulo] q[uod] i[n] ea c[apitulo] placuit / s[ed]
tu[n]c amplius quidem seculari[bus] posit / q[ui] cu[m] ad seculare iudice[m] vocat
ut p[ro]bat[ur] p[er] v[erbum] vocavit / invectis [con]pariere c[um] venire c[apitulo] quidam iudicio . l.
i[n] crimali / ideo cu[m] p[er] l. i[n] crimali p[ro]hibet[ur] vocari / et c[apitulo] placuit amplius
postulato / et p[er] c[apitulo] molita tr[a]h[i] q[uod] citatio[n]em significat / s[ed] facienti pena
imponi mandat[ur] sequit[ur] q[uod] p[ro]trahens solum efficit[ur] reus pene
¶ Sequit[ur] ut s[ed] ut q[uo]d an[te] litis [con]t[estationem] possit penitere hic ponit[ur] s[ecund]a opinio
que vult q[uod] nisi sit ventu[m] ad litis [con]t[estationem] no[n] h[ab]et locu[m] ista pena / q[ui]a ad[huc]
li[c]et penitere ut incidat in pena[m] / facit lex amplius ff. de vita ...
ubi satisfactio de no[n] petendo no[n] [com]mittit[ur] p[er] illu[m] qui petijt et destitit
an[te] litis [con]t[estationem] / h[oc] est si p[ro]mitto sub pena no[n] pete[re] no[n] [com]mitto pena[m]
nisi p[ost] litis [con]t[estationem] / ¶ ¶ Item h[oc] p[ro]bat[ur] p[er] l. [con]tin[uus] ff. de in ius vocando
ubi libert[us] vocans patro[n]um i[n] ius sine venia evadit pena[m] si de
sistat antequa[m] patrono i[n] ius an[te] litis [con]t[estationem] ¶ ¶ Item p[er] l. si queri[tur]
ff. de eo q[uo]d ... iudicio / ubi [con]venit[ur] q[uo]d an[te] litis [con]t[estationem] si quis faciat patrui
ut no[n] vindex tace[n]s in ea [con]quiescet ¶ ¶ Item p[er] c. placuit in q[uo] v[erbo] d[icitu]r
p[ri]mo mota post litis [con]t[estationem] ex quib[us] p[atet] q[uod] an[te] litis [con]t[estationem] li[c]et est penitere
ergo no[n] est [com]missa pena / et h[ab]et opinio[n]em g[lossa] ut patebit i[n] sequ[enti]
h[oc] b[e]n[e] de ving[ente] ... s[ed] de ingrote ... s[ecund]a opinio venior ¶ ¶ Sequi ut
primo ex ... videt[ur] hic ponit[ur] t[er]tia opinio q[ue] vult nisi sit ventu[m] ad se[n]t[entiam]
pena no[n] [com]mittit[ur] s[ed] p[otes]t agens absq[ue] pena usq[ue] ad se[n]t[entiam] resilire
ff. de i[n]offic[ioso] testa[mento] l. papinianus q[uod] meisse ¶ ¶ Videt[ur] scire si quis
d[icitu]r testa[mentu]m i[n]officiosu[m] / tu[n]c p[er]dit legatu[m] si [con]sistit usq[ue] ad se[n]t[entiam] / s[ed] si
desistit an[te] se[n]t[entiam] querela i[n]officiosi evadit pena[m] / et h[oc] vult g[lossa]
meminisse et ... de eo qui de f[a]lso testa[men]to accusabat[ur] l. si c[on]t[r]a c[um] quib[us] ut
indignus l. alia c[apitulo] / ubi [con]venit[ur] actor furti [con]dempnat[ur] i[n] quadruplu[m]
si p[er]sistat usq[ue] ad se[n]t[entiam] / Item ff. q[uod] metus c[aus]a evadit si desistat an[te] se[n]t[entiam]
¶ Sequit[ur] g[lossa] ving[entius] / est et tenens h[ic] q[uod] venit[ur] ad h[anc] opinio[n]em
et d[icitu]r q[uod] h[ec] opinio v[erum] q[uod] pena [con]tinuat[ur] p[ost] litis [con]t[estationem] est ving[entius] et eciam
victor et p[ost] litis [con]t[estationem] no[n] p[otes]t evitare pena[m] capituli molita et c[apitulo]
cl[er]icum ad laicos augusto p[ro]dictores legum l[egi]t[ime] amplius et l. quamvis

et si queritur ¶ Sed quid de excessibus pro quibus ubi sola depositio committitur
coram iudice seculari vel episcopo sufficiat ut quis deponatur et dicit hic est
motus specialis | sed in temporalibus ut dicitur q. iii quia locum episcopi subditus
suum clericum trahit ad forum seculare ut in glo. contra abbas suum clericum
trahebat quia talis est excessus nimius | et ideo non mirum si pena
augetur ut ff de re mili. l. omne delictum et in de rigore tunc plus prima opinio
hic locum ut trahatur ad brachium seculare prima ut aut statim c. de penis
c. 5 relictis ¶ Videtur hic quod prima opinio dicit pena quantum ad ipsa sola attentio
ita dicit plus quam secunda dicit ex persona dicit hic quod qui imponit penam debemus
duo considerare aut ille qui agit assumit partem actionis et incidit ipsa sola
notam aut non assumit et non ¶ Si vero actor citat clericum ad forum se- hic tamen est arbitrio iudicis relinquitur quod patet de pe. demitto
culare ¶ Clericus opponit declinatoriam fori | ego dico quod iudex si
clericus ut non non tamen faciat contra clericum et tamen clericus est si et clericus
pro declinatoria tunc opportet eum non incidit in penam unde aduocatus
si protestari quod non tenetur coram iudice seculari ut opponat declinatoriam
set si simul dicit quod non tenetur procurator quod cogitur me etiam facio
hic secundo consequenter hic actor potest tamen ut postea potest punire et hic
c. 5 dicit tamen dicit actio est contra ¶ Sed quid dicemus hic ad iura
que porta que diuise locum ad quisitionem pene qui dicunt pro sola citatione
ut prima opinio quod plus quam ut secunda quod quam prima ut tertia dicit quod
videtur esse pro casum dispositive victam quemlibet parit agente et
non hic locum pena nisi plus quam ut l. amplius ff de re iudi hic et per
hic quam non est locum punire tamen si sit questio ad forum sacerdotum de electi.
c. abbas libera ¶ Cautum parit accusator non hic locum pena ei prose-
cutus non ad penam ut l. quod eum maior quam accusatore ff de bonis libert.
clericum parit in me vocante nisi locum pene ex sola quetione etiam
si citatum accusatum non veniat quod delictum sit grauatum ff de cultu clero
quod sit fugitiuus et intelligendo prima opinio quia vocatio prohibetur et
tunc decipitur est vera si non est rigorosum ex sola citatione pro eo cum
et non possit scire quis sit clericus ff ¶ Sed pone quod actor vocat quia non habet glo.
clericum ad iudicium quod istud quod ei incidit in penam contra quod iudice agere
ad pene impositionem | dicit non contra laicos iudices seu seculares quia non est iudex
clericorum delinquentium de c. ulti. | ut et si laicus deliquerit et tamen alias
pro pugnationem quod clericos ipso iure punitur est iure contra statim de
eius relictos | Agere ergo coram episcopo ¶ Ubi autem iudex quod quo secundo
quod non subditus non puniatur iure | sed ipse puniret actore qui
traxit vero ad brachium seculare ut l. criminali c. de iure c. o. iudi.
¶ Et de actore episcopi ad vel substitutionem iudicii faciendum et ad penam
actoris declarandum et quod si vellet agere corripe potest et modo
prodit unde in ipse de ipso iudicii actore quod. i. de si quo | et si quo.

ad p̄ma pena p̄ᵉ galᵒ ꝫ qͥ trahens cl'icū pdat tam̄ ꝛ intellige iħ
tam̄ de cl'ico quā laico | sᵒ an ipo iur̄ dt̄ p̄uaz zᵒ an p̄solam
titacom̄ ꝛ h̄ti oblacom̄ an pl'ies ꝯt'ꝫ ut p̄uaz ꝯ. dt̄ qͥ pl'ies ꝯf
ꝯo distinguit aut ꝯ tūc recip̄t ꝯtiacia tūc etiā p̄sola locū alias
no ñ pl'ies ꝯf | Extra h̄et sum̄ v ꝯ ꝯ toi̅ quo agē ad p̄ma
c ꝛ dt̄ cor̄ etiā bl'. h̄et sias | z | st̄ p̄ules cag p̄ qui cl'icū
trahit cl'icū i bꝰ ad for̄ sec̄lare h̄ qui laicū cl'icū zᵒ qui cl'icū
laicū ad for̄ citat̄ i p̄mis duob̄ ꝫ loc ꝯtᵃ ut ꝯtes cl'icū
ad for̄ sec̄lare tam̄ pdat ꝛ acc̄oe h̄eat ꝯ'uc | ex ꝯuigat gau
dente p̄uilio fori | ut not ꝯuil inspe de ꝯpe iud adie | quāt
gaud̄ h̄et bell ꝯuig' c̄ bno ll'ꝫ | sᵒ cau quo laic̄ h̄et ex pdt
tam̄ sit i telligit aut statum c. de epi adiec̄ | zᵒ cau noss loco
ꝫ pena sᵒ illa deꝫ iut' mo'mali c. deum̄ a iud | Item i galio
bꝰ sᵒ s. xi q iij p̄uolica poui't sᵒa pena. ꝫ ut trahentes cl'icos
ad for̄ secl'are acc̄oe h̄eant ꝯ'uni glo sup vᵒ acc̄oe q' i capit
sac'or̄ | ꝯuit qᵒᵒ i telligunt ista uba acc̄oe h̄eat ꝯuc 4. ic
moueat̄ a sac'is ad p̄mis ul' sᵒ p̄t i telligi ut deponat̄ ab ordī
ꝛ bus̄no ꝯ h̄ugone | sᵒ istud est nīs rigorosū | ut ꝫ ꝯposito ꝯuat
litt' | ꝛ ꝯ h̄ugone sāt lra scptis galᵒ q dt̄ qͥ i tunli pdat ꝯꝰ
ciuitat locū maluerit obtine eūgo no deponit̄ pdēdo tam̄ ꝯ ꝯ
dt̄ ꝫ. ꝯf qͥ h̄eat̄ acc̄oe ꝯuc. s. h̄om̄ p occois sua ꝯuousqꝫ
satisfecit | no solū tracto sᵒ ex ex c. cui iniuria irrogauit 8 c.
sᵒ ꝛ ꝫ de pᵒ ꝯtilio qͥ loquit̄ in acc̄oe ꝯhente | Videat sup ūbo
tam̄ epi'scopi h̄it | Sequit̄ sᵒ galū ibi c. lra ca ep̄ quādā
cont̄ dequo h̄et xi q i plāunt | st loquit̄ i clarao ico q p̄sui
potencia coegit cl'icū agē insᵒ sec̄lari | vᵗ sicut poniāus ꝯꝯ
i ꝯugeluerit p̄to bus̄egradꝰ dūm̄ archiepo magdeburgensi aliqs
cl'icū bolebat eu ꝯue cor̄ archiepo dicebat | Videat si vis me ꝯue
quemas me cor̄ h̄u p̄a alias p̄upa tibi capt̄ iste sit coactus
ꝯuenebat eu cor̄ iudice sec̄lari | ꝛ ideo qr̄ p̄ote iste ꝯ sbut
q i cl'icor̄ | ubi dt̄ i cl'icor̄ eo h̄ug' sᵒ ꝯ ꝯuct | ut ꝯꝯ eos sᵒ
ano suo iudice dēa ꝯstugat ꝛ sᵒ bolt ꝯ. sup vᵒ bolueit
Et ꝯyalia dispoit i duob̄ caib̄ | p̄mo i ca cimali sᵒa ciuili
ꝛ liude ꝯ. sup ūbo s. pcis lata q irap̄t ꝯ ꝯ si ꝯ eos | Videt
qͥ i ciuili acc̄oe reꝯ st cor̄ sec̄lari iudice bolt sᵒ ꝯgaue etiā si
ꝯ eo lata sit sᵒ loco sub auct' | sᵒ ꝯ si ꝯ eū lata sit sᵒ mig' ꝫ
ꝛ bi' qͥ no ꝯ sᵒ auo suo iudice lata no tenet de iud' at si
xi q i. indeniaor̄ | sᵒ ꝯ sᵒ plāciū ꝯ cl'icū lata est ꝫ | Bol' sᵒ
dum̄ rigorē no debet tenē sᵒ p̄t odiū cl'icor̄ bolueiāt tam̄

T s. ꝫ vᵒ c. acc̄oe

s. xi q iij plaunt

ꝫ sup vᵒ s. pcis lata sit
ꝯut alt aducrsancia
soluit ꝯu'y

sna opcari con laico tz | Facit decernit q i dubys ubi venit bn
i man laica fca no tz | tn modu sit ssignanan vsiq tcs bnfit
pnat et tenet vsigna i odiu ipor. q al de mus vigoe est na
et hit i sn. vides opsita q duos cas i tu cimali p q tu c vs to
dempnat cunc p sctaris | quo cau an stb valeat est d opio pa
q sit na. qz i no suo indice lata. sa qz i odiu eci valet. secundy
cas qn de tunc absolut sn na qz lata ano suo indice | tn i odiu
cuis qutit absolutoria i cdepnatoriam | qz locu suu amitit ut hic
tu dt ecia si potis latu sit suia locu suu amitaut

Dicatur h ostx tp tam gdepnacio qua absolucio est na | Sz pena hut
reo i ponit qui volunt se defende i cimali cor sctari ut locu sui
amitat i bnficiu pdit | et si bnficiu no hz abordine depone tur
aut hec pena reo i ponit cu sponte litigat cor sctari sed si co-
acty defendit at si et s qualio pond e caplo | Sequit i ciuili vero
pdant qz cuicevit si locu suu malucrit obtine videat q sup vo p dat
que i capt. i rem q petebat ab eis | Videt quo vos fat sc qn i causa
ciuili pdit rem qz cuicit ig i ta tu potis ante dolum actoe reali
ves me queue cor ecciastico iudice ut pet qz ca mutui | Ego dico
vide ne hoas illa auditarum ut me quemas cor ecciastico al male
hebis | sz si vis me hic quiaas me cor sctari | ino si ego sed absolutus
debeo perdere qz cuia hec est i absolutoria qutet i cdepnatoria. Expons
disposione et hic si volo bn obtine | hc est si uelle illa pecuniam pati
potio bnfito pnari mo gloria | Sequitur dictum i sub ho op e c sit lnutes
het pcdempnato cu tlis res aplicabit | Et vidco si actor no fuit
i cipa quia i mi troyt rem ad foru sctare aplicabit actori | Secda
q est tlis pone qz utrq fuit in culpa qz utrq volunt litigari cor sctari
tu aplicabit res illa. dt ccte | vo qz ipi ecce est fca i iniuria cum
ius est spta | Vo ulls adhc pby q ny quis qe regulit i spe de qpe
qut adte et i v hcut et v sc. | Zo quere q de qua ca i telligit
mqs de ca spa cleri tn ut ecia dicta ecce | itaq qz platus agit
vo caue ungs q cetuz videt absolutoria i cdempnatoria dt qd
intelligit de ca spa clerici sed si est ca ecce quia delictum ps
Sequitur q sup vo si locu suu ista q fort vina qo video si vens
facit se qui i ytuele cor sctari pdit qz cuicevit si locu suu voluerit
obtine et hz clericoz an velit pde ca ut locu | Sz pone q iste vult
pde locu potis qua cam ungs hebit qz cuicit | psilaz pro laica q dt
si actor fuit i cipa sit | et est cas i quo suia a no suo iudice tenet
Dicatur ff so ay qz ista vba si locu suu malucrit obtine | no ponit
electiue sz conatiue ut dt l i x x x vi di. c ij i ultia gloa | qi dicet
si ytendet hre qz cuicit depoi potit | et tessat qstio de qua ccq
hic supra cessat i d qz dicat sn ano suo iudice tenet | qz illa suia
absolutoria no tz sz si sit absoluti iudex ecca q cdempnabit

q sup vo i ciuili vo gdat q i capt. i rem q abeo pete bat quit glo cu aplicabit op q bene hic et pct to distigut an reus cum fuit i culpa aut utrq

cu aplicabitur

q si utrq i culpa

Decessa i culpa

qo

cos itaque in quantum fuerint absoluti ¶ ex dispositione capituli predicti puniuntur ut dicit ostiensis
Concludas ergo quod loquitur in reo faciente se per procuratorem consecrari qui loquitur
et in criminali quia in civili ¶ In criminali absolutio nulla est et deponetur et privabitur
beneficio sibi ab ordine ¶ In civili si est absolutus tenetur ex predicto ¶ si vult
quod sit absolutio nulla est ubi ... licet alias ... hec est opinio glosae ¶ Alia opinio
quia nulla cum suo iudice lata de iure ... ¶ et ideo
non tenetur pro absoluto licet velit ... ut ex predicto licet velit retinere
sed ponitur quia nulla absolutio ... dispositione tenetur ex predicto ¶ et si con-
cedat se velle haberi pro absoluto deponitur ... ubi ... est
... ¶ Tertia opinio hic agitur de puniendis ... quod fuerit ¶ quia iudex
non vi absolutionis late per seculares ... ex dispositione
istius ... ¶ et hoc si vult ... ista pena ... non deponere
quia ... ¶ Si vero non vult parere ... beneficio
... non ... ¶ Item tamen applicabitur pena ...
est in culpa actoris ut ... ut in ...
... ¶ Item in quantum ...
... ¶ Ultimo ... beneficium ...
... absolutione ut ... pro seculari ¶ ...
... ut ... in eo ...
pro seculari et hoc ... eligat beneficium obtinere ¶ Si vero cedat bene-
ficio ... plus quam ... est culpa ... autem
si alium ... velit stare ... potuerit deponi
... est hic ... et ubi ...
¶ Sequitur in textu manifeste patet videlicet ...
... prohibet ne clerici
ad iudicia secularia pertrahantur ¶ et prohibet ne trahantur in ...
... reputat quia volens non dicitur trahi ¶ In concilio cartaginensi
dicitur si se purgare voluerit ¶ et puniuntur volentes ¶ quare concludit
glosa quod neque volentes neque nolentes possunt ad secularia iudicia clerici
trahi seu pacisci ut trahantur ¶ ... videtur quod clericus non potest ...
... in seculari iudice ... clericus ...
seculare ... ut opponit declinatoria fori ... prodit ...
... ¶ et videtur quod ... pulsetur ...
apud suum iudicem ... ¶ Non autem ... iudice pulsetur si voluerit
... ¶ ... in iudice ¶ ...
... publico ¶ ... ¶ ...
... coram iudice ... se ... si quid circa subditos
... ergo si ... renunciat ... iudi-
... potuerit renunciare.

Si fuerit ... manifeste ... quod
... ergo argumentum
... conclusio
... renunciatur

Item hic probat primo ratione multa possum tacite que non possum expresse ff de pactis l. filius familias § beta(n)i / ubi tacite renunciat exceptioni militie / quod prima ergo non possum expresse C. de pactis l. libet. ubi consentit quis tacite pacisceti(?) de privilegio suo de quo tamen pacisci expresse non potest / Item C. de qua(?) ca. l. ij ubi tacite renunciatur contrario casu non tamen expresse quia contrario casu non renunciatur et tamen propter presentem absentia sui io prerodit ut i. l. prox. Ad hoc dicendo dicit quod neque tacite neque expresse potest quis clericus in laicum consentire pro ut in clericum sine licencia sui episcopi et sic intelligitur hic glossa.

Ad quartam dicas non obstat c. preallegatum quia intelligitur ante quam agnoscat et sic ubi baratat ante agnoscit(?) / ut dicit glossa ordinaria in dicto pulsatus / et est ratio quia generaliter praeiudicari(?) potest placitum vel dicit c. preallegatum loquitur de iudice ecclesiastico clerico non competente assumpto ex parte clerici preallegati ut i. dicit hic / sed in laico ut hic vel etiam hic / dicitur loquitur in parte qui non est seculare(?) et dicit recipere(?) confessionem deleta / hic est non tamen sequitur ergo et ista possumus tacite quod non possum expresse. Consistens in sacerdotibus i. dicit in eis publicum / quod est publicum ante et utilitate ideo privata tacite mutantur / ut consensus privatus tenet utilitate publica potius sibi movere(?) / sed est in contrario casu apparent utilitas vel non tanta est utilitas hic et si est tanta non tamen publica. Nunc ergo clericus vult expresse consentire sine tacite quod potest fieri dicitur comparendo et non apponendo declinatoria foris si proponendo non validatur processus / Nunc quia est processus contra ignorantiam declinatoriam ubi validatur processus propter contumaciam esto quod ille ignoraverit declinatoriam dicit ipse dicta c. § primo ipso iure obtenti et hic bene contra secularis vult procedere ordinaria potestate sed si delegata c. potuit quod quidam statuta clericus pactionibus informat et quod contra regulam(?) totum videtur quod si pactis non tenet seu pactum ut contrario tenentur / super eo C. de legibus l. non dubium quia loco dicit ubi super prohibente lege non tenetur ut supra lata mandatum vel contrario additum super eo. Facto quia natura eius non valet et supra legum ac ante quod nullius est momenti ff de legatis i. si quis in clericos hic i. privatus ergo clericus suo renunciare ex hac. Secundo sit contrario placitos contingit de isto brando(?) dicit ut c. tamen contingat de iure suo / Item quod si non tenet pacto ergo contrario super eo ac argumento infertur quod si non tenet principale nec accessorium c. de usuris l. cum. ubi de principale actione soluta ut prescripta summatum est super usuris ut fructibus indice cognosce et C. depositi l. depositum petunt / ubi si depositarius qui post usum primo tenebatur ad usuras deponens agens depositi condemnatur fuit ad sortem / ubi non aget ad usuras fuit de fide instru-

Nota(?) contra clericum

Nota et hic probat ergo ut quod si principale et in genere dicitur adaequo(?) quod privat(?) et contra vero b. tacito contrario non validat in validum

papa vo.
ha

ad si non tenet principale nec accessorium dicitur bernardo in vero accessorio ix. c.

ut dilatos ubi exigua non tenet donatio ut confirmatio ff. supra / 2°
id est ius principali sicut in accessorio de eo delicti pendentia in fine. ubi
sicut delicti potest de principali cognoscere et c. propter malitia exortatio / pt contra
absolvere / ff. q. c. debitores deinde ius ubi tamen accessorium et non principale dic
quod est principale accessorii quod non potest subsistere sine principali et potius principali in accessorium
ut in contractibus si potest subsistere sine principali ut c. debitores quia pactum
de solvendis usuris potest subsistere etiam si non processit pactum de solvendis
usuris. Sed in contrario q. ius est in accessorio et in principali / Dubitatur
q. ad Bernardum ... primo quod id est ius principali quod et in accessorio ...
quod in c. patris, v. ita si sana / ubi dicitur ita si sana disciplina omnia
bella ... et hic potius consilium salutis penitentibus merito dicitur
ut abiciant arma se quoque militie omnino subtraherent / Dum autem est
eis ... estote contenti stipendiis vestris quibus ... stipendiis
sufficere propter militari utique non prohibuit / q. dicit si bonum est contentum
esse stipendio pro militia recepto militia est bona / alias stipendium ...
non possit esse bonum / et si militia est bona et 3 / ut quoque ... bellum
et propter bellum ideo quoque bellum est bonum / et id est vero in militia quod est
principale quod est in stipendio seu concessione quod est accessorium / q. dicitur si stipendium
militis seu concessione est bonum quod aliquis ... in tali statu potest salvari ideo mi
litia est bona / ff. q. hic Bernardum dicit q. de l. ... ff de pactis ubi
debitum est se ut principale et pignus hic accessorium / et tamen restituto pignore
non remittitur debitum / Dicas quod vero accessorium equaliter se habet circa principale
sicut circa accessorium / et est verum quod ius est in accessorio et in principali secus
si inequaliter ut in l. in contrarium inducta / de hoc deinde c. debitores predictis
... solutionem dicitur per l. ... ff de pactis de pactis et l. creditore ...
... pignoris ubi restituto chirographo videtur debitum remissum
... ut non restituto chirographo videatur in utili quia alia utilitatem
efficere non possit / Ultimo glossa dicit quod post Bernardum in quo dictum est iura
non validat invalidum ... quod deinde ius cum coniungat ubi alienatio
vel dotalis ... consensu mulieris non valet tamen si iuramentum non queritur valet
dic aut pactum reprobatur propter favorem ... aut turpitudinem si favore aut
publice ... et utilitate non validat ut hic ... publice ... privati
vel saltem communem utilitatem deinde ius cum coniungat de pactis quibus libet tamen
validat. Si propter turpitudinem aut aliter ... tamen validat contra illum contra
quem turpitudo non versatur c. debitores deinde ius aut usuris non validat
... quoque plures ... aliquo iuramento adicitur contra bonos mores
et ... non validat ... non est obligatorium deinde ius quantum
... est verum quod est contra bonos mores contra usuris sed si ... tamen ut c.
debitores deinde ius aut contra favorem vel publice ... ut hic non validat
quod est iuramentum super aliqua re ... non obligat deinde ius cum
coniungat in ... iuramentum ... ut hic / Si vero ...
... effectum ut in contrario

Ad Bernardum ius quod est in accessorio est in principali

Sed in contrario quod principale in accessorio ... ff de pactis ...

Sed dicitur ... deinde ius cum coniungat

Cum contingat ecclesia super suis exessibus / cum suus episcopus queruntur / dz et non certis quibus subsunt / nisi consuetudo vel privilegium aliud in ducat / ipsis hiis de rectis cum contingat / procedere possit in ipsos in eclesiis consultatio / consultum fuit super quo / quidam clerici erant deputati servicio ecclesie belvacensis / vel canonicis singularibus ecclesie capituli / sepe quittabat eis a pena [illegible] pro eos sit iniuriati / qui eos quereutebant [illegible] cum episcopo capitulo belvacensi vel singulares de capitulo quorum erant servitores isti clerici delinquentes / Admipediendum ne episcopus contra istos clericos delinquentes procederet / opponebat capitulum quod ipsi habebant iurisdictionem super illos quo adcognoscendum de excessibus eorum / licet eos [illegible] ut alias precursorium eorum cohercere possent / respondebat ad hoc [illegible] quod debent attendi / Quidam cum episcopo vel cum capitulo belvacensi / vel cum canonicis singularibus quibus serviebant / videtur quod cum quorum delictis cum episcopo in cuius diocesi deliquerunt / aliud privilegium vel consuetudo aliud inducat / Non tamen iurisdictionem posse se opponere adimpediendum possessio qui sit [illegible] sub sodicitu alium [illegible] de [illegible] de [illegible] [illegible] / et est casus [illegible] si [illegible] [illegible] / et hic tangitur ubi in [illegible] iurisdictionem hiis [illegible] contendant / et adimpediendum possessio quod opponebat capitulum vel canonici ad eos spectare iurisdictionem [illegible] ut dixi in cap. [illegible] exceptione. Item non composito textu in [illegible] textu / sic capitulum nisi forte hiis quibus delinquentes ipsi deserviunt cognoscere ut in [illegible] [illegible] / iurisdictionem hiis sibi valeant vendicare / Et de iure / favore prelati / dioecesis non [illegible] quod est [illegible] quod consuetudine inducitur quod ipse prelatus [illegible] et non diocesis iurisdictionem obtineat [illegible] privilegium hic disponit de [illegible] cum clericis [illegible] [illegible] indulgentia sit apostolica / aliud cum non possit quis [illegible] in sua diocesi [illegible] ordinaria [illegible] / Item non [illegible] ordinarium de [illegible] convenientes [illegible] / ad hoc ut posse impunitatem si quis episcopus [illegible] dioecesis non [illegible] iurisdictionem et subditos iurisdictionem contra privatam personam / quod clericis quibus isti serviunt / Item non quod consuetudo dat [illegible] aut aliorum clericorum tue diocesis [illegible] ubi excipe nisi forte cognoscere [illegible] / istud non est alibi hostiensis / ecclesia cum [illegible] quae de excessibus prelati adhibet [illegible] attendendis / Et nota [illegible] [illegible] privatam personam [illegible] / possessio [illegible] tribuere privatae possessione [illegible] tribuunt iurisdictionem dicit quod non declarandum [illegible] in [illegible] / et non [illegible] aptato [illegible] / Inprelatus non [illegible] de clericis [illegible] et [illegible] de officio [illegible] abertidas / potestatem deponendi [illegible] non potest consuetudo tribuere inferiori prelato / [illegible] quanto [illegible] est [illegible] dicitur dogsit et aqua deperius depurada.

Videtur hic quod privata persone [illegible] nisi non [illegible] seu cohertio

tuc diocesis [illegible] comprehendenda de officio [illegible] [illegible] privatis [illegible] vel [illegible]. Inpetitur quia sedium [illegible] vel aliquis vacant vel agitur de castigatione [illegible] [illegible] / [illegible] [illegible] ubi [illegible] iudicant [illegible] suos quod [illegible] non est [illegible] de officio [illegible] [illegible] / dixit [illegible] admisisse quod canonici parisienses de [illegible] familie sue [illegible] [illegible] / [illegible] non dixit [illegible] [illegible] cohertione [illegible] cohertione. [illegible] / [illegible] [illegible] non valet in talibus consuetudo [illegible] / [illegible] non [illegible] [illegible] generalem [illegible] non dixit quod [illegible] non [illegible] [illegible] glo. Et pote ordinarium [illegible] solus episcopus [illegible] [illegible] sua diocesi [illegible] [illegible] quod [illegible] indulgentia apostolica aliquis cum excepto [illegible] non possit [illegible] ordinariam [illegible] [illegible] significasti.

spualis ergo tlis iurisd ~~non tn ecclesiastica set coherens~~ vi. delegata et ua
deos delti oplis ubi tn hoi iurisd deulegata delegata videt ᵉ si sibi delegati
hoi coherentes non haberet et h s vo dub. quia ecquo isti successores
suos cohibere non poterant videbat ꝙ non poterant aliqua iurisd hic
quia esset delegata sine cohercione ꝛ hec solo temporis licz illos cohercere
non valeat ut al cohibere tn si iurisd vendicare contendunt Preterea licz
eos cohibere non pt spali cohercione deg de v sig queati tn sua iurisd
defendere interdicendo ut ita ut l. ima q. ltio de capno i sexto Et sicut
ꝙ presidem superioris conprigius tal potent cohercere insti de satisdatione
tutorum q pre ff debent insti lig. quid ergo vel ordinarii concquint
sicut concquint arbit ff de arbi l. tria q. i. nec ꝛ de arbitris c. ptuas
vel Et sic non ꝙ quis licz iurisd limitata ꝙ cognoscat sine coherent
ꝛ sic iurisd pt esse sine cohercione sic videtur ꝙ sicuti dicta opi
cumulati cognoscat si non permittat dego dey deponi t. p̄o
Qñ non i quo loco competit iurisd inferior ab epo tm ꝛ de gne ut
competit non enim vi ꝙ in dioc sit qz quia tota dioc est territorium
epi ar de c. sanc deos or t p̄o desor ꝙ aicos p̄o xvi q. lij
quis i dioc insi i tabz ubi pmissum in sine. ꝙ in dioc de eius evi
inferior ab epo non pt h̄re territoriu ut consuetudo hoc possit opari
quia sic modo dioc ut unite essent duo capita q. mostro
venerit ad nos deos corpo. Esset ti de gne ut iurisd spales coceder
eam i hijs locis i quibs eam ꝙ de competenciet. i de offi de leg pal.
t. impliter deos lega nouit Dicat autem i ferior platus epo psente
ut loco suo est archidia ut prothyam ꝛ ille locus reputatur territor.
arch ꝛ offici ꝛ subditos tm non aut sic est territor. sunt ꝙ i delin
quetes al sibi non subditi effitiant̄ de foro suo et ideo archid de
hospitem inseso aurigin qui non est subditus ei de iure non posset
epo tm ei ꝛ vult to dioc est territorium ut dictum est supra
Ubi non non possit loco tm iurisd coperat ubi hoc disposuit consuetudo.
vel privilegium ꝛ de offi. Lotus tn adiocesano exemptus reputat territo
plati exempti de gsti ut maior vel e, Iste sic quida abbas spuas
itam tram limitata sine iurisd subdita alio epo caveute sicut
abbas cassinensis ꝛ quida aly ꝙ pt fieri eccl ꝛ simili et delib,
dici pt territorium sue ecclesie ff de v sig l. pupillo.
Quid ergo si h̄o vult ꝙ demisse inferior plati dioc si se non i tromittat
de deos or pastor et c ti cu epo lih ubi licz i ferior plato
competat iurisd dioc tn se de ea i tromittat unio est ei presidens
ut ibi d. q. sa inidio c pastor ul saltem cum locus speciali

ſi doctores ubi / dic ſi conſuetudo vel priuilegium diſponit non ſolum ut i[n] ſeriori
ſpectat uniuerſo / ſꝫ q[uod] eius diocesis eam opere non poſſit / et ita ſe decani in eo
mitto non p[otes]t niſi ſupplendo negligentiam inferioris vel defectum ut idem
contingit de delictis / ſecundo ſi non diſponit generaliter ſꝫ ſimul inferiori
tribuit uniuerſis / tunc eius diocesis cognoſcere p[otes]t / et locus eſt puectio ut c[um]
paſtor / de generalibus diocesis pferentur ut i[n] p[re]doctores / videtur hic iſti
contendebant hec in ſe in ſinecteris licet eos colligere non poſſent / ſed q[uia]
inferiores plati archiepiſcopo qui aſſumunt proclamare ſi ordinarium / z hunc
uniuerſis pp[ro]pria ſi c[on]ſuetudine de off. or. c. cum ab ecclesiarum i[d est] z tolerantione
ſecundo q[uod] hunt uniuerſi uicos qui eos eligunt i[n] platos ſi abbes i[n] monachos
/ ſꝫ inſinuentes non q[uod] corporis ſubditi non ſit ut voce tutorum q[uod] tutori[us] ſuo
hic vendicans ut origo / Item textus hic dicit q[uod] clericos uniuerſi
contendat c[on]ſtat dicit non aut uniuerſi ſuperiorum z vo quia clericus eſt i[n]ſpe[ct]e
ſi iacobi de arca c[on]ſtat tunc meiora gratia non c[on]ſiſtit / q[uia] non concedit
niſi a lege ff. de off. c[on]tra tunc madata eſt uniuerſo l. i. / ergo a lege
tunc concedit non p[ro]hibet. c. de ſuiudicis patrimonialibus l. iuris c[on]ſiſte[n]tiam
li[bro] x / Iacobus de c. xiii q. q[uia] c[on]ſuetudo c[on]ſuetudinem comparant / ſꝫ ſimilio
quod ff. de aqua cottidiana et eſtiua l. hoc iure vbi tenuit iacobus
de belviſo. dicit p[ro]p[ter] c. de decimis l. i. allegat q[uod] diſpoſitio uiderit hic ſi ac
licet non tenuerunt / Item ad idem glo[ssa] videtur text[us] dicit clericus ſuper q[uo]d
teſtibus ſi conueniendi coram epiſcopo maiore ſuper hiis q[ui] i[n] ſua diocesi [com]miſerunt
et glo[ssa] p[ro]pria reſpondendo hic tamen maiore dicit i[d est] tamen hec eſt tamen ſuper hiis
q[ua]m prius reperiri in ſua diocesi delinquit / ſꝫ ſi alibi deliquiſſet non poſſet
reperiri ſeu prius / et iſta eſt p[ro]pria opinio hic alle[gat] c. p[ri]mo de raptoribus ubi
dicit / Et ſic iſta q[uod] ipp[ri]mo vult q[uod] epiſcopus non poſſit cognoſcere de delicto
ſui ſubditi c[om]miſſo extra diocesim / q[uo]d non eſt verum / dixit c. p[ro] hi bi ubi
dicit ut domicilium habent ſi alibi deliquit / ergo ſi habent et alibi delinquit
poterit uoc domicilii inueniri reſt[ituendus] hic ca[usa] c. ti. t. ſi v[ero] voc domicilij
ſortitur quis forum domicilii z ſol[us] ſed p[ro]ceſſ[us] / ergo ubicumque deliquit poterit
tunc prius tamen m[ag]is c. hi. ubi ut dicit ſi aliquis alibi poſſit c[on]ueniri
/ Videtur ſecundum opinionem q[uod] archiepiſcopo delicti non p[otes]t deponi ab ordine ſi alio c[on]-
ſummari ſꝫ tamen c[on]tra ubi ſummari ſꝫ i[n] ipſo epiſcopo tamen d[e]z deponi d[e]z ab
ordine / hic et ultimo non eſt verum q[uia] magis coram peregrino delicti ab ordine
deponitur i[d est] c. pro[pter] ubi dicit
c[on]poſuit ulterius q[ui] remittit p[ro]ſtitum inter eos q[uo]d oſſitiis ſiue beneficiis pro[c]uratorum
de remiſſione facienda dicitur q[uod] papa in
clericorum paſtor decrevit iudici in clericum / [glo nota alle[gat] v[ero] iura obiter reſoluunt]
/ Sequitur q[uod] ſuper uo conſuetudinis dupi noudo q[uod] c[on]ſuetudo dat uniuerſo
q[uod] alle[gat] Iordanus uno q[uia] in g[e]n[er]iſt[is] de alibi delicti / ſꝫ q[uod] ver[um] q[uia] iſti non
poſſunt uniuerſi dicere i[n] p[ro]pri[us] ſinenctes q[uia] non eſt idoneus iudex i[n] ſua ca

vel suorum. ¶ Item quero an sit quis missus continua habere in sua familia sicut
magister in suos discipulos ut magistri fredrici habet editali. sicut episcopus in suos
canonicos. sicut pater in filios in quo lex [illegible] contra. tu si est prescriptio potest vetus[illegible]
possit tu [illegible] missorum licet eum delegare. ff. de muneribus. [illegible] li. iij in fine.
et est de[illegible] quo q. quod [illegible] / ff. [illegible] v. ff. [illegible] suis. [illegible] contra [illegible] quod non ij°
tenet consuetudo ut quis in eum [illegible] ius sibi [illegible] debet [illegible]
¶ Concludo habes missos. ut se opponere ad impediendum processum qui sit contra
eum [illegible] palam. [illegible] de [illegible] si non in [illegible] licet [illegible] contra-
iij° dualiter ad eos spectat. [illegible] si non gradualiter [illegible] vel pastor. ¶ Item solus
iiij episcopus de [illegible] licet [illegible] ij q. viij. si quis episcopus. ¶ Item quero dicit hic missus
est privato persona et sic est [illegible] / magis [illegible] tempore [illegible] non plus
v si de clericis dicit. ¶ Item ubi [illegible] missus sit et est inferior prelato
episcopo / et licet [illegible] vel [illegible] in diocesi sit [illegible] in illa [illegible]
vj at [illegible] consuetudo sibi disponit vel in loco ubi residet. ¶ Item [illegible]
prescribi non potest.
deo gratias.

Postulasti episcopus deponit clericum alibi beneficiatum qui in sua diocesi
deliquit. si episcopus beneficij [illegible] [illegible] postulasti et est
[illegible] [illegible] ¶ [illegible] clericum habebat beneficium in diocesi florencia
in quo residentiam faciebat. ¶ et domicilium in diocesi pragensi. volunt patronum
quia prage totum suum patrimonium habebat. et [illegible] in pragensi diocesi
[illegible] tunc [illegible] debebat ordinem [illegible] vt [illegible]
episcopus possit sibi [illegible] suarum beneficiorum in tunc diocesi [illegible]
[illegible] episcopus pragensi [illegible] cum beneficium [illegible]
vij quibus [illegible] attualiter [illegible] tu actualiter possideret. [illegible]
episcopus florentinus [illegible] utrumque diocesi beneficium est situm. ¶ [illegible] clericum
posse habere domicilium [illegible] locum beneficij [illegible] beneficium [illegible] diocesi
domicilium [illegible] patrimonium [illegible] ¶ [illegible]
[illegible] posse alibi habere domicilium. [illegible] ubi est in [illegible]
[illegible] de [illegible] statutum libro 4. [illegible] non potest habere do-
micilium nisi in suo [illegible] ¶ [illegible] plura domicilia
et [illegible] / locus tu in quo adversidentia tenet [illegible] domicilio
reputatur. [illegible] in loco beneficij habeat domicilium [illegible] de [illegible]
[illegible] ¶ [illegible] ubi [illegible] est beneficium in quo [illegible] tenet
residere / ut in regulari [illegible] sicut / vel in seculari clerico qui est [illegible]
[illegible] non residentialibus [illegible] / vel constituto vel
consuetudine residere tenetur [illegible] / [illegible] domicilium
habere [illegible] de [illegible] si non tenetur ibi residere [illegible]
[illegible] statut [illegible] non [illegible]
viij° [illegible] domicilium [illegible] ¶ Item [illegible] in sua diocesi
[illegible] beneficiato [illegible] in alia diocesi / [illegible] in [illegible] officij

sine beneficij priuatorum compositum / sed dicas quod est verum in diocesi episcopi territorij / tu
dubie beneficium sit quod diocesi non tamen fuit de genere sti ut auars ¶ dicas quod ipse
dicitur in diocesi cum non pronunciat super suo beneficio / quod est contra sed super
tunc in diocesi / quia ipso iure habet sua igitur sequitur pena legis que
disponit quod priuandus beneficio / et priuatos declarando / seu deponendos
xxv di primum / nisi quod dispensatur tollentur de iure at si / nunc est pena
depositionis et deriptionibus c. po. / unus potest eum suspendere respectu aliena
que non est sita in sua diocesi de hoc an sit vel dicit ipse potest primum est super pri
uatione beneficij / sicut potest declarare amissionem in possessorem vel secundum
quod diocesis sitarum de fo q. bona q. contentes / ut dicit ius quod territorium
primo in territorio et in persona sue nisi non ratione delicti sortitur est forum
mediate c. c. vltio ut priuando eum beneficio proprio in sitat quod territorium
/ quia vbicumque res sita sunt dicuntur carere et vinculum duij persona sequitur
et de longi temporis prescriptione l. tu longi et ita priuat eum eo vinculo quo cadit
sibi in beneficium alligatum quod est apud personam / quo vinculo potest tunc se
reddit in dignum beneficio etc. sed sumitur super tunc beneficium primum super sua
beneficij et officij conpensacione licet id non confirmat / de dicit in c. qualiter et quando
¶ Item index non potest actualiter exequi sententiam suam nisi quod est episcopi territorij
suum sed sicut pronunciat in territorio vel c. bona quod contentes / quia suo potest
ius dicere episcopus territorij in alieno non possunt dari vel auferre / quod habet
esse in vim iuris c. si quando contra ¶ Item licet licet episcopus quasi
consequitur sententiam alterius episcopi fit de diocesi alteri c. po. pro dicto dictorum quod
episcopus licet sequi sententiam lata q. dicit prejudice salarium in ea requirendum
venit peti c. po. ¶ Animaduertendum dicitur aliqua verba ponere quod aliquis habet pos-
sessiones in iurisdictione alicuius domini / et offendat dominum in territorio domini / dominus
non potest cognoscere ut facere in iudicium et / in possessionibus quas habet in suo
districtu vel quia tenetur idoneus index in ea causa c. de fo. q. eum remisisset vel delinquit
sed v est ille ab huius possidet sub aliquo domino / offendit alium dominum offendit
in territorio domini / dominus non potest cognoscere de illa causa ut faciat iudicium
circa quo ad possessiones sed requirere iudicem eius c. c. tu sit delinquens
plenius in re non sed aliquis dicitur iurisdictio et si dominus eius seu index non
faciat iustitiam vt contra represalias dei in iuris c. vno libro et non obstat quod est
de voce delicti sortitur forum / quia in hoc casu delinquit contra territorium / in primo in territorio
ille est pro ille ne sit index in ipsa causa c. ne quis in ea l. bona / 30 dicit si possessores
ille seu bona [illegible] sit statutaria seu debentur aliquam immuna-
tem distinguere possit eum potestatem possessorum / quod licet in iurisdictione sua / ipse tributa
tunc cognosceret dicitur c. sane c. ubi in re acto l. si / 4o quod possit beneficia
quod bona cuiusque quitteret licet consuetudinem quam statuerunt vel offensio
aplicentur / non habet statuere contra vos quia sit in eius iurisdictione non valet / c. de statu
stis circa vbique / ut dicit ille statutum seu consuetudo imponi prohibens beneficium
di quod contra non eum agitur in ream dicit eius iudice vel agi c. ubi de scriptoe

agi c. l. i. in v. in te aut. et h. statuto no venit res ecclie et no obstante q ost. s. statuto laicali aplicarent bona eccie statuto laicali quia stata laicalia no ligant psonas nec res ecclasticas debuisti ergo i eccias et i tellige quod talis i pria in se deliquit potuerit et bona confiscari secundum quod debuisti ut dicas li. l. ¶ Venio ad q. h. dicas q. q. d. dicit licet pa. dt q iudex delicti pnuciat tn sup crime no sup punitione bonorum / hic dt q etiam sup pnuatioe bonorum et hec est va. ¶ Videtur aliquis licet bn in diocesi perusina quittit homicidium in diocesi florentina ubi invenitur quit inqui epus florentinus cognoscit sr illa ca et si cognoscit qualiter pnunciabit ad pmam q. q. pa dt q cognoscit et vo q. delinquens dat in se h. i e. t. ultio l. q. iz placuit / et qualiter pnunciabit in sup crime tn vel etiam sup pnuatioe bonorum tm cogno crime est ideo q pnuatoz i ducit / q pa. dt q pnunciabit sup crime tn / no aut sup pnuatioe bonorum i alia diocesi ostita / et ergo sententiam pnuatois dz facere diocesani bonorum / ter sine alia inquisitione / quod expressim fecit cum ordinario delicti facit fidem cum ordinario bonorum ut q. iz statuimus facit ff. de inn. s. duo patroni / ubi si desente quia tum uno de coiudicibus patronis / libri se iuravit alius libtu no esse hot [illegible] pdest alia opondunt se solo esse patronum / et c. de liberalitate l. iubemus / ubi confessio i uno iudicio libellus ete ba. i alio sit et h. qdempnatio de crime cum iudice delicti dz cum iudice bonorum ¶ Alia opio i q. scripti est va q iudex cognoscens de crime ne dico pronunciabit sup crime sed etiam sup pnuatioe bonorum / et hic est ca. in qua quebatur an pt de crime cognoscere et dare bonorum in alia diocesi sito et pro ista sit et pro h. uic facit i sexto pre i. sz abro i q est dicos bonorum erit execucio facienda no dt pnuatio vel pnuatois pnuncio facit ff. de re iud. l. adimo. pro q pa. ubi de fuaz iome dicta ppdes in pncipes exercent / Item facit h. i e. bona h. qlientes ubi iudex qnuit pt ytuaz rei decernit missionem i possessionem feuda et iudex rei seu illius possessois exequntur fatidigat lucissionem / dt tu est pnuatio v. l. q sit feudo fuaz / ista facit iudex delicti vel pnuatio ex vocalis posse fiant fiunt iudex bonorum ¶ Quid dt q. si crime est grave ita q debeat fieri quatuo sue in psona ¶ dz fi remisso ad locum delicti / et iudex delicti exequitur de raptoribus c. po. ff. de re militari l. desertor ubi miles desertor acitatur remittitur / si crime est grave ubi deliquit et i punitur et mant ut ubi iudicium q. si lo quis expheusus tenetur ip. v. dc. premittitur delinquens ad locum delicti

Exparte ossea lib psona potest lautu metido bude bi tor / ercitatio iudice qlenie / pt hmy de fide istru excepte / dice st ptes i pa pts go / infra iudicem mistito ibo azandu / pnuncialit qo pount cae quissiony et rci notatz / fiat dras nobilis

exceptionem / reginne ista agebat bude i cause / putapio sut ei fauend ff. de nd. d. pipue buit / tentas bonita h. philippu est spatium genus duo unitaria hostiense per leute gtebant ypo et erat tna dicta de bs gopfl. iij. et dt fi. leute si magne i francia maiores in bungaria magne i alemania dicunt quida dicunt veplicado tu do ire opanando / honori no tusiue / ut not. dz est dilectus h. in Decretal diocesi indagauero / predicti auite istius fuas lucas s. e. otenee hostiense h. multu dnisi pt ca. hostiense q. e. i. po erat i pudenti in petitorio legetur hic fec.

Constitutionis opposuit declinado forma no valebat pro valebat sm dictas de pax poliy / pulapale q fatet alud sz hec dn vonis quo ppobat et sic gnabat q. y alud no ubi dixisti / fuit ad tollendam

exceptionem rei iudicate replicationem ad illam / sed ibi rationem quoque alia rei
exceptio rationis replicatio ad illam ¶ Proximitates quemadmodum mulier Nota
dat dotem viro sic vir dat donationem mulieri propter nuptias de eo in quo vir
et uxor nupserit / Item quod soluto matrimonio sicut recuperatur dos a muliere sic donatio
propter nuptias ad virum / nisi aliter pactum fuerit esse / et viro premoriente mulier
lucratur donationem quoad virum dotem vel consuetudine de hoc in dicta / et post lucri
pacto vel consuetudine de eo in quo vir et uxor convenerunt / et forte ista regina
pacto vel consuetudine donationem lucrata fuit ¶ Regina anglie fecit Casus in terminis
poni coram duo [illegible] / quod maritus eius donavit ei propter nuptias castrum
[illegible] / quo erat spoliata probabiliter [illegible] et eius complices / quare
petiit sibi iudices dari super interdicto unde vi quod illorum spoliatorum / papa dedit
delegatos de quibus in suspicione extra de [illegible] commisso ¶ Delegati iudices
recepto rescripto / citaverunt [illegible] possessorem detentorem dicti castri
[illegible] comparuit / et [illegible] proponebat tria propter que delegati iu-
dices [illegible] non debebant / primo quia castrum [illegible]
ubi eius erat domicilium principale erat in diocesi [illegible] / que diocesis
distabat ultra duas dietas a civitate / ubi erat causa commissa / ideo
cum traheretur ultra duas dietas extra suam diocesim quod [illegible]
iudices non tenebatur / secundo adiungebat dicens quod vos qui vos pretenditis
delegatos esse non tenentur coram vobis [illegible] propter [illegible] regina fit [illegible]
quia istud castrum est feodatarium / ideo ista causa regina debuit primo
requirere ius coram domino feodi / qui si requisitus fuisset neglexisset tunc
potuisset recurrere ad iudicem ecclesiasticum / ideo cum ista regina in petendo rescriptum
non fecit mentionem quod dominus feodi fuisset requisitus et neglexisset [illegible] coram
vobis agitari non debet ¶ Item [illegible] tamen non tenebatur [illegible] / quia rescriptum
fuit impetratum falsitate suggesta / quia regina in impetrando rescriptum dixit
ad se pertinere castrum illud ex donatione propter nuptias / cum tamen [illegible]
[illegible] constante matrimonio fuisset ei in donationem propter nuptias assignatum / Conclu-
debat ergo iste [illegible] loci [illegible] trahebatur quia ultra duas dietas
extra suam diocesim / [illegible] regina [illegible] quia est res feodalis [illegible]
primo coram domino feodi tractari debet / [illegible] / [illegible]
[illegible] suggestum impetratum [illegible] coram delegatis tenetur / Contra
replicatum fuit ¶ Ex adverso pro parte regina replicabatur / Nam [illegible]
[illegible] dicebat se trahi extra suam diocesim ultra duas dietas ¶ dicebat regina
non est verum / quia dictus nobilis non solum in diocesi [illegible] domicilium
[illegible] in qua est castrum [illegible] quo [illegible] sed
[illegible] civitate non distat ¶ Ad secundam exceptionem quod dicebatur
quod dominus feodi non fuit primo requisitus ¶ Dicebat quod regina esset
vidua et spoliata [illegible] tamquam miserabilis persona [illegible] domino feodi
spoliatorem suum potest coram ecclesiastico iudice convenire / quia ipsa est vidua

defensavit | contra replicato regine || Item quod iudices propter exceptiones
illius nobilis | coniuncti erant super sedebant | Regina in dicto statu Rex suus
ad petitionem ei ista omnia enarrando | Dominus papa mandat iudicibus
quatenus si eis possit constare | quod ille nobilis curiam et mansionem | in qua in dicta
consueuit commorari habeat nulla diocesi | que non distat per duas dietas
a loco in quo erat ea commissa | et illa etiam sit res litigiosa || quod tamen
iudices debeant mora procedere iuxta formam conveniencia [illegible] | non obstantibus
aliis exceptionibus | Licet quod duo feodi non sunt requisiti | Et quod iste castra
non sunt ei donata | propter nuptias | quia potius petitorium | quam possessorium
concernit | ideo regine agenti possessorio tamen obstarent non licet | tamen etiam
quod sit vestitus devesti [illegible] in [illegible] | ideo non est bis an ei donata
1o sint propter nuptias ut non opposuerat [illegible] agit || Notandum quod iudex
[illegible] | competit non solum contra spoliatorem sed etiam eius complices et sequaces
dicit [illegible] non [illegible] cum absentibus devesti [illegible] | et hic tangitur ibi quo
ut eius complices fuerat spoliata | et [illegible] tenetur non solum spolians
2o sed etiam mandans ratum habens || Secundo non [illegible] in [illegible] libelli
sed potius conclusionem eius licet enim narratio contineat petitorium et possessorium
tamen super solo possessorio iudicabitur | sed in [illegible] solo libellus concludat et hoc
patet [illegible] dotalicii [illegible] adipiscendam quo fuerat spoliata
[illegible] | et hic [illegible] narratur [illegible] textu in fine capituli | non obstantibus
exceptionibus aliis que in petitorio potius quam possessorio | quod regina contra eiusdem
nobilem intemptabat [illegible] || Respondebat autem petitorium solum
ad [illegible] iudicis | sed in possessorio concludebat ut dicit Io. an. in novella
3o in [illegible] super verbo [illegible] || Item patet quod quis habere plura domicilia | patet
[illegible] cum quis [illegible] dicit [illegible] | et hic tangitur cum non solum in [illegible]
4o sed etiam mandonesi diocesi constat || Item ubi agitur possessorio an reus
[illegible] ultra duas dietas in [illegible] ubi res est petita | dicit [illegible]
[illegible] | et c. [illegible] statuet [illegible] in [illegible] |
et hic tangitur [illegible] ibi et in eadem litigiosa re esse | [illegible] agat
[illegible] quod est personale [illegible] scriptum est [illegible] quod a loco [illegible]
[illegible] | [illegible] a loco [illegible] ut in c. statutum [illegible]
5o in [illegible] || Item vidua potest agere possessorio | super re feodali
[illegible] etiam duo feodi non requisito | licet negligente ibi | adhuc
sunt [illegible] regine [illegible] quod vidua spoliata [illegible] duo feodi
spoliatorem sine detentorem [illegible] | [illegible] iudice potest [illegible]
[illegible] non obstantibus aliis exceptionibus que in petitorio competunt [illegible]
Item [illegible] quod possessorio agetur [illegible] etiam an [illegible]
negligens sicut [illegible] || Sed in ipso petitorio in [illegible]
6o [illegible] locum [illegible] quod [illegible] in pendenti || Item videtur
[illegible] ipsa [illegible] | [illegible] constituit [illegible] nobilem curiam et mansionem
habere [illegible] diocesi | in qua [illegible] consueuit commorari

contra textum dicunt doctores, nondo est si spolium imponitur quod tradidisset ad
alios ante dotis, quod ille qui est detentor si aliquo tempore ante in dotis constat
possit per eum conveniri, alias non, de hoc Radulphus. Item mulier mor-
liij° tuo post divisione quia ex persona mariti, de hoc ex. de coppe. h. com.
anglie regine et hoc lxiij quo ad administrationem dotis in glosa, sed quo ad denominationem
dotis fuit nupta non, et ideo i sine et regina simpliciter.
liiij Item petitoria exceptio non potest opponi contra spolium in lxiij, sumpto ubi hec
reus dicebat non est ei donatum castrum propter nuptias quod dicebat sibi
esse donatum propter nuptias, id est sicut spolio possessio spolium est impetratum et tamen exceptio
hic non admittitur, et hoc est verum quod punit nos post tamen, sed non licet, per
se punit utrumque, de hoc extra, c. p° li. bj, vigra super aliqua re mittat nos
quo, et super ea lata est sententia vel transactio fit lis finita vel finita
sententia emologata, et ratio quia per spolium spolium non intendit lites
sopitas suscitare, et si hoc compromissum non fuisse de hoc super litem
ideo tali exceptio etiam admittitur, ut potest opponi, ut ideo c. p° de litis c., sicut
in aliis peremptoriis nullus opponentur contra quod recessum replicatum super eis
non admittetur tamen, et quod tales non admittuntur ante litis contestationem est ratio, quia
si admitterentur et tractaretur super eis, posset lis finiri ante inceptam
litem, quia ante litis contestationem de principali cognosceret, et ideo super eo primo debet
qui de quo re cognosceret iudex pronuntiare de ea possessionem ad super sed etiam
non igitur nil propter c. de pactis compromissum confundi, sed ante litis contestationem lis non
dicitur esse, ad c. super his de his, dicitur quia tantum ponitur ad declaratione
venit quod licet debet admitti ab per punit in p° non. Aliquando distinguebat
aut opponitur peremptoria contra possessorium aut contra spolium in possessorium non admittitur
ut hic quia tales venit ecclesiis quod ultimum tunc cum possessorio, de hoc extra de probatione
sed per capitulum id est ista distinctio reprobatur non enim opponebatur contra exceptio de talibus
quam audiendum ubi sed licet tamen, et tamen differt in hoc a genere petitorii ut
hic, ut sive sed in possessorio remittitur ad c. exceptionis de litis contestatione, libro vj de exceptionibus c.
Possessorium dicebat ibi. Ex peremptoria exceptio proponitur in lxiij dilatoria ut unus
impediatur vel agit processus non impeditur, quod hic non est decimus non
ut sit litis contestatio per proponitur eius, quia actor non agit, ideo iudex ea in lxiij
dilatoria non admittat, sed ut nupta repellat de litis contestatione c. 2 ij lib. bj, et
ideo dicunt doctores non teneor de peremptoria aliquam mentionem facere nisi hoc
lx hoc lxiij nisi esset de peremptoriis pluribus de quibus, de hoc ut c. p° de litis contestatione li. bj
Item agenti possessorio non potest opponi exceptio petitorii contra de hoc spoli
lxi spoliatore c. Iste tamen communis et c. intelligis. Ultimo admittendum est et c. proestat
in duos defendere de hoc in ultima glosa.
Videlicet hic exceptio quod mittit tamen inter laicos et in ea feodi, quod primum opponitur oppositio
de iure nomine et c. si duobus de appellationibus ubi dicitur quod exceptio per declinare laicali
in recognitione non valet, de hoc simpliciter in vidumbus et miserabilibus personis lxiij di.

c. i. 2 ij. ¶ Coȝ si dns feodi et cognoscere int vasallos de iudi ceteroȝ ut c. cotu semissa. z c. viii. / dt ving i lauro no inpcabili psona hic in inpcabili
¶ Coȝ ut c. cotenoie ubi loquit cf i inpcabili / qz i vidua / z tu no cognoscat statu si est i pendenti / dt i inpetio. fit possorio ubi famore vidua z in eodem spoliato est defensio cito refrenata. / z lz alias int pnatos pusa ad dnz feodi ptinet / tn si vidua cum c. a. istig. ut alia misrabilis psona spoliat ptinet ad eccam / qz tu est eius patrocinio hoc ut i c. i. 2 ij. z lxij. qi. Intanoribus / Veniro ad gl. q sup b° applices
gvit q qd dt divi in vbo vivi dt spoliano sue sit pncipal sij oposite madans watelhus devesti spolio eu ad ferdinq / z i ple des / dt dixit ppimo noli / si q est vo q madans coadiutor watelhus dt post que in vbo dt lg agetes cosentientes cf de of del c. i° si si fuerit re adiectoe verpit tt quenint cdd. c. sepe de vsti. post dt cf psente q spoliatoe inpetratu z hc coydicae c. qz ut d. dpultiois sequens littere sequens q. est textual andagauensi q inapit
glo 3 ¶ Sequitur a q sup ubo andagauensi q incipit pt eni quis / dt q dni est i z° noli vz q dt qz hoc doctrina i dnis locis ff ad municipales l. assumpto dt ad exempl c. ij. / ho i vsu lib. / tu sola domq alicubi ibi no habitat no facit domicilium l. libertus ff ad municipales q. sola tt ideo dt q ppt nouit oij ctoq si vob ostitit dnq nobiliq / evanis z ma poneq hic mandagauensi diocesi / i qua quenint habitare / z dt qui ideo si lz ibi magna pte bonoz / ut habet faciat ut si ut lz tu assidue ibi qusat all c. u. fenia ut clarissimi l. fa.
¶ Sequit i textu / z in eade diocesi. f. andagauensi ve litigiosa esse dt q i pollo sufficeret / qui regia curi andagauensi ordinario alte voluisset recognouisset quia ratione rei sortit quis foz ut c. sauc z c. c. ultio
¶ Videat ultrang q / Comittat regina cgt possorio verapiende iupt iudices app. z. conpcus fuit opposite / primo q vos trahebat ultra duas dietas si repbat quia hnt duo dotalia quoz unum no distabat ultra duas dietas / sed q dns feodi no erat requisitus / tria q ppt fuit ptite suggesta / inpetratu eo q regina dicebat sibi castz donatu ppt nupcias / qd tn no fuit donatu / ut vsus dt q iste due excepciones ultimae no obstant quia hnt locu i petitorio no aut i possorio / vt hostq i ibi z c. videt q. pmo nobis colligit / q litte q lacu falsa i petitorio no valent / nisi fecerit mencio domiciliu iudicis / sed q pbatur dt ir hic excepcoes in petitorio locu hnt no i possorio / no si regina sup petitorio i petrasset z sup eo pcede voluisset lre ista excepcionibus repulse fuissent / ¶ Sz q hic obicit de c. cotenoie ut c. z c. cotu missa ubi apparz q et i petitorio tales litte ptloy excepcoes / q dns feodi

glo z
glo z

cio. ultra
Not duas i petitas ultra lauo no toue fugit z° ity / osolut ho not q tu causa vidue ptinet ad eccaq / i° dotae z hc noy fuit vercipienda ultra excepcio ultio obicit ad donacioq istiq regine

Sm tz ibi vide signa q de c. petitione.

no fuit requisite) ro aclaut | sz st i pendenti i cucutu neglie dui qual
z si fuit negliu delcti pcedelit sup iuditio pcti/ no aut ut pistam
pteptom elidant hec pteto | glo stat gtio i qu d h pcepto ht locu
i petitorio ht bn est sz no ut elidat lius ptoto in petitorio i pet tas
sz ut delcti no pcedelt i judio ppcti/ si dus scelai fspat/ st instiaciam
bophe z loquit t. ptenos § c. qz postqua apparuit deneglia
iudic scelar tut pmo i capiut thec effectu pte est ar q causa
biduaz ptinet adettaz desht ut dixi b. ptenone / Dicatf aliqui
alauto no iusali psoua impetu hec asede ap ca sup petitorio ut
etia sup possorio / no fca inctione deneglia scelar/ stati st/ uc.
ut § c lis ptesuscepto / ibi decuas iuitas z iduc § Si no facta
inctione deneglia impetu st impedeti / au belit insti az face c t.
b dud § Si aut auiusali psoua aut i petitorio z st i pendeti § c.
ptenone / a i possorio vet qaude stat bales ut ht / c potusuissa
no qtingt istu casu qz ibi ille cui stribit pcedit tanq prior dilo
i cucutu neglie i ferior / st casu istu no qtingt z ht cuattu ad.
pceptom ista qp impetratur erat ipse diu pcodi inrequisito.
§ Item fuit tria pcepto qp ipsu fuat fit suggesta impetratu bidcaf
§ Item h pcep qp castru no fuat i donacom ppt impetras assignatum
glo a dt qp pcepto no debuit admitti etia si regina petitoro egisse
ht pbat st si regina petitorio / egisse dicone sibi castru i donacoz ppt
impetras assignatu tuo istud erat pu lis go / ideo regie ageti et
dicenti i cumbet pbo / no aut alli i pcep negauti sibi donacom
esse fcam cu reglauit ei q dt pbo i cumbet cu negat fcm z f delcat
bone p o bu ibi cellud strias § Ptca illud qp bcuit i pu li pce
seu illa qtingt / no pt oppei i bn dilatorie pcep ut lit ptes
impedire ut i t. pcep is q ut lit no gt/ li bj. / Et oppo q ipst
est dilatoria tun cu solu pcludat iudice ut repellat attoz ut dap
pastol § Ro h g hec gos qz na peruptoure est attoz pcludere
ut ff de pcep l. fia sz st differenz tm fuat q naz qp esse no pt
qz ul opat q naz st demis taliz l. fia § or pctio cu delectus
de atta sup hys / ht bn iust ess de pcep bj pruliat dequibus i dco
t. pcepcio / si pcep o vei iudicate trasacte seu finite qz tlcs co
tuut ta ipsu qua pu lc ut dixi i noli bn o / et ergo pcep istq
ista no balmt / qz aut pcipicbat i az uno potuit qua erat
possoria / pcep o / aut qtingebat petitoris / no possorio no obstat
deresti spoli solitate / aut q ipsu z itq no pt qz h pcep o e pempa
ideo cui lit gtf oppom no pt / ut dco t. pcepcois delit/ gt li bj.
§ Ultio q i fine ibi Qz qt/ applat quit que ista aplat regina
tu tu vex maritus eius mortuus esse et ideo bidetur qp pctineto

Marginal note (left): pc ft

Marginal note (right, beside "Item fuit tria pcepto"): ibi i glo ipst h pcepto q qp castru no fuerit in donacom ppt impetras.

co duas ca qua habebat abeo extingui debet | Dicat primo pt et debet sic notari | dicit alii inpscript ff admiñrpalees l. filij q. vidua | Ubi dicit vidua retinet domicilium dignitatem mariti donec alii nupserit illum sequitur domicilium de sepultur. hijs qui lib. q. mulr | Ubi dicit mulr aut que plures viros hunt sic sc si sepulturam no eligat est ad ultimum domicilium honore retinet tumulanda

collata in vita cuius ul alijs piis locis detestis officij et requisisti q. se contrit relicta in morte | Alijs puta emptione permutatione usucapione iusti deceris divisione q. pertradicionem s. de pacti l. traditionibus est | Verbi sic dicitur dotibus ad q. q. d. i ligna et i bestia | Censura no sacrilegos no et ipso iure ex comicatos | satisfacere potest eius i hic cau satisfacere ab solutionem debes post excepte goff.

Quoniam questus laici usurpantes bona ecclesiarum | ut sacrilegi puniendi ecclesiastica censura compescuntur | Vel sic ut sacrilegi nisi ad satisfactionem exorcitantur et primo ponit querela episcopi | secundo iudicis datio qua primo insinuat | Episcopus bononiensis questus est dno pape | quod ecclesia sua sit quaedam castra et villas quo ad merum temporalem et spiritualem pleno iure | In qua iurisdictione temporali tenebat ecclesia potestas et commune bononiense | causam sibi usurpando quamvis episcopus fuisset in q. possessione iuris illius | secundo considerat quod valde iniquum est et absurdum ut ea que pro salute animarum relicta sunt | secundo causam ecclesias sunt concessa ad usus alios applicentur | Considerant secundo quod i iniussione vero ecclesias tanquam sacrilegi donec satisfaciant debent coherceri | Ideo mandat delegato de quo in superscriptione | Vel sic et constet potestas commune bononiense iurisdictionem illius episcopi per violentiam usurpet | ipse tunc delegatus ipsos cessante eos appellatione per censuram ecclesiasticam absque molestatione cessare | et satisfacere de dampnis bononiensis ecclesie per damnum molestacionem illatam | Vide unde uti possidetur dat et qui tenebat in iure possessione iuris alicuius | et dat. primis mod. dicitur ple lib. tamen de prob. | Item no incorporalia iura q. possidentur dicitur possideri contra qua iij a. et hic tangit iuxta cum dicit in eius q. possessione fuisse ac esse dinoscitur | Quia episcopus dicebat se possidere iura que q. rebat de violentia et no videbat possidere quia violentia iusti spoliatio q. remanet possessionem dicit ipso iure si iste no fecit violentiam rapiendo subditos etc. ut i videtur consistat et al. inplicat i punando ut offic. coligit et agebat
iij
ut de vetinendo h. est | Item no quemadmodum ecclesia potest agere possessorio recuperande q. laicos eius consito c ad sit qualiter | ita possessorio retinende ut i hic casu quia iste episcopus dicebat se noie ecclesie bonorum illa iura possedisse radibus possidere sed bononienses ibant sibi ea usurpare | per violentiam ipse mandat delegato si sibi dictis constiterit et non ideo q. i libello sit mentio de violentia | et pregnos quicumque sacrilegum et non voce sacrilego sit ademiatur | Quia autem no fecit per se nisi pro violenciam ubi per bonos bonorum petit al. sentibet ff de coreg ui ind si iuris casus | Item relicta cuius sunt i telligitur relicta pro ana sit de testat | requisisti tangit cuius dicitur prouidendo animam | Item dicit collata i telligitur in vita | Relicta ubi ultima volunte ul alijs iusti modis acquisita s. emptione ul permutatione et usucapione iusti decolaratione q. pertradicionem

bc ¶ Item relicta ecclesie ad certos usus non debent ad usus alios aplicari sicut volunt quod de [illegible] alys usibus aplicari debent si de iure [illegible] dereptum primum in [illegible] ¶ Sed numquid relictum ecclesie ad certum usum potest ad alium usum ecclesie converti dicit sic pro aliqua [illegible] detestatur nos [illegible] ¶ Illa bona hospitali ad certum usum relinquuntur [illegible] aliqua sicut in malum usum [illegible] ut [illegible] quod [illegible] [illegible] de

bij ¶ Item invasores rerum ecclesie non sunt ipso iure excommunicati secundum dicit [illegible] in glo.

biij ¶ Item ecclesiasticus iudex potest habere merum et mixtum imperium sicut [illegible] plerumque [illegible] et capitulo de [illegible] in quibus comprehendit merum et mixtum [illegible] tractatur [illegible] esse de iure [illegible] merum imperium [illegible] et non [illegible] et talibus [illegible] quod tamen [illegible] clericos [illegible] quod alys non licet [illegible] de [illegible] ¶ Ad glosam super [illegible] opponit quod intelligit [illegible] plerumque [illegible] et intelligit [illegible] iure [illegible] melius est intelligere i. merum et mixtum imperium in [illegible] proposito [illegible] et [illegible] plantatur quod [illegible] et [illegible] quod [illegible] ¶ Secunda quod queritur quare in ecclesiis [illegible] possessio [illegible] quod possessio est apprehensio rei corporis [illegible] possessio [illegible] incorporalia [illegible] non possunt [illegible] non [illegible] possessio sed quasi possessio [illegible] possessionis [illegible] [illegible] possessio fuisse ac esse [illegible] non [illegible] quod [illegible] in [illegible] consistens [illegible] quod in talibus non [illegible] vel uti possidetis sed [illegible] et quasi uti possidetis [illegible] quotiens [illegible] ut [illegible] in quo [illegible] ¶ Sequitur quod super [illegible] invasores rerum quod nota quod invasores rerum et [illegible] sunt [illegible] contra [illegible] ecclesie [illegible] esse [illegible] premedio [illegible] non debent aplicari ad usus [illegible] in [illegible] et [illegible] qui abstulerunt [illegible] primo [illegible] aplicare volunt [illegible] rerum ecclesiarum ad usus [illegible] invasores dicuntur ecclesiasticarum rerum et [illegible] et [illegible] ut nulli liceat [illegible] et [illegible] [illegible] in [illegible] quod invasores rerum ecclesiarum sunt [illegible] ad satisfactionem [illegible] sed nota quod quod isti invasores [illegible] malitiare vel [illegible] ut in iniuria ecclesie illata [illegible] remittere potest [illegible] ¶ Sed [illegible] sunt [illegible] satisfecerint tamen [illegible] ut [illegible] et isti invasores rerum ecclesiarum non sunt [illegible] ipso iure [illegible] de [illegible] [illegible] quod invasores rerum ecclesiarum sunt ipso iure [illegible] et [illegible] loquitur de violatoribus ecclesiarum [illegible] in [illegible] ecclesie violat [illegible] et intelligitur [illegible] de violatore [illegible] vel [illegible] [illegible]

Glo. [illegible] [illegible] sunt

Glo. [illegible]

[illegible] non [illegible] invasores [illegible] sunt [illegible] invasores

Sed qui dicuntur invasores rerum ecclesiarum [illegible] sunt [illegible]

[illegible] invasores

est contentus de se ipso contentus / et sic intelligit verbum in canonica in textu.

tua de se ipso / si violator immunitatis et cetera / videlicet quia poterit aliquis laicus incurrere ut in capitulo de se ipso est contentus minori non aut maioris si moneri non satisfecit erit videlicet maiori / et sunt et cetera aliorum sacrilegis tractatur promiscue hoc vocando / quod incidit sua tamen si quis suadente se propter violare immunitatem ecclesie incidit maiorem excommunicationem / et quod monitus voluit satisfacere sunt contentus maiori et petendo absolui conscessit in terra tamen doctores sic dicunt videlicet petrus et abbas / aut sacrilegium committitur in persona ecclesiastica / aut in re / si in persona ipso iure est contentus et cetera quia ipse sit suadente / si in re est considerandum ut sic / si in ecclesia aut in incendio vel effractione ipso iure est contentus de se ipso contentus et cetera in parte causa aut sine incendio et effractione / ut quando vi dissipavit in ecclesia quantitatem vel libros auferat auferat videlicet contentus ut et cetera.

Dilectis filiis privilegiatus quo tenetur nisi de loco iudicis / si in alio loco solito vel iudicis promisit ibi potest conveniri et cetera quia propter conventionem actus contrahitur tacite promissionem et cetera exceptionis / et ideo non mandatum factum vero in conventione et promissionem non vacat / ubi mandamus et promittat privilegium de quo loquitur textus et sic est videlicet / et dicit quod propter inimicitias seu guerra que erat inter reges Anglie et Francie dicitur ut commovit dicendo sunt contentus Anglici et privilegium ne in causis petitionis conveniri extra mare. Contendit Rogerius Dunelmensis episcopus de Anglia cum recepit submutuo quadam summa pecunie ab abbate et cetera civibus Romanis / sub ista promissione et pacto ut illam pecuniam persolvit extra solvit et cetera et nunc tamen ... in illo termino et cetera non solvit pecuniam / promisit quo ad illa tamen dictis suis creditoribus presentis iudicis extra contracti / et facientis eo debito nondum solvit / illi creditores Romani impetraverunt rescriptum contra episcopum super illa causa ad abbatem sancti Benedicti Parisiensis / rescripto impetrato mortuus est ille episcopus qui recepit mutuum / delato rescripto ad instantiam creditorum suorum / citavit episcopum Dunelmensem de successore suo / et cum in tractatu suo fuisset allegatum contra successorem suum impetratas et cetera dicebat quod non tenetur per illas literas iudicis / cum delegato eo quod essent impetrate super causa pecuniaria contra Anglicos et omnibus Anglicis est indultum ut in causis pecuniariis extra mare non teneatur iudicio et cetera / quod dans abbas et cetera in iudice delegato datus in regno processit / et obstitit isti cum Romani mandato habuerunt veterum suum adversarium dominus papa considerans quod licet illud privilegium fuisset concessum Anglicis et hic episcopus esset Anglicus et ipse episcopus esset Anglicus tamen ipse uti non potuisset in hoc loco / si promisit solvere vel iudicis et ubi domicilium eius esset potuerat conveniri tamen ipse considerans textum propter mandat illi episcopo ut satisfaciat illis mercatoribus de predicta pecunia tamen usuris moderatis compellatis et cetera satisfactionem et cetera / si vero omnino contulisset tale mandat delegato ut non obstante illo privilegio in causa ipsa procedat in sua forma prioris mandati.

Aliquid in si mercatoribus non satisfecerit non obstante et cetera privilegio / abbati in ad abbatem sancti Benedicti et cetera concessio ... non impedit quominus rescriptum respectat predecessorem licet ut dicit et cetera ... Anglicis et privilegium concessum Anglicis ... conveniri et cetera quod dicit sed in realibus que agendum est in loco in quo res sita sit / debet et cetera satis at mari est quod dicit se vidisse privilegium et cetera ... mercatorum inimicitiarum

distinctio quando sacrilegus sit ipso iure contentus.

iudex ... ubi promisit solvere ... iudex ... Aut regum ... Francie et Anglie ... ubi cum promisit ... extra conventionem ... Vel sic ... primo ... expone ... Anglici ... eorum ...

Allegat^r q^d rescriptu impetratu contra platum etiam plati nomie i rescripto expresso ut
h^t de r^s et rescriptis p^{er} c^{er} hec c^{er} per successiones tam transit q^d successorem i platura | ex isto q^d
re integra talis platus decessit | Et h^t de r^s quod rescriptu impetratum super
ea que et ad ipm ul^t platura pertinuit | et ro quia expresso ea que ins^t ecclesiam
q^d nomine mortuo plato pars q^d ij habeti ergo ut rescriptu sup tali ea impetra
tum pu^{rt} rev^{er} q^d ea acceptetur ess impetratu rescriptu mortuus no sit. Arguitur
ff de annuis legat^s f. anima | Et preterea istius decretalis volebat dicere quod
si praus constitutus a plato ecclesie ul^t rectore civitatis temporaliter perpetuo possit
tam post ipm etiam mortuo constituente re integra | per argumentum praus ut in plato
ul^t ad eius instantiam citato sit commissa | Sed quia est verius praus constitu
a eo qui potest de iure ius etiam cognoscere iurare debeat no videtur | Hostiensis
reprobabat dicens q^d clarum est q^d pro sede vacat no litigat^r | Ideo mortuo plato
talis praus age^e no potest. Et si dicat^r alia iura loquuntur i eo de sortiis i actore
quia removabilibus est defende quando age^e ff de procuratoribus quod ex publico
iam g^{er} c. si duo de procuratoribus li. bis hodie opinio quoque est reprobata p^{er} c.
procurator de procuratoribus | ubi p^{er} morte plati seu rectoris ecclesie praus revocat^r
procuratoria constitutus | etiam quo adhuc constituta i quibus lis fuit pen
dens morte dnus constituta. et ro q^{uia} ptas administrandi p^{er} morte plati ex
tincta est quo ad platum transit i ap^{ur} sede vacante ut ibi dicit g^{er} Henricus
ideo sicut pendentem capi^o si praus procedit tamen potest ro^{ne} nec sede va^{te} ad innove
tam potest pendentem capl'i tamen quia administratio plati p^{er} morte eius extincta est
cuiusvis praus reverebat cum ab eo nomine ecclesie constitutus de iure ius cognoscere | Ideo
ptas praus p^{er} morte constituentis etiam p^{ro}p^{ter} ea extincta est | Ex isto
infertur q^d etiam plato de novo instituto no potest praus vivere potestatem ma^{ti}
procedere iuxta r^{er} h^t p^{er} bis q^d nulla clericum ponit. Sed renovari censentur
Item no q^d successor deb^{et} solvere debita predecessoris de h^t de solutionibus c. a. et h^t
tangit^r ibi satisfactionis ut ars | Item pertinet ipsum quessivit p^{er}sonas et loci
no solu laicos sed etiam clericos comprehendit | Item h^t pertinet quessivit anglie
r^{er} returaciam no fuisse d^t h^t bis si est pertinet date apriope pp^a ut
imperatore | Item pertinet inferiori etiam removabile no comprehendit clericos
ut ap^d apellatur verbis dni h^t pertinet | no ob i d^t c. q^r i d^t pertinet apriope
sicut pretestis i. app. ideo clericos comprehendit sive pretendat loco ut capp^{ri}
sive ut singulis | et h^t bis sup anni indiffiniti sententia ex definiti sed ut posset
h^c iusto gradu h^t pertinet ii continet clericos in paleis constitutos q^r actus
repugnat^t differt actus | Idem si dicat^r gerendum civibus pragensibus
spectantibus circa civitas | etiam no comprehendit clericos sed personae ea actu
induti sed gerendum civib^s pragensibus ut no possint extra civitatem ibi
Et sic h^t intelligas q^d not in ay de of del c. latio li. bis q^d si int^r duos
ul^t etiam trans detur pertinet q^d distinctioes sui terre i unitate sunto
gaudeant | clerici laicis includunt^r quia sunt de distinctu eius fat^r ut libro q^{er}

et sit vel duo vallis c. v. de-
clarat agi oz aut quod i prima pri-
vilegiatis quando possit missibus pu-
dice queruntur sit pullo non
obstante ... i loco vel desertum
vel contracti vel quod | et ... non
possit ... vel principis sed si
anglicos ... vel delict vero .c.
... est i quantum anglicos non
est pillatis iudicia vero sed in
quantum delinquis ... vel
possidens est | ... si quis
est punitus non possit queri
nisi ... iudice si delinquit
... vel contracti ... potuerit
queruntur | ... non potest
reparari ... sit reparari pri-
vilegiis sit deducit ... c. i.
de ... li. ... de ... vel
sortit forum iste punitus
... ubi delictum
contracti delicti vel ... reo ...
dicere ... non i loco ori-
ginis vel domiciliis ... i toto
remanerat ... ... pro
vincia ... decimo agi ...
manifestat et ... c. l.
de ... in ... libri

attendens ipso | et satis est quod ex talibus pullos duos clerici possunt distingui ut
patet de tenuis in clericorum privil. et quod ex distinctis quorum sunt predicti | de clerico vero
i clericorum | ... ob dispensationem ex s. sua li. ... quia expresso capitulo non vemiat clerici
... distributionibus sit facit desuper negligentia ... c. i. li. ... dei ... ex ... c. i.
e li. | Item qui punitur i aliquo loco solum ... ibi ubi domicilium sit
potest queruntur | et est hoc ... i ... et ibi ... ubi ... potuerit
queruntur | et hoc ... qui contraxerunt ut i solvent ... vero contracti ... sint
forum de ... et vera ... contractus ... si simpliciter ibi punitus ... pro
... ad prorogandam ... sine ... consensus non valet ... c. significasti | Sed
... vero i dicta ... contrahendo ubi solvere vel ... punitus ... specialiter
i dicta videtur ... in ordinaria ... ... cogit qui talem
territorio ... vel solvere vel ... punitur ... aut ... delegata
iure loquitur ad quam ... ut tacite ut expresse obligavit se ... et
quod delegata ... ... contendit de anglia i francia et
ex restringit sicut i primo ... alio restringebat | Item dic ... fa-
ciunt ad propositum quod ... i alterius territorio ... non ... ...
... iudice ... queratur ... delegato ... dicta
a loco ... ubi ... delicti ... non ... ... punisso p.
dicta ... desolvendo dicto loco ... renunciasse i telligitur ... in
omnibus ... sine ... ... delegato ... queratur | Item non
... clerici sine ... ... patris ... non ... sit
... c. ... non aut ... prorogandam ... c. significasti sit sicut hoc | quod
iste ... ... et ... ut solvent ... | et sit hoc
contractus ... est i forum ... sicut pactum si non solvent quod i vellet ... .
et punisset ... non declinare ... non solum ... ordinario ... etiam
... delegato si impetraverit quod est ... ... | et hoc tangitur i ... cum
sit qui ... dicto loco ... vel solvere ... ... alteri ... ...
... ... capiatur | et hoc ... quantum ad ordinarium | ... ...
... ordinario ... | quod ... si solum punisset ubi ... non sufficit
| ... ... solvent ... de ... i dicto loco ... | quod pro ... pro-
misso non potuisset prorogare ... c. significasti | Sed aut quod ad delegato
i impetratum sufficit solum punitur i ... ... delictis c. omnes
... contra ... impetratis | ... ... posset
declarari ... | et punitendo ubi ... punitur non declinare ...
sufficit i ... ... postea ... non ... ... c. i. | Item ... i ...
non ... i petitum contra aliquem ... expresse ... ...
expirat morte eius quod est impetratum ... i ... ...
... | ... ... morte
delegantis | ... delegati i ... ... morte
eius quod ... sit i petitum ... ...

seu obligatio quia mors omnia solvit dr no est simile quia iurisd tota pe
det a delegante / ideo nisi salte petitionem fuit specta. dcos del guatu / potmito
delegate contingunt et in delegto / tu adhuc i eo no fuit radicata / dcms
tpr i actione seu obligatoe facta p platum noie ecce q no mout lis plat
moiat' ipm h ij libri io est i quo vadetur dms est / ipsa actio obligatoris
Item q de c. signisicavit dcsfpt ubi dus successor no queunt pluras
impetratas q pdecessorem ubi commissa / Nam tenet que successit fuit
suo incolitatu no queunt pluras impetratas quibus fiat si voluisset
potat queri / Eo ubi no eade lic impetrate q commite transtulerit
Item impetrate q epm tuleoz quosdam alios i mortuo quite
si intag volebat declar pilla clauh q quite intellexisset et
h no post fuit ubi sed si expsse contra quite nam senserit
Item dixi in xo nobili qui puttit tre ut solue i aliquo loco bre ve
nunciato pusilio q h q ibi no quacuat q h opponit tpr primo q
ubi tunde no cogit' ad possit poutte aut lite qtr / dcsurs o ind l. si
queunt / Item q h agit' demise no declinanda ideo qq° pro
misit no declinat no est locus prime ex au lite / dcsurs o ind l. si
queunt loquit' demise proroganda / Secundo opponit' q no teneat
tunde ubi pmisit cu no potuit iursd prorogare i no fuit iudice su
pni epo assu j c sigh / dr ubi i prorogatione expssa hic tacita uoc
ntraty ptedent / h solo no est vera quia hic lex loquit' difinitive
ideo lex loquit' cira ubi solu pmisit solue / et ideo dr hic loquit'
i iurse no declinanda / aliq loquit' in iurse proroganda
Tercio opponit' contra Anglici fit puniti ne teneant tunde citra marc
cia velud pusilio tunde no tenet' cu h no sit puniti punati tm si
toti Anglie concesso io punata ppa q tunde no pt. q esi diligeti
dr quidam fit simulia concessa pluribus tanq Anglis ut hic z illi punat
quo ad se venunt pt / quedam pluribus ut collegio z alii punat venunt
no pt ut i q iro quia est publica auctore z utilite hic lic sit publica auctore
prudatum vel utilite / Queurit hic pr. Ni qui puttit i aliquo loco vu
deve ut solue possit ibide queri cor ordinario vel delegato ubi no ij
petendo ipso sit vera si locus dist ultra duas dietas a fie dioc pro
mitteurs / vo q delegi maiore est ptatem q or q vero delegant p
fungit' intra dubi quissa / Et ubi poss queri cor ordinario ergo z cor
si ou ipse sit ordinarius dictorz epos cor delegto q vero q qunt
si i aliquo h qunt saluus tu alijs exceptionibus si que alie co
petunt z h pount ostd p regula / q libitum quis cor ordinario poss
queri ibide potit z cor delegato ppe.
Contrarium notat arg dcsfpt c. statutum li c ubi dt q lic uoc qtr
quis sortit' forum cor ordinario no th cor delegato si i tractat' q formi
qualis tu locus ubi qstit no sit dioc qtr no ipso sit iudice

quo cau no requiritur
consensus epi

Et dioc demisi vocem no
potat ibi u cor pso iudice
& c tu sit q cuj optatur
puil Anglis concessum dt. qu
si opat ut no possit i tali
p delegatos

illius fat q not ju 7 c. si 2 p q de so q c. i. uiclem dic hic put do iure
voruntianit dosense no solu sudi sz etz inr tois sed si tm solucio
punissz 2 ess ba dicta ad delegatu trast no poss ¶ Vidat pma
q sup vo q de pdecessorem que incipit lits p 7 no antecessoris fit q
psim ad successorem extendit 7 videt sponte fuit impetrata q epm
ublaucsem ey hoic oppo 7 tn trasit q successore etc ve integra
dest signitant ubi te integre opponat ut fuit ad successore ¶ Ex quo
impetratam sup obligatione qtulgento etiam qr pnullte ecclie q
mutue fuit ideo tenet successor pont filius i hoc desolut t p no
eiy oppo p fa sponte pte ¶ et de pacto no 7 donisto benissent
¶ Ad dectetalem qui abbas de off del ipsis abbas ip loquit de ure q
no sit qtingit etiam sit qtractum exps q qtractu fctu monste ecclie
p pdecessore tenet successor stare deste t vltio ne plati bneas pnas ibi
q bea 2 i p so cal distinctio ¶ Item aliqui dicunt q ic epus q quo
fuit sponte impetrata fuit mortuus post citacon 2 lits 9st si hoc no
est bn qua sic succor opponebat dilatoria q no ponit p glits 9st
decre indi inc ¶ Sequit q sa videt ic epus pmisit ipse tribus
2 a solut passus 7 emit q si aliquis pmisit alicui cto loco solue
2 ibi no solut nunc tenet adusario adurtesse sicut nec est ibi
no esse solutu dic q sit ff de eo qui cto loco bm dichat in dem est
ut p 2 q de off delec si dicit q bn q iste no potuit pmitte i derogat
pnumy anglice qcessi ne tenet cit ultra sede ¶ Sic e si diligenti soluco
fuiny qcedebat sancionem singlarem ro ei itim ne potuit fieri ubi
pnbeta ut i go de qua in thesi ff sat f i t si diligenti ¶ Sequit q
sup ubo ubi dorialiter videt tex dt q p ic ubi pmisit 7 etiam ubi dorialiter
sz potat querere 2 no q q i o i duobz locis p o q u sile e t oppo
b v bidua pt spoliatore suu cois etia in medica que 2 ess si vult
cois suo iudice petere ¶ Item qvi elto in iudicis adaoe dt q vider
d e cu sit dt ho ¶ Mandat tn q qro bum iudice eligit ut etia non
trahat ad aliu si no vult tam acta in ut b i inf d de ass tollenda
deste b desist sit ubro q m not q desist potest c eopmi tam ta
delitus no eb lep sa que loquimur i pno tam sple
¶ Sequit q ubra sup vo moderatas ¶ Videt pp madat epo delinqs
ut soluat petunias illis in tatoribus psiti pdecessore debita 2 quid
in testato aptibus no fuit soluta madat pp etia q soluat expensas
pt sit fctas tota dampna oblig secute
¶ Queritur q quales erit iste expensis venit dt dz esse moderate
de expensa ad hic de de 7 qtu fine do dnt sup flue 2 delictate ff de pa
uobrancia actioc l. in sumos i fine ¶ Ubi dt expensis moderatas fctas
i pugnione repetit ut uxor sponsus ordinis audior nec delicatus
debitor na qtractio nom pactis eq sit qsitutoe daps in i feti
dz esse moderata ff de dap infect ut quos q ult 2 l si iste

Pa q resiliz pmo 7 obli-
cois no ualeat solut
repetit

ita luna ppona intelligit
de his no q desist sig ut

pmo polt dem deg 7 mittit
sp solui q 7 dcedi si diligenti
et no solut qd qpmisit ad hi
tenetur

tractatis glis expense
bonat 7 similiter sp qrit
quo pbent expense reqi
7 soluit

quare glos sit expense
sit suffitiende resultitur

ta victu

debitor et iste expense moderabuntur secundum qualitatem persone ideo victus non est
stare cum confectoribus toto proprium vel alias contrariis statuentibus sed expense sunt restituende
sunt et dampna insurgentia et inde restitui debent de fidem sportulis pervenit

qualiter probantur expense

Sed qualiter probantur expense iste et ista dampna sit illata dicit quod
probabuntur per iuramentum illius qui eas fecit premissa taxatione iudicis et
dependiis et sumptibus secundum legem illam loquitur de litis expensis et sunt in alio
cum hoc fit expense facte in lite probantur per iuramentum secundum facte cum litis beneficium
ut interesse et ideo probari debent per testes de expensis extra litem et etiam quod iuret ta cap
bello et c. unde vis sit quod in q. i. primus ubi stat iuramento submissa
topa lex illa loquatur in alio casu sed ubi probata violencia per testes
vel amisse per violenciam probantur ¶ Dicas expense vere contrarie

Hostiensis glossa

vel victoriae vel delicti probantur vel iuramento quod iuret ta et bello non cum
sit passus tunc sunt in lite contrarie per testes quod ad ipsum vel circa quod
nichil violenciam inferre possit et curare protestari de re quas ipsos
¶ Sed interesse vere contrarie seu expense debent probari per testes vigra cum
vero a te non tradis nichil ego admittesse vere contrarie excepto et
illud interesse probabis per testes sed quia interesse est difficile probare ideo
dat c. consilium quod in contractibus etiam summas contrahentes apponat quam teneat

qualiter dampna

pars non prestans contrariam per formam contractus ¶ Sequitur igitur de dampnis
sive interesse videndum quomodo ille expens de illis cum sit dampna restituit
qualiter probabunt illa dampna dicit per testes iuste dicit ob quod non solum et
utile esset certam summam adicere quia difficile est probare interesse et pena
publice videns dicit in quantum de illo interesse et de stipis et pro quo interesse
possunt l. bina subdit et nondum quod quecunque sit violenta sive expresso
sive ablatio sive iniuria idem cum de dolo agitur probat violencia vel
dolo per testes super dampnis stabitur iuramento de hoc plene per Hostiensem in c. ultimo quod metus causa
sed quod in dampna venit precio quia certo loco solvere promisit non solvit sed taxa
datio est arbitraria ff. de eo quod certo loco l. i. et ii et iii ergo per iuramentum probatur
dicit dicit ut in c. cum de sorte quam quibus sit effectus sub c. k. et quod alique
recipiunt in iure ff. de iniusto militum quamquam quod ag. quibus pro suo possit
et ipse destruit velut quod bello v. et ut hic ex alio

Si iniusti clericus non potest prorogari iurisdictionem iudicatoris non sui nisi
sit ratio et assensu episcopi | prorogatum | Hostiensis quod iste abbas cui di-
rigitur decretalis habebat iurisdictionem ordinariam ex consuetudine cum diuturna sibi
in iurisdictionem ¶ Quidam nomine G. clericus | Exigebat pecunia accessit
ad quendam creditorem petens sibi a eo etiam quantitatem pecunie mutuari
promittens eam quam certo termino solveret; qui non solveret in eundem terminum promittebat
unde illi creditori submisse iurisdictioni abbatis de quo in suppositione et tunc
veniente eo termino non soluto ille creditor volebat dictum G. statui per
missionis sue precium consilio abbatis ¶ Petunt utrum possit ipsa summo-
pere deinde dimoverit ¶ Clerica igitur non possit consentire in iudicem non suum

n. pet. possit
creditoris cum clericus obligaret
et iurisdictioni ordinarie sit
expositum ff. de iudiciis l. si vero
quia clericus possit vel aliam
iurisdictionem sed ordinariam
forte non est nota dubitacio
sed depositum tunc / proponat
iudices cum sponte voluit
quod non potest eximi quod sub
sciat esset si vero seculari
possit de consensu
dicitur illorum ad vel quod se
subiecit volunt adiendi et vero
de e. epi. ff. vero monos toti
c. de pacti ambi. l. c. pacti
iudicium suo possit iusta
rite puta delinquendo postea

nisi de consensu diocesani sui et ecclesiasticarum personarum

¶ Allegatur quod inferior ab episcopo habet ordinaria iurisdictione hic potest esse compare ve hostiensis quia concessio dat iuris de off. or. dilecti l. 2 c. irrefragabili et in alia c. ti et de iud. nouit 2 6 c. ti constringat de officio c. ij li. 6. et hic colligit contra superiori que eccl. de regibus abbati titeum in regula que dicit se tue nisi sibi cerat quod iudelegata iuris non potest fieri progato de persona ad personam cum sit sitti iurisdictione ideo non extenditur ad alios personas etiam in ipso commissas. delicti p. 2 q. ubi hic not. q. 2 in intellige hic pronator possessus all. qui iurisdictione sed ordinarie sit opponitur ff. de iudiciis l. i ibi qui tribunali presit uel alia iurisdictione hic ordinariam et non ob. c. p. 2 q. quod possit fieri pro contrarium ubi progatio de persona ad personam prohibetur de ista lina an inferior ab episcopo habeat ordinariam ple in c. cum ab ecclesiarum de off. or.

¶ Isto laicum posse prorogare iurisdictione in non suum iudicem sine consensu sui superioris quod intelligo in temporalibus secus in spiritualibus ut patet de prorogationibus ulls de pe. et ve omnis de pe. di. ij plarum et not. ost. de despo in pub c. fo. et hic tangitur infra cum dicit licet privatorum consensus eum qui iurisdictione preesse non
no. suum possit iudicem constituere | quo seculares clericus in non suum iudicem consentire non potest nisi alle iudex sit persona certa ho quod fiat de consensu diocesani consensu. et hic bolt licet nisi forte sit persona certa et episcopi diocesani voluntas accedat | et sit inferior ab episcopo cui clericus subest | non potest consentire clericus | ut iurisdictione proroget in non suum iudicem | ple de tep. or. cu ulls li. 6. et hic dicit cuiuslibet esto quod clericus inferiori episcopo dicta cognoscere possit | de cunctis de exempto an sine licentia ipse iurisdictione esse prorogare possit videlicet i va spiri in iii v. t. quod non quod istud sit ple sed de viro de prorogatoribus pleitorum sed huc in minore de quo in clementina | devers pume et hic phi v diocesi hic in textu | et quod agitur de iure non declinanda potest consentire sine superiori consensu ut 6. c. proro. idem iud c. p. | quod non prorogata non ut hic | et in lige de prorogatione conpressa secus tacita q. sit ratione delicti ul contractus alia est primissa j e c. bi. ¶ Si aut quis vocatus non opponit declinatoriam
no. fori alia est ipsa ut not. q. 6. c. si diligenti | quo non si adualiter prorogatorum iurisdictione q. fiat clericus ipso requisito consensus episcopi diocesani ho quod iudex sit persona certa a ista duo ponuntur hic | itero quod fiat sponte non pulcam non perronem ff. de iud. l. ij | et sic primo requiritur quod consentiat quo non perrocem | 3o quod non premonitus | 4o quod sit certa persona in quem consentit | 5o quod sit alicui iudex | 6o quod ordinarius | 7o quod de consensu episcopi 8o quod re integra non petitur | 9o quod ea sit que iudex prorogatorum sustinat. et hic etiam ad laicos extenditur | quod spiritualis ea ut spirituali auctoritate quantumque laici consentiret exceptione spirituali auctoritate ipse nunquam possit sine clericorum mixtura ad eam iurisdictione seculares prorogari | quod dicit ut li. uno 6 de arbitris constringit et c. per alias de hereticis e. volum li. 6. contra de in prorogatoribus ple c. pe 2 q. de off. delegati l. ij ff. de iudiciis

¶ Videtur intentio in capitulo primo est ista | quod clericus sine consensu episcopi | non possit

psentire teno sine iudice al' ius pside(n)te laici s(unt) q(ui) vo dixis(ti) [illegible]
voncs qd pont q(uo)d ut si deligente quare cl(er)ic(us) no(n) possit p(ro)rogare sine
assu diocesa(n)i / Et q(uod) cl(er)ia obligant(ur) ep(iscop)o de duplici vinculo / po(n)d(er)a(n)s qui
est ratio ep(iscop)i r(ati)one iur(isdicti)o(n)is / laici vo(ce) solu(m) p(ro)pter iur(isdicti)o(n)e(m) / s(ed) de vinculo
est difficilius vno detrahi(t) r(ati)one sc(ilicet) ch. de ep(iscop)is per alij contra ap(ostolica)
Item alia r(ati)o q(uia) cl(er)ici s(unt) i(n) sorte dei vocati tu(m) s(un)t dep(utati) / ideo p(er)ter h(un)c
magis deo astringu(n)t(ur) q(ua)m laici s(unt) deo ergo et vicario suo ep(iscop)o
et ideo sine ep(iscop)i assu et sine eius licencia iudice(m) no(n) p(otes)t et de(fend)it ca(usa)
u(bi) ordinem v(ide) r(ati)o q(ui)a n(on) est iudicium de h(oc) c(ausa) est deligenti
Supra nota q(uod) hic colligit(ur) q(uod) inferior ep(iscop)o s(ed) or(dinari)as vo q(uia) hic agitur
de p(ro)rogac(ione) q(uod) no(n) sit in delegatis / q(uia) d(e)legata iur(isdicti)o no(n) p(ro)rogat(ur) de
p(er)sona ad p(er)sona(m) / Dic ut de off(icio) del(egati) c. i. ubi extendit(ur) iur(isdicti)o ad p(er)sona(s) c(ert)as
qu(ae) tu(n)c no(n) s(unt) i(n) isto (con)te(xtu) c. i. de alie(natione) mu(tandi) iudic(ii) / ta(m) s(ed) ubi extendit(ur)
ad eo ip(s)a q(uod) impetrata s(unt) q(uod) alienatione / (con)te(xtu) q(uod) de t. de m(utandi) q(ui)a u. (con)te(xtu)
de c. i. de m(utuo) p(e)t(i)ti i(n) (con)te(xtu) q(uod) de of(ficio) deleg(ati) c(um) olim ubi iur(isdicti)o delegata
p(er) p(er)sona(s) ad h(oc) ma(n)data / s(unt) ad alias res q(uod) i(n) isto (con)cessa(s) extendi
p(otes)t / (con)te(xtu) de off(icio) del(egati) de causis ubi iur(isdicti)o deleg(ata) de t(em)p(ore) ad t(em)p(u)s
Ex ad c. p(ri)mo de off(icio) delegati no(n) obstat / q(uia) i(n) p(re)dictis iur(isdicti)o licet no(n)
sit pon(itur) (con)cesse s(ed) t(ame)n pon(itur) ibi tacite q(uia) ex(pressi)o tacita (con)mittit(ur) si(cu)t co-
mittit(ur) s(ed) quibus ta(m) (con)cedi no(n) possit ut c. si c(ontr)a et c. suspicionis
Item ob c. p(ri)mo de alie(natione) mu(tandi) iud(icii) / q(uia) i(d) sole ne(c)ess(e) q(uod) p(er)ueni(ri) vno(n) s(ed) de qua-
lis p(ro)pat(ur) s(ed) p(ro)p(ri)a(m) iur(isdicti)o(ne)m tu(n)c suffere p(er)mittit / (con)te(xtu) ad c. q(uia) v. i(n)telligendo
q(uod) in quod p(ri)ma(s) s(unt) p(ro)cessu q(uia) h(oc) i(n) eodem s(ed) neut(r)u(m) fundat(ur) i(n) viciu(m)
p(ro)p(ri)is / vel dic est p(ro)rogatio loci / et p(ro)rogatio temporis / loco vi p(ro)rogat
de p(ro)p(ri)a ad p(ro)p(ri)am ut i(n) g(ene)re / h(om)i(n)o no(n) / vel dicunt t(ame)n (con)cessa(m) tacite
p(ro)rogari et h(oc) locu(m) h(ab)uit ubi p(ro)rogat(ur) p(er) eu(n)d(em) no(n) aut(em) u(bi) p(ro)rogat(ur)
(con)tra ius disp(o)s(iti)o(n)e(m) ut de iur(e) p(atrona)t(us) c. i. ij / Item ob c. tu(m) olim de off(icio) delegati
q(uia) loq(ui)t(ur) de p(ro)rogac(ione) rei ut c. de causis de p(ro)rogac(ione) t(em)p(or)is / q(uia) ad h(oc) deleg(a)t(a)
p(ro)rogat(ur) s(ed) de re ad re(m) et de t(em)p(or)e ad t(em)p(u)s / Supra i(n) h(oc) no(n) licet
p(ro)rogare iur(isdicti)o(ne)m sine assu sui p(re)p(ositi) / u(bi) de c. si q(ui)b(us) de off(icio) delegati
s(unt) i(n) dubitato iudex q(ui) p(ro)nunciavit a p(ri)n(cipi)o se iur(isdicti)o(ne)m no(n) h(ab)ere ip(s)a(m)
re assumere no(n) p(otes)t et(iam) p(ar)tib(us) volentib(us) ergo multo mi(nus) a p(ri)n(cipi)o assume(re) ea(m)
p(otes)t / q(uia) facilius est reassumere iterum q(uam) assume(re) no(n) h(ab)ere fac(i)t
c. tu(m) ap(osto)lico de p(re)b(endis) q(uod) s(ed) ap(osto)lica / Ubi p(ro)nunciavit no(n) infeodare(t) du(m) no(n)
p(otes)t antiquu(m) feodu(m) tu(n)c vasallo (con)cede(re) / de iudeis c. iudei e(tiam) c. (con)pulit
v(e)l p(er)mittit(ur) antiq(ua)s sinagoge rep(arar)e no(n) aut(em) nove (con)struere et c. t(ame)n
no(n) / q(uia) res de facili rediret(ur) ad su(m) nam(que) p(ro)pter d(iuturnitatem) abba(ti)s de
decimis c(um) de v(er)b(is) / Ideo h(oc) no(n) asse(r)unt aliq(ui) iur(isdicti)o(ne)m s(ed) p(ri)ma q(uod)
h(ab)unt p(ro)rogatur / Supra 2o q(uod) cl(er)ic(us) no(n) p(otes)t p(ro)rogare iur(isdicti)o(ne)m
in co(m)mune(m) iudice(m) sine assu sui ep(iscop)i ist(ius) (con)tra(rium) fortu(m) no(n) v(e)l [illegible]

Et dic idem de cle(rico) qui contraxit cum vidua vel corrupta ut l(ege) de bigamis c. vidua c. li. de sen(tentia) ex(communicationis) in
audientia quique sunt pz in clericum pt tamen laico committi / Ibi priva(tur) clerico
bigamo qui contraxit est privilegio clericali / Et in coniugato qui vult incedere in
habitu et tonsura ut dic(tum) est hic loquitur in clerico gaudente privilegio clericali
quo in clerico qui perdidit privilegium propter bigamiam vel delictum / Quod dic(itur) de c.
placuit in eo ubi datur optio clerico placito coram non suo iudice si voluntarie
tacuerit et ut hic in c. qui vocat ar(gumentum) contra privil(egium) p. et non liceat et c.
distinctio 1o cal(?) — renunciare e ca. 2 q. de aliis quibus vide ibi in c. si diligenti
Ut plenam notitiam habeas an clericus coram alio quam suo iudice possit conveniri
Si de iudice seculari — distingue aut convenitur de iudice ecclesiastico aut seculari
Si seculari regulariter non potest ar(gumentum) in c. n. et c. quod molita et c. placuit
ut nihil valet pactum vel iuramentum ibi et c. si diligenti fallit / In causa
feodali ibi c. c. verum et c. ceterum ... et ibi in c. ceterum / Item in causa
reconventionis ibi c. in c. c. de iudic(iis) c. ceterum et c. at si / Item in clerico bigamo
de bigamis c. uno li. c. / Item in coniugato qui non incedit in habitu et ton-
sura de cle(rico) coniug(ato) c. uno li. c. / Item in eo qui dimisit habitum et tonsuram
et ter monitus illa non resumpserit de sen(tentia) ex(communicationis) c. in audientia et c. contingit
li. / Item de illo qui negotia secularia exercet et ter monitus non desistit
si super hiis conveniatur de vi(ta) et ho(nestate) cle(ricorum) c. secundo / Item in clerico in minoribus
constituto ad secularem militiam adhesit de cle(rico) coniug(ato) c. si i(n) / Item in eo
qui artem vel officium vel lusorum ... exercuit et ter monitus per annum
non desistit de vi(ta) et ho(nestate) cle(ricorum) c. uno li. c. / Item in deposito qui postea
est in cont(ra)ri(um) ... forma c. ibi de iudi(ciis) c. non abhorreret / Item in mat-
nalis degradato ibi c. degradatio li. c. ... in clerico contra
privilegio clericali / Sunt etiam casus quibus etiam ipsi clericos in vocant coram
Si aut(em) de iudice eccl(esi)a(stico) — seculare de quibus non ... ibi precepto de quibus vel adhuc
Si autem convenitur de ecclesiastico aut est iudex suus ordinarius
sive non ordinarius / Aut est pro(pri)um ... si est suus aut ... ad ...
qui convenitur ... ordinarie vel privilegio pt eius iudicium declinare
... alias si suus iudex plenam ... procedit quo ... non
declinanda ibi et de iudi(ciis) c. ... / Et si delinquerit et non renunciat
suo privilegio ... declinandi ... ne filius pro patre aut
... / Si aut(em) renunciat suo privilegio ... coram
eo ... non pt etiam ... et in delicto ... c. pro
conveniri / Illa ... coram ... potat / Sed
et ... in delicto ... c. ... potat querere
... coram eius delicto / ut privilegium ... sibi ...
quod ibi renuntiavit / Si aut(em) ... iudice ... iudicem
eius declinare non pt ... est ... queritur / ... vel
delicti ... sive ... de qua ... monet ... o. c. ... / ...
... et ... li. c. / ... ubi ... / ...

quia potest intelligi contraxisse ut c. proximo ff de v. ob. quod romo vel ubi res est super qua queritur ut c sane et haec omnia procedunt etiam except. de spol. volentes li. vi. Si aut iste coram quo queritur est omnino extraneus tunc si clericus non consentit in eum planum est quod non potest conveniri coram eo ubi si consentit aut non sponte vel sponte aut prorogatur vel sponte non prorogatur sed per licitum dictorum vel sponte non prorogatur cum licentia dictorum aut non habet iurisdictionem vel si habet non ordinariam sed delegatam ut probatur ff de iudi. l. ii in prin. et de iurisd. o. iudi. l. si prorogatur de off. del. p. et c.

Venio ad quod prima videtur quod textus dicit licet consensus privatorum i. laicorum vel i. singularium personarum ut c. si diligenti quoniam alibi dicatur privatorum quia non est in dignitate constitutus ergo i. q. contra patrem hic tamen sumitur pro persona singulari et laico talium privatorum consensus potest sibi iudicem constituere qui al. iurisd. post eam aut non. Sed queritur quod requiritur ad validandam prorogationem istorum privatorum a iudice non suo dicit requirunt consentiant expressa si non prorogatur ff de iudi. l. prima et fi. et ff

ꝙ 5 de iurisd. o. iudi. l. si prorogatur. Iste dicit quod metu non sponte ff de iudi. l. ii. respectus ergo prorogationis haec ordinaria debet super dixi i. c. quanto novi

Glosa prima super verbo clerici tamen in iudice non suo que incipit hic ps expresse. Glosa secunda colligit ex textu per argumentum a contrario sensu in capitulo quod clericus i. non suum iudicem etiam etiam tacite sive consensu sui episcopi consentire non potest in q. q. non liceat xi q. i c. i. ita medium quod ibi. Sed contra hoc quod dicat hic videtur esse in q. q. pulsatus. Sed contra istud opponitur de c. pulsatus in q. q. ubi dicit pulsatus coram suo iudice si voluerit taceat ergo a contrario sensu si noluerit potest respondere et videtur inde clericus pulsato coram non suo iudice dari optio an velit respondere vel tacere et istud contrarium videtur circa medium glosa i. Sed contra hoc quod dicit hic videtur esse

6o in q. q. pulsatus. Ad capitulum pulsatus glosa respondet dupliciter primo sic quod dicit pulsatus coram suo iudice si voluerit taceat ergo a contrario sensu si noluerit tacere potest respondere quod dicit nego tale argumentum quia argumentum a contrario sensu non habet locum quando contrarium reperitur in iure sed sic est quod i. c. non liceat in q. q. clericus prohibetur respondere coram non suo episcopo et contrarium

h^a 6o facimus potest i. iura quam faciat ipso episcopo sed ab officio removeri vel dicit hoc ego intelligo c. pulsatus sed istud sed quod sunt consensu suo episcopi et dicitur potest respondere de consensu sui episcopi vel etiam potest tacere quia cum litis contestatio potest quis petere i. prorogandam iurisdictionem in casu i. non declinandam debet dicere

7o est i. c. i. ut de iudiciis. Videtur. Sed nunquid etiam propter contrarium glosae Queritur quod nunquid clericus qui vult causam suam committere coram iudice extraneo non suo per dicit quod potest habere causam suam sicut causam vult

Fatetur tamen sequitur postea et ultimo dicitur quod nunquid in modo significet contrarium et notatur pro contrarium sed pro contrarium q. 30 clericum

Iudicium secularium vt c. si diligenti / 2 xi q. 1 molesta 2 c. placuit
dicit q non q2 illa questio est penalis ideo non extenditur ad casum propositum
et vo q2 non tunc delinquit questio sibi iudice non suum clericum sicut si eo
statuisset laicum / 2 d. 8 vo an sequitur tom huius / q2 i c. si diligenti of
fendit ymmo iste inferius etiam ce. hic super tunc ¶ Sequitur in g mi
belis dicit / pone clericus prorogauit iniuste i non suum iudice contra
suie concessu diocesani iudex prorogatus fert sententiam contra clericum prorogantem
numquid potest eam rata diocesano habere / Videtur q non quia ista sententia e ano
suo iudice lata i. c. ii a 6 · de iudi. vt si / ideo ideo aprobantur
prorogatione non qualescit sed bene dicit velle ad eius iudicium abeo
susceptum ¶ Facit ff de arbitris l. litigatores ubi si partes dissi
2 propter arbitrum veniunt ad iudicem vel aliud arbitrum / propter non cogit
illum sententiam dicere sed ad illud redeunt propter conuentionem qua ei iurgantur
sic iste redeunt ad eius suum propter conuentionem eius prorogatur ad idem
facit l. per a. de emis. mi. si quis viam si quis defert in iudicium
2 iudex id renouet / si tamen defendatur non cogatur sentire / si ista sententia aprobatur
est una / q2 ano suo iudice 2 si postea velit iudex q valeat
non teneor subire ¶ Et q istec clericus submittendo ad aliud iudicium
sed licet sine epi i. iuratus est epo suo in q bonis non liceat / et ideo
propter i iniuria 2 ignorantiam illata epo i. eiusdem ipsius clerici potest
habere sententiam ratam habere epus argumento c q i dubijs de renuntiatione / ubi
renuntiatio per epum firmatur bene ¶ Ista videtur q talis sententia in se
habeat tacitum pactum ne petatur id quo absolutus est per sententiam sicut
est tacitum pactum in se vitiale acceptilatio ne petatur id q al. de
bitum erat 2 ideo iste clericus non potest venire contra istam sententiam ff de pact.
l. si vnus § penultimo et § pactus ¶ Dicatur ut dicit Jo. an. ff. opp. i. deo
c. si diligenti circa causam gl. sed sententia sit condempnatoria veniat i. pena
Ipius sit ano suo iudice lata vel absolutoria vtatur i. condempnatoria
ut i. deo c. si diligenti tunc hec pena i. ponitur delinquenti a suo
iudice non ratificatur pro sententia q2 est una de iud. et si · pr. q i i. clericorum
sed et vt de nouo imposita / de illa vero an ratificet sententia ano suo
iudice lata / Hec tamen xv q. ij c. i. · in q bonis hic oppe de off. del. pr. dicitur
augmentum / 2 3 in g ha adsunt delictis que sunt aplatas ou bos
¶ Adducitur ad prima iste clericus delinquit defendendo sed in epo igitur i odium eius
potest ratam sententiam habere de renuntiatione q i dubijs / ¶ Sed dicit est quod hec
pena disponitur infligenda a lege / et imponitur a suo iudice
2 et non tenet ut tunc lata / sed vt inuit per sententiam iudice i. poni
sed est in c q in dubijs / q2 per illa renuntiatione non est confirmata bene sicut
sed per eum epum confirmando / hic tamen ista pena non imponitur sed potest

qo

q° 5

Sed ubi clericus non pot.
venire contra sententiam q2 videtur
in se habere tacitum pactum
ne ulterius petat.

q° 5

primum pena · et non liceat in quibus vel deserentes presbiteros episcopos clericis absolutio
deponitur ¶ Ad figuram vero ista sunt scilicet virtute taciti pacti secundum acceptilatio inutilis
ideo iste clericus contra istam figuram non potuit bene ¶ Quandoque acceptilatio
est inutilis aliquando de duobus modis aut ratione forme aut materie ¶ Si
ratione forme scilicet quia est inter absentes vel deluctore clericus acceptilatio est
omnino inutilis / valet scilicet tacitum pactum nisi quia est omnino nulla / quia pactum
est inter duos vel plures in consensus / hic est sic scilicet in idem sentire
sed absentes non possunt inde sentire ideo nullum est pactum quando est
acceptilatio inter absentes ff. de acceptilatione l. an inutilis ¶ Si autem
ratione materie seu obligationis adhuc venit acceptilatio tollendam / Et
si est obligatio communis civilis / tunc sicut obligatio ex stipulatione pro
veniens / superveniens acceptilatio illa obligationem omnino tollit / Si
non est obligatio communis gentium proveniens sicut emptio venditio
seu re ipsa vel rei interventu tunc acceptilatio seu sibi vel liberatio
superveniens non tollit obligationem / inducit tamen tacitum pactum de non
petendo / quia sola civilitas non est tante potentie ut ius gentium
tollat / Verbi gratia ego vendo tibi rem meam recipio ante precium et non
trado tibi rem / tu dicis acceptum habeo acsi tradidisses propter acceptilationem
que est liberatio mere civilis non tollitur prima obligatio que est iuris
gentium et ideo dicitur inutilis acceptilatio quia non tollit obligationem
licet est inutilis ratione materie / tamen inducit tacitum pactum quia si petis ab eo
exceptionem opponit / Et hic verum non obligatio iuris gentium fuisset deducta per
novationem in civilem verbi gratia tu teneris ex empto in decem libras / volo quod
tenearis michi ex stipulatu tunc illa obligatio deducta in stipulationem
tollitur per acceptilationem quia secundum obligatio est civilis secundum liberatio civilis
ipsam tollere potest ut patet in dubiis ff. de pactis [illegible] ubi per abbatem quia
si obligatio est re ipsa nata per traditionem rei tolli secundum in mutata prima
ratione mutui / quia omnis res per quascumque causas nascitur debet iure omnis
res ligari ergo acceptilatio verbalis non tollit obligationem tamen inducit pactum
de non petendo / Potest addi ratio secundum scilicet virtute taciti pacti / secundum accep-
tilatio inutilis / Verum est quod secundum acceptilatio que non est nulla licet / sed inutilis
scilicet ratione taciti pacti secundum iste que non est nulla ff. acceptilatio in utilis
ratione forme / Ipso quod nulla non licet in se tacitum pactum ut est casus in l.
an inutilis ff. de acceptilatione sed hic esset nulla / Sed hic est secundum nulla quia ...
sine iudice lata de iure ac si ¶ ¶ Consequitur inquantum [illegible] numquam potest
declarari consentire in alium iudicem / concurrit quod numquam clericus possit
consentire de consensu episcopi in laicum verum quod sit / primo quod clericus in ubi de-
bet preferre clericus apud secularem iudicem episcopo non permittente preferre
ergo a fortiori consensu episcopo permittente non potuit apud secularem iudicem preferre

Sed quid si clericus non potest remitti privilegio fori in ducto in favorem totius collegii clericalis. Contra est si diligenti pactum (?) tamen non potest episcopus consentire ut clericus eligat sibi iudicem secularem non obstat c. clericum nullus per quod quidem quia ibi subintelligitur maxime sine consensu. Sed quod dicitur c. decernimus [illegible] in principio ubi prelatum episcopus potest committere causas temporales inter clericos quod non sunt spirituales sed mere temporales ut ibi / Verum est quod episcopus potest delegare causam temporalem clericorum in laicum sed consentire in prorogationem non / nam si delegat laico laicus non procedit ex sua iurisdictione laicali sed commissa episcopi vel delegata / et ideo ab delegante esset appellandum de off. del. c. super quo / Si autem prorogaretur iurisdictio sua tunc ex sua iurisdictione ordinaria laicali / licet prorogata ad clericum procederet et sic ad suum superiorem appellandum. Ideo aliud est delegare aliud prorogare / quia delegatus cognoscit auctoritate delegantis / iudex ordinarius prorogatus propria auctoritate quod laicus non potest ut notatur in dicto c. in [illegible] defendi / ¶ Sequitur ergo non potest episcopus sine privilegio remittere consensu episcopi potest compellere clericum ad prorogandam iurisdictionem in alium / sed quod non vero quia episcopus in nunc privilegium clericorum non potest / sicut non potest facere quod aliquis clericus vivat sine propria corporis / de sen. ex. contingit / Sed quid de off. dele. si preclaribile ubi eo nolente subdelegat / hic dicitur aliquando licet episcopus potest subdelegare clerico invito / et hic est contrarium glossa / et contra arguitur ipse quod episcopus non potest cogere subditum suum recipere ordines ab alio quam a proprio episcopo [illegible] de preb. (?) [illegible] / alias tamen fuerat (?) ad hoc de off. or. quod sede / Primus enim ad non posset iurisdictionem inferioris in suis (?) potest tamen id iure delegato extra sua dioc. de eo [illegible]

¶ Contra glo. Ulterius an inferior ab episcopo qui dicta clericorum [illegible] potest possit consentire clerico ut in eo sua iudicis iurisdictionem prorogatur / [illegible] si per c. volentes de cle. non resi. / ubi inferior dat licentiam eundi ad studium subditis suis et hic tamen iure contrario / hic per quod licet casus delegat (?) [illegible] vel ordinarius inferior ab episcopo et dispensat super residentia / sed [illegible] et ideo non [illegible] [illegible] preceptum in opposito [illegible] / Ubi inferior ab episcopo non facit dispensationem / [illegible] loquitur c. in opposito / et c. [illegible] de off. or. c. [illegible] vel inferior ab episcopo non dat licentiam [illegible] ad ordines [illegible] tempore [illegible] quod dicitur dioc. episcopi et [illegible] ad [illegible] de dec. ad audiendum / de elect. quia [illegible] quod porro [illegible] / et hic placuit agi

Proposuisti / Et citatus ad curiam postea mutat forum in ea illa prorogat causam suo iudice iudex coram dicto ipsa ibi porro clericus tenebatur [illegible] ipso [illegible] agere ad ista [illegible] quod [illegible] iudice domini eius iudex citavit eum ad curiam / Decimum citatione facta mutavit forum / Et tenebatur nunquam causam primo iudice debet iudex in ea illa [illegible] quod [illegible] est quod [illegible] ut [illegible] ad propriam causam ipse [illegible] voluntaria ut c. [illegible] venit / Et tunc [illegible] dicat [illegible] / tunc dicitur compact (?) c. [illegible] / Dum [illegible] dicat non [illegible] / Declarare [illegible] / [illegible] capella / Revocandi in declinandi / hic enim loquitur [illegible] revocandi / Dominus est / [illegible] ad [illegible] qui fecit illum citari [illegible] sic [illegible]

[illegible] licet

Romani [illegible] [illegible] citatio non [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] ad curiam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vel [illegible] [illegible] [illegible] / [illegible] [illegible] [illegible] esse [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] / Contra licet [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] / Victoria [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] / Allegasse [illegible] [illegible] [illegible] notoria [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible]

cita [illegible]

vel de quorum cor[am] iudice s[e]c[un]d[u]m fori iam est translatus, ipsa q[uae]st[io] deberet p[er] p[ri]mam citationem coram iudice s[e]c[un]d[u]m p[re]uenta est in[de] alterius et ideo iste tenebit[ur] cor[am] p[ri]mo iudice r[espon]dere ut potuit eius iudicem declinare. Nota q[uod] p[er] citationem p[re]uenit iurisdictio ut h[ic] et d[icitu]r q[uod] ab alio iam p[re]uentus ff de iurisd[ictione] o[mnium] iud[icum] l. et quidam p[ro]ponit et p[er]petuat de off[icio] deleg[ati] gratu[m] et c. relatu[m], et intellige capitulo de illo q[uod] alias non tenebat[ur] vnde rei vel alterius fori cor[am] p[ri]mo iudice r[espon]dere s[ed] tu[n]c vnde dicitur q[uod] p[er] citationem [illegible] ut maior est dubio s[ed] in au[tem] [illegible] dubium qua[m]q[ua]m unius de ciuium forus est de fo[ro] alio[rum] indicatur q[uod] p[ri]mus fori alterius in se[parat]is locis h[abe]ret ff de iur[isdictione] fisci l. fiscus et c. de iusti in [illegible] b[e]n[e] q[uod] q[ui]d est hic q[uod] in[de] p[er] citationem p[re]uenta.

Item no[ta] q[uod] tunc p[er] citationem p[re]uenit[ur] p[er]petuat[ur] iurisd[ictio] q[ua]n[do] citatio est [illegible] al[ias] et h[ic] tangit[ur] in lib[ro] et d[icitu]r ad te litte[ra] citatus [illegible] p[er] frustratoriam no[n] p[er]petuat[ur] s[ed] [illegible] vnde [illegible] de off[icio] del[egati] et c. [illegible] sufficit vna citatio et no[n] p[er]emptoria s[ed] io h[ic] et de off[icio] deleg[ati] lib[ro] [illegible] [illegible] si iudex [illegible] citauit subditum ville lite pendente [illegible] ad a[liu]d [illegible] se transferendo [illegible] tene[tur] r[espon]dere c[or]a[m] p[ri]mo iudice ubi citatus est. Nota q[uod] [illegible] p[re]uenientis p[er] [illegible] [illegible] alio ad p[ri]mo tenebat[ur] de [illegible] in capella [illegible] qui fecit et decanus [illegible] distinguitur s[e]c[un]d[u]m [illegible] [illegible] s[ed] h[ic] [illegible] no[n] est p[re]uentus s[ed] h[ic] est p[re]uentus p[er] citationem ff de [illegible] tu[tor] [illegible] ab obligatione iam contracta no[n] liberat [illegible] a p[ri]mo [illegible] et est [illegible] ff de [illegible] [illegible] [illegible]. Nota est p[er] h[oc] [illegible] [illegible] [illegible] est h[ic] [illegible] [illegible] q[uod] est [illegible] de l. si quis postea ff de iud[iciis] ubi d[icitu]r si quis p[ri]ma [illegible] [illegible] est [illegible] alterius fori esse cep[i]t [illegible] reuocandi forum no[n] h[ab]ebit q[uia] p[re]uentus. Idem [illegible] ubi ceptum est [illegible] ubi fine h[ab]ebit et [illegible] in quedam ponit [illegible] que postea [illegible] alterius fori [illegible] d[icitu]r p[er] solam citationem p[re]uenta p[er]petuat iurisd[ictio] [illegible] ut h[ic] [illegible] deleg[ati] ut [illegible] de off[icio] deleg[ati]. Nota [illegible] p[re]uenit p[er] solam citationem ut d[icitu]r de cap[itulo] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] p[er] solam p[re]uentionem [illegible] [illegible] [illegible] p[re]uenit

V[er]um clerico [illegible] in curia Roma[na] no[n] competit declinatoria fori [illegible] [illegible] competere [illegible] reuocandi [illegible] Et p[ri]mo ponit [illegible] [illegible] faciendi [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] cu[m] quibusdam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et ad auditores

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ff de iudi[ciis] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ff

[illegible]

Reuocandi [illegible] c. [illegible] [illegible] q[uod] dicat no[n] [illegible] ad [illegible] patus [illegible]. Et delibera[illegible] s[ed] [illegible] ubi [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Reuocandi [illegible] c. [illegible] [illegible] q[uod] dicat no[n] [illegible] ad [illegible] patus [illegible]. Hoc deleg[ati] [illegible] deleg[ati] vel [illegible]

reperiret cum in curia ¶ convenerunt enim ibi super contractu inito in civitate
Pragensi / Episcopus excipiendo apposuit ego non sum de Roma sed sum de dioc.
Olomucensi / ergo non habeo domicilium in Roma. nec ego contraxi ibi ut deliqui
nec aliqua res mihi sit sita ibidem que nunc petetur et non est dare re-
clamare aliud modum fori / quia solum contractus quorum non modorum subest
de foro / ideo non teneor respondere / Et videbatur adversarius v. in illa allegatione
episcopi esse iusta / quia tamen episcopus contra predicta nichil annabat / quare
quis coram esse ubi inventus ¶ Supra gradavimus per quos regulare quis
sortiatur forum delicti contractus domicilium vel rei de qua agitur sortiatur quis forum
¶ et quibus consulta aliorum causarum fuisse inventa / Verum quia Roma communis
est mater omnium civitatum et magistra ideo Romanus eius permittere / episcopus
sunt vera iusta palia iusta tamen ipse tenebatur / nam tunc si illa cum
allegasset ius revocandi domum sibi salvum fuisset
ii ¶ Pro huius expositione nota quod in primo quibus regulariter quis forum sortitur s. ratione
delicti contractus domicilii vel rei de qua agitur / Secundo nota qualiter permittere
vel ratione patrie quia dominus papa est ordinarius singulorum. cum in omnibus per
mundum / Et curia Roma est patria communis ff. ad municipalem l. Roma
alios modos ratione manumissionis adoptionis militie dignitatis matrimonii
similiter et ideo / translationis conventione voluntatis / quibus legis communis iure appellationis
delegationis rogationis maioritatis / ipsius sunt prorogationis negligentie iudicis
regnicolis / communis feudalis pacis ratione reconventionis vide oste + ti. g. n. i. fi.
et addit ratione unde procedunt decordi ipsius tua relationibus vel renunciat
de officio del. leg. / l. n. modos prosequitur quorum inspice de eccl. nati adv
iii ¶ Pro secundo forum ratione tunc non licet declinare nisi cum cura
in a tam quia peccata quia est inventus competit ius revocandi domum
¶ dicat cum dicere ego veni obaliam tamen non ego sum paratus adlitigandum
venit tamen me domum addeliberandum nunc preparandum / facit de dilatoribus
exposuit ¶ Sed pars potest hoc renuntiare / Item quod differt cum misit / tunc
cum inpressione tamen salva iudicio sistit / et ad diem sibi assignata veniret ff.
de iudi. l. ii. § si res dubitetur. hostes / et quod dicit hoc nota cum sufficit plura
iiii ff. exequuntur tales maiores l. in noto dicitur
¶ Item Roma etiam est omnium civitatum mater et magistra quia omnes alie
tribuna recipiunt prelatum de iudi. nomine per ei de patre sua / de iure
antiqua inter se matre / facit per ei de c. i. de q. dicitur i. h. ss. bene ¶ Sed per
inpressio nota quod quattuor modos quibus regulariter sortitur forum dicens quare de
regulariter dicitur pro eo quod est alios modos quibus sortitur quis forum p. gl.
i. l. hec absens § i. e. de iudi. ¶ Item in eodem notabili dixi quod sortitur
quis forum ratione delicti et intelligas etiam ab contractus commissi
de iure c. i. li. bi. 2 h. debitis si reperiatur in loco delicti al. non potest precise.

i cogi ut c. si no cpparet ff. de iu. sit. qr si no dz cogi psona iure
actoris qo no dz cpr. ro. ptua. quo est ri q in nco cpr. suffrat
qr i res suas possidere patiat ut tenet ar. ff. de ptiis si thet.
Glo. p. prima nouellator epilogando glosas sit dicat primas
quatuor glosas i pncipio libri recitatis solebit textuari redonu
declia que q sit iusta ca renotandi dnni i glo. ponit sequens
q. Ergo vero secundo dum incip. et glikz coprimus quatuor gloss.
tractat plenius modi corpub. q sequnt. fore ideo glz ista re-
citabo bono adprima. Nuc p. not qr roe delicti quis
efficit de foro alterius allegat qtor. de rap. c. i. et iiii. q. l. ti. ca.
cogn. pp. agat ubi tunc admittit C. ubi tunc agi optet aut
q. imputacia subdit quis deliq illuc misi subiciet. cum priulio
cessante. C. ubi senatores ul clarissi l. i. ibi dr clarissimi no
illustres ubi delinqunt quoiunt quoz retrac omnez conselit honorem
et d. c. postulasti. facit ff. de cura l. ultia ubi dr aliquis puincie iug
actat i ndepriuat ubi deliquit et si sit miles et l. si cui q. idem im-
perator. Ubi dr prior. punit ubi deliq et ibi dus illud defende. ff.
ut pt eod. i. prod puinciam reuocare subi inq et ita delictum dat miserz.
Ex isto infert glo. hinc nole delictu dat miserz ei q alias eid no
lz ua roe delicti eps sortict foz inexceptu ex loco exempto
delinquentium ul alr no est miserz inem. ipa compat ei qui est ex
diocesi desgli ut cuiz Et ex hic ref sequit qr delictu facit q
videlicet puluz ut i spiciendu aut ca q imputacia ul roe delicti clarissimi
prouit puluz qr i. quennir post ei q in puluz ubi dicit puluz
cuius auctur mute q gessa sibi abutit ptate. Sed quid in isto
de piulias seu exempto delinquentibz dic ut i c. volentes de priuil
libz est c. p. et dr tlos exempti roe delicti gtcc ul rei
si q sit uita ul sita i loco exepto no queunt cor or. secus
si ex loco exempto. Eo mg ibi cp delicto queunt cle.
qo Deinn querit de duobz quinibz primo utrum alibi pt queuni p delicto
qua i loco delicti dr qr sit lz in loco domicily quia indice domicily
reputat ipius ordinariis delinquit. ff. de iu. sit. eid not qr de fo.
q. c. i. i. clem. dei pptsal lus pl. no solu i loco delicti ul domicily
sz et ubi iuenit delinqns potit queuni. Ex hoc lz dr eurose.
vagabundis luc qr in l. i. C. ubi de crimie agi oz. ex hoc tenet
Arnaldo zabarelle. Et not dus baldus C. ubi de crimie agi oz l. i.
q. ad cimal tractat alios dicibz modis si i loco delicti ut hic
et i loco domicily et ubi res gesta est. Q dz fieri pp remissiono
plum tm lz est si requit al no ut i aut ut illi iudice q.
si quis bo opilicuse et dr dus baldus l. i. C. ubi de crimine

po not e... ff. fido ... ibi sbiunct ... (margin)

i fert a nota (margin)

sbiunct a. nota (margin)

agi oportet. quod est contra principales opiniones. Unde queritur an sit facienda remissio huiusmodi est illo iudice postulante in quo loco quis deliquit et ita loquitur dicta l. i. C. ubi de crimine. Alii dicunt remitti sed ad locum delicti scilicet ad puniendum cognoscitur et potest in publico. 1a opinio non est vera quia utrum remittatur si petat ut dicto § si quis vero. 2a quod remittit tantum remittit quod ubi de delicto cognoscat. Quod nec cognitio pertinet ad eum quem aliquo petitur remissio dicit l. si de causa ff. et 1a opinio est vera nisi. Sed numquid hodie iste fiunt remissiones. Dicit Odofredus manet quod in provincia quod non nisi in hiis iudicibus qui subsunt uni superiori non autem in hiis qui non subsunt et ideo hodie in plurimis civitatibus Ytalie qui non recognoscunt superiorem non fit huiusmodi remissio de civitate nisi fiet de civitate

Secundo queritur an iudex in cuius territorio est delinquens requisitus teneatur necessario reum remittere ad locum delicti. Dicitur si est crimen grave sit ut puniatur a iudice loci ubi deliquit aut ut ubi iudicatur § si vero quis comprehensus et hoc in iudicibus qui subsunt uni superiori ff. de re militari l. desertorem. Ubi dicitur quod milites desertores remittantur si crimen est grave ubi deliquit et puniuntur non dicit plus

Circa ista quero an fiat necessario videlicet remissio. Quod sic ut l. si ff. de causa tenet quod ex vicinitate et ibi glo. in clem. pastoralis de re iudicata. Ubi ut ad illum de more remisso probat textus

Rescripte cont. C. § si quis vero quis comprehensus criminalia latitent aut relinquerit provinciam illam in qua crimina deliquit iubemus eum edictis a iudice vocari et si non audiet illa ... procedere quemadmodum legibus diffinitum est. Si vero cognoscatur quod in alia provincia degit iubemus presidem illius iudicis in qua delinquens persona degit ... per publicas ... periculo suo et officii sui comprehendere huiusmodi et adducere presidi ... sunt penam ... suppliciis eum subiciendum. Si vero post publicam epistolam susceperit hec facere aut officiis eius tradere a presidente neglexerit tres auri libras et officium eius alias tres pena inferre iubemus. Si non iudex aut aliqui officiales eius propter lucrum huiusmodi persona non comprehendat aut comprehendens aut transmittat et hec agens convincatur spoliatus cingulo cum officio tradatur et hec iubemus observari ab omni administratione

Ubi ponitur ... iubemus aut ut ubi iudicatur coll. ix. Sed queritur an possit esse remissio et dicit quod sic de rap. c. i. Secundo an debeat fieri de necessitate. Dicitur quod in iudicibus eius longe est prior ... superiori de civitate fit remissio appellet eum si iudex laicus de ... ex libr. In iudicibus paribus qui sunt sub uno est necessitas ut non pareti iudicatur pena ut in § si vero quis comprehensus. Si vero non subsunt uni certo sunt

Quero ubi est crimen est quem remittere puniendum

Nota bene hoc

incap° pastor ¶ Nunquid si requirit compar non est superior tunc est de potestate
et loquitur de pastore et sicut demovere in subditis qui non sunt tuo
et sic licet et sic quando laicus requirit laicum tunc distingue aut maior
requirit aut par ¶ Si vero etiam requirit laicum ut sibi faciat re
missionem tunc deneganda est fieri remissio debet quod si iudex laicus ... / et
si non facit potest eum compellere de maiori robore solite et cetera in inferior
¶ Si autem iudex secularis petit remissionem fieri liberato si non facit
non potest eum compellere quia est inferior de una robore tunc inferior / potent
adire illius etiam superioris et eius officium implorare ¶ Sed pone
aliquis convenitur coram iudice delicti super aliquo crimine / qui negat
se ibi deliquisse vel conveniri et declinat forum quid erit faciendum
est in primo dubie debet in conveniri et eo probato iudex se iudice in
loquatur tanquam in loco ubi est inclusus est processus ...
¶ Item nunquid in criminibus potest fieri prorogatio in non suum iudice dicit dominus baldus
sic in l. i. C. ubi de crimine agi oportet / tunc dicit sit iudex quod alter de tali
crimine cognoscere potuisset et intelligit ibi lex prima quod vere clerus quis
convenitur alio de crimibus minoribus ubi delictum commissum est ut ca. in contraria
plures causas / ut l. ii. eius domicilium ff / pro quod potest lites fierent in suo pro
rogata l. si convenit ff de iur. omn. iud. / et episcopo incompetenti quod
est declinatoria de an lites causas oppon / sed cognito in contrarium iudex
ibi debet fieri l. ubi decidi et meis ... potest prorogari / super
tunc uite de competenti iudicis adire dicit non potest prorogari fieri / criminibus
ipse de competenti iudicis adire quod primo ... sed nunquid in iudice quod hic
est ut dicit baldus dicta l. i. C. ubi de crimine nisi prorogatio sit firmata plures
causas / ergo non possunt tamen in lites non causas / licet apud esse quod
in iudicio non competente in inquisitione ... non sit lites prorogatio
quia in inquisitione non sit ipse lites causas ut ... quod possunt
prorogari / quia ibi fuit est loco ~~prorogari~~ actatores et ... l. ...
... non ... / ut iudex potest prorogare ... in ...
¶ Item quero si quis est bannitus de uno istorum locorum puta de loco de
licti / ... de eodem delicto posset banniri de loco originis et domicilii / Iacobus
de belvisio dicit ... quod si sit in uno loco punitur malo actione non potest
... et si ... sta ... Iacob. bu. in dicta l. i. C. de crimine / ...
sequitur licet quis sit bannitus non tamen est punitus / sed non sit ... ...
facit lex neposi ff de fundo instructo ¶ Sed quid dicis maleficium
est commissum in confinio duorum territoriorum i. in loco mediano / ...
quis punire debet seu quis est iudex ratione delicti dico utrumque sed tantum ...
... quod si commediano / ff de his qui deiecerunt ... si plures
habitent in eodem cenaculo ita quod unus habitat in una camera alter in alia

tet de eo tm ille decimi tamen est delitum vel effusum si deiat
vel effundit comediano loco vtrique tenet ¶ Secte aut consuma ap lan
locum medianum / de his est ar. ff de oper. nu. / l. r. pruf p litis q tra
omnibus locis tn est successor / et ideo puite fctum est iuri satis / ar. l.
licz ff si nau. caupo stablarii / Istud tm est dubium cum utique iudex
bi i quarta sive vi pubtco psequi et si i sua sit pluribus licz huc
exequatur Barty diversitatem talis no repellit ab exceptio / ff de iud.
l. i. § si / Istud remanet indecisum Baldus dicit si plenum sufficit est
pmitis palam pnuntio ad quia no dz duplici gtrone gtra de
iudi ac si fecit / si i sufficient / et tunc ut licet no gts si citatus in
territorio gtudicit se absentat si est talis casus / q p si missio
in possessionem fiet missio si no pt fieri ut i cau beneficiis de eo
qui mittit i possessionem cui qui lib. z gtrabit cum q territorium quia
gtra tanta est in territorio ea citatus olt i territorio et ideo
ppnte het de dolo agitu tam ¶ Item si latitat potest compelli
sed dicit c. cam. de dolo astu quia tunc het ppnte / sed decap
t p. v. de pdatoribus p. notarium deliti gtrahunt ¶ Si aut copia
sui facit veniat iudice sub quo degit ut vocat vel citet
eum et si no gparuit latitare videt iste pt an gomz vc c. no.
ob q dr cp territorium et de gsti ut casus gf statuor no solum
puidet tra psonas si etiam tra loca so requirit q fiat citatio gtent
i loco ubi statim dispo sed de seq. q / q sunt ab hore pluram
sive q no pnota p luts loca et quia q prohibentur ce tutori
vite locari de opere genuente locum ca q sunt territorium occurrit
valem quus fiat no pt si dco gtuit atom q est spus psi qui
reo et spualia no occupat locum C. de longi tpis pscp. cum log
licz exequi gtinuat corpus de sen. q auctoritate / et q. effectus fiat
p q debuit missorum i nos alios territorii go dt nis si pse realit
no exequitur / Nio ob qi cod. § de inst. ibi i veniat cum ipse no
dz trahi i alios loquitur de tractu seu citatione reali no ob qui
dicitur demissione licz bna pena exprimit no tn tollit aliam
cui palia iura dat expo iuris. q mag tret ut licet
no gts q. pmo. ¶ Venio ad sm. mo sm queritur
fortit foru sit rone gtrctus i videat q. q inest hic rone
gtrctus lauissime accipit i est q fra ¶ Et no sumit hic het
rone gtractus ad forum sortiendum q i licz quod largissime sive
sit gtctus sive q gtctus vel aliud ex quo obligatio i ducit

qo gtlit sumt hic no gtract

exemplum inquirenti vendo ubi quod pro ut aliqua rerum. Item
in quo contractu institutus fuerit heres / adeo hereditate adeundo quasi contrahit
ut creditores testatoris / quia ibi tenetur respondere ff. de iudiciis l. heres ut
ubi tutelam curam vel negotia alterius ut procuratoria suscepit
vel huiusmodi similia / Item ratione stillicidii vel aliud huiusmodi obligatio ubi cepit
quis contrahere ut s. i. ff. de iudiciis l. heres absens / et l. omnem obligationem
ubi dicitur ex omni obligatione habetur potestas / et ubicumque quis obligatur
ibi conveniri videtur. Item ratione delicti aliquis convenitur in loco
in quo deliquit / Aliquis convenitur in alieno foro et tunc aut confert solutionem
in locum certum et ibi censetur contrahere ubi solutionem confert et ibi sortitur forum
ratione contractus ut l. contraxisse ff. de iudiciis et l. contraxisse ff. de actionibus
et obligationibus et c. [illegible] c. ti. / Aliquis autem contractus non confert solutionem
sed confert solutionem in loco contractus et ibi sortitur forum / Si vero in nullum confert
solutionem sed solutio [illegible] simpliciter et sortitur forum in loco contractus ut
l. heres absens ff. de iudiciis / Sed quis potest ibi conveniri ratione
contractus / dicit quod ibi reperitur [illegible] si non reperitur [illegible] fieri re-
missio sicut [illegible] ut [illegible] vel autem [illegible] et omnes
observant iudicia [illegible] / [illegible] ubi dicit / Alii autem
dicunt tunc tamen eum ibi esse conveniendum si ibi reperiatur ubi contraxit dicunt
[illegible] est [illegible] bona [illegible] absentes [illegible] / Ubi non
reperitur non potest ibi cogi comparere [illegible] ut [illegible] si non comparet quia
non est contumax / [illegible] tutoribus [illegible] impune desistit
ut [illegible] / sed ubi contumacia non est [illegible] non potest [illegible] ex causa
missionem [illegible] possessionem [illegible] quod ibi [illegible] absentes ut
l. pupillus ff. [illegible] creditorum ff. ex quibus causis [illegible] l. eidem
aut pretor / [illegible] autem / ubi sit missio quod absente [illegible] publice
et etiam pupillo / [illegible] tunc potest citari ex tutore [illegible]
ut [illegible] absentes [illegible] habet citatio si non comparet fiat contumace
[illegible] est si est contumax tunc aut contumax quo ad res existentes
in territorio non aut quo ad personam et sic intellige quod [illegible]
ubi ut criminaliter vel [illegible] tunc potest ibi conveniri [illegible]
sicut mater / Diversa materia / An iudex ordinarius [illegible]
vel iudex [illegible] aut delicti possit citari [illegible] ex tutore / [illegible]
[illegible] delicti non [illegible] capitulo pastoralis de re iudicata in clementinis quod
citatio imperatoris [illegible] regem [illegible] sed non [illegible] / Imperatorem
[illegible] fines imperii [illegible] regem ex fines imperii constitutum
non [illegible] ut [illegible] et [illegible] declarat [illegible] potest [illegible] citatione

[illegible] vero [illegible]

ubi cepit quis contrahere

[illegible] [illegible] / [illegible] ad [illegible] non tunc [illegible] possit [illegible] [illegible] [illegible] possit [illegible] citatio imperatoris [illegible] non [illegible] subditum imperii [illegible] regem [illegible] Romanie

Idem ut et in iudice contractus | ex quo territorium ius dicti ... ut
max. li. l. ... ste quod non potest quis potius ut palici ... iudex extra territorium
non potest per se extra territorium procedere in iurisdictione contentiosa ... de eo quod ... quod
ut primam ... citatio est de possessione de quibus ... extra territorium iudex
procedere non potest quia ... redactus est ad instar ... ergo non potest
ibi citari | Confirmatur quod tota sua iurisdictio extra territorium dicitur
non potest ergo ... dicitur pastor ... citatio est pars iurisdictionis
de qua ... quia est actus iudicialis | ut ibi quod extra territorium
quis ... non potest ... ut ... prius de eo quod | Sequitur
est textus de iudice contractus de eo quod ... ius ... contra
territorium citari | et si reus est contrahens ... missionem in possessionem
... quod ... non ... ibi ... ut ... alibi | De iudice
delicti patet per l. omnes ... capitulo | ff. de capitis ... | De iudice
domicilii patet de ... non ... | ... quo ad iudicem contractus
et delicti ... est ... delicti ... est citatio ipsa citatio
... contrahendo ... | et ... citatione iudex delicti et
contractus extra territorium citari non potest | est citatio reddens contrahentem
quo ad ... | quia in loco contractus ... territorium ... | et ... citatione
potest citari | ... loquitur ... de eo quod ... et
... non ... iudex est ... ubi ... in ... de
... | ... ibi ... esse | quod ... domicilii citari
Non obstantibus ... quod dicunt extra territorium quis iurisdictione
non potest | ... citando extra territorium non ... extra territorium
Isto non citata ... evidentia dicas | ... est citatio realis ... realis
... decisa non est dubium quod non potest fieri extra territorium citari
quia ... in loco non ... fieri non potest ... de
... ad ... contingit ... est ... in ... strictus
iudicis ... degit ... capiat ... ad locum delicti ...
tenetur ... remittere ... est ... ut ... ut ... iudicis
... quis ... | ... non sit remissio realis | sed
... quia iudex ... scribet ... ... mandat
Florentia ... Florentia ... ... ubi ... littere
iudex Florentinus ... ei ... et ... non ... locum in
contractibus ut ... | ... et ... in novella | et
... et ... de ... iudex ... posset
mittere nuntium suum ad citandum Florentinum ... suum ...
... est ei ... | ... citatio ... ut ...
... in iudice | et in commissio applicatur ...

c. de epi. et cle. l. omnes | ho medium inutile iniusticiam concernat | et i. d.
no est iniusta ff. de iudi. l. i. si | quia actus contractionis concerne diligi sive
contrahit ad actum iudicialis | 3 quia licet ipse citatus fuerit contumax et
ista est vera contumacitas | quia non territorium concernitur | bene merito
valet quod concernitur in loco premisso arg. ff. de const. p. l. i. vera | quibus
quibus apparet quod persona premissa trahitur ad se medium | Tertio est
considerandum quod sunt homines heredes absentes ff. de i. integrum restit. l. si
citatus est sunt homines quod sunt in territorio ut dictum est in textu affirmative
territorium sed dicimus ut sunt constitutis i. l. si ff. de decreti | alias factus
vel ut dicam de constitutis ut intelligitur de absente i territorio tunc
stat | Ad c. pastoral. dicit citatio valeat quo ad actum iuris fieri potest
territorium ad afficiendum ius tunc est non persona tunc non potest
et citatus concerne contumax ut contra iuste est alibi decidit vel legit
hunc non video causa de fo. q. ut sunt | ergo sancius quivis quod ho
micidium necessarius postea citat non potest causam tamen per li
quod non sunt ubi citatio citatur quod afficiat personam ad penam capitalem
ut dicit c. pastoral.

Nemo ad tantum invitus ff. rone domicilii videat | et quia incipit rone do
micilii et etiam conventu quod rone domicilii quis sortitur forum | alt | not all' ... requirunt
s. c. dictum ff. de iud. l. heres absens § proinde bene i. c. c. et ff. expresse
| Sed quid et magis potest quis habere domicilium in pluribus locis dicit sic ut s.
c. copte ff. ad municipales l. assumptio § viris prudentibus | de
iure requiritur dicta ut ad c. dilectus filius de except. 8 heres § et
qualiter sortiatur quis domicilium facit 6. c. postulasti et de se
pulturis hic qui licet | Hoc § et contra an scolaris habet studens
habeat domicilium et tenere quid sic ibi heres absens ff. de iudi. § quod non et licet
na no sunt hic incola ante decennium | quia quo videtur esse
in via donec est in studio | Ibi c. cum filius fit etiam petatur videtur de co
tractibus alibi celebrat ut debitum | premissa hic quod non potest
ff. Jacobum butrigarium | Contrarium sentit et in ... libera
et ubi dicitur agi et ... scolaris habet continue degit
assidue ... videtur domicilium sortiri rationem ...
...tores ... | talis assidue stantes ... possent ...
... habet ... de fo. q. et c. ...
parte quod est valde notandum | Credo tunc opinionem Jacobi veriorem non ob
... et c. ubi senatores ut clarissimi | quia ibi non solum ...
... maiorem partem fortunarum suarum | Bene ...
non discessurus ... cap. ... | quod est ... lra
al... | est ... ibi qui dicit nicolaus propter rone omnis sortitur forum baldus

Si quis habet domicilium originis et alterum habitationis ut s. C. postulasti / et
habet citari ad domum unde citabitur ad domum originis vel habitationis dic habitationis
quia ibi visibile est adeundi pervenire C. ubi in rem actio l. fi.
Item nunquam compellitur debitum te possunt qui in domicilio unde est compelli
dicit Guido vel Azza quod sit l. pupilli de minore et l. eius s. fi. ff. ad municipalem
ut videtur nisi forte non habere aliquid ut sententia / l. ex facto ad Treb. ff.
de his nisi duobus / nisi essent deportati vel quasi deportati / ut quia condemnati
omnibus bonis confiscatis. Item et quicunque non potest sed habet quicunque fiscus
illius civitatis qui possidet bona debitoris / de minore l. tutelas s.
qui libertate C.
Item nunquam filius et nepos possunt sequi in domicilio originali patris
et avi. Item vel ... ordinem C. de mun. / o iudi. formam habeat quam
et tenet quod potest quicunque quod sortitur forum non solum quo ad munera sed quo
ad munera / verumtamen filius habeat alium domicilium tunc licet patre origis quicunque
idem in nepote / secus in pronepote et ulterioribus s. dato de ante ... de
filio et ... non sunt ... nati ff. ad municipales l. 3a / fallit
in muliere nupta quia illa retinet domicilium patris vel viri / C. de incol.
l. mulieri et hic ... mutat ... origis ... non
reputatur l. assumptio s. fi. ff. ad municipalem ... de sepulchro / ...
... / videat quod super verbo pone vel deinde in possessione quia tam ... possessio
Nemo ... quod vere vel de qua quasi possessione agitur sortitur
quis forum / nam consilio habet quicunque in cuius territorio res est s. C. / sane
et C. ubi in rem actio l. ult. et ff. de iudiciis quod legatum / ubi ... legatum
petatione in re petitur ubi res est / etiam si sit mobilis / idem not.
glo. ... s. C. et C. competenti / et ibi Azo ... et ... ... in ...
... in s. ... post ... / ... tamen ... ... voluerunt dicto
quod ... locum ... in rebus immobilibus / ... quod ... ... quod
... forum ... ista / ... equo meo / ego volo ... ...
quicunque quod in ... ... tenere et possidere equum meum / ...
nunquam possit et ... quod ... ista ... competenti possessio est ut
ff. de ... l. non alias s. 1. Item ... ... dicit vere vel sortitur
quod forum ... ... intelligendum tam de mobilibus quam immobilibus ista
fuit opinio Azzonis. / ... videtur quod si iste ... / petit se re-
mitti ad domicilium suum quod habet remitti ... fideiussione ... ff.
de off. ... l. ... ff. qui satisdare coguntur l. si fideiussor s. fi. / et
si non potest satisdare / ... ... / quia suspectus est ... ut ...
dicitur / fallit in legato / quia non reputatur suspectus / ... ideo stat ...
... ut ff. de ... l. ... si dubitetur et ista fuit opinio ... non
firmat aliter. / ... dicit et ... ... post ... in novella

aut res est sita in loco aliquo ut ibi remaneat et tunc ibi potest iudicium
agi / alias non ut ff de pigneratitia actione l. debitor / et ista volunt si res mobilis est
in loco ut ibi remaneat potest fieri iudicium sicut fit in instrumento franciscus
de est teneat in districtu opinio azzo et ost. c. et ti c. finitime et hu. et gui.
de ysernia et de tortis. Bartolus in l. fi. c. ubi in rem actio teneat opinionem petri
quia non videtur ibi res quod est in instrumento ut in l. i. et ij c. de v. pro. / Ideo
dominus baldus in dicta l. fi. c. ubi in rem actio / Veritas est quod aut ibi
de toto iudicium agi quod rei vendicatio competit est possessor / aut satis
debet satisdare / vel in defectum satisdationis dicitur res sequestranda / et ita tenet Jacobus
butrigarius in dicta l. ulti. c. ubi in rem actio vide in speculo de competentis iudicis ad-
itione § i v. quid si quis pro loco publico xxxo

Nemo adversarius et quod primo queritur de more declaratis hic quibus competit ius
renovandi domum tertio que sit iusta causa renovandi domum et ponit
hic exempla / videtur hic primo loco tag capituli licet est quod nemini clerico competit
in roma curia hoc declinare forum / Hoc quod est non ista quod omnis clericus
[illegible]
ordinarius ex causa diu quod ipsa competiuit dicit quia omnis ei subsit et est ordinarius
singulorum / ideo eum non incompetenti iudice declinare non potuit ipso
... in curia presumendo / ut hoc loco quia curia roma est communis patria
ut dicitur ff ad municipalem l. roma / Secundo quero quibus competit ius
renovandi domum dicit illis qui ad curiam iuste et licitum causam venerunt ut
dicit hic bene / et sufficit quod talis causa sit probabilis ut dixi in notabili hic ita tenuit
Tertio quero que sit iusta causa propter quam competat ius renovandi domum
dicit bene allegando pro publica utilitate de dilatoribus expositum est Item
bono causa testium dicendi / vel causa de tutela reddenda ut illi qui pro
privata causa / vel iudicandi accersiti i bo / et tamen plura causa pro parte non
tenent iudicem / sive sit appellans sive reus / Ista allegat / l. ff de iudi.
l. ij § legatis / et § sequentibus / Contra videtur quod clericus possunt possunt
ibi conveniri ff de iudiciis l. ij § legatis et § sequentibus / Solutio quia ibi le-
gatis competit ius ibi possunt conveniri / alias daret occasio rem alienam
defendi domum ff de iudi. non al i. c. et § i et l. sequenti / Contra quod competit
de eadem l. non alias ff de iudi. ubi dicitur clericus presumere et non vere contradicit
dicit hoc est quod ibi debent secundo legatum non tenent iudicem in dictis tamen que
tempore legationis competit iste si legati ibi agant tenentur se defendere si vero
remanent nisi agere ut prius iniuria sibi illata ut e l. § hoc si agant
quod si quis allegaverit talem causam non tenet iudicem ut hic patet et est hoc
expressum in de dilationibus expositum ubi qui notatur a principe publice revocetur
licet ius renovandi domum / Contra quod per l. fi. et si restituatur ff de
iudi. dicit loquitur in causis que celeritatem requirunt ut tanto dampnum
in seculi vel electionis hoc in hoc idem in actione tempore perit ut in dicta
l. fi. et ff de iudi § fi. si dies / in quo causa compellitur ut saltem lis con-
testetur et actio competeret / Contra quod contra dicitur l. ij § si agant

In quibus ius renovandi domum habetur

In dubio puta si dicat a principe

Quod ut hic totum dicitur ff de iudi. [illegible]

d[icitu]r ſi legati queniat aliq[ui]s ipi poterit re q[ui]eme ut ibi et ro q[ui]a
ipe met impedit ſua legacio[n]e[m] et ideo ei potius i[n] ſuum q[uam] ut q[ui]a agere
p[ro] iuria ſua ut d[ixi] ¶ Sz adid quod d[i]x[i] q[uo]d t[ame]n r[ati]o[n]e voc[e] ſtnty
poſt q[ua]n ubi n[on] h[abe]nt ius reuocandi domu[m] q[uod] p[ro] ſi de eo ff de iudicijs
¶ Solo loquit[ur] in h[oc] c[on]tractu / Sz i[n] q[uas]i c[on]tractu here[dis] ubi ad[e]u[n]te h[e]r[e]ditate[m]
et ro q[ui]a no[n] agit[ur] c[on]tra here[dem] s[e]d q[uasi] c[on]tractu / ſi ſ[u]p[er] c[on]tractu inſtitu
ba ſu tu[m] teſtatore ¶ Item ſerius q[ui]a legati h[abe]nt p[ri]uil[egiu]m ut i[n] ullo c[on]tractu auca
inito lib[er]aliq[ue] reuocaut[ur] iudic[io] niſi ibi c[on]p[er]erit Alij aut[em] qui veniu[n]t
ex ca[us]a p[ro]babili ca[usa] puta teſtiu[m] reddend[orum] ap[u]d p[re]ſide[m] / ul p[ri]ma[ri]a ca[usa] citat[i]
tenet[ur] p[ro]p[r]i[e] iudic[io] d[ic]ti ibi loci ſive miſſis celebrat[ur] ¶ Itam
inter ſolu[m] q[ui] in ciuitate ſua ul i[n]t[ra] ſua[m] p[ro]uincia[m] c[on]p[er]it h[abe]nt p[ri]uil[egiu]m
h[abe]nt ff de iudi[ciis] l. ij q[uo]d. Ite ſi e[x] p[ro]uincia[m] / z etia[m] legator[um] p[ri]uil[egi]o gaud[ent]
peg[ri]n[i] ar[gumen]to i[n] de peg[ri]nis c[um] ſuis ſi[militer] / Vel ſi vide ipſe d[omi]no v[e]l Item
legati z u[bi] ſe / et an i[n] gra[dibus] p[ri]u[ilegi]i appetat h[abe]t ius reuo[can]di vide de p[ro]b[ationibus]
ij g[r]ue p[ro] ay ¶ Item illi qui ex ſola ea voluntate ut puta p[ro]pe
tractione faciend[a] ul p[ri]ui[legi]es c[on]ſt[itu]ti ab h[is] qui no[n] h[abe]nt p[ro]p[r]iu[m] p[ro]p[r]ia
non h[abe]nt ius reuocandi domu[m] ſic ut legati qui i[n] c[on]ſt[itu]t[i] delinq[ui]t quer[i]
ul tu[m] finita legatione ubi volu[n]tate ſola morat[ur] no[n] h[abe]nt ius reuocandi
iij ff ex q[ui]bus cau[s]is ma[iores] l. qui ultr[a] q[uo]d ſi z h[abe]t ſi[militer] ¶ Item no[n] h[abe]nt h[abe]nt
qui p[ro]p[r]i[e] aliis m[ateri]is vocaut[ur] ad curia[m] z illi deq[ui]b[us] ſi no[n] poſſ[unt] h[abe]nt
i[n] curia bona q[u]i h[abe]ant ius reuocandi domu[m] / poſt / tu[m] i[d] t[ame]n q[ui] ueni
ipſa domo ¶ Alioq[ui]n fiet miſſio i[n] poſſeſſio[n]e[m] / ſi no[n] ſit qui defendat
iiij ſup[er] h[oc] aut[em] ubi fiat miſſio / c[on]ſulta ſit m[er]a rogandi z alia ff ex
q[ui]b[us] cau[s]is ma[iores] i[n] integ[rum] / Item aut[em] p[ro]ter ¶ Item ſi legat[us] aliq[ui]s
c[on]uenit p[ro]p[ter] cueri ab o[mn]ib[us] ea t[ame]n impedit[ur] cu[m] legatio c[on]cu[r]tione
v q[ui]a ipe met fecit / id eſt ei imputand[um] ff de iud[iciis] l. ij q[uo]d ſi ſi agat
¶ Item h[abe]t ius reuocandi no[n] ſolu[m] legati a[b] aliis miſſi h[abe]nt ſed etia[m]
ipi met p[re]lati / ſi p[ro] expediendis negociis eccl[es]ie ſue / ul ſue ciuitat[is]
venerit aut[em] deſtiſſis ep[iscop]is q[uo]d ſi vo[n] ep[iscopu]m / Si aut[em] p[ro]p[ri]a q[ui]a aliu[m] m[od]o
n[on] t[ame]n no[n] gaudet p[ri]uil[egi]o / ſi ſi at ven[er]it voto eſt iup[er] n[ost]ra eu ſi ff
vj de iud[iciis] l. ij ¶ Item iſti ſi[militer] benorantib[us] ſe ad domu[m] p[ro]p[ter] p[ro]p[ri]u[m] t[ame]n g[e]o
poſſit redire domu[m] / z poſtea veniet ad curia[m] cau[ti]o[n]e recepta / q[uod] ad
die[m] ſibi aſſignata[m] veniat[ur] / z i[ta] ſe defendat / ar[gumen]to i[n] de ſila expoit
ſ. ſi ¶ In plac[itis] q[uod] no[n] tenet[ur] dare cautio[n]em q[uod] veniant[ur] ad curia[m]
ſi q[ui]a c[ur]ſ[u] ſuo iudice c[on]ſuevit ff de iud[iciis] l. ij q[uo]d legati c[on]tra p[ri]ma
ſ[ed] allega.
Quia reus ad iudicia vocati ſi no[n] declinat for[um] petit libellu[m] ut ſciat
quid et qualit[er] petit[ur] ex ſup[er] quo debeant iudicare / Ideo poſtq[ua]m
dictu[m] eſt de ſo[lito] c[om]pe[ten]ti iudice[m] d[ic]at de libelli oblatione / que fit a[d] actore
i[n] foro c[om]petenti / Vel ſit ſi h[abe]t poſt / eq[ui]u[m] ſub[ditu]s a[d] iudice c[on]ſ[uevit] iudic[io] tenea[n]t
¶ Nunc dicam de preſſu[m] iudic[ii] q[ua]lit[er] expediat ¶ Et q[ui]a reo vocato

aditu actu libellus est offerendus / dicatur de libelli oblacione ¶ Est libellus quasi dicitur parvus liber vel codicillus ff de tabulis exhibendis l. i / hic dicitur scriptura quedam continens peticionem actoris contra reum / hec c. t. p. alio differt ¶ Ab hac satis ij q. viij ptotu byppoi di mapiam ¶ Convenit hoc de apta significantibus et item de v. sig. sepe.

Ignatius episcopus actor nuper libellum porrige dz / pututat q olim omnes cause agitabantur i sinodo ut 6 de iudi c. i. ¶ Congregato generali provinciali / comparuerunt quidam religiosi coram metropolitano querentes / de quibusdam / vo qui eis erant obligati. Ipus Ignatius qui presidebat sinodo dixit ut scribere hec / libellum q infidebati q ulli provinciales habebant libellum ¶ Ipus Ignatius dicebat scotos si volt ut vos ad intencionem vestram fiat cauta responsio oportet / vos intencionem vestram clare ponatis conscriptam in libello tenendo libellum incumbis vos subscripcione sed sinodo consulte ideo tu pat / ad advocatum qui vos conpiat libellum ¶ Et tunc fecit libellum exhibentes i sinodo proponunt

40 ¶ Vero libellus dz porrigi sinodo p. q. dicitur qui sinodus est iudex non aut metropolitanus solus presidens sinodo tanquam caput hic facit xoi q i si q. presbiteri et diacones c. ita enim nos q. de off. or. vicesinali f. c. quesumo et hic volt ita ibi sinodo porrige ost / dicit archiepiscopus est caput et suffraganei membra ideo archiepiscopus pl cu eis ut maiori parte dz puit de te or si archiepiscopus q. i. et c. uet epi f. fi ¶ Item ho ps dz sibi porrige iudicia / quia hic dicitur porrige sinodo q est iudex ut i. p. nota si hic non est de sb. tum ex ptu posse po affirmari / c. delit / gl. aut ta ocurrat et hic ma.

41 ¶ Item actor dz se subscribe libello / ibi cum q vos manibus roborata si hic non est iterum si ost / tabellio cum subscribet dicens porrectoris et dilacoz datam / et ita fuerat ita i telligis d aut de exhibendis reis q. primo

44 ¶ Item iudex ex officio repellit volente age sine libello ubi hec / libellum responsum sequens dz vos si etiam autem / et est tam i quo iudex ex officio supplet defectum / dicit ost / hic potuit ne sibi illudat / quia aliter vola levet iudicium c de alie mundi iud ta sed c. i / et ne conjugat partes hominum / laboribus et expensis de off del sup gon ¶ Sed cum exhibet contiget pulsa utilitate vel supplere potuit deficit de postla bone p. g. / et li. c. ut que advocatus deficit ¶ Item videtur hic q libellus deinde sit offerendus p viii oz q ide est q ite de sua to calupe c. gl. defit hic cu q.

¶ Ab hac expedicione in vero adeo vestram q velitet puto / Coram et expeditam causam plurimo conveniens ¶ Quotuplex est libellus dicitur duplex unus civilis ut hic et c. libro et io applicatur quecionat seu postlacoris alii / est unus criminalis ut ij q. viij libellorum / et ic hic dicitur libellus accusacionis est hic libellus actator / gtia / debeat / dicit deo c libellorum / et applicatur libellus unus noitis nominis / quia dicitur quela delat / oblacio libello / s. unde et ego alius non iudis concore.

Ignatius iste Ignatius erat et presbiter et iudex erat q p cus sinodo si ost / dixit ipus scribere actoribus / hic / iudex potuit iudex supple defectum fit ho. ne sibi illudat / aliter volo valet iudicium ff de iudi l. si ptor et 6 de alie mut iudicii ca sed c. i. et ne coniugat partes hominum laboribus et expensis de off del sup go q porro

Religiosi hic hereo vero eis est putandum ff de dolo et quo l. pune q. si ¶ Oportet i. necesse est ut hic et j de sua calupe c. apd. ¶ Declare q. d. nullam dz obscuritatem continere / caue ergo ex parte vei demum quilibet ut j c. primo ¶ Cauee debet / de culpa et bene c. ea et si na gdo. est imita ff de gesti indebet sufficit / claue deduco duplici ut de ist / t. si. expugnare et de ome dubio ff de vicis dubus l. si is qui debita de iemia sup hic hostifuge ge dicam j c. libro sup g ij ¶ Tamen pz hic ff offerendum libellum / i. dum tum civili et criminali i quicione et denunciatoris / obi byn vel est ut priat nobis ayn tedat / dicit alii ut ostendat in q ij offendit t. lig i inquisicione et denunciacione aliqui ostendent si in ost. dicit i inquisicione que procedit ex primo officio / libellum dari non posse q non est q offerat si datur loco libelli capitula de quibus est inquirendum ut j de actis t. qualiter ij q debet inquisicione denunciacione vero dz adinunciatore offerri pont i accusacione j de accu benienus ¶ Roboratum i. subscripta hostis et non est necesse ista subscripcio ¶ Item tabellio cum subscribet dicens porrectoris sinodo arm q sinodus est iudex ad decim demum c. p. v. ¶ Et tunc sz oblacio libello / Janoleze ego alius non iudis conore ¶ Audet pg deliberatorias ¶ Conspi lientes uo dicit subscribentes ¶ Proponat sinodo et sinodus adipsoris hostis /

Qu[e]r[itur] ibi est q[ui]d libellus

Consulo d[icitu]r ego s[e]q[uor] i[n]ter pono contra ... ui[n]culum q[uo]d ... e[st] ... obligat ... inutili ... cessat quare peto.

Qu[e]r[itur] ... ibi ... q[ui]d ... offerendus est libellus
Cui d[ebe]t offerri et ad quid.
Qu[e]r[itur] ... ut ... vero

Qu[e]r[itur] ... q[uo]d ... si quis ... clerico

Item ... ad ... et ... lit[is]

quedam quasi petitio ... ut ... actio de ... in ... capitulis ¶ Secundo quero quid est libellus d[icitu]r est scriptura continens nomine actoris et rei et ... rem vero q[uod] petitur ... aliquam causam ... ad specialem ... actoris ... e ... de ... vel d[icitu]r est scriptura brevis intentionem actoris continens ... ad ... brevis scriptura ... offerri ut ... actoris ... continens ... implicationem ... conclusiva petitionem et d[icitu]r ... sufficit ... libellus ista continet ¶ Tercio quid ... quo ... peteat et a quo ... dicebat ... ... petit ... esse ... libellum ... esse ... vel aut ... omnis ... suo petere non potest ... actio ... utile ut dicitur ff de rei vendi[catione] ... vera actio ...
¶ Cui d[ebe]t offerri libellus d[icitu]r ... iudici postea ... ¶ ... non sufficit ... offerat ... iudici ... aut ... offerat ¶ ... ad quid offert d[icitu]r ... duplice ... ut deliberat ... ut ... ut ... offerat ... ¶ ... ut sciat qualiter ... ¶ ... libelli seu petitionis formanda est ... non ... ¶ ... offertur libellus d[icitu]r ... ut ... dicit q[uo]d actor ... libellum porrige d[ebe]t ¶ ... clerico ... clericus ... monacho aut diacono ... aut monasterio aut ... habuerit actorem ... episcopum ... esse ... sufficit ... episcopum ... non aut ... offerre ... intelligit ... in ... scriptura non requirit ¶ Item ... de dolo ... actore ... non ... libello porrigente ¶ ... d[icitu]r ... libellus ... sunt ... poreccio venus ... actore instante ... ut ibi
¶ Secundo d[ebe]t offerri d[icitu]r ... lit[is] ... ¶ Aliqui dicunt q[uo]d ante citationem ¶ ... rubricam ... ¶ ... postea ... ut ... ... petat ... non ... ¶ ... libello ... quilibet ... offert ... ut sciat quare ... ¶ post ... citacionem ... non ... alios deliberatorias ... lit[is] ... ¶ ... libello ... oblatum iudici ... ¶ ... effectus inducit poblacionem libelli d[icitu]r triplex quia ... temporalis poblacionem ... effectus ... ut est ... iurare ... raptor ... quia libelli principii datus lit[is] ... faciat ... fa.

Secundo libello oblato et citatione secuta res litigiosa efficitur c. de litigiosis
aut ea litigiosa. Et hic hoc quod citato audiente competente emanavit ad
competentem vel ad eum pervenit vel per eum stetit quo minus ad eum notitia pervenisset
eo quod in citatione talia sunt comprehensa propter que pars possit instrui super
quibus in iudicium conveniretur et iste est casus ut lite pendente nihil innovetur
c. ... lite pendente. Et est finale de annali exceptione
ubi citatio generalis et indiscreta interrumpit prescriptionem ideo videtur non esse
necessarium libellum adesse in secunda citatione unde distinguit aut actor non potest
esse instructus a formatione libelli ante cognitionem rei puta quorum predecessor
... interrogatores an sit heres vel an possideat et similia tunc non
est tenor libelli comprehendendus in citatione. Aut actor potest esse instructus a principio
et tunc est tenor comprehendendus salva ... ut apparet ea super q. citat.
Et licet citatio fiat pure tamen discussione ideo tamen pure tamen comprehendit
ff. si quis in ius vocatus non ierit l. ... ca. ... tamen mandatum et co-
missio citationis est interlocutoria ... ff. de l. i. l. filius
et ... an sit ea vera vel falsa quia ...
principia iudicorum ... non ... l. cum quedam
puella ... de ... iudicibus delegatis hic tene ...
comprehendit ... et ... de off. del. ...
in ... et ... in c. ... de eo ... ordines susceperit
Tertius effectus quod prescriptionem interrumpit c. de prescrip. ... vel ... l. ...
sicut in ... Sed ... libelli oblatio
Itaque libellus est de substantia glossa ... allegat ... capitulum ... sit ...
... libello ... est processus et facit hoc ... quod ... designat
... facit c. ... extra ... de ... ubi ... acta iudicii ... conscribi
sicut est titulus ... petitio que est libellus ut ... dixi quod libellus
... appellatur ... deletis ... et ... Item probatur ... quia
non potest fieri ... nisi ... modus agendi ... cum libello de ...
qualiter ... et de ... Item probatur ... aut ...
... ubi dicitur quod ... libellus sit oblatus ... est ...
ubi ponuntur talia ... aut ... in ... principio est
... de ... deletis ... et ... deleri
... Secundo dicunt ... quod oblatio libelli
non est de substantia ordinis iudiciarii et ideo potest tacite obmitti sicut
... de ... in ... libro ... Ubi dicunt quod non potest
obmitti ut tacite ut ... est ... non potest de of.
deleti ... quod ... probatur provincie ... et ...
alleta ... ~~probatur provincie ... ...~~ ... et c. ...
... sit ... ut ... est quod melius ... Item ...
... qui est ... et fundamentum ...

ꝯ ꝯ

et qd sua fecit inscript / Ista aut' cautela observat' dat forma descidendo
libello / et procedit cavendo ex forma no sufficit / et io vr qd hec cautela
possint prout no pot remunciari illi cautele ut sup Jacobus in aut' de co
libend' vel cum sem / Si libellus est in copia et forte sit / def
ficiente ergo in deficit uno debay mo et eo effectu maiores ff de p
lucratib; qui vel est cauta et ideo glo dt libell est desc. inst sit libel
ca / Alij dicunt qd remitti pt solempnitas oblacionis / sed no sub
tilitas peticionis / Et est dicendu qd sine libello inscript oblato non pot
procedi dummo appareat de quali actione petit / sed de iure veteri procedebat
absolute / et ad sui conpeticione sine script / l. i. C. de ed. ff de edendo
esse ut tenet Jo an i novella.

An libellus sit offerendus sm dnm baldu in aut' cautela observat' est distingue
Aliqn procedit' sine actionis ordinarie tunc est libellus offerendus
ut supra et i aut' cautela observatur / qr libus est fundatu tunc ut notur
in spec de libelli oblac' quam bene videant / Idem vr velle Jo. de tesi
tu causa et pan in clem sepe de vb sig / dicit sm Jo an ibi qd licet si
libellus est petitus / tunc ut observat' / et eius omisso vitiat ut
supra et i aut' observat' / Alr no qua pt tacite obmitti sed forma tu
calupnie de iurā calupnie c. ij° li vj° / Aliqn aut procedit' sine
et de pleno sit et sine strepitu figura iudicii qua tunc est simplex ut i clem dispendiosa
de iudicijs. vel qua tacite vel ecclesie causis ut hic tangit
j. s. est sit pro sume / vel qua agentes / et pauper sit litigantes
maior cura et plurimo tenent maiut aminadat / plerique h. s. et
collib; / de restit spo c. i / et plures causas vide sm i novella i quibus
no recipit libellus / Sed qua petit qd concedant qd iudex de plano et
no i figura iudicij ventate audiat / et i quirat / qua i ista dicat
et ordinet qd libellus sm Jo sup / et ex post ut no de accusat in c
primo infra no poss aut fieri ex pacto qd iudex eo obmisse diffini
atur / facit c. no de re iud i sexto li vj°

Et tunc quando procedit sine libellus no est de necessitate offerendus / Sed
qualis igitur petitio sit. quomodo posset et maxime poni / ut est ut
actor offerri / sed actor pat conuictus copia de defens ex pr veritatudis
aut instr. breviores / et ut clem de v sig sepe / et tunc ideo s
quod qualis fieri petitio / qr ex petitione sed sententia formi l. in
de sen ex periculo vel ibi responsa lib holi / Adde qd ista qualis
petitio no dr' i modo libelli offerri ad ordinarie petitionem / sed
i modo posito ad iudicis instructionem ut i spec de li oblac' qd statut
versus fine / et differunt libellus et postea seu petitio / qr i libello
ponit' nomen actoris et iudicis rei et id qd petit' et ca petendi

ut dictum est s. Sed impetratione seu posita solum narratione concepta. Sed
quia verum adhuc constat peto in ipsum adiudicari, vel quia in est proprie
mea. peto ut me continuali aspectu pertractet de quo in dicta clementina
sepe de v. sig. Quandoque agitur actione officio iudicis. Et tunc tres sunt casus
aut officium iudicis regitur ad instar ordinarie actionis. et tunc libellus
offerri ut hic. et aut ostenditur intelligendo sed. Jo. an. ut pro primo si petitur
et hoc est verum si est ita persona cui possit offerri al. offerebat soli iudici.
Vel si ab hereditate abstineat. aut si minus et intellige idem si iudex
requirit. Quandoque officium iudicis implorat incidenter ut contingit verum
est officium mercenarium. et supra hoc non offertur libellus ff. de off. iudicis sed iudicis
officium. Quandoque implorat non ad aliorum condempnatorum sed ad quandam
promissionem ut quia petitur decretum interponi super alienatione rei minoris
Nam decretum est deliberata promissio condempnatorum vel ab
solutorum non continens tunc non exigitur libellus. ut petitio ut breviter omnis de
verborum significatione sed Jo. an. verum ad hoc quod notatur in clementina sepe de v. sig.
Ex opposito videtur quod libellus non offeratur si actio edatur. ff. de edendo l. e.
dicta actio. Solutio idem est edere actionem et offerre libellum. verum ubi potest
actio plurimum verum contempto et vulgari formula. ideo est quod argumentum impressum
continens verum rerum et omnia que condempnatorum concludunt sed Jacob. but.
Consuetudine inspice que litis contestatio in sententia servatur in scriptis.
Deinde queritur an de prava consuetudine possit obmitti litis contestatio et ne sententia
feratur in scriptis. Et quod non plus g. v. decretalis de of. deleg. ita decre-
vendi sed in libri. Innocentius ponit hunc verbum verbum ego cum a te
fundo eum ~~emptum~~ quod te ut tradat ad beatam amorem colonis et
pensionariis an sufficit litis solum contestari et in bene dicendo ita quod
non requiratur contra colonis et pensionariis de quibus fit mentio
in libello. Et quod sufficit solum ad emptorem possit tamen isti colonis
qui iura contraxerunt dominio tale assistere vel beneficio desiderio pro sibi defen-
dendo ut supra. Et si colonum contestarit lite non dicitur non valet
quia cum non esset oblatus libellus in quantum offeratur. quia in bono libelli non
fit mentio. Dominus sed intellige eandem rem complures causis sub pete
non possit. Sed non possunt dicere peto a te fundum concluditur vel actio
condempnato dicitur hic petitio in primo ti. sed ex causa ita ut hic tunc et seq. p. in
principio. Benedictus deus
Concludas et notu per sibi quod cum quo quando triplex effectus an sit
de solita litis sic procedit in his actionibus ordinarie. proponitur offerri circa sic p. Jo.
an. in clementina sepe al. potest tacite obmitti sed iura tantum. Sed contra officio iudicis
regitur ad instar ordinarie actionis idem sed si incidenter. Sed cum actionis discutere
non debemus dispendiosam in clementina proxima aut quomodo post esse e victa

offi. iudicis

brevo

brevo

nota scriptura

Nota in inquisitione que procedit quando officio iudicis sed in hac quod non est
offerri sed dumtaxat libelli capitula
de quibus est inquirendum ut in dicta
clementina qualiter super g. 83.

Quia al' in servi no poss3 de forma lic3 geli ¶ Item ex volute pau no pt agi ut lis no gtestet' ut ne fu' servat instrx' derud. g. droff delet' dectus dere ind si fu lib3 lic3 alr' uot g ij q i in pnus z c. stat'. ¶ Item h' ju poc't ic lib3 peto iu dari vaca amor in colore lic3 lis tu colore u' gtestet' q2 ois lib3 no est oblatg post tu aptste vco c. delitigios3 aut. unt sz effect'.

Significantibus ¶ Agens reali gpunc d3 rem qua petit d3 in z ptes ¶ in pma aplant' narratio insa apto gmisso i' 2o ca z ista decretalis decubo adiber ponit de applonib3 c. significantibus nam ppt' sine posti ubi reqnia tractat de libello ponit hic ¶ E tum dam ho' mouit tam reali iudicio gt' duos fres sez t z R' decqnib3 ieptu ¶ Ipsi cor delegat' sup ea obtent' obtulit lib'm sub hac forma Ago g' t z R' qui possidet tra mea ideo peto eos gdempnari z in tram adiudicari ¶ Ipsi gtra pro dicebat dic delegati nos sepim plures tras / nestum qua tra iste vendicat ideo petimus ut declaret tram qua petit / tu gfirm' dectiatoe als ptestam' degravamie et de aplando ¶ Tand' cu iudices hc facere recusavent / isti ad sedem apticam appellaverit ¶ Dns pp' applone recepta mandat delegat' gtus si est ita pmo vendicent i virtu quid3 post apez huius fuit acceptatu tand' tam audiant z tram sine debito termiare pcurent ¶ No i ea reali libello offerend'

1o ubi oblato eis libello de hc idem est 6 c. pro ipso fat ad hi s' est

2o ¶ G)o res que petit' in libello d3 specificari c. dicas cu gfirmi seu bi timos detrimatoe ¶ ff de reipsib3 t forma tensual z bre petat' to ut ps ff de rei vel3 si invenies ¶ imo si ute fuit subiactum otiis iudex ut adversarii facit de plea tam tam ¶ Item liate

3o aptat' si iudex repellit gtrapnam dele specida ponit in libello vag est. i de ap c. significavit3 ¶ ef ea gt' idem audiant aplaut z in illa de ap sig3 ponit ¶ illa decubo adiherum ¶ Item ista d3 pp de gravamie vitate ppt' q' aplat' anus fiat vendicat' acceptans cognito sup pu'li ibi aij gtus si est ita ¶ Sed obiciet' ad ista c. de f. significantib3 z de apb3 ubi ea ponit' totalit' decubo adv'm additam' z' ut istud est supfluum ut i' q' est in pha' istum libri ibi referat' supfluus ma supfluus no est viciu' de dilab' ptea de ap sicut' ¶ Ro lic3 h' decretal' bis sit posita in hc libro no tn hec poico eisbina est supflua / q2 ad aliud fuit posita est in 2o tito d3 q2 res q' petit d3 gpiui ut i libro / ibi vo ad aliud d3 ut si no gpuit libatoe aplat' ¶ Idem s' plures decretales ponit' in libro pluries ¶ Ita ea alia ad addat reprehendi no d3 / ut forte ponit lit. fuit nichil insinuans rebus sit fatim q' amplius psica no posset

Item significatiavit3 glosam nonchiator sic Aut duo facit pmo tractat qual' detrimat' li li... katar i iudicas fuggstantibus libell3 et quali sz an libellus possit mutari ut ha i' gtc no q' lib3 pt mutari ergo e ataleo tibi fina ptem p' libj gonces.

Item pot fieri quentos z b. agetem ut seqnit' hostus ¶ Item i'nadam tri oblato no libello offerend' de ho 6 c. pro zhc fat ad titulu h' hostien plures dicit si possideat iust' vinta pictie scd' esset ff si ea petat' l' tamen

Jo an. dicit Host. in istud sunt sciosi sicut fuit appilatore ut Thomo predict
modernatur expositores ac similes valent multi / Sed de rep̄hendunt
simplicitudines et alias plures tractatus et contra istos fuit compilator que
dicat in ista frequentatione sicut melius puta ea que lectio lecta placet
decies repetita placebit sed tu non sic instruo repetitur hic quia facit
ad titulum de libelli oblatione et ibi quia ad titulum de eo pro .c.

Venio ad que videtur pro omnibus tam capitulis dictum est quod res specificari debet que petitur
in libello cum quis convenit actione reali puta rei vendicatione ut sic
tuo comprehenda est res in adiectione consilium / Sed peto tale fundum
situm in tali loco sub tali consuetudine cognomina pro tu tali viciano et pro alteri cum
tali. Respondit glossa de dicto capitulo inter / Ratio vero istius specificationis
dicitur quod duplex est una est ex parte rei alia ex parte iudicis / Ex parte rei
ut reus possit deliberare an cedere velit litem an contendere / nam vero bono
adiudicari et ei libello oblato datur ei deliberatione per xx dies / in q. iij
observatur / Sed si res non est specificata superius in certa deliberare non potest
ideo dicitur res specificari ut valeat deliberare. Ergo est in libello suam sic perito
Secunda ratio est ex parte iudicis / quia iudex debet ferre sententiam sed iudex
si non tenetur bene de sententiis quod sit certa quantitate / insuper dicit tunc
dicitur ita tamen iudex quantum ei possibile est ut certam rei ut certe petitione
ferat sententiam suam / Sed ubi est incerta illa non potest fieri certa sententia / cum puta
debeat ferri secundum libellum de forma libelli dicitur quod libello ei fuit / Ideo ut
iudex possit ferre sententiam suam certa specificata res esse debet quod petitur
in libello ff. de re iudicata l. ita fidei / Et potest esse tertia ratio ne iudicium
fiat in ambiguo / quia qualitas petit obscuritate ut dicta l. ita fidei
ff. de re iudicata cum vero tangitur in eis / Sed quo qualis
erit hec specificatio dicitur per possessionem rei que petitur / Sed peto illam / sicut vere
petitur tota vel pars ff. de rei vendicatione si in re / item consimilia illa vero / Sed
circumscripsis ad minus duos connotatos contrariaque per unum designando ff. de
censibus l. forma censualis / ubi cum describitur ager censuatur / et
ponitur duo vicini / iusta est specificatio cum agitur reali et in iudicio
petitorio de iudicio vel in iudicio generali dicitur / Et dicit quod comprehenda
est qualitas rei seu terre sive domus vinea aratoria pratum
silvatica vel nemora / per l. si quis intra / Et in massa comprehendat similitudine
ut auri argenti aurichalci et c. / Si signata sit comprehendat figuram
ul nomen vasis cyphis scutella / Sed non tenetur comprehendere figuram aut rotunda
ul lata / Sed veste comprehendat nomen rationes non tenetur an vetus ul
nova / Sed serio nomine ul titulos ff. de re. vendi. si in re / Sed Jo an. ff. depositi
l. i. et si quis argentum / Sed contra videtur quod in iudicio etiam
petitorio reali non sit necesse specificare quia quare res petitur ff. de
rei vendicatione l. quod de tota et minime pot. / quod solido dicitur in est spatale

Margin notes:

~~que~~ ~~qd. sp.~~

~~Ex sp~~

Quod in alias cum deliberat.

quare sit que specificatio singulis
sic peritie / 3o. aut agitur
reali de rep̄ue tantum 4o.
contumax agitur reali et sub
rubrica sic itum age / 7o.
premiss. q. absoluta et non
possidet si participat possessione
tunc age possum / 6o. item
qualiter esse specificatio an agitur possessi
a. cum iudicio est
certa specificatio vel et sic ad partes
pertinet q.

Sed in q. vi. tit. comprehenda
est res que petitur

nisi l. i.
Sed contra ff. de rei vendic.
q. de tota vel et

q° 5

inde falcidie legatorum ¶ Quid si testator facit testamentum et diuidit tot legata quod hereditas est exhausta / et heres petit detrahere falcidiam ¶ Ita quod quarta partis hereditatis ei remaneat / quando testator fecit multa legata / dubitabatur an hereditas sit exhausta / per legata.
tunc quo dubium euenit an falcidie sit locum / ita quod dubium est an falcidia competit heredi / et ad quam quotam possit an heres super ea heredi ... non detrahet de legatis integram quartam / sed forte dimidiam quartam / tunc ... dubium procedit ista incerta petitio / a legatario incertam / sed ergo reali ... domo in legatum / ... ei assignari / salua falcidia ... competat / et debeat et iste libellus procedit quod dubium est an debeat falcidia et pro qua parte ¶ Hoc dicatur quod procedit libellus incertus ut specificat quotiens actor est incertus ut in ... pro sibi ... sed ... testamento non vult ¶ ... incertus ... si ... libellus generalis / ... generalis ... desepultum in ... ad ... que debet esse ... libellus ... petere fructus ... secundo / et si non ... ad expensas ... non valet ... constaret ... et intelligitur ... quantitate ... ad expensas ... taxacione ... abbas ... libellus
¶ Sequitur in glosa Et lis ... quod specificatur ... de significatione ¶ Dicitur ... qualis debet esse specificatio cum agitur reali ... in ... vel ... vnde ... in agendo reali ... vendicat ... vendicando ... petendo ... quod ... in agendo reali ... ¶ Sequitur ... Item ... quod si aliquis agit reali ... ut ... ita quod non obstet ei exceptio rei iudicate ... et si agit contra ... in possessorio ... dilatoria ... actor ... quo ... abbas libellus non ¶ Si aut ... in iudicium deduxisse / non obstabit ei exceptio rei iudicate ... exceptio rei iudicate / ... si ... agit contra ...

numquam agens reali debet ... exprimere causam

numquam agit reali ... pro ... agere ...
... vel ... si aliquis ... non ... habebat

potest itum de alia age si i illa ca de pssa no | q ff de min' ius ' duob'
s' colonus ubi si ctra colonum ppt succisas arbores egi | de colocato si
i iudicio pnavit se no succidisse | Ergo si solo postea age aquilia
ut arbor' furti cesar' obstabit ui excep' rei iud'te | Ergo qui de vino
sto plures oriunt' actiones ut hic electa una no pt esse regressus
ad alia sat q no' deduci dicit ' hic est ideo qz ibi omnes actiones
surgunt de ead' ca | Et no ui'z tam depssis totu ius suu i iudicium
deduxisse videtur | Si mat' filij i pubertis defuncti de sentencia
consulto g' dt s' tertulliano ex quo nnu'l vocat' ad here'te filioz
ut iusti ad tertullian' | sequit' i textu secunda hereditaint ideo quia
putabat ex rupto patr' eius testato neciem esse subst'tuto rutaz
fuerit qz testm patris ruptu no fuerat postea aut aptis pu
pillaribz tablis apparuit no esse substitutu ei si peteret rursus he
reditate a statuta excepez rei iudicate novatio aut / Ergo excepcoz
obesse ei rei iudi'te no dubito h' ex ca petitionis erit ei que vicam
tu' causam exigit rupti test' / qz postumus no erat petitis h' institus
¶ Circa istam quom an agens reali ' 2 scribens possit secunda re
itez age pmittas circa primo qu' agens ulla' depssit tam
dum in libello ut i pscriptione ctie tunc subscribens no pt agere
de aliqua ca nisi sit omo nova ' 2 quod retro no trahat ut q'
eundem tam fortet tercia omo petitis tertum si forte peticio fundi ul
hereum mox a' ca nova post petitionem in ccessit que ui dui' ' stri
buat nove repelleret ista excep' nisi forte intmisse dui'm ' uo
tpe reddit quodam postlimino | Exemplum eius si h' q petico rg' dt
s' ab aliquo qui possidebat meum hereu' cuius capit' ' 2 subrubri
sequit' i textu ' ab hostibz capt' fuit mox post limino recepti
si itum agat hat exceptoe submovebor qz eade res ee i telligit
r' se' i textu ut si ra' ca dui'm fuerit mat' no nocebit exceptio
' ideo forte si sbydic' res in legata fuit de inde medio t' acq'sito
domino dt g' ' 2 subrubria se' i textu mox consistere ydic' legati rursus
peti putoz excepcom no obstatus a' cum ca fuit pos' dui' h' nova
nunc accessit iterq' acquisitu postea dicit' a'z tam sat all' i g'
l' mat' ff de excep' rei iud' | ¶ Secundum cas est qu' agens
reali depssit etiam tam in libello tunc pt de alia ca age etiam subsis'te
tpe pnmi iudicij ut c' ab lic pnic debe iud' ideo q' cau' l' mat'
¶ Tertium cas est qu' i libello no depssit tam | h' i pscriptione cas de'
possit tunc obstat excep' si de alia ca age uult ut l' si mat' pro
2 actiones l' tam eadem e ti' u' p' g' fallit famore pe' ul ca
agens pbabli errore ductus est quo cau' petita vel sic pt de a
reali no depssa ca dum i libello ut i pscriptione cas possit agere
ad idem ex nova ca | an sit hec / si nova ca' venit p' ali'solum

suffit iud'a / sic ind'pm' e forti
futu' de pn' mat' adeclig' fere
dubij iudicij petere dep' pscritur
hec q' iudicia e q' ui aut clam
s' cetera e de eo q' p' g' siaz iudicij
futuri edupta l' fata ca' cam
h' ulta o' g' ustigeudi est
ut illz picely dapmi sup' sit
deco ope cogpsili' f' fore est nove
mdicio agendi hos ses' l' ludi' op
cp psito' g' r' fran est tolle' si ab
q' attessit tolli pd co na pt

1

que iudicio pendente vel finito aut de iure supervenit de novo excepcio de pacto
que veteri tradita et obstat excepcio rei iudicate sive nova causa superveniat
iudicio pendente sive eo finito ut dicto § cauti ff de except rei iudi l. si
mater ¶ Aut supervenit ius contra nova non aut contra de pacto et
non obstat except rei iudicate sive superveniat pendente primo iudicio
sive finito ut l. actennus § si et l. servitus ff de aqua plu arc / Item
bl. non videtur vere si tamen / quia si virtute nove cause que iudicio
pendente supervenit posset iudicari forte condempnato sit et absoluto illam
tamen tollat / et ideo si iudicio pendente supervenit non possit agi ex causa
nova causa in secundo iudicio secus si finito primo iudicio supervenit facit
secundum mod. abbe. sicut li. le. / ¶ Sequitur magister Item si fuit absolutus

Amplius quod absolutum quia non possidebat si reincipiat possidere iterum possit agere

reus quia ipse non possidebat sed ponit ego vendicavi rem ab aliquo
sed quia ipse rem illam non possidebat absolutus est postea incipit
possidere amplius iterum potero contra eum agere et ipse se tueri non valebit except.
rei iudicate de quo ff de except rei iudi l. si ante . i . et l. si et de except
et plus quam incipit adversario tuo / ¶ Et hic licet quod est absolutus ideo
quia rem non possidebat / sed si esset absolutus quia constat actorem non
habere dominium / vel quia actor non probavit de iure suo / vel reus probans
de iure suo declaratur dominus tunc in perpetuum obstaret actori except. rei iudicate
ut ibi in dicto . i . adversario de except non ubi predictores ¶ Sequitur magister

ex quo

si aut agat aliqua actione ut si petas tibi primo dari causa petendi expressa
est de quo est § gl. debet esse specificata in agere reali quia debet exprimi res
que petitur ex qua causa vel . i . vel tota petatur . singulas rei inita . i . quod agens
reali non tenetur tamen exprimere nisi velit quia exprimunt subtiles ex eo
potest agere ex alia / ¶ Sed quero qualiter specificatio debet esse in agere personali
respondeo debet exprimi . i . quod petitur causa petendi ¶ Sed de iure peto abs te
x quia ei mutuavi / vel quia in ea solempni stipulacione dixisti promisisti
reddere vel ista x eo in pluribus differtiis sunt peto condempnari et absolvi
contesti / certe sic quod petitur et causa ut mutuum vel stipulacio facit § et c. pro
ubi causa / s. de edito divi adriani tollit l. ultima ff eo procedere debet causa
ex qua aliquis debet ff quod dicitur legatorum l. hoc legatum Et hoc ro
nemini quod agit reali expli non si agens reali expressa causa succubuit
potest iterum petere ex alia causa / secus si agens personali expressa causa succubuit
potest eadem agere ex causa / verbi si peto x quia tu promisisti solempni stipulacione
causa dixisti et succubuero / nunquam possum petere x quia tibi ea mutuo concessi
¶ Sequitur magister In libellis iudicum non est necesse exprimere sive describere
singulas res quia in actione agitur de expressione rerum petitarum in libello
dimitte vel prodeuntes et sequitur potest ver. ut statuit quod res est exprimenda in
agere reali ante quam veniat ad [illegible]

Primo iudicis unus predecessorum

¶ Permittitur premittitur quod triplex est iudicium ¶ Vel qualiter ver. appellare
vel iudicium debet / quia de unius seu unius defuncti / vel predecessoris agitur

ff de ui. p[er] l. hereditas / Et in i c de off or. t. conpetente / Sunt g[ener]aliter quatuor st[...]
bles actiones / que p[ro] hereditate conpetunt / Scilicet peticio hereditatis / secundum hereditatis[de]
accio que datur emptori hereditatis p[ro] hereditate vendita / et accio conte[s]tato
quod ille cui dicitur hereditas restitui a fidei commissario agit ut hereditatem
restituat ff de peti he p[er] totum ff ad trebellianum l. si legatum / Quibus
conpetit ita scilicet an hereditas contesto / uel ab intestato debeat ut l. i et
ij de peti hereditatis / Res autem non conpetunt in libello quia res sunt uniuersales non
singulares veniunt in hac peticione sicut in l. [...] / Item adicit ut si reus
inveniat plura possidere [...] sine [...] [...] / debeat ad omnia condempnari
ff de peti he l. iiij et ultima Qui alijs autem iudicijs in [...] principalibus
rebus condempnari non potest reus quam petere sit / Licet in accessorijs sit ut
sunt fructus usure ff de usur[is] l. [...] / et debeat [...] [...] inesse [...]
[...] petitionibus [...] [...] in ipsis adicit sit eciam ad
petitorem [...] derelicto [...] adsedem [...] / Generale iudicium dicitur
[...] pro [...] agitur / ut est accio [...] ut quod societate dicitur datur accio
super administratis / Accio tutele que contra tutorem agitur ut eius administrationis
reddat finita tutela / Vel negociorum gestorum / qua quis agit quod gestorem suorum
negociorum ut de gestis reddat administracionem / Accio de [...] [...] / ubi dominus
vel villicus agit ut sue gestionis seu administracionis reddat racionem / et
ipsa dicitur generale iudicium quia non [...] quia multa potuit ipse pater que non
veniunt ad pupillum ut [...] tutores / et eciam multa potuit ipse dominus
que non veniunt ad gestore / uel socius que non veniunt ad consocium. Et
[...] iudicio licet non fiat expressio [...] que gesta sunt in libello [...] in [...]
[...] sit expressio [...] de iudicio licet / Sed quod ut in iudicio c. conpetente sibi
[...] petaco [...] speciali non sit [...] [...]

Particulare iudicium est quod agitur pro re particulari ut singulari ut ex ago
ad fundum reali sicut erat in uno c. [...] petebat [...] a. t.
[...] ut [...] ad [...] uel alia quantitate continuo ut [...] ita ut
[...] [...] [...] [...] [...] / Aduertis quod [...] / veniunt ad quem [...] in multis iudicijs non est ut res conpetunt
in iudicijs [...] generalibus et singularibus in utroque conpetunt in libello ea
que petuntur / quod dicitur autem loquitur in iudicio [...] [...] non requirit expressio
[...] [...] in processu [...] in [...] / [...] si [...] [...] possident ageret
[...] in iudicio in [...] conpetunt [...] [...] ad hereditatem restituenda
[...] l. [...] l. si quo tempore ff de peti hereditatis / Ubi dicitur quod si [...] quam
restituet et [...] aliqua possidere / etiam illa
[...] / Et dicitur in i c. conpetente [...]
quod non sunt specificata / ~~fiet conuencio super omnibus bonis hereditarijs esto~~
[...] cause sit petitorem [...] ad principes [...] derelicto [...] adsedem

Div. i. inqualibus vel iudiciis

Vetera si placet in libellis generalibus dicitur

in libello iudicio

In generali iudicio sufficit facere petitionem

ubi specificatio dicitur c. in libello

quare fit hec specificatio

Si agens reali et forte habens potest iterum agere

et respondeam cum plenitudine iuris cautionem de expensis proposui et vendicatur
igitur non sufficit specificare capitulum ff. de rei vend. l. i. et glo. ij de rest.
spo. c. cum ad sedem. Not. quod tempore contestationis fiet declaratio.

Aut loquimur de iudicio generali, tunc etsi procedit libellus absque rerum expressione
sufficit eum continere tantum ut fiat bona peto quod tutor reddat rationem administrationis
ut est iure ut continua quam administravit. Bene peto ut reddat rationem de loco
quia administravit olim. Item de bonis que administravit unum responsionis
ponitur cum ista. Tamen licet in libello non fit confessio, fit tamen confessio in processu
et sic ff. de iudi. l. licet, facit quod not. in iudicio concurrente. [illegible]

Aut loquimur in iudicio particulari, tunc universali, tunc est continere rerum
ut in uno cum pluribus implicitarum ut in c. proximo. Concludas ita
specificationem libelli seu confessionum petitorum vero. Aut agimus iudicio
particulari aut de re petita, si non petitur, aut speciali aut generali. Si speciali
tunc est iure continere res singulares ut in libello ut in processu ut supra ut hic
magis et per hec cum continente decens, tunc fiet tamen declaratio in contestatione ut not.
speculo eius et not. in glo. ij de rest. spo. c. cum ad sedem quod dicitur supra circa cum
ius que petit hereditatem universitatem continet. Bene quia sunt heredes contestatione ut ab intest.
ff. de pet. her. l. ultima. Si in generali iudicio sufficit facere petitionem ut hic
longum ut dicitur esse confessio rerum inclusio. Impressum in iudicio remissio ut
ff. de iudi. l. licet. Si particulari, aut personali aut reali. Si personali, debet
continere quod petitur et causam petendi, ut in c. proximo. Si reali, debet continere
rem quam petit, ut est causa communis [illegible] vel, et an per petit vel pro
ut dicit quod fit qualitas rei, tanta an tota sit locata, pretium ut [illegible]
ut hic [illegible] in moneta aut massa si de auro vel argento responderetur
ff. de rei vend. l. ii c. Procedit tamen contra multis libellis qui continent causam competentem
vel per generalem ut c. abbas sane de re iud. libellus. Sed qui intendit seu alia
procedit a lege [illegible] vendendi cum dilecto. Sed dico de beneficiis [illegible]
quod predicta iuste patent. Ideo peto benedictionem vestram [illegible] ut iustum
fore supplere unde quod in talibus libellis admittit [illegible] ut c. cum ad sedem
de rest. spo. c. cum ad sedem, maxime prohibitum patent. Quare fit hec specificatio
pro concepte rei ut possit deliberare iudex, ut possit dum fiere suas
et iudicium non iudicium fiat in ambiguum et qualitas patet, obstante [illegible] ita
fidei ff. de iur. [illegible]. Sed agens reali si forte habeat potest iterum pendente
reagere, si [illegible] egit unum cum non de re [illegible] c. abbas sane
ubi iusta sit causa nova non pendens [illegible] tractat
ff. de except. rei iudi. l. [illegible] et ff. de except. rei iudi. l. cum eadem. Sed actionis
et quod non fit orta pendente iudicio, si causa ista est ut c. abbas sane. Si
legista [illegible] si pendente causa est causa nova, non tractat rebus
ut l. actiones [illegible] ff. de [illegible] plus ardua. Si quis si egit contra
cum confessione in libello potest causa agere si [illegible] concessisse per primum
iudicium ut l. si [illegible] et si quis ff. de except. rei iud. Tertius casus

qui non possessit in libello sed usque sententiae tunc possessit obstat si contra calibet
age si matis impio et ff. an eadem q. actiones ff. de except. rei iud. — Et absoluto vero qui non possit debeat si incipiat possidere iterum posse agere contra eum
Item absoluto vero qui non possedit si veniat possidere iterum posse agere contra
eum et si dolo est tamen ff. de except. ei adversario ¶ Item non sit tempore
iudicii vel quale replicare contra q. adhuc ¶ remittitur iste pred.
mita petito propter desaltationem legatorum

¶ Sequitur tertio ¶ Item non quod libellus potest mutari et emendari vel corrigi
sicut placet usque ad litem contestatam Ibi autem premium copendiam usque ad finem
per quinque questiones ¶ Prima est an libellus potest mutari emendari vel corrigi
et quando ¶ An post mutationem libelli facta partie reo debeant nove deliberatorie
¶ An mutatis libello contempnetur propter ista mutationem reo admittere
¶ An actor possit omnino a causa incepta desistere ¶ An mutatas actione
mutata potest prima dimittere alia prosequi ut dicunt fuit annullare pene de
inde ibi dicitur est interius vero dixi ¶ Ad primam quo an libellus potest
mutari vel emendari cum duas sit quia potest mutari et corrigi corrigi sive emen-
dari ¶ usque adequatum tempus et usque ad litem contestatam in quibus libellos de edendo
l. iij ¶ post litem autem contestatam ut mutari potest ut ad addi ¶ ff. de except. rei iudi. l.
cogi et ff. eo questivit ¶ ita non potest id admittere veniusse videri quod post iudicium
acceptum actum usque ut ff. de iudi. l. non potest ¶ et nova lex opus invopella
ut dicitur lex illa non potest ¶ ut obstabit except. rei iudicate ut l. eo questivit
ff. de except. rei iudicate ¶ quia dicitur dicta lex ut hic except. noceat requiritur
ut eadem causa ¶ et lex supra dicit contrarias eodem ubi ius et lex sequens eadem
ea petenda eadem que sit actor ¶ ¶ Sequitur iiij questio utrum actor
coram quam an post mutationem libelli secundum patronum reo debeant nove deliberatorie
dicitur quod sic nisi in primo libello ponisse fuisse sufficienter instructus ¶ Et
quia nunc non fuerit mutare nature libelli ¶ vero peto a te re emphiteo-
possessa adhuc tamen dum devoluta ¶ quia non solvisti canones per
biennium et ibi petis declarari eo libera rego declaro dicens quod propter
canones post non dabit nova dilatio ¶ quia sit perdit rem emphiteoticam
¶ An mutatis libellum contempnetur reo admittere dicitur quod sic ff. de edendo
l. i. § hiis autem ¶ vel dicitur cum iussu actore causas edere non edidit potestat
interesse quod sui erat non quod hoc est si plus est vel maior ff. ff.
de iudi. l. eo quem tenere ¶ vel dicitur eo que tenere adversarium in iudicium
vocasse constituit mutatam litem super adversario reddere oportebit

¶ Sequitur iiij illud petita sciatis ¶ queritur q. an actor post edita
actione potest mutata alia re resistere ¶ Respondeo ut reus instat ut procedat
non potest desistere ut C. quod cum eo mutare aut ea quam semel — op g
mutata statuat actore proposita actione persistere usque ad finem ¶ et non
potest hec causam mutare aut quam semel ¶ et sicut ab initio voluntarium
est ita post contestationem necessarium est in plena l. sit C. de acti. et oblig. ¶ sit
ita proposito ¶ ¶ Si reus petere mea non est tutum ut est edita actio prejudice — sedet g

ul ꝯsc tutore pt desiste qu plac ¶ Sz q reo i int age ꝯpellit
ex q | t' ut reo i int | i rubro et i nigro ¶ Eo aut actor volt simplr
renunciare liti i totu ut reus absoluat ꝗt qutuqz c' de pact
l' postqua | si aut no volt renunciare liti sz simr desiste ab eo
dimittand ꝓnunt ut vellet sup sede ht no pt reo instate | sed
ꝯtrat/ ita ista iuz ut dt tunq ul cotra c' de edendo ꝗ tacite re
perire tpa i inte ita ista inaz tempꝰ inst ffoz z tepꝰ inst
codicis | z tempꝰ aut ec qui semel inst ffoz si libellu ꝓpo
suisse sup. aliqua actione quituqz au ꝯdcy inta poterat
resilire z desiste ut i uentu fuit aliq remediu q istud ff de
edit l' pꝰ edity ꝗ.i. ¶ Postea vides iuppr ꝗp ht ess inpa actore
actoz sua sit posse unire statut ꝗ no possz mutare post lit
ꝯt/ c' de iudi l' ꝓpandu ¶ Ultro tu malitia creuiss ita ꝗp actor
ꝯuicto reo ꝓ libellu mutatoe inste ul no insitu sz reo ad iudiciu
ꝯparente datu | dicebant simr no impare | z sic desistebat / ꝯsta
itato reo qui volebat vepabant ¶ Ideo iuppr ho videus pauta q
semel alleta ing iuppator statuit ꝗp actoe edita i. lito reo oblato
| actor abagendo resilire no possit | sz reo ꝯstante tam ꝓsequi tenet
ꝓht tetno negat qu liti quiuqz renunc possit pupr ut reꝰ absolua
¶ Ideo est si actoz ꝓposint incepta reꝰ nihiloꝫ volt diffus talitu
sopiri tt si ꝯstitit iudici ꝗp reꝰ est absolued ab insta iudicij re
cipienda est renuntiatio actor | salud tu int esse rei et postea
nouꝰ potit fieri processus apta ꝓorta actoe ff de ata l' libellos
de iudi c' ꝯmiato sit | si no est itio reu esse ab insta absolued sz l
ꝓpand. z aut qui semel. ota sic i ita sine uo dopi
b ao ¶ Sequit ing iuniui ꝯtinent q cu mutas actoꝫ i totu pt sima
diuisite rationi ꝓsequi | ul sz sm cumulare ꝓnunc vgra ego age
bam q rem ad libru actione bepouti | ego ꝗtella atestibz meis
an fieret desto | dicut duc recordanti hic no videt vob quod de
posuerit | sz codast que ego volo age actoe codati | unqz totalr
possit dici hoc ma | dt q ꝗp no | sz illas duas pauli cumulare debeat
z usqz ad sine antiqua an nolla ꝓducit c' quo tepe index aut
qui semel sit dt q ꝗp doctores i telligut illa aut eo | Cumulatꝰ quot
sit qua acumulacioy ꝓm diusas actoy ꝯ diusi
tanis ꝯpetenciu ad diusa vgra debet in ꝯpo ꝯ vendito z libru
actoire ꝯ testato | Ego ad eqm ꝯ empto deinde volo cumulare ad
libru actoe ex testato | ul ago possessio volo cumulare petitoy
rey vendidet | Et cumlatoe hic admittit ut est artificiosa ff de ꝯ ep
l' fundu fatit de ca possessio ꝓpretat c' pastoralis ¶ Secundꝰ gou
est diusaz actoy ꝓcedentiu ex cad ca ad ideu ꝯpetenciu vgra
locauit tibi fundu tu arbores ꝯ cidisti heo q te actoy ꝯ locato ad esti
matoz arboz | alia ex l' aqlia q ad ide tendit s' ad estimatoz arboz

nec ago actione locati ad estimationem volo cumulare aquilia dicunt
quod non possum propter regulam superius cumulationi obstante que est quotiens
lata sit absolutoria in prima in tentata obstat in secunda in tentanda cu-
mulatio fieri non potest ff de except. rei iud. [illegible] non igitur ff. [illegible] c. [illegible]
Tertium genus est diversarum actionum concurrentium ad diversa competentium vel contra
subripuisti mihi librum [illegible] contra te actionem furti ad penam deinde volo cumulare
ad rem [illegible] condictionem furti numquam possum dicit [illegible] ut ff de condictione furtiva l. si
pro fure [illegible] textus [illegible] dicat furti actio penam petit [illegible] condictione vero
ipsam rem [illegible] ut [illegible] furti actio [illegible] condictio pro furti actionem
[illegible] l. [illegible] condictio [illegible] rei furtive [illegible] obligat [illegible] si
vivat [illegible] furtivam [illegible] si decessit ¶ Quartum genus diversarum actionum
[illegible] ad idem competentium vel contra ut si ago contra te ad libros actione
depositi volo cumulare actionem commodati [illegible] in l. edita c. de edendo
quod ista cumulatio admittitur [illegible] que [illegible]
cumulatio admittitur [illegible] non electione se tollat ff de [illegible] l. [illegible]
[illegible] eligere [illegible] non [illegible] c. de furtis l. i. ¶ [illegible] quod [illegible]
[illegible] quod lata sit [illegible] non obstet exceptio rei iudicate [illegible] ff
de except. rei iud. [illegible] in [illegible] cumulationis [illegible] per [illegible]
[illegible] libri in tractatu cumulationum quod ibi posuit
¶ Videatur [illegible] quod [illegible] dictum est quod actio potest mutari quemadmo-
dum [illegible] est quod potest [illegible] c. de furtis l. i. [illegible]
se mandat [illegible] c. de codicillis l. ultima ¶ [illegible]
actio tollit aliam ut [illegible] non est locus [illegible] de [illegible]
ut quis duas [illegible] ¶ [illegible] si non tollit [illegible] l. i. c. de furtis [illegible]
[illegible] plures actiones vel contra [illegible] subripuit [illegible] et
[illegible] furtiva [illegible] mandante [illegible] possum agere
ad te [illegible] mandati vel furti ad penam [illegible]
agendo furti et [illegible] ¶ Item testator fecit testamentum si non valet ut
testamentum valeat ut codicillus [illegible] peto [illegible] non possum petere
ut [illegible] codicillo [illegible] c. de codicillis l. ultima ¶ Item ff de tributoria
[illegible] eligere [illegible] si quis [illegible] eligere qua actione [illegible] de peculio
an tributoria [illegible] electa una [illegible] regressum ad aliam non [illegible]
[illegible] vel dominus in peculio quod [illegible] filio [illegible]
[illegible] quis agit contra [illegible] vel filium de peculio [illegible] quod [illegible]
[illegible] vel domino [illegible] quod [illegible] est [illegible] si
aut tributoria [illegible] si [illegible] tuo [illegible] competens [illegible]
[illegible] si ago tributoria ut [illegible] tribuatur [illegible] ego [illegible] domino vel patri
[illegible] electa una non datur regressus ad aliam ¶ Item [illegible] depart [illegible]
et venditore qui vendidit [illegible] pacto legis commissarie [illegible] si [illegible] non
soluto recepit usuras [illegible] commissaria [illegible] non potuit [illegible]
[illegible] an volui [illegible] commissaria [illegible] non vendita
[illegible] usuras [illegible] non fuit [illegible]
[illegible] commissoria agere non possum

Pro inficias
C[illegible] aut dictum est quod actio
potest mutari

Item ff. de legatis secundo l. cum filius § Varys actionibus ubi dicit quod si michi
legatus aliquis non possum illud postea vendicare ipso quod testamento agere
proprio scias quod si legat aliam ita res non negotio nec ignem nec
imponere statim premorte testatore legatarius efficitur dominus illius rei legate
et postea cum vendiderit et sibi debebit restitui cum fructibus a tempore mortis
testatoris si autem aget ad rem sibi assignatam ex testamento tunc solum fructus
debebit a tempore mote litis et ideo electa via non potest ad aliam transire
Videamus de prima questione in qua est principalis scilicet an libellus possit emendari
sive mutari ubi primo videamus quid est emendare libellum et quid
est mutare. Emendare libelli respicit ipsam formam libelli que non
est indebita forma conceptus est reducere ad debitam formam et est
emendare ponere ut si in libello actionis nomen non est posita que poni debet
ut in § de his libellis. Emendare in ipso est augere vel minuere
ut si petii x volo petere plus vel minus sed et minus bene potest petere
sed plus non nisi prius libello de reassumptione tollenda l. i. Mutare
est ipsa rei intentio remota aliam in loco eius ponere
et hoc si prospectu ad rem vel actionem vel causam ff. de testibus l. si des
§ si quid similiter et ex hoc emendare in § de his libellis. Emendare
est ineptum ponere libellum viciosum et emendare est ipse forme libelli.
Emendare libellum proprie est libellum male et viciose conceptum in melius
reformare hoc est defectum in forma libelli supplere Unde forma actionis
libelli est ut dicat quis quid quid petit quo tempore quo iudice quo mense
repentum domino delinquit dies iuris ista dicit ibi esse defecti. et non ex
ista fuit optima fundamenti causa ut dicit l. edita C. de edendo et et
contineri in § de his libellis. Quando ponit quod actor omisit ponere
in libello in qua domo sunt quasi sua ad alterum vult emendare et ponere
in qua domo nunc sunt libellus viciosus quia ipse tempus defecit verus est
absolvendus abinstantia ut dicit l. libellorum. Et similiter emendare
idem est quod contra ineptam sententiam quia inepta est bona
hic dicit glossa Anglice imperfecta medicamenta totaliter faciem deformat
sunt defectu corrupto vera l. ff. Emendare in ipso si aliquis est
libello edito augere vel minuere ut si peto x volo emendare et petere
plus sed xx vel minus sed quinque et emendatio est respectu forme libelli
vel rei petite manente tamen eadem causa eadem actione ff. bene ipsi
qui testaverunt desistere una et desidere a sua intentione iubet dari
qui plus petit potest petere minus ut opus est novo libello vel
novis induciis quia dum dixerit non turbat et eius causa salva
manet et possum minuere dividendo quia sua facit ut lites faciliter
teneat. Sed si petit minus non potest petere plus nisi prius in libello
et novas inducias concedat nobis iudex C. de assessoribus tollendis l. 19. Alio
licet dicit eadem causa petendi sed contra mutui nisi depositi salvo iure
super fluitas et intelligit nisi contra si maius
Et emendare est ipse forme libelli similiter ipse in ipso respectu

Emendare est augere vel minuere
in petere plus vel minus et ipse
res petita manente eadem
causa et actione posita in libello

quantitas rei petite remanente tamen causa et ratione proposita in libello. — *animare est sua causa in totum vel in certa alia ibi causa apponere et sic se parat adversarius vel actor vel causa*

¶ Secundum est innuere libellum est abedita actione minore (?) vel certe ut d. l. 1 de edita. Verbi gratia petebas librum actione comodati potera dicebas volo petere actione depositi | vel petebas pamphilum vel innuere vel petere stichum | vel petere p. liber (?) emptoris venditoris volo innuere petere certa donationis | Tertium innuere est sub rei vel in toto remota | alio in loco cum ponere ff. de testam. l. hi de. q. si quid set pa... condit. quibus dam adiicientes et detrahentes vel connumerantes | et innuere licet se per sumum adversarius vel actorum vel causam ¶ Item scias quod ex contractu oritur obligatio ex obligatione actio | Sed actio ut supra sunt si ... i. dicta l. edita est applicatio cause petendi ad actionem.

¶ Causa super placentia et petitum est res gesta in dicendo proposita cum in portione ... personarum pudentis actoris et rei ¶ Sed causa applicatur ad actionem est actio | Sed ergo narrari in libello factum seu res gesta | Sed hinc iudex mutuum dato pro ... monete ad quod tibi obligatur ex causa mutui esse factum | ex quo oritur obligatio | applicemus ... | causa cessat solutione pecunie ad ... depositi ... et appelli | ymo tamen in dicta l. edita sit non placet ubi dicit si actio est factum sed actio non est factum nisi ... ¶ Et post ad ... pro an libellus possit emendari dicitur aut quoniam de ... emendatio que respicit defectum forme essentialis libelli tunc an litis contestatione | possit emendari in effectum vel post litis contestationem salvo eo quod ... reus ad interesse | et ratio est quia ... non potest absolvi ... pro ... libelli sed ... absolutione deperdi ... | ... licentia ut actor ... renuntiare ... absolvetur | Item potest actor cum hoc capitulo formando libellum ... ¶ Sunt formida de emendatione ... aut circa qualitatem ... aut ... circa qualitatem ... quia ... ut ff. de noxalibus l. in delictis quod si de ... | sed quare vult declarare libellum verbi gratia petens ... fundum quia non solvisti de eo ... postea declarare ... si quod sunt per xxx annos sit possessio ... quia non est ... pro solutione ... sive per xxx annos ... si istud non est emendabile quia ... libelli non ... sit ymo ... sed est ... declarare et qui declarat non ... ergo ponere ... si vero ... l. in delictis ff. de noxalibus de qualitate ... ut quia dicebat te facere mero dicto ignorante sit ... si ... alii ... | ¶ Hoc intelligitur quod si declarata ... non ... in libello ... vel ignorantia ... | et adeo ... utraque causa ... actor ... potest ¶ Sed ... libelli si ... petita

et tunc duplicatur aut circa rem principaliter petitam puta augendo vel minuendo
et tunc non licet nisi usque ad litis contestationem usque ad quam licet augere minuere sive addere quod est
¶ Si circa accessoria pot usque ad sententiam ut l. edilis § sciendum ff. de edilicio
edicto ¶ Et hoc consuetudo obtinet secundum gof. et per rei iudicate l. fundi. Dicit autem accessoria
que emerserunt ante litem et tunc de talibus accessoriis facienda est mentio
in libello vel dicitur licet minuere vel minuere ut continentur sed post processum
in iudicio tempus usque ad tertio minuere ut dicta l. fundi ¶ Aut sunt accessoria que
emergunt post litem contestatam tunc prorsus non formatur petitio sed officium iudicis mer-
cenarium imploratur unde in eis non est querendum de emendatione sicut
hic non vertitur — et facit dicta lex edilis § sciendum in fine ¶ Videamus de secundo principali
scilicet de mutatione libelli que consistit vel circa actionis propositionem vel petitionem si
est circa eam vel quod locavi tibi ortum ubi erant arbores quas succidisti
hic non [illegible] — applicatio ad genus illius facti est actio non istud factum possum applicare
ad plures actiones quia possum agere locati ad estimationem arborum vel etiam
ad penam legis actionis arborum furtim cesarum unde cogi sit dicere iudex locavi
tibi ortum in quo erant arbores valentes x quas succidisti peto estimationem
reparationis vel sic locavi ortum in quo erant arbores quas furtim succidisti
peto duplum estimationis reparationis non ego una actione non possum mutare
et agere alia vel corpore rei petite pamphilum volo petere stichum ¶ Vel
corpore tamen petite quia dominium volo dicere quod emi ¶ Videamus de mutatione
vero rei aut in accessoriis aut principali si in accessoriis pot ut l. edilis
ff. de edilicio edicto § fere sciendum ¶ Aut in principali quidam distinguunt in
diversis pluribus aut contrariis quod in contrariis non pot pot licet est et
postquam est de talibus [illegible] C. de iudiciis l. cum querit quia lis [illegible] non est
facta super eo quod mutare vult unde contingeret super [illegible] fore diffinita licet non quo et
hic [illegible] principali sed [illegible] principali mutatione [illegible] quod debent pot
[illegible] peti in [illegible] detestatur [illegible] male [illegible] de ordine
cognitionum [illegible] vel si [illegible] petere [illegible] ff. de
[illegible] l. [illegible] augetur hereditas ff. de petitione
hereditatis [illegible] non solum ¶ Si in [illegible] quidam dicunt
quod pot usque ad sententiam per l. [illegible] ff. de petitione hereditatis et l. [illegible] et
[illegible] de iudiciis l. [illegible] intelligitur C. de [illegible] l. [illegible]
¶ Sed hec dicta [illegible] libellum [illegible] non procedit ut [illegible]
[illegible] de edendo l. edita [illegible] in singulari [illegible] quia utrobique pe-
titur declaratio iuris et possessionis restitutio et non petitur res principaliter
Nam agens rei vendicatione petit se declarari dominum principaliter
et rem sibi restitui sic etiam agens petitione hereditatis petit se declarari
heredem et res sibi restitui [illegible] adhuc est dicta
Vult in toto renuntiare — ¶ Doctores legiste [illegible] qui [illegible] ad [illegible]
[illegible] vult in toto renuntiare [illegible] absolutus pot quocumque

c. de pact. l. post quam liti / et sic qui vult emendando vel corrigendo procedere
mundo libello potest an lis contestata sit hoc anglo ¶ Tertio quando actor vult
differre tamen et tunc reo instante cogitur prosequi postquam ei est libellus
oblatus et ita loquitur aut ea que semel / et si actor erit contumax procedere
reo instante sic aut tamen / tamen ste procedet sic si formauit tamen de dolo
contumacia / Item non licet libellus non possit muniri lite contestata declarari potest
quicumque sed dicit Jo. in c. proposuit est quibus agitur qui ad non expresserit potest
tamen declarare etiam lite contestata ut ff. de lib. c. de generali et est tantum ad leuam
mutandum vel inducendum et si de fecta ff. de negocialibus
Dilecti / Cum agit personali actione petendi ¶ Prior
et conuentus sancte marie ad carceres / agebant ipsi actores et fratres
et conuentum sancte marie de hispania super ita petunt quantitate / coram
priore sancte trinitatis a sede apostolica eis judice delegato in ita / isti vero
recepta copia libelli et cum procuratoribus ¶ Credebant ipsi fratres non ex
prinuebant tamen quia eis dicta petitiam tenetur / et ideo dicebant
opponendo quod eis inferre non tenetur / et quia inde exceptio admittere
nolebat ipsi ad sedem apostolicam appellarunt ¶ Committe papa madat delegatis
de quibus in suprascripto si est ita reuocato inuento quod quod per apostolicum
cumuenit acceptato et ea ipsa vero prima procedat sic declaratio declarata
est 8 c. proposuit ¶ Primo quod agens personali actione tamen reo instante
in relinquendas reuocatur in reali autem non est necesse actione innotam.
sed sufficit propria quia in reali propria est euidentior / non autem in personali
ubi aliqua est sollempnitas aliqua bone fidei ut not. ff. c. de edendo
l. edita ¶ Secundo non quia libellus in personali non continet tamen potest reus
aliorum duorum facere / primo quod petat libellum declarari / per exceptionem
quod sumus compellat se non teneri libello respondere ut isti fratres fecerunt / sed
aliquid proponebat isti fratres tamen exceptionem / dicit non admittitur perempcionem
ut fieri declaracionem sed est / sed ad dubium declaracionem / et ius deliberandi
consequatur sat 8 c. proposuit sed si tamen petitur ratione / tamen est exceptio
tamen petere declarari / et tunc index non debet dicere declarat libellum quod reus
non petit / sed dicere debet reum non debere respondere debet nisi de libello exceptio
si ipse tamen etiam ibi
possessionem sit lis contestata ¶ Et scias ubi super libello ante tamen
potest actor tamen declarare in processu / ut l. ulterius
c. de except. / et iste libellus perdit suum eciam exceptione / vel tamen non
opponit / illud bene quo ad effectum perpetuos interrumpendo non quo ad
effectum contumatoris / nisi alias fiat ratificacio de quo petit et ita loquitur
l. ultima c. de annali except. / Item dicit hoc prima quod contumatus
agit quod etiam non est necesse / quod in libello actor exprimat personam vel rem
in certo vtilite / et contractus celebratus seruata forma sufficit ex-
primere tamen quod inferat iustum esse quod petit in libello / sed cum lecum

in processu cãe / et si epus petit ius epale ab exempto non procedit libellus
ni mea exprimat id ius scriptu esse pagente / ut i. c. audit(is) de [illegible]
¶ Si vero epus petat iura epalia qe extra sita est ipsa dioc(esis) / et reus
dicat libello non admittendum qr statim patet est [illegible] etiam exemptum
non obstante tali exceptione admittet(ur) libellus / sicut lib(ellus) exc(eptio) ipsius exemptionis
dicit(ur) impulit / ut lit(is) non cont(estata) c. i. li. / ¶ Qui plures actiones pers(onales) proponi
mecum libello remittit [illegible] ad ea q(ue) novit(er) de cler(icis) querelam

¶ De mutuis petitionibus Rubrica

Quia plerumque ab utraque parte porriguntur libelli / et sunt hic [illegible]
petitiones non / vel sic qe libello actoris oblato reus requirit actore
et sunt mutue petitiones / vel sic si [illegible] conveniatur [illegible]
libello vero oblato contra offertur libellus meo actori / ¶ Est ergo sciendum
quod [illegible] de iure oblatione ista ¶ Videamus de mutuis petitionibus
Et sciendum quod mutue petitiones sunt [illegible] ponte [illegible] quod patet
[illegible] consignificatione ubi [illegible] de [illegible] reg(ula) [illegible] c. i. [illegible]
[illegible] in quibus [illegible] queritur de arbitris [illegible] de [illegible]
iustitii [illegible] petimus / [illegible] dispendia li. [illegible] de [illegible]
[illegible] requirentur [illegible] actorem etiam coram iudice delegato qui simul
audiet et finiet cum utramque / de eodem sic loquitur et de testibus tamen
Ex [illegible] committatur quod [illegible] de off. del. [illegible] olim [illegible]
[illegible] contendunt de persona ad personam ut i. c. [illegible] de [illegible] / et
An contenderent ad alios [illegible] quia [illegible] [illegible] ista sunt dubitatio
decretal de eodem loquitur et de testibus cum [illegible] ¶ [illegible] relativa mar
tinensis / monorum [illegible] super quibusdam [illegible] abbas [illegible] [illegible]
et impetravit iudices delegatos [illegible] [illegible] iudicibus [illegible] iudices
abbatis requisitus [illegible] ad instantiam [illegible] relevator [illegible] / vel
coram iudicibus comparentibus [illegible] [illegible] obtulerunt libellum
contra eos / [illegible] abbas [illegible] volebant [illegible] et [illegible] coram eisdem
iudicibus delegatis [illegible] ¶ [illegible] actor dicebat / [illegible] cum
quaestionis [illegible] [illegible] [illegible] predicta [illegible]
[illegible] non posse ¶ [illegible] iudices [illegible] dum
[illegible] / an [illegible] reconventionis [illegible] haberet
cognoscere possent / et si possent [illegible] reconventio fieri debet / et
quis modus procedendi seu qualiter iudices cum [illegible] deberent
¶ [illegible] reconventio [illegible] coram delegatis / Et [illegible] [illegible]
postulat / sicut actor vult hoc iustitiam coram delegatis [illegible] / sic
etiam reo coram delegatis debet [illegible] et ideo ista consideratio [illegible] inducit
[illegible] relevatori [illegible] / et [illegible] abbatem
[illegible] super ea [illegible] ¶ [illegible] iudices / [illegible] / [illegible]
pellant [illegible] / abbas [illegible] super [illegible]
¶ Et postmodum apud delegatum [illegible] [illegible] audientes ut

[illegible] actores et possent
poni [illegible]
[illegible] Hostiensis
[illegible]
[illegible]
[illegible]
c. p. [illegible]

[illegible]

Delegatus [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

ut reducant partes ad concordiam / vel iudiciario ordine negocium ter-
minent utrumque ¶ Non coram delegatis potest fieri reconventio licet — no. 1
in reconventione in rescripto non sit expressa / et hoc tangit ibi cum vos a sede apostolica
delegatis ut sit actor teneatur parti reconventionis respondere iudices
delegatos ut dicunt legiste aut qui ff. de iudiciis sed cum / subiectio
quos ut [illegible] ... c. de arbitris / in arbitris magis est dubium / quod non aplat a sua cor
ff. de arbitris l. i. contra arbitria sed iurisdictio ff. de arbitris l. si duces ff. [illegible].
¶ Sed si coram ordinario ut aut qui ff. de fideiussoribus ... loquitur
et frustra petit debitum quod debet non impendit / de quo in glo. / et pro-
ventionem sit iudex quam alias non erat / et quod ista sit sed iurisdictio et non
extenditur huius expressa ff. de officio delegati ... / in reconventione coram delegato
locum non erit / solum cum reconventionis non sit expresse inclusa in rescripto.
/ et tamen in clausa de iure delegantis ut hic / vel iuris dispositione de iudiciis
... de alienatione iudicii c. i / sed est prorogatio / quam iudex ... expressa
... / ut ... / vel tanta a delegante procedens ut hic l. si lege
de iudiciis ... ff. de alienatione iudicii c. primo ¶ Secundo non ... — no. 2
... / sed sit reconventio / quod lis contestata super ... conventionis sit contestata super
reconventione / oportet tamen quod lis super reconventione sint producti / ... an
quod lis contestetur super eam conventionis ut immediate post litem ... / ... ad
alios actus non se dirigant / et est ... ut hic videndum semper in glo / et
hoc ... ubi appellatis ... ... et ... insinuenti / cum
vos super suis ... vide ... positionibus ¶ Et ... hic
... titulorum / ... ponit hic contra de mutuis petitionibus
... ¶ Item ... ff. de ... ubi dicitur ... reconventio debet fieri
... lis / ... lis est contestatio ¶ ... — Contra opposito
c. dispendia ... libro ubi videtur quod durante iudicio posset
fieri reconventio / Solutio istud ... durante ... refert ad tantum ...
... / quod ... durante iudicio lite ... impetrant
... non est ... ... reconventionis procedit / ... i re-
... contra ... / ... impetrati ... conventionis / ut est
... / primo non solum ... ... ¶ Tertio — no. 3
non conventus ... pot super pluribus reconvenire actorem / et hoc tangit
ibi appellatis insinuenti ... cum vos super suis ... / ...
... plurale suis ... plurali ... requirit dualiter
... / ... ¶ Quarto non iudex ... — no. 4
simul ... conventionis reconventionis ... ita quod ...
... super utraque / primo ... super conventione / ... super reconventione
primo ponit super conventione ... super reconventione / idem
... / quoniam ... die quasi una ...
... de ... tamen ... / ... super glo.
... / et hoc tangit ... positionum ... audientes

et sit ista vicissitudo ordis sit se respectu oblacionis libelli ¶ Et contestacionis litis
iuramenti de calumpnia / probacionis renunciacionis primo super causa con
vencionis / secundo super causa reconvencionis / secundum hunc ordinem c. cum dilecti
¶ Et si actor noluit iudicio in causa reconvencionis deneg(a)bit ei iudex iusticiam
in causa convencionis / ut l. i. § ultimo ff. de novacionibus ¶ In causa autem beneficiali
vel dicit sive servatur dicit ut dicto c. cum dilectus de ordine cognicionum ¶
¶ Ultimo nota iudex primo debet laborare ad concordiam partium et si non potest
eos ad concordiam reducere / tunc iusticia mediante causam negocii de
cidat / et hoc vult ubi primum voces parcium audientes concordia vel iudicio
utriusque negocium decidat concordancias habet c. i. ultima glosa ¶ Ergo
expediam materiam reconvencionis prima sumere reducendo principalia
Nota 1 ad quinque ¶ Primo querenda unde insurgit reconvencionis facultas secundo qualis
sit in iure dispositio de reconvencione ¶ Tercio coram quibus iudicibus potest
fieri reconvencio / quarto in quibus causis habeat locum reconvencio ¶ Quinto
usque ad quod tempus fieri potest reconvencio ¶ Ad primum unde insurgit hec fa
pro 5o cultas reconvencionis dico quod quedam tacita prorogacione exprimente de
legante ut habet communis dispositione / quia querendo te coram meo
. Dic quod in agendo quod absurdum iudice videor consentire quod ille sit iudex meus in quibus agendum
arbitrum eum habere consequentia contra c. de sen(tenciis) l. cum papinianus et C. eadem l. cum quis quam nos sibi iudicium postulat
suo iudice in eodem negocio non C. de rescindenda vendicione l. tota ¶ Item iniusta petit debitum
dedignetur qui quod debet non impendit prorogacionem quia hec michil iniquum ¶ Item qua
uis subtraxit vos ordinarios actoris me durante iudicio coram quo
quesivit debet habere dispendia quia reus quoque / et C. de sen(tenciis) et inte.
iud. / volunt reprehendere habeat subtractum reo ut coram eo possit
reconvenire ut habet per iura ¶ Secundo secundo qualis sit iure
Nota 2 disposicio de ista reconvencione dicas quod olim in iure veteri / ff. de quibus
rebus ad eundem iudicem eat pro toto / ex quo si quereret te super aliquo
negocio de eodem eat pro toto / et si querebam te super aliquo negocio
de eodem negocio poteris me reconvenire coram eodem iudice et hoc cum si ce
erat iudex tuus actoris et rei aliter non iure novo codicis additum
est quod si querio te super uno negocio coram iudice tuo poteris tu poteris
me reconvenire eciam super alio negocio coram eodem iudice C. de sentenciis
omnium iudicum l. cum papinianus ¶ Hoc pauta (?) racione C. e titulo disposit.
quo potest coram alio impetere reus ipsum actorem durante iudicio / nec
potest actor subterfugere iudicium illius quia in querendo est secutus ut iura quod
probatur textus / debet habere dispendia quia reus quoque libri / unde si litis non contestata
non reconvenit vel non prestitum est deleg querendo factus est postea
postea per litis contestacionem / ~~iustitus factus est non potest consilio vel alio iudice~~
o ~~querendi~~ / quod intellige secundum doctores ¶ Alii dicunt et si ante litis contestacionem
fuit protestatus potest dicto in contestacione reconvenire et adalia assignet
hanc C. de libera causa l. si hec est absurda / et sanctum cum si nam in iura

in singit non potest eam querere nam de novo emergit questio indiget de of
det insinuate iste instancia erit vero ordinarios ordinarios actor submone il loco
aos subrogasse iste vel cum papiam c. desen gs contra loco omni judicis dei
indefinite eo magendo quis sequitur arbitrium eam quod judice seipse qui
non facit mentionem de litis gestis | quia ad alios ait per litis gestis tunc status est
non sit coram illo vel alio judice quemviri aut qui an litis gestis requirere
vel protestari debent ar b. desim non ordinarii t. ipso sit reputat sit absurdum
in differat actio ipsa tamen de novo eportans ut maior absurditas
intendatur fuit coram diversis judicibus eam tempore agatur de ipso t. si. || Licet i summa
reputat sunt vero ad tempus subtrahi ordinarios actor si in reputandum
sit ille qui non quenit alterum venerit et veniendum sit illi consuegat
ipso pendit de ap ut debitis || Cum ergo nata iudicis non patiatur ut
talis requestio fiat si coram usque suspendat petere non reputat quod absurdum
eam coram reddit suspendat quando sunt suo sine culpa ut litis non gestis
quod si vero aliter contra bis quia actor cavens sit diversis fori ut quia bis monet
coram judice delegato || Si autem sit iudex ordinarius utrumque potest
etiam per litis gestis petit et si non requirere ne fiat praeiudicium | quia
publice et ipsam differri contingat propter nam requestionis quod sit quod simul
tractent et similiter questionis requestionis eam quemviri tunc bo | al
ut quaestioni ut requestioni est locus post quod remittit adeo quod nout
in eum de iudi al domini pet quod reqno vel simul coram ordinario.

¶ Quarto tertio coram quibus iudicibus sit fieri requestio aliqui le | Nota 3
giste dicebant quod solum coram delegato non sit actor teneatur pati tecto
reconventionem | quia impetravit ipsum ad judices speciales || Sed hoc non est
verum per l. papiam | cum ea quae sunt c. de sen et int omnium judicum | Und
dico tria sunt in quibus judicium sit de potestate ordinaria | delegata et arbi
traria || Quantum ad ordinarios indubitatum est quod procedit requestio
coram eis per dictam l. papiam cum que || Quantum coram delegato
ut supra est tamen | Isto quod ea requestionis non sit expressa in isto
quia tacite videtur demandata || Coram arbitris non de arbitris tamen dicitur
ubi tamen | et non solum quia arbitri expresse eligunt | sed etiam quantitate
inter suspicionis ut videtur ipse de quaestione et requestione
|| Quod non in arbitris magis est dictum quia non applatur ut c. e. de arbi
l. i. || Contra arbitria sit stricti iuris ff de arbi l. si de meis et plerumque
ideo potestas eorum non extendit ad aliam causam propter quod eam dicitur tamen est comprimisso
|| Quibus concilibus

|| Quarto quero in quibus causis sit requestio dicatur quod duo sunt quia | Nota 4
alie criminales alie civiliter | In criminalibus non procedit requestio | quia
non relatione criminis || sed in notoria reus purgatur in quod si negada
quaerit ex lege hos in dici posset locum habere requestionem | cum
ubi dicit quod de perpetuo de i sumptum actatus contra actatorem et pendente

actore / ad idem ff de adulteriis l. si maritus § post primores / Item quod si mulier
potest reconvenire in sua prosequatur in iuramentum / Unde quia potest ambe actiones
non procedit ut ibi notatur et licet fiat in stupro non tamen procedit super ea
sed in ipsa similia tam per verba c. actiones nec demandari quia licet prosequi
sunt / ¶ ¶ In omnibus et tunc aut est utraque petitoria aut utraque
possessoria aut una petitoria et alia possessoria In primo casu quod utraque
est petitoria sicut cum utraque possessoria reconventio procedit / In tertio
casu quod una possessoria et alia petitoria tunc si prima est petitoria
et secunda possessoria tunc reconventio procedit / Secus si prima est possessoria
et secunda petitoria, secundum de ordine cognitionum c. si / et ideo spoliatus iudicata est quod
in intentus et / Hoc tamen nisi [illegible] solute procedat / secundum [illegible]
in primo / ¶ Casus in quibus non possit fieri reconventio ¶ / Circa
quod tradit certas regulas Prima regula ¶ ¶ In casu quo non possit
coram eodem iudice conveniri non potest locum reconventio / Sed regula contraria
quod natura reconventionis est ut coram eodem iudice conveniat / Ideo si non possit
conveniri coram eodem iudice non potest locum reconventio / ut l. pl[illegible] quod sunt
in apostolo restituendus ¶ ¶ Ex ista regula tenetur quod / quod secularis non
possit de causa spirituali in modum reconventionis cognoscere ¶ / Item sicut apparet
illius nisi secundum de ordine cognitionum c. tenuit / Item quod iudex ut prior
causa reconventionis nisi ratione habeat / nec sine causa potuerit ¶ ¶ Secus si
non habebat sed sine potuerat / prout quotiens et de iudiciis / et ponitur si
ff. de iudiciis / ubi ponitur si tamen competentis nec coram defensoris / Item / Ne
[illegible] te possit demandari causa qua adeo nisi secundum ¶ ¶
quod iudex in modum reconventionis potest cognoscere de ulteriore / quod sui superioris
de qua primo in quaestionis cognoscere non possit ff de iudiciis l. minor
aut ¶ ¶ Et quod iudex causa civilis possit de criminali cognoscere in modum
reconventionis et de iudiciis quotiens / Sed et non iudex aut e
contra / ¶ ¶ In hoc respectu de reconventione et quod post primum / et §. fi.
et c. de dicto / quod est capax sit hoc nisi / tamen quo casu non
tamen non possit cognoscere / Non obstat lex quotiens et de iudiciis
quod ibi superius incidenter cognoscens super ea non punitur / et vide quod
notatur de ordine cognitionum c. primo. / Et in reconventionis causa punitur quod
non obstat lex si idem ff de iurisdictione omnium iudicum / quia ibi non erat de
forte nisi vere cause / Et vel de possessorio primo / vel dicitur ibi
vel si idem / est in ista lex / Et tamen tenuit ¶ ¶ Iurisdictio defensor
tamen recipit quantitate minore dictum petita ut ibi primo ¶ ¶ Et hoc de
qualitate tamen tractatur non de quantitate primo ¶ ¶ Unde in loquitur
decretalis / de qua non potest iudex cognoscere sed qualitate causae valorem
vel maior causa et complendo c. tua de ordine cognitionum ¶ ¶ Et
si ago pecuniali et [illegible] reconveniat super ea statim / et causa dicit
se non cognita causa non dat [illegible] iusticiam

Posito ergo quod vincat ista opinio de qua supra tactum est in principio, numquam
videtur posse cognosci per modum reconventionis de ea de qua alias non
posset cognosci. In contrarium sententia quod non attenditur utrum quaestiones sint de mixto fo-
ro vel ecclesiastico. Et ut dixi est autem hic modus est ordinis in capacitate illius iudicis
coram quo reus aut est capax vel non. Item si clericus agit contra laicum
coram iudice seculari numquam potest ille ad plura petitoria vel ad levia
aut reconveniri ordinario vel ad reconventionem iudex secularis ipsius suam
consequitur sicut et nunc an de ista quaestione possit reconventione decerni. Et ego
dicebat sicut esse tunc civilis sit et si agatur sicut si ecclesiasticus
alibi super illo expedita dicit sicut ille tunc requirit depositionem non ... ipsius
cum id ante laicum explicare non possit, immo iudicem ecclesiasticum
prepositam de clerico transmissa. Sed vult tamen adeo vertere et pre-
iudicabit civili primo proposito dicitur quaestio tua. Et ubi depositionem
non induceret sed requireret quae dicta reprobavit primo. Vide legem primam et
secundo libri. Et ista quaestio per opinionem quae sit quod reconventio contra clericum non
procedit nec habebit locum de qua opinione ... ego vide legem primam et si-
libri vera decreti et si alia.

Secunda regula maius quae non possunt simul tractari non
habet locum reconventio si rapiebat, quia una quaestionis reconventionis
est ut simul tractentur quodam ordine, videlicet ut ea quaestionis
procedat reconventionis postea ut sicut in vestra persona ... quaestionis
propria audientia sed quaestio simul tractari non possunt una reconventione
esse non potest. Et posita regula solvitur quod cum ubi procedit prima
quaestionis summariae habeat locum reconventio. Et sic si una ea requirit
plenam discussionem et alia summaria tunc non. Secus si utraque summarie
tractari possit sed in hoc facit quod notatur de iure vide supra in ... et cetera
et hoc quia ubi una requirit plenam cognitionem alia semiplenam
restat ipsa tunc alterius praeiudicio simul tractari non possunt. Ideo vel locum
habet summaria cognitio, non habet locum reconventio nisi utraque summariae cognitionis
vide quod modo dicto et supra numquam quod requirit. Et dicitis modo pro ut
contrarius dat reconventionem fiat reconventione, ut in ... et ... Prior
ergo haec regula ubi summarie procedit reconventione procedet procedet
et reconventione. Et ut dicit quod vide et supra aut procedit principalis quaestio
iure quod ipsa non requirit summaria cognitione quia eius dispositione
ut vide in expeditionem de iudicio tunc non potest fieri reconventio in super
ipsa iam summaria cognitio requireret. Sed aut cognitio habet summaria non
est summaria cognitio apposita sed haec dicitur aut ipso iure percipit
plenariam cognitionem requirit et non potest fieri reconventio sicut quae
commissio ut summarie procedet quia tunc potest fieri reconventio super causa
quae requirit plenam cognitionem et in illa summarie tunc procedetur.
Ex aut adversus instantia cuiusque

facit q nota l. pa c. ubi ca statu | e3 c. p primo | v sicut impetrans inqui
questio vult ut procedat apo remota | sic et inca reque[s]tionis de3 q
cu[m] p[ro]cedi apo re | ergo a simili p[ro] quo impetrans inca conquerete pleniora
cognicio[n]e | vult ut procedat iutute isti sub re i ca que est sit et de3
procedi q eu inca reque[s]tio | Sz contra de l. si sit q no solu ff. deptus no vitta que[r]
v si petit tanto dampnu[m] | secu[n]dum captiuse actoris | et rei beta alique
actione du3 r[e]q[ui]re tenere ei p[ro]ut s[e] defendere | sup q ut l. in papias
dt q ille q intelligit h aliud ut vii | Sz v p[ro]t[er]ius requirit no
quenit ut copp[e]re dt l c ti l. oi zl no solu[m] impu[m] h peticiu[m]
Sz ago soluc q p[ro]ut l. imod reque[s]tio deducta agit au co[n]
questio despediri p[er] co[n]testata lite3 alios notet g i dca aut i q[uo]l | Sz
quid si actor q[uan]d[o] reu[m] videtur se arco req[ui]re vult a q[ui]b[us] desiste
nunq[uam] procedi reque[s]tio dt s[ic] p[ro] quo actori ius est q[ui]tu de cleri[cis]
aboo li by | Sz dices ergo tt no potit dici reque[s]tio cu[m] sit tot re
st[ric]ting z restitua sit sunt te dt rest[itu]t adque q sunt z sit sufficit
Nota | Quid dicas inca appus au inca potit fieri reque[s]tio | Respo an app
an lite co[n]t[estata] i p[ri]n[cipi]o | Si tu quando ipeud3 co[n]stitucio sup nego app[ella]t[i]o
no procedit reque[s]tio | q[uia] uet tuc sup p[ri]n[cipa]li procedit finito bo app[ell]o
actio fiet reque[s]tio cor[am] iudice ap[pel]latio iustificata q[uia] ap[pel]lo | q[uia] ide p[ri]n[cipa]li
cognoscet de ap[pel]lo ut debitus | ca no iustificata fiet cor[am] iudice a quo
quia adeu fit remissio p[ri]n[cipa]lis cae ut dco c. ut debite | et si iudex
a quo detulisset ap[pel]lo frustra re | q[uia] tu[n]c inf[r]e3 a se abdicat z i iudice
ad que tu[n]sfert de cap co apl[e]ationibus li by | cor[am] illo ap[pel]latio iudice
fiet reque[s]tio h do fuit dic | Sz aut app[ella]t[ur] ab diffinitiua ul ab inte[r]
locutoria lata post lite co[n]t[estata] no p[otes]t cor[am] illo iudice fieri reque[s]tio | Sz
ideo q[uia] p[ro]l[ite]s co[n]tes3 est p[ro]clusa via | z lis3 app[ell]o suspendat iudicat
no tu[n] tollit lite co[n]t[estata] | ut ideo3 indicta aut req[ui]rit | et q[uia] inca
app[ell]us no est p[ro]p[ri]e actor reus | h app[ell]us r[e]plicari | et q[uia] iudex
app[ell]o co[n]uariter adr | ul dic clerig[us] aut applat reus | et tu[n]c actore
no p[otes]t req[ui]re cor[am] iudice ap[pel]lo | q[uia] i[m]p[r]o p[ri]n[cipa]li cor[am] iudice
op ul actor petit | ergo q[uia] ibide no agit no p[otes]t regi | Sz
s[i] applat actor post lite co[n]t[estata] ut dcu[m] est q[uia] lite co[n]t[estata] p[ro]cludit via
reque[s]tioni | Sz qualit[er] co[n]sulet reo p[ro] quo post lite co[n]t[estata] no
p[otes]t req[ui]re | Respo si cor[am] delegato agat o3 p[ri]ma noue delega[tionis]
adiri ut dco q rei quibus | iudiciorum cum delegatu facit aut for[ma]
quissionis aut via reque[s]tionis | et ideo qui reque[s]tio no p[otes]t fieri
sp[eci]al[ite]r nauy et no fit ap[pel]lo | no p[otes]t fieri cor[am] iudice delegato
i vi reque[s]tionis | h que[s]tionis p[ro]uocas l[itte]ras ad eu[m] no adultu
ut dco q reus | Sz si no agat cor[am] ordinario | tu[n]c possit

in prin. questionis ff de re prestacionibus l. .i. in pri. | Dico enim cons ead
ordo agat cons quo questio | quia cons ad ordinarium age non poss nisi
lite sancita | quando est mota | ut dictum ante contra | conscita dicitur per suam
cons si absolla sit apellatum | Alit predam obtinet etiam si ea super sua
reus agit semper ordine post judicium contra sic motum ut super illos jurisdiccio non
possit adhuc alium ordinarium | Secunda tu secus in .i. casu ut actus o
de sorte eorum lites l. .ii. de offic. | delegati insinuante prin. vbi.
Tercia regula quod vbi non habet locum prorogacio iurisdictionis propter naturam rei | ut
condicionem personarum prorogantur | non habet locum reconvencio | probatur | ibi Tancr.
non pt. pstis oppressus assensus ex quo causatur prorogacio iurisdictionis contra tacet. | Scola
qui in est opposite actus quo ad talem reconvencionem | Ceterum solum
in casu | quod tu in causis criminalibus non habet locum prorogacio iurisdictionis in preiudicium fisci
ut C. si deligenti de se oppositi n. de. lit. | Licet alii notent ff de iudiciis
l. .ii. et l. .i. C. de iuris. o. iudi. quod non super illa habeat locum reconvencio quo ad
tollendum compet fori | Secundum si in ploret officium iudicis | Si iudex si prius
est locus reconvencioni | secus si incidenter ut l. pa. in fine ff de verbis
et per ordinarios questionibus sat habet not. in spolio ti. de reconven. in quo c.
Itemque actiones | pt alium timent agere dicit non et ideo si queritur
reconvenire dumtaxat super sede timili C. de ordine iudiciorum l. finali.
quod quidem intelligitur glo. | super quo requiret agens | contingit aliud
super quo agit timulos | Contra pcto certam que promisisti repeticionis
nunc super viole eius intuitur in expressione | Itemque dampnat
detallis. a. reposs aliud actione dicit ideo quia efficit in fauis non etiam
poss condempnare de enim famoso qui in famatus est ut ipso facto ut
per suam licet vero in fine antea deposuisse in se prius ut l. negada in. i. pi
Prima opinio Secundo adquero primo l. usque ad quod tempus habeat locum reconvencio in hoc pre Nota
duas opiniones reperio inquam | Prima quod an lites contestacio possit fieri re
convencio ut in corpore autentico de executoribus et sanctimus | ibi dicitur
sanctimus si quis aliquem sine arbitrio eum apud contra se questionem
composuit | non apud alium iudicem | sed apud eum more apud quem conve
tentum esse iudicem in utroque iudicio | Quasi dicet bene tenetur
reus qui vocatur ad iudicium | et ab initio intra se deliberet | an in aliquo
actor teneat sibi more apud eum in an prius sit est an lites contestacio deos del
super quod | eum habet ratione et sunt istorum opinionum volens reponere notandum est
quod libellum reconvencionis offerat antequam sit lis contestata in ea que | et breuissime
lis contestatur intra et iudex utriusque iudicii intra more repellit
et istarum opinionum lites contestacio pcludit viam reconvencioni et habet videtur Bolle
ista auctoritas que non contenta aliud fauet ea. quod C. de sentenciis v.
de statu reus actore reconvenerit habet addit super illam apud quem
dicitur habet more apud

2a opinio ¶ Secunda opinio est contra quod post litem contestatam non potest fieri requestio. Sed licet sint multi
viri antiquiores protestatus fuisset quod vellet actorem requirere, tunc enim
post litem contestatam etiam poterit requirere per protestationem impedita quod ei
eveniret potuisset viam precludisset. Ideo est faciendum quod satis prudenter
debemus defensionem non ordinare primo. ¶ Tertia opinio que videtur
vera esse verbi gratia ¶ Secundum usum ad statum vel saltem quo usque
concludatur in causa potest fieri requestio etiam sine protestatione. Hec opinio movetur
primo per hoc quod rem quamque cum dispendia desiderata vel d. Si reus actorem
sibi obnoxium dixerit eodem durante iudicio requirat vel querat
verbo. Si vero contra eum impetrare noluerit desine pro dicto aput
eosdem iudices comparuit. Si iudicium durans dicitur donec concludatur in causa.
2o ¶ Secundo movet per hoc quod Papiam [illegible] ubi generaliter dicitur cum in agendo
quis observat arbitrium vel hec contra se [illegible] in eodem negotio
non dedignatur et idem adversarium in quibus cum in agendo sed generaliter
dicitur est generaliter intelligendum. 3o movet propter
iniquitates que in surgerent contrario, primo quia si iste reus non potest
eum requirere post litem contestatam sequitur hec iniquitas: si actor ei per
litem contestatam in iuriat vel debitor eius efficitur non possit agere contra eum
coram eo iudice nec consilio eius infectio non posset post litem eum reum
in ut dispensacione sit in ipsius que de facto contingit, eo quod depres non
potest dimittere. Sic et verbi gratia ut nunc et que de novo contingit in
consilio indigent de officio delegati [illegible] de iure [illegible]
¶ Secundo magna iniquitas esset et [illegible] ordinarios
iudices actor [illegible] viri contra quibus reus actorem requirere poterat
nisi alio iudice loco illorum eorum quo querenti actor poterat
loco subrogasset. [illegible] et antiquo [illegible] cum papiam.
¶ Item leve esset [illegible] facere contra quo posset [illegible] nisi sub iudice que
maluerit ubi sit leve impetrare litteras in curia. Et aliis delectus
in causa non potest actor avere quem [illegible] dispendia litis.
4a opinio ¶ Quarta opinio que quibus observatur est quod requestio debet fieri ante
litem contestatam vel in immediate post litem contestatam. Dum non fiat in continenti post litem
contestatam autem tamen ad alia assignetur. Et non quod in continenti fiunt in ea
videntur esse [illegible] petat [illegible] et officium declarat [illegible]
sit in continenti sit mora, ut quod [illegible] c. dicitur in continenti [illegible]
[illegible] dicitur mora et ea est apud litem quod post litem contestatam fiat
[illegible] c. i. et [illegible] et de sepe de [illegible] glo.
[illegible] opinionum ut [illegible] sit prudentius [illegible] in continenti post litem
contestatam fiat [illegible] non differt [illegible] [illegible]
[illegible] non obstat [illegible] de quo in prima opinione [illegible]
[illegible] requestio [illegible] in continenti sit [illegible] declaratur

Licet est mutua petitio ut dicit glossa oppositio. Sexta hec prorogatio quod fit per
reconventionem iuste dispositum. Si non fit simul dispositum, actor coram iudice cum
facere non potest, eo quod forum quod invenerit declinavit est illius, declinare coram eo. Dis-
tingue aut constituit secundum plures solempnitates quas. Nigra sicut tu
desiderat septima in fine est una, de foro competenti et de iudici c. secundum libro quoniam
ipse solo ut quod desistit gerere vel absolvo. Et plus est una ut
l. pp. c. de foro compe. et o iudi. 3o ordo refert aut constituit
ordo iudicarii vel actoris vel causarum si iudicarii quod est ut ut dicto
c. de prefatis eorum. Ordo causarum vel actorum et quando habet locum appellatio
ff. de ap. l. 1 ubi dicit quod de possessione primum et ita tunc violentie
cognitio possessio probatio debent quando non fecit iuste provocatum est
Quandoque constituit iustitia aut potestas causarum quod vel legis aut quod vel litigatoris
si quod vel litigatoris tunc tamen [illegible] si quod vel legis ff. de renovatione et vocati l.
[illegible] h. [illegible] Admonitiva [illegible] oppositionis dicit quod [illegible] quod [illegible] dicit
durante iudicio de questione intelligo et si vis reservare istud
[illegible] durante adreconventionem tunc intellige durante pro te [illegible]
reconventio fieri potest si [illegible] lite [illegible] vel immediate post [illegible]
c. de iud. Prelis quoque si [illegible] durante iudicio [illegible] sibi [illegible]
[illegible] reconventionis [illegible] vel que [illegible] si [illegible] quod [illegible] impetrare malicie
[illegible] suo [illegible] causa iudicis [illegible] Ad legem cum
[illegible] [illegible] cum vagando [illegible] observat arbitrarii [illegible] tu
quod [illegible] iudice non dignus et non dicit quod fuit ante litem contestatam
vel statim post litem contestatam. Dicit specificatur est hic post partita [illegible]
ubi dicit statim si [illegible] [illegible] ubi dicit [illegible] apud litem [illegible] post
litem est [illegible] contestato de iure [illegible] et [illegible] Admonitiva
[illegible] lite post litem contestatam [illegible] non [illegible] non
[illegible] potest [illegible] ut [illegible] quod lite [illegible] [illegible] dicit [illegible]
[illegible] potest nova [illegible] impetrare [illegible] [illegible]
[illegible] si [illegible] que est ordinarius [illegible] potest [illegible]
[illegible] [illegible] ff. de [illegible] l. [illegible] Si vero non est ordinarius
[illegible] est [illegible] cum [illegible] actor est [illegible] non potest [illegible]
[illegible] aut [illegible] vel [illegible] [illegible] [illegible] vel [illegible]
[illegible] [illegible] iudicem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
est [illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible] vel [illegible] [illegible] [illegible] vel etiam
[illegible] [illegible] dicit est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
non sit actor vel iudex [illegible] [illegible] dicit [illegible] [illegible] est

ut vero tenat prouis i curia ut si lz cam recusandi recusset ut
sup p[ri]ma ca oppoiat cu adusario siml ad[huc] iudice impetret ht[ere]to
ut i c dispendia de r[escriptis] li vi c. rome quod[am] ¶ z ad hoc i que[stio]nis
lr q[uo]d est maior a iniquitas aufer ordes iudicis actoris vero
de no est hic absurdu ut differetur cu ad tps ¶ ne maior absur-
ditas sequatur s. ne coram duob[us] iudicib[us] eod[em] tpe agat[ur] q[uod] est im
possibile q[uod] i[n] pus simul sit iudiciu lcis ¶ no obstat q[uod] possit esse
pluries iudiciu sl[ici]t q[uod] no dz quis cogi ad pluries eiusdem ut no
dicuntur i tellegimus ¶ Nec est iniquu vero subtrahe ordinarios
actoris ad tempus ¶ cu imputandu sit illi qui no querit aug
querimur ¶ subueniendu sit illi qui vigilant ¶ et sibi prudet de
tpe ut debitu ¶ Cum ergo ua iudicij no pateat ut tlis requetio
fiat si opera suspenditur petitio ¶ no est hic absurdu cu op[er]a ne
do suspenditur s[ed] p[ro]cedit q[ua]n[do] ius suo[rum] ut lib[er]is no q[uod] sit c q[uod] q[uod]
bono etiam fuit tulit. ¶ Venio ad q[uo]d[da]m simile ¶ Et ne p[ri]mo not
q[uo]d coram del sit la reconvenctio ¶ Videtur hic intptu q[uod] p[re]bu[n]t
celebrari martinensis s[ed] abbas c[um] fratrib[us] martinij monastery
delegs q[uod] adusus eos opponit coram delegatis reconvenire eo[rum] pro sibi de
ipis fratrib[us] coram eis postulet iustitia exhiberi exhibet post opposse
q[uod] reconvenctio fit sicut coram iudice delegato ¶ S[ed] dices quali[ter]
fuit ista reconventio ¶ Ipso quod postqua actor obtulit suu
lib[e]l[lu]m statim reus q[ue] actatorem s[ed] lres offerre suu z tand[em] si r[e]us
quo[rum] p[ro]p[ter] de re ut lib[e]ll[u]s ¶ Ipso videbit[ur] sup libello actoris deinde
sup libello vel inqtunctio ¶ Et tractabitur v[trius]q[ue] causa vtranq[ue] deinde
ambe una sua finient de q[uibus] ordo q[ue] cu dl[ecti]s ¶ Sequi-
tur q[ui]d si actor nollet reo respondere ¶ S[ed] que erunt ptes iudicis si
actor requiritur ac eo no vult respondere reo sup sua reconventione ipso
iudex actori et denegabit iustitia q[uod] reo ¶ Cum no audiendus sup
eadem que[stio]ne ¶ ar[gumen]to i[n]fra t imperatorie de s[ecundu]m a c[ausa]s s[upr]a ¶ v[e]l actor debet
ab iustitia eadem actione denegandis ex[tra] cap[itu]lo simil[iter] ut c. t[ali]
de mu[tuis] cap[itu]lo c. ultimo q[uod] pena ipsi depositi d[e] mutuis ¶ S[ed] pe[ti]t
respondit no defendent p[ar]tes ut denegetur ei acto
lr ff de copp[ensationi]b[us] l. neq[ue] scriptuas v[e]l quod iure annotatas re-
querunt z illa annotata opposuit i tepte tu de q[uo] iudex uni possa
¶ Sequitur q[ui]d si iudex hic negliget potent actore cogelle adhuc
¶ S[ed] pone reg bequemi actore ¶ Iudex no vult p[ro]cedere sup i[n]que[stio]ne
si ab iusto arb[itr]io reque es p[ro]cedit cu c a[r]b[itri]o que[stio]nis impugn[e]tz possessi
bet q[uo]d no ¶ S[ed] medius est q[uo]d appellet ab ipso ff ipse fuit sed ap[ud]
respondit l. i c. ultimo

Sumptus

Fat tira ponitur modo iuncto
uenione tenendo Secundo
tractat aut p[ro] lib[ell]us q[ue] p[ro]cedat
requirecio zo augmentat octo
q[uo]d fuit p[ro]ceditur ad alt lib[ellum]
q[uo]d t[ame]n reus soluit

Sed mg i i p[ri]mo glo[ssa]
ppitu eis petitione actoris

ipso iudex tpr pt fieri
reconventio

¶ Sequitur in glossa si vero reus differat suam petitionem porrigere ¶ Sed quid si
petit fieri reconventio | Dicit quondam adhuc post litem contestatam aut quis dicit verbi
gratia ego reus pulsatus ab aliquo | Si vero ... per phrase
velim statim debeo hic facere | Ego dico cum lis contestata non dicat statim
post probat per ... statim incontinenti aut tempore dependentibus vel dicitur si [illegible]
reconventionem actorem ... admitti ... ad respondere debet ¶ Cum ibi quidam
reconventionis intelligunt istud statim usque ad quam breve tempus statim id est
usque ad quam quidam usque ad apertura testium sed ... respondit
admittatur post ... dicit quod hoc est dictum quia ... dicat
quod durante iudicio potest fieri reconventio sed quando adhuc dicit durante iudicio
dicit usque ad aperturam testium vel ... sicut ... ita dicitur ... possessionem
... ¶ Dicatur quod ante litem contestatam | vel immediate
post potest fieri reconventio immo quod immediate sunt ... videtur dilatare
officium | Non obstat quod reus quoque etiam durante iudicio vult ad con-
venciendum de quo ... est dictum vel dicitur durante iudicio ... quo
reconventio fieri potest ... ante litem contestatam vel immediate post sed cum ...
... quod ... non ... reconventioni ¶ Sed si ... quoniam
quod forte neglexit tempus reconventionis vel est ... in qua non potest
reconveniri potest ... durante iudicio ... ad ... dicit ... petitione
ut iudex quod ... quoque ... facit ... reconventionem super ...
litis contestationem et ... ibi quod incipit non ... contestatione probat
... ¶ ... opinionem ... re-
... indicte ... debet ...
sequitur ... fieri reconventio durante iudicio ¶ Alii tamen
... iudex ... dispensare ... dicit quod
... puto si debeat reconventionem ... quod non ...
... ut reconveniat et ... quod incipit non ... opinionem
et ideo ante litem contestatam debet fieri reconventio durante autem iudicio potest
... est reconventio ... | Ista videtur
... non est ... sua ...
... reconventione ... dicit ... decor ... dilectus
¶ Sequitur in glossa ... est argumentum contra ... quod frustra petit &c.
debitum ... | Videtur contrarium ... petitur ... amor
... delegatus | ... eosdem iudicem ... et contra sequitur
... frustra petit debitum ... non ... ad quod tenetur ...
... ¶ Vero ... frustra ¶ Sed ... non ... pro
... si ... contrarium ... in ... ita si ...
... ¶ Glossa ... ad ...
dicens non obstat quod ... est ... ... admittat

compensacionum que de deposito et bona fide ¶ Ad reliqua etc. quod non videt
dicit sed spoliatum modum conditi renovavit delinquentium introducta.
¶ Sequitur quod super verbo intelligitur videtur isti clerici per quo eis est respon-
sum super sua peticione per suos debent esse satis instructi super salo-
[illegible] ¶ Sed queritur quomodo debent verba ista intelligi ipse dicit intelligenti
glosa ponit duas expositiones primo intelligere [illegible] in expositione illo
ante imposito ita quod erat post libello oblato responsionem sed statim
[illegible] per verba [illegible] super libello actoris sed satisfieri super libello
sed quod dicit per hoc intelligitur sed donec iudicium durat ut dictum est
[illegible] et quod [illegible] est [illegible] dictum est supra.
¶ Sequitur quod super vero [illegible] quorum est [illegible]
dicta in quibus [illegible] reconvencio de ordine cognicionis
et super spoliacione sed aut [illegible] possessoria talia petitoria non
glosa distinguit quod precedit sed predicta petitoria sed reconvencio sed possessoria
non de ordine cognicionis delictum ¶ Secundo glosa [illegible] infert nota
de alterius reconvencionis [illegible] est quod [illegible] in reconvencionem super ea
reconventus iudicium [illegible] non [illegible] sed in [illegible] originaliter
[illegible] delictum [illegible] delictum [illegible] super ea reconventis quod tamen
[illegible] in [illegible] sit de officio delegati prudencia [illegible]
Item infert glosa quod clericus [illegible] sed [illegible] reconve-
niri esset et quod [illegible] iudice [illegible] et quod sit [illegible]
est super [illegible] subdit glosa [illegible] reconven-
cionem [illegible] nocencia [illegible] purgat videlicet [illegible]

Prudenciam actor qui petivit [illegible] appellacione remota
tenebit in ea reconvencione iudicium appellacione remota sed [illegible] appellacione
remota [illegible] videtur repetita in [illegible]
delicti prudenciam [illegible] ¶ Causa [illegible]
ut actorem [illegible] iudicibus [illegible] appellacione remota [illegible]
[illegible] reconvencionis [illegible] reconveniret actore in alia [illegible] actor in
non reconvenit [illegible] reconvencionis appellacione [illegible] appellacioni esse
defensum ¶ [illegible] considerant quod actor fieri [illegible] de ce [illegible]
et [illegible] appellacionis remedium sed ut [illegible] sed potest
actor [illegible] appellacione remota [illegible] mandatum [illegible]
10 sit et in excepcione sed [illegible] appellacione remota. ¶ Non potest [illegible]
[illegible] sentencie [illegible] de [illegible] et [illegible]
ibi [illegible] sentencia ¶ Item probat hic quod [illegible] delegatus [illegible]
ij fieri reconvencio [illegible] ¶ Item in iudice [illegible] actor
iij et vel fiat [illegible] ¶ [illegible] iudicis non [illegible]
x personas ut dicit hic glosa al. super de [illegible] et ideo potest non
[illegible] appellacione in [illegible] sit [illegible] etc.

[illegible] glosa [illegible] de [illegible] quod si [illegible] petitiones [illegible] possessoria alia petitoria [illegible] reconvencionem

[illegible] et non [illegible] sit [illegible] non [illegible]

[illegible] reconvencionem [illegible] laici [illegible] iudice

[illegible] iudice [illegible] petitum est [illegible] ¶ Defensum [illegible] reconvencione videatur remota appellacio [illegible] reconvencione fiat [illegible] ¶ Sentencia et [illegible] sentencie de [illegible] de [illegible]

Item no da iusta uica que is | censet̄ esse repetita uica requectois
et gesto p3 | q cef actor uica reque is no potit ap̄le si clā ap̄re
est iusta uica que is | Ratio q̄z actor set vel equa dz ee ḡtio
p̄mo fauorabilior sic vi q actores ut l. arany debiti zollig
z in b.a no dz si ista ro no ycludit s̄ glo q̄z re is est fauorabilior
uica equa veus est rey | s̄ uica reque is reus no est rey | ymo
actor de fey uc indi curi uit | | Ideo ḃr̄ alia ro esse | eo q d̄c
ur cu aues degsti q quis s3 uit sta^a u malte | ypse dz vi co
si iste actor impetrado ne reus possit ap̄re impetrauit ius ui
huy ideo dz vi co st q iug3 ap̄re possit s̄ q quis3 uit l. uj et
cu est lex equior | quia lege artificē ca tenevi s̄ ista racio
etia no ycludit s̄ doctores | q̄z u petrare ne possit ap̄re no est
iis iniquu | | Cōtinuo p̄hr̄ cu q̄ tac cepedunt deap pastol; | z t
ap̄is remotio no est iniqua ut libitus ap̄di est i iqua vtruq3
cu est bonu st reperiunt ḡra quoz vtruq3 est bo̅ y pōy q. i
sit cu nube est bonu z no nube etia est bonu | | Sut eo s duo
ḡra sut mala ut pdigalitas auaricia ydf z est̄ de q̄ue ex
pte | s̄ est qdam mediu posse dcerut ap̄re uit posse uideruit
z no posse sicut largitas est mediu duoz vicioz p̄dcoz | | Sic
ergo ista est ro ut p̄seruare et tacpsit eq̄ pruttas | ideo id pdit
ut tangt ḡa q ex no dz lice actori q reo no liceat s̄ de r s
uit no dz | | Ōz q uidet q remotao ap̄ls no ytendat ab requectoy
p̄mo | quia fauore iptrauit | est remota i ea que is ideo no dz
inei lesiony retorq̄ueri ut l. q fauore ss delegib; | | Ōo q̄rūy
loquit in fauore i dulto alicui p̄ p̄o motu yederit | sic bero alio
instante ih̄o q̄o ad l. q fauore | sit si motu depbu li. bj | | Sbo.
exponit q d c sup eo | de off delegati ubi cla ap re no yp̄hedit
p̄mas no yp̄hssas | | vbi est m̄o no ycessas | s̄ sic tracte sit go
p̄sse z p̄rogatoy leg | s̄ lics3 | | et ycurua solude p̄mi ytrary
solut go s̄ abbey de p̄uilio | cu requerat ex dict | | q̄m ycpany
aliu traxit dz st ymbiy st sibi ad instanciam sui ḡcessit st sed
si p̄o motu | | et ideo de p̄uilio | ut dyt ho ay deruphf no
uili nany p̄uilig p̄o actam reque is tollit facit hic textus
et pmitt istiq ta dit ut dt. q i cley sepe de v sig sup ubo
bolucrit q incipit q requirat ḡuria ycrucarz ord aliquo p̄ipd
tollit illud q respicit fauore p̄tm sicut est ap̄re | ut modo
por q i ca requectois dz fruari iy ea requectoius ut hic | | Cōi
aut respicit tam tud q̄z tollit sbalia midioy ḃr̄ i ea q plenaria
respit iyḡes madamido p̄cedi | | Ōu iste modo no ytendit ad tam
requectois sicut dr̄ s uit quo a uit s lib3

Argut h̄ format z solut duos q̄ones b̄tro sig̃t qui z solut

Venio ad q̄. fa z sup vo z duo codz ius excercuit glo qua aute judo
predit ınta reques et cade sicut ınta ques / sed si ı ca questois
si delegato / z silit ınta respetionis z .ᵃ est argumētū q cauıs pttoz

q̄ aute predt ınta reques et progta a lege sil̄i sue p̄o iussu

iudeo suis improrogata iuste sicut ındeleta / si est deletū sut ordiaria
si ordinariis facit de off delti p z q / Dic ergo h̄ ostd q predit 95
prorogata a lege sil̄i sine sue iussu / Ꝙz quilt est effectus ul
bilitas h̄ sine / et bilitas est illa ua si predit cōordinaria et
apᵈ p̄orē supiorē / si co delegata adelegante tu te consulente
de offi delegati / Et ideo remotio aplo inque reputa in

In c sedes maior negoᵃ ı telligo h̄ qualite no h̄ ĩtit pnta si um est de ipa no ueniunt p̄ua qz p̄ maiora tpibz noy aut de iure maiori

telligit inque c sit / sit xxx in q b al xxx q buy aplus / Qui
ıbi sicut et aliquid relinquitur alt here de / Glosa dat sile si
testator instituit filiu z ulta legata dist / et sbstituit si morit
filius in pupillari etate succedit sbstit / et legata bidelz ı sbstic
repetita / s adtrebellia l no iusta / Ꝙ ubi

io

Ꝙz pone q actor glo querit an reus sup bua ca queritus
possit sup pluibz actorē reque / dt q sic fat c. b p̄or bu
dt ı plurali uno sup suis q̄onibz / no obstat lex si et .q. q si
de iusto omi iudicio h̄ ost y no facit pınduiat ı sedes desipt
z dz una illa q induat h̄at varietate bua lra h̄z maiore ad
minorē z hp est cā ut ibi uos / pone qd desensor no pt insi
del cognoscte querio te tois desensore de l tu vis me require
sup tenti dit nısd desensoris bu recept quatite maiore de ppe

An actor reputus possit ıtez reque dt u qua reques est p̄missa au no ut alit queˢ

sibi ıte retenta h̄at eadē porcione / Querit q an actor re
quectus sup bua re ul pluibz possit reu / qui q actor effectus
est p̄requc q ıtez sup alia re / h̄ ın isto cōpressa reque / z bide
quod ff de excep l. ha / Ubi dz q lz actor y excep z replicar
z q replicatione triplicari / ergo bidet cosili q licebat actor q
reques ıtez requenire / h̄ glo h̄ no poss incidit z idē at in
aute q̄ut inglo sit / et idē est ı c ho desipt / li b / q ı ptate
eius fuit aplo sup pluibz impetrasse inputz ergo sibi h̄ eu
Idē q̄uit insupe de requetioe q ı et vo iz reque p̄mittit
reo no actori ltt dra autᵗᵃ q̄ut h̄ glo z si no ob lex ff de excep

poni arg q c delegiby li q famore

setuda q loquit ı excepᶜ inplicᵉ duplic z triplicatoe q ha sut
actori z reo p̄missa / q̄r q q facit q ı fine dupi ca [illegible] lz
bmo apls fauore impetratus est remota go no dz iuez adu
ı toupi / bu est si p̄ucepa p̄p̄o motu remiss ap̄z fauore alicuius
sicut ette ul inimi fecus si alig impetravit in illud ut hor
z p̄pa adiustaciam ipius gredit illud / Ideo dz vti co degste om
ms z hoc dupi in tuc est quattu ad ou̾s q de ap ut debitū /
Colligc impetrans rpt ta cla ape remota no ı petrat ınis
inigpi quid h̄ec cla adlicūo relenore de asto p̄tinet et ideo
no tadit medit legs in ff q qrissz ins q b̄tro y dmis inq log̃t [illegible]

et quia in scripto misit ipso motu procedunt si veniret et tam
ipsum si privilegiatus ne trahatur extra diocesim conveniat aliquem extra diocesim sibi
potest respondere ultro non [illegible] etc.

De litis contestatione. Rubrica

[P]rima post libelli oblationem et mutuam petitionem sunt inde status [illegible]. Sed super petitione sunt inde facta responsio per quam fit litis contestatio ideo post istum de libelli oblatione ponit istum de litis contestatione. Et sit sic summa. Quia libelli oblatio sunt inde in mutuis petitionibus [illegible] eadem sunt inde lis contestanda est ideo de materia sequitur in qua observatur in petitione in scripto. Summa [illegible] dicitur super [illegible] ut lis [illegible] et in capitulo declaratur ubi supra de appellatione [illegible] de officio iudicis [illegible] de re iudicata [illegible] sufficit et in [illegible] et ubi [illegible] et in [illegible] et [illegible] duo et in [illegible] etc.

O[lim] per positiones et responsiones ad eas non fit litis contestatio, sed per petitionem in iure propositam et responsionem secutam. Et processus [illegible] non [illegible] processus iudicii et [illegible] relatum [illegible] processum [illegible] et [illegible] petitionem [illegible] est [illegible] petitionem [illegible] narratio facti [illegible] narratio facti [illegible] ad [illegible] narratio [illegible] petitio [illegible] et finis petitionis est ut [illegible] petitio [illegible] facti narratio [illegible] libello [illegible] quod [illegible] et [illegible] et finis petitionis est ut actor [illegible] testes [illegible] ad [illegible] ut [illegible] capitulo [illegible] positiones ad [illegible] admisit [illegible]. Aliter capitulum [illegible] contra [illegible] et [illegible] contra [illegible] super quibusdam [illegible] et [illegible] sententiam [illegible] super quibusdam aliis articulis et super [illegible] sunt dati iudices delegati [illegible] iudicibus [illegible] sunt [illegible] partes sunt inde [illegible] positiones [illegible] responsiones [illegible] ad eas facte [illegible] litis contestatione [illegible] petitionem in iure propositam [illegible] responsionem secutam fit litis contestatio [illegible] processum delegatorum [illegible] de sententia [illegible] irritum et inanem.

[In] primis [illegible] capitulo [illegible] rogabat [illegible] ab episcopo [illegible] capitulo [illegible] super [illegible] et [illegible] usuras [illegible] et clericos [illegible] et [illegible] iudicibus [illegible] et [illegible] ad sedem apostolicam remiserunt [illegible] iudices delegati quibus [illegible] libellum [illegible] positionibus quas ad [illegible] positiones [illegible] ut [illegible] fuit [illegible] litis contestatio [illegible] negotii apud iudicem [illegible] facta narratio [illegible] fundamentum iudicii [illegible] petitionem in iure propositam et responsionem secutam non contestandi litem [illegible].

Petitio est licitus libel[l]i formula purgatur ponens cumceus ad bene statu lege dam clericorum et statum dog fessi li h. ita dt. i. 5

¶ Utrum non pposiciones adeas

¶ Nota pposiciones et responsiones adeas ffcas no contestari litem sat dclarat 1º
dud fo ¶ Et que est ratione quod ad responsionem poi no sit lites ctso
Unde vo ad hoc ut fiat lit[is] ctso requiritur quod fiat petitio i iuris et
adeam Padimani responsio de clerus dud ff || i pone no sit aliqua
petitio agitur ut ctso ut possit fieri ex ea vel ut petitor et colligit rep
defendit unde qui no i sua petitionem h i eius cotiacion cdempnauit
s. defideram lib. l. f. i. a. i. resp. ¶ Sic ponens aliqui dam vel fam no p[ro]sit
testari se velle litigare et responsiones ad positionem no contesta tu cobelle
se litigare cu no iveniat aliud testante cu quo pressposium sua
vel teste se velle litigare | ergo lite reddat ducitte pones nego
no contestatur | Item in lites ctso negat verius pt formam verbor sicut
instiplat ut dt i gent domino ff de v. oblig. l. i ¶ ¶ Tertio quia
ille positiones responsiones sunt an lite ctso ff demu[m] actu ptatu
hic pressposicionem ad ponem lis contestari | nulle positiones responsiones
possunt fieri ante lite ctso ¶ ¶ Quarto si p positiones responsiones
adeas fcas fiet lit[is] ctso sequitur absurdum | tot fore contestaciones quod
positiones et responsiones adeas || Regula bua est lis una cu dz esse
ctso h contra h que lit[is] ctso est iudicii fundamentum positiones tam
probationes sunt edificium ¶ ¶ Et sic tu includas quod pressposicionem ad po
sitionem no sit lit[is] ctso 2° hic vers qui positio est singularis ¶ ¶ Octavo
si qualis Rz quod actor petit vel opposuit dilatorias contra actor
ponit quod omnia que sunt i libello sunt narrationem et petitionem sunt vera
|| et verit reddat confitendo vel negando | dt ctsa et in quo est lis ctsa
|| ypra thes petitio videt no ad esse qua libellus repetitur || similiter
tu dicatur q || qz ponens no sit ai pp petendi | ut verus autem lit[is]
contestandi | dic q ptise facit positionem de hiis q. i libello sunt posita
no referendo se ad libellum et vera est opinio generalis ¶ ¶ Aut se
refert ad libellum tunc ctsa qz dt pono vera contenta i libello esse vera
et petita fieri debere vel est alia opinio h doctores

¶ Item no p responsionem ad petitionem porrecta i prin[cipio] litis sit lit[is] ctso
sive fiat responsio ad fom | sive ad iu | sive adeam ad factum si dicat
nego i libello contenta | sive ad ius | ut qz dicat nego petita debere
fuit debere qz ofst i fundet nego fri relati adeo sive adeam
ut qz negat ex ea deposita petita debere ut quia pecs p. ex
ea mutui | dt nego me teneri ex causa mutui vel nego te
mutuasse nam negando cam negat obligacionem | et id quod sequitur
ex ea f. ius petendi ex sequit tunc causa | sicut deinde dilecta
na ad destructionem vero destruit effectus de ex ea testante. et sic
sufficit ut reddat narrat[ionem] lz no ceda Rz qz dt nego narrata
prout narrantur lz no dicat ideo petita fieri no debe ¶ ¶ Et sic
remittit oshi ad summa de libelli ob la q. quid debeat vel alii dicunt

Quare respondeat negando siue affirmando / de affirmativa tamen istic
distingue ut supra distinguitur de electione duorum hominum / an fiat ante libellum
porrectum et tunc non sit litis contestatio / sed si post libellum / et confessio
secundum ordinem iudicii sit non dico oblato libello non fit litis contestatio / sed confessio quia
non fit in figura iudicii / Si autem oblato libello admittitur actione ut
vel iudicis consilio tunc fit litis contestatio / et in primo casu non fertur diffinitiva sententia
si fit preceptum de soluendo ff. de iudiciis l. si debitori / sed in secundo
secundum servi sit [illegible] / quia utrumque litis contestationem et diffinitivam ff. de re iudicata
l. de qua re / Sed quid si per l. non nova C. de patronis ubi dicitur
fit per responsionem et tamen debet teneri [illegible]
Et confirmatur quia pluries contestantur sub litigantibus ff. de iudiciis l. si debitori
et obstat petrus et ceteri dicebat quod in illa responsione fit litis contestatio in
[illegible] implicita contradictione / vel [illegible] ut dico C. de patronis videtur
confessio ff. de ponderibus si reus paratus / Sed dicitur autem confessio fit ea iudicii
[illegible] et tunc non fit litis contestatio ut dicitur l. si reus ff. de [illegible] / facit
de eo quod certum si [illegible] notum / aut ea iudicii [illegible] et tunc aut
in figura iudicii / et fit litis contestatio ff. de re iudicata l. debitores / aut non in
figura iudicii / et tunc non fit litis contestatio ut dictum est [illegible] est vale
[illegible] servi / sit [illegible] / et quia sufficit solum preceptum
de soluendo et tunc erit [illegible] sed ipse scripsit [illegible] sicut ut
Item si appellaverit non iustificavit nisi mera confessa in appellatione ut C. appellanti
de appellatione / et satisfactum esse qui appellavit a precepto facto in confessum
pure et libere / quia non possunt iustificari cum non possunt probari [illegible]
de novo / Item si est lis contestata per affirmativam responsionem et appellat ad diffinitivam
facit quod [illegible] iudex [illegible] appellanti quia non iustificat [illegible]
de novo probandis ut impugnatur si diffinitiva sit ut dicit C. in C. appellanti
super eo [illegible] appellat / Contraria licet textus videatur
superficialiter facere pro eo tamen non obstat / ita licet litis contestatio fiat per
responsionem [illegible] non concluditur quia etiam fiat [illegible] responsionem se
[illegible] ad se [illegible] non volt litigare [illegible] volt [illegible] sibi
[illegible] / Item consistit [illegible] per responsionem ad petitionem siue pro
[illegible] affirmativa fit litis contestatio / idem si [illegible] implicanda ne
licet respondere debeat sicut dictum tamen [illegible] iudex admittit litis
contestationem [illegible] non debet [illegible] litis [illegible] peto et esse [illegible]
[illegible] / Idem si dicat [illegible] lite [illegible] quia de
[illegible] tamen litis [illegible] contestat / Quid si dicat [illegible]
[illegible] ut nego / vel dicit nolo litigare vel dicit non credit se debere
[illegible] paratus est soluere / [illegible] et [illegible] quid si peto et
[illegible] [illegible]

¶ Nota quod non semper tempore quo libellus offertur et reus respondet fit litis contestatio per libelli oblationem non fit petitio / sed actionis editio ut notat glossa in c. significantibus de libelli oblatione / et hic non dicitur pactionis editionem / sed dicitur per petitionem quasi dicat non sufficit quod actor libellum in scriptis offerat quia libellus non loquitur ymmo necesse est quod contenta in libello verbo proponat / hic ergo opus est verbis iusti de verborum oblig. in prin. et c. de verborum oblig. l. i et sic loquitur illud c. etate sed de esse loquatur de quibusdam in contractibus detrahe / et duo requiruntur primo quod libellus offeratur / et actor verbo exprimat quid petat reus interrogatus verbis videat / et sic libelli c. de litis contestatione l. prima vel dicitur sed nec litis contestatio et actionis edita est magna differentia / litis enim tunc dicitur fieri cum per narrationem negotii super partibus facta iudex cum audire ceperit non eo tempore quo libellus oblatus est / sed actoris narrante et loquente et reo respondente ad idem declarat dicitur de testibus proinde quod conventa li. libri / ¶ Item intelligitur in iudice interrogante hoc fiat / secundum partes inter se faciant iudice pro tribunali sedente et auctorizante ff. de iudiciis ff. de iudiciis actionibus sed puto / et in iusticio de ... in mediate non continuatio de olearis dicitur ... glossa sed pone in fine

¶ Quid si libellus in carta fornicet tunc reo potest dicere reus contestor ... narrata sed dico petitionem fieri non debere hoc est

¶ Ex quibus innuitur reus sufficienter negando narrata prout narrantur videatur negare omnia et singula contenta in libello actoris ¶ Quid an reus videatur negare universaliter sed non singula / Contra secundum auditor agit ypotecaria contra ... / dicens se mutuasse et rem ypotecatam esse / et rem in bonis debitoris et tanto tempore tutore fuisse / ... per auditorem respondendo libello negat contenta in libello / et innuit nunquam videtur negare rem fuisse in bonis

Prius quod auditor potior est in pignoris ... iure ... in ... quod facit ... ... prius

Item in ... ... sufficit

¶ Effectus est iste quod si hec negat requiritur demonstratio non obstante
reveritate temporis / sed si tunc in ypotecaria ut in aut. ad de contracte et suisse f. illud. ¶ Item si negaverit ... dicat esse non ... in ypoteca in ... / Iacob. ... dicitur ... videtur negasse cum sit penale ... sibi / sed videtur negasse ... universaliter / ... non universalis potest negari ut l. si ... que ducenta ... de ... sat ... in c. ... de confess. li. 6 / Et est ... quod in universali negatione non videntur negata omnia et singula / ¶ Quid ergo erit nunquid ... agenti probare rem fuisse in bonis debitoris videtur quod non quia si non negatum ... tacite confessa ... interrogatus ... negans videtur alia confiteri ... ut in ... de presumptionibus / ¶ Item potest dici quod videtur ut confessa ut negatum quod tunc non ... innuit negata duo ... depositio in l. i. c. de ... ... salua veritate quod omnia et singula videntur negata / que sit ... petitionis ... est ... magis ... videtur negatum ... / ¶ ... ... textus ... l. i. ... ... ut ... dicit / ubi si pater in ... duos filios et ...

sibi possit et similia consilio dicendo ¶ Quero petit actor X quem vendo libro negat sumpsit non ego probavi de quinque quibus unquam de ista minori summa potest fieri condempnatio videtur quod non quia sic non petit et ideo forma petitionis sive fieri debet secundum formam litis contestationis ¶ Item quia non fuit super hoc lis non est contesta via ad maiorem summam negatam non videtur negata minor / licet contra sit in affirmative declaratur C. de con. et de. li. si contra libellum ¶ Sed contrarium est verum quia petendo plus censetur petere minus cum minus includatur in maiori ut ff. de re. iu. si contra tabulas et ad hoc certa verba dico non solum est negata maior summa sed etiam quelibet minor inter causa / ideo sunt actor litis contestatur super tota summa / in qualibet eius parte quia loquitur affirmative / et ideo contra ipsum litis contestatur quia contestatio est relativa ad eius respectum et est expressum quod in minori summa fiat condempnatio ff. soluto matrimonio l. si constante § si et ibi per eum

De historia ¶ Quero quidam accusavit Titium l. Julia de vi publica quod fecit violentiam cum armis / deinde probavit violentiam sine armis ita quod cadit in l. Iuliam de vi privata / vel accusavit de percussione cum sanguine probavit sine sanguine ¶ Queritur an reus debeat condempnari vel absolvi ¶ Secunda dicit quod debet condempnari quia in causa debet iudex condempnare secundum quod probatum est / licet contra hoc non sit hoc tamen qualiter pena gravior / hoc ubi sunt contraria delicto furti non manifesti et probatum sit manifestum ablata sunt sua quod probata ¶ Certe ille dicit non ut quia ibi sunt contraria actio non excusat quia furti qualitate vel ff. de fur. ff. furti actio ad duplum nunquam posset iudex condempnare ad quadruplum ff. de fur. l. a ver. ¶ Assignat generaliter aliam rationem quia in criminibus iudex potest secundum arbitrium suum punire prout sibi equum videtur / quod dicit ipsum reum ff. de conditione causa in summa invocat l. ii et si severior ¶ Antiqui advocati hoc tenebant in processu tractatus sed inquisitoris in illa clausula in inserunt super quibus omnibus et singulis non cum iudex videtur se assequi possessi dominium narrasse ideo sufficit semper probare absque qualitate ¶ Ego consideror si delictum est probatum per confessionem quod ibi non curamus formam actionis vel inquirenti ut ideo in dicto confessi et tunc super videlicet processu non potest includi in probatione quia esse interemptus et secundum ad positione factum dicens querimus est culpabilis ad positionem huius non sequitur pena altius ad remotionem huius non sequitur remotio alterius vel ad in absolutoria non potest excipere vel iudice ut natura non potest fieri quia non includitur in iudicio ut super eo sunt lis contestata in alia lege sit actum ratione videtur esse probatum in l. de iniuriasse et qui in de adulteriis

¶ Quid si reus oblato libello recedat et absente actore interdicat an est litis contestatio dicendum non quia confessio fiat parte absente non inducit contestationem

Baldus in l. et si severior ff. de conditione causa in summa invocatur

ff de confessis l. certum § si quis absente ergo nego iste autem qui scunt
vel quo casu judex reus comparens contradicebat libello et tunc dicit quod producit
lite non contestata protestatio est simul testatio ergo utraque pertinet causa. si
vero est absens ut dicit pro alia sit testatio ergo non contestatio sed jacet velut
sit vero in ciuilibus sed in criminalibus quia judex supplet facta ut ab-
sente c. de absolutione l. ij ¶ Primo ad glo. in eandem concordiam
causam per quem et conuenit sine presente ad petitionem fiat lite contestata quod est lite
contestata ergo si reus videt coram judice protestando quod non intendit
litem contestari an propter hoc est lis contestata ¶ Item si petitio est oblata et in
data in litem donec fiat verum an sit litis contestatio ¶ Videtur in isto c. quod
per petitionem et responsionem ad eam non sit lite contestata. alibi c. t. dicit ij de electione ff.
formitatis primo et secundo ad propositionem ad petitionem statim fiat litis
contestatio et videtur quod sit quia possit continet statim ut libellus ¶
si reus videt ad statim liti dico nego narrata prout narrantur est sta
litis contestatio licet non dicat adito petita fieri non debere ut supra § qu-
estio et non pare tunc uti fieri ad petitionem nam expresso contrario
et non compulso ius petitum c. de judicijs delicta tunc c. ubi de defectu
in judicium non videtur.
¶ Unguis super petitione et responsione ad eam res deducitur in judicium sed
non per positionem ergo si per positionem res deducitur in judicium sed non per po-
sitionem ergo si per positionem ergo ut est super quo medium fundari possit
quia ubi primum non est ut super edificari potest sed et quod tamen paulum de per se
non habito bene verus ergo desite petitione desistet litis contestatio que est
fundamentum litis de off deleg. super quo ex c. ¶ Secundo argumentum
sit et tolle in glossam quod circa medium dicit assignavi rationes quare positiones
et responsiones ad eas non fit litis contestatio ¶ Quod tamen super ponit aliquid
factum ut dictum est in rem super potest fieri quod sine petitione est for-
manda de causa qualiter et quando et de pena lex c. l. et cetera compulsa
est facienda nisi adsit sit actu decor quod cum dilectus ad si
¶ Preterea positiones ante interrogationes et responsiones aliquando fiunt ante litis
contestationem ut ff de interrog. actione l. i § potest. sed responsiones ad eas fieri
litis contestatio non possunt fieri ante litis contestationem de quibus non de sua culpa
in principio et sic per positionem nam res deducitur in judicium super qua fiat
contestatio ¶ Item alias petitio sine qua petitione formari potest et ante
litis contestationem fiunt positiones et responsiones sequitur per positionem nam ad ea
litis non contestari ¶ Ergo ex hoc contra sicut unica est lis sic una
debet esse litis contestatio sed responsiones ad positiones contestantur tot intelligentur
litis contestationes quot positiones et responsiones ff de v. oblig. stuc de ferm
sed hoc de electione negatur ¶ Praeterea ad hoc ipse primum est ante litis con-
testatio quod possit ex salute quia ponit nego in primo de petitione
¶ Ad verum sicut libellus continet formam sic positio sed tamen est ex positio

quod cap. ex c. de electione
dud. ff.

Sed non per positionem nihil de-
ducitur in judicium ergo non
est per quod lis contestetur.

Sed non qui sine ponit
factum ut dictum nihil
petit et ideo fieri
non possit

Contra quod ali probatur quia
interrogationes et respon-
siones

ff. de sine c.

no(n) c(on)cludit ad y(dem) p(ro)uat sicut petitio ergo no(n) c(on)testat(ur) lite ad ca
(con)sulendo sec(un)d(u)m eu(m) videt(ur) ad factu(m) relatu(m) ad q(ue)stio(nem) tu(n)c negando
fa(c)tu(m) ta(m)q(uam) au(tem) ut n(on) negat s(ed) q(ue)stio(n)e(m) tam(en) q(uod) est no(n) in negotii
p(r)incipal(is) sunt iu(dic)e ap(u)t iudice(m) facta narratio (et) s(u)b s(e)cuta r(es)p(on)sio
iudicat(is) glo(ssa) ibi est aut lit(is) c(on)t(estati)o au(tem) mediu(m) gl(ossa)e ¶ Q(uer)eret q(uod) q(ua)
est lit(is) c(on)t(estati)o d(icitu)r est p(r)incipal(is) negotii sunt iu(dic)e cor(am) iudice facta narra(ti)o
s(u)b s(e)cuta r(es)p(on)sio a(n)i(m)o c(on)testandi lite(m) sec(un)d(u)m s(ed) si p(ro)po(n)it fa(c)tu(m) cor(am) iudice
no(n) eo a(n)i(m)o ut lis c(on)test(etur) (et) sic est p(ro)p(ter) possessio(n)e(m) ut declar(at) d(omin)us d(e) h(oc)
dist(inctione) no(n) plac(et) c(on)t(ra) p(er) t(otum) ist(u)d ¶ Q(uonia)m p(ro) positio(n)es (et) r(es)p(on)siones narrat
illa iu(dic)e nego(tii) p(r)incipal(is) cor(am) iudice (et) tu(n)c p(ro)cess(us) no(n) fit lit(is) c(on)t(estati)o ut
l(ege) c(on)tra (et) s(e)q(uitur) dist(inctione) azo(ni)s ut p(er) h(oc) p(er) q(uod) ¶ Unde d(icitu)r lit(is) c(on)t(estati)o
est fundamentu(m) iudicii p(ro) petitio(n)e(m) i(n) iure p(ro)ducta(m) s(ed) s(e)q(ue)n(do)
r(es)p(on)sio(n)e(m) secuta a(n)i(m)o c(on)testa(n)di lite(m) fa(c)ta(m) q(uo) c(on)missa est i(n) figura iudicii
p(ro)cedat(ur) legitim(is) manib(us) laborib(us) p(ro)p(ri)is litigantes ¶ Et p(ro)p(ter) h(oc)
lite fundame(n)tu(m) q(ui)a est lit(is) mi(n)ist(er) de (con)f(essis) de l(ite) c(on)t(estata) sup(er) p(rim)o in(fr)a
au(tem) q(uod) no(n) d(icitu)r lis mota p(er) se de i(n) p(ro)c(essu) (com)p(e)t(enti) s(ed) p(er) petitio(n)e(m) s(ed) i(n) s(e)q(ue)n(ti)
p(ro)ductam de h(oc) de l(ite) c(on)t(estata) c(apitulo) i in lib(ro) VI ad h(oc) iudic(ium) no(n) c(on)t(estatu)r
lis s(ed) q(ua)n(do) c(on)f(ir)mat(ur) c(on)t(ra)ria s(cilicet) ut petitio(n)e(m) c(on)fiteat(ur) ul(tr)a negat(ur) de l(ite) c(on)t(estata)
d(icitu)r n(on) c(on)t(estatu)r de h(oc) nu(n)q(uam) (et) s(e)c(un)d(u)m i(n) figura iudicii q(ui)a p(otes)t dare iudic(atum)
p(ro)c(essu)s q(uod) i(n) (con)fi(r)mat reddit(ur) ut s(u)p(r)a videbit(ur) de h(oc) de lib(ello) obla(tione) c(apitulo) i
¶ Sed nu(n)q(uam) i(d) q(uod) est i(n)telligend(um) ut fiat a(n)i(m)o p(ro)d(ic)to n(on) a(u)t(em) i(n) te(m)p(or)e Sed nu(n)q(uam) i(d) q(uod) est i(n)telligend(um)
(con)p(ro)posito ut lis c(on)test(etu)r b(e)n(e) s(ed) aliq(ui)s p(ro)ponat fa(c)tu(m) cor(am) iudice
no(n) ea me(n)te u(e)l (ui)de(n)tur ut salvo iure suo no(n) c(on)t(r)a p(ro)p(ri)a lit(is) c(on)t(estati)o fa(c)ta
¶ Idem querit q(uod) ¶ Q(uer)eret q(uod) quid si reus videt(ur) petitio(n)i cora(m)
iudice p(ro)testat(ur) q(uod) no(n) i(n)tendit lit(is) c(on)t(estati)o(n)e(m) u(e)l q(uod) fa(c)tu(m) p(ro)po(n)it salvo iur(e)
suo ¶ Qua(m) sit i(n)ducta c(on)t(estati)o lit(is) no(n) obsta(n)te p(ro)testatio(n)e glo(ssa) t(ame)n q(uod) no(n)
na(m) p(ro)testa(ti)o (con)s(er)uat sibi ius i(n) futuru(m) de elect(ione) i(n)ua(n)a ff. qui potiores
pig(nus) u(e)l ypoteca solvit(ur) l(ege) si debitor q(uod) si i(n) s(u)bse(n)dicto ¶ ubi si cre
ditor (con)s(e)ntit aliena(tio)n(i) rei pig(nor)is qua(m) fecit debitor liberatu(m) est
pig(nu)s nisi fu(er)it p(ro)testat(us) q(uod) salvu(m) esse ius pig(nor)is
Protestat(i)o ¶ Ista c(on)testatio dependet u(er)b(is) ut videat(ur) a(n)i(m)o c(on)
testandi lite(m) i(n) c(on)t(ra)ria de (con)f(irmati)o(n)e(m) u(er)b(is) q(uod) illud quo a(n)i(m)o tam(en) c(on)sit
p(ro)testat(ur) ¶ a q(u)a etia(m) p(ro)testatio(n)e no(n) videt(ur) recede(re) p(ro)p(ter) p(ro)p(ri)a u(er)b(a) p(er)
i(n)tra(n)s iudicio c(on)testatio(n)e lit(is) ¶ du(m)mo(do) actu(s) seque(n)s fiat c(on)ti(n)ue(n)ti
na(m) p(ro)testa(ti)o i(n) p(ri)n(cipi)o lit(is) fiat s(e)c(un)d(u)m q(uo)s(dam) actu iudicii ut repetita n(on)
q(uam) i(n) c(on)t(estati)o(n)e sit s(ed) c(on)ti(n)uatio ut no(tatur) i(n) n(ost)ra i(n)g(e)n(er)ali (et) i(n) n(ost)ra (con)cep(tu)
h(abe)t t(ame)n h(oc) glo(ssa) h(oc) n(on) te(n)et q(uod) C. e(o) ti(tulo) l(ege) i ¶ Op(ponitur) q(uod)
¶ Sed q(uod) h(oc) p(ro)testa(ti)o n(on) op(er)at(ur) q(ui)a est (con)t(r)a fa(c)tu(m) de c(on)sti(tutionibus) c(um) a(d) ¶ p(ro)testa(ti)o
h(oc) aliu(d) fi(n)ge(re) (con)t(r)a fa(c)tu(m) no(n) p(ro)cedit fictio ut l(ege) libello q(uod) fi(nit)e d(e)
captivis (et) post li(minio) re(versis) ¶ Ad h(oc) fa(cit) q(uod) no(tatur) in (e)o c(apitulo) c(um) a(d)

Ubi dicit qd ita demum opat ptestacio / qm secus est dup^r intelligi
sz hec no pt intelligi nisi duo^o tm ¶ Jacobus but int. i C. d lit
cont dt / aut iste iudeus voluit verbo ^ mente adiungere cum hac / qz liet
ubis negaret tamen tn intendebat negare quo ad incetos z tm
no fit lit cont / ¶ Si vo intendebat negare etia quo ad incetos
pilla uba ¶ Qz volebat q pcellus ubis esset lit cont / tunc
pcedit opio q ho est ptestata tn ptestato no opetur qtra factum
qz no sit ad bonum incetis / sz ut cuiusque z mete no sequat
nisi effectus q facte pnuat no pt / cum nisi effectus alege do absque
pcedibus ff de tempi l. i. c calumpniatoribus ¶ Qz y istud videt
q fiend i pili destiplacoe q p ptestan pt fieri q no sit stiplacio
sz nuda pactio ff de pact l. nisi qrenc if q fore / ptestans se
nolle dice cautela ad dices hec no iocose cautio de pura mite dapnari
/ vl vellis dice aliud in iudicio q veddit i icto / sz i qtractibus
q intervenientes ff de v oblig l. mt stipulaz c. pa na i cauti nemo
ptesta no iuvat c. de pact l. pacta nouissima ¶ Quidam
dicunt aut iudex z ps admisit expssa ptestacione / aut repulit
si admisit no est lit cont / si repulit est lit cont / Idem si tacite
admisit sz qz tacuit tt no est lit cont sca ad ff de exceptionibus
l. q iudicium c. si vo ¶ Qz dicas q repulsio iudicis ut opnt / na
no cogit reus pfise lite ptestatus ut aut qui semel ipso z q
iudex / cess aut ptisa ocasio / si iudicis qdicto induceret cont
no obstante ptestacoe fiat q no c. c. l. i. / si go no vult cont lit
pcedit admissio ul ad alias penas ut i l. tunc ut lit no cont
no habe coram iudice cum litig di / plit est q. cap de fo q si cling
ubi si clicus laicum de rebus suis ut cene i petierit z laicus i res
ptas no otice ut clici ut suas ipas assenet sz ad declinadi
forum lit cont di sz de ingressu in foro ad forenses iudicium trahi
et ad jus dt q pt hec plures ut vb / qz possent negare ad
declinandi forum ut i c. si clicus / et ad no cont lit / cora ad
i formadi iudice desit pt / no tn ad cont z ide ad uz Jacobi
butrig / su i hec q si sz q si petico oblata fuit iam et i act re
dacta sz cont lit sca no fuit ¶ Quit q si petico sit ob
lata z i act redacta demum fiat positio unde ad illa an idem
cont q sit qd no qz videtur dz peticoi no positioni ¶ Hoc q
erunt ost / si mat reppl scripta sufficiens vel videtur no tn
repit ptessisse actor assertione ut interrogato an pfuatur
interveniffe dt si c. de adhibeu stipulacoe l. i. ¶ Quid si tam
ita scriptum sit i icto q lite lis est cont / dt pfumit omia
rite sca nisi desiderimus q si / hec no puto vi quo cap dept
creptis q f. videtur deus

Vo p poi z et infistoy adcu no sit lit ctso vo q qui posuit ut
petit si narrat gestu ideo no teneat se belle litigar / Item
v lis cst z dz servi sn si hr no poss servi c uel petit ca si forn
petendi sit scdm lit hcli dicto / Idey hr cutit quid poino
gtinet fctu sicut libellus hic est si no gtinet adgratinpnand
ut ppositoz est ves in iudicy deducta v. delit gt l. bud / Et
ut ppositoz est ves in iudicy deducta ... sup edificari pt a qui adpandi
lit ct est gorduu z v pui y de est ut sup edificari pt · q ad paudi
... cst z detirby quid est lis ctso ... negoty pul tinet in facta
apud iudice narrat z secuta vnsio negado ut gst de delet dud
hec si rens videt petitoni rptestat qd no i tendit lit gtri an
lit ctso inducta dt quo zo si lig sit oblat z iact vedattus
lat p poiez infistoy adcau sit lit ctso dt noy

De lite non contestata rubrica

Quesitum est de delit ctse bez q aliqu gtingebat lite no ct prodi
adreceptoy testiu ut addiffinia suaz / Idvo sbdit rubricata i hibitoria
et no rubrite i hibitorie si gof est / q initiu cac i lit ctso gsistit
depina catupe l. y nupile / Ideo supra ad sequentia adtestiu
recepcioz z sic diffive plationey prodi no dz / q ubi pui y de est
ut supedificari pt l · gl · cu paulus / Gongruit rubrica deuin
inf oluy ubi ipp · recpez testiu sony lit no ct renotauit / Nota
sony ptey rubrice gtinet declat dud hc v lz aut / v pp sua
latay lit no ct renotauit / Fallit rubrica i caby / c · ti · c · hny
Item i cau tapli cu qui deco q luitte impossez li · z athey dispe
sony deuidi

Hec deus / Si agat detinue adultery adseparacoy thori / Et
ante lit ct z reus est gtuax / gcedit pt si testes recipi
no put ut ca diffiniri / Et sit due ptes i pma ponit delegatoz
gsulta inisa v sibo ibi consultacoi / pma sbdit i tres / pmo ponit
tac gmisso / Sco ibi tande adpnciay / tviay vel petio / i rapto / Qua
ibi bu q mili / attoi sopcp testiu recep / Secunda ps facit et
tria ponit obstaculy / Sco ibi q lite no ctestata gsulacoi videt
Tertio i sruit iudicat ibi potuit / Et dt ha dicit i gor / si quod
adgtuor gotus videt fet dicit q no / Iul defend est appllacoi
2tum no videt dt q no / zo an possunt prodi adiffslia dt no
4o an ppt ctua ... potuiss puni dus z qua pena vulz
qui potuiss gti

Quedam inli nomine berta / attabat Rogeri y marito suo de ad
ulterio adthori sepacoy / Qui sup ridctoy repetebat / dicens ipsa quas
tam alibi sibi pclut z hic sancto heus / Qui iudicib repetio i ca prodi
iudicib repetiur i ca prodi · ptes citaueunt / Cu ur mlier no psse

Libello de libello daus est cas
delictoy q ij offert / recovogt
dilecta de ibla ptea / Item sup
hyd poz dr / petendo z multo
teus obtineo caus nimis rite
vendo dtude ple / Quy d psta
tanc sc v q ey gtiss / Videt
stando solmss in adulteria
i zmd / Fuit duo sno que
forsa p . latu dicebat /
Appllandi poste z in apto
opo ey gosstay dicebat an pe
ttaio sua aduitet z no · ad
mittebat z insta cit tenet
appe dicebat de app dicto ad s.
Audiuiss et male ut pz jo
et gsuluerunt ... sup sua
senda zo an testes valeant
sit recepi set dicas q noy

Sz p procuratorem comparuit / oblato libello ille dicebat se non posse
inde donec sui advocati presenciam haberet / et adquendam advocatum
inducias postulabat delegati ei inducias adquendam advocatum postulabat
quod qui iudicialis illius libellat / ideo delegati mandaverunt ut eis inde
cum causis dixit se inde paratum / aut ac tu ita sibi tamen adh assig
nari postulavit / ipsi ei delegati prefixerunt / Adveniente non termino ille procura
tor delegatis comparuit coram delegatis tradendo eum belle inde libello / ille ag
omnia petiit restitui mulierem / quam dicebat virum esse spoliatum et non in
quo sit appellatum / Ipsi adhuc illa mulier coram delegatis dicebat quod ipso
restitucionem fieri non debere / eo quod vir ei erat suspectus / Licet in parte
ei cautionem de impunitate persone prestaret / Et tamen ille procurator ut de se
curitate mulieris vellet tamen / nec sollicitum competentem delegatis putare
turaret / delegati reputantes eum contumacem / lite non contestata testes mulieris
receperunt / et attestationes publicaverunt / dubitaverunt de quatuor principaliter sci
licet / primo an testes potuerunt recipi lite non contestata / Secundo an appellatio
illius procuratoris fuit defensionis / tercio an lite non contestata in possessoria ea posset fieri
diffinitiva sententia / iiijo an ipse contumaciam procuratoris potuisset dubitari

Ad primum dico quod licet consideravi licet in talibus iniuriis non fuerit ordo
iudiciarius servatus / quod tamen in presenti causa non agitur de federe matrimonii sed de cri
mine adulterii ad separationem thori multo non per procedi ad receptionem testium lite non contestata
Ad secundum dico an sit defensionis appellatio ipso non videtur / sed dicitur quod non est apud delegatos
fieri ante gravamine / sed in appellatione asuito / sed ut restitueret et non restitu
tionem appellavit / Ad tercium an potuit processus fieri ad diffinitivam sine lite
non contestata / dicitur quod ipso non sine suis defensionibus apud sed non defensionibus / Ad quartum
an ipse contumaciam procuratoris dubitari possit dicitur / Ipse distinguit aut dubi
tat contumaciam procuratoris et non purgat eam et tunc bene potuit condempnari secus si
negaret

Quia iuris abbas sancti pauli ... cautionem lioni si

i° Nota solus excitatum index cognoscit de adulterio ad separationem thori / Sed qui
Sed qui agit ad penam legalem cognoscit coram secularis et tunc de procuratoribus
et ibi videtur nota quando vir accusat mulierem ad penam legalem de ad
ulterio sed non mulier virum

Clandestine procuratoris cuius ...

ij° Ipso ubi de crimine adulterii agitur ad separationem thori intervenit procurator
et ubi de crimine civiliter agitur intervenit procuratoris de procuratore tunc

libello mulieris quod virum ad separationem thori mittit debet recipi

iij° Ipso ubi accusans virum de adulterio agit eodem libello nec de ad separationem
sed etiam ad dotis repeticionem et hic habes casum quo constante matrimonio repetit
dos alios vide ... ubi adhuc c. de iure dotium

Prohibuit iudice donec advocatus ... haberet inducias postulavit

iiij° Nota potest dari dilacionem propter advocatum querendum de ... in ...

Restitucio uxoris peti potest si postulabat licet quia nulla dicebat se bis sue suspensa et non potuit disputare uiuere cum uiro

bo Nota quod spoliatus uxore non debet restitui quia timetur de seuicia uiri et cum inde non caueat idonee si caueat dico non peticionem non possit ei ualere si tamen inter ea quibus denegatur restitucio quos dicit ut ing. in incipit hic est bonus casus.

Restitucio uxoris quando si postulabat non potest fieri appellacio

bo Nota quod surdo appellanti non est deferendum de appellacionibus ad appellationes li. bo. ita si post ipse proposuit et inepte appellauit non iste primo oportet debuit si peticio sua admitteret et si non admitteret et iusta erat si debuit appellare de appellacione dilatus. Ubi deficit ad finem et ideo quia non agnouit illato non commutato appellauit eo ipso erat surdo de appellacione ut debet et ad recusante

by **Licet ordo iudiciarius in aliis contrarius sit seruandus**

Non quia in litibus ordo iudiciarius obseruari debet iij q. li. quod diffinitiua corripuit causas matrimoniales quando de federe matrimonii agitur in de uinculo an teneat uel non teneat et est ea specialitas fauor matrimonii si ad separacionem uinculi pertinet tamen et solita si in c. cum ... 2 q. si aut debet deindicionis dispensacionis in d. hic non erat ... de federe matrimonii quia non dubitabatur an esset inter eos tamen sed alia specialia sunt in causis matrimonialibus plenarie post ... debet ... amodo post et ... .

by **Quod de cauta adulterii**

Non quia ubi de ... agitur non potest procedi contra ... ad testium recepcionem ut ad suam diffinitiuam debet ... plenarie inuestigari ueritatem de dolo cognitum.

Probacio ad separacionem ... non admittitur ...

ho Non ubi agitur ad separacionem thori propter adulterium litis non ... non post testes recipi ut ad diffinitiuam suam procedi non est ... dispensacionem de iure ... et est mixta ... tunc ...

Potuit tamen procedi ... propter suam contumaciam ut contra ... si ... non ... causam ...

bo Item dico non potest ... contumaciam ... et non ... est ... pena ... ubi ... pena ... non ... . Ho ... non ... ... et est bona glosa in ... contumacis ... qualiter ...

et qualit' q9 ɔtumacem reu pcedr̄ / Demum quaūr q9 actorem ipam ante
omia ɔpediam ¶ Vos videt' q' an' lit' no ɔt' no est pcedendi ad
testiu receptione ut ad snaz diffiva / sz in casib' spalib' i quib'
pcedit' lit' no ɔt'a ut i c e t quo 2 iudicem expediosam de pend
ɔsuetam in sp' i omib' caus' sive incis lib' ɔteste sive no / re
quirat' cita° pcrin d' t' qu sit / et' i caus' i quib' lis no est co
testanda / q' incis no pcedit' ut q9 ɔtumacem ut ps' i c q' m q9 pro
qui s' st' lim lator z c placuit qui inim actore post c pmo
¶ Sz no qualit' citabit' ɔtumax vl absens ¶ Audivi si est reus ɔtumax
post lite ɔt' citabit' trib' edict' cu i tualle x dier' p singulis
ff de iudiciis l ad peremptoriu' z l seqnti / et ista lex loquit' solum
loquat' de ɔtumace post lite ɔtestata / cu vero erit si reus est
ɔtumax an litem ɔt' / cu lex ɔtumacia ff de re iud lege i ɔstitute
ff host' ¶ Item ppt ydemptionem vomis boult est q' effectus citacionu
etia an lit' ɔt' differunt / q' an lit' ɔt' pcedr̄ cu reus de
de quib' i c sive i c si pp lit' ɔt' pcedit' ad diffiva sz an lit' ɔt'
si reus est absens no pcedit' ad diffivam snaz sz admisso i possess'
de do i gtu put / Si actor an lit' ɔt' citabit' ɔt' edict' cu i tualle
xxx dier' ¶ Sz si actor est absens ante lite ɔtam sumabit'
cutat' qui semel s' quo i qu indices q' citabit' trib' edict' cu i
tualle xxx dier' si no venerit dabit' aliud spatiu an / et tuc
si no venerit ,igit' debet definire vel ferre' snam p reo istante reo
i qu no sive cuis cessu no pt actor desistere ab actione semel edita
de quo sit' tit' de libelli obla c signisticantib' / Vbi d' q' q' cita
sive illud pcita sitas q' si reus sit nam quetus edita sibi actore
p indite ut ɔpetitore reo postulante ita° sit actor pcede lite
i qu iudices an tam semel / et fiet diffiva snaz cor lit'
no ɔt' s' ome ff de pb l' ¶ Si aut reus no pt depurc pro pbare
absolve reus ab instancia iudicij tm / z actor ɔdepnabit' i expens'
s' demdi lyperand q i ¶ Si aut actor z amo venerit pro
cessu sito vestit' i expens' no ita audiet' z recipient' pbacones
defuire suo / Et si ita venit z recessit post ustitas casus titacones
cadit ab omi iure suo ¶ Sz nc no fiet lom i reo absente an lit' ɔt'
q' i i° tam inip' fiet diffiva sz fiet missio in possess' ut no' de de
i gtu put i ut z c tue ¶ Si vo post lit' ɔt' actor vl reus
se absentet eo no citabit' spaiu ɔpetabit' ut predixi an
lit' ɔt' nisi ex cra iudices tempus dupit [illegible] tuc eo [illegible]
huic ad pbaciones dandas / et ad snaz audiendam cu quo lis
est ɔsti tumabit' cat' z de dolo put z c vltim' s' qu ¶ Post'
remittit ad snia de dolo s' dict dectuac' q' qualit' q9 pcedit'

cauciõe pcedit nisi c. actor de dolo cgtua^a li. ly q ctua^a actor f
ubi actor ctuax ~~actor~~ cõpnat^z nisi expensi ut citat ubiq ad sui pe
ticioñ veus nisi caueat de beniendo / Et pqualibz ctuatia pt co
dempnari in expensis siue sit ex pemptoria siue no / Sz cõgnoui
no pt sic pemptorie nisi q b. ut s / Qu depuls quetani
Uezio ad q videat spma / dici i z^a not qp uxor actus vir de ad
ultio aecepinam thori ineod libello repetit cam dote / q d^t qp no
solu dote sz etia donatoñ ppt nuptias eod lib^o pete pt / no qz sicut
vir ppt adultiu vxor lucrat^z dote sic eciu ppt adultiu viri donaci
oñ ppt nuptias C. de repudiis l. cosen. no qz vir zuxor no adpma
indicaut zz q^i. si quis vxore / q Sz cui applicabit h donacio
suplucrata ul dos dic dic si extat filij ex eod m^o nati / eis vsh
nari dz / mauit ut liceat mat rauic q si de adulterio
q Sequens glo not qp dici i fi^o not bz v^l de uic uult agit ut uel
peni^s de penis tac / q Glo z^a pp ibo dcit^r aduocat^r videt^r
ille pnn voluit vide dicit^r aduocatu cuiu venirct ppt reducias
pluries habebat / q Sz venit glo^a qui dabunt induciae ppt carencia aduoti
gloa ponit z^e cas aut loqui in p^o lit^e aut in medio aut i fine
q Si loquit^r de p^o cau bz qui aliquis votus est ad iudiciu / et ibi
apparens dt se no hre aduocatu quare petit dila^as adquirend
aduocatu / dande st^t sibi in distincte ff ex quibus caus maiores l. ab
hostibus q st qp sup^t / q Ubi dat^r tempus adquirend aduocat absente ca
rei publice et iste aduot^r cogeretur lite psequi e ibi cautulis ci solari^m dari
& defendi cõpnadi q plt^o / et si no poss i venire ptor dabit eu ff
de postulando l. 4 q aut ptor z h^t dicitur leges ff ab^o / q Si aut
in medio cae petit dilacio ppt carencia aduocati uel aut petitur
cõmissa ca aut maliciose / q Si cõmissa ca bz qz aduocatus eius
est i peditus / ut poss adesse dande st^t ei nove i ducie / qz ius que
posse quere aliu aduocatu q ui ita cae no nouit / q Septa etia pa^o
que cuido fuit i ducias ergo cod^o dicut p pmo cop^o dd sz si maliciose
petant no st dande de do cogitu put / z Juli^s vendit bona ipsius
maxie cu sibi p^e aduersa no multu ledat / cost^t aut d^t aliaq
bz maxie si p^e sd pnde no potuit / dicit ius pe de dilacionibus
4. pmo d cõpatoire nisi de dila. ze v cõpatoire etc / Sz si maliciose
petant tuc no st dande de dolo cogitu put / q Si aut i fine
no st danda dila^o ut valebit excep^o pnsumanda sua / sedeat
te tuc no hre aduocatu excepta ca fiscali / ubi si ferat^r sua
q fisco eq aduocato absente sua no valet ff de iure fisci l. si
fiscus ex glo d^t ado / q Et sic no cõmissa glo i p^o cae et i medio
si dolo no petit^r dat^r dilatio p aduocato hendo / i fine no ut nos
siue qp aduocat^r absint / fallit i ca fisci q^e sua q fisco fertur

Ponit quare pt pete mulier a viro adulto vel q / q Septe no pt pete mulier viri actus aliud de adulterio acthori sepe z no solu dote sz et donati ppt nuptias.

q Sz qp i p^o et i medio cae dat^r dilacio pt carenciam ad vocati ex ca si dolose no.

qui dat^r dilaco ppt carenciam aduocati

Aut i p^o cae da i distincte

q In glo i excepta etia i medio
Aut i medio cõmissa ca pr
q sz si maliciose petant no

Quod iuris si i p^o sentenciaz q vult dicere si i fine petatur

eg. de aduocato absente ff. de min. si sisti sit sistent, et de aduocatis sisti l. blta
sec. et preterea si ho. au. ¶ Sequitur glo. sup. vo. hoc supra suspectum
uidetur, ponit ante omnia, scilicet restitutionem expoliationis fieri, mulier
petiit prelatum dicens restitutionem non fieri, quia timebat sentencia viri, glo.
hec narrat octo ponit quinque casus in quibus non fit restitutio coniugis, quando
timet sentencia viri de resti. spo. litteras, sicut videtur quod dicens uie-
seuiciis nimium cogit cum verbere ff. de his qui sui uel alieni iuris
l. fin. et si tanta est vel seuicia quod mulier non audet se committe. cum
cautione prestita tunc in toto negabitur restitutio ut in dicto c. litteras
de resti. spo. alias autem cautione prestita restituetur de resti. spo. ex conquestione
fit si in continenti probatur impedimentum uel de presenti ut in dicto c. de resti.
spo. litteras. Item si publice fornicatur de diuor. sigti. si est virgo et
corrupta tunc de spo. tunc locum. et vo. quod licet non potest dici quod aliquis
sit spoliatus quod posso inducit pertinens copulam, sed tamen negatur
possedisse non est spoliatus, ut uestibus, quibus si absque coniugalis tenens
non vult cohabitare de diuor. gaudemus, et quia autem aliud non faciendum est
restitutio quam publicis tantum ingressus est de resti. spo. ex conquestione prestita
primo sufficienti et ydonea cautione de impunitate personae, et de
resti. spo. ex conquestione et litteras nisi tanta esset viri austeritas quod non
audet se viro committere tunc non dz restitui et c. litteras, ex quibus de resti.
spo. ex conquestione addit hos casus, si post in mundi religionem mutetur copulam
de qui. cum coniuge sic licet non fit posso sicut dicimus est de virgine
¶ Item vehemens suspicio de his de spo. tanta sint et diuor. gaudemus quanto
¶ Item si plurium sunt possessorum de spo. cum locum
¶ Item si illarum possessorum sunt de resti. spo. ex parte
¶ Item si non probetur lucrum contractus ut ibi
¶ Item quia probatur in modo exceptionis quia ad id non agitur de or. cog. c. fin.
¶ Adde cum petens restitutionem repellitur per exceptionem excommunicationis ut no. i. in. c. cum
et i. de sen. ex. c. in. vide in specie de peti. et poss. § fi. et peti.
¶ Venio ad quod quia maior non quod plura sunt spolia, videtur ubi agitur
de fide minorum non ingerit finalis iudicialis ordo, quia multa sunt spolia
inter minorum sed que sunt illa quod enumerat ita spolia vide
ea nisi quod plena est. ¶ Jo. an. i nouella enumerat illa spolia
per quod dicitur de testium de auditu de testi. quotiens et c. licet. ¶ Item i.
nouella de calumpniis tunc i. c. litteras. ¶ Item quod licet non est nostrum loco
compurgacionis, cum sit infanti de iure testium vel coniugali, quia si deficiunt
in purgatione essent separandi et consequenter intentum suum deponunt sicut
adde quod dixi de spo. tanta uos in ipsis venit. Ostiensis ponit hos casus
primo ¶ Non nisi spolia sunt confessio notoria ¶ penalis pater dubius
cusatio et sua in. ¶ Probabilitas maior audientia, et regula si idem
¶ Iudicio uxor et lis de do. filii

pro. quinque casus in quibus non fit restitutio expoliationis

pro. viii spolia i minorum fit enumeratio

nota casus

non restitutio spolia

valet testimonium de auditu in hiis fortiori c. licet de testi. spo.

votis, scilicet impedit, sed non dirimit qui clericus vel vovens rursus dubium
in dubio sertius sit pars prima et si cetera sive duorum ordinariorum
sed primo de plus habetis non sua quia ubi non habet potestatem sui corporis
sibi retro, item de sponsa et assi non de credulitate cum opio quod consti-
biti ad attendendum adulterium et clandestinum pro quo ipse si lite contest. c.
pe et alt. maior scilicet requirit maiorem iudice supra de confessis
platorum ancedentibus et ius spiritum de sponsa et assi c. 1 ad sic. Quando
in pres et iure dedit assilo debugante debitum filius filium agat
quod precium de sponso non est dos. Quinto et quod de testi licet quaedam
ponebat alia sponsalia traus, tempore impedit restitutio in eo niroli
dedimus sigilli. favore minorum restituit quod alias non restitueretur de
resti in integrum habetis. Item petitur quis minorum non cogitur
penitere ut qui coniugi lapso non reddit debitum de coniugio lapsorum
in i. Item clauditur contractus de desponso in publico, de ill. i. audi. dispensatus
sicut alias non audietur de ap. durante. Item de ipsa ca. non ta
quo sit incident laici cum filii sit lex latori sibi sive pse in
pedit vel quod desponso propter in adde tamen de sponsa et littero libro
c. quod habet in dom. de clandestina dispensatione de v. sig. sepe. Bonagida de
clandestina desponsatione cum iuste tenetur fuit colligere nos cap.
primo quod iuste contractum praede de bana ut in itur tacens postea
repelletur qui iure actione post tamen in tua. Item quod admittit
denuntians de cognatione per tua non premissa more canonica de quod
depend noverit. Item non denuntiante iudex requirit ut in v. et ipso
et desponso in tua i parte ipsius. Item in ca. hac post publicationem
receperint testes super eisdem articulis de quo de testibus fraternitatis et c. in
in tua, super bona glo. Item cum alii contractus qui voluntate dissolvuntur
illud contractum sola morte dissolvitur de sponsa dive iudi c. 1. Item omni
tempore contrahit sed eius solempnizatio tempore prohibito de ferys capellanum
Item valet iuramentum licet non incepit, de testibus alberic. dicitur ut ibi et
de feri. et re iudi. sed libro. Item inspicitur ca. non venit vita testium non
de testibus. Item tenetur contractum abiecto de eo quod dupt in iure sig. ti
cum ipso infideli vel sive 26 di. de iudeis et ab infidelibus dedimus
quaesto de eius sit t. bo.
Glo. super verbo ad dissimulandam sententiam quae incipit si patet videtur sed
quod agitur de tunc adulterii ad separationem thori lite non contest. Item predi-
non dicitur. Item not. glo. hic et declaratur quod in criminali ca. civiliter non
non pt sed in lite non contest. Item quia hic agebat de adulterio civiliter
scilicet ad thori separationem non autem ad penam legalem. Idem in ca. inter
civili et de do. agitur putus et c. quo reque iudex sed consortia
et quod etiam protestatur et aut ca. de exhibenti reis et f. si bo. collocatio
et iste scilicet Innocentius iiii sequitur est opinionem Iacobi bal. sed in isto

vetitat ca. in opinionem antiquorum

titulo ptotu | v' apz cplit' no gt' testes no sit' recipi di | hug' ti
et martinus crimi' i gtra opioe bz q' i c'mie timilit' ul' crima'
possit sua scivi lit' no gt' de qua opioe vide iy q' ip ysbu v'
hugo dt iudistie posse pcedi si liqueat de ea / ut turat au lis
sit gsta ul' no | gl' gt' dt' bz i d' c est ducte q' cu' no ob' iyqj
ipzea | z c de penis nc dui | qz i est sple indilapidac' v' pubta
comoditas ptulita | Iste inter inquestois | Iste v' infatus offat
tuaz auou' bona repplat' p aul | si z aud bene' v' pupt
si belit iudio stare | si postea desolume' adfistu' ut sup boulo
budit si bu' audit' sup tamme | c de vesc' veis l. y | Si vo lis
est gt' z ligt de ea | iy maiorib' crimib' iniqs pcedit q' absentor
ymo audit' quamp' beneit ff de requirend' reis l. amus | sed
i minorbus que pena relega'is ul' dump' y estiacois gtiuent
bu audit' c de adult' q' ius sbdit q' insi | z dus sp i isto
q' putto secutus est opiony Jo bal | z no mar' z hugois / ul' i alio
putto s. inde ducedit dualy gtrs ascilio rogata / de vesti da spedite
secut' est opiony mar | ut i c. Raymu
Nemo ad q' sup ubo potuit in psatus | Ipst sua gtuaz ul
etiam pour' si sterus no purgant cand' gcoos sua i modari
q' appsto topul tlafit duas gtioues pua q' dus spt pualytudia
pt Joh' / Ro q' clipa suos dz teue autore delyto q' fuit aua
p c quesiuit de elect' si ppnunisarvy li by | Sa spt gtuaz pour
st calu stit z no purgat pt Joh | Ro q' ipo l. p stit et no purgat
ud possit vide ad vitea spec | z aliena clipany scit spony silis
vo de off or iuresua li ibi ue sagius rect debuit indily vitat
bu poss' si q' gesto pour' dus puidiat | Sto c. pape de ap
v' spt gtuaz pour' duo puit inop' sy q' q' by q' ledun' v' si
adulps | Ubi si pour' p dies no apellat uotz duo q' de vesi pulta
pubrita v' gsessio pour' uotet duo / de vesti i integ' ad beniss'
hbi neglia pcura' is no pduteny mira caa | uotzrettic ii desti
tuat | Iste dolus pour' uotz duo ff de tributoria l. pcura / pour
secum' | dolu uote debere duo ut popouy dubitat ut uott du
bitanus | z c de ceptucne militar' auone l. i ceptuc vbi si
pour' no paz' ppt' deuulita' auoua tu ssenda / dus gsaut
dnit i quadrupla | de ca possi ad aliu ubi indep i petiad' apour
p dny rett' sanpt | Alium go gtua pour' uotet duo ut spt
Iste negla iy q' by q' ledun' de vesti i integ' ad beniss' / gsessio
deve iudi sorta | dolo ff de tributoria l. pour go rest' gtua
p sny pour' uotz duo uisi ccdat sines iuadati s de off deleg
tu aliy c. de pour' l. si pour' z sibe i putet q' malu pour' ix

po pour' gtuaz dolu pour' ul' no uote duo sz aug' i gls
3o solut dupl'
glo ph' stn pour' uote duo
so 2o solut
dupl's dolu gtuaz de bua
gse z solut

gtua
negla
gsessio
dolus

elegit ff de muneribus l. cum mandato et probat hoc quia factum procuratoris prodest
domino si obtinuit ff de procuratoribus l. qui proprio contra ut incertis ergo et etiam
de obesse || Et probat hoc sicut supra procuratoris prodest domino in utilitate sic et
de obesse in dampnum ff de procuratoribus l. qui proprio contra ut incertis et imputet sibi
qui talem elegit ff de muneribus l. cum mandato ubi dominus imputat
domino qui minori commisit negotia sua || In contrarium quod non nocet   Ou ꝗ i sꝫ ꝗ videtur
factum procuratoris domino probat per l. i. § si procurator si quis ius dicenti non
obtemperaverit ubi dicitur si tutor vel procurator ius dicenti non ob-
temperavit ipse punitur non dominus vel pupillus | Et si procurator sublata
pena domino non nocet recepisse tradit quia procuratoris tamen quemcumque
est non domini ff mandati l. si mandato ubi patet quod non potest
conveniri dominus propter factum procuratoris || Item dominus ignorans de procuratore co
facto procuratoris non efficitur || quia cum sit domino ignorati nocere non debet
ff de liberali causa l. i in fine || Ubi si procurator hominem quem mandante
probabat liberum | Sed ergo ignorantia sit illius ut nocere non debet contrario
est ipsa lex posita dicit procuratorem quemcumque de delicto suo in dominum manet de
casu ti § si quis in sua domo tollit | Ubi si ignorante domino
in domo eius conductores a procuratore quaerunt | ut furta vel iniuria ac
lebraverit non nocet domino | Et patet per rationem quia ex dolo alterius quis convenire
non debet ff de contractu doli l. si procurator || Solutio aliter quibus patet et contra-   Go vij i dolo dicas
80 rietas videtur aut dominus scit contractum procuratoris et non purgat et tunc nocet   ꝗ procuratoris contractum vel
domino et ita quod est contrarium sicut in primis contrariis || Aut ignoravit vel scit   domino prodicat
vel purgat et ei non nocet sed ipse procurator punitur de dolo suo et non
dominus et sic loquuntur ff si quis ius dicenti l. pe § si procurator et
alia iura adducta in contrarium quia iniquum est aliquem alterius odio pregravari
C de in officioso testamento l. si quis pro uxoris sive et pecunias de tenere
auctores qui debiti que sunt ammalorum parte capitis consumit Et ideo
dominus non est gravandus | Ignorans contractum vel delicto sui procuratoris vel tamen
causam scit tamen purgat || Ubi sibi restat hic videre utrum ea que fiunt in
iudicio secundum formam mandati | Vel aliter quedam facit procurator in iudicio
non secundum formam mandati praeiudicat ut in primis vult || Et quod non praeiu-
dicat domino | contra sententiam dum non vendicat ad primos sicut et ut
90 olim de off de leg || Sed quid si super contractum procuratoris dominus illa
ignorans contractum an lege tali sit | Videtur quod non cum non debeat contrari
cum non scit contractum et non purgat ut hic per ea notata || In contrarium si
est lata a suo iudice cuius cuius sit iniusta sive iusta lata tenet
ut quam in sui pastoris || Contra dominus fuit in culpa talem constituendo qui
non obtemperavit iuri | quia quamquam publica contra quis punit de suo non

no est nobis / Excommunicatus obligatur si quia iniuste excommunicatur debet absolui sine aliqua satisfactione et excommunicator ad interesse tenetur ut extra de sacramento ... quod

quia ipsum excommunicauit iniuste et non citatum Extra eodem titulo

¶ Circa primum principaliter scilicet circa procuratores notandum duo / scilicet dicendo duas regulas

Prima negatiua est tale factum procuratoris non obligat dominum in hiis que expresse

non cadunt in mandato uel sub mandato non includuntur / probatur ratione quia ad id

procurator non est constitutus ut sic expressa ut in clausula satis dicendum est de procuratoribus

sub mandati diligentia de excessibus cum dilecta. ¶ Secunda regula affirmatiua

scilicet procurator notandum duo in hiis que expresse continentur in mandato uel

que sub mandato includuntur / probatur ratione quia talia gesta sunt de vo-

luntate expressa uel tacita ipsius domini ideo obligant de electione cum

adsederint ¶ Tertia regula scilicet negatiua in ... adiecto quod dolus

uel furtas procuratoris non obligat dominum / si falsificet instrumentum non potest dominus

teneri / quia hoc procurator uel expresse uel tacite sit in mandato sine iure fit / et

ita potest intelligi lex prima si procurator ... si quis ... non ob-

temperauit / Ubi si dicatur procurator ... ad ... si alia ... non pre-

iudicat domino quia ad illa non sit procurator / sit ... ad dolum uel furte

...

¶ Quarta regula ... solo ... principaliter

Prima an contumacia procuratoris ... patiatur dominus missionem ... decreto

... / ... ... qui ... nomine domini ut procurator

... si esset in re sua / ... de damno ... in facto ... qui bona

... / Ubi contumacia ... qui ... procurator / dominus non

patitur dominus missionem ... decreto ¶ Eo ... quod ...

... nomine / non tenet ut dominus procurator ¶ Secunda ... an contumacia procuratoris

possit dominus condempnari in expensis dicit ... / quod si procurator sit

contumax in non comparendo an ... uel ... quod dominus potest in expensis

condempnari ... ... / ut interesse illius cui

sit condempnatio / et non tenetur sit pena ... interesse illius cui sit

condempnatio / et non tenetur sit pena ... interesse ... quod ... uenit

ad nota ... de ... / et idem ... contumaciam

sui procuratoris condempnabitur in expensis / et mandabitur ...

... ecclesie / quia ipsa est in culpa ... / cum ipsa

uel alius nomine ipsius comparere debuisset ¶ ... condempnabitur

... ... suas ... / hoc est non

... / ... ... condempnatio ... expensis

... ecclesia / ... distinguitur / ... condempnatio fiat ante

... uel in ... ... procurator soluendo uel non / ... est

soluendo contumacia ... ... ignorantie ecclesia

¶ ... est quod ... ... contumax soluat expensis / ... ecclesia

an ... contra ... ... solut ... ...

q[uod] tu[n]c fuit in culpa t[ame]n eligendo / q[ui]a dolus p[re]ponderat culpe ff. ad l.
aquilia ¶ Sto si obstitutus q[uaeritu]r / q[uod] si placit[um] ut c[aus]a sit p[ro]cedens
contra h[oc] t[ame]n tempore placitus declinat et fiet exceptio contra ipsum
ut p[er] [illegible] deputatus audiens et consit[ut]... ¶ Si a[utem] p[ro]curator no[n] est sol[ven]do
et agat de expensis ante diffinitivam sentent[ia]m / si sit moderate et modico solui
certa et imputet sibi quare t[ame]n elegit / ut restituat i[n] integrum
¶ Si v[er]o immoderate [illegible] ad officium iudicis deffinicio actioni p[er]tinet
h[oc] [illegible] s[upra] libello de off[icio] iudi[cis] c. ij ne lites ordinarie [illegible] / C. de
fructi[bus] et lit[is] exp[ensis] l. t[er]tio / et tu[n]c si videtur iudex certam expensam
expensar[um] [illegible] / potest restituere ad decem certe [illegible]
tu[n]c [illegible] ut deffiniat ad deffinitivam sententiam et sic [illegible] et bona
l. mala fama t[ame]n potest arbitrari / [illegible] sit p[ro] [illegible]
in expensis tocius litis deputatis [illegible] / [illegible]
sit [illegible] C. de iudi[cis] [illegible] ¶ Si aut[em]
[illegible] expensar[um] [illegible] diffinitive / aqua est appellatio non h[abe]t
locu[m] petitio restitutionis i[n] integrum quia iudex appellationis ad hunc ordinaria
[illegible] de p[ri]ma ea [illegible] accessoria [illegible] de ap[pellationibus]
ut debuit / concludit [illegible] [illegible] arbitrio iudicis au[ctoritat]e
[illegible] sit restituenda vel non [illegible] p[ro]cedat
¶ Dicebat [illegible] possit alium p[ro]curatorem constitue[re]
[illegible] et [illegible] p[ro]curator impediat[ur] [illegible] expensis
[illegible] alium p[ro]curatorem constitue[re] et [illegible] ut [illegible]
fuit i[n] culpa constituendo [illegible] p[ro]curatorem ¶ Si aut[em] absente h[ab]eat
p[ro]curatorem constitutum et impediat[ur] [illegible] non i[m]putat[ur] [illegible]
fortuito [illegible] non potuit [illegible] ut ff. [illegible] qui pe[tun]t [illegible]
[illegible] dabat [illegible] non obstat q[uod] non [illegible]
¶ Tertio q[uo]d [illegible] p[ro]curatorem non [illegible] h[ab]eat possesso[rem]
[illegible] ¶ Quarto an [illegible] p[ro]curatorem [illegible]
[illegible] p[ro]curatorem qui non [illegible] iurisdictio q[uod] sit
ut l. [illegible] C. [illegible] iudex [illegible] p[ro]curatorem [illegible] sit [illegible]
litis / ut postea [illegible] possit [illegible] [illegible] quia
culpa sua est q[uod] non [illegible] / [illegible] datur actio [illegible]
[illegible] non est i[n] [illegible] restituit [illegible] ff. de
dolo l. eleganter [illegible] ¶ Quinto q[uo]d [illegible] p[ro]curatorem [illegible]
[illegible] iure [illegible] / [illegible] de dolo [illegible]
manifesti [illegible] non [illegible] non audit[ur] app[ellatio] [illegible]
[illegible] et [illegible] manifesti [illegible] / [illegible]
[illegible] se nolle [illegible] non [illegible] / non
[illegible] p[ro]curator [illegible] iudice ad sententiam [illegible] se nolle

cōparē | nunq̄ dñs p̄det p̄tatem appellandi ¶ Si vero cōtumacia p̄cur̄
facit tenetur dñm suum cōtumacē, hunc p̄t appellare dñs sz īa x dies
a die sc̄ie | nō aūt a die notic̄ie sc̄ie post x dies sz in sp̄t
q̄ est nolo | na sz p̄cur̄ sit malitiosus p̄ manifesta cōtumacia
dñs tū nō ē p̄fecta cōtumac̄ cōtumax d̄r | quare ergo p̄tas appel-
landi dño auferat̄ p̄pt malicia p̄cur̄ nō h̄r anim̄ cōtra plures
debeat tenē auctores | de ma(teri)a eos cōsuunt | ut ob iij q ti bl̄dum
v̄ sr adūsus v̄ d̄r | q̄ si quis p̄ p̄cur̄ egit hunc audit appellans
ut illud i(n)telligit post x dies ¶ Si aut p̄cur̄ est cōtumax p̄
supne, tt c(ur)rit x dies a t(em)p(or)e sc̄ie nō aūt sc̄ie | et sic habet dñs
facē nūc cōtumacē manifesta p̄cur̄ ut c(ur)rat a t(em)p(or)e sc̄ie, et p̄s-
umptō tt a t(em)p(or)e sc̄ie | sz q̄ fecit suam cōtumaciam se latitan(do) ¶ Non delig cal.
dt quāqz p̄pt cōtumaciam p̄cedit̄ sz solitū ordine nuī, et illos cōuicta t
dño s̄. q̄ p̄cur̄ est cōtumax l̄ sit missio in possō ul' cx x dies
ap̄l. nō appellat tūc i(n)re audita | q̄ forte p̄pt utilitē suā nō
appellat ¶ Si aut p̄cedit̄ q̄ solito ordine nuī | sz tū p̄cur̄ cō
tumacia manifesto i(n)fligit p̄ea, q̄ nō audiat̄ appellante nō p̄iudicat
dño | sl̄r sz p̄cur̄ maliciose obmisit appellare | et desit cōstat nō
p̄iudicat | dño q̄ a t(em)p(or)e sc̄ie p(ost) x dies possit appellare ¶ Sexta q̄
in cōtumacia p̄cur̄ adhibita i iudicio p̄iudicat dño i pena cōtum(aci)e
dt sr de arbitris l̄ nō distinguem(us) q̄. sr dñ. ¶ Septimo quo
q̄ ad p̄ductiō instrumētorum testium excludat̄ dñs p̄pt cōtumac̄ p̄cur̄
facit cōtrarie īn de off. del. ca. olim l̄r depūt̄ | Ideo vale
aut p̄cur̄ excedit fines mandati et nō nocz dño | sīue sit p̄cur̄
ad iudicia sīue ad negocia & de off. deleg. cum olim, et i. de
p̄cur̄ p(er) uocatio de cap. sequnte ¶ Aut nō excedit fines mandati
& tunc aut h̄r speciale mandatum ad id q̄ facit q̄ cāu plane est
q̄ nocz dño ff. de re iu. ar. l. i. ⁊ de sen. ex. t. uides | Aut non h̄z spe-
ciale mandatum | et tunc aut loquimur in his q̄ facit ex iudic̄ ul' in his
q̄ in iudic̄ | sr ex iudic̄ aut h̄r gn̄ale cū libera sīue ad neg(otium)
negotiorum sīue plura q̄do ul' q̄ dolose nocz dño sicti ul' ratif(ica)
ff. de solutio. l. p̄cur̄ de ca. possī ca. olim | sr cōuocati ul' sicti
cōg(nos)ci nō nocz ff. de p̄cur̄ l. cōuocauit ⁊ si quis ius dicē nō
obtemp(er)auit l. i. q̄ sz p̄cur̄ ad eū ii ca. l. cū fūlo de electiō cōp̄ro
missarium sto. l̄. ius l. r(ecl)ius l̄ hoc cōuicta ad ea q̄ facit ul' cōmittit
¶ Sz cōuicta ad ea q̄ negligit q̄ facē debeat nocz ff. dño sz sicti
ut C. de ag(ri)c(olis) et cēsit̄ l. nulli. quoc l. incip(it) l. tēn. sīue ic(on)g̃ti
de elect(ion)e sr cōp(ro)missarius l. ic.
¶ Si aut i(n) iudicio aut loquimur in his que post p̄cur̄ cōsola

cōtumaciam p̄cur̄ cōcludū(n)t sc̄a do
sz sup gn̄ale c(um) libera dño sicti
ul' ratificare(n)t ratificat de ca.
possī ca. olim sz u(n)s tantū ul' sicti
cōg(nos)ci nō sz de sū in sūb t.
u(ltim)o li. h̄o sz in his q̄ negligit
⁊ facē d(ebe)t nocz et cōg(nos)ci deleat
sr cōp(ro)missarium
| In iudic̄ i(n) his q̄ i(n)fligit de
p̄cur̄ cōtumac̄ nocz cōtra p̄ ha-
beat gn̄ale mandatum dño.
sp̄at cōtrarium i(n)telligit s(e) diui(er)s
ius t. si l. ic. | Sz quod de
cōtumac̄ ul' doli actio sp̄l̄ nō
ū h̄eat gn̄ale cū libera ut
q̄ quesit | Sz post lit(em) cōt(estatam)
sit dare cōtrarium sta de cap
sp̄e | Sz si dñs sit ignorans
tot p̄cur̄ illi ⁊ si p̄lo nō
sit restitut(ur) c(ontr)a dño de
dolo eleganter.

sicta qtuaa / ut misso in possō 2 hys silia / et tnc sicut sit equalis
illi lit' prius sic solus dno alius lit' sibi competit dolus
vl' qtua a pnts litt' dno ff de no b mu l. de pupillo § si forte
de min' c. vltio li b. / Aut de hys q i fluit voc doli veri
vl' qtua e de aut lis est qt / aut no / po tnt pudicat de re iudi
catā / de ap scpe ff dno ug ti tenē prius de dolo / et si i solido
no sunt dno vestituet actio ff de dolo l. elegant § pto sp am
no liceat nisi sit equalis tu libera ff de doli excep l. apud celsū
§ questitu sit inouit dot vel' iubeni illa c. de sic sis et
/ Ang vel iubeni illaz c. de sic sis et si dus madant vl
vtu sunt tenet ut i tu ad sede / q no madaunt ut vtu
sunt ztt aut ex delicto no est sus locupletior tt nnt pena
tus delicti eque pt cadē i psona admistrator sut dno i solus
aministrator tene l. i. § si plus de ofi eg cui madata est iurso
sunt c. si ex pmissiony de decas li b / Si aut no eque pt cadē
i prius ut i dni tnc solus dno puniat ut l. pq legat de hys
quibz ut indignus 2 c. e ti l. polla ht vltiz bu sly p l. plam
c. de sclā moneta vl i solo dni cadit pena / tu no puntur
dus / Ext prym ibid st qi compositōe pene / que i solid
dni auferetur lucrū moz dno ut l. polla / si vo inferatur
dampni diminucōis patrimoy tu puit aministrator no dno
inauctā de etiaf ti ko § si quis i sua domo 2 l. pa de sitolb
li pyo / Jacoby iy § si pcurator l. i ff si quis ius di ti no ob
tepa vit dicebat qt i pmodialy si prius sz equale madatū. tu
libert noz dno sic apud ~~dnm~~ celsū § questitu de doli excep / In
iudicio aut quit de pudicō guido dno i pcessit / 2 noz / de apl sicali
sic qo ad illa q i ponit vo site qtuacie ut l. pupillo § si forte
de noui op nnt 2 l. iuitatos ff ex quibz cz bu sit lit / / Aut de hys
q extera qtuaa i ponit ut ex delicto no ita pudiciū lit' ut
tnc quisse 2 no puit dus / Aut sco q si prius / Aut de pena
vvrogandi dno tu lite / ut q indice corrupt 2 noz dno / si
id sit apeius pq lit' qt / sed si au u lxcat equale tu libera ut l.
apud celsū § quesitu de doli excep / Petrus de bella ptica
tenet q nunq qtuaria prius 2 tenet / pudicat dno ff de mor
tenuby 2 l. tu filij ubi ponderat tnc aliquid i ingat si ij
initio est prius no dz nocē dno 2 adsit capley pudet qz dno
sunt i initio 2 ipe dedit prius / 2 qui sunt qtuaro i putet go sibi
q lez dedit ij opio posse esse vā si colliga de pudicio qtu ad pena
psonale / Alio vba distiguit aut facit ex forō madati 2 p
iudicat qda q forū madati no pudicat etiā sibi dno qdicat
c. tu oly de ca possesōis / Sp an qtuaa prius noz dno ut possit exi
/ Aut sit 2 no pgat sit / si sigit vl sat i pugat noy

Attendens [illegible] ita restitutionis lit. non cont. / etsi verus sit contra
non debent recipi testes / vel diffinitiva sententia proferri / quia non pot.
ordinem processus fra. ipsum recitatorum / Et licet decretalis
tribus modis intelligi / primo quod licet age. petitorio sup. iur.
prochiali. Sedo quod licet agebat possessio recuperande ut in glo. / Tercio
quod archiepus petebat restitutionem in integrum. / Nam illa tria erant
remissa plebano et consilio contracto erat lesa. causa turonen. decedis
legitur. de re. spo. delicto / Sunt archiepum turonensem agente contra
pte. / et plebanum sancti Martini debeneries quem ecclesia / quod erat
sup. petito iur. prochial. eius. et hic secundum primum intellectum / vel sup.
recuperanda possessione iur. prochial. secundum alium / vel sup. tam restitutionis
in integrum contractum factum sup. remissione iur. proch. plebano sancti
Martini / In quo contractu turon. archiepus dicebat sua ecclesiam esse
lesam. / Licet ea commissa sunt iudicibus delegatis bz aconensi
et verona. episcopis de quibus hic ubi / Delegati iudices recepto libello
citaverunt plebanum sancti Martini / die statuto partibus comparentibus coram
delegatis / Archiepus petiit beneficium sibi restitutionis / adversus illa
plebano sup. dicto iur. prochiali indulgeri / plebanus non illa iuris ordine
vel lit. contestata / Ad proposita partibus componendo proposuit cor. de
legatis / quod ipse non tenebatur coram eis sub de contra / quod ipse litteras contra
suppressione obtinuerat quia in litteris non fiebat mentio / quod delegati erant
suffraganei archiepi predicti / cum tam manifestum esset / duos predictos
iudicum eundem archiepo tamquam suffraganeos suo metropolitano sub-
esse / et ob hec causa hos eos suspectos volebat coram eis subire / et quia
delegati volebant has exceptiones admittere / ipse ad sedem aplicam appellavit
predelegati non obstante appellatione ipse monuerunt illum plebanum / quod coram eis compareret
ipsi delegati videntes illum plebanum contumacem receperunt testes ab
archiepo inca producitos / Et depositiones testium redactis in scriptis mandaverunt
illi plebano ut ad eos accederet / si aliquid vellet in personas vel dicta
testium obicere / et cum nollet comparere delegati in ipsum excommunicationis sententiam
protulerunt / et possessionem iur. prochial. adiudicantes archiepo metropolitano
turonensi restitutem / Sed postea restituentes in integrum / preceperunt ne quis illa possessione et
qz eis / Super ea diffinitiva lit. non contestata / plebanus hoc videns quod pro
admissa / appellationem sua prosequendo licet ceteris sentit duo ipse. / Ipsa
considerant primo quod illi non sunt coram eis iudicibus contestata / Sedo quod recte
erant suspectum quia manifeste apparet duos ex delegatis iudicibus
dicto archiepo tamquam suffraganeos metropolitanis subesse / Tercio quia
appo plebani erat licita quia appellavit post suspectos et suspitorum appellatam
et non admissam / Et ideo pronunt appo plebani non fuisse licitam / et obst.

plebanus forte potuisset cōtrari / tn lite non contestata non potuissent procedere ad
suam diffinitivam / Ideo apparet videns quod nulliter lata erat diffinitiva supra
lite non contestata / Ho et secundo contra eos lata erat post appellationem legitimam / Illas
suas sententias latas decrevit irritas et inanes / Insuper mandat
episcopo Tironensi ut iustra ecclesie sancti Martini restituat / et etiam
omnia alia bona ipsa que per suam delegatorum ipse vel per alios occupa-
verunt / Item super iure parrochiali ecclesie pt agi contra rectorem
illius ecclesie de iure per quod auditor depositus / et per ipsum in cap. quatuor
decima 2 ob.

Plebanus sancti Martini contra quem agebat /

1º ¶ Nota super iure parrochiali alicuius ecclesie pt agi contra rectorem illius
ecclesie et hic tangitur ibi plebanus sancti Martini contra quem agebat vel adduxerat videt
dicta iura an bene agi contra rectorem ecclesie vel superiore vide per glo. auditor
depositus per ipsum in cap. quatuor decima 2 ob.

In personas

2º ¶ Ho quod testibus receptis et publicatis sit tutior pt ad opponendum in personas
et dicta testium dicta iu / qui illa contra eos debet opponi et opponi probari vide plene
in c. ex parte ad c. de testibus

3º ¶ Tertio non istum textum vide ibi possessorem iuris proprietatis / adiudicantes ab episcopo — contra quem hic agebatur hic recita per quatuor notabilia
incorporato et eum restituentes in integrum contra illo textu trahitur triplex
intellectus capituli / ¶ Primus quod agebatur possessorio recuperandi et possessio- — Ut supra b.
nis facit vel possessionis iuris proprietatis cum istud in textu dicitur nota de off.
delegati consultationibus 2 et super textu dicitur quod in possessorio lite non contestata procedi ad
diffinitivam non pt / Item si istud intellectum non quod sententia super possessorio lata
est diffinitiva / et hic est textus in clem. in de sequestratione possessionum — Dic per quod sequitur
et quod possessorium recuperande non solum competit pro corporalibus sed etiam in corporalibus
et intelligebat glossa istud in possessorio iudicio ¶ Secundus in textu
quod hic agebatur petitorio super iure parrochiali et hic videtur bello textu contra
adiudicantes eidem / et si hunc intellectum patet duo primo quod valeat iudicium
pt imponi super iure spirituali dicit notum fuit ut in c. per causam de iudiciis
secundo quod in petitorio per suam adiudicat rem agenti / eidem sit restitutio
ipse adiudicabit / et licet alias hoc non in libello petitum / sed hic petebat
petitorium est ut petatur restitutio ipsius iuris proprie et se restitui / et si hoc videtur quod dicta
omnis oportet forte tunc hic non est de iure de quo in c. de libelli ob-
sci. et hic aut / ex parte presio dicebat dic quod in libello punctum argumen-
tationis dicimus ff. si fuit vendicatione s. secundum se et gratis et de rei
vendicatione l. in paradisio et a restitutio aut fit iudicis officio ut l. qui re-
stitui de rei vendi fit dicere ubi abbas in l. in c. super. de libelli ob. et si — 39 int.

¶ Tertius intellectus quod hic petebat restitutio in integrum una illi plebano

fuerat iud prochialia parochiy remissa et qz etiam fuit exp° gtractu lesa petebat restº z phr. fat toy du et restitucōes i integz / dicebat in spo ep aieps petebat restez spe iniu / pud ¶ Et tu iudices videut ep aieps denuu / prochli fuere fecerat p gtu volebat i possorio psue q cum hy aieps restez petyt i integz / dices exp° sive seu gtu sup iuspli cu pbuo sci marti etiaz sua esse lesam / 2ª uo ubi fit restº in i tegz adusus gtractu exceoy indiº fit restº q gtractu / et etia restº rei petite si iu spe / qz du restitucut eu i integz · i possony aut prochial adiudicauut deqº ple c tu goliris de resti i integz

¶ Quart inuꝰ ultra tactos est ost / ep aieps iplodiat pu offy indicef ut eu reducet i eu statu i quo esse gsueuat / gqueues de pbuo ecce sci marti q plu volebat obedire ut denuu / prochiali iude ut dicebat se spoliatu qz uo fuit si q ea ipe q pdecessores su negligetes fuaut i coligendo adeo i plodibat offi iudic gsulte deyº de resti i integz goliris et ut eu p bu restis i integz in possony restituet z ille uo differt actio qz utrazz integra restº i integz si ibi q gtractu spe gtra negliam ¶ Et sciendu uo quod ubi offy iudicef pu postulat debet sup eo lis gtsi et sua sup spe est uª si fecit lis uo gtf ... icoffi iudic z sic gtinc tios i tellectus ...ug agebat petitono si possorio ... i integz / et spe est duplex ...ug restº fit adusy gtu si iu / si fuit ost ... adusy negliam

iiij° ¶ Quarto uo si platus agit p eccie no sbi si eccie fit restº fuit dedilatorijs ... i stiu aut ... z ido offiy deleti ... tuen ... i possez ... restitucut ... pillos ... offi delegati gtuenti

posson tuerit eccie restituta psumet ... [marginal gloss]

v ¶ Quinto uo sive agit petitono ut spe si p i tellctu sive possono ut si ... sive offiy iudic pu i plouet ... i tot ... tam test lit uo gtf recepti ista diffa lata uo ... z spe ... toy qui ... eu agi lis ... iudicibz uo fuit gtsta

z manifeste patet ... suppsony optentas eu ... duorz pdcoz indicu ... z ... epos eis tamq suffraganeos suo metpolitao fore esse

vj° ¶ Uo cp i bi ... pt ... cp iudcs suspect est i petitis ... eccie ca suspicios si sic est qz uo potuit uo esse ... notol illos esse suffraganeos illy fat ... quato ... tpe aug ... sua ... cp plurs ... dei ... nullo ... deusus ... dilatio

vij ¶ Item ... uo cp eod tpe pt ... de ... fat dere iudi ... eod tpe pt ... de ... uo tuto ... c ...

viii° ¶ Ho no concedi totu suffraganc^m impetrat . ta mere poliani posse in
suspecto mi cesiar dest h' . i glo q incip^t hic est / de caus q reddunt judic'
suspectu vide de offic' del cu. R. de app postremo

ix° ¶ Item app° sta cota suspecto conuin aspte an judicar' at colsijo
plebi hunc appellasse constat

x° ¶ Item qr i suspicois ca no eligunt arbitri qd ca suspicois est notoria
f pet^o cathem

xi° ¶ Item sna conside data p^g app^s lunaz est ipo iure n^a z h' vult ibi
ta phas cessand fat de app pasto¹ ¶ ¶ Si aut sna te^pre feretur
utin tps qo licz app^e / an tenebit prioy atteptati f p^mod appellat^z
vide glo p^uestacy t benevbilib de sey qo li b.

xii ¶ Item illa q sf ipo iure n^a no innitaut h illa declant^z z h' vult ibi
vid vino tissat demittand z irianes fat de off del c. cuz contingat

xiii° ¶ Ultio no vbi sna declat^z n^a app^e ius ordioy obmissa ut hic q^s
lit's no qt' dz actor beniia resti tuere co q adeo ottoe th' sine pucunt
fant de offic' delet' cu ta / Ctra sunt q ceptos na sna ut no
cotusat abesti^e sunctum ceptor fat q uot q c. videlicz d off
del vino dicebat petinis rabbs ip thio actor restituet vero instra
qsetta f sna fat / lex dissolute c. de gdicoe ologo
Item plia declatoriis ullitat' pcedit sna sup ullite fat de offic'
deleg' tu contingat ¶ Venio ad glo lz dubitabo p° g ^ssna
deinde glo az sup u^bo at colsijs q incipit quale tapi^s dr colsijs
ex dependens est co cam ei nigram et est q li
¶ Vos vidist' quo ius hic agebat^z / Sz iste plbi adelegat' audial
aplaunt ¶ Glo vna sent qo an aplo istius plebani fuit lima ct
videtur q no qz app^ut abinitio lotutenra absqz tae oppssioe / z sic
app^e no tenuit de ap ut deliuty cu cy est ip cri iudice opprimenda
ut ibi ¶ h ip n^az cam oppssiss vide^z i nuc tenoy i pu^o ca dt plebanus
sed marci denuy q ip agebat^z / nihl obiecta isudit / sz adiuaz
inuit textus ubi qz eius q app° no tenebat / Ptea si dicat^z
appunt ipt suspicoz q^z i i dti erat suffraganea ipsius aepi ideo
ne to cauit suspecti adhuc app° no valuit / ua dto vos solue
suspectos no debuit appe pi ey dicebat opipe de suspicoe de ap
tu spli^i est no fuiss admissa te debuit apte no aut sup^o cnspsio
pt apu qz no sequut est suspisy go gnat ¶ Ingry est texty
hic ibi at colsijs plebi hunc appellasse constant ¶ Glo solut tp^u po
adiroz paz cu no fuit oppssa / dt bny est qz deinde antiquo
no erat nita oppsso cae ho° sic / vel dt ca suspicois fuit allecta
h no admissa ho solut alia aut ca ipt qua app^z est occulta

pa glo iuxta signidus qu'
debeat ut debut z t.
delcto debuit tenip^t

opposit causis sunt aptu
Opponit et possunt

et dz compmi mape ut i quo aut notoria z no dz compmi ut hic
notorium cum cant istos delegatos de suffraganeos archiepi impetrauit
hic no est bn quia notorietas zsi releuat ptem ab one pbandi no
tn ab one ppoñdi sed hic adepta t aplauti in cleru | ito tn cum go
ca suspis est notoria no eligunt arbit z hic inducit notorietas
ar ij q bj quotiens z in q .b. quia suspti | Et uit i no glo
in mapu quare dr compmis videtur tcm et ac compmis ptem hunc ap
pellasse constaret go bn belle qd plures fuisset causae ppt quas ptem
appellasset sed dt compmis tn ut dt qd n ppt suspitois cam appellatu
fuisset | Videt glo sa ca sunt qd pcedebat lit no est | Sope
huius gruamis ca | et si superueniat post appeam tn sufficit ad
fundanda appem sed et si pcedat qd no est bn quia apo hadrianl
habuit no iustificat pcessus grauamie ut et compmito no iusto
in aplice dcap t aplauti i cleru | et facit p dcap c. dilecto de
testibus significauit | Sic go hic sunt due cause pa suspicois allegate
z iustifte | sed a pincipalis ista | Ex hijs pz qd a iudice suspecto
no pt appari compmito solo | qd iudex sit suspectus qz no hic ipo grauat | vz
go cum suspicois allegan et ca iustificata appri ij q bj quotiens | pz
etia qd suspicois iudice z superp ydra ysto compmo | pt sunt
opponi bene ind int iuosti in q in obseruat

Dicit glo sup vbo possiom iuris pastorl dicit g ipsa possiez
isti adiudicaverit archiepo tunc possiom beraru ul possiom ca custo.
dt possiom beraru | na al si iste fuisset plebs ytuas possiom ca cu
stodie et lit no qt ei forte | adiudicare potuissent h c ppo et
t cum p c in alys | sz quisti plebs hunc ap vat lo apd defendit eu
agenda bn illa uisus no valuisset qz sunt vo. qtud ut sua post
appem lata fuit | Ex quo im sunt hic littera dt quida i tollig aut
q actor vesti i integrum quis hunc | qz etia vtis quis suis | dels
pty est

Nota licet cum vetustatis tradit iniure dicens no sit iniuste

Dicit q q mapt hic est iusta ca sup vo suo uel no pbasse quit
compromis causis pt iudex remittere | Et si est suffraganeo i petrilt | iusta
ca est retinendo dando alias cam ventilando bz si est adiunctu dus de
offic delecti ut alij cum plures non | Item si bat assimil ff de i ius
c. lege cornelia | Item si est generalis ypus ff de offic psid l. rectores
pulti | Ex viij compromis ta causis et repellit test ptem ab testificando p
iudex vindicando dt vo | qz no ita desaluit i tuen test ptem iudex
in facilis possit hic ult iudices quod bm teste no xij q .b. c. i.
z t arbitris | sequit glo est notata | Item glo dt qz sua causa
omnia debet testari que occasioe ypsius pricint ita compmo puls no trait
ut accessoriu qd compmo nescit esse statutu c. de legibus dubium ff. si sin

l. phibente non tenet ut teneabit supplo mandatum ut jura lit
viglo ultra c. si diligenti de eo q. die omnia sunt restituta, sed si restitui
minor pigra est distracta restitue et tunc pignora capta per eam
iudicati restituit, ad gaude damp. et minor est tunc pignoribus
est si hnt petitionem, contra illis recepta ut ibi, et recepta fit omnia d3
restitui missio et statu, et contraria pte d3 fieri resto c. de reputationib3
l. bonaff de iuriobus q si minor q. restitutio et 6 de integ. resti c. i.

Ante si lite non contestata reus est contumax si fieri pt mitte actor in
possessionem ea custodie alterius commendabit, primo ponit decisa eo
pulta sed iusto distinguens per 6. de primi si tunc. Cupius bilipiens
de aliqua ea cognoscebat compar., vel delegata parte citauit
reum ille contumax se absentabat, quebat qualiter possit cogi reum
non comparentem contumacem, ipsa responso dicit in hoc casu mandari d3 considerari
nam si talis est ea in qua pt missio fieri mittendus est actor ea custo.
alterius commendabit. Non hoc duos modos quibus contumax reus alite
lite, contra primum an si talis est ea in qua pt fieri missio in possessionem d3
q res est psona ul verpis esse tunc mitte actor in possessionem ea
custodie ut hec et q. c. cum, Si non non pt consuli actori per missionem
ut puta cum agit de retinenda possessione et reus est contumax ul
debito in titulo de eo qui mittitur in possessionem c. i.to li. 6. et op. de rex
Item non hic ordinem neglo q in prioribus prius veniunt hic ad ro
tma adpsona, Ideo non oportet ordinem si hos non procedi ad opinionem
que dicit optimum alia remedia, et dic lig. hoc sit honestum pt. tu
iudex eam velit magis quam tardius plus tenet q. ob. ul in fine
Item lig. hic dicitur q rem pt dari intellige aut tu hic q desenatur
dignitati responde de eo. vel c. ij li. 6. et q si talis rem quia sit rapax
quos q communitas illi non pt deserer quando. q. fi, Iste missus
in possessionem non dr possessor sed custos et hic vult bene sed tamen custos est
c. cum ple de do. agitur contingit, Venio ad q. pu. q querit
quotiens dicatur contumax dicit mult. modis desinit ut c. cum q. pro. ff de re
iudi. s. contumacia ibi dr contumax dr q tribus edictis citatus venire contempsit
et v. agit de missio in eorum sit missio in q. possessionem hic dr q. scribere
fieri velox ad tradenda cuiusq3 possessionem per est. q non d3 mitti
et sic ciuq3 retractat, possessionem retractari sed
antequam fiat hoc missio, Item dr q iudex d3 aliquem pute custodem
sit custos ul veris possessor, Item querit an iste sit missus
contumacia contingit possessor et remittit dicens q desinit dicit in decreto
libri in c. q. i. non in q quibus auxilia
Respone q reus non admittitur actorum ad possessionem sine mandato
iudicis, quecumque remedia dr contra quaq3, primo q prima

petitur per ul aliam comodo
debent declarari et ultimo
adfine, custodie hic tenet
bene in custodia tenetur sed non
tenetur non fieri missionem in possessionem
ea custodie et hic declaravit quod
nota de eo q mittitur in possessionem
eo qui lib., Intrauit di.
actor agit de retinenda possessione
et reus est contumax non hic locum
missio bene dicit quedam dictio
possessio possit procedi v. de magna
l. dictatur d3 p. dr illa operanda
phibit diuersa ratio est opposite
restitua ar. reputatur

pro de duobus constituit judice
possiunt v. auxilia

in possessionem in c. cum / sed per eum cessat verus possessor / 3o obstabit
et obstat hic vel tamen est si procedat contra eum vel contumacem tantum
quod primo fuerit super suspecto vel medici / quod defendendum est dicimus
et possunt dominorum delegati sine et contra pastor / 4o potest agere quantum
eius interest fuisse possessionem / 5o potest manu militari compelli ff. ut supra
Quaeritur quot variis sunt modi puniendi contumaces / Nam quaedam contumacia
est in non permittendo actorem venire in possessionem / et eum contumacia
punitur tribus modis primo per ipsum actor constituitur possessor / At
si fuerit in possessione vel dedit contumax / Debemus autem iudicium
possessionis vel contumacis / sed quod tenetur quanti interest actoris in possessione venisse
l. i ff. ne vis fiat ei l. si duo § si ff. uti possidetis / Tertio quia manu
militari potest abire ad locum ut l. qui restituere de rei vend. Alia
contumacia committitur in non veniendo / vel non faciendo vel non dando quod
sibi iniungitur / tunc pluribus modis punitur / Primo quia potest excommunicari ut supra
e. t. nec per bonorum sequestrationem de hoc solum / quia iudicando ut item
in ordine litis ut ff. l. si quis ius dicenti non obtemperavit / et etiam
delegato de off. deleg. c. p. decanus ubi dicitur / quia per prorogationem
iustitiae in qualibet causa / ut l. ff. si per provocationem § si / Per quam item casus
maiores / quia per distractionem bonorum / ut l. si ... ff. ...
quia per ammissionem ... ut l. si ca. qui acceperit non possessionem / quia
capiendo eum contumacem ff. de ... l. i iuratus § si quis et l.
sacrilegii § si ff. ad l. Iuliam peculatus / quia in ponendo ...
ff. de suspectis tutoribus l. ... et l. prima § quid ergo debent in ...
... aut non possit contumax puniri in eo tamen in ... mod. ubi dicit
Ulterius quaeritur quae sunt casus in quibus non potest consuli actori per missionem
in possessionem videlicet in actionibus ... et similibus agatur
Dicunt doctores quod ... ad separationem thori
agit vel adulterii / quia tamen quia non potest procedi lite non contestata ut ... c. quod
locus est ... / Sed si defendendo agitur quo tamen quia potest procedi lite non
contestata non ... valet / Item dicunt ubi ... agitur similiter
quia ad ... agitur ut l. si ... et ... qualiter
fiat locum missio / Puto quod in omnibus casibus quae non recipiunt con-
tumaciam non sit locus missioni / quia missio debet fieri ...
debiti declarati / quod declarari non potest quoniam ea non recipit contestationem sed
... et ideo / Idem in causis in quibus si fieret
missio possit parari ... ut ...
in possessionem ... / Sed quis iudex potest facere missionem ...
missionem ... non facit iudex nisi qui habet merum imperium ff.
de iurisdictione omnium iudicum l. ... / ... iudices ... possessionem
ut ... ff. de ...

infortio l. iiij § 1. 2ij / Possessor remittit ad ea que novit [illegible] de quia.
pars que iste primus que quis sit / et si iure [illegible] [illegible] deus.
Quo contrarium pati missus cum eius est causa requirit ubi loc. missio ut
non sed loco [illegible] non recepit contrarium / ut si fiet in missione pacto
[illegible] ingressus / Item non debet iudex festinanter mittere in possessionem nec
[illegible] causa absentie veniret ut c. de [illegible] de re [illegible]
fieri [illegible] quando autem qua deveniat missionem [illegible] / Iste autem missus
possideat que remittit / Item qualiter [illegible] [illegible]

Hertebus receptio testium facta que non contrarium [illegible] est una
et sunt due partes prima ponit appellant [illegible] / secundum ibi [illegible]
tae quaestionem / Quidam nobilis [illegible] britonibus habebat uxorem que cum
[illegible] [illegible] adhesit comiti britanie / Et tandem illa domina
adversaria [illegible] [illegible] se et illud [illegible] contrarium ad [illegible] separatio
et super ista causa tres impetravit delegatos scilicet episcopum [illegible] et quendam
[illegible] et magistrum p. / Item recepto [illegible] [illegible] [illegible] ut videtur li
bello porrecto in causa [illegible] / Ipse [illegible] dicens dominum ego non teneor
[illegible] duplici causa / primo quia est in suspecti / nam vos dicitis epe est [illegible]
[illegible] comitis qui est meus inimicus capitalis ut potest qui uxorem
meam contra [illegible] detinere [illegible] / [illegible] iudex est in etiam
suspectus / quia est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] iudex [illegible] petrus
quia est [illegible] detra uxoris mee / ideo [illegible] [illegible] et videtur esse
Secundo non teneor [illegible] quia [illegible] me ad locum non tutum nec adeo
non possum venire in [illegible] [illegible] dicti que est meus inimicus capitalis
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in debeo [illegible] [illegible] et si esset [illegible]
non tamen deberem ire [illegible] meis capitalibus inimicis / Et quia iudices
non admiserunt [illegible] exceptiones ipse appellavit ad papam / Iudices non [illegible]
appellationem [illegible] in causa / et testes receperunt / Demum iste [illegible] appellans
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] duo ipse / Ideo [illegible] [illegible] [illegible] de
iudicibus non [illegible] [illegible] in suspectis / et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
possit causa [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ad ipsos / Demum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
scilicet que sit lite non contestata ut [illegible] [illegible] testes fuerunt recepti super causa
[illegible] [illegible] [illegible] easdem attestationes deberet [illegible] [illegible]
Et tandem appellat [illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Et [illegible] [illegible] causa ad [illegible] qua [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] causa
decidebant / Videtur [illegible] iste britonibus primo [illegible] [illegible]
[illegible] iudices / [illegible] non tuto / [illegible] [illegible] de exceptionibus [illegible]
[illegible] iudicem / ista [illegible] adversaria [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] petravit
tres delegatos episcopum [illegible] [illegible] et magistrum p. / Et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] comitis britanie

[illegible] [illegible] iudex [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] / sine lite contestata / hoc lite non contestata contra contrarium recipi posset an [illegible] [illegible] de [illegible]

[illegible]

Posset non quod consanguineus mei inimici sit delegatus in ea quam meam vertitur causa persona sit ut suspectus recusari licet ea principalis non vertatur cum inimico meo. Et hoc secundum abbatem idem si est affinis in quibus affines. ¶ Secundo opponebatur quod archiepiscopus delegatus hic erat commensalis ipsius comitis. Quod fuit non quod sicut commensalis mei adversarii sit ut suspectus recusari sit delegatus in ea parte. Et commensalis mei inimici in ea cum bono vitetur. ¶ Tertia opponebatur hoc magis quod dictus delegatus erat de terra uxoris oriundus et erat ius sanguinis uxori que erat principalis adversaria istius comitis. Pro quo ut suspectus sit repellendus ille qui est oriundus de terra mei adversarii quod intellige quando locus subiectus adversario vel si non subest iudex tamen est ius sanguinis adversario primo. Et tamen dicit textus contra consanguineum sit contra inimicum sed tamen dicit ius sanguinis. ¶ Posset non qui recusat pro ut suspectus eum quem idem dictis seu separatim impetravit quod non est verum simpliciter sed tamen cum delegatus est subditus impetrantis hoc. Et glossa et est ratio quia talis delegatus posset timere impetrantem propter se propter parentes propter bona. Ideo est iusta causa recusationis ut in c. i de eo absentis. ¶ Post autem dicebat quod si impetro contra meum aut litigo contra aliquem coram meo perdit recusationem. Quod perditur per hoc vocem amicitie repellitur quod cum dictus sit qualis amicitia surgit tamquam eo quod quia incipit hic nomine tenere quos diligit. ¶ Sic videtur quod isti iudices assignabant locum non tutum et ideo ipse comparebat de loco non tuto. Quia non admiserunt appellationem. ¶ Et sic primo videtur contra isto textu quod quia locus non tutus assignatur. ¶ Dicitur parte primo comparere de loco non tuto contra per repulsam appellationem non ergo stabit pro appellatione quia locus non tutus assignatur. ¶ Responsio in hoc casu citatus ad locum non tutum artabit proximum. ¶ Et an citatus citatus tenetur comparere de loco non tuto. ¶ Et postea si non admittitur appellatione vel an posset sibi comparendo appellationem dicit ut c. exceptionem de appellatione et de re iudicata per textum ibidem. Et proponens exceptionem de suspecto non videtur de illa recedere licet citatus comparat de loco non tuto. Ideo quod consistit magis apparet suspicio quod locus non tutus assignatur sicut dicit iura nostra et hic tangitur textus in principio et habuerint in terra inimicorum suorum locum iudicii assignare. ¶ Item adhuc ut locus sit non tutus sed etiam timore perstita non tollit bene requirit quod habeat capitales inimicitias. Non eum tamen admittit in pertinentiam non consulit ad rebellionem qui ita quod primo. ¶ ¶ Secundo ad hanc partem quod ponitur simpliciter mandatum continens tria. Primo subrogatos alios iudices qui cognoscant non ut iudices apostolici ¶ Et sit dati sit super recusationes acceptatas sed super ea principaliter et quod non cognoscat ut iudices apostolici sed quia ipsa ideo delegat quia ad eos sit facultas hic accepit. Et quia non mandat eam admitti ad primos iudices. Ratione non iustificata quod tamen fieri debet de appellatione ut dicetur. Nec quod ea remoti merito primorum iudicum requirit sibi et hic habet locum ibi et ea ipsa primos eorum etc. sed In hoc autem sit delegans quantum sive sit ordinarius et depende iudicium sive sit subdelegatus quam subdelegatus quod habet ut de officio delegati c. quamvis libello deponitur quod qui et ibi. ¶ ¶ Tertio mandat venire processum sententiam licet non constet quam non continet vel sententiam per licet sed per apparet hanc vel propositum

Dicitur quod hic quod iudices delegati recusationes non recipiebant vel locum tutum assignare voluerunt contra ipsos causa recusationes appellationem interpositam in causa prosequuntur. Super ut sibi providerent apparuit.

Opposuit pars rea iurisdictionem non posse procedi ante lit contestationem contra non continuum
desiit intellexit dispendiosam dependiatur ut per appellationem limatam est sic exprimitur
quid fieri ante lit contestationem post appellationem limata Decretum quod appellat indicem
voluit adiungere quem in consulte dimisit et ut dictum est testium faciant
et demum tamen iurisdictione sine cautela audiant Opposuit in facto terra
primo quod quis in consulte recedendo bis ab eo spoliatur et in consulta dispositione
operat restitutionem Sed parti testium sufficit dicere se spoliatum desiit in quo in
qui postulatur nisi iudex etiam sic bis spoliatur fecit vocem testium sic
et dote eius defende nitur agatur ab uno Contra videtur quod subrogatio
iudicium quod ipse sciret fecit sit iniusta Sed cum essent dati sibi iudices
contra appellationem esse non est quod tunc possent cognoscere dimisisse cum
appellationem teneat vel non et si vera esset tamen ipsis procedit in principali alioquin
remittent partes ad primos iudices a quibus fuit appellatum excepta parte
appellante impoenitente de appellatione ut debitum quod hic non fuit sed dati
sunt contra remedium appellationis ita quod sicut tunc cognitione revocata est
iurisdictio primorum Sed et esse non debet quia ubi ceptum est iudicium ibi etiam
debet et finiri ff de iudiciis l. ubi ceptum Solo quidam dicunt quod ipse eo
stabat lima esse appellationem ab uno et ideo mandat in quo videre de qua appellatione Quod
est dictum Sed solo est contra textum qui dicit quod appellationis mandat in quo ubi
sibi bis constitit quod ante lit contestationem non per appellationem proponuntur ad imposita testes
super qualitate absque culpa contra recepti fuissent Sed videtur ille intellexit
est quod ibi quod non mandat inquiri de causis appellationis quod fuit super iudicium
et bis non tunc Sed an testes recepti fuissent absque culpa contra Sed
si ipse confessus suo revera bis et pertinebat eius pars ea licet et ad
eos ubi pars sibi accessit redierint ad primos iudices et causam commisit quod
instruunt qualiter non procedat ut hic pars quoque qui alii delegatus ut d. dixi
Venio ad quod primum quod videt quod ingratas est sufficiens causa recusationis super
assertas in qua hic absens et recusationis verum est et c. ii. in dec
dec. nam hic est iusta Solo super ubi eundem videtur bis causis re-
cusando magis per dicebat quod est eundem decretum quoniam non ergo
recusandum ut supra Contra hoc ideo non esset sufficiens ad recusan-
dum tunc quod filius generis Solo verum est per se tamen aliis sed singula
non possunt indicta collecta iuvant Sed et dicitur constituebat inimicus proprius
ut esset sufficiens causa quod subdit proprie inimicus dicatur suspectus sed possit
tenere propter se propter parentes propter amicos ut super dixi nam qui est
subditus ut castellanus potest esse iudex contra dominum suum et c. dicitur
de off. del. tamen quod quod et dixi quod quod eo ipso quod est de terra
alterius non est sufficiens causa suspicionis verum est quod si impetravit contra
si sit quod patria in loco remoto et quod causa est suspecta eo quod proprius
se habet quod patriam diligere consueverunt Sed hoc vide quod in eum
de appellatione legitima li. bis

rec

Nota recusationem

Nota

ꝙ sup vbo sanes ꝗ capit
ꝟ none

Sed quo qual amicicia exigit adh' ut tamq3 suspect9 quis valeat
recusari 2 ut sic mag3 sup vbo nimis ꝟ none tene quib3 / Et ꝙ no
q'lib3 amicicia sufficit q2 quib3 tenet diligē pxi'3 suu de pe d' c' os
qui diligit / ergo q'lib3 sufficit quib3 poss3 ut suspect9 recusari / Ite
requirit ꝙ amicicia sit magna cu al no cessat amic9 ff de o sig
l. late ꝟ amicos v' bo no oms diam9 amicos ꝟ quib3 lat vita tu
cpest / verb3 familiaritate quesita 2 fateor ꝙ quib3 pxi'3 suu diliger
d3 ꝟ no tn ꝙ atamite iuste recedat ergo requirit ꝙ sit magna
amicicia 2 ut sanes p'qua videtur recede atamite iuste But
videmq3 ꝙ no oms inimicitiae repellit teste ꝟ tn maiore / de pena
lig3 spel h2 c ꝯtuas et ca ꝯta illud d3 dispositi' degit b3 l. ꝟ cor
ubi ꝯ varietate psonar dispositi' an tpor9 ꝯt accedatur
But ꝯ ꝯt leues inimicitias no d3 ꝯtingui legato ff de adimed
legat' l. iii ꝯl / Sz q vide' ꝙ leuis amicicia sufficiat cu i vita
ꝯ sufficiat ad repellend iudice de off del cauq3 / ꝯ lites d3 parte
sine ol suspicione / Dit tt ꝯt amicicia repellit cu ius sanes ꝯf
ꝯtrario v' vij ius sanes solum / Sz sup v'o inimicor9 suor9
videt' ꝙ ibi delegati noluerunt sibi locu tuti9 assignare ii i. eia inimicor9
suor9 2c iste ꝯtripiebat deloco no tuto 2 h solu ca est sufficies
ad aplaud' ut q ip ortaui 2 i deap ꝯpte vbi vide 2 deie
iud pxsto' ...ry / Sz ꝯt glo d' ult ꝯ tanto no admittitur
v' est fragil ut peccator9 ꝯsulit denisi spolias i ꝟ ff ad rebell9
qui ita q. i. / Glo sup vbo ꝯpmissionis videt' ꝯpa madat
ꝟ iudicib3 ꝯstarat ꝙ an lit' ꝯt' / ubi p9 ap3 ꝯpmissionis iu ponit
sup ꝯsag'te essent recepti atesta'ues / iudices deuat initas / Et
ꝯ ...b3 caus d3 i tellig' d' q de cais suspicio 2 deloco no tuto
co ꝙ i' ꝯcept' q ep9 deg sagitte' 9 ad... ꝯ ꝯcat ...al 2 ꝯtra
...rby petrio ꝯpcuit dcta ...oris olim 9 et deloco no tuto
q oms videbant sufficie ꝯcepta ca suspicio ꝯtra ...ry ꝙ
ꝟ no est ius q2 q no p' ꝟ singla ...a celtia iuuat ff ꝯquib3
cais maiores l. ut no q' sepius / Sz ꝯ ꝯmpat' sit recepto testiu
p9 app3 lima et an lit' no ꝯt' q no ꝯtuatc ...a uxo li / lit'
no ꝯt' etia sed reapi post / q c ꝯprio q' p'o / et est bolt textus q qui
d' ... c'pa ꝯtuatic recepta fuissent / Glo q not cu madat
restio' fieri vxori d3 ... fieri et dos ...a dot' ꝯ ... ptinet ad
... bone ... q2 dos est accessoria uxori / ... dedona
...et viz p ... et de dote p9 diuortiu / ... di' c. fo ... et
ita no est q' i qui fily sit le' tamq3

Sed cu' certa sūt testes
recepti fuit an litis ꝯt's

Quoniam] Istud c. non sumam originem propter multas dictiones et
plegum ipsius per paragraphos decretalis dividit principaliter
in duas partes. In prima ponit regulam de testibus non recipiendis lite non
contestata. Et secundo tamen exponit exceptos a regula. Secundo ibi in aliis post
medium capituli ponit quomodo procedi debeat cum lite non contestata recipiuntur etc.
Prima pars scinditur in 3 partes nam in prima parte ponit duos casus ex-
ceptos ab a regula tamen timet de morte vel absentia testium in principio.
Ibi porro ponit alios duos scilicet cum agitur de matrimonio spirituali vel tali.
Tertio ibi [illegible] ponit [illegible] duos scilicet in causa inquisitionis vel publicationis
testium. Prima pars istius prime partis proponit [illegible] ante principium de-
cretalis declarandum regulam [illegible] esse [illegible]. Secundo ponit duos casus exceptos
ibi nisi forte. In tertio ponit [illegible] specialitatem ibi [illegible] [illegible] obstet et [illegible]
providet actori ne sibi ne depereat facultas probandi. Secundo dicit
actor providet reo ne sibi depereat facultas [illegible] ponens [illegible]
distinctionem [illegible] quod actor [illegible] in istis duobus casibus testes sunt recepti [illegible]
in causa si potest [illegible] vel saltem [illegible] huiusmodi testium et denunciet
secundo [illegible] ponit penam scilicet quod alias attestationes sunt recepte non valeat.
3o ponit [illegible] ne forte [illegible] actor procedit in fraude. Ponatur sic
[illegible] in 1o [illegible] regulariter non recipiuntur testes lite non contestata fallit cum agitur
de morte testium vel absentia diuturna [illegible] non contestata. Sed tu
tunc actor [illegible] agere [illegible] recipere testium adversario denunciare
alias attestationes non valent. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]. Ergo [illegible] scolaris [illegible] audivi [illegible] ut lite non contestata in quo
[illegible] possitis regulam [illegible]. Sed quod lite non contestata testes recipi
non debent [illegible] [illegible] ab ista regula [illegible] aliqui
[illegible] [illegible] [illegible] regulariter [illegible] [illegible] agitur et timetur
de morte testium vel de absentia diuturna in istis duobus casibus post
[illegible] testes senes a valetudinarii [illegible] absentia
vel morte timetur recipi non [illegible] adversario contestatione [illegible]
[illegible] non contestata qui [illegible] malitia est absens ut [illegible]
posset. Sed dicit [illegible] istius specialitatis providet ne veritas
obstet [illegible] copia fortuitis casibus subtrahatur.
Sed si actor [illegible] providisset actori ut sibi non deperiat fa-
cultas probandi. [illegible] [illegible] [illegible] actori [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible] actor procurabit [illegible] recipere
testium fieri fraudulenter et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
exceptionis testes. Sed quia [illegible] non credendum vel aliam
[illegible] vel [illegible] de non petendo [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] testes [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] probare [illegible]
[illegible] reo [illegible] [illegible] per suas [illegible] fatigabit etc.
[illegible] [illegible] providere [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et qui absens fuerat quia si [illegible] non contestata debuisset [illegible] receptor testium.
[illegible] [illegible] ut [illegible] de testibus c. ij

Fregit ad ea que fregit sunt
[illegible] adaptatur de [illegible]
[illegible] glo[ssa] [illegible] [illegible]
[illegible] super hoc opiniones diverse [illegible]
[illegible] glo[ssa] hic patet.
Testes actoris] [illegible]
[illegible] [illegible] ad [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] Nisi forte
[illegible] [illegible]
Absentia] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible]
Diuturna] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
Veritas] non [illegible] [illegible] Et
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Fortuitis] [illegible] [illegible]
[illegible] ut [illegible] non possent
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] datur [illegible] qui
[illegible] [illegible] [illegible]
qui [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] non [illegible] [illegible]
[illegible] de testibus [illegible] ut tales
[illegible] debet [illegible] [illegible]
[illegible] appropinquat morti timeri
debent [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
Valetudinarii] [illegible] [illegible]
infirmitas [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Admittendi] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Sed si actor [illegible] providit
actori [illegible] providit reo [illegible]
Denunciare] potest [illegible] et
[illegible] [illegible] si non [illegible]
qui [illegible] timet sibi
[illegible] [illegible] [illegible]

sta[tuit] ut qu[od] testes p[ro]pt[er] timore[m] mortis vel absencia[m] eo[rum] q[ui] no[n] [con]tinuate
recipiant. ¶ S[ed] ille q[ui] instante recepit sibi testes [et] eu[m] adu[er]sari[us]
sua[m] [con]venire, ut [et] eum recip[ere] [et] s[im]ul adu[er]sario suo dem[on]stre. Et
si alter illorum fecit no[n] sit attesta[tio]nes illoru[m] sunt inventi. Et sic
ne in fraude[m] talis recepc[i]o testiu[m] p[er]venet. ¶ Addit ut p[ro]ssu[nt] ip[s]is tu[n]c
co[m]pe[tent]es [con]cludantur. ¶ Nota p[ro]ncipiu[m] du[m] sunt declarand[um]
1o ¶ Pro q[uo] est dubi[um] cui[us] ad ip[s]a[m] spectat declarare qui si s[un]t timor
p[er]iculi, q[ui]a an testes liti[s] no[n] [con]t[estate] recipi possunt in tali re si p[r]incipali
q[ui]a fuit inducti in eu[n]gen[ti] ess[et] s[ed] s[ecundu]m glo[sam] ; multi doctores du-
bitabant ut p[atet] s[upra] c. t. i. inglo[sa] tu[n]c p[atet] ; s[ed] Hugo [et] Martin[us] dicebat
quod possent recipi h[uius]mo[d]i [et] p[ro] [illegible] bal[dus] q[uod] no[n] ideo ip[s]a hoc
2a declaravit recipiant esse h[ec]. ¶ Item no[n] recipiant lite[m] no[n]
[con]t[estatam] no[n] est ad recep[ti]o[n]em testiu[m] p[ro]cedend[um] cu[m] eu[m] vult agi[t] s[ed] i[n] cri[minali]b[us]
criminalis in quib[us] clarior d[ebet] esse p[ro]b[ati]o de p[rese]nti s[ta]tu r[ei] q[ui]a i[n] c[ri]minalib[us] no[n]
possunt recipi testes n[isi] p[ro]cedat acta[ri]o depute h[oc] p[er]tinet i[n] q[uo] h[uius] c. p[ro]ba[tio]
¶ Fallit tu[n]c forte p[ro]sito q[uod] in duob[us] casib[us] p[ri]mo q[uan]do timet[ur] de absencia
diuturna testiu[m] s[ed] h[uius]mo[d]i aliquo ubi oportet [con]ti[n]uam vel aliquo similis
s[ecundu]m p[ro]p[ter] et ab. c[ausa] sit diuturna absencia vel no[n] arbitrabit[ur] iudex s[ecundu]m
absencia s[ed] in s[ecundu]m q[ua]lit[at]e negotiorum na[m] si debitu[m] de quo agi sp[er]at sit
i[n] longis diebus debit[um], ut s[upra] eod[em] q[uod] sit multu[m] diffi[cile] no[n] reputab[itur]
absente etia[m] si diu affecto ess[et] tu[m] credibile sit q[uod] possit redire.
¶ Et c[ontra] si iam tractato ess[et] ad[ver]sariu[m] [et] differret lite[m] [con]testari q[ui]a possunt
q[ui]a in p[ri]mo fiet lit[is] [con]t[estati]o. ¶ Et c[ontra] si testes inbueru[n]t esse affuturi illorum
recipiuntur. ¶ Et sit iudex arbitrabit[ur] i[n] ista absencia i[n] debito p[ro]
ut s[upra] eod[em] seu iudice[m] q[ui]a nu[n]q[uam] [con]stabit i[n] p[ri]mo q[uan]ta s[upra] eod[em] ¶ Et tu[n]c an[imo]
sit iam sit mota vel no[n]. ¶ S[ecund]o fallit q[uan]do timet[ur] de morte testiu[m]
s[cilicet] q[ui]a sit senex vel infirmi et h[oc] relinquit[ur] arbitrio iudic[is] s[ecundu]m q[uo]d[ve] ip[s]e
[et] l[ice]t si leges no[n] cogant a l[itis] p[rinci]pio dud[um] de testi[bus] ff. de testi[bus] l. in[...]
s[ed] d[o]m[in]us ta[men] c[ausa] [et] c[ontra] ostendo veritate peterent de n[un]c f[aci]le c. p[ri]mo
Ante litis [con]test[ationem]
3a ¶ A[d]te[n]tus no[n] ro[gat] illorum duorum casum [con]ceptorum regula s[cilicet] ne litis
[con]test[atione] p[ro]bacionis copia fortunis tamen subtrahat qui tot sub p[re]rogati[va]
no[n] possit d. de r[...] [et] fiat. ¶ Item no[n] obstat hoc q[ui]a iudex
4a tenet[ur] d[ebet] ne litis [con]test[etur] ff. de testibus l. tenent
Quo[modo] p[er] quem illa sit [con]tinua[tio]
5a ¶ Quinto no[n] q[uod] h[uius]mo[d]i recepcio testiu[m] p[otes]t fieri in istis casib[us] duob[us] q[uod] absente
[con]tinuand[um] et etia[m] no[n] [con]tinuand[um] [et] c[ontra] q[ui]a [con]tinuatu[r] etiam te tu[n]c te
[con]tinuatis absentias, ergo h[uius]mo[d]i tu[n]c duos testes p[ri]mos possu[n]t p[ro]bare
i[n] tenco[re] nu[n]c q[uo]d sit i[n] f[ac]i[endo] q[uod] timeo de morte eo[rum], ut bene

se absentare. Ultra mare dico duc. iudex timeo ne pereat in copia
probationum contestata causa peto recipi testes. iudex citabit reum ut videat
iurari testes et testes in nomine domini et si venire contempserit nihilominus recipiet
depositiones eorum. ¶ Pone quod non contumacem | tu absque malicia absens es
ultra citra sed dico ut supra duc. iudex timeo ne in copia probationum pereat et

Et si actor non cucurrerit adversarium

¶ Pone quod non recipiunt quod non contumacem quia absentem absque malicia
licet receptio potest fieri in absentia eius | et post litem contestatam tutore non sed
si tu actor cum agere si eum querere potuit vel receperunt testes de iure
aliter receptio testium non valet | et sic tres casus in quibus contumacia parte
et me quoque quia eos videt iurare recipiuntur de testibus c. ii. ¶ Item cum
sit quod est citata possit contumax se absentavit vel noluit videre testes iurare
tunc in istis duobus casibus non requiritur quod conveniat quod cum ad validandam
testium receptionem | unde contra est quod recipiuntur quod non contumacem | et tunc
sit lex in ... si actor ... quod cum ut de iure intellige ...
... ad quod agere potuit ... non casu in quo ... post
alios ... ¶ Et quod formabit interrogatoria quod absentem re
cipiuntur et quod iudex faciet ex suo officio diligenter ... vel
... refutando ... in personas ...
... ¶ ... receptio possit fieri ... et
... receptio testium non interrupit ...
... non ... ut ... fieri cum ...
actor ... | et ... testes.
ut ... ut ... negotium ... non pos
sunt | Sed contra tu ... testes ... quos
... possem et ... eos recipi | et tantos ... testes
mei ... posse eos ... | et lapsu temporis ... in
probationem ... testes | vel alium ... si negotium ...
Sed contra tu ... iudex testes ad probandam
obligationem | et tantos quia ... in parte de non petendo | ...
petitas ... testes mei ... | et tunc ... receptio ...
... probare non possem ... ¶ Et si actor
... ad ... que ponit ... textualiter | quibus
fallit ... ponit ... lite non contestata non sit recepta testes | quia
... aliquis ... ¶ ... qui tenet ... [margin, in red: ...]
testium | an ... de morte ut non | an sit ... ut non
ut an sit ... | est arbitrio iudicis | et sit qualitatem
testium ... arbitrari ... iudex ... si forsan ... an
non quod est aliquis senior ... et ... probabilis potest

timeri de morte eg ff. nam in terrorem causa ff. quod met. causa | io hic est arbitrium
sim qui tractat de absencia testium | hic dum est quod ista absencia debet esse
a loco iudicii | et tam remota quod non possit redire ad locum ubi copia esse
testium oportuna ff. de re iu. l. a. os | ?o quando agitur de electione ul(tim)o
hic est de iure communi uel spirituali | Sexto quod per inquisitionem procedatur
et non contestatur lis | dum est quod communi officio procedit quia in fama
habetur loco actoris et non tamen sit reus mandati non est ad quod fiat ... lis
de testibus absentibus | Item in causa publicis testium ad eternam memoriam
et isti que tangunt ... nono ... et in causa delictis de spiritu causa non
in ... Exceptio in causa appellationis pro absente contumace sicut ad ...
predicti ... uel ... uel ut notissimum hic ...
impuberi iudicio sint lites contestata. | Nono actor se absentat co-
tumaciter potest reus facere recipi testes suos ut absolui de ... causa
Decimo ubi quis non potest agere pro pecunia ut si quis iurasset non recipere super
usuras de ... adiutorium in ... | Item cum usurarius in teste ...
usurarius usuras | ut ... quis iurauit ... non recepte
de rapta ff. de iu. | cum ergo sit causa ... ut ... licet ... translato
Undecimo cum iudex absentauit iudicis officio abstinet ut in aut. ut
sponso ... largitas quia adhibet coll. ix. C. ut iudex ... se ab-
stineat ... ibi posita | sed et hic ideo fit ubi quod non sit persona
cum qua agatur | Duodecimo dum officium iudicis inuadit postulat
de offi. iudicis c. ii | ... hic est ideo quod in publica est lis ... super
...denti ... non debet cum in bulla lite sufficit ... contestata lis | Item
qui agitur de iure ... iudicis in causa ... de ap. ... posita ...
Ubi qui agnatione apta est ... aduersa contumaciter se absentat
pt lites non ... probari ... quamuis lis non sint gesta in publi-
ut in ... ap. | ... tunc non agitur de aliquo ... sed solum
de iudicis ... | ... impetere legati | uel fidei commissi | ubi
legatario satisdante de restituenda parte pro falcidia | cogitur heres
legatum soluere sed si non satisdat ... pro contumace fiet computatio
sed tunc hic non est dum quod ubi dicitur ... ista ... iste casus non debet ...
... cum agitur finium regundorum | ... peto de ...
C. finium regundorum l. ii ... pro contumace ... iudex ...
... in trebellianica ... ubi si quis rogatus est restituere
hereditatem ... | sed si ...
heredem ... contumace recipiunt testes super rogatione ... ad de-
ducendum quartam trebellianicam | et tunc iudex ... competentem ...
statuto | ... in causa heresis post mortem | ... sane ...
quod ibi non erat cum quo posset lis contestari quia ibi agitur de delicto defuncti.

Item ubi ostendit[ur] publica t[ab]ula c[um] deponit l. ne dum lit[is] q[ue] pendet c gl.
contra denunciatores q[ue] in ffo denunciat contra eum q[uod] q[uia] est ca ubi est
lite non cont[estata] ab administracione etc. removet[ur] qui male viuendo reco-
ctionem dissipat. Item s[ecundu]m x[...]o si p[er]sona est iniuncta pendet q[uia] cu[m] lite non cont[estata]
ad optacionem c[on]ting[it] v. q. 1. quidam malignu[m] sp[iritu]s. Ubi si q[ui]s famosu[m] c gl.
libellu[m] q[uod] nec c[on]scripsit invenit c[on]tra Item x[...] ut sit h[abe]t aliq[ui]s c gl.
s[ed] denegans l. diffamati ubi d[icitu]r diffamans stat aliter h[ic] est dicas
eu[m] sum eo instante cogit[ur] agere no[n] tamen d[icitu]r q[uod] lite non cont[estata] p[otes]t diffama-
[xxx] tu[m] fru[…] tamen agit delinq[uen]do ceteraq[ue] ut intell[igitu]r de eo q[ui] ui[n]dicat
in possessione tamen vel sed cum q[ui] libere et mitem dispendiosum.
Item s[ecundu]m p[er]acti g. p[er] xxxii cap. q[uia] agi[tur] deputacione ulterius innuitur
vel cu[m]gentur ut i. c. exceptionis delicti cont[estata] lite h[abe]t dicitur au[tem] s[ecundu]m cu[m]getur
ut nuncientibus sit lite contra h[abe]tur c. pastoralis in p[ri]n[cipi]o de off[icio] del[egati] et au[tem]
sup[er] exceptionibus no[tat]ur de off[icio] delegati p[ro]uidencia q[uia] septim[o]. sup[er] pot[...]
sed cap. in fine de teste et n[otatu]r Item et si in tempore si debitum ut
indic[...]ff ad l. agliam l. aquilia v[e]l i. illa lege d[icitu]r si debitum
et dolose deletum et in istrum[ento] receperit[ur] testes. s[ed] et s[ecundu]m diffam[...]
s[ed] no[n] mandabit exc[e]p[ti]o[n]i ad veniente etc. alii dicunt q[uod] ubi agebat
de pena legis aquilie s[ed] h[ic] no[n] valet q[uia] no[n] est d[...] ut adveniente etc.
Item cum debitum est pendens ex alterius arbitrio et si sequitur de testibus
sed i[d] est inter duos ab[...] cum ibi receperit[ur] testes ad p[er]petuam rei memoria[m].
Item ubi rei p[er]ceptio impedit lite cont[estata] et h[ic] no[n] tempore q[uia] aut
exceptiones s[ed] linc s[upe]r ea re inde item sepe de v. sig.
Item si b[ea]t[u]s digitalis deli[ctum] uolunt ut aliquo ne se ba[...] et add[itu]r c[on]tra
aliud capitulum si p[ar]s est tiranni et maliciosi q[uia] actor cum no[n] audet
c[on]venire nec recipientes de[...] timent nec potuit ei p[ro]batores no[n] recta
recipiuntur testes s[ed] et iudex diligent[er] suspitiones vicinos vel p[er]suados
suos exceptione in p[er]sonas rei testium ac debeat et p[ro]ter p[...] pendi
pz de ap. si iusti metus c[on]testabit[ur] d[icitu]r ut ibi
Glosa sup[er] illo civilis tollit i[d] q[uod] h[ic] d[icitu]r iustificabiliter posse recipi
testes lite non cont[estata]. d[ebe]t intelligi q[ui]a agit civiliter s[ed] criminal[iter] q[ui]a
et magis strite et apte debet esse p[ro]bacio l. q. ll. c[on]sidera[…] q[uia] sup[er] illo so
tractat colligit[ur] n[ota]bile toge de iudex ut p[er] i[...] pro sit ff
de testibus l. tunc, i. aucta de testibus, i. ultra talu[m] p[er]a toll[itu]r l. ultimo
ff ad l. aquilia l. in lege ut est si t[ame]n q[uod] testes p[er] moratorios
fidem sua[m] aut violant[ur] ff. ad turbi[…] l. iii
Glosa sup[er] verbo lite q[ui] incipit itinerantium sed fili videlicet h[ic] senex et
valitudinari[us] et alii de quorum morte ut absencia dubitatur recepti

tiones recipiuntur lite non contestata // queritur quid inter receptionem testium istorum et diffe-
rentiam testium quod priori casu etc. quod sit tales // Dicit quod si ante contestationem recipiuntur
de quorum morte vel absentia timetur ibi indistincte // Sed ista dicta est ista
quod licet dicantur recepti ante litem contestatam / effectum tamen receptionis eorum sortiuntur
post litem contestatam // Secundo quia publicantur quod non publicantur nisi post litem contestatam
nisi postea recipiuntur aliqui et tunc eis publicantur. Sed quo ad effectum
sunt // quod plures testes non prodest iudex ad sententiam nisi post litem contestatam
Sed inquantum recepti sunt ante litem contestatam sortiuntur suum effectum // non publicantur
nisi lite contestata // Item si sunt sua comparatione eorum ante litem contestatam // propter dis-
sunt indurationes / quod [illegible] non agitatori et omnino ut non denuntiatur
attestationes sunt recepte non habet intelligere quo ad eum // quod eas recipi
permittant ut dicitur quod super verbo non valent / sed ibi ff. valent
Verbo super vero in fraudem. Iuris autem nec forte sic potuit in fraudem
supersit tales quod quae declarant testium // Supra super verbo in fraudem Sed super verbo
testes etiam super verbo vel alio // Supple in eam quare sunt in ista dicta
causa lite non contestata testes recipiuntur nec habeas oblatis comprobandi copia
fortuitis casibus subtrahatur // et quod coadunat verbum ista non con-
trahenda est aliam probandi facultatem ff. de incendio ruina naufragio
lege nec quod quis de rebus // et eadem ratio est istius versiculi quia in dicto et anno
vero vel in demum recepte nec subtrahatur probi probo latine comprobationis
propter istum // et si non sunt alias attestationes sunt recepte non
valent / quod lapso aliquo prius possunt habere fraudem in eam / quia tamen
probatio non datur // Sed non tamen ubi est prepositio unius et de illis
sed quod verum ex eo non datur probatio nunquam, de eo quod dicit et secus si
esset iuris tunc ff. quod ideo ad hoc non est verisimile
Verbo super verbo testes videtur tamen quare in dicto et anno habere vel
vel in demum nec in fraudem sit prevaricari ut possem temporis veni-
entis exceptiones probare non possem // Sed dicit quod quo lapso temporis
probo exceptiones possum non sine labore sed multas tamen possum sic fieri ut
tu probata obligatione per testes tuos ego possem reprobare tuos testes
vel possem probare exceptionem peremptoriam puta pactum de non petendo
// tu prevaricata receptione testium tales donec testes mei vel contra tuos
/ de testi opponere / vel se absentarent quod eos habere non possem / vel
inimici mei efficerentur et tunc tu videbis me non posse probare ex-
ceptionem meam et non maiores fatigare // Sequitur in glossa dicta
verba illorum sunt quod dicit quod nunc post mortem testium possunt dicta
eorum compari et dicta vel etiam ipsi testes inter probari dicit quod si
contra de testibus l. si et xxxviii quod si sane / dummodo testes haberet

queritur et solvit alium
queritur et solvit

per quos possit hoc probare et de testibus l. si 24 q. 3 sane ar. c. si pedente
ap. l. cum inter [illegible] potest contingere quod illi medium intervenerint ut
alias ut dicitur est impediebant ff. c. cum dilectus demum vero quod si
non fecerit non valebit talis receptio testium — quorum eos solvit
[illegible] super verbo alie videt textus ut ibi dicitur c. cum quaeritur ut
demum de receptione secum nec est contrarium hic [illegible] ut processu temporis
[illegible] adversarii testes non aliter [illegible] non posset
[illegible] testes [illegible]
[illegible] contingenter [illegible] potuit probare
partem [illegible] petendo vel [illegible] processu [illegible] possibile est quod
tur temporis [illegible] super [illegible] quo [illegible] ff.
ad l. aquiliam l. in lege [illegible] sit deleta [illegible]
non [illegible] deleta testes sunt mortui vel absentes vel inimici
[illegible] videlicet [illegible]

Pervo cum agitur de fide unione carnalis vel spiritualis lite
non contestata testes recipi sunt contra contumacem [illegible] iste c. [illegible]
et quod [illegible] est contumax qui agitur de spirituali unione
vel carnali [illegible] absens fuit [illegible]
~~absens~~ non est contumax [illegible] duo [illegible]
[illegible] est unio spiritualis [illegible] recipiuntur
testes lite non contestata [illegible] nec contra spirituales [illegible]
probatur [illegible] est unio carnalis contumacem lite non contestata testes
recipiuntur [illegible] nec [illegible] fornicationis adulterio
probatis [illegible] tres modos contumaciae [illegible]
contumax apparuerit [illegible] duos [illegible] videro [illegible]
[illegible] appellatione [illegible] tempore vel absentia testium et
[illegible] civitas et [illegible] subtrahatur
[illegible] alios [illegible] contestata procedit
[illegible] et adhibet alios duos [illegible] est electus [illegible]
[illegible] electionis [illegible] defectus formae [illegible] in isto casu si est
contumax [illegible] est actio dirigenda lite non contestata post receptionem testium
[illegible] potius quam diffinitiva [illegible]
[illegible] est [illegible] nec contra [illegible] temporalibus
[illegible] Secundum [illegible] est qui agitur de copula carnali
unione [illegible] contra [illegible] est
contumax [illegible] est actio dirigenda lite non contestata post testes recepi
et si [illegible] potius quam diffinitiva [illegible] est non spiritualis
[illegible] non spiritualis [illegible] est contumax [illegible] est nec iudicium vel [illegible]
fornicationis [illegible] probatur.

[illegible] lite non contestata [illegible] testes [illegible]
[illegible] duos [illegible]
[illegible] alios duos [illegible]
in [illegible]
[illegible] quae [illegible]
[illegible] ut respiciat primos
tasus et aliud vere per
[illegible] testium [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] contumax et
vere publicationis et vere
durabilis et vere sunt
[illegible] publicantur [illegible]
[illegible] alius [illegible]
[illegible]
contumax [illegible] non [illegible]
[illegible] sane quia [illegible]
contumax [illegible]
quo [illegible] sufficiat [illegible]
[illegible]
[illegible] testes [illegible]
contumacis testes [illegible]
[illegible]
non [illegible]
[illegible] glosulat
[illegible] non [illegible]
grave [illegible] non sit
in super primo [illegible]

¶ Sequitur in textu siue per peremptoriam citationem. Instabat consulens duobus
alios duos casus in quibus lite non contestata procedit in contumaciam. Sed ad decreta
spiritualem iurisdictionem agitur. Secundo cum de decreta carnali iurisdictione agitur. ¶ Sed quero quare
sit in contumacia in quibus habet locum istud quod dicatur quod in contumaciam possunt
recipi testes lite non contestata. Respondeo videtur quod tales, secundum quod citatur peremptorie non
apparuit. ¶ Secundo quod maliciose se occultat. ¶ Tercio quod postea impeditur
ne eadem citatio valeat peruenire. Hic dicit usque ad §. Si vero alibi.
¶ Isto duos tangit. Primo quod decreta spiritualis iurisdictionis agitur. Secundo quod decreta
carnalis iurisdictionis agitur contumaciam. In quibus est aliud obseruandum quam quod dictum
sit in textu. Quia in textu dicit lite non contestata testes recipi non debent. Hic autem lite
non contestata recipi possunt. Et hic secundum veritatem. Quia sic opponit, debet ad
respondendum ipsum aduersarium citari ad quod in textu est dictum. ¶ Vel hic secundo an
in dicto aliud respiciat preuios duos tangit casus exceptos. Ita quod est sensus in
quibus aliud est obseruandum quam in casibus duobus supra immediate exceptis.
Et hic iste intellectus. ¶ Isto hic quinque dicit usque ad §. precedentem.
Primum hic est aliud obseruandum ~~quam in casibus duobus supra immediate~~
~~exceptis~~ prima voce personarum testium. Secundo quod ubi testes senes seu de propinqua
morte timetur vel de absencia diuturna testium admittuntur. Hic omnes
siue iuuenes siue senes non timeatur isto vel ¶ Secundo hic ad obseruatur
voce uti. Quod quia testes recipiuntur quod in § preterea vicarii recipiuntur siue
in contumaciam siue non in contumaciam. Hic tamen in contumaciam.
¶ Tercio aliud voce publicationis attestacionum. Quia in primo § testimonia non pub
licantur sed clausa consignantur. Hic sit.
¶ Quarto dico ad voce durabilis attestacionis. Quia in primo § testimonia alia non
semper valent. Sed requiritur adhuc ut valeant quod agat vel deinnitat
in annum. Aliter attestaciones post annum si recepte non valent. Sed requiritur
adhuc hic autem semper valent.
¶ Quinto ad voce siue. Quia in primo § negocium non differtur scilicet propinquas
nisi de nimia lite contestata. Hic autem si liquet de causa scilicet feretur
sententia diffinitiua. Et hic dicit usque huc in quibus casibus aliud est obseruandum quam
in textu ut ad quam in § preterea. ¶ Et hic quod dicitur in § solent quod sup
electione aliquis agitur potest procedi in contumaciam lite non contestata. Hoc intellige
quod agitur defende iurisdictionem spiritualis ut si dicat non canonice electus
vel non canonice confirmatus. ¶ Sed si non negatur sed iurisdictionem spiritualem sed peterent
deponi potest tunc non potest procedi lite non contestata ad sententiam. Hoc in quis vicarius
de dolo et contumacia. ¶ Tercio non hic tres modos continet primus
quod quis peremptoria citatione recepta benigne contempnit. Et presumitur verum
peremptorie. Patet quod non sufficit vna citatio. Adhuc ut posset contra eum
procedi lite non contestata. Licet sed quo ad contestationem compellandum de percutiens
queclamum. Vel ut perpetuacionis iuris de officio delegati licet et c. grauem at ex po-
suisti de so. quo ad uicessus peruenirem. Ideo.

voce personarum testium

voce preterea vi

voce publicationis attestacionum

voce durabilis attestacionum

voce siue.

Hic modis contrahit qui maliciose se occultat. Cetera que impedit ne ad eum possit citatio pervenire. et in istis duobus casibus cum se occultat. vel impedit ne citatio ad eum perveniat, debet citari ad domum ut in c. si de eo quem mittit in possessionem quo facto talis citatio habetur ut l. si dictum quod si per viatorem de eunctionibus illo.
Veniendo ad glosam super verbo aliud que incipit proinde ellicitur non contestati videtur quod de electis aliud agitur contra contumacem possunt recipi testes lite non contestata. Et sic fieri probato demum spoliationis. glo. querit qualiter hic intelligi glo. dicit ratio deducitur modis. Primo quod agitur de electis ad quam electus consensit et hoc vult verbum glo. Contumax non dicit consentit. Secundo quod agitur de electis post electionem consentit. Sed non dicit est confirmatus et hoc vult quod ante electi non confirmati. Tercio secundum Jo. Rost. in electo confirmato. Primo est confecto si agitur quod cum defendere quivit spiritualis ut si dicatur eum quam longo tempore possedit spatium. Quarto fuisse in tempore per potentiam vel pendente. Sed hoc non negatur fecundus sed petere deponi propter crimen tunc quantumcumque sit contumax non debet recipi testes super crimine ut fieri scilicet ij q. i. decrevimus. Et est simile in crimine canonicali. Et c. t. i. hic. Et hic habetur in inferioribus sed obstat confessio aut etiam episcopus contumax propter crimen notorium deponitur et degradatur. Etiam contumaces episcopos non enim subiacent legibus alius autem hic non legitur ut dicit titulus ff. de penis l. absente. Sed procedit in eum per c. xi q. iij nullus et quilibet. Sed si citati pendente non comparuerint comparent. Et decimum si in anno non comparuerit sed steterit in contumacia quod tunc tunc quicumque de crimine procedat. Item contrahit glo. quod potest agi in electum antequam consentit electus hic primo posset postquam consentit. Sed ad contrarium. Secundo sed Jo. Rost. etiam postquam est confirmatus et consecratus contra contumacem potest procedi defendere agitur secundum si decimum. Sequitur glo. super verbo electionem et est contra hoc. Videtur quod agitur super aliud electionem potest procedi lite non contestata. Sed qualiter agitur super electionem aliquam dicitur duobus modis. Primo quia dicitur electionem non valere vel forme quia non est canonice celebrata. Et sic non servata forma quia non est servata forma c. quia propter de electis ~~quando non est canonice celebrata~~. Secundo vel persone quia dicet personam esse criminosam seu illiteratum etc. electionem tamquam de indigno non valere. Et licet videatur loqui in prelato tamen potest intelligi in inferiorum electione ad sui ymitationem electo. Propter vero quia hic ponitur sive etiam prolonga mora pateat de fide. Idem Jo. Rost. sed de eo contra quod vel de electo non respondere crimine de eo quem mittit in possessionem cum quibus.
Sequitur glo. remittatur que est hic gradus quod est ultima lege posita de vestibus lib. x q. ij interlocutiones. Et dicit est gradus post gradum sed ultra meritum scilicet actionem ut not. Jo. an. in c. licet. Glo. super verbo in quibus casibus est textualis et dicit in alio superfluum nam fidei sufficiebat quod ad construendum hic ad omnia tunc licet tunc et examinantur non contestata testes sunt multo admittendi. Dic quod non superfluit quia tunc

est contra quod ? quod videtur contra et solut

ex ?

querit et solut

supplet

quererit quis habet p(ro)curatorem veniens de novo ad beneficium

circa glo(ssam) q(ui)o

Magis confirmata sit ex ost(ensione) ... an confirmatio preiudicet ... constit(utione) ... adversa ... absens ... revocandum est ... ex forsan ... de contumace ... confirmatio ... ex hoc de electione c. ... qua ... ex ... electionis ... ut ... electionis

respexit sive q. hoc contradicendo tunc teste lit(era) no(n) c(on)t(estat)a ... ablati ... cedibus respexit tam contumacem hoc i(n)ssung(itur) cau(sam) | c(on)tumacie peremptoria recepta venire contempsit sive q(ui)a maliciose se occultat ... est.

In glo(ssa) sup(er) vo(cabulo) sive videtur q(uod) tres modos contumacie p(ro)p(ter) quos peremptorie citatus no(n) comparet | p(ri)mus qui se occultat ... ne citatio ad eum p(er)veniat | 2(us) qui ... in p(er)sona ... possit ... lit(era) no(n) c(on)t(estat)a ... dicit ... v(er)e ... domus ... additionem sua | seu ad ... sua | ... non residentie ... ff. de ... ex ... et l. ... ut ... ad ... ut dicit ... sed no(n) comparuit habet p(ro) contumace citandum libere no(n) p(otes)t adiri ... tunc sufficit q(uod) citatio fiat ante ... in palatio ... | ut i(n) audientia ... publice ... et ... mandante | et postea affigatur ... maioris ecclesie | ubi ipsa ... cum sua curia | et ... at ... | ... de iud(icio) ... | ... alias ... contumacem ... de dolo ... ne citatio ad eum p(er)veniat ... de iud(icio) | et licet ... contumacem recipi testes ... no(n) ... ut i(n) ... dispendiosam de iud(icio).

Si v(er)o aliter absens fuit | sup(er) ... est qui agit de ... spiritualis | ut ... lit(era) no(n) c(on)t(estat)a c(on)tumacem testes recipi post | et diffinitivam sua(m) ferri | et ... q(uod) ... contumax ... hoc ... q(ui) ... no(n) est p(ro) c(on)tumaciam absens | ... tunc ... et ... in ... spirituali ... in ... temporali ... | ... in ... qui agit ... non contumacem ad depositionem ... residentie ... tempus debeat ... ibi ... forsan agatur | ... qui agit contra electionem ... confirmationem ... ... confirmationis | et hoc vult ... contra non contumacem i(n) spirituali ... fuerit ... absens ... ubi aliter arbitretur

Distabat ... sive ... in ... spirituali ut ... | ... est actio ... sit contumacie absens | lit(era) no(n) c(on)t(estat)a testes recipi post | ... agitur de ... spirituali ... est actio ... non est absens p(ro) c(on)tumaciam | ... tunc ... distinguendo ... | ... agitur ... confirmatum ad ... contumacia ... tunc ... prelati ...

locum canones antiqui dispositionibus de constitucione ipsorum / Si uero agitur
de electione qui constat ad petendam confirmacionem / Secundo de quingentis confirmando et
tunc constari de ipsis meritis / Nisi superior habita circumstancijs negocij
arbitraretur maius uel minus tempus esse dandum ad comparacionem confirmacionis
petende / ut tunc per id tempus arbitrium debet constari / Nota primo quod
tam quam spirituale quinquennium constat perelectionem ad confirmacionem ubi de spirituali co
niugio ipso electore maxime confirmata / ergo propter id unum maxime
debet fuisse ante hoc opus / aliqui dicunt maxime in tunc / Sed an inficiatur
per confirmacionem ratificatur de quo vidistis in c. publico que remittitur ad c. in
corporalia de translatione / Nota secundo quod iste c. in uero ij. uel et si forte
loquitur ergo non contracte / et ponit duos casus primo quando agitur contra
confirmatum / Nota in v. quod si forsan / contra confirmandum / et hos duos intelligas
ut quando agitur contra confirmatum ut removeatur racione non residencie / quando
confirmatur quando non est contracta / uel de confirmando quando agitur ad pri
uacionem iuris quesiti / vel negligencie / quia non petit confirmacionem
quando non est contracta / ipsum constabit / et sic in primo casu non
agitur de sede sed de non residencia quo ad confirmatum / uel negligencia
quo ad confirmandum / Sed ut ubi est quando negatur sedis coniugium spiritualis
opponitur quod placitum ad propositum dicitur sua mistio non teneri / Et quod fuit
electio nominata et ipse non est contracta / Vide quando electione opponitur
ipsum esse dictum ipse non est contractus quare coniugalis procedit / ipsum constabitur
/ / propterea confesse fidem et sic / Sed hunc intellectum oblatum unum quod dicit si agatur
de spirituali coniugio sed cum agitur de non residencia uel negligencia non agitur
de coniugio seu sede ipsius in bellis dico / quod principalis processus ubi dicere
electorum ipsius non tantum / Sed quando non est absens per contractum sicut si
est confirmatus non residet / uel si electus tunc negligit petere confirmacionem
tunc de non residencia et negligencia veniunt in articulum consequenter tunc con
stabitur in c. Sed iura antiqua non debebat lite non contestata procedi ijs non co
tractum in c. quod debeat ut cum absencia non obstante super electione procedatur
et super sede coniugij primo ipsius dicit quod sunt tres casus / primus quando
agitur ad remocionem prelati racione criminis / ita quod tunc non negatur sedis
spiritualis coniugium / Sed ipse cum petitur deponi / probatio ut cum non
absolute de spiritualibus / et tunc si procedit attendendo propter contumaciam sua lite non
contestata testes non recipientur / ut quod ipse dominus dicitur in c. i. Sed procedetur
sic tamen per quinque dies contumaciam sicut est per hoc quod dicitur de crimine carnali / uel
de crimine adulterij non recipiuntur testes lite non contestata / ad separacionem thori / Et
c. ij. ad hoc dicitur / secus si prima inquisicione uel denunciacione de dolo
c. qualiter et quando uerbo uel de hoc in glossa / Secundus casus quando agitur
ad remocionem prelati racione non residencie quia ibi non consideratur tunc
constabitur sic quod aduersarius est dissimiliter et sic tunc locum dicitur c. ponit

q bia q incipit dechat absencia ¶ Tertius casus qui negatur
fedus quiqz spualis qz opponit q elect in psona vel forma vel
impugnat gfirmacio ut no canonica tur de iure antiquo gra
gfirmacoy potat q codi lite no gf ut q porro ¶ Si aut electus
no erat gfirmato aut pcessus sitis lit no gf erat ulla t. dud dileti
¶ Hodie vo pcessu dispendiosa deuidicys no requirit gtestao lit.
sive ps sit gfirmato sive no ma pcede tuire r de plano pposito
edito si forma capitu edita de elect li vy ¶ Et ubi opponens i psona
vel forma appellat ad ppaz optz pts finare gstitutoz de quib i c.
primo r c cupientes de elect li vy ¶ Ho est q illi dem dispe
diosa quo admio l pcedendi tuire est loca etia si agitur
de iure eligendi qz dicit indignu electu ~~sicut seu de pena~~
~~pua ius eligedi~~ ut not ibi paulus Sed si agat adq
elige gtineat seu de pena puatois iuris eligedi qz dr i dignu
electu sicut ¶ Ho tu q debuo agit dupliciter vno mo ut de
titulo tur cpina sopiti no potat pcedi lit no gf nisi q gfirma
dedo r gtu tu quib li vy Si hoc est gtra no gfirmacoy ut dcta eloq
dispendiosa ¶ Secundo mo ut depete tur vocz loca illa gstitucio
ut no pglosa iudico t. dispendiosa ¶ Et quia iste gg. q
vo aliter indistu q si forsan disponit pquatuo tps quo pter electu
no gfirmatu Sed hodie aut opponit q electu in psona vel forma
r hic loca t. p^m de elect li vy ¶ Aut aucthl opponit adi pete co
firmacoy i tres menses ut c gsti de elect li vy facit q notatur
i c si electo eo li in glo peniltia ¶ Glo ponit hic varietates
tpm de quib locutu iura sup absencia electoz Distinguens aut
sitr ubi est eliq absens aut ignorat et adhoc distitz oppo
r solut subdit de gsptaoe electoz r suoz adusarioz et de
absencia litatoz vel denunciatoz ¶ Glo tuplex varietas
iur aa absencia electoz tandi sup hac vaietate distinguit denu
obiuit r solut postea subdit de gsptaoe electoz r suoz ad
uisarioz de absencia citatoz vel denunciatoz
¶ Primo ad q que i tipit dechat absencia ¶ Videt q nos loqu
quo pcedat q electu gfirmatu absente no pstuatam ¶ Po
q q electu no gfirmatu absente et si no pstuatam ¶ Statu
ad pm q pcedit q absente gfirmatu Et sit mro ia gstituto
illud dz ubi artiolo obsuari q sup gsptacoe est atanoib
diffinitu modo queiit q quid est diffinitu a canonib sup gsp
tacoe elcus qui resid tenet Glo i p^a ponit pp varietates
de quib locuit iura sup absencia electoz ¶ Concordancy cu
iura dicat q absens d gsptaui p duos menses vn qi pmu

¶ Secunda de tribus septianus c. ta q. i. si quis iclero ¶ Secunda de b̃ anus de clericis no residentibus c. ij. q̃ incipit ↄgest ¶ Et queda de tribus mensibus lxx v. di. qui ¶ et queda de ↄquz c. di. qui ¶ Secunda debuna hora xx. i. di. clerici ¶ ¶ Glosa sup ista ↄpta^uc ubi sup hac ↄpstatone ibi est distiguit et ultat bn ¶ Et aut sub lect. i quo clericus absens degit itut supior h qualite psonaz et locoz distanz assignet tempus absenti adueniendi ¶ et si no venit r t^s arbitro supior h psone qualite itpis et loci distaciam pfixo supior eu bnfico pualit al vonale caus ouelit q̃re bene no possit de cle no reside t c. gtuor et t bltio de cap pueniat ¶ Siue sit absens sine supior licencia siue de illius madato lapso tn sit t^s a supioe pfixus ¶ dico tn q̃ in utroqz casu siue sit absens de licencia epi ad ttu tps ¶ siue sn licencia mone dz eu ut redeat pura pdca et stat^uo sbi t^s arbitrau ¶ q̃ redeat ak no tenet sn lata gra absente no citatu ¶ et cit dz intelligi iuxa antiqua q̃ hec fignat ¶ ¶ Secundu cas qn nescit ubi clericus absens degit tuc cita^ls edicti aput eoz eccas publice ponatur ¶ ut ventant ad residencia et ↄpstabunt ps sex meses infra quos si distulant venire sub bnficiis postea pualunt de cle no reside eptue ¶ Sicut in de cle n resi c. eptue q̃ qn supior ↄpunit t^s necessz clicus se absentet ul licz no ↄpunit tacite tn i telligit ut q̃ mittit ad yctu tuo fit quily est t^s pduci ¶ postq̃ sen ↄpent ~~diebus~~ dict ad redeund magai intelligit ¶ Ecoquibus ea ma f. si cu q̃ pmo thic bn siue ↄpstatoe sex mesi bnfico pua et si a^a citatoe bij qi puau ¶ Ubi aut t^s ul tacite ul expsse licent tut dz ↄpstari p sex meses ¶ Aly dicut eu citand ul ↄps^s p sex meses ut dz et albe q̃ bonu meu fuit absentie no obstat c. pucu q̃ loqt^r h antiqua tpa q̃n tus dabat absc^e hec bo maig h^r plaz est ¶ Dicat ho q̃ qn t^s expsse ul tacite psigitur ep supiore monet sub pena pua^ls bnficii ¶ ut p tuu redeat tut elapso eo potit p nova citatoe puari bnc et c. logt^s in sect qn no fuit si monit pen adq^e ilis puacto sstabat et i telligit h^a opio ¶ ¶ Destinat mg iste videt q̃ melior sit ↄdicio illoz qui maliciose se absentat q̃ obiat q̃ ista distiatoz bn q̃ ista distiatio no sit equi ¶ na si quis absentat se oltando ut citari no possit hebit t^s semestre ¶ si aut oltat se hebit tps arbitrariu plati ul adiucem ¶ ut ad duos put platus arbitrat et maig tps hebit latitans et maliciosus q̃ no latitans ¶ sed totu facens sui ¶ ¶ Glosa polnedo dt bn est h h^r no sit pfita

Distiat^o aut sit ubi clericus absens dig^t aut ignorat

Qn tus sit ed nescit ubi sit

quia possibile esset quod haberet iusta causa absencie / puta infirmitatis
vel captivitatis vel magne distancie vel in brevi pauciores venerunt
non possit / et ideo datur eis maius tempus etiam ultra quam certa vacatio
non sit / et quod prebendarum non est ... quod non cessat ubi electus degit et
ista iura habent locum in prelatis qui iam confirmati sunt et possessionem dicunt
habuerunt ¶ Sequitur in glosa de his vero qui solum electi sunt vel
confirmacionem vel possessionem habuerunt videtur in glosa contra de concessione prebendarum absentes
absentes qui iam possessionem habent et ius in re habent glosa / et ideo est
dicendum de computacione electorum qui non dum habent possessionem / ut ius inde
pro quanto tempus computabitur ad confirmacionem petendam / sed debet computari
per sex menses / vel secundum quod superior arbitrabitur ex equo porcionariam non
est absens / secundum hodie dicitur ut in c. cupientes et in c. quam sit de electione
libro VI de isto tempore / Quam postquam eligentes celebraverunt electionem electo
eam statim infra octo dies presentare debent / et petere ut consenciat electioni de se
facte ut in c. cupientes et c. ceterum / ¶ Et tunc consentire tenetur electus infra mensem
post electionem ut in c. quam sit de electione libro VI a tempore presentacionis
Deinde infra tres menses post consensum electioni de se celebrate prestitum debebat
petere confirmacionem / ut dicto c. quam sit et c. ceterum / sed hodie est hodie mutat
quo ad eos qui confirmacionem petere debent a sede apostolica per c. quam et c. cupientes
ubi loco istius spacii trimestris post consensum de se prestitum vel post obtentam
noticiam de electione de se facta / habent tamen mensem quam ut accipiat
postquam habent tempus congrualitate locorum moderandum / Deinde per octo dies in
quibus debet se conspectui apostolico / vel deputato ab ipso presentare / et petere
confirmacionem sue electionis / ubi tamen ullus se electioni vel electo opponit
¶ Sequitur in glosa secundo ille qui accusat electionem aut corrumpit quod electum
non comparuit anno elapso dicens ergo vidi quod tempus debet peti confirmacio ab
electo / secundum quanto tempore computabitur ille qui accusat electionem vel corrumpit quod electorum
dicit glosa per paucum et si non comparet oppositor infra annum confirmabitur electus
ff de numeris ... et verbis ... videatur esse secundum leges / tamen glosa
non tradit hoc esse secundum canones / quod tunc est computandum oppositor / debet super
prosequi ... quia ... opponat ... prosequatur antecessor suam alter
confirmabit electum / lapso illo termino ... declaracio de electione ...
tu ... quam glosa dicit / ¶ Dicit computacione oppositionis qui
opponit se electioni postulacioni vel provisioni alicui obicere / alius in
persona vel forma / et qua propter hoc appellatur ad papam a die obiectionis inter
tempore ad curiam infra mensem et tunc cum ad curiam venerit / per aliud
post adventum presens venerit / ad curiam per octo dies computetur / et si per octo
dies per alia computata non venerit non obstante pars altera absencium
in negocio procedetur / dicto c. in c. quam de electione libro VI / ex quibus habes tempus veniendi
mensem ad accipiendum vel / Iste tempus moderandum congrualitate locorum

Margin notes:

Sed de computacione electorum vel eorum ad quos spectat et de absencia electorum vel denunciatorum

ex. c. quam sit

tempus presentandi electionis

tempus consenciendi

tempus petendi confirmacionis

tempus ... opponentis

tempus computacionis in curia

de quo mt cupietes e li / et tps c[om]puta[bi]t[ur] in tua xx dierum / et iste
prosequens in tua negocium sive sit electus sive adversarius eius debet
vocari de talibus temporibus / // p[ro] de tpe obiectionis seu app[ellationi]s / // p[ro] de t[empore] itineris
accipit / Item de titulo adiona circa sup[er] quibus loquitur debet fieri
publica iustitia de h[oc] p[ro]t[er] in d[ic]to c[apitulo] p[ro] de elect[ion]e li[bro] vi[o]
¶ Sequitur ut ergo infra spatium durat tres menses / dicit / Sed quare
tps durat in electis ad petendam confirmacionem q[uia] sex menses vel ad ar-
bitrium superioris / ut h[abe]t d[ictu]m c[apitulum] q[uia] p[ro]p[ter] si forsan / ¶ Item idem erit in electis
ad spatium d[ictu]m q[uia] non / // habebunt tres menses / ut aut de supplendi confirm[acione]
l[ibr]o si q[ui]s aut / q[uam]t[um] in curia c[om]p[eten]t[er] et est in arbitrio sui // // habet q[ui] h[oc] opponit
h[abe]t q[ui]ut sex menses ut h[abe]t d[ictu]m / ut tres ut d[ictu]m aut ta[lis] d[ebe]t h[ab]ere qui
eligitur ad spatium / habet potius d[ebe]t h[ab]ere unum annum / ut p[ate]t i[n] c[apitulo] ex eo li[bro]
de dolo contumacia ubi ipsa mandat judicibus ut citet illum q[ui] se pro
electo gerebat / Et si unbinia t[em]p[or]e c[om]parat i[nfra] tres menses al[ias] si
ibi non recepit d[ebe]t sibi eius indulgeri ¶ Solucio l[ice]t q[uod] re-
mittat c[on]solone d[ictu]m ille apli[cat] et in aut dat ad propositum appe[llationi]s
c[om]putari i[nfra] annum vel circa ut c[on]tinuet // ¶ prologus tps c[om]putat
h[abe]t l[eg]is q[uod] non ap[er]uit nec sicut c[on]cenat / ¶ Dicat hoc id[est] i[n] electo circa fi[n]em q[uod]
ad spatium sit in[cipien]do de electis cupientibus / ¶ Si vero q[uod] platur absente
agentur ¶ Queritur q[uid] si q[ui]s plato absente agitur cum a[ppella]t[ione] ad de-
poriti vel ex tunc / supra cume predictum / qualiter procedet d[ictu]m
d[e]b[e]t citari / et si non veniat c[on]tra / et si i[n]stan[ti]a p[ro]cedunt
i[n] annum procede / supra dictum in c[apitulo] cum p[er] xx q[uaestio] iii ¶ Videt glo[ssa] ibi
l[eg]is de c[on]firmatore p[ro] absentantem et p[er] h[oc] d[e]b[e]t duos casus aut lo-
quitur de c[on]firmatore c[on]firmatoris ea sicut in aut electore ¶ Si
c[on]firmator p[ro]distituit aut scit[ur] ubi degit aut nescit[ur] si scitur
citabitur et moebit[ur] ut veniat i[nfra] t[em]p[u]s a s[e] arbitrium sive de
licencia sui / si absens sine non qui si non venit pu[ni]bitur o[mn]ia
cum istis glosis sit distinguendi ¶ Aliquis p[ro]p[ter] se absentat a be[n]eficio
et sortitur alicui q[uod] p[ro]p[ter] quod inducitur p[ri]uato esse ipso iure ut pote
q[ui] ad l[oca] p[er]mutat impossibile adirepsit vel inmo[rtu]us g[ra]f[i]t ut q[uod] sic
et tunc inspecta nolentre fugit p[ri]vatio legis / ut de plic[atione] de ratio
(in libro) de elect[ione] licet tamen li[bro] vi ¶ Aliquis se absentat non sortitur tibi quid
propriam fugiat p[ri]vato legis / et tunc aut cum licencia aut sine licencia
¶ Si sine licencia si scit[ur] dabitur tps arbitrium i[nfra] q[uo]d veniat ut h[abe]t
si nescitur citabitur prodictum c[om]putabitur p[er] sex menses c[om]pet[e]nces / si
non venit[ur] p[ri]vabitur de re non beneficio tunc ¶ Si aut est absens
cum licencia superioris et t[un]c est ei prefigi certe vel c[om]petens i[nfra] quod veniat

Right margin, beside "Dicat hoc": cra fi[n]em q[uod]

Right margin, in red: ex q[uod]

Right margin: de absencia c[on]firmatoris q[uod] / h[abe]t pessonam (?) c[apitulo] in iure

et ita aut superior dando ei licentiam monet eum ut infra tempus competens
compesce vel tacite sub pena privationis beneficii revertatur / tunc non est necessaria
alia monitio sed lapso tempore potest eum privare. / et intelligitur dari
quando si do[minus] [illegible] aut non monuit eum sub pena privationis ut infra tempus
revertetur tunc habebit locum distinctio glo[sse] / aut scitur ubi est / aut nescitur
et si scitur citabitur et ei terminus assignabitur infra quem si non venerit ita potest privari
et intelligitur dari competens si judice / et hec de competentia illorum
qui sunt presbiteri ius pure. ¶ ¶ Et. prohibet dicit ad quam in glo[sa] posita
in principio quod bene loquitur de competentia absentium ¶ ¶ Et quo ad
[...] xij q. i ¶ ¶ Ubi presbiter qui per duos menses ab ecclesia defuerit
fuit beneficio privatus / et sic loquitur de duobus mensibus / hoc autem dicebat
se tamen egritudinis defuisse / non ergo sic est ita mandat eum desistat aliquando
dicunt quod illud c. privationis loquitur secundum antiqua tempora ubi minus tempus
dabatur de competentia absentium ¶ ¶ hodie maius per c. tunc declinat regula
vestra / quod sciunt movisse. Fuit ista dicitur totum esse c. privationis / sed
quod contrario est eundem et quod privatio est pena quibus concordant de clericis
non residentibus libro / glo[sa] vita spiritualium et bonum intelliget in vel si
aliquis de licentia prelati sui se absentat usque ad certum tempus statutum
sibi infra quod revertatur ad quod per eo mandare et monere sunt per superiorem sub pena
privationis / ut infra id revertatur / et si non venerit infra id tempus potest per
superiorem privari / et fuit in c. privationis quod mandabatur sub pena
privationis illi presbitero ut infra duos menses veniret / et quod venisse
non fuit sed contumax et non posuit tempus a nunc / licentiam
sed a superiore statutum ¶ ¶ Et presbitero in collectu fiat glo[sa] in verbo c.
privationis xij q. r. et allegatur et vocatus ff. de re mili[tari] ubi dicitur quod si
aliquis abest ultra statutum tempus pro desertore habetur ¶ ¶ Ad c. xij q.
si quis in clero / quod loquitur de competentia trium septimanarum / sed loquitur
de competentia alia / non quod post tres septimanas hinc reversio / sed quod
tunc per tres annos suspendatur ab officio / sed est applicatio sancte
fundecibus dicatur / Si quis in clero absens fuit ab ecclesia sua in festo
nativitatis domini epiphanie pasche penthecostes per tres annos ab officio
suspendatur idem si per tres ebdomadas ab ecclesia sua defuerit
¶ Ad c. ij de clericis non residentibus ubi cardinalis tituli sancti marcelli
depositus fuit quod per plures annos ecclesia sua defuerit / de isto
miratur non autem est ita mirum quod per plures annos absens ~~fuerat~~
debeat competentia ut patet hic et ecclesie non residentibus
¶ Ad c. quoniam c. de iure c. quoniam episcopus dicitur locutus in electo adeptatum vel
curationem / vel si archiepiscopus infra tres menses consecrationis sue / fidem suam
aput sedem apostolicam non comprobat / et pallium non petit / commissa sibi

caveat dicitur ¶ Et episcopus qui infra tres menses non petit consecrari sed tamen ... procurari quomodocumque loco cedat vel se consecrandum offerat. Et si ultra quinque menses eciam retinuerit viduata ... alibi conferet ... dum taxat ... primo per metropolitanum deponetur ut ibi

¶ Ad c. xx i. di. clericus qui locum debitum honora ¶ Ubi dicitur clericus victum et vestitum sibi artificiolo vel agricultura absque officij sui detrimento preparet ¶ Et si absque sui corporali incomodo vigilijs debeat superiendo ... ¶ Sed ut ibi dicitur quod si ab episcopo monitus neglexerit ... et non ... absencia ... non valet et habet quo ad ... ufficacem

¶ Quod prius glose est de electore ... et ... aut alio se opponit ... ¶ Si aut aliquis elector ... electo ... de elect. li. vi. ¶ Et ... dispendiosum ¶ Tres erant casus in iura antiqua ... partes ... lis ... ut c. dudum de elect. ¶ Quod alia absens ... non respiciat lite contestata ut ... porro ¶ Si aut ... absens erat et habebat locum ... ¶ Hodie vero ... casum ... sive partes sint presentes sive alia absens ... sive sit contumax ... procedit lite non contestata ... in plano ut in clem. dispendiosam ... agitur debitum ut ... si ut ... impetratam

¶ Si aut de criminali iudicio sit agendum dictum est quod sit ... iudicio ... reus est absens non contumax ... procedit sive agatur de civili ... sive ... ¶ Hic vult dicere quod ... agitur de crimine criminali ... non est contumaciam absens ... potest ... tamen ... ibi ... nequaquam obstante ¶ In criminali iudicio lite non contestata ... non contumacia testes recipi non debent nec diffinitiva sententia ferri

¶ Distabat ... duo ... videlicet qualiter in spirituali ... non ... est procedendum ... contumaciter ... diffinitiva et ... agitur de ... contracto ¶ Si aut ... tempus arbitrarium a superiore deputatum ¶ ... idem erit ... agitur de criminali ... non contumacia est

~~procedendum ... contumaciter ... diffinitiva ... agitur~~

~~de ... contracto ... Si aut ... tempus ... contumaciter ut~~

~~tempus arbitrarium a superiore deputatum~~ quod debet per aliquod tempus expectari ¶ Post quod possit lite non contestata procedi ¶ Quod videtur quod non ... expectari ... et tamen donec ... de eius morte ... ¶ Et non ... est quod ... absque contumacia et absens ... videtur idem iudicio sed ... non solum ille timor sed eciam culpa contumacie ... sufficiens ... ut ... patet et ... contumacia

... in criminali iudicio de conscendo ... dicitur ... et ... iudicio ... ¶ Ratione ... ¶ Tantum ... fit ... in ... et ... ¶ Contumacia ... ¶ Attendere ... ¶ Absolute ... ¶ Sed de ... videtur quod ... non sit ... ¶ Exceptiones forte ... ut ... probaret ... ubi ... forsan probaret ... possit opponi ... porro ... timor ... est causa ... et ita ... ille timor ... non est contumax ... ¶ Sic causa multa ...

non est maliqua culpa quia possibile est quod detineat limo impeditus
puta captivitate vel infirmitate aut certe sine culpa sed non maliciosa volun-
tate in remotis partibus moram trahit ita ut de facili inveniri citari non
non possit ¶ Item non est procedendum ad testium receptionem ut ad suam
diffinitivam quia possibile est quod habeat exceptiones legitimas ad elidendam adversarii
intentionem qua oppositione probata maritus non separatur ¶ Sed hoc
instabat dicens ¶ Quid si quidem erit si alter coniugum opponat de fra-
gilitate carnis asserens se non posse continere respondit ipsa habet opposita de
lapsu carnis non obstat quia multi tam in coniugio quam in multis coniugiis
coniuges sine culpa non tam sine tam continue fuerunt ¶ Isto quando
agitur de coniugio contracto et alter coniugum non est absens pertinacia
non debet procedi nisi literis non contestatur sed debet contestari ut hic dicitur i c. unio
licet quod supra dixit contestari tamen dicitur dominus Henricus de morte cum presumitur
¶ Sed cum tractatur de coniugio contrahendo tunc dicit ut supra de sponsalibus de illis
¶ Item videtur textus dicat non obstante lapsu carnis qui possit opponi
ab alter coniuge alium contrahere ¶ Sed hic opponit de c. porro super c. presen-
¶ Ubi dicitur quod timor fornicationis est causa specialis quare lite non contestata
marito proceditur sed iste timor equalis utrique qui verus est contrarius sed
qui contrarius non est ideo non erit fornicationis nisi de conti[n]gentia translato
¶ Tenendo quod non solum ille timor est causa specialis sic sed timor fornicationis
et culpa continuata si ideo ay ¶ Hoc probatur si contestetur potest colligi textus distincto
ratione carnale aut agitur ad separationem thori aut defendendi
si ad separationem thori propter crimen adulterii tunc lite non contestata procedi non potest
ut supra c. primo ut ubi ubi ius exigit propter clerum dispendiosum ut nota
glossa in dicto clerum ¶ Si autem agitur defendendo maritum aut offendi aut
contrahendum si contendi hoc totum c. de illis de sponso. ¶ Si autem de maritus ia contracto
agitur ad dimittendum tunc aut alter coniugum est absens pertinaciter et
procedi potest lite non contestata ut c. porro si autem est absens sine contumacia
debet contestari quod alterius non obstante timore fornicationis ut hic c. unio
¶ Hodie vero si agatur de matrimonio ad impediendum sive dimittendum sive
ad declarandum sive fore contractum non requiritur contestatio litis licet pars nolit sit
contrarius sed procedetur summarie et de plano idem cum de sponsalibus agitur
ut nota in dicta clerum dispendiosam
¶ Nemo ad glossam super verbo presumatur que incipit per famam videtur in ca-
marito sed istud ubi per te non continuare non poterat procedi sed aliud potest illa
contrahere tenebit dicit de obitu eius vel sibi presumatur ¶ Sed qualiter
surget ipsa presumpcio dicitur quod per famam et communis fama est quod mortuus
est hic vero de morte in loco remoto sed in loco propinquo requiritur
certa probatio c. soluto matrimonio et sequendum ut quia senex erat vel fuit in bello
positus in acie et alii redierunt et ipse non aut quia recepit

querunt quidem super ista
presumptione dominum obiit
potest

ras illor; cu quib; militauit de morte ipi; c. dererpudiis aut
si hodie ¶ Sz pone ulr co tali psuptoe ostit viro si bitate ¶ q ibi z sit oth;al
bir no est mortuus / nuq; ut vir adulteri iudicabit dic q non
qz adulteri; no puittit siue dolo ff de adulteriis l. plz / ¶ Ita dicitur
qui ignorans ulicri; no iure repudiata illa ducat adulteriu;
no puittit ff de adulteriis l. plz / ¶ Sz q; bidet q te adulteriu; Sum ibi et dicit q no
qz no dz ducte ii sit ita p;ru esse mortuu; y desit nupcijs dub dz ptrahere
go q hr faciendo bi esse in dolo / q dr b; i. sz sic / cu est illis
psump; violentas supuis queuit nuq; valet su. lata q eu
ulty notitia titato no purant solut / pmo q sat est cu q;as
has psupcones hz violentas nupie cu cptraut pauu et no
benit ut i pall aut sz hodie c. dererpudijs ¶ Et dr c. dus logt
ci cu erat ulz esse tuc no dz qhe ii cu sit de morte sue bo logt
qd dubi; erat cu viro; cessz robiaebat aliq impedimentu;
¶ Glosa sup vo citari no possit q incipit si no pt citari dt q.
su no teuet qn pemptori; no beuit i notitia citatos ff q sic
su ape respondit l. i q cpco edcto / q incip; ste cu cpcto cpcto
pemptorio / q ut pcitu est ut bcuit i notitia absentis depo.
sit / ulliq esse molucti / Snam costituicoe demostrat ¶ Sz glo.
tenet qr; cpqno sufficientes sit i quistioo sca liz no est minus
p̄ delle no ais tuc z by qi. pucud ¶ Et q in absente rettoe
abecnia sufficit eday citatori; i puble ppoui i ecclia quo. adessety
puacois esto q adeu no puenerit / q maliciose psuit abesse
idey i auto ulro vota p iv i c. si adusaruy de eo q mittit;
in possessiony z o. ad petitiony decatu / In alijs distigue utr; p;o
citato qm sitte cptuaxs est et no citatu ut pmo cau pcedi
possit hc no ulro no in l. i. q cpco edcto ff q sitae sine ape
bespondunt z incalone cauiat ui q ix ipsius tori be no pud.
ubi desit dicta jo delis / ¶ Sequit glo sup vo pdicaui no obicat z solut
dz / q incipit ar; sq bidet / si aliquis qnugo alsyz qtuaria
est absens / si alt belit actaue ulz aduenicli separacoz lic; no qt;
testes recipi no post; na cpcpio alsyz qtuaria est absens ci pre
tudicia cat uaury ¶ Sz q p c. placuit qm sily sit liu ubi alsyz to
me cos esse cptu; te absens pdrecuiy / uir actauit ulz doceus
renotauerit / repus luuacy unot; auit; vi ut cu
alti nupsit / pressit i cu iabseucia bi / tulit siaz diuorcy / ulr
q se / ergo bidet / querebat au esset sily q so uir; liui q vidt
¶ Solut q duplis / q ibi no querebat app cui eps liz pressit
ut no / sz au sily cpso uiro uati essent liui / et ipsu decit

ex quo autem cepit illa mulier comparere quod presit et sic voluit quod cum dicit ibi agebatur
tum an essent filii sui vel non et non de absente / vel dicas quod hic fuit
requisitus et fuit contumax ut in inuenitur / nam ipse mouit meos ipsius ut
eam requirerent et dicit ostendit quod prohibita illa diligentia dicit quod nullo tempore plato
lapso ante post quod terminum peremptorium / hoc vero siue contumax sit siue non peremptorium
tendit quod eum ut in terminum dispendiosum / Item quod dicit ea quo m[illegible]
actore possunt / libelli quod absente non contumace sed qui commiserunt propter
homicidium commisisse se absentauerunt receperunt testes super commutatione
personali ad uitam dirimendam / Hic in fuit absens culpa sua propter maleficium
sed aut locum quam est absens sine culpa et ex solutione ibi / nam culpa
habet locum contumacie et culpa ipsius non dicitur ubi puniuntur / Item illa non
quod dicit sunt quod sed dicit qui est absens non malitiosa voluntate sed in culpa
et malitia facientibus est absens quoniam propter homicidium
Item sequitur quod super vero multi casus videntur tamen dicit non obstante sicut
dispositum in hoc quod lapsus temporis / nam multi sunt casus in quibus contingit
sed absentem sine culpa licet non sine causa / Sed videtur quod quamuis isti casus
dicit per se alterum contingit habet [illegible] tamen deductior contumatio / vel esset
impotens ad veniendum debitum est quod sed illi quoniam fama / vel alter
sindicus suus fuit est quod sed necessarius [illegible] / vel in capitulo tenendo de [illegible]
[illegible] et non sed [illegible] / quod prohibita multa iura solum in quibus quis
punitur sine culpa sed non sine causa sicut hic patet et dicit isti comprobantes
Sunt et alii casus in causa inquisitionis publicationis testes licet non
[illegible] recipi possunt sicut in textu / Instabat [illegible] dicens [illegible]
[illegible] quatuor casus [illegible] in quibus licet non [illegible] testes recipi
post [illegible] de morte testium [illegible] de absentia diutina
testium / Item cum agitur de sede spiritualis [illegible] / Item cum agitur de sede
[illegible] / [illegible] adhuc sunt alii casus in quibus licet
non [illegible] testes recipi possent [illegible] adhuc [illegible] alios duos casus
[illegible] est in causa inquisitionis [illegible] / Item cum agitur de testium publicatione
[illegible] vel memoriam / [illegible] in inquisitione [illegible]
post recipi testes licet non [illegible] et sic [illegible] officio
[illegible] et [illegible] inquisitionis / [illegible] fama habet
locum [illegible] / que est [illegible] in [illegible] non est [illegible] licet [illegible] fiat
Si autem sit inquisitio mediante [illegible] parte [illegible] sit licet [illegible]
absente [illegible] siue licet [illegible] de purga[illegible] / Item
secundus casus est in quo [illegible] licet non [illegible] cum agitur de publicatione
testium et [illegible] de testibus [illegible] fundat [illegible]
[illegible] esse liberas [illegible] ad perpetuam memoriam [illegible] et ipsi
testes [illegible] et [illegible] filius [illegible] / et [illegible]
[illegible] non est [illegible] nam [illegible] est in possessione

[Margin:]
[illegible] casus in quibus contingit
sine culpa sed non sine causa quis
[illegible]

[illegible] quia illi quoad non
[illegible] / [illegible]
[illegible]
[illegible] publicationem [illegible]
[illegible] aliquam que
[illegible] vel [illegible]
[illegible]
[illegible] publicatio [illegible]
[illegible]
[illegible]

libtatis ideo non est cum quo lis contestetur / sed non est quod quis iudicis non
ueat / Sed est dicta mit ha[illegible] recep[illegible] testium et illa decretalia in principio
usque capituli ubi recipiunt soli senes et valitudinarii / et illi de
quorum morte timetur quia mittitur cum non publicantur dicta testium
statim sed statim publicantur / Item illi non habet vltra annum nisi
fiat denunciatio vel requisitio infra annum sed aperte valent
maius bo[illegible] tabus / Ordinarie lite non contestata non recipiuntur testes super
principali sed si reus est contumax et agitur reali sed mittitur actor in possessionem
rei petite causa custodie quam recuperat reus infra annum si offert cautionem
de stando iuri et restituit expensas / post annum non auditur vel super
proprietate / Sed hic est contra pro principali et continuat sic pro quo ponit pro
bus exceptos in quibus lite non contestata testes recipiuntur sed est contra pro
in qua tractatur quid iuris est quando reus contumax in mora / Vel quod lite non contestata
non sunt testes recipiendi / et reus est contumax quo procedatur
contra contumacem / Et diuiditur primo in duas partes / prima pro quo sit quando contumax
est reus est contumax lite non contestata et agitur reali / Secundo quid
iuris quando agitur personali actione / Secunda ibi si aut personali Prima adhuc
diuiditur in duas / prima tractat quid iuris est quando reus convenit nomine
proprio / secunda quid iuris quando convenit nomine alieno / Secunda ibi quod si
Constabat in salerno duo [illegible] bos dep[illegible] vel pro cap in quibus lite non
contestata testes recipi possunt / Contra causam probatum in regula generali quod lite
non contestata testes non recipiuntur / actor inuenit reum / reus lite non contestata
contumax est / Qui vult distinguendo aut agit reali aut personali
Si reali quod talis agebat contra te super domo dicens ad me pertinere
pertinere quare petebat me dari declarari / Et distinguit aut
agitur contra eum qui vere possidet pro nomine aut nomine alieno / Si contra eum
qui vere possidet pro nomine / si uero ante litem contestatam se absentat
consulet actori quia mittitur in possessionem rei petite / ut reus tedio affectus
veniat citius / Sed nec pro ponam quod reus velit purgare contumaciam
suam et velit in iudicio venire / Primum potest recuperare possessionem infra
annum / Ipse vult quod potest recuperare / et tunc querens quod potest [illegible]
quod tempus durat hec possibilitas / dicit infra annum / et tamen cum quis
de modo quo recuperabit / ostendit primo quod cautionem prestari de
stando iuri / Secundo quod ipse prestet infra annum / Tertio quod reus faciat satisfactionem
expensarum expensas / Sed quid erit si reus non prestabit
cautionem infra annum / Et tunc actor constituetur verus possessor / Fallit
tamen duobus per lite[illegible] passi missionem post annum non recuperat possessionem
sunt in tantum actio super proprietate et sic aperte contumax promotum devoco
effectum petitam et in ipso usque ad [illegible] superius veli mobilis

Iuris sed in modis agendi
reali sed ubi actio realis est
que oritur ex iure in re
Constituitur ex qua peto dominum quod
dico rem meam esse / sed trans
non est in obligatione / Secundum
ante peto quoque rem ipsam tenens
sed agit alio petens in ipsam rem
Contra aut personalis que oritur
Tenuit ex facto personaliter / Vel personalis
ex obligatione recepisti a me
[illegible] agere possum non contra
alium / Licet ille penes alium
peruenerit / Et aliquo recepit
ante sibi mutuo sed personalis actio
est contra personam est ut ibi obli-
gata ad aliquid dandum vel faciendum
prestandum vel uel huiusmodi
Realis quod personalis non est in
obligata / Sed prima requi-
rendo per iura vel quod
Velut si res tua possideas
qua res sed penes alium
in primo non dicitur agit per
in ipso aut contra eo qui ei
obligatus est vel contractu
vel quasi maleficio quo casu
potest si actione personali
sunt contra eo quod illo iure oblitus
est uno tamen alium contra
de aliqua re [illegible] potest
sed a re actiones / possessor
et bone fidei sed de aliquam
possessor sed bone fidei
Defensione a in pug
fit in de possessione petitor
sed bonus de quo pure defendis
a bonitate
Vel contra tedium erit pro eo
illa potest ad contumaciam
puniri erit eo co magis
ne contumax alios ponat
sed ut in possessionem legitimo
[illegible] est sed [illegible] cause missio
in pari ius tunc dicit plenius
domino de dolo contumaci co
contingit sed ho dicit dicitur
[illegible]

1o ¶ Nota hic duo gña acto(nu)m alia real(is) / alia p(er)sonal(is) de q(uo) i p(rim)a q(uod) realis
q(ue) petat(ur) res puta eq(u)s vel fundus / p(er)sonal(is) ut cu(m) agi(tur) ex q(ua)c(um)q(ue) conuentio
(con)tractus (et) qualis (et) specificatio h(ab)z esse i reali (con)tractus i c(on)t(ra)ctib(us) et i p(er)sonali
(con)tract(us) i c(on)t(ra) delicta deli oblac ¶ Nota q(uod) (con)tra i reali pat(it)ur missio(n)e
ijo ¶ Sed ut venis tedio affectus recedat (con)tumax / sz q(uod) est illud tediu(m) h(ab)et
ut i q(ua)d secunda ¶ Non passus missionem p(ro)pt(er) (con)tumac(iam) (et) annu(m) / p(ro)pt(er)
iijo retemporare possessionem dummodo caveat (et) de expens(is) satisfaciat / hoc
si no offert cauc(ionem) (et) an(te) annu(m) actor (con)stituit(ur) verus possessor
¶ Item videt(ur) p(er) volens p(ro)vide q(uod) (con)tumaces qualit(er) p(un)iat(ur) cor(am) (con)tu(m)a(cia)
distinguit int(er) actiones reales (et) p(er)sonales (et) ponit duo gña acto(nu)m
ut dixi i p(rinci)p(i)o noli ¶ Sz q(uod) v(idetu)r quod ista distinctio no(n) sit sufficiens
q(uia) no(n) sufficiat (con)tinuat(ur) dist(inctio) / uno s(un)t alique actiones / que
n(on) s(un)t reales n(ec) p(er)sonales sz s(un)t mixte s(icut) est familie h(er)c(isc)unde (et) co(mmun)i divid(undo)
finiu(m) regundor(um) vel si dedi(c)ti (et) c(on)dicti ... q(ua)lit(er) (con)tumaces i(n) ist(is)
actionib(us) p(un)iat(ur) (et) qualit(er) (con)sulat(ur) no(n) (con)tinua(n)t ulla(m) videt(ur) hic p(ro)p(ter) insuffi-
cientiam ¶ Solo p(er) p(ro)videndo i realib(us) (et) p(er)sonalib(us) et p(ro)vid(e)t(ur) i mixt(is)
na i q(ua)ntu(m) tra(n)t ad reales (con)stitutiones secuta(m) na(tu)ra(m) realiu(m) i q(ua)ntu(m)
ad p(er)sonales secut(ur) p(er)sonaliu(m) ut int(er) ¶ Item habeo q(uod) familie h(er)ciscunde
vero peto aliqua re(m) dedi (et) divisa(m) assignavi / si no(n) (con)tumax
mittet(ur) actor i possessionem rei petite / sz q(uia) ibi est obligatio p(er)sonal(is)
q(uo)mo(do) ad ferendum p(rece)ptos / ut i l(ege) habeo ff familie h(er)c(iscunde) quo ad hoc
sequit(ur) na(tura)m p(er)sonaliu(m) (et) ut i p(er)sonalib(us) p(rese)ucie(tur)
no vetita 4o ¶ R(eal)e (et) n(on) de multis dat(ur) que s(un)t p(er)sonalia tamen s(upr)a ff de multi(s) das
l. i. (et) b(e)l(l)o ¶ Fundo imitant(ur) na(tura)m realiu(m) / adhuc de so(lo) q(uod) (con)p(ar)to
de h(oc) bude q(uo)mo(do) ipso de s(uo) decreto (con)videns / v(e)l sumus v(e)l duplicat
(et) v(e)l (con)q(ue)rentem ¶ Et idem i actore q(ui) victus ta(men) [struck through] cu(m) sit i re
s(upr)a ff q(ui) victi ta(men) l. victu(m) (et) volenti / (et) ff l(itis) (et) l. de (con)p(ar)to
5o l. alii (et) l. p(ro)cedens ¶ R(eal)e (et) n(on) i actione ypotecaria nu(m)q(uam) fiet missio
(con)tra (con)tumace(m) / cont(r)a op(ini)o(nem) q(uia) ag(itur) ad p(ro)pria nuda possess(ion)e ff de edicto
l. si dictu(m) / nu(m)q(uam) tales recup(er)abit(ur) (et) annu(m) ... si (con)tumax no(n) di(c)it rem
esse pignoratam / ut missio i possessionem poss(it) (con)periri / q(uia) no(n) sit
(con)cessatio de se ad s(an)c(t)z decodato bona fides (et) l. si (et) de (con)sp(er)atori(bus)
¶ Videt(ur) dixi(t) i sup(er)d(icto) nolo q(uod) (con)tumax i reali pat(it)ur missionem (et) i(te)r(um) (con)tra (con)tumaces
p(er)mit(ti)t(ur) (con)tumacia i actione reali ¶ Sed questio de talib(us) que nu(m)q(uam) m(iss)io(nem)
h(abe)t cu(m) h(ab)z cu(m) loc(um) est missioni posset (con)q(ue)rere (con)tumace(m) p(er)misse(m) missione
possess(ionis) tenuit (con)tra no(n) et i(de)o ... q(uod) h(abe)t nouationes / movet(ur) / p(er)
hoc s(upr)a c. ti / v(e)l tradit(ur) ordo processus facit (et) mandato de p(ro)bab(ilibus)
v(e)l d(icitu)r ordine(m) scripture esse attendendu(m) ¶ Et (con)firmat(ur) q(uia) (con)tumacia
est odiosa (et) maxima pena ... dei (con)tumax q(uo)d i(n) co(m)pa(re)at ideo
no(n) est ab ea nutrie(n)du(m) / q(uia) i penis no(n) est i(n)c(ide)ndu(m) aliquod de
iudi(ci)o tu(m) no(n) abstolere ¶ Nono q(uo)d c. i. de eo q(ui) mitti(tur) i posso (et) r(ei) s(er)v(ande) h(ab)et
mone(tur) / q(uia) pene s(un)t arbitrarie s(ed) depe(n)d(en)s l. h(oc) ... sez i(n) capit(u)l(o)

ibi ca(usa) dicit ita videlicet quod altius ponit que magis terrere soleat. ¶ Iudex
apud quem sit contentio, et dicit operis iudicii quia magis videat timeri
non obstante deordine quod non est attendendum ut patet in contrario ff. de verb(orum) s(ignificatione)
¶ Nunquam potest iniquitas contumacem tenere per hoc quod verba ff. si quis ius
dicenti non obtemperaverit, et contumax delinquit in iudicio causis forum contra eos de-
de quo de officio delegati decretalis ¶ Super in tertio volumine passim missionem
post contumaciam per annum quod recuperarit possessionem ¶ Exemplo quod liquet de re
cum dicit per adire missionis ut impediat destando decreto quod videtur
verbo superius [illegible] ¶ Sed dicit videndo quod passim missionem post recuperarit
possessionem per annum ¶ Exemplo [illegible] parte possessionem rogari ut recuperet rem
et cautionem prestet vide quod non est hic dicere prestita cautione recuperet possessionem
quod dicit post recuperarit non autem dicit rogatur ¶ Ardiam sup(er) i(n) fine de
dongatu liber ¶ Dicit quod post parte rogari et ut caveat destando iuri ¶ Ut
l(ex) prima ff. quod ergo debentur in suspiciendo ¶ ff. qui legatum ut in po(ssessionem)
legatorum ¶ Et inde si missionem passus venit per annum revelit recuperans
possessionem contra quod est contra repellere non ¶ Dicit aliquis quod si
quod ille agit petendo possessionem alicuius quod [illegible] fuit reus originalis
de contemptibus dilla et dillatione ¶ Sed si pendentias litis fuit originalis reus
in prima instantia tunc in hac instantia est actor et voluntarium quod non
instantia tunc in hac instantia est actor et voluntarium, quod non compellit
peteret ut dicam de contemptu suspensum ¶ Per te opio super magis sequitur
desista ipse vide in speculo de restitutione quod si verbo supponere reus ¶ Ubi speci-
ter quod habeat petitione non repellitur reus vere contrarius fuit ipse non
per eos de verbo super dillato imperio et solus quod dixit per eos de appella-
tionibus super verbo post adiscat ¶ Aut tunc vocandus sit actor dicas
quod sit quod eius interest expensis et ut videat an idonea cautio
detur ut in speculo de eo decreto quod iam de effectu ¶ Si si recuperata
possessione rem ierit sit contumax qualiter procedet vide ipse de eo decreto
quod iam de effectu in verbis verbis in C. de dolo c. 1 per eos
¶ Super i(n) tertio volumine si reus non offert cautionem per annum destando
iuri actor efficitur verus possessor super quo te tunc ad vis(um) pri(ma) defensione
luna refunda ¶ Et dicit eos de defensione i(d est) oppugnatione sit eius
de possessore petitor ¶ Sit verum dicit quo iuris defendis i(d est) vendicas
habet enim incide agere quo unicus possessionem amisit et de re vendi-
cari ¶ Sed ponamus actor missus i(n) possessionem tedialem propter lapsum anni
effectus est verus possessor ¶ Reus post annum volt agere super proprietate
refutata sibi vel in ff. ¶ Numquid aget sine restitutione expensarum
aut tenebitur refundere expensas sicut tenetur eum volt recuperare
possessionem prestita cautione i(n)fra annum ¶ Contrarium tenet quod non
ff. plus quod de eo sit petitor si passus est missionem et missus

Revocatur sunt . actestib[us] significauit . redit possessio ut h[ab]et sat[is]
est p[er] sua[m] c[on]tinua[cionem] p[ro]uta facit de iudi[ciis] . et si clic[a]t i hoc . fin . q[ui]a no[n] deb[et]
dupliti pena p[u]niri licz cost[at] q[uod] in eu[m] h[abe]tur ti[tulus] de . q[ua]m in [illegible] . sed
dicas ista[m] contuma[ciam] puniri negligens eo q[uo]d neglig[en]s fuit p[re]stare cauc[ionem]
missi[on]e sint fructus efficit[ur] ver[us] possessor fit de reo petitor . ergo
de p[re]d[ic]ta c[on]tuma[cia] remanet i[m]punita q[uo]d tunc solu[m] punit[ur] eu[m] expensis
restituat . Sed dico q[uod] de p[re]d[ic]to expensar[um] veniunt officio iudicis
vi[de]l[icet] post insta[ntie] p[er]emptor[ia]m exclusionis a iudicio quo co[n]uenit[ur] et h[ab]et
sit a iudicio et no[n] p[ri]ma insta[nti]a et p[ro]uite instancia p[er] iudicis
officiu[m] ut l. tractato quo invisit i [illegible] . ut puto q[uod] si p[rim]o iste
audiat[ur] reus qui iam efficit[ur] actor
quer[itu]r quale est tediu[m] q[uod] Venio ad q[uod] p[ri]ma est q[uo]d distinguit dupl[ex] gen[us] acto[rum] a[ctio] p[er]sonal[is]
h[ab]et re[us] missio[n]e[m] passi[bilis] solut[io] alia real[is] et de ut[ri]usq[ue] istor[um] remittit visi decati impu[n]
distinguit[ur] de act[ione] reali i[n]pl[ici]ta Venio ad q[uod] s[upra] p[er] vo[s] ut tedio affect[us] dixi i[n] s[e]c[un]do ac[tio]ne contuma[cia] i reali
patit[ur] missio[n]e[m] et vo[s] ut tedio affectus venudi i[n]fusu[m] Sed quid
q[uo]d q[uo]d est tediu[m] q[uo]d h[abe]t re[us] missio[n]e[m] passi[bilis] q[uo]d p[ro]pter distinguendo an sit
missio in reali aut p[er]sonali . Si i reali tediu[m] nihil [con]sistit
sp[eci]e reus de possessione q[uo]d expellit[ur] . s[e]c[un]do missus erit possessor et collector
et p[er]cipiet fructus et c[on]suabit eos de sequestra[tione] t. i. et ij[o] . Licet
missus vero p[re]stita cautione reuocat c[on]tuma[cia] resti[tuit]ur r. re[us] cu[m] fructibus
deductis tn[] expensis Sed si agit[ur] p[er]sonali et mittit i possessio[n]e[m] no[n]
possu[n]t expelle[re] reu[m] . Sed certa rei p[er]tinet ad passu[m] missio[n]e[m] sunt
bona aut c[on]s[er]uatio p[er]tinet ad missu[m] ut l. si [illegible] q[uod] c[on]legator[um]
sunt ut i possess[ionem] legator[um] de h[oc] no[n] de eo c[on]tuma[cia] c[on]tingit
op[ponitur] q[uod] Nu[n]c est eo dic q[uod] a[ctio] i[n] reali a[ctio] i[n] p[er]sonali d[icitu]r q[uo]d s[ic] . Agens reali
p[re]tendebat ius i[n] re . missus est missu[s] eo no[n] missus si c[on]tumac[iter] reu[m]
expellit . Si agens p[er]sonali no[n] p[re]tendebat i[us] i[n] re eo no[n]
q[uod] p[ro]p[ri]e[tas] expellit In remittit id ca[sus] q[uod] nouit[ur] de v[er]b[is] p[ro]s[equitur] dicto est ad
suaz de c[on]tuma[ci]a q[uod] i[n]st[ant]e punit c[on]tuma[ciam] et se . Nu[n]c q[uod] op[ponitur] eo q[uod] d[icitu]r s[upra]
sup[er] albo p[re]stita cautione dixi i tuo liceb[at] reus passus missio[n]e[m]
p[re]stita cautione de stando iuri i[n]fra a[n]nu[m] recup[er]at possessio[n]e[m]
querit[ur] ob[iectio] c[on]soluit Querit glo[ssa] qual[is] erit h[ab]et cautio et videt[ur] q[uod] sufficiat nuda p[ro]
iuratoria cu[m] no[m]i[n]e cautionis s[e]c[un]d[u]m plate sufficit facere cautio[ne]m nuda[m]
seu iuratoria[m] ff. de v[erborum] sig[nificatione] l. [illegible] Sed q[uod] de sequestra[tione] possessio[nis]
ad h[oc] i fi[n]e v[er]b[is] mandat[ur] sufficiens cautio p[re]stari ita ibi d[icitu]r tex[tus]
et ante sufficiente p[ro]curat[ore] standi iudicio cautio[ne] et ideo dari debet
pignora uel fideiussores ff. mandati l. si mandati q[uod] vlt[im]o dicas op[ponitur]
ergo q[uod] cautio d[ebet] p[re]stari cu[m] pignore uel fideiussore uti i[n] iudicio
p[ro]bat[ur] et s[ic] no[n] d[ebet] esse s[ic]ut seu nuda sed suffic[ien]s salvo eo

quod petitur si non possit sufficienter prestare vel tenere adiudicatoriam de
solutionibus obtinendis | ad rem nomine cautionis supple iudicatoriam intelligitur
ff. de v. s. l. stipulatio dicitur verum est si legitime dat et fideiussor cautione prestita
tunc istud supplet vnde non adiecit de sequestratione possessionis et in adiungitur
sufficienti et ipse dicit in supplet | ¶ Contra glossam | cum non prestabit
sicut cautionem dicit quod misso et tunc vnde vel iudicii talis publice prestare
recepturi nomine illorum quorum interest in de eo qui mittitur in possessionem [illegible]
et si non potuit tunc vnde prestabit tunc publice personis de off. or. pastoralis
et de ap. si missus vno sufficiat prestari vero | si creditur [illegible] prestare
vt de eo c. pastoralis et si vnde [illegible] non potest recipere [illegible] ei
non erit [illegible] aliud. Et sicut tamen prestabit etiam clerici etiam
in mobilium possessionis in sequestra possit c. i. vbi de vsuris satisfaciat
et i. c. cum [illegible] leges [illegible] dicentes manum [illegible]
quod [illegible] pro [illegible] satisfacta [illegible] vel dicit in laicis [illegible] et in
foro seculari | ¶ Nunc tunc post quod supplendo compensatum | Contra glossa
vnde satisfactor sicut facere compensatum | dicit autem audiat seu au-
qua absoluat c. debemus ante iudicium possessis autem et qui
[illegible] et c. de iudi. l. sancimus et c. quo [illegible] vnde aut quod semel
¶ Sed [illegible] glo. [illegible] de c. ad audientiam de spolia vel prohibetur iudici
ne alius contorquat [illegible] prohibetur ne alius contorquat sibi | non
aut prohibetur aduerse parti satisfactum de compensatis [illegible]
¶ Sequitur tunc quod videtur [illegible] amiserit quia est super vero possessorem
recuperet | [illegible] ista | et tunc super vero [illegible] | et super vero constituta
aut missi in possessionem [illegible] decreto efficiatur verus possessor [illegible] anni
vel post post annum | ¶ Et videtur quod efficiatur verus possessor [illegible] anni per [illegible]
recuperet | ¶ [illegible] satisfactione [illegible] compensatis prestita
cautione recuperabit possessionem [illegible] cum [illegible] et [illegible] placet
in nostris [illegible] c. i. de eo qui mittitur in possessionem et c. pastoralis de off.
or. vel [illegible] in possessionem petitorum [illegible] possessionem restituere [illegible]
[illegible] anni est verus possessor si [illegible] post annum efficiatur in
[illegible] compone verus [illegible] aut [illegible] tunc super vero verus
in principio | ¶ Sed [illegible] glosator [illegible] super vero [illegible]
[illegible] si [illegible] tenet | [illegible] anni non est possessor
si detentator [illegible] probat [illegible] per [illegible] verus [illegible] post annum verus
ergo [illegible] non erat verus possessor [illegible] probat [illegible] constitutam ergo
ante annum non erat constitutus verus possessor | probat idem per c. pastoralis
de off. or. [illegible] | [illegible] nec [illegible] post annum verus efficiatur
possessor | [illegible] ordinario [illegible] copia [illegible] nequiuit [illegible] publicos

cor' publ' et honest' p[er]sonis | ut q[uod] p[ost] p[ro]p[ter]eam interrupat annale offi-
cium p[ro]rate q[uod] viri pale[ant] potit tantum | sicut [illegible] efficiat[ur] posses-
sor ergo non d[icitu]r est possessor q[uia] q[ui] est infeci[?] non est ¶ Item q[uod] a
[illegible] ut q[ui] p[ro]p[ri]et[ate]m interrupat annale [illegible] anni est i p[er]fecto
possessorem [illegible] p[er]tinet ergo non d[icitu]r ¶ Sed [illegible] ad intentionem
alterius opinionis | Glossator ut videt[ur] et [illegible] pu[nctum] gloss' sup[er] verbo
possessionem recuperet [illegible] possessorem i. detentatorem | [illegible] detinen-
tis [illegible] tantum [illegible] anni recuperat possessionem q[uod] [illegible] p[er]diderit
[illegible] ista [illegible] posses[sionem] i. detentatorem [illegible] possessor [illegible]
[illegible] p[er] [illegible] possessionem ¶ Secundo [illegible]
v[el] recuperet i. [illegible] vera possessionem [illegible] amisit de sta-
tu dicit [illegible] de eo qui mittit[ur] in possessionem [illegible] ubi [illegible] in
p[ri]ncipio [illegible] decreti [illegible] glossator tenet q[uod] [illegible] anni debet non
possidet [illegible] lapso anno possidet [illegible] anni possid[et] [illegible]
lapso anno in [illegible] ¶ Videat[ur] [illegible] sup[er] eo [illegible]
[illegible] qualit[er] [illegible] an in reali [illegible]
[illegible] in possessionem efficiat[ur] [illegible] anno [illegible] et [illegible]
possessor [illegible] interlocutoriam ¶ Glo[ssa] distinguit aut [illegible] missio
i[n] reali aut i[n] personali [illegible] lapsus anni efficiat [illegible]
possessorem [illegible] ut [illegible] decretum [illegible]
ad cautelam [illegible] missio detinet [illegible] | Si v[er]o non
detinet [illegible] efficiat[ur] possessor [illegible]
¶ Secundum casus glo[ssa] est qua missio [illegible] i[n] personali [illegible] decreto
[illegible] non [illegible] de [illegible] dicit [illegible]
in utroque [illegible] possessorem et [illegible] placet [illegible]
iudicio [illegible]
¶ Quod si sup[er] rebus i[m]mobilibus | Si [illegible] i[n] iudicio [illegible] qui nomine
alieno possidet | et nominat d[omi]n[u]m in iudicio [illegible] sibi [illegible] | [illegible]
faciat d[omi]n[u]m comparere | [illegible] | Iudex
[illegible] | [illegible] iudex causa [illegible]
[illegible] mittet actorem i[n] veram possessionem | [illegible] qui possidet
alieno nomine | [illegible] actione [illegible] d[omi]n[u]m i[n] iudicio [illegible]
[illegible] dilatio ad denunciandum d[omi]no ¶ [illegible] non [illegible]
[illegible] ¶ [illegible] non
[illegible] fit missio in possessionem ¶ [illegible] non [illegible] de possessione
[illegible] ¶ [illegible]
[illegible] est [illegible] ¶ [illegible] loquit[ur] qui agit i[n] reali
[illegible] possidente nomine [illegible] | [illegible] aliquis possidet nomine alieno
[illegible] ¶ [illegible] ergo [illegible]
[illegible] i[n] studio Pragensi [illegible]

Margin:

et [illegible] lapsu anni ef-
fectum est verus possessor [illegible]
[illegible] possessor [illegible] est
[illegible]
[illegible] i[n] reali [illegible]
[illegible] est verus possessor [illegible]
possidenti [illegible] v[e]l [illegible]
[illegible]
allegat[ur] [illegible]
[illegible]
est [illegible] sup[er] rebus
i[m]mobilibus

Alieno [illegible] notatio
[illegible] sup[er] obedientia
[illegible]
[illegible] | Debet [illegible] potest
[illegible]
[illegible] alieno [illegible]
[illegible] ad
notificandum d[omi]no | Si vero
[illegible] est effectus
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] i[n] [illegible]
[illegible] ut [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Beniamin inhabitans nunc in possessione domus nomine legatarii / contraxit nunc
Adam super illa domo / et agit rei vendicatione / Ergo licet [illegible] coram
iudice dicto die iudex / Ergo non possideo domum in nomine proprio / sed nomine
[illegible] / qui in ea legavit [illegible] scolaris / nolo me [illegible] impeditio-
[illegible] nomen [illegible] in iudicio contra illius rei / Et quo [illegible]
in possessione nominare dominum in iudicio quo possideo nomine alieno / et si
possessio [illegible] qui possessor / et quod partes erunt iudicis [illegible] casu / [illegible]
verbo dicit quod licet potest dominum in iudicio nominare [illegible] quis qui
potest nominare dicit [illegible] statuto qui admonetur [illegible] / Et [illegible]
requiritur quod erunt partes iudicis videtur [illegible] quod partes iudicis [illegible]
quod [illegible] iste nominat dominum in iudicio iudex statuet illi quem nominat
terminum [illegible] advocatum dominum deducere vel ipse vel per se vel
per procuratorem [illegible] compareat / in statuto termino [illegible] iudicium [illegible]
Hunc [illegible] dominus est nominatus in iudicio / tunc est status [illegible] quod debeat ei
[illegible] denunciari ut suscipiat iudicium / denunciatum est ei ipse est
contumax vel per se vel per procuratorem [illegible] in statuto termino comparere
[illegible] effectum [illegible] nominatio [illegible] contumacia
[illegible] statuta. / Dicit [illegible] quod iste erit effectus quod [illegible]
[illegible] denunciatio [illegible] / [illegible] contumacia [illegible]
[illegible] prescriptionem longi temporis / quod est x annorum inter
presentes et xx inter absentes / a tempore diei quo possessor est ad iudicium
[illegible] / Hunc [illegible] quod interrumpit prescriptio [illegible]
[illegible] et [illegible] / [illegible] iste dominus
sit nominatus nichilominus est contumax / [illegible] modus / erit quod [illegible] pro-
[illegible] / [illegible] et quod iudex citabit eum [illegible] una
~~monitione~~ citatione / vel una peremptoria pro omnibus / Et [illegible]
non comparebit tunc / [illegible] negotium mittet actorem
in [illegible] possessionem rerum petitarum omni allegatione absenti
super [illegible] [illegible] / [illegible] super quibus sit nominatio
[illegible] dicit super immobilibus tantum [illegible] super rebus immobilibus
[illegible] de mobilibus [illegible] ubi in rem actio
[illegible] super [illegible] ut [illegible] de [illegible]
[illegible] / Secundo non quis potest nominare / et textus videtur
qui [illegible] nomine possidet alieno intelligo [illegible] petita
[illegible] / [illegible] quid
[illegible] statim in iudicio dominum nominare [illegible]
[illegible] libello vel ante libellum [illegible] / [illegible]
non quod erunt partes iudicis nominare [illegible] dicit quod statuet [illegible] ad
notificandum domino. [illegible] dominus [illegible] per se vel per procuratorem [illegible]

iudex citabit eum [illegible]

Quid alieno nomine possidens potest
[illegible] dominum in iudicio
nominare [illegible]
[illegible] in iudicio [illegible]
[illegible] admittendum [illegible]
[illegible] admissionem [illegible]
[illegible]
[illegible] peremptoriam [illegible]
[illegible] missio [illegible]
in reali [illegible] possessionem
[illegible] contumax [illegible]
super possessione [illegible]
tempore quo missus est [illegible] possessor
effectus facta est restitutio.

adactor in tenere comprehendam et hic bene textus ibi ¶ Tertio dierum spacio
a iudice statuendo | et pigne fiat hic in terminis domino aliqui dicunt per
quendam | alii secundum dictum, et hic tamen ne quietus decipiat actione vel
iudicium | et hic tenet Jacobus de arena in l. secunda bene facit ius
ff. ubi in rem actio nam si quiet non remanet domino et non preiudicat
ff. de petitione hereditatis hic benedictus quod petita licet non teneat in piguetum
¶ Quinto si notificatione monstratione domino fiat ipse vel procurator possit vel
pro suo facto comparuit in suscipit iudicium tempore a iudice indulto
quod si mandabat quod erit effectus istius notationis et vocationis
¶ Sed quod bis habebit potestatem admittendi ad respondendum possessionem rei
in petita atque quod possessor sive nominans non velit aliquid admittunt
est vocatus | et hic vult textus ibi si vero post tempus indultum a iudice
in dispositione est voluerit adimplere | ¶ Sexto pone quod
in dubio longe iste sit in iudicio notatur durat prosequendo in contumaciam
quod consulet argenti dicat citabit hunc non comparet prius aggressio
furua sit missio in secundam possessionem sicut non audietur de possessione
licet textus dispositione hic vult et lex ff. ubi in rem actio | bene sicut textus
licet quod iste | at si contumax non audietur de cetero super possessione recuperanda
per modum comparationis ¶ Sed si vult nisi assumere onus agendi
probandi de domino ut hic bene respondet sibi ius | et sit de rei actio
¶ Octavo notatio non quod eo ipso quod missus est bonus possessor finita est
prima instantia sicut notat dominus baldus in l. si quis tibi ff. ubi in rem
actio bene supra est quod iste | et non in realibus actionibus non licet locum ut
prius sit decreta dicta de prio ff. proprio super glosa ultima
¶ Nota ita nobilia plus quod dicit textus in decem dierum spacio est arbitrarium optimum
comparationis non valet fit tio de ff. de feriis l. dies festos hic dicit
eo quod ad eius notitiam deducendo allego istum textum quod tunc tibi assignatus
alium in absentia ff. quod sibi notificari vel assignatio
si non preiudicat baldus | ¶ Examinando in / circa quod bene
ad glosas in quibus isto sexto videlicet ponderum | Primo quod possit
aliud in iudicio notare | ¶ Secundo quod pot esse ista notatio | vero
in quibus casibus coniunctis | ¶ Quarto quis sit effectus notationis
¶ Quinto in quo procedit | ¶ Sexto quis sit effectus contumacie
¶ Est ut hic intelligandum in quo quare ista notatio est premissa | Secundo
quod interest actoris | interest notantis | et interest notati | Interest
actoris quia aliter non possit consequi plenum effectum sue intentionis
nisi dominus notetur | quia pena lata contra detentatorem non preiudicat domino
in suspecte vel possessione non essetur rei possetis ut notat hic in l. in 3 non | licet
alii dicant quod preiudicat cum simplici sententia | ut l. saepe ff. de re iudicata

dere vindi item quia sicut non presumitur quod est prima questio sua satis de contestatione
litis libro non deviat ut l. fin. C. optz de contra tu Secundo utrum
novatur quia non volet vergium tere alienum ff. eodem Vel quando de
minuendo duo videtur in dolo ar. ff. locati l. item quero C. constitu
Ad quod intelligendum dico quod aliquis presumit aliquid a eo poterit
sicut est alodio ut sat ad administrationem tenetur facere prius ad omnia
in absentia illi poterit ut l. ij ff. de non o. venditione et c. quod qua
de pluribus libris Sed ergo iste sicut aliquis agit per falcum defenso
possessionis presumitur duo videtur in dolo Tertio quod potest novato
quia dolo sua agit consilio dicitur dum factas defensionis ut in l. quod presens
deinde sisti l. vero
Venio ad conexas primo ad primam quod sit contrarium videtur novandi fraudo
qui alieno nomine possidet pt novare ut hic et si alieno nomine
dicit se possidere pt cum litis contestatione ponere ut novat dot l. y C. ubi in rem
actio sed post litis contestationem non ff. de ubi pro alibi l. eo Dicebat hic constat
si constat non possidere alieno nomine ut velit tamen defendere ut dum
novare ab instancia iudicii absoluetur non obstat quod est quod posuit per pt
Circa predictam primo quod tria sunt simul possessio utilis possessio et iuridica
detentatio Nunc sed vere vendicatio posset presumi possidentem
civiliter tunc dicitur dictatus quod sit si civiliter possideat et habebat
facultatem vere restituendi Alias non pt convenire vel vendicatione ita
quod cogatur restituere sed absolvitur ad tantum et si vero adipiscitur preciat
quod eam restituat sicut cum agit ad finem hac est in fine ut ff.
de rei vendicatione l. si a bone fidei Sed dicitis quod questio ista procedit
primo quantum ad iura declaratorum sed quantum ad petitorios operacionem
depositum constat l. cum autem C. si sunt de usufructu Secundo quod in modo
pt qui vite in possessione sola civili considerata Ideo illud quod
pt facere inductio sic apte pt fieri per inductionem pt solam
ar. ff. de pig. act. l. non est mirum sed procul ut obstat lex si a bone
fidei et lex si non quia loquitur in re mobili sed vero in mobili se extendit
et in modo pt vite in civile possessione Secundo unicus vero
vendicatio dicitur quod naturaliter possidente et dicitur quod sit ita cum dicitur quod simplici
detentione ut hic ergo valeo magis quod possidentem vero sed dicitur
vendicatio l. officium Ex post concludo quod ista tria sunt quod in vero vendicatione
peruit ad liberandum possessio simul et possessio valida ex detentatio
et si talis detentator offert se liti ut possideas et postea contrarius
appareat et pt id actori possessio devenat non notz sic duo cum velit possidet
ad possessionem ut competit C. si per vim vel alio modo l. ultima sed in C. cum litis succepit
tenebitur ad vitesse cum litis contestationem pacti de dolo sed post litis contestationem si ille
qui agebat rem non possidere ignorabat et deprivabit adversus extractorem

vel quantum vilitatem in actum fuit vel aduitesse ff. de pet. her. quod se
liti se vero sociabat cum non possidet decipitur a se ipso. Item
videtur quod simplex detentor potest dici in iudicio conveniri. Item
de vera possessione qui possidet nomine suo sicut est usufru-
ctuarius emphiteota superficiarius et feodatarius. Similiter potest
quod ista sicut licita persona standi in iudicio contra cum petitorio
non in re sua licet litem et ad illum nisi conclusionis libellus non
potest concludere nisi quod eos quos ipsi tenent defendere. Item demum forte
tunc eis est disputandum. et non cum tacito nisi id est certe licet dese
loquatur de quo dicit in eo de pro publico. In quibus facit quod in
de qui possidens nomine alieno non distinguens an licet nomine suo
vel ne. Jacobus de ravanis dicit quod refert utrum quis sit de solo iure
possessionis vel domino utili ut dicit. Quod sit de toli nunc rei proprie
tam non licet locum vocato proprietarium quia ista quae scilicet quae est de
solo iure possessionis de iure proprietarii non ventilatur ideo non
interest sua. Sed tamen licet locum vocato quia ius proprietarii ventilatur
propterea tamen vocans non conuenitur aliter immo sed cum ille ex et
proprietarius quia libellus concludit et de concludere utrumque. Similiter de eo
indistincte tenet quod talis sicut facultate vocandi. et non quia ea sicut
vocatoris plege in dicta est ne prejudicaret domino. Sed hic casu
bene fiet prejudicium domino tamen interest hic sicut vasallum et non illum
immo ille posset denegare nec vacationem dum quod licet allegat. l.
si colonus. C. de agricol. et cens. li. x. Sed dicitis si est quo sup
utili domino vel possessore tantum utrumque conceditur illum proprietarium. Non est
locum vocatori quia iste proprietarius non esse et adversarius tunc non fuit
quis adversarius possessionis sed pro dictionibus solet non possit in iudicio
vocari proprietarius vel tenens quia est sudus. dicit vocalis si propterea non
conuenitur a iudicio quia libellus concludit quod cum sit vasallus quantum
est utile dominium et quod dominus in quantum vult se subrogare in vasallum
loco eius tamen domini interest illum liberare et inhibere viliditati domini.
Sed licet concludas quod licet iis in re potest vocare proprietarium. Si libellus
concludit tamen proprietario vocans conuenitur a iudicio si autem concludit
utrumque pronunciatum non concludit. et propterea solvitur quod talis contra
quintum contra de mandato semper quia potuit mandare. Sed
vocare mandante adveniendum te a iudicio nisi potest dici
et utrumque non quia persona tua subiecta est iudicio propter delictum de
eo quod pro litis aut quod in principio et vi. de eius agi quod respicit pro
nomine et composito non ob aut quod in principio quia loquitur proprie
generali casu super domino prejudicat 6 et c. 1. 10 tal. pauc. Dicitur

noiat | Expedictis solint tabs qo an pau quet pt dum i iudicio
noiar dic aut est pau quet ad negotia et pt | et nocato duo
porrecturi ut hic dicit. sat depent l. si hec et l. 30 plio | Aut est
prius ad iudicia et ub pt co. qr debuit veniv istum ad dum
liuse q noui exigat ppt q noua dz dari dilatio ad dum gplegud
deputatis dilatis | ht desit post | et ny c ipetrand | ti ppio ex d
debitario ppc qui queruntur sup iuribus dicaire ut coadiutore
dato plato an possit plato i iudicio noiare dicebat hu q sit
dema et ob mu | eiud dequeto sup uis i coili bgna collige
passagium ppuedo barrono sup c passagio queriour Volo noiar
duz ut sup obedia an dum ut illa cui subdit obediebat pt
i iudicio noiare dicebat hu demaio et ob mut hquor si pobedia
agit reali si ser si psonali || Nidist nuc quod si quis pt aliu
i iudicio noiare et dictu est q qui possidet noie alieno | ste hmost
ppest ualis posso est ciuil posso et detentato | et tuc ciuilis possi
deus si h facultate rei restitue sit rei vendicatoe quemv pli na
possidens et detentans ff de rei vendicatoe l. officium | Et oms
isti hnt facultatem noiandi tu si possident noie alieno hnt facultate
noiandi | sit qz absolvat ab instantia iudicij et dus suo pseat
lite | Si aut possidet tamq ius hns in re et no pt noie alieno
ut ususfructuarius emphiteota superficiarius et tunc sicut | Emphy
deus ut facultatem noiandi dnum ppetuum no qz absolvatur
ab instantia qz libellus no ocludit duo ppetuo sz qz dnu ut est
hnt tpore emphiteotam ut bapalla aut alium | ut hic debet noiari
ut iudicio assistat. C. de agricol et cens. li. xj l. venis ad ff pule
|| Venis ad ffm pule qd dz esse ista noiatio tm an libellu oblatu
ut eo oblato an q iudicat hic glo | et vo qz pnoiatis iste noians de
clinat iudicium sz post lit gst non h locu declinatoria exceptio C. de
excep l. si zoglio pz q lite gsta no est locus noiatoi | Eiud go
si obmissa noiatoe reus esset pclitu || Nido plato dno alieno ad
noiandu reus pbant tu iuribus no piudicat iure alteri q debuit noiari
aco ipe ut possessori pdet ut l. ult | et si pbdo ut alio modo | Piudicato
cu piudicat hic intelligit cu restitutoe iuris alteri de co p
c. p. r. si. et no lit i piudiciu v. detur actori posso ut i dca. l.
ultia. C. si pbo ei tu qui noiari debuit no piudicat ma vers ut
alios acta ut de ea possess c. cu olim || Sectis i piudicatoe bro
tenta sz hu | qz tunc quado colono piudic redes ut l. fin de ri
arma | ma spoliator p spoliacom intendit omez pena pua
possoe | sz subsit | et i est ro quare mus opat actu iudicis ipa
spoliatus | ma unde pnando possoz i m tu i tendit i m pua

non alterius in auferre quod videtur nunquam intendit preiudicari possessori tunc
persone, ut possit preiudicari, et sic valet ei qui non est tutus, sed in
[illegible] ut est dictum.
Secundo principale in quibus causis sit locum habet vocatio. Circa hoc distinguas:
quedam sunt cause reales, quedam personales. In personalibus non habet locum
vocatio ut non in debito [illegible] ut quatuor [illegible]
[illegible] nisi essent personales in rem scripte que reducunt [illegible]
ut in l. locum [illegible] de tabul. exhibend. [illegible] est [illegible] libellus
[illegible] vocato sit vocanti, [illegible] nunquam sit locum vocatio [illegible]
introducta [illegible] ubi in rem actio.
In realibus aut agitur possessorio aut petitorio. Si possessorio non habet
locum vocatio [illegible] ubi hoc dicit [illegible] colonus
meus de vi turbatione [illegible] se possessorem fundi mei [illegible]
colonus petit me vocare in iudicio [illegible] glossa dicit est quod non [illegible]
[illegible] ubi de [illegible] agi oportet [illegible] possessione [illegible]
[illegible]. Sed illa autem loquitur de [illegible] que fit ad
liberandum et instruendum, sed iste loquitur de [illegible] que fit ad [illegible]
[illegible] ad ipsum vocante in iudicio, et ideo si tu [illegible] mandatario
[illegible] ut [illegible] non potes [illegible] in iudicio ut [illegible]
[illegible] delicto tuo etiam [illegible] obligatus facit [illegible] et ob.
inter [illegible]. Sed [illegible] potest [illegible]
de defensionibus informare, quia in facto tuo [illegible] esse debes [illegible]
non possum [illegible], quia [illegible] qualitate [illegible] forma delicti [illegible]
intelligitur, dat dilatio ad denunciandum [illegible]
[illegible]. Et autem ea loquitur in defensione qui comparet nomine defen-
soris [illegible] absente [illegible] dilationem ad denunciandum absenti [illegible]
[illegible] ut eum instruat in illa defensione quia defensor obtulit se [illegible]
[illegible] in bonis eius. Et si non est in solidum [illegible] absente
[illegible] est [illegible] dilatio ut possit instrui in suis defensionibus [illegible]
[illegible] constitutus. Sed non est ista quaere in possessorio non
vocatur dominus quia [illegible] ego [illegible] te [illegible]. Iste
libellus qui [illegible] non [illegible] ut [illegible] ideo [illegible] duo
[illegible] non [illegible]. Tunc [illegible] actio non competit nisi contra
spoliatorem vel mandatum [illegible] ut notatur [illegible]
no[illegible] In petitorio bene ista vocatio habet locum in petitione hereditatis vel in alia
actione mixta, et videtur quod non, quia iste possidens alieno nomine ipso
nunc non potest [illegible] petitione hereditatis quia non possidet [illegible]
ille [illegible] nomine possidet [illegible] de petitione hereditatis [illegible] ut
[illegible] 4 si quis [illegible] ipso [illegible] non [illegible]
[illegible] in petitione hereditatis [illegible] est [illegible] petitionem

hereditat' ꝗ ubi actio mixta sit ꝓponi ꝗ quelibz detinetoz thi in
i actione mixta gnali ita itelligi dz ꝙ uel odes z bulg in ly
c ubi i ren actio ¶ Si aut agat ꝑ petitione tn ꝗ loco
noiac nō certa rei uendicat' iste libellus pu' ꝯcludit duo
tu sit ad ꝯclusionem qui sic dni io dz adesse tn de eius iur' disputa
re ut res adiudicari possit si nō adesset nō res uit alios acta
decisi ipo tn olim ꝯsit teneas siue agat ꝑ re mobili ul i mobili
ut i glo sup ubo i mobilibz siue corli ul i corli ut dto c. uel
quatiōr ¶ Nemo adu'sitr pncipale quis sit effect noiacōis
sit aut quetring quo adnoiante aut quo adnoiato ipuo.
adnoiante effectum est qz ꝑuoiacoz abnistaria absolui ¶ Nemo
adnoiatu sit duo cas ꝑm qui ꝯparuit ꝯtur tissiunt insta
i ꝑm instros ta dz ꝯi libellus denouo offerri ut hic dt textus
actore i tenetoz ꝯtempat ¶ Secundum casu est qn nō ꝯparuit ꝗ e ꝯtuap
ꝯpno noiat fuit eadem uocat ¶ Hic noiat cum uocatac ꝯtuatu
sentētia ferat ꝑ q. lite ꝯtest ut dt textus tamen lite ꝯt et dicit
i ꝑ qz i bera ꝯtestacōne requiritur prius sit attestac ut ꝯ ti ꝑpo
c. i. ꝗ hic nō est ꝯparacio prius cum noiat sit absens ꝗ q. prudico
possidens alieno noie q ille est cuius noie possidet sicut dnus ꝯo
culta nō ꝑs possidet cuius noie possidet ¶ Et iste noiante dnum i iudic
sit alud dnum et negat agente dnum de ꝑ rei ꝑporci q. ꝗ z ꝑ hoc
et est q. ꝯtestac lite ¶ Sz ipuo adhuc effectum ꝑ hoc lis ꝑ quasi ꝯtesta
ꝑpo nō ut veniri posset addissima suaz ut hic i q. sup ubo.
ꝯtesta ꝗ tn ut uidet ꝑscrip interrupta ut hic i textu z actio
ꝑpetuata ¶ Sz obiciet sit q. ꝯtestacio interrupt ꝑscripcōem ergo ꝯtesto
requirit ad interrumpendum ꝑscr'z ꝗ uidet ꝙ sola citacio interrupat
c depositi ꝑ ꝑ aut. sicut dt sola citacio interrupit ꝑscripcōz ꝗ
nō ꝑcat actoz nisi fiat ꝯtesto ¶ Sz ꝯquo dic dicit interrupta
dic ꝯtra ꝯqua possessor est adiudicatus enotatus ꝯ et i telligite possess
qui alieno noie possidet ꝗ io cum liez aliqui i telligat de possessore
noiato i iudiciu ¶ Querelo uidere surgit h q lite ꝯtesto.
Thic ꝯtr'bz ꝯnoiac dnu ꝯ ꝑ certificacōe sibi ꝑta z ꝯpuo ꝯparicōe
ꝯquibz surgit q. negac adpeti eius actore nā possessor quetii noiant
dnum in iudicio et petente nō esse dnum z dns certificat z nō
ꝯparens ibi apparet noiatorum negans qz nō ꝯparendo tacite
ibi negans peticōnem actoris ꝗ [illegible] Qm dic ꝙ hic est ꝙ ista q.
lite ꝯtesto surgit ꝯtr'bz ꝑdcis z hic ꝯthic ius sit disposit et ꝯsist
tribz z eius dispositione nō aut ꝯsist de nā [illegible] ꝑdcis
i ducit q. lite ꝯt balds indica l' i h' ergo est i ducito huius iur
ꝑtate.

¶ Si vero de tali qui tenet rei vendicatione conventus coram iudice fatetur
dicit se possidere precario pro petro bissegrador, quod non potest qui in supra
consultationibus ¶ Actor tamen negat et dicit quod ipse possidet pro suo vole
consultant tamen iste nominatus tenetur probare se alieno nomine possidere
de quo consultant, licet sit quedam declinatoria lite ut l. incertis ff. de reb. cre.
qui Jacobum laudat et ar. ¶ Sed bartolus dicit quod sufficit solidum habet tantum
in iudicio, ut possit absoluatur ab instancia. Ideo si actor fecit
assumere istud onus probandi, et probare an pro suo nomine possidet, ut possit
inter eis sufficit possessionem ff. de re iu. l. pla. et est tenet tamen in p.
bato cum mediatur et sufficit possessio indicat ut noto in supra de pro
et pro decreto quia vestra et quod si nominatus lite non neget se detine
re quia negat se possidere, tamen de iudicio pro utili possessore et detentore
consistit nobile ¶ Sed in quanto dicit quod absoluitur ab observatione iudicij
dicit Fer. quando dicit se detinere ipsa detentatio sacit cum venia ad
ipsum in relatione ut l. officium ff. de rei vend. et adde quod eo ipso quod detinet
presumitur possidere suo nomine ff. de probationibus l. tutela in fine dixit tamen
¶ Si vero quid si colonus tamen quis convenitur in foro seculari et vult
declinare in diem, tamen clericus defendet tamen in foro seculari. Ideo quod
sequentes ut videtur et c. de in foro ecclesiastico quod qui de se quod causa suit non
constat de iudicio l. heres absens et l. venditor, quia tamen [illegible] tamen
tenebat non ut neque defensor forum non declinat, licet quod non in glo.
quod non clericus ulterius, licet non quod non [illegible] ¶ Sed vero
adiuvante quis sit illorum in ista nomina predicti ¶ Secundo postquam
quis dicit se alieno nomine possidere index debet dilationem ad notificandum
domino et tunc nominatus autem iudicis notificabit, [illegible] esse
tutor iudicis ff. ut in possessionem legatorum sed quod ei [illegible]
testatore faciet sub iudice tamen tunc est in iudice prima iterum
notificet ut dicitur de [illegible] et potest tamen subiici fortia quod comparuit
in libello tamen si per accidentem [illegible] fuit de electis [illegible] et
tamen notificatio prolocutum et nominandum indicat [illegible]
Baldus dicit quod non quia non est executor iudicis dicit [illegible] tamen indicis
et iudice mandato [illegible] ¶ Sed tamen est effectus [illegible] et quod
est litis ¶ Primo primo interrumpit prescriptionem [illegible] actoris [illegible]
actionem reddit irrevocabilem, [illegible] ¶ [illegible]
primi duo effectus in singulis statim quod in ipsa lite ¶ Secundi duo
non [illegible] non comparuit adhuc quod est citandus [illegible]
edictis et sunt [illegible] in postea [illegible] secunda [illegible]
ut in l. [illegible] ¶ Sed tamen [illegible] licet tamen [illegible] sufficiat
[illegible] dicit [illegible] ¶ Alij dicunt quod [illegible] placeat [illegible]
quod [illegible] prudentie [illegible] [illegible] possessio [illegible]

ut iudicia ¶ Sic ergo sit casus quo commissione non sit preiudicium nec in(com)pete(n)te nec in possessione et sufficit | Contra q(ue)stio p(re)mittitur | ut i aut de c(on)stitut(i)o(n)e q(uod) si vero | quo sit in p(ro)p(ri)e te possessione preiudicium et tu co(n)stans dominus actor(is) (et) ple ut s. f(f). de bo(nis) aut(oritate) iudic(is) possid(endis) quo in possessione non p(ro)pter tunc tu co(n)star | Contra p(er) p(re)dicte(s) in iudicia vel p(er) sump(t)ionem p(ro)bationem p(er) s(er)vitutem iudicia l. ij ¶ Item non q(uod) licet p(re)ssus sit ¶ Contra et quo(rum) p(re)iudicium nisi in sola possessione tunc non p(er)venit ad interlocutoria || id q(uod) p(er)emptorio c(on)fesso vel tanto q(uod) est nota dig(nu)m ¶ Positum tangitur quod ibi iudex editis litteris evocabit s(e)c(un)d(u)m possessionis ¶ Videtur in fine q(uod) hic d(icitu)r q(uod) non potest possessio re(?) tupari primo potest ¶ autem lite contestata ut l. q(uod) ¶ Ideo dicere est | et cum lite contestata ut l. q(uod) missio non est tunc instantie et ideo adhuc durat officium iudicis | non potest quis c(om)parare impugnatis nova ¶ Sed post lite contestata ut l. q(uod) missio in reali est tunc instantie q(uod) s(upr)a d(ic)tum ut s(upra) de re iud(icata) l. ij ¶ Demum adhuc super rebus in mobilibus que in(ter)p(retatur) sed videtur mobilibus q(uod) ibi non videtur p(ro)c(e)sse novare dum tu habeat facultate(m) restitutionis rei | si q(ue)rit de d(e)bitis primo si agatur reali super re mobili puta libro vel equo an possides nomine alieno potest dum novare | Et videtur q(uod) non q(uia) habet facultatem restitutionis ff. de rei vendicatione l. officium ¶ Contrarium (et) glo(ssa) q(uod) eadem est ro(atio) in mobilibus sicut in inmobilibus et ubi de tunc agi optz aut cum q(ue)ritur in p(ri)ma quo loquitur tamen de re mobili quam in mobili ¶ Nota glo(ssam) actio et ¶ Casus in p(rinci)pio r(ati)o(n)e d(ic)tat sed in rebus mobilibus vend(ic)abant vero q(uod) si ducitur questio de loco nominis et denunciacionis i(n)ter possidentem re a fuga ¶ Item reportus hic d(icitu)r q(uod) s(i) super rebus mobilibus ¶ Casus ubi petitur | et alias tu glo(ssa) c(on)tingit i(m)p(er)e de p(ro)p(ri)o d(e)c(re)to q(uod) restat | et ad id q(uod) defuga d(icitu)r ¶ Sic s(u)sp(ec)tus est de fuga preiudicium potius tamen venditio | vel res posset sequestrari ff. qui satisdare cogantur l. si fideiussor | adhuc fiat quia id fortius sed possessionem rerum mobilium | et in mobilium de se q(uod) recepte | et ad(?) ceptum q(uod) s(upr)a d(ic)t(um) | q(uod) si super rebus in mobilibus durat licet hic dicat loco receptae tu nominis | sed etiam in mobilibus sicut hic p(re)cedit duo contradicti et ut est notatum | ne fatiget hoc super aliena re primo non debitum de ve in dolo ff. locati l. ite(m) q(ui)bus ||

¶ Sequitur in glo(ssa) et s(ecundu)m in rebus in mobilibus q(ui)s q(ui)bus possidet nomine alieno ubi nullo iure sed ibi si quecumque s(ecundu)m dum novare ut hic dicis video q(uod) q(ui)bus rerum mobilium possidet nomine alieno p(ri)m(u)m ius hic in(?) potest dum novare sicut colonum depositarium ¶ Quod nunquam hic nimie potest dum novare sicut mandata(rius) modo vero emphiteota commodatarius superficiarius usufructuarius creditor q(uod)

i(deo) video d(icitu)r q(uod) cum d(e)b(e)tur ut l.

Ista glo(ssa) tractat dum in rebus mobilibus sufficeat dum novare | et an in rebus in mobilibus iudicis possit

intellige qui fr rex benedicatur fecus si benediceretur dicit tu dum
Ideo autem tunc sufficit dum notare tu in ipsos non tangit ¶ Resp
dico an agit de totali iure rei | an possideat tum si petat dominium
si de totali iure ut quia libellus concludit petitorie rei possesso
tunc potest notare non ut euadat iudicium | licet aliter non necesse | tu
deinde possessor tum | et libellus concludit in possessione tua et non
contra dominum | tunc dum non necesse est ut possit actorem excipere quia
cuius non necesse | ut tangit supra et tu vero ius quibus
prt quod possessio iure | et hoc probatur in bona parte et in petitorium de fide
instru possessor cum conueniendus est ... et in ... qui
...
et ff ... | ... si tu except. et aliqui ubi conuenit emptor de
natiuitatem et legitimum qui recepit ... ff de ...
de illo ubi in uoluntarie possessionem ... ff de ...
rerum ad ... ff ... imperatores ... ubi ...
rei publice agunt in emptore rei publice et si bona fide possideat
in omnia iura probant quod possessor ... ut notare
¶ Sequitur ... | ... ubi occupatis bona
... actione ... principio ipsi ... concedit si ad principe
est ... ut si principis est in ordinaria ... principis
est ... | at in ... ... adsa
... | ... ff de ... | ... ubi ...
... | ... ut alium detulerit
¶ Item ... ubi non ... in quibus
... | si ille qui ...
... | ... ut ... aliqui libellus concludit possesso
tua | et tu possessor est trahendus ut in ... | et si
possessor trahitur | uocabit dominum aliquid uero et tunc uero ideo autem ...
si uero libellus concludit arbitrabitur iudex ... idoneo ... et
illum ut publice ... aduertet ... | ... et in ... quod ...
... ¶ Sequitur in ... q ... qui ...
... est ... ¶ Sequitur in ...
... et ... nominatim
est ... longius ... in ...
... | et ... quod
... et ... ... sup ...
... non est ... | ... in ...
... est ... et ... est quod ...

nota secundum glosam

non ueritas

ut licet | 39 quod est hec contra tunc recipiuntur testes contra contumacem et ita
intelligitur quod non requiritur quod sit de dolo contu
¶ Glo super verbo suam | glo super verbo alias ad exceptionem actoris ab persona quia
quo opponitur in ubi sunt invicem ¶ Videtur quod contumacia non valeat et
negotium predicto continuari ad hoc ut actor mittatur in possessionem | Contra
tendat debeamus aut condit possessionem aut ea qui incidit ubi aute
qua debet impleri per in decretali | nota est contumacia contumaciam post C. v. tit.
de statu hominum ¶ Qui i. cedit contumaciam
¶ Qualis erit si contumacia convictus est inde erit in semiplena probatione
illius qui constitit in iudicio possessione | si iuravit per calumpniam non petet
et suspensio fiet missio | et inde recipiet ab eo iura de calumpnia
ar. ff. ad exhibendum l. thesaurum | ubi volens effodere thesaurum suum
in agro alicuius iurat quod non calumpnie causa ¶ Contra glo dicit quod inde
legeret iustum statute cum petit ut recipiet bonum de testibus per quos
volebat ampliari negotio probare si debitum ¶ Sequitur in eadem
¶ Et istud iuratus possessor tamen quod aliud actor ultra non postulabit
si queritur si procedens iurum de calumpnia missus sunt in possessionem | Verum
principalis verus qui me volens agere petitorio iurasse iurabo iterum de
calumpnia a impetitorio glo distinguit aut loquimur in casu isto quod aut
verum quod procedentes | si in casu in quo tunc licet post iurat idoneus postam
alium vicem iurabit ¶ Vo. ita post iuravit ut actor postea tunc
verus est possessor obtentam aliquid erit reus | et non iurabit postea ut
reus ¶ Vo glo dicit etiam quod ob aliud post iuravit si ut mittere in possessionem
et misit alia iurare ¶ In glo causa de qua loquimur in casu quo precedente
ut actor iuravit | si reus venit cum possessione recuperanda
recuperata possessione actor postea non iurabit | si vero per aliam tunc
dicitur quod iurabit iterum | quidem est verus vel prius fuit actor ¶ Item
quarta est instantia iudicii | et non si est redeat possessor tunc | sufficit
semel iuratum | si vero est effecit verus possessor non
¶ Sequitur quod super verbo sua quia magis si contumaci sunt habit quo spectat
Videtur agens realiter post contumaciam non videtur ¶ Contra quod actor postea
mittitur in possessionem veram | reservata tunc non data quoque spectat | ideo
queritur si post reservatur contra ista quod | et usque ad continuationem tunc
audiatur de proprietate ¶ Secunda quod proprietas quod possidiam reale res erit
effecta litigiosa et non non quod potest ac teneat mala fide | Ingeritur
videtur quod non audiatur post in quo reus est proprietatem | ac in ea missus
sine titulo et bona fide ideo prescribere potest | et titulum dat iudex de certo
ut bene iuste possidet ff de iuste possessore | bona fide possidet quatenus
this actor quod in iudicio possidet quod maliciose per calumpniam ve
illa non petit licet teneat etc.

Quod queritur quod contumaci suarum
de quo solvit solvi opponit
oppositionum in videt posuit
dolo opposito quod inpetrat
ultro qui dedit petit et tunc
redeunt solvit

Quod tenet quod veniat in contumace
contumaciam

Extra glo. epista q° q sequit. Et ut putes audiri i p̃ annos
et ut absentes ppti post p ut putes no ut ptij ppti aut
absentes qz i tempz ostitut vel in tit
c. v. i te aũo dicut qlod hic no est verz. Legiste in l. ij
no dicut sic tit. et hic desiat tius qz pij dicere no dat tit. ar
ff de q. de. obtaij l. ecia q subtilij et si finita q Julianus dicapio
in sexto. Audiet ergo usqz ad xxx annos qz tanto tpe pscribit
sine tit. de pscrip xxx annorum l. sicut. Hic verz nisi gstaret q in uno
tantz titulo tu gobati tit. quanta cu bona possessio poss forte
tansiri pscpco. Hic tenet tit. abbas i possessoz allaso sz ca
uptone ptextu illius tit. sat ff de usucapi. l. cu solus illud et
sunt quo hic sua qz pcedit puo. Cum aũ sup uis in ergo
cu uoie est salt. Curie pbat demu pro. pbz denatigo tit
ut in illorum qui dicit debere pbacionem no esse pnat. si pblico teste
ut ius quastio. Ite istu y dea sit predic nisi audire pseqat
eius tps adagens de pscriptione et lapso tpe no audiet ita licet dug
ut. aquo sundij de dampno i fecto i pcy in ydea l. y ſ. ubi i rem
acio. Sequit ut c. q. Secunda dicut q i cau isto sicut
i poni senatus q° sup possesse usqz ad annu absenti. Audistis eporum
q p ysti nissi sz bona fide tit. i possessionem ideo pt pscribe ad xxx
xxx annos. Et usqz ad ii ta age potest passu uissonem de pscripto
Et in videt q tum ad annu age debeat t ii pp° q dt q no est
verum qz ma° cau ibi legit. Qui mittit i possessionem te dialis hic qu
i bonorum
Hic vide q est ro quare ibi audiatur · Et q est ro diuisitas quod ibi mittit mediales
et audit anno adueniupanda possessionem hic statu mittit i bona posse
u audit ultra sup illa possesse. Et ra ro est maior ytutac hic
ip ibi. Hic hic p plures actiones bona gtesst. Hic eis in est ro
tuti qui uoie suo possidebat. Item p in uacas ei fca sibi est d
tuti. In gtempsit. Item post illa demitte q gtempsit titul
est hic audit citis et in gtempsit. Ibi aut pt bona ytuacas in
Sit u° et sufficit legislatorem iter voluisse · hic ppt plures et ideo plus puic tpo quã ibi. Item si ro
ia no ess sufficeret voluntas legislatoris sic ea scriptu est ut legis
ff de originali pcpt legislator sz q in scriptu est in lege
Ergo. Et in videt q sup ppe unusz debeat audiri reus ut l.
pperandum q. seu aut de iudicijs. Pro solucione istius pmitte tres
casus quorum sit uusso in bonis dicte sime i pz lu sbene yt
tur reus pro sua tum audiet qz pseruaz declaratu est tam
adiacionem pplus et ideo no pt reus q suaz bene agna no
inpp fit dare iudi. t. ut ita legit qz i p l. pperandum

Secundus casus est quando ante litem contestatam fit missio ratione contumacie, tunc auditur super possessione infra annum, post annum non, ut supra proxime [illegible] primo.

Tertius casus est quando post litem contestatam fit missio contra super [illegible] contumacione, tunc statim efficitur missus verus possessor, ut postea passus auditur super possessione ut [illegible]. Et supra proxime dixi, sed [illegible] auditur [illegible] in tempus perturbatur [illegible] est [illegible] quod [illegible] et [illegible] — Auditus deus.

Si autem super personali actione contumaciatur, si agitur personali, reus est contumax, mittetur actor in possessionem, primo mobilium deinde immobilium, pro modo debiti declarati, ut coguntur reus. Et iudex appretiato aliud pro causa magis timebit [illegible]. Instabat [illegible] dicens bonos [illegible] qualiter cohibeat contumaciam rei, qui [illegible] litem contestatam [illegible] se absentavit. [illegible] quamquam agitur personali. Ideo [illegible]. Si aliquis [illegible] personali ante litem contestatam contumaciter se absentat, qualiter cohibetur contumacia [illegible]. Ipse videt iudex [illegible]. Si talis contumax habet bona mobilia, mittetur actor in possessionem bonorum mobilium. Si autem non habet mobilia, tunc mittetur in possessionem immobilium. Sed dicit ipsa [illegible] fiet ista missio. Ponitur pro modo debiti declarati [illegible] obligatur [illegible] actor [illegible] que valet [illegible]. Possessio [illegible] etiam cohiberi per [illegible] censure et tunc iudex [illegible] magis timeatur [illegible]. [illegible] si magna est contumacia [illegible] rei, potentiam duplici pena [illegible] missionis et censure. Hinc [illegible] est [illegible] contumaciam [illegible] missus est actor in possessionem. [illegible] tempore [illegible] ut [illegible] potest [illegible] et ad id [illegible] tempus [illegible] non [illegible] annum. [illegible] etiam [illegible] annum [illegible] distinctionem [illegible].

[illegible] in personali contumacia rei cohibetur [illegible] deductis [illegible] cum [illegible] ubi una pena sufficit non est ad aliam [illegible] pena [illegible] delegati, et illa infligetur apud [illegible] magis timetur [illegible] ut [illegible] non ob [illegible] delegatus [illegible]. Istud [illegible] contumaciam [illegible] non [illegible] in missione [illegible] contumacia in personali actione, quia [illegible] mobilibus [illegible] at in immobilibus [illegible] ordo [illegible] primo in mobilibus, secundo in immobilibus. Ultio [illegible] de re [illegible] non est [illegible] non [illegible] non obstat [illegible] differentia. [illegible] pena [illegible] licet [illegible] delegato [illegible] pena [illegible] de officio delegati de causis

Expedito quod fiat [illegible] quando agitur reali [illegible] quando agitur personali.

In possessionem [illegible] custodia [illegible] immobilium [illegible] ab [illegible] pro modo [illegible] plus valet [illegible] ut libello ut [illegible] possit [illegible] ut [illegible] et [illegible] distinctionem [illegible] realiter [illegible] personali [illegible] non possit [illegible] possessor [illegible] annum [illegible] modo [illegible] possessionem [illegible] et [illegible] annum [illegible] non autem in tempore.

et hic tenet quia textus alternative loquitur ca. dicit mobilium vel immobilium
et realis alternative sit posita in ordine delicti in fine malefactis. Si hoc
¶ Tertio non quando sit missio in posse auctione sit precium debiti declarati
scilicet in libello sive glossa. / Sed si in libello petito fiet missio in valente
ut . / C. debitoris mitte in possessionem aut rem quam iudicat / ut dicit sive doctores
principi sed quod iudex debet videre ista per processum et ea tantum fiet missio
ut dicit 3º de quo dicitur constat sive glossa / aut quam iudicat unde si petito
tenetur iudex recipiet secundum plenam probationem / et si petitur sicut sit
de l. fiet missio in rebus valentibus in quantitate / 2º istud dicitur im-
mensum debiti declarati / si in libello ut de quo possessio vel simplici probatione vel glossa
probatum est simpliciter / in hiis tres ut dicitur hic concurrunt sive autem / sic
requiruntur tales in possessionem ca. l. i. que dicebant missionem fieri in ea re
¶ Ut dicit in aut ei quod fuerat c. debitoris aut est iudex possessionem / quod dabitur
vel quo constat / tunc datur pro debiti declarati / si aut constat pro-
pter deb. maioris valoris / ¶ Item istud est verum quando obligatio est pura
et simplex ut quia petitur certa quantitas puta x vel certa species.
¶ Si aut est obligatio mixta quia petit alternative puta stichum vel
pamphilum / tunc si sit debitoris / electio mittet in possessionem ambarum
alternativarum / ¶ Si actoris / mittet in alia sola ad voluntatem actoris / hic
tenet ipse vel l. si ut proponis C. debitoris ante iudicium possessionis hic non
est verum quia in eligendi vertitur in potestate sive / sufficit / vero in
interlocutorio quae in constitutione imponitur. ¶ Sic ergo constat effectum
obligationis aut eo hic fiat missio ad deb. ob. l. cum quidam ergo
¶ Quarto non incidit in quibus casibus fit permissionem / ea omissa
fit iudex eligitur / propter alternativa in hoc ponit exemplum in alternativa
constitutio non aut potest / quod ellegit fiat vel sufficit una citatio ut missio
fiat vel peremptoria / sed sufficiat una peremptoria de his in constitutionibus libris
hic si non sit peremptoria dummodo tria circa in persona se dixit nolle
comparere est eis tunc hic constare de dolo e. 3º in eius fiat quod
not. ergo in dicta l. ad proponis / ¶ Quinto non hic ad in ip fiat missio
possessio per admittendam exceptionem cum parum affert ut capitulo statim l.
contractae vel quando ipse iudex
¶ Item ad glossam ultimam super verbo in distinctionem in alio casu superius
annotatam / ¶ Videtur hic in fine quod dicitur dicitur contrarius vertitur sive immo
vel est per omnia audita in distinctionem alio casu superius annotatam
et missionum passus in l. audit sicut in reali et recipit hoc sicut
in reali / et sic contra isto textu videntur saltim duo primo quod passi missionem
non possunt recuperare possessionem per annum / ¶ Secundo quod hic passus in reali non
potest / et ille eodem sed recuperans sicut ille / ¶ Secundo quod lapso
anno efficiat hic missis possessionem ut in reali / ¶ ¶ Et ad primum contra

Nota ¶ Solutio in persona appellatur in dicit ea quae probat
indebitum sed in reali probat
dominium / vero sive quod non possit
recuperare / possessionem post annum
Et sic est sive recuperatoris
in modo interemptio

magistrum

nupp(ti)o dicit est pign(us) p(ro) debitor(e) p(otes)t recuperari qu(a)ntu(m)cu(m)q(ue) s(i) de
disbrat | pig(noris) l. si p(ro) q(ui)s s(ed) res ista p(ro)missio(n)is assig(na)ta est pign(us) saltim
p(ro)p(ri)u(m) | ¶ Item creditor re(m) pignoratam ullo t(em)p(or)e p(re)scribit ff.
de usur(is) l. pignori s(ed) ille n(on) p(ossessor) est ut creditor | res n(on) m(ihi) nec
est s(ed) si ut pignus id n(on) p(re)scribit q(uia) creditor n(on) possidet pign(us)
ff. qui potiores arg(umentum) l. seruiu(m) q(uo)d creditor | s(ed) nec possessor p(rae)scriptio(n)e
n(on) p(ro)cedit d(e)b(e)t(ur) ergo n(on) s(i) i(n) possessio(n)e li(bri) n(on) p(re)scribit
¶ Sequit(ur) m(odo) c(um) adh(uc) d(icitu)r q(uo)d glo(ssa) po(n)it op(p)o(s)itio(n)es c(ontr)a istu(d)
p(ro)p(ositu)m p(ri)ma sunt q(uo)d | Item dicebat q(uod) i(n) p(er)sonalib(us) res p(otes)t p(ro)
p(re)scriptione recuperari q(uia) p(er) annu(m) creditor n(on) efficit(ur) possessor q(uan)do
q(uan)tu(m) ad p(re)scriptio(n)e(m) | Itu(m) tu c(on)tinuat(ur) p(er) lapsu(m) a(n)ni q(uod) p(er) annu(m)
tenet(ur) p(ro)bare i(n)debitu(m) id q(uod) petit(ur) s(ed) i(n) reali tenet(ur) p(ro)bare d(omi)niu(m)
p(er) lapsu(m) a(n)ni ad q(uod) p(ri)mu(m) n(on) artabat(ur) et i(n) isto casu aut(em) | s(ed)
q(uod) ergo h(abe)bo c(om)modu(m) possessio(n)is q(uia) n(on) p(ro)babo debitu(m) y(m)mo tu debes
p(ro)bare i(n)debitu(m) sicut i(n) actor s(ed) c(om)modu(m) possessio(n)is n(on) debet p(ro)bare d(omi)niu(m)
p(ro) aut(em) q(uo)d ad p(re)statione(m) recuperandi re(m) seu rei possessio(n)e(m) q(uia) i(n) reali
p(er) annu(m) recuperare n(on) p(otes)t | ille despoliatu(s) s(ed) qui desidet istu(m) s(ed)
tamen | ubi qui i(n)debite solutu(m) repetit artat(ur) ad p(ro)banda(m) i(n)debitu(m)
esse | ¶ Sed glo(ssa) d(icit) ista op(pos)itio n(on) est b(ene) q(uod) p(er) annu(m) artet p(ro)bare
i(n)debitu(m) | q(uia) c(on)tinuat(ur) cu(m) p(ri)ma est p(ro)missio(n)e i(n) possessio(n)e n(on) ergo debe(t)
p(ri)ma a(m)pli(us) i(n) i(n)stantia o(n)us p(ro)bandi i(n)debitu(m) et(iam) q(uia) artat(ur)
q(ui)a ad i(m)possi(bi)le, n(on) p(ro)bare i(n)debitu(m) est p(ro)p(ter) negativa | q(ui)a d(e) negativa
p(ro)bari n(on) p(otes)t vel p(er) p(ro)fessione(m) alt(er)i(us) p(otes)t | sicut q(uod) d(omi)n(u)s de h(oc) voluit
z o cop(ro)p(ri)e n(on) s(unt) fa(c)ta(?) de (con)fessis i(n) li(bro) | ¶ Ipso obstat o(mn)i se qui despolia
q(uia) cu(m) repetit q(uod) dicit se i(n)debite soluisse, et q(uia) n(on) p(otes)t q(uo)m(odo)
i(n)debite ~~soluisse~~ solutu(m) ideo i(n) eo s(ed) n(on) transfert | ¶ Ipso aut(em)
cu(m) soluit, s(ed) n(on) p(er) ista sunt | ¶ Sequit(ur) m(odo) la(u)s d(icitu)r
ip(s)o est s(ed) op(pos)it(io) lau(dabi)li q(uod) d(icitu)r q(uod) p(er) a(n)n(o)s do(mi)n(i) p(re)scribat(ur) q(uod) offendi
tur p(re)scribit(ur) spacio xxx annor(um) vel xl ut au(tem) ho(mi)ni(bu)s in d(e) p(re)scriptio
xxx vel xl annor(um) | ¶ S(ed) dicens q(uod) q(uo)d offendi n(on) p(re)scribat(ur) sunt [ex g(lossa)]
casu l. q(uo)m(odo) s(ed) act(i)o(n)em ypothecaria(m) b(ene) p(re)scribit p(er) xl annos | ne possess(o)r
vel heredes ip(s)or(um) v(e)l illi q(ui)bus se n(on) pign(us) p(re)tendit p(ro)p(ri)o z i(n) morti
timore t(e)n(e)a(n)t(ur) | z h(oc) d(icit) l(e)x illa q(uod) p(ro) n(on) fiat g(lossa) s(ed) tu illud c. l.
q(uod) glo(ssa) allegat | q(uia) ibi n(on) p(re)scribit(ur) m(odo) offendi s(ed) s(ed) creditor ypotheca
ri(us) p(re)scribit(ur) q(uia) p(ro)p(ri)u(m) antec(edente)m q(uo)ndam p(re)tendente i(n) ypotheca q(ua)m
tenet s(ed) p(er) xl annor(um) spacio vi(n)cere debitore(m) | q(uia) cu(m) ip(s)e debitor
i(n) t(em)p(or)e p(re)scribet c(on)t(inu)o aut i(n)fata sua debitor decessit | tunc
p(er) xxx annos q(uo)d iam suo no(m)i(n)e possidens | v(ide) eu(n)d(em) m(odo) | q(uo)d glo(ssa) allegat

---

Cu(m) i(n) creditor c(on)tra ullo t(em)p(or)e p(re)scribit re(m) p(ro)p(ter) obli(gationem) gen(er)alem pignori

n(on) p(otes)t li(bere) lapsu(m) a(n)ni i(n)ducit n(on) p(ro)banda(m) eu(m) i(n)debiti f(acti) i(n) reali eu(m) p(ro)bandi d(omi)niu(m) h(oc) aut(em) q(uod) n(on) possit re cuperare possessio(n)e(m) p(er) annu(m)

Cum [illegible] ubi dicitur quod debitor non auditur

no loquitur de iure offerendi per debitorem creditori / sed de iure offerendi per
secundum creditorem priori et illi succedit / ibi enim dicitur C. eodem qui potiores
in pignore observando / et si posterior creditor anteriori creditori offerre
debitum paratus est / et ipse creditor scilicet anterior longeva possessione ei contra
apponere / Contraria opinio est glossatoris quod perpetuo audiatur oblata
cautione et restituitur oppressus / nisi pignora distracta sunt vel in
solutum data auctoritate iudicis vel secundum legem contractus distracta ut dicto
loco predicta sunt plus / Et ita ante annum et post annum veniens restituitur
oppressus prestita cautione quod iuri parebit recuperat res pignoratas sive
contestatur debitum sive neget. scilicet debitoris aut in possessione. Aut est qui
venditur cum in actione dicta misso distractore ut dicitur / Ipso obstat distinctio quia
utrumque solutio refertur ad primum iudicem distractionis / id est sicut in anno
veniens prestita cautione de stando iuri / et exhibita congrua satis
factione oppressus recuperat possessionem / sic et post veniens in anno / sed
etiam post annum prestita cautione de stando iuri et exhibita congrua
satisfactione oppressus recuperat et est solutio de recuperacione non
non aut in tempore / et legitur littera que veniens in anno audire
misso distractore sunt annotata et videtur ut post annum etiam audiatur
Videtur quod [illegible] contra opinionem textus est bene dicit quod passus missionem in possessi
one audiatur prestita cautione restituitur oppressus nisi sit res distracta
vel in solutum dato sicut quia missus in possessionali possidet et
[illegible] in possessione non precedere de rei [illegible] missus in possessione ideo res
in perpetuum audiatur nisi res sit vendita in solutum data vel auctoritate iudicis
vendita / Concludatur ex glossa ultima quod opiniones videtur textu
dicitur veniens debitor in anno ut sit audiatur misso distractore in anno
supra annotata / Sed in quo est hic solutio quod in personali actione
lapsus anni in ducit non probandi onus in debitum sicut in reali in
dicitur onus probandi [illegible] dicit [illegible] opinio non est vera. quod
continet quod ad impossibile et non probat in debitum est probare nega
tivam [illegible] negativam probari non potest de [illegible] / Sed opinio
laurentij [illegible] iste contrario impersonali [illegible] audiatur debitor [illegible] probabat
iure offerendi ista [illegible] non valet quia creditor rem pignoratam non
perturbat quia creditor non possidet pignus [illegible] satisdare cogitur
secundum [illegible] missus est vel creditor et res [illegible] missus est
se ut pignus ut in [illegible] secundum creditor / [illegible] est glo
[illegible] sive glosse / Misso distractore / id est secundum primum iudicem distractionis
in quo solutio non [illegible] et non misso [illegible] id est solutio est in recuperacione non
[illegible] id est [illegible] accione reali prestita cautione et exhibita congrua
satisfactione oppressus possessionem recuperat in anno / Sed in [illegible] accione

psonali possessio missioz psstita cautione et cessita qgrua satisfactione
expensarum recuperat sim in anno sive post
[margin: no. certa] ¶ Secundo tangit q an missio in psonali efficiat possessor. audam
vel post annum ¶ et hic ꝯ vmq͂ C. de distr. pig. et l. si pt. ex creditor.
non possidet ff. de usucapionibus l. non solum q. cum in pignori dro i. et
quedam sunt ypotecam queccionalis ut dicunt doc. l. ij ubi in re
actio sic possidet ꝓpter ius quo adminu pendo debitor pp̄ ez
z ita loquitur q. ꝯ pignori ff de vsucapi l. non solum z l. sequens
ff. si sit dia. cog. q creditor ¶ Secundo sz ypotecam iudiciale
iste vmq͂ possidet si sz per primo decreto ff. de dap.° infecto l. si fi.
uita q. si quis aut vi tpo ¶ ¶ Responde aut hoc dicit ja. i l.
fa. ubi i re actio ꝯ missio i sli ꝯmitloru. ꝓpter ꝯtua adhi
bita ay lit. ꝯt. vel ꝯpost non ꝓstabit q non possidet in audit
reus quumq bent nisi res sit vendita vel adiudicata. ¶ ¶ Si
aut sit missio ex diff.ue sequndum sit missio nunc debita et
petita. vmq̄ iudicat reus ꝉ hz si venit q suiz alienado dunq
ut ꝑ[illegible] secundum actione excompto z lata diffinitione mittor i possessioz
fundi ¶ ¶ Si aut sit missio in alia re q i petita ut si
peto x z ba diffinitione mittor in possessionem fundi et ꝑ[illegible] ꝓquandiu
qua non opponit se sive ¶ ¶ pro z deo dixi si reus vbit in anno
recupat reus tn̄ fructibus ꝑ[illegible] anno reus tn̄ ¶ Contra venit adpoz
e ti q si aut ꝓ[illegible] ut tz ꝯ q d. q ista est ius rigorosi.
¶ Dico sz attor possedat tota aliqs fecun decreti donec ꝑu lo
sit finito negocio ꝉ hz q actor si non ꝓbat debitu restituat re
si ꝓbat teneat donec solutum sit debitum ut dt illo secundum decreti
hic est aut ꝓ[illegible] decretum datur tenuta ꝉ et ꝯtrario audiet reus
volens rem recuperare ꝉ ex tunc missio est sp̄ z custos ꝉ et dt
ꝯst. ꝯ tho non possz q. n q. non hz facultatem resti de rei ¶ ¶ Nu
aut si spoliet sicut alium ampliud ꝉ dt ut l. si. C. de ꝑto pig.
¶ Si vero ueniret secundum decretum aut ꝓ[illegible] est res adiudicata actori
et ei est ꝑlusp. vna ¶ ¶ Aut sola possessio est actori adiudicata
tunc tn̄ diu stat apud actore donec pbet debitum ꝉ qua ꝓbato apud
actorem remaneat donec satisfaciat ex non ꝓbato reddat reo
¶ Et nonu ꝯ aut sit missio qua reus non ꝯparuit ꝉ et hz locum
q est dicy ꝉ aut ex non soluit z satisfactionem ꝓcede dev ꝑ[illegible]
[margin: no. certa] ꝯparte
¶ Qui hz ypotecam queccionale iste possidet ꝓpter ius adminu pendo
ꝓpter ꝓ[illegible] debitor ꝉ ꝉ hic est si debitor incepat ꝓscribere re ipe adhi
ꝯtinuat ꝓscriptionem q non sit apud creditore z si queritur debitor
incepit ꝓscripto ipius hic e ꝓt ius adminu pendi ꝓpter ꝓ[illegible] debitor ꝉ

q. creditor q pignus
accepit possessor z non est tn
audam si possessio secundum ut sibi condam
aut ꝓrio debiti ꝯfessi et
et g adq possessor dicat
ladque non ff de vsucapi
l. sum nunc ꝑ[illegible] nunc qui
pignori dat ꝯtradꝯssas
in creditore non in debitore q
gaudet ꝉ ex q pignore debet
ꝯ ꝑ[illegible] ꝓt ꝓ[illegible] si aliquis
res q debet pignori ad
usucapiones tn̄ possidet ꝯstu
adones vtiliss ees ꝓtinet
qui accepit possessioz adeo ut
additi posset possessio ei qui
pignori dedit
¶ Et in pignore re dat usu
capit quandiu res est apud
creditore si creditor eius
possessionem ad tradet i pella
bus usucapio equatu
adu usucaptore attet ꝑlus
est ei q deposuit vel como
davit ꝯ pala z desine
possidere si tollatur vel de
pali res aliq tradita
sunt abeo q tollat vel de
potes accepit ꝓbte si ire
sitor. nuda queccione
ypotecam ꝯcepit usucape
debitor ꝓsecuerat

Vm posset pscribi iur offendi nisi dicit q non pt pscribi nisi pq obtulit pecuniam debitori / et ipe adicimit recipe / 2° q spoliat ad iuie recuperandi 2 tur plongum t. pq oblacon statim potuit pscribi ut i fili pot° i bar. ni l. si te s. reguadsus sup qpor ue glo° ubi sit agit qo quare nos sciemus duos fundos scitu sicamt no tenet p 30 annos / postea tenantes e contra b. i° atto post morn tenui st q acto s. reguadsus non potuit ipi fundi exigendis tu simus statut ut debebant tunc tunc i capit nasci ergo muo i tunc psumpt. s. Jacob butg / ¶ Alio qo forta sunt i actoe tui deducto quinta fora stetepe ut actioe p 3a annos bum illorum postea volt petere dissolv quin unum posset q dt q no ni l. si s. c. toi deducto uia actio toi deducto fuit dixi uc de calit s. os formalit q ipa toto pe pait adusum matione toi dicto s. ergo actio est no tam. 7 fer. qo tollis longum tps p stpue ut s. deaudit eptcop. l. 3a q adhet / veritas est i quibus quia no est verum q sola toto pacat adusum nisi q facitat se ad usum qui do duobi / Ite tu utiq possideat ppi dipo q possideto no cut pscrips / Ite pscrpcio no possit fieri ne ipo dixit ut ff toi dic° l. nisi uid° q si quenuat qo no pt fieri p pscripc ite pscrip ct ipsi inducte addites tollendas ut s. l. ff deinpa no st p pscripc inducte ppca toto dno est licet tolle s. aug qo in toto solet optim / ff delegat s. fo l. tu pat q dub ite toto ipossio pnditse est tu actoms pducende ipa no q esse tu eis tollende tu ide no debeat quia opari debeant et eius effectu e maiores / ¶ Ex quibus vobis et omnib tuis vera q est q utroque possidente non currit pscriptio si alio tu possidente ille tu pscribet 30 annis ita intelligi q adhet de aiali eptcop e 2 i lude pt... / et hoc est verum lege addut pue sipionis etiam cum mala fide s. cau. co. q ille sit tu mala fide incipt possid. ... tpe pscribet longo de illo qui vult pscribe iur offendi

¶ De iuramento calumnie. Rubrica

¶ Dictum est de iudicys / et q actione in iudicium edita sit lit ptest° mea ut s. de lit ptest° o bunco / et lit ptest° ta sutraditi goordie iura tu ut s. de lit ptest° o bunco / 2 lib ptest° ta secunda goordinuo iura tu calumpnie / Ideo sequitur ista Rubrica / et repetit in ptoto no. iunt e ostitut / de fide inistrum / ¶ Et adhi iura tu pstand pt dus psonalit citari de iudi e. i li... / et pstat et instaus i quibus de plano pcedit ut i cleny sepe dco ... calupnie iura tu est tu quis fuldet se bona fide agere ut ...

Dicti iurum veg di nilt 2 q
qi quotiens ... ... vrrti
picudia e ta apls esta no
opissa / Decap ut debet i fi
/ Jnnocenc no voces illas ut
... ... iura
et deberet discendant ... ag
Dissimat dicit ar Judicio
pisti vel de iudicato solvendo
h... ... host / et lauge
log ... iuri to / Decordio
qo dicite ... no ...
delet / ... qo ... nos alie
et ... ... / ...
1 i meditte ... lit ...
e tuttum / Walteprie silicz
cuitande sit no ... e cip lib
Apt ... 1 q pale pscribet
... iurast ... pcepit
ut iacet / Alud ...
s. decpis holit ...
Jnnocencio et Jacobz but
ratio dicebat ... locale
... ipla dicebat q
decretis ... no debet iurare
ipse s. pallin / filii ...
... imperator / ...
nos p ...
... q... opi ... et
pla q opi Jacob ... ratio
... ordo no ...
... ordo i religio host / Rubrica alia ... nos ... / principis ... host / ...
Dure ... no ... dicit ut ... no ... pnnt
Intencione vt est ponenda ... i tellige Jmpiali auctoritate i ... host / 2 ...
calie ... agis / pnoialis / ut quis ... administracion ...
... ad apls ... e ti e ij i ... li ...

vel defendere vendere seu aliquid aliud proponere C. e. l. ij. § j. Et
calumpnia est qua quis contra scientiam iniuste agit vel resistit, ff. ad
turpill. scientia. c. iij. c. iij. et . . .

Inherentes vestigiis. Clericus vita ecclesie super iuramento calumpnie
prestando compellitur, ut persone iurare compellantur. primo premittit quod
dubia causa contrahat . . . suo ponit dubium procedens ex varietate
duarum legum ubi legibus . . . aliud dixit i. ut hoc, nisi medeatur
i. hoc casu certatur i. omnibus aut. Clericus quidem cum sua
vel ecclesie super in iudicio . . . et quod ius tantum est quod . . .
debebit de calumpnia iurare, dubitabat an clericus per se prestare
hoc calumpnie iuramentum an potius alii demandare committere. quod . . . iura-
. . . et primo . . . . . . iura-
mentum legibus tantum est, ut in clericus iurare presumat. . . .
quod per se debeat iurare . . . est in lege quod principales persone de-
beant de calumpnia iurare. Non obstat lex contra in . . . clericos
iurare, quia illa non loquitur in omnibus clericis, sed in clericis ecclesie con-
stantinopolitane, quibus . . . concessit ut non
teneant iurare. . . . dubium tamen . . . ridendum
ad bonum pontificum . . . decidit. Decidit cum . . .
. . . imperatoris, quia imperator lege . . . quod clerici ecclesie con-
stantinopolitane non iurent . . . ad clericos omnium ecclesiarum
. . . decidit . . . quia . . . statuit ut . . .
. . . lege . . . quod clerici iurare non debent, . . .
aut imperator . . . extenderet . . . lege ad clericos omnium ecclesiarum.
. . . statuit ut non episcopus non presbiter non . . .
ordinis clericus non abbas non aliquis monachus, non . . .
. . . vel . . . iurare compellatur subire . . .
defensoribus possit delegare . . . ecclesie . . .
aut constitucionem . . . decens . . .
presbiteros clericos iurare intelligit . . . licentia . . .
nolentes iurare . . . licentia . . . et ideo non
. . . i. . . . iurare, ut clericus . . . prelato . . . iuravit
. . . prelatis sibi . . . denegavi . . .
Nota maiores . . . debent . . . deservis . . .
. . . quotiens . . . quotiens . . .
pontificum . . . est . . . deservis capellanum
qui filius . . . presbiteros . . . tusculanum
Item . . . clerici presbiteri iurare . . . moderare . . .
. . . prelato . . . legibus . . . esse
. . . ut . . . clericus iurare presumat. . . . constancio.

s. d. lic los i cimiali testio[rum] lita adiꝑ lauftico cõputat nō clici de testi dō teſte vo quatz i ꝑtulto generare ꝑat niſi ſpecialia

in ſi iudicio / n̄c in / ꝑratione vi tali ꝑ nc nec ut ꝑs n̄c ut teſt iudi
pt xxi q. i testiu[m] / vide xxv q. villa c. villico q̄ in ꝑt t. nullus i. i. diſt
nullus ꝑ etiā clico ordine tunc laico ꝑ[er]q[ue]na ſup ſit eciā ꝑrat
ꝑſumat / s. ſi ſit d̄c tat eſt c. aut no / now / et xxv q. ij ꝑ ſi ubi ſi
i aliquo ꝑ cauſa ē nec n[ec] testio[rum] ꝑſbri aut nitas offert depout testio[rum]
cor ſcpo ut pro iudice ꝑpeti
Eſt indiuidiuile aut quatu[or] puta · adiſcuratio obſeruantia pt ꝑſtari
in ꝑſulto ſt. te ex cor laico de iur ſuo iurado · ꝑ[ro]latu[m] & c. ꝑ[er]petuo ·
iij° Iſte pricipales ꝑſone ꝑſtari debent taliꝑ inc iurat / diſt. ſ. e. in
iiij° ꝑ[er]tractandis / Circa aut ꝑ contextu texti ꝑ ē ꝑſtandi talianc
iura[men]tu[m] / q[uo]d dt i ꝑo lit[is] ꝑ[er]ordio · i imediate poſt lit[is] ꝑt / ſ. ſt ſent
ꝑ c. tu cam / tu ſt no eſt deſcr̃o · ordis iudiciary et io licz in pmo
lit[is] ꝑ[er]ordio ſit iura[men]tu[m] no ꝑſtet potit poſtea ꝑſtari ut eſt ſt c. ag
ꝑ c. ti c. ſi decaluq[ue]ma / et dt Jo an i ꝑſulto c. i nouella · ꝑ eā
ꝑ ꝑ ethelſu ina nuſſ ꝑ officio pt ſit ꝑ[er]igi q iura[men]tu[m]
v° Item queſt° relata ad tugeny clericorum de ſui ua no ꝑphendit alicz
iuſt ꝑnoua ꝑſt. ꝑ; betus ꝑtendat ꝑſtituo & ſit bulci de ſtatu[m] ꝑ tus
clicis nuto textu qui ſequit ſ. deciſiou ſibi ꝑ[er]curri anu ubi
ſit ſit dui marti ꝑ ſto ita tunc ꝑtari de ꝑing ut adoui · etiã ꝑ
vj° clicis qua ꝑtrarius iudicet / Item videt ſit caſus q̄ i ca criali
criali mota · licz nito tū pui[n]ti no poſſit ꝑſti ꝑtari de ata berues
poſt tu ad ꝑ articly ſez ad iura[men]tu[m] calu[m]pnie ꝑſtandi tu dt i qua
tunc ca ſeu ꝑtrouerſia criali ſiue ciuili nec inuandi no ꝑpel
latur / ꝑ vo° ſoure / s. aliꝑ ꝑ bonis defenſoribꝑ ſi ꝑpedie ſuc
ꝑ clic nominit licat / ſi ꝑ eſſe delegari / et vide diſt. in ſto
c. becuo & ꝑſiue textu dicebat petrus loqui iſtud c. i ꝑ ꝑo auc
clericorum dicens q̄ criali no poſſit noie clic i ꝑ cullori / abbas
tu dt q̄ etiam ſz q[uo]d criale deponat dilectꝑ ſ. o / et c. rci[us]
ubi dicit ſ. ni dicebat criat crimiꝑ mota · ꝑ ſit ꝑ ꝑ ꝑtarie
titari deſtruꝑ tunc / Jo tu audice intelligit ſit c. i tans ꝑ
vij° & ꝑ ſit / No q[uo]d Jura quadat aliꝑ fieri ꝑ ꝑſſu ut ꝑ ſi
ſui ꝑlati no requiꝑ ꝑ ſ. ꝑ ſufficit inferior / ſi ſu et petu
tu i imediate ſubeſt / ſte dicitur no reſidentibꝑ relata et
c. qualiꝑ & ſit volt ubi clericus in ꝑſulto ꝑlato / Nuꝑ ſ. dei
in an cliꝑ in ꝑſulto ſuo ꝑlato iurare poteſt / dicit quida ſiue
de catalogi & omnis aliꝑ ꝑſiberices clicos iurare ſine licentia
ꝑlati debe i telligi in foro ſeclari & iudicio ſuo ſunt actores ſiue
rei dit noie alieno ſ. ut ꝑ curatore ut decalupnie iurare / ut
teſtificare / poſt ſine licentia ꝑ xxi q. i testio[rum] · xxv q. villa c. villico
xxv q. ij ꝑ ꝑ v[er]. ꝑ. ſ. / Clericꝑ etiã tu iurare pt ſine auctc
ſuperior / ſ. ſi / ditas ſi clicꝑ cor laico agit ut ꝑtrimonii ſui

an cler[icus] i ꝑſulto iurare pt

Si in iudicio noie alieno. clicꝑ tali ꝑtrari cor iudice ſeclari iurare ſuo dz / ſi i ca ꝑpiat clie · i ca tu igna laic fit eſſe iudex ·

beneficium iurat de calumpnia / Sed in ca. certe et sed per plures istius capituli non obstat istud c. nec quod ipse est simplex quia tamen audit in quantum ad eam / etiam actor qui alius est minister quam pos. de inferiori sed in / nec volens iurare in eccl. pecuniam c. finalis ti. istius / Preterea clericus in causa propria ut certe sunt quod est administrator potest nec que coram iudice ipsius vel de se quod tamen sit de iudi. c. eum deputati ergo si potest conveniri per quos potuit eam sine quibus conventio expediri non possunt arto eius quod legitur in c. de officio deleg. / preterea sed conventio sine iuramento calumpnie cum cogit expediri non potest quod et c. fi. / Si autem non est propria causa clerici ut certe / tunc dixit quod clericus sine licencia prelati sui / procurator esse non potest / ut iuvari ne clerici vel mo. c. ij / Sed data sibi licencia omnia potest sine quibus esse non possunt procuratores arto / [illegible] c. preterea / Concludas clericus in iudicio coram laico adversus testiones iuratus non potest / sic loquitur c. testium in q. i. [illegible] q. ij / [illegible] / et in testio loquitur sed tamen [illegible] et c. [illegible] et si loquitur [illegible] quod dicit in expectativa ordine [illegible] laico [illegible] super facta [illegible] iurari [illegible] / Preterea bene est in iudicio ut testis / sed ut actor ut reus [illegible] quia sic ei non licet ne cle. vel mo. c. ij / sed in ipsa ca. potest [illegible] facit [illegible] / In eo certe sunt potest per ut alii delegati ut [illegible].

Si autem loquimur de iuramento confidenciali ut pro aliquo contractu celebrando et potest iurare coram laico et sine licencia prelati / et in eo quod [illegible] suo voluntarium ut l. si quis c. de [illegible] et oblig. quod potest id facere [illegible] voluntarium est / sed cogi ut testis [illegible] prelatus non potest / quod laicus est inferior [illegible] de maio. et obe. [illegible] c. in inferior / Preterea ne impediatur utilitas [illegible] quod expedit ut [illegible] possunt / ar. ne cleri. vel mo. c. i. [illegible]

In iudicio autem ne seculari iudicia aspiciat a quibus non possunt aliquos conveniri [illegible] q. i. [illegible] / et c. ult. de fo. [illegible] iurari non debet / Ite ne comunis utilitas impediatur [illegible] ad fori secularia [illegible] reddendis ut [illegible] tractant / impediret [illegible] domum [illegible] / [illegible] data [illegible] debent in q. [illegible] pastor in q. i. ult. / Si autem [illegible] testium est [illegible] ne vitas [illegible] incipit sed [illegible] capitulo [illegible] q. ij quod [illegible] incipiet [illegible] testium [illegible] mittet iudici secular. [illegible] q. i. [illegible]

Sunt capitula [illegible] iuramentum calumpnie / et [illegible] tamen iuret de calumpnia ita tractantur [illegible] et ideo [illegible] tractatus [illegible] ista / Sed queritur quod iurat de calumpnia [illegible] et [illegible] ordinis [illegible] ut [illegible] iurat / est [illegible] iurat ut impedit / [illegible] est [illegible] ordo [illegible] non est ordo [illegible] de iuramento calumpnie c. i. [illegible] / [illegible] quis de iurari / et quod [illegible] ut [illegible] de [illegible] calumpnie et omnis [illegible] administratorum [illegible] c. aut [illegible] observare / Sed [illegible] administratores / [illegible] ut [illegible] observari / dicit [illegible]

[illegible] non laicus est inferior [illegible] adsit [illegible] non potest

[illegible] ne secularia iudicia aspiciant

Quid est iuramentum calumpnie dicit iurat [illegible] observari [illegible] et [illegible] [illegible] et [illegible] ille [illegible] non [illegible] iuramento [illegible] non licet [illegible] est [illegible] ut iuramento [illegible] adsit [illegible] [illegible] possit [illegible] est [illegible] non est [illegible] l. [illegible] part.

generaliter quod omnis qui ante litem in iure vel iudicio gerunt negotia aliorum
hii sunt veri administratores ¶ Ex hoc sequitur quod pater qui ante iure est
verus administrator in aduentitiis iurat de calumpnia. Et hoc verum si iudi-
cium fundatur in patre / sicut pater iurat aut in filio / et filius sit discretus
et est iuxta etatem filius iurat consilio patris et forte sufficit generaliter
consensus adiectum tamen ff. de iudiciis l. si longius § si filius / vnde aliud
iuratum est per iudicium ¶ Ergo cum totum iudicium vendat in filio / vnde
et per ipsum sit calumpnie iuratum / ¶ Ceterum aut principales persone
sunt inhabiles et non litigat ipse sed plures administratores et
tunc sunt veri administratores iurant add. Bartholi aut plures et quod
obseruabitur quod tales administratores iurant in animam personarum / et non dicunt
et hoc patet a contrario quod ipsos iurisiurando afficit via si afficiatur persona
ergo iurant in animam eorum. Et addo quod non [illegible] in [illegible] de testibus sic
hospitalarii cum hiis [illegible] deputantur de iudicio deputati / et
ceterorum prelati de [illegible] ¶ Item iudices vniuersitatis et
intuentur decreto magistratus ut [illegible] in [illegible] vniuersitatis
nomine ¶ Alii vero non appellantur administratores veri sed admi-
nistratores simplices ¶ Concludendo quidam sunt veri administratores
minores quidam maiores [illegible] sicut filius [illegible] pater suo
usufructuario est verus administrator / Primi iurant de calumpnia in discretione
[illegible] locum dicta distinctio sed cum iudicium fundatur in administratore
vel in principali persona ¶ Vnde [illegible] non [illegible] iurant de calumpnia ma-
[illegible] sed [illegible] persona stando in iudicio [illegible] ¶ Circa an sint
de veritate dicenda [illegible] aut principales [illegible] obseruatur [illegible] ubi
nouit veritatem quia ille est interrogandus qui melius nouit [illegible]
[illegible] de [illegible] l. [illegible] ubi [illegible] interrogatur de veritate [illegible]
[illegible] aut [illegible] ¶ In factis autem non possunt interrogari quia vel non
quia etas eius [illegible] ignorabat ut in l. i. [illegible] C. de [illegible] non ¶ In
tutor vel curator [illegible] sua auctoritate interponit ut videat [illegible]
est [illegible] est ut [illegible] an debeat interrogari vel non et illa
[illegible] [illegible] tutore et quia [illegible] pendet [illegible] et arbitrio
iudicis [illegible] tutor non prestat [illegible] quia [illegible] mandat ut videat
[illegible] de [illegible] ¶ [illegible] ipsa [illegible] tutor auctoritate [illegible]
ut [illegible] non solo videat sed ut sic videat [illegible] supplicatate
[illegible] ut [illegible] l. [illegible] ¶ [illegible] que [illegible] [illegible]
[illegible] ut si [illegible] possit petere [illegible] petit curatorem
[illegible] cum maiorem [illegible] [illegible] de calumpnia
[illegible] obseruari [illegible] / quia [illegible] [illegible]
[illegible] non est iurandum de calumpnia ut l. i. C. [illegible]
[illegible] caueri quod non litiget cum curatore eius quod putat minore
quia [illegible] aduersarium in integrum [illegible] iussu reputatur
minor [illegible] curatorem ¶ [illegible] maior etas

corpore apud dat[orum] curatorum fuisse ultra ff de iu. r. eius dam[nati] absque
i[n] p[er]sona affuisse ut d[icit] in c. i. b. ij et quod ap[pellatio] non est rite
¶ Queritur unum ille qui non potest apparere per eum ad credendum vel dicere
dampnum possit per se cogi ad iurandum | Pro secundo dato sibi aliquo termino
ille possit se informare dabitur sibi tempus ad deliberandum | ut ff de iur[e]
iur[ando] l. si ille periurandi ¶ Si aut non potest se informare ut quia interrogatur super
vita vel morte d[icit] quod iudex q[uod] non tenetur respondere | tunc si iudex in parte
precise cogat eum | Sed videtur pro ipsa negatione vel ego credo cum maxime
non credo et bene | non aut debet negacionem postponere ... negocio ...
sufficeat respondere ... | Si postponi s[u]b s[it] facti confessio et in eo tam
tela quia d[icit] ... depositum ... dicens quod visio non refert se ad
facti confessionem ut releuat adversarium ab onere probandi | ergo est in
sufficiens dicto ... est tamen non reputo cum contrarium ... opinio
... quod non tenetur respondere bald[us] | ¶ Queritur unum interrogatus respondit
sit sufficienter ... cum videtur quod credit vel non credit et videtur
quod quia aliud est ... videre ad ... | cum credulitate
vel non credulitatem | ¶ Quid ergo iudex debeat iudicare ... probacionibus
... | ¶ Ergo in primo non est bona
credo vel non credo quia non sequitur credo vel non credo ergo ita est vel
non est | et sic ... et ... | iudex ... confessionem |
Contrarium est verum quia ille qui dicit credo videtur confiteri ita
se esse | non quia aliud sit credere aliud esse | Sed ista responsio credo
releuat adversarium ab onere probandi vel ... potest esse credit ultra
sicut sibi probatum credit | ergo non potest ... vel ... | nisi
non calumpnie quod non debet iudex pati ut in aut principales ... responso
ita ergo responso non est ... confessio sed releuatio ab onere probandi satis
debet pro eo tamen adsedeat
¶ Queritur unum sit procurator ... de calumpnia ... quod non ... aut
... principales ... | ubi dicit si ... agitur per procuratorem ... probari
debet iurare | Sed ... de ... calumpnie ... in animam domini defecti
... | non potest confiteri per procuratorem quod potest releuare dominum
... dominus mandat ... sine speciali mandato | sed cum speciali mandato
potest ... | et ... quod ... ultra ... et ...
... textum quia procurator recipit ... persona | et ista est
... est ... per ... | ... et ...
non ... quia ... sed si ponderes textus
... defecti | ... recipit satis
... | ... dominus mandat ... ... desgessit
... | quia ... ... videtur ... dominum ... ... delegatus
¶ Aliud de procuratore negociorum ... quod possit iurare quia datus est

aduocatus et instructus est ullo / et super illo potest litigari de plano ut
quarto li. b. / Dicas dictum aduocato non potest illa que requirit speciale man-
datum et si nullo sed instructus de plano quod aduocatus subicit iura-
mentum de ppallis ergo non prestabit ipso de ligis / ¶ Et pone quod aliquis est
procurator absentis ut est cuncta persona et non habet mandatum iurandi
de calumpnia qualiter procedetur in causa si forte est dux vel magne
dignitatis ut habet tutor bonis curatores / et ut ille
conditionis administrator iurabit de calumpnia ut in c. quod obseruari
C. aut ea principales C. e. ti. sa. c. e. ti. c. cum cum plures / Bartholus
dicit quod hic casu admittitur procurator ad agendum etc. ob. q. sed aut
ubi dicitur principaliter agere procurator sed iurare de calumpnia C. e. ti.
aut principales quia loquitur quando principalis dominus de facili potest haberi
¶ Et i. est tutus cum quod non possit facere dictum iudici in per
sona / non habet mandata principaliter dicendi / ff. ad c. e. ut
qui uel iudex prodinum ut iuretur pro alio i. canonem dicens non pt
fieri sine speciali mandato ut dicto c. e. ti. li. b. et c. e. ii. de prin-
cipalibus / ¶ Pone quod quis potest iurare quia principalis persona ut puta
aut uel alius administratione liuia quia si obstitutus aut principales
C. e. ti. ut procurator sine speciali mandato ut dicto c. e. ti. li. b. / et qui
admittitur cum cautione de rato non potest iurare procedere post litem
nisi probabile de calumpnia sit iuramentum quia cum in dicto aut principales
et caueo rati firmat persona eius de cuius mandato dubitatur
tamen ad litem sed ad alios actus / ¶ non ad iuramentum calumpnie quia ibi
desiderat principalis persona / ¶ Qualiter prestabit hoc iuramentum dicit
quod primo actor ipso reus indistincte iudicis iurabit primo quod pro actor
¶ Aliud an sit iuramentum potest apertis obuiari / et dicit tamen est quod non quia
sed aut principales ubi dicitur iuramentum calumpnie non potest apertis remitti
quia est introductum pro publica utilitate quia publice utilitatis est quod lites
sine calumpnia procedant / tamen coram iudicibus quam coram arbitris et hoc ergo
posse tacite si obmittitur processus non obiciatur / c. primo de iuramento calump-
nie quod dicit obmissum quia et si in iuramentum tamen indigeret aut arbiter potest cogere
utramque partem qui recusare quod est bonum ut in quacumque parte litis c. ti. i. lib.
¶ Venio ad quod super ubi calumpnie iuramentum quere i. capitulo i. iuramento
calumpnie quinque continentur capitula scilicet quod credat se bonam causam habere
uidet hic textus dicit quod principales persone i. primo ubi iuramento de
calumpnia. ¶ Et quere quot capitula continentur i. iuramento calumpnie
glo. uerbo quinque / quod iuras dicit se credere habere bonam causam / interrogatus
non negabit / non utetur falsa probatione / dilationem non petet i. fraude
quod ut dedit non dabit pro obtinendo i. causa nisi personis permissis c. e. ti. i.

¶ Non omnis quod ipso allega. aut principales si sed cum i iudicis dominus sicut prestat calumpnia c. quod aut principales ... lex ...

no. b

et est quod continet capitula iuramento calumpnie

et ponit v illud que qd hic tr iusta videt / et si queratur quare
no i fierat vel puniret et sba dla° pbo dictum / ut hic tandem
dlato illi peter / et no fit forum calupe iuat / et mf cetia
dt glo. et si quenā hic no i fierat cogno hic q p iuatu calupe
no cstringet quis advitate dicendū inst tuq delit interrogatur
et interrogat dz ipse omnibz poibz quibz de iure dz uideri q dit
ut c ij de g fessis li bz   Et p id iuatu est ipse de eo q tudt
ut estimat ut l. ij q q obseruat s. c h v dic hyu aduersoes
dz iurans decalup a p inhumanes est credulitas

Videat s pup no alonij cruaes / videtur hic q cessio pulij
dicens ysstatio ius trahit ad alios et q hui credit ab alijs
pt trahi inq eij et q hui cedit illi est denegand roij q i.
pbicator et b di ad eij lio de g d. iij pro l. di pzabit i fidi
cpuiss l. pstia s. q xbij q i. hic etia et hij ij i. petiti q. dt
hij est q credit de iure cor trahi pt ab alijs inpompha sed
p pulij delit ipusti inpphemio dicat / Quidā dicunt
pbia iurs iniurias no apphendit u iniurpalcs / o ut aiace
degsti li bij / ydam pbiam insti no apphendit u psonas
opposites c p r q de of delet sili si pulij sed si pup coe
ut hic i pulij palet / Venio ad glo; sup ubo pue
criminalis / videtur hic dicit q iuatu calupe pue i ca crimali pue
tunli, elxi possit alius demadans / et sic dicit ferut duo / pmo
q i crimali pstat calupo iuatu / sc q p pciis dicit decalupa
iurans posset / pij q debeat i crimali iurari pbatur s. c ti l. a
ubi dic q i criminali tats ubi pbatio requirit / iurand est decalupa
fat u deside i stri l. lxtia / ubi dic q augus nisti dest lo iurat
decalupa / Ibi glo. r ipsa glo sequit q i notorijs ut ubi
pcedit inpossisio no est neciij iuatu calupe / Ita q v pbo
requirit dz iuari ego cpposo / Ubi no requirit no dz iurari / Et hic
tenet spec or de iuato calupe q sest v ponc agiio et q fidli v
qui si emptor / et fat lep pa c ti ubi dic pue qd aliud in saro
coniugat pbonij sine quis petat se adj baudj admitti dz iurars
decalupa / et testes qui sut libes pone no sit recipidi u i defin
aliorū pbonij / Et pt esse no q sub iuatu calupe est ne ytectiosa
litigatam in stantia cpstat / si enest notoriij ut est quod
cpstat cessat ca pium cteniao / eo q i notorijs ne sit ptes indices
in cognoscendo u in quirend / et ex sequit q illa q copedunt
i figura iudicij voluntarij ut si quis petat pulij declarari
ut petit pem dispensari no copedit in figura iudicij ctenosi

no it at h iua qui
hu rati duos andes
et solui

colligit ude obtut rpol
ipsi dest ua poe rpolui

no[n] sit locu[m] iurat[ionem] calu[m]p[ni]e / ut no[n] i[n] p[ro]x[im]e c. ti q[uod] sequit[ur] v[e]l q[uod] ubi
[con]t[ra]ria sentent[ia] p[ro]mulgata ut [con]tentiosa / Sequit[ur] ubi litigatur / Et
[con]tra illo sequit[ur] cu[m] iudex p[ro]cedit ex officio q[uia] tu[n]c no[n] d[icitu]r litigatio
licet aliq[ui]s faciat p[ro] q[uo] ou[n]i p[ro]bandi i[n]gerat se / tu[n]c no[n] iurat
de calu[m]pnia c. ti 2 q[uod] v[e]l q[uod] si ca / fac[it] C. de offi. cau[sa] iudic[um] l. y
ubi d[icitu]r q[uod] si i[n] iudice p[er]stiterit cessari calu[m]pnia / et [con]tra solut[io]
q[uia] cu[m] q[ui]d fit ta[m] i[n] ca[usa] i[n]quisitionis requirit[ur] calu[m]p[ni]e iurat[ionem] ubi ta[men] p[ro]cedit[ur]
ex officio iudicis no[n] requirit[ur] q[uia] t[unc] no[n] s[unt] litigantes ut no[n] est actor
nisi fama q[ue] est rei manifesta s[ed] ab i[n]stancia p[ar]tis sit q[uod] 2 i de iure
d[icitu]r [con]tra no[n] s[ed] i[n]putata s[ed] / Quid i[n] accusatio[n]e iudicis d[icitu]r q[uod] iurare
2o no[n] v[er]o i[n]stancia. Ita cu[m] lex p[ri]ma C. e. ti loquit[ur] et aute
lit[is] [con]t[estationem] ap[er]te / q[uo]d [con]tinuit ar[gumentu]m c[ontr]a eo[rum] h[ab]eat i[n]stanc[i]a s[e]c[un]d[u]m ubicu[m]q[ue]
est [con]tinua ibi est i[n]stancia / Q[ui]d no[n] tota ca[usa] et ut possit
ad differe[n]tiam s[er]uire / no[n] d[icitu]r i[n]stancia nisi p[ost] lit[em] [con]t[estatam] q[uia] du[m] [con]t[estatu]r
lit[is] [con]t[estatio] s[e]c[un]d[u]m ti p[ro]ce[ssus] p[ro]stat / et ideo q[ua]n[do] iurat[ur] an lit[is] [con]t[estationem] e[st] p[re]stitu[ta]
sup[er] tota ca[usa] v[e]l q[ua]n[do] p[ost] lit[em] [con]t[estatam] est p[re]stitu[ta] / Et p[ro]l[at]a i[n] [con]t[estatione] t[ra]ng[it]
ad tota[m] ca[usa]m no[n] o[portet] postea sup[er] sp[eci]al[ibus] iuri[bus] aliq[uo] iurat[ionem] de calu[m]p[ni]a
q[uia] iurat[ionem] g[e]n[er]al[em] p[re]stitu[tam] i[n] q[ui]b[us] a[li]q[ui]d intelligit[ur] repetita[m] ut aut
hodie C. e. ti ut mag[is] p[ro]p[ri]e loquendo gen[era]l[i]s i[n]stant[ia] a[u]t[em] sp[eci]al[is] et h[ec]
est bu[m] i[n] iurato calu[m]p[ni]e s[ed] aut exigit[ur] iura[men]tu[m] aliq[uo]d q[uo]d s[i] debet
p[re]stari i[n] q[uo]ti[en]s[cum]q[ue] exigit[ur] ca[usa] p[re]standi ut [extra] o. y q[uod] malis de
iurato calu[m]p[ni]e li. bj 2e distinguas an ite[rum] sit iurandu[m] de ca-
lu[m]pnia i[n] bona ca[usa] d[icitu]r aut est p[re]stitu[tum] iurat[um] calu[m]p[ni]e t[ame]n ti ubi
ut i[n]c[e]pta c[aus]a p[ri]us s[ed] p[ost] lit[em] [con]t[estatam] aut no[n] t[ame]n q[uia] postq[ua]m lis est
[con]t[esta]ta. Tu[n]c sup[er] lit[em] ip[sa]m q[uod] sup[er] o[mn]ib[us] i[n]cid[ent]ib[us] lite s[ed] aut a[n]te lit[em]
[con]t[estatam] tu[n]c sup[er] i[ll]o a[li]q[uo]d intelligit[ur] sup[er] quo iur[aver]it a[liqui]d [con]p[ro]matu[m]
et [con]tra p[ro]b[a]t[ur] s[ed] nu[n]c i[n]sta[nti]a puta q[uia] i[n]stancia e[st] p[er]e[m]pta de quo
de p[er]i[cu]li o[mn]ib[us] b[on]is s[ed] i[n] [con]t[ra]r[ium] [con]tinuo ca[usa] deberet ite[rum] de calu[m]p[ni]a
iurari 2 dico[r] q[uod] sic q[uia] iurat[ionem] q[uo]d p[er]tinet ad ordine[m] iudicii ergo
v[e]l novus ordo novu[m] iurat[um] sed nova i[n]stancia et h[ec] tangit[ur]
sup[er] v[er]bo i[n]stancia[m] q[uo]d d[icitu]r ut [con]tentiosa litigantium i[n]stancia [con]p[ro]
stat[ur] Et [con]tra p[ro]b[atu]r n[on] c. ij li. bj q[uod] e. ti ip[s]e i[n] ca[usa] ap[pellation]is iurat de calu[m]p[ni]a
s[ed] q[uia] est i[n]stancia mutata no[n] obstat v[er]o i[n] q[ui]b[us] q[ua]m quidam
ponebant q[uia] i[n] ca[usa] ap[pellation]is no[n] mut[antu]r res neq[ue] p[er]sona ut mod[us]
agendi s[e]c[un]d[u]m ta[men] b[e]n[e] p[ro]p[ter] iura[men]tu[m] b[e]n[e] ad ea [con]tendendu[m] q[uod] e[st] i[n]
fac[it] C. ne liceat i[n] una eade[m]q[ue] ca[usa] in futuro [con]t[ra] q[uod] d[icitu]r licet
i[n] ist[i]s trib[us] s[e]c[un]d[u]m est eade[m] op[ini]o tu[n]c litigantiu[m] p[ote]st esse diu[er]sa i[n]st[anti]a
q[uod] s[ecundu]m s[e]c[un]d[u]m p[ro]cessu[m] ita ulti[m]a sit [con]p[ro]mis[si]b[us] o[mn]ib[us] et dubitatas h[ec] o[mn]i[bu]s sim[ilis]
i no[n] [con]tra de ut i[n]c[on]g[ruu]m v[er]o i[n] l. de ta[ntu]m Et h[ec] op[ini]o hodie est
ap[er]ta i[n] textu c. y. e. ti li. bj q[uod] q[uod] no[n] ult[ra] iurat[ur] de calu[m]pnia.

Sec[undu]m no[n] nota.

in ca ap^s cadit ac^a sicut i pu^li seu actione istituta ut J̄ e ti
c tu i ca ieiu^t k aut h̄ebu^t ꝑ ꝓfesso sedit deꝓfess s post ꝑstitu
liby ¶ Et ꝙst ꝙ noviy iuramento calūp e retro ap^s quis
tꝫ duos arlos seu ꝑtes ꝓo arlo ap^s q^u ad suaz diffi^{cias} appellat
ꝓo ueritij ꝑncipalis. Et sup utroꝫ ꝑstat^z calūp^e iuratu q^{uis}
tu pu^{le} s q^a adiffi^{tiua} aplat^z dicit ꝑ dec. c. ij de iur calūp li^{bro} vi^o
requit^z in ca ap^s sicut quida k̄auatu esse ꝙ i ca appll^s
sit noua lit^s ꝑt^{co} fatiencda ꝙ s^t ꝑpkat q^z in^{ic}a calūp^e dꝫ
sequi qt^s lit^s ut i c. ex tam de iura calūp^e ergo ꝑsupposito
iurato calūp^e ꝑsupponit^z ꝑncibꝫ eius s lit^s qt^s / ista sut
ꝑpo h̄ost^s ut alit^{er} ꝓe s gratiā absentes de dolo agit c. put
in aut d^t ꝙ h^t no est uite et no est uite dari lib^o i causa
ap^s de dolo h̄ētu qtīngit v^l h^t uot iu^i. ꝫ ad gruanciam
ut distīgui aut aplat^z ab īterlocutoria aut adiffi^{tiua} ꝓ^o tam
no datur libellus ꝓ^o ro s^t madamt dns ꝑp^a cluuaco.
obs^rnat auditorib^z sacri palacij z s^t obs^ruatur ut no^z ipso de
lit^s qt^s e^a nut dicend^o nisi ꝑ ar^u) qui ita not iudo c. ij^o de iura
calūp ꝓ^s delig^s i c eu qtīngat de offic^o delega^{ti} d^t aut ꝑcedit^z
ꝓ aliquis act^s inutil^s addit^z ut ꝑcedi sine noua lit^s qt^s sed
si aliquid addit^z ꝑ i c. ꝑioc bene si actu. ipsi pu^li h̄ut in actor
h̄ya ca ap^s ut ca^{ta} . | ꝑ ꝓo distigues aut app^z ab int^{lo}c^a aut
adiffi^{tiua} ꝑsupponit ꝙ ꝓ^e lata sup ap^e ab int^{lo}cuto^a s^t int^{lo}cutoria
q^z s ꝙ^s diffi^{tiua} utriꝫ ꝑte ꝑluce no poss^t ad eam ꝑcedi sine
qt^s lit^s facit de do igitur put c. ꝙ no^z i c. ꝑuenit^{erit}z q̄ filij
s^t lum et ista est ratio ꝙ est int^{lo}cutoria v^o ꝑtam licet
h^v indic^s s^t diffi^{tiua} s^t ꝑnunciat^z q appellauit dicendo male
ap^{eto} cu ꝑmittat^z negotij ꝑu^{le} addiffi^{tiua}m ad iudicē a quo
s^t de ui. s. i nt^r vale ide ap ut debitr . | Secūd i caus ꝑmiss^z
s^t ut i cleri sepe de v sigt . | Post^s ꝑꝫ i quibꝫ caus h̄uerit^z
ꝓꝙ^o sit iura^{ti} calūp^e el est ut gtencosa litigatiu instancia
ꝑpetat^z ut dici l. i. e. c. ti. ꝑꝫ i notorijs et i hijs q s^t voluntarij
iudicij no iurat^z q^z ibi no est ꝑp^e gtencio ste q^z d^t litigatiu
ꝑꝫ ubi iudex ex officio i q^rit. tu qnoꝫ iudic^s ꝑcessu ꝗmuero
officio no requit^z lit^s qt^s q^z i no s^t litigates ita iudex no
h̄et^r ꝑ actore ꝫ fama q est uel i accta s^z q^z d^t instancia ꝑꝫ
ꝙ i mixta instancia dꝫ iurari io i ca ap^s iurat^z ꝙ et ꝑa^o
et sequit^z ꝙ i mca crimali iurat^z q^z in ca est gtenciosa li
tigacio^u instacia.

Sequit^z inge an^{ur} q g arguit i gl^{ia} / ꝫ ꝙ i crimali
no ꝑstet calūp^e iurat^s inst de publicis iudicijs i ꝑpu^o

C. q. [rubric] ¶ Ro quia actio criminalis ut licet cum ceteris judiciis insti. de publ. iudi-
ciis in prin. quod ut habetur toc. c. iurando ¶ Circo quod licet corpe
accusatorum ut sacrius pena cruciet ut ff. de bonis corum
qui morte sibi consciuerunt l. i. / et mortis filio ita l. i. C. e. ti. / dic
quod licitum est reo in criminali se defendere per alium et licitum est
ei negare veritatem et subsistere ff. de confessis l. si quando / ¶ Certio ut est
non probante parti filius suplicio non dicit agnoscere si talis est iudicatio
¶ Qui quod licet fugere reo sup. tamen ut l. tu fugere / Ro quia ad accusandum
admittitur hic quod libus leuiter decreta l. sua / Regu. de bonis
bonis libertorum l. quum tam maior quod si patris / ubi si filius de mandato
patris per alium accusat libertum non potest excludit a successione
liberti / glo hic tenet contrarium vel glo. l. i. C. e. ti. facit decreta
tum dilecti / Item ad contra / ¶ Et glo. contra l. / Et contra non
obstant nam non sequitur actio criminalis ut licet sicut cum aliis actionibus
quod non dicit iurari de calumpnia / quia presens ergo sequitur ergo
ut dicit libellus offerri / iuxta hoc quod sit quest. sicut insti. in quo ingredi
¶ Et ad textum insti. de publ. iudiciis in prin. ubi dicit quod actio
criminalis ut sicut licet cum aliis actionibus / hic est verum ratio sensus quod in civilibus
agitur ad id dandum ut recipiendum / In criminalibus vero ut reus puniatur
et hostiensis dicit quod dicit insti. de publicis iudiciis in prin. publica iudicia
ut opera sicut habent cum ceteris iudiciis illud verum est quo ad modum
agendi sive petendi quia in civilibus agitur ad id petitur in criminalibus
ad penam ¶ Et ad hanc licet corpore accusatorem ff. de bonis eorum
qui morte sibi consci. dicit quod licet bene redimere se perpetuam et sup-
tamen fugere / non tamen sequitur ergo non dicit iurari quia fugientem
talis non excludit / ita est intelli. ut fugiendi / et in crimi-
naliter ut hic supra / et de cum etiam adgratiam / licet quod in ea sequitur
licitum est adversarium suum corrumpere et licitum est nectum / Item per
tendo esse in ipsa agit suum non quale cumque potuit ff. de bonis
eorum qui morte sibi consciverunt l. i. ergo non est iurandum ne dicit
ut dicendi hostiensis dicit hic non obstat licet omnes hic leges ille sic ad-
mittunt. leges dei contrarium vult quistandum est in hac parte, sicut
omne mendacium est dampnatum corpori quod in intelligi autem dicit hostiensis
sortes corpori et ius ciuilitatem dictis legibus contrarius ista sicut dicta
primaria prebentur non est tutum a talibus ... iudicanda
in foro animi / ut sufficiat proponitur / sicut supplicium non placet / quia
melius est cum ... quam ... reconsiliationem quod ut
sicut vera C. in quibus causis ¶ Ad hunc minus tamen hic admittitur
ad accusandum verum est in causis alicui repellitur verum / primo de accusa-
tione quia in primis non apparet accusatorem non fingetur

¶ Ad quid ergo si pars que est maior dicit se ibi appellato de calumpnia consistis sumpsit repulsus; sed ibi non constituit de calumpnia. ergo an te tu glossa dicit tu dicas non licet tutum in foro ecclesiastico compellere a talibus calumpnie iuramentum quod facile quis pro salute corporis deiceret; si pro non facit pro salute vero; non sed in casu [illegible] locum in foro tamen si vero non cessat [illegible] non effugit pena sequitur. ¶ Sequitur nunc ei sed. quales videtur pro clericis prohibent calumpnie iuramentum prestare et in criminali quod [illegible] duplicitur pro [illegible] non se pars sed procuratores [illegible] ; mandat [illegible] e t i; sed [illegible] non invenit [illegible] in criminali [illegible] iudicari non potent [illegible] [illegible] quod [illegible] potest prestare [illegible] iuramentum hodie [illegible] ; sed hic non est [illegible] quod [illegible] hoc prestat [illegible] constitutum speciale mandatum e t t s [illegible] ; sed aut clericus litigat in causa [illegible] procuratorem iurat si procurator litigat pro [illegible] [illegible] ; si aut litigat ipsa causa [illegible] iurans [illegible] ad [illegible] non [illegible] de iure civilis agebat non inveniret [illegible] ; immo dicit [illegible] si [illegible] est [illegible] est [illegible] non invenient ad totam causam sed ad [illegible] quod est nobile. Benedictus deus.

Cap. [illegible]

¶ Litteras [illegible] spiritualibus causis de calumpnia non iurat; concta est hodie e t i [illegible] primo ponit [illegible] ; sed [illegible] mandat [illegible] iura ibi [illegible] ¶ ¶ [illegible] spiritualibus causis [illegible] ; ¶ Dubitabat an in [illegible] causis spiritualibus debet iuramentum calumpnie prestari; delegati quibus [illegible] quibus [illegible] [illegible] ¶ ¶ [illegible] causis [illegible] calumpnie [illegible] et [illegible] non [illegible] ; sed [illegible] fuerit [illegible] ; [illegible] ; que [illegible] causis non [illegible] calumpnie iuramentum. ¶ ¶ [illegible] mandat delegatis ut calumpnie iuramento dimisso ad ulteriora cause procedant.

¶ Nota [illegible] tempora istius capituli [illegible] spiritualibus de calumpnia iurabitur et idem [illegible] spiritualibus [illegible] et de [illegible] ; [illegible] ; [illegible] ; [illegible] calumpnie [illegible] non procedant [illegible] spiritualibus [illegible] ; qui [illegible] ad [illegible] ; [illegible] ; [illegible] calumpnie [illegible] ; [illegible] ; qui debet [illegible] ; ut [illegible] ; [illegible] et [illegible] ; [illegible] ; [illegible]

Qui [illegible] qualiter [illegible] [illegible]

Conspicit [illegible] ut [illegible] [illegible] est [illegible] spirituales et [illegible] ; [illegible] ; [illegible] est [illegible] ; [illegible] cum [illegible] spiritualibus [illegible] et spiritualibus causis [illegible] ad [illegible] ; [illegible] ; [illegible] ; [illegible] ad [illegible] ; [illegible] ; [illegible] iuramentum [illegible] [illegible] ad [illegible]

c(ontra) h(oc) iura(men)to et i(n)sp(ect)io(n)ib(us) d(i)c(itu)r ultro citro dec(er)nend(i) s(ed) ...
stie ad pauca restring(itu)r (et) ideo facili(us) est ad illa iura(men)tu(m) ind(u)c(er)e
s(ecundu)m Jn. ¶ Iste c(ontra) h(oc) iura(men)to requi(ri)t(ur) est a malo in credulit(ate) de cle(rici)s
regu(lari)b(us) s(ed) i(n) sp(iritu)alib(us) cau(sis) o(mn)ia debe(n)t p(ro)cede(re) a bono s(ecundu)m Jn.
c(ontra) h(oc) l(ibe)t h(ab)es to(tu)m q(ui)d iura(men)t(um) calu(m)p(ni)e no(n) sit a(n)n(us) tanto t(em)p(or)e
s(ed) a(n)n(u)s similis ibi tu(m) d(icitu)r no(n) p(ro)sequi distr(ictu)re ¶ Exinde go quo
quo(d) est introductu(m) | h(oc) iura(men)to(rum) iur(a) dicu(n)t q(ui)a i(n) (con)t(ra)r(iu)m ff. de
da(m)pno infecto l. qui bona et plo(res) | iste l. h(oc) no(n) p(ro)bat | q(uia)
lo(qui)t(ur) de iura(men)to (con)p(ro)missoriali ¶ Q(ui)a p(er) l. ut h(er)edes ff. familie h(er)c(iscun)de
(et) s(i) qui familie | tame(n) forma libe(ro)s | p(ro)pon(itu)r s(ed) status cau(se)
(et) effect(us) iuris novo iustitia(m) tribu(er)it | q(ui)a sup(er)s(crip)tu(m) s(u)p(ra) in c(apitu)lo
et e(m)ergentib(us) iurat(ur) c(apitulo) e t(itulo) l(ibro) i | et h(oc) i(n) h(oc) e(m)ergenti(bus) an lit(is) (con)t(estati)o(nem)
e(m)ergenti(bus) i(n) tota se (ex)tendit | eo q(uod) t(ame)n iura(men)to capit tota
lite. t(ame)n q(uod) i(n)cludit singulis se ut i(n) l. ff. d(ic)it Bald(us) ¶ Eue(n)it
t(ame)n i(n) Jn. aliq(ui)b(us) p(ro)stitit iura(men)to de v(er)itate dicenda | mi(ch)i potit
(con)tra iura(men)ti sup(er) credulitate r(espo)n(deri) q(uod) i(n) (con)t(ra)rio | (con)tra
no(n) iura(n)t de credulitate s(ed) de veritate | i(n) aliis credulitas a(liter)
sta(ri) | ut credulitas elicit(ur) (con)p(ro)bat(ur) | (con)tra bo(nos) (et) c(ontra) demo(n)stra(n)t
debent t(ame)n p(ar)tes iurare ut et(iam) testes iurat(ur) de v(er)itate q(ua)m sentit
vel credit ¶ Q(ui)a h(oc) app(ar)et mirabile q(ua)n(do) debeant interrogari
de credulitate | et t(ame)n debeat iur(are) | Jn. et q(ua)n(do) testes vel p(ar)tes
i(n) sp(iritu)alib(us) iur(an)t de v(er)itate | ulterius interroga(n)di sunt de credulitate
(et) iudic(e) tenent i(n) detesti quotiens i(n)fine | (et) c(ontra) i(n) a(n)ni(s) | sed
utrumq(ue) | t(ame)n de v(er)itate q(ua)m credulitate (con)t(ra) dicit q(ui)a te p(ri)mu(m) de v(er)itate
s(ecundu)m (con)stitu(tionem) responde(re) v(er)itate (con)t(ra)rie (con)sid(er)ata | q(ua)ntu(m) ad i(m)p(er)io(s)
effectu(m) potius est i(n) iura(men)to credulitat(is) q(ua)m v(er)itat(is) | p(ate)t de testi
p(ro)ducend(is) lib(er)is de i(ure) iur(ando) (et) s(ecundu)m ... Jn. ¶ Q(ui)a h(oc) de (con)suetudine
tu(n)c iurat t(ame)n dic(er)e v(er)itate (con)t(ra) q(ua)m credit ut s(ecundu)m istud iura(men)ti
u(ltim)u(m) s(ecundu)m Jn. | maxime i(n) cau(sis) electio(n)is est utile | (con)tra ...
ad id(em) ... ad fine(m) ¶ Sciend(um) est p(ro)cede(re) i(n) iudiciarijs | q(uia)
iudex (et) interrogat(ur) de quo(cumque) introducu(n)tur | Jd q(uod) sufficiat adiu-
dicandu(m) ... q(uod) (et) iudicante | s(ed) aliq(ui)d t(ame)n sufficiat adiudicandu(m)
de p(ro)p(ri)o ... circa
¶ Veniamus ad (con)s(tit)u(tion)es que m(ateri)a(m) ... q(ue)da(m) cau(s)e dicu(n)t(ur) h(oc) d(icitu)r in ca(usa)
sp(iritu)ali no(n) iura(tu)r de calu(m)p(ni)a ideo glo(sa) adiu(n)git s(ecundu)m doctores ut sciam(us)
i(n) q(ui)b(us) cau(sis) iurat(ur) de calu(m)pnia disting(uitu)r plura q(uia) ...
q(uia) q(ue)da(m) cau(s)e sunt sp(irit)uales ut sp(irit)ualib(us) a(n)nexe de iudici(is) q(ua)ntu(m) et
i(n) ... no(n) iurat(ur) de calu(m)p(ni)a | si agit(ur) sup(er) p(ro)p(ri)o et petitorio | s(ed) cu(m)

Q(uod) disting(uitu)r cau(se) sp(iritu)ales (et) q(ue) s(un)t ciuiles (et) mixtas
et o(mn)ino i(n) sp(irit)ualibus
(et) q(ue) fuer(un)t ... i(n) possessorio (et) ...
... i(n) sp(irit)ualib(us) iura(tur)
de calu(m)pnia

sup corpe s ut c tu dlta de elect ul possessorio ut c. l(itte)ras de
rest spol / s de uirtute indistincte int de elect dicit qz alit ubi tos
habet no poss xxxvi. d. indicante / et propon q hic occidit
¶ Alie tac sunt iuc ciuiles et sunt i iudicio quam sunt iuc ciuiles
ut puta si agit pro hereditate ul primaria causa / ff de libelli
obla c pto et ultio ¶ Alie iuc criminales ubi agit criminalit de
crimine ut in de acca heretic ¶ Alie sunt mixte ut cu agit de crimine
ciuilit ut de pena et tue in istis omnibus iurat de calumpnia i distincte
¶ Sed q(uid) i(n) illo q an medio dic h(oc) te forciu(m) bidet q i spualibus est
de calumpnia iurand / ¶ Nam maior ro suadet iuri ubi / iuc
patent uiciosi ingress / ff de do c(ontra) q tu c. i li vi coniuranti piculu est
ubi s ca spualia calumpniari ideo tamen est agend ca ca. poy
q y c ulto / et de elect ubi piculu li bj / fat ff ad carbonianu l. i.
ij ibi dat carboniana impubi qui negat filiu / fortius si neget
filius ei datur furt / al prta ess ua ad puleue maiori iniuria
ussficiend pluia regirancova de ipso metiend / uideas glo ibi
et no q maius spualibus q obicit / Item q p c. l(itte)ras de resti spoli
et p c. dilta de elect de testi pcuran de corp pasto ¶ / Item q
p c de elect dudu / ste q h c. ipso ubi i spualibus iuratur
de calumpnia glo uidet / ad c l(itte)ras de resti spo dt aut agit
petitorio aut possessorio si petitorio no iurat ut hic si possessorio
iurat ut i c. l(itte)ras de resti spol ¶ / ad c. dilti de elect / de testi
pcura de corp pastor dt eius agit i spuali sup p(ro)u(isione) et pe
titorio no mandat ut hic / s sup corporibus iurat ut d(ictum) e(st) / hodie
h(od)i i spualibus indistincte iurat de calumpnia ut i c. i li vi

I(n)pstractationis iurari pt de calumpnia p p(ro)ules p(er)sonas ut
prioros cum notam hutes ¶ Quanis necessit ad dicu spaz
sed qu(er)ebat ab eo de turbi / p(ri)mo an indistincte mod ca iura tu
calumpnie sit pstand sed an p(ro)curand sit p p(ro)ules ul prioros
et si prioros inuiq hi habit i ciuiu dur ut p(ro)cura
ad p(ri)ma que ipse dt q no possibilit passum hoc est i distinte iuari
de calumpnia s qualitate tae inspecta ¶ Ad secu(n)du(m)
an p p(ro)ules ut prioros iurari debeat ¶ / Quidt q i p(re)sta gtate
tae personaes quas p(ri)ncipales quas prioros h no tam omo
no nesciant pstabit tl quatu / ¶ Ad tercia quia querebat
minus cuiq pstabut tl quatu dt i eiuo iuravit
¶ Nota hic urca sed dcu pu q no i omnibus caus psta calumpnie
iuratu q i spualibus no pstat s c. p(ro)p(osuit) et i c c(au)s(am) hic brev
s tpa illor niui / hodie bo qz ca i spualibus sepe quittebat
calumpnia / ff statut q inct incis i c c. i li vi(o) x ph(t) sit ca

Passum i indistincte ut
i distincte tae an sit ciuiat
ut no uehemens an urrdo
y q hic p(re)cepta s. de penis
tue p(ri)ncipalem sunt in
stonstat no d. de penis
i pecuniaris hiis pu ssu
/ est i spuali ut tales sunt
religiosi qui no iurant
ut pelatos qui iurant ut
i c. ipso ut cu qui sunt
clericorum iurand i c. si.

4° opposita pena glo sup vbo no passum ¶ Scdo no q in specta
qualite psonaz icatt quez iurat p pules quez p alios gte
psone vz an put psona sit minor vl maior qz si minor tunc
iurat tutor et no put psona. x. c. ti. l. y ¶ Ite an sit cleric vl
laic si cleric rest ea eit ut aly de maiora ¶ o. c. t. p° si laic
rectatis psre tut pse iurat x. c. ti. tut pules ¶ Ite ter qualitas
psone gsistit in legalite z notitia ce ¶ papintu palis gpsona
sit legalior q ponit aon melg nouit veritate qz si no hz notitia
vae seu notitia mis cog sup quo iurat mirado soiuz p pri-
his ut fulmarcellus ff vxo amotaz ubi patt amouet vl cuius
his no cogit iurare sz ille solum q dr amouisse quo eam cu
dus melius nouit cogit adhoc iuratu decindi c. p° li. 6 ¶ Ite
tunc similiter indoctum pauratore ignorante su iurare
ymo appellet platum icaplin gslueut vibrauy psona inp aliny
et hic wlt hic tex. ad dt quo cum omo no uestiat et dt
ostis no q religiosos et alios puitut adtas ignaros facti
z inhdn biles z su gscia qui uetgat cuna ¶ Sit iosti gsta
ydonei qui eam nostit bn x. c. b. y ¶ Equalitas cae vz an
sit spualis vl tpalis qz i spuali no iurat ¶ Camalis aut
vz fi aliquos i cumali no iurat dequo dcy est 8 c. p° ¶ Re
tiencus an bilis y y bn pstrupta 6. depoui tue ffi u eho
¶ Certum dcy q i aiaz iuraint pstat calupe iurat z' iste
textus bi i uice q petuz uinet i aiaz pz ¶ Con hom dr
tibi dno vl iurato pstat i aiaz dni ad hoc fact detesti pun
li 6 ¶ Sicas aut queruny de iurato nitatis aut calupnie
si vitatis pontis thus ple mandatu innat iaiam dni ut lz dr
i dno et no i t. ho c. ti li 6 et fat i pinaue detesti li 6
¶ Aut de iurato calupe aut loqui i ponsfe aut in si iudicio ¶ Si
in pnnsfe tunc ple madatu tunc no solu iurat i aiaz dni
h et sp̄am qz pl no debet iurare i aiaz pnaz ¶ tunc requirit
ip postqua dno pstitiss iura calupne ¶ pterum posteor pstitis
no tenet ¶ tunc queris est arg in c. ho c. ti li 6 ¶ et io dt
ap pons thus ple madatu iurabit deculi i aiam dni c. ti
c. vltio li 6° s eadem pia ut t ho c. ti z li° z nota ibi
¶ Si aut queris de sindico alicuius vniuersitatis seu collegij
tt qz put si vniuersitas no hz aiam de pech op toua q i vniuersitate
Item qz ecclesia hz tuniaz administratoru qz alicui superior gstituit
i c. supatores pc ecitutor io pstat hic iuramentum x. c. ti. li 6
i fin dicit ¶ et hic iurat hic q vltra quo ad iuditium
addechobu ff sperbum p blis iudicis est gnalis sermo.

Hoc est i spuali iurat
c. t. p° li. 6

[illegible]

obstat capitulo soluit

¶ Item dicit quod in monasterio constituit yconomum abbas cum capitulo negligentibus consti-
tutis ut supra eius capitulo ¶ Item ad quod primum que recipit et videtur
quod abbas | Vos videtis quod in omnis collegii seu monasterii licet constitui syndicus
omni detalupa pertinet | Sed contra videtur quod hic yconomus constituere debet
abbas seu prelatus quia eis est commissa cura monasterii et ecclesie
ad municipales et municipes ¶ Contra quia textus intelligunt de collegiis
corporum que pertinent ad collegium ff ad municipales et municipes et ff
de quibus demonstrationibus ff in municipibus ubi iurat hic procuratores
municipii vel recipitur | Iudico quedam sunt collegia seculari unum
presidentes alias hic yconomus pertinent ut in gyro quedam ecclesiastica
et tunc procuratorem quamvis ut hic tunc vel textus sunt iniussu in yconomus qui
veritate sunt ut hic dicitur | et hic est primum ipse iudex quod ipse
non cogitur iurare ut de et c primo ¶ Glo dicit quia potest
prestari per prelatum et illos de c si volunt non tamen adhuc coguntur sicut
de c p c et alijs defensoribus ydoneis si expedit non obiunt
que ecclesie seruire officium licent delegari | et sic monasterium iurat
procuratorem si velit | Sed contra c ultima li | Iudico quedam sunt prelati
clerici vel quantum iudice | et ibi detalupa iurat | et intelligitur
hic ipse mandatum ut tutores curatores dati a l vel a iudice
principales maneat scilicet ut l ij d c ti | quedam sunt mandatum
absolue non ante iudicem exisse detalupa non iurat ut sicut
ipse mandatum ¶ Videas quod supra vo ff yconomum quia mentio sit hic
de yconomo ideo quod querit quis est yconomus ¶ Iudico cui res eius cura
gubernanda mandatur proprie dicitur cura in quibusdam et c volumus
¶ Hic querit an ut syndicum cogitur ipse dicitur ¶ Primo non vero id est
licet yconomus syndicus vel actor committit sunt collegii de quo
hic non q ij c vel simul et b q ij quod episcopi sunt i q ij salvator ubi
causa non tenet de nobis ff de eo constitui ut dicitur defensor
et b c ti c p o ij quod supra vo defensoribus ¶ Item autem constituetur
yconomus ¶ Iudico episcopi ut de episcopis aliis omnes quod nichilominus
iurabit detalupa sive sit reus sive actor ¶ Sed quid si illi de capitulo negligunt
constituere yconomum quid erit ¶ Primo et cetera negligentiam supplet episcopus et
episcopi negligentiam archiepiscopus supplet magistro de yconomo ix q ij ad si
¶ Glo dicit in fine licet yconomum constituat episcopus assumet et auctoritate et utilitate
in ecclesia collegiata quia subest episcopo ut in c michilominus Sed dicunt alie
tamen licet constituto sine auctoritate episcopi ut dicitur quod constitutum assumet ut in c
unico de syndico ff quod cuiusque universitatis l i et dicit petrus quod hic
cum deo approbat ut cura sunt quod in inferioribus causis sit
ecclesiarum assensus episcopi necesse sindicitur | quod ff distinguitur
dispretas ecclesias hic quod recipit coerceri si quod in ceteris cathedralibus

si bona sit destituta capitulum propter hoc constituet defensorem in talibus prius ex capitulo
licet per se possit agere. ¶ In ceteris inferioribus prelatus cum capitulo constituet
cum licet facultatem ministrandi. ¶ Sequitur quod queritur qualis debet
esse procurator. Respondeo qui vite fuerit et bone fame, nam suspectus et in-
famis esse non debet dicit [illegible] infamis potest esse procurator. ¶ Go. dicit contra leges
et canones ut in iuribus allegatis quia tam civilia quam canonica prohonestas
[illegible] personas [illegible] repellit infamia intellige iuris
non autem [illegible] facti. ¶ Sed procurator negotiorum non repellit etsi infa-
mis [illegible] offerens [illegible] de summa trinitate l. [illegible]

Ceterum in [illegible] causis iurant clerici de calumpnia non ob-
stante contraria consuetudine [illegible] potest mandatum habet
et [illegible] desiderio [illegible] potuit [illegible]
[illegible] clericus [illegible] de sancto albano ¶ Et [illegible] domesticis ille
[illegible] super quadam [illegible] iudices [illegible] apud
calumpnie iuramentum [illegible] dicentes quod consuetudo [illegible]
ne prestent huiusmodi iuramentum et ne cogerentur ad prestandum iuramentum prestandum
appellabat. ¶ Iudices dubitantes consuluerunt [illegible]
consuetudine non obstantibus cogi debent [illegible] ad prestandum huiusmodi iuramentum
¶ Dominus papa considerans [illegible] quod novis morbis nova convenit antidota
preparari. ¶ Et ideo [illegible] clericus agit vel alium
[illegible] novum iuris [illegible] remedium adhibere. ¶ Adeo
[illegible] mandat [illegible] civitate [illegible] abusione prete-
[illegible] prestari huiusmodi iuramentum [illegible]
allegata [illegible] non obstante. ¶ Ideo quod non [illegible] consuetudo
ut non prestet iuramentum calumpnie [illegible] desiderio [illegible]
[illegible] consuetudo [illegible]
[illegible] alterius ¶ Et dicit [illegible] consuetudo
erat [illegible] ¶ [illegible] iuramenti calumpnie [illegible]
[illegible] alia [illegible] iuramenti [illegible]
[illegible] ¶ Item non textum novis morbis nova
convenit antidota preparari [illegible] morborum [illegible] cogit nos novas
invenire medicinas l. [illegible] ut constituetur [illegible] medicine [illegible]
ad morbum ita iura ad negocia [illegible]
[illegible] de novo [illegible] auxilio indigent
[illegible] decretate [illegible] novis rebus novum remedium
[illegible] ¶ Unde [illegible] non [illegible]
[illegible] procurator constituatur ad [illegible]
iuramentum calumpnie non possit [illegible] mandatum et
dominus sit absens longe puta ultra [illegible] quid fiet. ¶ Iudex
[illegible] curator [illegible] ut l. i ff de [illegible] dando [illegible] iurabit

Antidota quid sit [illegible]
[illegible] ff de [illegible]
l. [illegible] medicina
[illegible] [illegible]
[illegible] ille [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
non audit [illegible]
Consuetudo [illegible] prestando
[illegible]
[illegible] de
[illegible]
[illegible]

de calumpnia in glo. ¶ Contra glo. respondeo dicunt quod debet delatio
parcium ut Bernardus duo ut s. e. ti. proxio c. cum ... si pro prelatis
¶ Alii dicunt duo absente parte procurator aliud iuramentum prestare
debet procurator petitio fallit ipse c. ti. ... restat quod Jo. cal. in latis notabat
et predicta intellige in procuratore generali si tamen habet mandatum glo.
quod non esset dubia quod tunc procurator iuraret ... c. t. si li. vi. / Secundum
in ... c. ubi contra videtur s. e. t. / videlicet quando ... tunc clericos debere
iurare de calumpnia ... s. e. proxio ... ubi aliis delegant
... in ea ecclesie seu collegii vel universitatis alii delegant
... / ... in ipsa dicitur quod in ea ecclesie iurat si non cogitur
Alii tamen procurator ecclesie et universitatis de calumpnia iurat
... detestatione ... est quedam
narratio processus ... ad ... talis ¶ Dns archiepiscopus ...
... in ... facientes super quadam villa ... in
qua dicebat se ... et etiam super quibusdam aliis articulis / dns
... quibusdam iudicibus / iudices delegati ... non pro
cesserunt ... ipsa mandavit ... ad eam remanent
reduci ¶ Coram ... procurator ... ipsa cum instructione de-
... ipsa procuratorem ... parte ... fecit petitionem
... mandavit ... super ea videlicet / et sic
petitionem ... ipsa ... secunda ... ut ...
lite plenissime ... ipsa contestata et ipsa contestatione ...
reddita ipsa fecit ... iuramentum de calumpnia prestari
¶ Pro ... procurator ... iuramentum ... / ... quod
... non sit ... c. ij. / ... super ... quod non est
... in ... petitio ... procurator
... ¶ ... platus ... in
ecclesie ... lite contestata / ... petitio ...
... et ... ad eam ... alteram videre
et sic erat procurator ante petitionem ... ad eam se-
... lite contestata s. de lite contestata c. unico / ... differt
a tutore qui demum procuratore lite contestata ... / ut l. ... tu-
tores de ... non ... tamen ut tam libera est tutoris administratio
ut plene vide ... c. de ... in
... ¶ Nota quando iuramentum calumpnie prestari post litem contestatam
... lite ... contestata / iuramentum calumpnie ... quod ...
... ordine rubricarum quod post ... de lite contestata et ti.
... lite non contestata ponitur ti. de iuramento calumpnie dicit ... ordo
non est de substantia ordinis iudiciarii / ut est ... c. i. e. ti. li. vi. / ...

Uterque agente ut
... Alios ... non
... s. e. c. ij. / Et
... super ... hore
et districtu ville ...
¶ Processerunt ... si
processisset non ... dum
... ad ... eam
... ille de
... / ¶ Item ... ha-
bueruntt mandatum ...
... quo ...
... constitutos ...
... processum
esse

so licz in pmo libro lite exordio iuramentu de calupnia no fuerit po
tent i qualibz pte lite iurari ut dco c. po q i capit si de calupnia
¶ Pro q iuramto calupnie prin pt p pcurat ett et vniuersitat ubi
iuramto calupe sciamus ab ipis pcurat pstari q c. ullaz et ti li vi
est tam q pcurat siue spli madato tale iuramtu no pstat ¶ Sz non
appz q sunt pcurat habuissent spli madatu de solo ¶ Et ministris
debito fuisset in prima spe gsti dicitis quida sunt pstare iurari
aiuz ut tutores curatores pupilloz l. sciendu ¶ Vnde psilio sin
dici ett. ¶ Sz c. t. vo vniuersitatu et clericis siue spli madato iurare
ut sunt quida sunt ab hoie et isti siue spli madato no iurant
ut i giro ¶ Sz q sunt no dt q isti fuissent sindici sz pcuratores sunt
si non qui dt q no tenent de noie sz de modo gstitucois et
de gene gstituent ¶ Cu administe quocuqz noie nocet sindic
est ¶ Si no aio dco et tn dicto actor est et vide q not so in
i c. c. libro ¶ Item p una peticionu ipius ab eoru pstitit q aucups
erat actor sequitur no fieret fori rei pt vacabat iurare de so-
q licz ad causa sancti dicendi c. ti cu sit ¶ Item no debet
toq pcuratoribz cu ministris debeat gsti sunt textus i telliga-
tur de dcto i cu deberet sindici cu gstitutes no tamen de
dicto nisi cu de madato debit ff. q cuiqz bum l. ste cor ut
dt si gsti habuerint madatu sub noie pcuratoz q principaret
gstituentes sunt vita de dolo cogitu cu dilecti

¶ Glo pmo not q vniuersitas siue collegiu pt gstitue pcurat
qui iurat de calupnia et hoc tam hiis cuio quod tamen dt c. de pcura
q i talis et c. petito et camo et oms adlustratores gnali ubo
pcurat appellat ¶ Secundo ubi sz cirgo iuramentu gstuerit q.
an ille aptio petit iuramtu calupnie possit pete dt ¶ Ad delibeandu
no videtur q pse iuramentum no respondet de credulitate ut si q
extimat debeat vide c. c. l. ij stitui ergo pt sit aut no crede-
re sic extimat videri licz setus sit i iuramento debitate ubi pt
dubitari ad videndu dat dilaco c. deinde debi sit tenuator et l. i tro
gat ff. de interro acti ¶ Glo ibi et ctia i de calupa iura dat t. adeliberand
¶ Aly dicut q dat dilaco cop glo dt vo ut pa credulitate i forma
copsabiliter gtenturs ¶ Sz vo q omo ignorans vitate no pstat
hoc iuramentu ut c. c. i pptractandis dicut quida gsti decori
no dat ste tam q debut instructu venire ¶ Sz vo dat gtra ca
ut q interrogat de fco alieno ¶ Setus si de pp de seq go ad alloz
fat gtro c. c. l. ij fit i vo in dei sft l. ab epto ¶ Deli an cre
dulitas pbabli opioe esse munita v. de plagiarijs l. plagiarij
ff de accusatis li. iij suo ¶ Sz an p cuj dubito possit vidre
qui de calupa iurat dz vedeo no sz glo q c. iij in sit uetitudo

bedent sz glo q collige
q vniuersitas gstit p pcurat
qui iurat de calupa ¶ Sz
q interrogat pst iuramto
eodz p cu credo ut no cred
c. i hoc sic licet dilatoe ad
deliberandu ¶ Secundo p iura
ducutate dum gsit cu dz
pt pstat calupnie iura

¶ Scias credulitas est qn q
pbabli gtentur ad sit q
tuno scia qn gsid causa
scio ¶ Dubito qn paris gtent
tues ad utraqz partem scio
¶ Ignoro qn ad ullaz partem
sio aliqd gtentur

ista q̄ b̄ ita istis c̄ ed. libertus t c̄ cesserit pro inspectis sicut hoc ... q̄ iurisdictio

omnia ꝑbabilis ut no q̄ i l. ij c. eodem / Item ibi si ꝗ̄ conveniat̄ queritur q̄ an actus possit ꝓstari sua cum tali ... no ... ꝗ̄ non pt ingredi sacro ꝗ̄ ut ipa tange v di ad eius ... em alia sacra negaūt istud pt v di illud / Ideo q̄ iurabit ꝗ̄ cognito pt esse i iudicio ut reus / ut c. i tellocutus / ergo 2 omnia facto ille quibus iudicaut esse no pt / Et ꝗ̄ sit ... est ei ad omnes no ad quemadmodum ... sibi ꝓmittit / ut cum ... no debeat procedi in ... nisi ꝓ ... ut ... Et no ... comodus ꝗ̄ ... dolo pt alibi ... ut c. ... de sua ꝗ̄ / Videt̄ glo sup vo interrogatis responsionis / pone ... ul ꝗ̄ interrogatoria q̄ fiut an lite ꝯ̄tes ... qualiter utrumqȝ mouet equitas iudicem pt interrogaū / Questio q̄d in iudicio fiut interrogationes ante litem ꝯ̄testatam / et quod describit i act / ꝗ̄ quibus pz ꝗ̄ que i iudicio fiut debent i act describi ut c. quoniam / ij ꝗ̄ ante lit ꝯ̄t fiut ... interrogaciones ... que si iste dic ut ... an possideat rem q̄ petit̄ aliquo ... pte ul ... desiit dolo possidere ff de interrog act l. qui sine / et di ... se no possidet ... possideat si actor hoc ꝓbabit ... est ei ... actori ... no ... rem sua ff ... et plura alia de quibus pt interrogari ... puta an sit h̄es ul ꝗ̄ quota pte sit h̄es 2 an i ... fiunt cum noie noxali iudicio agitur / Item an quadrupes que ... dedit sit eius / Item an ex testo sit h̄es / Item an ... sit ... que colligunt̄ ff de interroga actoribus l. ... interrogat 2 l. si quis i iure 2 l. si fideiussor ꝗ̄ illud ... 2 l. sequenti ꝗ̄ ... 2 l. no alienum / Item q̄ inficiat cum etas sit ... si de eta dubitat̄ ff de etate l. / Item quibus 2 ante lit ꝯ̄t ... post utrumqȝ equitas mouet iudicem pt interrogare ff c. ubi ... 2 ... q̄ ... iudicantem ... vo adinterrogat adiunxit iudex no cogit / Caue si videant tenet ... ff e l. si ... 2 ... de dolo et ... quia ... debet iudex ff e ti l. de etate ꝗ̄ ... De ca[illegible]

Petitiarua olim ... erat i ... Similiter ... cum ... ꝗ̄ ... / ... i ... de ... l. ... nouarum

Cum inter ... tam ... agens ... iurat de calumpnia / Si pse agit / pse iurat ... no tract ... eciam ... / Ideo ... que est iurandum de calumpnia ... poni ... iurant ... pena ... / ... cum ... calumpnia iurandum ... an p ... ul p ... iudex si ... agit ... / ... iurabit / si ... pse iurabit / ... iurabit ... pse agit ... sicut fit etiam i testio reddendo / ...

testio in reddit. Dic primo quod si aliquis in debito tempore recusat de calumpnia
iurare, dicit aut est actor aut reus. Si est actor cadit a causa sua.
Si reus habetur pro confesso s. in capitulis que continebantur in libello.
Secundo quod iuramentum calumpnie prestare possunt prestant pro se et procuratores ut actores constituti
ad causam et dicit hic in textu procuratores vel procuratores substituti cum absolute
constituti ff. de procuratoribus [illegible] universitatis l. i. a non domino vel defecto actor
a domino procurator recipit in eodem titulo procuratori. Quod prepositus et alii prelati qui
non sunt domini eius ab eo ipse constituit procuratores sine decreto et dicat
sit non dignus. Quod talis non dicat de hoc non de persona procuratoris sit
non curamus quo nomine dicatur sive iudicis sive yconomi vel procuratoris
de modo constituendi et de persona constituente. Secundo non habeo quod
platus (?) nomine ecclesie si prelitigat ipse prestabit calumpnie iuramentum
si procurator pro illo de calumpnia iurabit ... non licet eis dicit non potest
pro se iudicem eligere litigare pro illo. Tertio nota quod episcopus vel debet
iurare iuramentum calumpnie iurat per procuratorem sed non tactis evangeliis et hoc
est speciale in iuramento episcoporum in iuramento calumpnie ut hic in textu reddendo
de clericis ut causa in eius parte dictis libris alias aut in aliis causis
quia in istis duobus casibus episcopi tangere debent ut ibi habes arg.
Quarto nota pena recusantis iurare calumpnie iuramentum quia si est
actor cadit a causa alias non si reus habetur pro confesso s. contenta in
libello contenta. h. goff. Videamus primo in principio capituli in quo dicit
quod episcopus pro iudicem ut rectorem etiam agens per iuramentum prestat
[illegible] e. ti. c. primo ubi dicit quod principales personae ipse prestat calumpnie
iuramentum. Verbum est ut quod procurator habet adhuc speciale mandatum
e. ti. c. libro li. eius quod incipit ullam tibi iudex in fine scripsisse. Videtur
sed nunquam sine speciali mandato prestat calumpnie iuramentum
dicit in generali administracione absque non potest prestare sine speciali mandato
ut in eodem c. ullam e. ti. li. eius in procuratores. Et aliqui ut
substitutores tutores curatores et yconomi et hoc iurat et sine speciali mandato
re habet liberam administracionem et nunc superiores instituunt et eumpater (?)
iuramentum etiam ut pro eis procurator et yconomus iudicans dicit est e. c. in
contractando. Item videtur quod episcopus ut ipse agit ipse prestat calumpnie
iuramentum per procuratorem sed non tactis evangeliis. Textus quod non est speciale
quale quod episcopi non tangunt sacra quando iurant et non ad [illegible]
speciali [illegible] casibus hic excepto s. in iuramento calumpnie ut in textu red-
dendo de clericis ut causa li. eius. Sed semper episcopus litis non [illegible] episcopo
iuranti non tangat sacra in qui in [illegible] ubi dicit ut prestat iura
evangelii ubi ergo requirit tangi ut hic et in eodem c. ut causa. Hic ordinem
[illegible] quidam iura disponunt quod iurare debent sine protectione de
corpore prestito quedam coniunctim (?) dicit ad absolvendam quod statuimus

desert ex verbis decretalis ubi predixi quedam tangi scilicet contra ciuitatem
ut hic et infra sicut inferiores principes de iure suo et ubi disponunt contra materiam vel concedunt impleri materiam sed per contingens scilicet tunc
secundum vero dicatur sufficit ciuium defectus i. c. defectus iurisdictionis. Primo ad
hanc partem capituli in quantum imponit pena recusantibus iurare de calumpnia
et hoc videmus cum cessat imponi ista pena. Secundo autem imponatur ipso
iure vel per sententiam. Tertio autem qui ex hac pena possit appellare.
Et quid si iudex contra quo ita utitur non imponit parti hanc penam et
perempta est instancia iudicii an in alio iudicio potest agi ad imposicionem istius pene. Quarto in quibus causis habeat locum. Quinto autem potest
reus compelli cogi ad iurandum non obstante pena istius capituli.
Ad primum dicendum quod pena istius capituli imponit recusanti iurare calumpnie
iuramentum. Sed quod recusat iurare eo casu quo cum prestandum est hic
iuramentum. Secus si recusat quoniam contra eum dicit se petere aparuisse quod
non habet aditum super mandatum quod est ullam libellus vel ad petere libello quod
probabiliter dubitat. De c. insuper tractandus vel ad conformandum libellum
actoris in iuste agere ut dicit Jo. An. de pers. actor. c. ij e. c. ti. vel in petitione
an lites contestatas super publicatio eo quod post litem contestatam prestatur iuramentum ut patet hic
concordie titulorum in eodem libro contradicto iurare de e ti. c. i. li. vo
vel eo petetur mea spirituali considerato iure antiquo De e. c. i. ij^o. sed
hodie etiam in spirituali materia confirmat iste calumpniam videamus.
ti. ea li. vo. Quarto Secundo et imponitur hec pena quod recusat
hic materia sine ea vel secus et hic vult totus eius dicit pena non recusantibus hic materia ad prestandum fuerit. Secundo dicendum quod actori recusanti iurare de calumpnia imponitur pena quod cadit ab actione reo
non tenetur possessio autem ista pena imponitur ipso iure vel per sententiam glo.
videtur sinalis dicit quod per sententiam quod per sententiam actor perdit ius suum
per sententiam iudex pronunciat reum hic possessio. Conclusio dicit quod actor ipso
iure cadit a causa oportet tamen reum per sententiam absolui et in absoluendo
iudex declarabit actorem ipso iure cecidisse a iure suo. glo. tamen contra
approbat et idem notatur in l. quod si actor C. e. ti. sic defe. g. p. diligenti.
Tertio autem puncto hanc penam possit appellare videtur quod non quia
denegando iurare est verum contumax talis non auditur appellans de con.
co. clem. dudum. preterea ista est pena legis a qua non appellatur secundum
quod notatur contrarium glo. C. e. l. ij. q. quod si actor. ex possibile
est quod sint contumpnacionem perhibuit penam ubi non debuit contumpniari
tunc dicitur si vult sit appellare ab imposicione pene non potest sed si vult
appellare ex quo imposita est ubi non debuit imponi et potest quod sit sic. Sed
quid si iudex de ea cognoscens noluit imponere hanc penam contra
actorem recusantem iurare periit instancia. Numquid in alio iudicio

pt pete reus pronunciari actorem aliis pro tali ut ex dicto capitulo
qui actorem illis agentem | videtur quod sit ut in l. conventam et ff. qui in publicis
deiossi testat. In dicto non tenemur eum posse agere ut capitulo predicto quia
hic pena venit imponenda officio iudicis quod est principaliter peticio
instancia ff. de edilicio edicto l. ediles quia iterum premium | Iudex tamen
qui supra se pronunciare obmisit tenetur parti quia lite suam facit Iustinianus de
oblig. que ex quasi delicto nascuntur | Dicas quod adhuc pena non agit prosecutio
iudicis secundum que legis l. in capitulo | durat quod sit in agendi ex instancia
principali et post videtur ad hoc | Item secundum quia illud dum venit officio
iudicis non autem que ex. l. cum per probat de eleccione quia per | Sed ad penam
legis postea agi potest nam ibi dicitur quod si aliquis elegerit in forma
et presentem parte ad istam penam postea agi potest ut ibi h. in
Quarto in quibus causis imponitur hec pena et tamen in criminali quia
in civili ut not. spe. e ti. § si | non obstat quod deficiens in criminali puniuntur
pena talionis quia ex si in civili deficiens seu calumpniatus punitur in
expensis de quo dictum est § e c. primo | Quinto in quibus personis
habet locum pena capituli in | Et de persona primo in minoribus iurans non
est dubium et habet locum et si post venerit maior de lite iurans | ut
dicit spe. e ti. c. si | tamen si aut parentes actum est | quod non debeant iurare
veniam non incidat hanc penam | Iudex tamen partibus seruabit
iusticiam ut dicit spec. in dicto § et habet locum pena in capitulo causa in re
christi ex fructibus aliis in matre ultimum quod intelligitur in modo iusso iudicis
predicto aut secus de ge(n)sessit in li. h. | Secundo in his veniunt non
publice pro tutore procurator prelatus iudicet pupillo dominus est. et
de quo per se ... tutore pupilli prelati ec. procuratore dicitur
de ge(n)sessit c. in li. § e procuratore | Sexto quomodo tamen in
maior procuratore ita posset iurare de veritate sicut de credulitate et videtur
quod non quia tunc potest quis facere suum et ex alienum | non sit sine | et ve
credulitas non competit in quanto de veritate dicenda | nisi ad se veritas
sua potest esse quod procuratore ignorabit quod dominus scit | sed de ipso absolvo
et possent dampnare ff. de edilicio iuramento l. videamus | Et contra
videtur procuratore l. videamus apprime ubi tutor iurat pro pupillo | Et
in dicto hic est specialiter propter defectum domini qui iurare non potest quia est pupillus
Item indicat l. de quo pater et mater delinquens non cogitur iudex post
in se voluit ergo plus videtur quod procurator posset iurare ... sol. | Hostiensis
dicit hic est verum quia non est verisimile quod tales persone iurarent nisi forent
informate de veritate | de parte i. ... procurator ergo non cogetur | nec
procuratorem ... maioris potest ut in pasc. l. videamus
de ... ... clericos | Voluntarium vero admittitur ut dicit ob.
... ... | Octavo in iuramento calumpnie ... dominus

Nunc procurator ... ad ...
posset admitti de veritate
de credulitate dicit quod non
... factum suum posset
credere ... non ...
cogitur nec procuratorem ...
maioris plurium | nisi habeat
speciale mandatum ad hoc quod
... tamen non dicat
nisi ad quod sibi est mandatum

iurare debent de calumpnia in negociis, procurator iurabit, c. ii. e. t. in Sexto libro. Et tamen dicas secundum Jo. quod procuratori iuramentum vitari non potest nisi habeat ad hoc speciale mandatum; et tunc iurabit in animam eorum qui mandant, ut videbit aliquid aliud quam id quod sibi est mandatum, et de testibus prouidere nisi habuerit liberam, ff. de edendo, procurandum, ff. de noxalibus actionibus, l. procuratores, sicut quod est constitutum in re sua, ff. de iureiurando, l. ius iurandi. Ergo ad quod sola voluntate respicit vel affectionem, ut est iuramentum, in hoc non potest procurator prestari, nisi in causis de quibus ff. de iure deliberando, l. iudicantem. Item scias secundum Jo. quod iuramentum de veritate non tenetur de hiis que quis credit, sed tantum de hiis que indubitanter nouit. Et ideo non audi, prout antiquitus in hoc indubitanter nouit, arg. et de testibus, ad hoc.

Glossa firmat textum. Iudicatis, quod super ipso pro parte ipsius videtur hic quod dicit episcopo quod se pro parte ipsius electus litigat; pro parte ipsius prestabis calumpnie iuramentum, et quod hic confirmat quia assumendo pro ille se lite eius accessorium assumere debuit calumpnie iuramentum. Item sufficit eam expediri; non potest de offic. deleg., preterea. Tu nisi mandato destitutus ipso prouocauit, sat. sed videtur testimonio standum. Quia imperator. Et quod ibi quod episcopus non tenetur iurare, scilicet tamen aliis potest hic officium delegare, quod soluit, dicens quod ibi non dicit quod non debeat iurare; sed dicit non debet compelli, vel dic iustitie i. tollitur

Quod ita soluit.

ratio cuius secus in causa propria. Et nunquid prelatus, videtur quod prelatus compellitur iurare in spiritualibus vel ipso iure. Et dicit quod prelatus causa inde absolueretur, actor si actor vel probasset ex codem defendens compertum ad hoc ut si confessus esset.

De dilationibus.

Cum in iudicio contestato et iuramento de calumpnia prestito solent litigatores inducias postulare, quarum ad positiones quarum ad probationes ideo subiungitur ista de dilationibus, de materia hic in Decretales, iii. q. ii. et iii., et iii. q. iii. per totum. Ex concilio Toletano de electis, sane scio nisi ubi temeraria citatio non artat terminus ratione pastor. de re iudi. Et dicit nouella, quod hic tractatus potuisset poni ante titulum de foro competenti, rationes cum quod sit ad iudicium dare dilatio. Item post quam declinatoria datur dilatio. Iste post titulum de libelli oblatione; ac quam ad instrumentum et deliberandum datur dilatio. Et sicut est de arbitraria, respondendum tamen voluit actor nisi hic potius dilationes, et ideo dantur ad probandum et idem ordo fuit ut c. fa. ipsa dicta. Et ista de exceptionibus.

Dilectio

Hertum mandatam
malas qui agebant, sinceros
supra e iam sententias sed
ampliatum, bene est non ab de
ap. ut debitus ro ad cam
et dilato in glossa s.

Dilectis filiis decano et capitulo. Licet iure licet in personis peremptori. Et vbi tamen non subest lite appellatur. Et primo ponitur querela appellantis, et ponitur ibi quia beato. Licet quasdam monialis ex parte vna, et abbatem, requirente debitam ex parte altera, super quadam causa orta controuersia. Episcopus dicit delegatus decanum et archidiaconum Litomiricensem; qui putato sibi ipsis citauerunt abbatem requirentem ei in citatione terminus tres licet vnum et peremptorium

assignaverit | abbas et conventus videntes se per hoc gravari ad sedem
apostolicam appellavit ¶ Dubitatur fuit an contra eam esset licite appellatum
super quo considerat quod in ecclesiasticis negociis non est terminus arctari peremptorius
ubi utilitas non subest ¶ Ideo mandat iudicibus delegatis ut super premissis
quis si est ita scilicet quod terminus peremptorius sit nimis brevis absque necessitate
assignatus revocato invenient sicut inde sententia prior.
¶ Not. ergo terminus peremptorius nimis brevis prefigitur appellari potest sed quis dicatur
nimis brevis relinquitur arbitrio superioris ff. de v. o. l. continuus § in
idem hoc dicit pa. et illud arbitrium debet consideracio qualitatis
cause et distantie locorum et dicitur ut sit nova | et si in causa sunt duo
citationes requirantur ad iustificandum habet apostolus | et quod sit terminus peremptorius
totus hoc quod sit nimis brevis | et hic vult causa coplative et porta quod dicit
terminum nimis brevem et peremptorium statuerit | tu addas causam quod
requiritur ad iustificacionem i. appellacionis sed quando non subest causa que terminum nimis brevem
et peremptorium assignatur | secus autem si necessitas subesset et hoc vult sua
littera nisi forte utilitate urgente | ¶ Sed queritur unde possit talis
utilitas provenire glo. ultima videtur dicere | quod quandoque provenit ex parte iudicis
qui sibi committitur causa appellacionis et ideo terminum finienda sit de off. deleg.
consuluit quandoque ex parte actoris quandoque ex parte rei si quis moveretur ideo
ut puta quia res est tempore peritura hoc | ¶ Vide glo. que innuit quod esse
non debet ¶ Videtur quod vult quod non debet nimis brevis terminus peremptorius statui
ymmo debet quis tribus edictis citari vel uno peremptorio | contrario quod statuatur
terminus debet esse peremptorius et dicit quanta ea edicta l. ix. q. iii. que debet tempore
dierum competencia intervalla de feri. c. constitucionem li. vi. et si nimis est
brevis peremptorius licite appellatur | ¶ Contra ff. de iudi. non minus et
e. de off. deleg. consuluit ubi patet quod iudex potest restringere terminum peremptorium
ergo non potest appellari quando restringitur | Ideo aut vult iudex re-
stringere sine causa et non potest ymmo tunc licite appellatur ut hic aut ex causa
et potest ut ex conuerso sicut tempus quadrimestre quod datur ad comprobandum ad prelationem
moderatur ut dicere iudicis quod ad prelaciones sicut et tempus prescripcionis
ipsius moderatur ut de ap. cum sit roma. | ¶ Et subdit glo. quod iudex
qui contra brevem terminum et peremptorium statuit | seu peremptorium terminum
restringit | sed in citatione comprehendit causam restrictionis ne possit habeat causam
appellandi debet in utroque casu exprimere | concludas contra glo. ei ut | quod
iudex potest peremptorium contra restringere seu moderare | et sic male
moderatur vel restringit licite appellatur | ab eo | dicit ei in de causa ad pe-
ticionem quod iudex in citatione exprimit iustam causam moderacionis debet
intelligi quod sit iusta causa | nec contra eam ultra possit aliquid contra
primam dici | ecclesia sed si sit contra ius potest et ideo intelligi potest parte
presente et absente | ubi vero sola est causa vel animo | vel citatione non exprimit

Rescriptum i tenore rescripti
pe z ab. Rescriptum inspectio
not do iij q iij si ergo quod
al no valet citatio deleg.
pro ea de citacione remouens
sup hec dub. q / et hoc
dubii ratio pri ut apparet
decenter de offo deleg. tu
i iur fo ut vero delibet
z instituti venient ut hic

apud pt / decerni i integrum tu copiis de of deleg. consuluit et hic Gauf

Porrecta deliberatione indutiae non dantur reo qui plures citatorias
plene potuit instrui / cum ibi de consultatione et iusso / Ipsa dedit iu
dicem delegatum i aliqua causa / tunc putatus sibi rescripto citatum cum
ut comparet tunc / et i ipsa citatione i potuit tenorem rescripti / ex quo
reus plene potuit instrui sup quo conveniret / tunc reus comparens
petit dilatorias ad deliberandum / an cedat ut contendat i iudicio
hic an sibi sit dande / ff. dt / si ex rescripto plene potuit instrui sup
quo conveniret non sunt deliberatoriae ultius concedende / hoc est ad exquirendum
et decisionem negotii procedendum / Sed nunc sunt non dubitandi / dic
non dubium est / quia quia i diffinit dispoint deliberatorias dandas
reo in quibus consentiant / Et ideo i q cum ex quo per rescriptum i situ i citatione
instructus est / ultius cuncta non debet decernere quia tunc qui sibi
z pius potuit deliberare z supfluus non est iterum deprehendit
secundum hic hoc quod v. ergo opus ducis effectum ex quo i pluc
plura. vel ut delibet videat hic optat ergo citationis i qua
insertum est rescriptum / Nunc pone q. quod citatus a delegato tenet
comparere licet ei non mittatur originale rescriptum bullatum sed sola copia
dicit non de officio deleg. c. cum i iure. ubi fi. cum quia thus cum i ipsa
copia rescripti tenetur i fide ut habet deliberatorias ut hic ergo est
tenetur comparere cum plus sit inde qua comparere sed cum ergo si citatus non
comparuit in citacione thus ta opponit quod si esset Sed inde tenetur
habere protinus i tm / quod si citatus inuite est delegatus iusta est
cum sua opus ut i possessione amissis ut quamuis alia / Sed cum si illa
delegatus sibi facta esset / istam tenorem rescripti confessum z sine consti
tutionis tunc nihil valet quod fecerit qua non comparentem z si comparet
salvum remanet ei ius suum quia non cogitur inde nisi prius fecit sibi
copia rescripti apostolici si iur / Secundo non sunt cum quod ubi aliquis
citat reum z ullam causam assignat / quare sup eo habeat procedere
/ quia i citatione non ponit causam in ius ordinarie ut delegate etiam
si ex aliqua causa certa habeat in ius non tenetur respondere iudici
ff. si quis cautio l. quotiens finis et ne dicta desunt l. prima
/ Sed tunc non sequitur quod si iudex ordinarius citat aliquis non subditu
et comparuit tamen quia si esset vera cum eo inde debet / puta quia
ibi contraxit ut deliquit / ut quia agit rem quod ibi sit tum cum non
deliquit ut opponit ut est i. sita / Si citatus ibi comparet et lite
contestata non curaus iusso ut i hac de processis i qua excepit
tamen ff. de re iudi. l. iudex et de off. / Si iudex ei citat quod est
citat al non subditum quia dicit cum i suo territorio deliquisse ut contra
xisse aliqua cognoscet de ipsum l. 1. de eo inloquetur se iudicem

qua deliquit in suo territorio vel contra sup(er) hoc puniendo contra eum
Quartam et per ista [illegible] agunt sibi iniuste si reus sedes
eius non iudice non appellat an sibi sit iniuste decepto super hiis
sub quo cognovit [illegible] et ideo sicut appellatum [illegible]
non poterit appellari [illegible] super [illegible] tunc etiam iniustis de quo
hic per plene. Quarto non sic cum ubi contra formam citationis de
prehenditur quod citatio continet iniustum vel inhonestam citatam contra
non tenetur ut si quis citat [illegible] super ea que non possunt esse [illegible]
iniuste, ut si quis citatur quod videat super causa spirituali coram laico
vel est citatio [illegible] de eo qui [illegible] de iudice [illegible] de ubi co
tingit vel quod videat [illegible] in [illegible] vel spoliatori de
[illegible] spiritus [illegible] vel suo vel cuiusque [illegible] que non habet
[illegible] stare in iudicio [illegible] si quis [illegible] et hoc
[illegible] est iniustum et idem contra formam citationis deprehenditur
error de [illegible] contra [illegible] libri et [illegible] quando citatione
continetur inniste vel inhoneste vel licet non sit turpe vel iniusta
[illegible] continet [illegible] contra eum qui agit [illegible] declinatoria
iudicii ut si dicatur quod spoliatus videat spoliatori in ea [illegible]
vel [illegible] alterius negotia [illegible] de eo qui
[illegible] dilectum idem quod in citatione non continetur est [illegible] iniusta
iusta ut si citatur [illegible] non [illegible] notorie licet [illegible] et pos
[illegible] dere [illegible] pastor [illegible] ubi [illegible] Quando autem vel
turpe [illegible] est in citatione ut [illegible] de fraude adversarii ut [illegible]
ea [illegible] iudices adhuc non possit [illegible] debebit allega
turus [illegible] vel [illegible] vel si non [illegible] poterit [illegible] ff si quis
ius dicenti. Quinto vero ubi reus [illegible] peremptoria
non [illegible] que sit contra eum non comparente sive actor [illegible] de ex
ceptione sive [illegible] quod [illegible] ff de [illegible]
l. eo [illegible] dicit [illegible] vel [illegible] de [illegible]
dilecto et [illegible] causa
est [illegible] et est [illegible] debito in [illegible] illa
est [illegible] dilecto. Sexto vero ubi [illegible] licet non [illegible]
si reus [illegible] citatus non [illegible] non poterit [illegible] declinatoriam
vel dilatoriam opponere [illegible] contra eum [illegible] de dolo
[illegible] sicut [illegible] possessionis [illegible] non potuisset anno de
clinatoriam vel dilatoriam opponere de re ubi [illegible] et
non possit [illegible] quod intelligendum est quando citatus habebat
iustas [illegible] si eius [illegible] declinari poterat vero suspicionis
[illegible] non [illegible] si citatus non comparens etiam
post [illegible] allegare [illegible] incompetentiam dicto [illegible] de eo

qui fuit ex susceptit c. innotuit ¶ Deinc ad uiaz dilacio'm et p°
videndum est quid est dilacio 2° quotuplex est dilacio 3° ad p'm
Dicit dilacio est t's a lege iudice uel parte concessione litatum
quidam dicunt t's est causa et principis validius ideo dilacio non
dicatur t's cum dilacio non sit causa ¶ Ideo dicunt dilacio est facultas
cumque vel agende in t's litatum a lege iudice uel parte concessio
si utraque est vera quia si capitur dilacio in quantum est mensurans fa-
cultate agendi tunc dilacio est t's si in quantum mensurata tunc
est facultas agendi secundum doctores tunc ¶ De secundo quotuplex
est dilacio dicit triplex legalis conuencionalis et iudicialis legal
est q a lege datur sicut est decennium ad appellandum et q ex biduum
dicit iudex quod ad supplicacionem uel ad aptiorem consepciones anno tunc competu-
tum biennium in debito cum sit 2 c. oblate conuencionalis q datur
ex conuencione partium ¶ Sed quotuplex est iudicialis dicit dilacio
citatoria que datur citato ad comparendum et namque ista datur cum tac
congruum de citacione facienda In i c. qui contra dicitur tenetur quod
non et hec est cum aprio quod datur absente parte et quimo non
sit in absencia partis ¶ Cum dicit quod non citatur sine mandato iudicis
c. de cohibendo vos l. veteri etc. iudex citat aliquem sine causa
de quo dicitur est de libello ob. c. ij° ¶ Ergo semplicem quimo
de precede et ista potest esse absente parte sed quamuis vult cum citatus
et citationem in tunc iudicialis sit tamen mensibus uel duorum uel trium ad
minus v q iij c. ij in ciuili prope dies in aut delictis 4 omnium
¶ Sequitur deliberatoria que datur reo ut deliberet an velit cedere uel
contendere c. dileus de depositis non aut actori quia prius debuit venire
infructus ¶ Ut hec concluditur si libellus in scribitur intitacione uel | no dant' delibera-torie
hec non dantur deliberatorie secundum ex in quolibet secundum forum in scribitur
scias si tunc ponitur in eos libello quia uerum est licet forte ponatur
ut videre possit an competente uel incompetente agit de iudiciis contrariis et
hec in criminali non datur reo quia in intitacione ponitur ergo non appellatur
c. q ij si primates et quia de facto suo ergo est sed an tunc quim
fecit de quo in petitur de dispositis abb° ... de dilacione in oleo in
ut lites ¶ Alie sunt apparatorie ad querendum aduocatos et amicorum
consilia in quibus de iudiciis et hec in criminali ad minus sit ex mensibus
uel iudicio c. de iudiciis In ciuili tenet quod dicitur in q ij et spacio
Alia est probatoria et ita sit p° videndum est deinde dilacio p-
batoria quod datur in ciuili et quod in criminali et si
an dent cum tac congruitate tercio de tempore prorogare an sit litatum
a iure an residet in iudicis arbitrio quarto quare dentur.
¶ Primo ad p'm quot sunt dilaciones probatorie que dantur in causa ciuili
dicit tres et quarta cum solempnitate legali de qua c. ult. etiam de testibus

Refert an in datione dilacionis probatorie requiruntur tria scilicet cognicio et
que datur aut loquimur de prima dilacione probatoria aut secunda aut tercia. Circa
primam requiruntur ista tria scilicet cognicio quo adtinua. Primo quia iudex
debet videre an petatur causa differendi negocium vel ut neget et de stilo lapte
rerum an petatur super principalibus ad causam. Ut videatur an probatum
probante voluerit. Ut concedatur alias non decem dierum cum computat
Secundo requiritur tria cognicio secundum locorum distanciam. Secundum nam tria scilicet
qualitate considerandum hoc est tria ut status scilicet an est locus
capta vel non si non non concedetur ut litis non habeatur. Tertio secundum distanciam
locorum ut detur dilacio secundum causam ut l. i. C. e. et qualitate personarum.
Vero quod lapso termino ad probandum petatur secunda dilacio requiruntur
tria mera danda. Primo ut scilicet an petatur causa differendi negocium
an super principalibus ad causam. Secundo quod detur secundum locorum distanciam personarum
et qualitate. Et tercia requiritur cognicio quo ad hoc quod an
prefuit impedita in prima dilacione. Habebit secundum alios non plus quam
ad tercia ulterius quo ad cautelam prodictorum reperiri plus an fuerit impeditus
ut ff. e. l. si quis et si. et l. sequenti. Quarta tantum dilacio
non datur nisi ex solempnitate de qua inde inde. C. ultima tamen
secundum quod iurabit quod malicios non petit et quod testificata non
videat et quod quivis probaturus esse non potuit. Nec obstat quod ibi
dicitur tunc danda quod non concludit sed ad tria ac tres casus
et ceteram cum solempnitate legis. Sed ita dubitatur quis probabitur
impedimentum an per iuramentum et videtur quod sit ut l. b. o. r. ubi
dicitur de clericis et probationibus et illud ubi videtur talem. Alii quod ibi dicitur
quod requiritur probacio testes quia quod de hoc fit mencio debet non
sufficit iuramentum ut l. ul. de prob. Et hoc tenet doctor in l. ii. q. quod
de ponere quod contrarii. Nec obstat cum ibi tantum quod ibi tollitur
de tollendum presumpcio malitie quam iuramento probatur non aut de probacione
impedimenti statuit dare iudici cum nobis. Dicit etiam quatuor sufficere
debent in integris collis ubi dicit quam in iure attamen postea dicit tamen
et hic tenet ultimo in ipso c. ti. g. si. Sed quare tantum cuiusbet
et primariis datur dilacio ad probandum. Sed ne possit ipse defensio
et ne vitas otlbet fiat in rem suam quoniam ut litis non esset. Fallit
quod conclusum est inter deposita audita ut quod sit publice attestaciones
deteste fraternitatis. Item non in dilaciones probatorias inter
criminales et secundo videndum an dentur et quare dentur et quot et dicitur
quod dantur ff. e. l. ultima. Secundum quare dantur dicit accusatori dantur ut probet
ne puniatur pena talionis. Reo dantur ne innocens condempnetur
ut dicit l. ultima ff. e. Quot dantur dicit reo tres secundum accusatori
due ff. e. l. ultima et sicut in non dilaciones probatorias non est
qui accusator et reo quod favorabiliores sunt rei ff. de servis

l. prima et iii. ra. sumcrabilio ¶ Alia est diffitoria que datur ad
diffi. comparandum ff. de re iudi. l. comparandum ff. de re iudi. l. debuoz
¶ Alie sunt execucione que dantur ad exequendas de rebus iudicatis
decessi deleg quienti / et hec non sunt locum in criminali C. de penis
l. rei veris ¶ Qua statuti mandat sunt execucioni inst ... iudi. libelli
pt q ii in aput thesaurorum ¶ An iste dilaciones sunt ar
bitrarie an sint legales statute ut quod dilacionis probacionis sunt
statute certo ibi an probaciones sunt in provincia ul. quod quatuor
mensibus pro iuris ul. ultra mare iii q. iii s. provincia ¶ Et iii
provinciam tres menses contra sex / ultra mare novem debet
ex pter i decessi c. ultra triennium / ¶ Tam istud est legale contra
augetur ff. de edendo l. si quis / puta ... impedimenti de eo
qui mittitur in possessionem ... / si tunc in pendenti sit longo
tempore tunc iudex tamen differet salvo iuris restitucionis pte impedite
debent in integrum iure lite / et hoc est melius quod differre quia si
differentur quibus possit ... quod tamen aliqua causa
finiuntur quod esset valde iniustum / propter ... iudex et ... tria
¶ Et si causa quod cons. est ... quod dilacio data a lege sive hominis
ministerio non potest ... / sed dicitur tamen hominis ministerio potest dictis
videlicet in c. pastoral. de except. ¶ Venio ad quod supra non plene
potuit ¶ Videlicet hic vocis titulus mutatorio ponebatur tenor
rescripti / Et ... petacionem et tenorem rescripti potuit plene instrui
de eo quod petebat non sit ei deliberatorie concedende / si quis quod
quo tenore rescripti potuit instrui plene quod videtur / et in rescripto
comprehendatur quid petere velit / et tamen petendi / equalis petere
velit ... sed contra ... libellus ... et ... ff. de vi
... est ... libellum ei porrexisset
Et tamen quod ... hec omnia conprimit in rescripto ¶ Postea pte
gloe non quod duplex est forma rescripti ... omnia ... de
hec libellus tunc sufficit conprehendisse formam rescripti / Virum ...
... solue ea ... ideo ...
¶ Venis si dicetur ... ei dare quod tenetur / tunc ... rescripti
... petitur ut tamen petendi non sufficit ministerio ... rescripti ...
... et in criminali ¶ ¶ Videtur quod sit ... in criminali
... in ... ponere quod ... obicitur / ut patet ... et ...
... ¶ Ego quod dicitur hic ... delictum ...
... ut ... quod ... in ... criminali conprimatur ... / ...
... non conprimatur non ... alie dilaciones ...
... dantur hoc dilaciones ut possit opponere ... rescripti
libelli / quanto magis in criminalibus in quibus maius periculum ...

quaerit quod quo tenore
rescripti potuit instrui et
... in criminali
... iudicium
qui ... libellum
... dilacionis
testium quot dentur ...

¶ Et

ubi pr(incipium) li(bri) / et in l(ege) ij° (?) iura maj(or) facit no(tat) ff de serv(is) fugi(tivis) l. si no(n) ob(stat) c. si privates v q iij q(uia) intelligit(ur) q(uo)d i(n) citatoe debet
c(ontin)ua(ri) s(ed) (con)pr(e)h(en)sa ut (con)c(ess)a (com)p(re)hendi possit titulo agendi.
Adde q(uo)d sit g(lossa) (con)tra q(uo)d q(ui)dam judicant ad cautela i(n) sic citat(us)
app(ro)bavit libellu ut reus p(ar)te i(n)strui possit / et tu(n)c vero(?) fu(erit)
potuit e(ss)e instructus no(n) h(ab)ebit deliberatoriis. ¶ Ez inq(uit) i(n) 10
cau(sa) h(ab)ebit a(cti)o(n)es dilatorias d(icit) q(uod) (con)p(er)s(ona) q(uia) h(ab)ebit dilac(ion)es (con)cedunda
(con)tra q(ui)cu(n)q(ue) (con)g(re)ssa(?) cum(?) aucto(rum) in q ij de indiciis. ¶ Sed si
petit ut videat libello an h(ab)ebit i(n)ducias adq(ui)rend(i) adv(ocatu)m
d(icit) q(uod) no(n) q(uia) s(olum) p(ro) i° q(ui) petit ab eo d(icitu)r sic an sit v(er)u(m) ut s(upra).
¶ Qu(ando) danda est dilatio / ad deliberand(um) d(icit) ubi s(ed) actor v(er)o q(uia)
debuit venire instructus in q ij q(ui) instrum(ent)um / Subdit q(uod) q(uo)t alie
dilatio(n)es s(unt) p(ro)bat(ori)e s(ed) ad p(ro)ducend(um) testes et instr(umen)ta / tu(n)c s(unt) ar-
bitrarie ut h(abe)t(ur) i(n) iure l(ite)rat(ur) d(icit) s(ed) l(ite)rat(ur) s(ed) iure in distic(ti)o(n)e
l. s. c. l. i. s(ed) in p(ri)mar(i)a ad lig(ationem) ut s(upra) ligatur p(ro) c(ausa) p(er)
ultra mare v(enir)e ¶ Ez q(ua)n(do) de dilatio(n)ib(us) citatoriis et de
liberatoriis / d(icit) q(uod) v(er)o s(unt) arbitrarie (con)siderata locor(um) distantia
et t(em)p(or)is qualitate / ar(gumentum) de ap(pellationibus) ad s(e)c(un)da / except(ionem) dila(tionis) de deleg(atis)
in q(ui) sp(eci)atim in q ij (con)tra p(ri)mi iudicis sentencia / s(ed) no(n) (con)prolongare
(con)suev(er)it dilatio(n)es da(n)t(ur) in ea p(ri)maria d(icit) tamen ulta / tu(n)c
tu(n)c (con)g(re)g(a)c(i)o / s(i)c(ut) ut t(er)cia no(n) dat(ur) nisi ca(usa) (con)gnita ff e. l. ultima
¶ Quot dant(ur) i(n) c(ri)minali d(icit) due actori / et tres reo ff e. l. ultima
¶ It(e)m q(ue)rit q(uod) an dilatio detur sedente iudice p(ro) t(ri)b(unali) d(icit) q(uod) s(ed)
et utraq(ue) p(ar)te p(rese)nte / et ca(usa) (con)gnita de plano ut s(upra) p(ro)p(ter) i(n) q ij
s(ed) sp(eci)a(liter) / et data dilatione iudex offi(cium) (con)q(ui)escit / donec dilatio
(con)plevit s(ed) de ap(pellationibus) suspensione ¶ It(em) an dilatio det(ur) ad i(n)mutanda
(con)tinuenda(m) / d(icit) s(ed) de eo agitu(r) p(ro) ut an iudex p(otes)t (con)tinua(r)e fac(er)e
p(ro) t(er)m(inu)m p(er)emptoriu(m) / d(icit) q(uod) s(ed) de off(icio) deleg(ati) (con)suluit De cau(sis)

Litte tue post declaracione(m) libelli p(ro)posita int(er)rogaciones no(n) mutat
nove deliberatorie no(n) dabunt(ur) i(n) p(ro)pon(en)te iudici (con)sultacio,
et appellati petitio p(ro) iusta ibi nos ag(unt)ur visis rap(ti)onib(us) repulsa.
¶ Inter ar(chi)p(re)sb(ite)r(u)m stolp(ensem) ip(s)ius eccl(es)ie / et nobiles viros a. et b.
erat (con)t(ro)v(er)sia / q(uia) dicebat ar(chi)p(re)sb(ite)r q(uod) nobilib(us) ius eccl(es)ie (con)ti(nu)erat
i(n)emphiteoticu(m) (con)cesse / et q(uo)d p(ro)ventu(m) et ultra cessavit a
solucione pensionis / q(ua)re petiit ar(chi)p(re)sb(ite)r ut nobiles declarent
cecidisse a iure suo et q(uod) ip(s)a bona eccl(es)ie restituant(ur) / libello
isto oblato data fuit dilatio nobilib(us) / an debuit t(em)p(or)e ut (con)grue
adveniente t(ermi)no nobiles (con)parendo dicebant q(uod) i(n) libello
erat v dubi(u)m / s. et ultra io petebant ut ar(chi)p(re)sb(ite)r declararet
istud ultra / iste declarando d(icebat) q(uo)d p(ro)p(ter) p(er)ipte annos cessate
fuit a solucione pensionis ¶ Has declaratione facta dicebant

¶ Extendit vero ad cautelam s(ed) c(ontr)a eadem

Ov(er) i(n) c(ri)minali dat(ur) due actori

Qu(ando) i(n) c(aus)a sit dant(ur) dilatio(nes)

Nota b(e)n(e) bona deci(sio) i(n) ...
deposit(io) ipse (con)g(re)g(ati) libello
no(n) libello assent(it) de h(oc)
et deliberatoria ... a p(ar)te ...
pue noie ita s(ed) ... fu(it) h(abe)t(ur)
... reg(ul)a (con)plac(uit)
... p(ro) noie datone durat
tam ... vacio ... de(?) sede
ar(chi)p(re)sb(ite)r ut dilatos ...
de iusti p(ro) ...
s(ed) no(n) ... de dona ...
de possess(ionibus) ... que eccl(es)ie
detelant reduc ... (con)p(ar)e
posse(?) ... nobiles ...
... / ...
s(ed) appare(n)t retro p(ro) tres
annos solutio(n)e p(er)... p(ro) ...
solutio(n)e fuit / i(n)mutatam
... male dicebat q(uod) qui
(con)posuit ut declarat i(n)mutare
no(n) videtur ff de restit(utione) ... h(ab)ebat
palam / etc.

nobiles libellum esse initum / Ideo petebant sibi novas deliberatorias
dari / et quia delegati eas denegaverunt / sunt appellatum ad papam ipsa repu
tans eam frivolam / mandat iudici quatenus dicta appellatione nequaquam
obstante / inter ipsa mox post contestationem litis procedant / Non
platum debere agere nomine ecclesie sue / quando agit principaliter ecclesie contra
[illegible] litera cum dicit libellum ecclesie sue nomine obtulit / faciunt de side
nostra [illegible] dilectos / Et vero [illegible] est duplex / prima est quia
plat actionem directam vel utilem nomine suo sed ecclesie / ut
mutua [illegible] de expensis relictis / secundo quia platus non est suo
sed prius deputati tenetur / Constat autem prius debere agere non
suo nomine / sed dicitur de electis quibusdam / Dicimus cum bonorum ecclesie
non est ipsius platus sed sola administratio et impetitorio / Ubi vero
aget possessorio sequitur post apprehensam possessionem bonorum ecclesie
et tunc nomine proprio agit / unde est cum [illegible] bestiam dicimus ad
ministrationis ac dispensationis quam [illegible] [illegible] q. i. ep. / Ante
vero quam in possessionem sit inductus debet agere nomine ecclesie et non proprio
Vero contra possessionem solam / et si quis dicit platum non tum
possessionis de electis [illegible] / et ideo quia non possidebat spoliari
non potuit / Sed in dicta possessione [illegible] super [illegible] [illegible] in possidendo
administrationem / Respondeo vero [illegible] [illegible] agere post nomine
proprio [illegible] in de [illegible] [illegible] / ad [illegible] faciunt ut lite non [illegible] [illegible]
de [illegible] [illegible] / decretum [illegible] abbate libro / Secundo si plat agat simpli
citer [illegible] an agat nomine proprio vel ecclesie / Dicunt quidam quod
intelligitur agere nomine proprio sed ideo non procedit iudicium sit et agens
simpliciter / Videtur agere [illegible] non utili [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] quis [illegible] / Sed est [illegible] [illegible] [illegible] dicere quod [illegible]
libello [illegible] platum [illegible] / agere videtur ut platus / et ideo [illegible]
[illegible] / quia [illegible] [illegible] platus [illegible] debens ecclesie / [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] constante [illegible] / [illegible] debens [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] / Secundo non [illegible] ablatum / si [illegible] [illegible]
in libello [illegible] declaravit [illegible] [illegible] [illegible] deliberatorie non debet
[illegible] petentis possessorio [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] non solvit [illegible] et [illegible] / Istud [illegible] [illegible]
videbatur [illegible] [illegible] [illegible] / [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] / et ideo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non debent
novas inducias obtinere ubi autem peteret annua pensio [illegible]
tribus annis / et [illegible] / et tunc longiores inducias obtinet / quia
sed cessationem temporis quantitate petitio augetur / Secundo non [illegible] qui
non solvit [illegible] [illegible] cadit a possessione [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] ecclesie [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] q. [illegible] [illegible]

et dicitur in fisco sicut eius / In aliis autem tres alii requiruntur s. edicium
emphi. l. fi. C. de iure emphi. quod non ¶ Pro intellectu huius scias quod contra
emphitheotam qui cessavit a pensione per biennium agere potest dupli-
citer ut relaxet rem emphiteoticam / quia ea cessit ut dicitur l. ij. C. de iure
emph. nec solvere canonem per biennium / et ideo tunc dicitur quod non solvit / per
biennium et ultra lapsus dilationis temporis ut apparet in devolutione
quam est facta devolutio per biennium / Ergo ad hoc non inducit aliam
devolutionem et c. ij. de loc. est superfluum ¶ Secundo modo potest agi ad
pensionem substractam per tempus preteritum licet dico debes solvere per annum
et substraxisti per biennium super eo possis deliberare quia iura addito addit
novam obligationem non est innovationem que habebit deliberationis novas
¶ Ite ubi ultra admoditur tempus rescripti ff. de v. s. / hec adiectio et
hic adicitur a teste applicationem temporis non relevat probante / quia
dubia est probatio de qua inquirit / potest tamen id testis declarare de teste
tamen ¶ Item cum iam deinde continuationes temporis / quasi
qualiter potest eius temporis fuit in solutione cessatum / et hic fuit licet
iam tribus annis elapsis quod iustum quod sit testis et aliquid possedisse
iam est quia probata est contrario posso totius anni sit et ad testem
adicit copulam de qua lis tamen ¶ Item non tamen additur in libello
dubium debere declarari per presentem / et hic potest usque ad summam ff.
de novam l. videlicet / Testis vero presentem declarare non possunt de v.
ob. in l. stipulantem § i ¶ Similiter ut dicitur declarat cum dubium
aptius probatum ut notat Azo in summa / de rebus dubiis et ubi cum
dubium a teste profertur / declaratio pertinet ad testem non autem ad pertinentes
de his de quibus inquirit ¶ Tertio non si in remittitur tamen apud ubi male
imputatum est ideo aqua appellatum est h. de app. cum i. extra ¶ Concludas
primo probatus agentis per verba causae suae licet agere nomine causae sue
de fide instrumenti vero est ut competentia et primum competit causae
non autem probato / sed cum dubium additur in libello pertinens est
declarandum de his est quod ex ea ad sedem de testibus vero ¶ Item si emphiteota
cessat a solutione per biennium ratione adeptam res venit de locatio
et potuit ¶ Item quod per declarationem non alteratur materia negotii / et tunc
in summa libellus non datur nova deliberatio ¶ Item cum ia ad-
iectum tempori de continuatione temporis ideo si dicitur possedit iam sit tres
anni intelligitur de quo / quod mag. sit lis tamen de qua ¶ Item   T. y. p^a^
male appellans remittitur ad eum a quo appellavit ¶ Item ad glo. a.
super vo. et ultra videtur quod ista potest tres annos non solverit pensionem
et ultra / Ideo querit glo. quare ratione temporis licet emphiteota cessavit
ut cadat a iure suo dicitur per biennium / Innocentius causae quod in hoc ius
privatum et in locatione tamen et ultra potest in purgare moram

Cum ingressi ibi inter senatores
Cum ordo idem est quod colonus

si celeri institutione sibi prospexerit ¶ Muneribus autem senatorum pro
venit de quibus C. de annonis et capitatione l. ii ¶ Subdit glo.
quod quis quibus licet veniat C. de muneribus patrimoniorum l. ii contra quod dicit contra
et cessat colonus pro brevium absolutione pensionis sicut compelli qui ad
longum tempus conduxit/ Item qui conduxit rem fiscalem et tunc similiter
nisi essent in perpetuum locata tunc non renovarent publica agri cul
tore fisci sine auctoritate principis ¶ Sed in glo. c. i. h. addictio r(?) ubi
¶ Item quod hic est adiectum ad v et ultra quereret contra ad quantum tempus
intelligit dicat ad modicum/ ff. de iure fisci l. hic adiecto ¶ Sed in glo.
i. et lig. (?) contra que glo. qualiter actum est sicut non ad perpetuum sicut
sicut ut cadet a possessione/ quod non solvit canonem per triennium et ideo ubi
sunt superflue posita/ et pro illo superfluo petebat deliberandi/ Unde
non debuit ei dari nouerum tempus ad deliberandum quod plene potuit
cum libello instruere/ Si vero tamen pensio subtracta pro tempore preterita petere
tur illud ultra debuisset declarari quod pro primo libello non potuisset
deliberare secundum ad illud tempus primum libellum/ et ideo facta
oppositione de hodie inducias ad deliberandum sicut pro primo libello non
potuit deliberare/ Sed hic bene potuit deliberare/ dicit dominus est
C. de lib. ob. c. pe./ Hec propter quod ubi quis instruit per pro primo libello
licet aliqua addantur/ propter non mutatur causa negotii non habent
novas inducias Sequitur c. Exposuit

Ex cadem ratione loquitur de causa et
ob. c. si et c. de do. nu. c. si
Inducias Inducias et praescriptiva
Item supra de off. or. duo
sunt ubi de hoc/ Inducias sed
Burdegalensis et sua provincia
Idoneum quod de ce talis(?)
quod continet vocata de oct. pro

¶ Exposuit nobis si venit post citationem ad certum locum pro publica
utilitate/ inducuntur peremptorie et habent novas inducias pro singulis
causa et ob. similis/ Primo ponitur breviter citatio et obsistentia patrie
dentem petitio/ vel prima constitutio et primus prius/ exceptio du
plici iure fundata et ceteris replicatio ad obtinendum iudicis/ ultimo
pro primum nove dilationis assignatio ibi nos igitur de gestis/ Sunt
ante premissa Bituricensem agente contra parte/ et Burdegalensem co
rectum contra alia erat controversia super iure primatie quod Bituricensis
dicebat se habere in eos scilicet Burdegalensem et in provincia sua/ et cum
eis esset in curia Romana pro assignavit Burdegalensi terminum
proximum quadragesime in qua comparuit ad videndum in causa/ Pro
veniente illo tempore quia tunc Romana habuit guerram discordiam
cum Frederico imperatore de qua dere vide apostolus c. ii/ Vo
cavit Burdegalensem ut accederet cum quantitate armatorum pro
subsidio ecclesie Romane/ Ipsi cum venisset Bituricensis petiit ut Bur
degalensis videret in ea ¶ Ipse vero Burdegalensis quod propria est
guerra nunc etiam cogitur/ Reditus ad propria dimisit procura
dorem ei mandatum ut faceret omnia que proficeret Burdegalensis
posset/ et erat ita in provincia salvis exceptionibus competentibus

¶ Sed ad bituricensem peremptorie ut patuit videret inique ¶ Ipse vero proponendo
posuit duo ¶ Primo quod burdegalensis erat vocatus pro publica
re sed non pro revocandi domini ¶ Et ideo tunc in curia non esset
debebat instantiam eius absentiae primo ubi consilio debebat presentie
reputari ¶ Secundo ad ista tamen esse quibus quod tercium provincie statum
petiens burdegalensis non poterat cum suffraganeis suis deli-
berare et aliis quos negotium tangebat ¶ Ipsum vocatus
pro tanta sine prestando subsidio romane ecclesie et sic ulterius negotio
intendere non poterit sicut expediret ¶ Sed post alia ulterius
exceptionem bituricensis replicabat dicens quod cum ipse burdegalensis
provocatus ad tam fuerat non videbatur [illegible] ipse esse ut
per mandatum revocare primum ¶ Item quia ipse bituricensis tamen
spacium habuit quod potuit deliberare super ea predicta sicut ita fecit
cum quibusdam ¶ Ideo tunc tantum spacium habuit quod vel negocio intende-
re potuisset vel non precedere et romane ecclesie subsidium prestare quod
[illegible] eius tamen fidele et sic [illegible] admitti non
debebat ¶ Ipsa audiens exceptionibus replicationibus predictis defensorum
suorum consilio statuit alium terminum vel festo nativitatis domini quo
burdegalensis debeat venire ¶ Hic nota quod licet alia sint iura
archiepiscopi quam primatis in provincia tamen archiepiscopus sit desubitus primatiam
contra alium petente [illegible] iura primatie ¶ Quod eius ut esset ne
sua provincia pluribus agravaret ¶ Ista autem non est sufficiens causa
sed propter omnia iura primatis cedant metropolitano cessante primate quod
hoc est [illegible] eo quod si appellet a suo archiepiscopo apud [illegible] ad primatem sed cessante
primate non appellabit ad [illegible] ut [illegible]
[illegible] de appellatione libro [illegible] ¶ Item non tempore quadragesime posse litigari
et [illegible] posse compelli ad [illegible] ut [illegible] tamen [illegible] proxime
preterite quadragesime qui ei peremptorie terminum assignavit et sic
sed non [illegible] quod [illegible] [illegible] o placita ubi illo tempore inhibet
[illegible] ¶ Item ubi agit de statu provincie non sic metropolitanus
[illegible] [illegible] absque suffraganeorum consilio et sic [illegible] [illegible]
[illegible] non [illegible] super hoc deliberavit cum suffraganeis suis et aliis
primo [illegible] requirere consilium capitulorum kathedralium ecclesiarum de ma-
[illegible] ¶ Item in citatorio [illegible] tempus ad comparendum [illegible]
citato sine [illegible] [illegible] cum [illegible] ¶ Item non [illegible] paratus
ad agendum et defendendum [illegible] exceptionibus competentibus [illegible]
mandati [illegible] ¶ Item [illegible] revocandi dominum non
videtur [illegible] [illegible] licet constituat procuratorem ad agendum
et defendendum [illegible] ubi [illegible] competit quod intelligitur ad ea.

constitutus quae adtam prestavit de off deleg' ptca. Item voto pro
publica utilitate competit ius renotandi domini non solum adtam
~~inchoandam~~ inchoandam de fo. q t. si si etiam adtam iam
initiatam. Item pp pt vocare clericos prelatos pro subsidio contra
hostes ymo principes xxiii q. ii maxima 2 t. ab imperatori-
bus pollit pugnare non debeat p sue ecclesie defensione contra
23 q. viii hortatu ubi dicitur hortatu 2 precibus adriani pape
urbis epi karolus iste bellum contra longobardos suscepit. Item
terminus citationis qui pendente eo idem iudex terminum mandati
in iugit citatum. Ultimo non tenetur citationem que sit ad diem feriata
ut ff de ple not l. ii proprio t. si. Videns ergo dixi in uno uolo quod
tenet procuratorem ad agendum et defendendum salvis exceptionibus competentibus
duo. l. si quis et ff s. precluditur via procuratori ut non possit proponendi
duo. l. et non sit plenum mandatum sicut ex si dns voluit se
ratum habere quod procurator fecit xx i. q. i. relatio ubi p q.
or sit de ap signum ubi non valet procuratorium sine sigillo ubi certu
usum. l. si requiritur quale sigillum. quo sibi videtur competere quia
mandatum non continet speciale agendum et defendendum salvis
exceptionibus competentibus. Voto quibus inspecti de procure
sunt l. q. 2 dixit quod talis procuratorium non tenet non obstat. c. quia
non apparebat tale mandatum. Tunc sunt rationes dicunt quia tale man
valet adeo quod non teneat licet ex obviis dilatoriis ut declinatorias
competentibus. Duo quia forma mandati contra diligentia est obser-
vanda de rescriptis cum dilecta et sicut ut ff quod uolo. l. certa possessio
ho. Non obstat quod non loquitur de precluditur salvis exceptionibus competentibus
duo et ff precluditur via procuratoribus dico sicut ut valet cum dns
promittit se ratum habere quod procurator fecit xxi q. ii relatio non
est simile. Item videns hic fuit mandatum renotat prius quam suum
deprimo non faciat mentionem contra de rescriptis ceterum ubi p quod si
mandatum non renotat prius nisi deprimo expressam faciat mentionem
ubi de tres sunt casus quibus quando diversa mandata mandavit ad diversos
videlicet lites inter eundem de ap. Secundo quando diversa mandata ab eodem
iniungit super eodem negotio 2 loquitur c. ceterum de rescriptis 2 tunc si
non renotat prius nisi deprimo faciat expressam mentionem. Tertio
quando eadem sunt ab eodem iniungit diversa mandata super diversis negotiis
2 tunc utrumque implendum est si fieri potest si non sit mandatum quod ut
sit in plenum non possit impleat quod alterum posterius si quis apud p si sit
retentum ut hic quia ista sunt diversa unde et lcine cum agente
armorum pro subsidio ecclesie nec se comparuit ideo si euat prius

no vetita

est de communi ... non faciens ut hic / sensus est hic ergo patet cum po
tuit utrumque adimplere debet / Item contra quo iste personaliter fuit
iniuria ideo unde tenebatur / l. i ff de servis / unde tunc compe
tenciam ullo quo renunciat sensus unde tenet / breve est quando
renunciat excepcioni / Item hic ... non renunciat ... renunciandi
domum ... iste non ... tamen ... mandati / Item in ... pro
defensione ... pubertate / ego grande ... pupillo vel pubertate durante defensa
ff de ... l. ij de legatis / et licet cessasset defensa / sequela tamen
non cessaverat si reducere gentes annorum ... quia fuit ius renunciandi
domum / ... non ... potuit delectare ut hic ... dicit
Venio ad ... collige ... sicut ... tradiciat
... peremptoriis / ut hic ... contra ... nico peremp
... dei ... certe cum ... / Glossa super ... plus
videtur ... possit ... bituricensis ... ut
... ydonee apparet / postea ... bituricensis
... subsidio ... glossa ...
... constitue ... / Et si ... persona non ...
et ob. ... aliter ad ... quitet
non pt ... quittere de ... si aut ... tunc ...
... / ... ibi si delegatus / Item ... glossa ...
delegatus ... personalem ... non
... ut ... quia est ... ari
... dicenda / quamvis ... plus
... / quod est ... per ...
esse ambiguum de ... / Glossa super non ... excepcionibus
videtur ... constituit ... defendendo ... salvis
excepcionibus sibi competentibus / ... glossa ... prestat
... excepcionibus sibi competentibus / ... quia ...
sibi ius renunciandi domum et ... protestato ...
... constituisset ... ad defendendum ... videtur
renunciasse ... renunciandi domum ... probavisset ...
excepcionibus obmississet / ... ibi ... circa
Aliqui dicunt ... constitutus non renunciat excepcionibus sibi competentibus
... opponere ... adhuc tenet ... omnes ...
excepcionibus ... opponere ... sicut ... competit
... competit ... fideiussori ff mandati l. ... / Item
si fideiussor non ... peremptoriis / sicut non opponit
... ff de ... l. ... excepcione / set si ignorans
... creditor fecit pactum de non solvendo debitori / ego fide
iussor non excepi et solvi / si ... non possum repetere si ignorans

Ista est ... ut ...
... an ... vel ...
... domum ... vel
... tenet ... sit

Glossa ... pro
publicum ... non renunciavit
tandi domum ... cum ...
... ius renunciandi
domum ... de ... o ...

Dies dominicos omnes decet
dim[illegible] ope [illegible] dupt[illegible]
po stat [illegible] quia die
dominico fiert omne in sigue
[illegible] spalius ei attribuitur
[illegible] [illegible] die. Et in [illegible]
abstineri [illegible] ab hijs que
solent [illegible] ab [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] licet
[illegible] illicito [illegible] dominicis
licet alias [illegible] licita sit
ut [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]. quod
est abstinendum [illegible]

possit / [illegible] imputet debitor qui in [illegible] [illegible] / Sed si dilatio
non concepi non preiudicat in fideiussori / ut puta [illegible]
[illegible] militem [illegible] ego non concepi [illegible] [illegible] [illegible]
non preiudicat / et sic omnis conceptio que competit [illegible] competit fide-
iussori / et que competit [illegible] competit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
est [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] intelligit
[illegible] de off[illegible] deleg[illegible] [illegible] / et [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
potius ad cautela[m] qua[m] [illegible]. De [illegible] de feriis [illegible]
De feriis [illegible] est de dilatoriis que dantur absque [illegible] [illegible]
dilatoriis [illegible] [illegible] / de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] / [illegible] [illegible] est [illegible] de [illegible] [illegible]
[illegible] Omnes dies dominicos [illegible] [illegible] [illegible] / et
iudicare non licet [illegible] aliquis [illegible] [illegible] [illegible] ut est [illegible]
ut [illegible] est et [illegible] [illegible] [illegible] / [illegible] [illegible] dies
[illegible] inchoari et [illegible] [illegible] [illegible] abcessa [illegible]
ad [illegible] / a quibus est abstinendum die dominico [illegible] ab omni ope-
[illegible] ut [illegible] [illegible] a iudicio et iuramento
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] / ut alia [illegible] [illegible]
ut ut [illegible] [illegible] [illegible] ab [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
morte [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] / [illegible] [illegible] die
dominico [illegible] ab omni ope [illegible] cessari ut [illegible] [illegible] non licet
neque placitare neque iudicare / [illegible] [illegible] talia sunt illicita [illegible] non
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] placita. Item [illegible] [illegible] dies solis
[illegible] [illegible] dominica tu omnes dies sunt [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] / [illegible] ipsa [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] die dominico
potest ne quis die dominica [illegible] balneum ut tondere capillos
[illegible] [illegible] [illegible] / [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] / [illegible] [illegible] [illegible] non
de [illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible] die sufficiat abstinere ab ope[re] [illegible]
nisi audiant [illegible] de [illegible] [illegible] missas [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] missa [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ne [illegible] [illegible] legi [illegible]
[illegible] [illegible] fieri [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non alias sit [illegible] [illegible] non [illegible]
[illegible] operis [illegible] ad [illegible] intellectus ut [illegible] [illegible]
[illegible] Item [illegible] ne [illegible] [illegible] die a iudeo ut pagano [illegible]
[illegible] [illegible] quod sit [illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] / [illegible] Item ne [illegible] debitores [illegible]
ut solvat [illegible] [illegible] sit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ad [illegible] [illegible] / [illegible] [illegible] [illegible] dies dominicos [illegible] celebrari abcessa [illegible]
ad [illegible] / [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] omnes dies dominicos /
[illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

quam inde ex pt procede(re) usque ad illam horam qua pt. prefacio concludit
usque ad nocturnis tenebris | de officio dei compleuit | Sed dicunt quidam
tamen loqui quo ad celebracionem officiorum alij dicunt ipse loquitur de solo
tum. Vt in pagina dt qui cum est hoc fu(er)and(um) .c. l omnibus ?? com-
placita non obstat t. compleuit quod intelligitur de diebus profestis et ab.
Sequitur quod est compara(tione) temporis dicit quod non debet ipso die dominico indicari
adiutorio dt cuius est maior et ut alia causa tractari debet ut pietas
ut utilitas habet suadet ?. o. c. blt Sequitur capitulum
Quoniam festorum quorundam consueuit fieri debet secundum temporum magnitudinem consuetudi-
nem regionum habet pro co(n)cipi(?) proximus festis et ut pascha et penthecoste dt.
non debet fieri genuum flexio solempnius | Sed in tunc tunc episcopi ul alia ordi-
nantur more solito fit genuum flexio | Sic et ro | Nona ecclesie
secundum trinitatis altera debet dici non attendunt fuit in loco consuetudo
cuiusque ecclesie translata dicta secundum pro ibi diebus ?? pt.
Quia ipsa si festum est celebrandum | quod debet iniciari dt licet scriptu(m)
sit ab ipsa usque ad uesperam celebrantur sabbata uid(etur) tu(m) precipue fe-
storum debemus facere secundum temporum magnitudinem consuetudinem religionum
Ipse unum diebus dominicis et precipuis festiuitatibus sicut ut pascha
et penthecoste pt fieri genuum flexio | dt quod non nisi quod uelit
facere hoc facere ex deuocione | Sed quia de festiuitatibus episcoporum relinquitur
quando et tps consueuerunt nunc ?? post genua flectere secundum
consuetudinem dt ip(s)e ?? | Sed quid de festo trinitatis quod alibi cele-
brari debet dt ulterius obseruet consuetudo ecclesie | nona tunc ecclesia non
est in usu ut in aliquo tempore seculi celebret specialiter festiuitatem
cum singulis diebus glorie patri et filio et spiritui sancto et alia dicantur ad laudem
precipue trinitatis | Non solum genuum flexio est concedito extra
tempora dicta sicut ?? dicit t. ?? | Item diebus dominicis et precipuis
festiuitatibus et non ut pascha et penthecostem genuum flexio fieri
non debet ul in secreto tamen deuocionis uel quando ?? eleuatur
?? genua sunt flectenda ?? de ?? missarum ?? et
intelligendum deuocione de solempni genuum flexione secundum ab ??
Ibi sicut ponit dubium in ?? dici | et etiam non duplex
ut quo ad officium dicunt incipit in uespera ad uesperam secundum ??
computacionem et ?? et ?? ?? hora v. dicit | quo ad nichil
incipit mane et terminat in sero dici an tenebris noctis de officio
dicens compleuit et mane dicitur quod ?? ?? | Item non
ad ?? in medio noctis usque ad medium noctis sicut de officio dicens
compleuit | Item non ad ?? carnis propter ?? de quo dicitur ??
et hic non quod ?? quod comederit in carnis primo facta tercia.

Scripte sunt lectiones 23
Quia non ?? festorum ??
alicuius magis religionis ??
dt. qui ?? in festo ??
alibi ?? alibi ?? diebus
feriatur dt ?? ?? est
illos ?? dies ?? ??
?? | Sed dt qui ?? forte
intelligere de solempni potius
celebratione quod ?? die hanc
?? ?? ?? ??
Consuetudine alicubi ?? celebra-
ri festum ?? lectionum ?? alicubi
?? ut in alio celebratur
?? ?? | flexio concedito
?? ?? ?? ??
terminatur ?? flectimus genua
de celebratione missa ?? ??

ponit ?? duplex modo
?? diebus incipit

Martinus 39 de esu carnium / apud nos vetustissima et non improbanda
traditio que tenenda est. Ut actene tamen et nunc sit in principio
noctis quinte ferie que intestit in quarta feria usque in diluculo quinte ferie
et similiter actena noctis sexte ferie que intestit in sexta feria
non impeto ieiunacio usque ad sabbati lucem quando de diebus ieiunare
voluerint vel debuerint. Secundo capitulo / licet
licet diebus feriatis licet intendere vel tempore pluvie [illegible] Quibus illis
in quibus alteria capi solent / et temporibus se alteria ubi eminant
et que capta capi possit et alias non. Non dubitatur sint si diebus
festivis per tempus inclinaverint nisi intendere eorum capere ille diebus
licet. Sicut considerat quod dies septima est et est ad usuras quiete
deputata et tamen in ipso ipsa in aliis diebus in necessitate divine deputata
ab omni opere simili est cessandum. Tamen propter utilitatem item in dubio
ut diebus dominicis et festivis precipuis in maioribus festivitatibus possunt
intendere capere si illis diebus alteria ibi se eminant sit tamen
quod post capturam capturam ecclesiis circumiacentibus et propter pauperibus
congrua faciant portionem. Pro propter utilitatem die festo concedi
opus servile et alias coloni decretali possit colligi quod propter
subita pluvia die festivo possent recolligi messes, eo quod
die tali licet intendere vel tempore pluvie. Item dicit quod colligere decreti
et sic ultra glosa potest colligi / ipsis colligentibus decima sit danda
ecclesie maxime proxima venatio facta est. Et hic vult licet in ipsis
post factam capturam / ecclesiis circumponitis et propter pauperibus congruam
faciant portionem et alias / hic est ut det decimam et devote partibus
sibi venationem facientibus faciant elemosinam [illegible] que detinere

Item non quod natalicia martirum celebrantur et dies mortis eorum dicitur
natalicia, quia dic martirum dicuntur renati, singulis suo licet in-
telligere natalicia martirum celebranda si in que episcopi presidentibus
ac concordantibus populis celebranda statuerint de que dicitur in c. i.

(Cap.)

Capellanus [illegible] septimane quibus canon prohibet celebrari
nuptias ante festum beati Johannis baptiste non continuant ipsi festo sed
intelligunt de septimana rogationum et duabus sequentibus tamen communis dispositio ...
Matrimonia non oportet [illegible] quam in dicto quod nuptie celebrari non
debent tribus ebdomadis ante festum Johannis baptiste. Nunc dubium erat
an ille ebdomade continuari debeant festo Jo. bap. vel a tribus diebus
rogationum ante ascensionem domini usque ad octavum diem post penthecosten.
Ideo consultum fuit quod ista est melior opinio / et quod tempore licet vene-
ratio consuetudo constat quod omni tempore in quo tamen divino officio deputa-
tum nuptie celebrari / tunc posterior opinio subtilior videtur non vin-
dicare sive a septuagesima usque ad octavas pasche si [illegible]

Et pro parte [illegible] proceptum ipso sicut in natalitate dominum dicitur in dulge-
cencia est aliud tunc delacio festa [illegible] in dulgencia possumus
[illegible] deputaverit licet
Sed statuerit [illegible] leviter
et agitur [illegible] Remote
una et illa die conveniunt
ab omni opere [illegible]
Deputatos sit natalitas
nativitas [illegible] simili
quibus eum pictatis [illegible]
diebus festis est insistendum
de ista regularum eum
ad nostrum [illegible] in quo
si [illegible] Causa in illis
eum pecuniis [illegible] pauperis
in [illegible] et [illegible] locatum
ta [illegible] opus agri
culture non potest modico
momento commoditas
celesti [illegible] gressa
[illegible] vincte quiescere.

Vel celebrantur de consuetudine
ecclesie sive que prohibitione
[illegible] [illegible] ex post
[illegible] post [illegible]
[illegible] dici [illegible]

Parochie in [illegible] ut festo
sancti Jo. illas ebdomadas
[illegible] festum in
penthecosten / sicut hic statuitur

sunt hec secundum consuetudinem post xv dies festi pentecostes quod ... cant octavis nuptie suspendes in septima ebdomada nuptie cele brari possunt et obstat posterior sinodus et ... melior innititur vendi ...

Quo sunt tres tempora in quibus nuptie suspenduntur scilicet est solemnitatibus nuptiarum scilicet a prima dominica de adventu usque ad octavam pasche inclusive scilicet est usque ad dominicam in albis. Et a prima die rogationum usque ad septem dies post pentecosten, et ... nuptie scilicet est ... ceptes nuptiarum scilicet quinquagesima ... celebrandi ... suspendi debet in via 33 q. 4 non oportet c. ... quis vellet in tempore ... aliter potest ... habere

Hec causa inquest.

Congruentius feriis introductis ob reverentiam dei et sanctorum in ... necessitas urgeat ut pietas suadeat iudicium agitari non valet etiam de pace consensu feriis non introductis in utilitatem hominum renunciari ... ponit ... ibi quoniam.

Et dubitat a papa quis tempore feriato ob reverentiam dei et sanctorum possit procedi de partium voluntate ... considerat pluribus lites protrahendo ... tamen non potest procedi ... hic in duobus casibus exceptis ... ubi maxima necessitas urgeat ut pietas suadet. Et istud ... duc ... obedientia dei inducte ... quibus ... In natalio domini sancti Stephani Johannis ... instabat ... duc ... in ... obvi ... hominum inductis ... potest procedi ... de partium voluntate sit. Et ... pro ... dicendo ... sine ... non ... prorogari ... concedi de dicto ... sunt ... ut ... Et ... non ... tempore feriato ob honorem dei et sanctorum procedi non potest ... de partium voluntate ... conceditur ... renunciari non potest ... de ... diligenti ... quorum duo ... est utilitatis ... ut ... absentia diutina ... et pietatis ... de alimentis pupillorum de causis spiritualibus ... et inquisitionis ... et utilitas ... causas audiri suadet ... placita ... Et ... non ... quod ... post ... aliquem ... solempnis benedici ... non post aliquem ... collegio sine ... ante ... debebit ...

Et ... ut ... sit ... pro ... addicio ... feriatum ... pro ... dic feriato ... addic non feriato ... ut ... agentis ... ut ... conceditur ... in loco ubi ... virginis gloriose que sit ... assumptio ... nativitatis ... festum aut passione ... non ... in multis locis celebrant ... non ... festum ... non ... post illam ... in susceptione ... que est ... mox sunt ... etiam tollit festum nativitatis eius novellator

Sterpius non prohibet ... et iudicis ... pine ... in ... post. Rogeste non ... iudicibus ... sed ... alijs ferijs ... possessus ... ad aliam ... post ... primo ... obviare ... Singuli epi ... potest canoni ... re ... de ... alique ... collegio non post ... post ... solempnis ... magne glo. Natalis ... plus ... diebus ante natale ... domini usque ad octavam epiphanie ... Stephani iste ... in novellator. Ante passionis ... humana ... non ... de passione ... Ascensionis ... rogationum ... De pentecoste ... duobus ... feria per octavas pentecostes ...

ne vindicie ut in libertas ¶ Ad primum autem citatus tenetur ad diem feriatam
In dicit quod debemus considerare formam citationis nam aut in citatione
citans mandat ut compareat in die feriato tunc quia error in citatione
comprehenditur et adeo non tenetur citatus ita quod nec in die feriato nec
in sequenti comparere tenetur ¶ Si autem in citatione dies feriata non ex-
primitur sed tamen in die solempni occurrit dies talis ut puta quia
dicit compareas decima die presentis et decima die veniat dies
solempnis non tenetur in die solempni comparere sed in sequenti / et hoc
quia est ista quia dominus sibi mandat ipsum ad diem comparere et compareat
de dolo ratione tu dilecti / licet ergo die solempni sed continuatione in die
sequenti non sed contra ff de arbi l. celsus ¶ Subdit in a... opinionem
quam dicit meliorem / ipse etiam si in citatione exprimatur dies feriata quod
tenetur citatus ... comparere tenetur licet non die feriata in sequenti
... proprio composuit ubi citatur ad festum natalis domini de integris
resti in ... si citatur ... usque ad festum luce ... in ...
ibi usque ad octavas pentecostes / et de dolo ratione tu dilecti usque ad
diutam quia tantum citatur ergo ... pastor bonus ¶ Idem ... in
contra ... cum ... citatur comparere non tenetur ... iste
... / ... citatur ad diem feriatam / et ibi tenetur quod citatus non
artat ¶ Post dicit si citatur ad diem feriatam et citatus non tenetur ut
l. ... si quis in ius vocatus ¶ Item ubi citatur usque ad diem fe-
riatam tunc ... tenetur citatus ... de dilacionibus composuit ubi ...
de galeis ... citatur usque ad proximum futurum festum natalis domini
et ... usque tenetur ... / et tunc citatus ... qualibet die ...
comparere et ita intelligitur ... de dolo ratione ...
ubi autem citatur ut compareat die feriata citatio est nulla quia ...
res ad ... non potest ... de ... an ... quod
sponte ¶ Hanc opinionem est Richardus compilator ...
... de ... et ... composuit de dilatione et
... dilecti de dolo ratione quia ibi in citatorio sunt ad adiectum ...
usque ad ... concludit diem feriatam / ... ante
comparere / et hic est ... citatur ad diem feriatam ut aliquid
faciat et citatio est nulla / ... si ... ut compareat ...
... placuit ... / concludas ... citationem ... diem
ut comprehenditur dies feriata / licet ... cadit dies feriata tamen
adiectio conclusiva / usque et licet citatio / ... loquitur ... dilecti de dolo
ratione et ... opinio ... / aut ... adiectio ... ad diem feriatam aut
exprimitur ut ... ad faciat / et ... et ita loquitur ...
... de dilatione / aut citatur ... ut compareat et tenetur citatio
et ita loquitur ... et ... placuit ...

Decimo ad sextum quod licet citatio die feriato facta ad non feriatum
teneat / Vnde iudex die dominico committit ut compareant licet ut appareat
tamen die que non est feriata non tenet tamen mandatum contractio
mutuum et hoc quod non Verum aliud quod factum est in die festo vel
feriato licet fiat ad diem non feriatum non tenebit ff. de feriis l. i.
et c. e. l. si ibi per eius vos secunda consequitur non citatio est de
processu de quibus quam [illegible] processus tamen die festo ullum est momenti
ut [illegible] c. ti. c. ad sinc. e. le. l. si per eius secunda vos consequitur
Citatio peremptoria est quedam simul comminatoria ut l. i. de his qui
notantur infamia consequitur 2o est quedam interlocutoria c. de episcopis relatum l. tum
[illegible] interlocutoria est sine de ap. cum respondeat si sine tamen die legali non tenet
Item citatio est de processu iudicii de quibus supra [illegible] Citatio non solum
effectum [illegible] ius sed iudicio i. [illegible] de iure comparendo l. si iniur.
2o non valet quod [illegible] iniuria i. q. i. Et [illegible] tenetur dies et
[illegible] Item iniuria ff. de iniur. Postea legendo illumi-
nentur quam tamen vere quod bona est [illegible] citatio ad [illegible]
ff. si [illegible] petatur l. [illegible] / si [illegible] in loco nihil valet si
[illegible] effectus [illegible] c. de epi. [illegible]
[illegible] ergo [illegible] citatio facta [illegible] nihil valebit [illegible]
[illegible] quod i. citatione est triplex actus / [illegible]
est peremptoria [illegible] / et iste non requirit [illegible] / ut l. [illegible]
c. [illegible] potest fieri die feriata / ut ob c. e. l. [illegible] quod in-
telligitur [illegible] dilationem non danda / quod tunc [illegible] iudicio [illegible]
loquitur / 2o tunc [illegible] requiritur / [illegible] actus est [illegible] peremptoria
i. ipsa citatio [illegible] et ista quod est [illegible] actus [illegible]
t. feriato ff. de adulteriis [illegible] / [illegible]
est [illegible] peremptoria [illegible] velatio [illegible] facta
et iste non potest fieri tempore feriato [illegible] fiat [illegible] i. [illegible]
[illegible] quod est actus iudicialis et de quibus [illegible] Contra [illegible]
[illegible] feriatis [illegible] vel iudicis [illegible]
i. casus [illegible] de facto [illegible]
[illegible] loci [illegible] iudicialis [illegible]
ut i. medio augusti [illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible] postea
[illegible] medium octobris /
[illegible] / allegans [illegible] venotalis [illegible]
quod tunc [illegible] i. medio augusti [illegible] non debuit
non debuit quod tunc [illegible] in anglia / Item i. medio septembris [illegible]
[illegible] quod tunc [illegible] i. [illegible] / [illegible]
[illegible] feriatis [illegible] potuit et
ideo [illegible] non [illegible] facta [illegible]

et in secunda ratione occupati circa rem rusticam non sunt cogendi ad
fores ff de feriis l. i. Item cum ferie plus inducte sunt in favorem
litigantium ne tunc abstrahantur a re rustica, quod in favore iudicis
potius sunt attendende ferie litigatorum, quod videtur contra de legibus
in favore, sed si isti comparuissent in medio autumpni absoluti fuis-
sent a re rustica in [illegible] quo tunc dicunt contra casu 18 [illegible]
ff de pact. l. quod dictum [illegible] [illegible] fac. [illegible] [illegible] proponit sic et
videtur quod ferie rei sunt [illegible] ne [illegible] iudicia [illegible] appellat
[illegible] in verbis [illegible] [illegible] ut probatur ff e. l. i. actor [illegible] ut
iudex sibi cavere potuerunt ne facerent aliquem citari tempore feriarum
que in suis partibus observantur. Item quero quando actor facit citari et
quod iudex citat actor et iudex [illegible] [illegible] feriis quod possit
[illegible] [illegible] et non potius rei quod actor sunt [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] dicebat quod ille qui assignavit [illegible] non tene-
batur citare aliquem tempore [illegible] ferias [illegible] [illegible] Item si tempore se-
[illegible] in [illegible] comparuissent [illegible] esset. Item si [illegible]
fuisset non cogetur [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] reputari ut
[illegible] ff de [illegible] l. non videtur quod dicitur ferie in [illegible] sunt in
favorem rei [illegible]. Et [illegible] non est verum, sed [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ff de feriis l. omnes [illegible] [illegible] quod [illegible]
circa rem rusticam non debeant [illegible] assignari, quia si [illegible]
esset [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] possit quis [illegible] [illegible]
cum omnes [illegible] [illegible] [illegible] operas [illegible] [illegible] [illegible] non
comprehendunt omnes casus et utilitates singulorum ff de legibus
[illegible] non ob. ff de feriis l. i. ubi dicitur quod occupati circa rem
rusticam non sunt [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] feriatis [illegible]
in aliis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] dicens quod in [illegible]
[illegible] non sunt attendende ferie nisi iudicis [illegible] quo [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] quod si quis appellavit quod [illegible] ferie non admittitur [illegible] [illegible]
[illegible] ferias sibi reservasset [illegible] [illegible] [illegible]
Item quarta questio an sint ferie [illegible] in locis ubi [illegible]
[illegible] non est [illegible] messem ubi messes non sunt [illegible] [illegible] quod in locis
ubi [illegible] [illegible] vinum [illegible] [illegible] non est [illegible] [illegible] sunt [illegible]
ut [illegible] se [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible]. Ubi [illegible] non sunt
[illegible] ut [illegible] vinum ut [illegible] ubi [illegible] ferie [illegible]
[illegible] [illegible] sed [illegible] messem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] aliquo tempore [illegible]
[illegible] [illegible] ut

¶ Quinto querit an conſtens iniuria // ſi ſit de partibus remota debeat
tempore feriato iudicari vindicari // dicit quod ſi illatam poſt lede rogetur
inde quod maioris hominum // non eſt indulgendum ff de feriis l. vnde l. i ſuo
¶ Sexto querit abbas ponit ad iudicem ſedentem pro tribunali et partibus
publicis aſſignat terminum in tempore meſſium // vel vindemiarum vtrum poſ
ſit diem feriatum inducere reſpiciendo deum cum non conducendo
tis venire feriis et dicit quod ſic cum dicere non quod adquiſitum
¶ Veniamus ad glo. magnam que incipit non quod ſive dies predicta quot ſunt genera feriarum
introducte ſunt ab reverentia dei // ¶ Et hic glo querit primo ſunt
primo // quot ſunt genera feriarum dicit ſunt ſolempnes repentine et utilitate
horum ſolempnes introducte ob reverentiam dei et ſanctorum ut habetur
in principio et c. ti l. omnes // ¶ Repentine inducuntur ob reverentiam
principis et horum propter ſuperſtitiones que ſunt dei ... // vel quod natus
eſt ei filius hic abbas dicit nativitatis ſue vel coronationis ſeu pro
motionis et huiuſmodi repentine quod repente inducuntur ut l. e. l. aliis
hic abbas ¶ Item ſunt ferie meſſium et vindemiarum adiuncto labore ſunt hec
tur conceſſum et aliis // ¶ Et ſunt in ... ferie inducuntur diverſis
temporibus ſicut querit glo. quo tempore inducuntur ferie meſſium
et vindemiarum dicit hic qualitate locorum ſicut quod tardius meis meſſes
et vina colliguntur ff et pro[illegible] // ¶ 3° querit an feriis
partes venire poſſunt dicit feriis obſervantiam dei non ut hoc repetita
glo dicit idem in feriis repentinis quibus renuntiari non poteſt ut i e.
ſupra de eo ſi // et l. per glo. ſed obſervantiam horum introductum ſit
ut habetur in fine ¶ Compelluntur non partes procedere die feriata. dicit
non niſi tacite ff et c. l. i. pura ſi res vel actio eſt tempore periture
vt decurti c. q. elt // falſe ad lit. ſit // et ſunt que actio eſt periturā
Item etiam que pertinet ad paterem quorum dicit tractari poteſt ſi e. l. vltra
Item ubi ſic huiuſmodi ad appellandum requiſita causa breviter i anno deducitur
vt feriatis dicit hic quod non // primo eſt eſt contrarium // et dicit abbas
ſi huius leſus eſt ob ſolempnes ferias // vel ob utilitate
horum non reſtituetur // quod potuit ſibi providere ff et cum pubertatis ma
l. h. et ſi q. fere // et non dicuntur repentine quod non poſt deſcribi p
videri ſic cum // ¶ Glo. ſuper verbo neceſſitas videtur ſibi dubiis
ſolempnibus procedi non poſſe niſi neceſſitas vel pietas ſuadeat ſed
qualis neceſſitas fiat pt // dicit quod res eſt periture // ſed ſi tractat
de morte teſtium vel lis non // que // opera plurima ff. o. le.
ul ubi res tollitur rapuit // ut ſi agro nationis dapnum inferri
habet ... tua dom nuna ... petere in tenuit // non ipſa cadendo

quot ſunt genera feriarum

ipſo tempore inducuntur

An partes feriis venire poſſunt

Ou ubi appellari non poſſit

¶ In ubi et iſte ferie omnes hinc ſunt inſpiciam. quod vel breviter appellationis proponi

dampnum non faciat | non potest conquere de forus quia forte in celum tadet | et dampnum non dicit ff. de dampno infecto l. [illegible] | si ponere conquere pietas suadet | dicit quod est tam debilem ut miserabilem personam | quia inopibus misericordie districtio [illegible] non est [illegible] ff. misericordes esse debemus | et sic est [illegible] quia privilegiorum [illegible] ff. de religiosis [illegible] [illegible] dicit tamen de alimentis pupillorum et spirituales ut electionis et inquisitionis tutelarum post diebus feriatis [illegible] sic de [illegible] de ordine cognitionum

De ordine cognitionum ¶ Elapsis feriis lites [illegible] procedi debent [illegible] quia plures conventus [illegible] processum [illegible] rationis [illegible] ad [illegible] et [illegible] incidunt [illegible] emergunt | [illegible] de ordine cognitionum erat videndum ¶ Et sic [illegible] est de exceptionibus que impediunt processum [illegible] allegantur [illegible] | [illegible] quia alie exceptiones [illegible] negotium principale | [illegible] an sit cognoscendum [illegible] negotium dubitabat | non submittitur [illegible] de ordine cognitionum [illegible] de [illegible] in [illegible] et in [illegible] prohibetur

Intelleximus [illegible] an [illegible] de peremptoria exceptione [illegible] et sufficiat [illegible] principali [illegible] [illegible] quaestionem. [illegible] petitionis [illegible] et [illegible] ad [illegible] Et ad probandum [illegible] testes [illegible] opponit exceptionem [illegible] quia [illegible] non poterat [illegible] | [illegible] ¶ [illegible] debet [illegible] cognoscere de exceptione peremptoria qua [illegible] | [illegible] quo [illegible] exceptio est [illegible] | [illegible] an sit [illegible] super exceptione pronunciari | [illegible] sufficiat super principali ut [illegible] super exceptione indicatum | dicit [illegible] cognoscere de exceptione peremptoria qua [illegible] | et non [illegible] est [illegible] | quia exceptio peremptoria probata [illegible] | [illegible] est [illegible] | [illegible] que essent [illegible] cognoscere [illegible] quia [illegible] probata exceptione [illegible] absolvet ab [illegible] [illegible] ¶ Allegatur de exceptione peremptoria [illegible] cognoscitur qua [illegible] principalis | [illegible] probata super principali [illegible] ad [illegible] super incidenti non pronunciat [illegible] sufficiat [illegible] super principali pronunciet | et [illegible] super [illegible] pronunciavit [illegible] de ordine cognitionum [illegible] ¶ Item exceptio peremptoria [illegible] probat [illegible] [illegible] de [illegible] de exceptione [illegible] detestibus [illegible]

Accepit ergo petitor [illegible] [illegible] petebatur adiudicari non [illegible] [illegible] | testes [illegible] [illegible] | [illegible] ad probandum [illegible] exceptionem | [illegible] [illegible] | hoc facto [illegible] exceptione probata. | [illegible] obstet [illegible] replicatio [illegible] probatione testium | Vel ut sufficienter [illegible] probate ut [illegible] de testibus [illegible] [illegible]

Item exceptio consanguinitatis opposita obstat agenti ita invocali-
ter quod est verum quando petitorio agitur secus si possessorio ut lite sic no-
ta attendens in de offi. deleg. cum dilecti spoli. litis ff. qu..
Circa ergo istius capituli videndum est principaliter de tribus primo an super
incidenti sit ante pronunciare, de primo tractat glo. et primo ponit
Bulgari quod super incidenti pronunciari non debet et inducit in leges
ff. de minori. et placentini contrariam scilicet quod super incidenti pronunciat et
inducit inter leges. Tertio in medio Johannes ponit rationes distinguente
et hanc approbat inducendo legibus contrarii placentini et solvit alter de-
cretalem cum qua dicitur respondit. Secundo, que exceptiones
sunt incidentes, que emergentes. Tertio vero licet ipse quod
pronunciatum est in primo videatur pronunciatum super incidenti et
predictione istius in textu veniam ad glo. quinta magna. quo-
modo colligit contra decretali quod super exceptione incidenti
primo cognoscitur scilicet fundata intentione actoris scilicet exponi C. de probat.
l. exceptionem ibi dicit exceptio in primo opponitur et probatur fundata
intentione actoris et C. de exceptionibus l. si quidem pretestatum verus
qui de iure suo dubitat de exceptione qua probat fundata intentione
actoris. Et probata exceptione incidenti non pronunciatur super ea sed super
principali ut infra de … in fi. c. Sed probata contra excommunicatione absolutum …
impetratione … est super … ea quod est principaliter pronunciat
et non … sed super principali pronunciando. Quod … in contraste
cum … super incidenti sit pronunciandum
quod … non … Et est textus casus. Quarto videtur
casus … ubi si petenti hereditatem … iudice
… quo natalium iudex … super ea pronunciat et ff. de iud.
l. de qua re. Ubi si de qua re iudex cognovit de eadem pronunciare
debet. Sed de incidenti cognoscit in dicta pronunciatione debet. Et ff. de minoribus
l. … utile ubi si petenti restitutionem opponatur de minori etate etatis
super etate pronunciat. Et ff. de prevaricatoribus l. iii ubi si accusatus
… absolutum et … absolutus est prevaricatione
super prevaricatione pronunciat. Item de elect. cum dilecti ubi si pe-
tenti electionem … de defectu etatis super … pro-
nunciat. Item de testib. licet eius … Ubi si … ad impediendam
electionem se opponit … super hoc licet … pro-
nunciat. Et de fide instrumentorum cum Johannes … ubi si … op-
ponitur … super ea pronunciatur. De … quod si iudex laicus
… Ubi si opponitur … remissio fit ad …
ut super ea pronunciet. Ex quibus ergo iuribus patet quod super incidenti
sed pronunciat

Glo. bñ circa pñ. ibi sup hoc fuit diu̇sitas int̃ doctores. bul-
garus dicebat sup incidenti q̄one pnūciari nō ƀz. po̅nt tres opiones
p̄ma est bulgari qui dicebat q̄ sup incidenti q̄one nō ƀz pnūciari
ſz tm̄ ꝯgnosci. ita eo ipo q̄ pnūciatū est sup pñli sati̇s videt̃
pnūciatū sup incidenti. p. qu̇az quada. et h̄ dicebat p l. xij
C. de or. iudicioꝝ. v̇ dr̄ q̄ ad iudicē p̄tinet omnē incidente ꝯon-
q̄rentie nō aut̃ sc̄da pnūciat ſz de hedit̃e C. de or. ꝯgito. l. ij.
ij. p̄fū. C. ad l. iulia de ꝯpla. l. p̄see pnūtie. Quod i. s. m. z. p.
dicebat. Scḋa opio est marti p ij. dicit q̄ sup incidenti
ƀz pnūciari. C. de iudi. l. de qua. tc. v̇ dr̄ de qua ē. iudex ꝯgnit
de eadem pnūde ƀz. l. de ta poss. et sup ff de ceno̅ l. int.
utile ff de p̄uaitatiby l. ij. ff deliberali. ca. l. libero ꝯ. ltu.
Quid ubi impediat̃ p̄t ꝯdicom̄ sue p̄sone q̄ est pedicū iudex
C. de iudi. l. quotiens ut p̄t ꝯdicom̄ vel quia pupillus est
cui mouet̃ qō stat̃ dt q̄ q̄ ꝯa opio ƀz q̄ iudex ꝯgnoscat et
pnūciat sup incidendetiā. Fallit iudicāte alis ſz glo. bum
ƀz qn̄ iudex impedit̃ p̄t ꝯdicō̄m sue p̄sone sup incidenti
pnūciare q̄ nō ƀz nisi ƀz sup q̄one incidenti ƀz q̄ iudex
est pedaneꝯ. C. de iudi. l. quotiens. tor. opio p incidenti oppoit̃
de statu sup hō nō pnūciat. ſz i. c. dt ca. in sūe q̄ti. pt q̄ i. s.
quotiens ibi pnūciat̃ sup incidenti. Scḋo fallit p̄t ꝯdicom̄
p̄sone eī cui oppoit̃. et ille est reus. Unde si pupillus petit
hedītatem et oppoit̃ ei q̄ statꝯ nō pnūciat̃ t̄pe pupillari
etatis sup statu ſz sup pñli. l. sup hedit̃e C. de or. iud. l. i.
Glo. quero inūs q̄eo quod iudex pnūciat sup hedītate
ƀu pnūde sup statu. v. g̃ra pupillus egit p̄ hedītate dicendo
esse rupta testm̄ eo q̄ erat ꝯtig obiat̃ sibi q̄ statꝯ. s. q̄
est spurius vel nō est legittimꝯ filius defuncti vel nō est filius. si iudex
pnūciat sup hedītate an p ꝯnam pnūde ƀu sup statu. dicebat
dn̄s baldꝯ in l. adite C. de or. iud. ꝯgito. si iudex pnūciat
affirmatiue dando ei hedītatem p ꝯns pnūciat ƀu esse filium legitimū
vel liberum vel in diuis ꝯnptionis. ut nō poss̄ esse h̄m pñle
si aut̃ pnūciat negatiue sup pñli ƀz eū nō esse hedem. nō
p̄pt̃ venit̃ pnūciatū sup incidenti q̄ nō sequit̃ nō ē heres
q̄ est spurius vel nullus s̄m iuī nō ꝓbat h̄ esse q̄ alis h̄
ꝯtingit aliōc. Qui aut̃ i. ſo. z azo. h̄ic est t̃tia opio
ſo. z azo distinguentis int̃ incidens et emergens q̄ dicit
q̄ sup emergenti pnūciat̃ ſz sup incidenti nō. et i incidentib;
h̄z locum opio bulgari q̄ sup ea nō pnūciat̃ ſz sup p̄ncipali
ut h̄ic. et incidens q̄o dr̄ que ꝯpetit nō eadem intē
lite ꝯt. ƀz qn̄ oppoit̃ pactū de nō petendo vel iudicata

Fallit p̄t ꝯdicom̄ iudicis

Fallit p̄t ꝯd̄cōz p̄sone cui oppoit̃

Fallit qn̄ cīnl̃ icidet cīmali

dela. Iurati vel consanguinitas vicino i istis sz lotur si i bulgari quia
sup hijs no puiciat sz sup pnli. Fallit qn cumulis incidit cumulatiue
ius q ip p aliquis. Sz qui vtrari alique obiicit qd statutus
sz qua est ffuius. Quo fallit qn ageti cumulis i adit cumul
v qua ageti patiq iustiny obiicit qd fil. Tertio qn cumulis
incidit cumuli sz de incidentia ideoq iudex cognoscere no sz pt
qui cognoscit bepulis de or cognitura et qui sit legislator
vbi petentia hereditate cor laico opponit qd sit clericus. Qn igi
emergentes dicunt ille que opetunt et emergunt i lite puta
an dilatio sit danda vel no. An tlis testis sit recipiendus vel
no. An tlis interrogatio vel positio sit facienda vel no. Sed utz
aliquis sit in possessione libertatis vel no ex q dr ymo posse
cognosce ante litis ctsu ut dicta ... benedictus i tesseq vel spoliaco
... primo. Qn igi i et i ist emergentibus obtiet supra
... ut intelligit l. illa ff de liberali ca l. liberis g. bltio
Ad allegatam ... q videt ad l. liberis g. bltio et ad l. de qua
re C. de iudi. Ille leges lotur de que emergenti sup qua
ideo puiciat qz aliter no posse expediri qd pncipalis. Sz
dt sz glo aliter de qua re iudex cognovit. Tunc est pncipalis
de illa puiciat sz tamen sit incidens. Ad illa l. intra vtile
videtur dupliciter p glo primo qd ibi no fuit puiciatu super
incidenti sz sup etate q est emergens sz ut est dice qd petenti
restitutione opponit maioritas ista etatis. Sz sic tamen idem
ideo ponit aliam solz ibi no fuit puiciatu sup etate sz sup
restitutione s. ut restituctus ... sz pinanda ... sup
etate qz restitucio dicit eu minorem que etas minor restitucionis
pat. Et hoc solo placz ... in l. i. p allegata. Ex glo tertia
solo est quod iudex potest pronunciare sup incidenti si voluit
sz no cogit. Glo aut in l. ut vtile dt qd ibi spalis erat casus
ut quod sup incidenti puiciat i ... de ipsa cognoscitur
sed si simplex. Ad l. tiam de pvaricatoribus ex glo sz post
clici tres solutiones. Prima est quod ibi est casus spalis qd pva
ricatio allegat. Secunda vero creatur allegante absolutum i alio
iudicio vel aut peremptoria opponit sicut exceptio dilatorie
que an litis ctsu opponit. Et erat ibi ita qd tiq creabat
... concipiebat scilicet qd in alio iudicio erat absolutus. Re
plicabat tiq qd erat absolutus p pvaricatorem et ideo bene ante
ctasz est cognoscendum et sup eo pnunciandum i modum repli
cationis et puiciat sup ea qz erat est s pmodum exceptionis peremptorie no

quod ageri cumulis incidit cumulatis

Qn igi l. ad l. illa de pvaricatoribus

Fallit quando peremptoria opponitur in vim dilatorie ad processum impediendum

Quando in glossa alias de fide instrumentorum c. cum Iohannes ubi pronunciatur super exceptione incidenti [illegible]

Quia magis ibi ut sit pronunciatur super talibus

ut sequitur. ¶ Quinto et ultimo est sciendum quod exceptio dilatorie ¶ Si quando aliquis opponit in vim dilatorie ad processum impediendum [illegible] et tunc illa est pronuncianda sicut in aliis eligentibus secus si in vim peremptorie ut sequitur ¶ Ad hoc tamen facit c. cum Iohannes [illegible] ubi super incidenti [illegible] pronunciatur ¶ [illegible] super principali directe pronunciatur ¶ Et tunc non iudicatur super incidenti ut sequitur sed [illegible] quia non pronunciatur directe super principali ¶ Sed tamen [illegible] ut [illegible] ideo tamen super ea pronunciatur ¶ glossa ubi dicebat quod super incidenti non iudicatur [illegible] contra iudicem [illegible] principali secus si contra iudicem [illegible] ¶ [illegible] tunc ista incidens [illegible] principalis [illegible] principalis [illegible] se incidens ¶ Demum dicit glossa aliud quod super incidenti potest iudex pronunciare si velit ut sequitur est contra ordinem iudiciarium ¶ et hoc patet per c. dilecti de electione ubi pronunciatur super peremptoria exceptione et idem potest dici ad hoc [illegible] utile quod pronunciatum sint super incidenti ut [illegible] offenditur [illegible] est ordinem iuris quod [illegible] pronunciat super [illegible] que sunt incidens [illegible] ut [illegible] non teneat ¶ Concludendo ex glossa et opinione [illegible] quod super incidenti non pronunciatur sed cognoscitur ¶ Ita Martini quod super incidenti debet pronunciari fallit [illegible] primo [illegible] ut [illegible] opponitur ¶ secundo [illegible] distinguunt inter eligentes super quibus pronunciatur et incidens super quibus non pronunciatur [illegible] est [illegible] fallit primo quando civilis [illegible] criminali [illegible] aliquando ¶ Secundo quando criminalis civili ¶ tertio quando incidens inducit [illegible] ¶ [illegible] tua ¶ Quarto quando incidens deducitur [illegible] de fide instrumentorum c. cum Iohannes ¶ et non quia istud incidens [illegible] in vim [illegible] ideo [illegible] pronunciatur ¶ [illegible] ut [illegible] iudici ut dicit in c. cum Iohannes ¶ [illegible] peremptoria deducitur in vim dilatorie ad impediendum processum sicut in aliis eligentibus ¶ Dicebat [illegible] quod super omni exceptione [illegible] pronunciatur [illegible] principalis processus impeditur ¶ probandum est ¶ [illegible] processus [illegible] principalis [illegible] quod super exceptione non pronunciatur tamen super exceptione non est [illegible] pronuncianda ¶ [illegible] pronunciatio non [illegible] processus sive sit in [illegible] in vim peremptorie obiecta sive in vim dilatorie ¶ [illegible] dicunt [illegible] Iacobus de Arena C. de ordine iudiciorum l. i [illegible] quod exceptionum quedam respiciunt processum tantum ¶ quedam principale negocium tantum ¶ quedam utrumque que respiciunt processum tantum debet super ea pronunciari cognosci et pronunciari [illegible] ad principale [illegible] ut [illegible] ¶ Si autem respiciat principale tantum tunc [illegible] debet cognosci sed super ea non pronunciatur sed super principali C. de [illegible] l. [illegible] ¶ et

ust puta / sic sup ins civil incidit omni vel causa crimi
ut sic infra / uel except° induat mutacioz fori ut s. e. tuam
uel qu pempa oppoñr inca ap¹⁶ de side instru pro Johe
¶ Sit aut except° respiciat processu et negoti tunc pn lis / sunt
si opponit in bum dilatorie sic est ad impediend processum
et sup ea pnunciat s. i bum peremptorie uo ut dicit tyrum
indicat l. i. ¶ Videamus ergo que est except° q respiciat processu
tm dic ut est except° dilatoria pcols sic eni respiciat pro
cessu tm / sz no ius ptis / quia adhuc saluum manet ius
ptis seu negoti pn'le. / Sunt except° q̄ tangunt q peremptory
aliqualr i iure ut sic. ¶ Secunda breuis ut except° rei iudicate
que pt opponi ad impediend processu / et etiam ad pimendum
negotium pn'le qz pimit et elidit ius ptis / nō si opponit in
bum dilatorie s. an litis cont sup ea pnunciat / s. i bum per
emptorie s. p' litis cont de litis cont l. i. li. vi tunc sup ea non
pnunciant sed sup pn'le ¶ Aliud ergo incorp e sunt q contra
respectu sit quia dicatur ex parte et gravium respectu ad audiendum
¶ Sit eciam dicit in glo incidentia que quod sup incidenti no
pnunciatur sz sup emergenti sit ideo videamus que excepcio
dicatur emergens et que incidens / Et glo in medio emergens
sit que emergunt in lite seu in processu et orta sunt ex processu
¶ Et an dilacio sit danda ad testes sit recipiendos ¶ Et glo et
sicut ibi dicit q incidens sit tamq respectu litis sz emergens
no sit eo ideo q no est emergens sz orta i lite / qz vero ante
litis sic potuit oriri / potest eni esse q excepcio q opponitur
q parte uel iudice processit iudicium vel de litis cont° in processit
tu except° oritur i lite / quia no est dare istam excepcoz antea
ante litis mota / et sic breuiter emergens est que opponitur
ad processu impediend ¶ Incidens est que pimit ius partis
et contingit negociu principale ut qn an litis mota facta est
solucio uel pactum de no petendo / de litis cont l. i. li. vi et iste
vocantur prejudiciales qz prejudicant processui et pn pt / s. e. tua
¶ Dicat ita iuris istius causa sunt novellatore vz an sup except° ne
sit pnunciandum breuiter sup omni except° tunc pnuncia no facta
principalis vero processus expediri no pt pnunciandum est
nisi iudex sit talis qui pnunciari no possit / sz si pt
expediri de necessitate pnunciandum no est / pt tm pnunciari
si volt ¶ Vnde ista vocatur quod agitur sup eo sup eo s.
sic vide ipse dicendum quod in prima tolieria.

Tertio z ultio querit̃ utrum sit ipso ipso pnunciatu est i pri. ult. ludicat pronunciatu sup incidenti. ¶ Judex quidem est iudicans q̃ no potest tractari scorsu a ca pri. ut excepo patti q̃ no pt scorsu tractari a pri. Et tunc pnunto sup pri. ult. pnunctu sup icidenti. Si ign pctto ate x ta mutui corpus de patto no petendo q̃ no pt tractari scorsu a pri. qz si no petit usq ceptu de patto ut f. peremptorias pnds vestudi no posset aut est illis excepo q̃ pt scorsu agitari a ca pri. id est q̃ pt i iudiciu deduci pbiam digendi ut est excepo excomunicatois. ¶ Et de qpesitiaby f. si aute ztunc decti incidenti no est cognitio vno ludex sup ea iudicatu ut l. sui aut derogatoris gestis i de que sicaliby quod iudic. ¶ Item si decti excepe sit cognitu si semipleno ut septa dictis q̃ si sit sui in f. ¶ Ca vero ple de excep sunt ignoru l. sup ea iudicatu ult. hij qui ad esse ante pri. ls vesunt ino tolli ex ceptioy incidente ut l. i. scams z facti ignorantia l. q. si petenti hereditate opponat excepo statu si iudicat ad hereditary hic esse no pt iust tollat incidens a questio statu. si si iudicatu no heredity hic esse pt licz no tollat quo sup statu ipo cu sequuntur no est heres quo serui qz pt esse liber si no heres ipso q̃ iu h e. similis.

Sequit̃ cau. Cum dilect.

Ca.

Cum dilectus Ca i. vens contra actore spoliatorum obicit aut excipiendo z tunc pq iudicet rea pbata iudice no cogit si ipt hic non restituet. ¶ Aut agendo z tunc sit utriq qo tractabit z ea pbata restituet. ¶ Primo ponit facti processus narrato. Secundo iudicis iurisdictio ibi nos tunc. Spadiuidit i tres ptes primo ponit actor spoliacionis ubi tu extra ponit reos excepcz. Tertio ibi actor replicatiu ha pncipalis iudicas z primo intloquit distinguendo duo incidenter ibi tu ea sicuti ibi si quy. Ho ubi hij declarabat interlocutoriam pbas pdio filia ubi qualitermodo ibi testes. ¶ Aut abbes de ferentino agente contra. Et nobiles de anone quedam exceptio contra hone abbas proponebat in libello. ipi nobiles de anone venientes ad monastium eo spoliatu. Et mau armata dampnificauerunt ipm monastiy et nobis aliisq rebus viis depredando. ideo petebat debitis sibi iusticiam exhiberi. ¶ Tu contra hec ysto isti nobiles locutu adeam. Excipientes dicebat ipo spolii abbas cum violentia pdiderat castru sanuti quod progenitores eoz ipi tenuerunt pacifice. Requlete ideo ante omnia restitui postulabant. Ostenz eo ferunt testes petentes p quos con holebant intentum pbare. ¶ Tercio addiçe abbas contra hiso replicabit quod ipos nobiles inicz spoliauit ideo alios restitu poti no poterat. Et prte q̃ no fuerant spoliatoi. ¶ Item qz illud castru adiuis ysste mostij pertinebat ut tota ipi nobiles no negabant.

[illegible]

ideo tn lex dicat quod dns Karus licite veru adeu ptinetem re
usam debet ¶ Item si quis mala fide pturbat / et cadit a possessione
z possio restituit / ad Beatam dnam / Est ius retentionis gt pturbente
ideo abbas restitutus peti no potuit que tn ipetit gt spoliatore
¶ et obiit dubitabat an abbati respondere debent ¶ Aliq autem
spa administratorem uiam distingunt / Aut reus quest dedicit spo
liacionem uiam agendi / aut no i pcedit pam cam sed si/ iunctione
petitore so nemine ytingentes z pcedat sup puia tam que
sup hac tantum reque ius sup regulam iuris qui prior appellat
jy agat 2° dicto sit cont tractande / et licuit sit eliminande
¶ Aut reus deducit spoliacionem in hanc excepius tunc primo d3
spoliacionis recipi sup excepe / et ea pbata vnde no tenebitur
donec restituet ab ipo / Cum spo i modo excep dice pp vero
spoliacionem pbat in modo excepius / Cumque obicitur excepcionis
pbate fiet ei restitu dt ipe no / et hic pbat duplicem excepcio ¶ Item
ad testi oppo tmo pbato tunc testis tn repellit / ponea
ei ordinaria no i ponit q2 itus excep abiectis et pbate est
ut testis attestio repellat / et hm qo ipe testi oppon flitas
ad repellendum testem / pbata flite / tn testis inhabilitat
si testis no esset i summis lxo dicat ¶ Aliq pa ip petens
instanciam exhiberi depsona aqua dt / et spoliato videtur
pst age possessio recuperande litis qrim videre colligi ex iuris
l. q iiij q2 psulat ¶ Item tn ipetit aut dicta lxu lxi. ut
ydico c. pepe deresti spo ut. q3 c. querelam de elect / vel lex
si quis instancia ut alys possessoris y restiom fieri inhent
repellit agens ab agendo excep spoliacionis q agente obita
Ju ehobolt lxu p primis dolo z violencia / pter coplam
sed si cppetet actio q metus ca ut actio de dolo vo q2 hijs duobus
tamen absunt voluntatis spoliati ut. l. si mul. exto ff ip metus ca
¶ Item plurimus agens similiter catie repellit p excepcionem spoliationis facte
replicato de quo inq delictu li by ext bn si in qua spoliacio
est sca uoie eclie ipe no illij spoliatoris ad ecclam aliquid
puenit alias de deposito c. guius / Item spoliator dz restitui lxg
pcg qesspom esset vero ptius ad spoliatorem z est voli lxa qs
est pp adipiscendam ullacionem denegabat ¶ Item pp excepo oppleta ex
petit et qua que est ppta ius retentionis / si adeu res sine
violencia pcutit al secus de resti spo inhibit vita dicebat abbas
q adeu puet sine lxar lxe vim q eius q mala fide possidet te ut ff bonorum l. i.

Item [ubi] spoliato debetur in modum actionis utraque simul tractatur si exceptio
impedit processus meta quaeritur ut ibi ff. quem illa quo sunt abscisio [illegible]
Item ubi spoliato deducitur in judicium exceptio, judex potest interloqui spoliatum
non debere audiri nisi restituatur ubi dolose restituerit a. b. ipso. Item
exceptionis non debet obiectis exceptionibus restitui ubi cum spoliatio in modum
spoliationis probata non est per hoc restitutio facienda. Item qui contra
testem opponitur ulla ei poena ordinaria imponitur de exceptione denique
21 quemadmodum et c. Item si testes testimonio testis reprobat ut sit non possit
testificari in causa ff. de ibi [illegible] a libellis et libello particulari
comparationis [illegible] f. in [illegible] est iuris status facti ut inglo s.
Circa unum istius capituli videlicet principaliter. Denique primo de forma
libelli. Qualiter libellus procedere possit. Secundo super exceptionibus. Tertio spoliationis
quae institutionem spoliatum. Aut spoliatio deducitur in judicium exceptionis vel
reconventionis. Item utrum utrumque. Sexto poena sit in quibus non ob
exceptione spoliationis. Veniamus ad formam libelli in quo iste abbas
dicebat sibi rapina illata in praediis suis a tunc et aliis nobiles
de avone. Ideo petebat sibi de praediis iustitiam exhiberi. Unde iste
libellus procedat et dicitur quod non. Et sunt duplici ratione. Primo quia libello
dicitur omni nomine rei ne libellus in incerto vagetur quia tunc dicitur esse
personam et tam actore de quo de libelli ob c. i. et in c. i. cum libello
sunt rei non erant expressi personaliter quia tunc dicebatur per abbatem contra
de nobilibus viris de avone ~~de libelli ob c. i. et in~~. Secundo libellus dicitur
continere rem quae petitur de lib. ob. c. i. et in. Sed hic non exprimebantur
res quae petebantur quia tunc dicebat abbas quod innocenti dampnificaverunt
in praediis alium et aliis res non specificando. Sed tunc deliberare non poterat.
Tertio quia libellus erat generalis quia sibi iustitiam fieri postulabat. Vel
concludebat quo iure vel actione agere sit. Sed quia poterat ibi sub illo
iustitiam exhiberi includi petitorium et possessorium. Item incidere vel
si castra ceperunt f. i. de vi armata quod illud utique. Et actio
vi bonorum raptorum et legis aquiliae si damnum datum est in rebus ablatis
ad legem aquiliam si fuerint. Expedit ergo libellus sit certus ut iudex sciat
possit scire quid deposcit. Ideo talis libellus recipi non debebat
iuste declarati quod curavit. Inde vero quod valet libellus in praedictis
quae sunt admissa ex parte [illegible] sup. eo. Secundo ad primum libellus dicitur
continere nomen rei. Dicitur quod hic erant expressa nomina et tunc dicit
dominus de avone. Dicitur verum est ipsos nobiles expressi ut dicitur quod appellat
quod istos nobiles tamquam [illegible] [illegible] ideo non erat necessaria
expressio sicut ubi agitur in plures tamquam singulares ff. de in ius vocando
[illegible] quod [illegible]. Vel dicitur quod hic erant expressio circumstantie personas constabat

qui erant quia ꝯpossessi erant ꝑ ꝓgeniem dicti ſcilicet [illegible] certum pro
certo ¶ Adhuc hic non erat ꝯpossessio vera | Et in quo debuit
actione vel terra [illegible] | non requiritur ꝯpossessio quo probato potest fieri
possessio nuda ut [illegible] in libello [illegible] | et suffisit tamen posse
deliberare super sola iniuria | vel violencia absque vera ꝯpossessione
[illegible] | et quod non debet probari non debet in libello ꝯprehendi nec
narrari | Sed quod in dicto agitur non censetur probari quia sufficit quod
impossibilitate se [illegible] tot amisisse | eo quod probata violencia per
testes res amisisse [illegible] probant | [illegible] in libello [illegible] non
debet deliberare nisi super hoc an iniuria facta est vel non vel res illata
[illegible] sed [illegible] taxatione premissa et [illegible] fundata
est [illegible] ¶ 2o dixi libellus fuit
generalis [illegible] generale [illegible] simpliciter postulabat
sibi [illegible] non [illegible] an agit petitorio vel possessorio ¶ Dicit In-
[illegible] quod libellus fuit generalis [illegible] admittendus [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] puta per ꝯpossessores
[illegible]
[illegible] agere vellet [illegible] declaratam actionem fieri
debet [illegible] ipso anno [illegible]
¶ Veniendo ad [illegible] oppositam partem nobilium qui dicebat
non tenebantur abbati [illegible] et violentia abbas amiserit
[illegible] quod isti
nobiles [illegible] 1. [illegible]
[illegible] | Et dicit [illegible]
[illegible] post litem [illegible] non possessorium
[illegible] | [illegible]
[illegible] ¶ [illegible] nobiles opponebant spoliationem
[illegible] agente [illegible] | et abbas [illegible]
[illegible] spoliatus repellit [illegible] | [illegible]
[illegible] que [illegible]
[illegible] spoliatus [illegible] abbas
vel ꝯpossessio [illegible] ipso anno [illegible] ¶ [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] spoliatus | [illegible]
[illegible]

q causa ff de vi et vi ar l. i. nec sufficit solus dolus sine violentia s[ed]
con[iun]ctim ut h[abe]t p[er] p[re]ceptum p[ro] eius dolum et violentiam l. 2 p[ro]h[ibe]t et est c[ontr]a p[ro]c[ess]u[m]
glo. sup[er] v[er]bo dolo ¶ Venio ad replicationem ubi vir ex parte
abbatis dicit abbas replicabat non potuit teneri ut dicto
q[uia] non spoliavit Respondeo p[ro]p[ter] q[uod] que competit in illum q[uia] spoliavit
et retinet Sunt eum devestit ipso ad adversa[riu]m s[ed] q[uia] detentus competit q[ui]d[em]
t. ipse devestit ipso / Sed q[uia] castrum p[er]tinebat ad monasterium ut c[on]s[tat]
c[on]stabat possessionem violentam / et co[n]tinuo resumpta est ad eum monast[erium]
tempus ad eccl[esi]am de[bet] ideo utitur retentione seu detinendi l[ic]et
propterea dico verum est quando vult adversus sine violentia et d[o]lo
d[icitu]r / alias secus non spoliato non ob co[ntr]a p[ro]cessum de devestit ipso et vi[olen]ter
/ et ex isto tenetur quod contingit quod l[ic]et p[ro] spoliati possessionem c[on]stet de
domino adversarium non spoliatus de spoliatione excipiunt et agit et etiam
est h[ab]et casus ubi possessio non p[re]iudicat ¶ Item quod dicit
totus qui vult vos ad eum utitur retentione et p[er] tempora
longiora h[ab]et est p[er] tempora p[ro]p[ri]is / et dico duo s[un]t tamen ff. l. i. in quo
bono p[er] qui quando p[ro]stabit v[er]um bona fide et cadit in possessione e[s]t
venit ad bo[norum] dominium non h[ab]et d[omi]nus potestatem detinendi / s[ed] ex quo
bona fide possedit et p[re]scripsit aget realis / q[uia] c[on]sentiu[n]t est dominium
s[ed] si mala fide possedit et p[re]scripsit tunc / si vos vult ad eum sine
dolo et violentia dominium utitur potestate detinendi ut puta quia
i[n]venerat possessore vacua res i[n] ingressu est et non fuit spoliator
devestit ipso non adversarium 2 c. in litteris et ille est bonum tamen in quo
tempus post ante ipsa absente vero s[ed] non invenire possideri ff. de acq[uirenda]
bonorum l. i. s[ed] hic indubio inveniunt q[uia] p[ro] spoliationem facit q[ui] in
ff. post. ¶ Quoniam non q[uia] p[re]scribens mala fide est in possessione s[ed] c[on]venit
ideo l[ic]et c[ontr]a p[ro]cessum p[re]scriptionis q[uia] dominum s[ed] leges secus s[ecundu]m canones
¶ Venio ad q[ue]stionem Item licet p[er] palam i[n]structos quia illi nobiles
spoliationem deducebant / ideo dicit ipsa spoliatio p[re] d[e]bet duplicem
f[acultatem] p[ro]bandi agendi regn[ationis] et tunc invenit petitiones
ipso prodest sup[er] ea c[on]ventionem p[re] i. a. z / qui scire cupit p[ro]
agat de inde requestis et vi[c]issim c[on]cordatum et vim sua consumabit
et d[icitu]r. h. g. h. sup[er] v[er]bo ead[em] p[ro] d[icitu]r tenta duo sive vim sup[er] tam
c[on]ting[ente] l[itterarum] et talis requestis / s[ed] dicit vim q[uia] eadem c[on]t[ra]riu[m] sentitur
et duo sive dicitur vim h[ab]et c[on]tinuitate t[em]p[or]is ut h[ab]et dicit in an
ff. de omnibus f[ere] etiam sunt / et si in dubio omisso ar[ticu]lo requestis
p[ro]cedet i[n] ea quod aut p[ro]p[ri]a esse i[n] aut p[ro]babiliter ap[ud] p[re]sumitur de
ff. sine sine ap[ud] respondunt non d[ici]t. i[n] h[oc] l. i. s[ed] libro
licet dicitur q[uod] debeat brevissime tractari / l[ic]et i[n] p[ri]mo fiat ipso
sup[er] que[stione] et postea sup[er] requestione // non s[ed] d[e]l[...] facile

contra eos liqueat et ad alia non sunt fiunt prius dimissum ar. C.
de compensa. l. ultima. ¶ alias si devicte simul tractarentur quenicumque
repelli non possit obstante exceptione quia licet ad repellendum inquire
quod est filium de exceptione rei iudicate in textu. ¶ Idem de exceptione spoliationis
et eadem si cum plures exceptiones quarum una petit agere plura requirere
si plures exceptiones sedentur quarum de veniendo ff. in textu
¶ Nemo ad bellum si advocatus in hoc ponitur. hic dicit quod exceptio
exceptio spoliationis repellit agentem. ¶ Quidam regulas que non
obstante exceptione spoliationis. ¶ Prima regula est quod non diffiniti actor
contra eandem personam obiectu exceptionis spoliationis talis exceptio non ob
et ideo electus petens se confirmari non repellitur per exceptionem spoliationis
de ea possit tamen causa ¶ et idem in eo qui petit restitutionem
contra victam personam ut patet i. aut si omnis ¶ Secundo si petit ut se
ab hereditate abstineat ¶ et idem in eo qui petit absolui
ab ... ut not. in de sen. ex. sicut in prelato ¶ ... pretor
si in est exceptio quia illi qui queritur ut actor appellatur
... vel qui petit confirmatio electionis vel absolutionem ab ...
ut restitutio contra personam victam victus quenit ... ¶ Secundo oppo.
... voluntarie venit ad eam de electione ... ¶ ... facit
de exceptione ut ... ¶ ut si aliquis concipiat quod electus non potest ...
removere ... spoliatus ... spoliatus exceptione ... contra
agente non contra ... ¶ Tertia regula est quod agenti super his
que dilationem non recipiunt non obstat exceptio spoliationis. ... dicit de
quod petens filium baptizari vel mortuum sepeliri vel ...
... ut petenti ... non obstat exceptio spoliationis ¶ ... talia
dilationem non recipiunt ... de ... baptizetur ... aut
... ut si quis ... aut
... de op. recipiendis ¶ ... ut ... ma ...
... contra agentem exceptio de spoliatione ¶ ...
... possit ... vel ne ... clericus
¶ Quarta regula quod agenti non obstat exceptio spoliationis ... talis agens non potest
... vel alio iudicio ... possessionis restitutio petitur
... spoliatur ... successor non tenetur ... ut ... ut
ut eidem obstet exceptio spoliationis ... de ... successore
... ut dolo fecit quominus possideret ¶ ut l. i.
... ff. de vi armata ... successoribus ... dignitate ...
... agitur ... spoliatione obstat ... dignitas non ...
... qui ... potest quod ... que spoliatione non obligatur
nisi ad ... de deposito ... ¶ Quinta regula quod prelato
agenti nomine ecclesie non obstat exceptio spoliationis quam fecit nomine suo

[Right margin:]
si agenti super his que dilationem non recipiunt
Quarta quod talis est agens qui ut ... non potest ... ut singularis successor
¶ Quinta prelato agenti nomine ecclesie non obstat exceptio spoliationis nomine suo facta ...

Nota agenti sup re spūali no ob exceptio spolio dicte tpali

et no nomine ecclie quia tūc eccia no obligatur / et ideo si ista
ecc̄ie noie ecclie durio adeundū vel pueniet / sꝫ sicut tunc
ecclia no tenet' iudicio ita nec excipit contra eum decreti spo sic
excipio spolii. ¶ Quinta regula ꝙ agenti sup re spūali no ob
excepcio spolii sta sup re tpali ut ex° decreti spo frequens li. 6
p quod pꝫ quod ubi est qo de sede quāq3 spūalis ul tantū
ut de absolucōe ab ea etc no posset excipi de spoliacōe tpalium
¶ Sexta regula ꝙ omnis qui pt age iudicio bu bi ul alio
iudicio quo possessor petit restitucio / pt contra agentem de spo
liacōne excipe / ubi no no pt age iudicio ul alio iudicio
quo petit possessionis resti° nec excipe ¶ Ex predictis soluitur
q° vel prima quod successor vbis sicut agit iudicio sic et
excipit uo cū est hic ptulus ple q' ad heredem no transeat
sꝫ est ptulus tāc dāte modum violenti ¶ Secundo ꝙ singularis
successor sicut no agit iudicio sic no excipit / Sicut enī qui no
pt age iudicio no pt excipe decreti spo olim primo.
¶ Venio ad glo magnam sup ubo tūc i mod' excep' que i c° spet
hic pꝫ quod qo spoliacōis et ipam ordinalis p octo cōnes spa
sua qo spo' ptudicat crimi / Sꝫa an ptudicat criminali / Sꝫ aliq
iste ubas hic egit / qo iniq' spoliacio i mod' excep' obiecta
un' impt pt ptor / quanto bñ excep° spo' pt oppom criminali
ter ¶ Sexto aliquis pbat exceptioꝫ spo' ptestes an postea hec
pbacio faciat fidem ad testes faciendam in qo iudicio ¶ Septio
si obiecio de spo° i mod' excepcōis convicto hinc postea sequi
posse age civilite / qo ubi qui agit de crimine ptudic' et subiungit
deberi civilit' age posset ¶ Primo queritur in glo / an qo spo'
ptudicat qoi civili qq mote / dicas cu glo duplex est modus
sim que spoli° deducitur in iudiciū / si i bñ requiciois non
ptudicat / sed cum intue peticionis vel tractabitur si prius
excepcionis tūc supersedebitur inter queccois ¶ Sꝫ i criminali sedo
si qo prius mota est criminal / an ei supersedebitur qoc spoliacōis
opposita dt glo quod si sive excipiendo deducatur spoliacio
sive requiciendo ibi dr epūs prius reus spoliatus ut a ppus
sedibus eiectus omnia q eis ablata sūt reintegranda et pꝫ qua
lit' scim fuerit nulla crie eis obiici pt iii q i ptotus 2 c ta [illegible]
iii ptotus ¶ hic glo no pcedit ut hic ea dt qo spo° opposita
i mod' ait ptudicat criminali sꝫ doctores ut ang' et spoliacio
no facit sile certa ꝫ q so pꝫ uncertata sꝫ sup utrāq3 ea pcedetur
nisi p mod' excep' opponentur decreti spo frequens li. 6
¶ Secundam itelligit ut° quid glo qualiter i c° alias hic agit

p an / Sic / Sicut ex° nota
q spo' qo no ptudicat
criali ioa ut si i mod' exc°
opis oponat' / Sedi criminali
vicario quadam laicam
se repbat / Secundo queritur
an pt pro ali / Solvit qno
in solom allegat / Sꝫ an
si allegabit ea et q' spont
duas opioes ques / Sꝫ querit
an ea soluit ictus / Sed querit
allegat negativa soluit
quam.

unque possessorio vel petitorio. quidam dicunt quod tamen abbas quod nobilis
egerit possessorio. sed contra dicit textus non est verum quia abbas petebat sibi
iustitiam exhiberi super dampnis datis in predis aliud ratione ergo
videbatur petitorio egisse in c. super spoliatione et contra glossa videtur colligi
quod spoliatus qui petit sibi iustitiam exhiberi videtur potest agere
petitorio et non possessorio. contrarium colligitur conclusio i. quod in qua
postulatur. ¶ Aliud potest hic queri ex narratione quia litem exceptio
spoliis obiecta licet interrumpat prescriptionem. verbi gratia tu spoliasti me domo
et incipis prescribere. postea agis in me petendo et ego excipio
non teneor tibi respondere quia spoliasti me domo unquam ista exceptio
interrumpit prescriptionem et videtur quod non quia prescriptio est inducta in odium non pe
tentium sed desidiosorum vigilantium. sed qui excipit non petit sed petentem
repellit ff. de excep. l. ij. ergo non interrumpit. Contrarium quod tamen licet ar. in
¶ O. quod est sicut quod metus causa ~~de excep. l. ij. ergo non interrumpit~~ in metu
causa l. metum §. sed quod predo ubi dicitur quod quis excipiendo agit sed qui
agit interrumpit prescriptionem. tamen prescriptio sit in odium non agentium
inducta de prescriptione vigilanti agit. qui excipit prescriptionem interrumpit
¶ Et mala fides interrumpit prescriptionem de prescriptione vigilanti sed exceptio
de spoliatione facit mala fidem. ¶ Vero dicit quod excipiendo quis prescriptionem
interrumpit quia prescriptio est in odium non agentium inducta ut dicto
c. vigilanti quod in terminum quod quis non agit prescriptio currit quia duraret
odium non agentium que est causa prescriptionis. ad hoc in contrarium ¶ Excipiens
agit verum est quo ad omnem plandi exceptionem non tamen ad effectum
[illegible] quod dicimus excipit ut hic notatur et inducta l. ij ff. de excep.
¶ Ulterius per exceptionem spoliis causa mala fides dicit verum est quod spoliato
opponitur per modum agendi seu excipiendi. ¶ Et quod quod glossa non
predicto quod spoliator non potest prescribere actum plenum possessa. possessor
tamen [illegible] glossa in hic tamen verum ipse prescribere alia vero quod in rerum
et in prescribente et agente excipit de spoliatione sua actio eo
tamen quod excipi potest ut patet c. frequens de resti. spo. l. vi. isto tamen
predicto exceptionem spoliationis non interrumpit prescriptionem eo quod qui
excipit non agit. ¶ Quid unquam in libello queritur
¶ Quid tamen verum exceptio spoliis potest opponi in qualibet causa verbi gratia tu agis
contra me actione depositi libri ergo dico non petes quia spoliasti me libro
unquam potes videretur quod non quia agenti actione depositi non potest opponi ex
pensatio vel compensatio l. ultima. glossa vero dicit oppositum in magis
est quod spoliis privilegiata quam depositi licet illa sit bone fidei ut
no. in de excep. cum venerabilis. sed agenti quoque spoliis obstabat in spoliato
ut hic. Item et depositi et sit favorabilior est quod spoliis quam depositi

Sed quid si quis in modo exceptionis probavit spoliacionem

¶ Sexto quero de tali questione pone quod excipiens despoliatus probat cum p-
testes an hec probatio postea directe ad restitucionem facit fidem in
iudicio et videtur quod non et ideo quod glosa est ista quia ubi variatur
modus agendi ibi probatio in uno iudicio facta non facit fidem in alio
de testi. bene veniens vel cum / sed sic est hic / et hic bene solvit glosa [illegible] nisi
aliud de privilegio [illegible] pateret ut de eo c. bene veniens ¶ Et prout [illegible]
diceret [illegible] quod si probet exceptio spolii in uno iudicio / et iterum idem agat
contra eundem super alia re probatio exceptionis in primo iudicio non sufficit
ut repellatur in secundo / similiter si actor [illegible] fuit restitutus
et iterum agat contra eundem super alia re probatio [illegible] in primo iudicio non
sufficit ut repellit in secundo nisi probet de novo [illegible] / idem si petens
absolvi [illegible] fuit repulsus quia [illegible] tamen [illegible] non [illegible]
[illegible] non [illegible] illius interlocutorie denunciari [illegible] / [illegible]
[illegible] et subtrahi quia adhuc non est actio ut petendo absolvi
videtur [illegible] tamen ad cautelam videtur hic petiisse [illegible]
[illegible] de elect. ¶ [illegible] tamen autem [illegible] quia [illegible] ligavit
[illegible] ut [illegible] facere publicari [illegible] eius [illegible]
[illegible] de [illegible] pastoralis [illegible] / [illegible] diceret [illegible] exceptionis probatur
possessionem ut aliam probationem [illegible] notoria [illegible]
[illegible] et in [illegible] participantes / [illegible] tamen [illegible] / sufficit
ad [illegible] ut [illegible] in secundo iudicio licet ibi non probet [illegible] / et idem
ubi probatur [illegible] ut [illegible] contra [illegible] excipientis
[illegible] probatio faciat fidem in alio iudicio de quo dicitur ut
not. de elect. super eo / diceret autem [illegible] in modo exceptionis
[illegible] / aut probatur [illegible] non facit fidem in alio iudicio ut
hic in glosa / aut [illegible] possessionem [illegible] facit fidem in alio iudicio
in quo directa [illegible] petitur de elect. [illegible] et sic non [illegible] ista
glosa. exceptio non [illegible] nisi ad actionem [illegible] directa sed ad re-
pellendum actorem hic [illegible] vel exceptio [illegible] tamen ad repellendum
actorem ¶ Ubi non [illegible] ut actor directe cadat a iure
suo [illegible] / [illegible] aliquis petit se absolvi ab [illegible] in se post
[illegible] lata / et adversarius [illegible] processisse [illegible] ut in
[illegible] [illegible] pro [illegible] iudicabitur [illegible] deleg.
[illegible] vel [illegible] not. / et [illegible] denunciari [illegible]
contra [illegible] sibi subtrahi [illegible] non [illegible] repellere
actorem / sed principaliter defendere [illegible] ¶ [illegible] ibi in glosa
¶ Et pone quod [illegible] / [illegible] pone [illegible] agis contra [illegible] excipiens
de spoliacione et [illegible] in alio iudicio eandem spoliacionem [illegible]
[illegible] directe ¶ Videtur quod non [illegible] eandem [illegible] restituere licet

alio quam iudicem ergo res iudicata michi debet obstare ff de excep
rei iudi. si quis ea totius ultimo ubi dicit ut si hereditate petitus
unus singulas peto tibi eam obstabit exceptio ¶ Et glo tenet oppositum
ut impedit in sententiam in modum exceptionis quia et possessorium directe
intentari potest ex dissimilibus causis et de donatione ut dictos | eo glo
ubi addit in ob. exceptio rei iudicate transierit quatenus consuetum
eadem persone | et quando eandem agat et eodem modo ut l. cum queritur
ff de except rei iudi. sed exceptio et directa actio est addiscit | ipsa
exceptio est ad repellendum actorem sed directa actio ad quod spoliatus
vel spoliate ut habet tamen dicit quod in ipsa spolians vel ipsa directe agendo
restituere | postea agens exceptio si tamen iterum agens deducere non
possum ff de legibus et novum et summa simplicitas ¶ Et si post agitur
cumulativum quarta glo verbum qui agit de de una vel cumulative restituit
possit de contrario agere cumulative glo. dicit ipse sit ¶ Circa istum punctum
dicit in parte aliis pluribus sic dicit | quia cumque cumulatis cumulative tendit
ad secundam ut in actore quando in unam et tunc sentencia lata in secunda parte
absolutoria et iudicium in alia sive sit condempnatoria sive ab
solutoria ff de iniuriis l. preto edixit § primo. ¶ Et hoc cumulatis
est adiudicatio sed tamen non ad secundam | sed est rei persecutoria ut
in actore sunt | dicit ad quadruplum ad secundam | ergo sentencia
ad restitutionem | tunc autem et cumulative restituit quia non est quesitum sentencia
et tunc iterum cumulative agere non potest | sed vero quia non probavit spoliacionem et sic
intelligit glo et unde si absolutoria sit ut fertur ut de ob. lib.
lata quando tunc non sit probatum non vero quia tunc non sit quesitum ff.
de quod ui indebiti l. Julianus ¶ In glo super verbo non cogatur videtur
habet dicit quod spoliatus sive spoliator ante restitucionem iudex non cogatur
| sed contra glo que est vero et dicit vero est quia ut iudex credere ut et cum
nos nimius opponere debemus in q. ij o. ¶ Et unusquisque pro appone
debemus in q. ij de spoliatione actio secunda | dicit quod non habet locum in
tunc ad accusare | tunc potest opponere de spoliacione alia quod apud actorem
sua ut in c. frequens de resti. spo. ¶ In glo super verbo resti. facienda
glo secunda assignat rationem ad deum quare probata spoliacione in modum exceptionis
non est restitucio facienda sed obicit resolvit sed duas infert conclusiones
¶ videtur habet dicit quod ubi reus excepit de spoliacione ea probata repellitur
agens | sed excipiens | non restituetur et vero quia sicut reus non
petit et sic petitionem formari dicit sua de spolio licet sicut et de actione
qualiter | quid ad sex postea partes iudices non ostendit ultra id quam
in libello est deductum ff com dividundo l. ut fundus . ir

in i. ar. q. i. de cess. pbri. concept. et q. ... present.

¶ Sz q. i. de cess. pbri. concepte et de c. ecce ponu q. iij. et de cessi tam sup. et c. de elect. pr quisitiom et ff de adulteris l. i. ubi lz cum deductis p modi concept. dz tn reus puniri ¶ Sz test. no puniu lz cum ei i modi concept. pbet ut q dicit et q de concep. demissi in famis reputat. ut hic licet eius testio reprobet. ff de testib. q non i famia l. luriq ¶ Sed i glo. ita sive bñi medio gc.
¶ Ad contraria signata hic glo. videt. adma magni allegat. et dr. q quis decrime gstat p modi actus de uiutiali ut i gsilois et tnt. quecumq illoz modoz gstet de crimine reus puni et ita loquit. c. ecce q dicit crima fuderit clamaverit pmenda ff. sive ingmendo sive demi sive attando ¶ Secus aut si concepido ¶ Sz r. c. sup. de cess. dr glo. aut crime quod opponitur p modi concept. gtingit tam pn. et co pbato puni ut i. q. ibi test. gfessus est crime q gtingebat tam deq agebat de concep. demiss. nisi ua int. vigat vidit q fuit p. trecps simonie ¶ c. pr quisitiom dr ibi cime pbatu fuit no pcompes fz pr quisitioz ftam i capite et i membr ¶ Sed l. i ff de adulter. dr ibi crimen lootum q opponebat uxor marito no fuit puitu pbra concep. sz professio indic. qz tn concepto lootij no pst uxori obesse sz marito al marito de crime no punict q esse no dz qz publice utilitatis est ne crima maneat impunita ff ad l. aqlam ita lib. neratus ipus finem ¶ Verite adnotand glo. ibi ¶ Item qd dicts s pbet. ex hic glo. querit de t. gce ¶ Sz ratus pbrt clerus i fundi ¶ Ad repellend eu gpnit de ocupatione ut atestio fendo e uit an ocupatione oppon. i modu concep. et pbata debet repelli et tria bitari ut ocupatilis ¶ Sz tu repelli ¶ Dicit glo. qud si gtli pbatione concep. renuncia si ea pubat fama laborat q eu gstli concepte gptis dz bitari dices q tn desideres i sp. ¶ Ex glo. ... aut dr q no dz bitari ne ei fuerit similis nisi aliter pbet ... aut tenet tu glo. lz q pbata concep. in uni concep. professioni ut aliam pbez dz bitari et no q est gsta qz gstlari pbacom fca est qd notoria de cess. c. de ... et infiat ex propriantes q met aa sive ¶ Item dico si in modi concep. hic glo. querit desa gbe pone qud obiat testi crime ut repellat atestio al virtus concep. is pbate in pedit pmoties cui dr glo. q sit si tle cime est pbatu q i pedit pmonch ¶ c. de elect. sup. eo tit. signata est cui opio i ... testi testiom ¶ qz i ullo dz bar... opio pmo di ... di

lati quamvis contra sententiam super exceptione lata non notetur infamia / sicut
dicimus de suspensis testibus, tamen licet non notetur infamia / tamen non debet
ad honores promoveri ff. de decurionibus l. cos / et hoc si testi apponitur
dicitur ipsius ut non incurrit infamiam. hoc est iuris secus secus[?] detestati
tunc: et ipsius tamen infamia facti ut iudicia purgatio et deservi[?]
quod ad desides et ij q. i. multi et si quis fuerat notatus
Quum non credimus / petenti hereditatem obstat exceptio natalium / cum
que de iure pertinuit / vel dicit pendente causa natalium / coram
ecclesiastico iudice / et sunt duo intellectus / et ponunt tamen si libet utrumque
primo narrat petitio hoc pendet / narratur facti / et ibi quaerebatur[?] / dicto
super hoc intentio[?] sic formatur / Regula capitulum movet quod super quod
hereditate coram rege Franciae / contra possessorem hereditatis dicens quod
debebat patri succedere ab intestato / Colunes[?] excipiebat quod ista
esset spuria / ideo non posset succedere. dubitabat de duobus primo ad quem
iudicem pertineret hoc natalium / et ecclesiastico hoc an pendente causa
natalium per iudicem secularem sit intromittere de causa hereditatis / et quod non
et hoc esset ordinem iuris pervertere et mittere negotium processibus[?] dicens
ideo scribit papa Ludovico / Regi Franciae / et abiepa[?] / Regina super
hoc fuerit requisita / donec dicta causa apud iudicium suum accepit pa
sicut oportet / Alius intellectus quod causa natalium erat prius de duc
ta contra Reginam capitulo / quidam erat coram ecclesiastico iudice petens
eam spuriam declarari / pendente quoque natalium illa volebat petere
hereditatem coram rege Franciae unde ut dicit quod non et vero / Nota
quod in capitulo causa natalium non solum si principaliter agatur
sed etiam incidenter / vel etiam si comprehendo[?] coram ecclesiastico iudice
fuit tractanda est / quia sit secularis lator / et etiam si post mortem
ipsius quoniam hereditas quae agitur coram seculari iudice quia de iure
natalium et quod filii sint legitimi et non sunt[?] / ista quaeritur quos deus
coniungit homo non separat detulisse[?] ipsum vel / et non fuisse vel non
fuisse inter eos matrimonium solum declarare ut iudicare / ut dicit
hic est generale licet iudice de causa spirituali quod prius ut cognoscendo
possit cognoscere de iure ut matrimonii quanto et quod filii sint legitimi latoi[?]
Item sicut quod illud quod dixi secularis iudex non cognoscet de causa natalium
et incidenter / hic est tamen capitulo in quo dubitatur incidit / causa matrimonii
an fuit licitum vel non et vero quod super talibus non possit pronunciare quia
et de iure cognoscet / sed de iure cognoscere non potest ut sit vel spiritual
ut ipsa notavi dixi / Si vero causa mota[?] nulla dubitatio inferunt / sed
sola filiatio negatur / tunc de filiatione secularis iudex bene cognoscet
ut l. ij c. de ordine cognitionum / et non capitulo causa quod moderus[?] remittitur

Ad ecclesiasticam / hoc si in quo
casu spectat quos dicit quod aut
hoc non spectat per quos constat
quod pronunciare iudicio non fuisse
aut quantus sit solum vel
quibus dicis detinet in eius
vel cum quilibet quod potest in ea
quam constaret de causa spirituali
cognoscet iudex laicus prius
vel incidenter vel ut in alia glo.
Sed aut hic ex eo quod tamen pre
fecit aspe[?] vel alio praemove
hic iudex ecclesiasticus de causa
natalium proprie si causa sit for
mari libellus quod tamen per mos
non laicus sicut multis tali
dicunt de qua in genere talem
filium peto quod iudicetur non
fuisse legitimum quod filia
hereditate et filii sint legitimi
et laicos et nunc dicta disputa
tionem / Item quo fit contra
laicus et hic quod quo natalium
incidit coram iudice seculari
coram quo petebat hereditas
opponendo esse ei exceptionem
praeiudicium / alias statuit
hic si dicas quod licet hoc
petebant ad iudicem forte
dando libellum sive forma
de qua prius

ad aliud iudicium quam principalis ¶ Primum illud o intelligitur duobus modis
primo quod ea hereditas mota fuit coram rege / obiiciebatur incidenter
quod illa regina esset illicita co[n]tra iure non poss. / dicebat regina potuit
cognoscere cum esset laica et hec esset causa spiritualis / et sic videtur intus
tractatum i d ideo ¶ Alius intellectus est quod ea natalium erat prius
mota coram [con]ferrariato iudice / et poterat formari sic libellus s. in
re iudex patris regine capituli comes curie patrie non fuit matrimonium
duo tales / de quo agerent ca / ideo peto pronunciari eam illegitimam
filiam eius qui se sit legi eam / et pendente ista ea coram [con]ferrariato
iudice volebat rex cognoscere de ea hereditatis / et hoc dicit quod non potest
quia hic esset ordinem iudiciorum perturbare / et pro ultimo facit hic
hic potius incipe / tu dicit quia ubi an quia ea natalium prius
esset / dependente ex illa causa successionis incipere / nichil aliud
esset quam duobus possessoribus instituere negotium et ea natalium causa
preiudicialis quod hereditatis primo est et ideo / tu dicit in quod hic pro est
preiudicialis / quia si coram ipsa tractarentur possent sic tractari nec
ipsa ea natalitatis est preiudicialis tunc hereditatis / si quod rex non pa-
tiebatur eam hereditaria tractari nisi coram se / et iudex non
poterat coram eo tractari nisi coram [con]ferrariato / ergo si simul tractarentur
coram duobus iudicibus cum se in uicem contigant / sequeretur absurditas
quod rex forte adiudicaret ei hereditatem ut laicus / et [con]ferrariatus contingeret
illam illicitam iudicatam / tu contra videtur quod sit preiudicialis tu dicit
dependente ex ea suo tam / et dic hic est in eam rem declarat
quod [con]ferrariatus incidit ea natalium quia tunc preiudicaret possessori super
hereditate / si non coram [con]ferrariato iudice qui dehereditate cognoscit incidit
ea natalium / tunc non preiudicat quo ad processum / si est peremptoria
ideo de ipsa sic incipiendi cognoscere de c. t. fo ¶ Item dupliciter
primum intelligi quod ea hereditatis erat quod principalis tunc incidebat na-
talium rex cognoscere non potest cum sit ea spiritualis sed [con]ferrariatus iudex
¶ Item de dominii c. quotiens et l. si idem de iurisdictione omnium iudicum ubi videtur
quod [con]ferrariatus possit cognoscere de ea mota / sicut pedanei de
status cognoscunt ¶ ¶ Secundo in ea civilibus et spiritualibus cognoscit de illis
iudex incidenter / sed sunt quosdam qui non potest principaliter seculares in spiritualibus
¶ Status quidem sit tunc causa maior iudex et sic non sed cognoscere est tu
simplicis inferior illius iurisdictionis et tunc sic principaliter non potest cognoscere
/ sed tu incidenter sicut iudex pedaneus est inferior tunc status s
sibi ascripsiore committere tu g in c. intelligimus et c. tenet
quod iudex pedaneus etiam incidenter non potest pronunciare super ea status

ibi nisi impediatur propter conditionem siue personem ¶ Sed potest dici quod illa
que non est ipso non possit cognoscere sed et ipso non possit pronunciare
¶ quedam sunt tales causas ut sunt cognitionum ut est similis ad istam
similiter ut sunt tales spirituales de eclesiis massario et decimi quo
et est ut principaliter ut incidenter cognoscit ¶ Aliud tamen quod talis quedam
sunt de foro ecclesie principaliter et de sui natura ut causa matrimonialis decimarum beneficialis
ideo iudex secularis ut principaliter ut incidenter cognoscit quedam
autem tales sunt de foro ecclesie non principaliter et de sua natura sed ratione personarum
ut sunt seculares clericorum Unde iste principaliter iudex secularis non cognoscet
incidenter tamen sic ut in c. at si clerici decimi ide fo. quod si diligenti
¶ Expedicius sed quod si coram seculari opponitur exceptio quod ut ille proponens
non est sed etiam cognoscet sicut quod not. in decretis de foro
spiritus de excepcione dicitur de sed est iudex laicus l. ij. ¶ Secundo
infertur quod cognitio super incidenti remittitur ad cognitionem alterius
iudicis quam illum qui de principali cognoscit ut in c. l. ij. sic ubi idem
de utroque cognoscat sed bene est quod iudex super hoc est simul sufficit
ut ibi et si super iurati non est ut sit quod incidens mutat forum
et ibi allegatum adhuc c. istud ¶ Et ultimo infertur super incidenti
debet pronunciari ut c. c. ii. causa autem de principali et incidenti idem
iudex cognoscit unde super incidenti non pronunciatur ut ibi scilicet
si alius iudex de incidenti cognoscat quam ille qui de principali ut
sit de quo tamen dicit ut dixi c. c. primo dicit quod super incidenti non
pronunciatur sed super principali fallit quando civilis incidit criminalis sed quia
incidenti obicitur quod status in eo ipso et aliqua quod criminalis civilis
sed agenti propter istam obicitur status ¶ Quando incidens in duas mutationes
fieri ut sit quod incidens deducitur iuxta apud de fide istum suo
de usu quod peremptoria deducitur in bonum dilatorie dicet ut c.
exceptio l. ij. ¶ Singula super uno dependente quolibet. Et ne dicit
quo loco patet ista glo ponit in quibus quum dicit quod tradit
aliud ipso duo et si prejudicial quod incidit alteri ¶ primo de principali est
tractandum ipsa de principali quia ea probata principalis quod est perempta † ipsa ambe civiles
si autem non incidit alteri sed sunt due cause principales sicut sunt similiter
peticiones et tunc q. post proponitur post tractatur et in ea sunt criminalis
et ad principio ff. de iudi. l. cum post ¶ Sed quando civilis quamque
quotuplicis una quod incidit alteri et glo quadruplicat quamque
civilis civili quamque civilis criminali quamque criminalis civili vel quia
petenti hereditatem opponitur quod natalium sicut tunc et sicut vel criminalis
natalis ut sit in de ea an cognoscendum est ut sit et quod si sunt bonorum

lator vel si oppo[nitur] quo status sed tu es servus et quo servitut[em] primo
est oppedienda in q[uibus] vo[cibus] s[upra] si de servitute et c. de or. cogni l. y[a].
¶ Secundo incidit tunc incidi civiali v[er]g[ratia] aliquis credit se liber[um]
et accat[ur] de aliquo crimine | pendente accusacione movet[ur] questio status
sed op[ponitur] s[ibi] servus quo tractabit[ur] quo statu[s] in q[uibus] v[ocibus] s[upra] si servus et l[ex]. de
lege l. iii et ad l. Julia de adulteriis cum alexandrum C. ad l.
flaviam de plagiariis l. pr[ese]s provincie vo[cabit] q[ui] aliq[uis] pu[n]it[ur] lib[eri]
rabit servum | vel tu accas me de crimine ego excipio de sp[oli]o de
resti[tutione] spo[lii] sequens ¶ Tercio pendeat civalis civili v[er]g[ratia] tu
petis a[b] me vocem iniustam ego excipio de ffiliatate iniusta ¶ Quarto
civalis pendeat civiali v[er]g[ratia] tu accas me de crimine ego
accuso te de maiori in q[uibus] v[ocibus] s[upra] aliquid v[er]g[ratia] cinnili r[ationem]. Primo est desper-
um ibi lites sunt | et sic quod una quo pendet ab alia et tunc non sunt
simul tractande | Iz sic est dividi negotium intrare processus | et
sunt utilitate | Extra de iudi. c. ex cita ubi sit de pecuniali et temporali
cognosce voluerint iudices quod esse non debet C. de off. deleg.
prudencia ¶ Pro ut[ero] istius glo[sse] qualiter hic pendeat pendet quo
actor | ut est quedam exceptio peremptoria | q[uia] me ptis tollit
et ista pendeat solum in desp[oli]te car[iat] | Iz ea probata plenam agenti
libe[rum] ¶ Secundo modo sunt pendeat hoc possessio | que in causis deletis quo
ad processu[m] impediendum ut est dilatoria | et declinatoria
alterius de duabus ¶ Tercio modo sunt pendeat quo ad eligenda
electa iudicat sibi pendeat in pr[ima] de electione | ut est duas lib.
¶ Quarto sunt pendeat nullo iudice | ut sine iniuria ut in exceptione
de secundo quod si iudices laic[i] ¶ Ultra glo[ssa] not[at] quod iudex secularis et
incidentur de ca[usa] spirituali cognoscere non potest et q[uod] in q[uo] moveret de l.
si contra te plures actiones intento | et ne reconvento non audit
i[us]fez iudices | punitatis tu sit iudex ducibus cognoscat | ff. de
iudi. p[ro]p[ter] expedivi Iz | quibus erat cupax puniens iudex pax
non incidenter de ca[usa] status cognoscat Iz hic non est capax secularis
iudex tunc spiritualis ¶ Unde bonas supra glo[ssa] petito possessionis
in c. pastoral. de ca[usa] possessionis | ¶ Regula solo facit ut lite
locum in iure renunciande ¶ Sup[er] spoliacione | fo s[ed] quod
in libro libri non potest reconvenire nisi sup[er] a[ct]u[m] spo[li]o et ambe

sil tractabunt, compet tibi pt de ca° spo° q pbata repellet spoliat[ur]
ibi q p abagendo, z pa ps ponit dan et ipius rom.
¶ Ego agebam in[ter]dicto unde vi, reus quectus volt me sup
alia ca requenire q[ua]m nusq pt / dt q no / nisi etia sup spolia
requenire vellet ¶ Due sp que ro hinc dt ro est / q go
spo[li]s in[ter]ho cumulata consistit / ut ipam i[n]tentans no cogat an
restitucoem spoliatoribus unde ¶ Contingua due spa quod dicit
ad in casu ¶ Ego ago int[er]dicto / unde vi quenios compt de
alia spoliacoe / nusq me repelleret abagendo dicit q sic ecce
casus ¶ Non est nisi sup compe° spo[li]s venit / dt de alia re id
gof rem ipis coor dnis moderni / na si dixisse ecut spolia co
cuiusd rei / Ultra spo° pga° rei dz nuspe de incidentibus q[ui]bus q
videm / et devesti spo sequens p ar / ¶ Requirat cor[am] eodem
iudice or° ul delegato / ul etia cor[am] alio deript / dispedialiby
¶ Nota pu[ncta]le in[ten]tum 19. q. q spoliator no pt spoliatu requenire
nisi de alia spoliacoe / pt tunc spoliatus compe° spoliatu repel
lere abagendo z sic abbas sentebat q d. e. p° devestic spo ubi
audit requentus sup a° q sup spoliacoe id an agens int[er]dicto
no requenit ul de alia spo° de qua es pt compi q eu ut sic
volenti q agente int[er]dicto et ibi est volente actore ut i. q.
de t. cu detias devesti spo li by / pt ibi nis coe sat pro z notole
q actorem / sic no q si quis agit possessorio pt requenire re
possessorio d. cu dilecto / 3° no si quis agit possessorio recupe
rande no pt requenire petitorio ut hic / 4° agens possessorio
repellit[ur] per exceptionem spo[li]s ymo si quis agit int[er]dicto unde vi / et
requenit[ur] petito° etiam si no compiat agens possessorio / no valet
requeco et hoc dicunt doctores h. plus petendo / q adulpis re
stitucoem petente no est nisi sup qone spo[li]s si eu requenirat
audi[en]dus / et no dt compiente / sic p hm intentans no dt co
ripiens / et sic questio possessoria impedit requencoem petito
riam lic de spo° no compiat adirequencionem impedidam / et
sic opnt na spo[li]s cum plurim est datu favore spoliati / et inductu
spoliator / ¶ Ut ergo ista compe° spo iure alege est inducta
ubis nusq h[ab]eme ¶ Et contra acth no oporteat valturbius agens
de comp. c. i. b. c. t. / h. no est de na actoris repelle requencionem
h. compe[ti]s / b. c. r. ij / z in textu in pri[ncipio] dicebant aliqui q no
est audiendus requenitus / si requenitus deinde compiat de
sua spoliacoe / de qua primitus agebat h. hic no auicit tue / pt
hm petente et no dt compiente / sic pt hm i[n]tentas no
dt compiens ¶ Ideo dt in° z ho q no compedit q compiat de
spoliacoe h. sufficit q alleget predenas quis possole pque z

compe° sit quect spo° spo°
no est audiendus adulpis
restitucoem petentem

petete int[er]dicto unde vi
in. Et videm indicatu
est int[er]dicto h. no paitum
pos pager compe[ti]s indi
cta unde ipse deurque°
s. ij v q si quenio.
Spoliator de alia re
h. venit / Privilegiata
vestat tibi et co[mpe]t[i]s compe°
d depulis compensacoe
singulo plura compe° pueti
no petend h. in h. de pact
l. si ven / abbas solus
spoliatoribus quect vitub
derus ab eo h. sic in
Repellat[ur] re et sancitum
vel reconvencionis actoribus
ideo cui damp reff de
similiter in veth et cuday
z dat[ur] contra compe° et
no actio ergo no nisi
faciat compe° spoliator
quo faciat dals h. goss

et si agens fraudulenter contra te in libello ne audiatur super illo beneficio restitutionis iudex statuet tamen in quo spoliatus probes factam devestitionem spoliationis frequens, ut dicitur quod hec exceptio a lege est inventa in odium spoliatoris et in favorem spoliati quod tamen opponere non tenetur spoliatus et hic est privilegium in libello dicto ... ut hic. ¶ Sed contra est ratio istius privilegii. Et non potest esse quia ut nunc contendere ut in fine nunc nos opponere debemus in quo oportet devestitionem spoliationis frequens liberi et ad hoc allegatur quod quo spoliatus est privilegiata et preiudicat petitorio. ¶ Sed adhuc opponere petas est dignior possessione et efficacie maioris depositi ... bona fides ... possessione ... cuius potius preiudicare possessionem hic ... ¶ Consideranda ... quod si praemisso tunc tamen petitas est efficacior ut in contrario ... spoliatoris et favore spoliati tunc tamen possessio est plus privilegiata quia ... ut hic. ¶ Item de te spoliatione devestitionis spoliatio petenti restitutionem beneficii obstat exceptio spontanee abrenuntiationis quod ipsa ... ¶ Et tamen possessionis non preiudicat ... ¶ Sed ... renuntiasse ... per quam amiserat possessionem beneficii et per quam abdicata est possessio ... ¶ Ea non potest spoliari et ideo hic exceptio ... possessionem ... ¶ Quod intentans ut dictum ... se possedisse et spoliatum fuisse ... consultationem. ¶ Item ... alie exceptiones possunt opponi scilicet excommunicationis et ... ¶ Eo stans ... ut hic negat ... exceptio ... indicate. ¶ Item ... quod tres sunt ... quarta que ... est petitoria ¶ ... possessoria ... petitoria ... precedit ... ¶ Similiter ... possessoria ... nemo quod spoliasti me libro potes me repetere quia spoliavi te ... ¶ ... petitoria et alia possessoria aut petitoria precedit ... questionem ... possessorio. ¶ Si autem possessoria precedit ... questionis non requiritur ... petitorio nisi possessorio ut hic ... ¶ ... quoniam ... est ... de spoliatione ... in iudicio ... ¶ Quia ad aliud ... agit ... ¶ Quia nunc agit ad restitutionem ... agebat ad repellendum ... ¶ ... nihil petebat et ideo absolutio ... exceptio ... ¶ ... repellendos. ¶ Sed ... de compensationibus ... ¶ Ubi si ... petente ... exceptio ... compensationis ...

quinquaginta que sibi mutuavit et non obstante huiusmodi exceptione
compensationis adversus centum ubi dicit quod postea non potest petere ista
l. quinquaginta mutui et subiungit exceptione non potest ei postea
in viam agendi deducere ¶ Ubi ibi adidem agit in ipso iudicio
ad quod et ipso et ex eadem causa in contrarium personas licet alio modo
agendi / non obstat ff. de except. rei iudi. l. cum queritur / ¶ Contrarius
casus accipitur ad non agit ut in gl. de test. [illegible]
¶ Secundus casus in quo est hic quod agente possessorio et subiungens non
potest eandem spoliationem contra eundem in ipso iudicio deducere per viam exceptionis
quia ita est quia superius est agitur ad exceptionem non qui subiungunt
materie subtilis de incompetentes / et quia exceptio est in causa et in genus
in agendi in [illegible] sublato in / agendi tollitur exceptio ff. de except.
rei iudi. l. si quis in totum / vel potest esse ratio alia quia si subicitur
actione / [illegible] comparando indirecte effectualiter idem per exceptionem
comparando a quo erat repulsus agendo quia probata exceptione non au-
ditur agens / nec restituet [illegible] ad quam restitutionem non tenetur
reus absolutus fuerit in ipso iudicio quia ob exceptionem [illegible] et
re iudicata [illegible] ¶ Item ratio non potest esse quia plenius [illegible]
agitur quando accipitur [illegible] ut [illegible] super exceptione [illegible]
¶ [illegible] quod exceptionis despoliatione subiungens potest [illegible]
spoliatione exceptione contra eundem agente in quo iudicio / quia de alio
agebatur in ipso iudicio et de alio in ipso [illegible] actione [illegible]
[illegible] in ipso iudicio / et ab alia in [illegible] et non [illegible] est illa
quia spoliatio [illegible] due obligationes [illegible] quarum prima est quod possessio
reddatur passo violentiam [illegible] est quod possessionem repellere spoliatorem
ne super aliqua re queratur spoliatus donec restituatur [illegible] c. [illegible]
et sic [illegible] dicto ¶ [illegible] est quod exceptio [illegible]
[illegible] obmissa [illegible] potest opponi [illegible] ut [illegible]
peremptorias suas [illegible] non posse ubi peremptoria / [illegible] non
opponitur quia loquitur de peremptoria [illegible] tollit exceptio
[illegible] est aliter non [illegible] non tollitur / et idem [illegible]
[illegible] placitis [illegible] / ut in l. duobus de except. [illegible]
[illegible] ¶ Veniamus ad glo. magna quod [illegible]
[illegible] et est glo. [illegible] quod [illegible]
super spoliatione non potest [illegible] spoliatum nisi super alia spoliatione
¶ [illegible] glo. [illegible] quod qui petit restitui adversario non potest ei [illegible]
[illegible] ut [illegible] nisi super alia spoliatione / de [illegible]
[illegible] ¶ [illegible] fuerit restitutus
[illegible] spoliatione / et [illegible] quod [illegible]
[illegible] / et [illegible] in iudicio

[illegible] petit restitui adversario non potest ei [illegible] nisi super a[illegible]
Glo. [illegible] agenti pos-
sessorio non [illegible]
[illegible] agenti [illegible] ut possessio
[illegible] et [illegible]
[illegible] exceptio [illegible]
[illegible] spoliatorem
[illegible] spoliatum [illegible]
[illegible] magister [illegible]
[illegible] solent

spoliacionem deducit, prius agit super aliam vestam qui prior appellat prius
agit ff de iudiciis l. qui prior et de c. cum dilectus et utraque spoliatio
privilegiata est. ¶ Si vero unus agit petitorio, alius possessorio

non spoliatus potest dicere opponi actionem exceptionis

hoc ponit supra nota, dicens quod spoliatus potest dupliciter in iudicium deducere
spoliacionem in causa questionis et principaliter petitorie | Cum sequitur
super hoc de requirat super spoliacione, sic prius tractandum est de c. cum dilectus
secundo modo in vim exceptionis tunc secundo tractatur quod possessio ipsius placita sit
sicut questionem | ut in dicto c. cum dilectus | et opponens excludit quod quis potest
opponere spoliacionem que sua spoliatorem in modo actionis exceptionis.
¶ Sed ergo tamen hic querit quod de illa quod si vere queratur possessio
quid magis sibi utile est | an aliam spoliacionem deducere in vim
requisicionis an exceptionis glo dicit duo ubi | Primum est si spoliatus sua
respicit aliam rem | quod super quo est questio | tunc in facto consistit
an utilius est ei requirere vel excipere | aput enim quod questione
quid sibi est utilius an retinere rem qua tenet an recuperare suam
¶ Si est ei utilius retinere rem aliam tunc excipiat si vero magis
est utile recuperare rem propriam tunc requirat ¶ Secundus casus

Secundum magistrum

hic ponit super rem distinctionis quod si spolia in vim requisicionis deducitur

ut in c. quod sicut de eleccione dicit ipse quod in iure
aiebat cum ipsi
contrarium multum requisicione
dicebat quod confessio spoliata
ubi ipsa tamen habeat super eam
potestis audiri

respicit eandem rem in vim questionis productam | tunc utilius est
spoliacionem in vim requisicionis deducere. Ratio est ista secundum glo. quia tunc
spoliatio in vim requisicionis deducta habet duplicem effectum primo quia placita possessio
sit restitucio | secundo quod requirens impedit questionem | ¶ Ipse glo. plures
ponit dicens quod requisicio in vim spoliacionis continet eandem rem qua
continet questio | unde ponit contra idem de c. quod sicut et dicit spo-
liatus tamen ipsius contrarium in gradu primo tenuit multum dicens se

Requisicio spoliationis super eadem re cum petitorio duos habet effectus, contrarium, hoc impedit, sed aliter super alia re non impedit queritur ut dicit glo.

ab eo spoliatam petit restitui | certe multum idem deducit in vim spoliacionis
sicut requisicionis sed tamen unde utilius est ei deducere spoliacionem
in vim requisicionis | ¶ Ipse dicit hic bene secundum Vedamgum de glo. dicit quod
si quis petitorio queritur utilius est ei ut primo de spoliacione excipiat
et rigore exceptionis eum repellendo ab agendo | deinde deducat spolia-
cionem in vim actionis ipse consequitur restitucionem ¶ Notandum istud verum quod dicit
hic glo. effectus requisicionis de spoliacione est quod ipse ut placitatur causa re-
quisicionis ipse ut restituatur ¶ Sicut est super impugna est in capitulo in
ceteram sentinam | ibi canonici agebant super iure eligendi petitorio
deliberationem questionalem | ceteram possessorio | et eum petitoria proposita
contendebant. idem quia iure eligendi et tamen possessoria non facit plenum tamen
petitorium in vim questionis deducta | est ergo super impugnacionem quam dicit glo. | de-
bebat dominus meus Johannes Cal. dum sunt legendo istum capitulum tenuisse glo.
ut videbat ad c. cum ceteram sentinam et dicit licet ibi cum questionis et
requisicionis continent eandem rem tamen nullum facit plenum petitorium
| sed ille qui petebat confirmacionem non dirigebat petitionem in eadem personam

officium iudicis implorabat / Et ubi non dirigitur contra certam personam
officium iudicis implorat non repellitur exceptione spolii / ut sit plene
spoliato quia ius e. c. tit. dilecti / Vel sit aut requirens super eadem est
in possessione tunc / tunc impedit primam petitionem ut inter cognitionem sit in
petitorio et possessorio tunc non impedit secundam petitionem ut in c. tu cetera
iudicia ¶ Sed ibi in glo. contra ea respectu secundo queritur
glo. An questus possit opponi contra opposicionem dicit ipse non quia opposita
videntur requirere ista agens possessorio indirecto requirement.
que esse non potest c. de sponsa. l. ulti. ¶ Item in momentanea possessione
cessat ratio questio quare glo. ait in momentanea possessione licet
locum ratione dicit glo. quia non vel quia aliquis me spoliat et
ego in continenti cum actione devestio ipso ubi cum lucam propria l. ultima
nullos nisi ubi ipsius ponit glo. tertia quare ipsa in bona possessione in tandem
sit in ductus sic ipse tamen / Ulti. z petere non potest c. ca. quia patet
vel potest dici momentanea quia aliquis me spoliat ergo in
continenti bonum vel repellendo non dimittendo me ad hoc cum actione ista
petit de illa momentanea possessione restitutionem peto non potest devesti
ipso spolium ut cum spoliator velit inquieti probare exceptionem devestito ipso
lucius hostiensis intelligit hanc l. si pupillus agit quia me proponendo in ultimo
bonum vel aut clam vel vi possidet ipsum requirendare non potero
ut ibi est expressum ¶ Sed si ago contra te pono ergo ago possessorio
et requirens super alia specie unius spolii deducta in bonum actione
possessorio deduci in bonum exceptionis ad appellandum prima requirentis dicit quia
sit / in ad aliud unum proponitur in ad aliud plus prima questionis / de
testibus nomens et c. tit. iuttia ¶ Sed quid si ille exceptio
queritur quinto unius est adhesurus spolio in modo requirentis de
ducta potest etiam deduci in bonum exceptionis quia requirente dicit ipse sit
et in primo tamquam utrique spolio ipse deducta bonum etiam requirentis talis
requirentis deducitur in bonum exceptionis tunc quia questio deducitur
in bonum exceptionis tunc quia questio inabit inefficax
¶ Si aut expedit ei magis agere quam ipse plus ei licet agere
dicit tunc spolii ipse deducta in bonum requirentis non deducatur in modo
exceptionis / hec in modo replicationis et replicatio eludit exceptionem
in ultima alibi quia causa efficax / Ex glo. licet damnum sit
tenuit ipsius rebus in libello ipse deperit contra ipsius
pone ut pont. hanc glo. cum hostiensis hanc non perdit quia replicatio
eludit exceptionem / et in modo replicationis spoliatoris sed in tertia
exceptionis repellit exceptionem, de except. dilecti / Ita tunc damnum repli
catio eludit exceptionem / quia ubi articulat exceptionem ut si exceptio me contra
replico me absolutum / appellasse aut simile / Et in collationibus
contra expressum ut hic ipse ut si exceptio defacto de pacto non
petendo replico de iure ut arcu pacti / Illa vero que non efficiunt

concludere cum questio est petitoria
requirendo possessoria super eadem re sit
plene sancta petitorio ut in c. cognitionem
fallit quia petitorio est in certam personam
sit spolii ut ff. de c. ad dilectis te
fallit quia requirens est super possessione et
petere ut in c. tu cetera iudicia
super quando e supra spolio requirentis
super spolio aliquid vel quia questio
ipsum liquere petitorio d. c. ad dilectum.

excepcionem ut vitam violenti restore non obstant / Sed cum sit autem replicatio exceptionum sicut exceptio actionum ff de except l. ita de eo qui contra
eos / de quo sicut infra de except c. sit replicatio dicam de except
ergo ego non spoliavi te et non replicas non vitiat exceptio
so tu q quod licet excep eludit actionem non tu replic exceptio
quia spoliasti me ergo non spoliavi te licet spo me ergo non

De plus petitionibus / Dictum est de ordine cognitionum s. et plurarum
in iudiciis plus petit quam debeat ideo ponit hic. / Contra plus peti
Consilium ponit quatuor modos plus petendi et penas competentes
illos modos exponit ubi te quoque / Dixe contra aliquis debet
et petivi additum diem ego volens in consilio ne forte essem
non solvendo lapsu temporis / ante tamen ... non petivi dari
prudens sim ... quod istud non sicut consilium prudentie et
... quia ponit in portionibus plus petendi ... in qua petitione
dupicavit respondenda / Sed itaque sponte plus petit alio
... quatuor modos / re ca tempore loco / qualiter plus quam petit
plus re vel ca ... ponit in opposito / Sed aut plus loco ...
admittendo pro ... tollit utilitas debitoribus quam ... loco statu
tempore duplicat indicie ne teneatur debitor litem contra
ante plures expensas / De quoque dubitatur non tamen / Sed
quero due ... qui petit plus ca / ... re / quo loco / et qui
tempore ... tamen dubitas / qui plus petit ca / ut
si aliquid debeo incognite et tu petis ... / ut qui debet aliquid
sub distinctione / et tu petis alterum definite / De plus petit si ...
debita ... et petit ... / loco si promisi tibi solvere in uno loco / et
tu me queris in alio / tempore plus petit / qui ante tempus petit
vel ante conditionem existentem / Unde qui male sibi providet
qui contra legem sibi providet ... et ... quatuor modos quatuor
modos plus petendi et penas ... / Quatuor ... ca ...
reducta ad ... ... / Sed plus ...
... dubitatur tamen quod plus petit alio de quatuor modis ...
... / perdat iudicium / Hodie vero reus debet ab instantia
vel ... absolui / Sed hodie quis petit plus loco ... perdit
iudicium ... / ... condempnat / actor reo admittendo
tenet ... de leg ... / ubi ... ego promisi tibi
solvere ... tu me queris ... perdit iudicium sed tenet
admittere / Sed ... petit plus ca et non perdit iudicium
quia libellus est inepte conceptus / ... ubi ... de ...
vendi tu dicere / tibi est causa quod si obligatio est alternativa
... ... sed ... alternativam et si obligatio est in genere non

non debet esse libellus ineptus et tunc reus absolvitur ab instantia iudicii plus re
demum operata. ¶ Item quis plus petit re, et tunc procedit iudicium
eatenus quatenus constat debitum ut tu peto x et tu teneris [illegible]
condempnabitur ad v de re in quod tu intendis quia in illis erat obligatus
in residuo vero reus absolvitur ut l. i. C. de plus petitionibus. judicatum
actor condempnabitur pro expensis ut supra. ¶ Item plus petit plus tpe
tempore [illegible] quia debes dare x usque ad annum peto hoc [illegible] procedit
iudicium dicunt quidam sed reus condempnabitur diffinitive [illegible]
quia reus est obligatus sed expectato suspendetur usque ad tempus solvens
ff. ad l. aquil. l. aquilia ¶ Aliter quod quis petit ante conditionis
eventum et tunc non procedit iudicium quia ante eventum conditionis reus
non est obligatus ut in l. cedere diem ff. de verborum significatione. ¶ Item quis autem
petit ante eventum diei tunc licet fuerit obligatio tamen dic actio
est inefficax eo quod reus debet ab instantia absolvi Instit. de except.
§ hodie. Ubi dicitur tempore quod actor exposito iudicio non consequitur quidquid
sed quod servetur diffinitiva contra reum eam quam iudicio actor diffinitiva [illegible]
[illegible] probatur [illegible] propter tempore cum dicit quod reus licet alias non
tenetur [illegible] loquitur ergo debitis [illegible] et sit [illegible] de pena plus petentium
non erat [illegible] ff. quod i die de petitione hereditatis ff. de [illegible]
[illegible] opponitur ¶ Secundo videamus de pena plus
petentium. de iure antiquo perdebant causam quotiens quis plus
petit ut dicitur Instit. [illegible] de except. § temporales. hodie non perdit
causam sed si petat plus tempore duplicantur inducie et condempna
in expensis. Ubi vero petit plus re vel causa punitur in expensis si loco
condempnatur ad interesse et ultra. si reus damnum passus est in solucione
sportularum tenetur ei actor in triplo Instit. de act. § tripli [illegible]
loco pena tripli non habet locum si causa cum sportule persolvuntur
debita [illegible] ¶ Ubi [illegible] quis plus petit [illegible] Cum queritur pena plus petentium
[illegible] per dolum extorte tamen perdet C. [illegible] l. i. ¶ Tertio queritur an quintam
[illegible] pene. ¶ Videtur quod [illegible] textus [illegible] possit non dicitur textus
[illegible] punitur [illegible] plus petentium [illegible] super petitione sua
[illegible] in iudicio persistentium. ¶ Sed [illegible] in iudicio [illegible]
[illegible] possit usque ad litis contestationem ut l. i. C. e. et ibi [illegible]
alicuius cautionis per dolum extorte petit plus [illegible] usque ad [illegible]
desistere ne puniatur pena [illegible] cautione dolose extorte
¶ Quarto queritur quia hic dicitur quod qui plus petit tempore duplicantur in
ducie. ¶ An duplicantur inducie [illegible] et le
galibus induciis [illegible] sed Instit. de act. § si quis agens. ¶ Alio
queritur. ¶ Si petit plus tempore an duplicatur [illegible] restabat de tempore
vel quante [illegible] inducie. ¶ [illegible] est annus et in
medio anni actor agit. ¶ Videtur non duplicatur totus annus sed
medietas ff. de pe[illegible] ubi casus et istud

tempus quod duplicatur est adhuc sive dilationis vide sive qs
petit q patitur factum ante tempus sive qui petit ante tempus
a lege prefixum inst. de except. § tempore sive in glo. ¶ Opponitur
ad c. venerabilem glo. dicit quod qui plus petit tempore vero quanto in hoc
duplicatur quod § l. ubi c. de iuris. ... ff. de iud. q. in eo tps
l. aut prior. ¶ Sed nota quod est non quis agat ante diem sollutionem
legis / ubi / s. ubi mulier vergente marito ad inopiam constante
matrimonio petit dotem. ¶ Item indebitore fugiente et suspecto ag. petit
tamen ut in l. aut prior ff. de iud. quoties in eo tps ¶ Item quando
ff. de eo quod certo loco l. ij ¶ Sed satis quod deplano quod certo loco quis
petit quemvis / et alibi quod ubi punisti ... ter sit quod
debuisse condempnabitur ut ibi ¶ Item vides hic quod quod creditorem
iudicem ante diem agente opponi pro dilatoria solutionis patitur
quod non possit ante illud tps quantum tunc agnus aut opponitur exceptio
ante litem contestatam aut post / primum constat quod licet admittendo ante litem contestatam
opponi non tamen probando quanto de non petendo nisi post litem contestatam de
except. pactis ¶ Ea autem quod litem contestatam tunc probatur non differuntur sed
servetur super principali de ordine cognitione c. primo / In inchoantur quod proponitur
duplicem intelligitur quod quod debitor ante litem contestatam opponit et probavit dili-
natoriam sive s. pacto quod non possit ante certum tps quantum / et illa
exceptio non est perpetua sed dilatoria ante litem contestatam / et sic loquitur
inst. de except. § temporales et tamen tamen debitor non cogetur in ipsa
lite super principali debito nisi post finitas duplicatas indutias et
compulsas solutas / Alius intelligitur sed in quod est post litem contestatam opponit
hoc exceptio ¶ Et ea probata iudex non procedit ad ulteriora sed absolvet
reum ab instancia iudicii ar. ff. de peti. hered. quod iudicium
sed hic max. placet in quod cum constet de debito iudicium condempnari
de expensis penis ... temeritate imponitur ff. de iudi. l. de qua
¶ Veritas vero est quod iudex cognito condempnabit ad dictas penas et
punitur absolvet ab instancia iudicii ut ff. de peti. hered. l. sed et si
tamen in de. hic ideo sunt quod petitio hereditatis non competit debitore
quod iudice quod non possidet proinde ut possessore / sed actio conventio
et consimiles bene competit debitoribus iudicium licet male agat
ff. quod dicit rescripto l. i. inst. ¶ Nemo adiglo quod est super
isto proposito quod incepit et ita desistit aperte competenti
pronuntio et vera obiectionem ¶ Vides hic dicit quod plus petit plus petitus
plus petentium ... sua petitione ... proposito ¶ Sed qui
dicitur quis impetrare proposito / addit ut quittat penam pro in
constitutionem plus petentium glo. dicit quod si patitur litem contestatam vi de pprs
et sic tamen litem contestatam licitum est penitere c. c. ti. l. vna ¶ In aut hic
dicit quod licitum est penitere quousque dapnum ut expensas adimpleri

Nemo adiq p... Ludet
proposito ... ad ... tps ... alt
quod ante litem contestatam ... alt quod
an ... l. dicit
quod ... ratio causam sat. loquitur

patiatur | iusti decreti et temporali | et addebat hoc quod cum tunc licitum est penitere si adversario satisfaciat debuit esse sed hic est mutare eo consilium malum delinquendum | quod non licet ut ibi mutare | de fide dupl. ut si diligenti de so. q. longiss. mag. | Cum in glo ibi sed hoc glo obiicit dictum est quod ut quis penitere an licet quod ff. de inoffi. testamento l. Lectorum q. incipit | Videtur quod licitum est penitere ante summam | Et de his quibus ut indignis l. alia | glo dicit lex illa loquitur quando quis dolo commisit maiorem tantorum | et si persistat ad summam in toto debito pun. | fallit in duobus casibus | Cum tunc actor convenit super tanto et maiori quantitate contractu | et quando ante summam vel post | transigit cum eo super pena | Item cessat cum actor exigit tantorum nihil plus | sed vero in iudicio confessus est se totum debere | quod monetae constituet | et hic est quod usque alius constitutionibus additur | transactione et super confessionibus | sua constitutionibus similiter et de aliis plus petitionibus ibi loquitur | Hic glo dicit quando petit in alio loco quam convenit ad inesse p. | ff. iu. Iudicis potest convenire in eo in quo dampnificatus qui in alio loco convenitur ff. de eo quod certo loco l. ij de fide in esse dum est de eo ff. de leg. p. et q. et l. de eo q. dilectus filius | Tertia casus dicit quod pena fuit antiquitus plus petentium et dicit quod istorum quorum modorum puniebat in tota causa iusti decreti temporalis sed hoc non non ita punitur quando ante tempus petit inducie duplicantur et interim expensas compensat iusti decreti temporalis et hodie autem tunc | Si autem re tantum loco plus petat ratione dampni vel reus sustinuit causa sportulas actor penam triplicem patietur et in aliis expensis condempnabitur | Vo q. hic pena locum non habet sed tantum tunc sportule persolvuntur de hoc cum ubi | Respice glo que tractat modo plus petendi de fide per duplum

 De causa possessionis et proprietatis | Cum propter utilitatem est decidere questionum sed si dubitari solet quis ordo servari debeat cum de possessione et proprietate simul simpliciter vel ab eadem in iudicium deducitur ideo repetit in decretum convenit de probationibus de bona in re dilectus

Subscripta | Breve est et forte petebat hoc actor quod absens eo condempnaretur in utroque iudicio aut quod tamen proprietatem omnino cum possessionem alteri committeret sed hoc fuit | Vel si tum actor primo proponit semper repulsus petit semper vel sit | cum possessionis proprietatis causa vero simul coram iudice tractari debeant | Cum fuit ut supra ex parte capituli ponebat sic casus | Actor coram quod dicebat se spoliatum aliqua re puta domo vel agro quia asserebat ad se iure dominii pertinere | et petebat cum possessionis proprietatis duobus iudicibus committi quod dicit ipse hic esse non potest nisi legali propositione disposita est cum possessionis cum proprietatis simul coram iudice tractari etc.

legali q. demum l. nullus tamen eadem iudice non tamen semel licet loco quando possessio et petitio ad iudicem principaliter in capitulo quod tunc ideo hoc convenitur sed statuto de queritur simul simul posse statuit sed hoc fuit

Met not In ista pte ffa abbs sic ponebat casum / Ego aute
adv[er]sa[r]ium cum quibus ineis [et] petebam / ut oppediret me et
feret summaz diffi[niti]ua licz ps no esset citata / Op dicit q[uod] sic fed
no potest / q[ui]a q[ui] manditam p[ar]tem nichil possum diffic[ere]
Vlo [?] cozpma p[ar]te capli q[uod] ca possois apptet i[n]tellige cius
rei et absoluc[ionem] dz t[ra]ctari co[ram] suo iudice [secundum] legalem disp[ositi]o[nem]
depna [illegible] de iudic[iis] l. ulti [secundum] q[ue] adu[er]s[us] i[n] tempta[ntes] tñ no
rea quaepitat [secundum] [illegible] Item no [secundum] In q[uod] possio d[icitu]r ipse
contra q[ui] p[er]dit [illegible] uno iudice est agend[um] / possitio est i[n] contra
q[ui] possi [illegible] d[e] aq[ui]renda poss[essione] l. i. ffa dt In. q[ue] suma no dicit
p[ro]pe possideri uet q[ui] possideri nisi [illegible] q[ui]bus de iure [com]petit
ut ius eligendi uel audiendi / ut ius statutum / q[uod] p[ro]bz de re
q[uod] no est possideri no pt de[illegible] in publ[ic]o / ad dissolu[endu]m ergo
q[uod] no sit ut q[ui] possideri possit [illegible] q[uod] ca no [illegible] / Et tu d[ici]t
[illegible] q[ui]a repue est aliquos in possoe iur[is] eligendi q[ui] ad alios
p[er]tinet [illegible] c[on]tra [illegible] sentina q. c / ut ob ro In q[ui]a licz no est
aput illos est tn aput alios [et] est in poss[essi]o[n]e iur[is] eligendi ut
in d[icto] c. i. in possoe [illegible] act[us] eligendi [et] possidi est re[illegible]
uel [illegible] ius / q[uod] est aput aliu ut d[ic]to in possoe iur[is]
q[uod] aliq[ui] lz actu uel [illegible] Item no q[uod] ca possio d[icitu]r ca momenti
[secundum] [illegible] d[icitu]r ca possio ca momenti g[lo]s[a] p[ri]ma reddit ro[ne]m q[ui]a pas
sit duratura aput possessore[m] cu[m] actor d[e]beat [illegible] no aut
q[uod] tn duret p[er] momentu / ut d[ic]to q[ue] glo[sa] [secundum] In ideo d[icitu]r ca mo
menti q[ui]a apta est duratoe p[er] momentu licz in d[e] plus
duret et sic [illegible] [con]siderant aptitudine[m] no actu[m] [secundum] g[l]o[sa] [et] [illegible]
Item glo ffa [illegible] dicit q[uod] [illegible] momentanee no app[e]llat[ur] / [illegible]
[secundum] leges [illegible] canones [illegible] possio est diffi[illegible] et [illegible]
[illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] et est tn [illegible] [illegible] de
[illegible] poss[essione] / Ego oppono q[uod] istam p[ar]tem capli [illegible] d[icitu]r q[uod] ca possio
et [illegible] pt cumulari / et dz [illegible] uno co[ram] iudice [illegible] ut
[illegible] iud[icio] t[itulo] [illegible] / dic ibi possione[m] deducebat p[ri]mo abbas p[ro]p[ri]a
petitione abbas et [illegible] diu[er]si fori ideo [illegible] sequitur forum alterius
[illegible] [illegible] actor sequitur [illegible] / [illegible] aut deducebat [illegible] ab
[illegible] / [et] q[ui]a actor [illegible] sit diu[er]si fori cu[m] possio [illegible] pt ca[illegible]
diu[er]s[is] iudicib[us] t[ermin]ari ut ibi / Item [illegible] q[uod] ffa p[ar]te [illegible] / [illegible]
[illegible] manditam p[ar]tem [illegible] diffi[nitiua] fieri no pt / ista l[ite]ra
ut [illegible] glo [illegible] intelligit[ur] alio [illegible] modo / p[ri]mo
q[ui]a [illegible] no pt p[ro]cedi [illegible] no [illegible] et possio / [illegible]
[illegible] de [illegible] / [illegible] [illegible] ut lit[er]a no [illegible]
[illegible] ut [illegible] q[uod] [illegible] sunt [illegible] / [secundum] no liquebat de ca / [illegible]
no [illegible] u[el] [illegible] [illegible] fieri no pt / et [illegible] alium casum [illegible]

Cum in petitorio et possessorio simul est actum, potest iudex prius possessorium diffinire, cum sit diuisio, sicut hic nos autem. Ergo egi contra te possessorio et petitorio, scilicet dicebam me aliqua re spoliatum, quam dicebam adhuc iure dominii uel quasi pertinere, uel ego egi petitorio et tu requisisti me possessorio. Iudex delegatus processit super utrisque, eas audiendo allegationes, admittendo testes super utroque, tamen demum pendente petitorio iudex uult procedere in ipsa causa prius super possessorio, tamen inquit sic fieri potest, et ipsi uidet quid sit. Nota quod iudici delegato causa est simpliciter commissa intelligit ei utraque causa scilicet possessionis et proprietatis commissa, et uo quod continentia cause diuidi non potest, ut C. de iudiciis, et idem uult supra glo. et ff. e. c. pastoralis. Item generalis quod istud c. intelligitur duobus modis secundum Io. uno modo quibuscumque petitorio in possessionis est intentatum, ut colligitur in c. primo. Secundo quando aduersus possessionis in petitorio intentatur, scilicet quia ego ago interdicto retinende et aduersarius petitorio secundum Io. Alius quod scilicet iudicium recuperande uel adipiscende expediri debet deuolui secundum dictam uel . . . . Et tunc prius possit iudex, sicut est prius attestationes super possessorio et super possessorium diffinire. Videtur enim plures testes poni debere in petitorio, ubi sit longior diffinitio tractatus in possessorio aut paucos, ideo prius diffiniet possessorium quam petitorium, et est breuius. Intellige prius audiuit attestationes de possessione et prius publicauit attestationes super possessorio et diffiniuit super eo retinendo causas super petitorio. Aliqui intellexerunt est secundum Io. quod utrisque attestationibus publicatis tamen super petitorio quam possessorio prius audiuit et publicauit attestationes super possessorio, et diffiniet secundum causa . . . . Si uidet iudex possessionis causa possit expediri, scilicet quod testes deponentes super illo uichil opponunt, uel testes uero super proprietate multa opponunt, propter quod questionem potius decidat possessionis. Alius dicit scilicet de utraque cognoscit et diffiniet in c. primo. Vero istum est contra continentiam cause diuidi non potest, ut C. de iudiciis et c. proprio scilicet hic supra quod sit de utroque equaliter liquide potest. Diuo prius potest liquere de possessorio prius possessorium diffiniet. In istum est contra ut patet quibus superius . . . sicut hic littera dicit. Nam ab hoc iudices sperancie . . . de eo contra . . . de ap. ut debitus, de offi. et litigatores. Aliquo dicit istud c. a t. pastoralis, et c. dicit inuo quod hic quinque . . . potest est actum de proprietate in possessione et hic littera dicit de utraque quinque . . . audiuit, ut aut pastoralis prius de proprietate est actum. Postea ante . . . cause possessorio adipiscende uel recuperande agere potest. Idem dicit hic Io. quod agente possessorio recuperande uel adipiscende non admittitur . . . petitorium, etiam si sit paratus . . . in continenti probare dominium, quod super proprietas non spectaretur esset notoria.

De possessione uel quasi possessione de qua et proprietate potest agi in c. primo. Item attestationes ad proprietatem de ap. ut . . . de offi. et ut litigatores libri. Et ut . . . adiuuatur . . . fac. . . . aut . . . publicat . . . audiuit et publicauit . . . uel l. . . . que publicat, uel super . . . super possessione. Item tenorem illarum attestationum scilicet . . . ut . . . adipiscendo uel recuperando.

. . . alias petitorio et possessorio est actum . . . possessorium . . . petitorium ab alio uel . . . petitorium ab alio possessorium recuperande . . . uel . . . super . . . publicat . . .

Post dicit hic bene in recuperanda possessione petens in adipiscenda quo
patet est instructi petitorii preparat ff. ad exhibendum [illegible] Item
ad glo. sup illo uiuo ciuili possessio et ipsam possidendam [illegible]
primos et secundi [illegible] Post dicit alt. [illegible] concordancias [illegible]
de iure ciuili suis petit. possessio. alioquin agere posse quia dicit
prius fuisse martini Sed ipso contra [illegible] possessionem opponit
[illegible] hic opposita Videtur hic dicat quod iure ciuili est tantum
[illegible] possessorium competere quam petitorium [illegible] utroque sit e contra
[illegible] glo hic ubi est hic possessio i iure ciuili dicit de rei
vendi [illegible] ordinarii primo sit [illegible] iure ciuile ff de acquirenda
possessione [illegible] conclusione Sed [illegible] iura canonica
Sed quid dices [illegible] tantum [illegible] possessorium
competere petitorio [illegible] glo [illegible] predicti sup
utroque [illegible] dilectus Sed contra
primo [illegible] ubi agens possessorio retinende non potest agere
[illegible] qui agit possessorio retinende [illegible] possidere
[illegible] vendicat et alio possidere [illegible] dicat
est qui agit possessorio retinende non potest cumulare rei vendic
[illegible] agens possessorio retinende ut adipiscende potest
[illegible] cumulare [illegible] non sit sibi contra [illegible] glo [illegible]
dicit [illegible] et in hac opinione quod petitorium potest possessorio
cumulari [illegible] dicebat quod non potest
cumulari [illegible] possessorio competere [illegible] glose [illegible]
[illegible] potest [illegible] est possessorium retinende petitorio
non potest cumulari sed recuperande et adipiscende sit ut notavit
[illegible] pronunciatione facta sup possessione [illegible]
[illegible] sup [illegible] glo [illegible] distinctione [illegible] sup utroque est actu
publicatio testium [illegible] utraque [illegible]
[illegible] non [illegible] diff
[illegible] significauit [illegible] non est publicatio facta
sup utroque [illegible] iudices competere [illegible] possessorio [illegible]
[illegible] ut publicetur [illegible] concordat [illegible]
[illegible] partes [illegible] agere sup utroque [illegible] iudex [illegible] utraque
competere [illegible] primo [illegible] cum ecclesia [illegible]

Cum ecclesia [illegible] Et spoliatus possessorio et petitorio simul agit
[illegible] possessorium [illegible] et non [illegible] obtinuit in possessorio
et succubuit in petitorio [illegible] ponit facti narratio et ordo pro
cessus [illegible] ibi [illegible] igitur [illegible] diffinitio [illegible] dividit in [illegible]
[illegible] ponit petitio canonicorum [illegible] ordo
processus [illegible] allegationes canonicorum [illegible] allegationes

Innovata [illegible] ut [illegible] ponit [illegible]
[illegible] dicto [illegible]
[illegible] declaratione
[illegible]
[illegible] immediate [illegible] est [illegible]
[illegible]
[illegible] videtur
petitorii [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] et c. [illegible]
[illegible]
[illegible]
est [illegible]
[illegible] sup [illegible] probata
[illegible]
[illegible] i. [illegible]
[illegible]
[illegible] est [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] electio
[illegible]
eligendi [illegible]
[illegible] possessio sua
[illegible]
[illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible]
Notandum est quo [illegible]
dici potest [illegible] petitorium
[illegible] in [illegible] quia sit
[illegible] ut [illegible]
[illegible] potuerunt
ut [illegible] Sed
id non [illegible] potu
erunt [illegible]
[illegible] petitorium [illegible]
[illegible] i. alios
[illegible] ultima
[illegible]

requirent electorum partes petebant. Secunda etiam diuiditur in duas, primo
diffinit petitorium, secundo petitorium, ibi Verum quia ubi diffinit petitorium
istud ad finem. Et plus textus intelligitur circa actores. Verum
Narrantur casum. Summa. Canonici illius ecclesie uocato generali sede
uacante unanimiter concorditer elegerunt quendam in episcopum et prelatum
eorum, et electionem istam putauerunt ipsi petentes eam confirmari.
Verum circa eiusdem ciuitatis conuentualium ecclesiarum suum rectorum
intellectum contradicentes proponebant tria. Primum in modum exceptionis,
duo in modum actionis. In modum exceptionis proponebant, cum ipsi
circa conuentualium ecclesiarum tempore electionis predicte fuerant in possessione
iuris eligendi, et quod eis contemptis erat celebrata. Ideo
dicebant quod. Secundo modum agendi proponebant, quia per illam
electionem erant spoliati in quasi possessione iuris eligendi. Ideo petebant
se restitui ad illam quasi possessionem. Tertio cum ius eligendi proprie
pertineret, aliquam electionem celebrare pertinet eis. Partibus igitur
constitutis ista causa commissa in curia cuidam auditore deputato super testes
altrius partis fuerunt producti, necnon attestationes publicate, et cum super
dictis testium disputaretur, pars canonicorum dicebat quod per eorum
testes erat probatum ius eligendi ad eos pertinere. Pars
aduersa circa dicebat quod ad eos pertinebat ius eligendi, quia per testes
eorum probatum est quod tempore episcoporum electionibus interfuerunt et uocem
eligendi habuerunt, qui ecclesie fuerunt uero immediate prefecti.
Papa igitur ista uolens istam questionem diffinire, primo utitur se ad attesta-
tiones testium canonicorum probantibus ecclesie, et contra aliorum testimonia
ipse recepit triplicem defectum: primo quia illi testes uoluerunt aduersarium,
secundo quia maiorum testis uacillauerat, tertio quia negatiua asserere ui-
debantur. Sed quod aduersarios eorum ius eligendi pertinet. Post hec
uero deinde papa utitur se ad attestationes testium productorum pro parte
clericorum conuentualium, et inuenit probatum quod circa tempora plurium
electionibus interfuerunt et uocem habuerunt eligendi. Propterea uidens
quod isti circa erant in quasi possessione iuris eligendi, et eis contemptis
nouissime electio erat celebrata, cassat ipsam electionem, et pronuntiat
quod dicebant circa quod non erat admissi, erant in quasi possessione
erant spoliati. Ideo restituit eos in quasi possessionem iuris eligendi
in qua fuerant ante mortalitatem. Verum quia papa utitur se ad
tertium articulum in petitorio, primo considerat quod canonici petendo confirmari
electionem, uidentur omne ius deducere, sed quod electio debeat con-
firmari, tam petitorie possessionis quam proprietatis, et ideo clarius fiet
si petebant petitorie proprietatis quam possessionis illius iuris, et quod utraque
pars omne ius deduxit proprietatis, quia in iudicio uenimus
non solum possessoria sed etiam petitoria de quibus superius notatum est

[margin:] De proprietate
[margin:] Allegationes partis canonicorum
[margin:] Partis clericorum allegationes
[margin:] Articulus primo exceptionis excludendo petitionem canonicorum
[margin:] Articulus in possessorio
[margin:] Articulus in petitorio

ne bemant ¶ Secundo ꝯsiderat qd deinde toti ptiet elige(re) ꝙ
adcanonicos bratislauiensis ecclesie et no(n) adalios / nisi de ꝯsuetudine
hoc inducat(ur) ¶ Tercio ꝯsiderat ꝙ licz tn̄a infuit electi tn̄
epoꝝ tu(m) ppter breuitatem tempor(is) no(n) ꝓsequerunt / quꝰ ꝯsiderat
ꝙ actore no(n) pbante reus ẜ absolui / et sic vix inutil(iter) ꝓstitunt
¶ Prima ergo tn̄a dicebant ius eligendi ad eos ptinē ꝯsuetudine
no(n) petebant ne sine eis fiet electio de facto / Ideo tn̄ dederunt
ipse te idcirco toti ptinet adcanonicos electos / ut pbauit ꝯsuetudine
ꝓscriptam / et actore no(n) pbante reus ẜ absolui / Ideo canonicos
futuros absoluit ipsa ab impeticione clericoꝝ ꝯcetualium ecclesiarum
sup iure eligendi futuros epos / eis plenam imponendo
¶ Sed ꝙ ꝯ libello canonicoꝝ ꝙ eligentes pnt petere ꝯsuma electi
declarari innotuit 2 ꝯ cupientes c. ti. libello pretendo ꝯsumas
implorat offi(ci)um iudicis ut ꝓt ꝯ aliquo agit ut c. ultimo libello
declarari ut repellitur hic petens ꝓsumptionem ꝓut no(tatur) de ordi(ne)
cogni(tionum) dilectus / ¶ Secundo no(n) ꝯ libello clericorum i. cod. libello pt
quis petere clericoꝝ cassari eo(rum) ꝯtemptum ¶ Et quia ꝓt quos spoliatus
possessione / Ideo ꝓt ꝓt petere restitucionem / ad possessionem iuris eligendi
ad eos sup illo ꝯsessoria agere / et sup ipsa fundabatur libellus
clericorum / ꝓt quos dicunt ꝯsuetudine ut esse / ꝯstitebant ad se ius
eligendi ptinere / ꝙ ꝯsuetudo est i. q. 1 de ꝯsuetudine / Sed petitorium
intentarunt et non possessorium / ꝙ ꝯsuetudo implicat actus frequentes
tales ꝯ quibus inducitur ꝯsuetudo / Sed sic possessorium ꝓfessum intentasse
intentabant ff. in 2 ꝯ ꝯsuetudo qui accepit prepositis actibus tunc est
facti / ut de ꝯstit. c. quo li. ꝯ / quorum pnunc reputatione ꝯ actibus
tunc est ius ut dicit an. i. de ¶ Item possessionem iuris eligendi videtur
hic apud eundem sua possessio ꝙ eo tempore fuit electio ꝙ ꝯ locum
quod tunc possessor no(n) est ꝯ eorum celebrarant / sic sicut facit
ꝙ not. in decretalibus circa si aut est de capitulo no(n) pdit possessio
licz ꝯcludat ꝙ no(n) ut singuli sz ut uniuersi de capitulo ꝙ possidet
hoc ius uti capitulum sine ipso eligens possessionem retinet ff. in declaratione
quidem ¶ Item ꝯallegacione canonicoꝝ considerante ꝙ no(n) ꝯ
repbat testes / testes no(n) solum tn̄ asseruit meram negatiuam sz ꝯ
implicata / Sz sic dicat ius aliquis adoptionem tunc ptinere / ꝙ ꝓbat
videtur testi ꝙ ad aliud no(n) ptineat ff. in ¶ Item no(n) ꝯsiderat
ꝯ ita testes canonicoꝝ ꝙ testes eorum vacillantes reprobant
et ut dicunt doctores / vacilli de quo ꝯ omnis dicit ꝯ ꝯ
et tn̄ no(n) credit de ꝯ licz de testi in iura / ¶ vacillare est modo
dicere unum modo aliud sz inde vide ab ꝯ 2 in ullo se formare
de his ꝯ de testi cog ꝯ ꝯ / 2 vacillare idem abbas quasi
se fundare modo pro ꝯ ꝯ apud ita fuit primo et ita 3 est

¶ Item non ex allegatione electorum et compossidebatur ipse licita ita ante
factiones electorum quod tunc actu eligendi non tribuit dominium talis
iuris nisi tamen [illegible] deturbat / supra ad proprietatem pertinebat sufficiat sed
tribuit quasi possessionem illius iuris / et possessori iuris eligendi competit
eligibilis non tribuit dominium illius iuris / facit de electione quilibet
deinde patronus consultantibus / et sic licet ipse bona fide possidet
ut not. in de electione [illegible] / et sic reinvestitione [illegible] illis / iste
quasi spoliatus restituitur ad ipsam possessionem / licet proprietatem consistat
non [illegible] dominium illius iuris / et tamen restitutio est verbalis non realis
factum in [illegible] ¶ Item non quod omnia veniunt in iudicium
libello tacita [illegible] de quibus non agitur ut veniat [illegible]
[illegible] et [illegible] dicere in proposito pro petitorio / licet iudicium / quia
sic actum fuit ut veniret ipsa quae tunc papae videbatur ipsa electi
poterant sibi providere non tamen possessori ut videtur ¶ Item dominus
[illegible] eligere competit [illegible] variant / talis de electione [illegible] quod electa
[illegible] congregatio ¶ Item non [illegible] quod actore non plante [illegible] et
[illegible] [illegible] absolute fiat [illegible] [illegible] ut et [illegible] [illegible]
Item qui petit electionem confirmari videtur petere [illegible] quo
confirmari petit / sive [illegible] sive [illegible] possessorie ar. [illegible]
[illegible] de [illegible] [illegible] [illegible] non videtur deducere petitorium vel
possessorium ut supra [illegible] / [illegible] [illegible] quod confirmari petit
ius eligendi ut possessio tangitur vel [illegible] petitorio non eo
[illegible] vel tacite [illegible] inducendo in possessionem [illegible] [illegible] super
iure suo ¶ [illegible] in possessione [illegible] deducitur petitorium / ut possessorium petit
super illo [illegible] ¶ [illegible] [illegible] non [illegible] esse quod dicto
[illegible] non [illegible] confirmatio impetitur ut possessio [illegible]
non est actum impetitum / ut tacite in possessione [illegible] / et non [illegible]
eligere est [illegible] iuris / et alibi [illegible] petitur [illegible] aliquid vel
[illegible] [illegible] / et si [illegible] non obstabat postea [illegible]
[illegible] / volenti postea [illegible] agere super [illegible] / [illegible] de [illegible]
[illegible] si quis cum [illegible] si quis [illegible] cum [illegible] agitur
¶ Et ergo si quis petit electionem confirmari [illegible] petere [illegible] quo
[illegible] confirmari / [illegible] petitorium ut possessorium / [illegible] tamen non deducit petitorium
vel possessorium / ¶ Et ideo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] / [illegible]
[illegible] eligendum vel electum / [illegible] non est [illegible] petitorio
vel possessorio / [illegible] in possessione causae [illegible] talia causae / [illegible]
non [illegible] / [illegible] [illegible] non [illegible] petebat [illegible] electionem
[illegible] ad se [illegible] ius eligendi [illegible] / [illegible]
deducebant petitorium et [illegible] ad possessionem illius iuris / [illegible]
deducebat possessionem [illegible] ¶ Item non [illegible] quod [illegible] [illegible]
non solum super [illegible] / [illegible] et super [illegible] / principaliter [illegible]

petebatur electionem cassari / vo° competens qr competenti / cautelet
tonis e. iii. q. posse / et tn̄ ꝑ pronunciat sup qr. posse que
veniebat in utramque causam / s. et ꝓ conveniens interesse / et hec est
pp̄t regulam ad veniendum in iudicium et agendum / scilicet eligendi et ſimili
iuris eligendi / ut no. C. de inius patro consultationibus / z aliud
est ꝑ ꝑte ꝑsecutus fuit / et ad interesse / et ad hec ff de exc.
rei iudi. s. iii. / ¶ Pro intellectu istius capitli pono quatuor
ꝑ ꝑcedenda primo videamus libellum canonicorum / quid canonici in
iudicium deduxerunt ꝑ libellum electorum / quid electi in iudicium
deduxerunt ꝑ libellum electorum / ꝑ electi in iudicium deduxerunt / de
allegationibus ꝑtium / ꝑ suas ꝑpales / ¶ Venio ad pri. / quid
canonici in iudicium deduxerunt et dic ꝑ duo deducebant canonici
s. i. ꝑ petebat electionem confirmari tamquam canonice factam / et quo
ad hec officium implorabat officium iudicis / et contra nullum agunt in
plorando officium iudicis / ꝓfiteo iudicis petendo suam electionem
confirmari tamquam canonice factam de elect. c. bone li. ii. / z hoc apparet
ꝑ textum qui dicit petentes ipsorum electionem a sede aplica confirmari
qr ista ecclesia erat immediate subiecta sedi / in quo tamen notate
est confirmari ꝑ ꝑa decretal. cupientes de elect. li. vi. / Et ꝑ ipsi eciam
agebant negatoria / negando ius eligendi clericis / competere
z ideo petebant clericis imponi silencium sup petitione iuris eligendi
Et preterea ꝑ negatoria competit domino qui negat aliud habere ius
in re sua / sic isti canonici habebant ecclesie qr ad eos dominum
ꝑstabat eligere s. de elect. c. i. / dicebat ꝑ clericis non erat ius eli-
gendi tamen eis / et egerunt sup iure ꝑsumativa negatoria / ¶ Sed
contra utrumque ꝑtem libelli oppono / et primo ꝑ canonici non debuerunt
audiri sup iure electionis / ꝑ ut negatoria ꝓ ipsi eciam agebant de
spolio / et quo spolio est ꝑiudicata / ꝑ non patitur ꝑtem aliam causam
in deserti ꝑo sy. libris z ostem / c. si quis c. et exceptione et ꝑ
decor. q. iii. et sup spoliatione / glo. ꝑa verba sup vo ꝑstant / que
incipit si quaestio / contra istam obiectionem dat verba solutionem / et
in dat duas alias / glo. dicit duo sunt casus in quibus aliquis agit
solo possessorio / tunc veniens in iudicium non potest deducere petitorium
in hiis in iudicio ut i. c. quo / secus si agit petitorio et possessorio
ꝑ / tunc litis in ꝑaerere de petitorio ut hic / et istud est nota. / s. glo.
ꝑgloam hic / de sil. ꝑsbi constitutus z inhibitio ut causa fuerit dicta
z ideo quandocumque potest quis agere possessorio non dz i temptare petitorium
Ven / Vel dic sicut hic / ꝑ quamquam petitorium ꝑcedit tamen quem
tt possessoria q. sequitur non facit simul petitorium primo deductum
simul ut intulit petitiones coniungunt decor. q. iii. c. si / ¶ Alibi
dicebat hic quia impulsatur ꝑvitati electiorum ꝑ non competunt

h. eciam agebat possessorio ꝑ ꝑcanonici
non potuit negari sup ea que
decem electorum sup spolio / Ex
hiis s. factum petita non egerunt
sed possessorio ꝑ cuius possessorio
non licuit sine causa / sed defende
sup utroque

Vel sicut hic quod petitorium ꝑcedit
i. unique quod possessorium ꝑquitur
i. in possessoriis non facit ꝑle petitorium
ꝑcedente ut alibi qui ꝑcederit
ꝑ officium sunt non repellitur ꝑcip
spolio

possidenti non datur actio realis
vel utrum est ꝑprie actio ꝑ
petitorii domino et possidenti
datur negatoria

qua competendo de sua spoliatos poterat impedire actorem clericos
per c. cum dilectus de ord. cog. | Et dic aliter, sed in q. possessorii facit simile
petitorium quod petitorium dicitur quantum ad istam personam | Sed qui in pluralitate
officium superioris non, ut hic petens repellitur per exceptionem spoliationis
et ideo quod abrupte clerici nichil premittendo [illegible] petebant | Sed
possessio ipse petebant sua electione confirmari non potuerunt clericum
et si competit de spoliatione petentem eludere et idem no. de ord.
cog. c. cum dilectus | et consistit solum non tres tamen | Quia possessoria semper
[illegible] non facit simile petitoriam petentibus quorum
de ord. cog. c. cum dilectus | Sic implorabis officium iudicis non repelletur
per exceptionem spoliationis de electione c. [illegible] | Tertio petitorium possessorii [illegible]
tenetur spolia [illegible] quae non facit simile petitorium [illegible]
[illegible] | Item oppono [illegible] supplex in libello ubi supplet
[illegible] isti agebat negatoria | possidentes
[illegible] actio [illegible] in possessoria [illegible] iuste [illegible]
competendi [illegible] | Sed isti tamen [illegible] in possessione [illegible]
cum [illegible] | de elect. c. i. | [illegible]
[illegible] et possessio [illegible] competentia | Eo duo [illegible] — *in margin:* [illegible]
[illegible] non datur actio possidenti | Sed [illegible] sicut ut pro
servitute | Item si dico illa domus mea [illegible] possum agere
negatoria dicendo te nullum ius habere [illegible] possessione [illegible]
suo | confessoria autem datur [illegible] contendit
[illegible] isti etiam faciebant | Restat videre [illegible] libellum clericorum
[illegible] | Quid est illud [illegible]
[illegible] | et dic quod [illegible] clericorum
cassari [illegible] | [illegible] possessionem [illegible] eligendi et
contempti | et [illegible] clericorum
cassat | [illegible] electionem [illegible]
[illegible] | [illegible] non [illegible] cassatur electio [illegible] non solo [illegible]
[illegible] | [illegible] possessionem [illegible]
possessio [illegible] fide [illegible] | [illegible] contempti [illegible] contempti
[illegible] electio cassari [illegible] | Primo isti clerici
dicebat se spoliatos quasi possessione ideo petebat se restitui ad illam
quasi possessionem [illegible] restitui ad quasi possessionem | [illegible]
agebant confessoria dicentes ius eligendi ad eos pertinere [illegible]
petebant [illegible] eligendi [illegible]
agebat [illegible] absolvendo canonicos | [illegible] non [illegible]
[illegible] obtinuerint [illegible] cassatur electio
[illegible] | Primo quod restituuntur ad quasi possessionem [illegible] super
[illegible] non [illegible] eligendi [illegible] in [illegible]

ab eorum impetitione super eorum electionibus vos duximus absolvendos
Visis libellis vidimus allegaciones partium / et pro clamancium dicti
cum allegabant quod dominum prevenerant / quod adeos tum pertinet electio
ipsa comparando atestaciones utriusque partis tamen utrorumque reperit triplice defectu
primo quia variant / secundo quia vacillantes / tercio quia asserebat negativam que non
erat coartata loco ut tempore ideo improbabilis de electione / vero fuit
coartata potest probari ut ibi / secundo non in testibus variis ut puta quia
unus testis dicit quod ibi interfuit alius est primus de tempore de dicto
quia unus illa dicit quod alter / et testis vacillans scilicet qui se talis
deposuit non possit / tercio assertiva negativa non credere ut hic / cum sit
deponentibus auctoritatem pertinet eligere / intendit autem probare primum
sed alienus fore iurat / possit enim esse quod alii competit eligere quam pri
inlegio vel consuetudine deponens testis ignoraverit / de istis libellis
et quo ad illos hunc declarat vide nisi contra ea sententia et dico
quod isti dicto quod talia nunquam interfuerit electioni poterit negativa non
coartata / si sic dixissent nunquam interfuerunt tali electioni bene posset
probari quid sit eadem in utroque teste / Circa quarta in tam
primo non coartata bene probat ponendo si non presentes de consensu eius
Venio ad allegaciones electorum qui dicebant quod tempore electionis
interfuerunt / qui etiam fuerunt ultimo et immediate presentes / nunquam
spoliati in possessione porta sit hec verba / ultimo et immediate / et hic
probare fuisse / videbo ista verba non sunt nunc in ultimo / sed cum isti
tamen agunt possessorio dicto se spoliatos habebant probare possessionem prius
ad tempus quo dicit se spoliatos / ideo dicebant ultimo / quia primo
quia non sequitur quod qui olim possidebat quod nunc possidet / et preca
dicit quod si cum adsciscit deinde sit prius immediato hic dicto ultimo et immediate
tamen tunc quia agenti possessorio sufficit probare de possessione antiqua
non probat ad tempus quo dicit se spoliatum / ut est causa singularis
tunc proximo cum olim et / et quarto dicit immediate / dicit quod
agenti possessoria quod possessione / et ideo adhibuit ut possent probare
requiritur continuata possessio de presenti illud / ideo dicit immediate ad
denotandam continuationem possessionis / tamen ubi quis probat de possessione
ultimo tempore primo tempus presumitur continuata de spoliis accidentibus
Nunc dicitur vacancium quod fuisse / dicit quod petebant electorem
cassari vocem contemptus / sed cum videtur habebant probare possessionem
in eos apparuit fuisse contemptos / aliter si non fuissent vel non fuisse
similiter / quia non fuerunt ut notarius vel ut consiliarius / tamen non fuisset
in possessione ut possessores contempti declarat tamen / Dico ponere capi
tulo etiam vacante / admittit eos quod non sit dequeratur unique isti
minime sit consulendo tamen quesierunt non possessores / videtur quod non

ibi dicit tamen certum fuit aliquis electionem
per eos et eos fuerunt expresse prescriptum
possessores temporis uti suo probatione
vel preter cum spolium contra dictum
ad dictum fuit alleguntur cum eorum
non obstante spoliatum cum con
tinuata presumitur usque ad tempus spo
liationis ut probatur supra / et ideo
hic glosa quod dicit videtur ultimo non
aspirat contra

quia communitates ius non querunt, ut [illegible] q. i. pontifices, ut est
uerisimile ut quis res suas [illegible] | et de electione et diligentia et
isti eligentes non querunt ius nisi prestiti essent, quod probatur uolu-
mus que ff. de itinere actuque priuato l. ultima | Item et quidam
sunt actus ad quos quis non solet admitti nisi qui ius habet, sicut
quando non est de consuetudine uenatum [illegible] | ex quo eis non competit de
iure [illegible] non solet admitti nisi eis hoc competat communi speciali
iure priuilegio uel consuetudine de electione scriptum | et ideo illi
[illegible] non uidentur concessisse quod electio [illegible] uo quod
semel eos admiserit | possessionem tamen in secundo concessisse uidetur, quia
talis consuetudo admitti ad electionem nisi ad quos pertinet. et
desiderij l. i. ff. de [illegible] l. cum de uiribus [illegible] semel eligeret
uel alius [illegible] epus [illegible] dico quod probatur est i. q. possessio
[illegible] de [illegible] | de aqua [illegible]
aqua dicitur cottidiana que tamen semel in anno ducitur | sicut ff. de
aqua cotti. l. i. | ubi dicitur sufficere si una die duxi aquam [illegible]
[illegible] | quia non [illegible] [illegible] si ducere si [illegible] non
[illegible] nisi suo | et si [illegible] impacte una [illegible] possideo
[illegible] nisi [illegible] quod [illegible] uel clam uel precario possideam | [illegible]
aut [illegible] | [illegible] si capitulum admittit clericos [illegible] possessio-
nis capitulum [illegible] quod non [illegible] eos admittere ut ius eis [illegible]
[illegible] ff. de itinere actuque priuato l. ij. | ubi [illegible] ut acquirat possessionem
[illegible] uel [illegible] | requiritur quod [illegible] anno [illegible]
sibi competere quod aliqua [illegible] | [illegible] ff. [illegible]
non [illegible] possessionem sed etiam [illegible] et [illegible] non sufficit [illegible]
[illegible] ut [illegible] de itinere actuque priuato | [illegible] aut [illegible]
possessionem [illegible] actibus ad quos quis non solet admitti nisi
qui ius habet | [illegible] actus ut semel mitto trabem in domum
[illegible] acquirit possessionem nisi illa possessio [illegible] ut [illegible] ut
uiolenta | [illegible] possessor [illegible] de publicis
[illegible] | aut [illegible] ut fieri [illegible] ut sicut milites
in [illegible] ~~[illegible]~~ alios milites [illegible] | [illegible] in
domo alterius militis [illegible] nulle [illegible] | non [illegible] possessio
[illegible] | nisi [illegible] quod [illegible] et
[illegible] ea [illegible] non [illegible] | [illegible]
[illegible] | ut [illegible] epus [illegible]
[illegible] non [illegible] | et possessionem [illegible]
[illegible] de [illegible] | et est [illegible]
[illegible] talia [illegible] fieri [illegible] quod de itinere ff. de fundo.

Hoc in gl. et [illegible] hic colligi de
illo modo [illegible]
[illegible] hic anno
[illegible]
[illegible] ut ibi dicitur

Hoc [illegible] non obstat [illegible]
dicitur de [illegible]

[illegible] sup. uerbo
[illegible] in glo.

instructo cum declarationis et assumptionis, et ideo dissentit, videlicet propter quod dictus
inspiciunt in iure, ex probatis, precedit agentem possidere ius incorale
duos sciente et patiente eum uti tamquam iure suo, vel contra
probare quod dominus prohibebat eum uti iure suo sciens quod tamen iure
suo utebatur, et ideo intelligitur, et est composita glossa in iure unitate
super uo libero, et quod tacite et super uerbo bene fuisse, et quod contra
super uo tunc eorum. ¶ Venio ad principales sententias quae sunt
tres prima de cassatione electionis facte per canonicos. ¶ Alia super
possessorio, ubi ipse restituit clericos. ¶ Tertia super petitorio ubi ipsa
absolvit canonicos ab impetitione clericorum. Vos videtis quod licet ipsa
cassat electionem canonicorum eo quod facta est clericis contemptis
et contradicentibus clericis et contra clericos et cassat electionem ratione contemptus
in ut deinde qui competitio petatur de electione, quod sicut et in decretalibus
cum inter nos de elect. ¶ Sed contra videtur quod ipsa non debuit ista electionem
cassare eo quod facta est ab his ad quos tantum pertinebat ius eligendi
¶ Prima in ueritate ut dicit textus supra tantum ad canonicos pertinebat
ius eligendi, quod patet eo quod ipsa in textu absolvit canonicos ab impe-
titione clericorum super iure eligendi. ¶ Soluto si ius licet ad canonicos
tantum pertinet ius eligendi, tamen clerici erant in possessione iuris eligendi
et sola possessio uero pertinet est latum ff. de re iud. l. cum pertinet sufficit
ut uocari deberent, et nisi uocentur cassabitur electio ut dicit textus ar.
de elect. cum inter ¶ Et ratio est ista, quia licet tantum ius eligendi ad eos
spectaret, non tamen licebat ipsis canonicis sibi ius dicere et alios possessione
priuare, inquam erant tuendi, et debuisset eum uenisset ¶ Et ne quod
ipsa tamen ius sibi dicat pro toto tamen ideo eo quo isti canonici
in iniuriam clericorum fecerunt, priuando eos possessione eligendi merito cassari
debuit ¶ Sed contra de elect. dudum, ubi uidetur quod absolutiones facte
ab his qui non iure possident non ualent, ergo eo quo ius
eis non competebat electio facta ab eis ualere non debet, et ad
nichil inceperunt in iniuriam factum fuit. ¶ Ad illud dicendum est in quod possessio
male fidei qui non facit fructus suos et in proprio grauamine, et
fructus electionis est eligere, ideo electio a male fidei possessore
non ualet, sed ualet ab habentibus ius eligendi, quamuis in possessione
non essent, et in isto casu est uera opinio dicentium ualere electionem
factam ab habentibus ius eligendi in possessoribus exclusis, intellige male
fidei. ¶ Secundum quod est quod si tamen bone fidei possessores eligant
tamen et illi ad quos ius spectat non possideant et eligant alium
preualebit electio a quibus possessoribus de iure patronatus in spiritualibus
de elect. querelam
¶ Venio ad secundam partem sine principalem seu secundum articulum qui est super

tantum facta est ab his ad quos
spectat ius eligendi non tamen ab eis
ad quos spectat possessio eligendi

non male fidei possessor
non eligit ut putat

non ualet

possessorio | Videtur hic quia ipse constetit eos fuisse in q. possessione [illegible]
et illa q. possessione spoliatos ideo ipsa restituit eos ad q. possessionem
qua ante mota controversiam fuerunt ¶ Item isti [illegible] non petierunt
se restitui ideo ipse non debuit pronunciare | super non petitis restituenda
[illegible] ¶ ¶ Solo quidem dicitur quod ipse potest hic maiore in spoliatis
quia sufficit spoliacionem narrare i. [illegible] spoliati | vel dicit quod
hic petierunt ut dixi supplendo libellum ¶ ¶ Contra quia ipsi non petiissent
restitui videtur quod non debuerint restitui [illegible] restitucionis
iudicio contra eum qui nunc [illegible] | eo contrario
[illegible] quod petit occupasse iniusto | decreverunt pro [illegible]
[illegible] ¶ ¶ Ideo dicunt quidam ista [illegible] fuisse [illegible] ad
decimas vel dicit actor sibi competebat | hic quod in libello
[illegible] quod notorie fundabat ius adversarii | resistebat petendo
[illegible] dicebant | tamen petierunt restitui [illegible]
[illegible] | [illegible] possessione [illegible]
illas decimas [illegible] | et pro quo [illegible]
[illegible] ideo dicit ibi [illegible] allegacio [illegible]
debuit ibi tamen super notorio [illegible] | [illegible]
[illegible] et oppositum [illegible] de exceptione
vel defensione constat sine probacione [illegible]
illa est [illegible] | [illegible] laboribus et expensis [illegible] quod
[illegible] ¶ ¶ [illegible] nichil competebat
[illegible] adversarios | [illegible]
[illegible] est [illegible] et id est notorium
[illegible] spoliati | vel [illegible] ibi dicit [illegible]
[illegible]
[illegible] est [illegible] non est notorium [illegible]
[illegible] notorium ¶ vel dicit aliter [illegible]
ut [illegible] possessione [illegible]
[illegible] non est [illegible] non dicit possidere [illegible] tempore
[illegible] non [illegible]
[illegible] possessione [illegible] non [illegible]
[illegible] possessione [illegible] | eo quod [illegible] ad
[illegible] ¶ ¶ [illegible] allegabat [illegible]
[illegible] possessionem [illegible] ideo
[illegible] | ut [illegible] est [illegible]
[illegible] non est [illegible] | quod
[illegible] est [illegible] | [illegible] ut [illegible]
[illegible] non est [illegible]
[illegible] ¶ ¶ [illegible] petita [illegible]
petit restitui ubi constat [illegible] petita [illegible]

ad spoliatorem quia in hoc resisti et non fit spoliato restitutio ut in
c. ad decimas de resti. spo. li. vi. / nisi iustificet sua possessio rerum
di. illud et i. uno c. licet nisi hoc est quod clericos iustificabat sua
possessione quam fuerunt tunc dicit [illegible] interesse non ob. quod licet
consuetudo contra ipsi allegat non sit prescripta ex adhibitum non re
[illegible] tubuat sicut [illegible] glo. ex de pres. cum [illegible]
Item iste canonica [illegible] clericos interesse electioni et debuplato
corporis [illegible] consensu fuit i. quod possessio / Sed dicitur quod in hoc
est quod possidentes ex eo conuenit tenetur non est in hoc dubium
ne possessorium / Sed quod soli canonici eligerent sic est quod in hoc
licet tamen quia obviat repetitioni nisi hoc / Tunc non hoc non satisfacit
sit restitutio ut nota quod magna i. de c. [illegible] super si bene
petit restitutio actio [illegible] ad decimas non aut [illegible]
sit hoc de prescriptione adamantis / Sed tamen est quod nisi hoc non satisfacit
ut [illegible] ut si te spolio ea domo quod non est sic nisi [illegible]
ipse [illegible] domus sit tua vel mea restituitur per nos [illegible] ergo
sola spoliatio et possessio probata sit restitutio / Ultimo ita istum
articulum sic videtur quod ipsi istos clericos restituit ad possessionem quo
qualis est ista restitutio et [illegible] tunc ut [illegible] / de duo sic tamen
qui ago possessorio et petitorio [illegible] in petitorio fit non constat
[illegible] ad adversarium pertinet sic [illegible] ducitur qua [illegible] non
ob. cum [illegible] decor [illegible] fit restitutio [illegible] / quod constat
esse apud adversarium fit restitutio [illegible] ut [illegible]
ut satisfaciat [illegible] omnia restitui de or. [illegible]
supra spo. / et non [illegible] quod constat de duo adversarium et sit [illegible] ad
[illegible] possessionem i. primo / et quod [illegible] restituit in
decimas ad petitionem tu tam [illegible] restitui [illegible] quod
restitui fuerunt [illegible] quia cassata fit electio cum restitutionem
Secundo ad [illegible] articulum fuerunt i. ad petitionem in qua ipsa tria [illegible]
[illegible] que eum mouet [illegible] considerationibus [illegible]
[illegible] contra clericos [illegible] / Videtur ipse clericus petebat ut
[illegible] libelli ne canonici de cetero eligerent sine eis quam
[illegible] ius eligendi [illegible] / Contra sic [illegible] constat
[illegible] deducitur i. iudicium [illegible] canonica
petentes [illegible] electionem videtur petere [illegible]
[illegible] clerici petentes cassari petunt [illegible] ut dicit sic / [illegible]
[illegible] tamen petitorium [illegible] possessorium sic [illegible] / que et
[illegible] i. iudicium non [illegible] actum est ut [illegible] i.
petitorium [illegible] i. iudicium / quod [illegible] actum est ut [illegible]
que petitorium [illegible] / tunc [illegible] petitorium [illegible]
[illegible] ne petitorium [illegible] [illegible] aliqua

obviat repetitioni sed non satisfacit

[illegible] i. iudicium que [illegible] ea [illegible]
quod sic [illegible] est [illegible] alia
[illegible] solummodo
[illegible] duplex [illegible]
[illegible] iudiciis
quod ad accessoria non quod ad alia
[illegible] / Videtur quod [illegible]
ista [illegible]
iudicium sed [illegible]
[illegible] augustinus
[illegible] quod
i. libello [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible] non dicitur quod de
libelli oblatione [illegible]

va petitor[um] reputantia ¶ Sz quero ad glo. q incipit h[ic] su[m]ptio
est colla l. ff de iudi. l. solet[ur] q illa ey venit q iudici post
inacoe [contra] porta ut sl loquat[ur] i[n]ssali iudi[ci]o ut rei vendicacione
ut usufructu et expense [et] usure ua accessoria s[un]t ad ea re[m]
ut usufructu[m] et expense z usure na accessoria st ad ea reu
[con]stancia ff de aqua plu. ar. l. statim ut si quero i quib[us]
iudicijs h[ab]et h[ic] regla locu[m] d[icen]d[u]m u[ide]t[ur] istius s[e]c[un]d[u]s | q[uo]d s[un]t iudicia
ultra gnalia / specialia seu p[ar]ticularia ¶ Iudicium v[er]o est ubi
petit[ur] aliquid ut uniuersum | ut i tali iudicio est ista d[e] qua d[ici]t
singulares res | ut est petitio h[er]editat[is] familie h[er]c[iscunde] ut petit[io]
universi etiam ad p[ro]curatore[m] [et] de eo si spo eu adq[ui]ratur | de do
tib[us] e[tc]. actionib[us] int[er] delictos ar[gumentum] ff ro eod. lib[ro] ¶ Iudicio o[mn]ia veniunt et
rationib[us] int[er] delictos ar[gumentum] ff ro eod. lib[ro] Iudicijs omnia ve[n]iunt et
no[n] spe[ci]f[ic]a[n]t[ur] in libello | ita uto q[uo]d dico peto h[er]editate[m] veniunt
vniu[er]sa que ad h[er]editate[m] p[er]ti[n]ent | similit[er] cu[m] peto usufructu[m] eo p[er]ti[n]et
vniu[er]sa que ad usufructu[m] p[er]tinent | que reg[ul]a recipit t[em]p[or]e s[ente]n[tie]
veniut vniu[er]sa ad usufructu[m] p[er]tine[n]tia | que reg[ula] recipit t[em]p[or]e s[ente]n[tie]
possidet | et i[n] isto iudicio sufficit q[uod] iudex d[ice]at ad eum p[er]ti[n]ere
ut res eas h[er]editat[is] que sunt in eo ut not[atur] C. de lib. ob. sig[ni]ficatib[us]
Iudiciu[m] g[e]n[er]ale est qu[od] iure p[er]mittente fit petitio g[e]n[er]alis | puta
¶ Iudiciu[m] g[e]n[er]ale est qu[od] iure p[er]mittente fit petitio g[e]n[er]alis | puta
petitio tutele negotior[um] gestor[um] i quo iudicio venit o[mn]ia
in ea [con]te[n]ta actio[n]is [com]p[re]hensa. ut si peto ro[n]e administratio[n]is re[rum]
mear[um] | quas me absente administrasti C. de iudi. l. iz | Iudiciu[m]
p[ar]ticulare seu speciale est qu[od] res p[ar]ticularis seu specialis petit[ur] p[ro]ut
vindicatur fundi[us] et t[un]c rem specificabit[ur] de libelli oblatione
o. ij. ¶ Et i[n] sp[eci]ali iudicio quedam h[ab]ent se ut ut p[ri]ncipalia loquat[ur]
p[ro]ut ut accessoria | accessoria venit et no[n] specificata ut si
peto fundi venit fructus fundi [et] expense [et] usure q[uo]d est accesso[rium]
peto fund[us] venit fruct[us] fundi [et] expense [et] usure q[uo]d est accessoriu[m]
deposit[um] p[ro] usus dev[er]si ut accesso[rium] | h[ab]et se ut p[ri]n[cip]alia no[n]
venit no[n] specificata | ita si peto [rem] no[n] venit a[li]ud [et] h[ic]
est ubi q[uo]d est specificatio de re p[ar]ticulari et qu[od] illa est specificatio
dare p[ar]ticulari | q[uo]d illa est specificatio sz g[e]n[er]alis libellus | ut
ut i[n] de libelli oblatione | q[uo]d peto rem adiudicari | tu[n]c
si tamen no[n] [com]pit de g[e]n[er]ali t[ame]n ut ibi venit et no[n] specifica-
in iudicio p[ar]ticulari C. de annali excep. l. ultima | que lex loquitur
cu[m] satisfactione vel g[e]n[er]alis libellus est admissus ¶ Et etiam
venit [con]iux a[d] integrum restitutione[m] ex imp[e]tracione | ex tali qu[od] in
possib[i]le est fieri s[ente]n[tia]z in petitio[ne] ff de [con]dictione furtiua l. si fu[r]
falsum | ubi s[e] petio fur[is] h[abe]t in furtiue re | qui t[em]p[or]e petitionis
vivebat et t[em]p[or]e s[ente]n[tie] mortuus est no[n] pot[est] fieri s[ente]n[tia] i[n] suo
[con]demnatione [et] tam si ago reali [et] lite pendente desi[i]t possid[ere]
sz in estimatione et t[ame]n si ago reali [et] lite pendente desi[i]t pos-
side[re] no[n] pot[est] fieri s[ente]n[tia] ut re restituas q[uia] no[n] h[ab]es sz fictum
negotiacione debet vend[itio]ne sed aut actio [et] possidere

¶ Cui ibi ¶ ℞ het vi ista melius intelligit' de quibus iudicio
ut negoc' gestor' tutela petitoe hereditat' actoe p̄sonali et
tot diui familie h̄r de ibi omnia veniunt in iudicium nisi fiat
specificatio in libello vel in p̄sentatione tac̄ tuo cum non obstat
...poi ultra obseruatori hic adapte ¶ ¶ hoc hic videamus quo h regula
non solum de quo actum est ut veniret / sed et id non venire in iudicium
nouata actu est ne veniret / et dic ffeo negligia fiat adp̄portu
si adaptet ad iudicia bl̄ia et gualia / ℞ lib' adveniat
in iudicium de quo actum est ut veniat / ℞ q̄ p̄phendit sb na
p̄porte actionis / ut nouata actum est ut veniret / ty est id non
veniunt h̄m' ius stipulacione cop̄hendio / de quo nouata actum est
ne veniret ¶ ¶ Forma si intentione negoc' gestor' dicat actor
peto ut reddas r̄o' de administratione rer' mear' que gesserit
in absentia mea. exceptā administratione quā in dict' tuo lib' includat
administrac' sub p̄p̄posita actione ty ipso iure q̄ nouatum actum est
de p̄mittere qui libello obtulerit q̄ si qua alia essent iusta
aliqua que supponunt petitoi' non tū expresse intendit deducere petitoi'
tut non p̄ferret sup petitorio / eo quod non venit in iudicium
de quo nouatum actum est ne veniret ut h̄r ab eo ¶ ¶ Concludas
de eo regu: fuit et va actoe' in iusta possib' ess' forte quaz
sup. p̄li in iudicio deducto tut fert sup p̄termiac' ff' de gl̄i
sententia l. si fur' ¶ ¶ intentioe et gnali veniunt oīa i aliqua
p̄sipposita actoe nisi nue i p̄cessu cause restituisse nouatum
agendo ne aliqua veniret / ut aliqua specificando r aliqua
non tut non obstat ~~... ...~~ p̄cepto vi indicate non i specificat'
vera sunt in actionibus bone fidei in actionibus stricti iuris sed stipulatione
non veniunt nisi nouatum q̄p̄p̄ssa ple in p̄p̄missis ubi sola
~~..........~~ veniunt de quibus est p̄missum de debitis cum dilecti r ... cas
non venit q̄ ut q̄ stricte exigit actoe na. ... sunt ista non
i de p̄ceptoribus cum ... inglo q̄ sit ¶ ¶ ℞ que dicta inter bl̄o
gnale et spale iudicium dicitur ista q̄ in gnali spali non est nec
nes p̄p̄mul in libello / in spali sed de libelli oblatione i ... ¶ ¶ Item
est nec p̄p̄mul in ... ut ... ista est dicta ¶ ¶ Forma multi no
veniunt i ... q̄ possidet ... tpe ... lite / et plus
possidet ff' de peti h̄e l. ... ¶ ¶ ℞ i gnale iudicio ...
... ... nec ... ff' p̄p̄mende C. de iudi l. ... / ... no ...

co g f

Cap. ...
c ...

30 ...

de eli ob c. olim | hemus expeditam primam consideracionem | propter insert
supra quod sub libello talicorum comprehendebat probanda et hic supplebat peti
torium | qui tunc poterat sibi providere ne veniret petitorium et testando
quod petitorio agere noluit ff. de iudi. l. solidivo et tunc hic est expedita
| et quod incipit hic supplendum est et prima consideratio ipse quod est non solum
de beneficio in iudicium deducto actum est ut veniat | sed etiam id non beneficio
deducto novati actum est ne veniret ¶ Secunda consideratio ipse
est quod ius eligendi decanum communiter pertinet ad canonicos ecclesie vacantis
nisi aliud de consuetudine fiat ut c. scriptum est de elect. et c. cum ana
deo nostre est ut indicat porcionem eorum ad quos pertinet ff. de ora
dinorum l. venditor ff. i. ¶ Tercio considerat supra licet talia tenuit
fuissent electores eorum ecclesie futuri tamen non acquisiverunt sibi
ius eligendi ex quo licuit tempus ad prescriptionem limitatum non preterivit
et dicit hic glo. que incipit et est super vo tacita | non ergo quod tunc
lectores non induxerunt consuetudinem de ista in lectura i. de consuetudine
in prima glo. et dicit ibi parum quod etiam durum actum induxit consuetudinem
ex quo ad prescriptionem est deductum | et ideo quia consuetudo indicat possessi
o suffecit verum et hic est verum ut patet hodie p. c. cum debitum de ph. li.
¶ Et sequens sup. super illo propter brevitatem arguit quod docuit ami
prescribitur ex tempore cursu et solvit quia ipse obiicit duplex solvit | et
solvi signat quia et remittit que incipit propter brevitatem
temporis et ita patet quod si brevitas temporis non obstaret ipsi talia prescripsisset
dicit ipse si quadraginta anni lapsi fuissent dicta prescripsissent licet
ius | Item quod eligere prelatum est iuridica servitus | que non licet eam quod tam
quod non quasi eligere | sed que servitus non licet tamen quod tamen requirit tempus
duplicatum ff. quemadmodum servitutes admittuntur l. si sit constituta quod debuit
lxxx anni ¶ Et ff. quod Aut legum si lege tunc constituta servitutis tamen
dispositionem requirit tempus duplicatum si canonice sed de prescriptione
de ista ista glo. alibi non lectis quod sicut canonica in spiritualibus temporalibus
tamen dispositionem incongruit tempus duplicate ut prescribi possunt
| Dicebat ipse i. c. de ista de prescriptione quod ius eligendi licet tamen quasi
vel licet quia non collegialiter eligat | collegialiter tamen prescribitur collegialiter
prescribi potest licet vel licet quia non licet tamen quasi actu sed tamen quasi
aptitudine | dicebat glossa quia quasi in quo quod licet eligere non sit
quasi | tunc ad eligendum i. eorum ius quasi esse ¶ Item secundo
arguit glo. ibi sed videtur quod servitus ipsa quasi quod prescriptione
eorum quasi requirit bona fides et etiam iusto titulo

- Circa glo. i. ad hoc pro dicta quod istiusmodi in terris sola patientia habet locum

Quod ubi dictum est speciale est contra ista ratio talia una quod non est necesse allegare i. ti.

et probatur quod ista de praescriptione destinasse quod cum ancorum possiti non posset ut procedat contra supplicationem possessore si etiam non requirit bona fides ut extra de praescriptione si diligenti. sed isti ulterius tamen allegabant ut extra i. co.

suetudine ¶ Glo. solvit dupliciter primo quod ubi subicat titulo sed patientia tamen ut ¶ quod patientia in iuribus inrodiis habet locum in patientia habet loco traditionis seu donationis ff. de publiciana l. si ego § i. ¶ Vel dic aliter aut agimus de praescribendo contra titulum vel ititulus ¶ secundo si contra ubi sufficit quod ut bi ut probato ipsius sit tantum inimicus ff. si servitus vendicetur l. si quis diuturno et ideo quod erant iniquissima possessione praesumitur quod vel bi ut clam vel precario possederunt ¶ Et quod extra de praescriptione si diligenti ubi si quis ex causa nomine alterius possidet non praescribit ¶ Et licet illa causa fuit admissa eo quod aliam facit grauem illud praestari debet xvi q. i pontifices. sed tamen voluerunt probare quod illi clerici non fuerunt in electione iure suo quod negative ¶ Et quod glo. obviat de t. i. extra de praescriptione li. ii ubi dicitur quod ubi ius commune ut supra est quod praescribente contradicenti necesse est allegare titulum et probare. sed hic ius commune fac. contrarium, nunquid ergo dicamus esse contrarium. pro illud dicitur quod non ex quo salvari potest ut hic confirmatur fac. de electione cum compediat li. ii ¶ Unde dico quod istud non est contra ius commune sed etiam consuetudinem cathedralium ecclesiarum in quibus electio tamen canonicorum ius commune vult quod est communi viri religiosi ad tales electores vocentur. unde potius est pro ius facit lxiii. di. obeuntibus et de electione ne pro defectu et c. tua nobis ¶ Et quod esset contra ius commune si isti clerici dicerent ad se tunc spectare electionem non ad canonicos tunc haberent necesse probare titulum ut i. g(l)ro. extra de praescriptione c. i. li. ii ¶ Ultima consideratio est quod actore non probante reus et si nihil praestitit nihil probaverit obtinebit extra de iureiurando c. fi. ut et supra ut lite non / de fide instrumentorum in(ter) dilectos ¶ Cum ergo isti clerici essent actores quod probatur ex eo quod provocaverunt ad iudicium contra canonicos, et quod officium iudicis petebant electionem confirmari et deduxerunt in iudicium petitorium / praescriptionem deposuit exceptive et electioni debere interesse quod tamen non probaverunt eo quod ad praescriptionem non pervenerunt / ideo papa absolvit canonicos ab impetitione clericorum imponendo silentium perpetuo clericis super electionibus faciendis / et vicesimo dicit insuper apparet quod non actum petitum fuit actio/ quod canonici decreto non faciunt electionem sive etc. / nam si non esset petitum nunquid sit absolvet papa. ut silentium imponeret / cum tamen super petito debet iudicare

de simonia litt. ij. ibi ¶ Item quia licet hic s. sua fuerit pptar-
ttam tamen sup alia videtur indicatam / Ut s. peto dictum est con-
mari quia dico quod licet in eligendi / Et superior confirmat eam confirmat
videtur iuditare ius eligendi ad me spectare / Et sic quo
¶ cassat electionem quia nichil iuris habuit alia in electione / non
intelligitur sup iure eligendi agatur / non ob exceptio rei iudicate
quia de alia re non agitur s. de iure eligendi et de alia proxima actio
est s. de confirmatione vel infirmatione huius persone ¶ Et non quia
eligere est similiter sed petenti similiter contra eam quia sit dius et
subveniente non ob exceptio rei iud. / s. de iure directe agatur
ff de except rei iud. si quis tum tota q. si quis cum similium
sat. i hoc sui de testi. Venientes dece(m) cognitum debere / delict
tetigi cum nobilibus / Dicitur s. plene est cognitum sup eam principaliter
i modo cause obstabit exceptio rei iudicate / ¶ Petrus s. contra
ut dicitur hic doctores non obviat in ... allegata p iu.
quia intelligitur ubi similiter cognitum est de ea seu tradenti
ut s. Venientes ij de testi. et c. cum sup. de re iud. / ut obstat
quod dicit quod iuuat agitur ad a. ... ad a. quia ista effectus habet
subordinationem s. i modo tunc tracti 2. non s. ad a. sed
... ad unum effectum nisi ista ea productiva est diversos effectum
tunc primo sup ea relata ad illum effectum non obstabit adaliud
ut cum de ea quam cognoscitur ut ius eligendi per opal effectus
in electione q petit confirmari etc. i electoribus futuris quia non ...
non licet ius eligendi non ergo ut in futurum possit eis esse
privatus illa licet tum ppt negligentiam vel delictum de elect. illum
... de ... c. ij et ideo dato quod dicit quam petente non
audiendi quia non licet ius eligendi est vestigatum ad causam principalem
conpetitum in libello ut sit alii i forme ... de simo litt. ibi
¶ Concludas quod s. sua ppt ... non ideo i telligitur sup
ea esse iudicatum / nisi plene esset super ea cognitum et unum ...
effectum / ¶ Petrus s. ... ut plene ... plures operatur effectus
tunc vestigitur ad causam in libello petitum quia sua confor(mis) debet
esse libello de elect. litt. ibi dico ... / Et ideo ... non
obstare exceptionem rei iudicate s. ... sup alia re agatur

¶ Cum in sup electione / quo ad ...
quo ... abbas s. ... ¶ Elect. ... electione
... petitor ... possessor ... / primo ...
... ubi ... de confessis cum sup. ¶ ...
bethlemitana duo sunt i discordia electi / ¶ Quondam Rogeri

Aurancia ... ut
... iste
... palatio ...
illo ... debebat /
... antiqua ...
... mediate ...
... possessionis ...
... electio ...
... ut ...
Solo ...

dum ipse subdiaconus / et propter defectum etatis canonice / Porrexit sunt co-
firmatus per patriarcham in forma iuris / adhuc prestabat confirmato / Ille se
confirmato fuit spoliatus per capitulum / et possessione dicte ecclesie / Iudex
fuit quo iure scilicet et per eius collegium / ille scilicet dicebat se electum
et confirmatum canonice et spoliatum per sectionem partem / ideo petit
restitui / Pars autem dicebat se electum canonice ideo petit electionem
partis confirmari / Ista primo vtitur se ad possessorium iudicium pro re in-
tempestiue extra / constitit eum spoliatum ideo restituit eum / Demum
ibi versus quia tamen possessorium vtitur se ad electiones / et quia vtraque erat
minus canonice celebrata quia vna erat facta per priorem scilicet primam [illegible]
alia scilicet per [illegible] sectam partem / Ideo cum vtraque pars deduxit
in iudicium tam petitorium quam possessorium videtis erat cognitum / Et
sed tamen ipse iudex de qua re cognouit decidit primitus debet
Ideo in fine vtramque cassat / Nota primo quod petitorio et possessorio
potest simul agi et in possessorio / et hoc colligitur ex prima consideratione quia
tam petitorium quam possessorium fuerat in iudicium deductum / Se-
cundo quod agens possessorio et petitorio / probata spoliatione restituitur
licet impetitus ipse probabat in petitorio electionem confirmandi dicens
eam canonicam vbi enim petitorium et possessorium deducitur / Dicit quod iste
quia dixit electionem partis canonicam quia dixit se spoliatum / et petitorium
iuris eligendi facit quod non tamen ferri aduc vt possessione
quia si electio non canonica confirmatur in ecclesia / Item non tene-
tur electo vt validat electionem et hoc est verum postquam constat electionem
non canonicam / Sed antequam declaratur constitit confirmato tribuit ius
administrandi et tenet gesta per talem confirmatum contra confirmationem
de quo plene per Innocentium quod sicut et in summa de electione
Nota non expressa electione intelligitur cassata confirmatio vt
hic vbi vero cassatur confirmatio propter plenitudinem (?) absolutam non
intelligitur cassata electio et ad hoc canonica de re iudicata ad pro-
bandum plene de electione et confirmatione Item quod spoliatus ante
omnia restitui debet et in proprio in libro / Electio non sed in quo electus
et confirmatus ante consecrationem habet ius administrandi huius ecclesie
et ante installationem sed in de electione in summa / Tunc agere potest pro
ecclesie petitorio et possessorio et antequam corporalem possessionem adipiscatur
sicut tutor nomine pupilli quia confirmatio absque hoc prestat ad-
ministrandi tam in iudicio quam extra iudicium de electione in summa Ideo
ornis actiones potest in iudicio deducere sed cum quod est ben-

nisi ꝑmissi dispensat quod administratore non possit antequam est
sit installatus facit de off. ar. ut in vi. 23 de i. noie dnd / Ex
ista lex quod confirmato non competit ius agendi pro rebus ecclesie ex
sola confirmatione maxime possessorio / nam post confirmationem et si quasi
dominium non tamen possessionem ad apprehensionem de aquirenda possessione l. ad
heredes ff. ubi dicitur quod heres quamvis per aditionem hereditatis efficiatur
dominus non tamen possessor rerum singularium nisi illarum possessionem in
grediatur / ideo iste tamen non possidet res ecclesie non potest agere de spo
lio quia agens habet in dubio debet probare se possedisse et spoliatum
esse de off. deleg. consultationibus / Ex hoc sequitur quod talis pro rebus ecclesie
non potest nomine proprio agere possessorio cum ipse non possidet sed nomine
ecclesie sicut ap. quia tenetur fuisse possessorem in anime inter sic
xxi q. ii liberti / Sed quantum ad quasi possessionem iuris prelatus nomine
proprio bene potest interdictum intentare ut habetur in c. uno facit quod
nos dicimus proprio nomine res ablatas aut ablatas restituet voc. accessori
cum ipse eas non possedit quia accedit plurimum ff. e. l. i. et nomine
accessionis tenebitur violentum adversus succedentem rapuit et compensis
in dicimus proprio nomine / et si libere ministrabat ad liberam administrationem
restituet si minus libere administrationem libere aut de dicimus proprio prius
et sic sequitur ut dicto adversus ecclesie competit electo confirmato nomine ecclesie
et / commodato sed ad quam deposita et commodata /
Deinde quaerit ipse caput quod dicitur esse duo rerum ecclesiasticarum
sicut quod bona ecclesiarum sicut caput xpi ipse spectet xvi q. i. ulti. quod ibi
dicitur constringitur sicut apud ecclesiam in congregatione fidelium quae est corpus
xpi caput et de sacra. unc. c. i. an. iure. xvi q. ii. pontifices et
testa vel possit / Ad prelatum autem pertinet per administrationem et
gubernationem ad pauperes quo ad sustentationem xvi q. i. videntes
in mortuo prelato relicte ecclesie spectat et possessio remanet penes
illum ut singularum ecclesiarum quae in immobil. xvi q. ii. liberti
Deinde habet cum ostensum quale cum in lis ra. et pa. sunt ad curiam
devoluta / Ibi dicitur quod ad confirmatorem ipsius ra. sunt apud curiam
et intelligendo sic capitulum tunc esset hoc casu quod ad ipsum confirmatore
non impedit confirmatum administrare quod est cum quod ad ipsum est in ista
de ap. constit. in / Secus si sit iuxta vel dubia de quo ex. q. v. c.
auaricie de elect. li. vi / Nemo autem quis causa quam colligit
ex prius cum capitulo quod si electo non canonica confirmatur ex tali
confirmatione nihil minus confertur et dicit vere quasi sit lex quod ab
initio electo nulla fuit / Secus si annullanda / nam si tunc a suo
confirmatore non appellavit bene tunc subiacet ius confirmato / tamen
non esset lata quod in re sententia sed quod ius litigatoris / tunc ff. tenet.

ℓ: res offerunt ecclesie dicuntur oblata deo.

confirmationem electionis est non canonice agrauatur quod omnes qui sic
electionem non canonicam primo quia tuffertur cum plu ubi
in eo | et obligari se debet ad condignam penam decretam super
hiis sic gesta || secundo operatur illud effectum quod iura non approbata | eo
si a non stat de contempsit prelatum ut dilectus | tertio operatur effectum ad
instituenda i tua quod gesta per prelatum ante cassata electiones valent
non autem si gerantur post cassationem electionis | quod cassata
electione tollitur nisi per confirmationem electionem | non autem eque de quo
vide plene in quod sicut declarat quod debere inde ad probandum

alia causa gerere et dispos. est. hoc qui aiunt ... per duas ... solent

de electione si electus licet

|| Item operatur alium effectum quod electus non canonice confirmatur si possessor
fuerit adeptus debet restitui quamvis statim impetre deficiat
et hic est tangit gloria quod || Sed quod hic obicio cum quod fr videtur
quod in hiis restitutio nulla licet effectum cum quo statu eo destituit quando
super eo primum deciditur ut dicitur de ... || Sed tamen causa huiusmodi possessoris
super de esse quo ad fructus || Vel potest quo ad fructus ut spoliatus
usque ad tempus litis quod super spectate | et qui perspici poterunt atque dict...
obtinuerit super spectato bestu et ... fructus perceptos spoliato atque

non canonice electus est confirmatus non facit fructus suos

dicitur | usque ad tempus litis super spectate eo quod solus ubi ino
depoit || Sed istud procedit ... frans | sed infrastantialiter
petitus | ... detinens iniuste non facit fructus suos quia
i ... requiritur causa iusta domini ... || Item

Sed ... causa ... alie qui est in possessione ... fructibus

concurrit quod nunquam ille qui est in possessione alicuius rei sit fructus
suos et videtur ... in deo ... debitis qui ... ut alium
non ... || Ubi si ... mandat ... ut filium alimentari licet
postea non apparuerit filius non restituet alimenta || Adeo similiter
dispositio si ut prelatus non restituit fructus || Sed ergo pupillus
egit ... qualitatem querela et ... recepit alimenta || Licet
postea appareat ... non fore querelam non restituet alimenta
de inofficioso testamento si institutum ... de inofficioso si ipso
licet postea non appareat ... canonice confirmatus non restituet fructus

Glo. i. sed ... et ...

perceptos || Contrarium ... glo. | et est ... quod ... iste canonice
non fuit ingressus debet restituere fructus quos inde percepit et cum
... deprehendi dilecto | melius dicitur patio cum dilectus
... intrusus est | et ut ... de ... probitate ...
... fructus debet restitui ... alios
percepit || Item videtur ... quod ... contendit ... hoc
erat tamen petitorium quam possessorium in iudicium deductum

Glo. inter duas petitiones ... alium ... iura ... qui ... solent

Videtur ... non ... possessor ... petitorio

et utrumque quo plene erat cumulata. Et ex isto sequitur quod due
petitiones possunt simul in uno libello comprehendi ut C. de offi. rectoris
provincie l. prima et in eodem libello et uno processu duplex commodum
quis consequitur ut c. cum dilectus ff. de procuratoribus [illegible] § supplices
ff. familie herciscunde l. heres § de pluribus ff. de actionibus empti et venditi
l. non est novum ff. quorum legatorum l. i § qui ante et ut c. cum dilectus
et c. iij xxi [illegible] non dilectus. Item si verus possidet
rem de qua agitur tunc verus non potest agere possessorio vel petitorio
cum possidenti talis actio non competit de iudicio cumulata. Deinde
cumulata. Quidam dicunt quod uterque eorum possidebat. Sed iste
intellectus non bonus quia qui non possidente non potest agere interdicto contra
adversario ut de con[illegible]. Ideo dicunt alii aliter quod ab utraque parte
non potest agi petitorio et possessorio nisi quando uterque fuit spoliatus
unus ab alio. Sed iste intellectus non est verus quia cum quo te spoliatorum
spolio non possum agere contra te quia tu non possides predium contra
adversarium. Quidam ponunt tertiam lecturam scilicet loquitur in rebus
corporalibus non potest agi possessorio et petitorio simul ab utraque parte sed in incorporalibus
sic ubi ut verius dicitur. Quidam ponunt quartum intellectum et verum quod
iste spoliatus tu qui fuerat spoliatus egit possessorio et petitorio
et reus defendebat se super utroque. Sed vero licet se defendere super
utroque quia non debet licere actori quod reo non liceat ff. de re iu[illegible]
debet. Et erat utraque deductio ab utroque [illegible] subdit
qui dicebat illud esse verum quod alter [illegible] petitorio in [illegible]
qui dicebat se canonice electum. Et hoc non dicit quod utrumque
[illegible] deduxerat in iudicium possessorium et petitorium. Item videtur
quod hec consideratio specialis est ista quod iudex de qua re cognoscat
de causa principali. Et in quibus casibus ubi iudex non pronunciat
super eo de quo cognoscit et in causa illud [illegible] criminali
[illegible] fallit. Et ratio fallentie est defectus iurisdictionis iudicis ad [illegible]
[illegible] ff. post [illegible] de [illegible] pronunciat
Sed [illegible] ubi
[illegible] quotiens. Item fallit in [illegible] de [illegible]
[illegible] Ubi [illegible] mandat [illegible] alium [illegible]
[illegible] de [illegible] non pronunciat super [illegible]
[illegible] ad [illegible]. Item fallit quo [illegible] est
iudici de mandata de [illegible] cum olim. Item fallit in hoc
mandenti de or[illegible] c. i. [illegible] dici de qua re cognovit
[illegible] si [illegible]. Fallit [illegible] cum [illegible]
[illegible] ubi cognoscit [illegible] iudex de [illegible] an [illegible]

Sed [illegible] potest dici quod in rebus corporalibus

Item super rem de qua re cognoscit [illegible]

P

renoccet a[d] [illegible] non pruniciat. Item fallit cum pp. [illegible] ca[m] diffin[itiva]
si de p[ro]p[ri]a voluntate procedat. [illegible] deip[su]s [illegible]. Item quando ap[pellatio] et iudex
defert appellationi c[?] frustratorie, et de ap[pellatione] cu[m] apl[ostoli]s li[?]. Item i[n] p[ro]bitio
[illegible] apte [illegible] devolvi cu[m] [illegible]. Item app[ellatio] app[ellationi] [illegible] de ap[pellatione] [illegible]
cu[m] si. Item appellatio app[ellationi] et [illegible] [illegible] fo[?] [illegible]. Item app[ellatio] re-
latoru[m] negotiorum ad [illegible] et [illegible]. Item appellatio
negotiorum et ut lite pendente [illegible] ij fo ay

Pastoralis [illegible] agit depste ante [illegible] tac possessio adipiscende
vel recuperande possessionis age[re] [illegible] [illegible] [illegible] antequam [illegible] non p[otes]t
nisi iusta ca[usa] [illegible] [illegible] vitas de [illegible] [illegible]
pastorali [illegible] episcopo clericorum ista [illegible] non est decillus ut [illegible]
[illegible] et [illegible] duas partes [illegible] i[n] p[ri]ma [illegible] i[n] s[ecund]a
[illegible] ibi consultationi. Secunda [illegible] i[n] duas [illegible] p[ri]mo ponit [illegible]
[illegible] distinctionis determinans [illegible] [illegible] non est [illegible]
[illegible] quod [illegible] est [illegible] ibi [illegible] [illegible] p[ri]mo
[illegible] p[ri]mo [illegible] quod [illegible] non est [illegible] ut [illegible]
[illegible] p[ro]bat [illegible] ibi cu[m] legali [illegible] ibi alius possessionis
[illegible] [illegible] non [illegible] quod [illegible] est [illegible]
[illegible] ibi [illegible] ibi [illegible] ibi nisi iudex
[illegible] casu [illegible] status [illegible] ibi puta. [illegible] ibi [illegible] [illegible]
[illegible] doctrina ut [illegible] capitulum [illegible] ponas casum

Re[ubrica]

Nonnulli [illegible] [illegible] [illegible] dicens [illegible] [illegible]
[illegible] aliquis [illegible] spoliatorem [illegible] et fuit [illegible] quale qui
[illegible] petitorii et possessorii [illegible] [illegible] sic duo
iudex ego [illegible] domini q[ui] fuit patris mei [illegible] est [illegible] successio[n]e
devoluta et possedi [illegible] adista tpa modo [illegible] [illegible]
spoliat[us] [illegible] peto in fieri iusticia [illegible] libello [illegible]
[illegible] v[el] [illegible] adversarius potuit [illegible] petitorium [illegible] possess[or]i[um]
[illegible] et [illegible] [illegible] duo iudex [illegible] fat [illegible] quale [illegible]
[illegible] an [illegible] libelli [illegible] age[re] petitorio [illegible] possessorio [illegible] ut [illegible]
[illegible] interrogat iudex [illegible] vult age[re] petitorio [illegible] libello sic declarato et
[illegible] possessorio [illegible] petit[orio] voluit agere postea [illegible] ad possessor[ium]
[illegible] petitorio [illegible] an posset et [illegible] possessorium quod possessorium [illegible]
[illegible] videt distinguendo [illegible] petitorio non [illegible]
[illegible] vel [illegible] et [illegible] [illegible] respondere petitorii in [illegible]
ad possessorium recuperande vel adipiscende possessionis [illegible] probat [illegible]
qui [illegible] ff. de vi et vi armata [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] potuit [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quedam pos-
sessoria que de sui na[tura] [illegible] [illegible] et non [illegible]

Capitulum [illegible] non dt [illegible] et
possessio distinguit. [illegible]
[illegible] [illegible]
possit ad possessori[um] [illegible]
Legali ff. de vi et vi ar[mata] l. [illegible]
qui [illegible] [illegible]
i[n] [illegible] [illegible]
[illegible] spoliaverat [illegible]
vel [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] Alius [illegible]
est [illegible] [illegible] que
[illegible] [illegible]
vel possidens [illegible] duo [illegible]
si possidere [illegible] est [illegible]
[illegible] possidebit non est
[illegible] vi [illegible] [illegible]
[illegible] actioni et [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] de dolo [illegible] [illegible]

Pastoralis [illegible] olim [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
post [illegible] [illegible] dubie [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ff. de
[illegible] [illegible] debet

Petitorium et non [illegible] poss[essorium]
[illegible] [illegible] [illegible]
postea [illegible] [illegible] Regule
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
alius possessionis [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]

Iniquum [illegible] adiuvat iudex possessionum [illegible] violenti [illegible] sola iniquitas non sufficit nisi appareat [illegible]
[illegible] vel malitia [illegible] [illegible] [illegible] vel alia iusta causa [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] absolutus [illegible] aliqua iusta causa moveat iudicem [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] spoliator [illegible] non attendit [illegible] spoliatus [illegible] de [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vel [illegible] testes [illegible] [illegible] [illegible]
fecisse [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] testes per quos [illegible] possessionem

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

post petitorium ¶ Si vero renunciatum fuit probationibus factis vel conclusio s.
renunciando probationibus unius instancia, ita quod tota causa est liquida, quod petitorium
possit perfirmare terminari non licebit transire ad possessorium, Sed post certum
petitorium sint terminandum, ne lites litibus intricentur et libera posset
fraudibus aperiri ¶ Licet vera iusta vindicta ea iniusta videntur, quod
suspendi petitorium et expediat et transire ad possessorium, Sed quando conclusio
et violencia presumptionibus augent iniquitates inquisitoris, puta cum casu
fortuito vel malicia spoliatoris agens petitorio perdit facultatem
probandi dominium Istis ergo causis et aliis videlicet si testibus esset retentum
longe vel valitudinarium quo movent animum indicantis iniustus, potest
et post conclusionem in causa transitus fieri ad possessorium et agi possessorium re[illegible] con-
venientem supplicare super quo prius petitorio egit ¶ Ante conclusio-
nem potest transiri ad possessorium, post non nisi malicia spoliatoris vel casu
vel alia iusta causa moverit ¶ Pro quo libellus qualis offeren-
dus qui possit concludere petitorium et possessorium, potest cogi actor ut eligat et
declaret an velit utrumque iudicium an alterum solum prosequi, et hoc fit
quando in narracione fit mencio de violencia et spolio et nisi conclusio qualis
addita narracioni, Ut si dicit iudex ego talem domum que adhuc ex
hereditate paterna est devoluta, et possedi continue ad ista tempora, modo
tamen me ea spoliavit, Ideo peto satisfacti michi fieri iusticiam, talis
decoctus quia est. sed nunc tempus dubitatur quare iste fuit interrogatus, tamen
si possum agi super utroque ut in c. pronuncio et c. cum etiam, Ideo interrogat
actorem super qualitate libelli, Interdum interrogatus reus tendendi et in iudicio
delator [illegible] dicta lite contestata ¶ Credo non quod incidat capitulum nisi
post declaratam litem, Et electione facta quod velit petitorio agere in
delegando, Voluntarie non posset agere utroque ut dixi, Potest
actor variare in petitorium quod eligit nunquam posset suspendere et
transire ad possessorium de recuperanda vel adipiscenda possessione, Unde si
renunciatum sit et probationibus factis vel conclusio inita, sed posteaquam de
inde ut de facto ipsius dicat si in his post conclusione non potest iuste iudex
commanifesta causa quod videtur expedire et propter iniquitatem rei quia
subtraxit probationes actoris, vel propter casu fortuitu perierunt probationes
actoris in petitorio sicut si sublata vel aliis iniustus causis, puta si testes
quos voluit probare possessorium sunt mortui vel longe recesserunt ¶ Supra
vel sicut quo [illegible] et ut post conclusionem in petitorio possit transire
ad possessorium, Sed quod culpa rei vel casu deperdita sit probatio super dominio,
et hoc voluit textus, licet non dicit iniusti iudicis quia dicta cognoscit talem
nisi manifesta causa videtur expedire, puta in ea possessione iniurias
facile augent iniquitates in balsatis ¶ Si possessio tamen per malicia
probandi dominium subtraxit facultatem et sunt testes et alii dicebant diffinitiva
sentencia sed nunc continuam putarem ea possessione iniuriose.

facile arguitur iniquitas in raptore et spoliato casu seu malicia pericli
dum contraxit facultatem ideo eum causa contraxit seu malicia sub
traxit secundum Speculum iniustam maliciose supposuit igne et sic combusta in
opponit seu ponitur secundum dictum causam et malicia sed dicas quod ideo quod probat
substitutio probata est malicia quia spoliatio non est sine malicia
tunc sit quod prohibitum lege uno puncto lex spoliatorum ut l. si quis in
tantam C. unde vi et l. constat ff. quod metus causa ¦ et ideo spoliatio non
potest esse sine malicia ¶ Certum est quod sunt quedam iudicia possessoria
¦ que desunt via petitorium et precedunt ¦ ut possessorium tunc petitorio cumulari
¦ ut possessorium petitorio suspenso non agitur ¦ et que sint ista dicetur
in margine g. ¦ et potest intelligi textus quando dicit aliis possessoriis et
denunciatio retinende ut si ego petitorio super domo non possum agere unde
vi possidetur quia agendo reali dico alium possidere denunciatio contraria
agendo uti possidetis dico me possidere iusta vocari contra et alias
contra quod non licet vel denunciatio quia licet incepta causa vel denunciatio ad
exhibendum ¶ Nemo ad actiones que vero secundo dicit hic potest distinctionis
non locum habet an potest transire sicut de petitorio ad possessorium dic si non
est exclusa via ad possessorium recuperande vel adipiscende sic ¶ Dicas
quod non est dicit textus contraria in lege statutum est ff. de iure vel arma
l. ut quis fundum habet camorzata et non leges allegari i. hinc causa
denunciatio nomine de non operis nunc t. primo ¶ Vel dic hoc sicut in spoliante
ordinem ut idem dicitur et ita ¦ sed ista est bona quia ad interdicta
recuperande possessionis sed desistit interdicto adipiscende ¦ quod quia non
hic potest o. ¦ sed quia hoc ¦ et actor de petitorio ad possessorium nunquam durante possessorio
cogetur actor petitorium adiustationem peragi dicit quod non quia illud
bono transmittitur ¦ Quo transit est ad possessorium quia separatum est in possessorio
spoliato an finito possessorio cogetur actor persequi instantiam
ceptam super petitorio ¶ Quoniam in petitorio et possessorio simul
concurrere possunt et quot sunt cumulationes petitorii et possessorii ¶ Certo
si agitur petitorio et possessorio an probato solo possessorio sit restitutio
facienda ¶ Sed contra iste spoliatus incepte possessit intentando petitorium
cum abiunctio possessorii possessorium intentare deceret hunc quatenus ad delectum
ideo ex abiunctio stulte petitorium inceptavit non sed dixit contra
remouarant de dolo nunc l. rex et si non ¶ Solo licet vel sed
sit tempore in bonis tunc vim est maior sed et in spoliatorem est
dolus ideo quia hunc pandet pro ut nichil de sua malicia reportet
et modum violenti quia est statum de ceteris possessionum et hinc dolus
ponderat tempore ¶ Item si postea violentiam agere possessorium vellet
de proprietate ¦ possessorio quia cum alius quod accidit animus primo. p. l. v. bu
vi si quis i. casu ¦ que inconstantie leges non sed debere ideo dolo conti. c. i.

2° Tenore que est vo ptp̄t distinctionis s ꝙ post gclusu est in ca
no pt esse tusit de petitorio ad possoi^m excepit casibꝰ hic positꝭ. Et
hoc est ne lites litibus inferant ꝫ via possit fraudibus aperiri. Item
vident actor ꝙ petitori^m non pbauit. Deus aut absolutꝰ belli
interceptus possoi^m ut retardaret suaz pcessionem abbo
3° Et pone ꝙ petiᵒ tusitu est ad possoi^m in possorij istius tepli
pseqm petitoi^m ptexensu. Item ꝙ non cz dems. Sed ad possoi^m
venit. Et gtra aut quispeniel. Secundo quo tenqu ubi dicit
ꝙ porrecto libello instante vero tenet actor psequi lites uschz
adhuc tre al ptedet ꝙ tu ꝑ. de dolo tam. Solo aut ca loqt
insistente a ca. Et instare adsufficientiam psequi. Sed
hic no desistit. Sz suspendit petitoi^m bustio uit. Et hoc
quqn tusitu est ad possoi^m de petitorio in via est ut possᵒ pspoliato
au saito possᵒ toget actor psequi petitoi^m. seu istantia cepta
sup petitorio ratone supposit uo instante. Et hi ꝙ no ex
spoliatore no pt pseqm aliquid actor in spoliatu. nisi inde
 ꝫ de or gquit. Sz ideo no potest agere ꝙ i incepta actoe pe
titorij pcedat. Tu tenet qnⁿ dicens ꝙ nob plaz ꝙ sta
restitutoe spoliator pt pete quod sup petitorio de quo actu est
in sentia. sic est expssu i c. significauit nisi ꝑ detesti. Hostis
tenet qnⁿ dicens ꝙ ullo sua sup pfecte pt i gncientia
ꝫ ineptitudine sue. Que sic tam apte fui no pt. ꝑ. qui spo
liatus nil pbauit de pfecto. Item si inde pspoliato sinaz dño
adiudicat sup pfecte male dicat tu spoliatus nichil de pfecto pro
bauit. Si dicat absolui ꝫ ab impetitone spoliator hic no pro
cedit tu spoliator no fuit actor. Sz ipe spoliatus. Si aut dicat
absoluimus reum sup pfecte qz actor nichil pbauit ctis sua nichil
pderit reo tu actor possidat. Item opi detedit ꝑ de pb. lig. ꝗ.
hominis. tenet go hosts. qrestᵒ spoliato no sit ptes inde quo
ad petitoi^m pᵖ intentaᵗ ast tenus ꝙ hos ꝰ ut lites no gt
qn. Itz ꝙ tam dn insti ꝯcebit rem dom adusarium pbet rem
sua iudicem noui^m instituendo. Et no pt iudicare i dño pagete
ꝫ de domo nichil pbauit ut absolu agens aptiᵒ pe suppoo
ꝯ nichil petitu est. Ergo dz noua insti a inchoare ꝫ p
agentem. Et intelligit ꝯ pfessa^{ue} detesti adde ꝫ c. cu
calia ꝫ. Decapoll no delectus q̄ videt ꝙ dz pmi sup petiᵒ
dit locant i incorpo seu fund puta decimis hmoi i quibus
possᵒ ius n tbunt n interueniat temota insti de iure o. i
li bꝫ. et hic i cor. ut pt a pmᵗᵒ sup possᵒ no gstat ucl

contra per adversarium ... sive in dubio ut hic et non fuit primo
super petitorio, ex constat et sit ut l. c. extra ... vel non fuit conclusio et
renunciato ideo imputet sibi qui remedium ... non fuit agens
intentando possessorium super petitorio hic autem in qua fuit renunciato
agressus est ... ff. ... solo non procedit possessorio
hunc capitulum ubi est contra ... permittit. Non tamen ...
tu ... plus ... sibi ... pena ... iudex absolutio
te ab impetitione actoris. Et ad ... ista primo ... vero contrario actor possidet. ... non ... possessorio. ... contrario ... fiat ... ita ... Item ... ... de ... respons ... Item contra
qui absolvit ab instantia iudicii tertio ... veritate ... ab
... actore ... agente obstabit exceptio rei iudicate ... quo
... an petitorio in possessorio ... possessionem ... iudex
... possessorio ad ... retinende ... non
... possidere facere ... vendere ... non possit ...
... Iacobus Baldus ... in possessorio ...
... tu possides ... tempore ... precario
tenes ... vel creditores. Ego vero ... possideo animo
... retinenda possessione l. ... tunc ego qui possideo ...
possum vendere ... Petrus dicit ... possessorio
... vendere ... probat ... ubi due actiones competunt ... est ... ut l. ... eligere ...
... ut ... duas ... ubi autem ... est ... cumula-
tivo sit ... ad possessionem ad aliud ... retinenda
... et ... contraria ... non ... est ... Et
... possessorium possit ... primo ...
ordine possessorium ... ut l. si de vi ff. ... Tunc
... possessorium et petitorium ... concurrentes ... prima
est ... primo ... petitorium et postea possessorium ut hic
... possessorium ... non ad
mittitur ... ut ... l. ... si solo super primo ... tempore toto
procedit ut ... autem si non ... excluditur ... si non est ...
... admittitur ... non ... contra ut hic. Si autem
de ... retinende ... ut hic ... conclusum ...
post non ... non ob possessionem ... ordinem
iudiciorum ut ... violenta
possessio non ... violentum ... ut l. ... cum
... Et ut ... ut l. ... ff. ...
Si autem loquimur ... retinende tunc si ... ponitur

Item si agitur petitorio in possessorio an ... possessorio ... Item ... petitorio ... ad possessionem ... petitorio ... in ... possessorio.

... capitulum pastoralis ... pastoralis ... capitulum ... appellacionem ... petitorio ... petitorio in possessorio ... nova instantia ... alia ... appellatio ... est delata ad superiorem.

... possessorio ...

...

...

pinis in contrarium ut sunt rescripsit ut l. sicuti § aristo ff si servitus
vendicatur. ¶ Si autem proprietas et possessio diversis respectibus sunt distinguendo
diversa genera possessionum possum vel si possideo unum vendicabo tuam
nulla sunt ut dicit Jacobus Balduini. ¶ Si autem iure possessionis causam et tunc
aut proponit interdictum retinende vel recuperande possessionis quaestio preiudicat
petitorio, contra possessionem ut l. naturaliter § nihil commune ff de acquirenda possessione. ¶ Aut
vero possessio quam dico competere mihi contra petitorium, et tunc
si interdictum hunc possidere et possessionem, ut supra in glo. aut sed illa
vero non possessio propter repugnantiam dominii et proprietatis. ¶ Secunda
conclusio est cum quis agit, ut si quis intentat possessorium et
postea vult intentare petitorium tunc potest, ut glo. super verbis dicit
quod fiat ... et in ca. olim, et cap. de clericis coniugatis, ubi illi qui
succumbuit in possessorio post per eandem viam intentare. ¶ Est contra
pellum Guilhelmum et in ubi dicitur quod de petitorio et in ca. apostolicis potest
sic ad possessionem et sic est speciale modum spoliandi vel ergo si de spolio
modum spoliandi agendo sit non licebit, sed ut glo. ibi arguit
dicit ut ibi dicit glo. quod suspenso possessorio non potest redire ad petitorium
conventio sit ... facit in ca. olim in ... quia non sunt turpes
ad petitorium suspenso possessorio, scilicet per processum est in possessorio, et si velles dicere
quod est suspenso possessorio licet ad petitorium tunc dic hic est quia verum quod
aliud est modo agendi, et ad petitorium quia § ff de except. rei iudicatae quod gestum
~~de ap. [illegible]~~ ... in decretalibus dicit quod inter apostolicis non licet
excepto casu illo clericis in quo est speciale modum spoliandi quod licet ubi
olim non licuit quia ... non de voluit, et tamen super quo est apertum de cap.
sed ... vel licet ... quo sunt aperte super effecto illa debuit tunc
si modum spoliandi potest redire ad possessionem. ¶ In ca. autem publice de lis.
contra et iz ... glo. ... clericis super verbo spoliandi quod incipit ...
licet possessio tunc de possessorio ad petitorium quod est verum de possessione
recuperanda et ... ad ... sed ~~super rei ... idem si super re~~
contra se electione non tollitur ut l. si c. de ... ¶ Si autem retinenda
si super re in contrarium idem, si super re contrarium ... vel ... ut eadem
¶ Si agendo se possidere ut dictum est ... tunc dicit ... opinio ... breviter
vel quod suspenso possessorio non potest redire ad petitorium ... renunciato
interdicto sit. ¶ Tertia conclusio quod ubi sunt intentat utrumque
ut ... et in ca. tua nobis ... quod possessorio retinende et adipiscende
sit. ¶ Si retinende hinc super mobilibus et immobilibus sit. ¶ Si autem proprietas
contra aut eodem ... et non de iure ... et ... intentata
aut diversis ... ¶ Et ideo si ego tibi tuum et tu mihi ... ...
equivalens ... agere vel possidere ... turbationis

et tali vite tue valis ff. et de aqua po l. valit & nichil
vero ergo comodavi tibi librum tu in ipsum restitue detinuisti unde
moveri q te quoniam confessus es librum meum tibi comodatum quem no-
lebas restituere ¶ Sic agebam q te ut me detentationis in continuis
possessione me ulterius non turbare / quia r. comodate possessorem et prote-
retinemus ff. de comodato l. comodate rei / et q dictum possessori non
dat rei vendicatio ubi est possessori et detinenti / sed possessori retinenti
non detinenti sibi / ut ff. de rei vendi. l. officium / sed nec tamen sunt
quod spectat possessori ff. de acquirenda possessione l. naturaliter & nichil sit dicit ab eas

ca. de ordine cognitionum ad dilectus

q in proprio ¶ Quarta comunicatio que huius interpretat petitorium
et alii possessorium / tunc aut possessorium retinende aut adipiscende

huius petitorium et alias possessorium

¶ Si retinende aut super eadem re aut alia ¶ Si alia aut competenter
et non audiet actor super pretexte / aut agendo tunc si mutuo pe-
titiones et simul tractande de ordine cognitionum c. dilectus ¶ Si aut proponit
agendo de spoliatione eiusdem rei / et tunc aut possessorium proponitur
ante litem contestatam et impetitor / et suspendit petitorium / procedet in possessorio
de re sua oppositione / quia proponens possessorium dicit se non
possidere / ergo ab eo vendicari non potest ff. de rei vendi. l. in rem
et l. officium / et hoc est si fuisset confessus se possidere tunc licet
ponere ante litem contestatam ¶ Si proponit post litem contestatam / et tunc si primo
dixit se possidere / non poterit postea agere possessorio pro tunc te
ut lis pendente litem contestatam / Idem si non fuit confessus tunc super petitorio tunc
procedet / ad exceptionem spoliationis sit dilatoria ut non fuit [illegible] e ti
aut proponit interdictum adipiscende et tunc distinctius et pro / Sunt
eadem tunc aut proponit ante litem contestatam / et impetitor non procedet
quia reus negat se possidere / et impedit processus petitorii ut l.
in rem et l. officium ff. de rei vendi / aut post litem contestatam et tunc aut
reus dixit se possidere non audit per supra dicta ¶ Si aut in
possessorium retinende / tunc aut eadem res aut diversa ut supra

actor possessorium retinende et actor petitorium

¶ Quinta comunicatio que actor possessorium intentat possessorium retinende
ut reus reconvenit eum petitorio eiusdem vel alterius rei et non
auditur reconveniens ante restitutionem secundum ut in c. super spo-
liatione de ordine cognitionum / et est ratio quia principaliter spoliatus in
dicto c. super spoliatione sed quia intentando possessorium retinende negat
se possidere vel impedit petitorium ut l. in rem ff. de rei vendi. ¶ Si
autem proponit petitorium recuperande non debet audiri in consequentie

tam [illegible]

et est casus quando reconventio spoliati super eadem re sed sic super alia tunc ut ibi secundum notam c. super spoliationis

adipiscende possessorium intentate ut in c. i de rest. spoli. ¶ Si autem
in tentatum est possessorium adipiscende et tunc si diversa respectibus
et pro si eadem non quia qui intentavit negat se possidere et impedit

petitorium ut l. si de re ubi vendi. Si aut ꝑponit possessio retinende et sit requiro sup ꝑprietate ut dixi supra veniens. Secunda ꝯtrarie qn ambo simul ꝑvocant unus ad possessorium et alter ad petitorium et tunc possessorium est ꝑ discutiendum qualitercumque uel forte ꝯuincendum ut ff. de iudi. l. si ambo sa. de rei p. dispendia li. Septa ꝯtraria qn utrumque simul et semel intemptat petitorium et possessorium uno eodem. et tunc non licet locum ꝑmodo ad ꝑt repugnantia iuris unus intemptauerit utrumque agendo et alter utrumque defendendo ut h. c. eu sup. et t. ꝯtraria sentina

Postquam ꝑuit in capitulo ius eo [illegible] ꝑsonibus ꝑmodo ꝑponis an qui egit petitorio possit ꝑ reuersionem ad possessorium. licet non conueniat ꝑspondeat petitorium. Et z. si casum qui vult transire ad possessorium ad ꝑsequendum ꝑt si se elegerit non tollit an renunciatio uel co ꝯtraria mea ut l. ut l. ult. C. de codicill. Hoc casu qui ad possessorium recuperande ꝑt ut l. z ad possessorium retinende si iure in ꝯtrarie. ꝑt ut l. sicut ff. si ꝑrius vendiderit. Si prius coram [illegible] sit eodem non licet s. ua. q. in hilt. tot. de agenda possessione

Item queritur si agitur petitorio et possessorio an ꝑbato solo possessorio restituetur possessio agenti. Dicit sit ꝯpario ꝯtra ꝑbabunt et de dominio uerius non ꝑbauit. Ubi uero uerus dominium ꝑbasset actori fiet restitutio ual et non ual. h. c. eu ꝯtraria. vel u. [illegible] tunc possessorium ꝑ ꝑtitulo petitorio debet. Tunc non sufficiet ꝑbato possessoris ad ꝑt ut [illegible] restitutio ual si fiet ual. h. c. eu ꝯtraria ua petens restitutionem [illegible] iustificans possessionem ꝯtitulo hoc est unus qui iudicauit ab eo qui ius ꝑtate iusti [illegible] de ꝯ or. t. ꝯtrarium [illegible] ad petitorium ꝑt non tenet quis iustificare possessionem suam ꝯtitulo ꝑ quia ius est fit [illegible] dt et i. clerum causa e ti [illegible] illa clerum ubi dt [illegible] ꝑt quis super petitorio et in sola possessione ꝑcedere [illegible] in solo possessorio ꝑul. addit [illegible] iustifice. Et dic duos casus ꝑ [illegible] unum qui apud quis petitorio et possessorio cumulat. si utrumque ꝑbat [illegible] si de neutro i utroque succubuit si de altero solo [illegible] de quo ꝑbat. et an tunc [illegible] obtinenti solo possessorio restituatur sibi possessio. Et ut de [illegible] est s. aut succubuit in petitorio quia de dominio non ꝑbauit aut quia reus ꝑbauit. Secundus casus est quando petitorio suspenso transit ad possessorium. Nunc [illegible] de [illegible] et [illegible] sufficit ꝑ quia ꝑbata [illegible] restituatur ut restitue rogat [illegible] nisi reus [illegible] agens reali de dominio ꝑbet. Ut sit eu agit actore reali ubi uero co tutore actor [illegible] in possessorium uel petitorium. cum effectus [illegible]

bu. an petens restitue licet iusti. possessorium ꝯtitulo

possor plapsu anni i tm / q postea reus no audit n sup pete
2e q actor tenet pz pbare ptt h i tubi rco dcd 2gtu c pto
ut lit no qt gy d in alys / Item quero an qs peto suspe
tuslt ad possm / gdempnet in expens gco solo q petitorm
suspedit videtur no q2 h sat ante m / Si tu postea i peto
obtinet gdempnabit in expens / et ideo nec debuis lusico
ci bpis fuit m / fuo / ff de elect nec calia / Reus aut si
rententiunet pe actor tunc gdempnaret qr temere i mo voca
depenis calupnia ff de i iurys l. eny
¶ Veuio ad glosam / Ista glo exponit texm h sibi volt qt q st
infra m lusspicia reqsitus d. t. i. epolicia lit c de exp
psta rep gloaz dt q gcordia lit dicit auspicia silitudiar e
na auspicia dicit dunatores epulaturi aium q est dubius sic
euetus lit est dubius ff de postlando l. q deber ¶ Glo sed q
incipit audire ubi ca utrag ca cumissa est audiri / eueniet
bim iudex delctis pt de ca pret / possois incidente ceqd dicat que
utrag est ei ca cumissa. ff. c t. i / vel qui sun est ei ca cumisso
de restitua t. i / vel qui spect tacit cumissa. tunc pt de posse cyscte
cognosce cum hmoi est ista qz gtinetia cause scindi no dz. ff. c
t. i / Et q d. si ano gpetenti iudice l. si de pete / p. lege
videtur q delectus sup peto de posso no cognoscit glo no soluit
¶ Ideo ex glo ibi circt cumissa ca pret / hoc est tapatine lege
lex illa / et i e est hmoi tag ubi iudex dat / delectus dat sup pete
de posse no cognoscit qui restituta est eis auco ad pete b
qn iudex delectus pnmo sup petitorio fuctus est offico suo de
ff de log / in liris ¶ Glosa magna que incipit ad intellige
Ista glo po not quot sit possoria iudicia 2 que iudica dant
pres / sco qrit an agens petitorio eo suspeso pt tunc ad petitorm
redire / Tertia qo intelligatur ista vba alys possoriis iudicys
insuis vobis duabus que bonitatem dmi sui illa paciunt
Veuio ad pm videtur hic dicit qui agit petito pt aliud suspende m
qua sit demoratur vel gclusio in petito / et tunc ad possorm / Ideo
pm to in querit q quotuplex sit iudicium posso dt triplex
adipiscende retinende recuperande i. tribus modis agit qs de
possoe i. aut petit qs possorm rei q nunq hunt / et dr iudiciu
adipiscende / aut q hunt sz pdt / et dr recuperandi / aut q possit
sz impedit in possoe / et dr retinede ¶ Tene iudicia spouit
ad adipiscenda possoe dt ba quorum bonorum / quorum legatorum.
et salinianu / iudicum quorum bonorum dat bonorum possori et bonorum
possor no dr eo q bona possideat / sz q succedit demus / ptor

q ponit textus
ad expedicionem q sunt cap
leges hic ponere et declaratur
not 2 cas i quibus delegatus
in petito 2 possessorio cognoscat
q in q sit ut ponat petitorium
triplex possm adipiscende
recuperande 2 retinende
ponit tria iudicia qui
bus si ?ius bonis domini pot
gruplior lectura allegat.
alys possoriis pro gclusit
de possessio retinede 2 pulsat
q ?us d. quibus fo ?uttidas
que fuit mixtura cuius tercio
dant dicit / petitorius ut est
iudicium

dat filio emancipato
petito
agit q de testatore bonorum sit
agit q te ut in vsupatus
bonorum q est de illo bono
bonorum ergo de licentia
pretoris possessionem agnoscere
dat in eas pe p. p. p. in tal
sic dicebat

et sic est novum iur(is) s(ecundu)m et bono(rum) possessio ff. de v(erborum) sig(nificatione) l. hereditat(is). pro-
ut in insti(tutionibus) q(uia) de iure civili filius emancipat(us) reputabat(ur) extraneus
ideo si pat(er) p(er)ibat ab intestato no(n) poterat q(ue)rere admo(n)itione de
bonis patris. p(re)tor vidit h(oc) iniquu(m) q(uod) nichil h(ab)eret de bo(n)is pa-
tris q(ui) (con)iu(n)ct(us) erat filius ideo p(ro)vidit quod posset pete(re) bono(rum)
possessionem (contra) tabulas testatoris. p(ro)videm(us) quorum bonorum et libellus
quorum bonorum et quorum legatorum et formulas vide i(n)fra de pet(itione)(?)
et iure deliberandi. | Interdictum quorum legatorum (com)petit heredi (contra) legatarium
unde si testator legavit rem [illegible] ergo adita hereditate auctore
[illegible] occupo eam. potest heres petere rem interdicto quorum legatorum l. 2
ergo q(uod) [illegible] ut in restitutione [illegible] legata q(uod) est de [illegible] legat(orum) l. 2
ergo seu distributor vel administrator a(liter) hoc interdictum est et adipiscende
possessionis | Nam licet heres adita hereditate efficiat(ur) d(omi)n(u)s rerum hereditariarum
tamen possessionem corp(oralem) no(n) h(abe)t nisi corp(oralite)r app(re)hendat ff. de acquirenda possessione
l. heredes [illegible] | Interdictum salvianum dat(ur) p(ro)p(ri)etario p(ro) [illegible] de
domo locata ut [illegible] inductum ut pignus sit tamen locatum de h(oc)
i(n)fra de locato et postquam ut ad h(oc) s(upra).
Cum ibi recuperanda possessione s(icut) indictum possessionis est recuperande
possessionis et (con)sistit duo interdicta unde vi et de vi aut clam. tertium
est licet glo(ssa) ibi ponit interdictum vi bonorum raptorum. infra [illegible]
et recuperande | Unde vi (com)petit spoliato re immobili ut s(upra) te [illegible]
debuisses agis interdicto unde vi. [illegible] p(ro) recuperanda possessione q(uia)
agis ut recuperes possessionem quam amisisti p(er) violentam occupacionem. vi bonorum
raptorum p(ro) re mobili ut in restitutione [illegible] vi rapuisti
Quod vi aut clam qu(ando) aliquo nescio clam cum voluntate est in
suo p(re)dio edificatum | Et ita illa interdicta dicu(n)tur recuperande possessionis
h(oc) p(ro)pter [illegible] recupero possessionem q(uam) amisi [illegible] et h(abe)t(ur) i(n) ti. [illegible]
[illegible] | Cum i(n) retinenda possessione sunt tamen indicta
possessionis s(cilicet) retinende possessionis et h(abe)t duo interdicta uti possidetis et
utrubi [illegible] duobus [illegible] de p(ro)bationibus licet in magna glo. | Uti
possidetis dat(ur) p(ro) re immobili [illegible] q(uod) no(n) p(er)mittis me in meo fundo arare
vel seminare | ago illo interdicto ne me in possessione turbes. | S(ed) p(ro) re
mobili dat(ur) interdictum utrubi [illegible] ubi [illegible] poss-
[illegible] | Interdictum aut(em) [illegible] reddit(ur) infra de [illegible]
[illegible] | Quid ubi si ergo aliquis [illegible] glo. an peteret iudicio
petitorio possit agens sup(er) petitorio [illegible] ad possessionem | [illegible]
recuperande h(oc) adipiscende possessionis [illegible] (con)tra [illegible]
[illegible] suspenso possessorio [illegible] ad petitorium [illegible]
[illegible] | S(ed) [illegible] ad possessionem
retinendam [illegible] | [illegible] possessio

q(uod) dat(ur) [illegible] ff. de [illegible] appellatione l. iij

ad ea [illegible] petere agere [illegible]

ad ea duo [illegible] [illegible] possessio agere [illegible]

[illegible] in d(omi)n(u)s [illegible] [illegible] agendi [illegible] instancia est [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible]

agendo retinende dicit se possidere / et dicit glosa ideo non est audiendus
de appellationibus / sed verum nisi ignoravisset se possidere sed quod successit alii
qui pallam possidebat / et ego heres suus ago contra illum quem non re testatus
alius possidet / sed iure et hoc possit licite ignorare illa quia in ius succedit
alterius instabilis ignorantie tamen quod desinit quod ius / et instigatio
iuncte prudencius est dicere lege communi applicate / de probis se debuo. ti. r.
vel qui possidet, tamen ignorabat lapsum anni per quem ergo effectus est
possessor / Secundo et dictis intellectis hic est textus per primam glosam que
querit quomodo intelligatur iste textus aliis possessoriis iudiciis in suo
robore durantibus que vendicationem dum desinit non preiudicant et ponit
exemplum ut vos plus intelligatur de interdicto uti possidetis / verbi gratia egi super
domo petitorio tamen non adiudicari volo agere uti possidetis quod contra
me non valet / quia agendo reali dico te possidere quia agendo uti possidetis
dico me possidere et quia ideo post agere uti possidetis ut appareat
quis sit possessor actor si constabat alium tunc possidere quod qui non possidet
agit vendicatione si volt / Secundo intelligitur de interdicto quod
tamen possessoris respicit / ego dico me hic fruitate eundem fundum
ideo ago petitorio in possessoria / Possumus volo tueri ad possessionem
detinere actionem actionem summato alium possidere dicit non quod ego iniuria
tamen sed quod agens illi interdicto est respectu pretori sed dum sumitur in
quo incidit xxx diebus illo anno sed illo intellectio non preiudicat quia
aliud iudicium non preiudicat respectu sed ad respectu continuat ideo transit
ad tantum intellectu quod debet intelligi de interdicto ad exhibendum / Verbi gratia ago
contra te petitorio libellum / pendente iudicio / volo ut exhibens an sit
peticionem ad vendicationem ideo ista vero dicit non possum adiudicari redditum similiter
si quis detinet liberos meos agam ut exhibeat liberos meos ut agam
agam de iure personarum et de liberis exhibendis l. i. / Similiter si testium est
transactio apud aliquem in quo me tuendo heredem instituit / agam interdicto
de tabulis exhibendis sed est ut exhibeat testium et eo viso videlicet in tabulis
vendicabo vel si pro herede agam hereditatis petitione et sic in interdicta de quibus
predicit vel vendicatas cum sint preparatoria ad vendicationem ff. de rei vendi-
catione / Quarto non intelligitur tu accusas me quod expulerim te
de domo tua probi tercio anno / Ego similiter accusabo te quod prius
eiecisti me de eadem domo in tercio anno et nunc est principaliter
quis possideat ut postea qui possidebat de violencia sibi illata con-
queratur ff. de appellationibus l. i. et ibi et quod intelligit alia predictam glo-
sam sicut legitur. Sed quia hic dicit textus aliis possessoriis iudiciis
in suo robore durantibus quod desinit non rei vendicationem preiudicant / sic
intelligeris dicere quod agitur de possessione ut appareat quis possideat / sed
postea de violencia ago tamen possessorio in non preiudicat dum

Extra castello castellum sunt
tam atque proloco in quo
coadunantur ut postea
repertum dicatur de se probare
intendunt ideo p. p. similiter
vide in sexto c. ti. quod quia vero
24 ff.

De iniusti detentore qui non
erat aut interdicta sermo
atque quarum aliorum quibus petere
aut prohibebat aliquid fieri
aut fieri prohibebat

Cum igitur alia aliqua
vindicationem dum

est violentia / glo. dicit hic vlt. / nisi obstat lica quia ista verba quod viderit
non faciunt implicationem s. ut deneatur possessionem tenuerit pro. / sed duo
sunt actiones que dicuntur possessoria judicia pro utilitate tractatur quia ut vendicatio
quod de rei vendi. pro qui destiterunt litem sicut fiat quia ut dicit glo. quod
hic nec est verior / concludas ergo glo. quadruplex inter ius in
visibili aspecti / aliter possessorie ius sive vel quorum quedam prius quod intelligatur
de iure vere possidet / seu retinende quod utrumque pro se contendit possidere
hic dicitur predi vel vendicatione / quia vendicatio non dicitur possessionem de iure quod
vocatur / secundo de iure dico quod hic inspecta tamen petitorium possessionis sed hic autem non
predit possessionem competere quia deposse ipso sit quoquo modo / 3o de iure dicas
sponsorum / 3o de iure dico videlicet quod dicitur publicani tractari quod agat petitorio
super eadem re. c. de ap. l. i. sed hic ideo est vlt. quia sit pure tractatur ubi et tu
littera hic est in dilecto / pro ergo dicimus inter re certum. Et sic tota
glo. magna distinguit triplex genus possessorii judicii / et causa in
dicta / Secundo autem agens petitorio potest transire ad possessorium ratio 3o
quo intelligatur alia via quod sunt quedam possessoria quod de ipsis non petunt
judicium reale ¶ Glo. hic supra videtur / que hic distinguit an
vitiato judicio petitorio sit renunciatum vel conclusio glo. videtur dicit vero
est hic supra dicit quod ab antea dictis ... dicit si post
conclusionem ista renunciare mandat / aperitur ut ... sed depone
audiens / ¶ Glo. dicit scilicet / si renunciavit mandatum judicis tunc
judex non ferret sententiam que ... ita in proprio audita ¶ Glo. super scilicet
... in illo qui agit petitorio et vult transire ad possessorium dicitur renunciare
instantie et judicio / tunc judicium et instantia suspenderet
quidam sicut Jacobus de ... dicebat quod ... renunciare instantie ... iste
... pendente judicio non renunciato ... est ... / ...
tenet glo. quod instantie non ... renunciatio sed suspende / similiter
et judicio videlicet si succumbet in possessorio potest ad petitorium redire / Et
pone quod obtineat in possessorio ... glo. ... tunc erit ... de judicio
petitorio suspenso glo. remittit ad ... sufficienter ... detesti ergo pro
... / Glo. sequens est opportuna dicit quod sit in medium et unde
sumatur in medietatem dicit quod inter duos actum ... videtur tamen
¶ Glo. super verbo interpretare que incipit ... queritur ...
in medio unde ... probata spoliatione eo ipso ... dominium vel
... quod sit ... si ergo ... mea per violentiam ... prior domino
vel ... que ... placuit / ¶ C. unde vi l. si quis in tantam / sed dicit
hic non quia contra in medium unde vi non ... dominium / sed sola possessio cum
fructibus / sed si vult probare rem ad medietatem dicitur agere ... et ... si
quis in tanta / ... non ... amittit quod dominium ... acquisivit violentia

propositi illis legis

quod si vero agit potest et
super eo pendente

Super verbo in medietatem

vel dubitabit et
obscure respondebit

Dic quod est verum quod absolute
responsum actori non probanti
secus si adiudicetur quod pro-
bavit debet teneri quod ad
agendum

Venio ad glo. sup illo causa non decisa que incipit quod si aliquis succubuit
in iudicio petitorio querit glo. dicti iudicis ego egi petitorio dicens me
dominum fuisse quod non probavi dominum an post sententiam latam in petitorio
possessorio agere possum glo. dicit quod sic de ele. quibusdam quod aliquis modo
agendi et aliud petitorio sicut ff. de exc. rei iudi. l. cum quis Sed
quod in petitorio et quod possessio videtur esse pars petitorii sicut usus fructus
pars dominii ff. de usufructu l. iij et non obstabit exceptio rei iudi. ff.
de excep. rei iudi. si quis in toto glo. dicit si quis agit solo petitorio egit
non impedit possessorium quod exceptio dominii non obstat possessorio agenti in ti.
pro uno intelligi Si autem utroque succubuit in petitorio et constat ad
dispositionem duorum rei vestitio vallis Sed et in cellarium ecclesia et
perturbatione si non constat probata spoliatione fiet restitutio realis Sup-
plicat hoc tamen qui egit petitorio et succubuit possit agere sup eadem
re possessorio quod eiusdem sit dictum Aut possessorium pro quo proponitur sit tamquam
petitorium admixta tunc agere non possit et non quod in quo iudicio quod de
dominio docere et ideo tamen in quo sup hoc succubuit rei iudi. obstabit
exceptio infra ff. de excep. rei iudi. si quis in toto Aut possessorium
non sit tamquam petitorium admixta tunc dicitur tamen sit tamquam pars quia agit solo petitorio
egit et agere possessorio recuperande quod agenti indebito non obstat exceptio
dominii etiam si de domino adversarii constet possessionem agenti decor. cognitum
in allegatione ubi tamen Sedes tamen qui succubuit in petitorio vult agere
possessorio retinende si quidem constat de iusta possessione agentis et petitorium
ut l. naturaliter § nihil commune ff. de acquirenda possessione et rursus si de iusta possessione
non constet contra doctores in l. i. uti possidetis Alio tamen succubuit
in petitorio vult agere possessorio adipiscende si quando in petitorio succubuit
quod dominium se non probavit et postea petitur si videre quod rem de domino probavit
ut l. ij § quedam de edendo sit quod non per glo. C. de edendo l. i.
Glo. sup illo facultate vos videtur competitorium ut pendente iniustus
fieret ad possessionem cum tamen conclusio quia per consequens inducta sed
quid valet reduce ad possessorium quia in petitorio probare non potuit
tamen videtur contemptu in quod sua sup petitorio trahit ad se possessionem
et pro quo glo. dicit quod valet ad tria primo quod restituit vobis tamquam
actore deiectori Secundo licebit commodum possessionis donec adversarius probet
dominium et sic est effectus creatoris rei C. de rei vendi. si res aliena
transfertur cum probandi dominium in spoliatore Tertio si postea adversarius
vincat in dominio ut oportet quod tamen quod dicit quarta pro in occupando
vel possessorium si quis in tanta C. unde vi

Cum dilectus si agatur petitorio et possessorio prius pronunciabit super possessorio, et tunc pronunciabit super petitorio, et ibi concedit primam questionem, et de fide instrumenti tu dilectus et concedit partem et talem quo. Et primo ponit decretalem consultationi pro iure et habet quatuor dicta. Queritur primo an petitorio et possessorio possit simul agi et contendere, dicit quod sic, pro si petitorio et possessorio simul est actio intentata vel alio, an utraque causa simul debeat finitive terminari, dicit quod sic; et dicit una precedere quia continue una per aliam fertur sententia. Due sunt hic: de causa possessionis et causa proprietatis, et nota glossa quod incipit isti sunt doctores qui contra tu dilectus. Tertio possessio est ordo primum dicit quod si simul agitur petitorio et possessorio dicit primo pronunciabit in possessorio deinde in petitorio. Quarto quid in continuatione prevalet videlicet sola proprietas, et ideo quod talia iudicia simul cumulata aput illum vendebat res petita qui de suo domino probabit. Pro quia petitorium et possessorium in eodem iudicio concurrere possunt contra tu dilectus, cum pro petitorium et possessorium una sententia non in glossa si isti doctores contra tu dilectus. Item petitorium trahit ad se possessorium, et magis dignum trahit ad se minus dignum, et de gestura et talis aliter in dubiis; licet quo ad ordinem primum dicit quod prius pronunciat super possessorio quam petitorio contra tu dilectus. Sed quo debere comparare sententiam super possessorio quam proprietate, quia possessoria est preparatoria ad petitorium, ideo precedit; sed finaliter in continuatione prefertur proprietas quia dignior est, ff. de publiciana l. ultima. Sed pone quod iste ordo non fuerit servatus nec sententia dicit quod non, quia habet non est de ordine iudiciorum, ff. plerumque ut tu in c. quoniam contra qui intentat, et de decretis tu dilectus; dicit tamen si sententia fertur prius super petitorio decreto non est ferenda super possessorio, quia non prodest. Sed prius fertur super possessorio, tamen postea ferri potest super petitorio et de testibus significavit; ibidem tamen quod eadem ratione videtur quod post sententiam latam in petitorio non possit super eodem agi de spoliatione facta ante litem contestatam et etiam post litem contestatam in petitorio, sed de spoliatione facta ~~ante litem contestatam et post litem contestatam in petitorio~~ post sententiam in petitorio bene agitur, quia non obest exceptio rei iudicate in petitorio sententia, cum. Item videtur hic quod petitorio et possessorio simul agi potest contra aliquem competunt, plures actiones locum est electioni, ff. de tributoria l. si in eisdem, quod eligere de possessione c. uno libro. Sed quod in libro habet qui plures actiones competunt ad unum successive si addiderunt ut habetur ff. de acquirenda possessione l. naturaliter, quod ut ibi notatur. Item videtur hic quod petitorium et possessorium simul cumulantur, dicit una sententia terminari. Item tot sunt sententie quot sunt articuli super quibus fertur contra de testibus Raynerius et c. Raynaldus, ff. de re iudicata l. si tenet ad quod ff. possessorium ut contra licet ad proprietatem non potest

qui tot obiecto et uti; sed si ante quam actor egit possessorio uti possidetis, reus intentabat cum petitorio super principali integro. Pro quod abrogatum in tantum in dubiis in competitorio. Item una dicit sententia. Ideo dicit una quod in concurrente una per alia fertur sententia. Due sunt hic de causa possessionis cum ceteris. Pro quo petitorium fiat quia contra super possessorio in aliud prius proprietati, sed contra sententia finalis.

si in tollas decretalem in de possessione ferre in proprietatem iudicat est bene similiter quod non de c. primo

una sua tenuari ff de aquis possi ua ĉ ut | Ego no intellige
q sit una sua seu pertine vno erit due | ff de via ppt gtinatos
tpis qz lata via stat fert alia aut se ad alia diuidit ff de testis
l. hos palam facit de clero quia ppt | Et pone agelliam gte
petitorio i possessorio | si lata est sniae sup vtroq tu apellas a pcto
tui impedit ne exectio sup possessorio dicens q sit qz magis dign
tuis ad se mig dignu ut sit i eoq quo petitori q est magis dign
sit suspensa ergo possessionem | Item quia dolo facit qui petit qd
q restitue oportet ff de dolo l. dolo dic si actu est posso vem
pande fiet resto que ante om est facienda ti ppo intro
ut ob hoc dolo qz hoc est pudi spols quod est pdo est restituendo
ti ppo | Ite ar q ut ut not dnm i ea qui adiugend li .c. dess
mit ut obstat q magis dign qz sit sit diuo distincta z separata
Et retento isto tam pone qd iudex ap ies gsuet suaz sup petitorio
qual erit offert illius sine uidet q m qz tam sup possessor dic
operabit declaratam dni tuiue i iam iudicatam que erat pnus
paps suspensa i redempinatoz expectas iud bas but buto
Ite uidet hic lua dt quod petitoriu i possessoriu tumula li. i prima
sit poss pmittenda iniquen tu de spectas pualer si quo pmit
tur qual est ista pualentia z que vitue eius dico q tres
sunt tas pules primo qn agens petit i possessio pced vt plz dictioz
tur pualet spectas qz agens mandata exeucioe incipit
possidere gtinue diu z gtiuo titulo si no fuisset gsumaz i solo
possessorio latam Secundus tam est qn agens possessio i petio i petio
succubuit qz se dnm no pbauit atq pualet spectas q est reus
i noua instantia dnm pbat res sibi restituend ut no ff c posso
Tertius tam est ubi iudicio succubuit qz res de dnio pbauit ut qz
gstat de dnio rei inhis pualet petitoriu qz res remanebit apud aduersa
et fiet tam resto obtal agenti et iste est tam ut hoc t sit m
tellecto no ff c ai sup sup z t. ai ecclia ideo capell hac t.
dilectis | Item adigitoz que incipit gtuba intelligunt
ista glo gdicat intellectu capli sup dic g possessoriu z petitoriu px
sunt tumulari ideo una se fumari pualebit ai qua i petitorio
qui adiungatur finaliter qz i ap illa finaliter res uacabit qui
de dnio pbauit | Ideo quid glo de quo possessio pot intelligi licet
glo ponit duos ut sit dicendo uno pot intelligi q ille q egit
iudicio uti possidetis i eq ueniebat petitorio sed quid tam dicebat
dne iudex | Item nec obstat i possessoe pcto istius quo appellat ut
aurea inole stacio desistat Item respiciendo decebat dne

Prima q e ppt una sera m qui sicut dic prout alia
tantu eui gssiguat quam dic gtuor legit quo in quibus
gtendit gt cesseaz illi dz
qz autem ipsi restitutio
ad hoc oportet q dr esse mag
tam una adiugatur ad

in iudicio uti possidetis

iudex citius debet domum meam / peto me dum domus declarari
rectam pbos iu admittatur § c adolescem / et dicit glo. ipsi est intus
esse planius si glo. reprobat hunc intellectum / conuale dicens quod agens uti
possidet / non potest agere / nam uti possidet non potest conueniri tali super eadem re / quia interdictum uti
possidetis datur inter duos quorum quilibet se asserit possidere ff
uti possidetis l. i / sicut me quemcumque tali assero te non possidere domum
comparatam / Notandum quod glo. quod non est uerum quod interdictum uti possidetis
detur solum contra turbantem asserentem se non possidere / de probationibus licet et
non prodit ... intus et sicut in contrario dicebat dominus meus
magister / est contra ad literam ... agens interdicto uti possidetis
posset petere nam ... (?) uti
possidetis / ¶ Sed magis est ibi uidebatur enim quod idem
quod proponebat simul de retinenda possessione et petere / hic ponitur
intus ... quod intelligatur quando uerum et quod egit possessio recuperande
et petitorio / sed quod dicebam me spoliatum domo ideo petebam eiusdem
restitui / quod dicebam eam adhuc pertinere iure dominii petebam me
dominum declarari / et petitorio peto me dominum declarari proprietatis / item
restitui cum fructibus / ¶ Et quia § c de rei uendicatione l. ordinarii ff de rei uendicatione
... per quas leges apparet quod possessorium prius est tractandum quam
petitorium / et ideo dicebat Jacobus quod possessorium et petitorium cumulari non possunt / Martinus est in contraria opinione ut hic quod possessorium et
petitorium ... ab eodem non emptore § ... re ...
ad leges contrarias dicit intelligunt de interdicto uti possidetis / quod simul
ab eodem intemptari non potest cum ... per euidentem uiolentiam domum
comparatam / hic uerum est in causa possessionis / sed uerum diuise quia quo ille qui
uendicat rem ... possessorem a quo uendicat ualeret ut
notatur est § c proximo / ... glo. enim ibi ... uerum uult agere
possessorio tale petitorium quod ... non potest intelligi quod actor conueniat
interdicto uti possidetis eandem rem uult conuenire petitorio / ... ff de
uendicatione ... nisi conueniens consentiret ... proximo
... sed ... sit ... petitorio ... super possessorio ...
... est § c proximo

Cum olim / ... ista olim ... fuit inter ... de leges
... appellationes ... iudices ...
... iudicibus deleta ... pt
... / Et hic intendit ... collata est ...
tas ... possessione ... / et propter
quod certum est ... possessoris ... ad ... / et est ... quod dicit
§ de electis ... / demum ... / et ...
... / uel ... possessione ... agere potest

Ut regeri interdicto uti possidetis ...
... ...
...

... intelligitur quando agens ... uti possidetis ...
petitorio ... ut agens
petitorio ... interdicto uti
possidetis ...
... petitorio ...
... possessio ...
... dicit ...
... et ...
... ... petitorio ...
... uti possidetis ...
... possessorium ...
... ut ...
... diuise ... ut non ...
proximo

et ...
...
... possessorium ...
... ...
... ...
... ...

... causa ...
possessorio ...
... ...
... ...
... ...
... possessio ...
possessorium non possidebat ...
... possessorium petebat ...

[casus] ¶ Casus. Vacante archidiaconatu Wintoniensi episcopus contulit archidiaconatum cuidam
tandem cepit esse controversia inter personam parte cohibita petente se admitti
ad archidiaconatum compellendum sibi subditos ad obediendum, et archipresbiteros et (?)
diecesis iure conferendi archiepiscopum non pertinere, sed ad capitulum, et ideo dictum
archidiaconatum vacantem iure conferendi ad episcopum non pertinere, sed ad capitulum, et ideo
dictum archidiaconatum nullum ius in archidiaconatu habere, e contrario dicebat persona, scilicet
suam provisionem, dicens quod episcopus confirmatus erat in quasi possessione iuris conferendi
tantum predictum super quo lis fuit coram se contestata, et quia difficile erat
partibus suos testes producere in curia, causa devoluta fuit, partes utriusque
fuit delegata quibusdam iudicibus, quos canonici recipere noluerunt
dicentes quod delecti essent suspecti capitulo. Ideo petebant ne procederent in causa
delegati instrumentis recipientes testes in partibus illis et remiserunt causam
instructam ad papam. Ipsa persona dicit se ad allegationes parcium inpartiales archidiaconi
ipse collatus erat in possessione iuris conferendi, et replicat pars adversa esse probatum quod episcopus conferens
canonicorum contulit archidiaconatum duobus archidiaconis immediate, e contra quod sine bulla (?)
quod iudices delegati erant impetrati de consensu partium, ipso iudice ipsa
ideo non licuit recusare eos ut suspectos; ideo adiudicat archidiaconatum persone
laica (?) inter capitulum et ordinem, non motum capitulo, si velit super eo agere contra episcopum in sua
causa acta. ¶ Ipso provisus archidiaconatu eiusque provisio impugnatur
quod desertum iuris provideret et litigavit super quasi possessione iuris conferendi
quod capitulum pervenerit fuisse dicat quod adhuc licet alia provisio sit
valida, sed an in preiudicium essent, vide dicitur in dilectus.
¶ Quo non ipso collo (?) scilicet habeo (?) quod est in possessione iuris conferendi, et
licet dictum ius conferendi non sit, licet sit; quod est bene quod bona fide possidet
pro illis quasi in proximo et cetera, quod ita conferendi probavit
pervenit computare publice et vide iuris, quod sit circa late a possessore
iuris deponitur proximo et ... [illegible] ... et iuris et de capellis
monachorum dilectis, sicut est tenet electio a possessore iuris eligendi
clerici quidam et sic a possessore iuris patronis, quod tamen probat (?) ...
intelligitur dictum qui possidet bona fide, sic de clericis quidam
et in proximis istis. Nota quod dicitur in capitulo recusare iudicem
ut suspectum a parte impetratam, et utrumque de iure posse, et super eo
ex suspectionis causa potuit late provisum ... quod ... non
... de ... super litteris, et ... de ... proxime
vide de supra, iuris, ... solo ... proxima ... ut delegatus
impetretur ... ut [illegible] ...
¶ Et tamen hic notandum ... mandatum ... de impetrando.

ad[mit]tatur tandem

recusare

et sic dicitur secundum Jo[annes] Andr[eae] (?)

the judge (?) ...
[illegible]

xliii (?)

cū iudicem si ille impetrat non est loc' recusationi | de qua mandatū est generale ut dicunt doc. in c. sup. litt. de rescript. | 39 ca. | quia petrum impetravit aliū iudicē ꝙ eū de quo sibi mandatū erat et impetratio talia c. cū olim de offi. deleg. | qz ut sed q. fori mandati
¶ alio non fuit lata in possessorio non preiudicat sententia q. admodum petitori | et postea gesta sunt qui in eo non sunt qz res inter alios acta aliis preiudicare non debet. s. inter abb. et canonicos de eo ind. c. abbate C. n. de p'b' delicto | ¶ Nota quod qualiter agebat c. aud. et q. petebat se admitti ad abbatiam et appelli sibi subditos ad obediendum canonici excipiebant q. non debebat admitti qz epus non habebat ius pur. qui ei preiudicet | ¶ Sz in obiecit qz hic electo epi sz bene confirmatoris ut in c. ne pro defectu et c. cū inter bennigos de electione et quia ad eum eod. iur. spectat eligere et confirmare eligendo confirmare videtur ut ibi | sz electio confirmato et quo statum administrationem sz de elect. c. nihil missa est. | si est confirmat. abbato qui non habet potestatem eligendi ut no. [illegible] o. c. in sup. p'fi nihil opponi pt. quomod. excipiendi | licet in modo actio ut denuncia'. sed ex [illegible] de ap. c. [illegible] in hoc ban. nisi restauret confirmatio facienda tunc excep. obmissa q. confirmator obicit contra confirmatorem vel ordinatorem | c. de elect. cū dilect. et ii de accu. c. sup. his | ut eo quo ille erat confirmatus ut petebat confirmari ut ordinari et ut debuerat obici in modo ex. ceptionis nisi petetur restitui in integrum ut supplicaverit c. de of. deleg. pastoral. s. pt. | ¶ Indeo quam sz electio si confirmatio fuit ita quod adhuc in hac tempus [illegible] et expiciendi an confirmator | s. quod est intervallū inter electionem et confirmationem | ut ex quo in dicta pt. hic cau. [illegible] si de elect. | hic aut non sunt in intervallo ut hunc tps excipiendi an confirmatione ex quo prius eo epis confirmatus | non post confirmatorem q. cum excepi pt. si [illegible] | et si ille ban non qz non est in culpa qui confirmatori sibi ignote | ut electio non [illegible] si confirmatio est ita de sua p. deap. ut mm. et ca. ut inos bindeh pen.
¶ Sz q. s. c. cū sup. | ubi q. electu confirmatū non pt. excipi eo c. cū sup. non ob. | qz ibi electus confirmatus fuit spoliatus ideo peciit restitui | hic aut qz non habet possessionem | non petebat ut potuit pete restitui | ut denegata. poss. cū hedes sz q. de elect. quela ubi de cap. pulmus denegat competit resti. sz in denegabat solum sua ecclesia ad q. tenet | idem est sz in . que prius possidebat et cū nunc habet possessionem non competit [illegible] | ut de bi. et biutr. idem est si vide bi. et hic ban. cū petit restitui nomine possessionis non est ecclesie sz in hic ¶ Item videtur q. ille epus absque interlocutione

aliqua canonicorum duobus archipresbiteratus contra qui ante cessit dicat contulit
| et hic d. baiocensis absque ratione non est sine iniustitia potenti iam sibi
canonia reclamasset | et lis pendet super possessorio | electo et
confirmato [illegible] non fuisset appellata | sed opponant sinis lite
super possessorio ut non [illegible] deliberatur [illegible] eadem consistunt

¶ Venio ad glosam ibi ipso adeo super verbo contra que incipit sed qualiter
videatur quod impugnabat provisio ad [illegible] quia episcopus | cui pluribus ei
non [illegible] ius providendi baiocensis quia primus probavit quod duobus contulit
successive | ipsa pronunciavit pro eo | quod de [illegible] c. ubi est
[illegible] non [illegible] intitulatio [illegible] duobus potest ius querendi | et glo
dicit baiocensis est non querit ius competenti vel perturbat | sed quod possessor potest
[illegible] de iure suo [illegible] vel devoluto vel non [illegible]
iudicem electoribus in sequenti | de sup. neg. prel. [illegible] | et sic
oportet quod possessio que sufficit ad validandum eius provisionem ¶ Item
qui est in quanta possessione debet uti iure suo donec evincatur ab eo
ut lite pendente [illegible] consequitur quod [illegible] ab eo qui non est dico
quia consequitur ad [illegible] ab episcopo qui [illegible] possessionem quam conservavit
[illegible] non dum [illegible] iuris et glo tenet hic [illegible] et est hic quod
si vacante [illegible] canonia [illegible] appellasset ut episcopus contulit
et ipse non obstante appellatione contulisset | sed collato [illegible] invaliditatem
in possessione [illegible] | [illegible] adversarius non potest [illegible] possidente
commodo possessionis faciet ut de sup. neg. prel. c. ultimo

¶ Venio ad glosam super verbo iudicis recusari que incipit [illegible]
post loco quod glo ponit [illegible] quod delegatus impetratus per partes
[illegible] non potest recusari ut suspectus | secundo opponit ad [illegible]
[illegible] quod [illegible] recepto sicut lite non [illegible] ¶ [illegible]
[illegible] non [illegible] est [illegible] ut suspectus [illegible]
qui [illegible] de off. deleg. super [illegible] | sed per se i petitur [illegible]
recusari non potest ut [illegible] ¶ Sed contra [illegible]
[illegible] non [illegible] dominus non potest habere
[illegible] ff. de dolo lege eleganter [illegible]
[illegible] non potest [illegible] non potest [illegible] ff. de dolo
[illegible] est super [illegible] | quod est [illegible] | quod non recepit
[illegible] | [illegible] de [illegible]
de off. deleg. ubi [illegible] non [illegible] ¶ [illegible]
[illegible] que non recepit [illegible] non [illegible]
dicit baiocensis est [illegible] dolose [illegible] est | [illegible]
non obstat quod non potest [illegible] non recepit

[margin notes:]
[illegible] et solvit
[illegible] glo.
[illegible]
[illegible] intelligitur

contumaciam non imputet sibi quod non diligentem procuratorem constituit
ff. de minoribus l. cum mandato. Item si minor ut culpa procuratoris leditur
potest restitui C. de rescindenda vendicione si integrum tibi. Ceterum sicut de eo dicitur
C. de off. deleg. dicit glossa duo sunt casus quo quis mandatum dat procuratori ad
impetrandum certum iudicem si alium impetrat impetratio nulla ut C.
eodem titulo et ex pro. ¶ Si autem impetravit expresse ut quem
mandatum dant ut impetret iudices tunc impetratum per procuratorem re
cusari non potest C. de procuratore si procurator sed dicit glossa venientibus dicendo
quod prejudicet super procuratorem dicendo tamen non dicit ut lite non contestata
¶ Unde in glossa causa ubi sicut qualiter sunt recepti testes lite non contestata
hic est forma. pro glossa in qua obicit glossa quod presupponit casus videtur quod iudices
impetrando fuit concessa procuratori cap. iudices recusavit ut supra
iudices multiplicem receperunt testes inperpetuum memoriam in propositus
et super multis articulis lite non contestata nec etiam receptio testium tamen
probatum ut lite non contestata. glossa dat tres solutiones summa quod hic
lis sunt contestata contra ipsa propositos precipit ut patet in antiqua
de glossa dicit patet ex in registro sum ut dictum patet. quod pro se iudices
dati sunt concessi procuratori et ideo causa volebant bene quod lite super
ut supra dicentes cum suspensum adversum. ¶ Secunda solutio glossa sunt
recepti in memoria perpetui sine solute procuratorem receptio actio. sed debuit
concessum habebat facti quod non fuit de testibus si agatur. Et libera
tercia glossa est nota in alia non fuisset recepti si non consensisse
tercia solutio quod actorem contrarium habebat receptio lite non contestata de dolo
signanter hic sunt sic quia contrarium fuit actores confitentes
quarta solutio posito quod fuissent veri quod est verum adhuc hic receptio
lite non contestata quia mora spiritualis non contrarie recipi post testes lite non
contestata et in temporali non ut lite non contestata. Dicit quod glossa dato
etiam quod totali frustratoria tamen apparet de dolo retur cum qui
libet C. de dolo quod bene est quod lis sunt contestata. ¶ Demum ad glossa
in incipit. glossa ista glossa per augmentum que ibi quod dicit quod salva sit quo
peter cautus. sed sic indagavit de mala colore de vendicione. ¶ videtur
lex si ferrum promisso quod quis possit nisi prejudicium contra eos sint
tertio super sua non prejudicat et in ipsorum qui agere possint contra quos
quia hic sua cura proprio videtur prodesse quo procedenti et quod
sua littera cum actore patet de est successori vel si tu emis libere
quod summa servitium precedentibus prodesse emptori de electo quendam sint
partum factum a debitoribus hereditatis nec abiens petit cum emptore
hereditatis nota hic venditori hereditatis ff. de pactis si cum emptore
quod dicit hic non est verum quia exceptio non nocebit venit ab actore adalius
sed emptoriam sed non voluit ad actorem sine bulla dicere.

¶ Quod ibi ii causa sto dicto

partum factum a debitoribus hereditatis ut putat in hereditate sed non ad
nomine tenere ego cum hereditate sed partum de non petendo a
... noluit vendere
hereditate dicit ut non suo non an
emptor hereditatis sed talem
venditor ducetur

... Ille est quod non iudex placet
petitio in non ubi dicit de dolo
solutio posse an lite non contestata
concessum procuratori factum quod non per glossa
de off. deleg. de causa de re
iudicata sine pena

Cum res non conservata quare

Ex^o i^o h decret^l cpetentis
dz poni

Eo bu^o su^a lata · pauto pdest scit^ri sz no cgo | ptea qz sua
lata sunt inter ptes in posso sz h no pat · prudiu ipete | qz
est ali ca · Item qz vbo est ut n^os cita | sz bu^r q h decretal
cpetetus suffi porta sb ti · de cleris ubi tractat^z de inihs cletorum
et purgatoru | Iso q e est sup eo au purgo videm^r tu^atur
T p i^o ti ly loquut^z de posse ipete · et sit ad agit^z ut d^to bu^r
bu^r q h^c no sunt | dic q fat^t ad fraz pte ti^li f de ipete qz agit^z
h^c de ipte vnt cfendi | et go glo dic ex de posse un^s cfendi
ad h^c ut collo teneat || et sit fatit ad utraq^z pte^m
Vtrum que capis peteret vem Jure duo possez pbare no
sufficit h^c quo ad ti | vel petitus vem cobia ta se sbdebat
vltta ta aliud pete potuit | Ju d^t q h decret^l no fat ad ti^lu
iusti dicas s^r v^ett q pplone tempus intendebat patriarcha pbari
q possion subiectionis | sz qz h^c est rephendi tepta ideo similia
q facit q^i p^o dicipa distictio inp^ii ptisto^a ibi ad h^c ten
Scribitur bn^o sit poue capu ut patriarcham gradensem cp
bunpte agente | et abbem fiu decem quenten cpulta ppe
subiectoe eiusd mosti^m erat ctrouersia | dicebat patriarcha quod
id mosti^m erat ipsa dioc^si cstitu to cat sbi sbiectu | ad pbanda
subiectom allegabat duo sola q abbs quedz accessit ad sinodu
patriarce | Iso q tamq^z sbiect^s · solvebat i signu^m sbiectois ^ solidos
quare petebat illud mosti^m cpelli ad subiectom repo | sup
petebat tempus p tpa subtractu | et petebat eu vce sbiectois
Ex adusso dicebat^z q mosti^m erat exemptu p pluribus te ideo no
tenet^z ad subiectom ut tempus dare roue sbiectois | et ideo apet
de exemptione | Ipa dicit mosti^m exemptione absolvit a sub-
iectione eius mosti^m | sol^r ateusi · petito impigi^m subiectois
tu sp refuat patriarche ius agendi sup censu | alio iure
si age voluit proprius cpstatoe | Exradoz q^o no sp ut ista
& e tu catha ul forte ibat prapell ^ · deputit · opote ita · si
z^o sit dicebit^z q mosti^m pbaunt ^ · exemptu ut patriarcha
pbaunt aliq ius q exemptionem vel sp absolvit mosti^m | alio
iure puta aliqua velitti | q mosti^m acceptauit in i cone
Allegat^z ad h^c q dyoi in sinbro petitus vem copia ta | et sb
iubens no phibet^z de alia pete | no obstante exceptione vel sui
qz sup pa ta intelligit^z indicaune ff de excep vel iudicte l.
cu quis^z no^z 6 de fo q · ru sit generale | Ibi^m patriarcha
coca sbiectois petiit l · solidos a mostio et qz no pbaunt
sbiectom absolvit sp mosti^m a pstatoe l · solidos | refuat

Synodi vobis e vltra qz
vbio in decht ^ de ma
iob q sup pruisp plures
annos sibi soluit cps q q-
bb aliq pete plurib
anis cstitutio no mutat^z
soli cstitucibz peto h^c ex
plurib anis cstiti ^ bib
lem & depacis si tres anos
sz dicat peto · qz cstitu
debitu est tot anis solven
tur soluto plu^m iaiuros
i dicat sup^z cstitui
Expiri i · age 6 e pstit^r

in prestationem patavinse agendi ad illos l solidos compaliata cum prima
competa alicuius veluti | quod inostitutum acceptabat ad illo tempore / vel aliqua
alia. Dicit tamen quod patavina hic petit primo subiectionem non l solidos
| quia lata super subiectione non preiudicat super l solidos / Dicit petit
subiectionem tenetur in signum subiectionis | et absolutione facta in possessorio
subiectionis temporis absolutum in accessorio si prestatione census subiectionis
deve[illegible] accessorium sed bene alterius [illegible] dicit iudicat abbas si lex
¶ Item qui petit censum non debet [illegible] suum in tenore simul [illegible]
proprietate petita sit soluta | sed dicit allegatione eam [illegible] demonstrat et solum
vetustatem | quod tunc tale solo inducat presumptionem | quod census sit
debitus et iam constat in [illegible] probat [illegible] plene [illegible] pervenit de
censu [illegible] agit petitorio ut [illegible] pervenit de censu [illegible]
possessorio [illegible] querelam de electione | tunc sufficiat probare possessionem [illegible]
¶ [illegible] loquitur [illegible] prestatione [illegible] de prestatione temporis [illegible]
[illegible] querelam de electione quod petitoria [illegible] salvatur [illegible]
demonstrat tunc non est [illegible] solo seu prestatio sed [illegible]
¶ [illegible] pacta cum [illegible] obligatione inducat [illegible] vendicatur
[illegible] sicut in neglecta [illegible] per totum [illegible]
prestatione [illegible] longum legistarum ¶ Glo. super non ad [illegible]
[illegible] inducunt comparat [illegible] capitulo [illegible] sicut [illegible] actum
Dicit quod patavina petebat subiectionem in [illegible] et [illegible] solidos
[illegible] subiectionis ut [illegible] probare quod [illegible] ¶ [illegible] eum
census est signum subiectionis ut [illegible] | Dicit
glo. patavina egit petitorio ad subiectionem et possessorio ad censum solum
[illegible] fatetur [illegible] in possessorio obtinuit sed in petitorio succubuit | sed glo.
est [illegible] quod [illegible] quod super hoc [illegible] reportavit / et ideo quod
petit censum in signum subiectionis [illegible] / et ideo non
sufficit probare possessionem ut [illegible] et
[illegible] | Dicit glo. quod solo census [illegible] est signum [illegible]
[illegible] | tunc [illegible] decimarum [illegible]
| [illegible] ut [illegible] decimarum [illegible] | [illegible] petebatur [illegible] signum subiectionis
| [illegible] erat corruptum per [illegible] | [illegible] patavina succubuit
[illegible] quod allegabat in signum subiectionis [illegible] solum census | et
accessoria ad [illegible] patavinse | [illegible] quod corrupto [illegible] non
[illegible] corruptum [illegible] de arbitrio | [illegible]
[illegible] | [illegible] renunciat [illegible] obedientia
sicut est [illegible] ad [illegible] | [illegible]
censum [illegible] glo. dicit [illegible] non renunciat [illegible]
[illegible] tempus ad prescriptionem sufficiens ¶ [illegible] non [illegible] abbas

accessit assiduum et solvit v. solidos ergo in possessione est subiectum, quia potuit
accedere tunc capellanus de materia robe quod supra habes. ¶ Quaeritur per praescripta
solo non fit etiam iuris sortitum, et dicas an qui solvit praescripte teneatur
in futurum, videtur quod sic et quod invenit se detentum, et dicit Hostiensis quod quibus census
usu census ignorantiae. ¶ Item quaeritur peto censum quod praestitus
fuit mihi per annos xl. ¶ Si petit possessorio obiicitur si census
subtractus fuerit infra nulla tamen probet se declarat, quaestio ¶ Si
petitorio et agis contra subtrahentes, quia tempus non est modus inducendae
obligationis ff. de acquirendis obligationibus l. obligationum et nisi proponat tantum tempus cuius
contrarii memoria non exstitit quod tunc habetur pro lege. ¶ Sed si proponit
tamen ad quam probandam indicant praesumptiones longissimi temporis obiicitur
si tempus plus ... quod infrumentum ¶ Clamas tu Regesta quod si proponas
contra quaestionem ... archiepiscopus ... ¶ Item Regeste tenet
quod diuturna solo anno praestatio non inducit debitum quia inductiva
praestationis requirit tempus et solo, sed tempus non est modus inducendae
obligationis ff. de acquirendis obligationibus l. obligationum, ut solo quod a solvendo
debitum tunc est modus liberationis ergo non inducit obligationem quia est
contraria liberationi facit de baptismo item effectum maiorem quam pro illo
anno quo solverat propter non inducit obligationem et in alio
si veniret per obligationem propria singulis annis erat ... debitum
¶ Si ubi solvis indebitum solvens uno anno quod id quod agit sit ignorans
solvit, ... indebiti ad repetendum ff. de condictione indebiti l. si ... et
infra ... quando ... obligata est ... debiti in possessione est ...
se ... non est debitum ... aut aliud quod debet. ¶ Si autem
solvit sciens indebitum donum est ... ergo non obligatur in posterum
de praestatione ... ¶ Dic autem agitur in praestatione reali sufficit allegare
causam ... sufficit dicere censum ... fuisse
constitutum sed in personali necesse est allegare ... ut
... de libelli oblatione ... et non peto ...
tanto ..., et dicit Hostiensis ... non est modus tollendae obligationis ...
... est modus tollendae obligationis ... tempus ...
... vendiderit l. si ... agitur ... non
obligatur. ¶ Ultra ... restitutione ...
fuisse ... vel ...
... petitorio ...
... allegabat possessorium

Rubrica

¶ De Restitutione spoliatorum

Dictum est supra de causa possessionis et proprietatis, sed quia causa restitutionis est causa
possessoria ... ¶ Videamus qualiter

Rubrica

possessio acquiratur videndum est qualiter deperdita recuperetur / Vel sic dicitur est
dicta possessionis receptus / Sed quia sepe aliquis dicit se possessione spoliatum
ideo videndum erit quo et quid sit restitui deinde habetur et quia preterita et
quia preterita repetitur. Capitulo in sexto. Concordat de restitucione spoliatorum. cum dilecta
filii moniales sponte restituunt declarat quedam ad fine de
filiis presbiterorum Bonifacii 8. 3. Constitucionis de off. delegati cum causa et c. Bonifacii li. [illegible] Extra capitulo
Licet ea consentit is qui restitucionem petit / sibi potest non deserte restitui
possessionis et detencionis licet videtur fieri de fine illius iniuria
post cogo / iusta tamen commissio facta ibi concessit / ¶ Quidam presbiter
certus conquerebatur coram domino [illegible] / quod homines cuiusdam ecclesie spoliaverunt
eum campo quem possidebat libello oblato super interdicto unde
vi / quidam canonicus dictus ecclesie comparuit in defensionem
ecclesie / et dicebat compiendo quod ille campus non erat eius
sed ecclesie / certe consentiebat sed esse ecclesie quod esset contentus / Quia ergo
liquet agente volente exceptio domini debet obstare possessorio re
cuperandi / Et ipsa quamvis spoliato ante omnia possessio debeat
restitui / tamen conprimo agens consentit / Sed admitti exceptio domini
probato domino agens succumbet / Si autem non probabit dominium
probata spoliatione actori restituet. ¶ Non allegat quod agenti
possessio recuperande obstet exceptio domini quam spoliatus consentit sicut
dicitur. Extra. c. preterea cum dilectis / Sed non tamen quando spoliatus
non restituit / Sed quando deinde consentit exceptio domini apponitur et
probatur sicut hic / 2o non hic duo quod nisi sed primo quod spoliatus
non restituit sed quod possessorium in dubio pro domino et c. 1 libro / hic
defende istum interdictos / et hic operatur voluntas pendet quod utique
quaeritur huius eius / Videtur iste certus dicebat se spoliatum ab
hominibus ecclesie / et intentabat interdictum contra ecclesiam quod quia
hic non datur nisi contra spoliantem mandantem vel ratum habentem
et cum ad sedem / ergo debuit intentare contra homines non contra
ecclesiam / Ideo ipsi hic dicit hoc quod contra tenet de spoliatione hominum in
quantum facta est locupletior / Vel dicit contra mandantem spoliantem
homines / vel ratum habentes / et dicitur tenet de violencia homines vel quod
ad eam res ablata pervenit vel eo mandante vel ratum habente de hoc
et cum ad sedem / et ita dicebant ita [illegible] / Item videtur
quod ipse canonicus non debuit in defensionem admitti quia non apparet de
mandato / Solo ille canonicus erat de clericis ecclesie et persona de eccllesia

indefensam eccle admittit dicit i c cor de off deleg de cetero et
si quis maior vel minor devato qd licet et de opibus compte debesti
vel olim / Item videt tetus confessio est et non petit alias ergo
si ecclia non probet probare adhuc non debet restitui / nam sua de ce co
formis petitor et si litis licet / dicunt aliqui qd est simplex spoliato
qd sufficit narratio adhuc ut restituatur de quo not do i q
vel spoliatus et ibi id arg / aliqui dicunt hic de vero ubi possessio
in inquisitorio inductio procedit / vel ubi narratio fiet cor forma qui
complementum probat impendit officium non petenti / dicit qd et i ferior
hic facit pt manu t adversarii in dictis nimis ubi pt qd inde
impendit officium non petenti / ¶ venio ad glosam sup verbo
ante omnes contentiones q obtinuit contra tempus / videtur consumpt acto pro
liato ante omnes contentiones possessio erat restituenda / sed hic perinde
c ti in libris et t i si tempore quo ut obstaret ei exceptio dum si hic
non consensisset io imputet sibi prope q ij cum vei eo ¶ hic videtur
qd agens possessio non est restituendus si adversarii instructi velit probare
dum ff de excep rei iudi ad exhibendum et l in gabide et ff ad
trebellian l ille agio et c litteras / vbo ille leges non locuntur de
iudicio vel hic de possessione adipiscenda / consilio dicitur ut de actione
ad exhibendum q requirit semiplenam cognitionem / Ideo exceptio
facilius expeditur non est mirum si facilius impeditur sed secus de
possessione recuperanda qd requirit plena probatio / vel longum
tractatum S. de off deleg consultationibus / et sic exceptio non facile ex
peditur non facile impeditur / Ad c litteras dicit quod illud est speciale
propter quod in tuc modis ubi eccia dispensare non pt / vbi quod
opponitur consanguinitas in gradu prohibito l dicta ut i pz / Et de sepul
tura hic nupsisset c pio vi ut lite non contesta fuit et longam / Sequitur
glo super vel spoliator tenetur restituere rem / qualiter tenetur eam restitue
an cum fructibus / et dicit qd sic non solum percepti sed ex qui percipi potuerit
perceptorum possessiorum atque decretoris / c gravis / sed quid si spoliau
aliquos fructus fecit ante spoliatam / an illos pro ut restitue pt
dicunt uatos et quibus res sua cess detinet / vel dicunt vel dum
alios non condicere potest dominus / iusta decretum divisionem fructuum
quod proportione ut sunt solo cedit si vadites conquerit / iusta decretum
divisionem ff si tanquam / nimis est tenetur de eo qd cum eis ff de
leg i vel vos in sine vide quod dicam capitulo gravis
c e ti u

Spoliatus] Voluntate eius petenti restitucionem non obstat excepcio [illegible]
sese / post spoliacionem / Commissio cause que prius pendet cum repli-
cacionem quia probata repellit excepcionem ibi. Et si constituit / Tribuitur
vero quia non est simplex et demum principalem [illegible] de officio
non ibi per testes / ¶ Quidam hic egit contra quendam dicens se
etiam spoliatum per eum ideo petiit restitui in dictam rem et eius possessionem
Sed adversarius dicebat excipiendo quod non debebat restitui quia renunciaverat
illi beneficio spontanee / et illa renunciacio fuit iuramento firmata / Sed re-
plicavit dicens quod non renunciavit sponte quia renunciavit post spolia-
cionem / Credebat tamen [illegible] super ista replicacione actoris deberent
testes primo recipi / Sed [illegible] quod sit cum effectus istius re-
plicacionis sit probare [illegible] effectus est quod replicacione probata scilicet quod post
spoliacionem renunciavit non debent audiri testes adversarii qui vellet probare
renunciacionem spontaneam iuramento firmatam / quia non est simplex quod sponte
renunciet qui renunciat spoliatus ¶ Sed [illegible] actor in viam re-
plicacionis probavit quod tempore quo renunciavit fuerat spoliatus tamen
restitucionem [illegible] probacione / Sed non [illegible] iterum probare spoliacionem
per testes ydoneos [illegible] restitucionem [illegible] ¶ Hoc decisio
allegatur [illegible] primo quod [illegible] ad [illegible]
[illegible] spoliatorum / quod hoc intelligit [illegible]
[illegible] ut [illegible] clericos [illegible] si [illegible]
[illegible] omnes [illegible] / [illegible]
[illegible] / quod [illegible] non [illegible]
[illegible] ¶ Secundo allega-
[illegible] spoliacio [illegible] probat [illegible]
replicacionis ad tollendam excepcionem [illegible] agendi ad
restitucionem obtinendam / [illegible] spoliatus [illegible]
[illegible] dilectus / [illegible] petit [illegible] ita repli-
cacio ad excepcionem [illegible]
[illegible] / [illegible] asserit se [illegible] electum [illegible] quod [illegible]
non [illegible] probato [illegible] non [illegible]
electionis [illegible] renunciabit quod [illegible] / [illegible] patet
quod probacio [illegible] replicacionis non [illegible]
[illegible] quo ad [illegible] modo agendi
[illegible] modo [illegible] dilectus [illegible]
dilectus / Tercio quod spoliatus beneficio si ei renunciat [illegible]
[illegible] renunciat [illegible] / quod non [illegible] spoliacionem

Arguit hoc quod causa spoliacionis
in modo [illegible] est [illegible]
[illegible] quod [illegible]
litigantes [illegible]
[illegible] ut [illegible]
[illegible] ut [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] forte [illegible]
[illegible] sponte
renunciavit [illegible]
[illegible] / Actor [illegible] dicebat
[illegible] spoliatus [illegible]
[illegible]
[illegible]
arguit [illegible]
[illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible]
[illegible] admissus
[illegible]
[illegible]
admittit / [illegible]
in peticione / Alioquin [illegible]
[illegible]
[illegible] sentenciam [illegible]

[illegible]

insign(i)u(m) sup(er) spontanea restit(uti)o(n)e que spontanea restit(uti)o tollit
inscripte test(ibus) de his q(ui) m(ente) c(aptu) sup(er) decretale ¶ Vltio agenti
possessio no(n) obstat c(on)c(e)p(tu)s restitut(i)o facta p(er) spoliatorem ideo q(uia)
q(ui)a p(er) spoliatione(m) remitat restit(uti)o c(on)tinet solu(m) modo d(omi)niu(m) no(n)
aut(em) possessione(m) qua(m) ista(m) no(n) h(ab)ebat restitut(us) ex(tr)a p(re)dictis
p(er) spoliatione(m) et restit(uti)o t(ame)n d(omi)niu(m) c(on)tinens no(n) p(otes)t opponi c(ontr)a
intitulat(ur) restitutione(m) ut est casus hic ¶ Secus si re
tollit in possessio(n)e(m) r(er)um ideo s(ed) pp(re)a d(ici)t(ur) spoliato p(otes)t c(ontr)a
de restit(uti)o(n)e q(ui)a p(re)mittitur nego te possedisse eo t(em)p(or)e quo dicis te
spoliatu(m) ¶ Sz ego c(on)c(e)ptio no(n) possedisse p(otes)t p(ro)ut opp(on)i
c(on)t(ra) c(on)sultacio(n)i de offi(cio) deleg(ati) e. l(i). et iste c(apitulo) cap(itulo)
c(um) p(ro)pt(er) accepta et ita vadit(ur) intellige d(ic)tum p(ar)te aliqo(rum)
capitulo(rum) q(ui) appa(re)t glo(ssa) ¶ Et ideo h(ic) no(n) obstat restit(uti)o et
ibi obstat ¶ Sz q(uo)d nolo d(ici)t(ur) opono h(ic) restit(uti)o spontanea
p(er) spoliat(or)em habere purgare vitiu(m) p(re)cedens violentie p(otes)t solo
p(re)sentes voluntaria purgat vitiu(m) p(re)cedens metu(m) l(ex) recepit
quo vi eadem met(us) fuit l. iij ¶ Solo si ho(c) ar(gumentum) c(on)c(e)ptio c(on)cludit ea
est odiosa ideo soluta ea admissa no(n) repetit(ur) ff de c(on)di(ctione) i(n)d(e)bi(ti)
qui(dem) c(on)c(e)ptione(m) ¶ Sz peti(ti)o restit(utionis) favorabilis e(st) c(ontr)a simile(m)
de decr(etis) q(uo) e(st) ubi(que) c(ontr)a no(n) pot(est) vel d(icitu)r ibi solo c(on)tinet illud p(ro)
q(uo)d fuit met(us) adhibit(us) ¶ Sz hic restit(uti)o c(on)tinet ius d(omi)niu(m) no(n) aut(em)
possessio(n)e(m) sup(er) quo violentia intulit et restit(uti)o no(n) p(otes)t illud
purgare q(uo)d no(n) c(on)tinet vel d(ici)t(ur) q(ui)a ex sup(er)h(ab)it de restit(uti)o(n)e p(ro)misso
r(e)donatio est valde bruma no(n) s(i)t restit(uti)o spoliat(i) vel l(ite)r(a)s
solo(n)is est c(on)tentiva p(ro)missio(n)is igit(ur) spoliu(m) p(ur)gat h(ic) restit(uti)o
no(n) est tam c(on)tentiva spolii ¶ Vel dicas aliter si c(on)fess(us) ego s(e)
qui obst(at) p(er) o(mn)e(m) sup(er)placatio(n)e(m) voluntarie solvit tu agentem p(ro)p(ter)
repellere poss(um) donare videt(ur) ff de d(onationibus) nisi cui c(on)t(ra)rie p(ro)p(ter)
de p(ro)bati(onibus) c. i. et no(n) tam spoliu(m) d(omi)n(u)s recipit solutio(n)e(m) no(n) repet(i)t
s(ed) p(ro)mittit no(n) plus aut(em) c(on)ces(si)t violenti(am) q(uam) p(ro)ut h(ab)ebat
tu restit(uti)o no(n) posset fac(er)e violentia(m) op(er)is in (con)tra q(ui) re
tutat vel est alia re(spon)sio c(ontr)a simplice(m) restit(uti)o(n)e(m) nisi alit(er) c(on)stat
¶ Vacabat tu(m) c(on)fess(io) l(icet) restit(uti)o p(er) spoliatore(m) no(n) p(re)iudicat restituti
q(uoa)d possesso(rium) p(re)iudicat t(ame)n ad te q(ui)a simili(ter) litera est

[illegible] pro renuntiatione et quia in [illegible] periculosis [illegible] omne [illegible]
pretium de renuntiatione [illegible] in dubiis. Ideo cum spoliato renuntiat adhuc
talibus praesumitur [illegible] [illegible] quia [illegible] ¶ Sed dic si [illegible] quod non est
non renuntiat sponte quia quando renuntiat spoliatus ut supra dicitur [illegible]
[illegible] intelligitur de spontanea renuntiatione. Item pono de [illegible]
[illegible] in hoc probatione [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] quosdam
quod non [illegible] sit inquisitio de plano puta per famam [illegible]
[illegible] repellendo probaturos de spontanea renuntiatione. Et postea si ita
probavit per famam [illegible] tempore testes spoliati super spoliatione ut
[illegible] restitutionem [illegible] [illegible] probatio [illegible] per famam et
[illegible] alia [illegible] plenam [illegible] dicit hic non placet
quia fama non potest auferre [illegible] quod auctor sponte
renuntiavit. Ideo dico [illegible] quod [illegible] spoliato probat
[illegible] ad [illegible] ¶ [illegible] est ut [illegible]
excludat exceptionem [illegible] ut [illegible] restitutione [illegible] non est [illegible]
sit quod non [illegible] [illegible] et testes [illegible] ¶ Item [illegible]
[illegible] liberum [illegible] exceptio [illegible] replicationem de
exceptione [illegible] [illegible] [illegible] super exceptione [illegible] replicatione
dolo si probat replicatio excludit exceptionem. Ideo super ea [illegible]
super praeiudiciali [illegible] admittit probatio super decr. [illegible] c. i.
¶ Venio ad glossam [illegible] quia [illegible] colligitur argumentum [illegible] obicit
de [illegible] in libro [illegible] et [illegible] solvit. 3o obicit de c. super
hoc de renuntiatione et solvit. ¶ Videtur hic dicat si agente [illegible]
de vi constitit [illegible] ante restitutionem testes [illegible] exceptionem de renuntiatione
spontanea [illegible] non admittitur [illegible] dicit glossa [illegible]
[illegible] non [illegible] spoliatus [illegible] non admittitur exceptio de renuntiatione
[illegible] [illegible] glossa colligitur quod [illegible] spoliatus renuntiat
[illegible] [illegible] renuntiat [illegible] [illegible] non admittitur
testes nisi prius restituatur. ¶ Sed contra spoliatus ad omnia debet
restitui [illegible] [illegible] [illegible] Ideo [illegible] non debent
[illegible] quo tempore renuntiat. Solo [illegible] [illegible]
[illegible] si renuntiavisset eo tempore quo possidebat [illegible] repetenti obstaret
exceptio de spontanea renuntiatione et [illegible] quod [illegible] super eo
quod sponte renuntiat. ¶ Sed [illegible] de c. super hoc de renuntiatione ubi
dicitur quod repetentibus [illegible] obstat exceptio spontanea.

abrenunciatoris glo. dicit non obstat quia in alio casu loquitur scilicet quia ibi agebatur petitorio sed hic possessorio et sic ibi opponebatur de iure possidentibus beneficia sua super petitorio et ita intellige istam glossam que dicit in alio casu loquitur ¶ Secus autem si agenti possessorio obiciatur renunciatio per spoliatorem facta ut quod non fuit canonice institutus tunc quia talis exceptio concernit solum proprietatem non possessionem ideo non obstat agenti possessorio nec possessionis quod nunc tractatur tunc concernere et ideo est casus 2 in lata super proprietate non obstat agenti violenter super possessione ...ut de ordine possessionis in ... possessorio ... ergo glo. ... agitur possessorio ergo ad ... super qua proprietatis de ... non canonica institutione non est audiendus quia quod proprietatis ... tunc cum possessione ¶ Sed ... et renunciatio tunc proprietate concernit quia possessionem non renunciat ut renunciatis potuerit quod non habebat quare iste ... petit restitui ... obstat quod spoliatus renunciavit et est ... super proprietate non obstat agenti violenter super restitutione de ordine possessionis ... ¶ Sed dicit ... glo. ... renunciat ... aliquando quo non ... fuit spoliatione et possidebit ... nunc ... tamen ... contra ... si ... spoliato renunciat ... fuit ... coactus ... non ... titulum

¶ Venio ad glossam super verbo non est verisimile que incipit ... presumptionem glo. ... colligit quod qui renunciat spoliatus videtur ... renunciare ut ... audivi ad ... probare quod sponte renunciat ... obiicit contra ... maior ... et ... quod dicit ... ¶ Videtur ... dicit quod non est verisimile quod sponte ... renunciaverit qui renunciat spoliatus ... testes ... presumptionem ... quod non ... renunciat spoliatus ¶ ... quod non ... testes ... contra ... dicit quod non ... et ... spoliationis ... agenti ... non ... alia ... super ... ¶ Quando glo. obicit ... illud que videtur ... manifeste ... agenti possessorio non obstat exceptio renunciationis ... ubi ... quod obstat glo. ... triplicem ... renunciavit ... non ... iudice ... acceptat sponte ... iudice.

op. c. d.

Ideo iur solicite renuncians non tenet. primo quia mediante dat ei tamen, sed quia
coram non suo iudice ut in c. admonet de renun. Secus si sponte et
coram suo iudice ut in c. accepta. Hoc dicit Goffredus non valet vna si
istud solicite intelligitur de renuncians invalida propter metum, vel in
valida quia facta coram non iudice, sed non inadvertet in quanto quo tempore
renunciat, vna frustra esset hoc inquisitio de renunciatione tempore quod in hoc
spoliatus non possideat. Item si renunciatio spontanea precludit etiam agenti
eadem non precludet renunciatio per metum, quia petitam prodit ad eum, et possessio
non obstat quod dicit hic renunciat coram non suo iudice in c. accepta coram
suo. Etiam idem operatur renunciatio coram non suo iudice pro qua petitione
possessio que in non consistit ad quam petendam sufficit solus animus
absque superiori auctoritate ut in c. ex parte de judice, et ff. de acquirenda possessione. Ve-
rum ibi brevior est Goffredus quia aut agit solo possessorio aut possessorio et petitorio simul.
Ideo glossa transit ad secundam solam dicit in c. non agebat solo possessorio, ideo non
obstat exceptio renunciationis quia continet dictum, sed quando agit possessorio
et petitorio simul, tunc obstat exceptio renunciationis. Una si agens intentat
exceptionem, suam intencionem fundat in possessorio et petitorio, ita vel exceptione
et contra ut in c. accepta. Et quia in c. accepta agebat possessorio et
petitorio simul, dicit quod hic per antiquam, sed Io. an. dicit hoc ubi non
apparet. Etiam hoc solo non est vera quia in c. accepta agebatur
solo possessorio. Item non operatur plus iudicium pendens quam absolutorium, ff.
de exceptione rei iudicate, si fundi. Sed absolutoria in reali non precludit viam agenti in possessorio
ut in c. ex parte, de pastoribus quod in iudicium pendens in petitorio impedit iudicium
possessorium. Item c. significa ut dicit quod obstabat potius fuisse ad renunciavit.
Tercia solo et verum quando ille qui possidet tempore quo possidet
renunciat et tunc si agit possessorio obstat renunciationis exceptio quia tunc
spoliatorum renunciatio ut in c. accepta. Si autem tempore quo renunciavit
non possidet, tunc non obstat ut in c. non quia postquam spoliatus renunciavit.
Et vero sit quia postquam spoliatus renunciat in manibus superioris, tunc solum
cum continet dominum, sed si ante spoliationem tunc continet ius domini et possessionem.
Ideo si postea dicit te spoliatum, sed hic exceptio possessionis, accipe tuum renunciati
et probo vero te possedisse eo tempore quo dicis te spoliatum, sed hic contra
non possedisti, ut probo esse preditorum de officio vel consultationibus. Ergo et hic
quod sponte coram suo iudice renunciat. Vel quia hoc probato, sed quod eidem non spo.
quia preveniens tempore quo possedit, statim perdit et possessorem ut dicit hic in-
tu. tenet possessio, de possessione ad quam perdendam sufficit animus
et dominium. Et ideo quia non possedit spoliari non potuit. Unde quod sequitur quid.

1 p. spolia li...
op. c. d.
1. post spoliacionem hic au

q si spoliat' petit p'tam Veniam quent glo sequens dicit hoc aliquis
no petit restitui tamen unq p'tam restitui petere p' et vi q no
q h' actio z est p'ma q no compu'tat nisi de t'pal' z p'p'e actiu
pu' q vi est alio nihil ff de vi z vi ar. l. i. § ang Et sic vi est
t'pales quo ad penam s' pretue quo ad p'secutioz rei ymo h' tamen
p'page pt ad dampna seu ad penam in q' vi remitti deb' gloss
vi est p'p' condictione cui tantum sit ut p'ceditis

[E] Excepta petenti restitutionem etc. obstat exceptio spontanee abrenuntiationis
primo ponit casum et postea ad illud responsio Pro pn'so ibi marinus
Qr. tendam p' accessit ad papam dicens se spoliatum fuisse vi et
petit restitui cum ipsa. Vidit iudice delegato cui mandat si ita esset deberet
restitui quod opponitur autem ven' qui comparens compareus dicebat ad
versari non restitui no debe' eo quod sponte ecclesiam ipsam petit cor
ebiratem a'epo ap' se leg' abrenuntiasse querebat quid an debet except'
admitti vel an omni restitui dicit p' Si nec vi nec metu s' sponte
renunciavit ei silentium imponatur Pro q' agenti possessorio obstat
exceptio renunciationis facte ante spoliationem et ro q' p' plerumque renunciaverit omne
ante q' sunt vobis vt dicit hic in alibi q. 4. q' p'culosum et hic
ponatur q' sponte renunciat nihil valet confirmationes sup spoliatoe
q' licita fuit spoliato intellige autem ep'ia fcta Si violenter volebat
detinere etiam ipsam sponte renunciat' s' si sup contra voluntate vellet
induere testes tunc hic loco decreta de devenietur sup hic et sic hic s' n'
hic quod p'mius fuerit in manus eius ad quem p'tinet statim statim bene
vi. dicitur z de s'to ita q' fuit alia s' prelatoris z fuit aliqua licentia
illic ad q' p'tinet conferre vel confirmare statum facit q' ad eum p'tinet
et i. l° tam z i omnibus ubi ius p'dit illo qui possidebat etiam licet
ei p'o fuit alia tunc co'ituerit ei auferre possessionem iz auget consequitur
hinc officium vt hic e z. de iusti. c. in et de preben. accepimus z c. ad dia
Secus ubi no p'dit ius s' novit p'uardo p'sumit tunc ubi nunq'
licet auffere possessionem possessori nisi p' s'niaz d' e' con'rente Item
collige q' renuntiantibus iura sua no dat' regressus ad ea vi q'
quam p'culosum
Venio ad glosam que opponit de tribus iudicibus de c. solicite de c. cum
venissent de c. p' electionem Videtur hic dic' q' agenti interdicto vn-
de vi obstat exceptio renun' q' de c. solicite de p'bono ubi d' q'
no obstat glo p'o dicit ubi solutum est et ubi s'ns z solutos p'a
vo solicite renun' q' metu hic sponte Secunda ubi agit solo possess'o
z petio' z' ubi facta est renunciatio p' spoliatoz hic an et illa

Ubi abrenunciatio post spolium hic ante
Renuncians a facta fido de
violentia p'sce scilz & etiam
ad restitutionem excipi potest solum
de c. p'bono s' gloss

est vera ¶ Renun. q. in fine hic ponit m. Jo. solo. ibi oriunda dicunt q. illa decretal. solliciti continet dispens. ¶ Nota q. glo. libr. dicens a loquitur renunc. toti obstat renunc. ex excepcione ut hic contra dispensacionem non in c. solliciti sed dicas q. utraque loquitur renunc. toti. Secundum glo. ¶ Ostend. ubi ita illas in ore solonis ponit quitam. sed q. una supplet aliam et post supplecionem sup. vo. ma. dantur. Et quare supple cum restituat ut in c. proximo et restituta si non constitit ipso facto q. nullo metu vel vi coacti prestita etiam abrenunciavit ei superior expresse silencium imponat. Et sic hostiensis concordat prima capitula sed quod prima decret. supplet per ipsam ¶ Alia solo q. in prima decretali implicatum fuit de spoliacione et excepcionum renunciacionis sed in facto non et ideo sibi imputet qui hic obtinuit. Alia est q. precedens loquitur in vi compulsiva sed ista in vi compulsiva in qua oppressione est fuit consensus sed hic excepcio replicatur hic propter quod violenter et alia sua fuerit spoliatus et sic loquitur de violencia illata. ¶ Alia est solo abbatis et dicit esse Jacobi de albenga. c. solliciti loquitur quando spontanea renunc. si opponitur petenti restitucionem contra suam probacionem obiciatur spontanea renunciacio. Et intelligit hic librum quo cognito non approbata spoliacione protestes et iste intellectus tunc bellis sit sube cap. primo et precedens contra probacionem petentis restitui opponitur excepcio abrenunciacionis sed in contra peticionem eius. Sed secundum solo. contra glo. precedentis cap. qui est verus intellectus. Sed ibi obiciebatur de renunc. post spo. ista et illa renunciacio negabat tamen in effectu. Ergo ibi non agebatur de posso. et sic excepcio non continebat possessionem. Hic conspiciebatur de renunc. ante spo. et ista et excepcio negabat ius in petito et posso. et in excepcio continebat et petito et posso. cum ergo petens restitui habeat probare possessionem et delectionem de bene. de lege consultacionibus. Et adversarius probare quod non possidet vel non est adiectus quia pacifice spontanee dimisit eam ut hic. Et hec est vera solucio.

¶ Petitor ad glo. in conte. au. quod si devesti cum venisset videtur hic dicit peteti restitucionem obstat excepcio renunciacionis juramento firmata quod devesti de venisset. ¶ Ubi abbas non petenti restitucionem institucionis et custodie vacantium ecclesiarum obiciebatur quod tali iuri renunciavit et tu ei sed excepcio non obstat. ¶ Solo ibi renunc. non obstat impedimentum abbatis quia renunciacio fuit personalis et concessio illarum libertatum realis. Secus si concessio fuisset personalis et sic renunc. non potest opponi contra abbatem non tenuit. Cum ergo ibi abbas impedimentum abbatis ad libertatibus renunciare non potuit renunciacio obstare abbatem non potuit quia ille non continebat sed impedimentum abbatis.

¶ Nota de excepcione de ordine datorum ubi excepcione quod ad quem restitucionem petere non concessit super alia possessione requirit audiendus.

ven(?) c(?) s(?) i. ipse aliud contra

renunciatum sit | et ideo ibi renunciatio personalis non obediebat personam
renunciat | Secus est in c. ino ubi est renunciatio realis | quia sunt renunciat
et opponitur renunciatio. Item oppono de re p(er)q(ue)clocato(?) et de q(ue) pl(?) | Sed
ibi renunciatio fuit opposita sed non probata | Sed aut fuit probata | Et secundo
ibi opponebatur pro eo ut non inherat | quia prout qui erat sp(?)
vincitur et non obstat | sed prout eo iuberatur | vel sic si agere pe
titorio obstat sed si vel petit sed solum ut sua p(er)misso fortitur effectum
sed ut inducatur in possessionem tunc non obstat actio contra retardatur pro
inductoris possessionis de aca beneficiis | sic ut ab uno stat adhuc dupliciter
Petitio ipse agit petit petens sibi bona debitum obstat ei contra renunciatis
et qua pt(?) replicari quod non sponte renunciat | Si aut agitur possessio et ex
tipiti denunciatio | aut denunciatio pro spoliatoris sed et non obstat
ut in c. sollicitate | aut autem spoliatoris sed et obstat ut i c. accepta in
renunciatio esset personalis et tunc quia non concedit personalem renunciant non
obstat dicti quamvis plat renunciat liberatibus dignitatibus ut i c. cum venisset
venisti etc.

Iudicari in iudicio de retinenda posse | subtrahit reus ipsum ab
initio probata sit quo ad titulum vel sic p(er) has literas etiam faciens
mentionem de priuus non renocat sua vite latta primas | Primo
ponitur quia quia missio reus processus usque ubi lis aut demum ubi lis
ponitur sed quia missio usque ibi quia ibi ponitur tria quia missio i qua
permittitur inducti sed dat mandatum hinc | Secundo t(?) accessit
ad papam et proponit quod habebat ecclesiam peleg(?) ex cayco tito et quod
in possessione eius turbatur per personam desandis. Ideo petit ut adversarium
suum compesceret | postquam ex nullo titulo habet | illa ecclesia eo quod habet
alterius ecclesie personatum | et eidem ecclesie p(re)uidet renunciat | iuratis tamen
simanus quia inconiurato et super eadem ecclesia nunquam monet eum | Papa
audita querela et mandat bigornien(si) epo | et ar(chidiacono) non eligens sed
si constitit rem sibi aliam ecclesiam | vel renunciasse illi ecclesie super
qua turbabatur actor iudices compellant eum cessare a molestia ipsius
Iudices recepto rescripto processerunt in ea | receperunt testes et per attestationes
apparuit non solum quod habet rem personatum alterius ecclesie | sed quod etiam sponte
etiam ad petitionem abiuravit | Unde iudices mox fecerunt inductum prebendarium
seu personam | ne actor super ecclesia sua de cetero molestatur
Videt aut | lecta sunt ista nuncius ipsius quasdam literas a sede ap(osto)lica re
portavit ad eosdem iudices sub ista forma quod non obstantibus literis
coppte alia impetratis revocari deberet | Sed quod immutatum esset
in causa postquam idem nuncius et ad sedem ap(osto)licam anripuerit recedi

Representatus quia c. sollicitate
Et ibi allegatur apte bia
licentia sit non Postulas
opposuisset esset esse sit ino
est illa sed contra deo qui
inter se impossessionem eis quod lib.
Appuat(?) pastea quaestione
Et sit loci decre(ta)li deplex
Scribitur | Posteriores
assertio illa spoliatur ut
patet ibi a i petitis | Forma
literarum sed quo inducerit
testes supra sua spontanea
renunciatione sed super eo. Sed hoc
retulisset in dictio bonum
fidelo ep(iscop)o lundon

¶ Circa tu non intelleximus / Iudices recepto isto suo rescripto / dubitauerunt nunquid uirtute primi rescripti / reuocare deberent sententiam uirtute primi rescripti latam precedit non obstando secundum rescriptum dicens quod primum rescriptum non intendit reuocare factum iusto per primas litteras sed tamen iniuste / Et si quid per uiolentiam uel presumptionem fuisset attemptatum / Ideo mandat ut sententia auctoritate harum litterarum lata uirtute primarum firma maneat / et si quod tamen quod esset attemptatum a priore sublatum / studeat reuocari / Si autem sententiam tulissent post receptionem harum litterarum ea non obstante nec tenore posteriorum litterarum apre procedant / ¶ Allegatur exceptio dum constat agenti interdicto uti possidetis quod ... cum uenissent de iusti ... et dicebat / quod ... eum super ecclesia sua molestabat / et ergo dicit in quod hic est intentabat interdictum uti possidetis in quo utrumque est actor / et utrumque reus / et sic utrumque intentare potuit et lege sicut in actore ... uel forte de ipsa ecclesia petebat ... et malis uolebat ... ut ecclesie ... ecclesie et sic ... et non est interdicto uti possidetis intentabat tamen obicit ... quod ... ecclesie sponte abiurasset et hic colligitur ... isti libe...

¶ Non obstantibus litteris a parte alia impetratis / quod non ... rescripto fiat mentio generalis quod impetratur ad eosdem iudices ad quos sunt impetrate / et per ... ubi ... ad alios iudices impetratur requiritur mentio specialis de ... / et dicit hic in quod sicut quod diuersa rescripta impetrauit ad diuersos iudices et dubitabat de ... non ... aliquas impetratas ... diffiniat ... articulus particulares ... ut ... tenorem ... de ... pastoralis ... / sic est tenor ... decretalis est ... / quod impetrauit ad eosdem / licet dicat postea ... hic requirere ... quod ad eosdem iudices impetratur ... est ... decretalis / ¶ Item hic dicitur ... sententiam quam protulisset ante posteriorum litterarum ... omnia ipsarum ... reuocare ... / ¶ Allegatur istud ... / licet ... rescripto ... iure ... iudicibus / sed ... iudices de ... rescripto ... procedant ... processus ... litteras ... / et ... de ... pastoralis ... de officio delegati ... libro ... / ¶ Item uidetur hic ... generalem ... non intendit reuocare ... gestum est / sed tamen ... generalia ... intelligenda ... in libro ... doctores ... timet ne ordinarius ... procedat / et ... fingens se ... pertinaciorem / et litteras ... quod si ... iudicium attemptatum est reuocetur postquam ... ad ...

decima in c. vniuo de elec. pergit / non opportet quod vid. vt ipsi irritabitur
si quis ordinarius hanc fecit ff. de v. s. ab. ~~ubi prohibuisse eidem medio~~
~~t. sup. hic detecto molestauit~~ / ¶ Item non hic alba sine i medito
de quo plene in c. licet tam de prob. / ¶ vide hic agebat iste
uti possidet / in quo vtriusque est actor et reus ff. in fine hinc ibi
tacebat / quod etiam super propria cum quo abiurasset esset quod contra
intentatam obstat. ibi iniuncto / ¶ Nota de c. solliicite de c. iij. / ¶ vbi
oppositur fuit violentia ff. in / et a. medio bene vi / ad medio vti
possidet / de medio bene vi hinc ff. in c. pastoralis de c. iij. primo de medio
vti possidet / hic in c. licet de prob. / ¶ Item videtur hic quod dicebat
quod hic cum super sua catha molestauit / non impetrauit iudices ut si hic
denunciasset ibi cathe uel procuratum fuit media ipsius hic appellauit
de cetero libere molestande / ¶ Nota hic non impetrauit aduersarius futuros
non sunt comportas / de c. si decipit sibi aut impetrauit ut asitibus
molestari cum appellauit / ¶ Possum hic iste hic erant consiliarii
et iudices conseruatores fuit impetratam asitibus manifestis iniuriis
et violentiis defensaris / de off. deleg. statuimus li. vj.
¶ Item videtur hic tamen hic impetrauit litteras possidores continentes alia
forma / ¶ Sed quero tunc quo aut misso unius seu accepto in tunc
licet bene apostolicis aut non licet si hic ideo post acceptionem iter nichil potest
hanc fieri / forma est vehotanda de off. deleg. cum ea / ¶ Si aut
non licet bene apostolicis tunc hic a bello initio impetrate non habent
et ideo non debet impediri nec reuocari processus promoto iudicis
quod quis misit initia iam fuerat delibus impetrauit / de ap. per
gesta / ¶ Item quod olim in misso unius habebat iam ap. quod habent
apostolicis sine tac. possessione / sed hodie quod maior de cognitum eo sed
i missione unius simplici non cognitus ea / non non licet bene apostolicis
de hoc plenius nota hic de ap. ut debite / et quod dicit ergo non habuisse
fecit / hic bene est si non fuissent impetrate contra fuit sed
facto quo se hic cum erat de ea statim / ¶ reuocat primas de off.
deleg. pastoralis c. ij / sed quod si fuit post reuocat contra et admittit
cum ideo processus a primis iudicibus post impetratam ipsum non
tamen cum iudicibus fuit de undi ac si tha / ¶ Ideo bene est si
hic primi iudices fuerunt recensent fuit per quem conputatur ipsi
hic plenius quod dicit primam quam protulisset aut recepere posterioris
litterarum occasione ipsarum illa tamen reuocet / ¶ Item videtur hic
tamen hic impetrauit / possidores litteras forum aliarum continentes / quid
ipsi quod fuit ista forma litterarum dicit fortefuit ut primi iudicibus induci

testes sup spontanea sua renunciacione q sup sua spoliacione / eo q
cors iudice de spoliacione no opponit / ideo tenuit qz q ou' fam fuit
ul forte alias ytrarum eviderns fuit / unde no potuit contradicere
processui q fc fuit ut apte / iij q. viij c. sc quoz / ul dt qz forma sua
lras fuit ut hic dt textus quod no obstantibz lris apte alia
impetrat renocari debet / sc qz inunitatam esse uita postqz ide
unicus att ariripuit / s hic no videt tunc dt ad q sequit inf:
f sc sua post receptas sua lras lata fuit ea no obstante pro
cedant supenore sua lras / eo quo apz q sic lre habuerunt
ista tenore / ¶ Primo ad glosas et pro adversam videt hic / quia
h duo erat opposita sed disiunctive sc qz abutasset cethay t clerici
ul qz possidatis alius eatie obtinet / dt q hic erat oppi disiunctive
eo qz utrumqz contrarium pbare sufficit j de pbe respondebat a c vulta
ubi pz qz qs pluralis esse in huius causis no pt sc i possessione plur sc
abuntant huius cerpete no pt 6 e. promo 2 b q nec ea ad
audiam ¶ Circa glo qui bo molestavit insct cpht agebatur
ut de uti possidetis / 2 q sont peti sc sua lata d sc liz hic tra
q not qz ps possum spm hunc sta rencore no intendit de eta et
quali etiam te ¶ Glo circa sup ubo ordine ipaz q incipit
no qz hic sit ... obiat q liuay videt q dr sc iudices an reops
sua lras suas vitute primaz ptulerunt / ordine sua suaz ipam
renore no d3 / s q rptum h. revocat p'm eo quo fuit de primo
mencioni descripsit titiz 2 b copte / eo vnj est qz revocat fm
erat sua lata an recpez sua ut hic dt / aqua no fuit
apte / eo transfit i rem iudi d. primaz restitui no posse . i petitta
(P)ubris petenti resti huius eo no tanore insti resertur no pt
tois dio ps hic de off deleg ... i lris ¶ Ergo agebam q tunc dicas
qz ipe spoliavit me ecclia qz possidebam / ideo petebam restitui
tunc e contrario dicebat qz no debebam restitui / eo qz no habebam ca
nonicum ingressum quebat inq ista exceptio esset admittenda
hic dt qz no s. pq dz i quod despoliacione quia de canonica istitucioe
et ex qz ... est restituendus h rigorem iuris / ¶ Pro petente
restitucionem no obstat exceptio dum qo ei restitucio denegari debet
nisi iusticia possessione optulo ... c ti adietiuns h. vij / ¶ Sic fuit
vo dubius dic ro dubij erat ista qz huiusmodi no pt absqz iusto titulo canonica
obtineri ut i c ia qa j de ef iur li vi / et ideo si no apparebat
titulus videbatur incapax ad possessionem / ¶ Iniquum est spoliatis spoliacionis
iur t e li vi ex illud bez impetitorio 2 c pz in l. a p p obtineri
ordo / Debere et si de ipa ostet fieri debet restitucio ... qtinuat
¶ Pugnam / et subtilitatem / sic qui sic opponit l. d. ut constructur

violent feccitur est et sic
p inductum petit restitui
ipe vero canonicus est male
fidei possessor r sit si absque
sc electo et si sit p superiorem
confirmata cassanda est ea
male fidei possessor non
sit fructus suos fu.
Adiiciendum vero quietus
ut dicto. / ¶ Non canonice
i forma ut pitanpoz ul
tunde no / ¶ Institutus quere
bat 3 q probacione prius esset
admittenda cum dubitetur an
potat esse ex ... eo
offendat possessor s canonica
insti de insti cui dei / .
¶ Arg ergo hic procedendo
quod sequitur ex pdo

eo quod capiam intentatam contra restitutionem non potest alia que referri ut est spoliatione
dei quia testis et regula beneficium intelligitur impetrationis quod patet per beneficium
obtineri ¶ Contra glossam et allegatur quod petens restitutionem beneficii non licet
iustificare possessionem ex titulo tamen sit deponi et consummatione si enim ab illo
teneretur possessio ista contemptis omni deinde canonica institutione et ipse est alienus
infidelium [illegible] de eadem possessione ipso / Ubi patet solo possessorio procedere suspenso
petitorio modum spoliatum / iustificatio tunc possessorii ex titulo petitorio
venit / ¶ Ergo concludam videri dicit una possessio quae in iudicio non potest
esse sine titulo ne patrat vitiosum ingressum / dicens quod mittitur in possessionem
in lege et ibi pandectarum preterea excipitur inter carnale et spirituale / ut licet
non quis scilicet in carnali non sit restitutio nisi probetur titulus et est communissima
contra oppositione / ideo metu illorum quorum dicunt quidam quod doctores de
titulo scilicet in tali impugnari non potest paradisum / sit in decretis decens
¶ Aliqui dicunt quod sufficit se probare habuisse possessionem licite superioris / tamen
oppositio est quod non tenetur probare titulum / ut notatur supra in capitulo quoniam ¶ Sed contra
sit super est notabilem et ius tale contra petentem resultat / tunc tenetur
ex titulo possessionem iustificare ante restitutionem secunda ut in capitulo ad decretas libro
per quod ut in terminus contraria petit restitutionem aliqui quod ei compassibile
secundo ut in capitulo de multa / Sed hoc quando non est ius tale contra quando est hoc ius
ut beneficium possideat [illegible] / de quo referente / ut obstat
contra eum qui de eo quod nunc / impossibile libro / et loquitur in beneficiis obtinendis
non autem in recuperandis / et [illegible] quae dicit quod supra dignitate
[illegible] vel beneficio ecclesiastico obtinendo ipso quod dicit littera hic adeo pateat
valeat vitiosus ingressus non autem dicit regressus ut est dicit ibi glossa
consequitur sed verbis / et sic non tenet doctor dicto ad petitionem / secundo
si iudex mandat et est tali iudici qui est pastorum iustitia et de
stu dicens ex tenor ordinarii libro / ¶ Item oppono de capitulo [illegible] de filiis
presbyteri ubi clerico spoliato obiicitur non canonica institutio sed quod pater eius
[illegible] capella institutionem / solutio ut ibi notatur in glossa super [illegible] ille
non agebat possessorio tamen sed possessorio ut patet in principio ad dicti
quod [illegible] capella canonice fuisse adeptus [illegible] definitum
et itaque furti ibi furti non [illegible] furti ego [illegible] de deo
[illegible] / ¶ De actio furti est onerosa quod infamat [illegible]
qui venit in famam furti / ¶ Sed nec [illegible] furti quod furti furtive
[illegible] quod consuevit vel
[illegible] quod [illegible] nasciturus quod
¶ Etiam sit propter domini non datur actio recuperandae / possessionis venire

q[uia] unus verus dns recuperat rem / qr iudiciu[m] bulbi no[n] dat[ur] nisi
contra spoliatorem uel mandante uel ratihabentem / uno si aliqs spo
liauit predonem meum / ego contra illu[m] non possem age[re] / et si predo no[n]
competit interdictu[m] vnde vi ille predo tenetur tantu[m] de suo dolo / Item q[uia]
non d[icitu]r conseq[ui] comodum de dolo suo l. itaqz fullo ff. de furt. / s[ed] si habet
predoni actio reportabit commodu[m] de suo dolo / Ergo no[n] restituetur predo
tamq[uam] predo s[ed] tamq[uam] spoliatus utilitate p[ro]pter spoliacionis. t. si debendi
qa. ff. Bar. posteriorem medio cartam. In fine hic pluriu[m] glosam
bar. p[er] alteram media cartam de violento possessore et malefidei iuris
eligendi q[uod] eius electio cassat[ur] / et si sit confirmata dabo vobis unu[m]
p[ro]ponens primo querit an electio a q. possessore iuris eligendi facta
tenet bone fidei possessor / Sed b[e]n[e] malefidei possessor de violenti
defunctis dicit / 2o q[uod] si spoliatus iuris eligendi restituatur an p[re]stita
restit[uti]o q[uod] ea electio sit irrita uel irritanda. In d[icitu]r no[n] est irrita hoc
sed est irrita / Querit qualit[er] quarit[ur] possessio iuris in corporalis
p[ro]prietatis p[ro] illi q[uod] sit in possessione alicuius iuris sicut iuris eligendi
possessor esse actis aliquis iuris dicta possessio ad alium declarat quendam
de iure patro quod ante se vide quendam an electio a q. possessore
iuris eligendi sciat s[ed] d[icitu]r duo sit cas[us] p[ri]mus est q[uod] electio facta a malefidei
fidei possessore non tenet s[ed] cassabitur et si sit confirmata. Ro[tio] In
interpretatio sue gl[os]e possessor malefidei fructus suos no[n] fac[it] h[abe]t c[on]cluis
uno tene[n]tur de co[n]tractubus vel venditione / et de usur[i]s / c[ontr]a h[ec] in causa
ff. de rei vendi. l. si navis q. si in statu de offic. iudic. q. s[ed] si non
ergo si malefidei possessor eligat eum non faciat fructus suos / et
fructus possessionis eligendi est elige[re] q[uod] in hoc tal[is] no[n] facit electoz suo
z p[ro]prius si electio non est sua uel z voc[em] p[er]met[tere] nec z voc[em] possessio fac[it]
electio non valebit / s[ed] officio iudic[is] implorato cassabitur rei integre
restitu. 2. / Secundus casus q[uod] electio facta a bone fidei possessore
tenet declarat / quendam cum quod q[uod] bone fidei possessor fac[it] fructus suos
industriales sive iuris percipiat sive non ff. quib[us] modis usus fructus amittat[ur].
l. si usufructuarius ff. de acquire. rer. do. l. bone fidei / elige[re] aut[em] est
industriale fructus possessionis eligendi q[uod] p[er]venit q[uamdi]u ista hora fac[it]
fac[it] declarat / quia potest ut fuerunt forum / Item eligat hominem etate
maturum et p[ro] meritis litteratum declarat contineri / Et si dicamus
q[uod] sit fructus realis adhuc stat dam[n]um in qui et tales expensas bone
fidei possessor fac[it] suos / licz extantes restitui teneatur ff. si certum pe[tatur]
l. si et uere / S[ed] constat q[uod] si electio facta est consumpta est fructus hic possessionis
quia nichil potest irreal[is] illius fac[er]e vny q. ij. dilectissimi / Opinio
dico sit q[uod] si aliqz de fructu hic remanserit postquam constat expectes

abstulit

adalium ptineat / qꝫ officio iudicis id restituendum sit / C. de rei vendi. l.
item q̄ bona / et eodem mo electus ul institutus a bone fidei possessore iura
q̄ prius reddebat possessori / mo reddet vero duo q̄ demum pri. ecclesie
et hoc compensa decta possessionis cum etiam ibi cassata fuit electio / ecclesia
fuit bone fidei possessoribus ergo si restituisset electo tamen / sed hoc
dicto hoc i. casu / tamen placuit possessionem iuris eligendi / et qꝫ constat
expensas adtancitas ptinere respondet dicendo qꝫ adhuc restabat electio
facienda et remansit ille fructus et costans erat / no restituit ille
fructus tamen / sicut possessor bone fidei aliquando pro de fructus consumptos
aliquando percepit non tenetur restituere sed extantes sicut ut puta si in
duplo fructus percepit in horrea qualiter adhuc extant illos restituet
demum partis eorum / Subdit hic qꝫ sit ipm qꝫ dicitur de eqi possessoribus
iuris eligendi bone fidei procedit i. q̄ possessoribus quorum causa iure de
esse potest f. barbarus / et ideo procedit diversis iusticiis que sunt
a bone fidei possessoribus iustis / Subdebat hic ad hoc qꝫ est non
dignum qꝫ si quis est in possessione est violenta tempore eleget et
non ille aput que est demum eligendi potestas / et tenebit huiusmodi
electio / licet cum constat de iniqua possessione tassetur ar. qꝫ ct. uno / qꝫ
cum pdo est restitutus / ad defendendum iniqua possessione / quousque co
steterit de iniqua possessione eius / et ille puniatur qui eum spoliat ut
molestat / C. vnde vi. sed hic notata pertinent q. hic placuit / ex hoc quod
electio facta a male fidei possessore non debet cassari donec ipse i. q̄ possessio
iuris eligendi tolleratur

Conclude male fidei possessor digestis / de rei vendi. de fructibus eius digestis /
de consumato sicut ut non debet de electis / ut tamen competit interdictum unde vi
qꝫ cum spoliatus est restitutus ut potest compi contra eum de male possessore
quam possessorio agat / licet si officium iudicis implorauerit ut cogentur ille
debitores satisfacere tunc hic repelleret tamen compi / possessor autem ut se
non consumato debitor digestis / de fructibus unde notatur hunc primum de
parti ecclesie qꝫ si sponte solvendum prestaret male fidei possessor eum
prendi et contra ecclesiam sive petitorio sive possessorio agat male fidei possessor
potest compi et ipse non solvendo non spoliant eum qꝫ non sunt in possessione
vnde hoc iure abeis licet sit in possessione violenta digestis / q. violenta
possessio non contendit ut adeo depositis sunt in possessione s. de petitione l. si
et posito tamen non liberatur ar. de iure iuris c. cate. et sua lata prout
iustitie tamen non potuit competere vel indi q̄ vnum placuit si postea agit
que cum eo non debet procedere actio decedit est consumata / ut non decedit uti sal

Renuit hic utrum electo a violento detentore iuris eligendi debeat
videri deinde censuerint huiusmodi / dicit hic si est electus in consumatus

sit declarat / tunc missa / ¶ Si aut non est electus / sed intrusit se in platura
et est violentus detentator plature / ut debitores plature solvunt
sibi debita / ut subditi obediant prelato / ut ei de iuribus pertinentibus
ad platuram tenebantur / ut potest contingere hmoi violentus prelatus de eis
qui eum spoliaverunt quia ipsi non spoliaverunt eum cum non fuit in posse recipiendi
eiusmodi ab eis / licet sit in posse violenta dignitatis / tunc habet debet
quia hmoi violenta posse non extendit nisi ad ea de quibus fuit in
possessione / ad hoc c. de pet. he. l. si / et licet ei talia denegavit
post / sine violencia / tunc quasi sponte solvunt prelato male
fidei possessori tamquam prelato / vel liberari, sed debitor prelatori
solum qui dignitati tenetur / cum non eius dignitati sit obligatus / arg. ff.
de iure / iur. in re / nisi tunc quando cum male fidei possessore contra eum fuisset
et tunc contractum tenetur ff. de cond. indebiti / ~~sed iudex~~ si barbarius
¶ Ergo videtur quod debitores dignitatis et subditi de iure male fidei
possessori de omnibus iuribus debitis dignitatis / non obstante quod pretextu dei umquam
posse plature / ar. de instit. cum venissent / ubi possessor dignitatis
tenetur in posse libertatum inquantum dignitatem posse dignitas consistit
donec eiusmodi probetur / ¶ Ergo si non sunt possessor dignitatis male fidei
sed sunt iustus ab eo qui prelatus habebat / idem tamen de iuribus de iudice / et
littera ff. de in quod metus causa certum est quod est in posse / licet de eum
defende in posse donec apparet de iusticia possessionis / et de posse ut ibi
sed subditi qui sunt cum male fidei possessorem posse se subtrahere
et poterit secure tollerare contrarium / aut non faciat contra eos non
est licitus de sen. ex communicatione / ¶ Et non quaeritur aliter iudex debet
procedere et aliter possessor quam iudex procedit sed allegata et probata / et possessor
scientiam facere tenetur contra male fidei possessorem omnibus in aliis iura
ut hmoi denegante / ut qui conditionali de declarat quedam
¶ ut valebit debitori redditum si offerat se prelatus quod adversarius
est male fidei possessor / quia ipso est restituendus ut iste / et hoc
intellige de electo confirmato / ¶ Sed si simpliciter intrusus vult agere
in vero quam debitores dignitatis / et volunt contrarium de iure istum non
audiendum nisi aliquando obedivissent ei / tunc non audiuntur / quia
se subtrahendo spoliavet eum et tunc non ob contrarium iniquus possessor
tamen quod ipso sit restituendus / et hoc verum quando male fidei possessor agit
possessorio / ¶ Si aut in plenario contra iudicem / ut rogant sibi satis
facere debitores dignitatis / tunc possunt contrarium quod est male fidei possessor
et si hoc probant repellunt eum sicut habetur in eo qui est in quasi posse

Contra compromissum qui debuit eligendi interesse

eligendi scilicet ad quos de iure pertinet eligant compulso ab eis possessor
est duplice viam procedendi contra eos seu vult intentet petitorium quo petet
cassari electionem factam ab eis et tunc si compromissum non debuisti vocari
elige quia mala fide fuisti possessor Et si agat possessorio petens se
restitui ad possessionem eligendi qua spoliatus est non admittetur compromisso
peracta quia prius est restituendus ut supra Et sufficit in eius possessorio
restitucionem datum possessionem prima electio sit irrita ut vitanda facta
absque eius iure hic et in compromisso est Et sufficit enim possessori
quod in possessorio possessorem sit restitutus possessionem ff de vi et vi armata l. i. et si
tamen male fidei possessor eligat contra electum petente confirmari post
compromissum quod non debet confirmari eum sed fuit a male fidei possessore demum
patronus consultationis Et si quis electus fuit ab eis ad quos pertinet sed per
electionem sua confirmari et si compromissum quod sua est a suo possessore repli-
cabitur quod ab eo fieri non debet cum esset male fidei possessor et ideo si
non esset in possessione eligendi solum sed in possessione intendendi cuius
qui eligerunt hostis contra hoc si non cassaretur electio non esset restitucio
tamen restitucio sit in possessionem sicut responsio et hec opinio est verissima
quia sicut debent a die scientie contra e. quamvis et elige est sicut electis
Et hic est et verum causa contra in compromisso in ecclesia
Dominum quemcumque in qualibet queratur possessio maxime incorporalium ut est ius
et res corporalium corpore et animo ff de acquirenda possessione possessionis l. i. et sepe
sit amisso ius in corporalibus inducendo in rem corporalem Item si quis
vult dare alii possessionem decimarum potest eum inducere in possessionem fundi
decimalis et per apprehensionem unius glebe seu per possessorem pedis
super una gleba fundi vel apprehensa decima totius fundi sicut unius
glebe sunt contigue ff de acquirenda possessione l. possideri § i. et in-
fra non placet quod inductio in possessionem fundi decimalis queratur possessio
iuris utatur ff de acquirendo l. quod de l. sicut § i. corporalis et ff de
usufructu l. in principio i. possessionem ponit quod uti de esse fructuarium
talis possidet fundum non sit possessionem decimarum ut supra sicut
Item aut autem vel ut prebendalis possessio queritur per installacionem et
loci in capitulo assignationem de prebendis dilectus et c. dilecto Et si alicubi
est consuetudo quod per insignia in traditione possessionis iuris prebendalis tradatur
aliquid ei tunc de assignari prebendam sive sit prima sive quod
aliud quod vere sit acquiritur possessio ar. c. de consuetudine c. i. Et ex equalitate
dicitur quod queritur possessio iuris canonicalis ut canonicorum alterius
rei Et si utatur alicuius iure canonia intendens uti quasi iuris canonicalis

ut quis canonicalis

xlvj

vel ius talis rei ¶ Et hoc facit ad istam ut not. Jo. de cap. in c.
dilectus § q. ¶ possessio autem iuris eligendi non videtur posse qui-
bus eligunt et ab eo electus fuerat per electo alterius qui prelatus fuit
eligendi vel admittendi eis fecerunt probantur eum esse in possessione
eligendi substituendo electum ab eo ¶ vel admittendo non consentiendo aliquo
modo quod not. Jo. An. de elect. in integrum c. ii ¶ Sed licet talis fuerint
in possessione eligendi tamen ei renunciavit ¶ et eum in alium transtulit
vel idem non licet possessorem ¶ quia possessorum nobis est data potestas in gradu
possessionum ¶ non obstat de concessione rerum ut sicut ille possessio fert
sua videtur hoc enim possidendi licet multum contradicat quia
non dico officii se tamen ¶ Sed cum ille contra quem fert sua ¶ non videtur
desinere possidere vel quia ab alio electus fuit ¶ Et contra vi-
de consolatione electione possessio iuris eligendi non querit ¶ nam hoc
esset absurdum dicere quod eo solo quod dicit eligo talem possessorem eligendi
quaeret ut dicit Jo. de elect. in integrum tenuerunt ut predicti
quaerent possessionem eo quod electo proposito facta consentiat vel quod hii ad quos
spectat ius eligendi habuerint eum pro electo et confirmato facto
tamen meo nomine non est sicut qui ius animi contra intendebat possessio-
nem querere non potest ¶ Sed sicut Jo. in eo loco tenuissent quod
possessio eligendi quesita est electori confirmatio facto ¶ similiter quod eligit
et confirmato aliorum sed quod electum ab eo illi ad quos pertinet pro electo
habuerint ¶ vel illi qui propriam possessionem habuerint ¶ passus fuit eum agere
et prelati facere consueverunt ¶ in possessione eum querenda sicut est confessus
possessorum illorum qui prius possidebant vel saltem patria ut not.
d. de postul. prelat. c. ii ¶ possessio autem istorum ¶ iurium admittitur
ut quidam dicunt per duos modos eorum quibus acquiritur puta si
se installet per eum qui super hoc auctoritatem habet ut in c. de prebendis in lateran.
ut sit quod predictos degradavit de penis degradatio. li. vi. vel iudex
ut ff. de legis qui novit in fama l. ff. a c. ignominie
¶ Credit Jo. quod canonicam cum prelatis quantumcumque consumat hec plenam
administrationem et nomine ecclesie potest intentare mediam ad res
quas nunquam possedit ¶ Sed nomine proprio non potest sed tamen nomine
proprio agere electum ¶ quod dictum cuiusque ecclesie ¶ In verum dicit ad se pertinere
nomine proprio suo petere ¶ vel dignitatis de prebend. c. ostensis ¶ et cum uterque
possit petere vestrum vid. ist. de rest. cum dilecta
¶ De iure ad lege Jo. papam videtur hic quod agenti possessorio non preiudicabit tractatus et possessorium
iudicium perdit iudicium
videlicet super petitorio

q̄o ꝑpetꝰ / et ideo ꝑus de violenta eiectione qua tanta iusticie agi
dꝫ / et hic inst glo quod si agitur siml de violencia et possessione i. int.
dicto uti possidetis ꝑmo dꝫ agi de possessione quis possideat
/ ut postea appareat quis fecerit violenciam ff de vi et vi ar. l. i. / dic et ibi
intitulatis ubi notatur si quos dꝫ intelligi illa lex si aut simul de possessio
et ꝓprietate agitur ab alternatiua parte / ꝑmus est de possessione quo
/ et quoniam possessio est priuilegiata ff de v. s. l. sup. spo. si in
intentione utraque absoluat parte / dicitur de utroque sit sic q̄ stō
si primo tunc ecia / fatetur tunc glo. qui est contencio inter duos
quorum quilibet dicit se possidere / ꝑꝰ dꝫ interdictum uti possidetis tractari
q̄ q̄o ꝑpetuo / ut appareat quis possideat et quis petere possit / ua
alias non suadet ut alter possideat et alter petat a possidente / inst
de interdictis § retinende / ¶ Unde glo. plurimum videtur hic dicere quod
est ꝑdo est restituendus sed qui dolo fecit quominus petit constare restituendus
ff de doli excep. l. dolo. Solo illud intelligit in petitorio / quod dicit
i. c. cum super nos ff de c. t. ꝑo / vide ff de leg. l. regula et hic probat plenam
quod dicit petit debet quod destruit dolo facit lib. ¶ Subdit glo q̄
hic quod dixi est ꝑ ꝑdo est restituendus liceat verum est / nisi esset talis
ꝑdo cum vite nec opere debet / nec liceat vindicare sine iudice
se vindicare l. ꝑa. et ultra / quod dicit ut inst dicitur in contrarium ꝑetenda
re tunc ꝑdo eo quod iniquius equitas preferatur rigori iuris de quo ff de
re iur. priuin. t. bello lib. / Sed contra ex improbitate sua non debet quis
consequi actionem ff de furt. l. itaque fullo. ¶ Vel hic non restituitur
ut ꝑdo sed ut spoliatus / sicut depositarius recuperat rem depositam
non ut ꝑdo ff depositi l. i.

I tem non obstat exceptio ciuis / agenti interdicto unde vi / vel quod vi
aut clam cotis directo
¶ Ego ago contra te interdicto unde vi / dicendo quod me spoliasti possessione
uel agebam interdicto quod vi aut clam / sed dicebam quod vi aut clam
edificasti in solo meo / tu dicebas quod ego audiri non debebam quia
essem ꝑuinus / quod uenit in hec exceptio impedit possessionem et non ua
est tal. attamen non possit an restituta ꝑtanto est exequo res
eius tollitur ꝑsuitur ꝑꝑa excepte inimicus / ¶ Allegatur quod contra
spoliatum non potest de iure excipi nec ciui an restituatur sit
revesti spoliatus frequens l. c. / et inst tamen adhuc quod excipi possit uel litari
non sufficit sola super possessio violata / nisi sit in ordine executionis
s. ꝑtestato / qui dicit an restitui agere non potest / ¶ Item non quod repellit
accusator propter inimicitias ortas inter cuiuslibet hostis qui remittit

adnota) de acta tu optat ¶ Item sciens licz agenti possessorio pro
beneficio utique eius obstet exceptio ut hic tum si aget petitorio tunc ob
stabit obstabit eius (quod hic eius opponitur expresso in . i . durat
possessionem beneficij ut quia dicat hereticus vel de tali crimine except
sit quod beneficio videatur privari) ut extra de eo qui postulasti (Item
si opponatur quod in iure expressum ¶ Circo opponatur eius non i . durans
possessionem beneficij ipso iure ut adulterium primum commissum tunc talis
exceptio agenti non obstat (quod licz probaverit tum isto placito vivatur
an quod proinde ergo quod adhuc est eius petitorio agere ut ff . qui . de
possessione plura . mut . (vers . ple) . xv . de cle . quod sicut (fa .) de acta
attendens ¶ Decimo ad q . tum spa q est veritatis videtur
hic quod qui quis agit possessorio (vt et se de possessione violenter eiectum
vel adversarium clam possessionem intrasse (ei non obest exceptio eius quod
q dicti hoc pono aliquis clam i . pervenit possessionem meam ego ago
interdicto quod vi aut clam (nunc i . hic tunc ego restitui (ut glosa
quod non (quod adhuc non possideo (nisi i . duobus tantum (qq si post
ille clam ingressus est possessionem meam ego venio volens intrare
possessionem et non admittor (hoc casu est quod non accedo ad possessionem
quod suppositionem non admitti (ff . de acqui . posse . l . clam possidere
et cum admiserat ¶ Et certe agens interdicto quod vi aut clam
quod i . os certum non restituitur (quero quod consequitur quod hic interdicto (ut quod dum
possessor in solo edificatum est illud demolietur (hoc casu consequitur i . depens
prius restitutum fuit i . lite tam circa fieri a iudice Ex . c . xi .

Cc ¶ Conquerente spoliatus est a iudice cum fordine premisso ante
omnia restituatur ¶ Tum lambert . et accessit ad papam et proposuit (quod
sunt etiam quantumcunque tibi . ut arcus archiepiscopus cantuarien . spoliavit
sine causa (et absque ordine iuris hoc primo considerato (quod non licet
eis suos clericos suos sine causa spoliare quo et tenere eis papa
premissione predicta (quo papa si ita est mandat eum restitui Et hoc
sed si aliquis licz quod eum accedit proceditur petitum fuit contra eum expositio
servatur ¶ Nisi consistente eum quod iudex tenetur vel dicto eum violenter spo
prius quod hic archiepiscopus cantuarien . spoliaverat dicitur (et quod mandat
eum restitui et hic est verum si iusti . qui spoliat eum quod iudicium sine
figura iudicij et hic est valet vt hic q et sine iudicio spoliasti ¶ Sed
si i . figura iudicij spoliasti eum hic est sicut quod praesumptum . Reparat tum
clerici (decreta rgli ad bonum (tunc ipse si ipso facto hic est praesumptus quod iudicata
non audiret nisi appellasset (et ideo tunc ipse quod iudicaliter i . iuste de
appellatione ut non ipso iure cum primo tunc quod in de offi . de leg . si quis

quesivit si quod consequitur agens
interdicto quod vi aut clam

primo ponitur quia ipso .
ibi quod non praeceptum eo .
ibi restituitur iudicis ductu .
Iudicio et non quod legis pertinet
prosequens quod fuit a iudice in iu
dicio (non ut praecipue quod fuit
quod iudicis est non que
papa mandat quod restitui
spoliatum quod sit et ab .
spoliasti (Contra hic iudici
non solum restitui . vel de
veritate quod i . duobus de
parte cum clerici et decreta
equali ad bonum iuste
manifesta i . notoria comqua
possessioni sua vetarum
credit ipso dicta nisi aliter
de ipsa fidem faciat ut q y
si tum l . c . placuit

de sp(irit)u iuris de or(dine) cognitionum c. dilectus de prim(is) cu(m) olim i(n) s(ecund)o

¶ Dado no(n) q(uod) spoliat(us) ita d(ebet) restitui quod in pace possideat fa(cit) de resti(tutione)
spol(iatorum) c. veniens z i c. p(ro)posuis / et cu(m) fructib(us) unde p(er)ceptis / z c. [illegible]
et h(oc) vult h(ec) l(ite)ra q(uod) dicit p(re)d(ic)to cl(er)ico p(re)fatam eccl(es)iam cu(m) redditib(us)
unde p(er)ceptis restituas z in pace eam possidere p(er)mittas / ¶ Tercio no(ta)
q(uod) dioc(esanus) q(ui) cl(er)ico tenebatur [illegible] in sua dioc(esi) no(n) p(otes)t ut iudex p(rocede)re
et (com)pelle(re) eum ut doceat de tali b(e)n(e)ficio suo / h(oc) est v(er)um / qu(ando) dioc(esanus)
p(ri)ncipaliter se adversariu(m) illi cl(er)ico (con)stituit ip(su)m spoliando al(ia)s sec(us)
de off(icio) or(dinarii) c. ordinarii lib(ro) vi. ¶ Item h(ic) ad instanciam spoliati q(ui) i(n) re(gn)o
erat mota (con)cedit(ur) resc(ri)ptu(m) p(er) p(a)p(am) [illegible] p(ro)cu(rato)re(m) originale resc(ri)ptu(m) p(otes)t
impetrari [illegible] s(ecundu)m c. audito(ri) / h(ic) i(n) iudiciis i(n) q(ui)b(us) ve(rum) est
actor z reus q(ui)lib(et) impetrare p(otes)t / in aliis vero iudiciis no(n) lic(et)
possessori resc(ri)ptu(m) impetrare ut p(re)cludat viam i(m)petendi petitoria
z si possessor impetrarit resc(ri)ptu(m) est surrepticium / ex quo eu(m) [illegible]
alteri sibi i(n)iuriari [illegible] / cu(m) no(n) i(n)telligat(ur) i(n)iuriari q(ui)
cor(am) iudice suo ius suu(m) p(ro)sequit(ur) ff de in ius voc(ando) l. i(n)iuriarum § i.

¶ Ultimo q(uod) no(n) d(ebet) quod illu(m) [illegible] q(uod) tenet(ur) defende(re) [illegible]
[illegible] c. uno de electi [illegible] ¶ Videt(ur) h(ic)
cl(er)icus dicebat se eccl(es)ia spoliatu(m) sine iudicio / et s(ecundu)m d(octores) q(uod) si est
ita q(uod) o(mn)ia d(ebet) restitui z si [illegible] restitui [illegible]
[illegible] qua est spoliat(us) / ¶ Sed q(ui) p(ro)sunt [illegible]
[illegible] debe(n)t [illegible] et [illegible] spoliat(us)
[illegible] restituat(ur) / ¶ Sed [illegible] i(n) iudicio [illegible]
[illegible] no(n) aut(em) ordo seu [illegible] restitudo

¶ Item q(uod) ordinarius p(otes)t [illegible] p(ro)cede(re) [illegible] ordine no(n) [illegible]
ubi [illegible] est notoria [illegible] i(n) [illegible] ex officio suo p(ro)cede(re)

¶ Sed si ordinario esset notu(m) solu(m) tamq(uam) [illegible] no(n) p(otes)t [illegible]
[illegible] ¶ Item videt(ur) [illegible] archiep(iscop)o [illegible]
ut [illegible] spoliavit suo b(e)n(efici)o restituat et post restitutio(n)em [illegible]
[illegible] delegatu(m) / ¶ Sed si archiep(iscop)us [illegible] voluit [illegible] sup(er) p(re)scripta
[illegible] potuit / ¶ Et [illegible] v(er)um est sup(er) [illegible] vel cau(sa) sup(er)
[illegible] ut no(n) [illegible] sup(er) ea audita

¶ Sed pone q(uod) archiep(iscop)us eu(m) nollet restituere [illegible] possit eu(m) coge(re)
ad restitucio(n)em faciendam / ¶ [illegible] restitue(re)
aut [illegible] si q(uod) [illegible] sup(er) p(re)scripta [illegible]
ep(iscop)o delegato [illegible] potest / [illegible] ¶ [illegible] datu(m)

ei post restitutionem | ergo an restitutionis cessat delicti poenas | quousque fuit
sta restitutio | Item scribendo ut iudicium datur est ipso facto lata fuerit
restitutio quod hinc consistentiam conditionis ipso caret ¶ Solutio Item
videatur littera sonare | tamen dicit Inno. et hoc alia fuit ratio ipse quod episcopus
fuit eps tolis iudex delicti utique | ar. ff. de cognitione | ubi notatur
si qui alia debent intentioni desinere ff. de verborum significatione intelligentia
etiam vel hic licet ipse Inno. | nam dicit hic si est ita tantum archiepiscopus
debet etiam restituere si clarum est | quod sibi non demandaret quaestio eius
ipso facto suo ita esse debet sed eo negligente restituere delicti cognosceret
si eum sine iudicio spoliavit ut hic in glossa fi. | et tunc eum restituere
epi oxon. | ut suppleret negligentiam ipsius et forte plenior fuit for
litterarum epi oxon. quam hic continetur

De r. m.

¶ Ex tua missa petens restitutionem coniugis | Item probaverit coniugium
coniugis contractum vel aliter est planum | Restitutio quam viro probati
desponsationem et copulam | et dempsimus in pietate temerari | nisi sit
magna saevitia viri quando decisa consultatio sic pronuntio | et salvo
facit primo mandat restitutionem fieri cum timebat sic prudet consulit
ligendum eius fragilis est tanto | ubi si aut
¶ Matrimonio contracto inter quendam militem et quandam mulierem alter
divertens se ab eo accedit mulier ad superiorem proponens consanguinitatem in gradu prohibito
¶ Illo lato sit oblato vir dicebat quod cum muliere illa tunc per
libera de puteo cognovit carnaliter cognoverit | et dicebat se
uxore spoliatum Ideo petebat se ante omnia restitui | mulier ista
replicabat de saevitia viri dicens quod restitui non debet et vir ea
persequitur odio capitali | Iudices ~~dubitant~~ dubitantes quid esset
faciendum consuluerunt papam | quibus papa mandat si constiterit quod mulier
fuerat viro desponsata tunc | et ab eo cognita papam mulierem
viro restituant | sed tamen ante restitutionem mulieri sufficienter caveat de sua
persona | Item nisi esset tanta saevitia viri | quod mulier merito
de eo diffidat | ut ipse quod tunc in isto casu mulier committat alicui
honestae matronae custodia | et stet in loco tuto | ubi a viro
vel parentibus ex parte viri violentia inferre possent | donec causa
matrimonii fuit terminata ¶ Item petens restitutionem coniugis probare debet duo
primo matrimonium contractum et in eo coniugis litis est ut teneat bone
consensus | licet aliter sit nulla pro semper probatis consensus et induant
publicae honestatis | licet aliter sunt ulla sic debet probare copulam carnalem
et tenere ad possessionem et debet iusti possessio et ti lo iuste est spatium
tamen ubi in tentatus inter eum vivi debet probare ti lo de quibus in e. gl.
pte et cetera

tunc dici potest ipsi hic petitionem
agebatur ut ius ... contra alium
intelligitur in possessionem ut si esset sponso
nisi probet litteram desponsatio
et copula et est specialiter
ipsos pro predictis compotis
aliter fiet restitutio sponsae probata
salvo quod habet per lites
hinc tamen dicitur eum | Infra
et hic que non est quam capitulo
et in vir contendit quod se petunt
tunc per consanguinitatem forsan
copule illis | libertas
ut alio impedimento tamen
videtur hic tamen non obstante
pendente sponsus poterit probabitur
redditur
Custodienda ut ponatur in
loco religioso et secure de
sponsus cum laicum.

Beneficiale … 167

Oz querit que est ro quod posso miroy carnal dz insistitui q tuo. dic ro est triplex pma qz lib homo possidere no dz pt sine
iure h e excepte. ideo sola posso no sufficit. Scdo qz in causis
sunt h agente rest .… ho excepta possez copula insistitui h e
addetinas li. bi. Tercio qu ad petit hm tam qualite. dz
glite pbarj deuistitoria l. abeo et ideo tu petat restitutoz
ipius ut sibi miroalic remitte. dz glite miroy pbare fo no qd
pbato qtracte miroy. et pbata copla carnali dz vir fac tam
tuius restituat. f. pstitue tamen sufficiente iudicio dei pmte
ht eius qui pcaucon pt iudicio copli. ff si et no pt copli p.
cauciony spma cam bu capitali odio psequit no restituet.
ff mili ponet. in loco tuto aput aliqua honesta matrona ut
hic dr. et consanguineis pprys sociata. ut dt omo pxpiy q istuc
ff gof ul ponet in loco religioso & de ptim attedeus.
Et certo no tuo q mdo dz litigantib pmde deleto tuto
i despo cu loco ut lit no qt attedeus de off deleg statuimus
li bi. Vide ic mdi pastor syden. Venio adglo paz dixi
in po mdi petens resti. quaz. h duo pbare mz lue qtra
so carnale coplam. Requirit gto qualiter pbabit mz tunc
qtractu seu lbue sibi desponsatam. dt mco q pbat qssiy de
puta vtusq i mz pubal depute copssiny i desposi mes laz
et t tuc sracti. Oz pone bn pollet restitui talis ocepit
de gradu osag. pstituo mug est aute restez audieda. dict
duo st. cag si obiat gradu lume lege sua pstito no est audied
au restez h e cognitione. Si aut lege dima ut i. thit p
batones impato bel audiet au restes i e stras. Sedo glo dic
milia tag spales i quib no dat aute omia resto nou in gi
in doma ut lit no qt. c. i. z in ipe d petio a posso q ultimo
ptotu. Et hoc scoglo qd pet restitucam quam no obstat excep
osag. Oz q dcordine qsoy intelligimus. Ubi mhei peteti
bezo obstat excep. osag. cu m gradu lege sua pstito. Sed
s agebat petio io obstat. secus si possio agere ut hit.
Secunda glo que est sup hibo et abeo qmita querit quare
petens restes dz pbare coplam carnalem. Videtur qz paula
coplam qmiges introducit in q possoz. ideo cogno petens
restez dz pbare se possedisse. et spoliatum fuisse de off deleg.
osultacoib mto dz pbare coplam pxp huit q possoz. z st duo
h pbare petes restez quam ut dixi s. mz et coplam.

not in hic posso duo
pbanda pet sile et
bon sedit

Sed querit glo. an debeat probare integre causam iuris sui vel sufficit probare possessionem vel interpretationem. Et quo ad restitutionem sufficit probare siue iuris siue possessionis siue interpretationem. Item que est quasi possessio deputati et nullum subest impedimentum. possessio que est pura deputati sicut ipso possessionem iuris possessionem adherentem secundum Innocentium. in tex. quod non obstat exceptio constitutionis et tacita possessione. Item intentionem sicut probat spoliatus restitutioni et canonice coplam subscriptam ... responso ergo quod videlicet quod integre sunt ... debet probare duo de possessione quod sit se compte talium et coplam quod se compte possessionis sicut est in aliis similibus ... quod est duo debet probare et ... sibi constituta esse. et se ea per dicendum usum fuisse deinde actionem ... aut interdictum. et de ex glo. quod tale possessorium dicimus hic in nota cum de quo no. ... proximo ... pastor. Dubitat glo. quis intentat possessorium istud. ... aliis possessionibus de iudicio qui possidet possidet et ergo secundum in aliis ubi plus sufficit probare se possedisse spoliatum esse ... ex consultationibus. Item videtur hic adhuc ut iudex restitutionem uno probata despoliatione licita ... debet facere ... sed prestare cautionem sufficientem iudicari de ... quod quarendum sufficit cautionem intelligit dicit fideiussoris vel pignoris ... mandato vel sine mandato. Sed nomine cautionis ... unde cautio intelligitur. et hic est ... prestita cautione iudex debet restituere ... quod cautionem prestare iudicari si autem ... ...

Cum venissent. Si quis pacifice possidet alio mortuo possessionem ingressus expellitur restitutionem pretendam ... petere ... querela ... ibi respondemus.

Casus ... est ... et ... archiepiscopus quandam ecclesiam ... rectore ... ecclesie ... sancte trinitatis ... forma. ... rectore ecclesie qui annuum censum solvebat ipsi archiepiscopo ... ecclesie ... et eo mortuo pleno iure ecclesia illa cedet usibus ecclesie sancte trinitatis. Mortuo rectore canonici sancte trinitatis ipsam ecclesiam ingressi sunt etiam illam quo ... archiepiscopus eos expulit. ... possent petere ... sed quod sic. et ... est ... possessionem nomine possidet. Sed cum ille clericus canonicis censum persolvebat sequitur quod nomine eorum possidebat. ideo possessionem ingrediendo ... ...

Seca

Destinatus sicut esse potuit de iudicio ... de possessione ... defectum ... ... restitutionem ... ... interim ... nomine ipsorum possidebat ... quod prius archiepiscopo solvebat ... est ... ...

Cum ... est ... possessorium

palin tenuerit vacose non sit ingressus licet inibi antea archiepi non
inquisierunt ¶ Nos si collectum fuerint ingressio etiam sibi collata
per papam / et ibi per fuerit spoliatus cadem tunc institucio vide
vi. pt age contra ipsum ¶ Quo quod etiam pt concedi in specie / licet non
vacet et ideo dicitur clerici si vna dierum ecclesie in illis concessio tenet
viuente / et non vocato rectore ecclesie preualeat tamen concessionem non prae-
iudicat rectori ecclesie donec viuit et si vacat etiam pt casare
non deputato defensore ipsi ecclesie valebant concessionem / non prefato
plac sine tutela ¶ Vt sine mense nec suo capo vivere / ut valebat
qua consuetudo ut in dicta clerici si vna. / facit de dona pastor. conpetit
iudicet ad c. in dotem per ubi non valet concessio ecclesie non vacantis
vero inutile ut ibi scilicet in specie ut hic ¶ Ergo non quod prestationem
census aquirit ei possessio cui census soluitur hoc vero que de voluntate
antiqui possessoris soluitur ut hic scilicet si sine eius voluntate ff.
de aquirenda possessione l. quemadmodum que si conductor / facit ff. quadrupedes vsufructuarius
tamen l. pomponius / ff. de agricolis et censitis l. lucius / in decretali iud.
c. cum bertoldus de sententia et re iudicata et in c. olim possessio est vult littera
hic quod dicitur interim ante ipsum archiepiscopum declarat ipsis canonicis annuam
soluet pensionem intellige quam ante soluebat archiepiscopus et etiam
postquam tempore si istud interim idus non deponebat / alias
si diceremus quod archiepiscopus in possessione in ecclesie constituisset novam et pensionem
soluendam per eos ipsis canonicis donec viueret / hic esset contra c. prebendam
de rescriptis si gratiose / vbi dicitur quod novum censum eclesias imponi non potest / nec
antiquos augeri / Nostri tamen tenent contrarium dicentes quod nova pensio
hic fuit imposita / plenarium quod dicit hic ante episcopi / et in dicit annua pen-
sionem et non dicit antiqua / et dicit ad c. prebendam verum est sine ca-
nonicam census constitui non potest si contra sit / contra hic fuit causa quia
ad plenam possessionem adeptionem sive Vnitatem deuoluebatur / et canonicum
est in sanctorum et religiosorum decens sacrificium / set licet hic concessio
in clerici si vna dierum etc. tenet ergo in tantum sensum quod certo non
quod hic possidet tunc nomine possidet in despectu si diligent. sed ut-
rum non est quod consequens plus / et hic per possidens non perdit possessionem
licet moriatur ille per quem possidet / facit quod ideo in c. olim possessio de re-
aquirenda possessione l. vltima quia est tamen mortuo clerico ingrediendo possessionem
ante ipsa non aquisiuerunt possessionem quod non habuerit si antiquam
continuauit ¶ Ad quod in c. de prima pastor ubi illi quibus ecclesie conceditur

in p[re]sentatione[m] no[n] post adire possessione[m] sine auct[oritat]e dioc[esa]ni [com]pleta collatione
[illegible] p[ro]p[ri]a auct[oritat]e s[ed] possessione[m] ingressi q[ua]re male q[ui]d[em] dicit
aut collatio sit app[ro]b[ata] et tunc ex hoc no[n] intendit p[re]stand[um] q[ui]busd[am] dioc[esa]no
p[re]iudicabile ius sit exp[ri]mat. Ideo no[n] lic[et] possessione[m] ingredi dioc[esa]no
inconsulto ut infra c. pastoral[is]. Item si fiat collatio ab ep[iscop]o tunc [illegible]
ip[s]ius ep[iscop]i dioc[esa]ni [illegible] tam longe q[uia] [illegible] qui legem
ap[er]tius dic[er]e potuit c. de consuetudine cu[m] dilect[us] [illegible] q[uo]d et intelligitur
sit concessa licentia ingrediendi possessione[m] [illegible]. Sed dicas
q[uo]modo licet fiat collatio no[n] lic[et] auct[oritat]e p[ro]p[ri]a ingredi possessione[m] ut l.
[illegible] ff de acq[ui]renda possessione [illegible] no[n] loquitur
[illegible] nove possessionis [illegible] antique [illegible]
q[uod] no[n] solum [illegible] collatio [illegible] assignata pensionis [illegible]
q[uod] sunt [illegible] tradite possessionis [illegible] de consuetudine [illegible]
[illegible] domum meam [illegible] alicui [illegible]
[illegible] retentione[m] [illegible] tenendo sibi possessione[m] [illegible]
possideo [illegible] domus. [illegible] nomine [illegible] l.
[illegible] Sed [illegible] concessa possessio [illegible] possessionis
[illegible] solvendo [illegible] pensionem constituerunt se possidere
nomine canonicorum. [illegible] glo. [illegible] possessio [illegible]
[illegible] tempore et no[n] [illegible] possessionis [illegible] continenda.
[illegible] cu[m] canonici no[n] sunt ingressi [illegible] no[n] habuerunt possessionem
[illegible]. Et si [illegible] lic[et] no[n] inveniat [illegible] tempore canonicorum
[illegible] tempore [illegible] nomine [illegible] constituit
se possidere solvendo pensionem. [illegible] dicens [illegible]
[illegible] prior possessor et incipiat
possidere nomine canonicorum. Quomodo ad p[re]sentem glo[ssam] videtur
[illegible] electionem [illegible] tenebat esse
[illegible] etiam no[n] vacantem [illegible]
[illegible] post electionem ubi etiam no[n] vacabat [illegible] no[n] [illegible]
[illegible] concedit [illegible] glo. [illegible] concedit [illegible] no[n] lic[et]
concessio [illegible] collegio ut hic. [illegible] collegio [illegible] et
[illegible] suo nomine [illegible] emolumenta [illegible] morte
[illegible] lic[et] sic dicat glo. [illegible] no[n] vacans [illegible] concedi
no[n] p[otes]t ut [illegible]. [illegible] sit ut hic fiat ad [illegible]
[illegible] ecclesie. Et hic dicit [illegible] glo. [illegible]
patro[nus] p[otes]t concedere [illegible] alii [illegible]
[illegible] glo. est expedita [illegible]

dicit q[uod] no[n] vacans [illegible]
[illegible]

[illegible]

De resti spo

Flradhie est possi lz binio
tempore desponsata dt hostis
ingenium pudp pt notasse qd,
spinalis i qua amota est
aps mup vouot z pham no
faciente mentiony de hac cla
z pdo i hac sa bin facta est
dest mentio q dere pdi int
ceteras | Citavet supp sed.
post assignatoz litaz z t
no ob de ap. ut debut; sim
host
Arbitr qz mil p fiebat cor
ordinario Judicibz spett
amaito sup qsagnitate.

Ex Conquestione C. mulieris ... attinente alt restituz petat ante omnia restitutionem primo porrit appellaut querelam sco dat judice ibi mandamus | Cum matrimonio contracto int t mulierez b militem et mulos necessit ad ppaz z impetravit appt consagtatem litas ad sepositionem tn cla ap. hc | Cum tm qua citavet p delegatos | comparuit cor dicto suo diocens / q ipius ipa inz qx alt militi cartis ipm inz carnali copula consumata | at ples procreata | sed bir cam in consulta ecclia asc vellomit | Ideo petiit cor dicto suo restitui | et interim mulier insist mitam ad ppaz pimpetendo sup restitucione fienda | Tandem delecti pparte biri impetrati fit tune mulierem mulier comparens petiit an omnia restitui / qui denegantes restitucionem volebant procedere in ca principali | et obiit mulier appellavit ad ppam. ppa biso appe dat judices madans eis qz si ita esset mulieri bir ante omnia restituant | et si ipz p appez acceptata fuit venerint i injuriam / et tunc cum mulier restituta fuerit cum mulier sive canonico decidant | Ubi qui asc obiciit conjugem non pt ante restitutoz uxoriz attinere. | ¶ Nota delectis sup causa unionali pt bi spti depossionio cognoscere | Et si mulier dicat se spoliata possione bir ita qui agit possorio non sit audiendis exceptiones ante restituz q de dinor proino et q c litis nisi in casibz excepti si in. | Ubi fo quod exclusio spectante abagendo sup petitorio cognoscet delectis depossorio inclusio | Supra.

Item ola apc remota | non tollit ap an pt i iuste gravat | Supra pastoralis.
¶ Item videtis qz ista mulier primo petiit sibi bir restitui cor dioc suo pz. qz mulier p delegatos citavit | et postea citata p delegatos itze cor eis petiit restituz biri | Sz q judices delecti p ucti fuerunt priores | | q cor eis petit non tenet ut corp precesso de sco h. po stulasti | Et o bes est precesso cor non tenet | Sz mulier non comptit dependentia lis sut dic q ancq petijss cor diocesano ipsa fuit delegatis judicibz pututis | ¶ Supra quotiens aliqz incidit negocio principali | sine quo principale est tractabile | illo omisso judex sup principali cognoscere pt | sat q no. de or cogni. c p o sat t. ecclesia de judi | Sz hic judex potest cognoscere sup consagte | licz sup po. conjugi ilo fuiss t. | Et o quam lz totu i incidentibz no pulcat sed hic facit de ordi cogni c. fi | Item q bi detur pp q male possessit | mandando si est ita bir restituam mulier | qz aut mulier opponebat spoliatoz i modo exceptionis | ut actionis | Si i modo exceptionis | licz debuit audiri eius pbacio | non tn

pbata spo^c i modu excep^is debet restitui q^z iste no est eius effectus
s^z decoll^e qui tu delecti // Si i modu actionis tue q^z spoliaverat
hic rubricam reque^is / et confractus i modu que^is et ur sibi egit
contra istam mulierem eam inquiriendo et mulier sup spo^c requirendo
et ideo no debet s^rle ea que^is sup confract^te / s^z alibi debent s^rl
tractari ut i dc^o c. cu dilecti / Ego dic q^r hic spo^o no obiciatur
p^rmo^m excep^is / s^z p^rmo^m reque^cois / et ad que^m go^o s^rl debent
hic c^rtextu firmari s^z c. s^z doy q^r i^t t. i. / quia questio reque^o
sunt sup duab^z reb^z tunc reque^tio po^is no facit s^rle tam que^is
sup p^rete seu petitoria ut i hoc q^o / Aliq^z aut ea questionis
est petitoria reque^is possessoria sup eadem re tunc facit s^rlere
petitoriam ut hic et ita not^t go y q y t i. / hic cu tam pe-
titoria^m quia possessoria^m intendebat tamen verum q^z ibid^m intro^m
et ita dt y s decor ogni c. s^i biua^m medius / s^z sed videtur
q^d sup eadem re sit reque^o et hoc tradebat go pie glo / Ostend^z
dt q^r licet hic sit bos inhic eam ty h^z no est veritatis bos ut p^z
p c. cu ecclia s^rutrina decta poss et p^e nobilis sup eadem re-
quirat^e rubricam que^is requestionis ty ibi possessoria^m requestionis
no fa^t s^rle petitoria^m q^uestionis tu ibi sup eadem re agit s^r sup
iure eligendi / Sed dicebat ysti quod si canonici aliquid eccl^ie
petant electionem sua confirmari et adversarii petant restitui in iuris
vindicabis petitioni canonicorum / hec sunt opinio^n ho^stis dicentis q^r
sit / Ez ost^f ts q^o in p^dicto cap^m cu eccl^ia s^z c. p^rpo / et c
tu sup z c. cu dilecti / Et ad c. istud videtur / contrario modis spo
q^r ista mulier spo egit possessorio et postea vir petitorio / Ideo facit
s^rle petitoi^m s^z decor ogni c. sup spo^c q^z ista mulier petijt resti^z
ante ingressu^m tac cor^s ordinario et ex cor^s delecto mulier spo
liatoz deducta^m rubricam requestionis deducebat eandem rubricam co
ceptionis / ad conclusionem concludendam facit q^r no^z p q. or m
dicto c. sup spo^c / Sed hic sunt repellit^r abutendo q^z spoliando
mulierem p^fuit eius minime s^z c. Item tu quis s^z minima abutendo
repellit^z y decreta c. repellit^z / Ez prima s^olo no est vera
q^z mulier no querit possessio s^z requirat ty^os etia no distat
prima mulier ante ingressu^m tac petijt resti^z cor ordinario et ex
cor^s delecto q^z mulier no petijt resti^z i iudicio s^z go s^r pari / Si mulier
s^rda q^z hic no apparet q^r rubricam excep^is de spo^c ess^z exceptum
/ Licet ppter iniurtiam q^z iniuria no repellit^r appetitioe iur^s
sui y b^z c. omnib^z / / que dt q^r c. no dt petitor^m suspendi

ꝫ ſpoliatum reſtitui / q spoliato notoria erat / teneatur ꝑſona opio-
ſ qn ſit reque poſſorio / ſup eadem re ſup qua ſit ꝗue petito-
rio duplex eſt effectus reqncois ꝑmo q facit ſile petitorium / ſo
ꝓba ſp reſtituit et id tenet ſo ay 2 ccc ſo aliꝫ / Adhuc ſpo
oſt ingitorum induta ſ adt in eadem Ouaua dic quiꝫ / peti
torium ꝓcedens dirigitur contra eandem ꝑſonam et tunc poſſoriu etiam
ſequens facit ſile petitorium ꝓcedens ſup eadem re / Sz ſi petitoriu
ſup eadem re dirigitur contra ꝑſonam uidam puta qn petit electo
ꝯfirmari ut in c. cu eccla ſutrina de ele quis / Et tunc poſſoriu
ſequens ſup eadem re no facit ſile petitorium ꝓcedens / Item quit
ſi ſuus actor impetrauit reſcriptu / Rndetur q iudices ꝓcedunt
intuitu actore q vult eu requirere unq pt ſu dt / Et pt
impetret iudicem 2 titet pte ipſe velit deſiſte reus pt queue
actorem / Et id dt ipe ſi citatus no poſſit ff de v oblig / ſi ſtipulati
ꝯ ultro / Et ro q iudices ſup ꝑſonis et rebus in ſcripto ꝯpreſſis
ſunt inſtꝫ de reſcriptis / paſtoralis / Item q iudicio redditur in iuuitum
ff de v ob l. ꝯtinuis / Sz hoſtienſis pt vero eſt / ſi citatio patuit
poſſit tunc iudices debent ꝓcede in iuito actore ſecus ſi no poſſit
no obſtant iura in ꝯtrarium allegata q loquuntur qn iuſto eſt ſuadenda
ꝗ ſit ꝯtractum ul aliud actio inſtituta p c. gratu et relatum de
off deleg / Poſſꝫ tn dictum Innocentij intelligi qn ꝓ bono publico
tueſſet i petitiue / ut puta ſi eſſent luc i petitiue ſup i quiſitoe
tunc eo ptibus i iuitis ꝓcedit dedita ad petitionem ſecus ſi ſuper
re ꝓpria ſeu familiari tunc no ꝓcedit i vito actore / Nam
poſſꝫ etiam lacerare reſcriptu ſi vellet / ꝯquo ſpu adhuc non
ꝓtauit ura tunc eſt reſcriptu i petrantis / ſꝫ poſt preſentationem efficitur
toc vtꝫ pti / ff ad exhibendum l. tria ꝯ ꝑmo / Iſte Iudex
ſunt iſta tulit ꝯcluſo vero impetrante actore poſſionis ꝯtencionis
iuditij que eſt uera proſequitur eam queram ſ ſpoliacois 2 ſic apat
ro ꝯquocitat ſz qu / q quere ſit cauſe ꝓprietatis 2 poſſionis ſim
Io ſunt / Et impetrans pt ꝯcludi tripliciter / vno ꝓpt ultima
reſcripti q i petrat ab eo co uideatur 2 annulatur ab impetrante et ꝯ
contra que eſt impetratio de reſcriptis c. ꝑmo li vjo / Secundo ꝯcludit
q impetrans no vult ꝓtare reſcriptum 2 tunc q deletur ante ꝓſentacionem
reſcripti no liꝫ ꝯtrarium iuſtis de ap ſup eo. de reſcriptis paſtoralis ꝯblata
ea queris / q no putatur reſcriptu tollitur et renunciauit

3us cas est qn̄ ip̄te putat iudicia pmam tm reqnetois i pedit
qnentis et tūc durat sola requenaō et iste est cas t. uni
Item querit hr̄o qn̄ de simplio impetrato paliquē i quo gtinet
ius alteus / Ut si eccl̄ie metropolitane gcedat ꝑ capitlm me
tropolitane eccl̄ie eligat metropolitanum ad suffraganeis suis
vulgo capi. metropolitane eccl̄ie pt illi simplio renuciare et dd
est qd̄ autem eo vtat ꝑ sic ꝯ de pact l. si quis in gscribendo
Et si cam vsū est simplio ut et sine vsū illud putat suffraganeis
et alteus renunciare non pt sine suffraganeorum assensu ff de pactis
posse l. si absenti / Item dt hr̄o qd̄ si actor petit aliqua rem
ul aliqua iura reus pt de suo dñio dote ul qd̄ illa iura
ptinet adipisci et si docebit declarabit dño et sua peo sin
pt sat si pcessū habet ul iuribus cessisset ff de reiuē inr ſ z si
Si aut reus no pbauit de iure suo nichil sibi adiudicabit
sz tm absoluet ab impeticione adūsarii ꝯ que ad ius eius de iure
suo no pbauit p̄lr̄ fact ꝯ de off deleg / cu gtingat
Item videt si vir actat mrō . z ut ab eo se spoliata petat
restitui ante omia est restō facienda / Item qn̄ agit possorio
no est audiendo actor an̄ restitucionem / de dilatoriis positis
et q. c. litas / Ab ista regla excipit hr̄o quinqs casus quos ex post
ꝯ sup uerbo no debuit / Primus est si obiciat agenti possessorio
fornicatio notoria que p euidentia patz ꝯ . qui fil filios de ad
ulterio hr̄o / vel alit publice fornicata ꝯ de diuor . sign
Secundus est si obiciat ꝯsanguitas dira l. ꝑfecta ꝑ obiciens i ꝯtinenti
patet est pbabe / elius ita sine et nichilominus tam lit deneget resto
quo ad carnalem coplam in aliis tm sit restituenda ut ibidem quo
casu ꝯ. hr̄o no potuit / Tercius casus si obiciat actor rei
iudicate sup eadem petitione ꝯ de off deleg c. cum iuris et
hr̄o et ꝯ no ponit / Quartus cas est qn̄ vir est adeo sevus
qd̄ mulieri de viri seuicia pudenti no pt ul ipam pseqnt
odio capli ꝯ c. ex transmissa / c. litas et istū casū ponit ꝯ
hr̄o aut spoliatam pbare optet qd̄ sine iur ordine sit spoliata
et cum ul possorem fuisse de offic deleg ꝯsultatoribus / Quintus
hr̄o si sua auctē recessit no ꝯpetit ei resto ꝯ sibi i putet
ꝯ qr debuit recto / Iste addit sextum i casu c. ꝯ ꝯendemus de
diuorciis ut si vir i fidelium qui ꝯtat ad fidem catholicam voluerit cu eo
sine ꝯtumelia creatoris pmanere et ex fornicaz spualem
resto no dat / Septimus ubi spoliatio obicitur i modu

not q qr gosspo͡ıs pıudicat pu͡li ets py lit gt obiıt redere uit iuost͡ı et solut

Exceptionis decor ggui ad dilect alios cas bide c p͡o ut lit no gt
videat q magna sup ibo ante ingressu vae et post pre
mittat ut dixi in an decordine facti istius ca qualis maritus
impetrat l͡rpud ad separatz matri ppt psagteri / alii aute
ingressu tue pulis / et post lit sibi vestitui postlauit iudices
denegarunt vestes / et pp d͡t qp h͡t fecit no debuit contra ifert q
qp go spo͡ıs i mod actois pponta pıudicat pu͡li ante lit gt et
post / Et pp h͡c qui d͡t ante ingressu vae et post al͡ı de ca possis
pastor obiicit ¶ Et q except spo͡ıs est dilatoria ergo post lit
gt opponi no pt q deve udi uit iuost͡ı / Ad i q i sat bidet
d q solueudo fate gra͡ı dicens / Et vg gtestat lite ou actoe
ngonte petitorio postea despoliatoe i mod except͡s obiice no pt
ut i mod actoius / nisi durate iudicio bellet age despoliatoe
i mod reque͡s de decor ggui cu dilect et de rpt / dissica q reg
apuos li b ¶ Et dices quare h͡t go spo͡ıs pponta i modu actois
pp dz iuvg tu͡do d͡t qz illa pris itentauit vestz z sibi i
putet f. lau / qz no crit peti͡o autem illa vestes impetasset
Nam illa aute ingressu vae cor / or͡o et ets delecto pcepit vestez
bui z nichilo compulsa fuit ingredi iudi petitor / ut ce peteret
vestitui z tu iudices denegassent apuit / Ad glo dicat / Sm
in h͡t z de ca poss c. sn / qd inca inno͡li aute i giessu vae
et eis pp qq audit petiuis quia vestis / qz go spo͡ıs sup ea
re fat pl͡e petitorium pcedeute / Nam dicendo q tu me spoliasti
re h petis dico te capit re et ideo nunc ea bendicare non
potes / qz possessiua no est pma veibendica͡o de iud parata et
io h͡t no solu h loco inca inno͡li sed et in alia causa ut
ad glosas dixi scripts glo est notata talis st textualis
Gravius violentus vero de fructibus etiam qui pcipi potuerit
restituere dampna resarcire et dei iuryas satisfacere appellitur
prima ps pouit de casu querelam sup qua ho dat iudice ibi mandas
tu quathomadat que pseparatent z posst poni casus p
de c tu beuissent ¶ Quidam archieps spoliauit bois mo
nachos dolensis monast / et dampna alia et iniurias irrogauit
eisdem ¶ Qua re fres pdicti conquesti sut dno ppe / Unde ppa
mandat quibusdam qtis st gstiterit eis de p missis / appellaut
pdm archiepm restituere / omnia que abstulit pdis monachis
et dampna eis plenarie resartire / et dei iuryas satisfacere

restitue appellat / q est i z forte i violenta ap hensioe possis aliquid coptauit rebus ecclesiae sum petro et ab.

competent / Provideant etiam ut fructus perceptos a raptore
atque violentia / et quos percipere inde potuissent / Si non
fuissent spoliati eisdem restitui faciat cum usuris / Ideo quod spo
liator tenetur restituere fructus quos ille perceptos / vel qui percipi
potuerunt / Et ideo quare tenetur restituere fructus qui percipi po
tuissent / quia spoliatores presumuntur male gubernare res captivatas
ut dicit Hostiensis in prima glossa quod si ago interdicto unde vi / Veniunt
fructus licet non petantur in libello licet in decretis fieri mentio in summa
hoc ea que veniunt accessorie / vel fructus sapit: interesse veniunt
licet non petantur hic est verum si prius decretis sit mentio in summa
Si autem fit summa tantum super principali non facta mentione accessoriorum /
decreto debes agere non potest ut possis peti fructus et super obmissis
supplendum hic ff de eo quod certo loco l. ultima / Si autem plura petantur
licet quedam principalia sint quedam accessoria tunc secus est ut in § alt. l.
ultima / Item nota quod fructus ante litem non veniunt nisi petantur
fallit hic in interdicto quod in interdicto unde vi veniunt ante decretoria
Item in actione quod metus causa arg. illati metus / Item si agitur quod de
exc. et si quis intantum ff quod metus causa l. si et post litem contestatam veniunt
etsi non fuerint petiti ff de officio iudicis c. ... decretis fiat
decretis mentio ut dixi supra / Videatur summa quos videt
quod isti dicebant se spoliatos et ipsa mandat eos restitui / si constiterit
de premissis / quereret quomodo qualiter constabit de premissis et quod dicit quod
de violentia debet constare per testes si adversarius negabit
Si res amissas probabit per iuramentum in litem quantitatem ... ad rerum
qualitatem et taxatione iudicis premissa sequitur ab eum quod metus
causa c. ultimo ubi dicit C. unde vi l. si quis ... plenius ... dominis
olim / Venio ad quedam magna que sunt declaranda et solvit
licet quod intelligitur de fructibus distinguens inter fructus naturales et in du
striales et inter possessores bone fidei et male fidei et violentos
Vos videtis violentum tenet de fructibus non solum perceptis sed etiam
qui percipi potuerunt / Queritur quomodo an isti possint deducere expe
sas factas circa querendos fructus consumendos / et glosa
sicut dicit quod sic / Et hoc loco licet tam in bone fidei possessoribus
quam in male fidei possessoribus et in predonibus ff de peti. hered.
l. sed adhuc § fructus et l. plane in fine / Item alius casus
contingit quoniam hic quomodo deducit impediat expensas ff soluto
matri. l. fundus ... in fine et ff soluto matrimonio l. fructus / Et quare
deducuntur expense quas fecit quod consumendo fructuum ut puta si

emissor vasa possunt acomodari vini vel qui sunt in necessariis percolligendis
fructibus / Et fructus intelligitur deductis laboris expensis ff. de oper.
servorum l. fructus ff. de usufr. l. quod in fructus / et ff. mandati l. quia
dementia q. Item lator / xii q. ii nos. Sed cum ibi tractat distinctio
vos videtis / quod tenetur quis restituere fructus / deductis tamen expensis
q° Sed queritur ad quos fructus restituendos quis tenetur primitus quod
quidam sunt fructus naturales quidam industriales / Naturales sunt qui sine
industria humana proveniunt sicut pira poma cerasa / et herbe
silva / Alii sunt industriales in quibus magis laborat humana industria
quam natura / et sine humana industria non provenient sicut frumentum et
huiusmodi silva / Modo ad quem adquos fructus restituendos quis tenetur
restituere fructus industriales extantes ante litem contestatam / sed consumptos
non / Post litem vero contestatam tenetur restituere universos / C. de rei vend.
l. certum / Male fidei vero possessor sed non violentus tenetur restituere omnes
qui percipit ac eos provenisse ante litem contestatam et post C. de rei vend.
l. si fundum / Si vero fuerit violentus tunc tenetur restituere preceptos
et eos qui percipi potuerunt per ceteros possessores ut h. d. c. 6. c.
consequente et C. de off. deleg. cum causa / fructus autem naturales sicut sunt
poma pira et silva istos non facit suos eos bone fidei possessor
sed tenetur restituere universos ut ff. de usufr. l. fructus / Sed glo. dicit
contra si sunt extantes tenetur eos restituere si non sunt extantes tenetur
restituere in quanto locupletior est factus / Sed in fine glo. C.
de rei vendi. et fructibus / Concludit quod qualiter restituendi sunt fructus et dicit
quod remittit dicens dicta hec asti demulo officio iudicis / Dic quod
fructus industriales bone fidei possessor extantes restituit iudicis
officio sed si non extant non tenetur ad restitutionem / Si autem sit
possessor male fidei puta sine aliquo titulo non tamen violentus tunc
extantes tenetur restituere rei vendicatione ut l. i. C. ff. de rei vendic.
Si non extant tenetur de proprio ad estimationem ipsius fructus ac. / Sed
de percipiendis non tenetur nisi non est violentus dicatur ex quo hoc
fallit in casibus / Primo in actione ex interdicto ca. s. quod vendidit qui metu
compulsus est ff. quod metus causa l. si certum / Secundo quod emit ab eo qui scit vendere
in fraudem creditorum ff. que in fraudem creditorum l. aut pretor / Item qui
emit contra legum interdicta in aut ca. de non alie. aut per mun.
pro rebus et si quis igitur colle. fa. / Item qui emit rem ecclesie sine
solemptitate quam hec pro xii q. ii sine exceptione / Item qui emit rem ecclesie
non servata solemptitate C. de sacro. ecclesiis l. i. vel in auth. hoc ius porrectum de off.
iudic. et est item in glo. ai.

Olim cum ei qui non possidet restitucio denegatur / primo ponitur facti
narracio / secundo dictio ibi intelligentes
Episcopus tirdonien quasdam possessiones sue ecclesie tradidit cuidam capitulo
sub ea condicione quod in illis possessionibus fieret quoddam oratorium et hospitale
secundo quod tres solidos tempore capitulo tirdonien episcopo annis singulis ... solverent
debebant / 3o quod rector instituendus debebat ante episcopo institui / quarto
quod ipse ille rector et fratres prestarent episcopo obedienciam manualem
Quinta quod episcopus dominium sibi loci illius reservavit / Hiis quidem omnibus
factis et oratorio constructo instituto rectore et fratribus ex loci aut
pulcher magister templi appetebat ad illum locum et cepit bla-
diri rectori et fratribus ut se subicerent magistro templi et illi
ordini / illi aut inducti prece eius tradiderunt se et locum magistro
et ordini milicie templi / sub istis condicione si placeret episcopo
sine cuius voluntate dicebant se nil facere posse / Hec facta magister
templi intravit illum locum et ipsum occupavit / Cum autem hec
ad noticiam episcopi pervenisset ipse ad ultimum ... venientes compu-
lit magistrum / postea hic magister templi cepit litigare super possessione
recuperanda contra episcopum tirdonensem / coram papa.
Papa autem commisit iudicibus cum ipsi cognita causa ipsam suffi-
cienter instructam remiserunt ad examen domini pape / Papa comperit
invenit tamen quatuor capitula ... considerativi / primo quod
rector et fratres illius oratorii tradiderunt illum locum magistro sub ista
condicione si placeret episcopo et capitulo / Secundo consideravit papa licet magister
fuisset ingressus possessionem / tamen illud ingressu malum fuit est ei quesi-
tum quo ... magister non ignoravit instituto episcopo et capitulo eius infirmatus
possessionem accepit / Tercio quod episcopus statim cognito de hoc ei constitut-
um vi repellendo ipsum magistrum expulit de loco / Quarto quod idem
magister ipsa temeritate ignorante episcopo possessionem ingrediendo potuit
et debuit suspicari se ab episcopo repelli / Considerans ergo papa
quod ipsi magistro non erat quesita possessio / et propterea non potuit agere
interdicto unde vi / ideo absolvit prelatum episcopi et capituli. Ab impetitione
mandatorum magistri / Verum quia in facto proponebatur quod
episcopus in repellendo unde vi modum excessit / ideo papa magistro
actionem reservat / quod si episcopus modum excessit debet magistro satisfacere de
iniuria in ... expellendo illata / Nota ei qui non possidet
denegatur restitucio de ... debere consultatoris / et non competit
restitucio ei qui sub condicione possidet si ea non constante fuerit
spoliatus / Verum si res donata alicui sub condicione et ipse condicione
non constante rem ipsam apprehendat / si illis res auferat ab eo
tunc non potest se dicere spoliatum ex quod sub condicione possidet non dicitur

Ut hic loquitur de episcopo et capitulo
tirdonien qui simul agunt
ex locus de quo agitur tunc per-
tinebat ad ipsos ut indivise
cap... ipse et episcopus ageret possessionem
sibi statim fit quod ... ...
sit agitur ... tamen
episcopus hic in hoc casu ...
... / Oratorium ... differt
ab ecclesia ... ...
... / Constituerit
ante episcopi quod ipse ut ...
... ...
de ... ...
Tres solidos non ... ...
episcopo sibi loci dominium et ...
... ... non ...
... ...
... ... et non
... ... ab ...
... / Investitura in
institucionem ... ...
... ...
... ... / et ...
... obediencia non obligat alios
nisi ... ... mandato ...
sicut ... ...

... ibi ...
... ...
... ... 91.

possidet ff de vi l. tede dicitur q(uod) actio suspensus in eventu quo
non sortit(ur) effectum nisi q(uod) lite adveniente de app(ellatione) p(er)tracta de q(uo) in
appositis verbis / Item no(ta) q(uod) vos p(ro)phane post(ulationis) tradi possit
ut ibi fiat oratorium et hospitale / et ut vere talis loci q(uo)que
denti solvat(ur) census / et q(uod) concedenti liceat instituere rectore(m)
et fratres in loco ad conspicuitatem manualis obedientie p(ro)st p(er) q(uod)
talia oratoria et hospitalia diocesano subsit sicut decreti domini
c. de xenodochiis / Item est q(uod) diocesanus talia loca visitat
secundum c. p(ro) li. bo. et talibus locis cimiterium p(er)tinet ponere
de iure s(ed) vel non scisti et sine eius consensu talia loca erigi non
possit / Et no(ta) in hoc q(uod) non contingit decreti de talia
hospitalia possunt institui conferri tempore vide in dicta clem. q(uia)
contingit / Item no(ta) non p(ro) possessionem s(ed) alius causam me
ignorante i(n) credito facit q(uod) non c. c(on)stitutum ad q(uod) in glo(sa) p(er)
...pt duobus causis ut ibi in glo. et vo(lo) q(uod) l(ice)t ipso se de supp(licatio)ni
posse repelli cum in mea notitiam devenerit / Item no(ta) q(uod)
violentia inferri i(n) rebus lic(et) illa repellere statim cu(m) de illa
constiterit p(ro)ti ff ad l. aquil. l. ii c. cum q(uod) festum et simil(iter) q(uod) vis p(re)sen(tis)
se(n)tenda est repellenda s(ed) non illata i(n) rebus ho(c) repellit vis
in s(e)ntenda ... dumm(odo) fiat in continenti alias intervallo non
videtur se ad alios actus ff ad l. aquilia l. facta immo et q(uod)
p(ro)t scribi conventuallo s(e) aggregat amicis qui vis inferre(n)t resi(ste)re
sed se ad alios actus non divertat ut in dicta l. facta ff ad l.
aquiliam / et dic q(uod) in continenti inst(itu)tis q(uod) inferens comes
cum e(st) sanguine fit c. ut sunt de sepulturis / Item no(ta) q(uod)
episcopus p(ro)t agere nomine locorum sibi subiectorum cum p(er)talibus locis
agit episcopus nomine sue ecclesie facit de successione ab intestato c. si
de q(uo) p(ro) le nos q(uia) si de un(de) tu deputata reprobo dixit(ur) p(ro)
... / Item ... / Item no(ta) q(uod) sententia absolutoria fert(ur)
in p(er)sonam ... sicut facit de fide instrumentum inter dictos / sicut et
condemnatoria de eleccione(m) ... / Item no(ta) q(uod) i(n) sup(er)
p(er)ti ius reservari quod non reservato de ... ius ~~reservari~~
p(er)ti sed p(er)scripsi una iudicio fit q(uod) non in l. tractato c. de sententiis
et lite conspicuus / Et q(uod) hec sen(tentia) reservatoria tenet lic(et) sit re-
servato generalis non conspicuus ... q(uod) reservet fiat q(uod) ubi iu-
de ... expressa causa / Item videt(ur) q(uod) episcopus retinet sibi
dominium illius loci contra videt(ur) q(uod) ista retentio domini fuerit
superflua in solo pensionis ... ...

Successoribus successores
tenentur obedientiam facere debent
s(ed) non aut(em) consuccessoribus
... fuerint ... libertatem

dt bn pbet possom ut ibi 2 q de re iudi cu blo... Item
q rei fuerit no pt hr dnm iuste de re sua dimissione q in
illis ¶ Et hic gstructa oratoriu Ideo epus cuius dnium in
retinere no potuit dt epo retinuit sibi dnium loci quousque
locus fiet sacer ut dt retinuit dnium cpalem lz in omnibus ecclesiis
sibi subiectis xo q i pt ista 2 dnium in seculare rei sacre hr no
pt ut in grosso pau ¶ lz spuale sio bn sit i dno plato
vo adminstrationis et possessio i iudicium debuit epus defendi
ut hic & destitutis epus l sanctis ¶ Item in posso fuit tradita
magro cu posso lz plenum facti de gpu cu uno ergo debuit
restitui qz et pbo est vestitus dc & i libs ¶ Bo bn est si esse
sibi tradita posso pure sz hic fuit tradita sb gdicoe si epo
placeret ergo no possedit aute extante gdicom ff de o ... g
l cede dicom ¶ Item videt epus in gtinenti repulit bn
vi q ulli lz indice bellu pt qz principi ff de cap 2 post
li reuss l hostes prom qui c i et ultonius licuit clericos
potissime religiosis bella moue 23 q 8 clia hic erant
osbua pte tanti et epus cpalia pssone religiose ideo bn
hic fieri potuit sine pena caois si epus aradmite ¶ Bo sm
Io ch ¶ In vonda omnibus est licitu moue bellu pssua ut
rex plaz defensione nec dicit pr bellu sz defensio ¶ Et
si aliquis eicitur sit de possoe sua licitu est ei in gtinenti ad
hisurios i pugnare 2 violencia flagrante ff de vi ob l co
tumis 2 qz dictu est ulli lz indice bellu ¶ Item dt hic bos
de bello quali pe lz indice mouere q bn bi l i de mo hoc
fiat cu moderamine inculpate tutele s paritas armorum
2 tpis gsecub l in eod tpe & bn bi l i nisi esse aliu robustior
qui tm pugne offenderet sicut alius armis q arma sibo
gaut ipsum fortitudis ¶ Istud quod dixi violencia fla
grante Io an intelligit id est angl passus violenciam
ad alia negocia se diuttat ff de duobus reis l duos et in eo
gs uor & de ele c quia ppt pp uko mox ¶ Tum aut hoc
dum gcessa sit no est ulla auctas pilapis ar ... bn
di dehys ... ut si impugnates & defendentes to
tas no cadunt nisi iniang miserit in hospitas q pte erat
de domo cpue sine violencia ut hic collegit 2 dictu t
suscepimus ¶ Et qz dictu est qz no lz indice bellu nisi
principi ¶ Sz pone qd inpr indicat bellu calic et ibi

capiuntur homines eccie nunq efficiuntur servi et videtur quod sit iusta
de psonarum qualitate in pncipio dictum / ch no qr intelligit quod capti
in bello indicto per pncipe efficiuntur servi verum est quod in dictis contra
inimicos fidei sed indicendo in ceterum bello abutitur ptate et idco
nunc non pcellum autem qr gessa abutitur ptate xxi q iii pcellum
Item si placitum est in bello noie eccie bene pt clamare capite ꝓpto
sed non occidere ut dz ipse pugnat / ff de iu fisci ut obstat / de spoliado
l. vbio qr ibi aliquos ꝑcussit ut dt iu hic / et demum scandalum
rememorabat / cu gsti 2 dt iu hic si aliquis sit in ꝑplio contra
raptores ul ad defensionem pca ul alioꝝ licz in pugnet et lapides
iactat dum modo desius actibus neminem occidat non est irregularis
de eccle ꝑcusso tpblio a vbio 2 ꝑ dehon / c. ꝑltimo Item
quid si aliquis tenet domico q ullo. volt uel vende nunq si
subripio tudem desuo cariam ancte ipsa possio illud tene sine
pcco dt iu q sit dumo co tali furto ut malo ut scandalum
valeat ꝑinc contra uxorem ul contra familiarem ul aliu quemqz
ne dolus compensabitur cu dolo ff de qpe sucoibz l. cu amico.
Videamus de iii istiz c. et / primo de gressione qua fecit ep̄s illius civitatis
cu adiectione pactorum / secundo de retentione qua fecit ep̄s quo ad usu
et loci sui / tertio de transitione domum taliter ꝑ fecit civitatis
magro militie facta / quarto de gsideratione ꝑc ubi dt multum mo
inquisitu ꝓtraditionem magro militie templi / ubi quod licitum
oppo possessorum mgredi satisfacere / ii dz de gcessu moi Circa
primum dz de gcessione loci civitatis quia ꝑpetuum facta sbca gditione
quod ibi esset oratorium / et videtur quod fuerit sup ubo oratorium subca
gdic que mtyxit i subca forma / Nos videtur ep̄s illum
totum gessit ordini civitatis subca gdic / q ibi esset oratorium
et no gdo vos ꝓphana ꝑt gcedi subca gdic ut fiat ibi oratorium
xbm q i electio 2 ꝑ de ꝑbendis sigtur / et q dt subca gditione sbca
forma ex q dic a submodo nup illud dote qd ut modus
et gditio / qr ca / Sz contra videtur q h gcessio fuit roiata
eo q fuit tpale datum ut spuale fiet qr datu fuit locum ut di
fiet oratorium / sic gdat spuali tale recipiet / qr de illo
templi gstructo tres solidos annis singulis ep̄o psolvere debebat
Solo ha i sudo impplu ig gloe / ad pmum dicit qd dando locum adhuc
ut ibi fiat oratorium no gmittitur simonia / xbm q i electio
de ꝑbendis sigtur / detensibus gueta / qr in traditione rei sue
pt appone quis gditione que placet de gditionibus appon vel
et ubi et ita no est gditio simoniaca

Nota et videtur resolutio

ep̄o glo

Nec pretextu manualis obedie quittit symonia cum etiam
alias ad hoc illa etiam teneatur cum sit indirect[e] seu tortuosa sy-
monia . xxi . c . iiii . ¶ Sed pretextu census quod eps concedendo
ecclias prius locis ut sibi aliquid de censu reservaret . decli[ne] de-
consti[tuti]s . in talis censu dari potest vero spualem sed in indicium sub-
iectionis . vel de ea possit et aliquid detineri ubi tum contra-
no quittitur symonia qui id compulit quod de eius sui consci . sed
sed de eius toto tempore epis abcens debet ipsius subiectionis sed in
in fundacione componi et constitui potest ut in decto . R . electis . sp.
glo . no sex . qui et cetera quod non in licitum est dare tpale seu
rem spirituali vel ecca fiat spualis ex dono possessionum ut ibi
fiat oratorium vel ecclesia vel ex dono rerum ut ecco fiat calix
vel ornamentum ut ordinetur de ferius non ordinandis c . ex libertate ¶ Sed
si dans spuale ut alius tpale papet . sic non licet . quum eps
sibi temporalitates sicut in ecclia donando illam capitulum alteri
ecclie ut illud censum sibi retineat quia illa etiam prius ad hoc
tenebatur de resti[tu]cione spoliatorum ¶ Videamus de tradicione facta iugis
pretextu ipsius loci et videat glo sup ubi ea condicio apposita
ubi dicit glo nisi hic condicio fuisset apposita . Vos videtis quod isti
symoniam tradiderunt iugo militie templi se seu sua sibi ista condicione
si epo et capitulo complacat ideo quot quia vtrum licitum aliquem hos-
pitalis esse in consulto dico suo possunt locum suum imponere
alteri subicere dicitur in preiudicium suum sit sed non in preiudicium epi . sicut
sic si simpliciter fuisset facta tradicio preiudicasset illis fratribus
sed non epo vel alteri cuius ius habet et de dona . iure de locis arum
et quod ipse uncto ea dilecti et de ea tempore quod dicitur isti non
noluit habet subiectum quia subiectione se illi iugo subiecerunt
sed si epo placet sed quibus se tradendo in preiudicium ipsorum tam
se subice possunt ¶ Similiter ille locus et ei se subiciunt sit
iuxta regulam de re[gulis] lic[et] [te]ra[m] tam vel statum mutare locum
post superior in consulto de hiis que sunt apostolica . c . quoniam locum
aut eis subicere non licet quia hoc spectat ad auctoritatem epi de quo per quod
c . religio et in medio causa sed cum excepti in consulto ipsi se cuidam
subice possunt vide de re iudi[cata] sborta de cetero cum tempore
¶ Videat glo sup verbo tradita subiectione ¶ Videtur ipsa relato
ad se negotio cepit considerare pro iure quatuor quod ille locus
et simulacra sunt traditi iugo militie templi subiectione

Sed si ius sicut non est
simonia

Sed ubi ista quod quo
dicunt
tam sicut glo

querit et soluit

non [illegible] et eum dicitur in
uni optando probat se sibi
debet si declaratur eum non
posse optare suo censet
illi sitisse possessionem quod esto
venditudo non potest ut sic tantum
possessionem fiat et c ut dicitur

ex q

vz si epo placet qui g incsit quod cdicone no obstante tradito
no valet ar. j. de g di appo c. dett z c. bez nisi de v ob
cogdo li ¶ Oz q ist est pdo est vestitus v c in litis ergo ic ingr
debuit pmo vestitu cp quo fuit expulsus ¶ Eo bez est si
possidisset sz iste ingr no possedat et tunc dominu dr eius possede
ca qd ostat ff de aquir. posse l. qui absenti et si quis et
colono suo no animit possessionem qui sub condicoe vendit ff de
aquirenda posse l. si ad me i. pt z ideo cu no possederet
no potuit spoliari et ideo no restituit iste ingr quia non
fuit spoliatus ut s. e. olim ¶ Videat glo sup illo pendentem
fuerat que incipit ut scias videns ipsa dicit q nulli pui
vio pendentem fuerat invbytatu q qui qualit sit pendentem
circa possessionem hic est quali posso pditur z q distinguit quia
aut possideo rem aliquam pmo aut palus s. psi ul aliam
Si retineo rem pmo. licz vetedo aie pote illo tn animo
defendi rem adhuc cum sic retineo nisi sciens negligam
possessionem amicte ff de aquir. posse l. si adeo ¶ Oz quid si
ego vetedo apossoe mea et tn aio retineo talis clam me
ignorante ingredit possessionem nuq cum plus animo et q
no poecept duobus casibus sinu qn aliquis clam ingredies me
revertentem no admittit ¶ Secundus qn suspicans me repelli
no accedo ff de aquirenda posse l. si id quod et ult z l. clam possede
et qui adundinas ¶ Sed i glo ibi cognito ſtricto et venit
q. dett qoe ego quo possessionem no aio defendi alius clam intrat
cum nuq quatito ſtricto possit cogpelle alium z q. dt q sit
ps p c. istud. ff de aquir. posse l. q meo noie et ult ¶ Sz si
alius est in possessione noie meo puta filius ul colonus tunc si
ille coppellit ut alij tradat possessionem statim pdo cum ff de aquir.
posse l. possideo z hic bez i re i mobili ¶ Sz si quis rem
mobilem occupat statim pdo. possessionem ff. c. l. si rem mobilem
¶ Contra q ut scias qui quis pdit possessionem dic quidz qd possessor
pseuar z similr ut ille qui fundum possidet z stat ipse i fundo
et dicunt aliqui qd recedendo a fundo i mediate pdit nalem
licz q. l. i. ff. c. ti. reprobet hunt inte in quia sequeret q duo
possiderent insolidu io dt si res sit in possessionem no pdit nalem
licet recedat ul nisi eius remotus cadit a fundo tunc sequit
q retinet nisi alter ingrediat ul nisi recedat aio pdendi

possessionem. ¶ Quidam quis possidet palam puta per se vel colonum tunc si alie compellitur ut alii tradat possessionem statim per eo causa ff. de acquirenda posse. l. possideri § quod si servus et hec vera sunt in rebus inmobilibus. ¶ Sed si quis rerum tamen mobilium occupat statim perdit possessionem ut ff. e. l. si rem mobilem. ¶ Sed glo. dicit quod sit contrarius casus quia colonus meus reddit de possessione tuo si recedit aut non defendit ergo dicunt naturalem vel civilem perdo. ¶ Si defendit perdo naturalem non civilem ff. de acquirenda possessione l. si de eo. ¶ Sed qui colonus moritur tunc dominus perdit naturalem quamdiu per colonum civilem quem per eum non habuit retinet. ¶ Si tunc dominus neglexit apprehendere corporalem perdit et civilem ff. de acquirenda possessione l. si de eo § si forte. ¶ ¶ Tertius qui tradit alii aut tradito est vera aut ficta. Si vera quia actualiter tradit preiudicat domino l. quod si servum ff. de acquirenda possessione licet alii contra. ¶ Si ficta quam colonus de possessione vendit alteri in illo preiudicat domino ut l. qui vius § f. si conductor ff. e. t. ¶ Idem si perdit tunc non preiudicat domino. ¶ Certum quod colonus eiicitur tunc aut sciente domino ignorante et non preiudicatur domino quia iudicialis eiectio non preiudicat et tamen possessio ut not. in c. cum ut litis non contestata. ¶ Si pro privato tunc preiudicatur domino quamvis ignoranti et quantum tempus requiritur ut perdat peregrinum possessio habet glo. ordinariam l. si de eo § pro ff. de acquirenda possessione.

¶ Videtur quod super illo quo adiectum quod petebat reddi absolutus videtur quod spoliatus absolvit pontifex. Cum ibi petere magister militie templi super restitutione et non quia qui petit restitutionem debet probare se possedisse et spoliatum fuisse ut de ord. de licet Hyspalensibus sed. magister militie non possidet Conquo sub iudice possessionem acceperit et sic qui non possidet non petit restitutionem. Idem si possedit sed possessio vel contra x. q. iii c. i. Vel si obiciatur quod in contractu decetur ff. de bo. et be. int. l. i § Cum ibi cum de ses. quod si vero et aliud est possidere aliud in possessione fuisse ff. de acquirenda possessione l. si quis alterum. ¶ Videatur glo. finalem videtur quod contra absolvendo pontifex episcopi re finit magistro ius agendi et episcopus se defendendo modo concessit et ergo defendens se de se defendere cum moderamine inculpate tutele de. ho. se. l. i et ii de rescriptis sicuti. ¶ Deinde queritur quod unquam isti compellentes magistrum et alios religiosos de domo sua cum et per ipsi possessione a iure ablata et de se quod non dubium quia iniciens violentas manus in talis religiosos

o q. i capit sic pz quod non sufficit probare. Videt ratio quod debeat probari.

Et nunc ad pet. contra et solvit distinguendo.

gũsos sit cõti ut ibi ¶ Ex q̃ contra q̃ epõ tũ sius cõpellendo ingum
repellebat vim vi et licitũ est vnicuiqȝ se defendere. ff. de res
qđ si vo ñ de fer. qđ si vo alit̃ q̃ si vo ubi sit eciã vim sibi in
ferre qñs vi vi repellat ut ledat no ẽ ĩpt̃ hec ad ap tam
fedem trãsmitti ꝛ ht̃ vero sit incõtinenti vo vi repellat cũ vim
vi repellere oẽs leges et omnia iura pmittũt ut ibi
¶ Preterea quia isti .s. epõ crop̃ sit admissi p̃ ꝓpriam adagendi
et defendend͛ qđ nõ esset ꝑ ꝑ eos cõcitatos reputãt ꝑ.
depõ post restitutã ¶ Ex ista ro nõ valet quo adistã tãm
q̃ nõ agebant ꝑ defendebant se contra ipso ingum q̃ petebat
restitutã ¶ Dicas quod si facimus cõpposito cõcessẽt ius
in cõpellendo incidunt ingꝰ ꝑ vim vi repellere licz sed in
incõtinenti mẽpate tutele ar ꝑ ꝓm q. in nõ insendum ꝛ ff.
ad l. aquiliam si cõplag. ꝑ. tabularia de fer. qđ ut fame
¶ Tunc si alit̃ no possent se defendere nisi modũ excederent
ut tãn credo illos in sumã incidisse si aliã repelli nõ
poterant ff. ad l. aquil. l. ꝑ et fin. ꝑ scio ¶ Si vo cũ ignorit
cõcessissent modũ | nõ essent ꝑ ti armis defendendo flant
dign. ꝑ. ill. de fer. qđ dilecto. lib. ¶ Et sic concludas repel
lendo vi vi si tã cũ vel religioso tedt si modũ nõ excessit
nõ est cõgnitus | Si cõcessit cõpposito | aut cũ | vel q̃ alios
vim repellere nõ potuit si cõpposito excessit est cõgn. | si aut
vel q̃ alit̃ se defendere nõ potuit nõ est cõgn. ¶ Vltimo ju
stit tractat | An plati ꝑt agere prim͛ loci subiecti vel an
cõseruat͛ rectõs loci ꝑdicti | Et an ꝑt cõtudiciam vnius flat
¶ Litteras
missio deb̃ ꝑ in sit ꝛ i c. cũ dꝑputati de mdi ꝛ in decis
iubet de ꝑt Sc^{a} ca^{m}
Litteras si contra petente restitucõz ãng opponat͛ cõsanguitate
i gradu pꝓhibito | et offerant͛ ꝓbones parte recepto ab opponente
iuramento de malicia denegabit͛ restitucio quo ad thorum
ꝛ fiet quo ad alia Si vo ꝓbaciones ꝓpter nõ sit fiet plena
restitucio nisi magna sit vim sencia | et pmo ponit thema
sedꝰ cõcludet ¶ Quo videt ibi sine ¶ Beda ꝑt pri^{o} lit
tre intrus | pmo ita ꝑ istorum ponendo diuersas opiniones illas
cõsequit͛ ¶ Quo ibi nos aut soluendo contra q̃ aliam opioz allegatt
i 2° ꝑ ptra distĩ^{o} soluit | ꝛ sm̃ melio; distĩctõis ꝓsequit͛ ibi ꝛ
si vno po nit valorem cõtra vnum casum excepit

L edificalt ad aliquenam hoc
i tendit cõpras mortalit
parat sed donum ul edific
ul stalli i gehenna i inferno
Scio ꝛ in mlt ꝑ istud non
sunt de respõ drenis
Vltimo q̃ dt restes q̃ sunt
faciendo quo in quo
In effectu i cũ carnali
copla ¶ Ad ualadium
cutie eo ecia inadeundo
dispensat sicut ꝛ tollendo
de cognatione spiali c. sup eo
ꝑ vero dt q̃ sit nõ
sine dispensatõs ꝑ cõiun
litigatõs

¶ Restitucionem a re(gim)po extra p(ro)uinciam constituto ¶ Quendam cum uiro lis
orta erat uidelicet Dorotheam uxorem / et Bartholomeum virum / de restitucione
restitucionem ¶ Illa enim mulier dicebat se quittam in contractu matrimonii consang(uinitat)is
viro suo / et ideo ab eo postulabat separari ¶ Sed maritus dicebat
se spoliatum uxore sua / ideo ante omnia restitui restitui postu
labat / et quo ulterius se ab eo ipsa teneret dilatum mulieri aut desecacio
bui ecompiebat ¶ Posito themate isti articulo uo surgebat dubio
¶ Cum uero petenti restitucionem mulier ecompiebat de consanguinitate illi quod
in quo sedes apostolica dispensacione non posset nec eo consueuit et probaciones offerunt
parate / an debeat restitucio fieri uel denegari propter istam excepcionem
Ipsa istud dicit sunt in ista questione erant tres opiniones / prima dicit quod
restitucio fieri debet alia quod non ¶ Tercia dicit quod quamuis debet fieri restitucio quamuis
non / primi qui dicebant quod restitucio fieri debet mouebat per decretale
litem ipso .ii. c. ex conquestione que redarguit iudices / ubi mulieri patenti
restitucionem opposita fuit propter excepcionem consanguinitatis denegauit restitucionem ¶ Quod
contra istos uidetur obstare partium intestine ¶ Sed ipsi uident tamen
illud essecmanam i aue Nam esse post spoliacionem aliquis est
restitutus tamen quo sit notoria consanguinitas / ut cogeret soluere debitum contra
constitucionem tenere / aliter contractum faciendo edificaret adgehennam
¶ Secundi quidem uidetur per decretalem clementis ipso .ii. de or cognicionem in
telleximus ¶ Ubi mulieri petenti virum obstat excepcio consanguinitatis et ante
omnia de consanguinitate est cognoscendum / cum ea probata principalis causa terminatur
¶ Hec autem opinio que dicit quod quamuis est restitucio facienda quamuis non / satis
videtur adaptari quod in gradibus diuina lege prohibitis / restitucio denegetur
In gradibus autem humana lege prohibitis / restitucio locum habeat cum effectu / cum
in illis dispensari non possit in istis autem sic sicut videmus quod et multi
alii Romani pontifices dispensauerunt ¶ Et ideo non prestat cum ipse ad
admadatum cause reddet debitum coniugale ¶ Nos autem istis opinionibus
sic reuertitur ipsa dicit quod multa uult reprobare ut aliorum opiniones
hinc iudicium iuste quia sibi non conueniunt sed in diuinis omnibus loquitur
quod decretalis liceat ipso .ii. c. ex conquestione loquitur que agit possessorio
¶ Sed decretalis clementis de or cognicionem in adpeticionem refert ¶ Et ideo
excepcio consanguinitatis que petitorium concernit obstat agenti petitorio non autem posses
sorio / in mulieri cause in petitorio sit ¶ Nouissimi deinde post opinionibus
ipsa in pugnant primam opinionem et terciam / Ita dicendum erit quod
consanguinitatis excepcio non impedit restitucionem licet non uidetur verum quia si non obstare
excepcio consanguinitatis / fiet restitucio quo ad omnia / excepta carnali copula.

Notanda sunt que si turbaciones fiunt per que inquisitor
Considerat ecclesia quod sententia est dura
quia que ulli obediendum est
et sunt de tempore et adversus
plura quantum ad opinionem
ignorant siquidem et
intelligens non posse esse
plures per dictum mariti
Summa que restituta est
marito

surget mortale peccatum in utroque coniuge ¶ Item quando sciunt contra mandatum ecclesie
quia in secundo sunt peccatum mortale quod sciens contra mandatum ecclesie edificat ad
gehennam ¶ Sed si ecclesia ignoret eam plenarie restituet adulteram
ecclesie debet reddere debitum alii ignoranti summam et surget perplexitas
¶ Item propter mandatum ecclesie non debet reddere debitum ¶ Et propter summam
ecclesie tenetur et ita laqueus utrique parat
¶ Propterea nobis videtur ideo propterea sola summa statum eorum distinguit
Quando petit restitucionem et obicit excepcio consanguinitatis manifeste in gradu
divina lege prohibito ¶ Et tunc aut probaciones offeruntur in continenti parate
et tunc recepto iuramento quod talis excepcio maliciose non fiat
debet fieri restitucio quo ad cetera non aut quo ad copulam ¶ Propter eum
qui fama est de consanguinitate ¶ Item includo et istos sunt quod perdue quod
indiuc impeditos ¶ Si aut non prope sunt probaciones in continenti parate
sed dilaciones competit longiores fuit quod propter hoc est contra personam
quo sine iudicio sua temeritate recessit ¶ Restitucio fiet quo ad omnia
et adhuc debet tempora citatur appellari ¶ Et tunc si ecclesia consanguinitatis
denegabat viro consortium thori ut summa et hoc plurimi patiantur ¶ Dum
offeruntur probaciones paratas ¶ Et tunc ostendit probaciones potest petere
absolucionem ¶ Restitucio iuratio restando mandatum ecclesie procedetur
ut supra est expressum sed quod fiet restitucio quo ad alia sed non
quo ad thorum ¶ Si aut est tanta viri sevitia quod mulieri
tamen non possit non solum non debet ei restitui sed potius debet ab eo
amoveri ¶ Aliquando suffici caucio prestita sed fieri potest uxor
ante coniugium est restituenda marito ¶ Item si vir petit
restitucionem uxoris et uxor vult in continenti probari consanguinitatem non est
facienda restitucio quo ad carnalem copulam sed ad obsequium facienda
sic ¶ Si vero in continenti non potest probari tunc est plenaria restitucio
facienda ¶ Licet ignoret eam nulli est consciencia consanguinitatis debet potius
sustinere summam et hoc quando contra conscienciam vivo suo committeret
sed de sequi ipsam excommunicacionis ¶ Et in isto non quomodo hic et quibus
virtutum principaliter est non in aliis verbis restitucio denegatur ¶ Item
quod potius debet quis sequi conscienciam quam sentenciam ecclesie quod debet potius
pati summam quam committere mortale cum scienter quod hoc sit incidit nunc
mortale de sequi quod tunc mediantur hec ¶ Item in perplexio
est cum aliquem quod maliciose procurat per excepcio sed debet prestare quam tu
quod maliciose eam non procurat ¶ Et de electus tunc excepcio paratus
sit ista vel si vero sequatur pars et in accione aurioy suspecta erat
sic et ¶ Item cum quis

¶ Item no(n) s(ecundu)m p(?)az et Jo. an. q(uod) archid(iacon)i p(ossu)nt cognoscere de causis minoribus
decimar(um) et assi(gnatur) c. p(ri)mo sit ex(tra) abbas, de conc(essione) p(re)b(end)a attendentibus
sic clausura p(ro) s(er)u(icio) decimar(um) solus ¶ Ho(stiensis) concludit quod h(abe)t de minoribus
tercis no(n) competit s(ed) ad ep(iscopu)m nisi consuetudo h(abe)t tribuat p(ri)mam co(n)
suetudo dat iurisdictione(m) q(uod) in congressibus r(espondeo) potius cognoscunt ex
consuetudine qua(m) ex ... de c(lericis) ut ... attendentibus et
de off(icio) arch(idiaconi) c. ult(im)o ¶ Hostien(sis) aut(em) di(cit) q(uod) etiam minores s(un)t denunciati
tunc q(uod) p(er)tinet tu(n)c ad ep(iscopu)m ad ep(iscopu)m ... de offi(cio) archid(iaconi) dilecto et adiu(n)cto
c. ult(im)o q(uod) si [illegible] ut delegatus ... dic(itur) tenendo
... q(uod) est in minoribus consuetudo dat iurisdictione(m) n(on) ista ca(usa) no(n)
requirunt ordine(m) ep(iscop)alem et in his que no(n) s(un)t ordinis ep(iscop)alis ... p(ro)
stituit in seniores p(re)lati s(ecundu)m regulam q(uod) dat ... de conc(essione) p(re)b(end)a
attendentibus lic(et) ... ¶ Item etiam nemi(ni) d(icitu)r inite
... q(uod) debitum ¶ Item videt(ur) h(ic) textus sat(is)
q(uod) etiam ... dispensat ... d(icitu)r h(ic) text(us) sat(is) q(uod) in gra(dibus)
humana lege p(ro)hibitos ... dispensat ¶ Et ... no(n) peccat
qui ... debitum reddit coniugale ¶ Sed si ... contra
suam ... aliquos ... in gradu humana lege p(ro)hibito ... peccat
debitum reddi(t) ... reddens debitum no(n) peccat et tunc ... p(ro)h(ibi)tum ... ma(trimo)nio
dispensat sat(is) c. s(u)p(er) eo de cognatione spirituali ¶ Sed si ...
mandat reddi debitum ... se ... litigatorum ut
puta q(uia) ... restitui ... no(n) dispensat q(uia) tu(n)c
intendit ... no(n) p(er)tinet ... pro ...
¶ Item no(n) ... q(uod) no(n) est diu(ersitas) faciendi ... ad differentiam
... grad(us) diuina l(ege) p(ro)hibitos et alios q(uia) si sep(ar)at
... restituit(ur) quo ad ... q(uod) ad ...
al(ias) si ... no(n) ... integ(ri)tas restituit(ur) ... d(icitu)r h(ic) p(ro)hibitum ...
maiore q(uia) idem est in aliis casibus ¶ Lic(et) ergo ... decretales
no(n) sit diu(ersitas) ... humana l(ege) p(ro)hibitos ... diuina lege
tu(n)c quo ad aliud est diu(ersitas) q(uia) in gradibus ... l(ege) p(ro)hibit(is) sit dispensatio
s(ed) diuina no(n) ... ¶ Item quid si uir petit resti(tu)i
sibi uxore(m) ... de omnibus bonis suis sit spoliata ab eo
... admittet(ur) ... d(icitu)r q(uod) sit ... ¶ Hostien(sis) tenet
q(uod) no(n) q(uia) si no(n) restituet ei ... timor ... fem(ina) ...
Item q(uia) ... admittit ... et ...
sit ... ¶ ... repellet(ur) ... quidam di(cu)nt
q(uod) sit ... ¶ Hostien(sis) tenet oppositum
dicens q(uod) ... est ... fornicationis ... ¶ Sed ...

repellit' ꝑ̄potez nã ꝯptū ut actor ꝑsonā ī iudicio standi nõ hāt
defendi intellegimꝰ | nõ obstat ꝯtrariū formatoris nã facit
se absolui ⁊ tūc petens restez audiendū. | ¶ Videt' ī glo
sup vbo temeritate dueti que incipit al' si cam ase repu
lissz queruit deducti ꝯsolunt' | ¶ Videt' q̄ vir postulabat sibi q°
restitui vxorem que se absq; sua temeritate duerit. Dz quid
si vir repulissz vxorem postea petet restitui iniusz audieret
videt' q̄ nõ qz ferpius spoliauit ꝑ ꝑbly q̄ ī agnetiosa | tenē
ris ꝯ vir[illegible] s' ip pt eam repetē nõ obstante ꝯpulsioe | qz
hc ipo q̄ repetet eã et ipa nõ vult ad eū redire intelligit
eū spoliasse | hoc glo dt idem not' in c. ꝑtio ⁊ vltio. de
adulteriis ⁊ i. de infantibꝰ ⁊ languid. ꝯ poit' c. vno p. de sap
sua tenebat q̄rꝰ dictū | quia qui petit dz ꝑbare et est
hoc tñ q̄ vtq; ꝯfessus tenet' iuro[illegible] reintegrare demū sim' eu
¶ Reditur ad q̄ eam ibi sz inhs hīnt hoc pactū | ¶ Rursū q̄. de q°
tali que maritꝰ ⁊ vxor paciscunt' ut se nõ repetat sz ut maneant
separati nunq̄ valet tale pactū ⁊ vr̄ q̄ sic. 33. q. v. c. quod deo pari | glo
dt q̄ tale pactū nõ valet ut remaneretis in seclo se nõ repetant
| ¶ Vnum intra muro[illegible] nõ valet h' pactū nec iustitio ut ꝯpositio
debuit c. vltio et sic maneret demū sīm' tua | nec est locus hic
ꝯceptio vel iudicare q̄ de re iudi latur ⁊ c. ꝯsanguinei | nõ ob
c. q̄ deo pari qz loquit' qñ fatum ꝯ denouoc fueruit adulteri
| ¶ Et sic dt g hoste aut pactū se nõ repeteti fatum ꝯdenotē ⁊ sic
etat' sunt ⁊ tale pactū tenet 33. q. v. quod deo | ¶ Aut ꝯuiperi
seu ꝯtracte et nõ tenet demū sīm' tua ⁊ c. que adm[illegible]
¶ Videat' glo sup vbo nõ pt dispensare | ¶ Videt' hic dicere
q̄ in gradibus diuina l. ꝓhibi' ipa nõ pt dispensare | hz exponedo
textū dt a nõ vult ut nõ ꝯpedit | ¶ Qz an aliqui nõ pt dispensar'
dt q̄ sic q̄ ꝯ articlos fidei disp'e nõ pt nec ī graduū statu
ecclie ꝑb. di. sicut ꝑb. di. q̄ quidam | ¶ Nec ī statū monachatꝰ
de statu regulari[illegible] cū ad monasti[illegible] de ꝯ hoc vbi | nec ꝯ sup ī de spu
nã sz mala | et ideo nõ pt dispensare ut ꝗuis sine pccō posset
adicere ī demū sīm' ⁊ sic pt ut pt dispensare ut ꝯuis.
sicut plures vxores de tuspari c. vltio de diuor. gaudemꝰ | ¶ glo
tenedit idem in gradibꝰ diuina l. ꝓhibi' ut hic et ideo ipe ponī.
hic vbi pt ut valet hic ꝯpositio nõ vult ut nõ expedit dt q̄ in
linea ascendentiū et descendentiū dispensare nõ pt sic etiã
in collateralibꝰ in linea inequalitat' nõ pt sz equalitat' pt

Videt' pobiectoz et de solut' .f. vide de ... hec plane legend' ut sit ... spal' sicut aliq̄ ... quod ...

Sed no qd tres st linee q uua est ascendentu alia descendentiu
et in his ppa no dispesat Alia est collateralis ibi distingue
Aut est inequalis gradus 7 alt inferior sicut filia Et pote
qua vna est supior 7 alt inferior sed filia fris mei est
michi ciuncta in linea colatali et ego sum supior ppa bn
inferior et no pt Aut in linea equali ut filii duor fratr
7 pt iusti de incest nup q duos no de duor gradeum
de csf talib in quib ppa no dispensat ple pprem inti delecto
in tractatu dispesacois Jo an dt tractare de his q ciuint
pciai ppe valituro sed pp est pone ob modu et sic dic qd
in his ppa sine ca dispesare no pt si ta dispesat qo post sto
stabiunt dispensaton no sunt in honorosi instante p dispesacob
in his caus in qt comagna ca et grauii ca et dehs 7 de sta mo tu
ad monsh in sine ¶ Glo sup ubo ptcac cedunat piuz
opiom dicentc q resto sit faciada p q detur les 7 duas
leges p t 18 c e oppositione in lris et ceterum cauquis 7 t
narltus no lut no q ¶ Et solut duo obstancia dicas q t
p decordine cgnatos no obstat q loquit in petitorio n obstat
leges ff ut in poss legatorum si jo aquo 7 ff ad exhibend l in
q locut no in posse recuperanda sed adipiscenda ubi differt
missio si in cetucti alius pbet dcp te ¶ Ceterum fallit in talib
vero 8 c eo oppositione Glo sup ubo l dua cunat psonas
duo l phitas ventam cum ca textu ¶ Glo sup ubo phitum
arguit qd du h phibitu l dua sicut q in de c grandeum
solut q h phibetur indesteb s no i collateralib ¶ Alie
glo vna est equalis lice ¶ Videat glo sup ubo offert in
cetuenti q not q licz spoliacom in cetuenti velit pbare exceps
in spoliacq dz aut ea omia restitui in quib pcluytac no stitu
no sic sit resto quo ad omia pt qua ad cauniale coplaon 7 sit
tollitur distinctio eorz qui dicut quod si spoliacom sicut vellet
pbare exceptionz resto differtur p id qd legit ff ad exhibendum
l tria q ibid et ff ut in poss legatorum l si jo aquo sed
ille leges hic no pbant in alio cam locarr si i posse adipiscenda
ut dictu est sup ¶ Et hic no q si pbones in cetuenti sit pace
puandus est posse comodo possois 7 est fele 8 c eo oppositioe
s hic est cauale h quosdam et sic no q q qd interdicto

vnde ubi nichil obviat probationi exceptionis ut hic videtur quoniam
probationes et iuris presumptionem indicant | ¶ Videtur glossam sequentem
super verbo iuramento recepto notat quod in spiritualibus non iuratur | videtur
quod exceptio confugiens opponitur de iure | quod maliciose non opponit
2° quod iuste quod nunc spirituali prestat talium iuramentum et quod
de iuramento talium clericus || Sed si quis repperit super causa spirituali non iuratur
si necessitatibus sit | ista quod coniectis non presuppone fieri si quod iuramentum
talium non prestet in causis spiritualibus ut quod de iuramento talium et c. 1.
li. 6 dicitur quod dicit quod quedam exceptiones opponitur audito quod si illius
iuratur de talium | et in multis invenitur repperitur eciam aut
opponitur post litem contestatam tunc quoniam semel est iuratum super principali
omne sunt emergentes sive incidentes a iure non iurabit super
ipsis quoniam est iuratum super principali | quod iuramentum de talium super
principali futurum extendit se ad omnes exceptiones postea apponendas
et ideo quod est iuratum super exceptionibus ante litem contestatam proponendis quia
ibi declinatur iudicium nec tangit principale quoniam quod est iuratum
super exceptionibus post litem contestatam quod ille tangunt principalem causam et contra obviat
et ideo iuramentum talium extensum super principali ad omnia extendit que
postea emergunt tamen si presumitur quod maliciose vellet
opponere prestabit iuramentum quod maliciose non opponit | ut hic
et supra de eleccione cum dilecta et c. de exceptione pastoralis | Videtur quod quatenus
super verbo tollerat | Vos videtur quod iniuste si contra conscientiam de consagrare | plus
vel potius sequi conscientiam quam mandatum quod dicit vox est suum de suis
decretalis de sen. ex. inquisitionem hic est quod conscientia non est erronea
si vera | Sed pone quod talis esset erronea quod tamen sequitur veram
conscientiam videtur | Vnde de immunitate sepeliri et videtur quod non | quod
apud deum non est ligata || Sed quod tenet quod eciam non indiat
de contrarium ut ei non valeat sepultura in desepultura sacra et
potius est consulendum ante quam corpori quia in tali casu ubi iniuste
est ita potius debet obedire deo quam ecclesia | propter quod non est nec contra
conscientiam suam edificet ad gehennam Credit tamen quod ipse eciam iam
mortuus possit subveniri et probato impedimento apparentes
absolvet ut hic et aliis de sen. ex. | videtur quod finale
super verbo sufficientis securitas | ¶ Videtur si tanta est
securitas ut mulieri trepidanti non possit de sufficienti securitate

pudori non est restitucio facienda ut dicit gordanias xxxiij q. i.
de buditeto / ex quo cum propter seuiciam fuit segregata vir reliquum
dimittere pt quod inhonorum est restitucio facienda quia turpiu
ciuit ipa non admittit hospes et demum fuit fornicacionem / et quod
quia ipsa seuitas sit ut mulier confluerit dicta / Item nec vir aliquis
confessionem abca extorquat / Et ideo debet poni in loco tuto et despon
ratione depositum / attendens quod satisfacto non i unitat propositum
maliciosa mulieris de suspecto tuto quia nouisse / ex quo vero petenti
restitucionem uxor / obstat exceptio dicti si agitur possessorio et petitorio
simul vel petitorio tum sit de re ut quod si ex parte de ea possessione teneat / Si
possessio tum non iusta sit talis exceptio non admissa videtur pueriliter ac
vel sicut in c. propterea si quis obiat de sponsalibus et in conti. probationes
parte tum non sit restitucio quo ad copulam carnalem sed quo ad alia
sit / vel iusta sit talia seuicia viri quod mulier consulte non posset.
ut in c. sibi / Et queritur numquam propter magnam seuiciam viri possit
mulier separari / Dicit quod sic ut quod sit / et idem dicunt doctores cum
dilectus / Et numquam mulier recuperabit dotem et donacionem propter nup
tias dicunt doctores quod dotem sit / sed donacionem propter nuptias
non / et quod non petat in legem utriusque / Paulus credit quod lucretur
et donacionem propter nuptias / et de dote post diuor restitutam pleniusque c.
de repudiis l. consensu / Item dico quod t. i. quod si mulier sit
constans de sponsalibus vel alio simili impedimento tunc non debet coniugale
debitum vel pactum reddere quia tunc dicitur sic constans non informata
Si autem sit constans explenti personali / vel vere simili persuasus
tunc pt coniugale debitum et tenetur pactum reddere et de sequente quod quisitum
Ex parte. Ex petens restitucionem quam sed probare coniugium
tunc consensu / primo questa mulier / super de ipsa / sic iudicatum
datur i. quod querens vel sit sic sponsalibus / tamen consolatum traditum
tradicioni in coniuge possessio non secutus / Et iudicium omnis senem
considerans neptem suam ad vocem et annos pubertatis constituta
volunt copulare nuncio filio B. Cuius senem / Iunior septenio / sicut
Puella autem eius de bemus ad debitam etatem / volunt consentire in illum
puerum / sed volunt alium copulari / Ideo postea fuit ab episcopo Geren.
tensi petiuit licenciam alii nubendi / Ex parte illius pueri dicebatur
quod puella erat minor xij annis / Ideo non possit esse in iudicio

ſine aute tutor ut pcurā ꝯſtitue ſed ꝯtͣ quo ubi erat ī domū
eius traducta · et ipa aute ſe vidit eius reſtitꝰ fieri poſtulabat
ipa primo ꝯſiderat ꝙ nimia minoꝛi minor teneſcit maior et
ideo illa puella ꝑ parū ꝯ eam potuit tractare · Secundo
ꝯſiderat quod ꝑpt etatꝭ defectū ſponſalia licita nō pceſſerant
in ſint matͥ ꝯtractu ut ꝯ ductore alij vinclij in ſanguine
ideo mandat ꝙtus ſi eſt ita nō obſtatibꝫ ꝯcepꝫ ſupdictꝭ ſcʒ
reuniōne et ſpoliatōe · Audiat iudices que ptes duxerit
ſtuit iude ꝓponenda et canonica fuerit ape remota ꝯtrat
Voluerit copulare · ſʒ volūtas impediente etate effectū ſine
nō potuit · Cum ſcʒ b · cuius ſeuch · Nobilis qz
ꝯceſſit ꝯ ꝑ · qui minorē ducare poſt ſupp · et ante ſtit
ſi ſicet ubi ſit ꝯdicendo ꝙ dit ut ſ · de deſpo · ipub · t · duo
libꝫ · licz pi duxit ſpoᵃ nō ratificata · ꝙ nō ap̄nella uel
aparentibus · ſʒ ap̄ato fuerit ꝯtracta · remittit de minoꝛe
t · pᵒ · Coſtꝭ ꝯdicens quod ſi etiam nō pat ꝯſtat nōie ubi
ſtetit · et poſtea conſtituit ſponſo · et eū ſic vocant ratifi
cant ſponſalia · pſbr̄ ſigna et filia eſt de deſpo · ipub · t · duo
ubi ſi li by · Poſtulauit dicit eo ꝙ nūc nō poterat alij nube
dit ſeqꝫ quod vō ſtat ubi ut ſic vitauit clādeſtina ꝯtractu de
cladeſtina deſpo · t · ſi · et ꝙ · vendit quod puer ꝯdicebat
petens aute omnia reſtitui et ꝙ ubi erat ꝓprium · mea et
quia erat minor dicebat ꝙ nō potuit ꝯſtitue pcurꝭ · ideo epō
ꝯſuluit ſpām minor xxx annis · poſtulabat forte prius
ꝯcepit et poſtea egit ſi ſeqꝫ dixit · ſʒ · t · ꝓprio impiuſ et · t
ꝯgreſſione · Commodo · ꝙ · dicit ſi ſaltem defectu poſſoꝛ ſinꝫ
reſtituendū eſt ſi quoſdam · Sʒ iſte ius nō placz · Sʒ ꝙ ·
dicit ideo vir nō pt ubi ꝯ reſtitucōz · qz ming̃ dum
fuit uxor ipīg et tn̄ pt dici deſtitut · commodo m̄ ſpoſſeſ
ſi nō fuit traductoz · ſſ deditu impartꝭ ſ · ubicz · Vel ꝯſtit
ergo ſi traductoz pceſſꝭ minorē ꝯpetet vir reſtituere · licz illa
ſit virgo ꝙ tn̄ nō credo · ī deſpo · tū loco ꝯ ſi · vni · ſeq
qui ſup ibi ꝯtractu · ſtandit maiore dicens ꝙ ut ꝯtractus
ſufficiet ſine copla · ꝯ ꝯſueſcuiſſa ita ubi · poſſ velig̃ in
ꝯredi inhibito ꝯdo dcꝫ ꝙ ꝯ publico · Proponenda ſ
ſup mīo uel ſup eo an ſit reſtituenda uel nō · uel an ſit dandu

lioni vel non et sic satis apte probatur quod replicatio probata utrumque probat
ad aliud sive ut c. solite ¶ Et dic provenienda propter rebus que
dicebantur date in dotem
¶ Nota per solam traditionem non potest quis dicere se sive possidere ut
quicumque ut presente et potest aliquo dubitat se dicere spoliatum ¶ Item si non
quod petens restitucionem quamquam sic duo probare scilicet animo et corpore possedisse
et possessionem tollendam ad hoc ut dicit vester c. cotusuissa et c. cotto
questione et sufficit probare animo vel [illegible] ut preceptum copula
probabitur etiam per solam assertionem nisi spadus vel virginitas probetur
deprehensa et istud [illegible] non sufficit probare possessionem sicut
in aliis sed oportet probare [illegible] sed [illegible] sic intercepta tamen
et destitucio actu consumato l. iii q. i. et vo [illegible] ante carnalem
copulam aliter potest intrare religionem [illegible] quamquam c. i. et c. ex publico
et ideo carnalis copula est nata ¶ Item non quod in tali animo [illegible] minor
potest esse in iudicio sine auctore curatore sicut in aliis spiritualibus
[illegible] decimo [illegible] li. vi. [illegible] minor potest esse in iudicio
potest etiam procuratorem constituere ut hic Item [illegible] ad pupillos [illegible] spo-
[illegible] veniunt ad [illegible] etate [illegible] et ideo
[illegible] etate [illegible] de desponsatione impuberum [illegible]
¶ Item videtur hic patruus istam tradidit filio illius [illegible] contra-
[illegible] pater habet potestatem in filium [illegible] potestate [illegible]
et ideo patruus ipsum tradere non poterat [illegible] dic quod istud
reprobatur in c. unico de desponsatione impuberum li. vi [illegible] potest
trahere nomine absentis [illegible] de sponsalibus c. procurationem
li. vi et ibi [illegible] super verbo sponsalia contracta per pa-
rentes et idem et eadem ratione intelligas de quolibet alio [illegible]
est [illegible] ut [illegible] filii [illegible] inducat sponsalia
aliis requiritur consensus filii ¶ Item iste contractus [illegible]
[illegible] sunt [illegible] de desponsatione impuberum
c. unico li. vi. [illegible] ¶ Item videtur quod per solam tradi-
tionem que non precesserant sponsalia vel [illegible] peti-
non potest [illegible] quod [illegible] est validum [illegible] pub-
licato ¶ [illegible] introducta in domum [illegible]
sponsalia quod [illegible] puella sit [illegible] c. [illegible] ubi
oportet probare [illegible] et copulam [illegible] ¶ [illegible]
[illegible] dicit [illegible] dicit allegando quod dicit sponsalia.

no processerit quod unius est tacere de matrimonio consensu verbo potest quod in inte-
rest. tertia probatur defectus quo ad sponsalia sub probatur deputati quod ad matrimo-
nium stare in medio causa i domum tuam postea ipsa vendit unum pro
petere restitutionem quas tamen copula non est subsecuta in dicit quod non
quod i probabit consensum iudicis ut matrimonium solempniset
¶ Videatis glo[ssa] que incipit quod arguit quod voles contrahere matrimonium super prohibet
etatis ut in ut sponsalia sic obicit de dicta de illis solent distinguendo
ut sponsa ulla vel aliqua. ¶ ¶ Videtur quod ista puella primo nullo
spatio sunt desponsata impatrimonium et in isto glo[ssa] infit quod pater de
sponsarum nichil actu sunt de despon. in pub. c. litas et c. accessit
Gui inglo i. ¶ Item ar. quod ubi ergo volunt contrahere matrimonium sunt glo[ssa] dicti
ioc ¶ ¶ Pone duo pupilli consentiunt probatur deputati clarum est quod
propter defectum etatis non tenet matrimonium ¶ ¶ Sed numquid tenet sponsalia quod dicit
quod non voluerunt contrahere sponsalia contrahere voluerunt ut matrimonium quod non
potuerunt ff. de de. aut. de ir. et ex l. ad hoc stat. et de off. dele-
ga. sup. ¶ ¶ ipso quod dicatis hoc est expedita dicit per c. unico
de de despon. in pub. li. vi. ubi tamen sponsalia deputati sunt puberes et
impuberes vel duorum impuberum nisi desponsatione tenere consensu sponsalia de facto
de uno sunt maior septennio ¶ ¶ Aliter videamus quando ibi videtur quod illa
sunt minor ante sua ¶ Sed dicit quod dicti quod numquid quando sponsalia
sit ulla propter etatis defectum licet vocetur ipsa ante et videbitur quod non
de de despon. i pub. dicit ¶ ¶ Glo[ssa] videndo dicit aut sit ubi propter
etatis defectum ut sic confirmata subsequenti consensu tunc licet desistere ipsa ante
sic sunt hic quod aug. puer compleuit septimum annum ab eo recessit sicut
si uxor dat tamen superest consensu quod probatur contracta fuerint de despon.
in pub. c. litteras ¶ ¶ Si aut sponsalia tenet non debet videre sine licentia
ecclesie c. de despon. in pub. dicit et subdit glo[ssa] et quod dicit licentia contrarius
omnia contraria tollit quia hic voluntas adultiva vero precessit tam
quo ad sponsalia quam quo ad matrimonium et ita ulla obligatio sunt ¶ quod dicit
legis est quod alter sunt minor septennio sed si minor septennio fuisset
licet non esset consensus tamen in matrimonium propter defectum etatis tamen nisi
impediatur sponsalia fuisset de de despon. in pub. c. unico li. vi.

colligitur casus in quibus minor ceperit maior de duobus qui reperiunt ¶ Videatis quod super verbo quamvis minor quod incipit sic patet
¶ Videtur hic ista puella quamvis minor tamen tractat cum matrimonio de
presentibus et dicit glo[ssa] hic et casus quod in ad matrimonium minor consenserit

maior sequitur in verbo xxx q. x. ii c. i. et ii ¶ Item tu minor mortue
patris consequitur vel tu agit de testo pris xxx q. iii de tunc ubi
probe ¶ Item tu agit de recuperanda possessione ¶ Item tu agit de libero
sorte consequitur ideo ¶ Item tu impetravit beneficium / Item tu agit
negocio alterius / ¶ Et generaliter hoc racione minor contra patre agere
potest / ¶ Sed et q. i. s. unus minor ¶ Queritur quo unus minor
in hiis causis spiritualibus in quibus habet personam standi in iudicio potest
pete restitucionem in integrum si decepit scilicet ut puta si decepit se co
traxisse cum pauper tu potuit contrahere cum divite dicit q. q. non
quia error divitiarum hoc est qualitatis non impedit matrimonium xxxix
q. i. c. i. quia in hiis casu ubi mutatur status censetur maior xxx q. ii
c. i. r. ii / ¶ Et si est maior xxx annis potest se promittere secundum
aliquorum patrando iusti deum / personarum ita sunt / sed si
minor xx annis sunt vestitum cum renunciat minus potest pete
restitucionem videtur quia non in istalibus loco maior habetur ¶ Similiter
quia in beneficialibus cum lata in minore absente tempore de electione
videlicet lex apparatus non / et ideo non debet restitui alias sequeretur
inconveniens scilicet quia destruit iuste promot / ita si minor renunciasset
ecclesie et illa postea conferatur alteri deinde si minor restitueretur ab
indicaret ecclesia iuste promoto quod esse non debet ut dicit satis precise
¶ Item quia in causis spiritualibus cessandum est super ius statuta (?) facias
in petitorio casu talis ff. ad macedo l. ii ¶ Et q. de resti in integrum
solus ubi in carnali minor dicitur vestio / ergo et in spirituali ¶ Item in rebus
spiritualibus magis est periculum ergo tanto magis est agendum xx q. iii di consequens
in contrarium quia est quia passus propter vel etatem potest habere restitucionem
quia prodigunt ... utilitas debet augeri non minui ff. de minoribus
l. si longius glo videndo dicit quod minor in actibus iudicialibus puta
si obmisit probacionem integra restituitur sicut recalia q. opponit minor
de resti in integrum c. i. ¶ In contrarium facit ut puta si renunciat
beneficio collato si non est alteri ... contra restituitur alias non ff. de minoribus
l. si aliter maior ¶ Nota tu minor si sentencia lata est contra minorem et
etiam est decepta ipso in spiritualibus ... de iudicata later
et c. consanguinei / ¶ Videatur glo ... dat concordancias obstat
absolute ¶ Videtur quia alia petebat restitucionem et ... consideravit
quod illo in ... possessionis tamen modo sunt destituta ideo non debuit
restitui / glo dat concordancias ff. de ... consistentia ... possessionem

pomit ... minor
... maior ... spiritualibus
restitua minor ... absolute
... quia ... decimato beneficio
allegat ... adiecit ...
absolute

tradite in dotem nulla possessio sunt acquisita quia liber homo
possideri non potest nam hic est talis possessio quod qui possidet
possidetur unde corpora sola possessione facti nulla sunt vel obligato
sunt unde consequitur ut restitutio peti potest ¶ Unde dicimus in hereditate
sit nichilus ad possessionem non potest petere restitucionem rerum ecclesiasticarum
23 q 8 c. 1 et 2 Sic in laico qui cum non potest retinere decimas
nec potest petere restitucionem earum de prescriptione cum ex nec sufficiat
probare spoliationem nisi probet quod possideat de decimis de elec. c.
sublatis 26 c. olim ¶ Ubi proponitur cum petitur restitucio
Ex quo dicitur c. de primo ubi petitur restitucio primo nulla potest
esse possessio sed qui petit restitucionem compagnie ¶ Ex dicto dicitur quod
ubi precessit possessio iuris de qua constat sed quia probatum sunt minorum
precessisse consensum puti sed de probatione reserventur 26 de parum
con iunctione ¶ Item homo petit restitucionem rerum dum est non
est capax sed non petit nomine proprio sed nomine dum absentis
vel si probum tale alio modo l. ultima sic agit uxor adversus
datas sibi a viro si spoliata actione quod si dicimus possidere non
potest ff de bi. c. bi. ar. l. 1 § dicit de sta homini q. 1 c. 1 d. Sed lex
non tussert dum in tali possessione videtur bene agit ¶ Item nota quod
ep traducere ut operatur licet si sponsa precedunt publice et sponsa
complet xii annum aput sponsum prius minorum ff de ritu nuptiarum
l. minorem de sponsalibus c. 1 de despon. impub. li. 6.

¶ Cum assidens ¶ In delictum bene bene non competit quod cum quidem non
spoliavit nec spoliari mandavit ut vitanda sunt spoliationum
Ius primum precessus narracio ¶ In secunda cum diffinitio ibi nos igitur
prima subdividitur primo ponit tamen questionem ibi processu
vero delecto accepta diffinitionem contra quo penitentiam ¶ In 3o
processu sunt contra pp. de cap. 18 remedium ibi nuper aut
Cum hospitalarios cistercienses pro robur et epis tenant parte
collaterali igitur vicebat super ecclesia et hospitali devote titulo
que commissa sunt abbati actorum subiecta forma quod audit
omnia tam ad possessionem quam ad petitorium iudicium pertinentia
que tractaret quod duxerit proponenda citatum ipsum sine debito
terminaret ¶ Contra quo spoliatum hospitalis probatum etiam cum possessionibus

et pertinentiis suis quas tenebat episcopus petebat restitui asserens
ipsa decimas ad hospitale ultimum spectare et quod ipsa diocesanus
possedisset. Pars autem episcopi quamdiu jus videt se non esse in
totum predicta ab hospitali fuisse possessa ut ad illud aliqualiter
pertinere. Tenere tamen episcopus ut puta in sua diocesi rationabiliter
[illegible] detinebat et sic testes [illegible] testibus [illegible] per predictos
Abbas commisso negotio [illegible] episcopum [illegible] adversus [illegible]
cum predictorum a qua sententia pars episcopi ad sedem apostolicam appellat.
Et visis [illegible] utrique partis apparuerunt [illegible] et [illegible] cum
[illegible] cum diligentia [illegible] quod a parte hospitalariorum
videbatur esse probatum quod [illegible] episcopi abstulit [illegible] hospitalariis
inhibendo eis ne ad [illegible] ecclesiam de cetero venirent et quod
episcopus predicta omnia possidebat. Et ideo pars hospitalariorum
petebat predictam restitutionem suam confirmari. Ex adverso dicebatur
et si forsitan sit ostensum quod [illegible] episcopi predicta fecisset non tamen
sunt probata quod de mandato episcopi illud factum fuisset. Ideo ipsa
[illegible] contra per judicium [illegible] non potuit constare predicta testimonia
vel possessiones [illegible] vel [illegible] vel [illegible] facti quod
tamen episcopus spoliavit hospitalarios ut mandavit spoliari
vel rata habuerit spoliationem. Pronuntiavit in predicta causa auditorem
[illegible] loco [illegible] fuisse [illegible] restituendos suam a predicto abbate
prolatam licet pars adversa proponeret quod consulendum esset persona judicis
[illegible] cum causa suam potuit eam informare.
Cum ad vices: Electiam qui erant actores Et [illegible] dicebat
in antiqua quod primo [illegible] quaestio fuerat papiensis et acta
[illegible] ipsa habuit pinguedo et omisit cum [illegible] petiit.
Cum ad possessionem: quia ad petitionem actoris cum utraque pendeant
[illegible] reus super utroque se defendere potest de [illegible]
ecclesia. Debite [illegible] questione predicta ecclesiam
et hospitale. Pertinentiis suis non libello [illegible] admitti
[illegible] petitur ut accessoria pertinentiarum ante nomine in
[illegible] et ut attendant ut in [illegible] [illegible] est ut [illegible]
mobilia et dampna multa alia ff. de [illegible] art. 1
[illegible] cum. Constanti [illegible] ut [illegible]

patebit q(uo)d (con)petat / dicit hostiensis pate(t) q(uod) etiam petitori (con)petat
Quinimmo plus videbatur in summa ut(ilis) actio i(n) rem c. de p(re)script(ione)
xxx annor(um) l. si quis
¶ No(ta) q(uod) (com)petat q(uo)d pot(est) agi petit(orio) et possessorio sit dicta poss(ession)i tu(nc) sup(er)
ar. c. de ecclesia sum(m)a et c. pastoralis ¶ Item in dicto ver(bo) ubi non ha(bentur)
q(uod) eum qui non spoliavit ut mandavit n(on) tantum sunt spoliatores
ff. de vi a vi l. i. § i / et infra fuit incidit q(uo)d ep(iscopu)m sint recepte q(uo)d
¶ Item non sunt iura mos plandi p(re)stes (con)fessiones ut(ilis) et etiam
sententiam factam sit de eccl(es)ia de ui(?) a. c. si / ¶ Item no(ta) q(uod) d(omi)n(u)s
non tenet(ur) de facto familie nisi ratum habeat vel eo mandante sit
factum ¶ Expone q(uo)d aliquis pertinet illud me non mandante
licet nomine meo tamen possessio(n)em habere ut plus incidat i(n) a(c)tione
dicit q(uo)d non i(n) de re ... tu quis k. b. ¶ Secus si nomine tuo p(er)misisti
ut ... tu quis et non teneor nisi de eo facto familie ... ergo
q(uod) reperiar possidere rem in ... ... nisi eo facto fam(i)lie
... possidere ut b. i. § familie ff. e. ¶ Vel nisi mandato aut
ratihabitio(n)e ut ... ¶ Item vides q(uo)d p(ro)dit iste libellus
petitorio etiam cum omnibus suis bonis (et) p(er)tinentiis licet alia petitio
non fiat de p(er)tinentiis / et p(ro)dit libellus ... est ... in
iudiciis generalibus et ... / et hic est ideo / q(uia) p(er)tinentie petuntur
ut accessorie sint de ... (con)sequi ... dilectus ¶ Et mandabit(ur) sua
... sup(er) omnibus que agentes p(ro)bant ad rem petitam
principal(iter) ut accessorie p(er)tinere / etiam sine alia lit(is) (con)t(estatione) de
p(re)scriptione audit ... ¶ Sed in subdit q(uod) si petat ecclesia cum p(er)tinentiis
nomine p(er)tinentie veniunt possessiones que sunt assignate ecclesie
p(ro) dote et omnia que ad ecclesiam p(er)tinent (con)stituto (con)suetudine
vel iure / de censi ... sicut est de s(er)uitu(tibus) instituta / decime
oblationes p(ri)mitie ... ... / non tamen spiritualia petere
veniunt ea que sunt ecclesie ... iure quesita ¶ Dicebat
agens possessorio ... petit spec(ialite)r debet
petit omnia bona alicuius non est audiendus nisi ea (con)pulat et
... ad hoc singularibus actionibus agit(ur) non poss(unt) ... ita
que sunt ... singularibus et generalibus iudiciis ¶ Sed in ... si ...
¶ Item no(ta) si d(icitu)r ... etiam / sit p(er)tinentias / ita et hereditati ...
... p(er)tinentie / ... hereditati ... attendit que in hereditate reperit(ur)
ut i. ... veniunt ff. de petit(ione) hered(itatis) ¶ Et ... in dicto ver(bo) ubi dicit

prouencie / quia habennt mobilia et depna ß ip inceditur c. si
Cum et Tauti de sey op si ciuitas li. ey / Castris aut asur
nulle damur pruenciae ß tu gestata uel conse^uet sed in et proposita
ps qd libr quis tollerauis mitti si in iudicijs libelli / de quibus
tempus decta possis c. tu certa sentencia / et intitudo est quasi uel
uel q uel no specifi^s / et talis no pcedit de li ob c. so / Secundo
re psonae q^o agit si ut q^o singulares agit / et psone non
exprimunt no pcedit li^us / si aut agit ut q^o collegium pcedit
uel requiritur expressio psonarum / et nota In de corrigendum tamen
dilectus / sed hoc tunc est no pcedit li^us / de quo s. c. so
de lib obla / Fat dictam possis pasto^r ut aliquis dicit se
spoliatum et petit sibi iusticiam fieri / Tercio re qualitatis
li no pcedit ni exprimatur ut patet si quis dicit se motorem / ut
exprimit an sit motiuitas / pro ratio / uel iam de pb ipnotica
Et no ip libellus mitti tolleratur triplicatur / quia aut eo qui
dedit no excepit / quia a iudice ut nota alia l. de arali excepe
quia aliter / et sic quadruplex pro per ius impedimentum / uel
in obligatione albina de emptione et uendicione cum dilecti / sed
per aduersarium etiam dere uidi abbe li by / 3o per iustam
ignorantiam ff de seruit s. inaccione / 4o per uariam tunc ut
in libellis iudicijs de li obla^c c. ij / Item no q^o sentencia
lata sup inepto libello no est ipso iure nulla / sed est hiis re
scindendam / quod hoc modo exceptum agi no poterat / Est
libellus ineptus dicitur ubi conforma libelli apparet i eptitudo
libelli tunc est sentencia nulla de empti et uendi^c cum dilecta / al ubi ex
forma libelli ineptitudo eius no apparet / tunc sentencia est aliqua / sed
est hiis per appellationem rescindenda ut hic / et tunc indices aps tassando
suos exprimunt tam assessores facit dere uidi sed detestat / s. glosa quod ad
tam Raymundus et Reginaldus / Et tunc iudicet appellans sit peti qualitate libelli soluit
confirmato sine apte appellata / de ap oblate / Videat glo hic / sed querit triplicem
sup uerbo cum preterea quod uel obiciat soluit denique querit / statu cause
et soluit / Videt hic poterat certa et hoc per te ex pruincijs
excepto q^o infert hic libellus qualis admittitur et sentencia sup-
costi^s de donat inter dilectos / nam ipsa admo est poterit qualis
sit ferrtur sentencia qualis / Et q^o de lib obla c. so ff deberi

Quid si eo quo ista late sunt

Sed ubi ss ista procedit

Si autem per que iura pz quod libellus qualis admitti non debet
¶ Quo aut loquuntur in iudiciis singularibus tunc oz spe[ci]ali q[uod] petitur
vel donari aut dilectos ¶ Sed ut melius procedit libellus qualiter
ut sit ita tunc peto etiam in principiis similis status est et
tunc non solo veniat que tunc iudicii sit de pertinentiis sed
et sive ea post sco ¶ Sed qualiter procedit in pertinentiis actor
et pertinere reus negat quod ut inde et quod est in iudiciis
sit libra obscura tria tria ponderatum ¶ Sed an principio iudicii est
obscuritas accipiunt aliud quam vel tulit est actori et id quod non
reo ff. de iudi. l. si quis intentionem ¶ In medio litis defensionis
equaliter ... g. l. indicante ¶ Infine magis presumitur pro
reo de pro... de pos... de fide instru. aut dilectos ¶ Et de actor in
processu iudicii de pertinentiis declarare aliter non fiet contra ad
voluntatem suam et de ... audit ¶ Nunquid sanctus
vigor peto ... a te tu possides cum ... duos ... suos
ego actor dicam pro ... intelligo de illo ¶ Si vero dicam velligit
de alio stare actori ff. de r. ob. l. ... supplante ¶ Ita in medium si
ita testes ... ne in ... veniat presumi et de testi
bus ¶ In fine pro de ... quia actore non probante ...
¶ Vide capitulo sequente ¶ Querit ... solunt ¶ Videtur pro
hospitalarie petendo restitutionem ecclesie hospitalis cum pertinentiis
dicebat eos quis possedisse querit quod ... solo suff.
probare quando possedit adhuc possit restitui l. quod non
... probet spoliatum ... de offi. dele. consultationibus et pro
possessione tunc temporis ad spoliatum sectus est in duo quod sufficiat
probare quod fuit duo ad hoc ut habeat pro duo C. de ... l. sine
possideo et est ... non ita de facili perditur sicut
possessio ff. de acquir. possessione l. si quis ¶ Sed quod ita dicat ...
olim ... C. ... fac quod qui olim possedit presumitur
possedisse etc. sufficiat antiqua possessionem probare non possessio
sola aut retinet ¶ ... quod olim possedit creditur non ...
adhuc possideat ¶ Vide capitulo ... sup. ubi testes

Querit et solunt

que incipit ... agas sine possessorio ¶ Videtur ... adia
... antecessores ... ... testes produxit ¶ Sed
dicit quod ... ... produce testes cum actori in
cumbat probatio ¶ ... agebat sup possessorio tunc ¶ et ...

spoliatis pronunciata est quod spoliatus restitui debet c. in literis et ¶ iste
de quo. ¶ Sed quod super eodem possessorio reus probare potest se deiectum
et consequenter compredit ¶ Sed excludat actorem ab intentione sua, contra probando
quod in continenti deiecerat vel quod ad[h]uc possidebat ergo de
¶ vgitur tu dicis spoliatus me ego dico verum est quia tu me prius
spoliaveras et ego te in continenti ¶ quia intencio sicut ut dicto
possedisti subiectum et detestatam probare c. olim. Sed ibi
possessionem veram quam intrarum et ex suis potuit probare de
iure suo ¶ ¶ Videatur glossa super verbo interdictum unde vi quod interdictum
sit ius quod competit contra eum qui tenet interdicto unde vi contra quem
spoliato contra heredes successor ¶ ¶ Videtur in primo sequi interdicto
unde vi quod compet[it] contra eum qui non spoliavit ut mandavit vel ratum habuit
spoliacionem ¶ Et sic patet quod ille pariter in parte sequitur interdicto
unde vi non datur nisi contra illum qui deiecit vel mandavit
vel ratum habuit ff. de vi et vi ar. l. cum a te ¶ et habetur contra
¶ Item dicit quod succedit in vicium et sicut heres deiectoris
recepit ... c. sepe sed dicit quod illud non datur interdictum unde vi sed ydoneo
c. sepe ¶ Item verbis successor tenetur interdicto sed singularis non
ff. de vi et vi ar. l. 1. ¶ Hoc verum nisi possidens tamen habet
deiectore succedo in vicium ¶ Licet quidam dicunt tenetur interdicto
et videtur quod spolians mandans vel ratum habens dicitur quod actor
in factum possit agere in quibus possessorem ff. c. l. 1 q. ultimo sed non
est verum quod intelligitur de bono successore vel possessionem adeptus a deiectore
succedendo in vicium c. sepe ¶ Quod ubi videtur in c. 1 verbo
ecclesiastice ¶ Item per spoliatum contra quemlibet possessorem agitur hoc
verum est non pervenitur unde vi sed per dictum canonis redintegranda
in q. 1. ¶ Item scias quod quilibet possessor cui sit iudicis officio
ordinarie bone fidei sine compositione facta illum fecit violenciam
¶ Eciam qui vi dicitur tenetur de violencia facta ... ad res
immissas ad eum pervenit ¶ Et quod non esse potest esse quod dominus
vacuam possessionem ingreditur ¶ Et sic intrando violenciam non
fecit et de suo familie tenetur nisi quatenus mandavit vel ratum
habuit ¶ Sed si suum eius deiecit tenetur contra ad eum
pervenit ¶ Et si vel ad ipsum pervenit tenetur ... ¶ Hoc
est de bonitate sine proxima ff. de vi et vi ar. l. 1.

Sed in c. ... non explicat interdictum vi ... nisi contra deiectorem

¶ Item si familia mea spoliavit te non tamen meo nomine tunc ... utili
possessorio ... quod non ff. de vi et vi ar. l. i. § ... si tu quod nisi bello
dice quod si tamen canonice utili possessorio quod meo nomine non est actio ...
et ff. canonice non possessorio quod meo nomine non est actio de qua
cum spoliatus sibi. ¶ Item not. quod licet interdictum non datur nisi contra
deiectorem tamen actio quod metus causa datur contra quemlibet possessorem ut quod met.
ca. c. abbas et c. ad audientiam supra eodem ... et ff. quod metus causa si cum
exceptione ... aliquid et C. e. ti. l. non iniuste. Ille interdictum quod vi
aut clam l. semper in ... et ... actio est in rem
ideo sequitur singularem possessorem et ille interdictum de operis
novi nunciatione ff. de operis novi nunciatione l. ... Sed ibi
et non ... delictalem quod sunt lata super possessione momentanea
Item not. quod ... possessoria applicatur ... est ...
in possessione recuperanda ... est tamen ... ad ...
... possessionis ... est sententia diffinitiva ... ad ...

¶ Olim. Violentus qui non est in solvendo ad restitutionem fructuum
non compellitur ... quandam ... prudet ibi ...

¶ Episcopus Oveten. spoliavit episcopum Zamoren. parte sue dioc. ¶ Iste
Zamoren. accessit ad papam impetrat restitutionem a suo spoliatore
Papa dedit iudices mandans eis ut facerent restitui partem dioc.
... partem Zamoren. dioc. quam tenebat cum fructibus inde
perceptis. ¶ Tunc autem Zamoren. ... cum ... di
cebat quod cum ipse a rege Castelle spoliatus erat ... suo non
poterat ... debebat ... compelli cum nichil haberet unde restituere posset.
¶ Iudices super hoc dubitantes consuluerunt dominum papam. Papa consultus ...
siderat quod ... est ... creditor ... concludit ... debitoris
Ideo mandat iudicibus ... quod non ... episcopum ad restitutionem fructuum
compellant nisi ... ipse restitutus fuerit ita quod restituere potest
quod percepit.

¶ Perceptis ... qui percipi potuerunt. Sed c. ... Restitui Zamoren.
... que spoliaverat ... opponebat Oveten.
se non cogendum ad restitutionem fructuum cum non esset in solvendo
... quia iudices non admittebant consultus est dominus papa. Vel iu-
dices consuluerunt papam. ¶ Fructus ... immobilia ... restitui
... ff. de rei vendi. l. ... que restitui ... soluto ... de solu
... immobilia ... reddi ... mobilia post

ff. de vi bo. actione l. una § cum autem

¶ Nota quod frustra restitutio ab eo petitur qui restituere non potest cum
inanis est actio quam inopia debitoris excludit ff. de dolo l. nam
hoc et ratione hic tangit ¶ Et sic non quod contra spoliatorem qui non
habet unde restituat non competit interdictum unde vi ad effectum dominii sed
testis sunt contra q. i. c. cum ... adipiscende fortunam perciat
¶ Et sic istud textus intelligitur dupliciter ut tangit glossa ij | primo quod spoliatus
interdicto experiebatur quod non potuit restituere rem in casu cum eo
quod fuit a eo spoliatus eadem re ff. de vi et vi ar. l. cum ante ubi
dicitur quod ... deiectorem agi potest et non contra illum licet ille ab alio
sit deiectus ¶ Secundo unum est cum est insolvendo ut in alio ut in
equivalenti sicut si insolvendo non est ... ut licet per ecclesia
in nullus casus ... latrone vel defuncto vel subtracto et ista
... quod spoliator habet interdictum unde vi si ab alio spoliet ff. de vi
et vi ar. l. i. ¶ Cum ... ecclesia ipsius non debent puniri
propter delictum eius potuit sumi intus ... quod iste spoliator non
tenebatur ... vel ... propter inopiam eos non potuit
restituere | Licet etiam debebant restitui de bonis ecclesie pro delicto
ipsius non debent in damnum ecclesie redundare | ... ubi si ... et ideo
et ... non poterat ... deferri ... obtinere
fuit spoliatus ... ¶ ... ¶ ... sequitur quod ...
... de spoliatione possit ... de spoliatione facta ... est ...
... propter ... spoliatus
facto ... propter ... et ita intelligitur ...

¶ Olim per ... diebus aliquibus anno subditi observatam
in observantes non ... iuris parochialis possessio | post facte
et ... processus ... diffinitio ibi nos attendentes

¶ Episcopus ... ecclesie sue | ... quedam ...
dicens quod esset in possessione iuris parochialis ecclesie ... | et
... possessione illius iuris ut ... erat spoliatus ... | Ideo
petiit se restitui | et ad probandum suam intentionem probavit episcopus
... ipse ... parochianos illius parochie ... illi parochiani
timentes ... cum aliquibus diebus observaverunt | et ...
abstinuerunt ¶ ... negotio ... quod ... solo quod
... dicte parochie ... sive ... episcopi | ... ab-
stinuit ... nullam possessionem iuris parochialis fuit ...
... quod episcopus agebat ... | et non probavit quod

possessionem iuris parrochialis illo tempore vel etiam post hoc habuisset ¶ Et ideo
ipsa restitui adiudicatur et non potuit quia non constabit eum esse
spoliatum

¶ De loquitur abbas Sancti Genovefe per 3 abb. ¶ Nove paisien ¶ Pro
adgapiendos libellos vel sentias dicti dni sup dedicationibus
vre ¶ possessione petebat epus restitui ad hanc possessionem sed succubuit
quia non probavit se in effectu possedisse

¶ Nota non pot restitui qui non est spoliatus quia qui petit se
restitui debet probare se possedisse et spoliatum fuisse ut de off. deleg.
consultationibus ¶ Item non quod interdictum unde vi datur spoliato non solum
re tenti sed etiam iuris incorporalis sicut de ea possessionis in eccia sentencia.

¶ Item per dominus sentias litterarum i parrochianos non acquirit cognitori
possessio iuris parrochialis ¶ Pro sed quosdam quia decima non est de iure
parrochiali sed alia de quibus videt. ut sup de parrochiis t. i. et ideo non
acquiritur possessio iuris perpetuum aliquid qui non est de illo iure facit
de officio. aud. ut unum decima bronlly ¶ Dz 9 decima est iuris
parrochialis ¶ De offo ord. si sacerdos ... tu isti post essent i quasi
possessione libertatis postea parendo cognitori videntur perdidisse tamen
libertatem ff. de acquir. possessione l. possideri ¶ 30 quia parendo illi
sine gerunt se pro subditis cognitoris de appell. cum dilecti ¶ de his
q. sunt a plats. cum ... et videntur sentias ablatum posse parendo
illi sine sicut in colono dicitur qui dum parat possessione eum ... ff.
alii l. de acquir. possessione l. ... ¶ Videtur isti paruerunt cognitori
primum et non deliberandi ... quia possessor non qui cognitor
2a dicitur instrumenta quod est ... non subest ... sed
non qui ... ut ... dilecti si aut aliquis gerit se pro subdito
sponte et animo imposterum obediendi tunc ... q. possessio quitur
¶ ... in dubio presumitur parere sine animo
obediendi sed in hoc ¶ Nec obstat hoc ... per quod videtur quod in dubio
videtur parere animo deliberandi ¶ Quam ... obedientia consistit in
faciendo ... decima ... legebatur ¶ et tunc in dubio presumitur
animo obediendi parere ¶ Si aut in non faciendo tunc animo delibe-
randi ut ... qui sedet ¶ ... parere ... faciendo
sentias non videtur ... nec ... et vo-
... sentias non ... applicat ... sit tunc
... ubi ... non est ... ad eius ¶ Item ... ad hoc
ut possessor ... ea ... palam ... acquiritur

requiritur quod possessor sciat alium ius non habere. Si autem quis dicat contradicat fatetur ff. de publiciana l. si ego § 1. ¶ Si autem quis dicat non patiendo subditum obedire vel cum obedientie quod iure suo non patiendo subditum obedire / vel cum obedientie quod inspicienda putat / tunc possessionem retinet ff. uti possidetis / et dotem solis obedientie [illegible]
quia quod quis ius obedientie subditorum quod [illegible] possessionis sine contradictione in alijs de spatia possessionis esse tenetur in isto in quo non tantum alios qui sunt [illegible] illo posito ¶ Et quod ista obiciat sepius inquietetur quod si aliqui subditi alteri obedirent quando eorum in potestate eorum esse [illegible] superiorem suum uti se dicit in plurali sunt remedium quod sunt inhibere subditis ne obediant
/ et per talem inhibitionem retinet possessionem ff. si servitus vendicetur l. 1.
et si forte unum si [illegible] elevandi tuam domum altius tu elevas ego inhibeo per illam inhibitionem retineo possessionem quam tu elevas ego inhibeo [illegible] alterum elevare non possum ¶ Et si tamen quod placet qui vult aquirere possessionem [illegible] requirit quod habeat ordinaria potestatem
de [illegible] auditis / Et licet predicta ordinaria potestatem non habeat tamen aliud dicendum est in [illegible] quia in alijs [illegible]
non possunt super aliquos acquirere possessionem [illegible] tamen [illegible] inmobiles adiri [illegible] possidendum quod [illegible] non potest [illegible] ut possideri nisi ab [illegible] qui [illegible] ut [illegible] ¶ Et decretalis de leg. [illegible] super [illegible] de [illegible] ¶ [illegible] de alijs intelligendum est [illegible] legatus et [illegible] non
post [illegible] supplicans [illegible] alios [illegible] iuris possessionem [illegible] ¶ Ultimo non quod petenti [illegible] sufficit probare quod possedit licet non probet quod possederit tempore spolij [illegible] possessionem [illegible] ut [illegible] ¶ Item quod [illegible] notetur [illegible] super [illegible] possedisse fatetur ff. de acquirenda possessione l. iij § 4. [illegible] ¶ Ubi dicit [illegible] possidere donec aut [illegible] voluntate [illegible] aut [illegible] video quod [illegible] non possideo ille probet [illegible] dicam [illegible] possideo [illegible] est magis credendum [illegible] de [illegible] ¶ Venio ad [illegible] quod [illegible] quod [illegible] perdit possessionem / quod [illegible] solent ¶ Videtur [illegible] dicebat se fuisse [illegible] posse [illegible] et dicebat se spoliatum [illegible] restitui adprobanda quod possessionem probavit [illegible] / et [illegible] cum observantie [illegible] non est questionarius possessionem ¶ Et quod isti parendo mandato episcopi gerebant.

se psubditos eo ideo epo quesita sunt q posso) decapell inoctes
dilectis et si timore deiuiti ptauissent ff deaqu / posse l possidi
si quis inciat ¶ Eo si q tlis timor no puat posse qz no
aio obediendi sz deliberandi simaz obsuauit no eis gerit se
qnis pobedientes nisi sit fuiat aio obediendi ff deaquir / possidi
l psede ¶ Item contra venie qz qui gotimore sat ia no desti-
terit) deus / inus qui cotimore ¶ Sed dic qz qz ipsi goti no
possidebant ista ma ut idie pro alibus / ymo erant possess
go no pt dici quod puauerit alberi possoe / et sic no obstat
qa qo q latut deposse meticoloso ¶ Item glo noe tioreij gote
equipar metui qui tadt nostante dictis qz q ut no qd
metu ta t. dilectu lz si sua fert aio appetenti indicte no
est iustu met qz est ut / si appetenti / sic si est qunsta
tu no qcusat qz no fertin nisi pmortali / si sit ecpa sua
mendit nisi metu et io metu cu no qcusat ¶ Secus si est
i iusta tnc qcusat tm in tali dubio ut dt q lva tiaij est
abstine / Item thls quo no tribuit iursez nec pst aquirtu
possez ad ipe no possideat ut sic sepe

S ¶ Sepe / Spoliatus petit restitucionem rei abeo qui sacien-
tem recepit a spoliatore / primo ponit factum exigens / sco colligit
ibi unde ¶ Dic dm degallo S ¶ Inquisitores qtingit qz spoliator tusserit
rem illa qz spolia recept malia est spoliatus no pt age
qtra illu nisi res est translata iudicio restis / qz ipe cum
no spoliauit qnaie spoliat / q them possessorem / cogis agere
petitorio tu aliud remediu no hz ¶ Et sic difficile est pbare
dni / qnis pdit spoli ius sum / quare sic esset ualde po
nide ¶ Et ideo q tenu statuit qd no obstante ins ciuili age
sit aliquis sicut decreto rem talem recepit / cum spoliatori
succedat in bicin / q quos possessorem sucint spoliato pbu
restis qnia no inbe intcest quo adipicis ate i iuste detinere
at inuadere alienum

¶ Possessorem illu saliz in que translata est res in iure
specialis ut ius effectu ut est rei pue tu spectas ma-
neat aput eum lz alter possideat :
¶ Nota medietu retinpande no qpetit pauglaren successorem
ff e l' tu ate no^e s. e. tu adsedeij / et iste rigor ius

retorqnada in q 1

fuit non fuerat spoliatus licet successor qui sciens succedit in re spo-
liata. Sed si ignoravit tunc non habet locum quod dicit c. ultimo Sed unus
possessor sciens possidet quod sit spoliatum et alius qui sciat non esse
alienum [illegible] et [illegible] compilebat sed ista non [illegible]
possessio tarde [illegible] ideo qui in eam tradidit gratuita
donatione vel alio iusto titulo et ideo alii [illegible] alii [illegible]
contraria arguunt dolus qui non possunt [illegible] ff. de [illegible]
[illegible] Patet ergo quod non competit condicio ex isto canone
[illegible] duo requiruntur primo competit agenti qui sit spoliatus secundo competit
[illegible] sciens successit et quam [illegible] allegat probatur [illegible] ff.
[illegible] Et ideo si ignoranter succedit non tenetur ex isto
canone sed bene poterit conveniri ex hoc canonis reintegranda in [illegible]
ut not. [illegible] c. [illegible] et [illegible] difficile est probare quod quis
sciens successit in rem spoliatam ideo tutius est quod agat
condictione canonis reintegranda Sed [illegible] reintegranda
spoliatus et [illegible] ille canon qui dicit reintegranda spoliatus
[illegible] est [illegible] remedia [illegible] Et si [illegible] spoliatus per
dolum [illegible] subvenitur in [illegible] de dolo [illegible] subvenit
in [illegible] [illegible] per violenciam subvenitur in [illegible]
[illegible] Et [illegible] aliquis sciens succedit [illegible] per [illegible]
ipsius capituli Et [illegible] canonis reintegranda [illegible] locum
ille canon sive sciens sive [illegible] succedat in rem spoliatam sive non
Et ideo sufficit dicere quod spoliatus dicat pono quod ego possidebam
[illegible] et [illegible] spoliatus [illegible] in eam restitui [illegible] dicunt
doctores quod ille canon [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] possessor [illegible] possessio [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] agit [illegible] possidente
[illegible]
Expedit dicebat [illegible] quod possidens bona
fide [illegible] si [illegible] agit [illegible] [illegible] possessore
et non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] canonis reintegranda [illegible] non obstat [illegible] nobile
[illegible] non [illegible] c. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] Sed [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut i. l. duo [illegible] repetit in dicto c. c. in adsedem
ff. de testamentaria tutela. Videatur [illegible] super vo- [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] alia

[Marginal notes:]
ꝯ plura.
offi͂m iudic͂s
q͂d c͂ tam̄s re
integrāda
acto de dolo

not̄ scīam necaz ad
q͂rēdm̄ ꝯtrat̄ dētat
subdet sint tēt hre
in litigiosa re disqua
spat̄

nisi qui deiecit uel mandauit uel ratum habuit deiectos ꝯ. c. ūn
adsedm̄ inste ff de ui ⁊ ui ar. l. i. in a͂te ¶ Officio autem iudic͂
subuenit ꝯ quēlz apud possessorem possessione ꝯ desiudi qz ꝯ.
¶ Sz ꝯtīngz quādo possessorem amittat siue dolo siue metu siue ꝯ
siue alio ꝯ subuenit̄ ꝯ p̄ actione re integranda in q͂ i. ¶ Item
actio de dolo dat̄ tam ꝯ dolo facientem ꝯ actio vō ꝯ metu ca
ꝯ ipsū possessorem ff ꝯ metu ca. l. si cū exceptē sz actio ꝯ ꝯ
aut tam l. ff i. ꝯ ¶ Videatur ꝯ sup̄ alio faciente
¶ Videatur ꝯ singlar͂ successor quem̄ ꝯ ꝯ isti ꝯ ꝯstat
sucedit ꝯ ꝯ scienter recipiendo rem spoliatam sed
hunc si ignorauerit ꝯ videt ꝯ tñ no ꝯpetit q͂ꝯ i. ꝯ ca.
rei litigiose ꝯ nulla ꝯ alienacō ꝯ de litigio l. fi. ¶ Etiam
no alienat rem litigiosam sz illa deqūa ꝯ litigium tenet
admittisse i. ꝯ ꝯ ¶ ꝯ re alienatores no esse ꝯ de
alie mui iudi ꝯ
plura sz ampliꝯ ꝯ possessione recuperanda ¶ ꝯ quod
inꝯdicto ꝯ ꝯ istud datum ꝯ ¶ ꝯ
ꝯ ꝯ c. ūn adsedm̄ ꝯ ꝯ spoliatorem mandante uel ratum
habens quia no solū datur ꝯ spoliatorem madante uel ratū habēte
sz ꝯ ꝯ singlarem successorem qui sciens successit i. rem
spoliatam ¶ Tercium est remedium re integranda in q͂ i. restituat
hunc pignus ꝯ q͂ꝯ iꝯ cap͂ ꝯ dat no solū ꝯ succedentem
sciens sz ꝯ ignorantes ꝯ ꝯ ꝯ re integranda sz omnia
possidet ¶ Quartum est q͂ꝯ. c. qz desiudi ⁊ si ꝯ ꝯ ꝯ
est ꝯ isto ca. ꝯ ꝯ ꝯ ꝯ ꝯ ꝯ ꝯ
ita res quasitum ¶ Quintum est iudicis officium qꝯ aliquis
ꝯ absentia sua perdidit possessionem rei sue et ꝯ agere ꝯ ꝯ
possessorem ꝯ q͂ i. ꝯ ¶ Sextum est actio de dolo ꝯ
ꝯ cū qui dolo fecit ꝯ ꝯ heredes agit in quantum ad eos
puenit ꝯ dolo defuncti ff de dolo l. si plures ¶ Septimum actio
ꝯ metu ca ꝯ dat̄ ꝯ metu ꝯ ꝯ in quēlz alium
possessorem ad quē res puenit ut ꝯ ꝯ ꝯ metu
ꝯ ꝯ metum ꝯ ꝯ ꝯ ꝯ ꝯ l. metu
¶ Octauum remedium legis ꝯ c. ꝯ ꝯ ⁊ ꝯ locum ꝯ vacante
sciens ⁊ dolose occupatam ꝯ ꝯ vacans ꝯ vacat ꝯ
et nullus possessor licz aliquis dicat vacat sz ꝯ ꝯ in
ꝯ ꝯ l. i. ff de aquirenda posse.

xxiiii leg. ff. eod. C. de agricolis et censitis li. xi^o. f. quod spoliatus restituatur
domino etsi non possideat ab alio mala fide et est vero quod licet res spolia-
ta reliquit sed tamen remedium suum casu non concedit | xxv^m. ut dicta re-
bus fiat ei qui in possessionem mittitur ff. ne vis fiat ei et per totum.
xxvi^m amplius legitur ff. quod quis mutata C. unde vi et ibi sunt actiones
possessorie quibus destitutis sit recursus ad petitorium. Et ita habemus
satis magnam quia iam de isto unde usque et ... primo.
¶ Pisanus | Si mandat restitutio fieri subito non intelligitur non solo
in facto sed etiam in modo faciendi | pro ipsius auctoritate ibi ponitur et
hostis quod decretalis continet commissionem processum in iustum et possessionem
quam mandati inter partes et iusti processus retractatur.
¶ Unde durante guerra inter lucanos et pisanos ¶ Episcopus lucanus
tradidit quedam castra ecclesie civibus lucanis | ut melius pos-
sent resistere pisanis a quibus castris episcopus recipiebat pensiones
et affictus ¶ Contigit quod pisani vicerunt lucanos et illa castra
occupaverunt ¶ Episcopus movit super restitutione questionem | Et quia restitui nolunt
sed quoniam in singulares personas et indicti in castra predictos sunt pro-
lata | que pisani petierunt relaxari | Papa quedam publicato ...
per nomine misit ad eos mandans eis ut faceret restitui possessionem ple-
ne et libere quam habebat ecclesia lucana tempore mote litis ¶ Et super ea de
qua dubitatio oritur | sufficienti cautione recepta | quod predicti
pisani cum duo pape mandatis parerent quas suas inde super occupatas
castrorum prelatas relaxavit ¶ Post quo pisani comparentes dicebant
quod per episcopum lucanum stabat quominus sibi restitutio fieret iuxta mandatum
domini pape | petentes quod sententias predictas prelatas suas relaxaret
ipse autem recepta cautione ... quod mandatis parerent | Post duo pape suas
relaxavit easdem | Post quod episcopus reputans se gravari ad sedem
apostolicam accessit in pugnatum processus eosdem ¶ Porro domino
papa auditis propositis allegationibus consideravit quod in mandato suo duo continebat
ut in possessione prius restitueretur quod constabat lucanum etiam habuisse tempore mote discordie
et libere eidem | Et ut eius possessio restitutio fieret plene
facto primum restitutio ad factum alterum admodum | Unde licet in
restituere episcopum ... non potuerat | quod non poterat
in spoliaverat episcopum sed lucanos | Licet eos possessionem personarum
et affictuum quod ea non fuerint spoliatum | Sunt tamen curatum vel de modo
quod predictorum debuit fieri ut pisani possessionem pensionum et affictuum

dimittent plene et libere sicut ipse tenebat tempore mote discordie quod possessiones
pisani occupabant scilicet ... in castris predictis et illa libere tenere non po
terat nisi pisani castra dimitterent omnino quod in parte erat pisanorum
quamdiu castra detinent admittere episcopum ad percipiendum pensiones vel
repetere quas debebant ... quod deletis informa premittit ipsa pro
cessum sicut iudicavit viritum et evacuatum
¶ Et .... ff. eo. capitulo ii absit reddite quod lucanus episcopus quesivit custodia
omnibus suis quorumdam castrorum ut de illis privavit se et absque
relevaret in quibus percipiebat omnes suos redditus contingit quod
debitis lucanis pisani occupaverunt castra que moniti nolebant
episcopo restituere permittebant tamen illos suos redditus percipere quod noluerint
castra restituere sunt interdicti accepti ante apostolica quas suas
petebant pisani relaxari obiciebat de notoria offensa et p
tate ut in littera ¶ Item stabat quod ipsi eum non spoliaverunt
sed lucanos ergo ipse eos non potuit agere interdicto quod eum non spoliaverat
licet mandaverit ut vitam haberent spoliaverunt ff. de vi et vi ar
mata .... dic intelligendo quod lucani spoliassent episcopum tunc pisani
spoliando eos successerunt eis in vicio et non potuit queri de
tempore de eorum ... et iniuste sunt capti pretentionem negare ... per
hoc ... ¶ Item in littera hostiensis lucanus episcopus quesivit cu
stodiam omnibus suis quorumdam castrorum in quibus pensiones habebat pi
sani spoliavit eos castris et tamen non impediebat episcopum quominus
reciperet pensiones suas et ideo dicebat quod episcopus stat quominus sibi
fieret restitutio in mandatum ipse scilicet hic non est verum quod lucanis
tenentibus quecumque liberum plenum percipiebat episcopus iura et
redditus ¶ Item lucanos constituebat liberum potuit tollere vel esse
sui dominium ¶ Item nunc semper faciebat illis colligere ... na
... possidebant lucani ibat familia episcopi ad colligendum redditus
forte pedes et sine armis ... gloria ... quod cum equis
... cum magna comitiva ... sicut tempore mote guerre pos
sidebat tenuit plene et quiete sed ... restitui ... debet ... ut castra
dimittant ... ...ias dedecus in aliquibus ubi percipit duos pedites
ut talibus tradant colonos ... constet ... polluat
¶ Nota quod mandat fieri restitutio plene et libere mandat quod fiat publice
non et si non paret premodo non valet processus et ... forma
mandati ... de ... de ... ci ...
¶ Item nota quod mandato processu delecti ... forma mandati in delegato

no sinatu remanet confessio firma ipsa cum illi delecto et ideo
non ideo alibi ita clare ipsa cum in ipso confessio ipso cum delecto
et tum possessionis anullat ¶ Si aut possessio anullat per iudicem
incompetentia confessio est nulla de iudice ut si dicit ubi cum fiat
in duobus de electo ¶ No quod spoliatus de resti. plene et libere
debet restitui quod advocato adversum non potest admitti ut probetur
ff de bi et bi ar. l. i. ¶ Item non ipsis et solum loco potest petere quod
debitor loco iuste cum velaperet per quod dicebat In quod sit non
licet nova castra facere cum ipsimet ut civitatis aliqua ita nec
incastellare de edificio quod fiat li in et adhuc potest agere ipsos ut
proponendi consensu in ipso loco ut destinat castrum non videt non
tum est hic actio per suis reputanda diminutione sui patrimonij
quis agit ¶ In ¶ Item no quod absolutio est alia qui sit per formam
mandati de officio delectum olim de probis c. si si aut est non iuste
et non sinatus in forma ut plene non citata tunc per absolutio in ij i
ut evidenter fit de probis ab electo de forma et sibi ubi aut
li bis ¶ Sed dicebat iste episcopus non fuit dotis appellamus ideo non
competebat sibi mediante et episcopo consequens debuit successive fit de officio
delegatis consultatoribus dico hic non sit resti. castrorum quod non probavit
fe ipso... quod sunt possessorum posicionis castrum quas non potest libere
proponere plenus detinentibus ideo ipsa vult ut vendant per primi
ut probatio ad illa libitatem restituit ¶ Videat glo. sup. libro.
quorum in adfactus si confessio fiat resti. alium bo referebat adimus sic
fiat plene ac libere quae incipit ¶ No quod duo pur mandantur
non sufficit alium adimplere glo. not. quod duo hic hic man
dabant unum ad factum alterum adimod et ambo principaliter
mandabant ¶ Et ideo non sufficit alterum sine alio adimplere
ut hic per ¶ Tamen in mandatum fuit ut possessio castrorum re
stitueretur episcopo istud in facto consistit et hic opus est fieri ¶ Secundum
erat quod fiat resti. plene ac libere sicut tamen habebat episcopus te
mote discordie et istud consistit in modo et hic duo sublimo
includebant ut per in pur b. sunt possessum quod in quibusdam vel
et subiecta forma duo mandantur scilicet ut fiat resti. fio quod
fiat plene ac libere ut in primo et in secundo ¶ Et consistit per
consistens constat tamen in facto quam in modo scilicet vel in alio
tum non valet quod intus scilicet ut vel alia ut utrum ¶ De
iudicium quod electo non valet sine sit primum in persona electi

glo not quod non sufficit
implere alium quod eoloque
quod pur mandantur dat
sic tangunt

declarat quo sit sunt i modo petitum

quia eligit personam indignam sive in forum extra de elect. super eo
et quia propter. Item est hic optimus casus quod sit mandati
diligentia observanda extra de rescriptis cum dilecta et extra de off. deleg.
Bonifacii. Videtur glo. super vo. fuit ibi in modo petitum
exivit quod equalitatem hic sunt petitum in modo glo. ubi dicitur dicat
quomodo prius consistebant episcopo ibi pensiones et affictus in
castris predictis et ipsi prius illa castra possidebant. Episcopus non
habebat plenam libertatem percipiendi pensiones et affictus in castro
predicto, immo in potestate eorum erat episcopum admittere vel repellere ut
sequitur. Ergo episcopus plenam libertatem non habebat. Item per
debat potestate illorum. Item super verbo petitum attendens quod vide
capellanus debebat castra illa episcopo restituere quod cum non fecit petitum
in modo. Item et si dubitavit de possessione castrorum, de pensionibus
et affictibus non dubitatur. Et illud quod consistebat in modo tenebat
tenebat id quod consistebat in facto est ita. Sive dubitaretur
de possessione sive non, quomodo constabat de pensionibus et affictibus
plena et libera debuit fieri castrorum restitutio in quibus habebat
pensiones et affictus.

De dolo et contumacia

Administrationem de electis spoliatis hic tractat de fatigatis dolo
et contumacia adversariorum. Vel sic supra visum est de spoliatis et electis po-
tentia adversariorum. Videndum erat de fatigatis in iudicio dolo et
contumacia adversariorum. Vel sic dictum est de lesione vel spoliatione facta
que contingit extra iudicium. Nunc videndum est de lesione que quis
leditur in iudicio per dolum et contumaciam adversarii de qua habetur in
iii q. iii per totum, iiii q. v et vi q. ii et v per totum, et xi q. iii et etiam
reperitur ff. et in Sexto et in Clementinis. Et est sciendum quod duplex
est dolus scilicet malus ff. de dolo l. i. Et bonus extra de iure iurando in bi-
nectus cum dilectus. Est autem dolus malus calliditas
tacendi eius quod est sive fallacia eius quod non est ff. de contrahenda
emptione et vendendi l. i. Vel sic dolus est fraus machinatio ad fallendum
circumveniendum et decipiendum alterum consistit ff. de pignoribus l. per ... arbor
extra de verborum significatione dilectus et dicit ... defensor et iudicium olim.
Contumacia vero sive stricte est inobedientia que praestatur iudicium
commissa non tamen sed est ab obediendo sed solum in licitis et honestis
extra de restitutione spoliatorum.

Habet reus qui mittendus possessionem ad mandatum iudicis non
admittit, non restitutur de canonica equitate si ... cavit

stare iuri tras de consulta et ideo sta ibi adiq vndecim
¶ Amittat qd cautus intt . cum frequent ut lit no qt lib si agit
aliqualiter iudicio actor mittit in possessionem propter contumaciam rei et si reus
cum non recuperat infra annum prestando cautionem de parendo iuri actor
efficitur verus et cum possessor ¶ Sed premisso casu ponatur sic
¶ Ego vici vel vendicatore contra te super ista domo dicens cum ad
me pertineret libello oblato tu eras contumax ¶ Et propter contumaciam
me primo decreto in possessionem rei petite ea custodie | sed tu
adipisci non potui propter dolum tuum vel potentiam | tu reus
ne ego plus possit aut efficiar verus et irrequisibilis possessor
infra annum vis prestans cautionem standi iuri | sino quebat an vero
quis missioni videtur non pateat esse alia pena puniendus ¶ Et propter
considerat duo primo quod in ecclesiasticis | fugiens non est in
contumacia servandus | secundo quod licet reus apud inpedivit missionem
actoris tamen etc
¶ Amittat q que decreta est missio observari et interrumpit
possessor animalium de officio ex pacto iusti | cautionem sufficit an
sit multandus et qua pena sine dolo | Sed negotium et
parat sim dolo sed de b sed b sepe via vero respondit ut vel de
negotio ecclesiastico vel quia sine dolo de b prefati si super
¶ Non requiritur denuntiatio per eius ecclesiam iudex eo vti si vult si ius
et dolo iustitia i. ius missio in possessionem | Quod si reus iustitia
non publicatur ideo agendo vult purgare contumaciam patientis
admittenda est ex quo per cautionem standi iuri reus iudicio
se astringit
¶ Reus qui non vult admittere iudicis missionem in possessionem admittere
non est aliqua pena multandus dum tu iustitia actoris inpetrata
non publicetur aliter si iustitia publicaverit primo admittere sed non bis
fiat ei ne in possessionem mittitur l. i ¶ Et ideo qd reus si noluit
pati ut actor teneret rem sibi traditam causa custodie per
annum recuperare possessionem prestita cautione de parendo iuri
depno sed ut lit no qt cum frequent ti. in alijs
¶ Cum in rebus ecclesiasticis non est usus qua que rigor in
servandus et propterea ubi reus actoris non est factum deterius
verum in foro licet contra intelligit istud c. quod iudex in casu isto
non possit multare contumacem sed tamen tenet quod reus dicens quod
possit in de penis dilectis ideo vult quod ista decretalis non

loquitur de consilio tm de his que fiunt a ma[iore] et ob[edientia] supra. ¶ Item missio
debet iudex tueri in possessione et hoc ad officium eius pertinet de hoc c. ij. ut lite
non contestata de testibus cogendis attestatione ¶ Item dixi quod qui dolo vel pa-
tientia non admittit ad possessionem missio non punitur aliqua pena
ut puniatur pro alio causam offendendi possessionem contra quam lex puniat ¶ Sed
in fine ut debitum dicitur non dubitatur est ista via iudex debet defendere pa
missionis in iudicio penali ff si quis ius dicenti non obtemperaverit l. una
¶ Augmentum quia equitas tantum prefertur rigori iuris de transactionibus c. fi.
¶ Item quia missio pt non prohibetur ergo petens non potest petere ut iudex
sed iudex officio possit punire si vellet et hoc lex licet quod dicitur ¶ distinc-
tio non requiritur. sed de[in]de ubi lex iudex potest multam in-
ponere etc. sed contrarium de penis dicit de off. deleg. ut [illegible]

aut rigor legis sit tamen in tantum sic contra non est suadendum [illegible] placuit

¶ R[espondeo] ideo super hoc rigor maxime contra [illegible] sublimitas iuris quia
magis rigor iuris sed contrarium est suadendum et hoc non [illegible] pro
c. [illegible] ubi de hoc et tenendo rigor legis sit tamen in tanta vel
in nostro suadendum ubi dicitur si ante [illegible] occupavit pro possessione
[illegible] ¶ Sed pone quod plures vel tamen non [illegible] et
puniat aliquis possessore magis [illegible] quod in illa re sunt et
qui amittit possessionem non [illegible] ¶ Sed consulitur ei suum restitutionis in
[illegible] punitur rigorosius legis ut ipse non [illegible]
[illegible] ut potest intelligi [illegible] patiatur in re
ipsius ex [illegible] ¶ [illegible] quod plures fuerunt spoliatores non puniat
[illegible] ut in possessionem ut in [illegible] delictum [illegible] sit
quod [illegible] nisi [illegible] totius capituli tunc
sed loco c. [illegible] ¶ Et quod [illegible] loco illa lex ubi
[illegible] de bonis patrimonialibus de hoc c. [illegible] decessit de in
testato ¶ Sed pone reus semel [illegible] tamen [illegible] possessionem
postea se absentavit ¶ Et [illegible] non [illegible] et sit actor iterum
mittitur in possessionem rei petite tamen [illegible] reus
offert cautionem ut recuperet possessionem magis est [illegible] audiendus de
[illegible] quod non nisi [illegible] possessionem [illegible]

¶ [illegible] reus condempnatur in expensis quas [illegible] contumaciam
vel dolosam exceptionem [illegible] fecisse [illegible] ¶ Et nisi [illegible] ad
titulum ¶ Et sit posterioris [illegible] non [illegible] penas nisi [illegible]
[illegible] ¶ Et sit [illegible] contumaciam rei pt [illegible] ab eo
petitur [illegible] ¶ [illegible] quosdam modos

de cedulis agentes contra pre et clericos lincolnienses coniunctos
capella. Orta erat controversia super eccles de B. et M. quas petebant in
proprietatem ad petitionem monachorum ca fuit commissa iudicibus delegatis.
Iudices recepto mandato citauerunt canonicos qui non comparendo fuerunt
contumaces. Delecti contumacis contumacis puniri potuissent primissionem
in possessionem rerum petitarum. Monachi tamen cum ca religiosi agentes
non miserunt actores in possessionem sed fecerunt sequestrari illas ecclesias
ut tanquam a tedio affecti ad iudicium venirent. Quando tamen monachi peterent
ecclesias sibi restitui viderunt canonici antequam iudicium coepisse pro eo
quod ca illa iudicibus aliis erat commissa. Rerum quia in principio litis non fuit
mentio facta de primis. Nec vero causam que continebant in prioribus
litteris continebantur in istis. Sed videlicet dicebat super quibusdam ecclesiis
iudices super hoc dubitantes consuluerunt dominum papam. Et papa primo
considerat quod fraus dolus nemini patrocinari debet. Mandat ergo contumacis
proprietatem tamen non obstantibus posterioribus litteris in prioris contumacia
fuerunt. Et ipsos canonicos in propter eius ipsis monachos ipsos hoc fecisse
constituit condempnent.

Nostros actores tantos reos liune tribus educt. ut uno peremptorio
dehoc in primo. Contendi quia agebatur de ecclesiis tamquam de proprietate
ipsorum canonicorum erat cum regulares. Primum ne turpiter possideat
aliena si cum missi fuissent in possessionem possiderent quod agebatur
reali. Aut bona facta sequestratione possidebunt tamen ipsi hoc est certum vel
salva sequestra ipsa de acquirenda possessione sed in ipso posito vide de iudicio
contumacia super hoc fecit. Postandibus dicitur quod hic non esse nunc contra
qui post lapsum anni contumax debeat possessor fieri rerum sequestratarum et
fecit quod super dixi. Affecti ad hoc solet fieri missio. Restitui
quia forte spoliati erant sed tamen ut dicit restitui de illa sequestri
vel restitui perpetui verum dictatorum ante dominum in deside istum nec dictos
videbant ut ipsi dicebant bene.

Nota ubi agitur de beneficio tamquam de proprietate potest fieri missio in possessionem
ex primo decreto propter contumaciam secus si tamquam de ti. loco ff. de ce. qui
mittitur in possessionem c. unico si ex. Sed in illo differt age(n)s in integrum.
et ut de proprietate de quo dicitur ut plene notatur de iudiciis dispendiosam, sancimus, clerici.
Item nota quod favore pro uno contumacia tollitur de officio deleg. cum
et c. ti. o. ho. li. 6. Item non tenetur super vel proprio in quo non fit
mentio de primo ut dictis contemptis in primo de rescriptis. Item
monasterium de rescriptis ceterum

Item non quod proponens declinatoriam et subterfugies comperitur contemptus
in causa. Item non solum concipiendi de iure scripto quam per leges cum per
allegationes iuris. Item ubi ad competenciam pertinet ipsius sententia decreti reddenda
Item delegatus facit contra quamvis commutacionem perticam quam loco missionis
procedit ad sequestrum fiat ut notatur c. dilectis de off. deleg.
Item propter contumaciam rei potest fieri sequestrum licet quod dicat lex secundum quod
non teneret in titulo de hostibus quoniam et ideo dictis quod quidam et sequestrum
propria licet ut non tamdiu stet apud sequestrum donec lis sit finita
ut patet l. i. C. de probatione sequestracione. licet non potest fieri propter rei con-
tumaciam et ita intelligitur quod quedam est que succedit loco missionis
in possessionem. Et tamdiu stet apud sequestrum donec offeratur cautio
per an. licet ibi aliud in regula loqueretur dispositio quod non
tractabat de ribus sequestracionis ideo non probatur hic c. propter rei contumaciam
posse fieri sequestrum. Videatur primo quod ponit tres modos
contumacie quando consideravit contumacia primo quando non veniunt in
c. cum dilecti quando non restituerint quod condempnatus est restitutio
non restituit ff. de rei vendic. l. qui restituere quando non vident
vel obstare videntur et tunc hec possessio dengressus c. hoc l. tres quando
non veniunt in c. prout deinde c. per quando non exhibent mandata
ut exhibeant testium non exhibent ff. de ap. l. tractator et missis alios
nos tres vel utilis non generaliter in por quando nolunt jurare
de calumpnia vel veritate dicenda hic in mag. non non veniente
in anno et facta sequestracione actor per annum efficitur verus possessor
et ideo non secus est in missione in possessionem in c. contingit et magis pe-
nale est mittere in possessionem quam sequestrari et hic ut vult textus
quod dicit magis tamen eis absentibus
Causam. Si actor est contumax reo instante diffinitiva sua fe-
ratur, per hunc qui sibi sit lumen tamen eis de off. deleg. cum
sunt quedam ff. et R. filius agathe contendebat quod deberet tempus agathe
occasione successionis quod iste R. petebat hereditatem avi sui, primo con-
tendebat R. ab f. magno patruo suo. Iste f. magnus patruus
dicebat quod R. predictus non potuit succedere quia mater eius fuit spuria.
Causa ista fuit commissa judicibus delegatis et ad peticionem ipsius f.
ipsi fecerunt bonum de judicibus lemovicensis quia erat dux apud R. et alias sub-
rogavit tandem R. de anglia recessit, petebat an non obstante ab-
sentia ipsius possit R. citari ad instanciam ipsius f. Item
papa mandat judicibus quod eius dicto R. debeant hinc citari ad peticionem

suam / et si contempserit accedere / ut judicio cor. pareat / vel si
se absentaverit citatus peremptorie sive si ipse dimisit / aut si
non dimisit peremptorie denunciationibus ad domum eius factis / et sive
venerit sive non recipiat testes et summarie procedat secundum formam
Et infra hic contra quod hic dictum de off. deleg. cum ex injuncto sibi super lite
cum ut patet in prima compilatione in dicta decretali Absentiam
pro tres modos contumacie de hiis d. c. proximo De Anglia qui
dicit quod plurium non cogitur judex citare absentes qui dicit ut non
debere non vere competere. Addendum non secundum host. quod quandiu quis
copiam sui facit vel defendit non habet locum citatio addendum ad ipsum
rectum in libello requiritur secundum eum.
Non quod actore absente per contumaciam et lite non contestata denunciationibus
addendum factis si non appareat qui eum defendat lite non contestata possunt testes
rei actoris recipi et sententia ferri et hoc decretalis in loco habet in suo casu secundum pau.
si quis actor est absens et reus prius tenetur post litem contestatam ad receptionem
testium et diffinitivam sententiam procedi licet g. dicat quod quidam voluit dicere in
ante quod hic lis fuerit contestata secundum dictum host. quod non sunt plures processus
hoc quod aliis modis sunt subrogati contra hunc quarto erat recusatio ut
patet de offic. deleg. cum et sunt in exceptio recusationis proposita et
post hic erat alia causa delegata secundum clarum est quod exceptio recusationis ante
litem contestatam est proponenda ... de Ro. et re. ind. cum inter monasterium ... Ps. de supposita
aliter intelligitur istud c. quia ea ista sunt minoris, ideo potuit procedi
lite non contestata ... ut lite non contestata quod dicitur ut ... non valet secundum alterum quia
contra quae dicunt in minori causa potest procedi lite non contestata loquitur in
minoribus causis propter pietatem fundationis ubi vero agitur de minoris mortui
cessit ista ratio nam hic isti mortui erant de quorum minori agit sed
tamen propter bona quae succedere debet de hoc agebatur h. g. s. si stet ... cum
Attendendum quod ista decretalis non possit stare quia vult quod testes reus recipiatur
in s. dicta post cum etiam ubi dicit actore non probante reus etsi nihil
praestiterit absolvitur / Ego dico quod reus super principali non habet necesse producere
testes secundum super exceptione quod est ultimo nolens ... excipiendo fit ipse actor
actor ut de except. l. i. et hic erat exceptio peremptoria scilicet quod mater
eius fuit alumna filia ... ipsius ...
Videatis quod super ultimo addendum contra colligit ordinem qualiter quis citari
debet et dicit quod primo debet citari principaliter si inveniatur in quo b. s. quis
Si autem publice decessit debet citari peremptorie si ipse dimisit Si non dimisit
fiet citatio addendum ut adeuntem absentis ... c. b. ... et tempore
... ultimo cum ... fiet denunciatio amicis ut eum defendat ... et ...

quod tria ... Supplico ... de
citatione addendum quod fit
ut non apparuit ... et
... signat
qui ... debeat ...
... quam ... tunc
solum ... ad ... hic
... reus ... ...
... publicat ...
quod hic fuerit lis contestata
... repetat

Cum ibi pariter (?) de hoc — ḟcet ff de dampno infecto l. in᷑ ḡ ptor / et xdh q· in ḡ pt ¶ Ciliam
videtur q̄ dicit᷑ tāta ita hinc ista ferim sunc venerit sunc no / re
ceptis testibus aliq̄ ptis ad suam diffi̅ua pcedat q̄ d tt̄ si in
ti pronuo 2 c· qm ut lite no gts ubi cōtra ōtuacem sit misso
ut oppicabit᷑ si misso fieri no pt ẟ· aut lite no gts tūc vo
q̄ locut᷑ i ūo cōtuace hic qm actor est absens / T. quo et quib
modis auctā q̄m semel ua ista l. filig agathie erat actor et ḟ
reus ut pz in q̄ sis ptis litis cam / ¶ Aliq dixerunt q̄ hic fuisse lis
cōtesta / sz no est verū de hic dicit᷑ plenius ī c· pxio / sz que est
ro diuisitatis quod in absencia actoris recipiunt᷑ testes lite non
cōtis ⁊ in absencia rei ¶ Ro quia maior est cōtuax actoris q̄ ro
ŕeus ex quo aliū adversariū puocauit ¶ Sed rei fugientes appl
lant᷑ ⁊ deindi l. ppuīd ram actor dz amplicas cam vos cōtenare
in q̄m c i· et in aūcta de litigiosis ḡ· omnes 2 ex sanonib hoc
sit rei qua actores ideo quia potius eis ḟbuenire voluerit
q̄ua actoribus cu pula facie cōsuat᷑ reus ⁊ deqz colis et
ne sit ī ptate actoris reū vexandi ¶ Adeo ut hic sit liberū prosequi
aucta pmissa qm semel cōtinuit ī pnt

P¶ Ariouit si reus post litis cōtestatione cōtumax ¶ Si liquet de ca ferat
diffi̅ua sīa si no liquet fit misso in bona possessoris eius diuiso
fit ibi ideoqz ¶ Sup quibusdā decimis erat cōtrouersia int duos
clericos coram iudicibus delegatis / iudices ita᷑ reū qui fuit cōtumax
¶ Deinū cōparendo pstitit cautionē iurando quod curie ca iuri
pareret / tandem die asignata coram iudicibus cōparens dn̄ debeat᷑
iudice lite pceptu advocati que no hebat unde solita malicia
recusauit tamē dn̄ actor instauit ut iudex interrogaret fuit
quot annis decimas de quibus cōtentio erat percepisset ¶ Judex q̄ sol
2· negauit ptinus decimas adiudicatione gz pptēz allegauit /
¶ Postea vero ex cōparatoribus reus ad sedem aplicam cōtracte iurato
except ap̄ ut cruciebat᷑ adiu ex q̄nd ess̄ tedisto fiacmi / ¶ Appa
ru do dt ip ad cōbuiteud malicia eius sz eā interpretatus / ¶ Sunc
venerit sunc no ex quo lis est cōtesta si liquet de ca ul liquere
possit / cam sua diffi̅ua terminauit vel possessio adiudicet actori
¶ Seruata dutaxat que spectat absenti
¶ Juratoriam sit est q̄ iudice qui in hunc iudiciorū sit iuratu
exterqueret ¶ Responsa post cautionē iuratoria de qua pmisit
¶ Judex dicebat lamt no pcedencia visionē sup re i iudicio
deducta facta lite cōtesta ¶ Exclamus pro exceptionē pstripcois

vel aliam peremptoriam circo positam non sit lis contestata de lib. contest.
c. ij li. sexto ¶ Contentio fit quando non sit contestatio quod libellus fuerit
oblatus / Receperit sup contestatio quia contradixerit ... id non est
restitutio facienda ¶ Corrumpit non exceptando tamen admittentur
contumacia sive vel non contestatio qui de ... venit vi remittit
de exceptione sup eo ... ¶ Tenuotet de gra non deinde nunc diffinitiva
aliqua diffinitiva ... potest ... nisi ... fuerit manifeste
frivola ut in ... c. ... de dolo contu. ... si ante diffinitiva
possessor si de ca non liquet vel liquet non pt / Contraxerit conclusit
... possessionis ... ista est vera posse non tenebis tunc
¶ Nota quod contumax potest ... ad debendum comparere coram iudice
ut hic ¶ Item lis contestata sit prius vel ... actor / sed
proponitur peremptoriam positam non sit lis contestata de lit. contest. c. fo.
li. vi ¶ Item non ... lis contestata ... contumace si liquet de ca ...
sua diffinitiva / si non liquet fit missio in possessionem veram ... missio
... statim ... possessor ... ante lapsum anni ut in c.
... qui mittitur in possessionem ... possessor ante lapsum
... lis ... est ... ut c. ... ut lis
non contestata / Si aut lis non est contestata ut ... tunc ... missionem audit
... ¶ Et scias quod ... pe ... contumacem / pena
est ... / Si ... missio in possessionem ... / pa
ea missio liberam possessionem / ... testium de pena ...
... forte ... e sive ... in possessionem
veram ut hic ea custodie ... qui mittitur in possessionem ...
¶ Si queras qua pena potest iudex imponere contumaci dic aut ...
de pena ... aut ... aut ... ¶ ... tunc indistincte
... iudex ... deinde ... Si ...
aut actor est contumax tunc ... testes ... lis non contestata
... ut ... missio in possessionem ... possidet qui
... aut qui semel ¶ Si aut lis est
... si non liquet ... loco ...
aut lis est contestata ... ¶ Si aut reus est contumax
diffinitiva sua si non liquet mittitur actor in possessionem veram
... est ... ut lis non contestata ... si ... super.

¶ Si aut lis no est qt tunc fit missio in possessionem ca rei servande ut in ydo c. qm frequenter ¶ Item pono quod scolaris habet duos iudices officialem et doctorem ipse quenit coram officiali dicit quod nolunt litigare coram eo nisi prius faciat cautionem de stando iuri coram doctore dic quod sic et intellige de sufficienti caucione ff de iudi l. ij § sed et si qz psit pz quod ista est vera possessio ut tedio lis.

Vndet personam qualis cautio sibi sufficit

¶ Videtur quod super vo cautionem quenit nisi sufficiat nuda dic quod sic au pignoraticia ut missionem in possessionem sit al no ff de iudi l. ij § sed et si dubitetur. ¶ Sed pono quod aliquis promittit cum iuramento parere iuri an possit apponi si gravaret dicit quod sic ff qui satisdare cogantur l. ultima ut ex pena committet si esset apposita ff rem ratam haberi l. tertia / no. de decretalis una quod ista appo no admittet quia no appellavit coniuncta ca et an sententiis admonitio quam

tractat an propter contumaciam actoris in pristinum vertatur lis quod

debet nova dilatio debet est dari / 6. ut lite no qt c. primo.
¶ Glo super verbo actore dicit si sit propter contumaciam actoris sit lis qt actus facta esset contumacia iudicis debet de hoc qt c. uno coram sit ad interrogacionem iudicis ipse dici instante actore hic est ad instantiam actoris sit precedens interrogatio ¶ Sed ibi et intelligo libello super petitionis vel porrectio ¶ Item ad qt incidendam requiritur sic libelli oblatio dicit qui no preludentis cum sit exprimat aut no de quibus in tercio dispendiosam / de iudi quia no est des... iudicis libellus ¶ Videtur quod similem / bos videtur si lis qt reus est absens et agitur reali si liquet de causa recepti sunt testes et ista

Extra glo.

Distinguit si est reali et personali sed reus est contumax et actor est si reus aut lis est qt et qt qt et alio qt sit ponitur aut lis de ea aut non

probata et confessiones sunt facte fertur diffinitiva sententia pro actore si aut no liquet nec possit liquere quod actor ullos testes produxit mittitur in possessionem veram / Idem si est lis q. qt salvum admittendam prescriptionem puta cum aliquis conventus qui possidet nomine alieno dicto in iudicio nominato et sciri ei debet et eo hunc citato si no venerit tunc adiudicatur possessio actori salva absenti quoque spectat / ut lite no qt cum qui si super ¶ Sed aut actor probavit et reus et tunc liquet de iure actoris / aut no probavit / et tunc liquet de iure rei quia actore no probante reus absolvitur si de ea possit vel certa quod si liquet de ea ergo pro est sententia ferenda et c. male disponit de missione / Sed duo sunt casus pro quo utraque pars est presens tunc lis qt pro liquet de ea ¶ Item si actor probat liquet pro actore si no probat liquet pro reo ut certa ca videlicet ut nisi ¶ Si aut no est utraque pars presens sed actor tantum tunc si non liquet

fit missio ut d. c. venie(n)s et l. loco destitutio g. ¶ Et qualiter procedit(ur) — De tertio dicit uno ultro lib. 3 c(on)tra
contra c(on)tumacem d. duo sunt inducta qui procedit(ur) reali tunc aut non
est lis c(on)test. aut est c(on)test. ¶ Si non est c(on)testata fit missio in possessionem sed
ea recipit reus q(uod) cum oblata cautione ut l(ite)s non c(on)test. q(uo)m et
b(?)alijs ¶ Si aut est lis c(on)t. q(ui)a reus quietus vocat(ur)
et vocat(us) non suscipit nec defendit. c(ausa)m ¶ l(ice)t p(ro) g. c(on)t. ut
fiat missio b(onorum) non aut ut recipiant(ur) testes p(ro) p(ar)te actoris ¶ Et
tunc est l(ite)s c(on)testata l(ice)t loco c. venie(n)s ¶ Si utr(um)q(ue) p(ro)s est p(ri)us si probat
actor pro se ¶ Si non probet reus absolvit(ur) ¶ Si aut reus
est c(on)tumax et actor probat s(enten)tia diffinitiva f(er)tur si non probat fit
missio in liberam possessionem ut l(ice)t et l(ice)t i(n) iudicio reali ¶ Sed — Sed ibi i(n) p(er)s(ona)li vero actor
agit(ur) p(er)sonali et reus est c(on)tumax ut p(er) p(re)ti c(on)s(u)li p(ro)missionem
d(e)z bon(is) ut l(ite)s non c(on)t. tunc ¶ Si p(ost) c(on)s(u)li p(ro)missionem mittitur
in mensuram debiti declarati ut l(ite)s non c(on)t. q(uo)m s(upra) ultro ¶ Si
vero est l(ite)s tamen quod actor non possit mitti in bonorum possessionem d(e)z
reus c(on)tumaci s(ed) ut l(ite)s non c(on)t. tunc et c. q(uo)m ¶ Et sive sit actio
p(er)s(onali)s sive realis iudex p(ote)st illa pena imponere que magis
E
timet(ur) ad alteram postea p(ro)cessurus ut videtur ¶ q(uo)m ut si
c(ontra) l(ice)t solu(m) b(ona) agit(ur) ut b(ona) talionem tangat(ur) p(ro)p(ter) q. b. p(ro)dest
Sine tabulis qui fundata intentione actoris obi(cit) peremptoria et defecit
in p(ro)bando c(on)demp(n)at(ur) in expensis q(ui)a p(re)sumit(ur) dolo(sus) latius doceri(?)
q(u)i fundata intentione actoris exceptionem obiciat l(ice)t et sic l(o)q(ui)t(ur) ut in
c(on)cludat q(ui) peremptoria et q(ui) dilatoriam ~~exceptione est q(ui) talis opponit~~
~~dilatoriam et debet c(on)stare~~ ¶ Et p(ost)o p(ro)mittit dupl(i)ce generale cum co(n)-
stitutionis s(e)c(un)do ibi p(ro)ut ponit c(on)stitutionem et interserit alia cum respiciete(?)
p(ro)hibitum ibi q(ui)a s(e)c(un)d(u)m ¶ Deinde submittit aliam cum c(on)stitutionis ibi ut
h(ab)et s(e)c(un)d(u)m ... (?) p(ro)mittit intermittit et submittit inferius c(ausa)s constitutionis
¶ Relatum sunt duo p(ro)p(ter) quo s(a)epe c(on)tingit q(uo)d fundata intentione actoris
p(ro)p(ter) tantum debitum(?) ... litigat(ur) ut sup(er) rebus temporalibus reus
malitiose p(ro)ponebat peremptoria exceptiones ¶ ad p(ro)trahendum c(ausa)m et sic non
imponebat(ur) finis litibus ¶ Et contra petitio sunt ut ipsa tracta digne(?)
p(ro)videre ... volens sine litibus imponere ne p(ar)tes gravent(ur) laboribus
et expensis statuit q(uo)d si fundata intentione actoris reus p(ro)ponat exceptiones
peremptoriam ¶ Et si in p(ro)batione defecerit ad expensas c(on)demp(n)at(ur) quas
actor fecit a die data c(on)tra ad except(i)o(n)e(m) p(ro)bando ¶ Sed ... in
solvendo ¶ Et p(ro)p(ter) hoc quod si reus obiciens peremptorias defecerit
in p(ro)batione non est in solvendo expensas quas fecit ...

quod tunc p[ro]uocet[ur] ad arbitrium iudicis ut ho[c] saltem timore p[er]territus
aggrauantes alias fri[vo]las excepciones opponere non p[re]sumat
¶ Altero modo qui dicit non posse esse quin p[ar]tes grauent[ur] aliquatenus
s[ed] suadet est modus p[ro]uerbia vna tenenda ff. de offi. de leg. quantum
vel quid usque inter vtrumque vola etc. et de rest. spo. lit. ¶ Quasi ex
antiqua erat ut officio ¶ Decreto i. iuri g[l]o[ssa] h[ost]ienses h[abe]ant o[mn]i[u]m [et] qualiter
emanasse de g[e]st[is] s[an]cti[s] sicut ¶ Altera pars s[cilicet] actor ¶ fundauit ma-
xime g[l]o[ssa] host. qui et dicit quod licet p[ro]p[ter] ve[r]ba videt[ur] h[ost]iens[is] loqui lit[em] [con]t[estatam]
tamen [com]muniter est et si [con]testata non sit ¶ Reliqua i. reus ¶ Nolit
[con]temptus non imputat[ur] eo quod dicit non velit i. nolit ponit[ur] pro
velit qui dicit nolit denotat [ex]p[re]sse [con]temptum s[ed] non velit simpliciter
quasi velit s[ed] non modo s[ed] in i. s[e] p[ro]uidentia vnde h[ic] est ella vers[us]
est h[ic] vo[lu]ntate nolle legere ¶ s[ed] h[ic] est vera [et] hoc est h[ic] vo[lu]n-
tate nouelle legem ut dicit hic io. an. i[n] nouella ¶ Differentia
dicit host. [pro]hibitiue [com]metens ubi p[ate]t q[uod] h[ic] et ad dilatorias [ex]cepciones
[con]c[lu]si h[ic] vers[us] qui talia p[re]sumpciose opponat dilatoria [et] decisi [con]stat
¶ Opponit[ur] sc[ilicet] de excepcionibus p[ro]s[ecu]tio[n]al[ibus] moderatas xxx ca[usa]
[con]fessos in iure quibus sit [con]dempnacio expensarum vnde ipse de ex-
pensis c. m[ultiplici]t[er] v[er]s[us] sicut ¶ Exponit s[ed] [con]p[re]ssio dilacionis recept[io]
ni[bu]s ad excepcionis defensionem [con]dempnet[ur] [et] solue[ndas] [ex]pensas
¶ Nos si fundata intencione actoris siue in iu[dicio] ecclesiastico siue ciuili reus
opponat excepcionem peremptoriam quam non probat s[ed] tamen sibi datam
[con]dempnabit[ur] in expensis quas actor fecit a tempore termini assignati ad
probandum et h[ic] vers[us] [et] sunt in soluendo s[ed] si non sunt in soluendo ab
puniet[ur] et dicit h[ic] host. sub cuiusdam fundata maiore lex arbitri[um]
est ar[gumentum] ff. de ea. poss. p[ro]s[ecu]tor q[uo]d scilicet ¶ Tamen plus possunt in talibus
[pro]pter intencionem fundata [ex]probacione defen[sionis] s[ed] host. [et] Io[hannes] dicit quod dicit
fundauit p[ate]t quod loquit[ur] hic [con]t[ra] lit[em] [con]testatam et ut ante regulat[ur]
fundat[ur] intencio actoris ut lite non [con]testata p[ro]cedit ¶ s[ed] [com]petere id est
in lite [con]t[estata] fundat[ur] intencio s[ed] host. [et] Io. supra verbo fundauit
¶ Et si non qui ad arbitrium iudicis puniri debet qui [ex]pensas soluere non p[otes]t
[et] sit pena pecuniaria [con]t[r]i[bu]tio arbitraria ff. de deposito grauis
¶ Nam vindicta diu vacare non debet delictis i[m]punit[is] ¶ Ite s[i] sunt
lites d[e]z i[n] poni iure i[n] mortales [con]stituit ff. de iud. p[ro]perandum in
p[ri]n[cipio] de s[ent]ia c. vc iudi[ci]j purgatio ¶ Obuiat[ur] in isto c. [con]tra si

constat intencionem actoris fundatam quia testes sunt publicati et ideo
non debent testes admitti super eisdem articulis vel directe contrariis ff. de
testibus statuimus et infra de testibus c. i. ¶ Solo illa excepcio non impedit
super articulis eisdem vel directe contrariis sed super indirecte sic de testibus
licet testibus vel super aliis articulis pendentibus ex primis de sen. istum
de probationibus et de testibus fraternitatis et ideo potius de eo constare
potest iusta confessionem vel evidenciam facti de testibus c. presentia ad adiecte
licite. ¶ Sed adhuc opponitur videtur quod ista decretalis opponit lege
illis. ¶ Nam cum quando actoris intencio sit fundata et reus in potestate
excepcionis de facili debuit comprobari in omnibus excepcionibus tempore diffinitive
vel deinde reperiuntur ff. si cert. petatur. ¶ Solo dicitur quod utilitas est huius
adiecte quod sit contemplacio nam possunt esse quibus obiectis veniat ex-
cepcio peremptoria que destruit et illa ponet talium ergo et comprobari
in excepcionibus ante excepcionum fiat sic actor in utilitate fungitur et spectas
ut veniat sibi locum pena illius. Et duo requiruntur primo quod
fundata sit intencio actoris secundo quod non probet incontinenti ff. similiter
racione ff. et presta infra de testibus cogendis vel incontinenti in termino
sibi dato ad probandum ff. cum causam et veniat super de testibus spo-
liatis. ¶ Et eo quod si reus affirmat incontinenti omnibus probandi datur
quod deficiat incidit hanc penam sed consulit racione petenti regulam
contra illa duo requiruntur ut dixi quod sit fundata intencio actoris et
quod reus non velit excepcionem peremptoriam statim probare. ¶ Et si alterum
illorum deficiat sufficit actori remedium iuris communis scilicet quod comprobabit
in excepcionibus tempore diffinitive vel deinde reperiuntur. ¶ Item dicit quod
hic excepcionem solum ante finem litis ubicumque talis pena aliquem
evidentis deprehendit vel violenta presumitur ut hic et supra c. ii.
de dolo et contumacia et non solum in diffinitiva sed eciam ubi quis absolvitur
ab instancia iudicii sit condempnatus ad expensas vel deinde reperiuntur
ff. i. aliud regulare est quod tamen infra litis condempnatur quis in expensis
ut de episcopi electione autentica consulit. ¶ Et non in expensis que prestant
cum fundatur non attenditur utrum iste qui condempnatur in principali causa
iustam causam habeat litiganti vel iniustam sed sic excepcio tamen ut alio
articulo de quo agitur eciam occasione petitur fieri condempnatio expensarum
ut hic c. ii. de sequestracione possessionis c. i. et de appellacionibus. ¶ Contra
expensas autem que in fine litis prestantur attenditur utrum iste substinuerit

habuit in principali causam iustam vel probabilem litigandi et sic non
condempnatur in expensis et c. proximo et ideo dicitur quod factis contra
aut apostolus in districtu. Quod sit condempnandus in expensis in quo casu
et de capitulo ut debitus super hoc. Videtur quod materia qua tractat
de expensis. Cum proponeret exceptionem dilatoriam quod deberet proponi ante
litem contestatam et non probavit condempnatur in expensis quod distinguit si pro-
posuit calumpniose sic alias non. Cum si verus sit contrarium condempnandus
est in expensis et dicit quod sit. Item cum si actor tenuerit verum
adversarium sit condempnandus in expensis dicitur quod sic. Item an victus
victori condempnetur in expensis. Item contra an in causa criminali sit condempnatus
in expensis. Item cum subveniens in causa apostolus condempnatur in expensis
victus quo casu petitur expense et qualiter habebit se iudex circa con-
dempnationem expensarum. Vel sic primo tractat de expensis factis in
dilatoriis et facit tria quia ponit opinionem et solvit distinguendo.
Secundo tractat de expensis contrarie ubi scilicet expense contrariarum. Secundo duo
hic et iuste litigans casus solvit et statim solvit. Tertio ubi ponit
tractat de expensis principalibus et premittit paragraphum postea determinat
distinguendo an sit iusta vel non ponit opinionem quam facit verum
in causa criminali. Item nota videtur hoc loquitur de peremptoria quia
ille qui obicit peremptoriam ad differendum processum et non vult eam in causa
probare si desistat in probatione condempnatur in expensis. Et ratio
tamen idem erit in dilatoria exceptione quod deberet proponi ante litem contestatam
contestam proponeret et non probavit condempnetur in expensis. Dicunt
quidam dicit sic Laurentius Vincentius Jo. alanus Goffredus et Philippus quod sic
arguitur in c. de exceptionibus exceptionem. Item si ipse vero sit de consensu petentis in petitione
et ideo ab alia parte hoc tractatur impetrant. Ex quo adversarium sic laborare
cogit condempnatur in expensis et c. eodem ubi opponens de sus-
pitione non probans punitur in expensis. Et ex glossa ff. de excep-
tionibus l. eius. Ubi opponens de exceptione non probans punitur in expensis
idem patet per c. frequens de restitutione spoliatorum libro vi ubi opponens spoliationem
et non probans punitur et hoc per c. cum ut dicit ad impediendum vel
differendum processum cum differendum patet quod etiam loquitur in dilatoria. Item
in glossa vera ibi expensa credo hic distinguendum quod distinguit aut
opponit dilatoria calumpniose et hoc constat evidenter tunc debet puniri
in expensis arguitur c. de exceptionibus exceptionem et ultimo et c. eodem alias non
et non supponere si super hoc iuratum est de calumpnia a quo non servi-
istius libri que dicit postquam alias ex quo non intenderes prima

distinguit

aut opponit dilatoriam calumpniose vel recte si constat condempnatur si vero recte non constat non condempnatur

fundaverit / ergo an litis contestatio non videtur contempta quia non dicta
pars fundavit intentionem suam / Item quia pars comparens habet hic aliunde
quod possit proponere contra expensas, ut de contumacia pastor(alis) et pape ubi habet
dominum rem aliam expediendi / Sed magister ibi / Nota expense que prestantur
propter contumaciam partis / Querit hic magister si reus est contumax condempnabitur
in expensis ut dicit quod sic quia expense que veniunt loco contumacie
alterius partis indistincte sunt prestande contumaci cum litigandi sicut ille
cui prestantur ut c. dilecti et [illegible] de sententia ad hoc et ut lite non contestata
quam c. in alio / Sed magister dicit et ff. de iudiciis [illegible] tene(re) magis
expense vice contumacie id est tenentur bona [illegible] sicut statuimus prestande
dicit quod sit ut in glossa [illegible] de dolo [illegible] actor dicit hoc est
positio [illegible] et prestat an quando actor audiatur / Sed [illegible] / Item
et illud regulare quod fuerit esse / Secundo querit hic [illegible] victus victori con-
dempnetur in expensis dicit quod in expensis vice victorie regula est
quod victus victori condempnatur in expensis et expense vice victorie
veniunt vice pene [illegible] calumpnie qui iurat non prestitur calumpnie / contra
aperte [illegible] subtilius sicut iusta probabilem causam litigandi / Ideo
[illegible] de calumpnia est iuratum et ideo quando tale est ubi iuratur de calumpnia
tur non [illegible] condempnari in expensis quia non est verisimile quod sit [illegible]
salutis sue ut [illegible] sanctimus [illegible] de penis calumpniam [illegible] de maio-
ribus et obedientia [illegible] aut non de iudiciis [illegible] / Sed ibi [illegible]
isto differentia est [illegible] ab expensis contumacie / Unde hic distinguitur
sicut in [illegible] in expensis [illegible] / Et [illegible] est [illegible]
de calumpnia non [illegible] condempnari [illegible] si desit [illegible] aliquando
[illegible] expensarum [illegible] non [illegible] indefensus / Sed [illegible] non
puta si est ea [illegible] / Sed dicit [illegible] hoc ista distinctio [illegible] materia
[illegible] spirituali quia non spirituale [illegible] de [illegible] calumpnie [illegible] / Item
[illegible] expense [illegible] prestande [illegible] propter calumpniam [illegible] tene
[illegible] depenis calumpnia de maioribus et obedientia / [illegible]
[illegible] calumpnia de penis ubi sit [illegible] expensarum [illegible]
[illegible] ubi de calumpnia [illegible] in causa
calumpniam non [illegible] / Rubrica ad [illegible] ibi alii dicunt / Et ideo
quod nulla distinctio est facienda [illegible] probabilem causam liti-
gandi ut non [illegible] quod iste est regulare quod victus victori condempnatur

tractat de expensis quo [illegible]

in expensis expetitur / et ideo dicit quod licet alia actio est contra iniuste calumpniantem non competit ad condempnationem expensarum / Etiam eo ipso quod succumbunt intelligitur male causam fovisse / et de expensis eius vide ante circa quartum
ubi dicitur quod victus fuerit videtur iniuste movisse litem quod placet et iacob
baldwini vigintiquinque exposuit illud verbum / victus quod ab adversario quasi
calumpniose vel deceptus calumpnia. Dicas quod vero quod licet sit pena de
calumpnia auctoris victus condempnabitur victori in expensis / Item
verum nisi habuerit iustam causam litigandi et quod est iusti probabilis comprobabilibus
rationibus / pone exemplum / testator fecit tibi pactum in
petendi / ego heres ipsius qui nescio de pacto in venio et astringo te
obligationis / et traho te in causam tu exceptionis de pacto / ubi ego
non condempnabor ut dicunt quod si tu / et iniuste iudicium exegimus
esse loco de futuri iniuste ea de causa / quia compertus / Item dicit quod non
in plena probatio excusat a condempnatione expensarum de eo que i libro i
Item qualitas personarum quia non presumitur calumpniari sicut religiosi
de quo in titulo c. ii ubi dicit / et sic dicunt doctores quod victus victori
condempnatur in expensis quod est verum nisi talis esset persona pro quocumque
ipsum excusat non solum a calumpnia sed etiam a temeritate et est verum in iudicii
sed ubi apparet non excusat error ut notatur supra ... et est in dubitationis
quia in publica / sic tunc error seu ignorantia facti / sed in casu apparet non
cadit ignorantia facti quia ...
videtur ignorantia iuris quod non excusat de regula iuris ignorantia
et ideo dicit hoc ... probationes facti in quo probabilis
est ignorantia facti quo ad factum alienum ... ignorantia
... et ideo ibi ... compensandas sed in casu
apparet ut ... probationes facti sed ... alias
in quibus ignorantia est improbabilis ... ignorantia ...
... super aliquo articulo prius non probato ut in dicto ... producuntur
... ut ... super aliquo ... de fide ... et ideo quod
dicitur ... apparet non excusat ab expensis ...
... probationes producuntur ... tunc ... causam
... probabilis ignorantia excusaret ... de electione ... / Item
dicit quod ab ista regula victus victori condempnandi in expensis excipiuntur
aliqui casus / primus quando actor est absens ... sentencia fertur
et tunc quando victor est absens non condempnatur ... expensis
... / ... iusta ignorantia puta quia successit in ...

alterius ff. de peculio l. ultima. ¶ Et si actor petit ante tempus de plus peti-
cione ibid. et ibi not. in q. in expensa condempnari. Et hic ¶ Et nota quod sunt plures
expense sive necessarie sive superflue inpetrationem et destructionem et litis expens-
e solutam. ¶ Sentitur ad q. c. ib. Et in criminali eo ipso quod succubuit
pro eo quod non succumbens uictus tamen condempnatur in expensis et quod si
nisi eo ipso quod in criminali succubuit presumitur calumpniari et de advocatis diversorum
iudiciorum l. i. ¶ Quod i. si in causa appellationis uicta est dicitur facienda an
iusta causa fuerit appellandi. ¶ Et quid dicetis in causa appellationis nunquid condempnandus
solvit expensas et dicit in distinctione quod sit sive appellans fuerit iustam
causam appellandi sive non sive sit appellatio ad sententiam sive non. In-
de app. sepe ac. reprehensibilis et c. ut debitus. Et ista est satis conta
opinionem Inno. dicentis quod potius non licet quod uincat de calumpnia non sit condempnandus
expensis quod ista appellationis sententia de calumpnia uenia calumpnie c. ff. de li. b.
et tamen in causa appellationis sit condempnandus expensis. ¶ Sed in causa appellationis aut succubuit
appellans aut appellatus. ¶ Si appellans et impugnabat sententiam et factam
contra se in distinctione succumbens condempnatur quod tunc adest ratio errori-
s quod tunc debuit uidere acta et consilia uidere an iuste sit sententia lata.
¶ Si autem expensis probatoribus quod potest quis facere deside (?) ... cum Iohannes
tamen non ... uidebat hic iusta litigandi causa de ele... c. i. li. b.
ubicumque ¶ Si autem appellatus succubuit dicunt doctores non condempnatur
in expensis quod habuit iustam causam sibi prosequendi sententiam latam pro eo et ideo
censetur de prosequendo causam ad confirmandum sententiam pro se latam uidere quod
nobilem c. ignorancia defensus li. b. ¶ Sentitur ad q. c. ibi et
non quod tamen uicte expense et moderate restituende sunt ¶ Et nota quod uidetur
quales expense sunt reficiende ... moderate ut esse utiles et
uicte ... quod sunt facte contra litis ... facte non fuissent si lis mota non esset
... in ... reuenissent sicut est in advocatis in aliis ¶ Sed si
aliquae expense sunt facte tamen fortuito ut si ... capta esset tales
expense non restituerentur ff. mandati l. ... non omnia ¶ Et autem
mediocres non delicate ff. de pign. act. l. si seruum ¶ Et ideo iuste
statu ... non ... Seluns ... contractoribus ... toto mane ...
puniatur ... cum aleo ... et laudo.
¶ Quid ergo uocat ibi ... expense quod facte sunt post litem contestatam petuntur
iure actoris. ¶ Et nota quod dicitur quod ille quo iure petit expense
dicit quod ille quod fuit ante litem contestatam uidetur peti iure actoris ... in libello
notatum ff. de edilicio edicto l. ... secundum ¶ Et ille quo
sunt post litem contestatam ueniunt officio iudicis uel actoris ... tamen dicitur

lata tn̄ sn̄ia inst. t.c. siue iudex eū cōdēpnet ad ipās postea petitio
posset et id ex quo diffi^tiua^ est p^u^ lc teneat^ur^ attēd^a^ deffitiua
c. de fructibꝫ ꝛ lit. expēs. l. terto ¶ Certas tn̄ si iudex tūc p^u^ lis
nō ꝯdēpnauit ad expensas / et aptū est iudex ap^ls^ cōdempnabit
c. q^m^ puocauit nō est ute l. vltia ¶ Q^d^ i ꝯ ibi ꝛ iudex expē qo
taxabat expēsas quorit ꝗ istud hēbit se iudex ita cōdēpnaꝫ
expēsarum ¶ dic ꝗ p^o^ pet^r^ sūma expensarum a pte deinde iudex
taxabit 3° faciet iurari aptē put taxabit / ꝗ iudex eo
dēpnabit / C^m^ ꝗ mecū ta o l^i^tio depūr ꝯsti^t^ dicitur ut d^t^
spec^or^ ti de expēs. ꝗ postremo dicat iudex aulite ꝗ expēdisti
i aduocatis ꝗ ꝓcuratorib^s^ ꝯsilijs c. de iudi l. sancim ¶ Si iste
iudit l^tio^ qua sit veniste eū expedisse p^u^ d^t^ [illegible] / iudex
si sibi veniste videt^ur^ qui expendit ꝛ m xx. dicat et [illegible]
xx. vn dic pt^ui^ sacrū quātū expendisti ꝗ ꝓb. ꝗ si i^c^ dicat
ꝗ expendit xx. dicat ego tibi ꝯdēpno in xx. ꝛ debet
ꝯdemp^ti^ in id ꝗ iurat^u^ est / nō eñ ꝯ fieri in mā depiuꝫ
ꝯsti^t^ spec^or^ iuti de expens. ꝗ si aute lit. ꝯt. expense iudex
petunt^r^ offic. iudicis ꝗꝛ ꝯsequela p^ncipalis^ actois vla sit offi
desierit iudex an lit. ꝯt. mentalꝫ ꝛ ꝯuocabꝫ / ut i ꝓo de offi.
iudic. 4. desiuit / ita ꝛ in expens. de offic. iudic. c. sic ¶ ꝓtea
iudex citat an lit. ꝯt. si nō cōparet puniet ꝗꝫ pt officio suo. ff.
si quis i ius vocatꝫ nō ierit l. i / [illegible] depiuꝫ iudic
dē c. ꝯsti^t^ / in quibꝫ ꝯdēpnat^ur^ absens an lit. ꝯt. ꝛ ad
i ꝗ d^t^ q^s^ actois sit petende dic ut d^t^ per hꝫ lōm ubi
ꝯtumacia nō est eiudēte sꝫ ꝓsūpta de qua vitur ꝯtrarū
ex^ᵃ^ g.^t^ ¶ Ꝯtra eā eiudendꝫ est vero iudi eū bt lōꝫ de eo ꝗ mitte
in possessionē ea veniss et ¶ hec obstant iuri ꝗ dicat ꝗ ea
que aut lit. ꝯt. accidūt nō petūt^r^ iudi officio sꝫ notatꝫ i lib
sꝫ de vsur. l. pto ꝗꝛ locut^r^ in ꝯeni^bs^ ꝛ tanq^m^ ꝓncipalꝫ ut putaꝫ
fructibus ut si peto vaccam ꝛ nascat^r^ vitulus an lit. ꝯt. deb
peti in libello

Cū olim in ca postulatonis vel electonis lit. nō ꝯt. ꝓcedit^r^
ꝯtra ꝯtumacē / ꝗ ꝯtro nō fiat ꝗꝛ i uni^b^ ꝯtinet^r^ [illegible] ut dicat
in l^tio^ ꝯlo / ¶ Si dicas quare tn̄ est hic iusta tn̄ ut posse
ꝓpe claresceret / et iꝫ dic [illegible] ut nō^s^ in ꝓxīo liber. sūma
ꝗs facti narrat i qua ꝯtinet^r^ dānet ꝯtrarius alioꝫ ꝗ dicebat

se electos epi⁰ et tunc missio | Processus delegatorum confirmato ipsi
f. epo alius d' putat ipsi. f. | Sed ibi volentes venit eam
subdivisione vinculi | Sed an immediate in pp. Uniuersa ut non sibi
si autem | ¶ Secunda clausula d' nomine | accessit ad presentiam dni pape
et proposuit | ¶ Sed vacante ecclesia Rossen fuisset electus regis Rossen
¶ Et archiepiscopi suffraganeorum putauit iudices litteras platorum Ibernia
duo pape Celestino | conuenerat qualiter electum esset in epm Rossen | ipsa
videns quod nullus apparuit qui se opponeret sue electioni fecit illum
in epm consecrari ¶ Clausula apparauit duo mouit f. et [illegible] — Sed dic pro modo
dicens se electum et d' non fuit electus f. ad falsas litteras fuerat conse
cratus ¶ Sed ibi [illegible] quod idem ¶ Sed audito conquestu eam iudicibus
subscripta forma ut de electione ipsius d' inquirerent et si canonice electo
fuit facerent illum pacifica posse gaudere | Alioquin cognoscerent de
electione dictorum monachorum confirmantes quod canonicam inuenerint
aliam infirmant ¶ Sed ibi cum a vobis | Judices recepto mandato
citauit illum d' pro primo secundo et tertio | et quod ipse d' non comparuit processerunt
super electionibus f. [illegible] | et predictus inuenta reperierunt [illegible] contestio
[illegible] et ipsi Rossen | ipsi contestio regi [illegible] quod platorum [illegible]
electorum ipsius canonice [illegible] | Et platorum apparuit [illegible] ante aplica confirmauit
maxime quia capitulum Rossense dicebat se dictum d' non elegisse
ut ceteri de electione predicti d' aliquatenus cogitasse ¶ Interim
aut incontinenti d' ad sedem aplicam accedens super quibusdam grauaminibus
et iniuriis ei illatis f. [illegible] alias litteras impetrauit ¶ Clausula mortuo
Celestino dicto f. [illegible] accedens litteras predictorum iudicum putauit
eundem conuenerat qualiter in commissione predicta fuerat processum ¶ Sed
ibi volentes igitur ¶ Sed ipsa volens adhibere misericordie curare
tu absente f. ipso d' | adhuc ut ipsum d' malitia cunctat ¶ Commisit
istud f. ad ipsos iudices mandans eisdem | quatenus non obstante quod
electio ipsius f. fuerat confirmata | Adhuc sepe dictum d' si in Ybernia
poterit inueniri citent ad eam | et facientes sibi defensionis in
[illegible] | ita ipsa curiose procedant | Ita quod si d' repertus fuerit
in Ybernia | Et tribus mensibus non comparuerit | ipsum f. in epm con
secrare non dimittant | Si aut ibi repertus non fuerit dictum ipsum d'
[illegible] primum et tertium dicto administratorem Rossen ecclesie ceteris
et [illegible] quo elapso non different eum in epm consecrare

Nisi aliquis sepius citari pt vel sua malicia contumat licet sit fiat
ex superhabundanti ut q. viij pnti ¶ Item non q electio pt probari
per testes de ele l. c. i. notavit de elect ¶ Item negativa probat per testes
qz isti de capitulo dixerunt q non elegerunt eum et ut de elect cogi
tauerunt et dic quod istibus potuerunt super hec testificari qz ibi
esse pnt in facto suo ¶ Statim de pb. cum loco sile et de de testi
spoli cum ad sedem i. tunc inulle perunt in iudicio facte fuerunt
¶ Item non intelliget posse eligi non est ergo necesse quod probat plura po
sitiones qz c. ex pcibus p c. quorundam et c. si religiosus de elect
li vi ¶ Item allegat q post confirmacionem pt queri si non canonica
fuerit electio et io dicebat dn bbi confirmatio fit sine solepni cau
cognicione sicut fit quando idem est elector et confirmator pt tunc eciam civiliter agi
ad destitucionem confirmati vel electi si non canonice et probata non canonica
electione super cassabit ipsam electionem sed ac eciam revocabit ipsam confirma
ut inelle obtenta per pz quod confirmacio electo ius non tribuit
sic ut not glo de ca poss in prin si aut confirma electo cum solepte
cum prebus pntibus proclamata electione et ex tunc et contradictores admoneb
tur nullus debet admitti contra confirmacionem vel electionem n a bipa confirma
excepto fuisset et vo ex tunc confirma transivit in rem iudicatam contra que
allegari non fuit apparet ¶ Licet ergo non possit agi contra electionem tamquam
non canonicam cassetur tum non negat quin naturaliter confirmatum possit agi
vel dumus quod ante electionem commisit vel per presentem formae ut
deponatur vel suspendatur vel alia pena puniatur et io si electio fiat
in discordia refundi est omnis qui discordat ¶ Si in concordia tunc fiat
generalis citacio omnium quorum interest de elect c. si li vi ¶ Item contra opponit
de c. accedens de accu ut dicit quod contra electum confirmatum inelle opponitur
admittuntur auctoritas contra confectam de hic confirma non erat solepniter
facta ¶ Item ex pnuncepcionem fuit obtenta quia tunc locum ubi confert
de solemp in contradicta confirmacione tunc obiecta opponuntur primo de
accusatoris vel denunciatoris sed non prius excepcionis ut in dicto c. accedens
de accu ¶ Item quid iu.. qui opponit defectum electionis ut primi
qz dicit quod forma fuit sit non servata cum i tubet probato et si
aute confirmacionem opponitur electionem de probans servata esse de elect bone
et ¶ Si aut post confirmacionem tunc opponens de probans licet confirmacio sit
tamen sine ut presumitur confirmacio de quo i c. sepius de accu. 2 ple

pso an in p(ri)a in sub(scripti)s li(tte)ris ¶ Sed quotiens tpe qs obiit c(on)tin(u)a
semp obiicieb(a)t q(uod) p(ro)bar(et) de clerici(s) istorum i(n) c(apitu)lo ¶ Item videt(ur) h(ic)
dicit(ur) volentes adhuc misericordie(m) agere tu absente sed dicere(n)t
p(ro)p(ter) misericordia(m) hic agit tu(n)c ideo q(uod) audit iste dicere p(ro)c(on)fir-
matori f(acere) [illegible] f ¶ Nam q(uo)d quo t(em)p(or)e s(un)t c(on)tinue c(on)firmat(ionem)
anno no(n) debuit deneg(ar)i c(on)firmatore(m) req(ui)ri q(uo)q(ue) n(ost)ri ordine s(an)c(t)o
c(on)firmato s(an)c(t)a s(un)t ut sunt ab(e)n(t)a appud h(ic) tangit glo(sa) sup(er) v(er)bo
misericordie ¶ Sed dic q(uod) no(n) fuit ordo ut s(er)uat(ur) [illegible]
f eo q(uod) iudices no(n) [illegible] de cler(ic)is d(icti) [illegible] ergo [illegible] mandat
[illegible] ¶ Sed c(on)tra iste d(ictus) c(on)firmat fuit et ideo no(n) obstante
c(on)tinuatio eius iudices p(ro)cede potuerunt p(er) t(empus) ut lit(er)as no(n) c(on)f(irmat)
¶ Et io d(icitu)r q(uod) de c(on)tra audit iste d(ictus) q(uod) c(on)tinuato fuit p(ro)sequens no(n)
audiendus ¶ Item de c(on)tra dat ei aui(?) q(uod) id q(uod) h(abe)t sup(er) ut lit(er)as
no(n) c(on)f(irmat) q(uod) si no(n) ¶ Item q(uia) c(on)testato tandem fuit ip(s)o d(icto) [illegible] de certo
clerico [illegible] testibus [illegible] ¶ Sed c(on)tra iste d(ictus) appellauit
[illegible] audit ¶ Sed subdit dic q(uod) iste d(ictus)
c(on)firmat fuit [illegible] no(n) audit(ur) appellans ¶ Dicat q(uod) c(on)tra fuit
[illegible] ad assignat(ionem) tanti t(em)p(or)is ¶ Item audit p(ro)c(on)tinuat(i)o(ne)m ¶ Item
q(uia) c(on)firmauit iste d(ictus) c(on)firmat(ionem) [illegible] fuit tu debuiss(e) p(ri)us
[illegible] clerico docuisse [illegible] de cler(ic)is i(n)notuit ¶ Iusticia aute(m)
fuit p(re)ueniat c(on)firmato f(acere) c(on)tra iniustitia facta vel q(uod) facta ordi(n)e
[illegible] no(n) s(er)uato fiat decipi [illegible] delecta [illegible] mandabat(ur)
[illegible] de cler(ic)is [illegible] et iudices eo no(n) facto possent ad
[illegible] clericis f ¶ Sed dicas c(on)tra [illegible] mandat(ur) mitti
[illegible] administrator(is) ¶ Sed si [illegible] q(uod) h(ic) sit [illegible] c(on)firma(tio)
et sit ipsa [illegible] c(on)firmatum no(n) [illegible] sed h(ic) no(n) [illegible]
est hic i(n) omnib(us) c(on)tra c(on)tinet(ur) ¶ Videat(ur) g(lossa) sup(er) v(er)bo si
i(n) [illegible] q(uod) incipit ar(gumentum) [illegible] citatoris [illegible] glo(sa) relata ad
[illegible] q(uod) citatio no(n) fiat [illegible] de cler(ic)is [illegible]
de ma(?) [illegible] et ult(imo) ¶ Sed si ibi no(n) i(n)ueni(tur) [illegible] addenda
sup(er) eod(em) [illegible] c(apitulo) [illegible] ut si no(n) [illegible] citandus est
ubi [illegible] ff de [illegible] l(ex) [illegible] no(n)
[illegible] tuc(?) [illegible] q(uod) citandus est [illegible] ff de fide [illegible]
[illegible] ¶ Dicas [illegible] q(uod) istud ar(gumentum) [illegible]
[illegible] hic agimus [illegible] mandato [illegible]
[illegible] subiecte et io quo ad [illegible] citat(io) [illegible] no(n) est

Videatur supra ubi vacavit annis ¶ Vos videtis si de vestro fuit
hybernia assignetur ei spatium trium mensium si non tunc vacavit
anni ¶ Quid ergo quod tunc per sex menses debet computari ¶ Et ut videtur non
...... ¶ Respondeo dicitur aut non apparuit et tunc computantur
per sex menses aut apparuit et tunc parum ¶ Quod tamen tempus datur ad
prosequendam appellationem vel ideo computetur hic parum quia erat generaliter
iterum tamen anualis appellanti non datur perfici audientia atque ita
sit datum a iure de appellatione computandum ¶ Et videtur quod omnia
ista computa tollantur et computacione quod ipse dicit quod perfectio
temporis competeret electus ut petat confirmationem habere ut in c. post et supra et
et reprehenditur de electione libro quinto quantum autem ad prosequendam appellationem
habere de ap. cum sit bona et c. coram
Cum dilecti ...... in compensationem facti attempte-
taverit eum isse et post narrat processus ...... in locutoria
ibi ...... subditur electi ...... suorum
comparatione et dicta ...... ibi comparantibus ...... excommunicatos
...... ibi ...... faciebat
Vacante ecclesia londoniensi quidam fuit in episcopum electus ¶ Archidiaconus
et ...... londoniensi nomine suo et quorundam canonicorum suorum
opponebant se contra electionem ...... electi et ......
...... capitulo ...... canonici ...... causis ......
.... capitulo .... dilapidatam et quod admi-
nistrant ante confirmationem ut ...... opponendo ......
....
.... ¶ ...... ¶ ...... causa ...... archidiaconi
...... electo ...... ad sedem apostolicam appellavit ......
quia electus sit appellans ...... non prosequebatur alia parte
.... sunt non ...... contra
electum .... electo
ut ...... quia ...... ego sum pastor bonus ......
...... sufficientem ...... ¶ ...... non ....
...... quod .... possunt ¶ ...... ibi ......
...... et adversarius ¶ ...... sit assignato adversarius
...... sit ...... in curia ....
...... non ...... simpliciter ......
...... electi ...... allegabat ...... quod ......
...... non potuit ...... quia ....
.... non ....

distantia 3o propter insidias 4o propter calores estiuos ¶ Sed ibi secundum quod habet
et ipse reputauit istas excusationes friuolas et primo quod propter
breuitatem termini se non potuit excusare ita sicut transmisisti per
nuncium sic potuit mittere procuratorem et non erat ibi mandatum ut
ipse compareret sed ipse uel procurator preterea esto quod in ueritate esset terminus breuis
ita quod non posset in termino comparere debuit comparere post terminum quia
mandatur alicui ut compareat infra duo sibi mandantur ut compareat
licet non possit in termino comparere post terminum sed cum mandatur alicui ut
rem soluat certo loco et tempore duo sibi mandantur ut soluat et ut
in termino soluat licet ergo non soluat in termino tenetur nichilominus soluere
post terminum ¶ Sed ibi qua propter quod dictus electus ¶ Ideo ipsa quod de
[illegible] quod electum dicti capitulis non [illegible] ¶ Iste quod propter non [illegible]
de eius aduentu quod plurimum se excusabat et calores estiuos
et insidias sibi potius formidabat quare ipsa reputatis eius
contumaciam ipsum condempnauit ad litteras expensas quas aduersarij
fecerunt atque quo eum capitulum receperunt
¶ Contra eundem hic sunt [illegible] primo quod in modum exceptionis agitur contra electum
et si confirmetur uel ordinatur non petat [illegible] quia confirmat erat
et aliter non [illegible] electum uel ordinetur petebat uel confirmaretur
que ipsi absenti prestari non poterat ¶ Item uel agebat contra eum
[illegible] eum quod potius agatur uel in [illegible] uel denunciando sicut
[illegible] textum euidenter [illegible] ¶ Item non potest dici quod sunt missi
ad opponendum [illegible] [illegible] [illegible] quod ipsi non appellauerunt
uel electus apparet sunt [illegible] ¶ Appellatione [illegible] de appellatione [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] dilectis [illegible] de appellatione bone [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
¶ Nota si citatus propter [illegible] non compareret [illegible] iudice [illegible] uel
[illegible] [illegible] uel [illegible] se excuset [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] se [illegible]
¶ Item non quod ad opponendum [illegible] electum plures admittuntur [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ¶ Item non [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] uel denunciando procedit [illegible]
[illegible] ¶ Item [illegible] est [illegible] appellantes [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] ¶ Item non citatus posse [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] pastor
[illegible] [illegible] [illegible] ¶ Item [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et si non confirmatur [illegible] [illegible]
[illegible] de officio delegati [illegible] [illegible] [illegible] de [illegible]

¶ Item minor non potest citari super suis gravissimo peccato ad iudice et sufficit
solo verbo i. decap non pati ¶ Item preventus presbyter in illo termino inde potuit
proinde i quo dixit simpliciter inventum ¶ Item citatio facta ad diem
sunt duo mandata primum est de comparendo secundum de comparendo in termino
¶ Item citatum apparitore non comparans licet vocem actoris dictat bonum
sibi preiudicium ad quem citatur debet mittere ¶ Item lapsus temporis non
liberat debitorem sed cui in mora constituit de locato potuit quod est bene
de obligato in diem secus de gato ad diem ff de verbi f. celsus licet
volo obligatur esse ut ad annum ¶ Item videtur contra istum electum
comprehendantur de electionibus quod compromissum est contra conclusio de compromisso nobis
sed iste nichil petebat quomodo quod ipsum non poterat compromissi Ju dicit solo est
restituto confirmato quod quis nichil petere compromissi potest | Cum dicit
isti pro eo admittitur quia electum appellaverat et licet ipse non fuerit
presentatus tamen appellari potuerunt prosequi in persona ¶ Vel dicit quod isti
canonici denuntiabant contra electum et sic illam lenimiter cessant omnes
calumnia ¶ Item contra citationem factam ad diem feriatam non licet defensio
t. si dicit quod istud ut teneri conclusive ¶ Vel quod feriatis citatio esset
facta super die et non non arceret ff de verbo obligatione k. stipulatio ¶ Item
non possit elici quod contra tali citatione mandatur duo potest stat quod ¶ Vel
dicit potest t. istud et t. tum pati decap quod citatio super termino sed ¶ Vel
minus citatus ad certum diem quo non potest venire teneatur postea venire ista
debet vel li. communem quod sit sed Ju conditionis si est licite impedit reputatur
pro non citato si non sunt impedit contrarius est in de quia in compromisso
et ad istam debet sit quod ipse loquitur contra electos prius priorum vacationis
Ista omnia cessant potest t. turpitudines de electis sed non ob contumacia
precedit licet olim secus ¶ Vel item obicitur quod t. minus tales sunt citati per
nos ut potest t. turpitudines ergo superflua sunt citatio autem dicit
sed licet secus olim ¶ Item quod sunt electi non sunt contumaces nisi
ad diem in ista citatione quia totum secus aliud continetur citatio | ergo non debent
citari compromissum ad diem citatoris sed ad diem in ista citatione | Contra dicit autem
citatur ista decem contumacia constat secus ad diem citatione ista | Contra
sed nota quod contra post litis contestationem causis litis admittitur prohibuis
noluerat mandato constitutum non tamen ne debato et de consortibus causis
litis f. ii ¶ Item aliud solet est hic quod post litis contestationem tamen debato
¶ Item aliud solet quod hic mandat curia admittitur bene potest per procuratores
sed tamen non credit quod hic bene posset agere per alios sine mandato

primo quod electus unus solus possit agere et tunc facit unum quasi eius omnes
et isti habebant hic mandatum. ¶ Quid autem impeditus detentus tenetur
mittere procuratorem dicit quod non. Secundo quid enim si quis appellavit ut pro-
curaverat et dicit predicto non ponit opinionem. Vincentius Romanus distinguunt
inter actorem et reum. Et in actore an sit libellus oblatus aut non. Sed in reo
aut aut est impeditus perpetuo aut non. ¶ Videtur quod super [illegible]
nec sufficienter misit [illegible] ¶ Et nota quod ubi iusto impedimento
detentus teneatur mittere procuratorem et videtur quod sit de iure [illegible]
de electione bene. ¶ Sed ibi in glossa videtur quod non teneatur mittere
procuratorem sed tamen mittat excusatorem. ¶ Decimum dicit quod quando contumacia
revocatur sed si quis iusta causa fuit absens de re iudicata tunc [illegible]
una contumacia prorogat diem et si tunc iudicaverit iudicatum non videtur
ff. de re iudicata l. quesitum et si causa publica absens est non prodest
extra eum [illegible] de officio delegati consultationibus. ¶ Item non est melior
conditionis contumax quam absens qui in iusta. ¶ Et dic quod ibi. ¶ Si enim non
vult in esse ut non potest sufficit ei si mittit procuratorem ff. de procuratoribus
l. 1. ¶ Item nunquam potest appellari quis pro causa ad partem dicit quod predicta
non de iudicio c. 1. li. vi et quare eo quis est absens contumacia sub-
venitur ei ff. ex quibus causis maiores [illegible] et si. ¶ Sed ubi ad hoc disputat
[illegible] quod [illegible] si ardua est. ¶ Et alio distinguunt aut
loquitur in reo aut in actore. Si in reo et est ardua causa non tenetur mittere
procuratorem sed excusatorem nisi specialiter mittat [illegible] sic dicat [illegible]
debebit [illegible] ubi specialiter [illegible] sic dicit. ¶ Si actor ipse mittere
tenetur ff. de iudiciis [illegible] l. 1. ¶ Dicitur hic glo. ¶ Si loquitur
in actore tunc [illegible] et libello oblato non compellitur agere nisi esset
[illegible] causa in qua [illegible] quod ipsum tunc compellit [illegible]
et impedit ut interrumpat prescriptionem. ¶ Si autem libellus est oblatus tunc
ff. tenetur mittere procuratorem. quo et qui [illegible] aut [illegible] semel [illegible] cum
semel actionem proposuit [illegible] ¶ Sed ibi [illegible] non compellit
venire iusta causa impeditum [illegible] si ea est ardua. ¶ Item
puta iste clericus [illegible] allegando quasdam [illegible]
[illegible] calores estivos [illegible] allegabat
[illegible] et ideo [illegible] tamquam contumax [illegible]
[illegible] in aliis iudiciis [illegible] non
[illegible] ¶ Sed ibi si [illegible] aliquis est [illegible] impeditus detentus
¶ Si in reo aut est impeditus perpetuo et tenetur mittere procuratorem alioquin
res possit peti ab eo ff. de re iudicata l. [illegible] si non [illegible] est [illegible]

ca. Sz mitte paus depau quedam agro ssu | Si aut est qmis
aut est talis eius mora est pictum illativa et ibi mitte tenet
ca. Et no sit no tenet de petu quedam | Veritat de decime in ca.ⁿ
modo denuntiatois et ra qtuacem testes recapi post litis no est
et diffinitiva sna ferri | primo ponit denuciatoez epi et narrat cois
delegatores expressis sotis sco reponit epm et papam alienata re
vocat ibi nos igit | Canonici ecclie tuncy accesserunt
ad papam et denunciavit epm de dilapidatoe homicidio et incestu
et aliis criminib dequib erat publice infamat | Ipp audita denunciatoe
primo commisit tam tridentino epo abbati sce marie et ppto de insula
sco fuit ea comissa epo bergomensi et abbti et ppto predict | Isti delegati
primi recepto mandato apco citavit epm et ipua volunt co
param coram eis ipm autem ppc ab officio et bnficio suspenderunt
| Cand citatus assis iudicabus coram eis difficult fuit purgam ex
hibuit | Sz simulatam contusatonem ptendens solita malicia corrupe
volunt statim | ppt qp ipa in fimatt suspensis snaz a pmis iudib
latam | Et tcio loco comissa fuit ea epo vivano et aliis abbti
ad supandam maliciam ipius | qui recipientes mandatum citi
vit eum | Sz qua citat ut pse ut p responsalem ydoneum
cpparuit | Ideo ppt nota inobedientie i ipus dicte snaz ptulerit
et procedentes in ca ad eplanandis illa cumia denunciata | receperunt
in testes abbtes priores pptos et alios religiosos | primos quilibz
articlo tunc propositos erat pbat | Istam causam sic i siuatam iudices
remiserunt ad papam ppa accepta | Ca primo considerabat qp isti de
let viros ordinem humiliavit | Sco qp post sntias lotes misse latas ce
lebrare presumpsit | Tcio qp multi plati quorum scripserunt ut aliquis
ppo scripsit ipm aliqualit excusando | Ideo ppa volens dare
aplo omnez inobediam et clesii luce esse absens tulit snaz depo
sitonis i ipm privans eu omni officio | pontificali et sacerdotali sine
spe restitucois | Et qz in facto proponebatur quod epus multa alie
naverat post inhibicionem de alienatoe sibi factam | Ideo pp irri
tat omnia que post inhibicionem apca sed | seu post suspens et ex
communicatonem declarans eccle alienavit
| No qp ad supandam maliciam fit nova delegaco sicut et nova
citatio 6 e cu dilecti | No crescente contumacia crescere db et pena
et sic est hic ppt | Prima contumaciam suspendit postea ppt nolicam

corat sat ut sit/ no ost/ qa nisi ¶ Item no potest sustinere cu
pbatur dementia lis agit etia si ille sit tunc pns/ qa ab ordine et
beficio debeat deponi no ple de acta Remenus & hoc tangit
hic eo dt cu ut ysent presposalem ydoneu comparavit
¶ Item no qz ubalis depositio fit sicut i absente no demdi
to no absolue sz realis no deponeus degra li hi
¶ Item plat hortada no puat yonim/ beficio sz pßmaz sit
sat de gcessi ipla colire ¶ Sed dt hu de gdy li uis yd ante
bey smaz puatois iuste tenet beficy ext perpe sunto ¶ No
hic ordo pontifilis est duisus a sacdoti hoc te et sz pontifico
offey duisum a sacdotali ext sacit pßys q uon mppheuo soti
¶ Item no alienas bonorum ecclie facta a plato pq institutus deno
alienando sibi factam a supiore est nulla/ qa est bezaque sit pro
copiorem ad tanq offiy ud ptinet ex to ea alios no fat deresti
tutum t y de offi/ delet/ bagli de acta c si / de alienatio
q sit gtra madacio arbit/ hic destat/ sanuald/ q madatu
testator/ ff de primo de acto l filiu q diuo / est eny aliena ulla
que sbeuat prohibitois ta / Ex sit gtra forma gtractus hic lota lex
dicta ¶ Si gtra forma leg/ / sz lota si quis ep(iscop)orum debebq
ecclie ut hic ex quo exquisicio est gtra plato pendente i qua
quistone uoluz sibi alienare de acta c si ¶ Item bidet/ ppa
sit nos attendentes ordinem iudiciarium nisi summa fuato / Ex
gtra hic ordo no fuit suat qua libellus no fuit oblatus
qui requirit in tribulis de lib ob c po Act i cumalibz ij q bum
f libellos / Ex ordo fuit suat que requit in ca i quistonis
deq de acta qualit et hic ho / sz q no debuit puari dignitate
sacdotali et pontifili ut in dco l quali ¶ Ex hic inducit na
tuus f hortady i quo puat sp(iritua)lis pmodz i quistois sicut acta
de acta i quistois ¶ Item gtra i cumalibz no stelent paru
go iste no potuisse yt yparu comparare / Ex hoc hic est in cumalibz cuma
mot & de paru tue ¶ Item no iustud no hec alibi ita clac
qd alienato de rebz ecclie a plato suspenso ut dicto sca est ulla
ypo iur ut hic i si c ¶ Et uo qz hic alienadi plato competit
hoc administrat / sz hic administratio ypo iur puat pßmaz
cessure de ap pastorat pdita bera qui gogi est publica sicus
si occulta tunc valet inter qd tollecat / no solu si id quod agit
sit tpale sz et spuale ¶ quod dt hu qa occulte extis ex publico.

officiis et vorie publici officii spiritualia contra. Et ideo electus confirmat
putatur institutus. Tertius si ex officio privato et ideo non obstat dispen-
satio dilectis de electis ubi eligere canonice non competit ex publico
officio sed privato sed vorie sue canonice. Tenuit hostiensis esse publica non
valeret gesta per eos ex publico officio. de re iudicata ad probandum. Secundum
hostiensis in an[te] contra suo nomine potest contrahere emere et vendere ita quod
obligatio fiat. vel ipsa sit licet contractus impediatur. dicit etiam quod
si proprie contrahere non potest argumento de electo eximi illud. Hostiensis dicit quod
contractus ad quem tenet impudentem suum sed alii sibi non obligantur
Et quod ex absolutos non potest agere quod eos defendit ex interdicto alia et
tamen defendes. Licet contractus facti cum excommunicatis revivisceat post ab-
solutionem. dubitat ipse vel illa reviviscunt que mortificata fuerunt
bene non possunt quod mortua nata sunt. Sed quid quod dicat hostiensis
teneat opinionem Innocentii obligantur cum aliis et obligat sibi alios de
stricto iure quod ... qui multi iurisperiti defendunt si bene et ipse ... durat
obligationes licet agi non possit contra eos de stricto iure quod decepit eum
nisi per quos fecit casu deprehenso fuerit liber quod tenuit vel ... non
est si ex contractu fit iniuria et illa post absolutionem agit. Denique
ad rationem primo subdit Innocentius iuramentum ordinem solvere videtur ab-
solvendo non tenet si mandet ... interim quod manet in ... ordine
de quo supra eodem titulo ... iuratos. Unde dicit Innocentius pendente contractu suspendit
effectus debiti puta fidelitatis puta supra eodem titulo nos sanctorum non obstat
in de ... illa obligatione et privato tacite subintelligitur si talis per-
manserit cum contraxit licitat supra eodem titulo nec quis ... dicit quod ora-
re absolutos debent. Tamen dicit Innocentius si quis aliquid promisit excommunicato
dari ut solvere quasi subinnui ei quod dicit quod haec promissio absque intellectu salutis
ecclesie fieri potest quia non est absolutus nisi prius absolvatur et ita
intelligit extra. de sententia. nos sanctorum. Et finaliter tenet cum fuerit ut promisit supra eodem titulo
in causam ... quamvis ... debita non solvet supra eodem titulo ... non
obstat tamen absolutos debent quia loquitur in speciali ... fidelitatis ... ipso
... absoluti subditi ut ibi. Videatur Epilogus obiit ... p[ro]posito
... opiniones ipso iure. Item magna que incipit sicut
VI Vos videtis sed ... non sunt ... et tamen testes recipiuntur ...
Sed quod ut ... non ... ubi testes ... non ... non recipiuntur
Item quod dicit tamen ... et quintum supra eodem titulo ubi si aliquis est pro-
clamatus contra ... post annum si non ... procuratio.

hic aut statum suia fuer ¶ Cum in p(ri)n(cipi)o glo(sse) ¶ de dolo ps(ecutionem) ponit
in(ter) opiones p(ri)ma est q(uod) no(n) solu(m) cu(m) agit p(er) (e)(x)cep(cione)m plati recipiu(n)t(ur)
testes lite no(n) (con)t(esta)ta sed ut lite no(n) (con)t(esta)ta ym ff ex q(ui)b(us) c(aus)is ma(iores) // et ro
quia utrobiq(ue) mora est p(er)iculosa et utilitas utili(ter) talic(er) dicitur no(n)
r(e)c(ipi)t c(on)tu(ma)c(i)e in q(uesti)o(n)e ip(s)o de(cl)ar(at) ¶ Oui i(n) s(upra)legis mag(is) p(ro)cedi(tur) (contr)a
absente nisi q(uam) (contr)a apparente (con)tumac(ia) no(n) aunotat(ur) bona ¶ Secundo
(con)t(ra) glo(sam) aut loq(ui)tur s(ecundu)m leges aut s(ecundu)m canones s(ecundu)m leges est (con)siderare
qualitate c(ri)m(in)is ¶ Aut p(ro) hup(oi)n(i)t maior pena relegac(i)o(n)e
tu(n)c ex(ceptio) lite (con)t(estata) no(n) fer(tu)r s(ente)n(ci)a (contr)a absente(m) i(m)mo i(n) maioribus
c(ri)mi(ni)b(us) audit(ur) (con)tu(m)ax C(odex) de req(ui)rendis reis l(ex) aug ¶ Cu(m)
ibi s(ed) i(n) minorib(us) ¶ Si aut i(m)ponit(ur) pena relegacio(n)is ut i(n)fra
puta depo(rtacio)n(e)m (con)tu(m)ac(ia) tu(n)c lite (con)t(estata) fer(tu)r s(ente)n(ci)a (contr)a absentem
et ubi no(n) p(otes)t ferri s(ente)n(ci)a q(uia) absolute a(n)notabit(ur) eius bona p(otes)t
(con)tumaciam h(ic) est (con)mutabit eius bona d(icitu)r (con)fiscanda i(n) fiscum rep(er)
p(er)tit(ur) p(ri)mo p(ost) a(n)nu(m) no(n) audit(ur) sup(er) bonis s(ed) sup(er) c(ri)mi(n)e
¶ Cum i(n) hugo distinguebat 2a opinio est hugonis dicit lic(et) de
c(ri)mi(n)e p(ro)cedit(ur) (contr)a absente(m) / ut si p(otes)t liq(ue)re ut in c(ausa) q(uod) d(e) eius q(ue)st(i)o(n)e
ponitur q(uod) d(e) delicta s(ed) h(ic) poss(ent) intelligi q(ui) q(ui)dem filij s(un)t legitimi plati
(con)tra h(ic) agebat de c(ri)mi(n)e p(ro)tinus absentis / aut no(n) liquet et no(n)
p(ro)cedit(ur) / s(ed) no(n) c(on)tra absentes (con)t(ra) intelligit(ur) xi q iij ne(mo) p(ro) (con)t(ra)
istius distinguit an lis est (con)t(estata) uel no(n) s(ed) an liq(ue)t de c(ri)mi(n)e uel no(n) / d(icit)ur
s(ecundu)m modu(m) doctores s(ecundu)m leges (con)t(ra) c(on)tumac(es) dicu(n)t mag(is) est p(ro)cedendu(m) lite
no(n) (con)t(estata) et intelligit(ur) illud de c(ri)mi(n)e cu(m) lis e(ss)et (con)t(estata) / uel p(otes)t dici
q(uod) h(ic) recepti fuit testes de (ex)p(ress)o mandato p(a)p(e) q(ui) h(ic) p(ro)ut(er) t(e)n(ore)m
s(ed) n(on) de (ex)p(re)ss(o) p(ro)posuit et ip(s)e tulit s(ente)n(ci)a(m) i(n) facto su(m)(m)a trahi(tur)
ad (con)tumaciam no(n) d(e)z / i(m)mo s(ecundu)m q(uo)d ip(s)e audiat alij iudicare
deberent (contr)a dere i(n) c(aus)a ¶ Cum i(n) aut i(n)ter d(e)c(re)t(a)l(e)s / ponit (con)t(ra)
opi(ni)o(n)e(m) aut agit(ur) de c(ri)mi(n)e i(n) modo acc(us)a(cio)nis et no(n) recipiu(n)t(ur) testes
lite no(n) (con)t(estata) et ita loquit(ur) c(apitulum) ne p(ro) r(e) t(ua) c(ontumacia) q(ui)cu(m)q(ue) / aut denunciac(i)o(n)is
et recipiu(n)t(ur) / s(ed) ut lite no(n) (con)t(estata) ym q(ui) s(un)t talis / et ita fuit h(ic)
nam tanti c(ri)mi(n)es denunciauit h(ic) c(ri)mi(n)a / duo ip(s)e de q(ui)bus
publica i(n) fama laborabat / et h(ic) bn colligit(ur) p(er) co(n)t(ra)riu(m) et ideo
b(e)n(e) recipiu(n)t(ur) h(ic) testes (con)fertur diffi(niti)ua s(ente)n(ci)a (contr)a (con)tumacem
de c(ri)mi(n)e ca(n)o(n)i(c)ali (con)t(ra) q(uod) debet ¶ Et plus est h(ic) / q(uia) de p(ro)uentu
i(n) modo (ex)c(e)p(ci)o(n)is app(osi)ta e(x)hortadu(m) cu(m) alias i(n) mod(o) i(n)quisic(i)o(n)is
no(n) debeat (contr)a eius depo(ner)e dicitur i(n) (in)quisic(i)o(n)e p(ro) uno dic(itur) / op(posit)u(m) gl(ossa)
(con)cludit in mag(ister) ¶ Hec ponit op(ini)o(n)es p(ri)ma no(n) solu(m) recipiu(n)t(ur)
testes lite no(n) (con)t(estata) q(uan)do agit(ur) de dolo s(ed) ex de dep(rehen)s(i)o(n)e / s(ecundu)m s(ed) leges

i cinie nunq recipiunt testes lit no qt u q apac fz auctat
bona ¶ Et aut est lis qt i maioribus cnib nunq pceditur
qtra absentem ¶ In minorib lit qt q pena relegat uel qti
maciois qtinent bn pcedit qtra absentem ¶ Ea opio hugonis
no tenet delit qt fz solu an liquet deta ul liquere potest et
qdempnabit absens si sit liquebat de nunc pcuaciam absent
¶ Ea opio aut agit de re i mod acca et no recipiunt lit no qt
aut i mod denunc recipiunt sic opat ua cae sz i nunc hoiadn
ut pius dixi de cam inquisitois ¶ Item qr celebrauat qtn ipse
quod solu debebat deponi xi q iij si quis psbr de cle qui
latores z suppliciis capls ¶ Item sunt est qtuia judicial
et est qtuacia no residentie ¶ sic qtuacia no residentie est sua
pnacois benefici iij c. optue de cle no resi qr deserunt sua
beneficia recipiunt here ca pndes qquo vocati no veniunt
¶ Est et qtuacia judicial qr pali no fert sua sup i nunc
qtra absentem si tamen ¶ Nisi absens inpetratiue de nunc
qnitatis sz pariu i qtuacia punate debet tu qtuacia lib
ut dt arg xvi q iij q ix sup glosa diuina ¶ Quo qt psht
i vitio renocat quo isto autem alienat ppsit dicit cae
post inhibicionz apte sed ul pz suspensionz l z doz ¶ hoc est hu
ocpis q qtn no pt iste bz tunc vende ul donat dic beref
est debet eme vos qu qr est suppos abadministrac vez ettiam
i de occisis pla c ka ¶ Res aut suas pmias sen tepales donat
ul vende pt i de sen qq si bene ubi expnoncs ad tunc cu eis nunc
liz delit est tam de pems sol qr tu aut ubi bez lib ¶ Et sic qtn
spualia vone sunt officii opte no pt z ideo elige no pt vee su
cantu de ap qstitu nisi iste spualibus sacti sic tu depsu pilloz
bz vone publica officias sicut est pind alicui calie deplato qdu
tollerat potest bu q b vone ul qf ve electu ¶ Oz nunq si qstit
procurator actio madati dt qu si adnegotia sit no cu i nomine
pmq qtuacia nullos aim ¶ In iudicijs aut admittendis no est
i de sen qc ptuas i uno est i iudicio qstituit ont obligacio
q pz qr vous qtn qstituit pcur deindi intelligamus ¶ Oz occep
actor bemoncuda est delit no b depauz qsulti si qu ¶ obligat
aliquo alijs obligat sibi alios qtn zt dis durat obligacione
liz occis age no possit q de occep ac uit de sen qc ptuas
¶ Subdit qu si qoisstans ingroe spoliet post absolucionem agit
int dicto bn bi qr no liz ¶ occo sua culpe ¶ Iste si quis

ut dt nostor c. sto. desudiorz

promisit alicui aliquid solvere tempore statuto vel sine statuto termino ipso
lapso termino conveniet consulit. In quo solvat. Salus etiam dant inductiones similes
et mediatores quod esse non debet [illegible] simulat. Item si sic statuta
potest fraudari sine interitu salutis et tunc non fraudem dicimus in
rebus [illegible] contra dicitur [illegible] est mortale [illegible] ibi [illegible]
[illegible] non [illegible] petat [illegible] quos ibi [illegible]
renunciatur

Contingit actor fuit detentus iudicis non admissus vel [illegible]
sus anno prelapso dum verus possessor efficitur possumus dubitare
animo [illegible] contingente [illegible] amittit possessionem

Congregato consilio generali fuit relatum in eo [illegible] conquerebatur
quod aliquis erat in reali iudicio [illegible] propter contumaciam rei fraude
ipse tamen actor propter potentiam vel dolum rei [illegible] non poterat adipisci
vel si adeptus fuisset tamen propter dolum vel potentiam ipsius eam amitteret

Quaerebatur an iste sic missus efficitur verus possessor prelapso
anno. Et si continue possedisset. Et licet quidam dicant quod non
tamen [illegible] non consideravit quod non debet esse melior conditio contumacis quam
obedientis [illegible] si verus fuisset obediens permittendo actorem stare
in possessione prelapso anno actor efficitur verus possessor. Ergo fortius
efficitur [illegible] est contumax non admittendo actorem in possessionem
vel repellendo ne verus commodum de sua malicia reportet.

Potentia magis si compellat eum [illegible] ubi [illegible]
[illegible] non [illegible] possessio [illegible] deserviture possessionis [illegible]
[illegible] Verum [illegible] plura [illegible]
[illegible] in possessionem [illegible] possessionis [illegible] admittere [illegible] possessio
[illegible] manu militari [illegible] non [illegible]
[illegible] qui in possessionem mitti [illegible] si quis missus [illegible]
[illegible] in possessionem [illegible] missus [illegible]

Causa rei servande [illegible] leges [illegible] possessio [illegible]
[illegible] canones [illegible] est [illegible] reali [illegible] personali
[illegible] omnes [illegible] possessio [illegible] possideri

Nota tres casus [illegible] quibus missus in possessionem efficitur verus possessor
prelapso anno. Primus quando actor actualiter est missus in possessionem et stat
pacifice in ea. Secundus quando missus est mitti et [illegible] vel potentia
rei non potest [illegible]. Tertius quando est missus et possessionem adeptus [illegible]
[illegible] est compulsus in [illegible] [illegible] lapsus anni fit verum
possessorem [illegible] postea non auditur nisi super proprietate

Sic actor [illegible] / [illegible] possessio [illegible] / per annum efficitur verus possessor

et sit ille qui non possidet fictione iuris propter dolum alias intelligitur
possidere et sic in reali actione | Sed missus in personali actione neque
ante annum neque post annum efficitur verus possessor nisi mittatur
ex secundo decreto | et hoc dicit hostiensis | Nam quando ago actione reali dico
rem meam vel rem esse michi obligatam | et ideo ex primo missus
sum in possessionem illius rei quam dico meam vel obligatam et adhuc spectabam
prescribere ideo efficior possessor | Sed cum ago personali | non
dico meam vel rem obligatam sed personam | ideo missus in possessionem rei
pro modo debiti declarati post lapsum anni non efficitur verus possessor nisi
mittatur ex secundo decreto ut lex non est ... | Item hic hostiensis
quod non debet esse inchoare ... ex decretis contrarias quia obiectiones cum
...
... missus in possessionem ex primo decreto est custos non possessor
legiste dicunt quod in actione reali quod est verus possessor non ob quod
hic dicitur rem custodiendam ... ut illud quod dicitur
post annum verus efficiatur possessor quod intelligitur in quibus fit
... quod in alio ubi ... dicitur quod rem verus
post annum prescripta canone de ... nisi recuperet possessionem ergo
... canoniste dicunt quod non sed missus verum possessionem | Sed tamen ea
vel ... ut illud verum recuperet ... et retentat | et sic
dicunt quod non est verus possessor | Sed custos | ... quod verus est
... in ... | ... sed post lapsum
... non ut in de ... ut lex non est | ... in personali vero
actione tamen secundum legistas quam canonistas | missus ex primo decreto
est custos et non possessor | ff. ... possidere ... possidere ... beato
... ut tunc ... possessor ... ff. de dampno
infecto l. si finita § si quis ante ... ff. uti possidetis l. ...
... nisi mittatur per ... decretum ... sit ... ...
... possessionem ff. de dampno infecto l. si finita § ... | Et ita
... in possessione ... | Nam quando mittitur in possessionem in
personali ... missorum colligere fructus ... missus ... custodiet
in reali autem actione est secus | ut hic dicit ... glo. | Et
ibi ... iudex non ... festinabit | Iudex tamen non debet ...
festinare ad ... missionem faciendam quod si verus ... probabit iusta
causa absentie restituetur ff. de dampno infecto l. si finita § si forte

vel forte ipso iure ff. de penis l. imperatores et de re iudi. cum
biologus. Cum incend. et ita sine ibi fuimus quo comitis iudex
negocium. Et revenerit et qualiter se habebit fe iudex faciendo contra
missionem. Et ex preto comparabit negocium et ut lite non contestata
nec festinabit ut dictum est quia posset esse reus absens quo
iusta causa qua probata revocaretur. De l. ind. cum biologus. Collige
quod cum agitur reali missio in possessionem si tamen de rebus fru
legatis verus possessor si quomodo. Si cum agitur personali festinat ad
missionem possessionis. Ex primi statim comparabit negocium sic spriciendo
missionem actoris. Vel comparando verum testium per quem probare intendit
de iure. l. iure. cum de solemne inspec. de primo decreto quod ipso in verisimili missio
Videtur quod satis sufficit ubi vacasti non potest quod remittit ad remedia
quod non admittentes in possessionem ponit oportet. Ideo quod stat in quo
animo perdit possessionem. Qua replicat subdit duas penas quod contra
contumacem quod sua pena comittitur qui non admittit missionem. Item quia possessorem
quod in videtur dicit quod multa sunt remedia. Et cum qui non admittit aliam
in possessionem quod inducitur. Et ut lite non contestata tunc. Demum quod
quod reus post contumaciam comparatur constat magis per annum an prius
reus perdit possessorem et actor efficitur possessor licet non sit missus quia primo
decreto. Ideo debebat quod sit post unum sub xi quod inter et quando quod
sit tenet quam in rad. c. illa quod in videtur dicit si non tedo quod concedi
oportet perdat possessionem si contra quomodo non admittit eundem ad
possessionem beneficio cum contumacis et c. illa. Contra locum qui citatur
quod comparuit contra contumacem comparatur stat per annum magis hoc pro
quito et non tangit istum casum alias contingeret ut efficeretur
possessor ille qui non fuit missus in possessionem ut pronunciat mitti
Et hic loquitur et quod agitur reali tunc contra contumaciam sit pro
cedi premissionem in possessionem ut potest cum oportet et ideo si est bona pena
sic censuerit puto non dicit alia primi nisi cum bona non timetur
tunc alia potest apponi ut in decretali quam ut lite non contestata sive
Videtur quod magna super re constituat. Vos videte ipsi missi   glo. hic dicit quis in quarto
in possessionem lapso anno verus efficitur possessor. Revenerit quod nunquam   an missus in possessionem ipso iure
missus in possessionem ipso iure efficitur verus possessor. Aut primum   iure efficitur possessor. Ideo
iudicem et videtur quod ipso iure per lapsum anni verus est possessor   cum missio possessionis fuit
de offi. or. pro sto. l. vero ut i. auctoritate pat. possessionem analogiam et   equalis et an missus
est sibi in tuitione anni finiat in beneficio suo si stetit contumacis   in possessionem sit fuerit prius
palam sicut quod in nuncius ita si quis tacito decimo et   quod an missus in possessionem
hunc citatur contumax tibi contumacia sit in anno verum audit   recepit possessionem petere
restitutionem

si purgare se voluerit postea non est licet purgare se. Sic et iustus
cum constituit aliquem heredem in defectu cuiusdam qui cum [illegible] contra
videtur quia per eum impetratur sine decreto sic et [illegible] c. v. et ff. de
dampno infecto l. si finita [illegible] sed illud loquitur in personali actione
Dicas quod in reali efficitur verus possessor ipso iure, contrarium loquitur
in actione personali in qua non est impetrare sine decreto sed
cum non uniformiter sit eundem effectum operatur in omnibus in misso ex
decreto. Unde quamquam non solum possessorem sed et dominum sine decreto
constituit ut in actione noxali. Et hic gerit tu heres cuius servus dedit
mihi dampnum ergo de te actione noxali tu adiudicatum et contumax
sum iudex misit me in possessionem sine ex primo decreto in presencias
contumacia ergo impetro sine decreto quod operatur sine decretum
[illegible] operatur quod si fuisti verus dominus ego efficior verus dominus si
fuisti tu possessor bone fidei ego eciam efficiar possessor verus et
hoc tamen usucapiendi. Item in actione dampni infecti vel si dominum
tuam vineam peto tamen non tamen mittor in possessionem dominium
[illegible] et contumax peto sine decreto ff. de dampno infecto l. si finita.
Sed in aliis personalibus actionibus sine decreto illud operatur effectum quod
missio constituit possessorem ut dicit non [illegible] sine [illegible]
ibi posuit vel ut consueverunt allegare probari debitum sed non
[illegible] quamquam dominus efficitur debitum res ei restituetur vel dicit palam
[illegible] ut ibi dixi vel quod debitor [illegible] audit [illegible] presumptum sit
[illegible] offendi. Vel dic [illegible] quod ut ibi dicebat Iohannes quod hic operatur
effectum quod hoc [illegible] probavero peccuniam in debitum
[illegible] tu debes probare [illegible] debitum [illegible] sufficit [illegible] et
et depossessione efficitur petitor ut [illegible] dixi [illegible] contra quo
[illegible] ibi sed unum idem [illegible] est inpersonalibus hic est [illegible]
[illegible] quia [illegible] in personalibus [illegible] ponitur [illegible] de-
creto puta quo petitur [illegible] ut probanda. [illegible] ibi [illegible] quod
si petatur certa tamquam [illegible] glossa distinguit si petitur tamquam
[illegible] si autem in [illegible] non [illegible] hodie [illegible] decreto
[illegible] mittitur in possessionem [illegible] ideo [illegible] 3a pe
[illegible] ingressus [illegible] illud [illegible]
quo est tercia [illegible] quia [illegible] aut missus in possessionem [illegible]
[illegible] decreto [illegible] eos [illegible]
ut eos restituat [illegible] possessionem [illegible] vel hic [illegible]

non desistat si aute
[illegible]
[illegible] si po

non habet fructus quia reus prestat cautionem de iudicio sistendo et iudicatum solvendo. Si
autem non prestat tunc quo effectus est, quia quilibet possessor facit fructus suos
usque ad litem contestatam super predictis petere. Sed agere voluerit ille qui amisit
possessionem et non missus ex primo decreto non dantur fructus, quia ff.
ex quibus causis in possessionem eatur l. fulcinius. Sed certe est in petitione
hereditatis ubi post magnam contumaciam rebellionem [illegible] ventriculo
fructus ut in dicta l. fulcinius § [illegible]. Similiter quia ventris mittitur in
possessionem ff. de ventre in possessionem mittendo l. prima § qui mortuus est
testatore mulier in [illegible] petit se mitti vice ventris in possessionem
hereditatis. Et [illegible] in carboniano edicto ita sive quia impubes mittitur
in possessionem ff. de carboniano edicto l. [illegible] § [illegible]. Quod autem [illegible] quod
dicis. Sed certe est contra ea, quia in qua venerit de tali ex eo [illegible] missus
in possessionem ex primo decreto, expulsus possit petere restitutionem, vel
quia licet non possideat tamen custodiat, unde non sufficit [illegible]
[illegible] nisi habet possessionem de [illegible] delegatis [illegible] et [illegible]
[illegible] quod [illegible] dicit quod missus in possessionem ex primo decreto
non potest petere restitutionem quia non possidet, sed aget quia [illegible] l.
de pretorio pignore l. ultima, quod effectus istius missionis est quod [illegible]
pretorium pignus in ista re. C. de pretorio pignore l. ultima, et ideo [illegible]
[illegible] aget [illegible] actione aut reali missus in possessionem [illegible]
petit restitutionem ex quo effectus permissionis possessionis [illegible] ut dictum
est [illegible] etc.

[illegible] Venerabilis. Si reus non inveniatur sufficit editum citationis apud ecclesiam
suam [illegible] [illegible] sequitur de [illegible] opposuit et proponit
duplicem formam [illegible] facit [illegible]
alter [illegible] ibi [illegible] vos. Sed [illegible] venerabilis [illegible]
[illegible] agentem. Sed [illegible] contra [illegible] erat
[illegible] super iure [illegible]. Sed [illegible] inter [illegible] litibus et ne
lites essent immortales mandavit [illegible] ad petitionem [illegible]
[illegible] proxime quadragesime [illegible] ad [illegible]
[illegible] ut [illegible] et donec [illegible] dicto [illegible]
super [illegible] [illegible]
[illegible] ad litem [illegible] et ad omnia alia que [illegible]
[illegible]. Sed [illegible] mandavit archiepiscopus [illegible]
[illegible] ut [illegible] ad [illegible] premissa
[illegible]. Sed [illegible] non potuerit inveniri [illegible] edictum in ecclesia
sua faciat proponi.
Sed [illegible] quod [illegible] principales non [illegible] est [illegible].

cum sive

[illegible] missus cum custode
[illegible] possit agere [illegible]
[illegible] de pretorio pignore l.
ultima [illegible]
[illegible] de [illegible]
delegatis [illegible] agere
[illegible] esse
possedisse

[illegible] in primo [illegible]
[illegible] non
[illegible] ut [illegible]
[illegible] ut contumax
[illegible] ut [illegible]
aliquis [illegible] missionem [illegible] reali
sive [illegible] de [illegible]
de [illegible] contumacie [illegible]
[illegible] missus
[illegible] possessor [illegible]
[illegible]
[illegible] possessor
[illegible] reali [illegible]
[illegible] est custos [illegible]
pignus in illa re C. de pretorio
pignore l. ultima

nec citatur sed vero eis preiudicat C. vos inter alios acta preiudicare non
debeatis cum tempus non placet In primo bene preiudicat sed in
¶ Articulo non citatos eorum iudicatio non est nulla si hec littere peruenerunt
ad archiepiscopum ideo autem mandat fieri citationem quia posset esse quod hee
littere ad archiepiscopum peruenire non possent secundum Innocentium
¶ Nota qui potest inueniri citari debet personaliter alias procurator est citandus
si quis dimisit uel ad domum suam citatio est dirigenda et si habet duo
domicilia in utroque est citandus ut dicit Innocentius hic Est autem
citandus aut viua voce per eum delegati aut pluries aut edicto
vel c. tamquam ¶ Item allegat quod idem fuerit per pro fugit ad plures
conuersos atque apprehendendos assignabat eis hic tamen ad ipsorum
litteras et ad alia omnia que essent nulla decisio causae Sed dicunt
ei alium decet esse cogendus c. ideo de rescripto et interpretatione in consultis Et
in eorum sepe de v. signi. quod est verum quando clerici atque persone compassibiles at
non tenet ibi propterea de iudicio competenti et hic quando sunt tamquam pro
demo si generaliter de statuendo clericum de consensu et ut proponat illa
contrariam et si de statuerit litteras contra fuit delictum contra aut operatur Item
ob de ap. sig. genua ibi tamen pendentia hic erat ¶ Et sic ibi
erat in eo iudicis suspensa ¶ Item non posse fieri citationem qualem
ad totum tamen ut hic eius dicit et ad alia omnia vnde dicit Innocentius de off.
deleg. consuluit quod vigore litterarum generalis citationis non potest procedi ad
summam cum ibi requiratur citatio specialis Sed deputatus auditor c. quo
tempore indicis l. contumaciam ¶ Item querit hic Innocentius ponit quod iste
episcopus recepisset litteras ipse tamen est verum quod isti contradictores tenentur
eum dicat quod non ¶ Vnde isti contradictores dua sunt ad cautelam quia
posset fieri quod hec littere ad archiepiscopum non peruenissent ¶ Item videtur
hic inter liberalis constituit procurator quia agebat de statu prioris vir
degaleus ¶ Not. c. de latina libertate tollenda l. vna ubi dicitur
quod inter ~~quandam~~ liberalis non interuenit procurator ¶ Sed hic non agitur
de statu sed de statu subiectionis non licet sit subiectus in ipsorum
sit libertatem ¶ Item videtur propter mandat ut isti contradictores per
se ipsos uel procuratores eorum citationes apud eorum landegaleus prioris
proponat ¶ Sed contra deleg. prima pars hic animus quod posset subdelegare
de off. deleg. pastoralis ergo superfluum hic quod dicitur uel procuratores tamen et
si opposita non fuissent procuratores facere potuissent ¶ Nota qui committit alicui
atque tamen inter eos subdelegatus potest committere cui fecerit si vult
vniuersis de off. deleg. c. vltimo

Videatis glo. finalem que incipit sed ergo dicitur citatur qui prorogat non venit. Et not. qualiter quomodo dicitur citari qui dicitur citari prorogat et secundo tunc contumax si que dimisit et citabitur, additum debet remitti C. e. tam. Ubi satis debet in. Et quid fiet si reus citatus pro iudicio non comparet ita si comparuisset non fuisset peremptorie quod ubi index fuit impeditus. Sed ibi magis tenet satis accipiens peremptoria an reus reputabitur contumax et condempnari debeat in expensis. Videtur quod sic quod contumax est de bonis non debet contemni bene temporis. ff. de iudi. l. si quis ergo barbara. ff. de re iudi. l. contumacia. Contra predicta et si tamen pressius iudex impeditur sicut ille qui fato suo non videtur obtemperare voluntati ff. de regu. iu. l. fatum. Et habetur in suo ius secundum nisi fuisset iudice esse impeditum quod etiam esse dicitur ad hoc ut non veniat ff. de bonorum posse. l. tabulas l. i. § primo et licet adversarius non misit [illegible] veniret ff. si quis cauc. l. secundo ubi offertur tamen tenet licet reus non misit. Sed ibi arguitur contra ff. si quis in ius vocatus non ierit l. i. in fine ff. si quis cautionibus. Glo. tenet quod [illegible] sed quod tunc non dicitur condempnari in expensis ff. si quis cautionibus l. ii. §. si quis in iudicio quod michi videtur actor velit non venisse ut ibi ff. de iudi. l. non videtur ff. de iudi. l. non videtur ff. de pecu. l. eo tempore. Et hoc est verum quod non tenetur venire Quod dicit non ob legem si cui ff. si quis cautionibus quod ibi erat item an index possit prorogare ut non solo non comparet puto dicatis quod ipse citatus non comparet et index ulterius potuisset procedere sed tamen reus reputatur contumax ff. de arbitris et debuisse in expensis de iure ut ita fuisse de expensis posterioris. Et concludas quod in iudicio reus citatus non fuit ut actor ad eam instantiam est citatus. Sed et tamen ex qua potuit in absentia presentia reus reputabitur contumax ut in c. cupientes nec quacunque deleatis li. vi.

De eo qui mittitur in possessionem causa rei servande etc.

Dictum est supra de dolo et contumacia. Sed quia propter contumaciam frequenter fit missio in possessionem ideo subiungitur ista de eo qui mittitur in possessionem repetitur in sexto.

Constitutus Actor missus in possessionem causa custodie propter contumaciam vero possessor efficitur licet reus non ante prestare cautionem voluerit dicto possessionis non prestitit cum effectu. Aut quedam K. cantuariensis agente nomine suo et capitulorum de [illegible] ex prima parte et quondam presbyter de bel. [illegible] ex altera. Mihi contraria sunt certa

declamento / licet ea sunt delegata iudicibus ¶ Secundi ponit contrarium
actoris venit miserunt in possessionem ea rei servande ¶ Iste possessor qui
sunt passus missionem / In anno veniens dicebat quod vellet prestare
cautionem destitutus iuri et solutis expensis actor petens circa
recipere cautionem allegans possessor iste voluntate fuerit prestandi cautionem
non tamen prestitit infra annum ¶ Ex verbis Innocentius post lapsum anni / actor verus
effectus est possessor / non obstante illa voluntate prestandi cautionem que
de facto prestita non fuit / et ponit dicit quod sic ¶ Resignata tamen conce
pcionem passo missionem / et ut illa sua missionis robur obtineat
ipsa cum appellatio duxit beneficio roborandam
¶ Eodem declamento super qua agebatur ut de presenti ero aut ut de tali
e ti eo qui libet et est tangit prima glossa
¶ Nota si reus non recuperat infra annum possessionem tradita actori ea custodie
elapso anno in actione reali actor efficitur verus possessor licet reus offic
voluerit cautionem quia non sufficit voluntas nisi offerat in effectu
Verus possessor possit nisi ¶ Item non quod debuit agere ut in presenti
separata missio ea custodie ut hic secus si ut in titulo de re iudicata
libro ¶ Item qui non recuperat possessionem amissam infra annum post
annum non recuperat ipsam / de presenti tamen audit ut litis non est sim
¶ Item videtur hic dicit textus ne dissensis improbabiliter obsistere ea
durum appellatio beneficio roborandam sed contra infra presente summas et ro
summarie ipsam dicit esse distinctio personarum ¶ Et hic fit opposita ge
nerale solo vero est quod presens summas hic superiorem / at autem
idem potest fieri summas rogaturus ¶ Item querit hic in aliquo
casu possessoria vel negatoria pendens iudicialibus / verus est contrarium
nisi hic locum missio in possessionem dicit in quod sit sit si negatoria ff de
no o nunciatione l. i. / quia iudex qui iubebit ne impediat nuncii in alio hinc
¶ Item subdit in quo verbi debitor non habet res sit quo pot fieri missio
in res pro modo debiti declarati fiet missio in possessionem nominis ¶ Et qualiter
fiet dicit in iudex inhibebit debitoribus ut non solvat creditori quod
hec fit missio in possessionem nominum / et ille in tercio age non poterit
contra debitores ¶ Hic vero nisi prestet cautionem infra annum ¶ Item dicit in
quo agitur super rebus spiritualibus possessoria vel non pot fieri missio
in possessionem rei temporalis ut contrario sit in vice sua decrevit pro sue
querelis libro ¶ Videatur quod taliter super verbo voluntate et dicit hic
in et hostiensis post eum quod decreto idem est quod missio in possessionem licet decreto
decreto solempniter fiat / quia ea custodie ff de damno infecto l. in
s. i. / Et queritur an hic sub quia forma ubi sit prima decretum

vide vo. obl. spolt.

Ptio subiecta decerno tenet putem mittend' i possessionem rei vel ¶ Quoi
gente ymaria adversarii eius ¶ Quod q' fsu quia pphet uba porig
videt' facere fnaz q' se ut sibi legem dicere quam contra aliu | quia
subiecta uba decerno mitteud' ut aliud est dicere q' qd tal demu est
mittendu in possessionem tal vel ea custodie | Fluy cessat nisi actualiter
eu mittat i corporalem possessionem | Sed dicas secundum ch'st' subiecta uba
ad dari secundum decretu | Decerno ut constituo ut iubeo te esse verum
possessorem rei vel ea custodie ¶ Et volo q' rei mist' an ponat
te actuali in possessionem corpalez ¶ Et si no mittet' in possessionem puerst
tu tunc consequit' quod elapso anno efficit' verum possessor | Et consist'
iuba possessio vz fructu illius possessio ut ei ssilabit ¶ Decerno
decreto | sit pcalia uba iubeo tali gruati ut quoque eu ut
tradat tibi possessionem rei vel si uolueit obedire mandato mud' auferat'
ff de rei vendic' l. qui restituere sfu' et host' ¶ Videt' quis iste
tenet voluntatem prestandi cautionem tu ei sit no pdest | tunc adversarii
efficiat' verus possessor no qz het voluntas s' no sunt studiosa
et sunt sine effectu | ipso stetit q' no obtulit ¶ Et si ipse voluiss
offerre q' modo ut ecu noluiss nunc ut no poss hic audire poss
eum offerentem publice honeste persone | possea no erit ei
analis pssip' de offi' or pastol insi | Item est hic ar' q' mida
voluntas no sufficit ad iuris effectu consequendum ¶ Tu ibi ar' q'
30 q 8 ut solo ¶ Et q' 30 q biij licet solo ubi si quis psisa
delectat' in aspectum mulier quoque delectatio tenet eum fornicat'
est ¶ Et h' q' convenire ubi de necessitate requirit' forma et pt i pleri
no sufficit voluntas | al' sufficit voluntas | Vel alios et legem
i uenditoris renunciatoris puta in faciendo bonum tuo sufficit
sola voluntas quoque facto impleno . pt ¶ Sic' i malo si h' vo
luntate male faciendi | et peccato no stat quia peccass pura quia
tusto adactio actionem licz no pficit quod intendit i putas ei
de pe di i si quis cuncta al' no i putat' ei s' cogitatio ubi dicit
cogitatio no meretur pena l. cuili ad sus fams ycmpta est
qz cogitatois pena nemo met' de pe di p'a ¶ Hic aut
loquitur in so puniali aut in so ycuntioso | Et i so puniali quo
ad pena si est mida cogitatio no puit' qz puni mot' no sic
i thus ptute de pe di ij sup trib' ¶ Tu aut vlcra pgruelt
s' ad offium pstat ita loquit' di' pe di i s' cogitato i e o
¶ Similiter adactio multo in sufficit voluntas quoque est

impossibilitas consecutionis lxxxviij di· no sat ¶ Si aut loquar
in foro contentioso quo ad penam imponendam ¶ Si voluntas non fu
erit adacta ad executionem non punitur nisi esset tunc quod solo consu
munitatur ut heresis vel simonia ¶ Si aut transiuit ad opera et tunc
aut est tunc perfectum et punitur ff ad l· cor de sicca· l· i ¶ Aut non
est perfectum licet attemptatum et tunc aut non est perfectum quia volunt
perficere et potuit et tunc non habetur pro facto ff ad l· cornelia de sicariis
l· eius ¶ Aut non est perfectum quia non potuit aut penitentia stetit qui
sciuit et tunc si est atrox delictum habetur pro facto de pe di· i· si quis
cum thelo ¶ Si aut non est atrox non habetur pro facto ff de eo qui duxit
in matrimonium qui sibi non potuit parentem suum per hoc decisam ipse vide

et quia contra quem dixit de tutela et voluit [margin]
pro eo an intergla depositus ¶ Videatur quod super illo parte que
incipit Si vero non fuissent pati videretur verus quod valebit argumentum ff cautio
ipsi contra eam recipere pati ¶ Certum si non fuissent pati ea recipere
fuit non noceret vero ex eo de loco comissaria l· si fiducias ¶ Sed vero
vel si eam prestare non possit ¶ Certum si verus non potest tamen per copia
cum iniussus efficiatur possessor ut quibus verus prestabit cautionem quod potest
sed in laboriam i· de dubitanti int vir et uxor et de dote post diuortium
restituenda per bonas ff de eptis et clericis aut eam quamvis ¶ Et in causa
in ulti iudicium quod si vero coll· io ff illud prestet ii· de ap c· ultimo
¶ Sed ibi contra hereses hoc quod per prestanda est hoc cautio ¶ Sed tunc
est offerenda hoc cautio ut pati ¶ Sed si potest non potest tunc iudici
Sed venit tunc faciet tot probi et honesti prodomos qui eam recipere
nomine aduersarii decor vel pastorat ¶ Decantoc quod quo pallio
recipit vide ple p̄ c· de bonis li· by ¶ Item pro hoc videtur
quod in generali nec pont sicut decretum dicas quod non et hoc quod ut prolog
decimum i· fo· ii· se primo festinalis ad pri decretum ipse non sit
verba sicut decreti sed sine

¶ Cum sit vir ¶ Si non stat per eum quo minus infra annum recuperet possessor
actor post annum efficitur verus possessor ¶ Inter abbatissam et conuentum
sancte trinitatis parte ex vna et P· subdiaconum ex altera ¶ Taliter vero extitit
controuersia super quadam ecclesia de cathspris ¶ Ista eam extat quam sanctus
iudicibus delegatis thaguanensi decano et abbati ac altthiduo
thyesi ¶ Isti delegati citauerunt subdiaconum predictum ut quia non comparebat
miserunt moniales in possessionem rei petite ¶ Cum aut fuit ad ecclesiam
subdiaconum precessit accessit ad prouinciam verum index ¶ Et archidiaconus

pdicti | qr alt' in augstam psen' fuit r volunt pstare cautoz
r possoz recupar' | s3 no potuit obtinere | vnd dicit p psaind
accessit ad ppaz petens sibi sup hf puideri | Et pp gsiderans
q quo pncipi no stetit quominq recupasss possoz i aiio psido
mandat judicibus qtus si est ita | cautoz standi juri abeo re
cipiant r sibi restituant possonu lapsu no obstante
Effectus hec oblatio cautoms fca cor' archidiaco valet adint
rupendam pscripz sicut fiet cor' alia publica psona 6 de off
or pastor | s3 cautom tamq' iudicx recipe no poss3 nisi essent
oms ar? iurdicat 6 de off delegi | prudencia ju | steterit
p ydoneam psona hec no potuit cor' q canet ju
Nota sicut q anno no possit recupar' possoz | licet judicio ab
sentiam r hec fuerit ptestat' inchilom elapso ano potit illa re
cupari | cu i anno pncipi no steterit quo min recuparent
vera sua | sz q de r pact | vbi volunt pstare cautom qq' no
pstitit post anno no audit' hec volunt r no pstitit | et in pn anno
audit' | Solo nulla voluntate s3 no gplevit hec aut gplevit
quatenus ineo fuit | qstum no tn fecit eo ipedito impedimeto
iuris no erit analis pscripo | nec hic erat ipedimentu iuris qr
tres iudices erant simplr dati | et isideo cum solus psona iuris
locutam no potuit recipientis possoris ista p facere qr solus no
potuit qmisere | 6 de off delegi cum iterum r c tenuo de
legatos | Ex qualitate vel tpe pitura | Ideo videt' ipsolus
archid' sex ultramitte postmss | s3 no est verum qr solus no fuit
iuris | scrutam q de verbis est | q iste archid' tamq' iudex potuit
recipe hanc cautom ut ei qrit litteratoriam restitut
Vltra q not si pncipe no stet lic in pugnari no vz 6 de pp' | si
aute a t pterit | 26 ut lite no qz quam tre pncipio
Item no hec drani inter tutores r delegatos iudices quia
tre pnt ptatem hz tutor qz tn no hz iudex | et est ro
diu sitas qr tutores dant' rebus r psonis judices vo tn dant'
negotiis | et no psdis 6 de off delegi pastor | vbi alit qr tutores
fuit ordinarie ad adiust' ix diuisim | et ex quibz pso pt adinistrare
ff de adinist tu li si plures | seco est i delegatis judicibus qr no fuit
dati iuris ab diuisim d'off delegi | tam ni hic fuit expresse vt
i pall r pastor de off delegi |

Vltra q

M. Cum venissent. | Si reus contra quem fit missio probat se non con-
tumacem non recuperat impensas. | Et habet duas partes. Prima ponit
factum, secunda ibi ipsa narratione querele vel appellationis remedio hoc dicit. Iudices
sunt ibi nos agitur. ¶ Abbatem | Sancti Angeli agentes
ex parte vestra et quedam P. Galli conventum parte ex altera | cum contra
ista super quadam possessione. ¶ Cum a apostolice sedis legato qui
commisit causam quibusdam iudicibus sub hac forma, scilicet quod de ea cogno-
scerent | et ipsam si ius et bona consuetudine loci terminarent. ¶ Isti
iudices recepta subdelegatione voluerunt procedere. | Sed cum ius tamen
¶ Contumax prefatus Petrus ad sedem apostolicam appellavit. ¶ Iudices
non obstante appellatione reputantes eum contumacem miserunt actorem
in possessionem rerum petitarum. | Tamen ipsi fraude interloquentes eum non
debere restitui | nisi prius caveret et prestaret tantum iudicio sisti et
triginta libras solveret pro expensis. | Postmodum cum dictus abbas alius
legatus scilicet ... ad terram illam est ingressus. ¶ Coram quo dictus P. obtulit
cautionem standi iuri et possessionem sibi restitui postulabat. Volens
solvere expensas iuste factas, que septem librarum summam ut asserunt
non excedebant. Abbas autem petiit sibi triginta libras assignari
prout in forma iudicis est expressum. ¶ Licet causa delata fuit dictus P.
qui ante omnia credit quod debuerit restitui expensas | debuit
in possessionem oblata cautione. ¶ Demum venit se ad arctiorem expensarum
dicens. ¶ Aut consuetudo quam allegat | erat laudabilis | tunc ad expensas
restituendas non compellatur quia constat apparere contra quod appellavit | Et
contumax non fuit hinc appellando. ¶ Si vero consuetudo non fuit lauda-
bilis constat eum apparet frustratorie appellasse. ¶ Et ideo ad restitutionem
expensarum illarum quas vero abbatem preter sit iuste constiterit fecisse
compellatur.

¶ Ius tamen | Et male ubi consuetudo comparatur iuri ff. de legibus
l. de quibus, nisi dicimus male quod corrupto | Appellavit et bene si
consuetudo erat bona, ubi prius apparet esset bona. | xxx libris. Dicit
quod hic mos omnibus permittitur faciendus expensas taxare non
poterat | nisi forte hic taxatio fuerit pro expensis iam factis. | Et ideo
non debet restituat xxx libras pro expensis sed tamen iustas. | Coram eo
et appellationem non renunciabat sed potius prosequebatur ubi comparuit
coram rectore marchie qui fungebatur de apostolice sedis ad sedem apostolicam emissi
sub cognoscat | Sicut tamen iam rectori marchie speciali privilegio
conveniret. Alias tamen idem intelligat successor ubi predecessore

offerendo cautionem cum successore legati nec successores vero a quo
appellaverat remanere appellationi intelligetur ff. in hoc nam app[ellationis]
appellatum successore ab delegato predecessor est ideo non comparuit cum eo a quo
appellavit et ideo prestando cautionem et expensas offerendo non veniat
appellavit cum non servavit cum eo a quo appellavit ff. in [Invitus] ff. de re.
iud. s. impense ff. de pigno. acti. l. si necessarias et multe in missione
in possessionem est speciale ut ei contumaci teneatur de expensis satis
sufficientibus et est ita ne in non solum de utilibus sed et de his quas fecerit
utiles ff. de edili actione l. que poss. l. pretor ait sed et in.
¶ Nota legatum sedis apostolice posse nos dicere etiam de laicis et causis et
temporalibus quia iste p. erat laicus qui est bez intus ecclesie quod
pertinent ad iurisdictionem ecclesie quia marchia anconitana est de temporali
iurisdictione ecclesie sicut et Romandiola facit c. de iure calumpnie et pruno
et hic est bez ut hic quod sit de iurisdictione ecclesie in speciali legatus se in
tromittere potest. No. quod sunt ordinarii et legatos de off. leg. licet
autem quod sit de iurisdictione ecclesie ius devolutum sicut vacante imperio
decanus laicorum temporalibus legatus se non intromittit nota per quod idem
pastor decernendo lig. ecclesia vacante imperio posset adiri de sol.
quod lig. composito debet impetrari in feo. in ostenderunt ¶ Item
non si eo committitur alicui media terminando finius et bona
possessione ibi et inde velit procedere finius ut ab eo appellatur
¶ Et si per appellationem inde induxit littere caveatur non valet quod
agit. Et reus non offerendo expensas actori si hic appellavit
at hic reddet expensas in causa eius ¶ Item non quod appo. luna in
pedit traditorem possessionis eam custodie et non est luna non impedit
¶ Et contra istud et opponitur videtur quod non debuit curare consuetudo
ibi istud abbatem et quod consuetudines laicorum non artant clericos de consti
tutionem et duas quatuor statuta simul quod haec respicit possessionem ad
ordinem litis et servatur consuetudo loci ubi sit volueris desideris.
constituitur ¶ Et vo. ne voce contractus qui in ligit statuto loci vigente
in loco contractus et de feo. quod aut. ergo est voce quod contractus qui in
duratur in iudicio C. de apis. reli. et in clics ¶ Consuetudo respicit decisionem litis
decisionem litis et ibi servatur consuetudo loci contractus ¶ Hec de
litis ff. de regulis l. pa. et ff. alt. et aut. ¶ Consuetudo respicit rem super qua litigatur ad servatur consuetudo loci ubi res est sita
C. de edificiis privatis l. an in toto et de testamentis et successoribus
¶ Consuetudo respicit ius contingens personam et tunc servatur consuetudo pertinens ad
illius persone ubicumque litiget et quare si ergo consuetudo disponens

decisio litis
respiciens litigat
ius contingens personam

non posse probari debitum per testes non arctat dictio quia probatio respicit per-
sonam que probationis onus licet subire. Et ita intelligunt iura pro
contrario allegata et ita dispensando tenuit Jo. Calde. Sed alii dicunt quod consue-
tudines utrumque arctat dictos non obstat istud c. quia super hoc prelate
[illegible] bene potest committere causas decidendas secundum consuetudinem Laudorum
¶ Quia dicit secundum intentionem ponentium quod ista consuetudo non ligabit allegantem
seu personam quia non conveniebat ea que tangit personam seu ius persone
sed tamen informabat causam ¶ Quia ponamus quod iudex sententiam vel sunt
diverse consuetudines quia in loco iudicis est una in loco rei alia et in
loco rei alia. que istarum est inspicienda. Respondeo quantum ad ea
que sunt ordinatoria litis inspicitur consuetudo iudicis ff. de testibus l. [illegible]
[illegible] ¶ Sed quantum ad ea que sunt decisiva litis in reali actione
inspicitur consuetudo loci ubi res est sita ff. de eo quod certo loco. In per-
sonali vero ratione attenditur consuetudo loci ubi contractus sunt ce-
lebrati ff. de so. et bona ff. de verborum obl. l. [illegible]
tur agitur de aliquo maleficio ubi inspicitur consuetudo loci ubi
delictum est commissum [illegible] idem dicit [illegible] ubi in [illegible]
[illegible] decretum [illegible] ¶ Item adhuc opponitur
quod [illegible] istud licet mandabatur iudicibus ut procederent secundum ius et secundum
consuetudinem terre [illegible] sed isti iudices non servaverunt consuetudinem
terre ergo non formam mandati [illegible] processus [illegible] est [illegible]
[illegible] Quare non sunt [illegible] [illegible] diffinitiva. Ideo
iste apparuit ne gravaretur de facto ut dicit quod partes poterant re-
[illegible] formae ¶ Videtur iste quod [illegible] appellavit ad papam
[illegible] de officio deleg. [illegible] ubi [illegible] appellatur a delegato
ad delegantem. Ideo [illegible] est in [illegible] quod ad papam omisso medio
appellatur [illegible] ad [illegible] ¶ Item [illegible] quod ista sententia fuit ulla
quia lata [illegible] [illegible] [illegible] dicit [illegible] possit
non [illegible] [illegible] ratione ¶ Ideo [illegible] est [illegible] non debuit sen-
[illegible] lata [illegible] tenor ut hic non fuit conditio sed declaratio [illegible]
quia hic est [illegible] [illegible] [illegible] c. contingit ¶ Item hic delegatus non
potuit [illegible] ¶ Sed contra ff. de officio proconsul. l. [illegible] ubi solo
ordinarius [illegible] non potuit. Ideo [illegible] procedit de [illegible]
[illegible] tanto [illegible] c. [illegible] [illegible] [illegible]
¶ [illegible] glosa [illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible]
solvet xxx libras [illegible] [illegible] [illegible] debuit [illegible] de [illegible]
[illegible] [illegible] c. de iudi. l. [illegible] [illegible] debuit

condempnari ad expensas premissa taxatione ff. de receptis, constitutus
quo isti iudices male processerunt. ¶ Item quia fuit iste per ad sollicite
absolutus condempnatus glosa stat quoniam et ideo pars non stat in expensis
¶ Item quia condempnatio expensarum debet fieri tempore prestande cautionis
quo recuperat possessionem. ¶ Super ut littera non est contra, ut in alijs
¶ Videatur et scriptum hoc videtur quod iste pars ¶ Talli obtulit cautionem
de stando iuri et sic prestant oblationem cautionis interrupit annale
prescriptionem ff. de off. eo. presto. inst. et C. c. in primo ¶ Sed contra
offerendo cautionem videtur renunciasse appellationi interiecte. Et Ita esse
seruatum iudicium ff. rem ratam haberi l. item quia falsus quod videtur
ut ipsa male iniquum habeat hec aperte de ap. et solucio dicitur hic
est ideo quia aduersarius noluit recipere cautionem restitue possessionem
ideo licuit sibi recipere cautionem et sic per non stetit quin dedisset
cautionem et recepisset possessionem sed potius per aduersarium et per iudicem
quod etiam possessione recuperanda ei obesse non debet ut C. in principio
et lex et quod apparet appellans non appellat processus propter item
vel iudicium tunc non renunciat appellationi al. sic ¶ Cum autem dicitur si
apparuit coram iudice a quo offert cautionem tunc renunciat appellationi
hic autem obtulit cautionem non coram iudice a quo sed coram iudice
ad quem et sic coram iudice appellationis et hoc habent in mahcha
auctoritatem legati fuit cognoscere de causa appellacionum que sunt
ad sedem apostolicam deuolute et tunc est talis effectus ¶ Si iudices
decreuerunt actorem mittendum in possessionem et ab eo appellatur tunc
passus in missionem potest offerre cautionem de stando iuri coram iudice
ad quem est appellatum et potest videtur appellationi renunciasse ¶ Item
ad quam valuit ubi quod ergo prosunt et apostoli sua ¶ Quero quis
quod prosunt isti apostoli et respondeo dicitur aut fuit licita vel illicita
si licita non condempnabitur in expensis ¶ Si autem illicita tunc
tenetur prestabit expensas quas absentem prius fecisse constiterit
si alias non ¶ ¶ Si autem non appellasset super solutis expensis fuisset
quod fuit condempnatus ¶ Videatur et supra vo. venerabilis videtur
hic dicitur apostoli ut si constiterit quod allegat laudabilem esse
constiterit quia et sic sequitur eum vobiscum appellasse constituti et in fert
¶ Et quo hic iubet de appellatione inquiri prolatum et ut vo. vera
aliqua perlacionem cautionis non videtur recedi ab appellatione ¶ Sed
hic fuit culpa aduersarii qui noluit eam recipere et consulit

obtulit et soluit pro
et soluit

appellanti iniqit quo non contempnat in expensis si liuie appellavit
et sic tunc sunt illud recipe moderatis expensis alie que sunt
sportuales ł c

S Si adversus. Si post citacionem reus se absentat ad domum cita
bitur quo non defenso actor in possessionem rei petite mittetur
Ar. C. ergo cum rei venditionem contractam reus citatus et post
citacionem citatus transtulit se ad loca remota. Ergo quero qualiter
debet contra eum procedi. Et textus videndo dicit, quod debet in primis si aliquem
procuratorem dimisit ille citetur et si non dimisit, citetur publice ad
domum suam. Et si nullus appareat, qui eum defendat actor
mittetur in possessionem rei petite causa custodie hoc dicit.
Citacionis idem dicitur quando et si non sit citatus alius quam ipse.
Remota idem est et si non ad remota. Quantum autem ex parte
rei bonum est etiam personaliter. Sive faciendo sit missio
in possessionem sive differenda sua forda si sit ubi est quamvis
sit remotus. In publice. Est enim necessarium ut debet reus ante
quam fiat missio in possessionem sive in reali sive in personali ut
hic. Et si non est presens tunc est ut debent agnati et
cognati et affines sui. Domum in qua degit non ubi bene
ut domicilium habet sed in qua etsi in aliena domo degit ibi re
periendus est ff. de dap. infecto l. ij. Si aut sit vaga
et magis illud in loco ubi habet domicilium ut hospitem
inveniri habet domicilium ut domum ubi habitet debent moneri cognati
et amici eius ut eum defendant ff. ex quibus causis in possessionem eatur
l. hic aut ymo et si habet domum magis ut in malis loco de ipso
vendi sunt amici ... in domo illa citandus est sed et requi
rendi qui eum actare possit et primo
Nota si reus se absentavit ut dimisit procuratorem constituit de
more publice facta inquisitione amicis si non defendant propter
se absentans tenetur dimittere in possessionem rei petitam. Et sic quilibet
procedet quod ipsum de offic. deleg. consuluit, qui eum defendat al
ternis citacionem se absentat nulla fraude adhibita licet prius
vellet probare super in possessionem tamen quod absente non debet procedi ad
receptionem attestatorum. Vel restituetur spoliatus. De off. deleg.

compulsorii
...

xxxj

contumaciam. Sed hic fiet missio in possessionem causa custodie et ideo quod dicat post citationem edictum idem intelligo si se absentat ante citationem.

Item non tamen ultima quod qui post citationem pro alius comparuit defendere eum in ... absentis et depositus et ff. de procuratoribus l. ... tunc qui venit ad defensionem alterius debet tunc iudicatum solvi ff. de procuratoribus l. sed si hec persona defendere et appellare tenetur si in ipsum pronunciabit, et depositus non ... ff. de neg. gest. l. ... et tertio demum dicitur quod qui se absentando debet constitue procuratorem alias si non defenderit parentes prodeuntur tamen contra contumacem ff. ex quibus causis maiores l. ... ut probe videatur. Sed dicitur si vero post citationem edictum se absentat ipsius sumptum non dicitur tamen demum publice facta ad domum requisitus amicus potest actor mitti in possessionem rei petiture causa custodie, dicit hic in glossa. In integrum est ut vocetur reus antequam fiat missio in possessionem sive agitur reali sive personali ut habetur ff. ex quibus causis maiores in integrum restituuntur l. item aut ... sit ... sive citatus sit minor sive maior sive pupillus ff. ex quibus causis in possessionem eatur l. ... aut ... absente rei publice causa, sed quod absens causa rei publice non cogitur se defendere ff. de ... eum qui. Sed lex non cogit ... fieri directe ... impossibile sit. Sed dico ... est in quantum absente debet ... est in primis quod est quod allegata absentia eius ... ... admissionem ... et si fieret restitutio datur. Nec obstat quod dicit lex ... in ... tamen non ... lex est talis quale ... alios ... absentiam ... si iste ... venit ignoravit.

Item dicitur ... sufficit citatio ad domum ut possit fieri missio ... ut hic non aut ut possit ... debeat ... contumacia ...

Sed ut possit fieri ... in quibus lis non contestatur ... non ... ut lis non contestatur ... fraudulose sit absens ... fraus ... maliciosa absentia ... tunc aliquis aliquid facere et abest, ... tenetur ... in ... non ... contumacie et ... et ideo ... stabili sive iusta causa quod eos ... lis non contestatur et sufficit citatio fieri ad domum ... post ... de dolo et contumacia.

Item ... sufficit citatio ad domum ... contumacia ... vel ... post ... et ... non ... contumacie ... si aliquis vellet agere personaliter ut reali.

actione q enim lit non sufficiat nisi in casibus in quibus lite non contestata procedi
possit | et vo diversitatis quia quantum ad alios non videtur esse absens
cum in malicie tamen ad illa non tenetur esse presens nisi citaretur | ¶ Sed si hec
est lite contestata sufficit citatio ad domum adhibet ut secundum differentiam servatur
C. de iudi. l. properandum | licet est hoc nisi reus absolute a binstantia
quia post omnia acta iudicii sit perempta et similiter lite contestata est per
empta ideo sed citari sicut si nunquam lite contestata facta fuisset ff. de iudic.
¶ Subdit in adhibet quod fiat missio et bedictio in rebus defuncte non suffi
citatio ad domum nisi lateret ff. quibus ex causis in possessionem eatur l. fulcinius
§ illud | ¶ Et quod dicitur debitatio ad domum intelligitur de delinquentibus
non domicilium ita quod perinde cum fiat in tumulto citatis vel amicis
seu consanguineis vicinis et tunc et si non inveniat suspendi potest cautha
incolibus ff. de dampno infecto l. quia § pretor | ¶ Concluditur ff. in
qua reus est contumax lite non contestata citatus secunda ad domum in casibus quibus
lite non contestata procedi non potest fit missio in possessionem rerum petitarum | ¶ Si autem
actor fuerit contumax et ante litem contestatam vocabitur tribus edictis ad
domum proprium et si non comparet fiet differentia secundum quod cognito
causa quam scilicet § et in proximo capitulo | ¶ Subdit in licet quis
est missus in possessionem | tamen post missionem probato quod contumacia
aberat restituetur ad possessionem ff. de dampno infecto l. si | Sed nunquam iste
absens contumacia tenebitur saltem restituere expensas quas
missus fecerit pro obtinenda missione eundo ad iudicium vel ad
actum vel in aliis. Respondeo quod non vel quia expense dantur ratione
contumacie ut C. de iudi. l. sancimus sed absens contumacia non potest
dici contumax ff. de in integrum restitutione l. ... | ¶ Preterea quia missio in
possessionem non fit nisi contumacie sed ex ratione mansionis et ideo proprie
... sit contra cognitio et ut lite non est ... et si ideo tendimus
ad cogendum ... tamen iudicio ... quod possessionem recuperet
Sed quid de expensis quas missus in possessionem fecit ... fructus re
spondeat illa restituet ff. de petitione hereditatis l. si actio §
ultimo | ¶ Et quia licet debitatio fit mentio non tamen ...
primo quando reus est in domo sua ut prestet aditum intranti quia
claudit hostium tunc ... ut verbo est citandus ff. de in ius vo
cando l. plerique | ¶ Secundo quando est in domo et prestat aditum intranti
volenti citari verbo vocari ... quia de domo trahi non
debet ff. de re iudi. l. nemo

Tercio quia est quod domum tenet et ubi recubat etsi degat in re ipsa et non ubi vero non prestat eciam in domum ut ibi cetera citabit hanc domum vel iuxta / consanguineis et amicis moratur / ita notatur est de eo quod notatur supra capitulo [illegible] libro [illegible]

Ut lite pendente nichil innovetur

Dictum est qualiter status rerum absentis per protectionem in [illegible] possessio rei de qua agitur [illegible] [illegible] / Vel prius [illegible] possessione rei [illegible] ante litem [illegible] / Quia ne [illegible] aliquis qui eodem lite pendente [illegible] possessionem posset aliquid innovari [illegible] submittitur / Ideo ut lite pendente nichil innovetur

Reperitur in [illegible] et [illegible] / Et [illegible] rubrum [illegible] quod [illegible] lite pendente nichil debet innovari in possessione de quo [illegible] possessionis non debet removeri in [illegible] / Item debet res litigiosa lite pendente in aliud transferri / ut [illegible] et [illegible] super ea lite pendente de [illegible] impetratur / Et [illegible] quod possessor lite pendente potest uti commodo possessionis sue / Ut si est in possessione electionis potest eligere de clericis quibuslibet / Si est in possessione [illegible] potest [illegible] de [illegible] / Si est in possessione [illegible] potest [illegible] de [illegible] possessionis [illegible] et [illegible] / Et [illegible] lis pendet [illegible] quod [illegible] iudex [illegible] [illegible] esse possunt super quibus [illegible] / Ita quod [illegible] ad [illegible] stetit quoniam [illegible] non [illegible] / Et in clericis [illegible] lite pendente [illegible] ut lite pendente nichil innovetur [illegible] et [illegible] loquitur ut lite pendente [illegible] [illegible] possessionis aut [illegible] potest uti quia illud non est innovare [illegible] uti

Nota memoria lite pendente possessor quomodo possessionis [illegible] non debet [illegible]

Archiepiscopus Eboracensis [illegible] apostolice sedis per totam Angliam faciebat [illegible] antecessorum et erat in possessione illius [illegible] / [illegible] ad peticionem [illegible] / lite pendente [illegible] inhibuit ut [illegible] donec [illegible] an [illegible] posset / [illegible] Eboracensis [illegible] duo [illegible] de [illegible] mandato [illegible] in possessione [illegible] lite pendente [illegible] possessione [illegible] / [illegible] rescribit ei [illegible] ut non obstantibus litteris [illegible] ad peticionem [illegible] / faciat [illegible] sicut est ei [illegible] [illegible]

Ad audientiam. Forte mandaverat ei quod crucem non deferret ante se per
suam provinciam quod ipse Cantuariensis Eboracensi archiepiscopo vel [illegible]
lite pendente non potuit preiudicari [illegible] de ipso contra ordinem iuris et in
[illegible] iuris contradicere debet de ipso causa.
Nota lite pendente non est aliquis sua possessione privandus de
clericis quibusdam [illegible] que in voluimus de spoliat. iudic. Item indicio
debet [illegible] quod in ipsa gessit de ea quali. Item pendente lite
[illegible] super aliquo non debet impedi possessor sua possessione de spoliat. cum
[illegible] libertate que post [illegible] fuit renovatus possessione iudicis
[illegible] [illegible] libello de ipso cum [illegible]. Item patet quod lite pendente
iudex [illegible] debet possessione [illegible] de eo contendit super lite debet in loquendo
cum defendendo. Dicit in [illegible] causa [illegible] quod [illegible] in loco
durat quousque durat lis et finita causa [illegible] inhibitoria non durat
[illegible] quod sit iudicis officio finit iudicio finito ut in l. [illegible]
de [illegible] et lite pendente quod est [illegible] inhibitoria [illegible]
[illegible] [illegible] durat [illegible] ibidem. Item quod non sit restitutio
[illegible] forma [illegible] ad sedem [illegible] de [illegible]
de [illegible] de leg. Eo quod [illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] est [illegible] [illegible] renovatio innovatio lite pendente et
ista [illegible] non [illegible] ordine renovatur c. bone de [illegible].
Item videtur quod dominus [illegible] archiepiscopo in provincia alterius non debet crucem
ante se deferre [illegible] loquitur de quatuor principalibus pa-
triarchis de quibus de privilegiis antiqua. Sed de aliis in [illegible]
loquitur de quatuor principalibus patriarchis et illi ubique portant
ante se crucem [illegible] urbe [illegible] prima [illegible] legitur
[illegible] de privil. antiqua. Alii autem non portant nisi in provincia sua vel
nisi sit aliter privilegiale [illegible] gesse ut hic dicit. Et ita quod
dicit dominus intellige [illegible] de privilegio speciali et debet [illegible]
An [illegible] [illegible] in [illegible] alterius [illegible] non valet
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in loco
[illegible]. Nunc venio lite pendente [illegible] possessor quod
[illegible] de [illegible]. Item [illegible] quod [illegible] lite pendente
debent [illegible] libello renovari [illegible] restitutione spoliatos
[illegible] ubi dubitatur libellus.
Laudabilem lite pendente super coniugio non mediatur
coniugibus. [illegible]

¶ Contracto matrimonio inter tiam et scienciam tramis attamen sciam de
adulterio adherei separationem ut attamen unirom adhibenti separationem
dicens consagrat esse inter ipsos | concludebat adiuo ipsa an debet
suspendi lite pendente carnalis copula | Et ipse dicit quod non | Et in
extrema lite pendente non debet alter coniugum spoliari iure quod habet quia ipsum
ante fuerunt causa
¶ Probleta & decoff deleg. etiam in dedimur porro tangit glo.
¶ Non mirum attento ante probatam attamen non est alter iure suo
quod habet in alto spoliandus | ipse dicit quod ante probata attamen dicta secreta
copula fuerat coniugum | tunc enim incipit esse notorium | immo dicit
incipit esse notorium | postquam clare est probatum | faciunt ea
quod loquitur et notat decretales etc. bene ¶ Et dicit quod lite sit probata
sed adhuc lis pendet ut l. i ff. de re iudicata et de iudicantibus et c. ad
aliquibus | ergo adhuc non debet puniri et ergo bene dicit alanus contrarium
opinionem sententiam ¶ Ponitur ad c. istud de c. tenoris de sen.
et re iudi. | Ubi lite pendente alter coniugum interdicitur carnale co-
mercium quod bene etiam tangit istud quoniam sed non solvit | Hoc sit
loquitur de matrimonio contracto in facie ecclesie tunc alter coniugum non
debet spoliari iure suo quod habet in matrimonio | ubi autem contractum fuit clandestine
et adhuc lite pendente tempore confessionis et adhibetur ei quidem cum sit et
sit ius opponere lite pendente super matrimonio cum possessio contracto | Et ipse dicit non
debet spoliari iure suo quod habet in isto | dicit Hostiensis quod possessio et tempore
lite esse non obstat c. tua de sponsalibus | de sponsa ubi non sit vestitura
quia contractum erat in quo possessio sit probanda nam non obstat c. ex tenore
de desponsatione impuberum quia ibi non fuit in quo possessio | Pone maritus
invenit uxorem adulterantem vel non vult eam postea cognoscere
timens quod cadat in bigamiam ¶ Ponunt multi tradunt eam ad iudicium
tamen pendente lite spoliabitur iure suo dicit quod non quia iudex non
dabit licentiam ut eam cognoscat | tunc iste si sit adulterium non cognoscit
eam ¶ Et quid si maritus cognoscit eam invito iudice nunquid
incurrit bigamiam In c. i c. unusquisque de sponsalibus dicit quod non immo dicit
ipse exponit nullum preiudicium sibi generatur ut postea videtur accusari
adulterium renunciasse in aliqua nota ut refert Innocentius alios
istud propter iudicem esse iniquum quia ipsi allegaverint quod esse non
debet probatum quia in debendum ¶ Ostendit quod dicens quod talis in casu bigami-
am de bigamis debitum et c. ramos | et adhuc quid dicitur
lite pendente non debet quis re vel possessione spoliari ut l. et ex parte a iudice

Dz apte bu pt primo quz dz c deresti spo lras ubi si alt quiqz
hz q[illegible] q[illegible] no dz redde debitu ete admandatum
iudic sz potius dz ex[illegible] sntiaz pati

q dat gror obt 2
p[illegible] remittit p[illegible]
[illegible] obt r[illegible]

Videat qz tum hoc videt quante pbatum attentaru no dz
quis pnari iure suo qz dat gror c decr[illegible] deleg cum intrante
i dedinor pomo c deresti spo expositione [illegible] q iiij none
dt tustilibus. Dz q dele iudi tenor qz remittend p[illegible]
dt [illegible] z ibi dt i i qz finali z ibi dt si quis [illegible]
ecclie z etiam appellante tunc si attuset intra pendente
actio no dz pnari comodo possio ut hie z i c laudabilem
Si aut [illegible] pendente lite sup eo ut qz [illegible]
ecclie tunc ete pendente lite inhibet qntum [illegible] ut ibi
et ro qz res [illegible] est litigiosa z ideo no dz i alia psonam
transferri xxi q i quia res. Demum qz bra obiit c deresti spo
lras adhuc c ubi ete lite pendente no sit restio plena ad
totiq possis quia licz adiudicat inte restio tamen no ad ecclam
tenuale. Ideo ibi est spale qz obiicit quadam dina lege psitur
z hz pbatus inficiunt alios aut pnditc pnari no dz si ille
qui [illegible] est [illegible] no dz cogi nec redde debitu ut i deo c
lras i si vo

Ecclia qui rem litigiosam alienat que rehaberi no potest
equivalente restitue dz loco ipius quia deinceps no poterit
alienare [illegible] dt z sequens. Hz [illegible] ponit casum
Dic ponatis casum quo [illegible] decretalem
Ecclia sce marie [illegible] apposuit quam q Johem de [illegible]
sup quibusda possionibus coram[illegible] iudice [illegible] Idem Johes
possiones illas transtulit in monastium sci Silvestri. Demum Veron
[illegible] ottiane aliquod statuti in quo [illegible] si quis rem liti-
giosam transfert [illegible] lite pendente posso auferat possori
z det petitori ideo spoliant monastium sci Silvestri possionibus illis
et eas restituit ecclie sce marie. Posea spa celestinus [illegible]
q statuta laicorum no artant ecclias. Ideo mandavit restitui monastium
sci Silvestri z ad se negotium revocavit. Demum [illegible] sine lite
sunt [illegible] quz [illegible] quaz q. Ideo [illegible]
i [illegible] quadam [illegible] abbas postquam celestinus ad se
negotium revocavit z [illegible] possiones ille [illegible] sci Silvestri fuerat
alijs titulo locatis obligate ut monastium poterat recuperare illas

ut eciam restituet | percipit ipsa ipsi indicti loco illarum possessionum alias possessiones equivalentes pociores substituent quod factum fuit
¶ Et quia iste possessiones loco prorum substitute | erant quibusdam creditoribus multo pignori obligate ¶ Ipsa fecit eas liberari a creditoribus quod factum fuit ¶ Et liberacione facta creditoribus istarum pignorum duo ipse restituerunt fratres restitucione instrumentorum facta ¶ Ipsa prohibuit ne possessiones ille que subrogate fuerunt in locum illarum quas eciam sancte
Marie ab A. de Atria petierat lite pendente predicti alienentur
¶ Ut si eciam sancte Marie agere voluerit | deberet ut de vicio litigiosi contractus | sicut ipsa facere volebat et obtinere | nec eciam in vanum agere se monasterium tempore sine non repperiret possidere
¶ Quantum scire intelligat eum ipse quod monasterium | ista silvestri possideret et transtulerat in aliud titulo pignoris possessiones de quibus ecclesia sancte Marie moverat litem in Johannem de Atria et quod easdem possessiones idem J. transtulerat ad monasterium sancti Silvestri post litem contestatam non erant tamen ut dicit sua glossa ¶ Laborent quo ad rem litigiosam recuperandam sive de iure sive de facto sed per potenciam detentorum
¶ Nota quod si lite pendente res quam peto alienatur ab eo a quo peto et loco eius quam pollens subrogatur, que alienari non potest quia si alienaret ut ego volo agere de vicio litigiosi contractus adversum ut deberet adicere non possem obtinere cum non possidentis ff de rei vendicacione l. ib. qui ¶ Non allegat supra proxime quod prohibere potuit ne re alienaret quod cum subiectum sit et vitatur de dolo etiam sine ¶ Item quod lite pendente res sit litigiosa et aliud transferri non debet si autem transfert scit quod recuperari non possit de alia loco eius subrogatur ¶ Quia res sit subrogata gaudet eodem privilegio quo et res in cuius locum subrogatur et ideo sicut reali agebat pro re petita ita reali agetur pro re subrogata in locum petite de eo sicut et tu tu in si quod in di. de vestio et sic vult glossa ¶ Item nota quod pena litigiosi contractus est locum contra eum qui lite pendente alienat rem litigiosam quod debet intelligi quando per platum et capitulum sit alienatio aut eorum que veniunt de originali delicto de rei vendicacione ¶ Item contractus reali non potest respondere adversus eum | si tempore sine non possidet | quod est verum quando sine dolo et culpa desiit possidere alias condempnabitur ad litis estimacionem ut l. ipsius qui dolo ff de rei vendicacione
¶ Ut sicut dolo, sic et lite possedit et sine desiit possidere ut in

adversario de contra et nouo | Quod si tercio sive reus desijt sive culpa et
dolo possidere probato parte non actore agens declarabitur dominus sed non fiet
contentio quod reus | Quod si post sententiam denouo incipit possidere | illa
sententia mandabitur quia cum contentio constet inde quod in tali iudicio litis lite
et litis contendit | Si actor vincit quia declarauit dominus contendit sed vestitu
quia non fiet contentio quia non possidente | Remanet reus contradicti
non tenet sed contendit quod restitutione teneat si denouo incepit pos
sidere ita ponit quod ut dicebat dominus meus quod non est ff. de
contra rei iudi l. si ante | Item non quod ista decretalis cum sexti
reputatur difficilis propter inordinatam literam | sed propter pluralitatem
terminorum et propter pluralitatem suppositorum | Sed pro ista difficultate
tollendam sic ordinabis literam conponendo decretalem primo usque
ad § prohibemus postea conpone decretalem sequentem totam deinde
decretalem de desti. etiam quia ille tres loquuntur de eodem sed ultimo §
prohibemus | desideratio attio dubio potius in formam eandem ponit §
Opponitur quod istud contra de auctoritate qui semel quo tempore iudex et
de dolo contumaciam ubi actor licet non comparet constante non potest de
sistere licet autem est contrarium quia potest etiam desistere et agere adversario con
tradicente potest agere | Item quod licet monasterium non alienauit sed id
ecclesia quod monasterium agere non debet | Solo monasterium successit
in locum quod ipsum agere potest ff. de eundem quarta sol.

augustinus dat solutionem non potest

Videntur ipso iure super bonis succederunt que incipit sed ideo.
in principio et Videtur etiam hic ecce matre capit veali quod iohannes de atheia
iste alienauit illas possessiones in monasterio | Sancti Siluestri | Monasterium
postmodum illas possessiones locauit vnamque cuidam nobili quod erat
ita potens quod res locata de cuius manibus non poterat vendere
ideo mandat papa ut alia res subrogetur loco illius contra quod
augmit quod res subrogata tenet ius rei cum succedit | dat solutionem
diuersis ad tu. | Ubi res empta conpetitur usuraria tenetur
restitui loco usure quod subrogatur loco usurarie pecunie solutionem ff.
de leg. in iure l. fidei conmissa | Ubi si testator iubet restituere
hereditate cooptima hereditaria gesturis emit et illa res succedit resti
tutioni | Sed quod ff. de furtis l. qui vas | Ubi si subrepto vas
omne vas ut liberorum talis res empta non est furtiua et non posse
agere furti ad illam rem | Ideo res empta non succedit in loco

pretium surrogatur. Ipso non soluto dicit Io. quod in iudiciis bone fidei
sicut est hereditatis res succedit in locum pretii. ¶ In particularibus autem
iudiciis regula est quod res empta non succedit in locum pretii
ut in c. ult. [illegible] in fine. ¶ Ab ista regula excipiuntur quidam casus
in quibus res empta efficitur illius cuius est pecunia. Ut in pecunia
minoris [illegible] militis ut in l. si ut proponis C. de rei vendicatione. Dicit
in glo. de peculio clericorum in t. [illegible]
¶ Videndum sequitur super verbo de alienatione litigiosi contractus. ¶ Videtur
quod cum ipse subrogans quedam bona loco rerum petitarum prohibuit ne
[illegible] alienaret. Nec si etiam ageret de alienatione litigiosi contractus
ut iudex in bannum ageret. ¶ Sed contra quod procedendum sunt. Que pena
est litigiosi contractus in alienatione rerum lite pendente. ¶ Item quod emptor
sciens pendente lite emit rem emptor pretium amittit et applicatur
fisco, et rem restituit non tamen ut res redeat alienatori. Sed talia
tanta quantitas ab eo qui alienavit dabitur fisco in [illegible] quanto
precio fuit venditum. ¶ Si autem ignoravit emptor rem litigiosam
emptor recuperabit pretium a venditore et tertiam partem preterea quod
ei non manifestavit rem litigiosam esse. Et sicut est in venditore
et emptore sic et in donatore et donatario. C. de litigiosis l. ultima
¶ Quando dicitur litigiosa dicitur tamen quando rem litigiosam. ¶ Secundum [illegible] — qo
querit quod quando est etiam litigiose rei [illegible] dicitur quando durante lite
inter actorem et reum super dominio alicuius rei ipsa res transfertur talem
qo ¶ Sed tamen in aliquibus casibus potest alienari res litigiosa sine pena
litigiosi ut si [illegible] quando rem litigiosam causa donationis pro nuptiis
alienans [illegible] favor nuptiarum quando [illegible] rem litigiosam dicit
pro dote. ¶ Item causa transactionis. Item ubi lite pendente [illegible]
[illegible] possessor [illegible] ¶ [illegible] divisionis [illegible] mortuus
est [illegible] duos heredes [illegible] post [illegible] ¶ Et
hec [illegible] in iudiciis spiritualibus [illegible] iudicio [illegible]
[illegible] alienare [illegible] solvendi debiti [illegible]
[illegible] ff. de [illegible] ¶ Et ita [illegible] sancte marie petit
[illegible] de alienatione litigiosi contractus ad penam. Et
Contract contra [illegible] res alienata potest agere rei vendicatione
¶ Videtur quod similiter [illegible] super verbo in bannum laboret. Videtur ipsa
prohibuit alienare vel [illegible] in bannum laboret [illegible]
requirit ut rem possideat [illegible] ut possit [illegible]

Quot p soluit [illegible] querit

de corp alias desciis possidet sine culpa de absolui ¶ Sed q̄
lite no possideat videt q actor no aget in bannu na aut reg
te queciois possidet et tc sine desijt dolo possidet na aget
in bannu qz contempnabitur ad contumaciam lite qz dolus possessione
habetur consedere iuxta l. pareri ¶ Si aut no possidet tpe iudicij
et tunc item contempnabitur ad contumaciam lite at si possidet corp
se obtulit liti ut l. qui se liti ff de rei vendic ¶ g. Et q iste
lectio sunt locum in pnali ꝯsiliis no autem in negociis ecclesiasticis
ne delicta psone in dampnum ecclie redundaret ¶ Ex g. pone
quesisti me sup argento de qua lite pendente fieri fecit calice
2 ou ꝯsecrauit unq calice tibi restitue teneor dic q3 non
p q. bltma ꝯsecrauit ¶ Sz duplici restitua c. de litigios
l. ultima ¶ Videt g. prima in c. sequenti que quit
quare ipsa renotauit penam in senatoris dt ꝯ co qz sunt
ano suo judice lata l3 c. de off or sufficiant bbi bi
q sit ano suo judice lata tunc qz de eo delicto quissa penam
ordinaria iacomittit et ibi est spale ppt periculo aie ecclie
iacomittit ubi delicto neglieere ꝯg se intromittit ¶ Sed
adhuc oppone iste senator erat laicus ergo ipse no debuit suam
pressa renotare dt roma est de pro ecclie in palea ꝯstitutio
xc d. di ¶ Videat g. finale hos videt q isti doctores
ius suum pignoris resignauit | Goffredus g. angelus quod eo
ipso quod quis ius suum pignoris resignat bu res liberatur
c. de pact ad pdm ff de leg iij l. qui cum cirographo c. q.
c. debeatur sane r c. demens ꝯff de pact l. iij ubi dat
lit pignus restituat no videt debitum remitti ¶ Ego quia qs
restituit pignus tunc reddit ius ypotece sed no debitum
¶ Si aut restituit ius suum preditorem tunc remittit cuius et
debitum cum ibi restitutio cirographi aliam utilitatem afferre
no possit | Secus in restitutione pignoris tunc pignus sepe restituat
precario ppt utilitatem pignoris
Dilectus filius no obstat pruilegi impetratio lite pendente
debite no habita mencione ¶ Nuc aggiun. Rector
torem ecclie de baristula parte ꝯroma et eis ante cessione ipsius
tamq actorem 2 priorem 2 maioris de basilicis parte
ꝯualla | questio vertebat sup decimis nouali ꝯc. in sua

bassimilla aliq sunt de bastil al bassa billa

fines parochie eiusdem | pendente coram eis iudicibus
delegatis ¶ Abbas et conuentus maior monasterii turonensis | quibus
prior et monachi predicti subsunt per se et mebra sua obtinuerunt
a sede apostolica indulgentiam super singularis decimarum perceptione | quare
tenorem istius indulgentie isti prior et monachi de bastulis | se
tueri intendebant licet in ipsis litteris | de lite ulla mentio haberetur
que velatim sunt due partes ¶ Querunt papa mandat iudicibus | ut
illa indulgentia non obstante procedant in negotio iuxta tradita
sibi formam
¶ Contendunt et male contra ne lite pendente l. i. xij. d. c. cum memoratam | et
idem est in iure quod impinxit sed ut novum in non preiudicet aut
ut ex de cap. cognoscitur in primo ¶ Et intelligo hec verba quod non
valet quantum super novo iure concessit quod non prosunt quod ipsa ut
quamquam alius sit ius qui cedit pendente lite | sed si constaret con-
tra tamen valet ut hic apparet ubi dicit et ideo non valet quia non
fecit mentionem delite et si delite mentionem fecisset bene valet preiudicium si
¶ Nec littere impetrate lite pendente non valent nisi de lite menti-
onem iudicibus faciant mentionem contra hic vel quia ¶ Et sit non quod
sola litis pendentia impedit impetrationem preiudicium etiam si dolose non
taceat etiam si impetrans litis pendentiam ignoret | et etiam si
lis cum impetrante non pendeat | sit cum preiudicium erat impetrantem
non preiudicium sed palam sed quod not. in de rescript. cum dilecta
¶ Item non quod cum debent antique decime deviri et debent
et nove cum eis coniungatur et ex parte de decimis c.
¶ Sed quid de c. quoniam cum decretis ubi monachi non soluunt decimas
de predijs quas colunt propriis manibus | Et ideo Rector dicebat se percipere
vel dic quod ibi monachi colunt per alios et ideo addecimas tene-
bantur licet ipsi percepissent decimas in illa parochia | Et de pre-
terito decimas novalium propterea voluerunt contra non potuerunt
¶ Decimas sed ex privilegio perceperunt decime sed de priuilegio ex parte
et hic iste presbiter fundabat intentionem suam contra eos decimas
decimas novalium infra fines sue parochie constitutas ¶ Sed queritur hostiensis
quid si dubitatur de fundo quod ecclesius alii esse dat | ut sibi potius
vetule ph ¶ Nunquid non erit sibi forsan quibus clerico ut le
et not. de decimis quoniam ¶ Item in textu hostiensis querit utrum si
aliquis agit contra alterum super aliqua re et ille contra quem agit non
est apud dominus sed lite pendente est et dominus an possit sua

pp(ter) absolutoria(m) co(n)quisitoe nouu(m) bu(m) ⁊ dicit quod sit ff de
petitoe h(er)e(ditatis) l. quo tempore q(ui) de re iud(icata) abs(olu)te

De sequestratione possessionis

¶ Dictum est quod lite pendente nihil est innouandum lite h(ab)ente re-
sit tu(m) quandoq(ue) res litigiosa sequestratur ideo sequitur ista de sequestratione
possessionis ¶ Et no(ta) q(uod) co(n)sequestratio est restitutio p(ro)p(ri)a c. de p(ro)p(ri)a
sequestratione in Rubro et nigro ¶ Est aut(em) sequestratio rei litigiose
apud sequestrum depositio ⁊ vocat(ur) sequester ille apud que(m) res litigiosa
deponitur quousq(ue) p(er) sententia(m) cui(us) esse debeat decernatur
l. depositi ⁊ s(ed) deinde co(m)mentata | Sed de vtroq(ue) ista ff depositi
prima p(ar)te(m) p(ar)te s(ed) de sequestratione possessionis alie respiciant ista(m)
ad in(ter) sat ij q(uestio) vij c. quotiens | ⁊ ex(tra) de eo q(ui) c. eius | Sequestra-
tio rei m(u)ltum | ¶ De facto eo(rum) loquitur ⁊ deinde istorum inter-
dictos | In prima p(ar)te p(re)sentis | eme(n)cipat delegatu(m) cause
diffinitionis possessorij ⁊ similiter in co(n)tradictione petitorij exceptionis
missionis et reiectionis | Aut p(ra)ctica(m) collecta sequestratione delegati
pell(atur) facta iusta ibi i(n) eo ipse pronuntiationem | q(ui)que duo facit
reuocat sequestratione(m) ⁊ bonu(m) i(n) statu(m) p(ri)stinu(m) - | Ipse iubet exceptis
vestitu(m) tenenti

¶ Ad hoc bu(m) ... p(ro)p(ter) co(n)tinuatione(m) rei res ab eo sequestrari no(n) de(bet)
¶ Inter archiep(iscopu)m Mediolanensem ex vna parte | et Abbatem de Stragula
ex altera sup(er) quibusdam reb(us) erat co(n)trouersia | Sed tandem ad petitione(m)
Archiep(iscop)i co(m)missa fuit ep(iscop)o Veronen(si) | Iudex cognoscendo i(n) ea
i(n) possessorio iudicio p(ar)tiu(m) pronuntiauit pro archiep(iscop)o ⁊ ip(s)i primo
nasso | ¶ Abbas videns se succubuisse in possessorio sup(er) aliquib(us)
reb(us) | sup(er) eisdem reb(us) cora(m) delegato p(ro)prius cepit age(re) tali iudicio
| seu petitorio sup(er) p(ro)p(ri)etate ¶ Archiep(iscopu)s vero in petitorio citatus ad
respondendu(m) delegati p(ro)cessui opponit | duas exceptiones | primo
q(uod) delegatus no(n) h(ab)ebat iurisd(ictionem) in petitorio | q(ui)a papa delegauit ei
tantu(m) possessoriam | Ideo de petitorio i(n) isto no(n) cognosce(re) i(n)tromitte(re)
se no(n) debuit | Et esto quod fuisset co(m)missa vt saltem in causa
tu(n)c no(n) potuit cognosce(re) de petitorio | q(ui)a in primo co(n)sistendo
de possessorio | et sententiam pronuntiando sup(er) eo functus est officio
suo et p(ro) de cetera ea se i(n)tromitte(re) no(n) debuit | Delegatus
no(n) obstantib(us) istis exceptionib(us) citat(us) i(ter)u(m) archiep(iscopu)m | et quia
no(n) co(m)paruit misit Abbatem in possessionem illarum rerum quas pri(us)
i(n) possessorio adiudicauerat archiep(iscop)o p(re)dicto ¶ Aqua tu(m) posse-

Epus expulit Abbatem eiusdem ¶ Ideo Abbas de ista violentia questus
fuit celestino pape | et papa postea vertendo se ad suum rescriptum (?) ipsum [illegible]
[illegible] fuit contra ea possessionis que spectat sedat iudici delegata |
ex quo super causa erat ei delegata ¶ Istarum causarum cognitio
[illegible] | et ideo [illegible] archiepiscopus et delegatum non poss[et] cognosce[re]
super petitorio non valuit | et hac receptatione facta fecit seque-
strari possessionem pro arbitrio suo ¶ Et in super nova commissione
fecit Regino et [illegible] epis | mandans ut qui melius
probaret de petitorio obtineret possessionem ¶ hac delegatione facta
| archiepiscopus comparuit volens offerre cautionem de stando iuri coram
eis ¶ Ideo [illegible] et eius [illegible] erat abbas missus in possessionem
ea custodie [illegible] decreto licet cautionem delegati recipere no-
luissent ¶ [illegible] mortuus est celestinus | successit ei in-
nocencius [illegible] relato ad se negotio | fecit [illegible] | primo
reduxit [illegible] in eum statum in quo erat | [illegible] celestinus ad [illegible]
Regino et [illegible] epis | [illegible] quia possessionis | [illegible] seque-
stratio fuit contra ius ideo [illegible] revocavit | [illegible] consideravit [illegible]
quod abbas fuit missus in possessionem [illegible] contumaciam
archiepiscopi | Ideo voluit quod archiepiscopus qui fuit contumax teneatur
omnes expensas solvere [illegible] [illegible] usque ad tempus
quo obtulit cautionem coram [illegible] iudicibus ¶ Et quod archiepiscopus praestet
cautionem de stando iuri coram delegatis

¶ Asserens et male [illegible] quia missionem in possessionem [illegible] maneret
ut [illegible] in fine quod [illegible] in [illegible] in cautione
praestanda [illegible] ¶ Fuctus [illegible] de off[icio] deleg[ati] [illegible] ¶ Attorem
Abbatem [illegible] | decreuit [illegible] | Recepit et male [illegible]
¶ [illegible] in quo [illegible] quam [illegible] inter archiepiscopum
mediolanensem et Abbatem de [illegible] audiret [illegible]
[illegible] intelligebat [illegible] possessionis [illegible]
ut hic dicit ¶ Reduximus [illegible] celestinus male fecerat
qui possessionem [illegible] male revocavit ¶ Revocato
[illegible] sequestratio quia [illegible] est prohibita nisi in casibus
[illegible] sequestra [illegible]

¶ Nota [illegible] super possessorio [illegible] petitorio [illegible] de ca[usa] poss[essionis]
et [illegible] pastoral[is] ¶ [illegible] ad simplici [illegible] possessorio [illegible] petitorio
delega[illegible] [illegible] est ista quod [illegible] spectat [illegible]

no dz b de ta poss ꝛ ꝓp c. po ¶ allegat instantia cepta in plato
tui sit in successorem adimꝫ sit ꝙ not in de iudi qz b. ¶ Item
possessionem lata in possessio non competat delegandi in suo in petitorio
ita si actor interruptam possessionem obtinuit vel etiam post ceptam
petitorium in quibus procedunt cause eadem judice qz contra eadem dici
non dz de ta poss c. primo ¶ Item ratione continentie non posse fieri se
questrum vel petite sit de ea contra gestro ¶ Item sententia lata in
possessorio non preiudicat quoque vel veritate in petitorio de hoc in c.
cu sup ꝛ c. pastoralis de ca poss ꝛ ꝓpr ¶ ~~Item sententia lata~~
¶ Item possessorium in missum dz restitue omnes expensas factas pro missu
a die decreti interpositi usque ad quo reus offerat cautionem de stando
iuri coram judice ¶ Et ponit ea possessionis aliam judicia est quissa
nunc post fieri inquisitio de ꝓpter dico autem est quissa iuris
dicere tuenda possessione ꝛ post aut decer in pauda ꝛ non post decer qq
ad dilectum ꝛ c. sup spoliatione ¶ Item videtur hic ea possessionis
sunt quissa regimen ꝛ mutamen epis et tu plus suis tenuta
propter devolucionem ¶ Et g compo possessorium sunt diffinita vel
erat ap ꝛ ideo tunc sunt sententia veniam judicata ideo postea pos
sessorium non debuit ꝯmitti ideo cum stat contrario credit ista litera ut de ta
possessionis in pbet dz opponi a spectat ¶ Vel dicitur est quod super habenda
ut loquitur de possessione substracta in ostio paucorum ꝛ de illa posse
ꝯgnoscent ¶ q sunt in ostium paucorum spoliatum ¶ Item hic
n reps ꝯdempnat ad restituendas expensas in ostio a tempore
ꝯtinuatione usque ad tempus quo obtulit cautionem ¶ Et contra de dolo
ꝯtu cu dilecti ꝛ c. fine ꝛ contrario ¶ Ptea sententia dz fieri sup
que sunt sive ap restituendum pronuntia ¶ sed hic fuit in ita sententia
dicens ꝯdempnati ad expensas usque ad tempus satisfactionis oblate
ut de quas in contrarium ¶ So in dicto tempore ta pacem precessisse ꝛ non
ꝓp iudex post ꝯdempnare ad expensas secundum all c. cu dilecti
de do. ꝯtu ¶ Hostiensis legit et plene litteram contra
sit in se na iudex ꝓp de comp f. viso quod si reus ¶ Propriis
ergo sit sup in ito et vo tn ille qui ꝓtestatur hic tue fecerit
de ap. si in ista inter ¶ Et dicunt hic doctores quod iudex qui
diffinit tam principale dz eadem die ꝯdempnare in expensis ¶ quia

postea non poss. | nam compensato expensarum pendet a possio.
iudicis quod cessat sententia lata. ¶ Et iudicio finito vel. l. triumatto
C. de fructibus et litis expensis | ¶ Sed an iudex potest sibi reservare co-
dempnationem expensarum post sententiam | ¶ Dicunt quidam doctores quod
sic ut quod sit per viam per dictam legem, nam ille qui protestatur
aliquid se facturum ¶ Sed tunc facit contra protestationem. Innocentius decap. si
invicem vel alii quod non per viam per dictam quia sit expensis officio iudicis
Ideo post negotium terminatum fieri non debet ut in dicta l. terminato C. de
fructibus et litis expensis. Jo. an. dicit autem reservatio sit an differentia
et valet quia tunc lis non est sopita et ita intelligit dictum | Innocentius de
condempnatione expensarum statim in aliqua exceptione an summam
quo possunt reservari usque ad diffinitivam ut dixi supra proxima
et adde quod si deceptus excepte sit modesta non fit decap. ca. cum apostolus
li. bene non obstat de protestatione quia ibi natum pendente apud
voluntatem fuit a iudice volente sibi iuris prorogare
¶ Remand. ad exceptiones quas archiepiscopus opposuit quia dicebat archiepiscopus
delegatus pronunciando super possessorio functus est officio suo | Ideo postea non
petuit procedere super petitorio facit c. i. libro de off. deleg. Ista non
concludit nam licet potestas eius consumavit super causa possessoria super
qua pronunciavit | non tamen super petitoria super qua non pronunciavit
facit de re iudi. tui. § . et c. ubi est expressum quod delegatus datus ad
plures causas potest eas diverso tempore cognoscere ¶ Alia exceptio fuit
quod ei commissa erat causa possessoria et non petitoria quia super non
contendit se adtamen non possessori ut i. c. p. ii. de off. deleg.
Sed ista exceptio non valet quia causa fuit sibi commissa. Ideo non solum
venit possessoria sed etiam petitoria ¶ Sed contra constat causam quando causa
simpliciter committitur et tunc potest delegatus de possessorio et petitorio cognoscere
ut hic | Sed si causa utriusque committitur et idem | Sed si causa possessionis tantum
committitur tunc de petitorio non cognoscit quia petitorium trahit ad se
possessorium | Sed hic non nisi esset petitorium in causa delegatum | quia esset causa
ut tunc de petitorio cognosceret ¶ | Item venam ad factum textus Glo. tria
qui primo interpretatur est satis directa quod quando causa simpliciter committitur
includitur et petitorium et possessorium et ideo hic fuit interpretatum | ¶ Sed
queritur quid super verbo causa absolute indistincte quando dicitur
causa committi super | ¶ Secundo quid si pars dicit committitur causa quae inter

Glo. tria
¶ Ut not. quod si causa committitur
intelligitur et petitorium et possessorium
committi videtur et dat
sicut

tles sup talib; verb; vtit | et tnc ea possam quia petitori velle esse quissam | t. deveri bendi l. ordinarij | et d. deca poss pasto 2 j. detestib; significavit nra buo et cod; tpe ea possiois ypes dueis iudicib; quitti no dz | q̄ ɔtinetia tac dixi no dz ut ssr et l. deundi l. ulti | s de ca poss ea . sile est q dicim; de ca petat 2 buisfruct; que pross iudicat sit tradende l. trande ff de quib; verb; adeund; iudic cit l. i. | ¶ Castem ssr celestini fecit sequstrari possioz adeibitam sua 2 ingsit ɔtinet i insbaz qoto ex ptes ɔtinaciam rei no dz poss sequstrari | de eo ɔgti. colis 2 qt cs pz p c. istud | q̄ rei successor celestini non ɔmunit sequestratori | ¶ Illo bra sup ubo sequstrari quarit

reso ba quare fecit celestin; sequstrari possez dt ideo q sequstrata re ut actor ut petitor possidebit | h sequst. nisi dicta esse q tu ea custodie deponetur apud sequestrum 2 illi restituet possio qui i ppete ducet d. de ca possio dilectus | et ista sequstrao facta fuit apud beelloy 2 nouaien epos

De ¶ Dilectus filius si missus in possiom ca rei suande | fructus dissipat dissipati revocabit | et dimissi sequestrauit | et ipso post querelam rei possi missiom | ssr dat ei iudices ibi quo ccia

¶ Mit abbem 2 conuentu de tolestra tamq actorem | et rectore eccle debentigoa tamq reu | cor ubbe de obitomys | et eu colleg qo utebat sibi eadem ca iss iudices pptr ɔtinaciam ptes adusse | miserunt abbem 2 conuentu in possiom ca custodie ipius eccle | qui abbas dissipat fruct; p libito sue volutatis bu iste rector passus missiom sicut sit duo ppe | ¶ Quare pp mandat iudicibus istius si est ita fruct; pcepit faciat i statu pristinu revocari

¶ Distraxerunt | vto agebat de psse to eccle | h depheuda est ideo no erat berg possor | melius bidet q de ipse tu agebat h no fuit berg possor q no erat lapsus ang lit faciebat fructus suos ymo et si itm agetur ly j anno no faciat fruct; suos v no s ut lit no ɔtst qm frequent h ju.

¶ Nota si actor missus ca custodie dissipat fruct bu possut sequstrari et aliena debet i statu pristinum revocari | et eo quia fruct sunt restituendi | si reus j anno veniat et possz recuperet

et iste est unus casus specialis in quo sequestratio est permissa / licet alias
regulariter sit prohibita C. de prohibita sequestratione l. unica / facit contra
est ex voluntate partium ff. de acquirenda poss. l. interesse puto / et quod
bene hic ponit casus in quibus fit sequestratio et quod dicitur regulariter
prohibitione ¶ Hoc videtur quod regulariter sequestratio est prohibita sed quae
est ratio prohibitionis / Respondeo dicunt et ratio est talis quia lite pendente
non debet quis toto suae possessionis privari / Ut C. ut [illegible] quin
nominum / Sed si fieret sequestratio privaretur quis commodo suae possessionis
ideo licet esse non debet ¶ Item ubi [illegible] fit sequestratio / Fallit
in multis primo quando aliquis dilapidat fructus quos suos facere debet
ut infra e. ti. c. sequenti ¶ Item si [illegible] appellat ab executione tunc non
fit sequestratio sententiam et est rei in mobilibus [illegible] appellationis
non recipiuntur l. ab executione / 3º quando petens ab aliqua persona
rem mobilem quae est suspecta / ne cum ea arripiat fugam ff. qui
satisdare cogantur l. si fideiussores quod ultimo / 4º si est suspectus
de dilapidatione ff. de [illegible] l. imperatoris nisi / quinto si filius
prelatus [illegible] petit sequestrationem rerum eius de quibus dubitatur an
sint domini ut [illegible] fit ne dominus eas dilapidet C. de [illegible] tollenda
l. 1 q. 1 / 6º si colonus velit possessiones conductas deserere licet
est si colonus negat pensionem solvere C. de agricolis et censitis l. ultima
¶ Septimo si maritus [illegible] ad inopiam sequestratur dos ff. soluto matrimonio
l. si constante dotem ¶ [illegible] idem [illegible] causa putaque
[illegible] effectum [illegible] ut in c. sequenti / 8º si timetur
sententia [illegible] alibi [illegible] se [illegible]
9º cum timetur corrumpi [illegible] in loco / 10º quando [illegible] ablatum
est illi qui est de familia iudicis / et est ratio quia iste non agere
nisi finito officio ff. de officio presidis l. [illegible] 4. 5º / 11º
propter scandalum [illegible] ut puta quia timetur ne partes veniant
ad arma non [illegible] se [illegible] aliquo [illegible] partes
se [illegible] colligendi fructus tunc fructus sequestrantur [illegible]
[illegible] de [illegible] c. [illegible] / 12º propter [illegible] religionis
fit sequestratio / Ut C. de [illegible] compellitur ut [illegible]
[illegible] ubi [illegible] addit alios casus / facit contra [illegible]
[illegible] quod debeat fieri sequestratio [illegible] de qua agit
[illegible] sequestrum / Ut [illegible] ff.
de acquirenda possessione l. interesse puto / / [illegible] ne perdat [illegible]

coditas vn qu de aliqua re est controversia et est talis q dz tempore
debito vendi fit sequestracio ff de donati l. si olea ¶ Item
uro qui non volt facere collon. bonorum ff de collone bono l. i. § si
fratres ubi si frater emancipatus volt venire cum aliis ad hereditatem
debet omnia offerre q tempore eripat et si abnuaverit fiet sequestracio
¶ Item adde casum ¶ Item ad possessiones et ti. ubi si super beneficio
c. ipsius possessore qui tenuerit non possedit in petitorio vel possessorio
una diffinita fertur usura eciam sorte si nulla dicatur ipsius beneficii
sequestracio per loci ordinarium fieri d. ¶ Videatur primo q.

Sed q̄s not et
tenent

q nota quod missus in possessionem causa rei servande sive actionis realis sive
personalis infra annum non facit fructus suos sed debet eos custodire nec
distrahere d. Ut si infra annum verus velit prestare cautionem recuperet
rem et eciam fructus ¶ Et quod si missus fecit aliquas expensas
ratione perceptis fructibus percipiendis an tales debeant deduci dt q.
sit racio tales in illo casu prohibeantur ff familie herciscunde
l. fundus qui post tercio anno missi ¶ Post annum autem missus in possessionem
facit fructus suos quia tunc effectus est in quantum bonos possessor de quo
dicta est supra de do. et contu. contingit quod est verus in actione reali
secus in personali

Abeo breviter non cuius potest tamen sit servare si appellans
a sua fructus dissipet potest fieri sequestracio
¶ Ego egi rei vendicacione poenas super orto vel aliqua vinea
vel alio fundo q tenendi lata est sentencia pro me tunc a sua appellavit
Postea pendente appellacione incepit dissipare fructus ¶ Queba
adversa parte mea in isto casu lite pendente fructus sequestrari posse
et pp. dt quod sit.
¶ Nota quando aliquis appellat ab executoribus q dt quando modo contendat
sive dissipet fructus sive non et sequestracio facienda ut nota
§ t. 1. c. sed quando appellat ad diffinitivam sentenciam non dz fieri sequestracio
fructuum nisi ipsi fructus per appellantem dissipantur vel hic et eo dicitur
fuit quod quando non appellavit ante sententiam tunc sentit eciam iudicatam
Et ideo si appellat ab execucione presumitur tamen contumacis differendi ante
eo quod non impugnat sententiam et de eo si vel de illis supra quoniam ¶ Sed
cum qui appellat a sententia non est tantum presumpcio ideo non fit
sequestracio nisi in casu dissipacionis ¶ Sed ponam appellans volt
dissipare fructus quo iudice erit sequestracio facienda utrum ab eo

aquo appellat᷑ | Vel abeo adque appellat᷑ | iudex aut appello non dū
est recepta a iudice ap^lis | et tūc sciet sententiā a iudice aquo q̄ apel
latū est ꝫ de off. dele. pastorl. ꝫ. p[er]tā | hoc ap^o abeo rep[er]ti
piat᷑ ꝫ postquā recepta est tūc sciet abeo adque est appellatū
ꝫ host. ut in t. coūa de ap. li. vi. | Item non quā misi i possess
neglig[er]it rem tūc eo ipso dicit᷑ fieri abeo de lapidum ꝫ. de
admi[ni]stra^c. tutoꝝ l. q̄ tutores ꝫ host. In idem eciā sic fructus
in suos usus co[n]u[er]tit uel distraxit | ꝫ. e. ꝑ p[ro]prio misi esse[n]t fructus
qui s[er]uando s[er]uari non possent q̄ tūc licz illos distrahe[re] ff.
de lege falcidia l. dolo | ꝫ glo uerba dat g[e]n[er]al^as uos vide et c.
Si appellans a sua q̄ se lata incipit dissipare fructus abeo
separari fiat ꝫ. quoꝝ appellacōes non recipiunt᷑ l. ab executore
ꝫ ff de ap. l. imperatores misi uide supra sunt ꝫ detac^k xx. q̄
dit ꝫ p[ro]pria glo hostiensis replicat innocentiū qui dicit q̄ olim
ante decret^le istam non erat iuris expressus tamen istius capit^li licz
fuisset expressus quo appellaret᷑ ab executore q̄ c^m ut h[ic] pz p[er] q̄

Re

De confess | Ordinū de iudiciis | q̄ qualit^r lis [con]testet᷑ uel lite
q̄ qualiter uincit᷑ de calumpnia | q̄ qualiter procedat᷑ q̄ reu [con]tumace
siue actor siue reus | et quia frequent^r fiunt potores i iudiciis
ut declarat᷑ dudū in ff^o de lit. [con]t. t. uno | sicut eciā interrogacōes
ꝫ de dolo [con]tu. p[ro]ut ad quas ꝑ p[ro]terea videt᷑ ut ps releuet᷑
ab onere p[ro]bandi de ap. c. i li. vi | Ideo post p[er]tractas precedentes
ante tractatū de p[ro]bacionibus premitt᷑ ꝫ. de confessis | de ma[teri]a (h)uius
vo q. iii q. vi q. viii p[er] totum in q. v c. p^o | Occasio ꝑ ꝑtā in
p[ro]prio concilio declarat sicut septimum ꝫ c. dum in decta. eā t. si
b[ea]ti sit ei qui crime͂ ꝑ[ro]p[ri]um [con]fitet᷑ | non credit᷑ q̄ alios quos
dicit emisse suos suggestores | q̄ ponebat᷑ hic de tac^k olim sub tio
desp[er]ati | q̄ duo fiat p[er]so i [con]stituit iudice a absoluendo non i fatos
reddit tamen ibi q̄ ꝑ ꝑ ꝫ ho i [con]stitui i p[ro]gatori i famie ibi si t[ame]n

Olim

Cum in nostri | ꝫ. exclud[end]a p[res]b[ite]r confessus sunt se cum isse cri
mē ad suggestionē quoꝫdam | querebat᷑ ꝫ. in illi suggestores
ad confessionem ꝑ[ro]p[ri]a ꝫ aliqua pena p[u]niendi | Dicit ꝫ ꝑtā q̄ h[ic] non
na ꝫ breuis iuris statuta | de se confessi sup alioꝝ [con]scijs non
debent interrogari | q̄ ꝫ q̄ fitenti q̄ alios eis non p[re]iudicat
excepto crimine lese maiestat | ꝫ. Nota p[re]. v. ꝫ. q̄ istoc
cotali confessione orta est infamia unius ꝫ indicia | Dic ꝫ ꝫ

iudici tribus factis sin ordinis adiunct
¶ Suggestione hortatio ideo dicit qz confessio z suggestione quittitur
hortandum l. de sa quis vidua desperatio si. quis dig. // ¶ Consensum
sit in ipse constituto / ¶ Vel suggz in / canti et cumlis greor. alt
q sta / maiestatis et sione q dic ut d. detesti c. pot. ¶ Et heresis
q dic ut deserto insamoroy lib alios tag vide ipse declarare
c. pro v. pte repellit / ¶ Infamia hominum siz hortandum alinde
orta sua gobiecto istimis pbir ar xobij q. i. sang d. de acta glut
so ut dic qualitbetqz infamati sint ent purgatio indicenda
ut dic ut legi et no d. de acta beniens ut
¶ Nota si aliquis dicit se hortandum quisisse go suggestione
aliquorum illi ipsi hic no sit puniendi qz confessus de se no dz inter
rogari sup confessis alior excepto crime lese maiestatis pro q. iij.
uenui z sione detesti c. primo lib et hesi deseritus i fidei lib
¶ Item no q nulli dese confesso c. in crime crediti dz in preiudiciam
aliorum / qz criminosi confessio q alium no est admittenda ¶ Iste
qz ista confessio eniat alios no ut atteste / sz ut apte probato
aut dz fieri q aliquis ptestes z maxie in limbis ubi plocos
debent esse luce meridiana clariores / C. de ps b l. clara z b
q lib epiphanie z tang pa g. ¶ Item licz actus sit ut
inquisitio no pt interrogari de auctoribus ut complicibus seu parti
cipibus / sic beris ins / vz an aliqui sint tenti / sed
nunqe sit vz an aliquis sint tenti ff de quonibus l. si politico
et est ra no credit q sc confesso i preiudiciam altius dz q. sta
fallit i crime lese maiestatis in quis machinat i mortem
principis ut hic ro ueniui pos q iij ¶ Item fallit i publice
latronibus C. de ser l. puiciarum ubi dicit dicbus festis iudex
extorqueat consilia latronum pinpors tormenta C. de sta no
l. qa i falsum mocte pdiut consocios stormenta no ante
adquittendo sz ad punctus q cum inducendo ¶ Iste dz
fallit i crime sione detestu c. xo lib z hesi i c. in fidei
famorum deserto lib ubi dicit interrogari q infamium
docent no interrogant de acta qualiter crimi quisitois
so an ¶ Item videtur dz ipsum licz tal sferio no preiudicat

Eo ipso est in infamia insurgit pt purgacio iudici dicat sit hoc qui est infamia apud bonos et graves arbitrare ut et glo. dep. tauorita Hic pp. vult ista i pon ideo arbitra no ipone de acta eod q. ff. no ut

Cum sup qui i iure sessionatu gstitit ab officio et beneficio depont ps huius decta possess et ppetus eod sup. et po puniunt depontadit cum fo de pont. ubi nos qui

Vacante ecclia bethleemitana duo fuit electi in discordia, ut hunc ff. i c. eod sup. de eo poss. ppet. et secunda ex sociatiorum dum hic et p canonici sepulchri dni. Post corp. apparuit in turra petens se gstituari coponebat. ipi p. q tunc electo essi sionatia fra et adhuc pcuriis pducebat quodam in ccc. eadem eccle bethleemitana qui gfessus sunt se recepisse pro missione hee 1000 sarracenorum ppstando gfessu ulteris electi et mediator fuit sionate fauitat. Quibus hinc dictum pseqi ipm deposuit ab omi offo et beneficio ecc.

Confessus p depositionem dicti sui ff. no de eo. Viam et alias tradiderit timere ipm non fuisse teste ff. qui unde fit q sunt pubtce infamati ideo fuit interrogati de ipso crimine et interrogati non debuisset de ipe vc i. no tibi dico

Nota test qui gstitit se fuisse mediatorem sionie quiisse est ab officio et beneficio ipse deponendus et tunc aliud tangit noto pui le electionem et est breuitatis qui iste erat ut test pductus i iudicio et sunt gfessi se pruiata pea depna integu sibi imponunt Opposito sequitur q test ipt interrogari an sit criminosus ff. no q crimo gfessito puniri tercio q puniri pena ordinaria et ff. q primo opponitur pc. d. i. q. hys auctoritatibus vbi no ff dico vbi dicit no tibi dico ut te prodas in publico nec apud alios accuses et no ff. Sm ubicumque fit positio q reus fuerit pubtce de crimine infamatus ut gfessus rigore debet tunc de eo q. ec. et ulterius vbi sit criminosus publice laborat in famia ut interrogari debitur Secus si est occultum nec occulta soli deo relinquuntur dist. vi q. i. ff. oium illa cum equitas ut moue iudice ut reus int roget de oalt equitate aut defite no est loc interrogatorii iudiciali ff. de interrogationibus acti ff. ubicumque. Et no q i famato

2 ff. dixit quod gtinet ff. de eta poss. ppet eod sup

Et ideo quod si est factum per sententiam proprio quod est maius multo fortius quod sit id dicta potest in tergiversatione solum quod est sibi facilius unde eius ipse legit 2 nota extra de testibus presente eis quod si fit legi plures presentem non credo videtur ut se purgare si dicta dz ss voluit se purgare si purgato licet apponere quod ex hoc quod requisite allegari quod si fit denuntiatum ff de testibus qui tacuit

denuntiare potest vel indicti purgatio fiat quod non indicatum tamen non dilect/ non obstat in contrarium ubi dictum est non tibi dico quod aliud licet potest aliquem non quod loquatur de statu et ordine de quibus non laborat infamia ut si aliquis est infamatus denuntiare potest super eo interrogatus si non est infamatus non potest de quo licet de testibus tamen || Item dicit qui quod aliquis non directe agit denuntiatione sed indirecte quod accipit quod non potest actum quod est criminosus ut non potest esse testis | non interrogatur an sit criminosus || Set an sit quieti denuntiare | esto quod acceptio non sequatur tunc non eius super hoc agitur ut supra licet iuratus de testibus et de testibus | non obstat istud et quod hic confessus fuit sponte non denuntiatione | dicit ipse de elect/ dud

|| Item quod fit ubi dicitur quod testis si confitetur tunc sum punitur pena ordinaria quod opponitur ad quam quod || Set ibi sed non est iste || Quod testis si opponitur tunc opponitur eius denuntiatione non ad penam imponendam ergo non sed punitur quoque adhuc non est actum de origine de elect/ de excep denique ubi dicitur || propterea sine causa non sed quis punitur et ut contraria bursaria ut in ff de denuntiationibus et honoribus et rupto si quis ergo quod plus prosequitur tunc istud quia debet idem et metu || Sed ibi potest dici quod iste ut fuit denuntiatus | istud contrarium transit ad aliud intellectum quod iste non erat testis sed non fuit denuntiatus de sua inquisitione quod eius factum fuit de elect/ inquisitionum || Set ibi ut hic confessio || vel si volumus dicere quod sit testis tunc dictis quod propria confessione suo eum punivit in ordine suo non tamen videtur si clamauit puniri debet de excep et ppo || Sed ibi ut ideo punitur || Vel potest dici aliter quod hic tunc confessatio contingit tamen principaliter ideo punitur || Sed ibi non contingit tamen principale non punitur ut i. t. de electione de eo quod [illegible] | ita hic erat symonia prestita quamquam [illegible] electionis de qua erat ipso | et ipse confessus hic et ideo punitur confessio quia || ita qui de electione quam denuntiat de eius consensu | denuntiatur prima de modo electionis et de studiis eligentium et tunc istud tangit factum principale et de elect/ cum dicitur et scriptum est et de super eo || de hiis omnibus iudex cognoscit ex officio suo | de iuris electi religiosum et iste fuit his conceptoribus | Set denuntiato puniri debuit si cognoscit in ipso ut ego vocavi || Set punitur aliquis super eo de quo non

non agitur contra eum et hic in ordine dicitur ut in ini. lib. sequentes
sit maritus punitur de beotio licet directe non sit accusatus ff. de adul.
l. ppa ff. l. publico ¶ Et sic concludo quod inculpatus est inte vo-
catus ¶ ppter quod istecarat ¶ testes confessi sunt sessionum commisisse
non obstat testes non dicunt puniri pena ordinaria et adhuc non est contra dicto
ordinem quem ad dilectum ¶ Item est nisi crimine continuat negotium principale
¶ Item quod ille erat inquisitus denunciat vel accusat per confessionem
constitut de crimine ¶ Item quod ipsa confessio intestatorum criminis eius
puniunt ¶ Deinde quia in publicis licet quod confessio contra procedit puniatur
ut i. c. ac si deinde ¶ Item si sunt confessio quod iudicium et surgit
in fama suspendi ab officio. vel ff. de confessis plagis sit l. et
licet confessio quod iudicium non preiudicet ad sententiam in adventum sit
ut l. capite quinto de adulteriis

¶ Ex parte confessio quod errorem facti non noceret si ante sententiam de
eorum de ipso doceatur ¶ Et generaliter sequitur preiudicet iudice instante
ubi tu igitur ¶ Quidam abbatem contentio sit contra contrariam
inquieta voce bonos que contra alia ¶ contra ut hec iudice
quod accusabatur ¶ Cum dictus monasterium confessus fuit quondam errore
facti ¶ preiudicium monasterii ¶ ipsum monasterium timebat sibi preiudicari
commissum ¶ Et ideo abbas requirit significatur hic duo ipse querentes
an possent revocare errorem et si possent usque ad quanto tempus
¶ Et ipsa pro considerat quod error facti negotio non de facto revocemus
et contra ipso quod erat facto potest revocari sed usque ad quod tempus dicitur
donec negotium non sit finitum debet nec errorem probare et quod sit
¶ Sed que apparuit esse revocatio ¶ Item dico quod probato errore
nullum preiudicium erit iustitie contra confessione ¶ Allegatur
quod confessio per errorem non noceat dico si errat in facto nisi dicitur ante
sententiam doceat de errore. ff. de fer. quod est

¶ Vox: si dep̄tum constitut. l. generali directe vel indirecte ff. de
testi. contenore ¶ Summe quod ex post sententiam per errorem tolli ff. de
iur. et facti ignorantia l. i. ¶ potuerit dicere vel indirecte ff. in
¶ Item non quod ille qui vult revocare confessionem factam per errorem
de errore docere ¶ Videtur hic quod dicitur potest revocare errorem pro
cura sit recta studii ¶ Rezo est ante sententiam ¶ Sed dices
quando probabitur error ¶ Et dico si volo probare errorem in
confessione voce meo factam palam sufficit probare verum aliter

seipse quia fuerit confessio hec videtur placere glo ff e ti l. nos
fatetur et probabit copia na vel prestet vel instra 2 § post
litis contestationem ¶ Item ante litis contestationem licet revocare errorem sine aliqua pro
batione ff de inofficiosis l. eliat quod prius fallit quod in captione
sui adversarii volt revocare ff de minoribus an l. de etate post litis
contestationem revocat si iustam habeat ignorantiam alias non ut predicta l. de etate
ad finem ¶ Item quero numquid aliquis possit revocare confessionem proprium
post sententiam dic quod non nisi esset a sententia appellatum ff de minoribus
l. vade omnia ¶ Si autem est appellatum tunc restituetur ipso ad omnia
etiam tamen minor restituetur ipso ad quadriennium et de restitutione in integrum
t. bltio l. hec ¶ Item fiat quod confessio in iudicio sive extra videlicet
¶ Item quod iudicium sive alias non valet ff de minoribus an l. de etate
Et tamen sit quod declarat inquisitionem et hoc quod id quod ipsa vere
valuate protestacio est venire non debet de pluribus partibus [illegible] nisi
confitens probet quod in alium casum illa confessio intelligebat de certa re
¶ Item si quis [illegible] confessio preiudicet confitenti dic aut
sit in iudicio aut extra iudicium si in iudicio tunc tenetur quod ipsum ¶ Si
voluntate ¶ Si vero extra inter binos et in bona voluntate quod [illegible]
possessione aut super proprietate aut super continentia ¶ Si super crimine aut super
pro illa confessione dicta est in fama seu scandalo aut non ¶ Si
non non preiudicat delendi et si clerici et si de certo proprio et hoc quod
nullus est puniendus nisi punita non quod tunc est de certa super hoc
et qualitate ¶ Item et ista confessio est certa non suo iudice
cum sit quod iudicat ad non preiudicat delendi et si hec [illegible] crimine
aliter esset notorium quod de certa tamen dicta non in manifesta ¶ Si certa est
in fama eius confessione distingue aut querere videtur vocat
sit de confessio [illegible] ¶ Item ad penam coordinatam
preiudicat quod solo animo amittit possessionem ¶ Si super possessione creat confessio et tamen
posse l. possideri quod in amittenda possessio [illegible] de acquirenda
non preiudicat quod certi modi sunt in iure quibus amittitur proprietas ff
de acquirenda possessione ¶ Si quis [illegible] ista ignorantia l. de certa
et ideo si quis bona quae sunt patris confitetur esse matris
non preiudicat et est ratio quod nuda traditio numquam transfert dominium
nisi iusta causa precedat l. venditio vel alia ad quod sequatur traditio
numquam transfert dominium nisi iusta causa precedat l. venditionis

C. de iure iurando [illegible] l. [illegible] [illegible] pt' [illegible] de iure iurando [illegible] pena

vel alia ad [illegible]

xxv

Vel alia ad quam sequatur traditio ff de acquir rerum domi l. nunquam ¶ Si
aut confitetur super contractu distingue aut confitetur super contractu ad liberandum
se aut ad obligandum ¶ Si ad liberandum aut se ab aliis et non prodest
xxiiii q. ii c. porro ¶ Aut ad liberandum alios licet tunc non preiudicat
nisi ad xxx dies fallit in casu C. de non numerata pecunia l. in con
tractibus ¶ Si aut ad obligandum se ¶ Aut certa aut non ¶ Si sine
causa non preiudicat ff. de fideiussoribus si tamen nisi debitum probet ff.
de prob. cum de indebito ¶ Si certa distingue aut confitetur absolute
absolute et non preiudicat nisi de iis basilicis et prodomibus ¶ Item
liberorum obligato nisi in brevi se in scriptis redderit ¶ Tunc obligatur ut inst.
de libertate obligatur et pro toto aut ad aliquid certo prestandum et certa prius et confitetur
se teneri certa de precio commodati venditionis vel permutationis
et testes solempniter ff. ad testimonium statim est confitens obligatur nisi probet
se indebite confessum de fide instrumenti si tamen ¶ Et dicit pro con deti de eo
confessionibus et illuc videndum ¶ Ita quod si confessio sit facta in scriptis non
potest repellari nisi per aliam scripturam ¶ Si non sunt scripte sed per testes
repellari ff. de prob. l. cum de indebito ¶ Quam super tali confessione
obligari fallit in duobus casibus scilicet in mutuo et in dote nam si quis
certam mutuum confitetur se debere ¶ Opponit sibi quod brevium exceptio non
numerate pecunie ¶ Si post biennium obligatur nisi deliberatus ob prato
et C. de non numerata pecunia l. in contractibus nisi ¶ Item si quis confessus
est se recepisse ab uxore certam dotem ¶ Si agatur aut biennium
iuncto matrimonio dissolui competit confitenti ¶ Et eius heredibus exceptio non numerate
dotis ¶ Annum atque soluti matrimonii ¶ Si non post biennium ¶ Nisi ad
annos fuerit dissolutum competit hec exceptio tres menses ¶ Et si disso
lutum sit per decennium postea non competit C. de dote cum ne non
num l. si ¶ Et vero specialis in istis casibus quod multotiens sponse amatores
pecunie sponsis confitentur se recepisse pecuniam in dote et ideo
quod ista frequenter contingebat exinde cum capud sit ut licet non quis
frequenter ¶ Si non confessio sit super ultima voluntate distingue
aut sit ad liberandum et tamen preiudicat ff. de liberatione legata pro toto
Vel distingue quod est confessio ad liberandum aut se ab aliis non valet
si alios ac se post xxx dies preiudicat C. de non numerata
pecunia l. in contractibus ¶ Si ad obligandum aut alium sibi et non
valet ff de prob. l. in exemplo ¶ Aut ad obligandum se alii subdistingue

aut sit capaci aut non capaci ¶ Si primo aut sit sine ca(usa) confessa
et iuramento sit non preiudicat ut tamquam debitum peti possit ¶ Set
peti tamquam legatum et potius detrahi inde falcidia ff. de leg(atis)
ii° l. unum ex familia § quamquam ¶ Si aut(em) cum causa confessa et iurato quod testator
sit se obligauit tunc preiudicat et ualet . i(dest) tamen quod iste potest id
petere ut debitum non potius inde detrahi falcidia ff. de leg(atis) iii°
ad quis § codicilli ¶ Si aut(em) confitetur se debere non capaci puta
ille qui nichil capere potest uel potest et legari uel qui usque ad certum
modum capere potest . C. de nat(uralibus) lib(eris) l. generaliter prius dicit omnes sciant
quod tantum filio meo debeo c. quemadmodum bonis eius preueniunt confessio
non preiudicat nisi debitum probetur ff. de probationibus l. qui testamento ita
dixit huic paulus post pre(fatum) quod presumitur fieri in fraudem cum sibi legare
non possit contrario est secundum quod si fiat ibi causa ¶ Item querunt hic
doctores quid sit positio et quibus positionibus est utendum de hoc habetur
in magistra in c. statuimus de confess(is) li. vi° ¶ Videatur glo(ssa)
uerbum ¶ Item uerbum not(ant) quod in c. ti(tu)lus ff. loco hoc queritur quod requiritur
adesse ut confessio preiudicet ¶ Et sic ponit diuisionem terre
ad certam de interrogationibus ¶ Hic ponit que requiruntur ut confessio
noceat ubi adhuc eum ¶ Secundo que sunt partes iudicis in confessione
ita faciens ibi contra in confessione ¶ Glo(ssa) primo notat quod contra
ista sunt ti(tu)lus de confess(is) hic locatur post litis contestationem ¶ Set adhuc est
no(tandum) in c. c. p° li. vi° ¶ Sed edictum seu titulus de interrogationibus
actionibus hic locatur ante litis contestationem ¶ Post ¶ Quia indigeo questiones
requirunt equitas eum mouet ¶ Si interrogauit partes ff. de interrog(ationibus)
sed de manu talium ¶ Et primo q. v. quodlibet et in tamen quod
in pleno ad certum uulo et postquam ita est ut cum
desideri uestri ad confess(ionem) ¶ Et licet ita dicat glo(ssa) dicendo quod tunc
interrogatione consequi confessiones post fieri ante litis contestationem ¶ Et post
sicut responsiones faciunt ut in c. p° de c. ti. li. vi° ¶ Glo(ssa) uerbum
ubi adhuc eum quod confessio preiudicet quis id est quod requiritur adesse
ut confessio preiudicet ¶ Et primo premittas quod l. Summa c. ti. ponit
contra in quibus sicut quidem qui requiruntur adesse ut confessio preiudicet
maior potestas sciens contra se ubi ius sit et certum ¶ Tertio quod uel
uel ius quod non repugnabit ¶ Similiter uoce cum alio certo esse
possit ¶ Et de re litigiosa tamen secundum fauor non repugnet
in causa primaria preiudicato certius ¶ Et quod uerbum prosequitur

Hic per glo(ssam) ponit que requiruntur ut confessio preiudicat

illas glosas dicens addit quod preiudicet possessioni alicui vel quia
quod sit maior xxv annorum / quia minor restituitur contra confessionem
suam / Sed stias contra glo. tria sunt scilicet persone. Secunda sit
pupilli et istius est confessio nulla nisi emanet auctore tutore
et tunc quando auctorizante tutore emanavit licet ei preiudicet tamen datur
ei restitutio ut l. tertia § i. pupillo ff. e. ti. ubi tamen. Tertia ab adulto i.
maiore xiiii annis qui non habet curatorem / et tunc est confessio
valida ut in dicto § in pupillo tamen si ledit confessione restituetur
in integrum ff. de confess. l. totum / Sed si habet curatorem consilio autem
eius emanavit confessio tunc est confessio nulla. Sed si est maior
xxv annis confessio tenet ff. de minoribus l. non omnia. Sed quod dicit
in causis in quibus minor habet personam standi in iudicio loco maioris
sicut est in causa matrimoniali ut e. ti. c. ex parte de restitutione spoliatorum. Sed in tacito
deliberatione et exhibendo ff. e. ti. l. tertia. Item causa beneficiali c. si
annum de iudiciis li. vi. / Unde in istis casibus si confitetur restituetur in
confessione. Item ut quod sit quia si omni et minor habet licentiam personam
standi in iudicio quantum ad quid, idest ut possit in iudicio
stare / non sequitur ergo tollitur beneficium minoris / quia tamen a iure
exorbitans non debet extendi ff. de v. o. l. cum quis astringende.
Sequitur ad quartam causam in istam quod sponte et non coactus / Sed quartum
tangitur per verbum sponte licet ut confessio in maiore facta preiudicet requiritur
quod sponte confiteatur / ergo secus si probatur vel compulsa tunc non preiudicat
iudicat xv q. vi c. i. xxxi q. ii lotharius. Item est ad verbum facti
sit est requiritur quod contra se confiteatur secus si pro parte alterius quo
circa non preiudicaret ut est 20 de iure et facti ignorantia l.
error / Sed supra sunt sunt dicere. Item est ad verbum quod sic ut
cum confessioni stet de esse quod confitente est confessio ponente non
prodest xliii q. i. ff. de iure iurando l. de tutore i. respondeo. Item est
ad verbum ubi ius sit quia addit ut preiudicet debet emanare confessio in iudicio
coram suo iudice alias non preiudicat ut c. de iudiciis at si tertia tamen
quia confessio extra iudicium facta preiudicat licet si quis confitetur se contra
ad debere puta emptionis vel locationis vel quacumque alia confitetur.
Item est aliud verbum et hostis quia debet esse adversarius quod alias non nocet
ff. de iurisiurando l. ultima et ff. e. l. eodem § si quis. Item ad verbum cum
quia si non contra non preiudicat tunc debet teneri ut cum confitetur. Item ad
verbum vera / quia confessio quod vana non preiudicat ut si confiteor me in
fecisse hominem qui vivit vel confiteor illum esse filium qui est

maior sit etatis qua ergo ff ad l. aquiliam verbo verum q. s. v°. ultro
si confitetur se gessisse minorem subgerit et est quod fecerat minor licet si
plenum curatum uel se pepigisse adulterandam tradat ut dotem i lucretur
tempore et facultatibus digniorem ¶ Iste ad verum iuris non repugnet
in confessio quod ius non nouit ff de pactis infirmitatem q. et stipulatio
quod si est res de qua lex non potest esse non tenet stipulatio ff de pactis
infirmitatem q. et si stipulatio sequitur sit imposita de rebus de quibus
pacisci non potest fructualiter non est de pactis c. pactiones licet si quis
se dedisse spirituale quod sibi promissum est ad temporale i de quibus aperte
est confitetur licet | et ergo glossa ponit exemplum ut si Iohannes dicit
se seruum Iudei | i de Iudeis c. ulti. ¶ Iura ulti iudeo baptizato uel
baptizari volente euidenter licet ut i de Iudeis c. ulti. iudeo et est
c. ulti. ¶ Item est aliud verum cuiusque nomine tunc a° acto esse possit
nam si potest esse actio cum alio eius nomine preiudicat ut si seruus dicit
in damnum eius quod tenetur non dominum noxali confitetur | Verum preiudicet quia
potuit esse actio quod dominum | Si si quis confitetur factum cuius nomine actio
cum alio esse non potest non preiudicat ut si filius suo dedit damnum
eius noxalis quod tenetur confitetur nunquam preiudicat dicit non qui noxali plibe
tempore agi non potest ff de interrog. act. l. si sine ¶ Item quod sit de re
litigiosa uel cum preiudicet debet confessio euitare sup re i iudicium
deducta ff de interrog. act. l. confessionibus ¶ Item si fauor cause
non repugnet ideo confessio quod minoris non preiudicat sed prouiso
sit ¶ In causa criminali preiudicato fiet sed est quod causa ciuili
stat confessioni sed in criminali non statur soli confessioni nisi aliter probet
ut ff de quo pt. iohannes de cap. si aut quod est in criminali stat confessioni
preiudicato fiet ¶ Sed nunquid ubi tamen fit quod ubi sto i confessio
valet sit partes iudicis | Cerne sed partes iudicis in confessio dicit quod quis
ad agnoscendum ualet si quo pretio ad similandi sed quod de simul fit
confessionem ff ad l. aquiliam l. pende | et de dolo spirit. petra
ergo quod dic duo sicut | quoniam sit confessio aut litis quod tunc confitetur
sit preceptum ut soluat et tunc est diffinitiua sed licet verum intellocutorie
quod ad de electis quod i in vi. Sed autem pro litis tunc
videtur sententia diffinitiua ut hic dicitur ¶ Sed item
confessio quod sit i in uber non iuris et deliberali cum l. interrogatorum
¶ Item dicit quod verbum si quis confitetur se seruum tho confessio non nocet
ut deliberali cum l. interrogatoria quod clistis modo ad seruitutem

inducendam de quibus ille non est ¶ Et ibi lex ista intelligitur
sicut de confessione apud iudicem sed non in iudicio libellis ec
bult dicere h. | et hic dicit quia uia lis mouetur super libello | Sed
si lis precessit ff. de ti. l. iubemus alias contradicit lex iubemus de ti. ¶ Et
scias licet dicam confiteor me tibi teneri pro comunitate non fit ob
ligatio licet tamen obligatus dico | quoniam uerba dispositiua obligant
non sunt. | Sed si dico confiteor me tibi teneri ex comunitate quem tibi
soluere promitto hec uerba inducunt obligationem nam uerba dispositiua
inducunt obligationem non narratiua de quibus si ipsa lex de confessione
preterea an nota duo hic ut licet non est c. pro patre quod adrendata
filii teplati an nota etc. de depositu bone de pc. c. si deteste
quando lex | ¶ Aduerte an nota preter dapno tamen detest olim
¶ ultima glo. nota quod errorem reuocat dicto quod aut actua non est
aptus et post sinam reuocari non potest si est aptus potest ut in l. in
C. de errore aduocatorum ¶ Confessio alia iudicialis alia extra
iudicialis alia pro i tunc tunc alia timultus moueda ¶ Item
ista pecunaria ¶ Item ista uiroli alia pro uiro alia contra. ¶ Item
alia in ultima uoluntate alia super contractibus alia super proprietate
alia super possessione alia super impedimentis | quod prudicet comunia
confessio ex sic tamen c. plurias de probationibus dic loquitur in ca. filia
¶ Et dicitur tu argebat de uiro confitendo ut quo ut ibi expositum
in nouella si aliena confessio puta uxoris impediat uiro
ut dimicat in litisfortium ipsa ut patrimonio ad ibi non est sola confessio
sed est confessio z nota z contr. tertio et ita tu: sit indignum lo
quitur tu confessor anunciare totis hic ut ibi ¶ Item confessio
comunitas et sine causa oppositione preiudicat nisi de eo pro in
quisitionem ...... incipit tal regum non ibid ...... qua
incipit in suo capitulo 24 q. 3 etc. | Et ibi preiudicat etiam
ad probationem dicit loquitur in promouendo adiungitur contra confessio
ut ... in sanam sententiam confessus est ne adiungitur prouocat ut dicit in

De probationibus

¶ Dictum est de confessione ¶ Et quia plerumque rei sunt parati ne
gationes et contra negaciones | et contra negaciones necesse est probationes
Ideo decens est tractandum ut sit ¶ Dictum est de simplici probatione

ipsse que sit p possessionem pns nunc de pbacone nung est bibath
bl beng dictum est ~~develeb~~ deuelacone pbacois fa possess
c statuung li bz uno de pbacone est dd | de ma spet ij q i e
ij q ix z bz q. bltia ptoru ¶ Repetit ista in clo ¶ Qd
est pbato | dt atzo est dubij pngta ostesio bos repbet
ht p foris | de v sig g ca i dt argumentu ings testibus
ings tabulis dat pbacoiz ¶ Ex sola iuestigacoe animi
ij venit ulitate ¶ Ex pbo aliqd sit testibus q detestibus
ptorum aliqu instris de fide instru ptoru aliqz psumptoib
ul alijs indicijs de pssupbz aste ¶ Ideo gosss dt pbato est p
testes z instra pleruqz pudicia psumptoes ostensio
¶ Qst dt quod et palios mos sit pbaco puta passetu
q c pposuisti | gu dt q diffiao agoris est bona bz q pbo
est dubij pnta osteo | et argutu no sunt pargutu dialetica
spite s. quod sit psolam iuestigacoem animi ut i dco c. sou
h pquoz que pbandi ¶ Opponit de supfluite pte ¶ Sz una
sat erat pone fo rgonibus gonu inferatur declara igitur
¶ Ho pte septes no ponit omez modu pbandi ideo ponit hic
id quod includit subaliqua speciei sira ponitz qr no enqut
difftu de quo dz hic ij c. pposuisti | de pbacoe limitaconis
plebvos antiquos adiuncta z famam q c cu tam | de pbacoe
filiacois pnoia z locu opidu bnauic q c. ptuas | de pbacoe
pliis ordinarij q c post cessionem | ul patta me q c. t. si
¶ Et qr de istis spcbz no intendebat multiplicare | poris litz
h omia ad testes ul instra reduci possent ideo subhat generali
priu predicta psequent ¶ Itom gtra gfessio est spe pbacois
ygo no debuit pcede ista si ul i cludi i ista ul sequi pout
alie spte sequentes | So gfessio no est spie pbacois sed
releuaco ab onere pbandi declarat bone suo ¶ Sz uno
est quod pura et simplex negatiua deducco i pntiam
de gfessis c. spus | pquam releuat a pbando si adrsarius
costetur qm tu pbare no possens ut ibi z q c qm i pn
¶ Dogimus igitur sunt ordo ut pg deuelacione pbacois fo de pbacone
pg i gnre deinu ipsse videamus

Exemple. Ferens actori sua etc. instrumenta edere non tenetur et pro
parit petito uno iudicio. Sed prius repulso facit adhuc faciendum
Iuris instrumenta imperatorum Robina parte et predecessores tunc mediati
Regis Scotorum vel fuerit contra alia. Fuit inita quedam pacta
mortuo Iustiano imperatore ille rex scribebat imperatori et
cum imperatore succedente petens tolli pacta que nec prodierat
instrumenta de cartophilatio suo ut perpetuo colliget quod debet facere
imperatori. Et quod imperator ei facere debet. Tunc hoc
contra rescribebat regi tanquam dicens quod hoc facere non potest
quia melius est quod ipse se probaret dare. Et ideo compulit tenetur ipsius
rebus documenta requirere et in medium proferre.
Barbarum expulsit vel hic antiqua contra fit loquitur. Hoc
tempore ipsum reputavit filiis et de tunc fili quod quidem detestavit
filiis suis hostes. Consilium sed instrumenta pactorum etc. de legibus l. digna
vox nisi all. Sunt sicut dicitur l. quod pacta cum imperatorum
tunc publica inita sunt servanda ubi ut colliges. Colligitur ipse
imperator de quo compellebat rex iste quod ab ipso quedam exigebat
indebita. Forma ubi speciale est in isto quod alle. contra quo agit
tenetur edere instrumenta facientia contra se ipso ff. de edendo l. ij.
In fine quod ibi nisi sunt coram et novella. Ut dicas quo ad
hunc casum contra fuit quo rex vero ipso quod singulis omnium istorum
contrariis esse tunc sit cum instrumentis emptoris venditoris et reparare
sumere. Sed dicitur tunc ubi quod quidam obtinuerit in facto testis
vel alicuius ff. famil. herc. ap. quod ff. de fide instrumenti l.
si vel vocatur negociorum de quo quod ut quia est numerum
vel pauperum qualis ad negocia vel quis alius obligat
rationem reddendo etc. librum in quo continetur recepta et expensa
ff. de edendo l. prima et vendebit l. prior. Ut rationem proferre custo-
dientes que publica est ut tabellionem de fide instrumenti c. pertio
Vel tenetur librum censuale ff. de edendo l. argentarius et de presp.
ad audiendum. Et de fide instrumenti illate rebus vel per edendum est
eis istud l. imperatorum et si imperialis sit et fiscalis ut dicta
l. illate et hic indefensum probans non alias adhuc ff. de edendo l. fina
et hic sed hic. Sed in dicebat hic coram iustitia hereditaria
C. de edendo l. prima et c. l. si qui ff. fam. herc. et hic sunt
exhibenda ut conceditur testimenta sit coram et exhibenda.

nit' heredes et legatarios ff de fide instru l. si et instra tutorum
cur. ptinentes et negociorum gestorum et mandati edunt probitur
de edendo l. quedam § de li obla et bino ¶ Item dicunt tenui ista
que p plurimum cautione teneri sunt ff de edendo l. ptor § i
¶ Item instra que atabellione vel alio tangunt plures assignant
¶ Si vero sit instrum continens cautionem duorum sicut tuo quod ego vendidi
tibi domum et cauit de emtione et tu pmisisti ptium ad tale
diem ¶ Sed quod vendimat istum atabellione no cogitur facere
copiam ¶ Sed tabellio qui ad presbiterum fecit ¶ Instrum illud
eius cogitur exhibere ¶ Item continens sit ptocollo cui illud sit
toc et ita plures sicut patho scriptum cogit illud ede omnibus quorum
interest arg ff de edendo l. ptor § i et de fide instru c. plures
¶ Et inde si quis vendidit atabellione exempla actorum iudicia
lium vel instrorum hereditariorum vel plurimum tenetur illa exhibe
dicunt quidam quod no nisi sit ¶ Sed originalia que tunc sunt coram debet
ad inuite exhiberi ¶ Alii dicunt et bene sicut quod acta et rationes et
hereditaria instra aut tutorum curatorum vectorum gestorum continentur
emat vel vendidit quantumcumque dicat ipsa tenet quorum
habuerit exhibere arg dictarum legum ff de edendo l. ptor § i c.
de edendo l. ij et hec magis officio iudicis exhibeatur ubi iudice
moneat iusta causa puta quia actor amisit acta sua et
originalia sunt pdita c. de edendo l. i ff de edendo l. si quis quamque
tangit § phibet arg c. c. si ff de testi tenet ¶ Dicit dominus tio by
quod si pendente lite petitur exhiberi instra aduersarium litem
continentia et coram iudice ex officio suo pdisceto sit facere
exhiberi ubi vero nulla lite mota id petitur tunc debet fieri actio
pationem ad hoc competentem ut possimus iudices quod lite obstinet
rationes § de officio iudicis c. sic et no quod actio ad exhibendum
locum habet et ubi competit ubicumque mea interest aliquid exhiberi vocem
nis quod meo heredi vel petitori vel vendico sine ut pfectum
ff ad exhibendum l. ij vel in g. sciend ¶ Item actio vero istorum qua
peto mihi fieri adiutencionem meam fundandam quae cum esset
quod aduersarium meum posse cogi ut ita ij se exhibeat ut et ff
ad exhibendum l. si lib homo ¶ Sic quidam vellet ij inquam ut allegatum
tenere plura quae pacientiam faciunt nota in q. i. § i et
ubi bene casu alias casu dicit partium i pa quod sequebatur
hic quod actor arcio no petit instra adiutencionem quam

fundandam sed reus ab actore habet ad exceptionem proponendam
et ex actor alio ad proponendam replicationem
¶ Modo non est dubium quod ut iustitia ipsa quibus non est communiter presentat
quod sit in iudicio spirituale est in facto ut ille qui agit tenetur edere
iustitia sententia ut se ipso ff. de edendo l. ii. ¶ Item allegat
istud c. porro quod contractus factus ab imperatore artat successorem
sed cum allegat istud c. pream in l. digna vox C. de legibus
¶ Sed sic innuatur que lex non artat successorem de clericis
innovavit de rescriptis c. i°. l. ii. / Si autem proprium contractus fit ut
habet / ¶ Si aut propriam parti debet esse maxime ut in v°
debet / Si revocat et tendit ad novam de decretis suggestum
¶ Sed nunc potest imperator compelli ad observationem pactorum quod ergo
si actor est cum iure iuste decani in parte totum sed in simile non stringit
¶ De honestate vero tenetur fuat pacta et si non fuat petitat ipsum
non est qui dicat sibi tamen ita factum ut quod in principale et sit
tuta plenum — hoc ita ¶ Videtur c. Bestium velit dicere quod
reus non tenetur edere iustitia actori ad intentionem actoris fundandam
¶ Ideo hic obiiciatur quod ff. de edendo l. i. quod edendi ubi reus tenetur
actori edere iustitiam ¶ Solo bene est sed reus est eo liberius ¶ Sed
quod defende iustitiam contrarius ubi est reus tenetur actori edere
iustitiam / Sed verum est sed sunt tota iustitia tenetur reges actori sit
fuit acta iudicij ut l. fiscus C. de edendo ¶ Sed in non arguatur
et ideo arguatur in quibus actor tenetur ut sit edere tenetur ff.
de iure fisci l. i. fraude § ex his ¶ Sed cum imperator reus
sit et in possessione obsequiorum prestandorum negare ¶ Sed quod ex v. et
qui fuerint ¶ Ubi dicit quod debitor debet iudicem compiis cordialis
ergo vero quod actor expressius iustitiam nunc potest ¶ Solo creditis iudicum
non sit corpus tamen sed ex tamen quod continet verum testamentum ¶ Item quod
nota super verbo circa se dicit absolvit videtur ubi dictum est ea ut
quod se faciunt C. de testibus l. nimis C. de edendo ut actor in q.
in quam intendit ¶ Sed quod C. de edendo l. non est novum et l. iusto
est / Ideo ipsa iustitia non tenetur edere adversario ubi ipse non utit
eis et precipue que faciunt in ipsum / Sed contra sit ut in dicta
l. non est novum / Sed lex iusta est loquitur de omnibus causis sed
lex illa quam actor loquitur de iustitiis propriis ut probat C. de edendo
l. exigit. ¶ Ubi primus istius capituli tria sunt videnda primo
an iustitiam editio potest peti ¶ Secundo si potest peti an exigitur /

st edenda cu dic regule | 3o quo iure petit editio q° ad p^m
si est i strm p^m et i favore bui tm | et illud no tenet pferre
z inco tm loquit decretalis ura | nisi in eo instm veniret
ad mag altig | possu illud pete i tegnali edi ff de tabulis
exhi l. lond | Ut si testator fecit testm qd venit ad manus
tuas istud est pre hereditat pt ipm vendicati | z^a instru
p^a actois pt qd vendicatur ffz q se ede no tenet | idem
de instris totis et stiat qd acta iudiciaria dicit instra
qua actori et reo h c ti qm q ltam et dicitur coia
puemo actor nego ffz ju | sicut instra hereditaria | verbi gra
deo sit instituti heredes omnia instra hereditaria sunt eis coia
ff familie hr l. si que tractiones | ¶ Item considerato nego
de quo qua ut i argentario deputato ex publico officio ff de iure
fisci l. i sicuti | Item tam pfores mediatores qui i scribunt pactas
receptas q appellant alionis vocees tua est tenet quis edere
q se ff de edendo l. i | ¶ Extra q sint ad vobis ~~[illegible]~~ qualitibus
no sit tam sez ut emptore z venditore nostr toia lit pro
thotolusit toc | no em instrm q ego fatio suptibus meis pthabel
lione exemplari ex prothocollo | ¶ Nam dt jn si originale est
depditu necitas depellit tage illud exemplare de fide instri
b pretium | ¶ Modo videnda qualitas debet fieri instrois editio an
integraliter ut no | dicitis si est pm agentis tunc i tegraliter
dz edi | idem si est toc de fide instri q pretium | ¶ Item si
est p^m | z po ipm pducti i iudicio dz sic dic regule est edend
ut iudico c q pretium | tm si plura sit copia tm illud edat
de quo sit qo destinl cu ppalie | ¶ Quo iure petat h editio
dic qd p ppales actiones | unde si sita tutela petit minor
vmr sibi exhiberi | aget actoe tutele | si p^m q q sotnd actoe
ps otto | q ancestatur edito decedendo ut puta ex aliquo tamen
vel qui colligit census & aliy no soluisse petet vez sui pslibrorum
edi pquos volt pbare se soluisse debit sicut q ot i cany co
quidi debsint que incipit vide qd not | ¶ Item quit hic in
aliqs in libello facit mentionem alicy instri qud an tenetur ede
reo illud an lit ptt v gra poto xo q m pmisisti x pubtum
i strm | dt ju qsit | quoque cum facit in libello metioz de
instro tenetur reo adquid illud | ideo ut possit deliberare

sit heres q sit instru ppa
q sit mobile hui tm
ut pbz i supta q ceta

Coia q ont obvenuit
aliquibus ut q rt obvenu
unt extra z pubt° offo

sz ei instrum ede C. de edendo aut ea. si quis / fatet(ur) tn si actor
dicat non habeo in promptu / fiet lit(is) cont(estatio) ¶ Sz expressum fiet oppositio
quus / sz dicit(ur) in plenio de edicione instrumentor(um) q(uod) mediata d(icit) perficiant(ur)
actor probabit instrumentis se non habere ¶ Concluditur q(uod) actor non tenet(ur)
dare reo instrumenta defensionis ut consuevit quia tn dare tenetur
ipso sz fieri edicio instrumentor(um) s(ecundu)m an lit(is) cont(estatio) vel non pro(ut) Jo. dicit
si in libello fit mencio de instrumento sz fieri edicio an lit(is) cont(estatio) si
habet in promptu ¶ Si non fit mencio fiet post lit(is) cont(estatio) ff de edendo
l. j ¶ Sz q(uod) an lit(is) cont(estatio) non contrahat(ur) negocium principale ut lit(is) non cont(estata)
propterea ergo an lit(is) cont(estatio) instrumentum edi non debet ¶ Sed h(oc) Jo. si actor fit
mencionem instrumenti in libello an lit(is) cont(estatio) sz fiet edicio non obst(ante)
bando sz ut reus deliberet si velit cedere liti

R ¶ Dicitur actor qui plene probavit non cogit(ur) iurare / p(ri)mo
narrat consuetudinem q(uod) hoc improbat

¶ Relatum fuit ... q(uod) in quodam loco erat quedam consuetudo ita disponens
q(uod) licet actor probaverit intencionem suam per testes vel instrumenta / nichilominus
actor debebat iurare verum esse h(oc) q(uod) probavit q(uod) si recusavit fides
probacionibus non adhibetur ¶ Ipsa primo concedunt q(uod) tunc demum
adiuratio est deferenda cum alie probaciones lime deficiunt / Ideo ipsa
talem consuetudinem reprobat hic dicit.

¶ Et forte decidit questionem laudabilis tenenda sic clandalis re
... debet de consuetudine ... si h(ab)et hostis ¶ Aut testibus forte secus
erat in confessione / sz sz probato per confessionem adversarii non compellebat
iurare contra dicit instrumentis q(uod) a testibus q(uod) aliquis sufficit de ... pro
ea adsedeum / Iuramentum / debere te / Defensio compellebat sine
ea iurare q(uod) ... demum ... et si ... Jacobus / Abbas ... q(uod) ...
sunt velleut ... omnino ... in ista lite ¶ Sz dicit hostis non
approbatoe ... ... de defectu presumendum est ... tamquam
... de dolo ...

¶ Nota q(uod) quando aliquis intencionem suam probavit per testes vel instrumenta
non est ei iurandum deferendum / sz iuramentum tm in defectu aliarum probacionum
est prestandum ... ... in defectu probacionum
defert(ur) ... ... causa ... demum
... ... glo. ¶ Sz dicit ... ...
probat ista consuetudo ... est ... 219 ... ... pluribus
... quis ... sine causa demum ... si ... augustinus di. declarat
¶ Item ... ... consuetudo non prodicat iuri scripto

ff. de offic. dele. c. ex litteris q est verum gsuetudo inviolabilis ff. si est volis et
pscripta verum prudicat ff. de offic. c. si ubi dixit. Item ista quedam
fuit inviolabilis quo cum semel est iuratum de calumpnia amplius
iurari non debet ff. de iuramento calumpnie aut sit iuratum verum est de iuramento
calumpnie intelligendo sed de malicia iurari potest de sua calumpnie
[illegible]
¶ Ex litteris. In hoc iudicio probant actor et reus et sic equaliter probat
reus absolutus nisi favorabilem cum actor intendat et est hec
divisio sa ibi ad quod. ¶ Casum ponit sic. Episcopus
bononiensis et archipresbiter habebant communes prebendas in villis sive
terris quas singuli singulas possidebant, ita quod episcopi et archipresbiteri
prebende erant ad invicem vicine. Cepit esse contencio super-
finibus prebendarum inter eos. ¶ Dicebat enim episcopus quod archipres-
biter transivisset terminos fundi sui egrediendo fines antiquos. Archipresbiter
dicebat quod nichil occupaverit, immo illud fundum possedit et 40
annis prescriptione quieta. Episcopus quod id dicebat, id possedit per
tempus. ¶ Dubitabatur quis deberet probare et sic considerabat quiddam
finium regundorum tale est ut uterque persona libens gerat duorum
scilicet actoris et rei. Ideo uterque probare debet. ¶ Nota in quibus causis pro-
bationes sunt [illegible] utriusque recipiuntur partes iudici in discussione
cause. ¶ Ipse vero dicit iudex debere commune probationes et que clarioris
erunt illas sequitur. ¶ Et ponamus [illegible] quod probationes sunt equales
quid erit faciendum. Et ipsa fuit probatio [illegible] consistere secundum
[illegible] verum [illegible] in libertate causa, ita ubi actor pro libertate
agit, licet sint pares probationes secundum [illegible] partem actoris agentis pro libertate.
¶ Nota in possessorio quod dictum est quod reo agentis finium regundorum
incumbit probatio quia [illegible] dicitur possessor non incumbit onus probandi. Sed
actor [illegible] dicit [illegible] non est hic verum. Ita prescribenti in-
cumbit onus probandi prescriptionem. Item qui prescribit possidet. Item non
prescribebat nisi qui possideat. Ideo aliquid posset dari probacionum
[illegible] manifeste est [illegible] dicit.
¶ Ad quod in adintelligentia et solum propter quod hostis pro
libertate in propria parte que libertatem fovet esse [illegible] sit actor hostis.
¶ Nota quod in iudicio finium regundorum uterque est actor et uterque reus
et propter hoc utriusque testes sunt admittendi et magis idonei

prevalebunt ¶ Si vero sunt equales possessione sua est sententia quia
presumptio est pro iure ad absoluendum ut extra de pro[bationibus] in nostra libelli testi-
monii videtur licet [illegible] pro[illegible] ubi gesta dicantur ¶ Que sunt vero dubia
sed vero dubia sunt quia possessio non tenebit onus probandi et actore
non probante [illegible] [illegible] possessio tunc etiam [illegible] quia sit iudicium
est reus ideo iste non probat ut vere sed ut actor [illegible] quia [illegible]
possessori probo [illegible] ut sit [illegible] ita sunt. ¶ Secundo queritur
tantum potest agere [illegible] prebenda [illegible] summi regiminis reputatur
[illegible] ut usufructuarius [illegible] indicia competit [illegible] summi regiminis
[illegible] [illegible] in iudicio summi regiminis [illegible] litigantium [illegible]
[illegible] actor [illegible] summi [illegible] heredes ¶ Item [illegible]
[illegible] est [illegible] et dicta [illegible] corpus
data [illegible] melius probet [illegible] litigantium ¶ Item [illegible] in quibus
possessio [illegible] probo [illegible] in iudicio summi regiminis ¶ Alias quando
possidens obtinet [illegible] [illegible] [illegible] in ecclesia
[illegible] ¶ [illegible] sine possessione non [illegible] [illegible]
et habet [illegible] sufficiat [illegible] videtur [illegible] sine possessione
[illegible] ¶ Item videtur iste episcopus habebat prebendam [illegible] probe
archidiaconi [illegible] de electione ubi dicitur [illegible] pro
monet[illegible] [illegible] [illegible] ¶ [illegible] [illegible] [illegible]
prebendas in redditus [illegible] dat [illegible] episcopus [illegible] non potest [illegible]
[illegible] [illegible] obtineat de [illegible] ut [illegible] [illegible] de possessione
[illegible] [illegible] [illegible] ¶ Videtur episcopus dicebat archi-
antiquos [illegible] [illegible] ergo non poterit agere interdicto uti
possidetis [illegible] adipiscendi [illegible] [illegible] occupavit
et ideo possessionem amiserat ¶ Item [illegible] interdicto uti possidetis [illegible]
competit non potest [illegible] non possidebat [illegible] uti possidetis [illegible] ¶ Sed [illegible]
[illegible] forte adipiscendi [illegible] [illegible] violentia occupavit
¶ Item dixi quod canonicus potest agere [illegible] prebenda ¶ [illegible]
[illegible] prebendarum [illegible] non potest [illegible]
[illegible] [illegible] actio ¶ [illegible] [illegible]
agit [illegible] sue ecclesie [illegible] potest agere [illegible] prebende
[illegible] mandato [illegible] indicari [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] habeat administrationem [illegible]
prebende [illegible] prebende [illegible] ¶ Si autem agit contra
[illegible] defendendo se [illegible] tollitur ¶ [illegible] agere [illegible] et
[illegible] mandatum a prelato et capitulo [illegible] repellitur [illegible]

¶ Sz qui ago q grauoiaud no sed age noie eccie / qz gogno est
posso aput grauoiau censet~ esse apud ecciam / et possidenti
no dat~ judex realc deiud sepata / Sz debeo tunc age noie
pbende mee ¶ Sz dicis quo aget noie pbende exigo pta
nichil hcat qmuz sz vna pbenda pt hre jura sua et possoes
sicut epatus abbatia ul hospitale ul qlibz alia dignitas vel ad
ministratio ¶ Sz pone etiam est angoa pbende vni9 pt tamen
age noie eccie pbende pllata etiam tamq pncipalis / dic
quod sic q de ptibz gostupande h oft ¶ Sz pone aliquis subripuit
cuiusdam summam quo puniet / Respondeo aut fecerit aio no furandi
et tunc puniet~ exordinarie ff de termino amoto l. fa / qz punet~
admissum iudicantis ff de off p̄sidis l. decens ¶ Aut fecit aio
discordia serandi si est plebeius ul serv9 caget~ curia~ punit~
capite si ciuilr puniet~ si auceis ¶ Si aut estingeimo puniet~
l. muceis ff de termino amoto l. agicola / Aut fecit aio furandi
tunc tenet~ actoe furti C. de furtis l. delyro
¶ Glo sfa nota qd judex scilicet regendo est duos qz vtqz est
actor et vtqz reus et de calupa vtqz iurat ut actor et ut reus
sz qz credit scilicet iusta defenditam et agendi / tn breviate
lgs specta ille dr actor qui prius ad iudiciu prouocauit ff de iudi
l. lcs tribz ¶ Si aut no appaiet quis pri prouocauit forte
duruner~ quis actor dici debeat ar ff de iudi l. si cum ambo et
pterundo dr actor qz ipse primo iurat contra qz pro iurat sui testes
sicut obseruat i gnectore vicepicatone ¶ Cu abste ar / et sit
¶ Iteru q augnit ip sibi vna psona gerit vice duar ff de conug
l. uiufitur / Iteru corpus q si dicitiones ppi q ij relaco te q
di ij uet moyses ¶ Glo dz no moyses dedit nob panem de c
sz deus pnus et ipse est qnina et qui9 ff de adop l. si consul
xxxxx q i / ad animia ff de stypulacoe suorum l. i § seruo cois
duorum duorum psonam sustinet / Cu i ar q ¶ Sz q pbj q i
psbris et de assessoribz l. nemo sibi dz q nemo pt esse
assessor judicis et aduocati xxxxxx di singla qz singla officia
singul sz cumittenda psonis et de pbj decimta ¶ Cu i. Co
tale solucio dr breuz est dcus cui no pt quis gere
vices duorum sz ppt vtilitate ul iure fu / Co ij. vnus
aliquis pt gere vices duorum dicaris atcis psois ausonipis

Dat & gar top
tunc alt iupr comi
cpsolui

oo
ubi di selig i ca clcois
pt psbiu fuisg9 pars
qz no fat lz tacz selig
sz tamqz decano
ff de cata et ob ca cacois
ubo / qz mixti dr q iuris
tas actiones i quibz vtqz
est actor ut judicia cora
inbdicta vti possidetis C.
de assessoribz / Inicanorio
lz suu duobz augerulz
essid.

officiis rationibus non quia dualitas repugnat unitati ff. de
testamentaria tutela l. duo sunt tutores alteri autem officiis rationibus
sunt incompassibilia tunc sunt generaliter duorum videlicet in conste-
biliat resolvit ¶ Videtis quod probationes pares sunt equales
iudicatur pro reo sed non quia pinpariora sunt iura ad absolvendum
quam ad condempnandum de [illegible] istum ubi dilatos in ff. de acti. et
oblig. l. arrianus ¶ Contra ff. de offi. pres. l. observandum et pro hoc
di [illegible] sunt culpe ubi licet actor non probet reus punitur ¶ Sed
quando de culpa non constat reus absolvitur Si autem constat quod sit
ille est [illegible] quod talis est ita iniqua indicis ex officio supplet nisi
[illegible] dispescet et deinde ac si [illegible] ¶ Proposuisti

P¶ Proposuisti in virginitate probanda testiorum matronarum asseren-
tium preferri vobis dubio fuerat ibi videtur ¶ Aut cum de hac decisa
et cum mulierum tot ledendis delegatis matrimonium quod videbatur de iis
mulier ponebat se ut alium cognitam ut potuisse cognosci quod tamen
ipso relato quod testio septem mulierum probavit que eam per aspectum
corporis virginem asserebant vero quod continuatione sua in contrarium asserente
¶ Credebatur tunc sunt fides potius adhibenda ipsa vero de sumi continuato
presse testoris illarum vero mulierum potius est credendum
Delegatum al. debuisset diocesanum cognosce de [illegible] de ope [illegible] iudicis c. 1
et ipsius cui potius sit credendum ¶ Testoris quia testio dicunt
sine continuato probata in de[illegible] ele tua. Videtur quod mulier non
debeat iurare de quo dic ut dicta in de fide instrumentorum sup-
er ij ¶ Potius quod continuato bur ut potuit electione
¶ Vero si mulier probet se virginem per aspectum corporis prefertur coniuncto
viri et inspectio virginitatis prefertur dicto viri tamen ille copulam
asserit quia plena probatio prefertur simplici dicto in c. [illegible] et
istud est contra dupli quia talis dicebat se non cognitam ideo
volebat ante consumationem matrimonium religionem intrare de qua sunt
copulatio ¶ Vel potuit mulier alias separari propter frigiditatem ut
cum alio nubere posset ¶ In ista probatio non sufficit ad separacionem
nisi intervenerit illa de qua agitur vel laudabile de frigid. et ma-
leficiatis ¶ Sed adhuc quod religionem intraret sufficiens esset probato
ut in dicto c. ex publico de conversione coniugatorum ¶ Vel potest ostendi per c. finale
de spo. ¶ Ita mulier quod post sponsa de facto cui presentem postea cum [illegible] de puti
[illegible] recepisset dicens matrimonium consumatum per carnis copulam

Mulier dicebat se virginem et ideo probato hoc . sunt deputi prevalebit
Videas hic non credit matro viri quum se cognoscere mulierem . et
similis obicit . et ... q. i. si quis accepit sibi cum credit matro
viri et de ... ... continebat Ideo sunt contra locum habet qu
mulier non probat virginitate potestes tunc statim matro viri secus si
probat Quid si mulier corrupta ... unum et ad eum frigidus vel
maleficiatum recipit separari debet i.e. laudabilem et c. fraternitas
de frigidis et maleficiatis Et caveat virgo allegans impotentiam
viri confessus se probaturum per aspectum corporis ne corpus a balio
et ... ... et ideo non audiet allegando tum
... ... ut dilectos
Tertio loco probato testium ... in isto ... ponit quod ...
Quidam canonicus regularis ... capituli sui fecit quandam alienationem
rerum immobilium ecclesie sue ... ... anno suo Et istam
alienationem signavit sigillo capituli sui ... quod istam illas res
a monasterio vendicabat Contra patris monasterii dixit quod illud istam
non fuit de consensu capituli ... sigillo ... vel erat furtivum vel adulterinum
et ad hoc probandum ... ... testes qui
... ... quotiens debet ... ...
... totus ... ... volebat alienationem
illarum rerum ... illas integras ... volebant ... hoc
post ... nichil probavit ... ... probatoris esset standum
... ... testium est ... ...
Signavit a. sigillavit immobilium quod non tenebat sive precepte
... ecclesie ... ... non est ... nomine
... ... vel furtivum vel ... ... vel adulterinum
... quod aliud ... sigillo ... furtivum aut est ... sigillum
... ... sigillo ergo non
statim ... sigillo i. q. i. si quis ... i. ... rebus
alienandis ... ... potuerunt ... ...
debet ... ... ecclesie non alienandis ... libro
Vero si quidam istam sigillatam sigillo monachorum ... quo continetur
... ... testificantur quod quarumcumque
... ... fuit in capitulo debet ... ... volebat illud
... alienare credit ... ...
testes probatur ... ... non credit sive iurato de testi ...

bus et c. contenore ¶ Item tamen quod in capitulo agitur non potest probari
nisi per eos qui sunt de capitulo et in facto collegii admittuntur in testimonium
illi qui sunt de collegio et tamen pro eo cum mixtim / et vero quod ea collegii
non est singulorum, de testi. sicut pro eo cum vel sit. in c. pa. sed isti iurant
et testificantur ut singuli ¶ Item non per testes posse reprobari in-
strumentum / per testes equivalent instrumento de fide instrum. / dixit negativa
probari per testes quando determinata super hoc ubi negativa non probatur
per testes sed possessionem per confessionem c. quoniam li. ij / non mera sed
coartata potest probari de quo per c. i. et bone. po. de elect. / In-
de hic non probatur negativa sed probatio inducit presumptionem donec
contrarium probetur. dicit ubi non est negativa coartata tunc probatio
inducit presumptionem ubi est coartata tunc probatur / et ita fuit
hic quia fuit coartata probari et c. / eo dicit quotiens de hoc
fuit. fiet erat aliqua mentio consilio totaliter que fuit et pro-
bantibus quod volebant res integras domus esse ¶ Item non testio
testis non creditur nisi sit maioris hic est verum nisi iuratum vim tamen
ut in c. tuis de testi. ¶ Videtur glosa finalis / videtur hic per testes
posse reprobari instrumentum contra hic ubi insertum quod testes equivalent instrumento
et ideo quia potius creditur bene vero testis quam instrumento quod est pellis
mortua. de fide instrum. c. cum Johannes / ¶ sed quod equaliter bene sunt testes
et instrumenta quo bene non preferuntur alterius de fide instrum. l. in exercendis primo
instrumentis probatio est validior quam testium ff. de pro. l. census et l. in indubitatis
¶ Sed ibi si hic potest dici quod si in modo conceptionis obicitur falsitas ¶ Glo.
videndo dicit quemadmodum in instrumento opponitur falsitas in modo conceptionis ut puta
quia debuit esse instrumentum sub hac forma ut quia est diminutum vel quia
plus continet et hic bene potest probari per testes ut in de testi. c. cum nec
et c. de confirmanda scriptura l. cap. iam ¶ Sed in e. et illud quod dicitur
¶ Et ideo dicit pariter bene sunt testes et instrumenta verum est quando ab eadem
parte producuntur ¶ Sed ibi secus si ab una parte inducuntur testes ex alia parte
inducantur instrumenta quod testes tunc quod distinguit de natura et qualitate negotii
quia quedam sunt negotia que melius probantur per testes / quedam autem
melius per instrumenta ut sunt arbitraria sive processus / ¶ Sed c. iste con-
siderabit / ubi distinguit an sit negotium antiquum vel propinquum
¶ Dicatis in glo. opinio est quod testes et instrumenta sunt pares vel sicut
quedam melius probantur per instrumentum quam testes ut l. ultima / c. arbitri
tutele vel tutor tenetur facere inventarium de hiis que pertinent ad pupillum

instrumentis obviat solum
non testes instrumento preferri
al. pro alt. quod equaliter
sunt bene 3o quod preferuntur
instrumenta testibus post
dist. dec. po. modo prandi
so. glo. in negotio 3o
eius veritate vel
novitate 4o inter testium
7o an instrumentum est publicum

postea voluit probare per testes quod non pertinet ad pupillum non valet quia
stat renunciatio sit ex sua confessione arg. C. de tr. quoque contra statum
alii tamen scilicet in quibus requiritur scriptura nouit decreuisse C. primo ti. de
¶ Sed in hoc considerabit utrum melius sit semper inique, deinde quod dicitur
scriptura antiqua melius probatur pristinum quam per testes quo contra
in contrarium hominum est labilis ¶ Quia facta noua melius probantur per
testes ff. de pro. l. si arbiter et l. testium et C. de tr. cum quia testes
fuerunt sed sua variare ex temporis diuturnitate ff. de carbonia.
edicto l. iii § duc ¶ Sed iste casus in reg. dicis quod quod contra istam test.
recepimus credo quod intelligitur non per testes per reprobari in stum dicit qui sic
sibi debet esse boni idonei sine suspicione ¶ Quia quot debet esse quod dicit
unum quia instrumento sit duo et 3 inquiruntur et reprobantur debet esse va
lidior ideo adunum vero debet esse detestinatur ¶ punitur qui istud
probo est periura apud testes inscriptos ¶ et considerabilibus ¶ et
tunc dicit quod duo sunt casus quibus testes inscripti non assistunt
instrumento quia sunt mortui ut dicunt se non recordari et tunc assistunt
tunc reprobatur per duos quia est probato periura ¶ Si autem assistunt tunc
debet esse plures quam sunt inscripti de fide instrumenti cum hoc ¶ Subdit
quod in fine quod quoque quod instrumentum non admittuntur testes ¶ propterea est
vero quod in vicem publice confectum ut in l. predictum C. arbitrium tutele
l. vltima ¶ Item in confessione que fit auctoritate instrumenti in quo confitetur
se recepisse pecuniam promissione C. ad velleianum l. antique
¶ Item quod quod contra non debet quod in iudicio vagari de clericis ut quod duas
li. de ¶ Quia hic vagabatur in toto dicens sigillum esse adulterinum ut
furtiuum ¶ Sed alias fuit alternativa proponitur ad eundem effectum consequendum et est
idem effectus ¶ utrumque alternatiue et talis alternatio admittitur ut hic ¶ nam
sine fuisset sigillum furtiuum sine adulterinum repellitur ¶ et dicitur adulterinum
sigillum quod fit in modum veri ¶ sigilli furtiuum est verum sigillum furtiue
subtractum sed scilicet declinare filiis licet ¶ aliquando in diuersum effectum
et tunc autem petens astringitur ad alternative petendum et admittitur
alternatiue ut quia alternatiua surgit a lege ut in C. ad cum
et in C. cum dilecti de emptione et venditione vel si obligatio non est
alternatiua ¶ Item bene in est alia et vbi admittitur de app. dilecto ¶ Si
autem non inest non auditur quia sic plus petit causa ¶ de plus
peti. C. vno.

¶ Durante hoc dicit hic quod ¶ In ca. uero l. i intellige quando agitur de
iure concernendo publicando attestationibus super eodem articulo alii

testes recipi non possunt. ¶ Item vel aliter quod dicta plurium testium dictum
unius testis admitti non debet. ¶ Item quod sponsa desuto
in quadam iurando quod eam vellet ducere in sponsam ¶ Item vellet
cum ea contrahere deputati fuit sponsa et dictum secundum morem aput etiam pro
capitulum ¶ Item si esset aliquis qui sciret impedimentum illud de
nunciaret ¶ Item fo. comparuerunt quidam dicentes consanguineos esse in quarto
gradu inter eos ¶ Item tandem publicatis attestationibus ¶ Quidam
alius volt probare quod in illo gradu consanguinitatis se contingunt ¶ Consultum
quid iuris tamen sit eligendum sententia videndo et quod iuris tamen standum
est probationi priori
¶ Respondeo et sic erat sponsa desuto et dixi in Summula
quarti libri in prima q. fo. 2 ¶ Et producere et cum ea matrimonium contrahere sicut
iuravit vel stat ipse fo. 2 ¶ Item secundum morem ecclesie de clandestina desponsatione
et si ¶ Inquisito hodie respondeo vel contrario ¶ Item de consanguinitate et affinitate non et
probare velit testibus legitimis secundum bonam lecturam. Et idem iuratum per
suam testium assercione secundum alia fo. 2 ¶ Nullo eos per hoc repellit
probo secundum Jacobum de Albenga quod astruebat simplice negativa
probare si rederquisisset de sequente ab. ¶ Item matrie in corpore primi pa.
bonum sibi aliquid attineret. Hostiensis ¶ Item standum quomodo per testes ydo-
neos et sufficientes sit quarum probatum et sic cessavit contra secundum Hostiensem.
Priori sequebatur Monte Lauda. Ut debunt in testis est contra fo. 2
¶ Nota quod in matrimonio contrahendo si aliqui probant contrahentes esse consanguineos
et alii volunt probare contrarium quod non sunt consanguinei vel affines credatur
priori probationi. Et illo expresso constat de impedimento matrimonii contrahendi
non est probatio in contrarium admittenda. ¶ Et constat de hoc opponitur quod probatum
pt itum reprobari per c. licet ¶ Item de testibus. Ideo male fecit papa non ad
mittendo reprobationem dicebat hic erat testes publicati et ideo alii
non admittuntur. Rolandus hic ponit consultabat voce sua in suo apparatu
dicens quod sua opinio erat approbata per papam. ¶ Item clare de quo
professione ¶ Item de testibus et de sponsalibus statuit quod tenuit quod publicatis
attestationibus in causa matrimonii recipiuntur testes quarum dicit ut de testi-
bus in tua et c. series ¶ Videatur quod non ponunt opinionem ponunt
abbas in c. series de testibus et c. aut tua et ponunt quatuor solutiones
¶ Glosa vero fo. notat quod publicatis attestationibus super eodem articulo non
sunt testes ulterius in causa matrimonii admittendi ut alii testes ad probandum
de testibus statuitur ¶ Sed ubi scivit super alio vel novo pendenti
exposuit ¶ Sed in desponsatione instrumentum in hostiensis ubi testes publicatis

atestacoibus admittunt dic sup eod ar° ul ductte q° no dz
admitti sz sup novo pendente qobeti sit ¶ Item q̄ i de testib;
sciret z c tu i tua · nisi ubi publicatis atestacoib; recipiuntur
testes ad reprobandum qsagte tn aut no recipiunt ¶ Cui i admi
bicom dicente ¶ So ad solut sz binicentiu qui dicebat qd
illa decretalis sciret z c ad i tua hodie no tenet qrmq; sup
eod ar° ul ductte q° publicatis atestacoib; testes recipi. post ¶ Sz So
illa iuribus qcordans decletti to oppediat lib; ¶ ideo q i pt
diti sup i° qro pont alia solom dicens q illa decretalis sciret
loquit i unio qtrarto qu agit ad unioe qtrariu pariuntur
pt favore unio q post publicatas atestacoes recipiunt testes
ad reprobandum qd no sit qsagtas unio eos bn stcum est ibi agendo
qz tollentur est aliquos qtrarij statuta . Item dimitte te placcs
q quatuos lrimo q statuta dm separace decesti lia coquadam
z c i c. stes vtiti pactum aic si lnic quirti separent ¶ Cu ibi
lz decret loquit ¶ Et z · istud loquit i unio qfendo ubi iullum
est pactum sup ihibicoe istorz ne qiugat ¶ Et ideo hic p publicatas
atestacoes alij testes admitti no debent ¶ Et vo p̄im dicti est
ista na si post sniaz hic lis forma p publicatoz sz q licetat
post sniaz ps qz nia q unio lata no transit i rem iudicatam
qui revocetur licet qbata i desma rec medi lator z c eo
singuli inlitd solamus debet audiri ante sniaz z hic tenens.
So ¶ Cu mq ibi assignare potes pont z sz solom i decret lia
scies post publicatas atestacoes alij testes admittunt quia
ps que dicebat no esse qsagte apud eu publicatas atestacoes
cognovit qucpsone fuit porte p primo grandi ideo p publicatas
admittunt sz si stuiss no fuiss admissa ut hic ¶ Cu i sz te
adhuc no valet ¶ Sz hic no valet qz ps q acusabat unio qdup
illos qsagnuos ideo potuit fac hic alia ps z c cessat illa ro pt
hic dicunt quida qd spale est i unio adhuc q stat opim tam
z c tam unio q i So ¶ Et cu i fine q i ¶ Sz dt q z probacio buius
insufficiens est porat q az solom qd publicatis atestacoib; i ea
unio li pnt alij testes induci qui tot inducunt quorz probacio
est suffi adreprobandos pncos ¶ Sz si buius solus inducat ut hic
tnc no admittit qz probacio buius nc est sufficiens ¶ z · dt glo·

quod hec solo tollitur per antiqua / ubi dicebatur quod heres unus solus
producebatur / Quod dicit hec / Hoc non valet licet hec esset in antiq.
tamen est restatum quia de hoc non erat dubium quod dictum unius deponit illud
ideo dicit conspicit inducunt non audiunt / Quod dicas quod contra solum
si quis hec colloquitur in iurio quando ubi post publicas attestationes
retro receperunt testes et fecit lecta in iurio quo

Post testium probationem ordinarium probatur quis / vel nisi quia dicatur
in prima dictum prima contencio / Causa quod non intelligitur ubi tamen
igitur in qua secundum duo sententia premittit motivum intellectus sic loquitur
ibi ipsum tamen / Aliquis dicit erat quod testis fuit consiliarius procurator
pro parte contra eam in curia in iudicio obiectum erat quod ex tamen
procurator non erat admittendus pro ea cuius tempore quo dat fuit procurator
testis erat et adhuc probandum hec ordinarium producebant / quodo
querebatur de duobus an possit ordinarium per probari quod / Hoc supplicat
an in hoc colitum consilium suscepti officii ... tamen procurator admitti
ad causam prosequendum / ad primum dicit in quo probatur plures ordinarii
dicunt quia probet adhuc dicit consilium quod assumpsit officium pro-
curatoris et quod non est tamen procurator admittendus sed est
a limine iudicii repellendus

Exstandum modo loquendi si queritur probator ad recipit stabilis
sufficiens et fide dignus sit in primo contra de fide istum si
tanto dicit debeat procedendum intendens ipsum pro ut scriptura
reprobari pro sicut alia publica ... in tuo / de fide istum tamen
potest videri reprobando scripturam vel probando falsam fuisse ullam
vel probando illam fuisse absolutam ... iam

Item plures ordinarii probet quis vel per quod hec ordinarius
dant fidem dicit in ... / Item ex hec ordinarii post reprobari
sicut quilibet aliud instrumentum de qua reprobatione ... in tuo loco
de fide istum ad ... / Item ... non potest constitui procurator ... est
indicium suis tamen quod solum removet appropriare

Item ... procurator considerandum sit tempus quo constituitur / et quo
procurator suscepit officium ideo si postea inhabilitatur procurator
licet durante ... non posset prosequi tamen si ...
de ... post absolutionem tamen prout prosequi / Sed
opponitur quod officium procuratoris est onerosum et ... removeri ... procurator
et ... non removeatur / Solo licet officium procuratoris
est ... tamen ... est ... in ... de ...

a quib) actibus | textus est conclusi de contrario pia li bij | et hoc lite.
impetrate supra ab eodem super alio qua suppressa veritate vel ex-
no valet | deinde per ipso iure li b) ¶ Istud c. habet duas partes prin-
cipales prima est quod litere episcopi faciunt | fidem secunda quod contrarius
non potest esse pretextus ¶ Dixi in primo notabili | quod plus ordinarii
probat quam contractus consista in verbis magna infert | quod litere episcopi
credit tamquam publico instro ar. de pre. | et quod litere sigillatae
sigillo episcopi credatur licet non adsit sigillum capituli probatur per quod
statuimus | et ergo quod in tunc et preterea de decimis et de fide instrumentorum
pervenit de fide instru c. hoc et pro q. i vidua ¶ Et non solum
litere episcopi sigillate sigillo suo credit | immo litere episcopi sigillate
sigillo capituli sui seu ecclesie credit | hoc in de iuniore sive ex eo
sigillum aliam audies facit fidem ut in de c. i. et ij | et de decimis
per totum c. primo ipso | Sed contra alieno anulo potest signari testamentum.
C. de testamentis l. si unus ¶ Sed in instrumentis vero | immo ex isto
vere sine pretoris fide adhibetur | de fide instru cum dilecti
¶ Sed ibi scilicet quod videtur quia viva vox ¶ Et quod istud opponit videtur
quod litere episcopi non sit credendum validior est probatio viva vox quam
mortue | imitatur de instru. cum dilecte ss. | Et alio episcopi non credit
et quod in sit in c. placuit et est e contra quod multum litere eius ¶ Sed
ibi non ipso ei credit | Item ipse non credit episcopo si dicit se aliquem ex-
communicasse | de testi. c. ex cum in eo gestum credendum litere eius | solent
eum conditiones talia eulogia licet est scriptum communia fide sunt in ff.
de custodia reorum l. divus ¶ Item non est maior fides
ordinarii quam tabellionis | Sed scriptum tabellionis non credit
nisi habeat testium subscriptiones l. cum licet de pro. et falcidia l. hoc si
scriptum l. fin. C. de fide instru. c. hoc ¶ Sed ibi h dicit pro opinio
¶ Hugo dicebat quod sigillo episcopi bis stat licet lucet publica instrumenta
prima pro veritate | alii dicunt sicut petrus hispanus ¶ quod litere
episcopi non credit nisi sint vedate in publica forma i. cunta ut alia opinio
ibi iudicio quod sit quibus ¶ Sed ibi vel saltem habeat ¶ Tertii 3a opinio
quod non credit litere episcopi nisi habeat testium subscriptionem et hoc est verum
si non sit ibi usus tabellionum per quod in hoc potest ¶ Sed ibi ex hoc
¶ Decimum ponit quod habet viva distinctione ¶ Sed loquitur in actibus
iudicialibus non credit litere episcopi nisi habeat testium subscriptionem
vel quorum constabit prima dominicta de depo. cum contra facerent

Sed quod sunt an litere et sigilla episcoporum probent et licet quare partes non probat quod sit hoc ... ponit duas opiniones et ponit suam solum

¶ In aut[em] matrib[us] co[n]dicionalib[us] bn creditur l[itte]ris epi tp[ri]pue
in sua co[n]is q[ui]a sua co[n]is lata credit[ur] sic sive sit iusta
sive i[n]iusta tenet xi q i c i c[apitul]o et no[n] solu[m] epi l[itte]ris sua co[n]is
credit[ur] s[ed] et cu[n]ctis aliis p[re]lati[s] talis tenentur p[ro]p[ri]is l[itte]ris s[ecundu]m q[uod]
vi[d]i n[ota]t[ur] ut circa declara[n]t h[ec] q[uod] l[itte]ris epi ver[e] l[itte]ris
no[n] creditur sive testiu[m] p[ro]p[ter] defectu[m] i[n]stru[menti] c[apitul]o hec
regula[r]e est ty (?) verpuo tam (?) | ubi cr[edi]t[ur] sine p[re]scriptione
testiu[m] [etiam] i[n] sua co[n]is ut h[ab]et q[ui]d s[unt] sup[er] de[clarati]o[n]e [con]se[quen]tie s[e]c[un]d[u]s si
sit testimoniales | q[ui]a t[un]c ille l[itte]re tantu[m] enu[n]tiatiue no[n] fa[ci]u[n]t
fide[m] de p[re]miss[is] s[ed] ipa li[tter]a ¶ Item sup[er] ordina[ti]o[n]e [con]fert | ut i[n] c tue
d[i]lectio[n]is porrig[i]tis ¶ Item ubi [con]suetudo h[ab]et ex[pre]ss[e] defide istru-
mentis delectus | l[itte]re aut[em] p[ro]bate est i[n] p[re]iudicium sua sta-
tu depo[sitio]i l[egitim]e publica et i[n] cleru[m] i[n]stru[ment]o de p[re]tur ¶ Item l[itte]re iudicu[m]
p[ro]ficu[n]t sup[er] relatio[n]e s[e]c[un]d[u]m de off[icio] deleg[ati] c[um] olim de p[re]s[uppositis] cu[m] i[n]
i[n]utilit[at]e ¶ Predicat[ur] h[ic] ratio[n]e q[uod] sup[er] remissio[n]e facta credit[ur]
s[ed] sup[er] p[ro]cessu i[n]stru[men]to no[n] n[is]i [con]stat facta [con]stiterit h[ic] e [con]tra vis[um]
sit h[ab]et eta i[n] vpto (?) quidem sup[er] h[oc] fece[ri]t i[n] s[e]c[un]d[u]m l[itte]ris nob[is] tu[n]c data[s]
et i[n]telligi[tur] e [con]stitue[n]t de s[e]c[un]d[u]m i[n] s[p]o[n]salibus ¶ Sec[un]d[u]m de l[itte]ris
arbitro[rum] q[uod] d[ici]t q[ue] [illi]s q[ui] no[n] p[ro]cedit [con]trouersia [con]stare no[n]
dat[ur] fides n[is]i aliis sit si sit [con]scripte testib[us] | Credebitur l[itte]re ne
ma[n]ibus | ideo [con]cludit[ur] q[uod] circa ad l[itte]ras [con]sid[er]a[n]da est forma
l[itte]rar[um] | Aut ille l[itte]re s[unt] ipa sua co[n]is p[ro]lata p[ro]p[ri]is cui sive
appositu[m] est sigillu[m] | et tu[n]c h[uius] adhibet[ur] fides tali sive d[ici]t
q[uo]d p[ro]bet et ut h[ab]et | aut s[unt] l[itte]re testimoniales de ipa sua no[n]
p[ri]ncipales et t[un]c no[n] credit[ur] n[is]i [con]stabit de testib[us] tu[n]c tu[n]c
¶ Concludat[ur] finali[ter] q[uod] l[itte]ris disposit[ion]is epi i[n] his q[ue] sp[ec]tat ad offi-
cium | stat[ur] sicut l[itte]ris quib[us] ep[iscop]us actu op[er]at[ur] [con]fert bn[ficium]
vel p[ro]uidet et stat[ur] no[n] n[is]i p[ro]batio[n]e | aut potius dispositiue
q[ui]a h[ab]et p[ro]bat[ur] dispone[n]di et auctori[z]andi sup[er] his ex p[ro]prio
officio ut puta p[er]sona[s] | si sit narratiue sup[er] aliquo facto
ut [con]tractu no[n] p[ro]bat | et h[ab]et p[ro]bat[ur] est i[n]d[icium] clos[e] q[uod] in morte
p[ro]p[ri]i credat[ur] i[n] defectu i[n]stru[men]ti cu[m] iohes | et ita not[at] i[n] host[iensis]
et h[ic] i[n]ducitur est i[n]ducta a p[ro]p[ri]e qui h[ab]ent p[ro]tatu[m] [con]cessi
tabellionat[us] q[uod] no[n] [con]cessit ep[iscop]o et no[n] trahet[ur] ad illud h[ic] q[ui]
petisti n[is]i [con]suetudo aliud disponeret i[n] defectu istru[men]tis delect[us]
| h[ic] ubi p[ro]p[ri]us factu[m] narrat et no[n] credit[ur] h[ic] est p[ro]p[ri]e ipa h[ic] et i[n]

fuit inclusus / sic testimoniales non probant plene sed inducunt
presumptionem / ut ff. de quibus dictum est. de restitutione c. bone
¶ memorie ad sanam glo. primam c. / dixi quod non potest esse prius
quod intelligo de consecrato minori / secus minori de ele
ctione si tolerabat ff. de eo quod quod est prelata secus si occulta
de ic iud adprobatio ¶ Item dixi quod humilitas primo consideratur
sed tamen constitutus in loco dicto quod causa finalis sola est in clementia ubi in
fine tantum de electione dudum / et si tempore quo constitutum prius fit
et tempore quo suscepit officium non / constitutio nulla quia in principio tempore con
stitutionis et non qualescit ¶ Dicas ergo quod tria sunt tempora scilicet tempore
constitutionis adest quod constitutio nulla / post si tempore suscepti mandati adest
quod et constitutio nulla fuit debita / si eo tempore libro 6 et per eam et c.
ipso iure / secundo tempus quo tempore constitutionis et suscepti mandati
non adest quod sed post supervenit / quod non tollit primam sed
tamen quo adiungit durat impedit constitutio tunc de ceteris pre la
est totus / postea absolutus an duo in eadem voluntate permanente
et officium principalis suscipere ¶ Vel quod sit per c. licet de procuratoribus libro 6
ubi si constituto procuratorem in tempore venit / potest resumere absque novo
mandato duo in eadem voluntate manente ¶ Item ff. de officio proconsulis ubi si consul dedit delegata
ff. de officio proconsulis ubi si consul dedit delectum / an quando in licet pro
liminiam eo intrante resumit vices / tractatur quidem si constitutio fuit
nulla adeo non qualescit nisi nova constitutio supervenit c. audit
de elect. et infra de absolutione / non obstat c. licet quia constituto
lex observat / sed ibi dabis iudicare aut in ingressu provincie tamen
in ipsa statim licet non actu adeo ingrediendo provinciam fuit
constitutum illud delegato gerit ¶ Deinde quod autem processus ad
quod tamen prius est in ipso iure dicit quod non / sed est opinio prope sit
in duo de ceteris pre la ¶ Sit ergo quod adeat tempore constitutionis ut suscepti
mandati processus in quod impedit rem possit esse prius / io
est sensus tunc non prius sed / et nisi debet opposite detinem ¶ Si
autem postea supervenit quod tunc quia non tollit principalem sed constitutionem non
est in tali loquitur c. pia de ceteris libro 6 ¶ Item an potest quod
repellat prius sicut actor sive rei quando dicebat quod rei
non quia rei quod non repellit de iure intelligo ergo nunc eius

pcim ¶ dc quod etsi vici repelli quod tale officium est voluntarium ut i clerum
iustio deponit ¶ secus a vero ua aliud est uam quod iudicium reddi
i iunitio tu ad sedem devesti scio ¶ Ni ut gestum t c de his
pratem sbsti de pt substitutio videbat quod sit tamen apruagali
esse gestum dt q uo ex quo gesto est ua substo est ut i clerum re
ligiosus deponit ¶ Secus si uo esse ut h esset opus ex dece
uo valet substo de off deleg iudex ab apl'ica li bj
Inspiratia dubia probato ro relevat probantem ¶ Dividitur ad
iudices ptes principales ¶ Primo ponit processum sacti narrato
ho ii dilectus ponit auditor diffinitio ¶ Tertio i uos
legit ponit fnalis diffinitio ¶ Prima sbdi quod primo ponitur
actoris petitio ¶ Scda ibi rei responso replicatio ¶ 3a ibi
adhit actoris replicato ¶ iiij ibi rei replicatio
¶ Quidam Andreas nomine in extremis constitutus fecit testamentum quo
ex filium suum vlem heredem instituit ¶ Et voluit si ille ex moreret
absque libris ¶ bona devolverentur ad fres suos ipsius A lz g a b etc
ex stituit mostm ¶ testato sic facto decessit testator postea dcs
pte gabria z G z b fres testatoris pte coalta ¶ cepit esse qui
ipsa sup hereditate institutus ¶ Partibus datus fuit auditor quidam
B titulus sancti adriani dyaconus cardinalis ¶ Cum ibi venditio alla q debet
¶ Ciuis quo fres dcti A proponebant dicentes q tu a fecit testo
dedisset testum filium suum ex sibi i stituit heredem ptyneret ut si absque
liberis moreret ad eos bona devolverentur ipius ¶ Ergo ¶ Ex quo
ergo mortuus erat institutus sine liberis virtute substitutionis petebat
omnia bona sibi restitui que mostrum debois ill detinebat et pe
tebat mostrum compelli de bonis et sup bonis alys ipos molestaret
verez fundatus ¶ Ex vero fundatus mostrum ad fundanda sua in
tencionem proposuit quod potuit ex se et sua obtulerunt mostro et idem
petebat omnia bona occupata p substitutos sibi restitui et sup
alys quod mostrum possidebat petebat ill substitus silentium imponi
¶ Secundo ipsi illi fres substituti excipiebant dicentes quod illa
hereditas virtute oblationis non potuit devolvi ad mostrum ¶ quia
ille ex te sue oblationis fuit minor annis ¶ Item quia fuit
fit pomi tus ¶ Item se z sua tempore infirmitatis
ille ex tpe sue oblationis mostro obtulit ¶ mostrum ¶ q
ualescentia revocavit ¶ et ideo tu fuit minor te oblationis
¶ Item tu ingrediendo ibi uo p mansit uo fuit monstes uec

adhit aut ps alta

expressa oblatione aliquod ius quesitum et ex quo sine liberis decessit
ex testamento patris erat ad eos hereditas devoluta

Propoñi forte per advocatos de sententia iudicis de mandatis pastor
hospes | Bona quidem dixerunt testator filium suum post ~~libertatem~~ pu-
bertate gravare non debuit in debito bonorum subsidio | Et ideo
male petebant patri qui petebant omnia bona | Sequitur et
probatur de testamento Raymundi | Unde i. quod filius ille mortuus erat
et sine liberis | Ex nec de bonis habet non sit specificatio verborum de deli-
beratione et in hereditas sua fratris et nepotibus | in molestatione.

Non pluribus heredibus hereditate adhiberent in toto vel pro parte
et quamvis multo tempore pro herede se gessit in hoc tamen alius heres ex
sola voluntate pro toto vel pro certa parte potest hereditate adhiberi.
ff de adquirenda hereditate l. pro herede | Et omnes res hereditarias que
non sunt palam occupate potest occupare | tamen tamen ius in hereditate
que non habetur | ad recuperandum possessionem dicitur interdicto de adipi-
scenda possessione quod applicatur quorum bonorum ff quorum bonorum pro toto
heres contra debitorem ff de edicto divi Adriani toll. l. fi. | et actio
in factum adhibere compilate hereditatis ff de crimine expilate hereditatis pro toto

Venit filius sindicus aut monasterii contra hanc replicando
dicebat | quod licet ille filius de monasterio egressus tamen postea iterum
reversus pro facto monasterio obtulit se et sua sicuti pro iuramento
quod ulterius quod oblationem suam non revelaret | Unde tamen idem ac si
obtulerit se et sua ipsi monasterio vigore huius oblationis fuit quesitus
ius quesitum | Licet ista oblatio poterat ex minori etate impedi-
ri quod licet probabant minorem etatem tamen non probabant tempore huius ingressus

minore etate | Unde possibile fuit quod tempore primi ingressus fuit minor
et tempore huius non | Preterea istud verbum minor annis est verbum generale
includens etate pupillarem et adultam si quod sit minor puer
annis vel quod sit minor xxv annis et ideo illud verbum dubium minor
annis intentionem monasterii non elidit tamen ab adulto infra xxv annos
tenet donatio maxime iuramento firmata | Unde a si tenet
quod factum fuerat | Item substituti debent succedere in casu
in quo instituti decedebat sine liberis | Ex institutis non decessit sine
liberis cum in monasterio est ingressus | quod monasterium habet loco liberorum
non est ergo intelligendus sine herede decedere qui monasterium sibi
instituit heredem | ideo substituti non poterant succedere propter defectum
conditionis fidei commissi | Unde ibi deficit filius | Cum ergo ista ca-

sit agitata fuiss[et] co[ra]m d[omi]no s[an]cti adriani diacono cardinali et postea
commissa fuiss[et] d[omi]no cardinali s[an]cti eustachij d[omi]n[u]s cardinalis d[omi]n[u]s utens
se attenta considerauit q[uod] consuetudinis minoris plene p[ro]bauit i[n] tenore
minoris ut paradiso aliquid p[ro]batu[m] fuit. Nam licet testes p[ro]-
bassent in ip[s]o actu oblationis fuit minor uel m[aior] t[em]p[o]r[e] obla-
tionis t[ame]n ut ille fuit minor quot annis fuiss[et] minor n[on] fuit
ostensum. Quare demandato d[omi]no se fuam protulerunt
p[er] d[omi]n[u]m ut s[upr]a silentiu[m] i[m]ponens sup[er] hijs q[ue] i[n] monasterio postulabat
et redemptionem eos de ad restitutionem illorum q[ui] de fratribus p[re]dicti mona-
sterii occupauerat. Et d[omi]n[u]s cap[itulu]m habuit sua[m] confirmauit.

Propositum excipiendo et h[abi]t[u]m regulare reputabat p[ro]p[ter] alia ut sepe
p[re]dicti lites h[ab]ent sic posse recipi i[n] p[re]d[i]c[t]i reuerenti [...]
cum dilectus [...] i[n] ipsa ante et sic inde ad
aliquos n[on] co[m]pareret. Petebat requirendo [...]
[...] c[on]tra [...] que possidebant. Iacob petebant
replicauit respectu [...] ut dixi minor annis [...] sit pro-
batum sed n[on] clare. Venerunt a [...] monasterij co[n]sistentis unde [...]
sit s[upr]a de f[...] i[n] [...] monastio al [...] monasterio oblatorum
[...] ipsa [...] de persona et rebus [...] et n[on] licuit
[...] ut [...] dicetur

Non eod[em] libello [...] petitor [...] possessio[n]is [...] respectu
[...] p[re]d[i]c[t]a poss[...] pastor. Item notetis quod [...] qui
rogatus est restituere hereditatem aliquibus [...] commissam
si sine liberis decesserit et ille rogatus intrat monasterium [...] tunc
monasterium efficietur heres et illa substitutio euanescat ut [...] efficeret
[...] monasterium loco filiorum [...] testator [...] voluntas ut filius
[...] videtur [...] satisfactum et ideo patrui michael petere posset
[...] monasterium loco filiorum habeatur tal[is] sine liberis decedere n[on] videtur
[...] et [...] omnia p[ro]bauit [...] decessit [...]
[...] coll. [...] Secundo n[on] [...] i[m]pugnans actum [...] minoris
etatis p[ro]bata minore etate n[on] obstante quia ille actus [...] fuit ce-
lebratus potuit eum esse minor respectu [...] minoris
et dubia p[ro]bo n[on] releuat probantem. Primo dubia dicta testium
[...] qui eos produxit [...] defectum [...] expressit i[n] [...]
quod qui fuit minor n[on] [...] minor [...] maior
etas [...] de [...] l. [...] 3o. n[on] [...] minoris
etatis includit pupillarem etatem q[uod] est [...] anno [...] de [...]
i[n] pub[ertate] c[um] pubes [...] adultam que est [...] annum. ...

et pro etatis incumbit ei / qui coetate intentam fundat facit
lex de tutela c. decrevit tutorem / Item quod minor sine curatore et
decreto iudicis alienare potest bona incepta sustinendo / Item tamen quo
ingreditur et prestitet ¶ Si vero non prestitet non tenet alienatio sine
curatore et iudicis auctoritate ff de pollicitationibus l. i. et hic est casus
7° h in ¶ Item quod tempore generalis que de sua [illegible] potest suo includere
separantia diversos effectus corripientium non velonat potest tu in processu
declaravi ut hic inv. et quot annis / et ubi dicitur non sunt compre
adinz fat. in [illegible] ponit [illegible] de [illegible] pia ¶ Item quod [illegible]
sto potest quis agere et [illegible] indistinctum [illegible] ad se illa bona
[illegible] / agebat [illegible] oblatione [illegible] / [illegible] offerendo se et
sua / et [illegible] oblatione se defendebat fat. c. decrevit [illegible] soluciate
h' [illegible] obicit primo [illegible] actionis
¶ Iudicat [illegible] ista petitioni agebat [illegible] non constabat he
ditate [illegible] aditam ergo non competebat [illegible] aliqua actio
adversus [illegible] / In dicit si [illegible] adiit hereditatem ante [illegible] alius
[illegible] adire ante [illegible] vel apprehendere ante [illegible]
non [illegible] apprehensa [illegible] ante occupationem facere non potest / et
incidet pena c. [illegible] quis [illegible] de quo [illegible] i. c. sepe
decrevit [illegible] / ~~Si aut [illegible] ut est [illegible] aliquis [illegible]~~
~~qui loco [illegible] ante apprehendere non potest~~
~~ut hic [illegible]~~ / Quid si quis est modus adeunde
hereditatis / Respondeo [illegible] [illegible] potest si contendunt
et ubi assignabit possessionem qui melius probabit [illegible] ¶ Si aut
non dicunt se possidere sed ambo dicunt [illegible]
[illegible] possessionem vacante vel est impediendum [illegible]
[illegible] ingredi possessionem [illegible] est [illegible] molestatione
[illegible] ingressi et qui [illegible] dat actio ¶ [illegible]
[illegible] adarma [illegible] recipiet
[illegible] probationes [illegible] ipso teste qui [illegible]
[illegible] dum adit [illegible] et ille obtinebit qui [illegible] pro
bones inducet [illegible] ¶ Et dicit in ista [illegible] in hereditate temporali
[illegible] in spirituali [illegible] prebendis [illegible] prebende [illegible]
[illegible] adhuc non vacant / [illegible] possident [illegible]
prebendam [illegible] possidet illa [illegible] prebende non [illegible] occupande
[illegible] ante superior [illegible] in hic [illegible] titulo

¶ [illegible] in [illegible]
[illegible] adivent hereditate
[illegible]
[illegible] dies vel annos
se gessit [illegible] / [illegible]
aliquis adire [illegible] sola
voluntate [illegible] vel pro
[illegible] parte

in beneficio tñ aute ꝓfessione nõ d3 ingredi | q2 nisi ꝓ portam d3 in
trare . b3 ut ille cui aperit qui hʒt custodiam ij . q . i . c . nõ sinem
| ty . id . pn . i . c . tu sinuissa de cleri videt dice qd tunc q confirmatoe
quis recepit ꝓtatem administrandi dicat qn aliquis huius mo
nasterio est confirmat vel est aliquis act est secut qui loco confir
macois hʒt b3 q2 i restitut ꝓprium vel aliud ꝓlatum hre ptate
vel varia possit3 apprehende pt | Si aut nõ est nõ est confirmat
nec est secut aliquis act qui loco confirmacois hʒt tunc ꝓpa
aute apprehende nõ pt ut hic . ita gcorda cu | Ex hoc i tali
capli ut monast nõ erat solu hes s plus quam hes | nam constito
fuit ꝓfessus tacito monastm est dns nõ solu rex s et ꝓsone
ipius et omnia iura confessi sit i monastm translata . z aget vel ven
dicatoe si puer erat dns . publiciana si dns nõ erat . etia si
nõ dns . ad monastm corp possesso puenit q2 spolio est [illegible] ut [illegible]
sola donacoe vel obligacoe agitur . c . de sac eccl . eius . l . ut int | Itemque
si martinus fecisset testamentu ante confessione nunq monastm pt pete
aliqua de illis bonis | dicit aliqui si martinus [illegible] fecisset
heredem rupitur testm p ꝓfessionem nisi instituisset salte i litima monastm
et si instituit nõ i litima pt monastm agere ad supplementum
ut i l . cum de inofficioso testato iste monastm succedit i litima tanq
ꝓsona que ab intestato succederet [illegible] ꝓ rupitur testm
q monastm succedet loco postumi cuius natone rupitur prim
testm | Consiliu ergo est qd p[illegible] bonorum leget monasterio
et si illa pars est minor litima aget ad supplementum ff de liber
et postu . l . i . § ultimo | Sed quid si iste instituit filios suos p[illegible]
mittat monastm | nunq cedit litima monasterio debet dic ut i aut
si qua mulier . c . de sac[illegible] epis [illegible] q . i ij que est ibi canonizata
ubi dr si reservant litima3 p monasterio illa hebit | Si nõ reservant
intelligitur reservata . et etiam post ingressu pt facere testm int
filios sic qd ꝓ litima monasterio cedat | Sed an mortuo monacho
filio monastm succedit patri ab intestato dicit quida qd sic
q2 monastm legitimus hes filij censetur | ut ea de testis . epis . 3 . fe
tpr depriui | [illegible] spe ti desca nõ . | Sed quid si hereditas
de nouo confert monacho q nõ vult adire | dic quo acquirit monasterio
nisi salte coact adeat . c . de his . nisi l . ad ꝓ[illegible] . c . de epis et cle
l . s 4 . si vero q etc . sat i qd | Itemque si filius rex dns vel

marchionis vel comitis sit monachus et pater monasterii sive alio here-
dis numquid regnum vel ducatum monasterio acquiret dicit alanus quod sic si nisi here-
ditario descendant / hoc tamen de facto non fuerat ibi specie ipse. ti. de
statuto ¶ Pone martinus habet feuda numquid transeunt in monasterium
dicit si sunt realia sic ¶ aut sunt personalia aut sunt hoc
et palam contraria vel non transeunt si non sunt palam contraria non
transeunt ¶ Quid si habet aliqua bona in emphiteosim vel in usum
fructum numquid talia transeunt in monasterium idem in l. peto licet ff de leg. ii
s. / dicit quod emphiteosis bene transit et idem de usufructu ¶ Quanto
tempore durabit usufructus apud monasterium dicunt quidam durabit spacio
c. annorum alii quanto tempore ille professus vivit et ista verior ¶ Sed
pone martinus habet bona sub prohibitione alienationis numquid
transeunt in monasterium dicit quod sic quia non dicitur alienari quod ipsum monasterium
tenetur heres suus ut hic ¶ Pone aliquis fecit testamentum instituit
martinum heredem suum / Et si iste martinus fuisset ingressus mo-
nasterium quis adhibit hereditatem eius cum monasterio non licet habere
sicut in ordinem minorum vel predicatorum vel aliorum qui non possunt habere
possessiones et videtur quod bona in ipsos non transeunt velut in non
capaces ff de leg. ob rem ff de l. hoc apud Iuli. inst. ad l. septi-
mum dicit quod bona ei debent hiis proximis et coniuncti
credunt ff de bo. l. i. ii et iii ¶ Alii dicunt quod debent pervenire ad
succedentes ab intestato / Sed ex quo professus est mortuus est
xii. q. vii. placuit ¶ Alii dicunt quod ipso sit tamen monachus monasterii sed
ex quo monasterium non potest eius bona habere pervenient ad
xvi. q. i. qui vere xvi. q. i. c. i. et hoc verius de immobilibus
secus / ... quod mendicantes talia capiunt non ut teneant sed ut
vendant / Et idem puto in tali de statuto vel de eo quod esse
de statuto volentes ... ibi dicit ... possessionibus
vel et communitas / ut dicebat dominus meus / Sed dicit ... possidere
non possunt quo ergo ea vendicabunt de ... non petunt
ut eas possideant sed communitas ...
... ff ... l. ii ...
... / ibi ... est ... ¶ Item pone aliquis
... religionem qui ... petere
... aliquid ... se tamen monasterio ...

qua sicut i ingressu ipius tacite . sic scuite sit ingressu ad
pmu statu libe reuertuntur de regularib; gsula 2c . statuimus
si se exuit no pt || Ite simplr neut gsumo adiecta tunc
itiy pt hoss distiguit aut est indigens i potest repetere
g2 eo agente no dz etia illas res retine aug deteusib;
popto pdey q si quicuq; dedo igtu e . 1 | q2 i ycetia sit per
sonis i negotys vigor rdisto inys no requirit vt litz si vigo
rey iur offendo se i sua donato ipaz res est pfecta z ideo
no reuocat c si dator ul reg mortuus fuerit l . i . s . si pe . ap .
l . ij tj si agat no ess equu ut eclia illas res retineret || ti
no indiget no pt q dicitur no dede qmq quodate . si
no est indigens no pt || Item pone aliquis dt tlerj insto
si no intrat religion; tunc euanescit insto . c ff g; insto
valet q ista est turpis c do c do hec puo adiecta z de c di
appo c i et puo scripta in petiuj indiq bona i pdeat ut not
i desiona uenio . Et cuj c do filius no i pdeat iniro j carnale
vel de indicta viduitate l . ij iniciatj spuale su aut demu
q inulla || Sz quid si d t sic insto tlerj c st i trat religionj
tlerj sibi fstio tunc valet fstio si intrat dicut quidam
q no c h est ess q bonos mores s o tj dt q fstitq hebt modicu
cuj bonoz || Et not hic qui quod statu posty aliqs
est monachus s ctus tuffert dum q possess i monsti j omj bonoz
monachi sicut rpchebat ar ff de pcauio lr adoptaucio Ita
q monsti j stati pt age c . de epis eclas ff l ultia | sz no sic
in herede secular | q2 possez post adita hereditate no acquirit nisi
adipiscat ff de aq i poss l cu heres || Et sic no lz vult
precedente ti lo pli ad testaci dui no qrat dum j ante ap
phensionj possois cj fauore eclie transeo z breuiat | aux
iloquiz | sic aphensioe tunsit posss bonoz i eclam | dt
aut bona qui t cclie accessorie aut pu s si accessorie
ut in pfessione pfsue tuc sine aphensione tusauit ut not
hic Innoc . Vrl g or a pluj qi si qua multi || Itq; bona
eclie gqrent . pu r bz q dono eclie ul lege tuc no qut
posss nisi aphendat hu lez nisi alind psuetudo disponat
pqua sit aliquis act i aloco tradito possois iste loquitur

c. ij sup. de consuetudine. Item quero si filius constitutus in ptate pa
tris intrat religionem nunquid adventicia transibunt in monasterium et videtur
q non nisi patre volente C. de bonis q liberis l. si maritus de sanc
eccl. q ad premissa transit in monasterium salva tamen falcidia patri et salvo
usufructu arg. ff. de acquir. rer. domi. l. i. contra supra eodem titulo monachus
Item quid si transit de uno monasterio ad aliud dic q ea que sunt acquisita re
manent priori monasterio sed acquisita vel acquirenda remanent sequenti per pre
dictam c. i. Sed si non habet unde vivat nisi ne sit ei honerosus habebit
enim usumfructum bonorum. Item bona pervenientia ad monachum expectant
ad illud primum monasterium remanente xvij q. iij de lapsis et c. erit
si abbas et monachi compellunt aliquem profiteri sic tamen ut sibi mi
nistrent in necessariis. Sed videtur quod monasterium in quo est tenere bona que
ille sibi contulit de infantibus et languentibus expositis l. vinco dici
q debebant eum recipere et si noluit exivit tunc cum alio monasterio
et illud habebit bona illa deveniente contubernio C. de sacrosanctis eccl.
cuius auctoritas sunt captivi. Item ad glosam q primo declarat
testamentum remanet solum quo ad ea que prius supplevit nisi tamen substitutio
sub quadam forma not. quintu. ne debet vel in interrogatio restitue
hereditatem et restitue quod superest. Videas per glo. vers.
videtur quod iste testator instituit filium suum heredem et si sine libris
decederet voluit quod bona eius devolverentur ad patres quod dicit
filius substitutionem habet quod de testato c. raynutius et raynaldus sup. Quo
niam c. i. vide non q. autem dicit quod exivit q. dicti quorum eundem
si inhibeat instituerunt substitutionem institutus procreavit sobolem nalem tamen
an evanescat substitutio q. dicit q si ff. ad trebellianum l. ex facto §.
si quis rogatus et ff. de leg. ii. l. cum pater §. volo. Dicas quod
glo. aliquando naturales nascuntur concubinatu confirmato ut si liberam cum
suo ghat vel eam quis alienum ducit sive solepnibus legalibus
liberis demum similiter dicuntur naturales et liberis facta substitutio evanescere
contubernium non nisi aliud appareat de voluntate testatoris sed liberis sunt
contubernalium succedunt abintestato in duabus unciis ut no. C.
deveniunt nisi quod posse de sperma non est dubium et eundem de co
tractibus si quis concessit per viam testamenti cum liberis nunquid succedunt naturales
spectat nisi per tilo delictato quod unius aliqua dicit et aliqui tenent
quod sit tunc tenere opinionem cum naturalis non sit in ptate patris sed contra

quo ei aquirit actioꝫ maxime expreſſe certe que iſtos dat
uat ut volt aplicari ꝑ ꝑ ꝑ quꝫ nemo ¶ Reitor ad q̄ eandꝫ ſbi
gtem ſi filius fuerit uat ¶ Queritur q̄ de alia que ſibi eſt
inſtitutꝫ ꝛ rogatꝫ de reſtituenda hereditate ſi ſine liberiſ decedat
tandꝫ pareat filios ꝛ moriuntur ante mortem inſtituti nunqꝫ
euaneſcit fideicommiſſum dicit quod non quia quo caruerit ſi mortuus
qo ſine liberiſ deceſſit ꝛ deteſtiſ Raymundꝫ ¶ Sꝫ quid ſi dicat
ſi ſine herede deceſſit fideicommiſſo tenetur q̄ dicit quia tunc nomine heredis
qo ſoli filij intelliguntur ff. c. l. exſecto ꝫ ꝑ tito ¶ Sꝫ quid ſi non hꝫ
filium ſꝫ nepotem an veſtio an euaneſcit videtur quod ſic quia
non eſt verſimile quod alijs nepotibus voluiſſꝫ heredem ſubſtituere
c. de gradibus inſtitutionis l. ſi pa ꝛ c. de inſtitutionibus ꝛ ſubſtitutionibus l. generaliter ¶ Quid ſi q̄
qo ibi ꝛ hꝫ ſtatus ¶ Queritur quid q̄ eundꝫ ſi aliquis eſt rogatꝫ
reſtituere hereditatem intelligitur erat i. tam capituli et ceteri nunqꝫ poteſt aliqꝫ
alienare de hereditate q̄ dicit q̄ non c. contra deleg. l. ultima hꝫ et
de ꝑ inſtitutionibus qui notantur maxime ibi porta ¶ Hoc q̄ dicitur
ſꝫ ante ſignatoc dotiſ ꝛ donationis ꝑ ꝑ nuptias alia autem
forma eſt quod rogatur reſtituere quidquid ex hereditate ſupererit poteſt
alienare omnia ꝑ q̄ quartam hꝫ tamen ꝑ minime ꝑ ꝑ dotiſ
qo ¶ Reitor ad q̄ i ꝛ ſi filius ſit rogatꝫ ¶ Queritur quid q̄ an filius
inſtitutꝫ ꝛ de reſtituendo rogatꝫ poſſet detrahere bina ꝛ tertiam tita
velliauita dicit ſic quod rogatur equaliter ſi decedat ſine liberiſ
ꝛ deteſtatiſ Raymundꝫ ꝛ c. Ragnaldus ¶ Si vero rogatus eſt
reſtituere quidquid ſuperereſt de hereditate aut aliquam quartam equaliter
fideicommiſſo c. ad trebellianum aut ſi rogatꝫ ¶ Et licet quis pure ſit rogatꝫ
reſtituere hereditatem ſi poſtea habuit filios uel nepotes ſubſtitutio
euaneſcit c. de fidei commiſſis aut eo aguntiſſimum et c. de inſtitutionibus
ꝛ ſubſtitutionibus l. generaliter ff de qui et de nō eu aur ¶ Videatiſ q̄
ꝑ ſpectatum ſuper libro ſe ꝛ ſua ¶ Videtiſ iſto q̄ rogatꝫ re
ſtituere hereditatem ſi decedat ſine liberiſ obtulit ſe ꝛ ſua
moſtio ꝛ hꝫ ei licet ſꝫ q̄ quia iſta duo reſtituuntur ad hꝫ ut
fideicommiſſo euaneſcat ſꝫ ut ſe ꝛ ſua offerat ¶ Si aut ſe non offerꝫ
ſꝫ quartam non valet ex quo reſtitutione quartam alienare tha ꝑ ꝑ
fideicommiſſum non poteſt ita licet ſit dñs tamen de illis bonis teſtari non poteſt c.
de leg. l. ultima ff ad trebellianum l. quidam q̄ ſi quis filium

2º videtur quod si iste qui rogatus profitetur tunc monasterium concludit professio
si non profitetur sed donat tunc non concludit ¶ Videatur quod secunda pars
quod dicit non quod possunt maior minor probare minor ¶ Nos videmus monasterium
petebat secundo ultime ingressus impugnabant ultime minor
etatis dicebat contra lex de propter ingressus fuisse minor potuisset
tunc esse maior quia si 2º quod non possunt maior minor probare
minor quod etas tenetur quod. ff de minoribus l. in posterum quod si minor

ob[er]t[ur] ad[u]ers[us] post [pro]fess[ionem] arguunt 2º qu[od] (d)b[et] (d)e (n)olunt

¶ Videatur quod qui incipit sed nove videtur sicut ponebat ubi dubium
quia iste patruum complebant dennovit quod potest esse minor xx-
v. annis et tunc valet ingressus ut prius, ipse non valet de iure
[illegible] ¶ Sed quod nove verum dubium interpretatur contra vero et pro
presente ff de eo ob l. intus supplantatur quod ipso ff de iudiciis l. si
quis intencione ff de regulis iuris l. in ambiguis ¶ Sed si
quod verum istud est sicut speciale propter religionem persona ultra sibi
statuta quod tenet sicut eius propter dotem ff de iure dotium l.
in ambiguis 2º vult dicere quod eius verum dubium profertur quod persona
privata contra interpretatur pro persone in verum ut in iuribus quos
¶ Sed si quod [illegible] tunc sancire eius interpretatur quod presente ¶ Sed
alia quod verum dubium profertur [illegible] sic est apte et tunc
interpretatur pro persone ¶ Si aut a teste tunc in interpretatur quod produ-
cente testem non quod probat clare aperte sed probans quod si
non fat obscura [illegible] non relevat quod a teste verum dubium pro
fertur non debet esse declarato apte [illegible] clamor
¶ Sed a teste ideo quod sunt incidentes an public. atestacionibus possit
iudex [illegible] iterum evocare teste ut se declaret et quod si
iudex potest interrogare ultimum eius [illegible] movet de testis declaratur
et de cetera [illegible] quod ibi iudicis ¶ Sed ad petitionem partis
talem interrogatorium facere non posset ¶ Sed autem publicacionem
antequam testis recedat potest ad petitionem partis potest declarare dictum
suum sed post publicationem non quod timeret subornatio

Ista quod ultra distinguit provoca[?] quod restitue privato ut [illegible] ¶ Et primo cum aut monasterium requirebat aut sit [illegible] ultimo quod et sic.

¶ Videtur quod ultimum super verbo monasterium quod non ingressus
monasterium fugi [illegible] sicut [illegible] qui rogatus est restitue
privato persone ¶ Sed quid si rogatur restitue loco religioso
puta alicui ecclesie ut [illegible] in pias causas [illegible]

possessio est quod non manutenta de sancti ... [illegible] ... deputi coll
ationa. ¶ Item ponamus filius rogatus restituere hereditatem si decedat sine liberis iste efficitur clericus an fideicommissum evanescat / dic
quod sic sic ipso intrat alicuius ecclesiae et illa bona quae datur in
bonum illius ecclesie / sed si ibi ipso non intrat uel non quaeret ipsa
tamen non evanescit ¶ Item quod per ingressum monasterii evanescat fideicommisso
videtur quod qui ingressus tenet / ergo si ... [illegible] ... probatur
quod non evanescit ad hoc ergo ut evanescat requiritur
quod teneat iudicatur / ¶ Item quid si dicatur se moriatur sine liberis / quod
suo corpore descendens / nunquam ingressus excludit fideicommissum / Jacobus
debellinis videtur quod sic deputa ... tenuit contra non ... videtur
utilitas designari ... ut ... i. l. generalis C. ad trebellianum

Licet in iudicio uti possidet / obtinet qui intentione sua probat
uel possessionem antiquiorem uel per testes ... plures de facto ...
loquitur ... de simili talem ... / ... de testi. cum causam primo
processus ... in dicto ibi ... cognoscentes / ... dicitur i. 7
... prima ponitur de causa ... narrato / Iusta ibi porro sanctiorum
... testes esse ... esse ... et ... loco ... et ...
vos ¶ Iustitia ibi post hoc ... ... nova contra
ipsos admissio probationis reprobationis ... [illegible] ... quia
testes sanctiorum impugnat post probationes ... reprobatores

¶ Nuper etiam venerabilem agente contra partem et ... sanctae
... ... super iure ... et districtu ... sancti petri
et castro ... quae dominus ad ... venerabilem ...
... dicebat ... contra ... ... ad
sedem apostolicam accesserit dicebat eum ecclesia ... possessione
... et districtum ville sancti petri / et castri ... in qua
possessione turbatur per ... / ... petebat eos compesci
... super ... et ... talique ... / Item utriusque partis ...
... testes producere ... / ¶ Ideo ... mandavit episcopo
placentino ut ... testes reciperet quos utraque
pars tam super ... quam ... testium ... pro
... statuendo partibus termino ... cum attestationibus
ad sedem apostolicam se ... ¶ ... partes cum attestationibus
comparuerunt coram ... / ¶ Porro attestationibus publicatis
¶ ... sanctiorum dicebat se velle quaedam opponere et probare

in personas testium pro parte ecclesie inductorum / Item quia ecclesie dicebat id
fieri non debere / tum quia testes essent publicati / tum quia tres menses infra quos
producere poterant essent lapsi / ¶ Ab interloquendo pronunciavit iudicium
sanctiorum non esse non esse audiendum Cum infra tres menses pro
ductis dicti ipse mandabat id facere non curavit / ¶ Ex dicto post id obiecit
¶ that interlocutoria contra iudicem sanctiorum lata dudum / contra testes obiecit
in testes ecclesie corruptionem / Ita deposuit et adhuc probandum se peciit admitti / et
Ita primo considerunt si ista exceptio non solum ante sed et post publicationem potest
opponi / Et secundo considerant quia licet videatur aliquibus quod talis exceptio
excogitata malicia ad differendum negocium proponitur / tamen voluit
papa animus ... veteris / Ideo dedit delegatos quibus mandavit ut in mense
recipiant probationem testium ad probandum illam exceptionem scilicet quod testes
pro parte ecclesie corrupti falsa deposuerunt / In dicto alio mense pro parte ecclesie
comparente et que ad reprobandum ipsorum aliorum testium testes produceret
tunc scilicet / ¶ Iudices producti recepti testes productis / attestationes ad dominum
papam venissent prout receperant in mandatis / ¶ Papa examinando acta
invenisse primo examinavit testes tres sanctorum super negocio principali / et
videt quod licet multi producti fuissent tamen duo soli tamen non renunciaverunt
concordes / quia quidam ... sibi quidam singulares / Cum dicta ad
reprobandum non deinde papa vertit se ad testes super corruptione testibus
inductos quamvis ... testes pro parte sanctiorum super hoc essent dicti
plures tamen reprobavit quia fuit in ... evidentis sive condiciones / quidam
erat male fame quod non erat eis credendum / Propterea reprobavit
quibus ... quia non probavit id ad quod probandum erat inducti ... de
corruptione aliqua ... deposuisse de falsitate tamen nil dixit / ad ...
probandam se iudicem sanctiorum asserit / ¶ Ex premissis igitur / tertio papa
vertit se ad testes ecclesie ... consideravit quod causa eadem
... probavit per testes anno plures quibus ... vitatis assistit
... ab apostolico anno et citra / tamen et ... hoc ... predicta
loca possedit pro quod probat quod si aliquid sanctum a ... anno et
citra ... ut testes eorum deponere videntur / Etiam sine iuste
titulo per ... / Et tempus quo ecclesia probavit possessorum an-
tiquiorem eos non valeat / Quia duo eodem tempore in solidum eandem
rem possidere non possunt / et sanctum talia sine possessoris non ascendant
et ex privilegiis imperatorum / Ex verborum pontificum possessionis ... ecclesie
... manifeste possessorum ecclesie iustam fuisse ...

ad que possessio

sanctum minus iuste et sine titulo in locis predictis aliqua occupa
verunt ideo petunt ecclesie restitui cum fructibus
super premissis tres sancte prohiberi ipsa considerantes quod ecclesia
probavit per plures testes Item quod probavit de antiquiori possessione et
possessio non potest esse in solidum apud duos Item quia insufficienter
possessionem contitulo ¶ Ipsa voluit primitiare ubi possidet in possessi
de causa ecclesia sit potior in probatione ¶ Et quod occupaverunt tres sancte
ipsi ecclesie super iniuste fore ut destitui ratione eius adest principaliter
in locis predictis quo ad possessorium iudicium quo tamen actum fuit sibi perpe
tuum silentium imponendo prohibens ne tres sancte ipsam ecclesiam de cetero
vel quibus super predictis turbare presumat
¶ Iniuste fore ut destituti licet verba opponunt contra ab ut dicam
post in i magna et post primum ¶ Opponebant agendo possessionem ut
patet in dicebat eum predicta se possidere et petebat tres a sua molestatione
tempesti ¶ Publicatis attestationibus solo non debebat admitti nisi super
forum c. primum in ti primo fin. et ff. ¶ Interloquendo non super excep
tionem primitiari in Rubr. de ver. sig. c. i. et ff. ¶ Comprehensis ratione
assignatis in ¶ potuit contemplatione ex quo ut patet in ti pro eo eam cum
fuerat id expresse quesitum
¶ Nota quod iudex constituit parti presigere terminum ad producendum testes
¶ Item videtur quod publicatis attestationibus eundem sanctimonialibus voluit pro dare
obiectiones in testes et per interloquitur hic fieri non debere excepto non super excep
tionem primitiari sit adiunctum de eo quod et c. ¶ Item nota quod visitatio potest
statim ad probationem tres partibus et adopponendum et probandum in personas
testium licet regulariter adhuc durante termino statim debeant dari ex parte
ante a lapsus peremptorij litigantes concludit probationes de expressa pa
storalis ¶ Item nota quod per antiquiore possessione obtinet iniuditio uti
possidetis ¶ Item nota quod exceptio potest opponi ante finem et
potest deponi in una de except. in libro vi.° ¶ Item licet presumptio
sit et contra ipsum tamen datur locus ad probandam contrarium de testi viuentes
sustentatam tamen potest vincere per iuramentum de malicia et deinde calumpnie c. ij libro
¶ Item nota hic sex casus sive exceptiones que post obitum contra testes primo
de falsitate secunda de corruptione 3° de mala fama quarto de levi opinione
quinto contrarietate sexto de singularitate ¶ Item quia iurant testes debet
superiori inspicere tamen antea similiter fieri excepto de aliis circumstancias
fac. et ti. probo in cum de fid. instrumentis constat de testi ordeam si in
¶ Item ne aliquis se astringit ad non probandam de utroque probatum et

sufficit alterz ? licz sit tet quod probatum sufficiet si se sit no astrixass
fat de ipis inter testes 2 t oliz 2 dictum composita ¶ Item testes reputantur validius quod procedit amaiori mod testium presentium qui
deponunt ap tora negocio 2 vero propria ¶ facitur ea q̄ uenit
ī ti proximo i una ¶ Item si in dubio vtri possidet / si actor probat
de antiquiori posse quia reus presumitur possessio clandestina seu vlt.
adversario nisi possessio rei probaret ex titulo iustificato ¶ Item no
reputatur testium suffi tu cum testes deponit quod possessio est apud possite
tu omni mise q̄ h bz omnes possessores sunt proprie omnis g ilus
est aut testium suffi tu si testes dicit agente bz possidere ullaz
possessionem esse apud rem de ea possessione ecclesia s h ju / et io q̄ etiam probaunt omnes ipsos hoc in districtu se possedisse qo alius no
potuit ibi possedisse q̄ua h omne dr nichil ptinui sit xi p di si
bonor ¶ ¶ Sz dices q̄ go testes etiam essent suffi cu negatiua
astrue videantur sz q̄ sit pertineat ad ecclesiam q̄ no ad eos p dicta
possessio ad ecclesia. Fredo tu qu aliud est si dicit testes eos no possidere
vel ecclesiam tu possidere aliud est si dicat etiam omnes homines et
districtu possidere est no est intelligendum testium testium q̄ sanctimos
vel alios excludit quia est suffi tu si omnes ipsos homines districtu
oes gnus eo mainlibz q̄ ela i tenuetib aut etiam continent ¶ et
adest qo sancti ibi fimcia no hnt sit probato antiquiori tpis
recepta petitia b decleat tu ecclesia / et ideo si eos sanctae ibi
aliqua fimcia recepit presumitur q̄ possederunt ecclesia nisi probet qo
ecclesia eos fimcerit possidere recta forte intendere possidere ar ff
de aqua cotti restitua l. i § urso dr ergo testes ecclesie sit
intelligendum / no ut excludat sanctimos sz omnes ipsos ostitut
l oiues ginus / ingredere eius tauthm 2 tumultum procedo una
les eos qui sup eaz honorabat lattando eaz dum datendo ingressum
eis distingebat eos congendo cantones fideiussorias ne adulliata
prorumperent Ju ergo testes ecclie no negat in sanctiones plu
ralitatis inchoante ut antecedentis no valeret ad id q̄ sanctimi
no hnt ibi fimcia sz adhuc q̄ si sancti probent se aliqua ser
uicia ibi postea recepisse presumitur q̄ ea eius possederunt nisi probe
sicut ecclie Et etiam statim q̄ arte potuit q̄ libere ut alio mo
habuit ¶ Sz dices tu competit interdictum q̄ vi et clam ¶ Rn̄ o sp̄ in
q̄ no q̄ actor no est expulsus ideo competit vtdoz possidetis

Item non semper servi in persona domini licet lis sit infacta per ipsum
colligitur quod hoc est contra [illegible] certam denunciato talique videlicet
sit declarata querelam. Item non sit super invento uti possidetis
est, sed ut veniat non turbetur necesse ipse necessario palios licet in libello
petitur quod tali molestia desistat, et hoc facit quia verba libelli
sunt generaliter intelligenda secundum intentionem [illegible] habentur
non solum petita in libello sed alia pertinentia ad [illegible].
Item interdictum uti possidetis datur possessori inquietato, et uti possidetis
[illegible] datur contra non possidentem et ipse replicat contra [illegible] dilectum dicta
possessione [illegible]. Item pluribus [illegible] quia ista causa in curia
de quibus hic sed opponit hic contrarium [illegible] recipiebat testes non
solum super principali sed et super replicationes. Quod est contra [illegible] ubi
[illegible] delegatum super non commisso si non committitur. Fatetur quod si non
est ei commisse quamvis [illegible] super principali non recipit super
replicatione licet protestationem super replicatione recipere sed in causa illa non
[illegible] receptio testium [illegible] iudicium [illegible] hic iste
recipit quia sibi erat [illegible]. Item hic sed probare
quod testes corrupti falsa deposuerunt. Quod est quod ista questio debeat re-
solvi in [illegible]. Quod verum est si iste dubitetur
astringit se ad utramque probanda [illegible] quod
testes [illegible] replicaverunt [illegible] non probant illud ad quod probandum
[illegible] se astringunt sed quod corrupti falsa deposuissent [illegible]
[illegible] in fine libelli [illegible] ponit hic clausulam
non astringens se ad omnia probanda, [illegible] quod
testes sint corrupti et falsa deposuerunt tunc sufficit alterum probare nisi
se astringat ad utrumque [illegible] corrupti falsa deposuerunt, tunc
quia hic est corrupti qualificat totam orationem, et ideo tenetur
probare utrumque ut hic. Alii dicunt quod sicut sufficit probare falsum
[illegible] ita [illegible] falsa deposuisse [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] dicta eorum [illegible] promittant

¶ Item hic dat tibi modum adreprobandum testes probatores et etiam reproba
tores ¶ Et sunt tres casus ¶ primo ad reprobandum 2o ad reprobandum
3o adreprobatores reprobandum Querit hic qualiter unus terminus pro tribus
erit utilis dicit est utilis ut est regulare casu in quo est utile
ut quando dantur certi dies sub unico adreprobandum ut puta ut ab alio
die publicationis curat et indie quo ~~termini~~ erit dies judicata et
aptiori est utile propositio quando dequo et quando et utili licet
multiplici leviter deviasti in utroque.

all duas quor et di
stinctione dicit sunt ubi no
mota questio ponit
opinionem quod falsitatem
testium sic corruptum probari
ut sufficit dominum ponit
alia qua approbat 3o
dicat an corruptio sic esse
sufficiat aut per regula
bilico non quod sunt prelatis
probaciones tunc tenet et
ponit tres modos reprobandi

¶ Videtur quod statim super ubo post sententiam pot opponi ¶ Judex cum
sententia tota fauentie esset victus per publicationem in illorum quod
in personas testium post publicationem et postquam sacramentum clerici oppone
ut potuisset ¶ ipse allegauit eos corruptos falsum deposuisse et
propterea ut ad hoc admisit quia tales corrupti possit et per sententiam
opponi quod dat contrarietatis ¶ sicut de deposito in iure de defectu l.
querela ¶ ¶ Et contra C. si contra instru l. 1 et sententia ubi corruptio falsi per
sententiam opponi non potest ¶ ¶ Sed si quidem aliquod corruptio falsi est
opposita ante sententiam et super ea est cognitum et pronunciatum tacite
ut opposuisse et nunc non potest sententia probationi falsitatis retractari ¶ quia ob
corruptio rei iudicate deficit et vendit eo folio ¶ sententia reperit applicata
sententiam a sua tunc adhuc contra aptis possit opponi C. de fide instru
l. solummodo in fine ¶ ¶ Et si unquam fuit questio illa mota in judicio tunc
licet non sit appellatum non transit in rem judicatam ad xxx annos
C. de festis l. querelam et de corrupt ad leges l. ¶ ¶ Et quod dicit anno
criminalis non romani in mensurato spatio xx annorum quisque ante
tamen in nullo tempore pro quo iure cete ¶ Si aut agat actor in facto
admittit esse durat 30 annis de corrupt ad leges l. sed residuo in intentio
propter solum et contra quia illo te mensurat restitutio ut in de re
iudicata derelicti in utroque ¶ ¶ Nota ad e quod ubi dicit quod sunt
quosdam non sufficit probare testes ¶ ¶ Et contra quod an adreprobandum
testes in testes sufficiat allegare falsitatem per corruptionem quidam dicunt
quo ... lui si dominus Jacobus butrigarius dicit quod sufficit falsitas
sine corruptione ¶ ¶ Item aliqui instrumenta testes apprehendunt de testibus
dicunt ¶ Et adreprobandum instrumentum sufficit falsitas instrumenti licet
non probetur corruptio notarium C. de fide instrumentorum l. plurimum et alia
quo ut erit de testibus et tenent leges parium C. de fide instru l. instrumentum

90

Nec obstat lex dicta [et] decretalis ubi dicitur quod qui
assumpsit se ad utrumque probandum. Quintum sufficit probare testes
esse corruptos et videtur quod sic ut q. l. q. diffinimus bonales
… qui provocant non estimantur bonales et C. de testibus sicut quod
contra videtur quod non sufficiat probare corruptionem nisi modo sciatur
fuit dicta corruptorum testium … dere iudi … et a. … si quo
…ius iustis l. …lam. Item non sufficit probare … a probet
quomodo sciatur … sicut … procurata … Quod dic.
quod ante sententiam sola corruptio testis sufficit et probat
…ad testes … quod … ut amore testium … dicit
ut … … primo … fratrum … quod corruptus
est … recipiendo est … Et ideo dicto suo non est
standum … primo … testium … de teste … primo
Quartum post sententiam … non admittitur quia possibile est teste
esse corruptum … ipse … sibi … ante non
… Fallit … primo … sicut
q° Ruptor … c. i. … non … est lata per falsos testes
… est … lata per falsos testes ut per falsa instrumenta
est ipso iure nulla ut est retractanda … quo est
nulla … est retractanda ff. de … l. … ff.
… per retractari … retractabitur … Fundo retractabile
… in integrum … quadriennium ut pactorum … est
… esse … usque ad … annos … agat
usque ad … annos … quod …
… opponere poterit … non … petita
restitutionem et … non … in … iudicata legi …
… de fide … Quod dic.
… doctores … in dicta l. … ff. de re iudi.
… lata per falsos testes ut per falsa … est nulla
Distinguunt aut loquimur de sententia … tal est nulla ut
l. … ff. de fide … liberalibus. Quarto aut
de … aut est … et est nulla ut l. i. … si …
allegatoribus … Aut contra … non est
nulla … vestis … ut … l. dicta ff. de re
iudi. … absente … est nulla … sic dolo
non est nulla … l. … marcelli

vide qd si quis astringit se
ad duo et inducat vna
legem et duas decretales
de quibus quo falsitas testium
probet et videtur duplicator
ercio quia an alterum probato
et videtur quod tamen dicit
contra respondit

Videatur glossa super verbo se astrinxit que incipit sic videtur quod alle
gationes textuales. Nos videmus quod testes singulares reprobantur. Et eo quia
non probant ad quod eos induxit se astrinxit ut l. alium de compromissione
dixissent desistere tamen potest nihil dicunt. Quero quod dicit quod si
aliquis se astringit ad duo probandum quorum alterum per se sufficit non
sufficit probare alterum istorum. C. de rei vendicatione l. ultima et ar. ff. de acta
possessione et ea ca. ff. de con. tutorum et rationibus q. qui testo. Sed ar. ar.
contra de appellationibus significavit. Sed quod de appellationibus signat in fine et de probationibus cum
causam ubi licet duo copulative ponantur tamen sufficit alterum probare.
Et dicatur quod duo in principio ponuntur copulative quorum alterum suffi
ceret in speciali se proponit et ideo alterum sufficit. Et ita lo
cuntur iura in contrarium allegata. Si autem duo ponuntur copulative
in libello tunc ad utrumque se astringit. Et dicitur se astringere quoniam copulative
ponit vel quoque. Sed licet quod dicat quod tunc debet utrumque probare quoniam
specialiter se obligat ad utrumque ut dictum est. Qui quoque se obligat
ad utrumque tunc enim obligando se ad utrumque videtur consentire. quod
si utrumque non probet quod eius adducta falsitas testium suam faciat quod ipsum
et alii ut placentini dicunt ut supra dixi. quod ergo quod quando potest
copulative in libello sine se astringere ad utrumque. Sed si disiunctive
tunc sufficit alterum. de except. cum dilectus et ideo propter dubium
istorum opinionum vitant advocati ista cautela quod protestatur in fine quod
non astringit se ad probandum omnia sed tamen ad ea que sufficiant sue
intentioni hec tamen conclusio non est verum in causa electionis sive provi
sionis quod appellatur quoniam tunc vincat appellans de electione. de qui
bus. Consultationi ad hec c. ibi. Sed quo potest probari per testes diverse
falsitatem videtur quod potest probari inductione ut in c. ex tenore de testibus
vel quod eos publicatis attestationibus falsitas eorum testium probari potest in
ductione ut si testes dicunt in tali loco et tali tempore celebrationem
Et probabit quod dicto tempore longe ab isto loco fuit etiam potest probari
ductione per alios testes bz quo corrupti fuerunt ipsum recipere
qd Sed ponamus quod probatum fuerit aperte alterum istorum tamen puta falsitas
et non corruptio numquid iudex faciet fidem ad falsos testes videtur dicendum
quod sic quoniam cum ad ambo se astrinxit voluntate ipsius fuit
ut ex falso testio fidem faciat hic verbo nisi exceptis his casibus

in quibus interdicto possessorio supplere tenetur. Videlicet alicui complainte
obitentur plura crimina ut absentia repellet et obiiciens se astringet
ad omnia probanda. Puta homicidium adulterium et licet adulterium non probet
si homicidium tamen obiiciens repellet ab obiectione. Si tamen clericum non
confirmabit de clericis ut extra li. tit. ubi ꝑ [illegible]. Et vo [illegible] criminaliter
tamen clamavit puniendus est. xxxiii q. iii ecce desistente de [illegible]
[illegible] dicitur hic. ¶ Videatur [illegible] super verbo codem modo videatur hic — *conferat literam obitit et soluit*
dicit quod duo simul eandem rem et eodem modo possidere non
possunt. Sed dicit eodem. Si diuise sunt et ideo unus possidet sub nomine
et alter tamen [illegible] commodi [illegible] et cetera. ¶ Quod conffitetur possidere
l. in ipso ff. secundo [illegible] dicitur in l. i [illegible] ubi dicitur maritus
est dos vero dotalium [illegible] et vxorem [illegible] [illegible] eodem modo
solu[illegible] [illegible] vxor [illegible] ducitur [illegible] valere [illegible] alio. — *ubi contrarium ponit et replicat et soluit*
¶ Videatur [illegible] sequentem super verbo possessoris titulo. Queritur [illegible]
vera que iste tenentur ostendere titulo [illegible] possessor
non cogitur dicere [illegible] sue possessionis quidam dicunt quod possessor petit
[illegible] non [illegible] dicere [illegible] sue possessionis quidam dicunt
[illegible] possessor [illegible] de [illegible] si diligenter. [illegible] non est
[illegible] titulo [illegible] videatur [illegible]
[illegible] ¶ [illegible] adhuc probat [illegible] titulo
[illegible] obtinet [illegible] titulo
[illegible] possidet ff. [illegible]
[illegible] et hoc [illegible] est [illegible] iusti
possidet [illegible] si duo in solidum [illegible]
[illegible] ¶ [illegible] super verbo uti possidetis ita
possideatis que incipit [illegible] est [illegible] interdicto [illegible]
possidet. Queritur [illegible] competit [illegible] interdictum contra quos [illegible]
[illegible] ¶ Videatur [illegible]
[illegible] possessio [illegible]
[illegible] non probauit [illegible] antiqua possessio [illegible] non [illegible]
dicere uti possidetis ita possideatis [illegible] superior est [illegible]
[illegible] interdicto uti possidetis. Queritur [illegible] competit
hoc interdictum ¶ [illegible] possessori competit [illegible]
et non [illegible] uti possidetis ita possideatis. Et prohibebit ne
inquietet possessorem ff. uti possidetis l. i [illegible] ¶ [illegible] ibi
[illegible] interdictum [illegible] qui possidet [illegible]
qui non possidet. Si inquietat ff. uti possidetis l. si duo [illegible]
[illegible] dicitur quod actor probat solum se possidere. Et reus [illegible]

pbat et de turbacione ꝯstat pacta ꝯdepnabit reus ad tria p̄mo
q̄ a molestacione desistat / 2o quod in futurum non turbat et de hoc
satisdabit ut l. i. ff. uti possidetis / 3o ꝯdempnabit ad satisfaccionem
seu ad interesse ꝑ ista turbacione / Et hoc est verum quando actor
tamen possidet reus non vel si possidet possidet vi clam vel
precario quia de precario seu abigente si eum ab alio possideret
posset agere hoc interdicto de quibus in persone l. ii / et si possessor qui
possessorem de possessione expello vi clam quam clam ingressus sum precario
in partibus vel ꝯcessi de possessione veniens ff. Ju. / et queritur hic
In an ꝯ infamante competit hoc interdictum et videtur quod dicitur mala
fidei possessorem ut Ju. si ꝑ diffamacionem non impedior in possessione
tunc non competit / Sed quid si sum in possessione non eligendi actorem
in aliquo loco / vt dicunt c. vltimo an possum agere isto interdicto
dicit si impedior in electione sit alias non / Et valitor ad quod in casibus
hoc interdictum verum / videtur verum casus quando actor probet se possidere
et reum se turbare ꝑ reus autem non probat quali modo ꝯtinuarit
dicit hic ponit 3. primum casum quando actorem ꝯsequitur dicitur modis
possidere quia actor probat se possidere civiliter reus naturaliter ut precario
tamen vel usufructuarius / et tunc si verius possessio est iusta quia
venit possidet ab illo vi clam vel precario pronunciabit iudex uti
possidetis ita possideatis non tamen ita ꝯcessione subsistit tibus / quia
sit esse duarum … partibus sed de ꝯparare qualitate possessionum
hoc distinguit in sit sua / Sed tu probasti te habere possessionem possessionem
civilem ergo pronuncio te ita possidere ut possides / et tu probasti
de possessione usufructus naturalem / et ego pronuncio te possidere
ut usufructuarium vel alium iusti detenti se tenere / Quandoque ubi de iure
non legat ei dignitate possessionis non servat formam videtur si verius
dicat se possidere naturaliter civiliter et verius probat si longius probat
melius iudex ꝯservat formam predictam hic / 3us casus est
quando verius se probat eodem modo possidere et tunc ille qui pluriores
testes probet obtinebit ut hic / Si autem sunt pares probaciones
tunc qui probat de antiquiori possessione obtinebit hoc verum nisi
alter iustificaret possessionem suam ante eius titulo / Si vero et verbo
probaciones pares sunt videtur in nova littera ista quod iudex ita
debeat pronunciare uti possidetis ita possideatis ut dicit ꝯda

sed non videtur hic locum quia sit impossibile est quod probaverit se utrumque
in solidum possidere ut habetur ff. de acquirenda l. duo volt dicit ¶ Si sunt
utriusque partes sic probationes ~~tunc que probat de antiquiori~~ et paritas
temporis et nature possessionum iustificat contitulo | Et quod constat quis admodum
probavit de sua servi contra et prior | Si non constat de primarius
uti possidetis ita possideatis sed dicitur quod hic non valet quia ista sunt
impossibile continetur scilicet quod duo in solidum duo eodem possident
ff. de acquirenda l. duo | Ideo alii dicunt quod probationes sunt
pares sorte dirimendum | Alii dicunt quod dividendum quod non placet de possessione
respectu | Et ubi supersedeat iudex | Ideo dico in hoc casu supersedeat
quia super re ista non potest fieri sententia xi q. iii contra hec licet causa
sua continet impossibilitatem | Et probatum dicimus declarari ff. si
sunt vendicet l. si uti 4. si que | sed probationes sunt dubia
fiet declaratio et hic verbum inde iungendo totus pone hic dicitur quia
firmandum est pro quo hic titulo | Item si constat quis admodum
probavit contra eum est pronuntiandum eius probationes sunt ubi nullus
ostendit titulum et utrumque et omnino sunt equales ut apparet quis admodum
probavit sorte dirimenda | Et ut ista statim inter quomodo modo de pro
nunciatione concludas | 3° contra quia actor probat possessionem et reus
et reus non probet qui probavit vincit ut aut cessat desistat | sed
ut in fine non tenet | 3° admittere turbatoris probate | sed
contra quia actor et reus constat duobus modis possidere pure sed contra
civiliter reus naturaliter pronunciat actore possidere civiliter et reum naturaliter
| 3° quod utrumque scribit eodem modo possidere tunc quod de iure solet et c.
probat obtinebit nisi alter iustificet possessionem contitulo si sit pares
in probatione et tunc contra actore pronunciabit | Et non constat quis probaverit
supersedebit | Sequitur ad hoc capitulo | Item non quod interdictum uti
possidetis datum possidenti quod vertitur ad id quod prius est datum
ex tunc datur hoc interdictum et possidenti et datur est adipiscenda
| quod est dicitur in hoc interdictum retinendum utrobi | Unde interdictum utrobi
datur pro rebus mobilibus sed uti possidetis pro immobilibus datur
interdictum utrubi pro retinenda possessione rei mobilis | eum continetur
ff. utrubi l. una | et opponitur utrubi contrario ubi | et ubi ponitur
capitulum utrum pro que est apud quem res mobilis est et non solum
datur hic interdictum possessori sed contra quod possessori et ideo contra possessionibus
in eorum competit hoc interdictum ff. uti possidetis l. ultima

Glo sup verbo toc fauencie sequitur quam remittit et aliter soluitur
hic toc fauencie sibi conparandam et sic hic capitur sua nomine
tocius et non in persona procuratoris Et q d de religiosis domibus constitut
et de capell non dilectis de clericis quelam [illegible] glo venit de [illegible]
dt / dt ut ibi dictum est / et q dicit mag que magis [illegible] con
tipienda sunt hic verba in persona procuratoris ut fundia / facit q ut
P pt dici q ecclesia non [illegible] tenetur deserat solepte quia in nemio
q quis conparatur monasterium et non procurator de [illegible] vesti [illegible]
defensionibus sopite et de sepl i [illegible]

Item expectatur q si sit [illegible] ubi dicit q constat [illegible] q ubi viri et mulier qui negat aliquem filium suum nisi legittimis indiciis et [illegible] ostendat / Et dicit ibi non probat se filium ut erat in possessione filiationis et [illegible] ipsum etc credebat et parentes ipsum filium esse negabant

Et dicit que negat filium et non esse in possessione filiationis tenetur sepeo filium an non

Veritas Si qui voluit aliquem filium nunc eorum reputatum
non tenetur postea alii corpus mutari quam / talis diuiso fa ubi qua
vero / Quidam civis tibtum de voce quadam genubrani
tenuit per septe annos dicit interim pleraque sustepit prefinum
vero abuso recedens adipum no post multum tempus est reversa et in
domo ipsius filium pepit dicens quod illud susteptissimum vir aut
dicebat quod filius eius non esset / cum per septenne steterit cum eo
ut concepisset corpo / tandem deinde instantia mulieris suum filium
recognouit nolo et tenet ille ut filius habat / Deinde mortuus
est ille et / tandem sunt ve eu sophia nepote ipsius
que erat filia [illegible] sorte hui erat pat notarius et
et patre puelle [illegible] fuit dicte puella [illegible] vmaost [illegible]
arrabat [illegible] per grandi [illegible] et dicta / Erat aut ipsum
et iuramento firmabat quod ipsum non sustepisset corpore
sed cognouisset alio / et tenebat iurisque eius iuramento esset credendum
Et propterea considerat quod cum habat predicto abambobus fo q
[illegible] est ut quamquam sua bote diluende pt constat est i eius
casu [illegible] valent testio in filiam / Et ideo tu [illegible] facere [illegible] [illegible]
filius et nepterius ipsius non pt hic [illegible] aliq [illegible] facere esse
[illegible] q solum

Item expectatur q si sit [illegible] ubi dicit q constat dicit testium q probat aliquem legittimum filium famaltere [illegible]

Alterum in septennium et [illegible] sunt presupponit et septe filium suum
non esse [illegible] dicitur [illegible] alii adserens / Propter [illegible] [illegible]
non [illegible] dixisse [illegible] [illegible] nisi / et hic per [illegible] mulier
que postea iuravit quam [illegible] minas quas pater sophie
inferebat illi / eo quod [illegible] contrahebat nisi eo duceret
uxorem ut [illegible] in antiqua / Papiae camitoris suos
ut in antiqua / Recognouit de clericis [illegible] [illegible]

infirmat et declarat per inquisitionem quae fit in curia et loquitur
in confirmando vel dicit in veteribus cum iam dimissi cum tunc loquitur
de probatione quod plus gerit antique
Allegatur quod filiatio probatur per nominationem filii ab aliquibus ut apparentibus cum probationibus institutionem et ista duo respondet quod sit nominatio
et institutis nam sola nominatio non facit eum filium C. de heredibus instituendis l.
si pater et in glossa super illud este bolt per a. ff. ¶ Secundo non
probatur assertio quotidianalis facta ab aliquo sine alio negatione facta
ab eodem in iudicio cum eadem condempnatio facto ut dicitur et cum testificatio non
creditur quod est non lex beatus est suffragante ceteris institutionibus ut ff. de
de probatione non expressis ubi dicitur denominatio per explanationem ut probatur ut in l.
non invenitur C. de probationibus non probat filiationem ¶ Et facit vero C. de heredibus
instituendis si pater ¶ Et quis illum heredem instituit quem filium putabat
filius sed non institutus eo postea probato aufferit ei hereditas
Item non ipsius consuetudinaria confessione impedit minoris confessionem probationis
cum est contra de eo qui cognovit consanguineam uxoris sue distinctionem
Item videtur quod non est credendum quod quisque sua voce debitorem potestatem
est in causa cum ipso valeat testificatio in firmans ¶ quod et sic facile
est sit presumptio duplex obicit quod pro dicto patris et pro matris
videtur dicens quod presumptio est de probatione quia C. de non numerata pecunia
et non nam sit credendum assertioni aliquorum quod aliquis non sit eorum
filius et qui filius fuisse unusquisque fortius credendum est quod
aliquis sit filius eorum quam filius sit licet contrarias ¶ Et non obstat
presumendum est pro primo dicto scilicet patris qui primo negavit illum
esse filium suum ut patet in integrum quod prius tamen non sit verisimile quod
in filium suum cum sine quod dimisisset et si fuisset filius non potuisset
esse quia visitando eum in mora fuisset per eos dicitur super asserte et
videtur quod primo dicto testis credi debet non autem ¶ sed in contrarium probato et
detestabilis contra ¶ Et ideo primo dicto patris credi debebat
et etiam si eum filium negabat ¶ Ex quo adhaeret vero et glossa non
solvit dicat quod secundo dicto patris credatur contra quam secundo et per
dupplicat indubitabilem ¶ Et quod maior datur fides assertioni quam
quam non iurate et in primo et tunc ¶ Fortasse ubi primo affirmavit
quam iuramento postea negavit tunc iuramento dicitur potius stand
est negationi iurate quam simplici verbo ¶ Et quod dicit quod sunt
filiationis statur simplici assertioni ¶ Et Hostiensis reprehendit textum

q dicens quod filii tales suscepti non debent favore | quia sunt
nulli et ideo dicit glossa super verbo assertionem cavit et presumptiones
contra quas fertur sententia pro prelatore pro quia tractaverunt ut
filias pro femina tamen ~~tercio induunt presumptionem~~ | sunt quod dicebat ut
filii et nomine et tamen tercio induunt presumptionem violenta quod
pro filiis contra istas presumptiones elidit inductio intellectus et
contra quo ista uxor apud dixit se istum suscepisse quod non pre-
sumebatur postea asserere quod non precompta humilie filii | non
infirmitatum apparitione puelle ut patet in antiqua | timor eius
filii visus magis est apparente ff quod magis ca. l. isti idem

¶ Quoniam contra falsam | iudex dicitur hic novum vel duos viros idoneos
qui scribant acta iudicii | alias si quid dissentiat consiliis
presumptionem puniet ut videtur sibi super processu nisi contra pars
tacite vel alias luna diminuta constitur et sunt hi contra propositum
questionis pro ibi statuit ponit contra | et ideo ibi motivum scribentium
veritatem iudicii ipsos non sumat ¶ Congregatam talio quali
sunt velatum in eo | quod sepe contingebat cum agitari | cum iudice
ordinario vel delegato coram iudice vellet probare modo adversarius
testis | vel ad confessionem suam vel ad aliquid aliud dicebat verum
id fieri non debere | quia lis non erat contestata | et ex parte dicebat
negativa | cum probari non poterit quod negatum | sunt per rerum
naturam nulla sit probatio | et sepe contingebat quod propter iniustitiam impossi-
bilitatem innocens succumbebat | quamvis petitio sunt in talio
super hic prejudicii | considerat quod iniquitas non debet prevale-
re equitati nec falsitas veritati ¶ ideo statuit sunt iudex habeat publicam
personam ¶ vel duos idoneos viros qui universa acta iudicii con-
scribant | et quod alia acta que sunt conscribenda || scilicet citationes dila-
tiones recusationes exceptiones petitiones responsiones interrogationes confessiones
testium depositiones instrumentorum productiones interlocutiones appellationes
renunciationes conclusiones | et cetera que occurrunt competenti ordine
conscribenda et in illis conscribere actorum designet | loca tempora et
personas scilicet a quibus fiunt | firmiter coram talibus vel in quorum presentia
fiunt et alia || et vult quod copia actorum partibus tribuatur | sed
originalia remaneant apud scribentes ¶ Et si super processu

Oz p & adquid
fuit ista cata

¶ Sed pone ad quid sunt ista acta ¶ Ipsa videndo dicit quod ista acta
scripta sunt ut si dubietas super processu iudicis emerserit veritas
per ipsa valeat apparere et ut pars deferatur iudicis discretioni et
innocentia per iniquos iudices non ledatur ¶ Iudex autem
per se iudicis nunquam statutum istud non facit acta conscribi numquid
veniet aliqua pena puniendus Et si esset puniendus quibus
punietur Dic quod punietur ad arbitrium superioris tamen hoc non statuit
ipsius processum nisi contra apparebit plures probationes
¶ Contra falsam abbatis assertionem haec decretalis sit ponere quod oblatus
erat libellus iudicii cum vero recepisset iudices ad iudicandum vocassetque iudices
assignavit terminum ad audiendum sententiam vero negavit litis contestationem eiusque
de tam iudices quam [illegible] asserebat tamen negationem probari non poterant
[illegible] ¶ Iudices sicut si essent plures quam tamen
eis creditur [illegible] de [illegible] processu plures [illegible] sufficientia
[illegible] aliquam [illegible] ¶ Innocens qui credit omni verbo
[illegible] quia innocens est potius est absolvendus nocens quam
condempnandus innocens [illegible] absentem [illegible]
est [illegible] quam [illegible] allegat [illegible]
[illegible] ¶ Statuimus [illegible] forma [illegible]
equale [illegible] ¶ Adhibeat [illegible] ut [illegible]
publica [illegible] publicum [illegible]
publice [illegible]
[illegible] ¶ [illegible]
[illegible] sufficiat [illegible] postea [illegible] ¶ [illegible]
[illegible]
[illegible] ¶ [illegible]
super [illegible]
[illegible] qui [illegible]
est ¶ Competenti [illegible] non [illegible]
est [illegible]
[illegible] possit
[illegible] ¶ [illegible] iudicum [illegible] et
illos [illegible] acta [illegible] ¶ [illegible] in alio
iudicio eis credetur si plures essent [illegible]

no isti aliter probetur presumatur quod fuerit sic actum an vero
si constat actum presumatur vel actum vide quod dixi de officio delegati
in prima parte super verbo post primum
¶ Nota quod negativa non est probabilis per se nisi directe
sit est per eius vel effectus suum eiusdem negativa ... directe
probo est quia eius 2 et 9 ... accidit ¶ Et indirecte negativa ...
probari potest in ... extensione et hoc tangit summa ...
¶ Item considerato ... non ... non debet ...
... licet iniquitates equitatem ... c. ... 2 in
q. iiij c. ... ¶ 3o no quod acta iudicii debet conscribi a tabellione
aut duos viros ydoneos quos conscribentes debet iudex assumere
... q. ... acta que conscribi debent ¶ Item conscribentes debet
designare loca in quibus acta sunt tempora in quibus gerunt personas
a quibus et in quorum presencia fiunt ... iudicii ... ¶ Iste
acta iudicialia ... et ... partibus ... faciunt
nota ... ¶ Item acta originalia debent apud conscribentes re-
manere non apud iudicem ... ¶ Videtur quod acta
debet conscribere publicum notarium vel duo ydonei viri ¶ Et potissime
... quod sunt plures iudices qui precedunt ... non sunt ibi
notarii vel duo viri ydonei qui conscribunt acta ¶ Cuius si dicunt
plures iudices aliquid ... coram se eis credere et videtur quod sit
... de uno iudice loquitur ... ¶ ... in pluribus
... quod super ... pendente ¶ iudicio
... eis ... credere non debet quia sicut deponendo reputarentur
... iudex et testis quod esse non debet in q. iiij ... ¶ Sed
si ... non pendente ... eis ut puta ... est apud alios ...
credit ... detestabilis est ... qui adulterat
qui non ... detestabilis ... est ... super ... per ...
... super iusticia ... non audirent ... testificaret super ipso
facto vel est ... quod dicant se ... ¶ Item
videtur debet assumi notarium vel duo ydonei viri qui conscribant
acta ¶ Et quid ... cum ... est quod isti ambo scribant quemadmodum
dicunt quod sit ... scribet ... qui non
faciunt aliquid ... omnes ... c. ... ¶ Preterea ...
et ... sufficiat si ... scribat ... se subscribat ... testificet

cor[am] eo fuisse facta p[ro]b[a]t[ur] fa[cit]. c. cum abbas de re iudi[cata] li. vj
vno plus ¶ de hoc in quod post[ea] s[e]c[un]dum q[uod] scripsi ut p[ro]ueni[t]
p[ro]p[ri]a eius scribere ¶ s[ed] ille qui ip[s]a manu no[n] scribit p[er] sigillu[m]
ut subscriptione[m] sua[m] ut alio modo suo voto facit quod
sua[m] autem factum est auc[toritate] de admi[nistra]tor[e] l. tutor. C. de confess[is]
bona cum una facimus quibus auctor[um] inpr[e]t[e]ndu[n]t de p[ro]b[ationi]bus
li. vj ¶ Item cer[tum] quibus tabello cau[sa]s palam fact[as] auctor[um]
p[ro]b[a]t aut de tabellionibus q[uod] nec s[e] p[ro]b[a]t est in electionibus ubi hoc
solus p[ro]nunciat electionem s[ed] de elect[ione] ingeneris ¶ Utrum ti[m]e[n]dus
p[ro] officiu[m] istor[um] co[n]uenditur autem b[re]uiter sumit ... est q[uod] iust[us]
iudice mandate testes p[ro]pter vitare no[n] p[ro]post ¶ Iudex aut[em] qui
h[abe]t inquire[re] et ...dare ... ... teste[s] et p[ro]t.
tape et ... testes ... detestib[us] nullo et deponis super
h[oc] ¶ ¶ Itemq[ue] acta p[ro]bent plene dic[itur] in eod[em] iudicio no[n] est
dubiu[m] quod p[ro]bat ¶ ¶ s[ed] in alio iudicio distingue aut qu[e]rit[ur]
acta i[n] uno iudicio p[ro]ducta in a[lio] iudicio p[ro]bent an[te] ve[ru]m
in alio iudicio ... cum actor[um] de p[rim]o d[icitu]r q[uod] p[ro]b[a]t ... q[uod] p[ro]bat
... ... cum actor[um] de p[rim]o d[icitu]r q[uod] p[ro]b[a]t ... q[uod] p[ro]bant ¶ ... talia
... cum public[a] auctor[itate] ut ... dicit[ur] q[uod] p[ro]bant de s[e]c[un]do d[icitu]r q[uod] ...
acta ordinaria et acta decisoria acta ordinaria sicut est
libelli oblato lit[is] c[on]test[atio] ¶ ... si p[er] instancia talia esse p[ro]ueni[t]
et ideo no[n] ... cum actor[um] de iudi[cio] significauit ¶ si aut[em] no[n]
p[er] instacia ut puta q[uod] alius iudex subrogat[ur] tunc quia
subrogatus censet[ur] idem c[um] priori ... ... actor[um] ... c.
libro ¶ Acta aut[em] decisoria sic s[un]t attestaciones aut s[un]t public[e]
... sed[e]m s[ed] ... p[er] ... ut publice[n]t[ur] nisi eo ...
q[uod] no[n] ... c. albericus ¶ ... ... confessiones ... facta[m]
fidem dicit est ... ... casus ... ... alios.
acta ... de re iudi[cata] c. ... ... succedunt ...
et si cor[am] p[ri]mo iudice aute[m] indict[is] acta origi[n]alia i[n] publica
forma ... ... est ... ubi ponit[ur]
... integro ... ... plus ... ...

¶ Videat[ur] glo[ssa] s[upe]r ... videt[ur] quod tam i[n] ordinario iudicio qu[am]
i[n] extraordinario ... acta ... ... quo ... iudicio
extraordinario videt[ur] ... ... cor[am] de ... ...
legato ... cor[am] ordinario iudice ... ...
i[n] ... iudicij ¶ s[ed] ... ...

... ... omnes testimoni[a]
... ...
... no[n] ... nisi
... ...
... ...

i de acta i quistionis et supplicis ¶ Videatur quod sequentem q
infert vole requirit ¶ Videtur quod acta debent conscribi
per tabellionem vel per duos viros probos composito quod colligitur argumentum
quod tabellio equivalet duobus viris quo loco eius duo
assumuntur alibi videtur quod equivalet tribus ... quia ... potest ...
... aut ubi si non ... notarius loco eius tres testes
ponuntur in initiacione faciende adminiculanda perscriptis vel ipso
... contestatio est et composito quod infert quod plus creditur scripture
tabellionis quam scripture ... vel aliorum iudicis ... scripture
iudicis non creditur nisi habeat testium subscriptionem ... quia tabellio est
privatus ¶ Ideo creditum est instrumento suo ... ad audiam
... illud ... quia alia ... est ... audientes principis
qui habent ... in ... instrumento pelli ...
de quo dictum est ... post cessionem ... ¶ ...
... credit instrumentis principis ... de fide instrumentorum
co dilectis ¶ Et ... acta iudicia credit scripture tabellionis
¶ Queritur quod ... scriptura tabellionis ... in actis testes
subscriptos ... quia in iudicialibus non est ... testium subscriptio
... in extraiudicialibus puta in contractibus ... scriptura
... credit ... testium subscriptio ...
... de fide instrumentorum ... adheret ... aut ... que
videtur sufficere tabellio vel si tabellio non est duo idonei ...
... quod ... testium ... fiat ... quod ...
... testium subscriptio ... qui ... designando
loca ... et personas ... intelligit ... personis ...
fuit ... designari debent ... quod potest ... colligi ...
signando personas ... quas acta fuit ... non faciat ...
... quod acta ... per tabellionem ... non ... testium
subscriptio sicut est textum ... ¶ ... opus est ... dicat
... vel ... testium subscriptio ...
¶ Nota videtur quod super ... acta ... de duobus ... dicit
quod acta debent conscribi ... quod acta ... conscribi ...
... quod ... super ... acta ... adque ... videtur
ut appareat quod ... sit ... dicti ...
ut appareat ... de ... posuisti ... dicit ...

citationes et relationes nuntiorum citationum sive hostium vel precepta seu
mandata delegandorum sic sunt tenenda non fuerunt recepta et tamen debent valere
declarat libri [illegible] quod est preceptum delegandi sic est tenenda
facienda ponatur nuntius vel media aut citatio quod est [illegible]
non scribitur nuntiat. Demum quis causa eadem querit utrum credendum
sit iudici dicenti quod [illegible] sit citata et hoc quod sit contra [illegible]
nuntio credit ergo et iudicio credi debet. Ibi dicit quod consuetudo
est in Lombardia quod nuntio non creditur nisi publico nuntio hostis
dicit hoc consuetudo probat quod credit nuntio [illegible] de cap. cum
parti. Item dicit dilationes querit quod quanto spatio concedat
quibus dilatio dicit est arbitrarium [illegible] instantiis et
temporibus arbitrariis de cap. cum sit venia. An ista dilatio debet esse
peremptoria dicit quod quod nisi hoc fiat ex causa vel de dila[tione] [illegible]
adquid scribitur dilationes ut sciat an citatus comparuit in termino
si non tunc est contumax et potest excommunicari vel actor mitti in possessionem
[illegible] citatio non [illegible] ut missionem pati [illegible] possit excipi
in [illegible] sat [illegible] deponi [illegible] nisi post trinam
citationem vel unam peremptoriam de [illegible].
Videtur quod super verbo recusationes colligit quod recusationem dandam in | colligit recusationem dandam
scriptis sit de cap. [illegible] et c. cum spatii. Et quis est effectus | in scriptis et quis sit effectus
recusationis [illegible] effectus est quia ea proposita non procedit [illegible] | recusationis
[illegible] donec de ea recusatione constiterit et iudex non admittit recu-
sationem [illegible] si fuerit [illegible] quod [illegible] publice
[illegible] de off. deleg. super [illegible] et ista quod solvitur
illud quod tractat [illegible] de cap. cum spatii ubi dicitur non recepit [illegible]
quod processus [illegible] iudice suspecto sit nullus [illegible] nisi fuerit
[illegible] de causa recusationis qualiter iudex recusatur ut suspectus
[illegible] de off. deleg. c. suspicionis [illegible] quod dicitur [illegible] recusatio
[illegible] dicatur exceptio [illegible] ordine [illegible] non permittendi
esse recusationem aliis exceptionibus [illegible] exceptio [illegible]
[illegible] iudicis [illegible] de ista in ple [illegible] dicit [illegible]
[illegible] Videtur quod super verbo exceptionis quod [illegible] fuit | colligit ordinem qualis
quod exceptio est danda in scriptis et est redigenda in actis et | sunt hic exceptio et
[illegible] exceptio [illegible] ponatur [illegible] iudice [illegible] adversarium | quis sit effectus eius
[illegible] et [illegible] exceptionis [illegible] iudex de [illegible]
[illegible] de off. deleg. [illegible]
[illegible] de [illegible] exceptio est cognoscenda

qua ordo iur[is] p[er]mittetur et deinde co[m]p[osi]ta | Demu[m] q[uod] colligit
p[er]ordine ... q[uod] ex [illegible] totu[m] quod p[ri]mo est p[ro]ponenda excep[tio]
de suspic[io]ne iudicis q[uia] recusato iudice nulli[us] alius excep[tio]
p[ro]cedit et illa no[n] p[ro]babit[ur] postea alie dilatorie p[ro]ponat[ur] p[ri]ma
[con]t[ra] adu[er]sariu[m] ut [illegible] et [illegible] sup[er] libris | Et quid si iudex
statuet t[er]mi[n]u[m] ad o[mn]es dila[tori]as p[ro]ponendas ut p[er] [illegible] de excep[tionibus]
pastor[alis] | Quidem debes o[mn]es dila[tori]as p[ro]pone[re] t[ame]n [con]t[ra] iudice[m]
qua alias [et] ei[us] [illegible] p[ri]mo loco p[ro]cedit sup[er] iudice[m] recusa[tio]
pedentibus aliis qua[m]uis [illegible] sit [illegible] recusacionis eo quo
illa est p[re]iudicialis quia ea [pro]bata alie postea locu[m] no[n] h[ab]eat

Petitiones quid [et] quare petic[i]ones pet[itur] seu libellus [illegible]
in scriptis | dicit ad h[oc] ut app[ar]eat [illegible] possit ferri s[ente]n[ti]a
de s[ente]n[t]ia [illegible] | [illegible] sit talis [et] modica [illegible]
[illegible] Item ut ap[p]ar[e]at an libellus sit apte [con]ceptus deinde [illegible]
[illegible] Item ut reus possit deliberare an velit cedere uel [con]tendere
in q[uo] [con]c[e]rnat[ur] [illegible] petenti [illegible]
[illegible] demu[m] [illegible] an libellus sit
[illegible] | Responsiones quare sunt [illegible]
responsiones [illegible] ad peticionem litis [con]testo h[ab]eat de lit[is]
[con]t[estatione] [illegible] | Interrogaciones dicunt[ur] [illegible] [illegible] quas pone[re]
actor sup[er] quo [illegible] reo [illegible] ponit [illegible] iste
posiciones sunt adminiculato[rum] cause [illegible] [et] reus
[illegible] credo uel no[n] credo [illegible] est [illegible]
[illegible] est [illegible] debitate [illegible] sit uel no[n] sit [illegible]
ad posiciones ~~sunt adminiculato[rum] cause [illegible]~~
~~[illegible] credo~~ sit lit[is] [con]testo ut [illegible] de lit[is] [con]t[estatione]
[et] interrogaciones [illegible] sunt [illegible]
est in c[apitulo] [illegible] de [illegible] | Cito sup[er] [illegible] [con]fessiones
dicit no[n] solu[m] [con]fessio [illegible] s[ed] [illegible] taciturnitas [illegible] [illegible]
tacens [con]fesso h[ab]et[ur] dicit [illegible] ut [illegible] si postea [illegible] de [con]fess[is] [illegible] ubi
[illegible] tacens [con]fesso h[ab]et[ur] [illegible] est [illegible] [illegible]
no[n] [illegible] [illegible] [con]fessiones [illegible] post re
[illegible] [illegible] de [con]fess[is] [illegible] | Interlocuciones
ad h[oc] [illegible] interlocuciones [illegible] appareat an sit [illegible]
[illegible] indicata [illegible] cessante [illegible] sit [con]sideranda
[illegible] [illegible] dissi[illegible] [illegible]

sit lata in scriptis nominesque ipse non in[illegible] de hoc et de iudi[ce] et si
prima ho[die] [illegible] aut in [illegible] [illegible] inviti iudicatum de hoc debet
proferri. ¶ Renunciamus. nam postquam renunciatum est probationibus
postea non [illegible] ulla admittitur [illegible] ut allegat ut in [illegible]
nisi [illegible] vel moveat iudicem ut [illegible] pastoralis
Loca et tempora. in quo loco quo die mense anno / et talia acta debent
esse [illegible] [illegible] integre [illegible] possit [illegible] [illegible]
[illegible] integre [illegible] [illegible] omnibus casibus [illegible] [illegible] ipsis et
[illegible] ¶ Videatur quod super hoc neglectum / habet si iudex
negligenter observaverit ista constitutione punietur pena arbitraria per
superiorem. et ideo si per [illegible] ut negligentia iudicis [illegible]
[illegible] admittitur de [illegible] quod [illegible] negligenter [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ut [illegible]

¶ Videatur glo[ssa] [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] iudicis processum
iudicis non stat nisi quantum constat per publica acta [illegible] declarat hoc
[illegible] ubi [illegible] [illegible] et [illegible] iudicis quod [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in qua [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] tunc iudicis
si constat de processu / si [illegible] ordine non [illegible] nisi constet [illegible]
[illegible] et [illegible] non aliter [illegible] [illegible] nisi [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] qui [illegible] [illegible] aliud ubi [illegible]
non [illegible] [illegible] [illegible] ¶ Et quid si acta iudicis

sint deperdita [illegible] tenor [illegible] probari per testes [illegible] quod si [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ¶ Et
pone quod episcopus [illegible] aliquem [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] non adsit testium [illegible] [illegible] [illegible] est quod [illegible] [illegible]
[illegible] c. post [illegible] ubi [illegible] ¶ Et aut [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] quod debito [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible]
¶ Et pone quod [illegible] ille quo debent acta [illegible] appareant se
omnibus actis subscripsisse [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] probari
non possit / [illegible] quod non [illegible] admittitur [illegible] [illegible] [illegible]
c. post [illegible] [illegible] [illegible] ¶ Et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] testes [illegible] de probationibus l. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] post [illegible]
[illegible] l. i. [illegible] [illegible] quod [illegible] est [illegible]
[illegible] fide [illegible] [illegible] [illegible] l. [illegible] et
[illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
testes [illegible] [illegible] dictum est [illegible] c. [illegible] [illegible] [illegible]

ystitue de articulis apparet qualiter modus procedendi in ego aliorum ac
apostolico usque ad finem quia pro loco dicitur titulus procedendi per ordinem ut ibi
dicitur / Quinto queritur quid dicitur si sententia lata est utraque parte presente
vel presentibus procuratoribus partium a qua non est appellatum sententia transeat
in rem iudicatam / tunc presumitur propter quod si aliqua pars vellet eam impugnare
non processus non dicitur audiri / quia presumitur quod omnia sunt bene acta
quamquam tunc sine nichil dicit Baldus vult dicere salva veritate
[illegible] quia si ipse [illegible] processus debet non est sententia esset
nulla [illegible] sententia nulla aliqua [illegible] non possit
et si lis non [illegible] sit lata vel dicitur servata / ¶ Concludens ergo
glosa an presumatur pro sententia iudicis dicit Io. si constat de processu presumitur processu
sed si tunc actus tunc presumitur pro sententia. Si autem non constat de processu
non presumitur / tamen vult presumi quod bene sit lata. Si non presumitur pro parte
nisi probet / In autem dicitur quod sententia est lata utraque parte presente
vel presentibus procuratoribus si ab ea non est appellatum presumitur pro sententia / tunc si
[illegible] aliquis intentum [illegible] non appellavit dicat
sententiam iniustam et super hoc petat exhiberi acta protestationes et alia
ut in ipsis appareat iniusta sententia non est audiendus / Et si de
facto [illegible] produxerit acta litis [illegible] non probare sententiam iniustam non
tamen [illegible] sententia [illegible] dicitur quod si iudex in sententia
[illegible] per a et b testes sufficienter probatum et nichil probet per illos
testes presumitur pro sententia [illegible] in [illegible] ad Bald.
/ Et quod si [illegible] sit [illegible] contra opposita audiat si in sententia sed quod
per a et b esse probatum [illegible] tunc non [illegible] facta fide [illegible]
sententia [illegible] dicitur ad Bald. / Et
[illegible] sunt sententia apertum / Sed hic iudex non plura quam si debet [illegible]
est [illegible] quia non facta litis [illegible] ut est lata de servatis.
sententia est [illegible] / Ideo [illegible] potest non validat / Sed
[illegible] est quod sententia lata est contra in litigantes et ab ea non
est appellatum taciturnitas potest validare [illegible] aut in
telligitur quod contra ordinem iudiciorum et sententia ista / Ideo taci
turnitas potest eam non validat [illegible] non obstat
[illegible] vulgari [illegible] in qua [illegible] non
tamen quod [illegible] probatorum [illegible] improbata fuerat [illegible] tunc
quia [illegible] est [illegible] / ¶ Totis [illegible] quam tenuit
[illegible] Paulus et Io. [illegible] quod constat pro sententia distingue
aut fuit appellatum vel fuit appellatum si a quo est [illegible]. De primo

cum que sunt apertum et apparentem sunt sententia duplicat impugn-
primo quod defectum ordinis iudiciorum quia dicit quod lis non fuit contestata ut
aliquid aliud est de ordine iudiciario obmissum. Non possunt
probari nisi probet contraria ut hic cum sunt causa // Aut alio
modo impugnat sententiam ut puta quod defectum cause, scilicet iudex non
condempnavit reum iuxta ego dico eam esse [illegible] [illegible]
tum tunc actor qui in principio debuit probare [illegible] etc. de usura
appellationis probare, et probata ut contrarium impugnata causa [illegible] de [illegible]
[illegible] ad sedem ut [illegible] probandis [illegible] [illegible] causa [illegible] // Et
idem si appellat actor reo absoluto, scilicet quod actor debet probare qui
debuit intra principium probare [illegible] [illegible] qui ad iudicia [illegible]
[illegible] libri. ¶ Secundum causam est cum non est apertum ut est apertum
[illegible] est dicta // tunc si [illegible] impugnat quod defectum cause et
non [illegible] [illegible] appellationis ut non [illegible] impugnat [illegible] sine [illegible]
[illegible] pastoralis quia contraria [illegible] // ¶ [illegible] quod defectum ordinis iudiciarii
tunc hic probare [illegible] negativa contraria possunt contra partem [illegible]
appellantis ut appellantem defendentem [illegible] // [illegible] quod [illegible]
[illegible] probandi [illegible] // et intelligit [illegible] // non [illegible] [illegible]
taciturnitas valideret processum nullum // scilicet taciturnitas [illegible] [illegible]
probandi [illegible] [illegible] non appellantem // ut appellantem et
defendentem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
de [illegible] [illegible] // ¶ Et si dicas quomodo probabit negativa iudex puta
causam quibus [illegible] non [illegible] litis contestatione [illegible] [illegible]
nisi [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad
sedem [illegible] [illegible] // ¶ Item [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] suppositionis // et [illegible] ordo iudiciarius
[illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] non appellat
[illegible] [illegible] [illegible] non // ¶ [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] // ¶ Item [illegible] ponit alia
[illegible] [illegible] [illegible] tabellio [illegible] [illegible] acta [illegible] [illegible]
illa scriptura plenam fidem dicatur quod illa scriptura continet [illegible]
aliqua dispositione et [illegible] facit fidem [illegible] continet aliqua
[illegible] [illegible] [illegible] non facit fidem // ¶ Et si tabellio dicat libello
oblato litis contestatione [illegible] [illegible] testibus [illegible] [illegible] publicatis
[illegible] iudex protulit sententiam, [illegible] [illegible] [illegible] scriptura probat sententiam
[illegible] dispositione continet sed alia non quia tabellio non potest probare nisi de quibus
rogatus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] libri.

H Xdiuam Qi potest pbari vere deliquisse eius purga° q̄ quo
deliquerit no est admittenda et ponit pba ꝯsuetudine qua
ho ꝯnari prohibet / ibi Violentes / Inregno Bohe
erat tal̄s ꝯsuetudo quod si ꝯtra cl̄icos grauie pbari² tunc
ille tn reputabant insontes si se purgare possent aliquomo
Videbat adno ipa an tal̄s ꝯsuetudo valeret et pp p° ꝯsiderat
q tal̄s ꝯsuet° ꝯstrigeret mandat ꝯtus i pbone huius nega^ue
similius audiat qua tn ꝯpadisse posset affirmatiua pbari
Lex .i. ꝯsue^ue est dessp° c. i. / regni forte ideo no valebat
quia no erat inducta de ꝯsua principis qui potat ibi legem
dare ff de legib l. de quib / Vel dic ꝯ hu thost q̄ erat ꝯtra
naturam rom de qua v g / ꝯstrabendo morie / ideo etiam
p principem no poterat roborari ꝯ ex dic illa pbat² p sacrum
solo ē detestab l. omnib / Atlere sacrum na ut placeo est
suanda de ꝯsue c. im
Allegat² q no valet ꝯsuetudo p qua negatiua pbat² qd
est hm de iura nega^na de cleri ꝯbone / thost sic recitat ꝯsue^te
ymo legem saxonum dicens quod si aliquis arauset de furto
Et ipe velit in sua man iurare se no ꝯmisisse furtu et ꝯpro
uebat² quod ipe teneat furtu i alia man ꝯsultinea qd iudex
credet iuramento Vnet audit² agens si petat i ꝯpiri quod
teneat i reliqua man / redeunt ꝯsiderata hac lege ab aliob sicut
p rub dospiti c. ꝯ prima notte q teptat sponsa sponsa placz
inchoat spam / dicuit adulterium bindicenda / alias dimittit
cam addomina patris Sic dt sc thost adimisisse abundigens
hollandie dupl filia dux debruswik in brouen q fuerant tomites
ꝯsue^do tales tunc est extirpanda de ꝯsue^ue c. p° / Item no
recuit adueniendum ꝯsidularem ubi pt ꝯcludere esse
de purg / canica ꝯstitues / Videtis quod ibi pt affirmatia
pbari no est locus purgacioni / et no q si q fam reo quo
apparet accusator et apparet testes audienda est aug° ut dt
q loca ha alt q i. beata liz c. beniens ergo qu^r i est
iuri q purga° admittet² sup hiis q hunc pbari possunt
q purgaco ducit p̄mo est admittenda in aliquis est

Nota q iudex pcedo i quo
caus h ꝯsue^do ꝯ am
iudex supplicat

et nullus apponit actatem in depositione adhuc | et p(er) deceptionem causa
nos nisi alias et contrarium et tu dilectum equalem legem illa magna
est omni iuri dic vero est debeat materia loquenti ideo est confirmanda
cum ei mala consuetudo non lex debet esse honesta iusta et possibilis
ut di. iiii erit autem lex | Item dicit quo est contra iuri et est contra
iuri quod negat suum piorum nam nulla est pro directa
ff. de primo et de electione bone p(ro) ubi h(abe)t debeat negativa
c. de prob. lator

Cum causam fines diocesis probant plures antiquos testes
testes divisio [illegible] ibi mandamus | [illegible] et
columbrien(sis) erat questio super divisione diocesis | ipsa dicit delegatos
quos instituit qualiter procedunt ad divisionem | [illegible] testes et
famam [illegible] antiqua [illegible] dicit

Limitatione dicit hic gloss. quod limites solent plurimum distingui
per rivulos aquarum per castella et villas quarum pertinentia noscuntur
et limitationes dioc. super [illegible] c. [illegible]

Ideo quia super divisione diocesium credit libris antiquis et in
telligitur istud c. quod iste episcopus erat [illegible] qui con
[illegible] aliquas civitates [illegible] ita quod post [illegible] fugatis
paganis in dubium revocabat et [illegible] ad quam diocesim ille civitates
debebant pertinere et de his loquitur istud c. et [illegible] in his que
sunt [illegible] et [illegible] quod diocesis [illegible] [illegible] ante
[illegible] ut ibi patet | [illegible] appon(itur) quia ille qui possidet
non debet cogi ad probandum titulum sue possessionis [illegible] pluribus
probare non debet [illegible] est [illegible] in iudicijs tollis sicut
est hic quod agit de [illegible] seu [illegible] ut habuisti [illegible]
[illegible] | Item quod [illegible] dubitari super limitatione provincie
[illegible] limitationes provinciarum erant ante tempora [illegible]
sunt limitate provincie ante tempus [illegible] non diocesis nisi [illegible]
diocesis [illegible] ut ibi | Item [illegible] loca erant occupata per infideles
i[n] [illegible] erant [illegible] occupari [illegible] occupas non [illegible]
in [illegible] | Item [illegible] de [illegible] spiritualia [illegible]
occupari [illegible] [illegible] est ibi [illegible] in [illegible]
infideles | et [illegible] in [illegible] non debet
[illegible] cum apud infideles [illegible] cum possessione [illegible]
[illegible] primo | Item ponam [illegible] [illegible] in libro [illegible]
[illegible] est [illegible] sit [illegible]
dicit [illegible] quo [illegible] cum quibus posset [illegible]

quod ibi placet / Item oportet quod eo alia amicta adsunt et
presumptores [illegible] deinde in c. ultimo / et hoc tangit papa gratia et
tredecim in isto predicto concilio publico / xxx q. i. puerit / Item
dicit quod si reperitur scriptura in aliqua totius iure ut capitulo et
statutis / dicit ut dixi vero est de aliis amictis / Sit et scriptura
quod fiebat olim in albo professum statuit et dicit hoc in vero quod antique
scriptura statutis si fuerit per custodia fideli / et dicit hoc ubi de facto
constat non possunt fieri diuisio de novo hoc antiqua fama et
admicta [illegible] qui in inter [illegible] / Et ubi nullus est in posse
tale et in posse non tamen constat de dispositione ut quod sibi propterea fuerit
assignata vel per metropolitanum vel per prelato ad iudicis sen-
tentiam quod fauere quod iuste implodat officium superioris adduximus faciendo
aliqua amicta operatur ut in hoc [illegible] dicit de [illegible]

M Matrimonium reprobari post matrimonium per quas virginitas
puelle probat coram [illegible] sed [illegible] / Item dicit quod si statuto [illegible]
non [illegible] liberum intrare religionem [illegible]
diuisio [illegible] quandam / Et Innocentius [illegible] nunc tu
quandam puella [illegible] contraxit matrimonium quod cum de fide
[illegible] nostrum intrauit / Innocentius respondebat eum dicens
quod ipsam carnaliter cognouisset / illa contra virginem et intactam
se esse asserebat ad probandam virginitatem / quasdam mulieres
induxit / quae per aspectum corporis eam virginem esse dicebat
/ Vir vero illas matronas reprobare volebat / quaerebatur nunc possit
papa [illegible] mandat quibusdam iudicibus quod eius puella illa ponat
[illegible] in illo monasterio quod intrauit / ut ibi usque ad finem
causae volebat sedere [illegible] / Et postea recipiat ab [illegible]
probare vult quas inducere voluerit / mulieres illas / quas
induxit puella ad probandam virginitatem / Item et alias probationes
hoc negotium [illegible] quas utraque pars produxerit [illegible]
et quia dicit [illegible] saepe manus fallit [illegible] obstetricum / Ideo
mandat iudicibus ut adhuc honestas matronas et in hoc
prudentes deputare procurent / ad quarum cognitione dicta puella
virginitas [illegible] sit inuenta

Contingentes in [illegible] de officio delegati [illegible]
Obstetricem [illegible] et de [illegible] tractat hoc [illegible] de quo
[illegible] de sui [illegible] / [illegible]

Nota quod iudex respecta semel probando se continua a iudicio iterum in
spirit. et hic sit ppt. publicum utr. ne decapiat oculus et manus
obstitua et a. q. i. uet aliqua. Item non in iudex debet
prude, ptibus de loco tuto despo tu loco. Item quod tam in uno li
sunt testes pduci publice atestati de quo j. a. proco c. serres
& t. in v tua. Hostis hic recitat aliqua de arte in hec pos.
pro opinimenta rec. remedia nalia se actant quo possunt
iuriosos aut sunt contite ou t. in i. vitate sunt compte et debet
qualitas delz tornari quia lz eis fieri balica caquin talida
ut lignant lengueta. Videatur glo. quam bidet iste bir petit — obt. replic.
sibi institui tuliem. item non restituit. Et in ppot. idz an bia
restitui s. c. de conquestione et c. contumissia. Et solucio dicit hoc
ideo sunt quod ista dicebat se burgenem iste negabat bizo in se
possessionem habuisse quod si bos erat inchoatus tenuit et ideo non debuit
restitui nec adeo coram ar. in j. de spo tu loco et iste est
bus cas. i. quo resti. impedit et ideo reuocanda est vincitis quo
usq plene decta conistet ne tibi violencia pati posset
quia iudex hic pude dz in quod ipse vitam iff diabus dilusol l. ubi
Item bidetur quod iste bir bolebat reprobare inhes. sz bires glus — hic quod quit repli.
tas reprobavit probet quod bolebat dicere quod erat malefame
et duiose ou ille debeant esse pude hi este et in illo facto
pute infra depo in males statuit ff. de bene ipsi l. i. Et ro
hui iste ro in hec possessioni bir pferit s. c. possessio. Et contra
j. de desspo in publ. cetinebat propria qui si quis accepit. Ubi
tradit possessionem bir dicitur se conuolisse. Videtur Et glo.
hoc est quod uelit non probat passectum se ingen esse. Et pot
spo ad cruendam burgi. Videatur glo. finale. Nunc dicit quod
publicum ingenuitas est magna et bo quia ingenuitas replet
paradisum. et q. i. in pte. consola ua fiducia patrus est deo
tuas heum putans i. auita delendis et pauris coll. in et
est participium alias stitutum. Ite pla ugo ad lege pinctat
iur ingenues reputat quia corrupta est et inita conseruari
non pt et sole burgensis auicola hic. propria q. b. si paulo panta
ti hic publicum hoc l. di quia ca.

Commone. Acta cor. sub prius iudicibus hic sita fidem facit
temporis secundis. De cor. facto loquitur s. de arbitris in prepone

cuiusdam commissionis forum dimembricum ha ibi Alioquin
Inter epm mesburgensem conpte una et abbem et conventu monast
pegauien conpte altera erat controversia sup statu monast et
spoliacionibus q abbem a pdco epo fcis. papa delegavit cam
iudicibus qui processerunt contra mortuum sz ipm iudicet papa
delegavit cam fcis. continebat namqz acta coram primis hita tenere
et papa dicit quod sit. et dz assignari fcis si petent recipi
cetera acta qz q ptes dixerunt proponenda iudices remittat
ad pncipium dni pape. Si no acta recipi no potuit tu no
revocet indubium detestacoe litis sup statu monast z spoliacoib
pdcts recipiat probacones prius de novo z audiat si ptes vo
luerint tractare de compositione. Contra quedz sup hiis valent z tam
sufficientes instrumenta addam quez remittant
Remittat revocat ergo ad senecgo q pt s ut lit prius etc. fo.
Cum no revocet quz phs si revocavit indubium et apparent
originalia illa stantia qz oglo no apparent no credit lit contes
nisi probet. sz hic continebat utraqz ps contes
Nota q acta originalia quaqz remanent apud iudicem de iure
ti coram qz remanere apud conscribentes sup. c. qm. Item acta
que sunt coram uno iudice valent coram alio deg de p. c. qm
Item possessiones prius constat debitis contes quamvis no repiab
mart. Et in alia acta iudicum probant propriam confessionem
licz alit no constet. ut c. qm. Item hic est confessio ubi dictum
est ea iustitiali de iudiciis dispendiosam intelligentes. Item qui
iudex debet reducere contestes ad concordiam si pt. concordat de
spuali sup statu monast compositio interveniente pt ut de arbitris
tu tempore tu iste iudices compositionem pfite no possent sicut
nec cam diffinire. Quia papa utraqz sibi reservavit z hic
tangit q spualis. Et dicit hic iuris. Et mandat aliqui
ut faciat sibi conscribere omnis processus aliquorum cause vel qui
tec post elidi potuerit. si aliquis tunc decepta ea conquo
sunt ius debet i expensis incurrio debeat. Et si est
appellatum si cui est parti ad sedem aptam devoluta ut quod

inclus congnoscit de ipsa quia partes ab observantia iudicii sunt
absolute tunc testes sic bene valent ff. de iudiciis l. [illegible]
¶ Et dicit glossa quod originalia acta debent remanere apud iudicem ubi
apud scriptorem ff. e. [illegible] si [illegible] aliis committit ille postea
tradetur tenet ut hic et [illegible] in principio [illegible] et contra patet
quod atestationes in uno iudicio recepte valent [illegible] in alio
de testibus [illegible] coll. [illegible] et c. de arbi [illegible] istis [illegible]
quod acta in uno iudicio facta non solum [illegible] ab [illegible]
[illegible] acta [illegible] et hic [illegible] non fuerit instantia [illegible] ergo
litis contestatio facta est [illegible] non [illegible] litis contestatio [illegible] sed
[illegible] abolitoria [illegible] aliqui [illegible] renovetur
indubium de testacione litis [illegible] prorogationem [illegible]
[illegible] de novo ¶ Et si [illegible] instantia iudicii tunc
licet acta decisoria quo ad probationem valent [illegible] iudiciis
tamen acta ordinatoria litis sicut est libelli oblatio litis contestatio
non [illegible] sed requiretur nova oblatio libelli
et nova contestatio litis de [illegible] quo [illegible] in c. quia
ff. e. [illegible] est [illegible] intelligatur [illegible] casu [illegible]
ubi [illegible] quia [illegible] alios acta aliis [illegible]
non debet [illegible] c. penultimo ¶ De testibus et ate
stationibus dictum est de probationibus dictum est de probationibus in generali
[illegible] plures species probationum [illegible] de testibus [illegible]
¶ [illegible] potius [illegible] est [illegible]
testium [illegible] coll. [illegible]
de illa [illegible]
[illegible]
¶ Queritur [illegible] quare dicit de testibus in plurali
sufficiebat dicere in singulari sicut de iure iurando ¶ Et [illegible]
[illegible] arbitrariis [illegible] principis voluntate de quibus
non tenemur reddere [illegible] de quo dixi in [illegible] si [illegible] vel
dic quod [illegible] plurali quia regulariter duo testes
admitti debent ad probandum quia unius duorum testium [illegible]
[illegible] c. [illegible] licet [illegible] et c. [illegible]
[illegible] super eo [illegible] ad alios remittitur [illegible]
¶ Secundo quero quare submittitur de atestationibus sufficiebat dicere

de testibus sicut in li. ff. eodem / De tractatu atestacionum est tractatus pre-
terque specialiter faciunt aliqua iura que sunt in titulis in fine et. primum
ubi publicatis atestacionibus dispositum publice super illis ut liceat
personas testium reprobare sive in dictis / Item que sunt in tali ubi
dicitur iudices atestaciones omnes concordare et sic hoc fieri potest quando vult
sic dicit que sunt in una / Item que sunt tam / Ubi super iudices diffinit
tam predicta testatores receptas a primo / Concordam bona iura sed
tamen additamentum preterea premisse que sunt statuimus et tam sed ita
ad una / Ubi tractatur an publicatio atestacionum impediat pro-
ductionem testium super novis vel veteribus articulis et quid in ea
apostolus requirit si habet modum agendi. Reliqua negligenter faciunt
a prima parte preterea / Inquiri docuerit qui possunt esse testes et
non quod docentur qui non possunt tamen certas personas sint prohibitorum
sicut dictum ff. c. l. pro / Et docuerunt quod repelluntur infideles que sunt pro
et lex Infames latrones raptores periuri que sunt corrupte et
tempti que sunt in primo / Cotidie cum que sunt veniens in / Vel alias
laborantes simili morbo ut que sunt personas laicos contra clericos in
criminali que sunt decreto sed non criminali que sunt quoniam et in tam in libro
et in criminali quod que prendit actorem que sunt et si inter se suspecta
consilio que sunt super eo / familiares que sunt in libris / et alias criminosi
tamen non excommunicati que sunt super ea / quod possit etiam testis in presentem
instrumenti que sunt testibus / Questionem an testes qui nominantur
testificari possunt que sunt in tamen et in constitutione / Et an possit
denunciator esse testis in aliis probande que sunt in omnibus / Et an
possit testificari pro eo vel clericus in tali casu que sunt super et
in tali mitius / et quod de iudice que sunt de loco / et quod de patrono
in iudicio que sunt iudici / Item in primum quo testes produci debent
coram iudice nisi certo mittit ad eos que sunt si qui in quo sed recipi
debent que sunt de testibus / Intuitu tamen recipiuntur sive contraria ad
perpetua memoriam que sunt et quisiverunt et in alberte et que
aptibus que sunt tius et qua notanda est prius que sunt testes / et
in quod dilaciones sint producendi et an contra dilacio sit danda
que sunt in tali et in significavit et in ultra terciam / Et quod sigillatim
deponere debent que sunt de singulis circumstanciis examinari

fe tu tam et quod si aliqua copla vermascerit no gonata
fe gptuas ul obscure atestatonces sit depone fe c cu clamor
justicnt ets qualcs esse debent · equid dice debeant q i tra
uico li sup qsagte deponnt fe c quotiens z t· lucz ffor quod
depone · qui pbant afstitie ul coplam fe c ptui suffit
hc p bn textus no dico m c q est zplior ut p i ouma
hmo ti z m ppe c· ti
¶ Statuit no bn nisi quod tria dt que ppe patet ffa ibi
et ut za· ibi ac nulla / ¶ Congregato gsilio matrey statuit
sint uero quod testes no debet gduci ptio / ho q ulli q i teston
assumunt · esse ydonei z fideles / 3o quod testes debent esse
ieiuni qu testiom deponut
¶ Conducant no intendit gphibe gopesas uyciendo stando
z recedendo h bunt de ypt statutu · pbro li bo / Ptio pretes
intrare post fe c quod eis host / ¶ Assumatur si pdicant
apte ul audire qui pcedit gossitio ¶ ieiuna salua q posset
dicit ht bers nilotz ubi sit hoies ipotetes ul indistincti p9 potu
¶ Nota q testes gductas ppretio repellit z uo q tles ppretio
sit corrupti ideo testiom eor no valet in qui gteny i criminali ·
lz o dep b lucz q c lucz z ptim q· v no face no ty gphibet
fieri gopensas pueiciendo q inistrando sibi eis apte pducente
in q· ij g· teny i crimali v ueniunt / Et i de ypt statutu g
ptio li vj / Item hic dicit quod idonei testes dz admitti sed
qui sit qui reputant idonei q 3o indicendo dt illi sit idonei
qui no repellut p aliquia gcepez ex quibus psunt ydonei nisi
pbet gtrariu d ppsup dudu na dictu de testibus gphibitoriu
est / Et quibz admittat qui no phibet i ture ff de testi l· i
pmo tuso / Item dt hic quod testes debeat esse fideles
v· digni fide q timosi no admittitur fe c testiom / Vel dic
si gntilis z co g bram fideles i catholici / ¶ Vz ucq i fidel
admittitur ad teste dic aut ca vtit · inf fideles tm si no ad
mittitur ~~ad testem dr aut ca~~ / aut bettulat aut fideles sit
admittitz / ¶ Aut inf fidelem cui fidelem / z tuc fidelis
admittit q infidelem lz no gtra / sic no z de fideles t·
iudei gi stras ad hetic illomo admittit ut gpano uct
gtra xpianu j de hetic gpan z infideles no admittit i testes
ess i crimbz gcept salico eo q hetc i·c gtra xpianos j de heticis li vj

Item test[is] dz depone[re] ieiun[us] q[uod] d[icitu]r q[uo]d h[oc] dictu[m] est de honestate, no[n]
de n[ecessi]tate ~~tu[n]c dic[itu]r est quare dz ieiun[us]~~ p[ro]pt[er] q[uo]d b. honestu[m]
d[icitu]r q[uo]d dz ieiun[us] ieiun[us] / Et s[ed] si v[er]is dic[er]e de n[ecessi]tate tu[n]c dic[itu]r
[qu]o[d] est quare dz ieiun[us] depone[re] / quia ieiun[us] dis[cr]ete vid[e]t
et iudicat, / Et i[n] corpe aut vero de m[a]nipa[n]s coll[igi]t m[ihi] / Jacobus
dicebat h[oc] locu[m] h[abe]re i[n] ill[i]s p[ar]tibus ubi post q[ua]estionem h[o]i[n]es effi-
ciu[n]t[ur] debiles ut i[n] Anglia de h[ui]us q[uo]d dz s[ecundu]m aliq[ui]s no[n]
de q[uo]d d[icitu]r i[n] sacramento.

Amore d[omi]ni nulla est recepcio test[ium] facta q[uo]d no[n] citatu[m] / e[t] istud
loquit[ur] s[ecundu]m illus decreti i[n] q. i. m[ulti]plicat[ur] [illegible] p[ote]rit dictu[m]
q[uo]d h[oc] p[ro]bat lege 3° [con]cludit 2a ibi ne postea 3a ibi e[ss]e
et 2[illegible] ep[iscop]us Januarius dicebat q[uo]d eo absente fuerit q[uo]d eu[m]
testes recepti / Item q[uo]d h[abe]rent vilissimi / Et io [con]s[ue]tus fuit
duo[bus] p[ar]t[ibus] / ip[s]a in[con]tinenti d[icitu]r q[uo]d si est ita nullu[m] mom[en]ti [illegible]
testes et q[uo]d ita sit p[ro]bat p[er] legem d[icitu]r ne postea obiciant[ur] test[ibus]
q[uo]d p[ro]bra p[ro]pter g[e]sta s[un]t / op[or]tet ut test[ibus] d[e]n[untiatur] adv[er]sario a
iudice mo[ni]to / Et veniat i[n] audiat testes / Si v[er]o venire no[n]-
lu[er]it n[ihi]l[omin]us i[n] p[ro]ductio[n]e test[ium] valebu[n]t ac si v[er]itas p[ro]
p[ri]us [illegible] / [illegible] lege arguitur [illegible] ip[s]a d[i]c[tu]s / Et nec ad
mo[n]endus est p[ro] adv[er]sariu[m] ut veniat ad audiendu[m] testes
q[uo]d h[oc] [illegible] s[un]t [illegible] ut q[uo]d [con]tra lege f[ac]tu[m] est no[n] h[abe]at
firmitate.

Amore d[omi]ni no[n] post p[ro]ducc[i]o[n]e pu[nc]tuale d[omi]ni i[n] [illegible] debet
vide[re] qua[n]tu[m] ip[s]e d[i]c[tu]s [illegible] [illegible] [illegible] / Ep[iscop]us Januarius
i[n] q. i. c. [illegible] ad h[oc] [illegible] testib[us] vel gest[is] / gesta i[n] recepta
i[n] una p[ar]te p[ro]duc[itur] / [illegible] q[uo]d q[uo]t testes testes p[ro]ducu[n]t[ur] [illegible] / De
[illegible] i[n] [illegible] / In[con]ve[n]ientibus / et tu[n]c dz vocari ut
saltem p[er]ptui[illegible] appeat [illegible] [illegible] nisi [illegible] ep[iscop]us
ut ibi / [Con]stitucio[n]e at [con]stitucio[n]is [illegible] aut[ore] [illegible] detesti-
b[us] et h[oc] v[er]o coll[igi]t [illegible] at [con]stitucio[n]i tu[n]c v[er]o lege est [illegible]
tum [illegible] [illegible] lege [illegible] [illegible] i[n] [illegible]

Nota si actor velit suos testes p[ro]duc[er]e [con]tra aliq[ue]m reus dz
vocari ut veniat vide[re] testes et si no[n] venerit poterit venire
sic vocat[us] / testes valent ac si ipo p[rese]nte essent recepti i[n]
au[then]tico de testib[us] et h[oc] v[er]o coll[igi]t [illegible] et c. de legibus f. no[n]
dubiu[m] / Et sic admonendu[m] est adv[er]sariu[m] ut veniat ad audiendos
testes et q[uo]d h[oc] est h[abe]t ob[illegible] q[uo]d f[ac]tu[m] est no[n] obtinet firmit[a]te
[illegible] p[ro]vocat[ur] no[m]i[n]e d[omi]ni sup[er] q[uo]d vide[re] [illegible] [illegible]

[Margin, beside "Nota si actor velit…":] [illegible] no[n] [illegible] / [illegible] est q. [illegible]

in sp*eci*e de iuisticon ecc*lesi*e c. fi. ho in p*ri*n. ¶ Nota testibus excusatis
no*n* d*ebet* adhiberi fides ut i*n* q*uestione* i. *et* p*ri*mus ho ps d*ebet* intesse ut videat
testes h*oc* est atestacio*n*e*m* publicandes sit et loquit*ur* ante d*e* qua
supra est et c. et h*abe*t b*ene* coll. b*ene* ¶ Recepcio testiu*m* no*n*
in motu adu*er*sario est nulla ¶ Item no*n* leges allegar*e* i ca*usis*
ecclesiasticis de qua possis expe*ctare* pastor. et l. ¶ Comunis op*inio*
est. ¶ Item ea que agit*ur* c*ontra* legem sit nulla, xx di. videtur
innui c. i. Item ea que agit*ur* c*ontra* leges... legem
C. de legib*us* l. no*n* dubium ¶ Contra ystud ut cau*sa* forum v. legem
sit nulla d*icitu*r aut loquimur in his q*ue* c*on*stitue*re* t*antu*m an ithis
sit nulla ... nullo modo forum
c*on*stitue*re* i*n*... ¶ Si p*ri*mo* tunc non ... esse nulla
est et q*ui*d*e*m licet omne forum sit c*ontra* legem. Tu sic distinguit
ut sint statuta effectu aut in his q*ue* c*on*stituit... tunc aut
... lex statui i*n*ibi. p*ro*hibitionis ... c*ontra* lege*m* no*n* est nulla sed
est op*us* ... aut ... et ... absentes post
... electio*n*e*m* facta*m* ... de elect*ione* ... ipsius
... eligent c*on*statutu c. ... de elect*ione* ... aut lex
no*n* stat i tenuis p*ro*hibitionis ... c*on*stituit de off. deleg.
... c*ontra* legem est nullu*m* ita no*n* ... ubi ...
C. de legibus l. no*n* dubium ...
legislatore aliquid p*ro*hibuisse ¶ ... est ... lex dat p*otest*ate*m*
... non ... factum c*ontra* legem est nullum no*n* ...
... deleg. c*on*stituit ... p*ro*hibet ... dat p*otest*atem ...
al. no*n* ... vides ¶ Vos videt*is* ... adu*er*sa
ut videat recipi testes ¶ ... c*on*testad. et ...
... testes ... sufficit ... videt ...
... ¶ Item mandat*um*
... est ... no*n* ... p*ro* ... l. ...
... no*n* ... deponit ...
¶ ... quod ... est ... et ...
... sit dus ... deponit c. ij li. ... ... recipitur
testes ... adl... ordinario ... ut ... p*ro* ...
¶ ... sufficit ... citat ...
sit ... de ... pro ... ¶ Item ... dari
dua ... ... illius ... quod no*n* ...
... aliud ... testat ... t*em*p*or*e p*ro*ducti...
testiu*m* ... alius ... sufficiat ... q*ui*a ...
... est dus deponit c. ij li. ¶ ¶ ... ille

tle dz ut non sit melior condicio occupantis dz aliquid operari ff de legat
po. l. si qui depnul c. po et c. si pp. si ppalibus quod ubi ff dz aliq
operari / Martinus silimani qui fuit doctor Jo. an. in legibus dicebat
si ps q pp prevaluit consentit / satis est / secus si non consentit / tu
dicas q sit non sufficit quod in illa lz occidem primo / previentus
depnus si duo lib / non obstat ro. cla dz aliq operari effectum
dico qd operatur iste effectum / quod isto volente / ut non volente vel
moriente perdit iste qui fuit previentus ut in dicto c. si duo
Dixi in pmo nota quod testibus vilibus non dz adhiberi fides Contra
quod supra eo dixi ipsum quod sit considerandum in testibus ut test
dicatur vilis et q in duobus consistis pount vij conditiones Conditio
sexus etatis districtio fama et fortuna fides in testibus ista versus
primi est sexus / secus sit filius ut lib quod femina non dz admitti vel
recipi femina / Sexus / s. sit vir vel mulier quod mulier non re
cipiuntur [illegible] q vel mulier Sed quid si lz utrumque non sit
considerandum ad hoc plus aptus et plus inalescat in q in item
hermofrodito an ad testimonium adhiberi possit qualitas sexus
incalescentis ostendit / Item etas quod minor xiiij annis non
pt ferre testimonium et in criminalibus ut minor xx in criminalibus in tu
illa etas sit plena [illegible] [illegible] pupilli c. po Item
est districtio quod furiosus non lz q [illegible] depositi dilectum Item
est fama quod infames repelluntur q c. testimonium Item est
fortuna quod sepe pauper est suspectus ut fortuna sua testimonium
ferat / tu q v c. si quis testium q c. dit q pauper nobilis non
possunt suspectus / vij est fides quod infideles in fidelis non ad
mittitur q c. c. primo Videatur q supra ubi audire
q incipit non est ita intelligendum dixi in pmo nota p dz interesse
ut videat et audiat testes quod videtur quod ps debet comparationi
testium interesse Et q c. de verbis sig[illatim] quod testes sigillatim
dz examinari / sit quod aliquo timore et tribulacione deponat
exemplo Danielis qui secreto examinavit illos falsos sacerdotes
et testes et sigillatim q Susanna Ro dt dz veniat et videre testes
et audire eos jurare sed non dz interesse examinacioni testium Item q
dit c. sit tenet hic vulgus et ipse c. tt f. inter ceteras in pmo
et ita quod observatur / non obstat io. so. quod dicebat de examinacioni

Utrum pars pro teste depo-
nente an ps debeat
audire

dz interesse qz melius sit ut rogat' quod alt' pp' pt' dau
interrogatori cuditi et tunc iudex h(abe)t continuare sim illa int(er)
rogatoria ut [illegible] c(om)putand(o) [illegible] / et ip(s)e d(icitu)r audire testes
opponere i(n) attestaciones post publicacionem et h(oc) est b(ene) q(ui)a reperitur
testes in forma iudicii tunc depositio non dz interesse sed ante
recipiunt(ur) quod iudicium ad certum vel incertum possit interesse aliter
[illegible] textuales et h(oc) est quod dicit glo(sa) / sz auctoritates
Unde verba ista sumunt dicunt doctores legum vel ca publicationes
ut et ut lit' [illegible] [illegible] ratio / [illegible] et h(oc) facit h(ab)et
[illegible] prese [illegible] [illegible] ad informata [illegible]
tractand(um) / [illegible] significanter quia tunc adversarius potest esse re
ceptioni testium et audire ipsos testes [illegible] ista [illegible] glo.
tunc opponere testes i(n) attestaciones ut i(n) aut(entica) [illegible] de testibus
et h(oc) ibi dicit audire attestaciones et deposiciones

Cum intus testificatur in c(apitulo) [illegible] cum doctrine civilis agitur
et eiusdem Epiphanius sacerdos i(n)famatus fuit de quibusdam
mulieribus [illegible] fuit [illegible] duo [illegible] [illegible] mandat eundem
Sabino defensori [illegible] / ut tunc diligenter inquirat et
mulieres illas cum quibus dicitur deliquisse vel alios testes qui
de hoc ea aliquid scire dicuntur ad eum [illegible] adducat ut
deprehensis processibus veritas inquiratur

Necesse ad sedandum scandalum et malum exemplum [illegible]
certum ad [illegible] qualiter [illegible] / [illegible] in hoc non cogitur
personas [illegible] ad iudicium ea testium [illegible] [illegible]
[illegible] perigrisse fornicatorum ut [illegible] ut dicit [illegible] [illegible]
[illegible] / Scire tales ad testimonium recipi debent / qui [illegible] in [illegible]
post [illegible] / [illegible] sz [illegible] / certa cum distinctione [illegible] cos
se [illegible] [illegible] [illegible]

Ideo quod mulieres admittuntur ad testimonium in [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible]
inquisitionis [illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] ubi agitur in c(apitulo) [illegible] super fornicatione [illegible] [illegible] [illegible]
deliquit potest esse testis in [illegible] inquisitionis vel [illegible]
sz que iste [illegible] [illegible] [illegible] admittatur contra [illegible]
doctores dicunt [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] qui [illegible] [illegible] testimonium
[illegible] [illegible] [illegible] ut dicit non admittitur ad [illegible] [illegible]
[illegible] ut [illegible] et [illegible] istud [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Contraria quod obstat videtur sicut mulier admittitur in testem xxxiii q v mulier
Solutio quandoque aliquis criminatur mulier non admittitur. Si autem civiliter tunc ad-
mittitur vel sic in matrimonio non admittitur sed in modo denunciationis in inquisitionis
vel exceptionis tunc admittitur et non ad probationem sed ad presumptionem. Secunda quod
est obiectio iste mulieres erant socie criminis ergo non debent admitti in
c. venientes de confessis. Solutio ad plenam probationem non admittuntur
sed ad presumptionem inducendam sicut etiam hic in ... ad inducendam pre-
sumptionem admittuntur in q ... c ... ~~Contrarium hic sed in negotiis~~
~~in criminalibus socius criminis socii admittitur ... proprium~~
~~agitur ... indicta~~ ut dicit sed in iste mulieres erant emendate
quia primam iterant ... c testium ut dicit fuerat admisse ... omnibus
... fama quod probationem ... cos ... in q ... iste
Contrarium hic quod in negotiis in criminalibus socius criminis socii admittitur
Solutio aut vero propria agitur est eis indicta sit non potest c ... omnibus
si est dicta sit potest ... loquitur ... in omnibus c ... ut dicit
... non potest ... specialiter aliquis socii sit ... potest. Item
... emptor ... venditoris potest esse testis ... non ...
cum videtur tamen quia commodum et incommodum ad ipsum spectat.
In omni negotio. Ille qui denunciat per dictum suum et aliis probare
se promisse / Et primo ponit dictum. Secundo probat illud duabus auctoritatibus
ibi quod poterit / Casus. Si aliquis teneat aliquem de aliquo
tunc denunciatore ... denunciat dicit non ...
quia eum non promovit / ... vult probare ...
teste ... potest / ... quod sit ... in negotio ... denuncians
publice ... habet potestate / ... dicit / ...
... corpore ... ipsum solum / ... non audeant
adhibeat ... ut duos ut in ore duorum vel trium stet omne verbum
... ego sum qui testimonium perhibeo de me ipso et testimonium perhibet
de me pater / ... in lege ... scriptum est quia duorum
testium verum est
Dere sibi nota in denunciatione ... / Et intelligitur ... de
... sinodali ... ...
... non ... tunc ... denuncians ...
... quia ... denuncians non habet potestatem / ... caritate
ut peniteat et ... denunciatio ... ut peniteat ad
... sed ... qui ...

non cohercebit procedere nisi nisi quia ... plenius. Duos
vel unum non dicit unum vel duorum vel plurimum. et per apte
quod denunciante computat in numero testium. Hostiensis vult probat quod
in denunciante evidenter requiratur unum admonitio presente plures secundum Gregorium
admittant contra plures alibi. Io. Hum et dicit hostiensis speciales
auctoritates congruit adaptatas denunciantis. Ista vero purgando
qui prohibet testimonium de se ipso et patet. Et ipse prohibet testimonium ...
ab solvende lege unum de ... et ... modo ...
...sa aliquid ... quid ... compromittere

¶ Nota casum specialem in quo principalis persona prohibet testem
... regulare sit quod ... ratione sit ... in
quo in ... primo. ¶ Item denunciatur ut ipse testis denunciatione
facta et loquitur ... quod agit ... modo denunciatoris ad
probandum ... ut dicit ... intellige ... in ...
... sola ... et ... non ...
quo pro denunciatis sequitur depositio ... denunciatis non ...
... ¶ Item non quod denunciatis de ... dicit ...
... quod ... probat ... secundum ... suum
... ... testes ...
... ... denunciante ... admonitionibus ... ista ...
... alium ... quia ... quod ... auctus
... quod sufficiat ... unum vel duos ut ... unum
... duorum ... ¶ Videtur ... ¶ Et ... inter
... compescere ut ... ...
... quilibet teneatur ... alterius ... in
... ubi se ... ut ... est ...
in correctione caritativa. ¶ Et ... ut ...
... solus ... et ...
... ... ¶ Videtur ... principalis persona ... In ... terminum
... est ... utilitate ... ... quare ... ...
... ... denunciatis. ¶ In qua denunciatione
... admonitio ... admonitio est prima de- ...
nunciationis ... ille qui vult denunciare ... admonitio ...
... ... de
... ... ad-
mittitur ad denunciandum ... aliorum ... et dicit ... non in ...

Hic circa auctoritatem reprehendi pot[est] tres
episcopos et remittit

qui sunt et c. postulasti ¶ Solo sua querit utrum sua auctoritas si pe-
tant ostenditur ad omnes et hoc primo quod sit sua et quod tam extendit
ad prelatos vel ad hos qui administrationem habent ¶ Dicitur ut dixi ad
correptionem caritativam quilibet tenetur. Si autem in bona iustitie quo
ad coherctionem tunc pertinet ad solos prelatos sua hostiensis ¶ Et ideo dicit
hostiensis in ceteris ut pertineat denunciatio caritate faciendi ad quemlibet
pertinet coertio vero ad superiorem unde qui tamen non tenebit prevenire
nisi credat ij q. i c. plerique

Q ¶ Quoniam Innocentius ostendit quales esse et qualiter iurare debeant
qui deponunt super consanguinitate ¶ Quia et dein eos amicitia
dicebat ad separationem propter consanguinitatem in gradu prohibito ¶ Nos volunt
producere testes querebat quales debent esse de consanguinitate illorum quia
illos procurant melius scire gradus et si tales non sunt sunt ma-
iores et seniores illius loci ¶ Probatio autem testium sed sicut du-
plici quanto ¶ .... equale constabunt ipsi iurati ¶ Quod pareant
vel aliquo quomodo quod non odio vel timore vel amore
¶ Et sicut dicunt vel habite ita a suis maioribus acceperunt et
crediderunt ita esse
¶ Consanguinitate ... quod nisi tamen consanguinei proferunt coniuncti ¶ De
moribus maxime super hoc viri et mulieres admittentur si sint ydonei
... cum privato in familiari et carnali est autem publice in odio
quibus habet quod peccator ... odio ¶ Videte f. q. i. quod sit subaudiebat
¶ Vero testes iurant quod non ferat testimonium odio docente amore
vel quomodo quod sibi erit habebat vel timore est ¶ Et intellige odio
privato ¶ Sed publico sicut est propter peccata dicit cum tamen odio debemus
habere peccata non habens ... odio ¶ Et scias quod hodie istud
non est ... ¶ Quod hodie non valet testimonium ... nisi
concurrentibus ... c. licet ex quadam et hic ... quod
verba finalis ... non sunt quod consanguinei admittuntur ad testificandum
quod est speciale ... in tamen ... in ... sunt in sunt tamen ma-
iores et seniores dicit quod maiores super hoc ¶ ... et simul
admittentur si sint ydonei ... c. licet ex ¶ Vel duo et ... vel duo
post ... depositione sit duo habiti
¶ Insuper prelatus ecclesie qui causa ecclesie non pertinet ... esse
sue testificavi post ... datum ... postea ... ibi ...
¶ ... agebat ... quadam etiam in aliqua ... ¶ ... habitum

cum prelatus ecclesie
ecclesia

xxxv

An platus ecclie et cl'ici in illa ca ut testes admitti debeant. ¶ Et
quod sic, hug. et vin. dic. quod constituet^z advocatum vel defendendo
sz nunq̃ cl'es actores vel responsales testes fieri poss. ¶ ppa dt
q no sit dicat

¶ Ego audivi q^d no iuvabat quia ep̃la canonica instituere no
[illegible] aquirit^z imbursas, [illegible] post [illegible] sz [illegible]
[illegible] ¶ filii graduis legittie ¶ Et publice [illegible]
cigo pbare alter^z [illegible] dissimilia [illegible] depsi [illegible] ceteris
¶ Latrones qui sunt infames [illegible] qui infames et sunt ad [illegible]
[illegible] ff. de [illegible] l. i. ¶ Inutiliter i. no admissa [illegible]
[illegible] excepc. ¶ talibus i. i. [illegible] notabilibus ¶ [illegible] importas
quia [illegible] no admittebat^z excepc^o et [illegible] dolo et c.
[illegible] ¶ Comparata q. dicat sua [illegible] sint [illegible]
mandata apellatorum ordinarius sunt illi filio [illegible]
collata ¶ ~~appellatorum ordinarium~~ ¶ De delegatos cum no puto
id factum cum id no [illegible] i. mandat ¶ cassata i. cassa
irritata nisi cepi [illegible] id fiat ¶ confirmatis de [illegible]
ut i. viri bone

¶ Nota platus [illegible] post [illegible] testes [illegible] ecclie sue [illegible]
est [illegible] de plato [illegible] ad [illegible]
alloquit^z platum [illegible] dicit eos testificari posse hoc no
[illegible] glo. l. [illegible] de teste [illegible] ¶ Item [illegible] ut duo post
si duo [illegible] in solidum [illegible]
[illegible] ecclie ¶ sz [illegible] plat^z reputat tota ecclia quia plat
est [illegible] ¶ Itaa est [illegible] plato de testat^z requisisti ideo
[illegible] quod testi^u no pt [illegible] plat^z [illegible]
ecclie [illegible] ¶ de donationibus [illegible] ¶ Dicat [illegible] est qd
platus [illegible] agit vel defendit no pt testificari ¶ si [illegible]
pt ut [illegible] reputet ecclia [illegible] no testificat^z ut plat
sz ut singlaris [illegible] ¶ [illegible] quod [illegible] est [illegible]
singlaris est [illegible] plat^z testificat^z inter
ecclie sue no [illegible] esse fat. [illegible] si [illegible] ecclie
[illegible] no testificat^z [illegible]
[illegible] si no [illegible] de dilecto. ¶ Item si [illegible]

et postea reintegrari renunciaverit intelligit cum quod hic dicit
in eo qui cepit agere sed in ¶ Item hoc idem contingit precessit ante
litis contestationem sed dependet post litis quia ex tunc non repellitur eo quod
sequitur sed tunc inter privati non repellitur sed contra clericum in causa
hoc cum distinguit ¶ Sed pone ille potest reassumere eam ut in cau
bene sed duo dependet tunc hic et tunc repellitur ¶ Si vero non potest re
assumere et tunc admittitur ¶ Sed dic potest est quod potest non resumere
nam licet eciam possit resumere tamen admittitur ut hic patet ¶ Sed
dices hic videtur absurdum quod plenius minus repellitur et non ego
concedo dicta hic in precio est bene usitatum non singulorum Decrevi

¶ Excepte clerici. hic decretalis fortis reputatur dicit cum quidam
glosatores transierunt eam quasi eius dubia non viderint aliqui
nichil glosaverunt circa ut bona glosando Martinus et formabat eam
abbas sic. ¶ Et tempore contra testes testes est post publicationem dictorum
testium proponenda sed qui et ab hic tamen continuatio est fiat nulla vel
possit deferri illud tempus propositio tamen quod personas non cum reputant
adeo potest dicunt aliter sed probatio exceptionis proposite contra testes
differri potest post publicationem attestationum ut sic tunc et examinet
contra alios non sunt admittendi vel sic sunt dicentem ¶ Si ab interlocutoria
Lucie appellatur probata veritate cause revocatur diffinitiva lata post
appellationem ¶ Si autem diffinitiva lata non fuit eo quod deinceps iustificata fuit
delegata parti cognoscit iudex appellationis prima potest ponitur questionem
hoc dat sibi iudices ubi in audientia iuxta quendam laicos presbiterum
huius primo iustificat eum principale sed ibi apiles ponunt formam
rescripti 2o ibi tamen narrat processum eo scriptum 3o ibi cum sumus
latam pellend. 4o quod accedit post sententiam ibi confirmat ¶ Et decida sub
ditur primo instituit iudicem in processu sed narravit, sed Verum hoc
sed non sunt vera ibi sed vero 3o submittit demonendis testibus
clericum conspectum ibi testes 4o ¶ Quidam miles accessit ad presentiam
nostram et proposuit quod cum quadam ecclesia stabat iuxta eum presbiter qua
iniuste detinere compulsus eo quia bis sibi presbiter qui illi prior non
racionem ecclesie iustitiam. sed quia tenebat publice focariam
ideo petiit miles ut ille presbiter removeretur ab ecclesia illa ¶ Nos
hiis auditis dedit delegatis sub hac forma ¶ Si sic est quod
dictus presbiter esset filius illius qui prior racionem ecclesie iustitiam
vel publice tenet focariam removerent ab ipsa ecclesia amen hoc autem
¶ Iudices recepto mandato processerunt in ea ¶ Coram quibus miles

pruncipem personam quosdam laicos ad probandum induxit presbiter
contradicendo dicebat eos non esse recipiendos quia quidam erant
latrones publici quidam periuri quia in alia causa erant deprehensi
quidam et offerebat se hoc probaturum Judices compromissarii admittere noluerunt
propter quod dictus C. ad papam appellavit qua appellatione non obstante delegati
processerunt in causa et illos testes receperunt et sententiam diffinitivam contra eum
protulerunt Et tandem post sententiam latam et receptionem mandatam
ordinarius contulit ecclesiam illam filio dapiferi militis predicti Hec
collo per papam sunt in forma communi et confirmavit hec omnia presbiter appellans
sicut dictus A. presbiter et tenuit dictus presbiter dictus quod sunt illa etiam
tunc adeptus et quod eam per quinque annos canonice possedisset
hoc dicebat quod miles impetravit litteras hoc tacito quod esset laicus
Papa dedit judices appellationis subiciat formam si eis constiterit quod prefatus presbiter
non fuerit lunna per idoneos testes spoliatus diffinitivam sententiam in
principali confirmet et quia super ea est impetrata non obstante
restituat ecclesiam predictam presbitero et defendat eo in restitutione
Et hoc vero alterius scilicet hec dictum spolium nostrum Sed quia non dum
sunt lata sententia contra sacerdotem tamen sunt iustificata apud
procuratorem sed quia sunt compromissario opponere probaco oblata et non
admissa Item quod patronus vel parochianus ecclesie laicus
potest denuntiare presbiterum ecclesie sue decime non obstantibus litteris a
laico impetratis Nunquam sic tacuit laicum quia sua interest
vel alio scilicet non parochiano vel non patrono sed non obviat quod
tacuit se laicum quia talis littere sunt de calumnie ex decreto litteris super
litteris et hoc quia si adlites et quod surreptio non sit nulle ex decreto
super litteris sed littere surreptitie ad huiusmodi sunt nulle ad audientiam de decreto
Item contempto in persona testis debet opponi tempore quo testis producitur
probari autem debet ante sententiam et post publicationem attestationum sed principium
et consequentia probari post sententiam quod in causa principali probatio non est admissa
ad probandum illa exceptionem ut est hic expressum Item nota
quod latrones raptores periuri infames non sunt ydonei ad testimonium
perhibendum et propter contra clericos et est opponens causa in
forma testium licet ea specificavit Sed aut in tali compromisso debet
inseri locus et tempus Unde plenius deprehenditur causa si crimen
de testibus presumitur libri.

No fuit lunne quia non presumitur iudex cum littere esset surreptitie.

Vel licet non sint ibi testes
probati sed sunt infames quod tamen
iustificata apud compromissarium
iudices delegati per illi vel per
testes ipsos in dicto C. indicari
ut testimonium perhibeat verum
Allegatur quod laicus potest impetrare
super eo quod etiam ad deponendum
beneficium quod est huius quod laicus
interest puta quod est patronus
vel parochianus ecclesie presbiteri
vel filius ac nepotibus

vel quia post appellationem ut quia contra absente non citatus vel
contumaci ut ff. de re iu. contestes ydoneos i. idoneos et legitimo modo
receptos qui dicerent variari tempore probata appellatione iniecta que probationes
oblatas ad probandas exceptiones contra testes iudices admittere noluit
ut supra
Nec etiam si tenemini sententiam criminali verum est quod voluit agi criminaliter
tunc tamen voluit agi quod agit ad depositionem suspensionem non ordinis vel data
qualiter Item appellantes admittendos est probasse ut tunc tamen tunc
iudice appellationis et si obtulerit se tamen probaturum tunc iudice a quo
postulatione eius probationis iustificatam appellatione quo ad hoc ut devolvatur
negotium principale admittere ad hoc Sed ad hoc se fuerit exceptiones esse proponendas
probari veritate tunc ita dicit i. intelligi hic idem appellationem interposita Item
delictum iudice non solum debet inducere impossibile Sed et debet i. dictum
defendere de persona sua criminaliter et sic ibi ponitur non puniatur quando de eo
lesum Item diffinitiva lata post appellationem interposita ab
interlocutoria iustificata appellatione est ipso iure nulla et non solum de appellatione
libellus Sed et illa que post appellationem ante diffinitivam sententiam innovavit
dicunt appellationis tamen constitit esse vera revocari non debeant ut ideo et
non solum i. nullata vero post diffinitivam a qua constitit appellatum ante omnia
prius dicte appellationis revocari Nos videtur quod papa mandat si de presbitero
non sint licite contestes idoneos probatur cetera restituatur eius Si vero
testes se aliter habent audierunt tamen et sunt debito terminaverunt Sed
dices videtur quod istud stare non possit cum sint appellatum licite aut
non sunt Si sint licite appellationi Sed debet constare non est cavendum
principale Sed revocandi quidquid postea fuerit factum et de appellatione non
solum libellus Sed si non appellavit vel male appellavit adquid debet quod ipse
iudices sibi tunc papa debuit mandare sententiam revocandi priorum
iudicum et e scontra ut sententia debuit retractari vel eam debuit
ad primos iudices remittere sed appellatione ut debuit nota istius quam singulis
hic plures lectiones Cum illo illo Si non vero aut sic habet Sed
dic ut iura quod presbitero vertisset sententiam appellatione et dicebat quod iudices nihilominus
sententiam appellatione post admiserunt eciam postea papa mandat quod revocata
de tamen appellationis ut si inveniatur iusta appellatio et si iniusta sicut verum
Si vero vero appellatio i. iusta et sententia iusta non recitabit et dicunt
hic forma ipsius ibi Si vero vero vero mutat causa constituit iudices constituit
debent se habere si non reperiunt sententiam vel si non esset testes male

recepti quo cum cognosceret de propriis et plures sunt ut vel sup v s
bo hoc est quod iste adam bis apparuit primo ad denegationem exceptionis — pri[mo] ut vel bis appellavit pro ante
ho a sententia primatis ¶ et ideo papa mandat si i iuste sunt primat — ger. except. hic a sententia primatis
ut quia debite apparuit ab exceptione restituatur. Si vero debite
apparuit ab ipse denegatione exceptionis congnoscant a sententia non utute
sed appellationis ab exceptione si hoc s. a sententia et hic est summa si vero aliter
videlicet si non apparuit a denegatione exceptionis sed tamen a sententia primatis
¶ Sed hinc inter aliqui opponunt de i secundus hunc in hoc de re gestis.
¶ Ubi sit appellatio admissa sententia et iudex a quo est appellatio inhibitioni
eam contempnit ut eo cetera omnia revocata. Sed hic non
fecit ipse quod male fecit non solo de appellatio libro ¶ Sed si
5 tollendo est que proponit quod an plus causa si vero aliter sed i. — testes non erunt tales ut
quia testes non erunt tales quales iste dicebat uel quia — sententia lata sunt et ista
sunt lata in eum ¶ Sed hic opponit tunc iste non appellasset — vero aliter resistit copiose ad
tamen ut debuit ad primos iudices remitti de ap ut debuit — testes nec admissus statim ille
i. solvendo dicit bene est sed hic contra ei fecit quod ca non re — tamen appellasse
misit ad primos sic posset esse bene sed hic est damnare ¶ Quarum
3 in te est quod quod ratio penultima voluit pro hoc. Si vero res se aliter — tales non erunt tales quia sententia
sed ut quia testes non erunt tales quia sententia lata sunt. Sed hoc — lata sententia et iste iustus cum aliter
est falsum quia tunc ipsa iudices sententia confirmanda quia tunc bene fuisset — resistit et tamen ad primum testes
processum est processu hoc quod sententia confirmari de testamento — non erunt tales
Raymundi Waydus ¶ ¶ Casus iste est philippi. Sed vero res aliter
se habet quia sententia non sunt lata ut quod testes non erant tales iusti — sententia non sunt lata ut
fuerunt tamen apparent contra omnia sed hoc non valet quod apud non iustificari — sententia testes non erant
spatium non concessa de appellatio ut debuit. Et hic aliter non refert quantum — tales
adiunctum ad totum quod processit. Sed dicit quod sententia appellatio iustificari
apud non concessa de appellatio... ex abundanti cautela ut
7 ... appellanti de appellatio ¶ Quaestio dicit sed revolu — quod non recitat bene
... spoliatus domum a
sed res aliter se habet cum audiret iste tamen tamen timeret
... cassata sententia et dicit quod istam
revolutionem tollit tunc sed iste ultimus eius exhibitat alba
9 ... ¶ Alius casus si aliter si testes — testes non fuerunt tales sed
non fuerunt tales tamen iudices detulerunt appellationi et sic adeo non debet — iudices detulerunt appellationi
remittere de appellatio cum appellationibus libro — iste est et hoc

A) ¶ Alius casus est verus si vero vel se aliter sed i[n] sententia diffinitiva
lata non fuit | sed testes erant testes et fuit appellatum a sententia et si
lata fuisset sententia fuisset nulla ¶ Primo quia appellatio post appellationem [?]
de appellatione non solum [?] [illegible] quia absentem non contumacem | 3o quia
[?] iudices testes [?] quos fuit [?] ¶ Si vero vel alter
se [?] quia non iustificata appellatione [?] [?] officium iudicis ut [?]
[?] sententiam quia lata contra absentem non contumacem [?]
[?] tamen restitutionis pro remedium principale | Sed hic non
placet [?] appellationem cum contumacia [?] non iustificat appellationem
¶ Et sic concludas quod in casu [?] [?] appellationem [?]
[?] sententia [?] [?] dicas si non aliter [?] non fuit
[?] ¶ [?] non aliter [?] aliter [?] [?] ad [?]
ad testes et ad sententiam tamen [?] erant testes sed sententia non erat lata
ille est verus [?] [?] ¶ [?] refert ad [?] | aliter
in testes non erant testes sed [?] [?] appellationem sed [?] non
valet quia [?] non potest [?] non [?] idem appellationem
de appellatione ¶ [?] refert aliter ad [?] aliter in testes non erant testes sed
[?] sententiam [?] ¶ Septimo dicitur non erant testes testes
sed [?] [?] non remittendo ad [?] ¶ Octavus
est [?] qui [?] ¶ Nonus [?] refert ad [?]
verum est quod testes erant testes sed sententia non fuit lata.
¶ Decimo ad [?] [?] [?] | Nos videtur si ille
miles impetravit [?] ut [?] [?]
[?] ¶ Vel quia [?] cum [?]
esset laicus ¶ [?] iste miles impetrando [?] ut [?]
[?] | [?] non valebant [?] c [?] et
[?] non potest [?] ut [?]
[?] potest litteras impetrare ¶ [?] iste [?]
[?] licet laico [?] litteras impetrare | [?]
et [?] et [?] non [?]
[?] et [?] dicit quia sit [?]
¶ [?] | [?] non [?] quia
[?] | et [?] non [?] c [?] et
[?] ¶ [?] c ibi [?]
[?] obstabat [?] de laicatu.

89

In c[?] [?] de public[?]
[?] testes
testium et [?]
et ideo dicitur [?]
public testium [?] testes
[?] [?]
[?]

q(ui)a n(on) erat parochianus n(ec) patronus et ideo n(on) inferat. Ideo
obstitisset si fuisset oppositum contra descript(um). Super litteris quia hic non
excepit de simplici ante litem contestatam. Postea excipere non potest. Quia
exceptio suspicionis est dilatoria que post litem contestatam opponi non potest, ut dicitur
infra in eodem [illegible] et de except. c. pastoralis et ultima. Et hic ista
exceptio dilatoria obmissa est ideo valuisset licet possit impugnari que
fuisset ante litem si excepisset. Sed ubi si enim autem fuisset illius
status tamen quod si laici istorum non fuissent quia esset patronus
vel parochianus tenuisset repulsa non possidendi potestatem. Item
licet non possit actor denuntiare tamen posset ipse et eius filiis et ne-
potibus. Et sic vos videtis quod laicus contra clericum civiliter admittitur
si criminaliter non. Et quod civilis actio est magis prosequendi rem quod nobis
debetur [illegible] ergo laicus non potest agere [illegible] aliud
removeat quia [illegible] interest. Item dicit quod [illegible] si non esset
parochianus vel patronus non obstat. Et quia hic non fuit exceptum
et ita tenuit [illegible] ipse et eius filiis et nepotibus. Item
non [illegible] quod exceptio suspicionis est dilatoria [illegible] est
[illegible] Similiter exceptio quod
non [illegible] Et hic est [illegible] que respicit personam [illegible]
[illegible] aut [illegible] ut si [illegible] actore [illegible]
[illegible] quia non [illegible] est peremptoria respicit causam
Ita not. in decretali super hiis. Item licet patroni et parochiani
laici non possint accusare sacerdotem denuntiare tamen possunt [illegible]
Videatur quod super verbo famosi nobiles [illegible] quod dicitur exceptio quod personam
testium. Videtis iste sacerdos excepit contra testes quod essent laici et
famosi et notabiles et quod testes [illegible] obiectum. Et [illegible]
quod dicit exceptio que personam testium probari. Ideo [illegible] ista exceptio
a sacerdote fuit tunc [illegible]. Ad [illegible] quod dicit probari dicitur regula
est quod dicitur probari post publicatas atestationes ut [illegible] ante
[illegible] [illegible] [illegible] quod deposuerint [illegible]
post [illegible] probari possunt. [illegible] tamen protestatione [illegible]
[illegible] et de except. [illegible] et [illegible] licet [illegible]
[illegible] ille sacerdos non [illegible] ideo [illegible] testium [illegible]
lata non obstante appellatione. [illegible] testes fuerunt reprobati non obstante
appellatione. Et sic vos videtis quod [illegible] contra testes non est [illegible]

[illegible] quod testes [illegible] ad
[illegible] [illegible]
tenet quod [illegible]
post [illegible]
[illegible]
[illegible] exceptio fuit opposita post
[illegible] testium [illegible]
[illegible] non fuit ad-
missa [illegible]

cae exceptionum contra istud est in textu quod dicit lex aut etiam quod scilicet
eos non esse recipiendos ergo in exceptionem concepit | 2o est dubium
an testes ante depositionem post replicari, et hic oportet videre que
contra dicta testium contra eos deducuntur, licet debeat nisi de teste quod primo
dicto dicitur si opponitur contra statum probat de exceptionem prius licet ¶ Si autem
alia exceptio tunc replicatur, debet probari publicatis attestationibus ut dicitur. quod
secunda fallit in certis, in quibus statim admittitur exceptio antequam
deponat | Primo quod exceptio inimicitie obiciatur contra testem et hic vult quod
quod dicit si accusat lex criminaliter in eo ipso. aut detestari quod si vellet tunc
ne prorogetur negotium per exceptiones | Sed quod si dat dilationem quod
debent omnes testes produci in replicari ¶ Super de qua lex. ¶ Eadem
subdit quod aliae nunc, secundum statum concepit et intempus disputationis
secundum quod restrictum est, et aut casu testes odiosi | non obstat istud contra
eum admittitur ipso facto quod volunt statim probare | Tamen dicit quod quia prius
dicitur replicare est lex aliud sunt de facto contingerent | vel dic quod quia quod
sunt exceptiones sunt opposita per exceptionem testium ut aucthoritas dicta contra
sed non sunt admissa ergo recte appellavit ¶ Circa ista noviter autem
quaeritur quod secundum opponi exceptiones contra testem | dicit quod debent adiungi debite
sua per dilationem ad videndum iurare testes et contra iurare dicitur et
inspectis his potest citatio ut tunc iudicatur possit opponere in personam contra
alias post publicationes attestationes vel potest opponere in personas contra
¶ Sed in talibus cautionibus et contra petiorem sed si fuerit quod malitiose non
opponat | vel si fuerit protestatio ante publicationem | quod volunt ex-
ponere in personas testium | vel probat per obiectionem ad eum denovo
pervenit | ¶ 4us casus est quod recipiuntur contra factum et tradentem
ut not. Jo. an. in regula presumitur in mercatoribus ¶ Circa secundam
quaestionem quod exceptio contra teste opposita debet probari sic si exceptiones
prima est quod quamdiu post publicationes attestationes fallit in duobus
casibus sed quod opponit exceptiones inimicitiae quod tunc necessario publi-
ca probare | Et dicitur viva voce, et debeant testes produci et
ei replicari de probatis lex ¶ Quintum aut contra eum dicit debet
ante publicationes attestationum probari | nisi in casibus ubi in eo
restituat post publicationem all. c. de replicationibus l. ad replicationem que
et iudicem potest potest adiungi ¶ Qui dicit quod exceptio opponitur
et probatio parata offertur secundum statum recipi etiam ante publicationes

Et hic vult dominus Jo. an. probatione exceptionis opposita contra testes differri post publicationem attestationum

et sic sunt hic ¶ Ceterum si probatio aliorum indigeret exceptio-
nis dumtaxat probandi recipi statim alias si requiretur tempus certum sive debeat
probandi per testes sive per instrumenta recipiet testes vel instrumenta probando
post publicationem quia ibi alias g ¶ Post hic videtur valde quod
statim sit recipienda probatio vnde dicitur deesse ad disputationem post
publicationem ¶ Videtur intelligi de publicatione ipsius probationis
reprobatoris ¶ Quia cum dumtaxat publicari qua disputet [...] et i[n] casu
¶ Quibus in speculo titulo de teste § compendium post publicationem
differt nisi mora sit prius allatum quia tunc de morte testium
qui ad probandum exceptionem adducuntur sicut alias in publica deponere
possent propter illam causam ut ibi ¶ Et hoc dat vim quod
inquisitio iudicis est an statim probatio requirat ¶ An publicatio
attestationibus ¶ Ceterum in talibus ubi statim non recipit quia
est exceptio inimicitie contra testem et aliae de testibus scilicet ¶ Quia
cum timetur dilatio tunc post publicationem ¶ Et quod est exceptio
exceptio de exceptione publicata ¶ Et hoc est ideo ne pungit [...] exceptione
principalis ¶ Et in arbitrario iudicis relinquit ¶ Quod opponitur
sit publicatio et an sit possibile talibus exceptionibus ¶ Cum ibi (b)
videtur quod audiri debeat volens et [...] volebat statim
probare ideo audiri [...] est [...] sic de testo
[...] quod [...] post receptionem testium
ut [...] dictum eorum non fuit admissa [...] appellavit
(a) ¶ Sed igitur [...] admittitur [...] an offerant
in probationes parte an [...] competente [...] faciat
ut eam differat [...] testes pro-
batorios an reprobatorios et illud eligat ¶ Item alia diffi-
cultas est in tangit glossa [...] post exceptionem apponitur
non admissam fuit lima et [...] quod sit [...] quia [...]
apponi non probabilitate confessio [...] iustificata [...]
dicunt [...] post [...]ationem ¶ [...] si de [...]
volunt probare causa ante publicationem [...] ibi non
(c) licuit ¶ [...] quod fuit ante publicationem probatio
oblata [...] non admiserunt [...] fuit lima ¶ [...] ad
magna [...] fuerit [...] testes [...] que in
capit [...] non sunt [...] testes [...]
[...] ¶ Et primo [...] obligationem [...]

ista q̄ h̄z duas partes principales et uentabo ea p̄ duo q̄rta ¶ Vos
uidetis q̄ sacerdos hic in ca. p̄ili opponit contra q̄ testes et uolunt
probare et ꝑ exceptio q̄ probacio non fuit admissa appellauit / post appellationem
fuit lata sententia appellauit ab illa sententia iterum probat exceptionem / et sic
post diffinitiuam admittitur exceptio in personas testium ¶ Ar. q̄ de te. domini
de exceptionibus ubi est tamen quod non admittitur exceptio contra eum post
sententiam ¶ q̄ sollicitudo dicit quamuis uero uolunt ante sententiam exceptionem
probare et non fuit p̄udicti admissus tunc audit post sententiam ad
illam exceptionem probandam ¶ Secus si uero opponit ante sententiam non
auditur nisi uelit probare contrariorum e⁹ statim et sic possit usque ad
pro annos / de excep. cum uerbis 2 de q̄b⁹ liq̄ / sic dic q̄ q̄
duo sunt casus / primus quando ante sententiam exceptio in personas testium est
opposita et non admissa / sic uero probat post sententiam si est appellatum
ut hic / secundus si est obmissa in ca. p̄ili sicut opposita in ca. appellationis.
¶ Si est appellatum ut not. in c. denique q̄ talis exceptio est peremptoria et
peremptoria obmissa in ca. p̄ili repetitur sicut in ca. appellationis de appellationibus
lib. ¶ Secundum ad q̄. uerum ibi ꝑ ca. q̄ app̄ colligitur uidetur
q̄ appellans tenetur probare causam appellationis esse ueram / hic est ar. ꝓ
principale uidetur ille sacerdos exceptionem de criminibus contra testes / obtulit se
probaturum non fuit admissus appellauit ¶ post appellationem fuit lata diffinitiua
sic ipsa reuocabitur diffinitiua ipsa ueritas tunc probata est in uerbis
cum / opportet q̄ non fuit liue ꝑtestes uideos ꝑscripta contra
spoliatum / et ꝑhibet si q̄ uerum q̄ appellans tenetur probare causam
appellationis esse ueram sit / de exceptionibus est q̄ obtulit se probaturum
non fuit admissus / Et q̄ de app. in ponitur 1° v° ubi sic solo
iustificatur appellatio ex quo appellans opponit probabilem exceptionem
contra iudicem a quo appellauit / illa se offerens probaturum / tamen contra
fuit admissus ut iudex c. in posita eodem c. ut debet
de app. et de off. deleg. / et cum tamen ita fecerunt hic iste sacerdos
contra sententiam proposuit exceptionem q̄ se obtulit probaturum ¶ Sed contra
Vo ubi illa q̄ allocutur ¶ q̄ dat duas solutiones prima est q̄ duo
sunt casus / primus quando exceptio dilatoria opponitur ꝓbo offerre parata
hic solo q̄ non admittitur iustificatur appellatio ut in summa allegatis / ¶ Se-
cundus opponitur exceptio peremptoria tunc non iustificatur nisi ueritas
tunc probetur / iste ille prima locutus in dilatoriis / hic in peremptoria

quia remot(is) testib(us) p(ro)b(are) no(n) p(otes)t p(ro)bar(e) de iur(e) suo (contra) sit ita p(ro)mit(tit)
¶ Et dic q(uod) q(uod) no(n) distinct(i)o s(ecundu)m paulu(m) q(ui) i(n) dilatoria exc(epcio)e no(n) est
p(re)iudiciu(m) adi(m)pleto i(n) p(rin)cipali ideo sufficit p(ro)bar(e) se no(n)
fuisse admissu(m) ad p(ro)bac(ionem) ¶ S(ed) i(n) p(er)emptoria est p(re)iudic(iu)m i(n) p(rin)cipali
cu(m) s(e) s(ustin)et p(ro)bato q(uo)d testes essent i(n)habiles (et) i(n)fames ¶ Et alij
testes no(n) s(e)rvient p(re)iudiciu(m) e(ss)e i(n) p(rin)cipali io no(n) s(ustin)etur p(ro)bac(i)o
cu(m) ista exc(epci)o est p(er)emptoria saltem p(ro)bl(e)q(u)iu(m) ut ca(usa)m
tangit g. bin et io dt q(uod) st(at) s(e)c(undu)m q(uo)d p(ro)mit(tit) (contra) s(ente)n(ti)a(m) iudicis
p(ro)bet q(uo)d [illegible] et si no(n) p(ro)bat app(ar)et eu(m) frustratorie appellasse deti-
nendi ut ce. et d(icit) ¶ Quam et s(ed) ad p(ro)bar(e) tenebat(ur) (contra) s(ente)n(ti)e
iudicib(us) ne s(ente)n(ti)a(m) ferrent (contra) ip(su)m (et) (contra) se no(n) tangunt
¶ Vera h(ec) p(ro)bet se cau(sa)m p(ro)babile(m) allegasse ut cu(m) p(ro)batu(m)
se obtulisse no(n) t(ame)n d(icitu)r s(e)c(undu)m h(oc) s(ente)n(ti)a revocari nisi p(ro)b(et) testes fuisse
i(n)h(ab)iles p(ro)ut dicebat et offerebat se p(ro)baturu(m) q(uia) si cassaret s(ente)n(ti)a(m)
(et) postea no(n) p(ro)bar(e)nt testes fuisse tales et redirent res i(n) p(ri)stinu(m)
statu(m) q(ua)re no(n) d(icitu)r s(ente)n(ti)a cassari nisi p(ri)us p(ro)b(et) q(uod) an s(ente)n(ti)a(m)
p(ro)bar(e) tenebat(ur) ¶ Sed v(ide) in fine glo(sse) si cu(m) iudices isti no(n) tulisset
s(ente)n(ti)a(m) v(ide) i(n) glo(ssa) host(iensis) dar(e) s(ente)n(ti)a(m) solu(m) cu(m) opponit(ur) exc(epci)o (et) offertur
p(ro)b(ati)o et no(n) admittit(ur) et postea post app(ell)a(cionem) a(b) i(n)terlocutoria fert(ur) diffi(ni)-
tiva d(icitu)r p(ro)bar(e) i(n)iquitate(m) ca(usa)e et s(ente)n(ti)a(m) f(er)t i(n)iq(u)o si aut(em) no(n) est lata diffi(ni)tiva
sufficit p(ro)bar(e) se opposuisse exc(epci)o(n)e(m) (et) obtulisse se p(ro)baturu(m)
(et) no(n) fuisse admissu(m) ut i(n) simili glo(ssa) p(ro) quo allegat ¶ Sed glo(ssa)
ista q(ue) est no(tabilis) i(n) quo adh(er)et d(icitu)r q(uod) exc(epci)o (contra) p(er)sona(m) testiu(m) est p(er)-
emptoria salte(m) p(ro)bl(e)q(u)iu(m) q(ui)a re(m)ot(is) testib(us) (con)vi(n)c(itu)r nec
p(otes)t ea(m) nisi s(ente)n(ti)a p(ro)bar(e) no(n) possit s(ed) ¶ Sed e(st) de re s(ecundu)m io. d(icit)
q(uo)d p(ro)bat possessione(m) amissa(m) p(ro)p(ter) defectu(m) p(ro)bac(ion)is q(uia) no(n) p(ro)bet aut(em) amittit e(tiam)
¶ Item q(uan)do iudex no(n) admittit exc(epci)o(n)e(m) reddit se suspectu(m) ad (in)-
terlocuto(riam) p(rin)cipale(m) c(ausa)m app(ellacio)nis s(ecundu)m d(icitu)r p(ro)b(are) i(n)iq(u)itate(m) ca(usa)e app(ellacio)nis d(e)
d(ucendo) s(e)c(undu)m ta(men) ¶ Immo q(uan)do exc(epci)o p(er)emptor(ia) no(n) offert(ur) p(ro)b(ati)o tu(n)c ad
devolut(i)o(n)e(m) d(icitu)r p(ro)bar(e) i(n)iq(u)itate ut i(n) c. no(n) solu(m) de app(ellacionibus) li(bro) 6. s(ed) si
vi(de)t offert(ur) p(ro)b(ati)o (et) ob no(n) admissione(m) app(ellatur) tu(n)c ad devolvendu(m)
ta(men) sufficit oblac(i)o (et) app(ellacio) ¶ Et ad dessentie(n)d(u)m e(tiam) exc(epci)o(n)e(m)

¶ Et p(ro)bata fuit i(n)h(ab)ilit(as) (et) ta(men) ap(ud) d(omi)n(u)m fuerit q(uod) fac(er)e debebat iudex a quo fuit app(ellatum) s(ed) exc(epci)o(n)e(m) d(i)lati

dz pbare veritatem cause / et quantum ad iustificandam appellationem hec sunt pro
bata, non autem quantum ad negocium principale vel quod petis per tunc exceptio
de pacto non petendo / sed non obstante inprobaturus iudex non admittit
exceptionem appello adheret ut devolvatur principale debeo probare pactum
de quo non solutum libri / et postquam probare quo ad effectum devolutionis
¶ Item debeo probare pactum adheret ut absolvar in principali ut in c. bona
de app. ut est in iuris quibus probationibus diversos effectus ut sunt
sed de testi. pro solicite / ¶ Sit autem exceptio de pacto et dico me
velle negocium probare iudex non admittit exceptionem vel probationem
ergo appello statim devolvitur cognitio principalis ad iudicem ad quem
sed tamen ut absolvar debeo probare pactum et ita loquitur hic et ita
sunt intelligenda iura pro contrario allegata // sed quid si ipse exceptionem
opposuerit et probationem oblatam et non admissam est appellatum
// Item probato coram iudice appellationis iustificata est ex hoc tunc renovanda sunt
ex primo attemptata vide et la. de ex. q. dicit quod hic dicendum est quod inter data
renovatione sequentia locum quia renovato [illegible]
post appellationem huiusmodi lucris acceptatam [illegible] de exp. sequitur et [illegible]
dicunt concessa deli. ob. [illegible] // propterea vero que producta renovata
est suspenso iuris iudicis a quo sunt capitula si ergo defectum iste
veniat per testes non video quare non veniet suam diffinitivam // Item
luz de diffinitiva non sit tam expressus tamen diffinitiva [illegible] sit mihi corpus
de off. deleg. [illegible] et [illegible] contingat de causa [illegible] de ap
dilecti [illegible] // et tamen [illegible] est effectus sine [illegible] diffinitive
[illegible] transit [illegible] effectum [illegible] non suspendit sequens
appellationem sed diffinitive sit ergo concluditur quod [illegible] factum est quod iustificatum
appellationis renovatur primo [illegible] ex [illegible] sit diffinitiva inchoata
exceptio qui dicit [illegible] dicunt [illegible] proponat exceptiones
et probationes offerat si appellat [illegible] exceptionem tamen non ad
missam // sed non [illegible] ~~oblationes probationis~~ / probationes oblatas
et non receptas non iustificabit appellationem / [illegible] probet se obtulisse
et hic sunt [illegible] probationes oblatas non admissas [illegible]
videlicet [illegible] probare / veritatem exceptionis // [illegible] si [illegible]
probationes oblatas exceptionum non admissas appellans // Item probato
coram iudice appellationis iustificata esse [illegible]

¶ Videatur quod super verbo molestari quae incipit cohortatione vel quod iudex delegatus non tenetur mittere in possessionem sed est missa tenere. Et iudex delegatus non tenetur mittere in possessionem sed est defendere. Ponunt duas opiniones primo dicunt tres. Prima est Laurentius qui dicit quod defendere spectat ad ordinarium quod delegatus per diffinitivam functus est officio suo sicut extra de officio delegati quod sicut. Verba igitur in rescripto dicatur et defendas inductum. ¶ Alia opinio tamen usque ad annum potest defendere et tamen durat eius iurisdictio, extra de officio delegati gratum. Tertia opinio quamvis lata est diffinitiva perdurat eius iurisdictio et ideo potest eum defendere potest ut si post sententiam contraria litteras non obstante sibi assignatas possessiones ut littera quod est supra. ¶ Sed secundum doctores dicunt debemus considerare formam rescripti nam quando in rescripto non est ista clausula et defendas inductum tunc post diffinitivam ad eum defendere ut in quadam tamen de officio delegati. ¶ Si autem clausula est apposita tunc indiffinite eum defendere potest quod habetur quod in ipsa materia de quibus in c. statuimus et c. habet, glossa de officio delegati libro sexto.

¶ Videatur quod sequentem ¶ Videtur ipsa apostolica rescripta dedit delegatos quibus mandat si sacerdos potest probare vera crimina casset diffinitivam latam per eum. ¶ Si autem etc. alias scilicet delegata tamen iudicaverunt et decreverunt, sequitur quod quando volunt alia. ¶ Sed vero res aliter se habet quod opponunt vel si sacerdos non probavit crimina diffinitiva tamen est adhuc lata contra sacerdotem. ¶ Et hoc quia si diffinitiva non est lata ut est probata veritas criminis debuit sacerdos ad priores iudices remitti eo quod ipse non fuit iustificatus de eo ut debuit et debuit in expensis condemnari quod dicit c. sicut. Alia opinio non fuit probata crimina et lata fuit sententia et contra eum alia sententia lata debet manere. Ideo iudices non debent iniquos cognoscere quare quod veritatem ad primam opinionem. Sed ut dixi non fuit lata diffinitiva et ipso fuit iustificata per sacerdotem quod ob quod se probaturum crimina non fuit admissus iuste est reversus ut ex c. in alia glossa. Rubrica

¶ Si qui testium iudex debet mittere ad testes qui non possunt ad eum commode venire et loquitur sicut c. et c. similiter sicut c. et ibi et sic contra quod non debeat etc. Si clausula est vel non glossa sua.

¶ Causa quaedam vertebatur coram iudice ordinario vel delegato actor vel reus nominabat quosdam testes per quos volebat

obiectum probabit si sunt approbat

suam intentionem probare | Secundam complures testibus erant senectute

quidam valitudinarii | Vel infirmi | Sic quod non poterant comparere

in presentia iudicis vel propter paupertatem non audebat se conspectui iudicis

presentare | Petebat unus iudex delegatus ad eos mitti pro testibus recipiendo

Et ipsa dicit quod potest esse casus

| Duos hic exponit ut dixi . s. ut litis non contestata | quam in presentia personas

duas loco tabellionis vel tabellio sufficiat . s. ti. promo

| Ideo quod iudex delegatus mittit ad testes qui venire propter infirmitatem senectute

vel paupertatem non possunt | Sed hic est verum mitti coram delegato

ad eos mitti | Qui ita causa delegatus providat eos comminare et veniendi

aut adhibet | Et sic ubi hic tres casus senectus infirmitas paupertas

in quibus iudex potest committere examinationem testium et debet cum committere

personis ydoneis | quod in tantum alicuos veniunt hic | Qui unus hic de

hic loco | in quantum iudice | Et abbas qui non habet locum in ordinario

ille non potest appellare ab ordinario suo quod ab ordinario suis decreti

non potest in presentia de cetera ut maior liber | Testes in dilecto qui potest

appellare quod hic voce ipse | s. de officio delegati . Dicit cum abbas

consuetudinem ordinarii potest aliis recipere | infirmi nichil . . . tabem

subditorum suorum sit ubi testium vel . . . | Et infra hic monet in

presentia uita est . . . | Nos vos requirimus et rogamus quatenus eos

recipientes uno . . . recipiendorum testium eorum dicta nobis sub vestro

sigillo reclusa mittatis | Ideo vera valitudinarii et quod adiectos

impeditos infirmitate est mittendus sit eos ad eos qui steterint eorum

iudice pro . . . non sunt impediti . . . tres valere non compellantur

. de testi l. . . et adhiberi ad personas . . . l. adp

sonas | . . . alterum . . . mitte ad iudicem

loci ut eos recipiat et dicta eorum sibi sigillatim transmittat . .

de fide instru. l. apud . . . | Sed . . . valetudinarium post

recipi eius litis non contestata | s. ut lite non contestata qui . . . | Sed unus

senectus sit compellendus ut faciat testimonium . . . non . . . immunitatis

l. maiores et loquitur de illis qui excesserunt . . . annos . . .

est hic . . . leges . . . in . . . compelluntur et hic . . . pauperes

quod pauperes est . . . vitate . . . de . . .

unde venit | . . . argumentum . . . declarat . . .

. . . debilitas | Quo . . . post . . . post . . .

| Glo super . . . aut paupertate . . . quod . . . pauperes sit suspecti

Secreto et sigillati testes sunt examinandi . s. criminale . . .

. . . testes in- peditos . . . . . . negative . . . absolvit

ut dictum est & c. iuniore dum quod sepius sit | Ego licet sit pauper
tamen est alias nobilis et honesta persona contra non est quod in iure in primis
et in q in Item si testes | et sint tales quod non licet eos ad iudicem
venire propter paupertatem | Ego quod dicit sint forte nobiles et tamen
minus intellectu et sit honestas nobilitas tollit suspicionem | Ego
possunt etiam intelligi de paupertate non testium sed principalium teste producere
volentis sed vincentius ex legato vel ex paupertate depressi super hiis qui
eos producere vellit inpensas requirit adversarius scilicet expensas principalis quod non
sed ut ipsi suas expensas venire tenentur de quibus statuto libro 4 c.
prescribere | Dicebat autem vincentius quod tunc iudex ordinarius dabit
expensas et tenetur ordinarius pauperibus providere in autem ea de mandatis
principum § sit tibi et de officio legati sicut vivere xx q iiij aurum
forte aliud in delegato in quo sufficit quod non cogat debitum et ho
ste eum abeunt et vincentius ponebat v | Ego sunt testes pauperes valetudinarii
remoti debiles egregii aut qui producunt egenum | Et testentur tibi
tunc debet mittere iudex quos ex loco in specie ti qualiter v pt
coram ... vel

Sicut nobis | Corrupti et periuri in testimonium admitti non debent
... ubi super quo ubi ponitur distinguens in ...
| Contra ... attrahebat ... ad se
partem quo ad ... dicebat ut eos ...
... | et sit ... testes ... contra
... iudex tulit sententiam divortii | lata sententia testes ... iudicium
dicebant se per ... corruptos ... | Et queritur de duobus primo
utrum ... existentibus ... iudicium ... aliqua pena imponi ... Secundo
utrum sententia divortii lata ad ... testium revocetur | Ad primum dicit ipsa
... sit ... ad alia vota transierunt ... testibus
de periurio ... ut ... dederunt penam
imponi | Ergo dicendum est ad ... quod ... ad ...
vota non transierunt diligenter inquirendum est | ... tempore
... et si ... tempore ... testes
... revocabit sententiam divortii | Si autem ... non possit
... testium revocabit sententiam | Ego ... voluit
... eos producens | ... ad ... testes non ... aliqua
sententia ...

| Adultera ... de periurio ... | tempore
... ut ... alii ad ... transiit

necē est sufficientem probari quia probata separatim sufficit quinque integrabunt
simul probationem que alias glo. contraria. ¶ Si vero uenerunt tunc fuerunt ad sua uota
tunc sufficit corruptionem testibus probari
¶ Ulterius quod primus non admittitur in testem in omnia sibi imputantur
que sufficiunt probationem plenam testium sufficit de gestis una concupiscentiam
¶ Item non sit testis quod iudicium dicat se corruptionem plenam dixisse testium
potest non revocabitur sententia propter obitus testium lata. ¶ Et stat primo
testio ut stat hic in preiudicium partis. ¶ Sed in preiudicium testes stant pro testio
quando ad penam sibi imponendam sententia de pro partibus. ¶ Et si intelliga
de confessione emissa. ¶ Iudicium apparet. ¶ In confessione confessio
preiudicat confitenti statur de confessione plena ipse sit. ¶ Item si aliquid
imputatur alicui omnia ei imputantur quoto sciunt dicit in glo. sua
Item qui contra diuini dicit de causa diffinienda de hoc magis tenia
¶ Aduertendum est hic ad speciem diuisionem tunc ut adhibent quod ut in principio ¶ Hec
videtur distinguit an quinque separatim fuerunt ad sua vota vel alter
eorum tunc ¶ Secundum ergo si fuerunt ambo ut alter comprobatur
sententia diuortii per illos testes lata nunquam revocabitur sententia diuortii et
videtur vel si non fuerunt revocatur quoniam probatur corruptio et sufficit
per testes ydoneos ¶ Si autem fuerunt et intellexit dicit de revocatione
sententie debent distinctione primi testium plenum sit videtur tacendo
velle quod non revocat distinctionem alterius ¶ Quod hic est plenum quoniam
eorum probatur corruptio et sufficit sententia revocatur ¶ Et sententia diuortii non
tenuit et in iudicium deinde ex iudicio lata et concessit ut in
non distinguas an fuerit ad sua vota vel non adhibet ut revocet
sententia diuortii ¶ Sed hic distinguit adhibet ut tum de primo vel de pe-
nitentia et adultio periura testium imponat ¶ Quoniam dicit quod lata sententia
diuortii uenerunt fuerunt ad sua vota ¶ Tunc adverto contra sententiam diuortii
sufficit probari solam corruptionem ¶ Sed intellige probare de se et iusto
intellectum facit lex quod dicit si non ad sua vota ¶ Item vir et
uxor non migrauerunt diligenter in quantum videlicet sit causa quibus temporis
interesset ¶ Et si etiam reperiantur parentes post predicte corruptionis
veritate comprobari recepto quod testio est sententia revocanda et sufficit
probare corruptionem quoniam de facto intellige dicit vero ob causam de proba.
¶ Ubi post sententiam non sufficit corruptionem probare nisi probetur sufficiens
quod hic vero et alias causa que fuerunt in rem iudicatam secus
in diuortio ubi sufficit probare solam corruptionem ¶ Si si fuerunt

Sup[er] ubi ca[usa] dicit

ad s(ecund)a vota d(ebe)t p(ro)bare corrup(ti)o(nem) et ꝯs(angu)i(ni)tas | Sup(er) d(icitu)r ad revocandum
s(ente)ntia(m) sufficit p(ro)bare sola(m) corruptione(m) vel ꝯs(angu)i(ni)t(at)e(m) | fortius si p(ro)bat(ur)
utru(m)q(ue) | Q(uerit)ur possit dari r(atio) | q(ui)a sicut in quibuscu(m)q(ue) aliis s(ente)n(tiis)
corruptio admittit(ur) post s(ente)n(t)ia(m) app(e)ll(atione) suspensiva(m) | tu(n)c sic p(ro)n(untia)ri
p(ro)nunciaus de ap(pe)ll(ationi)b(us) lib(ro) vj | ergo sic [illegible] | s(ed) mi(nus) teste(s)
[illegible] indicata q(ui) de re iud(icata) lato(r) et c. ꝯsang(uinitatis) vel [illegible] | gl(ossa) indicat
[illegible] p(ro)p(ter) affi(ni)ta(tem) indicat ma(ior) can(onic)e(s) in leges et
[illegible] decretale [illegible] duos can(onic)es [illegible] l. [illegible] distinguendo
¶ Videt(ur) sic p(ro)mit(tere) p(ro) adulterio cu(m) ea(m) deduxit et est ar(gumentum) [illegible]
[illegible] dat [illegible] dedisse videt(ur) et c. de [illegible] l. a. d. si ergo
[illegible] l. cu(m) [illegible] l. nichil interest se(cundu)m [illegible]
[illegible] vel cu(m) [illegible] c. [illegible] q. j. [illegible] q. distinguit
si dans opera(m) rei licite [illegible] adhibet opera(m) [illegible] p(ote)st no(n) imputatur
ei s(ed) si dat opera(m) rei illicite | dic(itu)r s(ed) [illegible] dat [illegible]
[illegible] i(m)putat(ur) ei ut no(tatur) [illegible] de [illegible] Joh(annes) s(ed) si igne
ut si [illegible] ut malefici [illegible] non est [illegible] intellige
de [illegible] p(ro)p(ter) culpa negligentia ut [illegible] p(ro)cedit te [illegible] si culpa
¶ Solo vero [illegible] dic(itu)r ad revocanda(m) s(ente)n(tia)m divorcii no(n)
sufficit p(ro)bare corruptione(m) sine [illegible] ad s(ecund)a vota sine no(n)
si requirit q(uod) p(ro)bet(ur) ꝯs(angu)i(ni)tas | et r(atio) q(ui)a possibile est quod corrupi
essent [illegible] d(i)ssolvent(ur) [illegible] q(ue) hanc [illegible] de [illegible] se
p(ro)bab(u)nt q(ue)mq(ue) [illegible] et [illegible] vestimabunt de re iud(icata) lato(r)
et c. ꝯsangui(ni)tas [illegible] laudabilem et c. [illegible] | [illegible] g(?)
dic(itu)r q(uod) sola corruptio ante s(ente)n(tia)m p(ote)st admitti q(uia) corrupti
s(un)t p(rae)su(m)i [illegible] talis no(n) d(ebe)t admitti in c(ontrarium) testio(nem) | s(ed) post
s(ente)n(tia)m no(n) sufficit sola corruptio nisi ꝯs(angu)i(ni)tas p(ro)bet(ur) et intelligas
q(uod) p(ro)babit(ur) ꝯs(angu)i(ni)tas [illegible] ne de [illegible] c. ei testib(us) q(uod) publi(ca)
[illegible] sup(er) eod(em) articulo [illegible] q(uia) no(n) s(un)t testes recipiendi
¶ Concludit(ur) ad h(oc) ut revocet(ur) s(ente)n(tia) divorcii no(n) distinguit(ur)
an [illegible] ad s(ecund)a vota vel no(n) | s(ed) ad h(oc) ut [illegible]
vel [illegible] p(er)ma(nente) testib(us) imponat(ur) [illegible] q. i. [illegible]
¶ Credo q(uod) an(te) s(ente)n(tia)m divorcii sufficit sola corruptio p(ro)bare q(uia)
tales testes corrupti s(un)t p(rae)su(m)i [illegible] no(n) admittendi in c(ontrarium) testio(nem)
¶ S(ed) post s(ente)n(tia)m divorcii ut [illegible] divortet no(n) sufficit corrupt(io)
p(ro)bari nisi p(ro)bet(ur) ꝯs(angu)i(ni)tas q(uod) p(ro)bata p(ro)vi(n)c(ia) [illegible] vestimabunt
de re iud(icata) lato(r) vel ad h(oc) distinguit(ur) an [illegible] ad s(ecund)a vota
vel no(n) | S(ed) [illegible] d(icitu)r ut [illegible] et si [illegible] corrup(ti)o p(ro)bet(ur) revocabit(ur) s(ente)n(tia)

ctra mures lata / et ergo istud ulterius / si ergo ad habitacionem
viri uxor non migravit glo. opponit magis quia idem est si
migravit tunc ista est deri. sed si migravit / licet tunc tum maior
dissensione testes recipiet ad hunc recitationem / licet tunc maius
est periculum in uno quam in alio ¶ Ultra glo. not. quod licet testibus
propriis non credit in foro contentioso tamen eis bene credit in foro anime
¶ Sed quid est non dubitatur dico quod hec est quia si in foro contentioso
crederetur tunc possit fieri preiudicium alteri parti / ideo quod non absurdum
est ut quilibet sua bona deliberatione protestatur et credendum unde valeat
pro testibus in futurum sed de probationibus / ¶ Sed in foro anime tantum preiudicat sibi

T ¶ Clemens Gotius civis et uxor non testificat in causa sue
ſuma per pontificem propter ipso illa audit et tamen reddit ¶ Et vos
¶ Tua nos Guido ex nomine sunt procuratorem ad ecclesiam de cum tamen
tercius tredecimo dicebat quod tantum ad illam etatem non fuit ingressus
ea quod si monaca eum ingressum fuisse / ad hoc probandum erant in dicti
duo testes quorum primum deponendo dicebat quod quesito si nunc et
interrogatus de eo sic dicebat ego scio quod sum parochianus et ad vos
parochianos spectat pertinere / sed eo permittit ut pertinet ecclesie pro
parochianos venisset / quamquam bailes bene / alii sunt noviter qui convenerunt
pro tempore sacerdoti fuerunt presbitero ministri / et iste testis deponens
dicebat: Lundensis presbiterum ecclesie parochie fecisse quod scio inde qui de ea
cognovit potius presbiterum absolvit / et ipse presbiter omnia in tamen aut
dictus presbiter ¶ Et ipse secundum alius inducens ipsius ecce quod non erat ex
credendum testis ulterius qui cum omnibus erit ¶ Item quia de se confesso
non credit quod an sola / scilicet plus super probavit tamen ad solum testes et non debent
condempnari

¶ Promissis autem pretacionem vel electionem / ¶ Et cum post non fuisset
sonus bene non valet nisi ad vita remittentes de evidentes esse de
turpari decebo presbitero sorte predicta de qua sit gravat de ex
prima c. si decusat / statim ut ad presbiter etate ¶ Domine de
forte dicebant aliqui pati presbitero quod sua non habebat / quia
intentione sonne testificari et sorti presbitero dicebat plene fuisse pro
batum iste tribunal verum confirmacionem ipius et obtinuit / ¶ Credens
ad probationem ad presumpcionem sic / presbitero forte predicta de qua
sit que venerit remittere se de ex presumpcionem et in Aduoasti quod absolvendo
hoc an ideo presumptionem in decreto et Vadulis / sed generaliter ut si dicit in similiter

Nota quod socius criminis conuictus non admittitur in testem in
suo crimine tamen admittitur in exceptis criminibus sicut est crimen
heresis et lese maiestatis. et ideo mediator symonie probatur per
agentem similiter. Item emolumentum quamuis non sit assecutus admittitur
in teste contra auctorem criminis scilicet si agens criminaliter, idem si similiter
quamuis emolumentum est consecutus. et c. mediatores li[bro] vi.
Item idem est remittente aduersario [illegible] symonia dicitur non
qui remittit debitum dans intelligitur [illegible] talia [illegible]
[illegible] et hic est [illegible] ante institutionem ut [illegible] / post
institutionem [illegible] c. Item multo dicere confesso est
[illegible] est quo adversarius / [illegible]
de confessis [illegible] Item dictum [illegible] dictum [illegible]
[illegible] Et ita [illegible] quod queritur utrum socius criminis sit testis
sufficiens et [illegible] sibi [illegible] distingue. Aut loquimur
de crimine excepto aut non excepto. Si non excepto tunc non
admittitur de confessis c. [illegible] ad probationem [illegible]
de c. [illegible] Si de excepto aut agitur criminaliter aut ciuiliter. Si criminaliter
non admittitur [illegible] mediatores [illegible]
Si ciuiliter / Si est socius criminis conuictus non admittitur [illegible] / et
[illegible] c. mediatores. Aut non [illegible] emolumentum / sed est
socius criminis tunc subdistingue aut [illegible] agit est [illegible]
persona aut non est [illegible] persona / Si est [illegible] persona tunc [illegible]
[illegible] si quis admittatur / Sed non est [illegible] persona
[illegible] agit et tunc [illegible] ut [illegible] c. [illegible]

Videatur glo[ssa] [illegible] / Videtur hic socius criminis etiam symonie
non admittitur quod crimen symonie est exceptum / sed in crimine excepto
admittitur socius criminis [illegible] quis [illegible] / et [illegible] non
[illegible] / et de confessis [illegible] / [illegible] persone [illegible] admittende
[illegible] / [illegible] intentio [illegible] est [illegible]
[illegible] male fame [illegible]
[illegible] Item hic non erat socius criminis [illegible] / Sed erat criminis et
[illegible] non admittitur c. mediatores [illegible] / [illegible]
[illegible] hic erat [illegible] testis idoneus / [illegible] hic erat
[illegible] testis idoneus [illegible] hic erat [illegible] ideo debuit [illegible]
[illegible] Item [illegible] / [illegible] non est [illegible] aptissime
[illegible] esse [illegible] in [illegible] sufficiat

obt[illegible] [illegible] at [illegible]

probas unius testis cum iuramento pensatis circumstantiis consideratis
et tacite in dictis fuit c. proximo. Quod dicitur quod in similibus aliqua
fama traxit originem communiter consumptis precedentibus et tunc
in causis similibus facit fidem, ut intelligit Innocentius in c. allegata
sed in criminali non quia requirunt probationes luce meridiana clariores
licet in infamato unico teste probatur satis [illegible] de notorio criminis
sed ut ante quando fama fuisset olim probandi matrimonium
aliquem constituit aliquem possessorem alicuius qualitatis de iure propter
consultationibus de celebratione quodam. Quod etc. [illegible] in quibus sufficit
sola fama licet in rei veritate consistentia non sit ut in c. [illegible]
de consanguinitate et affinitate. Videatur glossa finale que notat quod ad [illegible]
[illegible] non sufficit testimonium unius quia [illegible] unius testi non creditur
sed contra [illegible] quod in talia ff. de dote prelegata l. Theopompus. Sed [illegible]
in conditionibus adhibetur unius testi fides in iudicialibus non ad litem Theo-
pompus et ibi creditur unius testi quia de voluntate testatoris fuit
ei fides adhibenda ut sic de voluntate presentis creditur unius testi. De te[stibus]

Causam. Attestationes facte coram primis iudicibus fidem faciunt coram secundis.
Papa delegavit causam iudicibus delegatis qui receperunt testes et attestationes
publicaverunt. Postea causa est commissa aliis iudicibus. Nunc
hi iudices [illegible] iudicare cum primis attestationibus fuit. Coram primis
et quod sic erat casus.
Ab aliis quibus vos successistis c. de iudicis [illegible] quod fuit coram
iudicibus qui forte mortui erant vel recusarent si [illegible] et ab
recepte dicente non indigent [illegible] placet [illegible]
Nota quod attestationes facte in uno iudicio fidem faciunt in alio super
de probationibus c. ultimo, unde est ab aliis recepte faciunt fidem coram iudicibus
c. de testibus l. ultima ut dicit H. in summa de [illegible] [illegible] et [illegible]
adque [illegible] [illegible] omnia acta prioris iudicii [illegible] testes
apud primum iudicem producti non sit ad hoc [illegible] induci post [illegible]
[illegible] Contra [illegible] [illegible] vel renovato primo
iudice [illegible] coram [illegible] an acta in prima instantia facta cum
actore [illegible] dicitur [illegible] instantia iudicii [illegible] acta
ordinatoria [illegible] quia [illegible] facta cum actore. Secundus casus
quid est prompta instantia iudicii [illegible] quod [illegible] est nova ob-
latione libelli nova litis contestatio ut de iudiciis [illegible] est tunc [illegible]

causa z pc cadem | z tūc acta decisoria sicut probaciones co
fessiones | Item in ipso iudicio [illegible] probant ut patet [illegible] | sed
acta ordinatoria iudicij sicut libelli oblacio litis contestacio
[illegible] talia [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] respicit ordina
litis | [illegible] respicit [illegible] [illegible] patet | Et ideo [illegible]
efficit res litigiosa [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] vbi
[illegible] ordinaria | Et [illegible] [illegible] [illegible] patet instancia [illegible]
[illegible] diffinitiua tūc [illegible] [illegible] [illegible] personas | ut de fide instru
mentorum dilectos | Et [illegible] [illegible] iudicium valuit [illegible] aut fuit nullum
[illegible] defectum [illegible] tūc [illegible] probant de iudicijs at si | Sed
si est nullum propter defectum ordinis tūc patet acta ordinaria iudicij
declarat [illegible] [illegible] confessiones non [illegible] [illegible] decreti [illegible]
Et propter lapsum [illegible] tūc acta litis patent [illegible] iudicium non est
loquens [illegible] legistas [illegible] quos per lapsum [illegible] perit instancia
[illegible] canonistas non [illegible] de iudicijs [illegible] | Alia causa est quod
patet in alio iudicio | tūc quod [illegible] talis persone tunc acta iudicij
[illegible] non valent [illegible] [illegible] inter alios acta [illegible] ut dilectos
de fide instrumentorum [illegible] quod [illegible] modum agendi [illegible] c veniens
Alia ratio quod [illegible] [illegible] non [illegible] alteri in attestaciones | vbi
[illegible] [illegible] alteri [illegible] ut [illegible] in c. [illegible] dilectos de
fide instrumentorum

M Unus minimus | [illegible] non [illegible] [illegible] sic actio non repellitur
Alius [illegible] alia [illegible] [illegible] sic [illegible] repellendi | [illegible]
[illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] impediat [illegible] dicit
Alia [illegible] simplex declaracio | Causa ut si dicitur [illegible] [illegible]
vel [illegible]
Nota quod illi qui [illegible] de uniuersitate collegio vel [illegible] sic
post testificari [illegible] [illegible] [illegible] super [illegible] | glo
alt [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] solutum | [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] solutum [illegible]
soluere remittit | [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
sue [illegible] testificari non possunt [illegible] nemo testificatur in causa sua [illegible] de
testibus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] | [illegible] quod dat testio
[illegible] [illegible] vel [illegible] [illegible] de uniuersitate [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] qui manumittit [illegible] de uniuersitate est [illegible]

d[icitu]r de criminali [?] exhibito[?] reductio de testi[bus] ...

de universitate est ¶ Ego q[uod] q[uo]d d[icitu]r q[uod] tu ecclesie s[i]t est sua d[icitu]r q[uod] primo est
sua q[ua]si d[omi]n[u]s p[ro]prius et nullus alius suo nomine ad eam non p[er]tinet et q[uod] h[ic] videmus h[abe]n-
dit. Aliq[ui]s est talis causa que p[er]tinet ad aliquos ut singulares ut puta
quia actuali actione i[n]singit t[ame]n bursale na[m] esse int[er] singulares
dicendum et tunc non testificat[ur] qui est de universitate et ideo ubi
totus litigat sup[er] pascuis vel lignis p[er]quod singularis vult
p[ro]ducere testes de illa totitate non admittit[ur] c. de testibus omnib[us] ¶ Sz ubi
non i[n]singit t[ame]n singlare tunc testificat[ur] p[er] q[uod] q[ui] manumittit
q[uod] a[liquis] [illegible] ¶ [illegible] pone q[uod] adversarius petat clericos de ecclesia
ad testimonium ¶ Conveniet q[uod] si adversarius petit clericos ad testimonium ipse
iudici [illegible] et etiam numq[uam] d[ebe]t appellari d[icitu]r q[uod] [illegible] tenentur sibi
ecclesie ergo non appellamus ad ipsos eam testificari quia etiam [illegible]
eos d[ict]o [illegible] depe[n]deus [illegible] ¶ Item quia nemo d[ebe]t pete[re] iustitia[m]
ab adversario suo [illegible] de p[ro]b[ationibus] c. primo ¶ [illegible] q[uod] q[uia] ecclesia p[er] illum i[n]ducit
ipse ergo tenet[ur] illam recipe[re] contra se [illegible] si quas testibus [illegible]
actor [illegible] d[ebe]t esse [illegible] demum pete[re] [illegible] ¶ Item testes [illegible]
dicere veritatem [illegible] parte [illegible] c. lic[et] [illegible] ergo [illegible] q[uod] etiam
d[ebe]t dicere veritate[m] [illegible] q[uod] [illegible] non sancte ¶ [illegible] si [illegible] clericos non d[ebe]t appelli
ut ferant testimonium contra ecclesiam [illegible] si ecclesia [illegible] i[n]ducit ipse
tunc tenet[ur] [illegible] contra ecclesiam et intelligit[ur] q[uod] dicit
q[uod] testes [illegible] d[ebe]t ferre testimonium ¶ [illegible] q[uod] alii [illegible]
q[uod] p[otes]t [illegible] ferre testimonium [illegible] contra [illegible] et non q[uia] tunc veritate
est [illegible] q[uod] [illegible] non [illegible] clemens i[n] si de postulando
c. si [illegible] ibi [illegible] postulacione q[uod] est voluntar[ium] [illegible] testimonio q[uod]
est [illegible] ¶ [illegible] q[uod] [illegible] approbat hic [illegible] defectu alterius
testium q[uod] intelligit[ur] [illegible] ¶ [illegible] legitur [illegible] ecclesie [illegible]
[illegible] non [illegible] ¶ [illegible] q[uod] illi plus [illegible]
patet de [illegible] ab [illegible] ¶ de testibus [illegible] glossa
distingue aut [illegible] de [illegible] tunc [illegible] adhibentur [illegible] q[uod] [illegible]
in [illegible] d[ebe]t admitti de p[ro]b[ationibus] [illegible] loco ¶ Alii que [illegible]
tunc si [illegible] in quibus [illegible] singlare [illegible] non ad
mittunt[ur] ut [illegible] ¶ [illegible] que [illegible] singlare [illegible]
admittunt[ur] ut [illegible] ¶ [illegible] aut criminali [illegible] non pendet
[illegible] et [illegible] de collegio admittit[ur] de [illegible] inquisitionib[us]

¶ Si contra conventum non admittitur prout quod in sup[er] prudencia[m] ...
pla[n]g[i]t pr[eter] esse test[is] in ca[usa] criminali sue. Dicas quod sic quia non agit
p[ro]p[ri]e de iis supra b[ene] c. t. in sup[ra] quia ibi ... pro illa[m] ...
... quod p[re]latus non est d[omi]n[u]s rer[um] eccl[es]iarum ... t. iii

S ¶ Sup[er] eo crimine ... repellit teste[m] alias dei[ct]o crimine
non convictu[m] ... ibi ... ¶ In causa criminali vel
civili producebant[ur] testes ego opponebam ... illor[um] ...
... repellendi ... non fuerit convicti et
... quod ... casus
¶ Opponenti ... sequitur ¶ Si etiam ... | Communiter
... in modum exceptionis
¶ Non a testio repellitur criminosus ... non sit convict[us]
... vel confessus ... ¶ Sed quod
... qui ... infamia
... ¶ ... non repellitur nisi
... adulter ... ¶ ... repellitur sive sit convict[us]
... sive non ... posset probari ... criminosus test[is] repellitur i[ntel]lige
... qui in crimine perseverat ... c. testium ¶ ... quod dicit ... non
sit tale crimen ... repellat ... non fuerit ...
...

D ¶ Decretero ... criminali non testificat ... agit ...
... suor[um] iniuria[m] prosequitur ... aqua ...
nisi ... ibi nec ...
¶ ... agebat[ur] criminaliter ... et degradacionem
ordinis ... testium ...
... non ... nisi ... suor[um] iniuria[m] prosequatur
¶ Criminali ... c. t. ... ¶ ... c. t. in
¶ ... non testificetur ... qui ... criminali
agit ... c. ... ¶ ... non agit
... nisi ... suor[um] iniuria[m] prosequatur ¶ ...
... qui ... illi ... testificari non posset ... ¶ ... adulterio ... [illegible]
... ¶ ... dicebat quod
agi posse ... iniuria ... filius ... [illegible]
... ¶ ... morte ... [illegible]

ter omnes ¶ Et abbas potest intelligi de omnibus in sua potestate constitutis sive
non constitutis dummodo sint in suo gradu ut de rescriptis et de tempore
¶ Intravisti Quarta dilatio non est danda alicui nisi iuret quod non
fuerit presentata dicta testium ¶ Vel nisi faciat maliciose et illos
testes quos nunc petit admitti alias habere non potuit ¶ Idem dicitur de ter-
tia ultra terciam ut est dicto dicta sint ubi et supra
¶ Secundum intellectum sit pondere casum quartam que videbatur non
attrita et non prius fuit data prima dilatio ad probandum deinde secundo
elapso termino super dicta se impeditam probando ultra primam
petit tertiam ¶ Idem fecit tertia lapsa tertia petit quartam ¶ Qui-
bus dicit dici debet quod non nisi adhibita solempnitate legali ¶ Sed pri-
mo receptis sunt testes et attestationes sunt publicate potest non
publice disputari super attestationibus cum valent ut dicitur supra ut casum
¶ Producti super illis capitulis super quibus dicta est relapsa dilatio
hoc dico quia tertia dilatio non impediet volentem producere super
novis capitulis que non in producti et publicatis ut e supra in tertia
¶ Legibus et ultra terciam ¶ Disputatum in principio et ut i. licet
¶ Nota quod iniens causas ecclesiasticas ut civilibus non possint esse ultra tres
dilationes testium quarta non nisi cum solempnitate legali et ultra tertiam
et hoc solempnitas consistit in eo ¶ quod petens quartam dilationem ad
producendos testes debet primo iurare in presentia sui adversarii pater
testificata subtraxit vel fuerint presentata ¶ Secundo quod non faciat hoc
maliciose ¶ Tertio quod hos testes quos nunc petit admitti alias non
potuit habere de quo iudicio et ultra tertiam et aut contra de testibus et
quia vero ¶ Item super dictis testium que fuerunt publicata est dispu-
tandum et non ante ¶ Sed dicens quod facto dubitatur usque dum sicut supra
quia sicut testes secreto et sigillata deponunt ut concilio etiam
sic videbatur aliud quod secrete esse super dictis disputandum et hoc
vult glossa in ista clausula declarans per aliud ¶ Et si vero
si testes sunt intra quartam illos producere potest contra tres ingressus
et si est quod tunc et supra et de dilationibus l. i. ¶ Sed pone quamvis iudex
concessit dilationem terminum incerto[?] nunc vel alio quod dicitur quia
quod non de quo iam concessit dilationem nisi et ipse dicitur ergo omnes
dilationes ita sunt temperande vel restringende videtur quod non excedant
tempora que statuit sive a lege sive ab homine ut de
officio delegati de causis

III

[illegible] in Christo patri et domino domino [illegible] dei gratia sancte Pragensis ecclesie Archiepiscopo eiusque in spiritualibus vicario et officiali generali Decano ecclesie [illegible]
ecclesie Pragensis ac [illegible] Abbati et Conventui Monasterii Zderazensis Cisterciensis ordinis Pragensis diocesis ac illi vel illis ad quem vel ad quos
[illegible] conjunctim vel divisim ac omnibus aliis et singulis quorum interest vel intererit poterit quomodolibet infrascriptum tangit negotium seu tangere
[illegible] ecclesie [illegible] in castro Pragensi executor ad infrascripta a sede apostolica delegatus et specialiter deputatus Salutem in domino [illegible]
[illegible] [illegible] Clementis pape [illegible] bulla plumbea in cordula canapis pendente more Romane Curie bullatas [illegible]
[illegible] Johannem [illegible] [illegible] Bambergensis diocesis coram notario publico et testibus fidedignis [illegible] nos [illegible]
dilecto filio .. decano ecclesie [illegible] Pragensis Salutem et apostolicam benedictionem Dignum arbitramur et congruum ut illis se
Johannem Johannis [illegible] Bambergensis diocesis apud nos de vite ac morum honestate aliisque probitatis meritis [illegible]
[illegible] Regis Illustris predicti Johanni dilecto suo familiari domestico et continuo commensali nobis super hoc humiliter supplicantis
Johannem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ac congruos [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] beneficium obtinere
[illegible] [illegible] [illegible] computandum [illegible] [illegible] [illegible] cum cura vel sine cura et si [illegible]
[illegible]

IV